ISSN 2538-7979

Lietuvos Respublikos Seimo

penktoji sesija

2022 m. lapkričio 17 d. – gruodžio 6 d.
223–230 posėdžiai

Stenogramos

17

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
POSĖDŽIŲ STENOGRAMŲ RINKINYS

Penktoji sesija
2022 m. lapkričio 17 d. – gruodžio 6 d.
223–230 posėdžiai

© LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KANCELIARIJA, 2023

TURINYS

V (RUDENS) SESIJA

2022 m. lapkričio 17 d. – gruodžio 6 d.

Rytinis posėdis Nr. 223 (*2022 m. lapkričio 17 d.*)

Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos narės V. Aleksejūnės priesaika 31

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2022 m. lapkričio 17 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas 31

2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2146(2) antrasis svarstymas 35

Finansų ministrės G. Skaistės kalba 35

Seimo nario A. Butkevičius kalba (*Demokratų frakcijos „Vardan Lietuvos“ vardu*) 39

Seimo nario V. Mitalo kalba (*Laisvės frakcijos vardu*) 40

Seimo nario A. Vyšniausko kalba (*Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos vardu*) 40

Seimo nario V. Fiodorovo kalba (*Darbo partijos frakcijos vardu*) 41

Seimo nario L. Jonaičio kalba (*Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos vardu*) 42

Seimo nario A. Vinkaus kalba 43

Seimo nario S. Tumėno kalba 43

Seimo nario D. Kepenio kalba 44

Seimo nutarimo „Dėl 2023 metų, 2024 metų ir 2025 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų konsoliduotos visumos planuojamų rodiklių“ projekto Nr. XIVP-2149(2) svarstymas 46

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2148(2) svarstymas 46

Seimo nario A. Butkevičiaus kalba 47

Seimo nario M. Majausko kalba 47

Seimo nario V. Fiodorovo kalba 48

Seimo nario K. Vilkausko kalba 49

Vyriausybės valanda

Ministrės Pirmininkės I. Šimonytės, energetikos ministro D. Kreivio, kultūros ministro S. Kairio, socialinės apsaugos ir darbo ministrės M. Navickienės, švietimo, mokslo ir sporto ministrės J. Šiugždinienės, žemės ūkio ministro K. Navicko, sveikatos apsaugos ministro A. Dulkio ir aplinkos ministro S. Gentvilo atsakymai į Seimo narių klausimus 55

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario A. Verygos pareiškimas 61

Vakarinis posėdis Nr. 224 (*2022 m. lapkričio 17 d.*)

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2148(2) svarstymo tęsinys 63

Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų, valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2023 metais, įstatymo projekto Nr. XIVP-2132(2) priėmimas 64

Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2023 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2143(2) priėmimas 64

Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 2, 12 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2144(2) priėmimas 64

Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 5, 6, 8, 10, 11 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2145(2) priėmimas 64

2023 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2124(2) priėmimas 64

Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 11, 21, 25 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2125(2) priėmimas 66

Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 1, 2, 4 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2150(2) priėmimas 66

Statybos įstatymo Nr. I-1240 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2151(2) priėmimas 66

Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2152(2) priėmimas 67

Žemės įstatymo Nr. I-446 2, 23, 24, 32, 37, 41 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2153(2) priėmimas 67

Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo Nr. I-1623 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2154(2) priėmimas 67

Žemės įstatymo Nr. I-446 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1311 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2155(2) priėmimas 67

Statybos įstatymo Nr. I-1240 2, 3, 8, 10, 12, 19, 22, 24, 27, 28, 33, 34, 39, 42, 46, 49, 53 straipsnių, 1 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 27^1, 52^1 straipsniais įstatymo Nr. XIV-340 9 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2156(2) priėmimas 68

Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 2, 15, 17, 21, 26, 27, 28, 29, 30, 30^1, 32, 34, 37, 37^2, 40, 42, 45, 47, 47^1, 51, 56 ir 78 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 46^1 straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-1854(2) priėmimas 68

Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo Nr. IX-987 7, 9 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1961(2)ES priėmimas 68

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 72^1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2126(2) priėmimas 68

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4, 10, 11, 15, 27, 28, 35, 38, 39, 48, 52, 53, 56, 58, 60, 65, 66, 67, 69, 71, 72, 72^1, 73, 75^3, 77, 85 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 64^1 straipsniu įstatymo Nr. XIV-1257 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2127(2) priėmimas 68

Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1950(2) priėmimas 69

Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2066(3) pateikimas 69

Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. X-1212 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3308 15 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1274 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2178(2) svarstymas 69

Teismų įstatymo Nr. I-480 12, 14, 28, 31, 34, 36, 39, 41, 74, 76, 78, 79^1, 81, 85, 90, 91^1, 91^2, 91^3, 104, 105, 106, 107, 119, 120, 122 straipsnių, IV skyriaus pirmojo skirsnio pavadinimo ir VII skyriaus pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-568(2), Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 13, 20, 21, 22, 23, 24, 31, 43, 45, 51, 63, 67, 68, 69, 71, 72, 73, 77, 78, 81, 84, 99, 122^1, 123, 127, 128, 129, 130, 131^1, 131^2, 132, 134 ir 157 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-569(2), Administracinių nusižengimų kodekso 572, 624, 627, 630, 632, 647, 661 ir 662 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-570(2), Administracinių teismų įsteigimo įstatymo Nr. VIII-1030 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-571(2),

Administracinių teismų reorganizavimo įstatymo projekto Nr. XIVP-572(2), Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-573(2), Alternatyviųjų kolektyvinio investavimo subjektų valdytojų įstatymo Nr. XII-1467 58 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-574(2), Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo Nr. I-1374 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-575(2), Augalų apsaugos įstatymo Nr. I-1069 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-576(2), Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo Nr. VIII-1185 78 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-577(2), Azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 20^7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-578(2), Baudžiamojo proceso ir kriminalinės žvalgybos dalyvių, teisingumo ir teisėsaugos institucijų pareigūnų apsaugos nuo nusikalstamo poveikio įstatymo Nr. I-1202 16, 18 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-579(2), Civilinio proceso kodekso 62^1, 111, 134, 154, 175^2, 186, 192, 217 ir 240 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-580(2), Draudimo įstatymo Nr. IX-1737 207 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-581(2), Dvigubo apmokestinimo ginčų sprendimo įstatymo Nr. XIII-2310 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-582(2), Elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymo Nr. XIII-1120 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-583(2), Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 84 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-584(2), Energetikos įstatymo Nr. IX-884 8 ir 24^1 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-585(2), Finansinių ataskaitų audito įstatymo Nr. VIII-1227 59 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-586(2), Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 102 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-587(2), Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 34 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-588(2), Informuotiesiems investuotojams skirtų kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo Nr. XII-376 63 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-589(2), Įstatymo „Dėl Sutarties dėl Bendro patentų teismo Šiaurės ir Baltijos valstybių regioninio skyriaus įsteigimo ratifikavimo“ Nr. XII-2734 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-590(2), Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 140^1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-591(2), Kelių transporto kodekso 18^1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-592(2), Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo Nr. IX-1709 164 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-593(2), Konkurencijos įstatymo Nr. VIII-1099 26, 27, 32, 33, 35, 39, 41, 56, 57 ir 59 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-594(2), Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 42 ir 42^1 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-595(2), Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 159 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-596(2), Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-597(2), Notariato įstatymo Nr. I-2882 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-598(2), Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo Nr. VIII-1212 58 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-599(2), Pilietybės įstatymo Nr. XI-1196 29, 32, 33 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-600(2), Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-601(2), Profesinių pensijų kaupimo įstatymo Nr. X-745 61 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-602(2), Prokuratūros įstatymo Nr. I-599 26 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-603(2), Smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo įstatymo Nr. X-296 6, 10 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-604(2), Teismų įstatymo Nr. I-480 7, 36, 39, 45, 48, 53^1, 53^2, 54, 55^1, 57, 61, 63, 69^1, 76, 78, 84, 85, 88, 91^2, 91^3, 91^4, 91^5, 93, 94, 98, 101, 102, 106, 119, 121, 122, 124, 128, 130 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 44^1 straipsniu ir nauja VII dalimi ir 95 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIII-2372 10, 38 straipsnių pakeitimo ir 14, 15, 16 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIVP-605, Turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymo Nr. VIII-1202 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-606(2), Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 49^1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-607(2), Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 19, 22, 31, 33, 34^1, 46^1 ir 48 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-608(2) ir Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymo Nr. X-1666 27 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-609(2) svarstymas 70

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2148(2) svarstymo tęsinys 73

Civilinės saugos įstatymo Nr. VIII-971 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1819(2)ES VK, Administracinių nusižengimų kodekso 526 ir 589 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 526^1 straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-1820(2), Branduolinės energijos įstatymo Nr. I-1613 38, 39 straipsnių pakeitimo ir 8 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-1821(2), Darbo kodekso 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1822(2), Gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 2, 45, 46, 57 ir 62 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1823(2), Energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 5, 6, 13 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1824(2), Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 2, 18 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1825(2), Karinės jėgos naudojimo statuto 2 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1826(2), Naftos produktų ir naftos valstybės atsargų įstatymo Nr. IX-986 2 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1827(2), Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1828(2), Nepaprastosios padėties įstatymo Nr. IX-938 2, 3, 6, 7, 12, 13, 14, 16, 20, 21, 22, 24, 27, 28, 29 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1829(2), Valstybės rezervo įstatymo Nr. VIII-1908 2, 3, 4 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1831(2), Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 1 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1832(2), Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 22, 23, 37 ir 44^1 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 20^1 straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-1833(2) ir Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 21 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 18^1 straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-1834(2) svarstymas 74

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 7, 8, 9, 10, 11, 14, 16, 19, 20, 21, 23, 29, 36, 38, 39, 41, 43, 44, 46, 49, 52, 53, 56, 57, 58, 59, 62, 63, 64, 67, 69 ir 70 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 56^4 straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2240, Švietimo įstatymo Nr. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34 ir 36 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 45^1 straipsniu įstatymo Nr. XIII-3268 3 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2241, Švietimo įstatymo Nr. I-1489 24, 38 ir 47 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1261 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2242, Švietimo įstatymo Nr. I-1489 11 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-655 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2243, Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2244 ir Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2245 pateikimas (J. Šiugždinienė) 75

Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2066(3), Viešojo sektoriaus darbuotojų registro įstatymo projekto Nr. XIVP-2067(3), Dokumentų ir archyvų įstatymo Nr. I-1115 5 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2068(3), Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymo Nr. VIII-1328 6^1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2069(3), Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 2, 28, 47 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2070(3), Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 32 straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2071(3), Gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2072(3), Lygių galimybių įstatymo Nr. IX-1826 16 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2073(3), Korupcijos prevencijos įstatymo Nr. IX-904 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2074(3), Ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo Nr. VIII-1031 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2075(3), Nacionalinės teismų administracijos įstatymo Nr. IX-787 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2076(3), Kultūros tarybos įstatymo Nr. XI-2218 6, 7, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2077(3), Seimo kontrolierių įstatymo Nr. VIII-950 19, 25 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2078(3), Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstatymo Nr. VIII-1708 12, 27 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2079(3), Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 42 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2080(3), Prokuratūros įstatymo Nr. I-599 20, 24, 25, 27, 40, 49 ir 60 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2081(3), Specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo Nr. VIII-1649 11, 12, 18, 30, 33, 51, 52, 55 straipsnių ir Įstatymo priedo pakeitimo bei 53 ir 54 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIVP-2082(3),

Vadovybės apsaugos įstatymo Nr. IX-1183 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2083(3), Regioninės plėtros įstatymo Nr. VIII-1889 27 straipsnio ir Įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2084(3), Vidaus tarnybos statuto 6, 31^1, 39 ir 81 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2085(3), Diplomatinės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1012 5, 7, 10, 43, 69, 71, 72 ir 79 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2086(3), Valstybės kontrolės įstatymo Nr. I-907 22, 23, 26, 28 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2087(3), Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 2, 72 ir 94 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2088(3), Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 13, 22, 26 ir 45 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2089(3), Žalos, atsiradusios dėl valdžios institucijų neteisėtų veiksmų, atlyginimo ir atstovavimo valstybei ir Lietuvos Respublikos Vyriausybei įstatymo Nr. IX-895 2 ir 5^1 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2090(3), Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 22 ir 148 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2091(3), Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 28 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2092(3), Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1268 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2093(3), Viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2094(3), Viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2987 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2095(3), Vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo Nr. IX-1253 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2096(3), Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo Nr. I-1623 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2097(3), Pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio įstatymo projekto Nr. XIVP-2098(3), Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. III-1904 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2099(3), Valstybės politikų darbo užmokesčio įstatymo projekto Nr. XIVP-2100(3), Prezidento įstatymo Nr. I-56 13 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2101(3), Teisėjų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. X-1771 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2102(3) ir Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo Nr. VIII-730 2, 7, 8, 9, 11, 13, 14 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 8^1 straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2103(3) pateikimo tęsinys (I. Šimonytė) 83

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2148(2) svarstymo tęsinys 95

Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų, valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2023 metais, įstatymo projekto Nr. XIVP-2132(2) priėmimo tęsinys 95

Šio įstatymo priėmimas 98

Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2023 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2143(2) priėmimo tęsinys 98

Šio įstatymo priėmimas 104

Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 2, 12 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2144(2) priėmimo tęsinys 105

Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 5, 6, 8, 10, 11 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2145(2) priėmimo tęsinys 107

Šio įstatymo priėmimas 107

2023 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2124(2) priėmimo tęsinys 107

Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 11, 21, 25 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2125(2) priėmimo tęsinys 107

Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 1, 2, 4 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2150(2) priėmimo tęsinys 107

Šio įstatymo priėmimas 107

Statybos įstatymo Nr. I-1240 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2151(2) priėmimo tęsinys 107

Šio įstatymo priėmimas 107

Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2152(2) priėmimo tęsinys 108

Šio įstatymo priėmimas 108
Žemės įstatymo Nr. I-446 2, 23, 24, 32, 37, 41 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2153(2) priėmimo tęsinys 108
Šio įstatymo priėmimas 108
Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo Nr. I-1623 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2154(2) priėmimo tęsinys 108
Šio įstatymo priėmimas 108
Žemės įstatymo Nr. I-446 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1311 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2155(2) priėmimo tęsinys 108
Šio įstatymo priėmimas 108
Statybos įstatymo Nr. I-1240 2, 3, 8, 10, 12, 19, 22, 24, 27, 28, 33, 34, 39, 42, 46, 49, 53 straipsnių, 1 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 27^1, 52^1 straipsniais įstatymo Nr. XIV-340 9 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2156(2) priėmimo tęsinys 108
Šio įstatymo priėmimas 109
Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 2, 15, 17, 21, 26, 27, 28, 29, 30, 30^1, 32, 34, 37, 37^2, 40, 42, 45, 47, 47^1, 51, 56 ir 78 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 46^1 straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-1854(2) priėmimo tęsinys 109
Šio įstatymo priėmimas 109
Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo Nr. IX-987 7, 9 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1961(2)ES priėmimo tęsinys 109
Šio įstatymo priėmimas 109
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 72^1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2126(2) priėmimo tęsinys 110
Šio įstatymo priėmimas 110
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4, 10, 11, 15, 27, 28, 35, 38, 39, 48, 52, 53, 56, 58, 60, 65, 66, 67, 69, 71, 72, 72^1, 73, 75^3, 77, 85 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 64^1 straipsniu įstatymo Nr. XIV-1257 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2127(2) priėmimo tęsinys 110
Šio įstatymo priėmimas 110
Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1950(2) priėmimo tęsinys 110
Šio įstatymo priėmimas 110
Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. X-1212 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3308 15 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1274 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2178(2) svarstymo tęsinys 110
Teismų įstatymo Nr. I-480 12, 14, 28, 31, 34, 36, 39, 41, 74, 76, 78, 79^1, 81, 85, 90, 91^1, 91^2, 91^3, 104, 105, 106, 107, 119, 120, 122 straipsnių, IV skyriaus pirmojo skirsnio pavadinimo ir VII skyriaus pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-568(2), Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 13, 20, 21, 22, 23, 24, 31, 43, 45, 51, 63, 67, 68, 69, 71, 72, 73, 77, 78, 81, 84, 99, 122^1, 123, 127, 128, 129, 130, 131^1, 131^2, 132, 134 ir 157 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-569(2), Administracinių nusižengimų kodekso 572, 624, 627, 630, 632, 647, 661 ir 662 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-570(2), Administracinių teismų įsteigimo įstatymo Nr. VIII-1030 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-571(2), Administracinių teismų reorganizavimo įstatymo projekto Nr. XIVP-572(2), Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-573(2), Alternatyviųjų kolektyvinio investavimo subjektų valdytojų įstatymo Nr. XII-1467 58 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-574(2), Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo Nr. I-1374 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-575(2), Augalų apsaugos įstatymo Nr. I-1069 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-576(2), Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo Nr. VIII-1185 78 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-577(2), Azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 20^7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-578(2),

Baudžiamojo proceso ir kriminalinės žvalgybos dalyvių, teisingumo ir teisėsaugos institucijų pareigūnų apsaugos nuo nusikalstamo poveikio įstatymo Nr. I-1202 16, 18 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-579(2), Civilinio proceso kodekso 62^1, 111, 134, 154, 175^2, 186, 192, 217 ir 240 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-580(2), Draudimo įstatymo Nr. IX-1737 207 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-581(2), Dvigubo apmokestinimo ginčų sprendimo įstatymo Nr. XIII-2310 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-582(2), Elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymo Nr. XIII-1120 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-583(2), Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 84 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-584(2), Energetikos įstatymo Nr. IX-884 8 ir 24^1 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-585(2), Finansinių ataskaitų audito įstatymo Nr. VIII-1227 59 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-586(2), Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 102 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-587(2), Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 34 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-588(2), Informuotiesiems investuotojams skirtų kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo Nr. XII-376 63 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-589(2), Įstatymo „Dėl Sutarties dėl Bendro patentų teismo Šiaurės ir Baltijos valstybių regioninio skyriaus įsteigimo ratifikavimo“ Nr. XII-2734 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-590(2), Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 140^1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-591(2), Kelių transporto kodekso 18^1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-592(2), Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo Nr. IX-1709 164 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-593(2), Konkurencijos įstatymo Nr. VIII-1099 26, 27, 32, 33, 35, 39, 41, 56, 57 ir 59 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-594(2), Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 42 ir 42^1 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-595(2), Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 159 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-596(2), Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-597(2), Notariato įstatymo Nr. I-2882 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-598(2), Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo Nr. VIII-1212 58 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-599(2), Pilietybės įstatymo Nr. XI-1196 29, 32, 33 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-600(2), Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-601(2), Profesinių pensijų kaupimo įstatymo Nr. X-745 61 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-602(2), Prokuratūros įstatymo Nr. I-599 26 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-603(2), Smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo įstatymo Nr. X-296 6, 10 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-604(2), Teismų įstatymo Nr. I-480 7, 36, 39, 45, 48, 53^1, 53^2, 54, 55^1, 57, 61, 63, 69^1, 76, 78, 84, 85, 88, 91^2, 91^3, 91^4, 91^5, 93, 94, 98, 101, 102, 106, 119, 121, 122, 124, 128, 130 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 44^1 straipsniu ir nauja VII dalimi ir 95 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIII-2372 10, 38 straipsnių pakeitimo ir 14, 15, 16 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIVP-605, Turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymo Nr. VIII-1202 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-606(2), Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 49^1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-607(2), Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 19, 22, 31, 33, 34^1, 46^1 ir 48 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-608(2) ir Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymo Nr. X-1666 27 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-609(2) svarstymo tęsinys 111

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 7, 8, 9, 10, 11, 14, 16, 19, 20, 21, 23, 29, 36, 38, 39, 41, 43, 44, 46, 49, 52, 53, 56, 57, 58, 59, 62, 63, 64, 67, 69 ir 70 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 56^4 straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2240, Švietimo įstatymo Nr. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34 ir 36 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 45^1 straipsniu įstatymo Nr. XIII-3268 3 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2241, Švietimo įstatymo Nr. I-1489 24, 38 ir 47 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1261 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2242, Švietimo įstatymo Nr. I-1489 11 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-655 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2243, Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2244 ir Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2245 pateikimo tęsinys 114

Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 2, 6, 9 straipsnių ir 2, 5 priedų pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3420 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2233, Kelių įstatymo Nr. I-891 17 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3421 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2234 ir Administracinių nusižengimų kodekso 463 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3422 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2235 pateikimas (J. Skačkauskas) 115

Profesinio mokymo įstatymo Nr. VIII-450 2, 6, 11, 13, 14, 17, 18, 20, 23, 26, 28, 29, 32, 33, 35, 36, 38, 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2246 ir Švietimo įstatymo Nr. I-1489 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2247 pateikimas (J. Šiugždinienė) 117

Žmogaus audinių, ląstelių, organų donorystės ir transplantacijos įstatymo Nr. I-1626 4, 5 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1867 pateikimas 120

Žmogaus audinių, ląstelių, organų donorystės ir transplantacijos įstatymo Nr. I-1626 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1874, Asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymo Nr. XII-1519 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1875 ir Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1876 pateikimas 121

Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos“ projekto Nr. XIVP-2261 pateikimas (A. Žukauskas) 121

Valstybės vėliavos ir kitų vėliavų įstatymo Nr. I-1497 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-700(2) ir Administracinių nusižengimų kodekso 519 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1703 pateikimas (A. Dumbrava) 123

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. XIV-12 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2282 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma) 123

Šio nutarimo priėmimas 124

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2251(4) pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas (J. Razma) 124

Šio nutarimo priėmimas 124

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 10 d. nutarimo Nr. XIV-69 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2255(3) pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas (J. Razma) 124

Šio nutarimo priėmimas 125

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2278 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma) 125

Šio nutarimo priėmimas 125

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 8 d. nutarimo Nr. XIV-57 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2277 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma) 125

Šio nutarimo priėmimas 126

Seimo savaitės (2022-11-21 – 2022-11-25) – 2022 m. lapkričio 22 d. (antradienio) ir 24 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas 126

Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 2, 3, 10, 11 straipsnių ir 1, 2 priedų pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1172 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2248(2) pateikimas (A. Gedvilienė) 126

Rytinis posėdis Nr. 225 (*2022 m. lapkričio 22 d.*)

Informaciniai pranešimai 128

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2022 m. lapkričio 22 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas 128

Lietuvos Respublikos Seimo narių interpeliacija užsienio reikalų ministrui Gabrieliui Landsbergiui

Interpeliacijos pateikėjų atstovo Seimo nario S. Skvernelio kalba ... 130

Užsienio reikalų ministro G. Landsbergio atsakymai į interpeliacijoje pateiktus klausimus ... 132

Užsienio reikalų ministro G. Landsbergio atsakymai į Seimo narių posėdžio metu užduotus klausimus ... 138

Seimo narės R. Morkūnaitės-Mikulėnienės kalba (*Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos vardu*) ... 145

Seimo nario P. Gražulio kalba ... 146

Seimo nario E. Gentvilo kalba (*Liberalų sąjūdžio frakcijos vardu*) ... 147

Seimo nario G. Surplio kalba ... 148

Ministrės Pirmininkės I. Šimonytės kalba ... 148

Užsienio reikalų ministro G. Landsbergio baigiamasis žodis ... 150

Interpeliacijos pateikėjų atstovo Seimo nario S. Skvernelio baigiamasis žodis ... 150

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2147(2) priėmimas ... 151

Šio įstatymo priėmimas ... 152

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2148(3) priėmimas ... 153

Šio įstatymo priėmimas ... 156

Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 2, 12 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2144(2) priėmimo tęsinys ... 156

Šio įstatymo priėmimas ... 156

2023 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2124(2) priėmimo tęsinys ... 156

Šio įstatymo priėmimas ... 157

Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 11, 21, 25 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2125(2) priėmimo tęsinys ... 157

Šio įstatymo priėmimas ... 157

Žmogaus audinių, ląstelių, organų donorystės ir transplantacijos įstatymo Nr. I-1626 4, 5 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1867 pateikimo tęsinys (J. Sejonienė) ... 157

Seimo nutarimo „Dėl interpeliacijos Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministrui Gabrieliui Landsbergiui“ projekto Nr. XIVP-2287 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (S. Šedbaras) ... 159

Šio nutarimo priėmimas ... 160

Žmogaus audinių, ląstelių, organų donorystės ir transplantacijos įstatymo Nr. I-1626 4, 5 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1867 pateikimo tęsinys (J. Sejonienė) ... 160

Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos pirmininko paskyrimo“ projekto Nr. XIVP-2260(2) pateikimas (A. Žukauskas) ... 164

Kandidatės į Valstybinės lietuvių kalbos komisijos pirmininko pareigas V. Meiliūnaitės kalba ir atsakymai į Seimo narių klausimus ... 165

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario A. Verygos pareiškimas ... 166

Seimo narės L. Girskienės pareiškimas ... 167

Vakarinis posėdis Nr. 226 (*2022 m. lapkričio 22 d.*)

2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2146(2) priėmimas 168

Šio įstatymo priėmimas 202

Seimo nutarimo „Dėl 2023 metų, 2024 metų ir 2025 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų konsoliduotos visumos planuojamų rodiklių“ projekto Nr. XIVP-2149(2) priėmimas 202

Šio nutarimo priėmimas 203

Mokėjimų įstatymo Nr. VIII-1370 2, 3, 54, 76 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1927GR (*Respublikos Prezidento grąžintas Seimui pakartotinai svarstyti*) pateikimas (V. Augustinavičius) 203

Seimo nutarimo „Dėl Gedimino Sakalausko skyrimo Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos pirmininku“ projekto Nr. XIVP-2281 pateikimas (V. Čmilytė-Nielsen) 208

Kandidato į Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos pirmininko pareigas G. Sakalausko kalba 208

Kandidato į Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos pirmininko pareigas G. Sakalausko atsakymai į Seimo narių klausimus 209

Žmogaus audinių, ląstelių, organų donorystės ir transplantacijos įstatymo Nr. I-1626 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1874, Asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymo Nr. XII-1519 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1875 ir Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1876 pateikimo tęsinys (A. Širinskienė) 210

Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos“ projekto Nr. XIVP-2261 pateikimo tęsinys (A. Žukauskas) 215

Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos pirmininko atleidimo“ projekto Nr. XIVP-2259 pateikimas (A. Žukauskas) 218

Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos pirmininko paskyrimo“ projekto Nr. XIVP-2260(2) pateikimo tęsinys 220

Civilinės saugos įstatymo Nr. VIII-971 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1819(2)ES VK, Administracinių nusižengimų kodekso 526 ir 589 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 526^1 straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-1820(2), Branduolinės energijos įstatymo Nr. I-1613 38, 39 straipsnių pakeitimo ir 8 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-1821(2), Darbo kodekso 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1822(2), Gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 2, 45, 46, 57 ir 62 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1823(2), Energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 5, 6, 13 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1824(2), Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 2, 18 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1825(2), Karinės jėgos naudojimo statuto 2 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1826(2), Naftos produktų ir naftos valstybės atsargų įstatymo Nr. IX-986 2 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1827(2), Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1828(2), Nepaprastosios padėties įstatymo Nr. IX-938 2, 3, 6, 7, 12, 13, 14, 16, 20, 21, 22, 24, 27, 28, 29 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1829(2), Valstybės rezervo įstatymo Nr. VIII-1908 2, 3, 4 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1831(2), Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 1 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1832(2), Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 22, 23, 37 ir 44^1 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 20^1 straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-1833(2) ir Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 21 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 18^1 straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-1834(2) svarstymo tęsinys 220

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 71 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1915(2)ES svarstymas 221

Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 15, 23 ir 23^1 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2052(2) ir Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2053(2) svarstymas 221

Tam tikrų dopingo medžiagų kontrolės įstatymo Nr. XII-1672 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1496(2) svarstymas 222

Žemės įstatymo Nr. I-446 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIP-4770 ir Žemės reformos įstatymo Nr. I-1607 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIP-4771(2) svarstymas 222

Teisėkūros pagrindų įstatymo Nr. XI-2220 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-513(2) svarstymas 222

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 46, 59, 74, 75, 75^1, 75^2, 75^3, 76, 77, 82, 83 straipsnių pakeitimo, 9 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir Įstatymo papildymo 76^1, 76^2, 83^1 straipsniais įstatymo Nr. XIV-654 9 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2157(2) svarstymas 223

Susirinkimų įstatymo Nr. I-317 2, 6, 7, 12 straipsnių ir II skyriaus pavadinimo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1328(2) svarstymas 223

Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 3, 5, 11, 13, 14, 16, 18, 20, 20^1, 21, 22, 23, 26, 29, 49, 50, 55, 56, 57, 63 straipsnių, dvyliktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo, 54 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir Įstatymo papildymo 15^1 straipsniu įstatymo Nr. XIV-1001 10 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2273, Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 5 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 22^1 straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2274, Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 2, 3, 5, 6, 11, 13, 14, 20^1, 20^2, 22, 30, 32, 48, 49, 51 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13^1, 20^3 straipsniais įstatymo Nr. XIV-1169 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2275 ir Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 16, 21^1, 22, 31 ir 73^2 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2276 pateikimas (D. Kreivys) 224

Baudžiamojo proceso kodekso papildymo 229^1 straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2225(2) svarstymas 228

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 1999 m. lapkričio 11 d. nutarimo Nr. VIII-1408 „Dėl Seimo Peticijų komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2174(2) svarstymas 228

Žmogaus audinių, ląstelių, organų donorystės ir transplantacijos įstatymo Nr. I-1626 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1874, Asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymo Nr. XII-1519 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1875 ir Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1876 pateikimo tęsinys 229

Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos“ projekto Nr. XIVP-2261 pateikimo tęsinys 229

Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos pirmininko atleidimo“ projekto Nr. XIVP-2259 pateikimo tęsinys 229

Civilinės saugos įstatymo Nr. VIII-971 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1819(2)ES VK, Administracinių nusižengimų kodekso 526 ir 589 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 526^1 straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-1820(2), Branduolinės energijos įstatymo Nr. I-1613 38, 39 straipsnių pakeitimo ir 8 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-1821(2), Darbo kodekso 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1822(2), Gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 2, 45, 46, 57 ir 62 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1823(2), Energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 5, 6, 13 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1824(2), Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 2, 18 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1825(2),

Karinės jėgos naudojimo statuto 2 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1826(2), Naftos produktų ir naftos valstybės atsargų įstatymo Nr. IX-986 2 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1827(2), Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1828(2), Nepaprastosios padėties įstatymo Nr. IX-938 2, 3, 6, 7, 12, 13, 14, 16, 20, 21, 22, 24, 27, 28, 29 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1829(2), Valstybės rezervo įstatymo Nr. VIII-1908 2, 3, 4 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1831(2), Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 1 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1832(2), Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 22, 23, 37 ir 44^1 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 20^1 straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-1833(2) ir Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 21 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 18^1 straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-1834(2) svarstymo tęsinys 230

Mokėjimų įstatymo Nr. VIII-1370 2, 3, 54, 76 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1927GR (*Respublikos Prezidento grąžintas Seimui pakartotinai svarstyti*) pateikimo tęsinys 235

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 71 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1915(2)ES svarstymo tęsinys 235

Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 15, 23 ir 23^1 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2052(2) ir Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2053(2) svarstymo tęsinys 235

Tam tikrų dopingo medžiagų kontrolės įstatymo Nr. XII-1672 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1496(2) svarstymo tęsinys 235

Žemės įstatymo Nr. I-446 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIP-4770 svarstymo tęsinys 236

Žemės reformos įstatymo Nr. I-1607 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIP-4771(2) svarstymo tęsinys 236

Teisėkūros pagrindų įstatymo Nr. XI-2220 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-513(2) svarstymo tęsinys 236

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 46, 59, 74, 75, 75^1, 75^2, 75^3, 76, 77, 82, 83 straipsnių pakeitimo, 9 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir Įstatymo papildymo 76^1, 76^2, 83^1 straipsniais įstatymo Nr. XIV-654 9 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2157(2) svarstymo tęsinys 238

Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 3, 5, 11, 13, 14, 16, 18, 20, 20^1, 21, 22, 23, 26, 29, 49, 50, 55, 56, 57, 63 straipsnių, dvyliktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo, 54 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir Įstatymo papildymo 15^1 straipsniu įstatymo Nr. XIV-1001 10 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2273, Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 5 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 22^1 straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2274, Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 2, 3, 5, 6, 11, 13, 14, 20^1, 20^2, 22, 30, 32, 48, 49, 51 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13^1, 20^3 straipsniais įstatymo Nr. XIV-1169 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2275 ir Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 16, 21^1, 22, 31 ir 73^2 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2276 pateikimo tęsinys 239

Baudžiamojo proceso kodekso papildymo 229^1 straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2225(2) svarstymo tęsinys 239

Rytinis posėdis Nr. 227 (*2022 m. lapkričio 24 d.*)

Seimo Pirmininkės V. Čmilytės-Nielsen kalba Didžiojo Ukrainos badmečio (Holodomoro) 90-ųjų metinių proga 240

Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio Tarybos 1949 m. vasario 16 d. deklaracijos signataro, Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio ginkluotųjų pajėgų vado, su sovietų okupacija kovojusios Lietuvos valstybės vadovo, brigados generolo Adolfo Ramanausko-Vanago žūties 65-ųjų metinių paminėjimas

Seimo Pirmininkės V. Čmilytės-Nielsen įžanginis žodis 241

Krašto apsaugos ministro A. Anušausko kalba 241

A. Ramanausko-Vanago dukters A. Ramanauskaitės-Skokauskienės kalba 243

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2022 m. lapkričio 24 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas 245

Pensijų anuitetų fondo biudžeto 2023 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2131(2) priėmimas 245

Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 10, 11, 14 straipsnių ir 1, 2, 3, 4, 5 priedų pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2142(2) priėmimas 245

Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1985(2) priėmimas 246

Geros valios kompensacijos už žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą įstatymo Nr. XI-1470 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2290 pateikimas (I. Šimonytė) 247

Susirinkimų įstatymo Nr. I-317 2, 6, 7, 12 straipsnių ir II skyriaus pavadinimo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1328(2) svarstymo tęsinys 251

Seimo nario V. Bako kalba 251

Susirinkimų įstatymo Nr. I-317 2 ir 7 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projekto Nr. XIVP-766 svarstymas 253

Susirinkimų įstatymo Nr. I-317 6, 7 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-819 svarstymas 253

Pensijų anuitetų fondo biudžeto 2023 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2131(2) priėmimo tęsinys 254

Šio įstatymo priėmimas 254

Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 10, 11, 14 straipsnių ir 1, 2, 3, 4, 5 priedų pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2142(2) priėmimo tęsinys 254

Šio įstatymo priėmimas 254

Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1985(2) priėmimo tęsinys 255

Šio įstatymo priėmimas 255

Geros valios kompensacijos už žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą įstatymo Nr. XI-1470 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2290 pateikimo tęsinys 255

Susirinkimų įstatymo Nr. I-317 2, 6, 7, 12 straipsnių ir II skyriaus pavadinimo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1328(2) svarstymo tęsinys 256

Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos“ projekto Nr. XIVP-2261(2) svarstymas ir priėmimas 256

Seimo nario S. Tumėno kalba (*Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos vardu*) 256

Seimo nario R. Žemaitaičio kalba 257

Šio nutarimo priėmimas 262

Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos pirmininko atleidimo“ projekto Nr. XIVP-2259(2) svarstymas ir priėmimas 262

Seimo nario S. Tumėno kalba 262

Šio nutarimo priėmimas 263

Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos pirmininko paskyrimo“ projekto Nr. XIVP-2260(3) svarstymas ir priėmimas 263

Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 8^2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1118(2) priėmimas ... 264
Šio įstatymo priėmimas ... 266
Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 108^1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1119(2) priėmimas ... 267
Šio įstatymo priėmimas ... 267
Administracinių nusižengimų kodekso 248 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1120(2) priėmimas ... 267
Šio įstatymo priėmimas ... 267

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario V. Pranckiečio pareiškimas ... 267

Vyriausybės valanda

Ministrės Pirmininkės I. Šimonytės, finansų ministrės G. Skaistės, aplinkos ministro S. Gentvilo, žemės ūkio ministro K. Navicko, sveikatos apsaugos ministro A. Dulkio, susisiekimo ministro M. Skuodžio ir kultūros ministro S. Kairio atsakymai į Seimo narių klausimus ... 267
Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos pirmininko paskyrimo“ projekto Nr. XIVP-2260(3) priėmimo tęsinys ... 274
Šio nutarimo priėmimas ... 274

Vakarinis posėdis Nr. 228 (*2022 m. lapkričio 24 d.*)

Administracinių nusižengimų kodekso 39 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-416(2) priėmimas ... 275
Administracinių nusižengimų kodekso 417, 589 ir 603 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1292(5) priėmimas ... 277
Administracinių nusižengimų kodekso 29 ir 134 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1794(2) priėmimas ... 277
Administracinių nusižengimų kodekso 463 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3422 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-2048(2) priėmimas ... 278
Teismų įstatymo Nr. I-480 12, 14, 28, 31, 34, 36, 39, 41, 74, 76, 78, 79^1, 81, 85, 90, 91^1, 91^2, 91^3, 104, 105, 106, 107, 119, 120, 122 straipsnių, IV skyriaus pirmojo skirsnio pavadinimo ir VII skyriaus pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-568(2) priėmimas ... 278
Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 13, 20, 21, 22, 23, 24, 31, 43, 45, 51, 63, 67, 68, 69, 71, 72, 73, 77, 78, 81, 84, 99, 122^1, 127, 128, 129, 130, 131^1, 131^2, 132, 134 ir 157 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-569(3) priėmimas ... 279
Administracinių nusižengimų kodekso 572, 624, 627, 630, 632, 647, 661 ir 662 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-570(2) priėmimas ... 279
Administracinių teismų įsteigimo įstatymo Nr. VIII-1030 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-571(2) priėmimas ... 279
Administracinių teismų reorganizavimo įstatymo projekto Nr. XIVP-572(2) priėmimas ... 279
Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-573(2) priėmimas ... 280
Alternatyviųjų kolektyvinio investavimo subjektų valdytojų įstatymo Nr. XII-1467 58 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-574(2) priėmimas ... 280
Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo Nr. I-1374 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-575(2) priėmimas ... 280
Augalų apsaugos įstatymo Nr. I-1069 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-576(2) priėmimas ... 280

Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo Nr. VIII-1185 78 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-577(2) priėmimas ... 280
Azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 20^7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-578(2) priėmimas ... 281
Baudžiamojo proceso ir kriminalinės žvalgybos dalyvių, teisingumo ir teisėsaugos institucijų pareigūnų apsaugos nuo nusikalstamo poveikio įstatymo Nr. I-1202 16, 18 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-579(2) priėmimas ... 281
Civilinio proceso kodekso 62^1, 111, 134, 154, 175^2, 186, 192, 217 ir 240 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-580(2) priėmimas ... 281
Draudimo įstatymo Nr. IX-1737 207 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-581(2) priėmimas ... 281
Dvigubo apmokestinimo ginčų sprendimo įstatymo Nr. XIII-2310 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-582(2) priėmimas ... 281
Elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymo Nr. XIII-1120 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-583(2) priėmimas ... 282
Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 84 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-584(2) priėmimas ... 282
Energetikos įstatymo Nr. IX-884 8 ir 24^1 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-585(2) priėmimas ... 282
Finansinių ataskaitų audito įstatymo Nr. VIII-1227 59 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-586(2) priėmimas ... 282
Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 102 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-587(2) priėmimas ... 282
Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 34 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-588(2) priėmimas ... 283
Informuotiesiems investuotojams skirtų kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo Nr. XII-376 63 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-589(2) priėmimas ... 283
Įstatymo „Dėl Sutarties dėl Bendro patentų teismo Šiaurės ir Baltijos valstybių regioninio skyriaus įsteigimo ratifikavimo“ Nr. XII-2734 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-590(2) priėmimas ... 283
Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 140^1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-591(2) priėmimas ... 283
Kelių transporto kodekso 18^1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-592(2) priėmimas ... 283
Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo Nr. IX-1709 164 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-593(2) priėmimas ... 283
Konkurencijos įstatymo Nr. VIII-1099 26, 27, 32, 33, 35, 39, 41, 56, 57 ir 59 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-594(2) priėmimas ... 284
Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 42 ir 42^1 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-595(2) priėmimas ... 284
Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 159 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-596(2) priėmimas ... 284
Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-597(2) priėmimas ... 284
Notariato įstatymo Nr. I-2882 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-598(2) priėmimas ... 284
Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo Nr. VIII-1212 58 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-599(2) priėmimas ... 284
Pilietybės įstatymo Nr. XI-1196 29, 32, 33 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-600(2) priėmimas ... 284
Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-601(2) priėmimas ... 285

Profesinių pensijų kaupimo įstatymo Nr. X-745 61 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-602(2) priėmimas ... 285
Prokuratūros įstatymo Nr. I-599 26 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-603(2) priėmimas ... 285
Smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo įstatymo Nr. X-296 6, 10 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-604(2) priėmimas ... 285
Turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymo Nr. VIII-1202 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-606(2) priėmimas ... 285
Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 49^1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-607(2) priėmimas ... 285
Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 19, 22, 31, 33, 34^1, 46^1 ir 48 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-608(2) priėmimas ... 285
Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymo Nr. X-1666 27 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-609(2) priėmimas ... 286
Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-863(2) priėmimas ... 286
Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. X-1212 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3308 15 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1274 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2178(2) priėmimas ... 286
Gėlo požeminio vandens gavybos gręžinių įteisinimo laikinojo įstatymo Nr. XIV-730 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2043(2) priėmimas ... 286
Želdynų įstatymo Nr. X-1241 5, 13, 14 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1755(2) priėmimas ... 286
Administracinių nusižengimų kodekso 281, 356 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1756(2) priėmimas ... 287
Želdynų įstatymo Nr. X-1241 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1023(2) priėmimas ... 287
Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 19^1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2036(2) priėmimas ... 288
Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2037(2) priėmimas ... 289
Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 2 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1964(2) priėmimas ... 289
Administracinių nusižengimų kodekso 417, 589 ir 603 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1292(5) priėmimo tęsinys ... 291
Šio įstatymo priėmimas ... 291
Administracinių nusižengimų kodekso 29 ir 134 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1794(2) priėmimo tęsinys ... 291
Šio įstatymo priėmimas ... 291
Administracinių nusižengimų kodekso 463 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3422 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-2048(2) priėmimo tęsinys ... 292
Šio įstatymo priėmimas ... 292
Administracinių nusižengimų kodekso 39 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-416(2) priėmimo tęsinys ... 292
Teismų įstatymo Nr. I-480 12, 14, 28, 31, 34, 36, 39, 41, 74, 76, 78, 79^1, 81, 85, 90, 91^1, 91^2, 91^3, 104, 105, 106, 107, 119, 120, 122 straipsnių, IV skyriaus pirmojo skirsnio pavadinimo ir VII skyriaus pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-568(2) priėmimo tęsinys ... 292
Šio įstatymo priėmimas ... 292
Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 13, 20, 21, 22, 23, 24, 31, 43, 45, 51, 63, 67, 68, 69, 71, 72, 73, 77, 78, 81, 84, 99, 122^1, 127, 128, 129, 130, 131^1, 131^2, 132, 134 ir 157 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-569(3) priėmimo tęsinys ... 292

Šio įstatymo priėmimas ... 292
Administracinių nusižengimų kodekso 572, 624, 627, 630, 632, 647, 661 ir 662 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-570(2) priėmimo tęsinys ... 292
Šio įstatymo priėmimas ... 292
Administracinių teismų įsteigimo įstatymo Nr. VIII-1030 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-571(2) priėmimo tęsinys ... 293
Šio įstatymo priėmimas ... 293
Administracinių teismų reorganizavimo įstatymo projekto Nr. XIVP-572(2) priėmimo tęsinys ... 293
Šio įstatymo priėmimas ... 293
Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-573(2) priėmimo tęsinys ... 293
Šio įstatymo priėmimas ... 293
Alternatyviųjų kolektyvinio investavimo subjektų valdytojų įstatymo Nr. XII-1467 58 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-574(2) priėmimo tęsinys ... 293
Šio įstatymo priėmimas ... 293
Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo Nr. I-1374 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-575(2) priėmimo tęsinys ... 293
Šio įstatymo priėmimas ... 293
Augalų apsaugos įstatymo Nr. I-1069 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-576(2) priėmimo tęsinys ... 294
Šio įstatymo priėmimas ... 294
Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo Nr. VIII-1185 78 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-577(2) priėmimo tęsinys ... 294
Šio įstatymo priėmimas ... 294
Azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 20^7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-578(2) priėmimo tęsinys ... 294
Šio įstatymo priėmimas ... 294
Baudžiamojo proceso ir kriminalinės žvalgybos dalyvių, teisingumo ir teisėsaugos institucijų pareigūnų apsaugos nuo nusikalstamo poveikio įstatymo Nr. I-1202 16, 18 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-579(2) priėmimo tęsinys ... 294
Šio įstatymo priėmimas ... 294
Civilinio proceso kodekso 62^1, 111, 134, 154, 175^2, 186, 192, 217 ir 240 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-580(2) priėmimo tęsinys ... 294
Šio įstatymo priėmimas ... 294
Draudimo įstatymo Nr. IX-1737 207 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-581(2) priėmimo tęsinys ... 295
Šio įstatymo priėmimas ... 295
Dvigubo apmokestinimo ginčų sprendimo įstatymo Nr. XIII-2310 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-582(2) priėmimo tęsinys ... 295
Šio įstatymo priėmimas ... 295
Elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymo Nr. XIII-1120 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-583(2) priėmimo tęsinys ... 295
Šio įstatymo priėmimas ... 295
Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 84 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-584(2) priėmimo tęsinys ... 295
Šio įstatymo priėmimas ... 295
Energetikos įstatymo Nr. IX-884 8 ir 24^1 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-585(2) priėmimo tęsinys ... 295
Šio įstatymo priėmimas ... 295

Finansinių ataskaitų audito įstatymo Nr. VIII-1227 59 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-586(2) priėmimo tęsinys ... 296
Šio įstatymo priėmimas ... 296
Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 102 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-587(2) priėmimo tęsinys ... 296
Šio įstatymo priėmimas ... 296
Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 34 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-588(2) priėmimo tęsinys ... 296
Šio įstatymo priėmimas ... 296
Informuotiesiems investuotojams skirtų kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo Nr. XII-376 63 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-589(2) priėmimo tęsinys ... 296
Šio įstatymo priėmimas ... 296
Įstatymo „Dėl Sutarties dėl Bendro patentų teismo Šiaurės ir Baltijos valstybių regioninio skyriaus įsteigimo ratifikavimo“ Nr. XII-2734 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-590(2) priėmimo tęsinys ... 296
Šio įstatymo priėmimas ... 296
Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 140^1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-591(2) priėmimo tęsinys ... 297
Šio įstatymo priėmimas ... 297
Kelių transporto kodekso 18^1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-592(2) priėmimo tęsinys ... 297
Šio įstatymo priėmimas ... 297
Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo Nr. IX-1709 164 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-593(2) priėmimo tęsinys ... 297
Šio įstatymo priėmimas ... 297
Konkurencijos įstatymo Nr. VIII-1099 26, 27, 32, 33, 35, 39, 41, 56, 57 ir 59 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-594(2) priėmimo tęsinys ... 297
Šio įstatymo priėmimas ... 297
Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 42 ir 42^1 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-595(2) priėmimo tęsinys ... 297
Šio įstatymo priėmimas ... 297
Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 159 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-596(2) priėmimo tęsinys ... 298
Šio įstatymo priėmimas ... 298
Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-597(2) priėmimo tęsinys ... 298
Šio įstatymo priėmimas ... 298
Notariato įstatymo Nr. I-2882 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-598(2) priėmimo tęsinys ... 298
Šio įstatymo priėmimas ... 298
Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo Nr. VIII-1212 58 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-599(2) priėmimo tęsinys ... 298
Šio įstatymo priėmimas ... 298
Pilietybės įstatymo Nr. XI-1196 29, 32, 33 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-600(2) priėmimo tęsinys ... 298
Šio įstatymo priėmimas ... 298
Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-601(2) priėmimo tęsinys ... 299
Šio įstatymo priėmimas ... 299

Profesinių pensijų kaupimo įstatymo Nr. X-745 61 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-602(2) priėmimo tęsinys ... 299
Šio įstatymo priėmimas ... 299
Prokuratūros įstatymo Nr. I-599 26 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-603(2) priėmimo tęsinys ... 299
Šio įstatymo priėmimas ... 299
Smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo įstatymo Nr. X-296 6, 10 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-604(2) priėmimo tęsinys ... 299
Šio įstatymo priėmimas ... 299
Turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymo Nr. VIII-1202 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-606(2) priėmimo tęsinys ... 299
Šio įstatymo priėmimas ... 299
Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 49^1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-607(2) priėmimo tęsinys ... 300
Šio įstatymo priėmimas ... 300
Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 19, 22, 31, 33, 34^1, 46^1 ir 48 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-608(2) priėmimo tęsinys ... 300
Šio įstatymo priėmimas ... 300
Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymo Nr. X-1666 27 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-609(2) priėmimo tęsinys ... 300
Šio įstatymo priėmimas ... 300
Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-863(2) priėmimo tęsinys ... 300
Šio įstatymo priėmimas ... 300
Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. X-1212 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3308 15 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1274 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2178(2) priėmimo tęsinys ... 300
Šio įstatymo priėmimas ... 300
Gėlo požeminio vandens gavybos gręžinių įteisinimo laikinojo įstatymo Nr. XIV-730 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2043(2) priėmimo tęsinys ... 301
Šio įstatymo priėmimas ... 301
Želdynų įstatymo Nr. X-1241 5, 13, 14 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1755(2) priėmimo tęsinys ... 301
Šio įstatymo priėmimas ... 301
Administracinių nusižengimų kodekso 281, 356 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1756(2) priėmimo tęsinys ... 301
Šio įstatymo priėmimas ... 301
Želdynų įstatymo Nr. X-1241 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1023(2) priėmimo tęsinys ... 301
Šio įstatymo priėmimas ... 301
Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 19^1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2036(2) priėmimo tęsinys ... 301
Šio įstatymo priėmimas ... 301
Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2037(2) priėmimo tęsinys ... 302
Šio įstatymo priėmimas ... 302
Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 2 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1964(2) priėmimo tęsinys ... 302
Šio įstatymo priėmimas ... 302

Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 2, 17, 26 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15^1 straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIP-3603(3) priėmimas 302

Šio įstatymo priėmimas 304

Seimo nutarimo „Dėl Romo Barono atleidimo iš Lietuvos mokslo tarybos pirmininko pareigų“ projekto Nr. XIVP-2271 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (A. Žukauskas) 304

Šio nutarimo priėmimas 305

Seimo nutarimo „Dėl NATO greitojo reagavimo pajėgoms, Jungtinėms ekspedicinėms pajėgoms priskirtų Lietuvos Respublikos karinių vienetų ir NATO ir Europos Sąjungos karinėse vadavietėse tarnybą atliekančių Lietuvos karių ir civilių krašto apsaugos sistemos tarnautojų dalyvavimo tarptautinėse operacijose“ projekto Nr. XIVP-2258 pateikimas (A. Anušauskas) 305

Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1919(2), Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 2, 8, 17, 19, 22, 25, 27, 31, 35, 46, 51, 52, 55, 57, 58, 82, 86, 91, 92, 93, 94, 95, 96 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 82^1 straipsniu įstatymo Nr. XIV-545 3, 4, 16, 17, 25 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 17^1 straipsniu ir 15 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-1920(2), Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-327 4 straipsnio pakeitimo ir 2 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-1921(2), Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1922(2), Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 2, 29, 31, 34, 37, 39, 48, 49, 63, 66, 68, 90, 94, 99, 101, 102, 114 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 90^1 straipsniu įstatymo Nr. XIV-546 2, 3, 12, 13, 19 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 131 straipsniu ir 11, 18 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIVP-1923(2), Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 9 ir 9^1 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1924(2), Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo Nr. IX-1491 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1925(2) ir Koncesijų įstatymo Nr. I-1510 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1926(2) svarstymas 306

Farmacijos įstatymo Nr. X-709 2, 8, 57 ir 59 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1749(2) ir Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 2, 10 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1750(2) svarstymas 307

Seimo nario A. Matulo kalba 308

Indėlių ir įsipareigojimų investuotojams draudimo įstatymo Nr. IX-975 2, 6, 7, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 22, 23, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 38, 39, 40, 42, 43, 45 straipsnių, penktojo, šeštojo skirsnių pavadinimų ir 1 priedo pakeitimo, Įstatymo papildymo 16^1, 48 straipsniais ir 36, 37, 41 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIVP-2262, Finansinio tvarumo įstatymo Nr. XI-393 2, 22, 23, 25, 25^4, 26^5, 28, 44, 46, 49^1, 96, 98, 99, 107 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo nauju VIII skyriumi įstatymo projekto Nr. XIVP-2263, Kredito unijų įstatymo Nr. I-796 2, 5, 8, 10, 22, 23, 25, 27, 30, 45, 68, 74, 75 ir 77 straipsnių pakeitimo, 69 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir Įstatymo papildymo 75^1 straipsniu ir vienuoliktuoju skirsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2264, Centrinių kredito unijų įstatymo Nr. VIII-1682 4, 9, 22, 63, 67, 68 ir 70 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2265, Bankų įstatymo Nr. IX-2085 10, 34, 77^1, 84 ir 87 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2266 ir Valstybės skolos įstatymo Nr. I-1508 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2267 pateikimas (G. Skaistė) 309

Elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymo Nr. XIII-1120 1, 2, 3, 12, 13, 16, 17, 18 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 4^1, 4^2 straipsniais, V^1, V^2 skyriais įstatymo projekto Nr. XIVP-2279 ir Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio ir priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 147^1 straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2280 pateikimas (A. Armonaitė) 310

Sporto įstatymo Nr. I-1151 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2227 pateikimas (A. Kupčinskas) 311

Žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo Nr. VIII-157 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2269 pateikimas (A. Kupčinskas) 315

Civilinio turto konfiskavimo įstatymo Nr. XIII-2825 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-781(2) pateikimas (V. Bakas) 315

Policijos įstatymo Nr. VIII-2048 2, 6 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1038, Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1039 ir Vidaus tarnybos statuto 1, 2, 4, 5, 6, 8, 11, 12, 13, II skyriaus antrojo skirsnio, 25, 28, 55, 59, 66 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1040 pateikimas (K. Vilkauskas) 317

Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 2, 3, 10, 11 straipsnių ir 1, 2 priedų pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1172 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2248(3) svarstymas 320

Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 140 ir 141 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2236(2) svarstymas 320

Seimo savaitės (2022-12-05 – 2022-12-09) – 2022 m. gruodžio 6 d. (antradienio) ir 8 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas 320

Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1919(2), Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 2, 8, 17, 19, 22, 25, 27, 31, 35, 46, 51, 52, 55, 57, 58, 82, 86, 91, 92, 93, 94, 95, 96 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 82^1 straipsniu įstatymo Nr. XIV-545 3, 4, 16, 17, 25 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 17^1 straipsniu ir 15 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-1920(2), Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-327 4 straipsnio pakeitimo ir 2 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-1921(2), Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1922(2), Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 2, 29, 31, 34, 37, 39, 48, 49, 63, 66, 68, 90, 94, 99, 101, 102, 114 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 90^1 straipsniu įstatymo Nr. XIV-546 2, 3, 12, 13, 19 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 131 straipsniu ir 11, 18 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIVP-1923(2), Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 9 ir 9^1 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1924(2), Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo Nr. IX-1491 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1925(2) ir Koncesijų įstatymo Nr. I-1510 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1926(2) svarstymo tęsinys 321

Farmacijos įstatymo Nr. X-709 2, 8, 57 ir 59 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1749(2) ir Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 2, 10 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1750(2) svarstymo tęsinys 321

Seimo nutarimo „Dėl NATO greitojo reagavimo pajėgoms, Jungtinėms ekspedicinėms pajėgoms priskirtų Lietuvos Respublikos karinių vienetų ir NATO ir Europos Sąjungos karinėse vadavietėse tarnybą atliekančių Lietuvos karių ir civilių krašto apsaugos sistemos tarnautojų dalyvavimo tarptautinėse operacijose“ projekto Nr. XIVP-2258 pateikimo tęsinys 323

Indėlių ir įsipareigojimų investuotojams draudimo įstatymo Nr. IX-975 2, 6, 7, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 22, 23, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 38, 39, 40, 42, 43, 45 straipsnių, penktojo, šeštojo skirsnių pavadinimų ir 1 priedo pakeitimo, Įstatymo papildymo 16^1, 48 straipsniais ir 36, 37, 41 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIVP-2262, Finansinio tvarumo įstatymo Nr. XI-393 2, 22, 23, 25, 25^4, 26^5, 28, 44, 46, 49^1, 96, 98, 99, 107 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo nauju VIII skyriumi įstatymo projekto Nr. XIVP-2263, Kredito unijų įstatymo Nr. I-796 2, 5, 8, 10, 22, 23, 25, 27, 30, 45, 68, 74, 75 ir 77 straipsnių pakeitimo, 69 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir Įstatymo papildymo 75^1 straipsniu ir vienuoliktuoju skirsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2264, Centrinių kredito unijų įstatymo Nr. VIII-1682 4, 9, 22, 63, 67, 68 ir 70 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2265, Bankų įstatymo Nr. IX-2085 10, 34, 77^1, 84 ir 87 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2266 ir Valstybės skolos įstatymo Nr. I-1508 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2267 pateikimo tęsinys 323

Elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymo Nr. XIII-1120 1, 2, 3, 12, 13, 16, 17, 18 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 4^1, 4^2 straipsniais, V^1, V^2 skyriais įstatymo projekto Nr. XIVP-2279 ir Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio ir priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 147^1 straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2280 pateikimo tęsinys 323

Sporto įstatymo Nr. I-1151 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2227 ir Žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo Nr. VIII-157 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2269 pateikimo tęsinys 324

Civilinio turto konfiskavimo įstatymo Nr. XIII-2825 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-781(2) pateikimo tęsinys 324

Policijos įstatymo Nr. VIII-2048 2, 6 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1038, Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1039 ir Vidaus tarnybos statuto 1, 2, 4, 5, 6, 8, 11, 12, 13, II skyriaus antrojo skirsnio, 25, 28, 55, 59, 66 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1040 pateikimo tęsinys 324

Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 2, 3, 10, 11 straipsnių ir 1, 2 priedų pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1172 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2248(3) svarstymo tęsinys 325

Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 140 ir 141 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2236(2) svarstymo tęsinys 325

Rytinis posėdis Nr. 229 (*2022 m. gruodžio 6 d.*)

Ukrainos Aukščiausiosios Rados Pirmininko R. Stefančuko kalba 326

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro Kazimiero Antanavičiaus 85-ųjų gimimo metinių paminėjimas

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro A. Šimėno kalba 328

Signatarų klubo prezidentės B. Valionytės kalba 330

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2022 m. gruodžio 6 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas 331

Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų Laisvės premijos paskyrimo Ukrainos Prezidentui Volodymyrui Zelenskiui“ projekto Nr. XIVP-2293 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (V. Čmilytė-Nielsen) 333

Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 2, 3, 10, 11 straipsnių ir 1, 2 priedų pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1172 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2248(3) priėmimas 334

Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 140 ir 141 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2236(2) priėmimas 335

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 15 d. nutarimo Nr. XIV-84 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-2316 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma) 336

Šio nutarimo priėmimas 336

Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų Laisvės premijos paskyrimo Ukrainos Prezidentui Volodymyrui Zelenskiui“ projekto Nr. XIVP-2293 priėmimo tęsinys 337

Šio nutarimo priėmimas 337

Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 2, 3, 10, 11 straipsnių ir 1, 2 priedų pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1172 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2248(3) priėmimo tęsinys 337

Šio įstatymo priėmimas 337

Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 140 ir 141 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2236(2) priėmimo tęsinys ... 337
Šio įstatymo priėmimas ... 337
Oficialiosios statistikos įstatymo Nr. I-270 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1396 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2302 pateikimas (M. Navickienė) ... 337
Seimo nutarimo „Dėl Mykolo Majausko atleidimo iš Lietuvos Respublikos Seimo Biudžeto ir finansų komiteto pirmininko pareigų dėl nepasitikėjimo“ projekto Nr. XIVP-2313 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (A. Širinskienė) ... 339
Biudžeto ir finansų komiteto pirmininko M. Majausko kalba ... 341
Biudžeto ir finansų komiteto pirmininko M. Majausko atsakymai į Seimo narių klausimus ... 342
Seimo nario V. Gapšio kalba ... 346
Seimo narės L. Girskienės kalba ... 347
Seimo nario E. Gentvilo kalba ... 348
Seimo nario A. Butkevičiaus kalba ... 348
Seimo apdovanojimo – Aleksandro Stulginskio žvaigždės įstatymo Nr. XIV-117 3 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2291 pateikimas (A. Vinkus) ... 351
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Virginijaus Jurgaičio peticijos“ projekto Nr. XIVP-2285 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (E. Pupinis) ... 352
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Virginijaus Jurgaičio peticijos“ projekto Nr. XIVP-2286 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (E. Pupinis) ... 352
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Jūrinių reikalų komisijos nuostatų patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-2289 pateikimas (V. Rakutis) ... 353
Sporto įstatymo Nr. I-1151 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2257 pateikimas (A. Kupčinskas) ... 354

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario V. Ąžuolo pareiškimas ... 355

Seimo nutarimo „Dėl Mykolo Majausko atleidimo iš Lietuvos Respublikos Seimo Biudžeto ir finansų komiteto pirmininko pareigų dėl nepasitikėjimo“ projekto Nr. XIVP-2313 priėmimo tęsinys ... 356

Vakarinis posėdis Nr. 230 (*2022 m. gruodžio 6 d.*)

Nacionalinės sveikatos tarybos metinis pranešimas apie Lietuvos gyventojų sveikatos ir sveikatos sistemos būklę

Nacionalinės sveikatos tarybos pirmininko A. Utkaus kalba ... 357
Nacionalinės sveikatos tarybos pirmininko A. Utkaus atsakymai į Seimo narių klausimus ... 365

Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1857(2) ir Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 47 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1858(2) svarstymas ... 368
Profesionaliojo scenos meno įstatymo Nr. IX-2257 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2104(2)VK svarstymas ... 368
Kultūros centrų įstatymo Nr. IX-2395 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2115(2)VK svarstymas ... 368
Bibliotekų įstatymo Nr. I-920 6^1, 7, 8, 9, 10, 17 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 8^1 straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2229(2) svarstymas ... 369

Seimo nario S. Tumėno kalba ... 369
Draudimo propaguoti totalitarinius, autoritarinius režimus ir jų ideologijas įstatymo projekto Nr. XIVP-1778(2) svarstymas ... 370
Seimo nario S. Tumėno kalba ... 370
Seimo nario V. Valkiūno kalba ... 371
Seimo nario V. Rakučio kalba ... 372
Seimo nario D. Kepenio kalba ... 372
Gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimų įstatymo projekto Nr. XIVP-2209(2) svarstymas ... 373
Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2014(2), Tikslinių kompensacijų įstatymo Nr. XII-2507 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2015(2), Ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo Nr. VIII-1031 2, 3, 5, 11, 13, 14, 20 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2016(2), Lygių galimybių įstatymo Nr. IX-1826 2, 5, 7 ir 15^1 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2017(2) ir Transporto lengvatų įstatymo Nr. VIII-1605 7 ir 7^1 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIVP-2018(2) svarstymas ... 373
Seimo nario M. Lingės kalba ... 374
Seimo narės M. Navickienės kalba ... 376
Seimo nario L. Kukuraičio kalba ... 377
Seimo narės V. Giraitytės-Juškevičienės kalba ... 378
Seimo nario A. Syso kalba ... 378
Seimo nario V. Bako kalba ... 379
Seimo narės R. Šalaševičiūtės kalba ... 380
Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1857(2) ir Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 47 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1858(2) svarstymo tęsinys ... 386
Profesionaliojo scenos meno įstatymo Nr. IX-2257 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2104(2)VK svarstymo tęsinys ... 387
Kultūros centrų įstatymo Nr. IX-2395 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2115(2)VK svarstymo tęsinys ... 387
Bibliotekų įstatymo Nr. I-920 6^1, 7, 8, 9, 10, 17 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 8^1 straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2229(2) svarstymo tęsinys ... 388
Draudimo propaguoti totalitarinius, autoritarinius režimus ir jų ideologijas įstatymo projekto Nr. XIVP-1778(2) svarstymo tęsinys ... 388
Gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimų įstatymo projekto Nr. XIVP-2209(2) svarstymo tęsinys ... 390
Seimo apdovanojimo – Aleksandro Stulginskio žvaigždės įstatymo Nr. XIV-117 3 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2291 pateikimo tęsinys ... 390
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Jūrinių reikalų komisijos nuostatų patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-2289 pateikimo tęsinys ... 390
Sporto įstatymo Nr. I-1151 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto įstatymo projekto Nr. XIVP-2257 pateikimo tęsinys ... 390
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Virginijaus Jurgaičio peticijos“ projekto Nr. XIVP-2285 priėmimo tęsinys ... 391
Šio nutarimo priėmimas ... 391
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Virginijaus Jurgaičio peticijos“ projekto Nr. XIVP-2286 priėmimo tęsinys ... 391
Šio nutarimo priėmimas ... 391
Seimo nutarimo „Dėl Agnės Tikniūtės skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja“ projekto Nr. XIVP-2310 pateikimas (A. Kabišaitis) ... 391

Kandidatės į Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigas A. Tikniūtės kalba ir atsakymai į Seimo narių klausimus ... 392

Notariato įstatymo Nr. I-2882 3, 4, 6, 6^2, 8, 10^1, 10^3, 10^4, 19, 20, 22, 22^1, 24, 27^1, 28, 34, 46, 60, 62 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 28^2 straipsniu ir VII skyriumi ir 9, 10, 10^2 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIVP-1888(2) svarstymas ... 393

Notariato įstatymo Nr. I-2882 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-775(2) svarstymas ... 394

Notariato įstatymo Nr. I-2882 3 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-867(2) svarstymas ... 394

Prokuratūros įstatymo Nr. I-599 49, 50, 52 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 50^1 straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2063(2) svarstymas ... 395

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 138 straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-1798(3) svarstymas ... 395

Civilinio proceso kodekso 142, 296, 297 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 95^1 straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-885(2) ir Baudžiamojo kodekso XXII skyriaus pavadinimo ir 154 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-886(2) svarstymas ... 395

Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1370 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1917(2) svarstymas ... 396

Centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo įstatymo Nr. XII-791 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2054(4) svarstymas ... 396

Pluoštinių kanapių įstatymo Nr. XII-336 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo ketvirtuoju ir penktuoju skirsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-2059(2)ES svarstymas ... 396

Seimo nario A. Verygos kalba ... 397

Seimo nario A. Syso kalba ... 397

Farmacijos įstatymo 2, 4, 5, 7, 35, 39, 76 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo Nr. XI-2017 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2296 pateikimas (R. Šalaševičiūtė) ... 398

Daugiabučių gyvenamųjų namų ir kitos paskirties pastatų savininkų bendrijų įstatymo Nr. I-798 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1702(2) svarstymas ... 401

Daugiabučių gyvenamųjų namų ir kitos paskirties pastatų savininkų bendrijų įstatymo Nr. I-798 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1780(2) svarstymas ... 402

Seimo nario A. Vinkaus kalba ... 402

Miškų įstatymo pakeitimo įstatymo Nr. I-671 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-477 svarstymas ... 402

Miškų įstatymo Nr. I-671 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1789(2) svarstymas ... 403

Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo Nr. XII-2604 2, 6, 8, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2272 pateikimas (V. Šilinskas) ... 403

Pašto įstatymo Nr. VIII-1141 3, 5, 6 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2309 pateikimas (A. Vaiciukevičiūtė) ... 404

Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 vienuoliktojo skirsnio pavadinimo ir 52 straipsnio pakeitimo bei Įstatymo papildymo 53 straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2299 pateikimas (E. Dobrowolska) ... 407

Nekilnojamojo turto registro įstatymo Nr. I-1539 42 straipsnio pakeitimo ir Nekilnojamojo turto registro įstatymo Nr. I-1539 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2298 pateikimas (E. Dobrowolska) ... 408

Bausmių vykdymo kodekso pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1196 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2300 ir Suėmimo vykdymo įstatymo Nr. I-1175 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1198 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2301 pateikimas (E. Dobrowolska) ... 409

Žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo Nr. IX-1314 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2237, Žemės įstatymo Nr. I-446 13, 23, 40 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2238 ir Žemės reformos įstatymo Nr. I-1607 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2239 pateikimas (J. Gudauskas) 411

Notariato įstatymo Nr. I-2882 3, 4, 6, 6^2, 8, 10^1, 10^3, 10^4, 19, 20, 22, 22^1, 24, 27^1, 28, 34, 46, 60, 62 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 28^2 straipsniu ir VII skyriumi ir 9, 10, 10^2 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIVP-1888(2) svarstymo tęsinys 413

Notariato įstatymo Nr. I-2882 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-775(2) svarstymo tęsinys 413

Notariato įstatymo Nr. I-2882 3 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-867(2) svarstymo tęsinys 414

Prokuratūros įstatymo Nr. I-599 49, 50, 52 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 50^1 straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2063(2) svarstymo tęsinys 414

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 138 straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-1798(3) svarstymo tęsinys 414

Civilinio proceso kodekso 142, 296, 297 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 95^1 straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-885(2) ir Baudžiamojo kodekso XXII skyriaus pavadinimo ir 154 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-886(2) svarstymo tęsinys 416

Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1370 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1917(2) svarstymo tęsinys 416

Centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo įstatymo Nr. XII-791 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2054(4) svarstymo tęsinys 416

Pluoštinių kanapių įstatymo Nr. XII-336 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo ketvirtuoju ir penktuoju skirsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-2059(2)ES svarstymo tęsinys 416

Daugiabučių gyvenamųjų namų ir kitos paskirties pastatų savininkų bendrijų įstatymo Nr. I-798 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1702(2) svarstymo tęsinys 417

Daugiabučių gyvenamųjų namų ir kitos paskirties pastatų savininkų bendrijų įstatymo Nr. I-798 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1780(2) svarstymo tęsinys 417

Miškų įstatymo pakeitimo įstatymo Nr. I-671 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-477 svarstymo tęsinys 417

Miškų įstatymo Nr. I-671 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1789(2) svarstymo tęsinys 417

Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo Nr. XII-2604 2, 6, 8, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2272 pateikimo tęsinys 417

Pašto įstatymo Nr. VIII-1141 3, 5, 6 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2309 pateikimo tęsinys 417

Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 vienuoliktojo skirsnio pavadinimo ir 52 straipsnio pakeitimo bei Įstatymo papildymo 53 straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2299 pateikimo tęsinys 418

Nekilnojamojo turto registro įstatymo Nr. I-1539 42 straipsnio pakeitimo ir Nekilnojamojo turto registro įstatymo Nr. I-1539 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2298 pateikimo tęsinys 418

Bausmių vykdymo kodekso pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1196 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2300 ir Suėmimo vykdymo įstatymo Nr. I-1175 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1198 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2301 pateikimo tęsinys 418

Farmacijos įstatymo 2, 4, 5, 7, 35, 39, 76 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo Nr. XI-2017 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2296 pateikimo tęsinys 419

ASMENVARDŽIŲ RODYKLĖ 420

SANTRUMPOS

DFVL – Demokratų frakcija „Vardan Lietuvos“
DPF – Darbo partijos frakcija
LF – Laisvės frakcija
LRF – Lietuvos regionų frakcija
LSDPF – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
LSF – Liberalų sąjūdžio frakcija
LVŽSF – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija
TS-LKDF – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija

A – alternatyvus teisės aktas
ES – su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas
GR – Respublikos Prezidento grąžintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas
VK – su Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės rekomendacijų įgyvendinimu susijęs teisės aktas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

V (RUDENS) SESIJOS
RYTINIO POSĖDŽIO NR. 223
STENOGRAMA

2022 m. lapkričio 17 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN
ir Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. RAZMA

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Labas rytas, gerbiami kolegos! Pradedame lapkričio 17 dienos rytinį Seimo posėdį. (*Gongas*) Kviečiu registruotis.

Užsiregistravo 115 Seimo narių.

Perduodu dabar pirmininkavimą Seimo Pirmininko pirmajam pavaduotojui J. Razmai.

10.01 val.

Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos narės Virginijos Aleksejūnės priesaika

PIRMININKAS (J. RAZMA, *TS-LKDF*). Gerbiami Seimo nariai, rugsėjo 27 dieną, čia jau senokai, mes paskyrėme V. Aleksejūnę Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nare. Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymas numato, kad asmuo, paskirtas į šias pareigas, prieš pradėdamas jas eiti, prisiekia Lietuvos valstybei. Prisiekiantysis asmuo priesaiką skaito padėjęs ranką ant Lietuvos Respublikos Konstitucijos. Nustatytas priesaikos tekstas netaisomas ir nekeičiamas. Tiek šios nuostatos nesilaikymas, tiek atsisakymas prisiekti ar pasirašyti vardinį priesaikos lapą arba pasirašymas su išlyga reiškia, kad narys neprisiekė ir negali eiti pareigų. Prisiekęs narys pasirašo vardinį priesaikos lapą. Vardiniai priesaikos lapai perduodami ir saugomi Seimo kanceliarijoje.

Tad kviečiu Seimo Pirmininkę V. Čmilytė-Nielsen ir V. Aleksejūnę pradėti prisaikdinimo procedūrą. Kviečiu atsistoti.

V. ALEKSEJŪNĖ. Aš, Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos narė Virginija Aleksejūnė, prisiekiu būti ištikima Lietuvos Respublikai, vykdyti jos Konstituciją ir įstatymus, savo pareigas atlikti garbingai, ginti žmogaus teises, laisves ir teisėtus interesus, ginti visuomenės viešąjį interesą, visada būti nešališka, saugoti man patikėtas paslaptis. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Sveikiname naujai prisiekusią komisijos narę ir linkime sėkmės darbuose. Toliau posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininkė.

10.04 val.

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2022 m. lapkričio 17 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Gerbiami kolegos, darbotvarkės 1-2 klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. Matau labai daug norinčių pasisakyti. Pirmasis A. Veryga.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke. Turiu du pasiūlymus. Pirmiausia frakcijos vardu norėčiau pasiūlyti išbraukti iš darbotvarkės Valstybės tarnybos įstatymo projektą Nr. XIVP-2066 ir lydimuosius. Argumentas yra labai paprastas. Iš tikrųjų mes matėme, kad du kartus buvo konstatuota, kad tai prieštarauja Konstitucijai, dabar vos su kosmetiniais, kažkokiais techniniais pataisymais jau yra pasakyta, kad lyg ir ne. Bet manome, kad visgi reikėtų rimtai žiūrėti į prieštaravimą Konstitucijai. Tai frakcijos vardu prašyčiau šį klausimą išbraukti.

Taip pat norėčiau pasiūlyti Sveikatos reikalų komiteto pirmininkui šiandien per pertrauką organizuoti apsvarstymą pasiūlymų dėl klausimo, kuris šiandien yra parašytas, kad negali būti svarstomas, nors yra surinkti 47 Seimo narių parašai. Pasiūlymai dėl Tabako kontrolės įstatymo buvo registruoti prieš metus ir tai, kad komitetas per metus nesugebėjo apsvarstyti, yra komiteto

pirmininko problema. Šiandien per pertrauką 15 minučių būtų galima skirti, apsvarstyti ir tada šį klausimą būtų galima atnešti į darbotvarkę ir pabaigti su juo. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pasiūlymus. R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (*LRF*). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Kaip žinote, mūsų Švietimo komitetas svarstė klausimą dėl Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos sudarymo“ ir ten buvo padaryta procedūrinių pažeidimų atrenkant komisijos narius. Seimo narių yra kreiptasi į Etikos ir procedūrų komisiją, bet kreipiuosi į jus, į Seimo Pirmininkę, kaip posėdžio pirmininkę. Kaip žinote, pagal Seimo statutą, jeigu kreipiasi Seimo Pirmininkė, šis nutarimo projektas gali būti nesvarstomas, kol Etikos ir procedūrų komisija pateiks išvadą. Nes jeigu Seimas, mes, jį priimsime ir vėliau Etikos ir procedūrų komisija pripažins, kad yra procedūrinių pažeidimų, Konstitucinis Teismas pripažins negaliojančiu.

Dabar atsiliepdamas į tai, ką sako Aurelijus, aš, priešingai, siūlyčiau išbraukti 2-2.1 klausimą, nes yra gauta Teisės departamento pastaba. Tikrai mes jos fiziškai neišnagrinėsime ir, matyt, sprendimo mes nepriimsime. Ir kartu, Pirmininke, nežinau, kaip čia atsirado 2-17 klausimas – tai yra Žmogaus audinių, ląstelių, organų donorystės ir transplantacijos įstatymo projektas, kaip žinote, tai yra senas projektas Nr. XIVP-1867. Kaip žinote, buvo Valstybės saugumo departamento pažyma. Ta pažyma buvo gauta praėjusią kadenciją ir buvo adresuota tuometinei komiteto pirmininkei. Valstybės saugumo departamento pažymoje buvo minimi asmenys ir subjektai, kurie yra suinteresuoti, kad šis įstatymas būtų pateiktas. Tai aš tikrai siūlyčiau išbraukti, kad Seimas neliktų iš tikrųjų tokioje savotiško juokdario vietoje.

PIRMININKĖ. Gerbiamas Remigijau, dar pasitikslinu, 2-2.1 klausimą jūs norite išbraukti, tai yra Valstybinio socialinio draudimo fondo? Tikriausiai ne apie tą kalbėjote?

R. ŽEMAITAITIS (*LRF*). Atsiprašau, ne, ne. Tabako, kur yra įtraukta 47.

PIRMININKĖ. Tabako. Gerai. Ačiū. A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LRF*). Gerbiami kolegos, aš prie to antikonstitucinio Valstybės tarnybos įstatymo paketo norėčiau grįžti ir lygiai taip pat frakcijos vardu paprašyti išbraukti iš darbotvarkės. Tačiau turiu ir kitą motyvą, tai yra Lietuvos Respublikos Vyriausybės lapkričio 14 dienos nutarimą. Deja, bet premjerė, kuri yra įrašyta kaip pristatantis asmuo, neturi Vyriausybės įgaliojimų pristatyti šį klausimą ir aš labai mielai paskaitysiu sąrašą asmenų, kurie turi tą įgaliojimą. Tai yra Lietuvos Respublikos Vyriausybė lapkričio 14 dieną nusprendė įgalioti Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministrę A. Bilotaitę, o jai negalint dalyvauti viceministrę S. Ščajevienę atstovauti Lietuvos Respublikos Vyriausybei. Jei viceministrė S. Ščajevienė negali dalyvauti, atstovauja viceministras A. Abramavičius, jei pastarasis negali dalyvauti, atstovauja V. Dmitrijevas. Tai siūlau nedaryti dar vienos konstitucinės klaidos ir nesuteikti asmenims, kurie neturi Vyriausybės įgaliojimų, pateikti šio projekto.

Kitas dalykas, nelabai suprantu, ką su pateikėjais ten turi bendro kolega S. Šedbaras, kuris taip pat net nėra Vyriausybės narys.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dėl Valstybės tarnybos išbraukimo jūsų prašymą fiksuoju. I. Šimonytė norėtų replikuoti.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Turbūt Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkas daro tai, kad pristatys komiteto išvadas dėl atitikties Konstitucijai, apie ką čia buvo daug plačiai kalbėta. O šiaip Ministrui Pirmininkui atskirų įgaliojimų pristatyti projektą iš Vyriausybės nereikia. (*Triukšmas salėje*)

PIRMININKĖ. Prašom.

A. NEKROŠIUS (*LVŽSF*). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Aš taip pat frakcijos vardu prašysiu išbraukti 2-14 klausimą – Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo įvairių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-2233. Frakcijos vardu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Frakcijos vardu 2-14 klausimą ir lydimuosius. Prašom.

A. KUBILIENĖ (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš taip pat norėčiau prašyti jūsų išbraukti projektą Nr. XIVP-1867, kas jau ir buvo minėta, Žmogaus audinių, ląstelių ir organų donorystės ir transplantacijos įstatymą, papildydama argumentais, kad šitas įstatymas yra parengtas bendradarbiaujant su Nacionaliniu transplantacijos biuru, kuomet vadovavo direktorius, kuris atleistas

dėl seksualinio priekabiavimo ir kitų visų negerų veiklų. Pacientų organizacijos vieningai nepritarė šitam įstatymo projektui, todėl mes norėtume daugiau diskusijų. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiamas S. Skvernelis. Taip, D. Asanavičiūtė dėl VLKK, kaip aš suprantu, taip?

D. ASANAVIČIŪTĖ (*TS-LKDF*). Norėčiau patikslinti, kad vakar Etikos ir procedūrų komisija buvo susirinkusi ir yra priimtas sprendimas, kad procedūros nepažeistos. Todėl nematau kliūčių, kad šitas projektas būtų Seime. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. D. Šakalienė.

D. ŠAKALIENĖ (*LSDPF*). Aš ne dėl darbotvarkės, o klausimo, kuris galbūt galėtų būti ir šiek tiek mus telkiantis. Labai gaila, bet Baltarusijos režimas ėmėsi represijų prieš pilietinę visuomenę, prieš nevyriausybininkus ir švietimiečius. Mes frakcijoje parengėme rezoliuciją dėl Baltarusijos režimo įvykdyto Lietuvos Respublikos pilietės J. Cimbalist sulaikymo. Tai yra mokytoja, dirbanti Baltarusijoje, ir už dalyvavimą priešlukašenkiniuose protestuose ją suėmė, ir tiesiog dėl nesibaigiančių represijų. Aš manau, turime kalbėti ir kalbėti apie tai, na, nes tiesiog neturime kitos išeities. Tai visus kolegas, kurie norėtų pasirašyti rezoliuciją prieš registruojant, kviesčiau prieiti ir pasirašyti. Dėkui.

PIRMININKĖ. Dėkoju už informaciją. S. Skvernelis.

S. SKVERNELIS (*DFVL*). Mieli kolegos, nors man ir labai patiko kolegės Ingridos mintis, kad ji yra Vyriausybė, deja, taip nėra. Kam Vyriausybei atstovauti bet kokiais klausimais, sprendžia ministrų kabinetas, priimdamas nutarimą, ir čia nieko nepadarysi, tokia yra procedūra. Vyriausybė savo posėdyje įgalioja Valstybės tarnybos įstatymo projektą pristatyti konkretų arba ministrą, arba viceministrą. Tai kol nebus naujo nutarimo, su visa pagarba, bet Ministrė Pirmininkė nėra Vyriausybė ir negali šitos funkcijos atlikti.

PIRMININKĖ. J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Na, aš stebiuosi, kad buvęs premjeras kelia tokius klausimus, lyg premjerui atstovauti Vyriausybei reikia atskiro įgaliojimo. Būtent, jeigu ne premjeras atstovauja, o kas nors kitas, tai tam ir parašoma. Dar vienas premjeras irgi suabejojo, kad jam reikia dar prašyti įgaliojimo atstovauti Vyriausybei. Na, tai lauksime, gal čia yra dar daugiau premjerų, kurie nesupranta to dalyko.

PIRMININKĖ. A. Butkevičius.

A. BUTKEVIČIUS (*DFVL*). Gerbiami kolegos, aš gerbiamam J. Razmai pasakysiu, kad Ministras Pirmininkas savo kabinete irgi yra eilinis Vyriausybės narys ir turi tik vieną balsą balsuojant ir priimant tam tikrus sprendimus posėdžių arba pasitarimų metu. Jokių išimčių premjerams nėra suteikta.

PIRMININKĖ. Kadangi tokios diskusijos precedento nėra buvę, tai iki to laiko, kai darbotvarkėje numatyta, mes dar pasikonsultuosime su Teisės departamentu. Siūlau diskusiją šiuo klausimu baigti.

P. Gražulis galbūt turi pasiūlymą dėl darbotvarkės, nes labai vėluojame.

P. GRAŽULIS (*LRF*). Taip, dėl tos pačios. Tai taip išeitų, kad kadangi V. Čmilytė – Seimo Pirmininkė, tai ji už mane gali kalbėti ir mano projektus pristatinėti? Nesąmonė! Ir niekada aš su jos pozicija nesutinku, beveik.

PIRMININKĖ. Neteisinga paralelė. Prašau. R. Tamašunienė. Aš jūsų projektų nepristatinėčiau, Petrai. (*Plojimai*)

R. TAMAŠUNIENĖ (*LRF*). Gerbiama Pirmininke ir kolegos, jeigu Vidaus reikalų ministerija nepasiruošusi pristatyti Valstybės tarnybos įstatymo ir mato, kad tik Pirmininkė tą gali atlikti, tai aš frakcijos vardu siūlau išbraukti šį įstatymo projektą ir pateikti taip, kaip turi būti.

PIRMININKĖ. Jau yra du tokie siūlymai iš dviejų frakcijų. Prašau. Gerbiamas S. Šedbaras.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, labai aiškus dalykas, projektas yra teikiamas Vyriausybės. Konstitucijos 97 straipsnio 1 dalis: „Ministras Pirmininkas atstovauja Lietuvos Respublikos Vyriausybei ir vadovauja jos veiklai.“ Pagal Konstituciją Ministras Pirmininkas atstovauja Vyriausybei ir nereikalinga… (*Balsai salėje*) Atsiprašome, na, tai gal Vyriausybės įstatymas nėra

aukščiau. Kolegos, na, nedemonstruokime visiško Konstitucijos neišmanymo. Atsiverskime ir paskaitykime. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, išsakyti visi argumentai. Siūlau pradėti balsavimus dėl pasiūlymų. Pirmiausia A. Veryga frakcijos vardu (ir kai kurios kitos opozicinės frakcijos prie to prisidėjo) siūlo išbraukti Valstybės tarnybos įstatymą iš šios dienos darbotvarkės. Balsuokime. Kas pritariate išbraukti Valstybės tarnybos įstatymą, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 128: už – 58, prieš – 66, susilaikė 4. Pasiūlymui nepritarta.

Taip pat buvo siūlymas išbraukti Tabako… Tuoj, pasitikslinu darbotvarkės numerį. Darbotvarkės 2-2.1 klausimą – Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo projektą Nr. XIVP-3603 braukti iš darbotvarkės. Kolegos, kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 124: už – 105, prieš – 4, susilaikė 15. Pasiūlymui pritarta.

A. Veryga. Prašau.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Gerbiama Pirmininke, aš noriu perklausti. Jūs pristatėte iš pradžių kaip mano siūlymus ir ėjome lyg eilės tvarka, bet nesakėte, kad čia yra kolegos R. Žemaitaičio siūlymas. Mano siūlymas buvo kaip tik nebraukti, palikti ir kad komitetas per pertrauką apsvarstytų siūlymus. Tai dabar už ką mes balsavome?

PIRMININKĖ. Taip. Dėl jūsų siūlymo dėl komiteto čia, matyt, komiteto pirmininkas turėtų atsakyti, nes tai ne Seimo balsavimo klausimas. Prašau, gerbiamas komiteto pirmininke.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, Aurelijus dar kartais pamiršta, kad nėra ministras ir nėra daugumos atstovas, ir duoda vos ne privalomus nurodymus. Aš noriu priminti, kad įstatymo projektas registruotas prieš trejus metus. Vakar pradėjome komitete geranoriškai svarstyti po to, kai buvo surinkti parašai, bet, pasirodo, išvadų rengėjai – nebelikę jau anos kadencijos Seimo nariai. Paskyrėme, kaip priklauso pagal Statutą, vieną opozicijos, kitą daugumos atstovą, norėjome svarstyti, bet viena gerbiama išvadų rengėja sako: palaukite, aš nesusipažinusi, duokite man laiko, nes projektas buvo parengtas tik patarėjo su nuomonėmis.

Taigi aš, kaip Etikos ir procedūrų komisijos narys, negaliu leisti pažeisti Statutą. Mes apsvarstysime taip, kaip ir priklauso Statute numatyta tvarka, išvadų rengėjai pateiks projektą ir kitą savaitę pirmu klausimu trečiadienį šis klausimas bus apsvarstytas. Kai neliks kliūčių, tada pradės galioti surinkti parašai, pirmame posėdyje Seimo valdyba turi įtraukti į darbotvarkę. Dabar nurodymas surengti posėdį, kai nėra išvadų rengėjo nuomonės… Aš to negaliu daryti ir nedarysiu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. A. Veryga.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Aš gerbiamam kolegai tiktai noriu priminti, kad čia ne apie valdančiuosius ar ministrus mes kalbame. 47 Seimo nariai surinko, pasirašė ir yra ten aiškiai nurodyta kito posėdžio data. Vakar mes buvome įtraukę į komiteto darbotvarkę šitą klausimą ir turėjome apsvarstyti. Deja, to nepadarėme. Tai mano siūlymas yra toks labai racionalus: kadangi tai yra metų senumo pasiūlymai, tikrai žinomi, tai tą padaryti tiesiog netempiant laiko.

PIRMININKĖ. Kolegos, mes galime apsispręsti dėl palikimo darbotvarkėje arba dėl išbraukimo. Sprendimas priimtas.

Kitas pasiūlymas – išbraukti VLKK klausimą, Seimo nutarimą dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos, iš šios dienos darbotvarkės, tai yra projektą Nr. XIVP-2261. Balsuokime. Kas pritariate pasiūlymui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip. VLKK klausimą siūlo išbraukti. Balsuojame dėl to.

Balsavo 129: už – 56, prieš – 62, susilaikė 11. Pasiūlymui nepritarta. Klausimas lieka šios dienos darbotvarkėje.

Kitas pasiūlymas yra išbraukti darbotvarkės 2-17 klausimą – Žmogaus audinių, ląstelių ir organų donorystės ir transplantacijos įstatymo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-1867. Balsuojame.

Balsavo 128: už – 51, prieš – 58, susilaikė 19. Pasiūlymui nepritarta. Klausimas lieka darbotvarkėje.

Taip pat A. Nekrošius siūlo išbraukti darbotvarkės kompleksinį 2-14 klausimą – Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-2233 ir lydimuosius. Balsuojame dėl šio pasiūlymo.

Balsavo 130: už – 53, prieš – 62, susilaikė 15. Pasiūlymui nepritarta. Klausimas lieka darbotvarkėje.

Kolegos, visus pasiūlymus apsvarstėme. Spėju, kad norėtumėte balsuoti dėl visos darbotvarkės. Balsuojame dėl darbotvarkės. Kas pritariate darbotvarkei, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 131: už – 71, prieš – 9, susilaikė 51. Darbotvarkei pritarta.

I. Šimonytė dar nori po balsavimo replikuoti.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Labai ačiū. Džiaugiuosi, kad Valstybės tarnybos įstatymo projektas darbotvarkėje liko. Čia kolegų pastabos dėl mano įgaliojimų ar neįgaliojimų pristatyti turbūt yra labiau susijusios su požiūriu į patį projektą nei su požiūriu į procedūrą. Aš pati esu šiame Seime pateikusi jau ne vieną, sakyčiau, projektą ir dar kartą tuomet norėčiau pacituoti Statutą. Jame sakoma, kad projektą pateikia iniciatorius arba jo atstovas, Respublikos Prezidento atstovas, Ministras Pirmininkas, Vyriausybės įgaliotas ministras ar viceministras. Ačiū, bet Ministrui Pirmininkui įgaliojimų nereikia.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Judame toliau.

10.24 val.

2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2146(2) (*antrasis svarstymas*)

Darbotvarkės 1-3.1 klausimas – 2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2146(2). Antrasis svarstymas. Kviečiu finansų ministrę G. Skaistę pristatyti patikslintą biudžetą.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Aš gal pradėsiu tiesiog be skaidrių, kol jas įjungs. Iš principo Vyriausybė pritarė patobulintam valstybės biudžeto projektui. Esminiai prioritetai, kurie buvo išskirti 2023 metų valstybės biudžeto projekte, nesikeičia, jie išlieka susiję su dabartine situacija, tai yra su geopolitine įtampa, su Rusijos manipuliacijomis energetikos rinkoje ir dėl to išaugusiomis energetikos kainomis bei bendra infliacija, kuri susijusi tiek su energetikos kainomis, tiek ir su kitais sektoriais, į kuriuos jau persimetė kainų augimas.

Taip pat yra investuojama į Lietuvos ateitį, į energetinę transformaciją tam, kad būtų galima ilguoju laikotarpiu prisitaikyti ir išspręsti problemas iš esmės. Darant pakeitimus buvo stengiamasi išlaikyti tą patį biudžeto deficitą tam, kad būtų galima turėti finansinį stabilumą ilguoju laikotarpiu, ir visi sprendimai, kurie buvo daromi, vis dėlto buvo daromi vienas išlaidas mažinant, kitas išlaidas didinant.

Jei žiūrėtume į bendrus skaičius, buvo gauta 1,3 mlrd. eurų vertės pasiūlymų, juos pateikė Seimo komitetai, komisijų nariai, atskiri Seimo nariai. Kai kurie pasiūlymai dubliavosi tarpusavyje, bet išgryninus esmę liko maždaug 1,3 mlrd. eurų vertės pasiūlymų. Dėl to taip pat buvo padaryta pakeitimų atsižvelgiant į priimtus teisės aktus. Čia 2022 metų. (*Balsai salėje: „Čia ne tas?“*) Tas, viskas gerai. Taip pat priimtus teisės aktus… Tarkime, Seimas tarp pirmojo ir antrojo biudžeto svarstymų buvo priėmęs pridėtinės vertės mokesčio atskaitą juridinių asmenų elektromobiliams, o tai taip pat daro įtaką biudžeto pajamoms, todėl reikėjo pakoreguoti ir pajamas, kurios buvo projektuojamos valstybės biudžete.

Taip pat buvo šiek tiek atnaujintos prielaidos dėl… (Čia ne tas, išjunkite tiesiog, ne tas.) Taip pat atnaujintos prielaidos dėl energijos kainų dinamikos. Jei žvelgtume į pagrindinius biudžeto akcentus, kaip minėjau, pirminiai prioritetai buvo išskirti keturi. Energijos kainų augimo poveikio sušvelninimas. Buvo atnaujintos valstybės biudžeto prielaidos, pagal kurias yra formuojama. Preliminariai prognozuojama, kad energijos kainoms kompensuoti tiesiog reikės 98 mln. eurų mažiau, negu buvo prognozuojama teikiant valstybės biudžeto projektą. Taip pat atnaujinę projekcijas, kiek bus reikalinga šildymo kainoms kompensuoti savivaldybėms, pagal šių metų faktą matome, kad poreikis yra 16 mln. eurų didesnis. Dėl to tiesiog 16 mln. eurų buvo padidinti asignavimai Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai ir sumažintas poreikis, pagal kurį yra skaičiuojama, kiek reikės energijos kainoms kompensuoti.

Jei kalbėtume apie antrą dedamąją, noriu priminti, kad vis dėlto pirminiame valstybės biudžeto projekte esminiai prioritetai buvo didinti žmonių pajamas ir išsaugoti perkamąją galią. Dėl to buvo investuojama į darbo užmokesčio didinimą viešojo sektoriaus darbuotojams, pensijų indeksavimą, taip pat buvo didinamas neapmokestinamasis pajamų dydis, jis užtikrina, kad mažesnius atlyginimus gaunantys žmonės gaus daugiau atlyginimo į rankas. Taip pat minimalioji mėnesinė alga buvo padidinta 15 % ir dėl to žmonės, kurie uždirba minimaliąją mėnesinę algą, dėl šių dviejų sprendimų turėtų gauti per 80 eurų daugiau į rankas. Papildomai su šiuo biudžetu yra atnaujinamas kitas rodiklis, nes prognozuojama, kad minimalių vartojimo poreikių dydis, kuris skaičiuojamas atsižvelgiant į infliacijos ir maisto kainų rodiklius, bus didesnis ir bus reikalingos papildomos lėšos mažų pensijų priemokoms, dėl to atnaujinamas ir šis segmentas.

Saugumui stiprinti taip pat yra numatoma papildomų lėšų. Galėsime vėliau šiek tiek plačiau apie tai pakalbėti.

Ketvirtas dėmuo yra investicijos į Lietuvos ateitį. Prie 2,9 mlrd., kurie buvo numatyti pirminiame biudžeto projekte, yra papildomų lėšų, kurios skirtos geležinkelio elektrifikavimo projektui kofinansuoti.

Jeigu kalbėtume apie energijos kainų poveikio sušvelninimą, kaip jau minėjau, tai yra turbūt pirmas prioritetas ir esminis šiame biudžete, numatoma, kad dėl besikeičiančių energijos kainų tendencijų poreikis, kuris bus reikalingas šiam sektoriui, tikėtina, yra 98 mln. eurų mažesnis, tai yra trumpalaikės išlaidos. Taip pat būsto šildymui kompensuoti, kaip minėjau, reikia skirti 16 mln. eurų daugiau. Šie pinigai yra numatomi Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos asignavimuose ir bus savivaldybėms paskirstyti pagal faktą, pagal konkretų poreikį.

Antras segmentas yra žmonių pajamų didinimas. Siekiant sustiprinti ir išsaugoti žmonių perkamąją galią, atsižvelgiant į minimalių vartojimo poreikių dydžio koeficiento nustatymą, yra skiriama papildomai 27,6 mln. eurų, kurie reikalingi mažų pensijų priemokoms mokėti. Dėl šio sprendimo 74 tūkst. žmonių kitais metais gaus šią mažų pensijų priemoką ir ji sudarys vidutiniškai apie 31 eurą.

Taip pat stiprinant saugumo prioritetą yra skiriama papildomų lėšų karinio mobilumo paketui. Prie 55 mln. eurų, kurie buvo numatyti pirminiame biudžeto projekte, dabar numatoma 24,8 mln. eurų, kurie skiriami pirmiausia Rūdninkų poligono privažiavimui, taip pat kito poligono infrastruktūrai sustiprinti. Taip pat pritarta prezidentūros ir Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto siūlymui, kad būtų numatyta, jog prie bendrojo vidaus produkto 2,52 %, kurie skiriami NATO įsipareigojimams vykdyti, tai yra ginkluotei pirkti ir kariuomenei išlaikyti, papildoma galimybė, jeigu bus išlaikomas tas pats biudžeto deficitas, tai yra 4,9, ir bus matomas konkretus poreikis, skolintis ir daugiau – iki 3 % bendrojo vidaus produkto tam, kad būtų galima pasirengti greičiau priimti sąjungininkų karius Lietuvoje ir parengti infrastruktūrą tam, kad mūsų sąjungininkai galėtų greičiau prisidėti prie mūsų regiono saugumo. Taip pat žvalgybos pajėgumams palaikyti, veiklos tęstinumui užtikrinti skiriama 5 mln. eurų.

Kalbant apie ketvirtą dedamąją, tai yra investicijas į Lietuvos ateitį, pirminiame biudžeto projekte buvo numatyta 2,9 mlrd. eurų, kurie yra sutelkti iš įvairių finansinių šaltinių, tai yra struktūrinių fondų buvusi perspektyva, struktūrinių fondų startuojanti nauja perspektyva, taip pat vadinamasis „Naujos kartos Lietuvos“ plano instrumentas ir kiti finansiniai šaltiniai. Siekiant sustiprinti ir padėti elektrifikuoti mūsų geležinkelius, nes dėl dabartinės geopolitinės įtampos ir santykių su kaimynais nukentėjo „Lietuvos geležinkelių“ pajamos, tiesiog skiriama galimybė pasiskolinti valstybės vardu tam, kad būtų galima kofinansuoti elektrifikavimo projektą, finansuojamą iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų. Tam skiriama 36,5 mln. eurų papildomai.

Taip pat buvo įvertinti kiti poreikiai, kurie buvo įvardinti komitetų, institucijų, atskirų Seimo narių. Tai švietimui, kultūrai ir istorinei atminčiai bendrai yra skiriama 8,9 mln. eurų. Iš jų turbūt didesnę dalį sudaro Klaipėdos muzikinio teatro lėšų perkėlimas iš 2024 metų Valstybės investicijų programoje į 2023 metus, nes 2023 metais reikia užbaigti projektą. Tuo metu baigiasi Europos Sąjungos struktūrinių fondų praeita perspektyva ir iki to laiko tiesiog reikia užbaigti įgyvendinimą projektų, kurie yra susiję su Europos Sąjungos struktūrinių fondų paramos panaudojimu.

Taip pat skiriama lėšų Pietryčių Lietuvos darželiams, pažangos priemonei įgyvendinti įtraukųjį švietimą, taip pat yra Lietuvos nacionaliniam dailės muziejui priešgaisrinei sistemai atnaujinti, taip pat Lietuvos nacionaliniam muziejui nuomos ir eksploatavimo paslaugų išlaidoms padengti, Lietuvos kultūros sezono Paryžiuje renginiams. Taip pat pasirengti M. K. Čiurlionio 150-ųjų gimimo metinių minėjimo renginiams. Taip pat lakūno S. Girėno tėviškei atnaujinti ir, galima sakyti, avarinei būklei likviduoti. Taip pat Vyriausybės kanceliarijos istorinės atminties programai, Vilniaus Gaono žydų istorijos muziejaus investicijų projektui „Istorinio Vilniaus geto bibliotekos pastato aktualizavimas įkuriant Holokausto Lietuvoje ir Vilniaus geto muziejų“.

Taip pat sveikatos apsaugai bendrai yra skiriama 2,8 mln. eurų. Iš jų žemo slenksčio kabinetų, skirtų infekcinių ligų kontrolei vykdyti tarp narkotikus vartojančių asmenų, veiklos tęstinumui užtikrinti. Taip pat Lietuvos valstybės medicinos rezervui formuoti, siekiant jį pritaikyti karo Ukrainoje metu išryškėjusiems poreikiams. Taip pat Pagalbinio apvaisinimo įstatymo pakeitimui įgyvendinti numatant lėšų embrionams saugoti. Taip pat yra atnaujinamos tam tikrų įstaigų, kurios yra susijusios su Sveikatos apsaugos ministerija, pajamų įmokos.

Taip pat skrydžių plėtrai yra numatyti 2 mln. eurų iš Finansų ministerijos pažangos priemonių, kad Susisiekimo ministerija, atnaujinusi šią pažangos priemonę, galėtų investuoti į skrydžių plėtros programą. Taip pat institucijų veiklos pajėgumui stiprinti ir naujoms funkcijoms yra skiriama 2,4 mln. Tarp jų yra atsižvelgiama į Seimo kanceliarijos pasiūlymus. Taip pat Žvalgybos kontrolierių įstaigai įsteigti. Taip pat Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos darbo užmokesčiui. Taip pat Vaikų teisių apsaugos kontrolieriaus įstaigai išlaikyti ir įrangai. Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro darbo užmokesčiui. Akademinės etikos inspekcijos darbo užmokesčiui. Generalinei prokuratūrai, atsižvelgiant į dabar svarstomą įstatymą, kad būtų galima apmokėti už darbą savaitgaliais. Taip pat teismo pašto paslaugoms apmokėti. Taip pat STT pasirengti tarptautinei antikorupcijos konferencijai ir konferencijai organizuoti. Taip pat Ryšių reguliavimo tarnybos dviem etatams, atsižvelgiant į pasikeitusį europinį reguliavimą.

Taip pat infrastruktūrai, įrangai, informacinėms sistemoms yra skiriama 1,6 mln. eurų. Tai yra ir tam tikri Seimo asignavimai aplinkai tvarkyti, taip pat Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijai dėl saulės elektrinės kofinansavimo, Generalinei prokuratūrai pastato remontui, taip pat baigiamo statyti archyvų pastato kompleksui įveiklinti bei Vilniaus koncertų ir sporto rūmų pastatui konservuoti.

Jeigu žvelgtume į bendras išlaidas, kaip ir pirminiame biudžete, turbūt kaip ir daugelyje Europos Sąjungos valstybių biudžetų, pagrindinė dalis tektų socialinei apsaugai, tai yra 38 % visų lėšų, neįskaitant Europos Sąjungos paramos, sveikatos apsaugai – 14 %, švietimui – taip pat 14 % ir atitinkamai.

Jei kalbėtume apie pajamų netekimus, kuriuos taip pat turėjome atnaujinti, atsižvelgdami į tam tikrus pasiūlymus, ir pakeitimus, kurie buvo padaryti ir kurie yra svarstomi dabar, tai Vyriausybės pasiūlymai, atsižvelgiant į pridėtinės vertės mokesčio pakeitimus, pirminiame biudžeto projekte buvo kalbama, kad… Vyriausybės siūlymas buvo pratęsti pridėtinės vertės mokesčio lengvatą apgyvendinimo paslaugoms neterminuotai, atsižvelgiant į jos specifiškumą. Tai biudžetui kainuos kiekvienais metais apie 24 mln. eurų.

Kai kalbame apie pridėtinės vertės mokesčio lengvatą maitinimo paslaugoms bei kultūros, poilsio ir sporto renginių bei atlikėjų paslaugoms, buvo siūloma pratęsti šią lengvatą, kuri buvo įvesta dėl COVID-19 pandemijos ribojimų, kuomet šie sektoriai negalėjo veikti, kad būtų galima traktuoti kaip verslo paramą, buvo pratęsta, na, nustatyta terminuota lengvata. Šiuo atveju kaip kompromisinis sprendimas buvo pasiūlymas pratęsti lengvatą pusę metų, kad būtų galima ją užbaigti turbūt tuo metu, kai jos atsisakyti yra lengviau, tai yra ne šildymo sezono metu, kai turbūt vartojimas yra šiek tiek aukštesnio lygio tiesiog dėl sezoniškumo.

Atnaujintame biudžeto projekte yra taip pat siūloma pridėtinės vertės mokesčio lengvata apgyvendinimo paslaugoms neterminuota, tai yra 24 mln. netekimų per vienerius metus. Dėl maitinimo paslaugų bei poilsio, sporto ir atlikėjų paslaugų. Šiems sektoriams yra siūloma pratęsti lengvatą, kaip ir pirminiame projekte, pusę metų ir tokie netekimai yra įskaičiuoti į valstybės biudžeto projektą. Kultūros renginiams Vyriausybė apsvarsčiusi siūlo pratęsti lengvatą neterminuo-

tai, atsižvelgusi į Vyriausybės programos nuostatas. Kadangi ten parašyta didinti kultūros renginių prieinamumą visuomenei, yra siūloma šią lengvatą dėl kultūros renginių lankymo pratęsti neterminuotai.

Taip pat yra pasiūlyta pridėtinės vertės mokesčio lengvata elektroninėms knygoms, taip suvienodinant su spausdintinių knygų traktavimu. Šis pasiūlymas buvo jau anksčiau pateiktas Seimo narės M. Ošmianskienės. Atsižvelgusi Vyriausybė įvertino ir siūlo šią lengvatą įvesti ir suvienodinti spausdintinių ir elektroninių knygų sąlygas. Tai kasmet biudžetui kainuotų apie 1 mln. eurų.

Taip pat Seime tarp pirmo ir antro biudžeto svarstymų buvo priimta pridėtinės vertės mokesčio atskaita elektromobiliams juridiniams asmenims, įmonėms. Nors diskusijų metu buvo kalbama, kad tai kainuos apie 2 mln. eurų, jau tuomet sakiau, kad visgi lengvatos kaina yra gerokai didesnė tiesiog todėl, kad elektromobilių plėtra yra auganti geometrine progresija. 2 mln. eurų buvo 2020 metais, atsispiriant nuo to skaičiaus elektromobilių, kurie buvo tuo metu. Matydami dabartinius skaičius ir faktinius duomenis, kuriuos turime 2022 metų, ir augimo tendencijas, kurios tikrai yra matomos pastaruoju metu ir yra prognozuojamos visų tarptautinių institucijų, matome, kad 2023 metais ši lengvata, ši pridėtinės vertės mokesčio atskaita elektromobiliams valstybės biudžeto pajamas sumažina 16,6 mln. eurų, ateinančiais metais bus apie 25 mln., o 2025 metais – apie 35 mln. eurų mažesnės valstybės biudžeto pajamos. Tai taip pat reikėjo įskaičiuoti į valstybės biudžeto projektą dėl pajamų prognozių. Atitinkamai dėl to, kad buvo įvesta pridėtinės vertės mokesčio atskaita elektromobiliams, buvo atsisakyta paramos juridiniams asmenims elektromobiliams įsigyti, nes parama negali būti dubliuojama ir priemonės turėtų būti arba viena, arba kita. Dėl to analogiškos priemonės buvo tiesiog atsisakyta.

Kalbant apie savivaldybių pajamas, išties jos buvo šiek tiek atnaujintos. 2,2 mln. eurų yra didinamos pajamos iš gyventojų pajamų mokesčio. Patikslinus kai kurių savivaldybių lėšų poreikį minimaliems koeficientams padidinti, čia buvo ir atskirų Seimo narių pasiūlymų atkreipiant dėmesį į tą problemą, tai savivaldybės pateikė patikslintus duomenis, kiek tokių specialistų turi, drauge su Socialinės apsaugos ir darbo ministerija patikslino tuos skaičius ir yra numatomos papildomos lėšos toms konkrečioms savivaldybėms, turinčioms daugiau tų specialistų, kuriems reikia pakelti dėl minimalių koeficientų. Dotacijos iš valstybės biudžeto didėja 16 mln. eurų dėl šildymo kompensacijų. Tai reiškia, kad Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos asignavimuose yra numatoma papildomų 16 mln. eurų, kurie bus skiriami pagal faktą, kai savivaldybės pateiks duomenis, kad joms tų lėšų pritrūko. Taip pat yra numatomi 2 mln. eurų žemės ūkio funkcijoms vykdyti perskirstant Žemės ūkio ministerijos asignavimus. Kaimo reikalų komitetas tai buvo išsakęs kaip vieną iš esminių prioritetų. Taip pat padaryta dar keletas smulkių pakeitimų.

Savivaldybių biudžetai 2023 metais, palyginti su 2022 metais, didėja 12,7 %, arba 564,8 mln. eurų. Savivaldybių pajamos iš mokesčių didėja 16,4 %, dėl gyventojų pajamų mokesčio auga 16,1 %, arba 358,8 mln. eurų. Jeigu žvelgtume į bendrus skaičius, valstybės biudžeto pajamos numatomos 15,6 mlrd. eurų, išlaidos – 18,6 mlrd. eurų.

Jei žvelgtume į bendrus skaičius, balansas išliktų nepakitęs, toks kaip ir pirminiame biudžeto projekte. Stengėmės nepainioti vienų išlaidų su kitomis. Tai reiškia, kad tų įsipareigojimų, kurie yra tęstiniai, kurie yra nesusiję su vienkartinėmis priemonėmis, biudžeto deficitas išlieka 2,5 % bendrojo vidaus produkto, kaip ir buvo numatyta mūsų Stabilumo programoje, kaip ir buvo numatyta pirminiame biudžeto projekte. Kadangi tie įsipareigojimai yra tęstiniai, jų didinimas yra susijęs su ilgalaikiais įsipareigojimais, todėl turėtų būti susijęs ir su ilgalaikių pajamų didinimu. O tos išlaidos, kurios yra vienkartinės ir susijusios su dabartinės krizės pasekmių sušvelninimu, biudžeto deficitą sudaro 2,4 %. Bendras biudžeto deficitas tiek ilgalaikių įsipareigojimų, tiek ir trumpalaikių sudaro 4,9 % bendrojo vidaus produkto, kaip ir buvo numatyta pirminiame biudžeto projekte. Valdžios sektoriaus skola yra stabilizuota ir jos dydis yra, sakyčiau, vienas iš mažiausių Europos Sąjungoje, sudaro apie 42–43 % bendrojo vidaus produkto, ir toks dydis mūsų dydžio ekonomikai turbūt yra vienas iš optimaliausių. Jei žvelgtume į jau buvusius laikotarpius, išties valdžios sektoriaus skolą nuo kovidinio užaugimo pavyko sumažinti beveik iki priešpandeminio dydžio. Esminiai biudžeto prioritetai išlieka nepakitę.

Stengėmės atsižvelgti į komitetų atskiras išskirtas labai konkrečias sritis ir visgi išlaikyti tą patį biudžeto deficito lygį, koks ir buvo pirminiame biudžeto projekte. Tai ir pavyko padaryti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiama ministre. Dabar atveriu tribūną diskutuoti. Užsirašė nemažai Seimo narių. Pirmasis frakcijos vardu kalbės A. Butkevičius. Klausti nėra užsirašiusių. A. Butkevičius – frakcijos vardu dėl biudžeto. Kviečiu į tribūną.

A. BUTKEVIČIUS (*DFVL*). Gerbiama Seimo Pirmininke, gerbiami kolegos, kalbėjau pirmo svarstymo metu. Ir daugelis mano kolegų išreiškė tam tikrus pasiūlymus, išdėstė tam tikras mintis, kaip reikėtų elgtis, ypač planuojant ateinančių metų biudžeto išlaidas. Tikrai aš pasistengsiu per daug nekartoti tų minčių, kurias buvau išsakęs. Tos mintys faktiškai buvo pagrįstos pastaruoju metu, noriu pasakyti, tarptautinių finansinių institucijų įvairių vadovų, ekspertų pasiūlymais, rekomendacijomis, pakartosiu, tai yra Europos Komisijos, Tarptautinio valiutos fondo, Europos Centrinio Banko, EBPO, Lietuvos banko, Valstybės kontrolės. Turiu pasakyti, kad į tuos pasiūlymus faktiškai buvo visiškai neatsižvelgta.

Ir jeigu kas nors šiandien ryte atidžiai žiūrėjote visuomenės informavimo priemones, tai daugiau buvo kalbama apie Jungtinę Karalystę, kurioje jau lyg ir šiandien irgi bus pradėtas svarstyti ateinančių metų biudžeto įstatymo projektas, ir buvo aiškiai pabrėžta dėl infliacijos dydžio, kuris tokio rekordo nebuvo pasiekęs per 41 metus, – 11,1 %. O Lietuvoje jau praeitą mėnesį mes turėjome du kartus didesnį, tai yra 23,1 %.

Noriu dar kartą pakartoti, kad, pirma, viešaisiais finansais mes ateinančiais metais vėl skatiname infliaciją. Antra, noriu aiškiai akcentuoti, kad fiskalinė politika neprisideda prie pinigų politikos suvaldant infliaciją. Trečias aspektas, kad vis dėlto kompensacijos, vienkartinės kompensacijos nėra orientuotos į socialiai jautriausias žmonių grupes, nors faktiškai visa Europa, ne vien tik Europos Sąjungos šalys apie tai kalba, net ir Jungtinės Amerikos Valstijos.

Mielieji, šią savaitę stebiu pasisakymus, kaip sakiau, įvairių ekspertų, ką kalba toliau Centrinis Bankas, nes kai kada mėgstama sakyti, kad opozicija neturi jokių pasiūlymų, opozicija tik interpeliacijas organizuoja įvairiems ministrams. Mielieji, šios savaitės Centrinio Banko vadovo kai kurios išsakytos mintys. Centrinis Bankas teigia, kad didelė infliacija, didėjanti euro zonos recesijos tikimybė ir didėjančios finansavimo išlaidos. Lieka vis daugiau iššūkių įsiskolinantiems namų ūkiams, įmonėms ir vyriausybėms, o tai gali lemti ateinančiais metais bankrotus ir didesnį nestabilumą finansų rinkose.

Kita frazė, kuri, aš manau, reikalauja tikrai didžiulio dėmesio. Mielieji, mes kalbame apie infliaciją. Neįmanoma išlaikyti finansų sistemos stabilumo be kainų stabilumo. Pagrindinė rizika finansų, noriu pabrėžti, stabilumo augimui šiuo metu yra infliacija, labai aukšta infliacija. Mes visa tai turime, bet aš galiu pasakyti, nematau tam tikrų priemonių, kurios šiandien būtų įvardintos netgi ir biudžeto svarstymo metu.

Kokios tolesnės pasekmės, dėl ko aš rodau šitą skaidrę. Atkreipkite dėmesį, kad mes dažnai kalbame apie darbo užmokesčio augimą, tiek bruto, tiek neto, ir trečias rodiklis yra, paprastai liaudiškai pasakysiu, kokia yra perkamoji galia, įvertinus esančią infliaciją. Mielieji, čia yra 2022 metų antrojo ketvirčio galutiniai skaičiavimai, ne mano – Lietuvos statistikos departamento. Mes matome, kaip mažėja žmonių perkamoji galia, jeigu jūs gaunate vidutinį mėnesinį darbo užmokestį, čia yra kitas palyginimas su bruto ir neto. Laukiu, kada bus pateiktas Statistikos departamento perkamosios galios vertinimas, pasibaigus trims ketvirčiams. Kiek aš žinau, bus atsakyta, šitokia analizė bus pateikta šio mėnesio pabaigoje.

Kokią darau išvadą? Kad mes, svarstydami kitų metų Biudžeto įstatymo projektą, toliau didiname skurdą, toliau didiname pajamų nelygybę. Vis dėlto ką reikėtų daryti? Mielieji, tokiu laikotarpiu, kaip aš pabrėžiau antrą punktą, kad fiskalinė politika neprisideda prie pinigų politikos, užtvirtinant kainų stabilumą, tai reiškia, kad jau seniai laikas buvo pradėti įgyvendinti sisteminę mokesčių reformą. Sisteminė mokesčių reforma visada įgyvendinama tada, kai atsiranda ekonominių sunkumų ne tik dėl kokių nors vidinių atsiradusių ekonominių sunkumų, bet ir dėl išorinių. Bet visa to mes nevertiname, neanalizuojame.

Kiti du pavyzdžiai. Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimas. Ateinančiais metais jis mažinamas, atrodo, dar 20 mln. eurų. Aš noriu pasakyti, kad vien žvyrkelių asfaltavimo prog-

ramą… Paprašiau, kad man pateiktų Automobilių kelių direkcija vertinimus. Praeitais metais buvo atlikta ir išasfaltuota maždaug 223 žvyrkeliai… aš kalbu, buvo panaudota 103,6 mln. eurų. Šiais metais iki rugsėjo mėnesio buvo išasfaltuota 33,2 kilometro, panaudota suma 21,8. Tai 1 kilometro asfaltavimo darbų kaina padidėjo 30 %. Tai jūs ir įvertinkite ateinančių metų planuojamus biudžeto asignavimus Kelių priežiūros ir plėtros programai ir praeitų metų. Vadinasi, kai kurios finansavimo lėšos, kurios suplanuotos kelių priežiūrai ir plėtrai, faktiškai vien dėl infliacijos darbų apimties požiūriu sumažės apie 30 %. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dabar kviečiu į tribūną V. Mitalą, jis taip pat kalbės frakcijos vardu. Gerbiami kolegos, kadangi klausimas svarbus, aš pasinaudoju savo galimybe skirti 40 minučių jam aptarti. Gerbiamas A. Butkevičius jau išnaudojo 7 minutes. Prašom, gerbiamas Vytautai, žodis jums.

V. MITALAS (*LF*). Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke, aš tikrai sutaupysiu tas 7 minutes. Norėjau pašnekėti gal tik apie vieną aspektą iš visų aspektų, kurie yra susiję su biudžetu. Jis šiaip yra geras, tai sakiau ir anksčiau. Aš manau, kad gal net ir kitais metais, pamatę, kad Lietuvos ekonomika nėra taip įstrigusi, nėra taip stringanti, gal turėsime dar gerų žinių kitais metais.

Bet aš šiandien norėjau pakalbėti apie vadinamąjį buldozerį. Seimo salėje yra daug kartų minimas žodis „buldozeris“, sako: sprendimai yra priimami buldozeriu, Vyriausybė biudžetą priima ir tvirtina buldozeriu. Tai yra tikrai keletas aspektų, kuriuos aš norėčiau atskirai paminėti, pasakydamas, kad būtent ne buldozeris yra tas dalykas, kuriuo Vyriausybė važiavo tvirtindama, kurdama biudžetą, o kaip tik įsiklausė į kai kuriuos pasiūlymus, atėjusius kad ir gana vėlyvose stadijose, jau biudžetui esant parengtam, bet Seimo narių ar Seimo narių komitetų dėka Vyriausybė tai išgirdo ir tai yra biudžete. Aš labai džiaugiuosi, kad biudžete yra padidinti asignavimai žemo slenksčio kabinetams. Apie tai Seime dažnai diskutuojame, kai kalbame, ar galime Lietuvoje turėti liberalesnę baudžiamąją politiką, ar tikrai mes gydome žmones, kuriems reikia pagalbos, kuriems reikia gydymo. Štai šiame biudžete papildomi 840 tūkst. žemo slenksčio kabinetų veiklai Sveikatos apsaugos ministerijos asignavimuose yra numatyta.

Papildomai taip pat numatyta tam, ką Seimas anksčiau priėmė, kai apsisprendė, kad dvejus metus valstybė apmoka embrionų šaldymą, tam nebuvo iki galo numatyta lėšų, atsiranda šiame biudžete 742 tūkst. Dėl to tikrai taip pat galime pasidžiaugti.

Taip pat Seimo salėje per pirmuosius svarstymus buvo kilęs klausimas dėl Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos padėties, kad ta įstaiga negauna pakankamai darbo užmokesčiui, palyginti su kitomis valstybinėmis įstaigomis. Šiame biudžete yra ištaisoma ta klaida ir numatomos papildomos lėšos, kaip ir kitiems svarbiems klausimams, tokiems kaip žvalgybos pajėgumų stiprinimas ar prokuratūros bei teismų poreikių finansavimas.

Labai gerai, kad klausimas, kuris kažkokiu būdu nebuvo įtrauktas į pirminį biudžetą, tai yra Skrydžių skatinimo programos papildomos lėšos Susisiekimo ministerijos biudžete, dabar yra įtrauktas 2 mln. eurų vertės eilutės pavidalu. Man atrodo, mes visi puikiai suprantame, norėdami, kad Lietuva – Vilnius, Kaunas, kiti didieji miestai – čia pritrauktų investuotojų iš užsienio, turime padaryti taip, kad mūsų oro vartai, mūsų oro uostas nebūtų vien tik kokiems nors filmams filmuoti ar scenoms apie apokalipsę iliustruoti, bet būtų intensyviai naudojami tarptautiniams skrydžiams. Labai džiaugiuosi, kad tai yra taip pat numatyta.

Pabaigai pasakysiu, čia reikėtų padėkoti Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai dėl šalpos pensijų dydžių. Tas klausimas iškilo, sakykime taip, paskutinėse biudžeto formavimo stadijose. Yra išgirstas šis siūlymas. Ta grupė asmenų, kurie tikrai neteko didelio darbingumo būdami dar gana jauni, nesukaupę tam reikalingo minimalaus stažo kažkada anksčiau, kai dar stažo reikalavimai buvo šiek tiek didesni, dabar nedidelė grupė, bet labai pažeidžiama grupė šiame pataisyta-me biudžete taip pat galės turėti finansavimą kitais metais. Man atrodo, kad ir šalpos pensijos jiems bus mokamos didesnės.

Ką aš noriu pasakyti? Biudžetas, jis buvo parengtas tikrai kokybiškai, dabar dar patobulėjo. Aš džiaugiuosi tais rezultatais, kuriuos dabar girdime, ką finansų ministrė pristatė. Ačiū jai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu A. Vyšniauską. Jis diskusijoje kalbės taip pat frakcijos vardu.

A. VYŠNIAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Diskutuodami apie šį biudžetą mes pirmiausia turime pripažinti vieną akivaizdų faktą, kad tai yra labai geras biudžetas. Biudžetas,

dėl kurio normalios dalykinės kritikos net ir opozicija labai daug neturi. Šio biudžeto tikslas yra pirmiausia apsaugoti gyventojus nuo įvairių Rusijos karo Ukrainoje sukeltų pasekmių, tarp jų ir didelių energetikos kainų, sąlygojančių ir aukštą infliaciją. Vis dėlto man labai gaila, kad šį puikų biudžetą, diskusiją apie jo gerus darbus užgožia viena negatyvi diskusija – tai diskusija apie PVM lengvatas. PVM lengvatas, kurių teisingumu, kaip ir visada, galima labai stipriai abejoti. Toje diskusijoje apie PVM lengvatas ir kitus dalykus pamirštama, kad biudžete yra numatyta kur kas daugiau galimybių žmonėms didinti pajamas. Numatyta net galimybė kompensuoti elektros kainas gyventojams ir verslui. Pamirštama apie energetikos proveržį, apie didžiulę pagalbą saulės jėgainėms, vėjo jėgainėms, žmonėms, norintiems įsirengti tokius svarbius energetikos objektus. Pamirštama, kad minimalioji alga augs 83 eurais, vidutinė pensija – net 65 eurais, mokytojų atlyginimai – 151 euru, medikų atlyginimai – nuo 160 iki 180 eurų, kultūros darbuotojų – 124 eurais, pareigūnų – 221 euru ir taip toliau, ir taip toliau. Tokio didelio žmonių pajamų augimo mūsų biudžetas nematė jau ganėtinai seniai.

Kitas svarbus dalykas, kad toje toksiškoje diskusijoje apie PVM lengvatas yra užmirštama, kad gynybos finansavimas eksponentiškai auga 123 mln. eurų, o tai iškelia mūsų gynybos biudžetą iki tikrai rekordinės ribos. Taip pat pamirštamas ir savivaldos biudžetų augimas. Labai dažnai diskutuodami, ypač apie kelius, apie kokią nors savivaldos infrastruktūrą, mes turime tą keistą diskusiją, kad savivaldybėms reikia daugiau pinigų, tačiau pamirštama, kad per šiuos dvejus metus savivaldybių biudžetai išaugo 24 %. Per šią kadenciją savivaldos biudžetai greičiausiai išaugs daugiau nei 40 %. Nebuvo per pastaruosius 20 metų tokio eksponentinio savivaldybių biudžetų augimo. Savivaldai šiandien trūksta ne pinigų, o fantazijos ir skaidrumo, kur tuos pinigus išleisti.

Man labai gaila, kad šį puikų biudžetą užgožia labai toksiška ir negatyvi diskusija apie PVM lengvatas. Tai aš kviečiu kolegas sugrįžti prie esmės, pradėti diskutuoti apie šio biudžeto esmę, o tą diskusiją apie PVM'us, kitus dalykus palikti ateičiai. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu V. Fiodorovą, jis kalbės frakcijos vardu.

V. FIODOROVAS (*DPF*). Dėkui, Pirmininke. Matau, Seime karštos kolegų diskusijos dėl teisybės – gal kaip nors išsiaiškins. Nusigyvenome, ne ekonomiškai iš tikrųjų nusigyvenome, bet politiškai. Panašu, kad biudžeto projektas priklauso nebe nuo Seimo, ne nuo mūsų kolegų, sėdinčių čia, salėje, o nuo konservatorių priežiūros komiteto. Valdantieji išgąsdinti, tačiau galiu tik spėlioti, kokie pareiškimai būtų iš šios pusės, kai, tarkime, Darbo partija savo frakcijos kolegoms pasakytų, kad jeigu jie balsuotų dėl biudžeto vienaip ar kitaip, būtų svarstomi savo komitete. Manau, kad skrietų iš tos pusės pareiškimai, kad demokratijos trūksta ir panašiai – tai, ko puikiausiai išmokė valdantieji.

Na, o biudžeto projektas vis dar statomas ant kreivų pamatų – lygiai taip pat, kaip ir praėjusiais metais, kai Vyriausybės vadovė iš šios tribūnos mums čia visiems aiškino, kad pajamos augs tiek, kiek išlaidos, kad iš esmės išlaidos bus padengtos visomis augančiomis pajamomis. Bet nepataikė – ir nepataikė labai stipriai. Žmonių pajamos, apskritai žmonių santaupos šiais metais, panašu, sumažėjo, ypač tų žmonių, kurie gyvena iki vidutinio atlyginimo, ir ypač tų, kurie gyvena regionuose.

Gerbiamas Andriau, kai jūs kalbate apie tai, kad valdantieji, ne valdantieji, opozicija pamiršta, kad biudžete yra pajamų augimas, – opozicija nepamiršta, kad yra pajamų augimas, opozicija kalba, kad tos pajamos, kurias jūs žadate auginti, visiškai nepadengs infliacijos, jos net nepasieks to išlaidų augimo šiuo atveju, kas įvyko ir praėjusiais metais. Tačiau jūs pats pamirštate, kad kai Darbo partija visuose seimuose kalbėjo, kad reikia minimalų atlyginimą auginti, auginti pensijas, jūs Darbo partiją visą laiką vadindavote populistais, nieko neišmanančiais šiuo klausimu. Džiaugiuosi, kad tas išmanymas jums atėjo šiandien ir jūs pakeitėte nuomonę, supratote, kad žmonių pajamas reikia auginti ir auginti kur kas sparčiau.

Šiais metais iš tikrųjų nieko naujo. Valdantieji naiviai tikisi, kad biudžetas nesugrius. Tai eilinį sykį atskleidžia valdančiųjų aroganciją ir nenorą tartis, išgirsti kito balsą, gąsdinimą tų, kurie nori teikti pasiūlymus. Tad vėliau nesakykite, gerbiamieji, kad niekas neįspėjo, niekas nieko nesakė. Biudžetas pasmerktas, nes statomas remiantis klaidingomis prielaidomis, apie tai jau kalbėjome anksčiau, ankstesnėse diskusijose. Jūs kalbate, kad kitąmet ekonomika augs ir, matyt, galvoja-

te, kad augs kur kas stipriau, negu patys galvojote. Šių metų patirtis parodė, kad valstybės pajamų ir išlaidų planą turbūt reikėjo sudaryti remiantis šiek tiek niūresnėmis šalies augimo prognozėmis, panašiomis į tas, kurias visus šiuos metus mums skelbė mūsų komerciniai bankai. Tuo remiantis ir reikėjo projektuoti biudžetą, dėlioti visas valstybės išlaidas ir pajamas. Tada jis būtų realesnis, nereikėtų apgaudinėti nei savęs, nei kitų, nei Lietuvoje gyvenančių ir veikiančių asmenų.

Biudžeto ir su juo susijusių įstatymų projektai, beje, atskleidžia ir pačių valdančiųjų viduje tvyrantį chaosą. Kai Seimo Darbo partijos frakcijos nariai įregistravo pasiūlymą neribotą laiką taikyti PVM lengvatą maitinimo sektoriui, kultūrai, sportui ir tam pritarė Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas M. Majauskas, prasidėjo, švelniai tariant, politinė apokalipsė, ji virto visų, teikiančių pasiūlymus dėl biudžeto ir panašių įstatymų, persekiojimu. Svarstymas viešojoje erdvėje, kad kažkas bus pašalintas iš partijos, jei nepatogios pataisos pereis, rodo visišką valdančiųjų nejautrumą, nes jiems tarpusavio rietenos yra kur kas svarbesnės už tame sektoriuje dirbančius žmones, ten veikiančius žmones, už jų pajamas, už jų, yra galimybė, tikėtina, bankrotus, darbo praradimą, ir tai ypač gali vykti regionuose. Dėmesį jums pavyko nukreipti nuo svarbesnių dalykų, su tuo aš visiškai sutinku. Padirbėta puikiai.

Kalbant apie pasiūlymus, Seimo Darbo partijos frakcija dėl šio biudžeto pateikė pasiūlymą dėl senjorų, dėl senjorų užimtumo. Pavyzdžiui, 2023 metais siūloma numatyti bent 300 tūkst. eurų neformaliajam suaugusiųjų švietimui ir trečiojo amžiaus universitetams finansuoti. 300 tūkst. eurų nėra daug, tai popieriuje nėra daug, tačiau tai dideli pinigai tiems žmonėms, kuriems tokios pagalbos reikia. Tai galimybė vyresnio amžiaus žmonėms šviestis, būti reikalingiems ir atrasti bendraminčių, būti užimtiems ir nebūti vieniems.

Taip pat Darbo partijos frakcija pasiūlė kitais metais socialiniams darbuotojams kompensuoti kelionės išlaidas. Jų atlyginimai šiandien nėra konkurencingi. Jau akivaizdu, matyti, kad pajamos neaugs tiek, kiek augs išlaidos. Pasiūlymas dėl ten dirbančių žmonių, kasdien atliekančių ypač sunkų darbą, būtų gana didelė pagalba.

Jau kalbėjome, kad nuo 2008 metų, kai valdantieji, dabartiniai valdantieji, iš esmės drastiškai sumažino valstybės tarnautojų pajamas, išlaidos tiems žmonėms ir apskritai visos Lietuvos žmonėms ir čia veikiančioms įmonėms išaugo 50 %, tačiau tik šiame biudžete 2022 metais valstybės tarnautojų bazinis atlyginimas pasiekė 2008 metų lygį. Mes siūlėme šiek tiek drastiškiau kelti pajamas, ypač tiems žmonėms, kurie dirba tame sektoriuje ir kurie iš esmės yra šiandien viliojami į privatų sektorių. Ten yra palikta iš esmės likimo valiai.

Jau nekalbu apie žmonėms sukeltų lūkesčių nevykdymą dėl kelių ir gatvių asfaltavimo. Šiandien mes matome mūsų kitų metų biudžete, kad 30 %, gal net ir daugiau procentų, mažiau kelių bus sutvarkoma. Vėl žmonės paliekami prie duobėtų kelių, iš esmės bekelių.

Ar valdantieji išgirs? Nemanau. Visi opozicijos pasiūlymai suvulgarinti, sumenkinti, nes kita nuomonė iš tikrųjų yra ne šios Vyriausybės ir ne šių valdančiųjų stiprioji pusė. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Į tribūną kviečiu L. Jonaitį. Jis kalbės Socialdemokratų partijos frakcijos vardu.

L. JONAITIS (*LSDPF*). Ačiū, Pirmininke. Mieli kolegos, taupydamas laiką iš tikrųjų kalbėsiu trumpai, nes daugelį klausimų mes jau aptarėme, tačiau negaliu nekalbėti, gerbiama ministre, žiūrėdamas į jus, ir premjerė salėje yra.

Pateikėme rezoliuciją su 61 Seimo nario parašais. Kaip premjerė sako – čia tik oro virpinimas. Pateikiau siūlymą papildomai skirti Lietuvos kelių priežiūrai 188,9 mln. eurų. Nei komitete vakar, nei šiandien iš ministrės mes neišgirdome, kad nors kokia suma iš tų prašomų pinigų būtų skirta Lietuvos keliams. Matome, kokia kritinė būklė.

Tačiau ne tik apie kelius, bet ir mūsų strateginiai objektai. Kalbant apie Šiaulių ekonominę zoną ir ten padarytus projektus, kai baigiama statyti Jungtinių Amerikos Valstijų gamykla ir produkciją plukdys iš Klaipėdos uosto, mes negalime strateginiam objektui šalia karinio oro uosto nutiesti 2 kilometrų geležinkelio, tai parodo mūsų išvis kažkokį negalvojimą apie ateitį.

Taigi, noriu paprašyti, kad mes sutartume, kiek galėtume iš surinktų akcizų už degalus, už kelių mokesčius skirti keliams. Na, kitiems metams prašoma 85 % nuo 1 mlrd. 200 mln. Tarkime, na, 75 %, na, 80 %, bet mes tarkimės, juk čia nėra opozicijos ar pozicijos, čia yra Lietuvai tie pinigai. Aš manau, kad priimdami kitų metų biudžetą atsižvelkime į šiuos mūsų visų prašymus. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dabar norėčiau pakviesti gerbiamą A. Vinkų.

A. VINKUS (*LVŽSF*). Gerbiama Pirmininke, gerbiami Seimo nariai. E. Hemingvėjus yra pasakęs, kas yra drąsa. Drąsa yra žinojimas ir nebijojimas veikti vadovaujantis savo sąžine.

Į šią tribūną šiuo klausimu aš einu jau 12 kartą ir tegul pasišaipo ir manieji, ir kita pusė, bet eisiu, eisiu ir kalbėsiu. Prašyti ne gėda, bet neatsižvelgti į tai, kas sakoma, kad padėtų išspręsti problemą, yra neaukštas lygis.

Tai yra mano nuomonė, todėl aš šiandien noriu pasakyti, kad Kretingos rajono savivaldybė informuoja, kad Kretingos dvaro sodybos grafų Tiškevičių rūmuose veikiantis Kretingos muziejus yra vienas iš lankomiausių krašto istorinės atminties muziejų regione. Ir apie tai informuoja ne tik Kretingos rajono savivaldybė, aš nuo pat vaikystės tą matau, stebiu ir žinau. Siekiama labiau didinti Žiemos sodo oranžerijos, vienintelio tokio architektūros statinio Lietuvoje, žinomumą, prieinamumą lankytojams ir pritaikyti kokybiškoms kultūros turizmo paslaugoms teikti.

Ponia Dalia Asanavičiūte, kai aš ėjau jūsų pareigas, ištisai prašydavo lietuviai važiuoti delegacijomis ir atvykę į tuos rūmus su ašaromis akyse dėkodavo: kaip jūs išlaikote tokį kultūros paveldą! Yra sakoma: kultūra – mūsų valstybės pamatas, be jos neįmanoma išsaugoti savo tapatumo, kultūros paveldo, kalbos ir menų.

Bendra tvarkybos ir tvarkomiesiems darbams užbaigti reikiama lėšų suma 2023 metams yra 249 tūkst. Projekto įgyvendinimo metu bus atliekamas Žiemos sodo oranžerijos aliuminio konstrukcijos su dvigubais stiklo paketais keitimas, oranžerijos konstrukcijos montavimas, apsauginių žaliuzių nuo saulės įrengimas ir taip toliau. Oranžerijos apšvietimo sistemos, pandusų žmonėms su negalia, keltuvų įrengimas ir panašiai.

Po projekto įgyvendinimo padidėtų dvaro, kaip patrauklaus turizmo ženklo, vertė. Atsirastų galimybė lankytojams užtikrinti visavertį poilsį botanikos ekspozicijoje, kur galime ne tik pasigrožėti augalais, baseinuose plaukiojančiomis žuvimis, pasiklausyti skambančios kamerinės muzikos ar nuo krioklio olos krentančio vandens, bet ir labiau plėtoti edukacinę, kultūrinę, švietėjišką veiklą. Sukurta kokybiška infrastruktūra sustiprintų lankytojų emocinį įspūdį ir padidintų šio objekto žinomumą. Subalansuotas temperatūros režimas leis pritraukti daugiau lankytojų ir panašiai, pravesti ten daug didesnį skaičių užsiėmimų.

Per metus apsilanko daugiau negu 130 tūkst. žmonių. Prašau jūsų atsižvelgti į pateiktą informaciją ir apsvarstyti dar kartą galimybę investicijų projektui – Kretingos dvaro sodybos grafų Tiškevičių rūmų Žiemos sodo oranžerijai modernizuoti, pritaikant ją neįgaliųjų reikmėms, – įgyvendinti 2023 metams skirti 249 tūkst. eurų.

Ir pabaigai. Noriu padėkoti Seimo nariams, kurie ir žvilgsiu, ir žodžiu, ir *tête-à-tête* pokalbiu parodė dėmesį ir palaiko mane moraliai, dedant tas pastangas, kad būtų skirta lėšų valstybinės reikšmės kultūros paveldo Žiemos sodo oranžerijos projektui įgyvendinti. Jeigu mums ir nepavyks gauti lėšų iš valstybės biudžeto, ieškosime kitų galimybių. Ketvirtadienį vėl nebuvau suprastas, o pirmadienį jau kartu su meru buvome pas kultūros ministrą. Ieškojome įvairių variantų. Mes neturime kito kelio, kaip išsaugoti šį unikalų grafų Tiškevičių gamtos ir architektūros šedevrą. Juk gyvenimas tuo nesibaigia. Bet aš noriu paakyti, neprarandu vilties. Gerbiama Ministre Pirmininke, aš kreipiuosi į jus, duokite vilties, neuždarykite durų. Mums reikia daugiau gailestingumo tam objektui, mums reikia daugiau teisingumo. Aš tikiu tuo, ką sakau, tikiu ir tais žmonėmis, kurie spręs teigiamai. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiamas Antanai. Kviečiu į tribūną S. Tumėną. Ruošiasi D. Kepenis.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Gerbiama Seimo Pirmininke, gerbiama finansų ministre, mieli Tautos atstovai. Šiandien svarstome 2023 metų biudžetą, kuris užkoduoja, kaip Lietuva gyvens kitais metais. Man regis, šitoje salėje nėra nė vieno, kuris nemąsto ir yra abejingas, kai kalbama apie tai, koks bus tas biudžetas. Kalbėsiu kaip vienmandatininkas, nes vienmandatininkams paprastai priekaištaujama, kad jie teikia biudžeto papildymus, neva naudingus Tautos atstovo apygardai, miestui ir panašiai. Ar tikrai taip? Įsitikinęs – ne.

Taigi, ko pasigendu kitų metų biudžete? Regis, podukros vietoje norima dažnai palikti regionus. Man kartais atrodo, kad tie kritikai, kurie meta strėles į vienmandatininkų daržą, tiesiog pavydi, kad jie yra sąrašiniai, nėra tiesiogiai įsipareigoję savo rinkėjams. Kas, jeigu ne jie, išrinkti

Šiauliuose ar Pakruojyje, ar Skuode, geriau žino vietos poreikius, problemas, mato ir girdi, kaip tautiečiai dūsta, pavyzdžiui, dulkių pragare. Ir mąsto ne žemažiūriškai, o mąsto ir valstybiškai.

Pateiksiu tik vieną pavyzdį. Jau keleri metai ignoruojamas geležinkelio vėžės įrengimo į Zoknių oro uostą finansavimas. Net trys, keturios ministerijos tam pritarusios jau nuo 2016 metų. Neduodama. Kaip čia neprisiminsi istorijos, kai prieš keletą metų NATO pareigūnai, atvykę į Šiaulius derėtis dėl kariuomenės pajėgų transportavimo, išvedimo iš Afganistano per didžiausią Baltijos šalyse Šiaulių oro uostą, sutriko, nes pamatė, kad nėra elementarios geležinkelio vėžės. Milijonai, kurie būtų skirti Lietuvai, Šiauliams, nukeliavo į kitus oro uostus, pavyzdžiui, į Rygą. Ta valstybės investicija būtų atsipirkusi per vienus metus. Tai tik vienas pavyzdys.

Kokios priežastys, kad taip yra? Atsakau: nes valdžia pamiršta paprastus dalykus. Juos puikiai įvardijo eseistas L. Degėsys. Cituoju: „Reikia prisiminti, kad valdžia neturi savo pinigų, tik iš mūsų surinktus, iš kurių dalį pasiima sau. Tad valdžią galima ir reikia prižiūrėti, kad nesipainiotų į neaiškius santykius su kaimynais, kad neįsivaizduotų esanti ypatinga, nepakeičiama ir nepasiekiama. Priminti, kad pernelyg nesigirtų savo darbais, kurie daugeliu atveju yra mūsų darbai, arba darbai, kuriems mes tą valdžią pasamdėme.“ (Citatos pabaiga) O ta pasamdyta valdžia – tai esame ir mes, Seimo nariai. Ir mes esame išrinkti tam, kad pasirūpintume, kad mūsų bibliotekose netrūktų knygų, kad bent jau knygų finansavimas neatsiliktų nuo Europos Sąjungos, pasiektų tą vidurkį, kad mažiau būtų dulkėtų kelių, kad būtų baigtos rengti koncertų, sporto salės, kad neįgriūtų pagaliau ir kolegos A. Vinkaus minėtas Kretingos žiemos sodo stogas.

Gerbiama finansų ministre, gerbiama premjere, visos viltys yra į jus. Aš tikiu, kad bent jau geopolitinės situacijos kontekste bus rasta galimybių, kaip nutiesti geležinkelio vėžę į (iš) Šiaulių oro uosto strateginio objekto, kad būtų juo transportuojami ir taikūs kroviniai, ir tie kroviniai, kurie garantuoja taiką. Taigi visos viltys, kad ši problema pagaliau bus išspręsta. Tai ypač svarbu dabar ne Šiauliams, bet visai valstybei, žinant geopolitinius kontekstus. Ačiū. Ir einu iš šios tribūnos su didele viltimi. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ir paskutinis diskusijoje kalbės D. Kepenis.

D. KEPENIS (*LVŽSF*). Dėkoju, Pirmininke. Gerbiami kolegos, kiti metai žinomi Lietuvoje ir pasaulyje kaip garsaus pasaulinės reikšmės mūsų tautiečių S. Dariaus ir S. Girėno skrydžio per Atlantą jubiliejiniai metai, sukanka 90 metų. Tikriausiai ta proga mes parengėme didžiulį planą ir žinodami, kokia prasta mūsų jaunimo sveikata, kaip prastai jie nusiteikę patriotiškai, panaudosime šią progą kelti tą mūsų jaunimo sveikatos lygį, nes šiandien pusė jų netinka kariuomenei, netinka. Ir, be abejo, jie taps tikrais patriotais, imdami pavyzdį iš mūsų garsiųjų tautiečių. Žinome visi, kad S. Darius buvo vienas iš Lietuvos sporto, kūno kultūros pradininkų, krepšinis Lietuvoje tiesiogiai susijęs su šio garsaus lakūno vardu.

Ir aš dabar žiūriu į biudžetą, kuriame tikriausiai tam numatytos didžiulės lėšos ir didžiulis dėmesys. Deja. Mes dabar padidinome dėmesį mūsų jaunimo sveikatingumui, kūno kultūrai gal kokiais 10 %. Tai įsivaizduokite, žinodami tai, kad mūsų šalis jau daug metų šliuožia į pakalnę pagal šiuos sveikatinimo rodiklius, palyginkime su autobusu, kurį mūsų Prezidentas žada sukurti, kad mes, sulipę į tą autobusą, visi važiuotume kartu į šviesią, gražią ateitį, naująją sėkmingą Lietuvą. Pažiūrime, kiek ratų turime, – ogi nė vieno rato. Važiuojame, šliaužiame toliau. Ir dabar žadame uždėti vieną ratą tam autobusui. Uždėsime vieną ratą. Na, tai klausykite! Ar reikia paaiškinimo, kaip toli važiuoja autobusas su vienu ratu? Sakote, nėra pinigų. Tai kas gi Lietuvai svarbiausia, jeigu ne mūsų jaunimas, jo patriotinis auklėjimas, jo sveikata? Jeigu svarbiausia, tai dėmesys didžiausias. Deja, šiandien apie jokį rimtą dėmesį kalbėti negalime.

Štai, žiūrėkite, tokia šalis kaip Kanada prieš kelis dešimtmečius suprato, kad padėtis labai prasta. Tuo metu jie pamatavo savo trisdešimtmečio kanadiečio biologinį amžių ir pamatė, kad jis tuo metu buvo lygus šešiasdešimtmečiui švedui, ir priėmė programą, kuriai vadovavo Kanados premjeras, ir jie per dešimtmetį pasivijo švedus pagal savo biologinį amžių. Dabar ir kanadiečiai, ir švedai panašiai užsiima kūno kultūra, sportu ir panašiai, yra to paties lygmens. Mes gi toliau ruošiamės, o tas ruošimasis yra tolygus šliaužimui į pakalnę toliau.

Ką gi reikėtų daryti? Paimti pavyzdį kad ir iš švedų, kurių perteklinės mirtys, kaip žinome, per pandemiją buvo kelis kartus mažesnės negu Lietuvos, nes visų pirma jie skyrė tam dėmesio ir

žinojo, kad sveikai gyvenantis žmogus turi puikų imunitetą ir mažiau serga. Todėl jie ir išvengė savo tautiečių pražūties, nes jie rūpinosi, daug metų rūpinosi. Mes kol kas nepradėjome rūpintis. Kai aš matau šitą biudžetą, mes ne tik kad nepradėjome, žinodami, kokia kritinė, kokia katastrofiška padėtis, bet ir nieko nedarome, kam mes esame lygūs? Čia tokie žodžiai kaip „vatnikas“ arba „penkiakolonis“, na, labai tinka, tik tokie žmonės ir gali linkėti savo šaliai pražūties, kurią mes dabar turime.

Aš raginu valdančiuosius padidinti bent septynis kartus, ne 7 %, kuriais didinate, o septynis kartus padidinti finansavimą jaunimo kūno kultūrai ir sportui, patriotiniam auklėjimui, priimti dešimties metų programą, skirtą šitam garsiam mūsų tautiečių žygdarbiui, ir jų pavyzdžiu auginti sveiką jaunąją kartą, kad ji nedarytų gėdos nei sau, nei pasauliui taip, kaip mes darome dabar. Ačiū už dėmesį, linkiu įsiklausyti ir rimtai į tai pažiūrėti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Laikas diskutuoti baigėsi. Prašau. Gerbiama L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Frakcijos vardu prašau pratęsti diskusiją, liko tik keturi žmonės, norintys pasisakyti, aš siūlyčiau tikrai leisti pasisakyti keturiems, tikrai nedaug.

PIRMININKĖ. Gerbiama kolege, mes diskusijos pradžioje, aš pati įvardijau, kad ilgesnį laiką, 40 minučių, skiriame diskusijai, ir nebuvo prieštaraujančių. Aš tikrai siūlyčiau eiti pagal mūsų nustatytą ritmą. Faktiškai visi, kas norėjo, pasisakė, visos frakcijos pasisakė. Gerbiami kolegos, aš atkreipiau dėmesį, kad kiekviena frakcija turėtų galimybę išsakyti savo nuomonę dėl biudžeto, tos frakcijos, kurios norėjo pasisakyti. Labai ačiū.

Dabar turime apsispręsti dėl datos. Balsuojame po antro svarstymo tik dėl datos. Dėl motyvų užsirašė kalbėti M. Majauskas. Ateina M. Majauskas. Motyvai dėl datos, Mykolas kalba už. Ir perduodu pirmininkavimą pirmajam pavaduotojui J. Razmai.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke. Mieli kolegos, atkreipsiu dėmesį, kad šį kartą siūlome priimti sprendimą dėl biudžeto visu mėnesiu anksčiau, nei tai darome paprastai. Tai yra todėl, kad didelio neapibrėžtumo metu svarbu, kad visuomenė, gyventojai, verslas žinotų, kas jų laukia ateinančiais metais. Jeigu prisiminsite, paprastai priimame sprendimą gruodžio mėnesį, šį kartą planuojame biudžetą priimti kaip įmanoma greičiau. Tikimės, jog sprendimas gali būti priimtas jau lapkričio 22 dieną.

Siūlymas yra paankstinti biudžeto priėmimo datą, numatyti ją jau kitą antradienį ir kviečiu tam pritarti bendru sutarimu, nes visuomenė laukia, verslas laukia, Lietuvos žmonės laukia sprendimų dėl pajamų didinimo, dėl energijos išteklių kompensavimo, dėl pagalbos verslui paketo. Todėl kviečiu pritarti.

PIRMININKAS (J. RAZMA, *TS-LKDF*)**.** Dėkui. Prieš pasisako V. Gapšys. Atkreipsiu dėmesį, kad kalbame dėl pasiūlytos lapkričio 22 dienos datos – projekto priėmimo datos.

V. GAPŠYS (*DPF*). Būtent aš labai tiksliai dėl to ir noriu pasisakyti. Vyriausybės nariams ne kartą rodžiau, kad biudžeto projekte pateikti skaičiai labai keistai kinta, nesutampa, o politikos tikslai dar kartais nuostabesni. Dar prieš antrą variantą, būtent pateikiant 2023 metų biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą, tiesiog keliems ministrams net parodžiau, kaip jie sugeba manipuliuoti statistika. Pavyzdžiui, 10 priede yra toks punktas „Gerinti transporto junglumą šalies viduje su Europos Sąjungos valstybėmis“. Kadangi nesugeba pasiekti rodiklių, pasiėmė atskaitos tašką 2016 metus. Vyriausybė nesugebėjo, net kai jiems parodžiau, ištaisyti klaidų normaliai, padarė dar blogiau. Todėl, gerbiamas posėdžio pirmininke, atkreipdamas dėmesį į jūsų pastabą, noriu pasakyti, kad Vyriausybė turi pagaliau rodiklius, nuo kurių atsispiria, nuo kurių daro tą politiką, bent jau sutvarkyti normaliai. Aš bijau, kad jie iki 22 dienos nesuspės, todėl turėtų sutvarkyti ir grįžti su normaliai parengtu teisės aktu.

PIRMININKAS. Dėkui. Motyvai išsakyti. Esame pasiekę balsavimo intervalą, todėl galime ramiai balsuoti dėl pasiūlytos priėmimo datos – lapkričio 22 dienos. Kviečiu visus užimti savo vietas posėdžių salėje ir balsuosime, ar pritariame lapkričio 22-osios datai, kaip biudžeto priėmimo datai.

Balsavo 113: už – 66, prieš – 14, susilaikė 33. Dėl balsavimo datos nuspręsta.

Paaiškinsiu pasiūlymų autoriams, būtent tiems, kurie teikė pasiūlymus dėl biudžeto projekto pirmojo varianto, kad dėl tų pasiūlymų nebus balsuojama, jeigu jūs jų neperregistruosite dėl antrojo biudžeto projekto varianto. Žinoma, yra galimybė registruoti ir naujus pasiūlymus. Tai

reikia padaryti likus ne mažiau kaip 48 valandoms iki biudžeto priėmimo momento. Tai yra 48 valandos nuo antradienio 10 valandos. Sekretoriatas mane informavo, kad bus galimybė per DVS'ą ir ne darbo laiku registruoti. Atitinkamai, manau, supratote tas galimybes.

11.31 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2023 metų, 2024 metų ir 2025 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų konsoliduotos visumos planuojamų rodiklių" projektas Nr. XIVP-2149(2) (*svarstymas*)

Toliau tęsiame lydimojo Seimo nutarimo „Dėl 2023 metų, 2024 metų ir 2025 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų konsoliduotos visumos planuojamų rodiklių" projekto Nr. XIVP-2149(2) svarstymą. Svarstymo stadija. Išklausysime pagrindinio komiteto pranešimą. Kviečiu M. Majauską pateikti pranešimą.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, atsižvelgiant į patikslintą kitų metų biudžeto projektą, jį grąžino Vyriausybė, atitinkamai yra tikslinamas ir trejų metų – 2023 metų, 2024 metų ir 2025 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų konsoliduotos visumos planuojamų rodiklių projektas. Atitinkamai jis buvo patikslintas. Biudžeto ir finansų komitetas balsavo ir tam pritarė bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Diskutuoti niekas neužsirašė. Dėl motyvų pažiūrėsime. Dėl motyvų taip pat niekas neužsirašė. Balsuosime, ar pritariame po svarstymo Seimo nutarimo „Dėl 2023 metų, 2024 metų ir 2025 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų konsoliduotos visumos planuojamų rodiklių" projektui Nr. XIVP-2149(2).

Balsavo 125: už – 75, prieš – 11, susilaikė 39. Projektui po svarstymo pritarta.

11.34 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2148(2) (*svarstymas*)

Kitas darbotvarkės klausimas – projektas Nr. XIVP-2148(2). Čia pažymėta, kad tai yra biudžeto lydimasis projektas. Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Išklausysime Biudžeto ir finansų komiteto išvadą dėl šio projekto.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mieli kolegos, Biudžeto ir finansų komitetas atidžiai apsvarstė Vyriausybės pateiktą Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo pakeitimo projektą, kuris lydi ateinančių metų biudžeto projektą. Nesiplėsiu dėl visų detalių, kam tiksliai siūloma taikyti ir kokiam terminui, dėl to apsispręsime balsuodami dėl pasiūlymų, bet atkreipsiu dėmesį, kad Biudžeto ir finansų komitetas patobulino įstatymo projektą siūlydamas tvirtinti ateinančių metų biudžetą taip, kad mokesčiai ateinančiais metais nedidėtų. Dėl to buvo balsuojama, tam Biudžeto ir finansų komitetas pritarė. Balsavimo rezultatai: už – 9, susilaikė 1. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Dabar diskusija. Matydamas laiko situaciją aš noriu pasiūlyti, kad būtų ne Vyriausybės valanda, o pusvalandis. Ar dėl to galime sutarti bendrai? Opozicija linksi. A. Skardžius prieštarauja. Vienas prieštarauja, aš turiu tada teikti balsuoti. Ar pritariame, kad būtų tik Vyriausybės pusvalandis? Balsuojame. Žinoma, per jį klausinės mažumos atstovai.

Balsavo 124: už – 97, prieš – 12, susilaikė 15. Taigi, bus Vyriausybės pusvalandis.

Dabar diskusija dėl Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo pataisų projekto. Gal fiksuojame, kad apie 20 minučių skiriame diskusijai. Pirmąjį pasisakyti kviečiu A. Butkevičių. M. Puidokas dėl vedimo tvarkos, kol nepradėjo kalbėti. Prašom. Tuoj įjungsiu. Prašom.

M. PUIDOKAS. Gerbiamas posėdžio pirmininke, kabo darbotvarkės 1-4 klausimas, o mes balsuojame dėl Vyriausybės pusvalandžio ar valandos. Iš tikrųjų labai klaidina toks dalykas.

PIRMININKAS. Kolegos, man atrodo, girdite, čia yra tokie…

M. PUIDOKAS. Salėje daug triukšmo.

PIRMININKAS. …procedūriniai dalykai, jie nededami į švieslentę. Taip pat aš paskelbsiu, kad pratęsime pusvalandžiu ir balsavimo intervalą, nes pusvalandžiu nusikėlė Vyriausybės valanda, kad galėtume balsuoti dėl pasiūlymų dėl Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo. Prašom, gerbiamas Algirdai.

A. BUTKEVIČIUS (*DFVL*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, pirmiausia aš norėčiau užduoti klausimą: kodėl vienas mokestinio įstatymo projektas sukėlė tiek daug diskusijų viešojoje erdvėje? Atsakymas tikriausiai yra labai paprastas. Esant ekonominiams sunkumams, Vyriausybė vis dėlto neįsigilino, gal nesuprato ar tiesiog nenorėjo, kad norint suvaldyti augančią infliaciją reikalinga sisteminė mokesčių reforma. Ir šiandien turime tokią pasekmę, kai nesugebėdami pateikti sisteminės mokesčių reformos laiku sukeliame didžiules diskusijas dėl vieno mokestinio įstatymo, gal net dėl vieno arba kito straipsnio.

Iš dalies aš pasakysiu, kad mes neturime jokios lyderystės valdant viešuosius finansus. Neturime supratimo apie tai, kad fiskalinė politika neprisideda prie pinigų politikos, kuri irgi galėtų daryti įtaką suvaldant infliaciją. Trečias dalykas, mes neanalizuojame atskirų ekonominės veiklos sričių, kurios gali ateinančiais metais susidurti su finansiniais sunkumais. Kai kurios įmonės gali tiesiog papulti į bankroto procedūras ir valstybė susidurs su tokia situacija, kad pradės augti nedarbas, pradės didėti socialinės išmokos ir taip toliau.

Dabar aš konkrečiai norėčiau pasisakyti, svarstant šį įstatymo projektą dėl visuomeninio maitinimo sektoriaus… Mielieji, jeigu jūs panagrinėsite priešpandeminio laikotarpio 2019 metų pirmąjį pusmetį, pamatysite, kad pardavimo PVM sudarė 87 mln. eurų. Grįžkime į popandeminį laikotarpį, kai PVM tarifas buvo sumažintas iki 9 %, – pardavimo PVM buvo surinkta net 2 mln. eurų daugiau. Aišku, vieni gali traktuoti, jog taip yra dėl to, kad popandeminiu laikotarpiu prasidėjo tam tikras bumas žmonių lankymosi restoranuose ir kavinėse. Tai vienas aspektas, kuris parodo, kad tikrai kai kada mokesčių įstatymų pakeitimai sudaro galimybes verslui sėkmingiau veikti.

Mielieji, dažnai mes tikriausiai jau čia, Vilniuje, analizuodami ekonominę, finansinę situaciją pagal atskiras ekonomines klasifikacijas ir kalbėdami, jeigu žiūrėsime viešojo maitinimo ir gėrimų pardavimą, yra tokia statistikos grupė prekių… Noriu pabrėžti, kad visuomeninio maitinimo apimtys Vilniaus apskrityje sudaro 43 %, o bendroje mažmeninėje apyvartoje Vilniaus apskritis sudaro maždaug daugiau kaip 35 %. Tai matome, kad visuomeninio maitinimo pajamų koncentracija iš esmės vyksta Vilniaus apskrityje.

Kokią situaciją mes turime rajonuose arba kitose apskrityse? Noriu pasakyti, kad Tauragės apskrityje visuomeninis maitinimas ir alkoholio pardavimas sudaro tik 1,2 % bendros apimties. Taip pat galėčiau paminėti ir Alytaus apskritį, kur 3,1, Marijampolės apskrityje – 2,2. Taigi mes matome, kad turime dvi Lietuvas: Vilniaus, Kauno, iš dalies Klaipėdos ir regionų, kuriuose tikrai, jeigu kalbame apie visuomeninį maitinimą, faktiškai vos vyksta tų įmonių egzistencija.

Kas atsitiks, jeigu mes nepritarsime nors vienerių metų lengvatai? Galiu pasakyti, pirmiausia regionuose vėl pradės…

PIRMININKAS. Laikas.

A. BUTKEVIČIUS (*DFVL*). …augti… Atleiskite, man minutė buvo.

PIRMININKAS. Gerai.

A. BUTKEVIČIUS (*DFVL*). Kas bus? Mes vėl padidinsime šešėlinę ekonomiką ir tai bus labiausiai juntama regionuose. Mes vėl padidinsime vidutinio darbo užmokesčio atskirtį žmonių, dirbančių ir gyvenančių regionuose ir dideliuose miestuose. Aš manau, labiausiai atsilieps tai, kad mes ateinančių biudžetinių metų pabaigoje matysime, kad mūsų planuojamos biudžeto išlaidos tikrai prasilenkia su pajamomis. Vadinasi, mes gausime daug mažiau pajamų, negu planuojame, ateinančiais metais, o tai reiškia, kad padidinsime ir fiskalinį deficitą, ir turėsime jau ne 4,9 %, bet gali būti ir kokie 6 %. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Toliau diskutuoti kviečiu M. Majauską.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mieli kolegos, iš tiesų klausimas yra svarbus. Mano giliu įsitikinimu, mokesčiai yra vertybinis klausimas. Mokesčiais pasakome, kokie yra mūsų valstybės prioritetai, kas mums svarbu, todėl natūralu, kad vertybiniais klausimais diskusijos būna gana aštrios ir neretai emocingos. Vis dėlto aš noriu paprašyti, kad apsiribotume dalykine diskusija ir kalbėtume apie konkrečius faktus, priimdami sprendimus.

Absoliuti dauguma Europos Sąjungos šalių taiko sumažintą tarifą maitinimo sektoriui, taip pat didelė dalis sumažintą tarifą taiko kultūros sektoriui, sporto sektoriui, atlikėjams. Taip yra todėl, kad kaip ir Lietuvoje, taip ir daugelyje Europos Sąjungos šalių šiuos sektorius sudaro smul-

kusis verslas. Lietuvoje 99 % maitinimo sektoriaus sudaro mažos įmonės, mažieji mokesčių mokėtojai. Taip yra pagal skaitinę išraišką. Jeigu žiūrėtume pagal sumokamą pridėtinės vertės mokestį, lygiai taip pat daugumą jo sumoka mažieji mokesčių mokėtojai. Galima bandyti pastatyti prie kiekvieno to smulkiojo verslininko, prie kiekvieno žmogaus po policininką ar mokesčių inspektorių, bet tokios prasmės ir tikslo tikrai nėra. Realybė yra tokia, kad verslas, smulkusis verslas, susidūręs su sunkumais, sąžiningas, užsidaro, kitas verslas traukiasi į šešėlį. Tarptautinės organizacijos ne kartą pastebėjo, kad pridėtinės vertės mokesčio atotrūkis Lietuvoje yra reikšmingai didesnis nei kitose šalyse ir viena iš pagrindinių priežasčių yra šešėlis.

Atkreipsiu dėmesį, kad priimant sprendimą prieš pusantrų metų, kai buvo sumažintas tarifas maitinimo įstaigoms, tarp birželio ir liepos mėnesio, ir liepos mėnesį, kai įsigaliojo sumažintas tarifas, apyvarta išaugo reikšmingai, net 48 %, ir tas išaugęs apyvartos lygis išsilaikė visus metus. Mes matėme, kad sumažėjusias pridėtinės vertės mokesčio pajamas iš dalies kompensavo pelno įplaukos, taip pat kompensavo gyventojų pajamų mokestis, sumokėtas didesnis, reikšmingai didesnis, nei buvo iki tol. Matėme, kad įmonės, įstaigos oficialiai deklaravo apyvartas ir tokiu būdu skaidrinosi.

Šioje situacijoje mes galime drąsiai deklaruoti, kad sprendimas pasiteisino ir pasiteisino su kaupu. Verslas skaidrinosi, matome teigiamus pokyčius, matome didėjančias pelno įplaukas, gyventojų pajamų mokesčio įplaukas, matome oficialiai deklaruojamas pajamas, taip pat ir oficialiai mokamus atlyginimus. Aš manau, kad rezultatas yra sveikintinas.

Atkreipsiu dėmesį, kad įstatymas, kuris šiuo metu vis dar galioja, buvo rašytas prieš trejus metus. Taip jau nutiko, kad aš jį rašiau ir į jį specifiškai įrašiau nuostatą, kad šis sumažintas tarifas galėtų ir turėtų būti pratęstas ir ilgesniam laikotarpiui, siekiant paskatinti ekonomiką, esant finansiniams resursams.

Aš tikiu, kad tų finansinių resursų yra, tikiu, kad galime tvirtinti kitų metų biudžetą, nedidindami mokesčių, ir esu giliai įsitikinęs, kad jeigu mokesčius mes padidinsime kitais metais, tuomet matysime atvirkštinį rezultatą. Sąžiningas verslas užsidarys, didelė dalis verslo pasitrauks į šešėlį ir numanomų, planuojamų pajamų mes tikrai nesurinksime.

Atitinkamai siūliau balsuoti ir Biudžeto ir finansų komiteto nariams, kolegoms, atkreipdamas dėmesį, kad tai sudaro labai nedidelę dalį viso biudžeto ir tikrai nesugriaus biudžeto šis sprendimas. Atkreipsiu dėmesį, kad biudžeto apimtis yra apie 20 mlrd. eurų, o čia mes kalbame apie keliasdešimt milijonų.

Gerbiami kolegos, aš tikiu, kad galime patvirtinti kitų metų biudžetą, nedidindami mokesčių, ir aš nuosekliai laikausi konservatyvios vertybės, tai yra kad mokesčiai neturėtų būtų didinami, jei galimybės leidžia. O aš tikiu, kad tokių galimybių yra. Ačiū.

PIRMININKAS. Toliau diskusijoje kalbės V. Fiodorovas.

V. FIODOROVAS (*DPF*). Dėkui, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, vėl kalbame apie įstatymo projektą, kuris iš esmės užgožia visą biudžeto svarstymą. Šiandien mes vis dar žaidžiame, valdantieji žaidžia, Vyriausybė žaidžia su likimais, bet tas žaidimas yra ne su M. Majausko likimu, o su 70 tūkst. ar net daugiau žmonių, kurie dirba tame sektoriuje, likimais.

Mes kalbame apie biudžetą, apie tvarumą, bet dėl šios PVM lengvatos iš esmės biudžetas nesugrius. Gali sugriūti gyvenimai keliasdešimties tūkstančių žmonių, kurie yra visiškai priklausomi nuo savo darbo vietos, o tos darbo vietos tikrai nėra tokios, apie kurias galima kalbėti, kad joms pagalbos nereikėtų.

Mes kalbame, žinote, kad didžioji paramos, lengvatos dalis nukeliaus tiems, kuriems nereikia. Valdantieji kalba, kad, žinote, restoranai… jiems ir šiaip pagalbos nereikia. Bet aš suprantu, dėl ko jūs kalbate apie restoranus. 3 % tų restoranų iš viso sektoriaus, apie pagalbą kuriam mes kalbame, jums yra prieinami, jūs galite apie tai kalbėti čia, Vilniuje, jūs galite sau leisti tai daryti iš savo atlyginimų. Bet žmonės, gyvendami Pagėgiuose, to negali padaryti dėl kelių dalykų. Dažnu atveju jie tokios galimybės neturi, kitu atveju restorano regione tiesiog nėra. Tiems šeimos versliukams, mažoms kavinukėms, valgyklėlėms, kurios ten veikia, šita pagalba, šita lengvata yra gyvybiškai reikalinga. Prieš daugiau negu metus mes svarstėme, buvo toks pasiūlymas dėl PVM lengvatos, kai buvo krizė, kalbėjome apie krizę dėl koronaviruso, mes Seime bendru sutarimu

pritarėme šiai lengvatai, kalbėjome, kad ta lengvata bus ne tam, kad mažėtų kainos, o tam, kad iš esmės tam verslui tikrai reikia pagalbos. Kai kalbame daugeliu atveju apie energetines krizes, kitus dalykus, valdantieji visą laiką teisinasi sakydami, kad žiūrėkite, nepykite, palaukite, vyksta krizė, bet kai kalbame apie šito sektoriaus pagalbą būtent PVM lengvatos pavidalu, jūs kažkaip krizę pamirštate. Gerbiamieji, būkite šiuo atveju nuoseklūs. Verslo sektorius, dažnu atveju valgyklėlės, šeimos versliukai regionuose, tikrai tikisi tokios pagalbos. Tas spaudimas, kurį šiandien patiria verslas iš abiejų pusių – energetikos kainų, didėjančių atlyginimų kainų, už ką mes balsuosime kitą savaitę biudžete, bet kokiu atveju ir didėsiančių mokesčių kainų, jeigu mes nepritarsime arba pritarsime pasiūlymams, kad tik pusei metų būtų limituota šita parama… tikrai reikalinga ir tikrai turime tai padaryti, tikrai neturime palikti šito verslo likimo valiai. 22 Europos valstybės teikia tokią pagalbą savo verslui, tiki, kad tai reikia padaryti, aš tikiuosi, kad mes neliksime mažuma iš jų ir patikėsime patys, kad tai gyvybiškai reikalinga. Labai ačiū jums už žodį.

PIRMININKAS. Ir paskutinis diskusijoje kalbės K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, pritardamas komiteto nuomonei, noriu atkreipti dėmesį nors į nedidelę, bet labai svarbią meno kūrėjų dalį. Dar 2022 m. gegužės 11 d. Lietuvos meno kūrėjų asociacija kreipėsi su pasiūlymu atlikti išsamų tyrimą, apimantį įvairias meno sritis ir kūrybos formas, kaip PVM lengvatos meno kūriniams ar jų atlikimui galėtų suteikti abipusę naudą ir valstybei, ir kūrėjams. Kartu būtų aiškesnis ir asmenų, kuriems būtų taikoma lengvata, skaičius ar galimos lengvatos finansinės išraiškos valstybės biudžetui. Deja, dabartinį sprendimą numatoma priimti neatsižvelgiant į visų kultūros ir meno lauko dalyvių situaciją, lengvatą taikant tik daliai jų, kitus ignoruojant, tarsi sunkmečio pasekmės jų ir nepalietė. Taigi, trumpai sakant, norėčiau pabrėžti, kad negalima skirstyti meno kūrėjų į mažiau vertingus ir labiau vertingus. Atlikėjai bus priskirti prie labiau vertingųjų, o kiti, tarkime, dailininkai, kompozitoriai, kinematografininkai ar kiti bus palikti prie, valstybės požiūriu, mažaverčių. Taigi siūlau visiems kolegoms ir komitetui atkreipti dėmesį į šį klausimą ir tikrai nediferencijuoti meno kūrėjų. Menas – žmogui, žodis – knygai, koks gražus, šviesus pasaulis, kiek jame erdvės kūrybai.

PIRMININKAS. Dėkui. Tikiuosi, ir toliau pratęsime ta aukšta gaida. Netrukus prasidės balsavimas, tai aš kviečiu užimti savo darbo vietas. Kviečiu į tribūną komiteto pirmininką ir pradėsime pasiūlymų svarstymą. Tai yra I. Šimonytės pasiūlymas. Kiek aš supratau iš autorės, ji traktuoja pasiūlymą kaip vientisą vieną pasiūlymą, nors komitetas čia yra išskaidęs pagal atskirus punktus, bet, taip sakant, pasiūlymo autoriaus teisė visada traktuoti, kaip jis supranta savo pasiūlymą ir kaip prašo dėl jo balsuoti. Tai prašau, pasiūlymo autorei žodis.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Tai taip ir yra, kadangi buvo pasiūlyta visa redakcija keičiamo straipsnio, įtraukiant tam tikras pozicijas, kurių nebuvo įstatymo projekte anksčiau, pavyzdžiui, dėl elektroninių knygų ar dėl medicininės paskirties produktų, kur yra reikalinga arba užtikrinti, kad keičiantis reglamentavimui lengvata nepranyktų, kaip medicininių produktų atveju, arba suderinti tiesiog tarpmokestinį traktavimą elektroninių ir popierinių knygų, dėl ko čia jau buvo įregistruotas Seimo narės M. Ošmianskienės pasiūlymas, ir mes tiesiog aptarėme, kad jį įtrauksime į tą patį pasiūlymą.

Taip pat yra siūloma kitaip spręsti, negu Biudžeto ir finansų komitetas numatė siūlyti projekto variante Nr. 2, laikinųjų lengvatų klausimą. Tai yra pasiūlyti nustatyti nuolatinę lengvatą kartu su viešbučiais taip pat renginių paslaugoms, tai yra kultūros, meno ir susijusioms paslaugoms, tačiau kitoms laikinoms lengvatoms palikti tą patį pasiūlymą, kuris buvo pradiniame Vyriausybės projekte, tai yra taikyti tas lengvatas iki birželio 30 dienos.

Aš dar vieną kartą priminsiu, kad kai tos lengvatos buvo inicijuotos mano ir kolegos Biudžeto ir finansų komiteto pirmininko, tada buvo iš karto deklaruota, jog tai yra horizontali lengvata, netaikli lengvata ir todėl ji yra taikoma laikinai. Vyriausybė savo pradinį pasiūlymą pateikė. Mano pasiūlymas iš esmės atspindi tą pasiūlymą su nedidele modifikacija. Vakar Vyriausybės išvadoje tas mano pasiūlymas taip pat buvo patvirtintas. Aš prašyčiau balsuoti už visą pasiūlymą.

PIRMININKAS. Dėkui. Dabar, kadangi pasiūlymas yra pateiktas po to, kai jau komitetas buvo padaręs pagrindinę išvadą, reikia, kad dešimt Seimo narių paremtų. Prašau pakelti rankas.

Akivaizdžiai yra daugiau kaip dešimt, tai galime svarstyti. Prašysiu komitetą, kuris pasiūlymą išskaidė į atskirus elementus, išsakyti savo poziciją dėl atskirų čia išskirtų elementų.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mieli kolegos, vis dėlto atkreipsiu dėmesį, kad siūlymai yra dėl labai skirtingų sričių, dėl skirtingų tarifų skirtingiems sektoriams, todėl komitetas labai aiškiai pasisakė, kad turi būti balsuojama atskirai. Ir dėl kiekvieno buvo balsuojama atskirai, ir balsai skirtingai pasiskirstė dėl vieno ir kito pasiūlymo, bet jūsų valia pasiūlyti balsuoti taip, kaip jūs siūlote.

Tiktai atkreipsiu dėmesį, kad Etikos ir procedūrų komisija 2022 m. vasario 23 d. išaiškinime konstatavo, kad pagrindinis komitetas, svarstydamas projektą, posėdžio metu gali suformuluoti savo pasiūlymą, kaip turėtų būti tobulinamas svarstomas projektas. Toks pasiūlymas nėra registruojamas Posėdžių sekretoriate pagal Seimo statuto 136 straipsnį, o įrašomas į pagrindinio komiteto išvadą bei komiteto posėdžio protokolą. Identiškas konstatavimas Etikos ir procedūrų komisijos buvo 2016 m. gruodžio 21 d., todėl balsuojant prašau sudaryti galimybę balsuoti dėl pritarimo iš dalies, taip, kaip suformulavo komitetas.

Komitetas pritaria gerbiamos I. Šimonytės pasiūlymui numatyti neterminuotai sumažintą tarifą apgyvendinimo sektoriui, taip pat pritarė sprendimui taikyti neterminuotai sumažintą tarifą ne tik spausdintiems, bet ir elektroniniams leidiniams. Taip pat pritarė bendru sutarimu dėl to, kad būtų taikomas sumažintas tarifas ir specialiosios medicininės paskirties maisto produktams. Dabar pritarė iš dalies dėl siūlymo taikyti sumažintą tarifą maitinimo sektoriui pusei metų. Komitetas pasiūlė ir priėmė sprendimą, kad turėtų būti taikomas sumažintas tarifas 12 mėnesių. Toks buvo sprendimas pritarti iš dalies. Etikos ir procedūrų komisija išaiškino, jog tai yra teisėtas sprendimas, pagal ankstesnį išaiškinimą. Prašau balsuoti būtent dėl tokio siūlymo pritarti iš dalies.

Antras sprendimas, dėl kurio taip pat buvo pritarta iš dalies, tai buvo I. Šimonytės siūlymas, kad kultūrai, kaip komitetas anksčiau ir siūlė, vis dėlto būtų taikomas neterminuotai sumažintas tarifas, tačiau I. Šimonytės siūlymas neapėmė atlikėjų, neapėmė sporto paslaugų. Komitetas pasisakė, kad pritaria, jog būtų neterminuotai sumažintas tarifas kultūros sektoriui, tačiau jis turėtų apimti ir atlikėjus, taip pat ir sporto paslaugas. Toks buvo sprendimas pritarti iš dalies. Dabar sprendimai dėl pritarimo iš dalies buvo: 7 – už, 4 – prieš, tai yra dėl kultūros ir sporto sektoriaus, ir 8 – už, 3 – prieš dėl maitinimo sektoriaus.

PIRMININKAS. Dabar motyvai dėl viso I. Šimonytės pasiūlymo. G. Skaistė pasisako už.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Išties norėčiau paremti premjerės pasiūlytą variantą, tai yra kompromisinis pasiūlymas, kuris atliepia ir Vyriausybės programą. Yra pasiūlyta kultūros renginiams taikyti neterminuotą pridėtinės vertės mokesčio lengvatą, tai atitinka Vyriausybės programą ir kultūros paslaugų prieinamumą. Taip pat yra suvienodinamas elektroninių knygų ir spausdintų knygų traktavimas ir joms būtų taikoma ta pati pridėtinės vertės mokesčio lengvata. Taip pat yra suvienodinamas traktavimas medicininės paskirties prekių ir patikslinama sąvoka, tai yra labai svarbu.

Kalbant apie maitinimo sektorių, išties reikia pasakyti, kad juo nepasinaudoja. Dabartine pridėtinės vertės mokesčio lengvata nepasinaudoja pusė maitinimo įmonių tiesiog todėl, kad jos nėra pridėtinės vertės mokesčio mokėtojos ir netaiko jokio pridėtinės vertės mokesčio. Kitose šalyse, kurios taiko maitinimo sektoriui lengvatą, ji yra derinama su maisto lengvata ir tokiu būdu gaunama sinergija tarp vienos ir kitos lengvatos: maitinimo sektorius, tiek pirkdamas produktus, tiek juos parduodamas, taiko tą patį lengvatinį tarifą. Lietuvoje, kadangi perki produktus su 21 %, parduodi su 9 %, išeina, kad 2/3 sektoriaus įmonių ne tik kad nemoka jokio pridėtinės vertės mokesčio, bet turi neigiamą atskaitą. Vadinasi, susimažina kitus mokėtinus mokesčius pridėtinės vertės mokesčio nepriemoka.

Taip pat pasakytina, kad kaina, jeigu pratęstume lengvatą neterminuotai, yra apie 120–130 mln. per metus, tai yra maždaug tiek pat, kiek kainuoja vienerius metus padidinti mokytojų atlyginimą 10 %. Man atrodo, svarstyklės visgi turėtų būti nusvertos į kitą pusę.

Žvelgiant į galutinius naudos gavėjus visgi didžioji nauda koncentruojasi toms įmonėms, kurių didelė apyvarta, tai yra greitojo maisto restoranai, tinkliniai restoranai ir tikrai ne smulku-

sis verslas, kaip jį šiandien įsivaizduoja turbūt dauguma Lietuvos gyventojų, todėl siūlyčiau visgi palaikyti premjerės pasiūlytą kompromisinį variantą.

PIRMININKAS. Prieš pasisako I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (*DPF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Man atrodo, čia yra labai daug suplakta dalykų į vieną vietą. Reikia įsisąmoninti, kad čia yra ne restoranų klausimas ir ne M. Majausko, ir dar kieno nors klausimas, o tėvų, vaikų, kurie gauna maitinimą ir perka maitinimą mokyklose, darželiuose, senelių, kurie taip pat yra maitinami ir padedami valstybės ir savivaldybių, taip pat atlikėjų, kurie atlieka kūrinius, tai yra menininkai, sportininkų klausimas, ir tas klausimas yra kur kas platesnis. Todėl tikrai palaikome, kad tiek ir elektroninėms knygoms, tiek medicininėms paslaugoms, kultūros prieinamumo paslaugoms, viešbučiams, taip pat ir maitinimo įstaigoms, taip pat sportininkams ir menininkams lygiai turėtų būti taikoma PVM lengvata, nes pastaraisiais metais mes patys matėme, kokia buvo infliacija, mes matome, kokį spaudimą sudaro energinių išteklių augimas, mes matome, kad kyla darbo užmokestis, ir spaudimas toms nedidelėms įmonėms, kurios teikia maitinimo paslaugas, labai stipriai didėja.

Mes tikrai nenorime, kad regionuose išvis nebeliktų kavinių, kad trauktųsi maitinimo paslaugų sektorius ir mūsų vaikai gautų prastesnį maitinimą, todėl tikrai palaikome ir nenorime, kad tos kainos didėtų, palaikome Biudžeto ir finansų komiteto poziciją, kuri yra ženkliai labiau subalansuota ir prisidedanti prie tvaraus mokesčių politikos formavimo mūsų šiandieniame biudžete.

PIRMININKAS. Matyt, norite pasinaudoti teise kalbėti be eilės. Prašom.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Taip, aš noriu pasinaudoti teise kalbėti be eilės, nes politinė retorika, aišku, yra atskiras meno žanras, bet vis dėlto, miela Ieva, tam, kad jūs padėtumėte toms valgyklėlėms ar mokyklėlėms, ar kokiems nors kitiems dalykams, jūs kartais tiek padėsite greitajam maistui, kuris, mano žiniomis, neturiu vaikų, bet jūs turbūt tą pasakysite iš savo patirties, yra vis dėlto ne pats sveikiausias, nors labai skanus.

Man atrodo, įsiklausykite į tai, ką sako finansų ministrė, didžioji dalis lengvatos naudos atitenka toms įmonėms, kurios yra tinklinės ir kurių maistas yra galbūt labai skanus, bet nelabai sveikas.

PIRMININKAS. V. Fiodorovas irgi, matyt, save įsivaizduoju būsimu premjeru. Gerai, suteiksiu žodį. Dėl vedimo tvarkos.

V. FIODOROVAS (*DPF*). Tokio noro tikrai neturiu. Gerbiama premjere, kai jūs kalbate, kad lygiai tiek pat padėsime greitajam maistui, problema ta, kad greitasis maistas tikrai liks, bet šeimos versliukai, turintys šiandien mokėti didžiules sąskaitas už energetiką ir visa kita, su išlikimo problema tikrai susidurs.

PIRMININKAS. Dėkui. Čia mes papildomus išsakėme motyvus. Balsuosime dėl I. Šimonytės pasiūlymo visa apimtimi. Balsuojame, ar pritariame pasiūlymui.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėl vedimo tvarkos, gerbiamas posėdžio pirmininke.

PIRMININKAS. Balsavo 131 Seimo narys: už – 73, prieš – 33, susilaikė 25. Pasiūlymui pritarta.

Replikos po balsavimo. Pirmasis – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas pirmininke, aš norėjau, kad suteiktumėte žodį prieš balsavimą, nes galbūt neaiškiai pristatėte, kokia yra alternatyva, ar tai yra alternatyvus balsavimas, ar ne.

PIRMININKAS. Jokių alternatyvių balsavimų būti negali. Čia yra balsuojama dėl pasiūlymo. Prašom. A. Širinskienė – replika po balsavimo.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LRF*). Aš labai atsiprašau, pirmininke, bet komiteto pirmininkas, pristatydamas klausimą, kalbėjo apie Etikos ir procedūrų komisiją dėl labai konkretaus straipsnio, įgalinančio Seimą balsuoti dėl to, ką ir siūlė pirmininkas, tai yra dėl kiekvieno pritarimo atskirai. Jūs iš tikrųjų tuos, aš nežinau, yra Etikos ir procedūrų komisijos pirmininkė, ji galėtų tai patvirtinti arba paneigti, bet jeigu yra du ankstesni etikų sprendimai, aš siūlau vis dėlto jais vadovautis ir atitinkamai balsuoti taip, kaip priklauso. Dabartinis balsavimas nebuvo statutinis.

PIRMININKAS. Balsavimas buvo visiškai statutinis, mes balsavome dėl Seimo narės pasiūlymo. Jeigu Seimo narė pasiūlymą mato kaip vientisą, neskaidytiną į atskiras dalis, mes čia negalime

pradėti jo preparuoti ir kaip nors balsuoti už atskiras dalis. Jeigu Seimo narė pati būtų pasakiusi, kad tai mato kaip sudėtinį pasiūlymą, dėl jo galima balsuoti dalimis, tai kitas atvejis. Žinoma, jūsų teisė kreiptis į Seimo Etikos ir procedūrų komisiją, jeigu kas mano, kad balsavimo metu kažkas buvo ne taip.

V. Gapšys. Prašom.

V. GAPŠYS (*DPF*). Dėkoju, pirmininke. Aš sutinku, balsavome, tai balsavome, bet dabar yra dar keletas šiek tiek kitokių pasiūlymų. Aš neįsivaizduoju, kodėl jūs dabar ėmėte būtent I. Šimonytės pirmą, nors, pavyzdžiui, mano ir I. Kačinskaitės-Urbonienės pasiūlymai buvo registruoti anksčiau, juos komitetas buvo apsvarstęs, jie turi kitokią prasmę. Aš nežinau, jūs dabar teiksite juos balsuoti, neteiksite balsuoti? Čia yra dėl metų ir dėl neriboto. Aš manau, dėl jų turėtų būti balsuojama, nes jų registracija yra pirmesnė, dėl jų, aš manau, turėjo būti balsuojama pirmiausia.

PIRMININKAS. Pirmiausia neturėjo būti balsuojama, nes jūsų siūlymai kalba apie 3 straipsnį. Jūs žinote, kad dėl pasiūlymų visada balsuojama pagal straipsnius. Jūsų yra dėl tolesnio straipsnio.

V. GAPŠYS (*DPF*). Pirmą kartą tai…

PIRMININKAS. Todėl viskas čia yra gerai.

V. GAPŠYS (*DPF*). Tuomet reikia dėl premjerės pasiūlymų irgi eiti pagal straipsnius.

PIRMININKAS. Premjerės pasiūlymai buvo dėl vieno straipsnio. Todėl ir buvo paprasta balsuoti, nes jie buvo dėl vieno straipsnio.

Dabar komiteto pirmininkas turėtų pasakyti, ar liko erdvės mums balsuoti dėl Seimo narių V. Gapšio, I. Kačinskaitės-Urbonienės pasiūlymo. Prašyčiau iš centrinės tribūnos.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mielieji kolegos, mano supratimu, ne. Komitetas buvo pateikęs pirmą išvadą, į kurią integravo visus pasiūlymus, vėliau pateikė papildomą išvadą, vertindamas I. Šimonytės siūlymą. Seimas apsisprendė. Apsisprendė, kaip apsisprendė, tai yra gerbtinas sprendimas. Gerbiamųjų V. Gapšio ir I. Kačinskaitės-Urbonienės siūlymas dėl įsigaliojimo datos iš esmės apėmė ir sprendimą, kurį siūlė I. Šimonytė. Dėl to Seimas apsisprendė. Mano supratimu, papildomas balsavimas čia nėra nei reikalingas, nei įmanomas.

PIRMININKAS. Iš tikrųjų, gerbiami autoriai, matote, jei skaitytume jūsų pasiūlymą, jūsų pasiūlymas yra, kad šio įstatymo 2 straipsnis įsigalioja nuo 2024 m. sausio 1 d. Dabar 2 straipsnis yra „Įstatymo įsigaliojimas“. Parašyta, kad šis įstatymas įsigalioja 2023 m. sausio 1 d. Jeigu priimtume jūsų pasiūlymą, tai visas mūsų įstatymas įsigaliotų nuo 2024 m. sausio 1 d. Nemanau, kad jūs to norite. Prašom. V. Gapšys.

V. GAPŠYS (*DPF*). Gerbiamas pirmininke, aš manau, kad išvis buvo pasielgta netaktiškai ir neetiškai šiuo atveju dėl pasiūlymo svarstymo tvarkos. Kadangi šis klausimas tikrai jau pinasi ir kažkur komitete mes galbūt ne taip sudėliojome, frakcijos vardu prašau pertraukos ir kreiptis į Etikos ir procedūrų komisiją, kad išaiškintų, ar taip galėjo būti pasielgta, kaip dabar buvo pasielgta vedant posėdį, peršokant mūsų pasiūlymus.

PIRMININKAS. Jūsų teisė kreiptis į Etikos ir procedūrų komisiją. Iki priėmimo Etikos ir procedūrų komisija galės svarstyti. Pagal Statutą jūs žinote, kokių pertraukų jūs galite prašyti frakcijos vardu, tai ir formuluokite.

V. GAPŠYS (*DPF*). Gerbiamas pirmininke, aišku, jūs labai šiandien bandote raidę į raidę, mes irgi lygiai taip pat elgsimės, kai reikės jums dėl biudžeto ar kur kitur. Tas raides irgi sužiūrėsime. Todėl frakcijos vardu prašau pertraukos iki kito posėdžio.

PIRMININKAS. Taip, jūsų teisė prašyti tokios pertraukos. Bet dabar suteiksiu žodį visiems, kurie stovi prie mikrofono, tada spręsime dėl frakcijos siūlymo.

Pirma A. Norkienė prie mikrofono.

A. NORKIENĖ (*LVŽSF*). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke, kad suteikėte žodį, nors aš stovėjau ir anksčiau, prieš gerbiamą V. Gapšį. Vis dėlto aš siūlyčiau šiuo atveju daryti pertrauką ir dėl procedūrinių dalykų, manau, kad Etikos ir procedūrų komisija… Mes turime dvi išvadas. Vieną esame priėmę 2016 metais, vieną – dabar, 2022 vasarį, ir ji būtent kalba apie labai panašų procedūrinį dalyką. Aš siūlau suteikti tą galimybę komisijai apsvarstyti šį klausimą, Etikos ir procedūrų komisijai.

PIRMININKAS. Jūs turite galimybę svarstyti, tikrai niekas jums nedraudžia, tuo labiau atskiri Seimo nariai tai ir siūlo. Bet dėl pertraukos mes balsuosime pagal frakcijos siūlymą. A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LRF*). Aš vis dėlto irgi siūlyčiau tą patį – daryti pertrauką ir šiek tiek atvėsti. Išties buvo Etikos ir procedūrų komisijos išaiškinimas, kiek pamenu, praėjusią kadenciją svarstant Alkoholio kontrolės įstatymo pataisas dėl to, kad vis dėlto balsuoti yra teikiama registracijos eilės tvarka, pradedant nuo seniausiai registruoto pasiūlymo. Šiuo atveju tikrai labai negražu buvo apeiti tuos pasiūlymus, kurie buvo, ir paskui dar nepaisyti komiteto ir pirmininko priminimų dėl balsavimo tvarkos.

PIRMININKAS. Aš minėjau, kad antrasis pasiūlymas apskritai nebeturi jokios prasmės, kai yra komiteto jau pakeistas projektas. Bet galite kreiptis dėl to, žinoma, į Etikos ir procedūrų komisiją.

I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Aišku, šventa opozicijos valia yra prašyti pertraukų, bet aš tiesiog norėčiau atkreipti dėmesį į pasekmes, nes vis dėlto tai yra įstatymas, kuris turi būti priimtas su biudžetu. Jei bus pertrauka ir šis įstatymas nebus priimamas kitą antradienį, tai dovanokite, mieli viešbučiai, dovanokite, visi kiti mieli ponai ir ponios, bet tada mes turėsime situaciją, kai tos lengvatos apskritai vargu ar bus teisėtos. Aš vis dėlto siūlyčiau nedaryti dalykų, kurie yra neproduktyvūs. Yra priėmimo stadija. Per priėmimo stadiją galima registruoti pasiūlymus ir Seimas apsispręs, jei bus reikalas, dar kartą.

PIRMININKAS. Taip, premjerė labai tiksliai apibūdino situaciją. Jeigu dėl kokių nors pertraukų šis projektas negalėtų būti priimamas kitą antradienį, tai vėlesnis jo priėmimas lemtų, kad mes negalėtume turėti PVM lengvatų nuo sausio 1 dienos. Tokia yra situacija.

R. Žemaitaitis dėl vedimo tvarkos.

R. ŽEMAITAITIS (*LRF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Išties tiek vieni, tiek kiti, kolegos, bandome čia emocijomis pažaisti. Posėdžio pirmininkas teisingai pateikė balsuoti, tai yra balsuojama už 1 straipsnį. Už 1 straipsnį pabalsavome, premjerės pateiktame pasiūlyme buvo sudėti visi šitie dalykai. Tokiu atveju galėjo visa opozicija ginčyti patį balsavimo principą, reikalauti, kad ne už visą, o atskirai. Deja, Seimas jau yra apsisprendęs ir yra teisinga.

Visų pirma aš labai sveikinu, premjere, jus dėl šitų dalykų, aš netikėjau, kad kada nors gyvenime palaikysiu šiuo atveju. Manau, kad šita lengvata restoranams, kuri yra, tai yra viena ydingiausių lengvatų, kokią šiandien valstybė gali taikyti. Jeigu šiandien aš būčiau premjerės vietoje, tai lengvatų iš viso šioje situacijoje nebūtų. Paaiškinsiu dėl ko.

Gerbiami kolegos, jūs pažiūrėkite, ką jūs šiandien taškote. Jūs šiandien planuojate ištaškyti lengvatoms 127 mln. eurų, kurie nueis realiai tik pusmečiui, 8–9 mėnesiams. Tai tuos 127 mln. eurų investuokite į vėjo jėgaines, pastatykite 32 vėjo jėgaines ir jūs turėsite pigios elektros energijos tiems restoranams.

Antras dalykas, gerbiami kolegos. Aš niekaip negaliu suprasti, kad jūs…

PIRMININKAS. Prašyčiau trumpiau.

R. ŽEMAITAITIS (*LRF*). Pirmininke, tai yra trumpesnis variantas. Gerbiamas Mykolai ir visi kiti, kai jūs esate valdančiojoje daugumoje ir priima sprendimą jums nedalyvauti balsavime, draudžia ar panašiai, jūs sėdite, tylite ir mykiate. Jeigu jūs gavote spaudimą, A. Jakšto gatvėje yra trys raidės – STT, ten kreipkitės dėl jums padaryto poveikio, yra Baudžiamasis kodeksas. Tas, kuris jums padarė spaudimą, poveikį… Gausite imunitetą ir galės būti pradėtas ikiteisminis tyrimas. Bet eiti verkšlenti ir čia skųstis, eiti į televiziją skųstis yra mažų mažiausiai gėda kaip Seimo nariui ir pačiam tau (…). (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Gerbiamas L. Jonaitis dėl vedimo tvarkos.

L. JONAITIS (*LSDPF*). Ačiū. Mano balsą įskaitykite prieš.

PIRMININKAS. Gerai, dėl protokolo fiksuojame prieš.

M. Majauskas dėl vedimo tvarkos.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkui, gerbiamas pirmininke. Aš noriu kreiptis į opoziciją, kuri prašo pertraukos. Atkreipiu dėmesį, jog Konstitucinis Teismas yra išaiškinęs, spręsdamas dėl 2008 ir 2009 metais priimtų sprendimų, kuomet ekstremaliomis aplinkybėmis dalis mokesčių įstatymų buvo priimti po biudžeto priėmimo, ir konstatavo, kad tokia tvarka iš esmės pažeidžia Konstituciją.

Šioje situacijoje aš noriu kreiptis į opoziciją ir prašyti nedaryti pertraukos, nes jeigu šiuo atveju bus padaryta pertrauka, mes negalėsime priimti įstatymo iki biudžeto priėmimo datos, kurią mes ką tik prieš tai patvirtinome balsuodami. Kaip ir kolegos minėjo, bus galima registruoti aibę pasiūlymų iki priėmimo, tačiau šioje situacijoje pertrauka iš esmės pablogintų situaciją visiems ir būtų daug blogiau, nei siūlo Vyriausybė ar siūlė Biudžeto ir finansų komitetas. Aš suprantu, kad dabar norisi šiek tiek išsikrauti, bet labai prašau konstruktyviai ir dalykiškai pasižiūrėti.

PIRMININKAS. Dabar eilės tvarka turėtų pasisakyti V. Bakas.

V. BAKAS (*DFVL*). Gerbiami kolegos, mes kuriame labai pavojingą precedentą, kai vienų asmenų Seimo narių pataisos yra vertingesnės, aukštesnės negu kitų asmenų pataisos. Mes, pavyzdžiui, Darbo partijos pataisas vadiname nelogiškomis, bet šioje salėje yra įregistruoti pasiūlymai kartais pripažinti imperatoriais, nuskristi į Marsą ir mes, deja, dėl jų balsuojame. Mano nuomone, visų Seimo narių pataisos yra lygiavertės ir mes dėl jų turime balsuoti. Tai viena.

Antra. Dėl PVM lengvatos. Kolegos, taip pat yra nelogiškumų. Ateina verslas, tiekėjai, kurie maitina vaikus, pirmokus, antrokus, ir sako, kad tie pinigai nepadengia išlaidų, net būtinųjų išlaidų, o mes čia sakome, kad dar daugiau didinsime PVM. Tai mano kvietimas: turime balsuoti dėl visų Seimo narių pataisų.

Ir gerbiamam Mykolui. Kad ir kaip jūs kovojote, bet jeigu matote, kad kyla problemų, gali kilti, suvaldykite rizikas Biudžeto ir finansų komitete, o ne stumkime buldozeriu projektus netgi diskriminuodami Seimo narius.

PIRMININKAS. Nežinau, kada mes baigsime tas kalbas. Aš šiuo atveju dar 20 minučių pratęsiu balsavimo intervalą, nes, matau, to prireiks. Dabar eilės tvarka… Premjerė be eilės.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Aš labai atsiprašau, kad aš jau trečią kartą kalbu per šoninį mikrofoną ir visą laiką be eilės. Toks Statutas. Ką jau čia dabar padarysi.

Į pono Vytauto remarką norėčiau referuoti, kad kuo daugiau valstybė atsisakys pajamų horizontaliomis mokesčių lengvatomis, kurios atitenka nebūtinai toms veikloms, kurias mes norime skatinti, tuo mažiau ji turės pinigų mokėti už vaikų maitinimą mokyklose, ligonių maitinimą ligoninėse ir senelių maitinimą senelių namuose. Čia labai paprasta, nes valstybė neturi *tumbačkės*, iš kurios galėtų ištraukti pinigų.

Dabar kalbant apie kolegų iš Darbo partijos frakcijos pasiūlymus. Ne kartą šioje salėje yra buvusi tokia situacija, kai balsuojant už vieną pasiūlymą susidaro tokia situacija, kad už antrą pasiūlymą balsuoti yra nebeįmanoma, nes ankstesnis Seimo sprendimas pakeitė situaciją taip, kad tas vėlesnis pasiūlymas nebetenka prasmės. Ten yra nuorodų į dalykus, kurių nėra, kurie nesusiję, kurie buvo susiję su pirminiu įstatymo projektu, kurį dabar Seimas pakeitė. Tai visiškai natūralu, ką sako posėdžio pirmininkas, kad svarstyti jau dabar to pasiūlymo nebėra dėl ko, nes nebėra to dalyko, dėl kurio šis pasiūlymas buvo pateiktas.

PIRMININKAS. Aš dar patikslinsiu, premjere, kad tas pasiūlymas savo prasmės jau neteko po komiteto sprendimo. Kai komitetas padarė pagrindinę išvadą ir kai jame liko tiktai du straipsniai, tada siūlymas jau visiškai pasikeitė. Bet jeigu Darbo partija vis tiek reikalaus balsuoti dėl jų pasiūlymo, aš galiu leisti balsuoti, kad ir… kaip pasakius, Seimo nariai pasiūlo ir dėl Marso balsuoti. Čia jūs pasakykite.

Dabar A. Mazuronis.

A. MAZURONIS (*DPF*). Labai dėkui, gerbiamas Jurgi. Gerbiamas Mykolai, gerbiama premjere, nereikia lieti krokodilo ašarų čia prie šoninių mikrofonų ir nereikia gąsdinti valstybės subyrėjimu ar kokiais nors apokalipsiniais scenarijais, jeigu bus pritarta pertraukai iki kito posėdžio. Leiskite jums priminti, kad kitas posėdis yra šiandien po pietų, tai yra už keleto valandų, ir tai tikrai nesugriauna valstybės. O kas gali atsitikti per pietų pertrauką? Gali susirinkti Etikos ir procedūrų komisija ir duoti atsakymus į čia kilusius klausimus, ar buvo pažeistos procedūros, ar nebuvo pažeistos, ir tiek.

PIRMININKAS. Dabar A. Širinskienė pasisakys.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LRF*). Aš atsiprašau, nes man atrodo, kad mes su premjere abidvi šiandien esame šiek tiek hiperaktyvios, aš taip pat kalbu trečią kartą. Mano manymu, vis dėlto nereikia gąsdintų žmonių, kad biudžetas nebus priimtas laiku ar kas nors atsitiks, nes jūs ir taip biudžetą

priimate 2 savaitėmis per anksti. Niekas netrukdo grįžti ir pavėlinti priėmimo datos, bet procedūrų išsiaiškinimas tikrai yra svarbus. Vis dėlto tokių pažeidimų, kaip matome dabar posėdžių salėje, varžant Seimo narių teises ir netgi nepaisant komiteto pirmininko ne kartą buvusio priminimo dėl balsavimo procedūrų ir Etikos ir procedūrų komisijos pirmininkės priminimų, tikrai reikia paieškoti.

PIRMININKAS. V. Gapšys.

V. GAPŠYS (*DPF*). Premjere, aš negaliu… Ar leidžiate šį kartą man tokią garbę prieš premjerę pasisakyti? Gerbiamas pirmininke, neprašysime, aišku, mes balsuoti, nes puikiai suprantame teisinius niuansus, bet jūs irgi puikiai suprantate, ką jūs padarėte. Mes norėjome vienintelio dalyko, kad labai aiškiai būtų alternatyvos ir kad būtų labai aiškiai galima apsispręsti dėl metų, dėl neriboto laiko, dėl pusmečio.

Šie mano pasiūlymai su I. Kačinskaite ir frakcija buvo įregistruoti anksčiau. Taip, mes galime žaisti kiekvieną sykį, dėl 1 straipsnio suregistruoti viską, ką norime, kad jūs kitą sykį mums pasakytumėte. Bet jūs, kaip pirmininkas, turėjote, suvokdami šio projekto prasmę ir dėl ko nori balsuoti, nes, pavyzdžiui, V. Mitalas ir Laisvės frakcija, taigi jie susimaišė… Jie teikia projektą, kad metai turi būti maitinimas, o dabar nubalsavo už premjerės tik pusę metų. Šiuo atveju ne dėl savęs jau, o dėl susimaišiusios Laisvės frakcijos prašau leisti Etikos ir procedūrų komisijai išaiškinti, kad kitą sykį panašių diskusijų nereikėtų.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, jūs nekaltinkite kitų, kad kažko nesuprato, kažką sumaišė. Aš manau, kad visi moka skaityti ir suprato, už ką balsuoja. Aš kviesčiau apskritai mažiau aistrų rodyti. Iki priėmimo dar yra galimybė pačius įvairiausius pasiūlymus įregistruoti, tą ir siūlau padaryti, jeigu dar turite kokių nors minčių. Ramiai užbaikime šiandien tą apsisprendimą dėl projekto. Premjerė pasisakys. Aš Darbo partijos po to paklausiu, ar tikrai nori tos pertraukos. Jeigu nori, balsuosime. (*Triukšmas salėje*) Premjere, prašom.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Aš irgi norėčiau dar kartą pakartoti. Gerbiamas Vytautai, registruokite savo pasiūlymus, kaip jums atrodo keistinas tas projektas, į priėmimo stadiją. Žinoma, ne dėl savęs, o vykdydamas mirusios uošvienės Vorobjaninovos valią ar kaip ten klasikoje yra kalbama, ir tada jau galės Seimo nariai tikrai atskirai balsuoti dėl atskirų pasiūlymų priėmimo stadijoje. Man atrodo, čia nėra jokia problema, ir man atrodo, kad tą supranta visi, įskaitant Laisvės partiją. (*Šurmulys salėje*) Bet ką norėčiau pasakyti… (*Balsai salėje*) Tai, kuriai gerbiamas Vytautas taip advokatauja. Man atrodo, jinai be advokato tikrai puikiausiai laikosi. (*Šurmulys salėje*) Ačiū.

Gerbiamas Andriau, biudžetas nesugrius, biudžeto priėmimo data yra patvirtinta. Biudžetas bus priimtas antradienį, bet jeigu šitas įstatymas nebus priimtas, tai tiesiog nebus Pridėtinės vertės mokesčio lengvatų pratęsimo. Labai paprasta. (*Balsai salėje*) Ar sugrius kažkas? Nesugrius. Bet net ir tie dalykai, kuriuos Vyriausybė pasiūlė pati, nebus priimti. Tai gal nereikėtų to daryti.

PIRMININKAS. Gerai, baigiame replikas, diskusijas. Aš dar kartą paklausiu Darbo partijos frakcijos, ar prašo pertraukos iki kito posėdžio? Prašo. Taip, balsuosime dėl pertraukos iki kito posėdžio.

Balsavo: už – 56, prieš – 67, susilaikė 6. Pertrauka iki kito posėdžio. Kad būtų aišku, pasakysiu, kad šis klausimas po posėdžio bus darbotvarkėje pirmas.

Tada balsuoti nebėra dėl ko šioje dalyje. Turėtų būti Seimo narių pareiškimai ir Vyriausybės pusvalandis. Vis dėlto aš pirma skelbiu Vyriausybės pusvalandį, nes ministrai planuoja savo laiką ir tikėjosi, kad 13 valandą mes baigsime. Dėl PVM, aišku, bus balsavimas per tą balsavimo intervalą, kuris numatytas po pietų vakariniame posėdyje. (*Balsai salėje*) Liko išsakyti motyvus ir balsuoti.

12.28 val.

Vyriausybės valanda

Dabar Vyriausybės valanda, pusvalandis. Klausia tik opozicija. Prašysiu, kad man parodytų klausiančiųjų eilę. Taip, tada viskas kaip ekrane. A. Nekrošius, Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija.

A. NEKROŠIUS (*LVŽSF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke, kad suteikėte žodį, bet, matau, energetikos ministras dar su S. Gentvilu kalbasi, tai negirdės mano klausimo. Aš dar šiek tiek norėčiau laiko, kol ministras atsisės ir galės išgirsti. Dėkui.

Mano klausimas, kaip minėjau, energetikos ministrui, norėčiau paklausti dėl direktyvos. 4 straipsnyje rašoma: „Laisvas tiekėjo pasirinkimas. Valstybės narės užtikrina, kad visi vartotojai galėtų pirkti elektros energiją iš jų pasirinkto gamintojo, ir užtikrina, kad visi vartotojai galėtų laisvai vienu metu turėti elektros energijos tiekimo sutartis su daugiau nei vienu tiekėju su sąlyga, kad įdiegti reikiami prisijungimo ir apskaitos taškai.“ Šiuo metu diegiami išmanieji elektros skaitikliai, tačiau kreipiantis į nepriklausomus energijos tiekėjus nėra sudaromos sąlygos, tarkim, vartoti elektros energiją pasirinktu norimu metu. Pavyzdžiui, 2 valandas noriu iš vieno tiekėjo, 2 valandas iš kito tiekėjo, naktinį tarifą – dar iš kito tiekėjo. Kodėl tos sąlygos nesudaromos? Ačiū.

D. KREIVYS (*TS-LKDF*). Pirmiausia rinka dar tik vystosi ir išmaniųjų skaitiklių yra įdiegta per 120 tūkst., skaičius didėja. Jeigu leis techninės galimybės, pabrėžiu, techninės galimybės tokius dalykus daryti, be abejo, manau, kad tiekėjai tokias paslaugas pradės teikti. Nėra tiek skaitiklių.

PIRMININKAS. Viskas? Toliau klausia A. Butkevičius.

A. BUTKEVIČIUS (*DFVL*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Mano klausimas būtų iš praeities, į jį man labai išsamiai atsakė Ministrė Pirmininkė ir kultūros ministras, dėl laikraščių išnešiojimo įkainių, lyg ir tarifo sumažinimo, ypač rajonuose, kaimo vietovėse, miesteliuose. Bet, kiek skaičiau kultūros ministro pasirašytą raštą ir kiek gavome mes, kaip Seimo nariai, iš įvairiausių rajoninių redakcijų vadovų laiškų, yra didžiulis pasipiktinimas, kad duoti pažadai visiškai neįgyvendinti. Ir ten netgi pateikti skaičiavimai. Dabar kai kuriuose rajonuose, kaimo vietovėse, miesteliuose laikraščio pristatymo kaina faktiškai yra beveik ta pati, kiek kainuoja laikraštis. Tai kodėl nepavyko įgyvendinti tų pažadų, kokios priežastys nulėmė? Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Aš gal pradėsiu, ministras mane papildys. Galutinio sprendimo dar jokio nėra. Tas pasipiktinimas… Buvo nusiųsta diskutuoti, teisingai suprantu? Tas pasipiktinimas, kaip visada Lietuvoje pasipiktinimas kyla iš diskusijų. Girdime tą pasipiktinimą. Galutinį sprendimą pristatysime tada, kada rasime geriausią kompromisą.

S. KAIRYS. Labai trumpai. Pirmiausia mes kalbame ne apie kitų metų biudžeto poreikius, o apie 2024 metų. Tiesiog yra tokia sistema, kai kalbama apie prenumeratas. Kitas dalykas, žinote, mes lyg ir sutarėme dėl būdo, bet vis tiek galutinis rezultatas yra pačios lėšos. Ir tiesiog būdavo tokia sistema, kad apie 8 mln. kainuodavo kaimo vietovės, o didieji miestai eidavo į akcinės bendrovės Lietuvos pašto minusą. Tai dabar tiesiog galvojama, kaip išskirti ir padaryti geriau, kad būtų rūpinamasi prieinamumo gerinimu, o tai reiškia, kad turbūt mažiau dėmesio bus didiesiems miestams, kur tikrai nėra tokios problemos, kalbant apie laikraščius ir įvairius kitus leidinius, bet labiau išplečiant galimybes kaime ir mažesniuose miestuose ar miesteliuose. Ir kitą savaitę vėl bus susitikimas ir su platintojais, ir su leidėjais, ir su visais suinteresuotais. To sprendimo žingsnis po žingsnio yra ieškoma pagal galimybes.

PIRMININKAS. Toliau klausia K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Klausimas gerbiamai socialinės apsaugos ir darbo ministrei. Dabar kaip tik visi žmonės gavo sąskaitas, vyksta dokumentų teikimai savivaldybėse. Daugiabučiuose namuose tas procesas eina sklandžiau, nes bet kuriuo metu gyventojai gali kreiptis. Bet aš girdžiu dėl individualių namų kompensavimo, ypač kietu kuru… tai ten yra daug klausimų būtent dėl pajamų gavimo. Atrodo, žmogus jau gali gauti kompensaciją, bet kažkokia nedidelė suma ir tas žmogus negauna kompensacijos. Tai ar nemanote, kad galbūt reikėtų šiek tiek peržiūrėti kompensavimo tvarką ir galbūt paspartinti, kalbant su savivaldybėmis, tų dokumentų pateikimą, kad žmonės būtų ramesni ir žinotų, ar jie gaus tas kompensacijas, ar ne. Ačiū.

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Labai ačiū. Nėra jokio skirtumo, ar individualus namas, ar daugiabutis, nelabai svarbu, kokios paskirties ir kaip šildosi. Procedūra yra ta pati. Iš žmogaus pajamų yra minusuojami valstybės remiamų pajamų dydžiai, likusios sumos 10 % negali viršyti šildymo sąskaita, nesvarbu, ar kietu kuru, ar kaip kitaip žmogus šildytųsi. Individualiai, jeigu yra kokių nors problemų kažkurioje savivaldybėje, tikrai galime pažiūrėti, pakonsultuoti. Pasakykite,

kur ir kaip, ir mūsų žmonės tikrai individualiai padeda spręsti. Bet apsunkinimų reglamentavimo prasme kol kas taisytinų mes tikrai nematome. Čia yra nebent taikymo dalykas tam tikrose savivaldybėse, kur yra galbūt kokios nors neaiškios procedūros būtent savivaldybės lygmeniu. Tai tikrai padėtume išsiaiškinti konkrečią situaciją.

PIRMININKAS. Toliau klausia V. Gapšys.

V. GAPŠYS (*DPF*). Dėkoju. Toliau pagrindinis klausimas turbūt energetikos ministrui, gal ir premjerė ką nors pridės. Aš norėjau paklausti, dabar Vyriausybės ir Seimo sprendimu buvo skirta 40 mln. saulės energetikos projektams gyventojams. Patys gyventojai turbūt prie tų 40 mln. investavo dar apie 100 mln., nes tai yra tik prisidėjimas. Noriu paklausti, ar yra Vyriausybėje planų kitais metais arba kažkuriuo kitu laikotarpiu, jeigu galite, įvardinkite tiksliai, pakeisti skaičiavimo metodiką tiems vartotojams nuo *net meteringo* į *net billingą*. Tai yra kad būtų kaupiamos nebe kilotvalandės, o pinigai, o tai labai apsunkintų projektų atsiperkamumą. Tai visiškai keistų ir mes pastatytume tuos investavusius žmones į labai nepatogią situaciją. Ar galite užtikrinti, kad kitais metais tokių pakeitimų nebus? Ir kada tokie pakeitimai, jeigu išvis svarstomi, būtų svarstomi?

D. KREIVYS (*TS-LKDF*). Šiais metais yra skirta beveik 100 mln. eurų, paskirstyta, šiandien turime 40 tūkst. aktyvių gamintojų. Skaičiai auga geometrine progresija. Jokių pakeitimų nėra numatoma nei artimiausiu metu, nei ateityje.

PIRMININKAS. Toliau klausia R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (*LRF*). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Gerbiama švietimo ministre, kadangi jūs esate iš Kauno, iš Kauno technologijos universiteto, jūsų viceministras L. Obcarskas irgi iš Kauno, iš Technologijos universiteto. Liepos mėnesį buvo įkurta Nacionalinė sporto agentūra. Gal galėtumėte paaiškinti, kaip jos direktoriumi tapo M. Špokas, irgi iš Kauno, artimas jūsų konservatorių gretose, jis labai bendradarbiavo su buvusiu meru, buvęs Krepšinio federacijos direktorius. Sporto agentūros Aukšto meistriškumo sporto skyriaus vadovu irgi stebuklingu būdu tampa toks A. Brusokas, irgi iš Kauno, Kauno „Žalgirio“ krepšinio klubo treneris, geras Lino bičiulis, geras draugas ir pirties meistras. Nacionalinės sporto agentūros prie Švietimo ir mokslo ministerijos Kompetencijų centro vadove tampa tokia V. Čingienė iš Kauno, ilgametė Kauno kūno kultūros akademijos dėstytoja, ji, kaip žinome, yra būtent pono M. Špoko disertacijos vadovė.

Kitas klausimas, ketvirtas. Gerbiama ministre, kaip taip atsitinka, kad toje pačioje agentūroje Infrastruktūros skyriaus vadovu tampa R. Šerkšnas, kandidatavęs į Tauragės savivaldybę. Kai buvo V. Pranckietis Seimo Pirmininku, buvo paprašytas tuo metu savo partijos narių… Jį paskiria Seimo kancleriu, jis dirba iki 2020 m. lapkričio 30 d. Tampant V. Čmilytei-Nielsen Seimo Pirmininke, įkūrus tą agentūrą, gerbiamas sėdintis Seimo narys ir kiti Liberalų sąjūdyje paprašo, kad jis būtų priimtas į vadovo pareigas. Tos pačios agentūros direktorius, Bendrųjų reikalų skyriaus vadovas M. Žiūkas irgi lygiai taip pat, tiksliau, jis tuo metu buvo kancleris, jis yra irgi paskiriamas vadovauti. Kada ateis eilė Laisvės partijos nariams, kad jie galėtų pas jus užimti darbo vietas? Nes penki žmonės, čia yra iš tikrųjų skandalas, ir visos vadovaujamos pareigos yra pavedamos būtent su jūsų partija ir su jūsų valdančiaisiais susijusiems asmenims?

J. ŠIUGŽDINIENĖ (*TS-LKDF*). Kolega, tikrai nespėjau net sekti jūsų visos šitos tirados. Tik labai džiaugiuosi, kad tiek daug kauniečių ir Vyriausybėje, ir neabejotinai Seime Kauno atstovų. Žinote, jūs pateikite raštu tam tikroms institucijoms. Beje, M. Špokas dalyvavo konkurse, kurį skelbia Valstybės tarnybos departamentas, 20 kandidatų. Komisija, net ne ministras, nežinau, ar žinote procedūras. Prašom pateikti, nežinau, tiesiog sunku komentuoti. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Gerai, supratome, kad yra kol kas nuskriausta Laisvės partija, atkreipsime dėmesį. Klausinėjame toliau. K. Adomaitis. Čia liko per klaidą. A. Dumbrava turi klausti.

A. DUMBRAVA (*LVŽSF*). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Žemės ūkio ministro norėčiau paklausti. Gerbiamas ministre, daug metų buvo organizuojamos tradicinės žirgų lenktynės Dusetose, kaip yra žinoma. Tik vienais metais nebuvo dėl epidemijos. Prašom pasakyti, ar 2023 metais kofinansuosite, bandysite tartis su savivaldybe, kad jos vis dėlto įvyktų po ilgesnės pertraukos? Labai ačiū.

K. NAVICKAS. Žinokite, negaliu atsakyti, atsakysiu raštu. Iki manęs nebuvo tas svarstymas atėjęs, turiu pasitikslinti ir atsakysiu.

PIRMININKAS. Toliau klausia R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (*DFVL*). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Gerbiamasis kultūros ministre, noriu kreiptis į jus. Vertinant valstybės biudžetą susidaro įspūdis, kad kultūra vis dėlto nėra prioritetas, lėšos kultūrai didėja labai labai kukliai, tik apie 6 mln. Nedidėja lėšos kultūros leidiniams, spaudai, Kultūros rėmimo fondas įšaldytas prie 3,2 mln., finansavimo trūkumu skundžiasi kultūros įstaigos, ypač bibliotekos išgyvena tikrai labai skausmingą momentą ir teigia, kad naujoms knygoms įsigyti vienam gyventojui tenka tik 96 centai.

Prašom pasakyti. Viename interviu jūs minėjote, kad ministerija ankstesniais metais skirdavo papildomai iš ministerijos asignavimų knygoms įsigyti. Galbūt ir šiais metais, kitais metais jūs padarysite tą patį veiksmą? Tai būtų vienas klausimas. Ar yra tokių galimybių?

O antras klausimas. Ar vis dėlto pritrūko jėgų, ar galimybių, kad kultūros sričiai valstybės biudžete būtų skirta daugiau lėšų?

S. KAIRYS. Jūsų nuomonės aš gal nesiryžčiau komentuoti, galima tik keletą dalykų paminėti. Galima paminėti, tarkime, lėšų dydį, numatytą kultūros ir meno darbuotojų atlyginimams didinti, tokio tiesiog nėra buvę iki šiol, galima aibę kitų dalykų paminėti, galima dar pridėti ir įvairias horizontalias pagalbos priemones tiek iš vienos kolegės ministerijos, tiek iš kitur. Bet aš gal paliksiu tą nuomonę jums pačiai keisti, gal ji evoliucionuos, kai jau matysite aiškius biudžeto skaičius, kas kur tiksliai didėja, kas įvertinta.

Bet jūsų, matyt, be viso šito priedo, esminis klausimas yra leidinių įsigijimas. Reikėtų paminėti, to mes irgi labai siekėme, kad tas finansavimo numatymas ir didinimas pirmiausia būtų tvarus. Buvo iš tikrųjų sudėtinga Kultūros ministerijai kiekvienais metais prašyti gan ženklios sumos lėšų. Noriu dabar atkreipti dėmesį, kad beveik 0,5 mln. eurų yra pridedama, dėl jų jau nereikės, kaip sakyti, derėtis ir to prašyti kitais metais. Žiūrint į tvarumą, tai yra didelis žingsnis į priekį.

Taip, žiūrint į praėjusių metų finansavimą, lėšų yra šiek tiek mažiau, taip, visada Kultūros ministerija dar iš savų resursų pasižiūrėdavo ir pridėdavo. Aš nesakau, kad to nebus, bet aš tiesiog turiu vertinti situaciją rimtai, suvokti ir matyti, kaip mes čia išgyvensime visą žiemą, ar nereikės dar kokių nors kitų dalykų dangstyti. Jeigu manęs klausiate šią minutę, aš nežinau, jeigu manęs klausiate iš principo, taip, mes tikrai to klausimo nesame pamiršę, judėsime. O jeigu ir toliau tas lėšas tokiu tvariu būdu numatysime, matyt, ir tą Europos Sąjungos vidurkį pasieksime.

PIRMININKAS. Premjerė nori papildyti?

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Aš norėjau papildyti, kad dar būtų gerai Europos Sąjungos paramos vidurkį pasiekti.

PIRMININKAS. Klausia O. Leiputė.

O. LEIPUTĖ (*LSDPF*). Dėkoju. Aš kreipiuosi į sveikatos apsaugos ministrą. Turbūt, ministre, jums, kaip ir man, labai svarbu tos eilės pas specialistus. Kai praėjusį kartą klausiau, jūs minėjote apie švieslentę, ji turės įtakos toms eilėms mažėti, turbūt turės įtakos tiek, kad bus galima įstaigoms užsiimti savianalize. Bet paminėkite dar kitus ministerijos planuojamus sprendimus, kad pacientams nereikėtų laukti eilėse 5 ir daugiau mėnesių pas norimą specialistą, dirbantį netoli, bent jau toje pačioje savivaldybėje, kurioje gyvena žmogus. Ačiū.

A. DULKYS. Labai ačiū. Man patiko, kaip mes kartu vienas kitam nusišypsojome, nes tikriausiai jūs mano rekordininkė, kuri paklausiate vis manęs, tikriausiai jūsų klausimų procentas, matyt, yra šimtaprocentinis. Matyt, pirma, ką labai norėtųsi žinoti, tai yra svarbu žinoti ir pačiai medikų bendruomenei, nes jinai irgi jaučiasi labai jautriai ir kartais neįvertinta, nes mes labai dažnai išskiriame tuos atvejus, kai pas medikus nepakliūna žmonės, bet truputėlį primirštame ir tai, kad labai daug žmonių pakliūna. Gal ne visi įsivaizduojame, kad per vieną dieną… vien tik šiandien apie 70 tūkst. kontaktų bus įvykę tarp medikų ir pacientų ir mažiausiai 50 tūkst. atvejų bus sėkmingi, laiku ir bus suteikta pagalba. Tai reikia žinoti.

Ypač, be abejo, pirminei grandžiai yra reikalinga didžiulė pagalba, nes būtent šeimos gydytojams tenka didžiausi skaičiai. Bet kas įdomiausia (aš turiu pasiėmęs skaičius), noriu pasakyti, šiuo metu būtent šeimos gydytojai, vidaus ligų gydytojai ir vaikų gydytojai priima pacientus ir tvarkosi geriau negu prieš pandemiją. Tikrai labai ačiū jiems. Būtent tos priemonės, kurias mes norime padaryti, yra visų pirma nukreiptos ne į orą.

Tam, kad mes tą eilių klausimą spręstume kompleksiškai, reikia matyti ir gydymo įstaigas, ir gydytojus, ir pacientus. Jeigu, tarkime, tokiomis trijulėmis pasakyčiau, tai dėl gydymo įstaigų mums dabar yra svarbiausia, stengiamės žiūrėti, kad būtų kuo daugiau reikiamų specialybių gydytojų, nes būtent ta eilių analizė rodo, kad eilės yra ne visur ir ne bet kur, o būtent pas tam tikrų specialybių gydytojus. Būtent čia mes keičiame savo specialistų užsakymo modelį, keitėme atitinkamai komitetą. Jau vien šiais metais 157 medicinos studentais yra daugiau priimta. Taip pat mums yra labai svarbu pritraukti specialistų. Kaip žinote, mes čia dirbame su rezidentūros bazėmis. Ir, be abejo, yra labai svarbus pats srautų perskirstymas, nes mes turime beveik 50 % mažųjų miestelių ir miestų gyventojų, kurie yra užplūdę didžiuosius miestus ir didžiąsias gydymo įstaigas.

Dėl pačių gydytojų. Norime stiprinti šeimos gydytojo komandą, tai jiems turėtų susitvarkyti. Aš jau nekalbu apie biurokratijos mažinimą. Čia yra mūsų silpnoji vieta. Aš pripažįstu – esame per mažai nuveikę. Mes mojuojame 14 priemonių, kurias supaprastinome, bet, deja, medikų bendruomenės mes neįtikinome. Sako, supaprastinote, bet ne ten, kur yra reikšminga. Čia turėsime dar keistis. Be abejo, yra ir apmokėjimo tvarka.

Dėl pacientų. Pacientams linkėčiau mylėti savo medikus ir atsikratyti kai kurių įpročių. Jeigu jau užsiregistravai, tai ir atvyk, nes penktadalis neatvykusių pacientų vis dėlto yra labai daug. Mes ruošiamės didinti jų raštingumą, kad mokėtų naudotis tomis sistemomis, nes tiktai 5 % Lietuvos gyventojų jomis naudojasi.

Labai atsiprašau, kad ilgas atsakymas, bet, man atrodo, tai yra labai svarbu. Ačiū jums už klausimą. Atvyksiu į kitą Vyriausybės valandą ir vėl lauksiu jūsų klausimo.

PIRMININKAS. Klausia A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (*DPF*). Gerbiama premjere, labai nudžiugau, kartu nuoširdžiai sveikinu, kad jūs minima kaip kandidatė į labai svarbias pareigas. Sakykite, kokie pirmi trys darbai būtų jums tapus NATO generaline sekretore?

Kitas klausimas kultūros ministrui arba premjerei. Kaip Lietuvos nacionalinio transliuotojo LRT reklama, apmokama valstybės lėšomis, intymių pažinčių programėlėje „Tinder“ yra susijusi su jos misija? Priminsiu, kad LRT misija yra tarnauti visuomenei teikiant objektyvią, patikimą informaciją šalyje ir pasaulyje gyvenantiems Lietuvos žmonėms, kurti ir transliuoti profesionalias šviečiamąsias, kultūrines ir pramogines programas, telkiančias ir vienijančias pažangai ir taip toliau. Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Ačiū už klausimą. Ne mano mada komentuoti įvairius gandus, bet kadangi jūs jau ironizuojate, tai aš irgi pironizuosiu: jau kai tiktai man pasiūlys tapti NATO generaline sekretore, pirmas reikalas bus bandyti jus įkalbinti būti mano pavaduotoju. Ačiū. (*Balsai salėje, plojimai*)

PIRMININKAS. Daug šviesių momentų, kaip matome, ateityje čia numatyta. Buvo klausimas dar dėl LRT.

S. KAIRYS. Labai keistas klausimas. Iš esmės, aišku, pati LRT ir galėtų į jį atsakyti, bet žiūrint į tai, kur tie, kaip sakyti, vartotojai, klausytojai, matytojai yra gaudomi, tai kažkur, kur yra poreikis, kur tą galima pasiekti. Matyt, kokia nors tikslinė grupė yra ir „Tinderyje“.

PIRMININKAS. A. Palionis klausia.

A. PALIONIS (*LRF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Mano klausimas būtų kultūros ministrui ir tikriausiai premjerei, bet tikrai nenoriu į NATO. A. Butkevičius jau pradėjo šitą klausimą dėl pašto įkainių pristatymo, tai aš noriu pasakyti, atkreipti dėmesį. Valstybė yra priėmusi labai gerą principą dėl akcizų trejų metų plano, kai verslas gali pasiruošti ir žinoti, kaip akcizai kyla. Lygiai tokią pačią praktiką pernai ir Lietuvos paštas buvo pritaikęs, pristatė įkainių kilimo planą trejų metų laikotarpiu. Klausimas, kodėl čia labai greitai, po metų, viskas keičiama?

Gal pagrindinis aspektas būtų, ar diskutuojant nekilo klausimų, kodėl, Lietuvos paštui skaičiuojant įkainį, savikainą, pristatymas, ar tai būtų mieste, ar tai būtų kaimiškojoje teritorijoje, yra tas pats? Aš įsivaizduoju, mieste pristatymo savikaina yra daug mažesnė nei kaimiškojoje teritorijoje. Pagrindinis klausimas būtų tas.

S. KAIRYS. Pirmiausia yra visiškai kitas teisinis reguliavimas mieste ir kaime, ne veltui tai yra atskirta. Aš tikrai nesu kompetentingas atsakyti apie pašto tarifų kainodarą ir kitus dalykus, šita įmonė yra ne mano kuruojama ir tuo labiau kad klausimas yra daugiau paties minuso ar nuostolio, apie kurį kalba Lietuvos paštas. Bet iš mano pozicijų žiūrint, šitą klausimą kompleksiškai spręsti kaip tik būtų galima ne per paštą, o būtent atnaujintu medijų rėmimo modeliu, ten visus galus suvesti ir spręsti ir pristatymo klausimą, bet tą modelį reikia pirma priimti Seime.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Gal aš galėčiau papildyti, ką ministras jau pradėjo sakyti. Yra skirtinga, taip sakant, tikimybė, kad atsiras alternatyvių paslaugų teikėjų kaime ir mieste, todėl vienu atveju tai yra valstybės pagalba, nes yra preziumuojama, kad rinkoje būtų paslaugų, jeigu Lietuvos paštas nedirbtų nuostolingai, iš esmės dempingą taikydamas kainoms, bet… O kaime ar periferijoje jau yra truputėlį kita tikimybė, tiksliau sakant, dažnai net ir neegzistuojanti, kad kas nors apskritai apsiims tą paslaugą teikti. Todėl tas išskyrimas yra labai aiškus, nes klausimas, ar yra valstybės pagalba, ar nėra valstybės pagalbos. Todėl schema turi būti tokia, kad jinai Europos Sąjungos konkurencijos teisę atitiktų.

Dabar dėl ateities. Ministras paminėjo, kad norėtųsi apskritai keisti rėmimo modelį, nes jisai būtų teisingesnis pagal tai, ką valstybė turėtų remti, nes, skirtingai nuo akcizo, dėl kurio valstybė duoda tam tikrą įsipareigojimą dėl mokesčių kaitos, ir tas yra labai gerai, čia vis dėlto yra paslaugos, kurios yra teikiamos ir kurios turi kainą. Jeigu savikaina keičiasi sparčiai, pavyzdžiui, dėl kintančios minimaliosios algos ar dėl kokių nors kitų sprendimų, tai, žinoma, galima pasakyti, kad kainos dėl to nesikeičia. Bet tokiu atveju yra tokia problema, kad tą nuostolį vis tiek kas nors turi padengti ir tą nuostolį padengia mokesčių mokėtojai. Man atrodo, kad čia yra galbūt nevisiškai tinkama analogija.

PIRMININKAS. Klausia G. Kindurys.

G. KINDURYS (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Mano klausimas aplinkos ministrui. Urėdijos duomenimis, malkų kaina rugsėjo mėnesį, ji yra virš 72 eurų, buvo beveik tris kartus didesnė nei lygiai prieš metus arba du kartus didesnė nei sausio mėnesį. Taigi daugeliui gyventojų jos tapo tikrai sunkiai įperkamos. Panaši kainų koreliacija yra su kirtimo atliekomis. Šios kainos pakėlė ir centralizuotai tiekiamos šilumos kainą. Manau, toks kainų kėlimas lyg ir nepateisinamas, kai valstybė turi pakankamus išteklius. Tikėtina, kad malkinės medienos miškuose yra tikrai pakankamai, kad jos būtų galima paimti daugiau.

Ar ministerija ketina daryti įtaką urėdijos kitų metų kirtimo apimtims, padidinant malkinės medienos kiekį ir taip padidinant pasiūlą, vadinasi, sumažinant kainą rinkoje? Tuo turbūt turėtų ir galėtų rūpintis ministerija ir valstybės įmonė, kad gyventojams būtų kuo mažesnė finansinė našta? Ir ar ministerija ketina padidinti kirtimo apimtis tos malkinės medienos, kuri parduodama vietos gyventojams nenukirstu mišku, kas dabar yra apie 20 kartų pigiau, negu pirkti pagamintą medieną?

S. GENTVILAS (*LSF*). Dėkoju už aktualų klausimą. Pradėkime nuo to, kad šilumos kompensacijos mokamos tiems, kurie neturi pakankamų pajamų, mokama ir tiems, kurie šildosi malkomis. O urėdija yra vienas iš medienos pardavėjų, nes yra ir privatus sektorius, ir importas, ir visa kita. Bet šiaip kainų lygis yra susibalansavęs.

Vakar įvyko paskutiniai urėdijos rudens aukcionai, tai urėdija pardavė 40–50 % savo pasiūlytos medienos, vadinasi, ir paklausa yra sumažėjusi. Vadinasi, ir kaina yra kritusi. Ir kirtimo atliekų parduota tik 70 %. Tai pakartotiniai aukcionai bus jau žemesne kaina. Man atrodo, pakilimas jau yra praeityje. Kainų pikas irgi yra praeityje, todėl kokių nors dirbtinių intervencijų neplanuojame.

PIRMININKAS. Klausia K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (*DFVL*). Ačiū, pirmininke. Mano klausimas irgi aplinkos ministrui. Iš tikrųjų, ministre, jūs vykdėte tam tikrą saugomų teritorijų reformą ir kadencijos pradžioje atšaukėte tą mūsų sprendimą, kad saugumų teritorijų lankytojų centrai turi dirbti savaitgaliais. Ir išeina dar didesnis nonsensas po tos įvykdytos reformos, kad lankytojų centrai dirba tik 3 dienas per savaitę, ir 3 dienas, kurios visiškai nepopuliarios ir nepriimtinos lankytojams. Tai ar normalu, kad penktadienį, šeštadienį, sekmadienį, kai yra didžiausi srautai žmonių, lankytojų centrai faktiškai ne-

dirba? Tai galbūt kaip tik padaryti, kad dirbtų tik šeštadienį ir sekmadienį, galbūt ir penktadienį, tas 3 dienas, kai didžiausi srautai ir tų pačių mokinių, ir šeimų, ir visų kitų?

Dabar tokia situacija, kad lankytojų centrai sukurti kažkam kitam, bet ne lankytojams. Tokia situacija. Galbūt jūs ir nežinote jos. Ir kodėl tokia susidariusi? Suprantu, energijos taupymas, bet šiuo atveju tikrai nėra pateisinimo. Vadybos požiūriu tai yra visiškai nevadybiškas sprendimas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Sutinku ir nudžiuginsiu, kad kitais metais visais savaitgaliais ir penktadieniais lankytojų centrai bus atviri. Tam numatytas Saugomų teritorijų tarnybai papildomas darbo užmokesčio biudžetas.

PIRMININKAS. Džiugu, kai sutariame. Dabar klausia V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (*DPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Klausimas krašto apsaugos ministrui, nes ir Prezidentas… čia dėl biudžeto dabar laužome ietis. Kaip jūs minėjote praėjusį kartą, jeigu perkama ginkluotė, tai apmokama pagal faktą, bet Prezidentas sako, kad biudžetą reikės didinti iki 4 %. Tai ar dabar šio esančio biudžeto neužtenka, ar dabar perteklinis biudžetas, o trūks, kai bus perkama ginkluotė, kaip jūs anksčiau minėjote, 2024–2026 metais? Ar neišbalansuos šie veiksmai biudžeto ir kada gali būti tas biudžeto padidėjimo poreikis? Ačiū.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Aš tik pasakysiu, kad jūs supainiojote procentus. Ne 4 %, kalbėta, kad gali būti, esant finansinėms galimybėms, kalbama apie didinimą iki 3 %. Nes tai susiję su skolinimusi, su makroekonominiais rodikliais ir taip toliau. Ginkluotės pirkimas vyks ne 2024–2025 metais, jis vyksta dabar. Kiekvienas ginkluotės pirkimo ciklas yra skirtingas, bet galiu pasakyti, kad, pavyzdžiui, oro gynybos priemonės, jeigu sudaromas sandoris dabar, gaunamos po penkerių metų. Ir faktiškai dėl kiekvienos ginkluotės rūšies, kadangi šalyse didėja ginkluotės biudžetai, o gamintojų skaičius yra ribotas, konkurencija ir eilės yra gana didelės ir vis ilgėjančios. Todėl kuo anksčiau sudarai kontraktus, tuo anksčiau gauni, bet tai nereiškia, kad gausi po metų ar dvejų. Dažniausiai, kaip minėjau, tai kelerių metų ciklas.

V. VALKIŪNAS (*DPF*). O apmokėjimas kada?

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Žiūrint, kokia sutartis. Jeigu tai yra didžiulė apimtis, pavyzdžiui, kai kalbama apie HIMARS sistemą, tai mes negalime vienu ypu sumokėti visų pinigų, dėl to išdėliojame kiekvienais metais tuos mokėjimus.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Aš tik ministrą papildysiu, kad jokio iečių laužymo dėl gynybos biudžeto nėra ir biudžeto patikslintas projektas, koks yra pateiktas šiandien, atsižvelgia į Prezidento pasiūlymus ir yra visiškai be jokio iečių laužymo.

PIRMININKAS. Toliau klausia V. Ąžuolas. Paskutinis klausimas.

V. ĄŽUOLAS (*LVŽSF*). Norėjau paklausti gerbiamos premjerės. Vokietijos kancleris O. Šolcas su verslo atstovais važiavo į Kiniją gerinti santykių ir padėti Vokietijos verslui. Tai aš norėjau paklausti. Kadangi užsienio reikalų ministras verslui sugadino tuos santykius su Kinija, padarydamas apie 2 mlrd. žalos, kada jūs, kaip premjerė, žadate pasiimti, pavyzdžiui, lazerių gamintojus, kitus verslo atstovus ir važiuoti į Kiniją atkurti tų santykių? Arba bent jau atsiprašyti Kinijos, kad taip pridirbote?

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Gerbiamas kolega, aš visiškai neseniai, prieš porą savaičių, pasiėmiau verslo atstovus, tuos pačius lazerių gamintojus, taip pat ir maisto pramonės atstovus, ir lankiausi Japonijoje, ten mūsų verslas sulaukė didžiulio susidomėjimo ir naujų kontraktų. Aš nė kiek neabejoju, kad tai bus labai vaisingas bendradarbiavimas. Man atrodo, kad aš dirbu savo darbą taip, kaip jį turiu dirbti, o kai jūs dirbsite, tai dirbsite jį taip, kaip jūs išmanote.

PIRMININKAS. Manau, kad autorius suprato atsakymą ir dėl Kinijos. Ačiū ministrams ir premjerei. (*Balsai salėje*) Dabar registruotis nėra prasmės, dar yra darbotvarkės klausimas – Seimo narių pareiškimai. Mes matome, kad yra A. Veryga pasiryžęs paskelbti pareiškimą.

13.02 val.

Seimo narių pareiškimai

A. VERYGA (*LVŽSF*). Labai gaila, kad tie pareiškimai nukeliami į tokį laiką, kai nelabai lieka kam juos klausyti, bet liks bent istorijai. Aš nusprendžiau pareiškimą perskaityti dėl to, kad tiesiog neužteko laiko, kai buvo svarstomas valstybės biudžetas, išsakyti savo nuomonę diskusijoje.

Pirmiausia norėčiau atkreipti dėmesį, aišku, į tą sritį, kuri natūraliai man yra labai svarbi ir įdomi, tai yra sveikata. Kiekvieną kartą, kai vyksta rinkimai ar kokie nors politiniai debatai, mes girdime, kad sveikata yra prioritetas, kad ji yra labai svarbi, kad jai reikia skirti labai didelį dėmesį ir panašiai. Ir visas tas prioritetas tradiciškai dingsta, kai ateina laikas skirstyti pinigus. Mes girdime daug gražių pareiškimų apie tai, kaip auga, pavyzdžiui, medikų darbo užmokestis. Čia kolega A. Vyšniauskas kalbėdamas apie biudžetą minėjo, kiek čia augs medikų darbo užmokestis. Tai dėl to augimo Vyriausybės nuopelnas yra lygiai nulis, nes tas augimas yra tik dėl to, kad gyventojai daugiau sumokėjo Privalomojo sveikatos draudimo fondo įmokų ir iš tų pinigų ir galima didinti medikų darbo užmokestį. Vyriausybės nuopelno čia yra lygiai tik tiek, kad pusė milijardo Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų yra sukišama į rezervą. Vyriausybė nesugebėjo atnešti įstatymo projekto, nors čia viską sugeba skubos tvarka mums siūlyti, kaišioti, daryti visokias Statuto manipuliacijas posėdžiuose, bet projekto, kuris leistų tokios didelės sumos nesukišti į rezervą ir leistų jį panaudoti tiek sveikatinimui, tiek medikų darbo užmokesčiui, tiek vaistams, atnešti nesugebėjo, o gal nenorėjo. Dabar mes skaitome straipsnius apie tai, kad genda ir stovi savaitėmis nenaudojama įranga, tokia, pavyzdžiui, kaip pozitronų emisijos tomografai, kuriems jau kai kuriose įstaigose sukapsėjo ir dešimt metų. Dėl jų dabar karštligiškai imamasi priemonių ieškoti būdų, kaip nupirkti, atnaujinti ar panašiai. Visa tai turėjo būti daroma normaliai planuojant biudžetą. Natūralu, kad šita įranga sensta, pasensta, nusidėvi, o mūsų pacientams yra reikalinga dabar, bus reikalinga ateityje. Užuot tai padarius, mūsų pacientai yra siuntinėjami į Latviją, Lenkiją, į kitas šalis atlikti tų tyrimų, kuriuos mes galėtume puikiausiai atlikti čia.

Kalbame apie fantazijas, apie tai, kaip turėtų būti ilginama mūsų gyventojų sveiko gyvenimo trukmė, kalbame apie visokias strategijas, kai nerandame pinigų tam, kad vaikai mokykloje būtų sveikai pamaitinti. Ir būtų įdomu pamatyti genijų, kuris sugebėtų už tokius pinigus sveikai, švediško stalo principu, tokiu maistu, kuris skatina sveiką mitybą, pamaitinti vaikus mūsų ugdymo įstaigose. Dabar vaikai ir tie maitintojai, kurie maitins, bus, matyt, priversti maitintis maistiniu šlamštu, tokiu, kuriuo greičiausiai niekas net savo katinų nemaitina. Žmonės supranta, kad katinui maistą reikia brangų nupirkti, ir labai saugo jo sveikatą, tikrai žiūri, prižiūri, rūpinasi teisėmis, bet kai mes ateiname iki vaiko, viskas pasidaro lygiai vienodai.

Kalbame apie atsinaujinančias energetikas, jų plėtrą. Gydymo įstaigos pateikė prašymų įrengti savo saulės energetikos jėgaines ant gydymo įstaigų. Ir spėkite, ar jos gauna leidimus? Nieko jos negauna, jų prašymą sveikatos ministrą patarpininkauti kokiu nors būdu… O čia sėdi kartu susėdę per Vyriausybės valandą visi ministrai, galėtų kibti į parankę energetikos ministrui ir pasiaiškinti, ką čia reikėtų daryti. Tai nieko to nevyksta, o mūsų sveikatos apsaugos ministras markstosi ir šypsosi čia Seimo nariams, kurie užduoda klausimus apie pacientų eiles, ir kalba apie kažkokias švieslentes. Man atrodo, kad čia yra kažkoks farsas, kolegos, tai bent kalbėkime apie tą farsą ir tikėkimės, kad kas nors apie tai išgirs. Ačiū.

PIRMININKAS. Taip, tikrai girdėjome. Dabar registracija. Ar dar A. Palionis nori pareiškimą? Registruojamės.

Užsiregistravus net 8 Seimo nariams, rytinį posėdį baigiame. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

V (RUDENS) SESIJOS
VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 224
STENOGRAMA

2022 m. lapkričio 17 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojai
V. MITALAS ir J. SABATAUSKAS

PIRMININKAS (V. MITALAS, *LF*). Gerbiamieji Seimo nariai, pradedame lapkričio 17-osios vakarinį Seimo posėdį. (*Gongas*) Kviečiu registruotis. Gerbiamieji kolegos, girdžiu, kad salėje nuotaika tvyro gera, man atrodo, bus nepalyginamas kontrastas su rytiniu posėdžiu.

14.01 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2148(2) (*svarstymo tęsinys*)

Dabar mes svarstysime tai, dėl ko buvo paimta pertrauka, – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo pakeitimo įstatymo projektą, bet dar man nepradėjus pirmininkauti dėl vedimo tvarkos stovi du kolegos. Pirmasis – A. Vyšniauskas. (*Balsai salėje*)

A. VYŠNIAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Kadangi pradėjome tą šaunų PVM lengvatų klausimą svarstyti, aš norėčiau pusvalandžio pertraukėlės paprašyti frakcijos vardu. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dėkui. Prašymas frakcijos vardu registruotas.

V. Fiodorovas norėtų. Prašau.

V. FIODOROVAS (*DPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš Andriui žadėjau, kad mes tikrai neprašysime pertraukos, bet jis, matyt, iš savo patirties nepasitikėjo kolegomis, nes tikrai tokio dalyko nedarysime. Kadangi čia pradėjo kalbėti, kad registruoti, neregistruoti, tai norėjau pasakyti, kad užregistravome projektą. Tuo labiau kad dabar ir žiniasklaida smaginasi, kad Laisvės partija už savo pasiūlymą nebalsavo. Tai padarėme už jus, gal už mūsų pabalsuosite ir jau šį kartą tikrai suprantamai. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui, Viktorai. Bijau, kad mes užregistravome pirmi jūsų. Prašau, Jonai. (*Triukšmas salėje*)

J. JARUTIS (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiamas kolega. Tiktai jūs pasakėte, kad pertrauka, bet dėl ko, tai nepasakėte. Šiaip tai paprastai reikia įvardyti projekto numerį ir tiktai tada… (*Triukšmas salėje*)

PIRMININKAS. Gerbiamieji, labai ačiū visiems už pastabas. Buvo prašymas frakcijos vardu daryti pusvalandžio pertrauką dėl Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 19 straipsnio pakeitimo įstatymo svarstymo. Kviečiu balsuoti. Kas pritaria dėl pusvalandžio pertraukos, tas balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko.

Gerbiamieji kolegos, už – 69, prieš – 20, susilaikė 27. Pusvalandžio pertrauka.

Replika – M. Majauskas. Prašau.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aš gal tik norėčiau atkreipti gerbiamos Laisvės frakcijos dėmesį, taip pat Darbo frakcijos dėmesį, kad jums beskubant registruoti siūlymus dėl dar nepatvirtinto projekto reikėtų atidžiai pasiskaityti ir Statutą, kad šie siūlymai negalės būti svarstomi. Todėl kviečiu kuo greičiau apsispręsti svarstymo stadijoje ir tuomet jau registruoti siūlymus dėl naujojo projekto, kurį labai atidžiai apsvarstys Biudžeto ir finansų komitetas. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Mums žemas startas.

14.04 val.

Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų, valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2023 metais, įstatymo projektas Nr. XIVP-2132(2) (*priėmimas*)

Dabar darbotvarkės 2-1 klausimas – Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų ir kitų bazinio dydžio, taikomo 2023 metais, įstatymo projektas. Priėmimo stadija.

Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1, 2 straipsnių pastabų, pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 3 straipsnio yra Seimo narių I. Kačinskaitės-Urbonienės, V. Gapšio, V. Fiodorovo ir kitų pasiūlymas, jam komitetas siūlė nepritarti. Dėl šito, aš suprantu, rengėjai prašys balsuoti. Taip? Tai spręsime dėl šio siūlymo balsuoti numatytu laiku, tai įvyks šiek tiek vėliau.

14.05 val.

Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2023 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2143(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 2-2.1 klausimas – Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2023 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto priėmimas.

Priėmimas pastraipsniui. Nuo 1 iki 5 straipsnių pastabų, pasiūlymų negauta. Galime jiems pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl 6 straipsnio yra Seimo narių R. Baškienės, L. Nagienės ir kitų pasiūlymas, jam komitetas nepritarė. Dėl jo rengėjai turbūt taip pat prašys balsuoti. Dėl to apsispręsime taip pat balsuoti numatytu laiku.

14.05 val.

Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 2, 12 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2144(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 2-2.2 klausimas – Valstybinio socialinio draudimo įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projekto priėmimas.

Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 ir 2 straipsnių pastabų, pasiūlymų negauta. Galime jiems pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Dėl 3 straipsnio yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastaba. Komitetas jai pritarė. Galime taip pat pritarti straipsniui? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Dėl 4 straipsnio taip pat pastabų, pasiūlymų negauta. Galime pritarti? Pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų dėl šio klausimo nematau norinčių kalbėti. Apsispręsime balsuoti numatytu laiku.

14.07 val.

Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 5, 6, 8, 10, 11 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2145(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 2-2.3 klausimas – Nedarbo socialinio draudimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Priėmimo stadija.

Priėmimas pastraipsniui. Nuo 1 iki 7 straipsnių pastabų, pasiūlymų negauta. Galime jiems pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Balsuosime balsuoti numatytu laiku.

14.07 val.

2023 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2124(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 2-3.1 klausimas – 2023 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas. Priėmimas. Vienas straipsnis. Galime jam pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų yra norinčių kalbėti. Prieš kalbės A. Veryga. Prašom.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Atrodytų, geras biudžetas, turėtume džiaugtis, auga Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetas, bet, kaip ir minėjau šiandien pasisakydamas per Seimo narių pareiškimus, su tuo augimu Vyriausybė neturi nieko bendro. Jis auga, nes žmonės tiesiog sumokėjo daugiau Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto įmokų. Deja, bet 0,5 mlrd. šio žmonių sunešto biudžeto keliauja į rezervą. Vadinasi, medikams darbo užmokestis didėja daug mažiau, negu yra fiksuojama infliacija. Realiai jų pajamos nuvertėja. Britanijoje girdime medikus, slaugytojus protestuojant dėl to, kad yra tokia tvarka. Lietuvoje, gaila, mes tokių dalykų negirdime, nematome. Nežinau, ar bendruomenei tai tiesiog nerūpi, bet manau, kad turėtų rūpėti, nes kai žmonės pajus tikrai realiai mažėjančią perkamąją galią, tai pradės rūpėti tikrai visiems. Nesinorėtų, kad tai taptų nauju medikų migracijos iš Lietuvos pretekstu.

Ir kiti dalykai yra svarbūs. Jau esu minėjęs, kad išaugę energetikos išteklių kaštai yra dengiami iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto, o ne iš valstybės biudžeto, kaip yra dengiama kitoms sritims. Atsižvelgdamas į šiuos argumentus negaliu balsuoti už šitą Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetą. Raginu arba balsuoti prieš, arba susilaikyti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Už kalbės J. Sejonienė. Prašom.

J. SEJONIENĖ (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tiesų neplanavau kalbėti, nes, man atrodo, akivaizdu, kad bent jau Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetas perkopė 3 mlrd. Tokio niekada neturėjome. Sutinku su gerbiamu buvusiu ministru, kad, matyt, daugiausia taip yra dėl to, kad žmonės moka mokesčius, dėl to turime irgi džiaugtis.

Dėl ko nesutinku – dėl kritikos rezervo fondui. Niekas kitas geriau už buvusį ministrą nežino, kaip svarbu turėti pagalvę ir kad tą rezervą galėtum panaudoti, kai ištinka kritinė situacija. Aš labai džiaugiuosi, kad per praėjusius metus rezervą pavyko grąžinti į buvusį lygį, jisai irgi niekaip nėra išskirtinis, tiesiog įvykdytas įstatyminis reikalavimas. Labai tikiuosi, kad artimiausiu metu neištiks mūsų tokios krizės, kai vėl reikės išeikvoti šitą rezervą.

O už patį Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymą labai kviesiu balsuoti. Tikrai. Turime daugiau nei 3 mlrd. tam, kad mūsų valstybės žmonės gautų sveikatos priežiūros paslaugas ir kad pagal šakos sutartį būtų įgyvendinti įsipareigojimai ir medikų bendruomenei.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės V. Ąžuolas.

V. ĄŽUOLAS (*LVŽSF*). Iš tikrųjų sveikatos draudimas yra vienas toks įdomus atsitikęs nonsensas. Premjerė jau visiems aiškiai pasakė, kad kovidas yra gripas ir jį reikia laikyti gripu, taip su juo ir tvarkytis – kaip su gripu. Bet mes niekada gripo vakcinoms neskirdavome 77 mln. iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo, o šiuo atveju bus skiriama. Tai gal palikime kelis, 2–3 mln., socialinėms grupėms, kad kompensuotume tas vakcinas, o kitus 70 mln. galime skirti medikų algoms didinti, širdies stimuliatoriams. Žmonės dabar nuo metų iki pusantrų metų laukia stimuliatorių ir kai kurie nesulaukia jų, o valstybė sako – mes neturime pinigų. Nesulaukėte – patys kalti. Kai žiūri į tokius prioritetus ir tokį pinigų skirstymą, skirstymą žmonių, kurie sunešė tą Privalomojo sveikatos draudimo fondą, kurie nori gauti paslaugų…

O žinote, ką išgirstu iš ministro? Šiandien ministras per Vyriausybės posėdį labai gerai pasakė, bet, žinote, kai kurie žmonės pakliūna pas daktarus ir tuo džiaukimės. Na, taip valdydami pinigus tikrai toli eisime. Bet iš tikrųjų tai parodo vieną dalyką, kad tas pinigų kišimas į farmacijos rankas nenutrūko ir eina toliau, ir farmacija toliau bus laiminga. Žinoma, juk labai lengva mums išmesti tuos pinigus ir išpilti tas vakcinas, nes žiūrint į skiepytis nuo kovido dabar norinčius žmones – jų realiai beveik neliko. Na, tai išmesime 70 mln. farmacijai į rankas. Tikrai negalima už tokį projektą balsuoti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš taip pat kalbės R. Žemaitaitis. Prašom.

R. ŽEMAITAITIS (*LRF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tiesų aš antradienį apie tai kalbėjau. Keista, kad premjerė I. Šimonytė šitoje vietoje A. Dulkį kaip ir pakiša. Nes specialiai padaro rezervą būtent 511 mln., taip išpučia valstybės finansus. Ką tai reiškia? Tai reiškia, kad valstybės fiskalinė drausmė iš karto automatiškai didėja. Jeigu būtų sveikatos draudimas 10 %, tai

šiandien fiskalinė drausmė pas mus Lietuvoje būtų grubiai 7,4–7,6 %. Ką tai reiškia? Aš įsivaizduoju, tikiuosi, kad Europos Komisija, Europos tarnybos, Lietuvos bankas ir kitos institucijos galų gale kitais metais pasakys, kokias aferas daro šita Vyriausybė ir kaip negražiai jie bando pakišti.

Antras dalykas. Rezervas – 511 mln. Iš šitų 511 mln. didžiąją dalį A. Dulkys galėjo skirti draugams: E. Jakilaičiui, A. Tapinui ir visiems kitiems. Taip nėra, kad kolega kalbėjo apie vakcinas, petys už petį, laisvė už laisvę ar grotos už kitas kokias nors groteles. Klausimas yra tik kitas, kiek mes turime moralės kaip Seimas, kaip parlamentinė institucija, kuri tiesiogiai pagal Konstituciją atlieka parlamentinę kontrolę, vykdo ir atlieka biudžeto priežiūrą? Mes duodame vienam žmogui ir jo politiniam biurui kaip kokiems CK sekretoriams priimti sprendimus.

Kitas įdomesnis dalykas yra. Kaip aš jau sakiau, jie sako, kad nori sumažinti eiles. Tačiau nei magnetinis rezonansas, nei gydytojų priėmimas visiškai nėra išsprendžiama. Šiandien mes kalbėjome su kolege J. Sejoniene, kalbėjome apie licencijavimą, kalbėjome apie langelių panaikinimą, kalbėjome apie e. sveikatą. Bet, kaip ir matai, Jurgita, niekas nesikeičia. Mes kalbame, o šitas ministras, šita valdančioji dauguma ir jos politbiuras toliau važiuoja. Patikėkite jūs manimi, kolegos, ir po mėnesio, ir po pusės metų, ir po metų jūs taip pat kentėsite ir klausysite tų pačių skundų, tų pačių problemų, kaip žmonės nepatenka. Todėl, kad jūs finansavimą skiriate ne eilėms mažinti, ne prieinamumui didinti, priešingai, jūs sukeliate labai didelį chaosą šiuo sveikatos draudimo biudžetu ir ypač rezervu. Todėl tikrai, kolegos, kviečiu balsuoti prieš.

PIRMININKAS. Dėkui. O. Leiputė kalbės prieš.

O. LEIPUTĖ (*LSDPF*). Nepaisant to, kad PSDF biudžetas yra didesnis apie 9 % negu praėjusių metų, jis toli gražu neatliepia visų reikalingų poreikių, sveikatos reforma priimtų pokyčių, kurie nepadengti pinigais, ir iš to iškylančių naujų problemų sprendimo. Taigi tikrai nerimą kelia ir Rezervo fondas, ir tai, kad išlieka beveik tokio paties lygio įmokos už valstybės draudžiamus asmenis, ir tai, kad energetiniai ištekliai bus kompensuojami iš PSDF biudžeto lėšų. Aš siūlau nepritarti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti, balsuosime numatytu laiku.

14.16 val.

Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 11, 21, 25 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2125(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 2-3.2 klausimas – Sveikatos draudimo įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Priėmimo stadija. Priėmimas pastraipsniui. Penki straipsniai. Dėl jų pastabų, pasiūlymų negauta. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl motyvų šiuo klausimu nėra norinčių kalbėti. Balsuosime balsavimo laiku.

14.16 val.

Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 1, 2, 4 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2150(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 2-4.1 klausimas – Teritorijų planavimo įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Priėmimas. Dėl 1 straipsnio yra Teisės departamento pataisa, jai komitetas pritarė. Galime bendrai su pataisa pritarti? Ačiū, pritarta. Dėl straipsnių nuo 2 iki 5 nėra pastabų, pasiūlymų. Galime jiems pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų norinčių kalbėti nematau. Balsuosime balsavimo metu.

14.16 val.

Statybos įstatymo Nr. I-1240 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2151(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 2-4.2 klausimas – Statybos įstatymo 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Du straipsniai. Pastabų, pasiūlymų dėl jų negauta. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Balsuosime balsavimo metu.

14.17 val.

Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2152(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 2-4.3 klausimas – Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Dėl 1 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymas. Komitetas jam pritarė. Galime jam pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 2 straipsnio pastabų nėra. Galime jam pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Balsuosime nustatytu balsavimo laiku.

14.17 val.

Žemės įstatymo Nr. I-446 2, 23, 24, 32, 37, 41 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2153(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 2-4.4 klausimas – Žemės įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Dėl 1 straipsnio pastabų, pasiūlymų nėra. Galime jam pritarti? Ačiū, pritarta. Dėl 2 straipsnio yra trys Teisės departamento pastabos, visoms komitetas pritarė. Galime jam pritarti? Ačiū, pritarta. Dėl 4 straipsnio pastabų nėra. Galime jam pritarti? Pritarta. Dėl 5 straipsnio taip pat yra Teisės departamento pastaba. Jai komitetas pritarė. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėl straipsnių nuo 6 iki 8 pastabų, pasiūlymų nėra. Galime jiems pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Balsuosime vėliau.

14.18 val.

Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo Nr. I-1623 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2154(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 2-4.5 klausimas – Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo poros straipsnių pakeitimo įstatymo projekto priėmimas. Dėl 1 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymas. Jam komitetas pritarė. Galime tam pritarti? Ačiū, pritarta. Dėl 2, 3 straipsnių pastabų nebuvo. Galime jiems pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Balsuosime numatytu balsavimo laiku.

14.19 val.

Žemės įstatymo Nr. I-446 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1311 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2155(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 2-4.6 klausimas – Žemės įstatymo pakeitimo įstatymo projektas. Dėl 1, 2 straipsnių pastabų, pasiūlymų nėra. Galime jiems pritarti? Ačiū, pritarta. Dėl 3 straipsnio yra Teisės departamento pastabų. Komitetas pritarė. Galime tam pritarti? Ačiū, pritarta. Dėl 4 straipsnio pastabų nėra. Galime pritarti? Pritarta. Dėl 5 straipsnio yra trys Teisės departamento pastabos. Galima su jomis pritarti? Pritarta. Dėl 6 straipsnio taip pat yra Teisės departamento pastaba. Komitetas pritarė. Galime pritarti? Pritarta. Dėl 7, 8, 9 straipsnių nėra pastabų. Galime jiems pritarti? Pritarta. Ir iki pabaigos daugiau pasiūlymų nėra.

Dėl naujos redakcijos 23, 32 straipsnių taip pat pastabų, pasiūlymų nėra. Galime jiems pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Balsuosime balsuoti numatytu laiku.

14.20 val.

Statybos įstatymo Nr. I-1240 2, 3, 8, 10, 12, 19, 22, 24, 27, 28, 33, 34, 39, 42, 46, 49, 53 straipsnių, 1 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 27^1, 52^1 straipsniais įstatymo Nr. XIV-340 9 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2156(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 2-4.7 klausimas – Statybos įstatymo keliolikos straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Iš dviejų straipsnių. Pastabų, pasiūlymų nėra. Galime jiems pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų norinčių kalbėti nematau. Balsuosime balsuoti numatytu laiku.

14.20 val.

Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 2, 15, 17, 21, 26, 27, 28, 29, 30, 30^1, 32, 34, 37, 37^2, 40, 42, 45, 47, 47^1, 51, 56 ir 78 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 46^1 straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-1854(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 2-5 klausimas – Akcinių bendrovių įstatymo daugelio straipsnių ir priedo pakeitimo projektas. Priėmimas.

Dėl 1 straipsnio yra J. Razmos pasiūlymas, jam komitetas nepritarė. Aš suprantu, kad ir daugiau yra siūlymų. Nėra dabar Seimo nario salėje, matyt, kad apsispręsime balsuoti numatytu laiku dėl šių siūlymų ir šio įstatymo.

14.21 val.

Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo Nr. IX-987 7, 9 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1961(2)ES (*priėmimas*)

Darbotvarkės 2-6 klausimas – Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo pakeitimo projektas.

Dėl 1 straipsnio Teisės departamento pastaba, komitetas jai pritarė. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl straipsnių nuo 2 iki 4 pastabų, pasiūlymų nėra. Galime jiems pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Dėl viso nėra norinčių kalbėti. Balsuosime balsuoti numatytu laiku.

14.21 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 72^1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2126(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 2-7.1 klausimas – Mokslo ir studijų įstatymo vieno straipsnio pakeitimo projektas. Yra keičiami du straipsniai, dėl jų pastabų, pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Dėl viso kalbėti nėra norinčių. Balsuosime balsuoti numatytu laiku.

14.22 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4, 10, 11, 15, 27, 28, 35, 38, 39, 48, 52, 53, 56, 58, 60, 65, 66, 67, 69, 71, 72, 72^1, 73, 75^3, 77, 85 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 64^1 straipsniu įstatymo Nr. XIV-1257 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2127(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 2-7 klausimas – Mokslo ir studijų įstatymas. Iš vieno straipsnio. Pastabų, pasiūlymų dėl jo nėra gauta. Galime tam pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl motyvų norinčių kalbėti nematau. Balsuosime balsuoti numatytu laiku.

14.22 val.

Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1950(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 2-8 klausimas – Atmintinų dienų įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Yra vienas pakeitimas, vienas straipsnis. Dėl jo pastabų, pasiūlymų negauta. Galime jam pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

Dėl motyvų yra norinčių kalbėti. B. Pietkiewicz.

B. PIETKIEWICZ (*LRF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, truputį nustebau, kad per svarstymą pasirodė susilaikančių balsų, buvo, rodos, ir visai nepritariančių. Tačiau labai didelė dalis senjorų šiandien yra visuomenės užribyje, būtent tarp senjorų išlieka didžiausias skurdo rizikos lygis Lietuvoje ir vis dėlto nepakankamai yra finansuojamas senjorų užimtumas ir mokymas. Pavyzdžiui, kitų metų biudžete konkursiniam trečiojo amžiaus universitetų finansavimui lėšų iš viso nenumatyta, pervedant finansavimą į nelabai kol kas suprantamus mūsų senjorams vieno langelio finansavimo mechanizmus. Būtent todėl visuomenės dėmesio atkreipimas į besimokančius senjorus yra ir svarbus, ir savalaikis.

Labai tikiuosi, kad šios dienos priskyrimas prie atmintinų dienų atkreips dėmesį į senjorų problemas, nes kiekvienas iš jų nusipelnė ne tik pagarbos, bet ir orios senatvės. Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Apsispręsime balsuoti numatytu laiku.

14.24 val.

Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2066(3) (*pateikimas*)

Darbotvarkės 2-9.1 klausimas – Valstybės tarnybos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas. Pateikimas. Suprantu, dėl to R. Morkūnaitė-Mikulėnienė. Prašau.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (*TS-LKDF*). Gerbiamas posėdžio pirmininke, frakcijos vardu prašau pusvalandžio pertraukos.

PIRMININKAS. Dėkoju. Išgirdome pusvalandžio pertraukos prašymą. Gal galime sutarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Tada šį paketą pateiksime pusvalandžiu vėliau.

14.25 val.

Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. X-1212 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3308 15 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1274 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2178(2) (*svarstymas*)

Gerbiamieji kolegos, tada šokame į 2-15… Gal tada 2-11 klausimas, įstatymo projektas – Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo svarstymas. Čia R. Juška, Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pirmininkas, galėtų pateikti komiteto išvadą dėl Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo. Mes komiteto protokolą turime, jeigu prireiktų.

R. JUŠKA (*LSF*). Komiteto sprendimas: pritarti įstatymo projektui Nr. XIVP-2178(2) ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai – pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskusijoje nebuvo norinčių dalyvauti. Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Balsuosime dėl šio klausimo per balsavimo intervalą.

14.26 val.

Teismų įstatymo Nr. I-480 12, 14, 28, 31, 34, 36, 39, 41, 74, 76, 78, 79[1], 81, 85, 90, 91[1], 91[2], 91[3], 104, 105, 106, 107, 119, 120, 122 straipsnių, IV skyriaus pirmojo skirsnio pavadinimo ir VII skyriaus pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-568(2), Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 13, 20, 21, 22, 23, 24, 31, 43, 45, 51, 63, 67, 68, 69, 71, 72, 73, 77, 78, 81, 84, 99, 122[1], 123, 127, 128, 129, 130, 131[1], 131[2], 132, 134 ir 157 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-569(2), Administracinių nusižengimų kodekso 572, 624, 627, 630, 632, 647, 661 ir 662 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-570(2), Administracinių teismų įsteigimo įstatymo Nr. VIII-1030 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-571(2), Administracinių teismų reorganizavimo įstatymo projektas Nr. XIVP-572(2), Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-573(2), Alternatyviųjų kolektyvinio investavimo subjektų valdytojų įstatymo Nr. XII-1467 58 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-574(2), Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo Nr. I-1374 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-575(2), Augalų apsaugos įstatymo Nr. I-1069 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-576(2), Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo Nr. VIII-1185 78 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-577(2), Azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 20[7] straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-578(2), Baudžiamojo proceso ir kriminalinės žvalgybos dalyvių, teisingumo ir teisėsaugos institucijų pareigūnų apsaugos nuo nusikalstamo poveikio įstatymo Nr. I-1202 16, 18 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-579(2), Civilinio proceso kodekso 62[1], 111, 134, 154, 175[2], 186, 192, 217 ir 240 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-580(2), Draudimo įstatymo Nr. IX-1737 207 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-581(2), Dvigubo apmokestinimo ginčų sprendimo įstatymo Nr. XIII-2310 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-582(2), Elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymo Nr. XIII-1120 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-583(2), Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 84 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-584(2), Energetikos įstatymo Nr. IX-884 8 ir 24[1] straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-585(2), Finansinių ataskaitų audito įstatymo Nr. VIII-1227 59 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-586(2), Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 102 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-587(2), Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 34 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-588(2), Informuotiesiems investuotojams skirtų kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo Nr. XII-376 63 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-589(2), Įstatymo „Dėl Sutarties dėl Bendro patentų teismo Šiaurės ir Baltijos valstybių regioninio skyriaus įsteigimo ratifikavimo“ Nr. XII-2734 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-590(2), Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 140[1] straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-591(2), Kelių transporto kodekso 18[1] straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-592(2), Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo Nr. IX-1709 164 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-593(2), Konkurencijos įstatymo Nr. VIII-1099 26, 27, 32, 33, 35, 39, 41, 56, 57 ir 59 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-594(2), Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 42 ir 42[1] straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-595(2), Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 159 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-596(2), Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-597(2), Notariato įstatymo Nr. I-2882 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-598(2), Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo Nr. VIII-1212 58 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-599(2), Pilietybės įstatymo Nr. XI-1196 29, 32, 33 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-600(2), Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-601(2), Profesinių pensijų kaupimo įstatymo Nr. X-745 61 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-602(2), Prokuratūros įstatymo Nr. I-599 26 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-603(2), Smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo įstatymo Nr. X-296 6, 10 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-604(2), Teismų įstatymo Nr. I-480 7, 36, 39, 45, 48, 53[1], 53[2], 54, 55[1], 57, 61, 63, 69[1], 76, 78, 84, 85, 88, 91[2], 91[3], 91[4], 91[5], 93, 94, 98, 101, 102, 106, 119, 121, 122, 124, 128, 130 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 44[1] straipsniu ir nauja VII dalimi ir 95 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIII-2372 10, 38 straipsnių pakeitimo ir 14, 15, 16 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIVP-605, Turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymo Nr. VIII-1202 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-606(2), Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 49[1] straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-607(2), Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 19, 22, 31, 33, 34[1], 46[1] ir 48 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-608(2), Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymo Nr. X-1666 27 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-609(2) (*svarstymas*)

Darbotvarkės 2-12.1 klausimas – Teismų įstatymo daugelio straipsnių ir VI skyriaus pirmojo skirsnio pakeitimo įstatymo projektas. Svarstymo stadija. Pranešėjas yra S. Šedbaras, Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkas. Kviečiu į tribūną.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, Teismų įstatymo visas paketas buvo pateiktas Seimui Prezidento. Komitetas darė dešimt klausymų ir tiek pat pasitarimų tarp klausymų, kad suderintų klausymų metu sutartas formuluotes. Aktyviai dalyvavo ne tik Seimo nariai, bet ir Teisėjų taryba, Aukščiausiasis Teismas, kitos institucijos ir iš tiesų projektas yra stipriai patobulintas ir daug yra naujų nuostatų.

Taip pat buvo atsižvelgta ir į Europos Komisijos nuomonę, pateiktą šią vasarą, kritišką nuomonę dėl teisėjų atrankos, dėl Aukščiausiojo Teismo pirmininko ilgo nebuvimo. Šitame projekte pagrindinis prezidentūros tikslas buvo patobulinti teisėjų atrankos mechanizmą, šiek tiek kriterijus. Komitetas, tobulindamas projektą, stengėsi subalansuoti teismo valdžios ir Respublikos Prezidento tarpusavio santykius. Taip pat svarstymų metu, klausymų metu buvo patobulinti nuotolinių posėdžių reguliavimo klausimai.

Vienas iš šito paketo tikslų buvo reorganizuoti administracinius teismus. Kaip žinote, aukščiausia instancija teisminėje administracinių teismų sistemoje yra Vyriausiasis administracinis teismas, tačiau dar iki šiol buvo ir yra Vilniaus apygardos teismas, kaip išimtinę kompetenciją turintis teismas, į kurį kreiptis turi pareiškėjai, jeigu skundžia centrinės administravimo institucijos veiksmus, ir likę keturi apygardos administraciniai teismai Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose, Panevėžyje. Jau dabar yra Regiono administracinis teismas. Šituo paketu ir šituo projektu yra siūloma sujungti pirmos instancijos administracinius teismus į vieną. Nebeliks išimtinės Vilniaus apygardos administracinio teismo kompetencijos ir visi administraciniai pirmos instancijos teismai bus vadinami Regiono administraciniu teismu. Taip bus lengviau paskirstoma kompetencija. Pavyzdžiui, jeigu skundžiamas, tarkime, Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos sprendimas, pareiškėjas gyvena Klaipėdoje, Mokesčių inspekcija prie Finansų ministerijos įgalioja Klaipėdos inspekciją atstovauti jai, tačiau teismas turi vykti Vilniuje. Šiuo atveju reorganizuodami administracinius teismus mes pasiekiame, kad byla gali būti išnagrinėta Klaipėdoje. Žinoma, jeigu jinai nėra nagrinėjama nuotoliniu būdu.

Daugiau dalykų yra šitame pakete aptariama ar kitaip reguliuojama. Pagrindinis Teismų įstatymo pataisų projektas komitete buvo apsvarstytas lapkričio 9 dieną. Įvertinę visus pasiūlymus, visi septyni komiteto nariai, dalyvavę posėdyje, balsavo už. Tiek būtų dėl bazinio Teismų įstatymo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar dėl siūlymų dėl šio įstatymo. Dėl 4 straipsnio yra Vyriausybės siūlymas, jam komitetas nepritarė. Gal galėtumėte trumpai pakomentuoti?

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Vyriausybės siūlymas buvo atsisakyti Teismų įstatyme nuorodos į Apygardos administracinio teismo rūmų veiklos teritorijų ribas, tačiau kitame įstatyme, kuris eis po to, Administracinių bylų teisenos įstatyme, visgi buvo nutarta prie tam tikrų veiklos ribų likti, todėl šitam pasiūlymui nepritarėme. Šiuo klausimu pagrindinis įstatymas yra Administracinių bylų teisenos įstatymas, ten yra sutvarkomi teritorijų klausimai, todėl čia komitetas nepritarė.

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau. Dėl pirmo skirsnio yra Seimo nario S. Skvernelio pasiūlymas. Komitetas jam irgi nepritarė. Aš Seimo nario nematau čia, matyt, dėl to reikės balsuoti.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Kolegos, aš galiu pristatyti, čia per kelis straipsnius eis.

PIRMININKAS. Gerbiamasis pirmininke, matau, kad reikės balsuoti, tai mes tą klausimą vėlgi nukelkime į balsavimo intervalą ir tada galėsime turėti visą procedūrą su pasiūlymo pristatymu ir išsakomais argumentais.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Gerai.

PIRMININKAS. Dėl to šiek tiek stabtelime. Čia, matau, yra tikrai nemažai šalia einančių įstatymų projektų. Darbotvarkės 2-12.2 klausimas – Administracinių bylų teisenos įstatymo projektas. Jūs taip pat pritarėte?

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Dėl Administracinių bylų teisenos įstatymo. Kaip minėjau, šiuo aspektu yra pertvarkoma kompetencija. Kadangi lieka tik Regiono administracinis teismas ir Vy-

riausiasis administracinis teismas, šiek tiek koreguojamos sąvokos. Iš esmės čia yra daugiau sąvokų korekcija. Tą pačią lapkričio 9 dieną komitetas svarstė šį projektą ir visi septyni dalyvavę komiteto nariai pritarė šiam projektui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Yra keletas pasiūlymų, kuriuos registravote jūs, ir visiems komitetas pritarė.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Taip. Pirmas pasiūlymas yra susijęs su tuo, kad priimant Rinkimų kodeksą šitas straipsnis jau buvo sutvarkytas ir kažkaip liko šitame projekte, todėl apsižiūrėję pasiūlėme komitete jį išbraukti, nes jau yra viskas sutvarkyta kitame, ankstesniame įstatyme. Taip pat dar kitu pasiūlymu yra pakoreguoti straipsnių numeriai, nes šito straipsnio išvis nebelieka. Tik tiek. Redakciniai pataisymai.

PIRMININKAS. Dėkui Ar galime šiems pasiūlymams pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Diskutuoti dėl šio klausimo nėra norinčių. Dėl motyvų taip pat nebuvo norinčių kalbėti. Apsispręsime galutinai balsuodami tam skirtu laiku.

Darbotvarkės 2-12.3 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Taip pat komitetas pritarė.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Komitetas taip pat lapkričio 9 dieną visais septyniais balsais pritarė.

PIRMININKAS. Taip. Matau, kalbėti dėl to nėra norinčių. Dėl motyvų taip pat nėra norinčių kalbėti. (*Balsai salėje*) Gerbiamieji kolegos, gal tada mes pristatykime viską iki 2-12.37. Aš suprantu, kad visiems lydimojo paketo įstatymų projektams iki 2-12.37 Teisės ir teisėtvarkos komitetas pritarė be kokių nors papildomų siūlymų, dėl kurių reikėtų balsuoti.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Aš galėčiau truputį pakomentuoti, nes yra vienas ar du projektai.

PIRMININKAS. Prašom.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Kolegos, visi šitie paminėti projektai, beveik visi, išskyrus galbūt vieną, yra koreguojami būtent dėl to. Iki tol buvo Vilniaus apygardos teismo, kaip minėjau, skundžiami. Dabar bus pasakyta: tokie pareiškėjų skundai bus pateikiami pirmosios instancijos administraciniam teismui. Mes net neminime regiono administracinio teismo, nes jeigu kada nors reikėtų keisti pavadinimą, būtų pirmoji instancija ir antroji instancija. Ir nieko daugiau nereikia.

Visi projektai iš esmės yra su tuo susiję. Dėl 2-12.4 klausimo – administracinių teismų įsteigimo – dar yra Vyriausybės pasiūlymas, mes pritarėme iš dalies, nes tai yra registraciniai dalykai. Toliau 2-12.13 klausimas, yra Vyriausybės pasiūlymas dėl telekomunikacijų naudojimo, nagrinėjant bylas civilinio proceso tvarka, komitetas, žinoma, tam pritarė ir dar papildomai išplėtė. Dar šiame pakete yra 2-12.24 klausimas dėl užsieniečių teisinės padėties. Ten irgi keičiama tik dėl teismo pavadinimo. Ir yra patikslinamas apskundimo terminas – 14 kalendorinių dienų. Šiame pakete visi kiti projektai yra tik dėl to keičiami, kad keičiamas pavadinimas. 2-12.38 klausimas, yra dar vienas Teismų įstatymo paketas, jį komitetas siūlo tuo pačiu balsų santykiu atmesti, nes nuo 2022 m. sausio 1 d. kitu įstatymu šitos nuostatos jau yra įgyvendintos ir įsigaliojusios. O visa kita iki pat paketo pabaigos, kaip minėjau, visi pakeitimai yra susiję tik su tuo, kad Vilniaus apygardos administracinis teismas keičiamas į pirmosios instancijos administracinį teismą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Iš esmės taip, Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvada pristatyta. Dar papildomas buvo Biudžeto ir finansų komitetas dėl atskirų įstatymų projektų šiame pakete. Aš kviesčiau komiteto pirmininką pristatyti atskirų projektų išvadą, bet iš esmės, kiek suprantu, jiems buvo pritarta.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, mes buvome kaip dar vienas komitetas dėl šio didelio įstatymų paketo, mes apsvarstėme įstatymus ir jiems pritarėme bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Tuo būdu dėl viso šito paketo mes balsuosime balsavimo numatytu laiku.

14.38 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2148(2) (*svarstymo tęsinys*)

Grįžkime prie Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo pakeitimo įstatymo projekto svarstymo. Nebuvo dar pasisakyta dėl motyvų. Kviečiu dėl viso projekto kalbėti už M. Majauską. Prašom.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mieli kolegos, atkreipsiu dėmesį, jog mokesčiai yra vertybinis klausimas. Jais pasisakome, kas yra svarbu, kokie yra mūsų šalies prioritetai, esu giliai įsitikinęs, kad smulkusis verslas, kūrybinė laisvė, asmeninė iniciatyva yra vertybės, kurias turėtume ne tik puoselėti, bet ir įtvirtinti atitinkamais įstatymais. Todėl džiaugiuosi, jog pavyko sutarti dėl neterminuotai sumažinto tarifo kultūros ir meno renginiams. Matau tai kaip didelį laimėjimą visų pirma kultūros sektoriui, kuris prieš 3 mėnesius net nesvajojo apie tokį Seimo ir Vyriausybės sprendimą.

Taip pat pavyko pasiekti sprendimą ir dėl sumažinto tarifo pratęsimo maitinimo ir sporto paslaugų sektoriams bent pusmečiui. Papildomų siūlymų aš tikrai neregistruosiu, bet paremsiu sprendimus, kuriais nebūtų didinami mokesčiai. Vėlgi prisiminkime, jog prieš kelis mėnesius Vyriausybė niekam neplanavo sumažintų tarifų pratęsti, ir esu įsitikinęs, jog vis dėlto galima koreguoti, galima tvirtinti biudžetą, nedidinant mokesčių smulkiajam verslui.

Visais atvejais reikės gerbti Seimo priimtą kompromisinį sprendimą, kad ir koks jis būtų, ir toliau labai atidžiai stebėti ekonomines tendencijas, užtikrinti, jog įmonės ekonominio sunkmečio metu galėtų greitai ir efektyviai pasinaudoti Vyriausybės teikiamomis verslo paramos priemonėmis. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės A. Butkevičius. Prašom.

A. BUTKEVIČIUS (*DFVL*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Aš vis dėlto norėčiau kreiptis į premjerę ir finansų ministrę. Jeigu Vyriausybė šių metų pavasarį būtų pateikusi sisteminę mokesčių reformą, aš manau, mums šiandien nebūtų reikėję diskutuoti dėl Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo tam tikrų straipsnių pakeitimo. Mielieji, aš manau, mes sukeliame didžiules nereikalingas diskusijas vien tik kalbėdami apie tam tikrų PVM lengvatų taikymą. Jei mes būtume šiandien svarstę dėl darbo jėgos apmokestinimo sumažinimo, aš manau, tikrai būtume ėję visai kitu keliu, nes PVM tarifų mažinimas galimas tik kaip kompensacijos už šildymą ten, kur yra centralizuotas šildymas, arba PVM tarifų mažinimas tuomet, kai tam tikros ekonominės klasifikacijos versle tam tikra grupė susiduria su išorinėmis problemomis, vidinėmis problemomis. Ir ta lengvata padeda kaip dotacija, subsidija tam tikrą laiką išgyventi, kaip buvo daroma per pandemiją. Manau, jei mes eisime tokiu keliu, tai kitais metais formuojant 2024 metų biudžeto projektą faktiškai 2024 metų suplanuotos išlaidos bus dengiamos 2023 metų įsiskolinimų finansavimu, kaip buvo 1999 metais.

Tikrai norėčiau paklausti Vyriausybės, ar supranta, kas apskritai yra fiskalinė politika ir kokia ji turi būti taikoma, ypač augant infliacijai? Infliaciją turime pačią didžiausią. Ar supranta, kaip fiskalinė politika gali prisidėti prie pinigų politikos, norint suvaldyti tuos bloguosius dalykus, vykstančius šiuo metu? Bet balsuosiu jau geriau už blogesnį variantą negu už nieką.

PIRMININKAS. Dėkoju. Taigi motyvai išsakyti. Balsuosime dėl šio klausimo balsuoti numatytu laiku.

14.43 val.

Civilinės saugos įstatymo Nr. VIII-971 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1819(2)ES VK, Administracinių nusižengimų kodekso 526 ir 589 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 526[1] straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-1820(2), Branduolinės energijos įstatymo Nr. I-1613 38, 39 straipsnių pakeitimo ir 8 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-1821(2), Darbo kodekso 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1822(2), Gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 2, 45, 46, 57 ir 62 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1823(2), Energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 5, 6, 13 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1824(2), Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 2, 18 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1825(2), Karinės jėgos naudojimo statuto 2 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1826(2), Naftos produktų ir naftos valstybės atsargų įstatymo Nr. IX-986 2 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1827(2), Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1828(2), Nepaprastosios padėties įstatymo Nr. IX-938 2, 3, 6, 7, 12, 13, 14, 16, 20, 21, 22, 24, 27, 28, 29 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1829(2), Valstybės rezervo įstatymo Nr. VIII-1908 2, 3, 4 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1831(2), Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 1 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1832(2), Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 22, 23, 37 ir 44[1] straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 20[1] straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-1833(2), Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 21 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 18[1] straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-1834(2) (*svarstymas*)

Gerbiami kolegos, 2-13.1 klausimas – Civilinės saugos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1819(2). Svarstymo stadija.

Pranešėjais turėtų būti Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto atstovai. Pirmininko nematau. Gal kas iš NSGK galėtų pristatyti komiteto išvadą? Ar yra norinčių? Savanorių nėra. Aš tada pristatysiu, kad Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas svarstė šį įstatymo projektą, įvairius siūlymus. Matau, pritarė vienbalsiai pateiktam įstatymo projektui.

Taip pat R. Tamašunienę kviečiu pristatyti Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto išvadą.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LRF*). Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas, kaip papildomas komitetas, svarstė Civilinės saugos įstatymo pakeitimus – ir laukiančią reformą, ir naujos institucijos steigimą. Kalbant apie Civilinės saugos įstatymo pakeitimo įstatymo projektą, mūsų komitetas pateikė siūlymus. Siekiame dermės su Savivaldos įstatymu ir savivaldybių teisėmis civilinės saugos srityje. Kartu su pasiūlymais mes pritarėme bendru sutarimu.

Kalbant apie Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo kelių straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 20[1] straipsniu įstatymo projektą Nr. XIVP-1833, taip pat mūsų komitetas apsvarstė ir priėmė pasiūlymą. Manome, kad mūsų pastaba reikšminga, ir siūlome pritarti. Pritarėme bendru sutarimu.

Ir trečiasis šio paketo įstatymo projektas – Valstybės tarnybos įstatymo 1 priedo pakeitimo įstatymo projektas. Yra toks mūsų komiteto sprendimas – iš esmės pritarti įstatymo projektui ir siūlyti jį tobulinti, atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabą ir komiteto siūlymą. Komiteto nariai taip pat pritarė bendru sutarimu. Čia buvo kalbama apie papildomą etatą arba pavedimą vadovauti centrui Vyriausybės, Ministro Pirmininko pavaduotojui. Prašome palaikyti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Labai ačiū. Prašau, L. Kasčiūnas pristatys Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto išvadą ir visą paketą.

Taip, L. Kukuraitis dėl vedimo tvarkos.

L. KUKURAITIS (*DFVL*). Mes frakcijos vardu norime paprašyti pertraukos, nes turime dar labai konkrečių pasiūlymų. Paketas yra labai svarbus, ypač kai neseniai išgyvenome kovidą, karantiną, tai norime pateikti konkrečių siūlymų. Todėl prašome pertraukos frakcijos vardu.

PIRMININKAS. Taip. O iki priėmimo tie siūlymai negalėtų būti įregistruoti? Supratau. Frakcijos vardu yra pertrauka iki kito posėdžio ar pusvalandis, Linai? Iki kito posėdžio. Supratau, teisingai jus supratau.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Tiek ruošiausi šiandien.

PIRMININKAS. Taip, dėl Civilinės saugos įstatymo projekto paketo…

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Tikrai bus pastabų ar tik šiaip?

PIRMININKAS. Gerai, gerbiamieji, ar galime bendru sutarimu pritarti pertraukai iki kito posėdžio? Ačiū. Gerai, pertrauka iki kito posėdžio dėl viso šio paketo.

14.47 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 7, 8, 9, 10, 11, 14, 16, 19, 20, 21, 23, 29, 36, 38, 39, 41, 43, 44, 46, 49, 52, 53, 56, 57, 58, 59, 62, 63, 64, 67, 69 ir 70 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 56[4] straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2240, Švietimo įstatymo Nr. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34 ir 36 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 45[1] straipsniu įstatymo Nr. XIII-3268 3 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2241, Švietimo įstatymo Nr. I-1489 24, 38 ir 47 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1261 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2242, Švietimo įstatymo Nr. I-1489 11 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-655 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2243, Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2244, Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2245 (*pateikimas*)

Dar tada mes padarysime Švietimo įstatymo pateikimą. J. Šiugždinienė, jeigu galėtų būti. Gerbiama švietimo ministre. Taip, gerbiamą švietimo ministrę kviečiame į tribūną. Darbotvarkės 2-15 klausimas – įstatymų paketas, tai yra Švietimo įstatymo ir lydimųjų įstatymų projektų pateikimas. Prašau.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (*TS-LKDF*). Laba diena, mieli kolegos. Teikiamų įstatymų projektų tikslas yra sukurti prielaidas kokybiškam, šiuolaikiškam vaikų ankstyvajam ugdymui, nuosekliam mokinių mokymosi pasiekimų vertinimui, užtikrinant visiems reikalingą ir laiku švietimo pagalbą, socialinių ir emocinių kompetencijų ugdymą, taip pat stiprinant mokyklų vadovų lyderystę, mokyklų ir savivaldybių savarankiškumą. Taip pat sudaryti prielaidas savivaldybėms steigti kadetų ugdymo mokyklas, skirtas šalies (regiono) mokiniams, ir atsisakyti Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai nebūdingų politikos įgyvendinimo funkcijų. Įstatymų keitimų yra tikrai nemažai, aš trumpai pristatysiu pagrindinius keitimus ir galbūt pačius reikšmingiausius pokyčius.

Pirmiausia pokyčiais siūlome nustatyti, kad ikimokyklinio ugdymo programas ikimokyklinio, bendrojo ugdymo mokyklos, laisvieji mokytojai arba kiti švietimo teikėjai rengtų pagal švietimo, mokslo ir sporto ministro patvirtintas ikimokyklinio ugdymo programos gaires, kuriose būtų pateiktos detalesnės gairės ar rekomendacijos dėl šiuolaikiško ikimokyklinio ugdymo lūkesčių, atsižvelgiant į naujausias mokslines žinias ir tyrimus, ypatingą dėmesį skiriant bendrosioms kompetencijoms ugdyti, taikant amžiaus tarpsnį atitinkančius metodus, ir knygų skaitymo kultūrai formuoti.

Kitas pokytis (čia daugiau dėl teisinio aiškumo), siekiama įstatymo lygmeniu apibrėžti ir nustatyti vienintelį atvejį, kada vaikui dvejus metus gali būti teikiamas priešmokyklinis ugdymas. Gali būti teikiamas tik tada, jeigu vaikui priešmokyklinis ugdymas buvo pradėtas teikti, kai jam tais kalendoriniais metais suėjo penkeri. Šis pakeitimas suteiks teisinį aiškumą ir leis tėvams ir priešmokyklinio ugdymo programą įgyvendinančioms įstaigoms planuoti ugdomų vaikų skaičius, užtikrinti tinkamas jų ugdymo sąlygas ir leis išvengti piktnaudžiavimo situacijų, kai mokymasis dvejus metus būtų skiriamas nepaisant geriausių vaiko interesų. Pavyzdžiui, siekiant išlaikyti ilgiau pilną klasės komplektą.

Taip pat patiksliname Švietimo įstatymo nuostatą dėl socialinę riziką patiriančių vaikų privalomo ikimokyklinio ugdymo finansavimo, nes valstybė neperima visos atsakomybės už socialinę riziką patiriančių vaikų ikimokyklinį ugdymą. Savivaldybių atveju tai buvo ir lieka savivaldybių savarankiškoji funkcija, tačiau valstybė skiria papildomą finansavimą, padedantį užtikrinti specifines šių vaikų ikimokyklinio ugdymo sąlygas, tai yra papildomas ugdymo valandas, maitinimą ir pavėžėjimą. Čia dar aš…

PIRMININKAS. Dar tęsite? Prašau.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (*TS-LKDF*). Dar tęsiu, čia nesustoju. Įstatymų pakeitimais taip pat stiprname pagalbą mokiniui ir mokinių pasiekimų stebėseną, numatome įtvirtinti privalomą pasiekimų patikrinimą baigiant 4 ir 8 klases. Ir šiuo metu yra tas patikrinimas, tačiau jisai nėra visuotinis, jisai nėra privalomas. Mes siūlome šį pakeitimą, nes manome, kad patikrinimų privalomumas įpareigos kiekvieną mokyklą sudaryti sąlygas mokiniams laiku pasitikrinti savo pasiekimus. To reikia siekiant įgalinti už ugdymo kokybę atsakingas institucijas vykdyti stebėseną ir nuosekliai kaupti duomenis apie visų mokinių pasiekimus, priimti duomenimis grįstus sprendimus mokykloms pasitikrinus, kaip mokinių kompetencijos atitinka valstybės nustatytus pasiekimų reikalavimus. Tuomet organizuoti reikiamą pagalbą spragų turintiems mokiniams ir planuoti pedagogų kvalifikacijos tobulinimą. Taigi patikrinimais siekiama teikti pagalbą mokiniams, ypač tiems, kurie patiria ugdymosi sunkumų.

Taip pat siekiama nustatyti reikalavimą, kad nuo 2024 m. rugsėjo 1 d. pagrindinis išsilavinimas būtų įgyjamas ne tik baigus pagrindinio ugdymo programą, bet ir pasiekus vertintų dalykų pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo slenkstinį pasiekimų lygį, tai yra gavus ne mažiau nei 4 balus. Nepasiekus žemiausio slenkstinio lygmens – gavus nuo 1 iki 3 balų, asmenims pakartotinio pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo… mokiniui nepavykus pasiekti slenkstinio lygio, jis galės likviduoti spragas, tai yra kartojant… Jeigu, dar kartą atlikus patikrinimą, jam nepavyks pasiekti ketvirto slenkstinio lygmens, jam bus siūloma likviduoti spragas kartojant 10 gimnazijos klasės arba 2 gimnazijos klasės visą kursą arba mokantis konkretaus dalyko ir pasirengti pasiekimų patikrinimui kitais metais.

Tam, kad mokiniai galėtų sėkmingai mokytis pagal vidurinio ugdymo programą, jie turi būti pasiruošę. Taigi jau nuo 2023 m. rugsėjo 1 d. mokiniams, kurie nacionalinių pasiekimų patikrinimo metu nepasieks patenkinamo pasiekimų lygmens, bus skiriamos papildomos konsultacijos spragoms likviduoti.

Nuo 2022 m. rugsėjo 1 d. mokyklose taip pat pradėtos teikti profesinio orientavimo paslaugos, kiekvienam mokiniui padedant nustatyti savo polinkius. Siekiama, kad būtų teikiama ne tik ugdymosi pagalba, bet taip pat ir rekomendacijos dėl polinkių nustatymo ir dėl mokinių galimos ateities karjeros.

Taip pat įstatymo pakeitimais siekiama nustatyti ir mokiniams teisę į akademines atostogas, po kurių jie galėtų tęsti mokymąsi. Tai leistų mokiniams, sergantiems sudėtingomis lėtinėmis, onkologinėmis ar kitomis ligomis, dėl nėštumo ar gimdymo atostogų laikinai sustabdyti savo mokymąsi ir vėliau, pasikeitus aplinkybėms, sėkmingai grįžti jį tęsti.

Taip pat siūloma sudaryti teisines prielaidas tikslinėms prevencinėms programoms įgyvendinti atsižvelgiant į objektyvią situaciją mokykloje ar savivaldybėje. Prevencinės programos gali sustiprinti mokinių socialines, emocines kompetencijas, atsparumą negatyviems veiksniams, tačiau prevencinės programos yra veiksmingiausios tada, kai jos parenkamos atsižvelgiant į konkrečios mokyklos poreikius, kai jose dalyvauja ne tik mokiniai, bet ir mokytojai, švietimo pagalbos specialistai, mokyklos administracija, aptarnaujantis personalas.

Atnaujinamas ugdymo turinys kartu su gyvenimo įgūdžių bendrosios programos projektu ir toliau tęs socialinių ir emocinių kompetencijų tematiką. Taip pat numatoma suteikti Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai įgaliojimus nustatyti prevencinių programų kriterijus ir atitikties jiems vykdymo tvarką.

Siūlomais pokyčiais siekiama įtvirtinti, kad mokinio ugdymosi poreikių pirminį vertinimą atliktų mokyklos vaiko gerovės komisija, kad pedagoginės psichologinės tarnybos atlieka visų mokinių specialiųjų ugdymosi poreikių vertinimą ir skiria švietimo pagalbą ir ugdymosi pritaikymą. Šis pokytis yra labai svarbus siekiant įtraukaus ugdymo tikslų. Taip pat šiuo pakeitimu suteikiami švietimo, mokslo ir sporto ministrui įgaliojimai tvirtinti ne tik pedagoginių psichologinių tarnybų veiklos organizavimo tvarką, bet ir reikalavimus psichologinėms pedagoginėms tarnyboms.

Taip pat įstatyme numatomos mokyklos funkcijos suderinamos su kituose straipsniuose numatytomis funkcijomis. Atsisakoma dubliavimo. Aiškiai pagal šių dienų reikalavimus apibrėžia-

mos švietimo įstaigos vadovo funkcijos, atitinkamai pagal funkcijų sudėtingumą ir kompleksiškumą, taip pat numatomas privalomas magistro laipsnio išsilavinimas švietimo įstaigų vadovams. Dėl reikalavimo įgyti magistro laipsnį numatomas pereinamasis laikotarpis.

Taip pat siūloma sudaryti teisines prielaidas savivaldybių kadetų ugdymo gimnazijoms, skirtoms šalies mokiniams, vykdyti akredituotą vidurinio ugdymo programą ir pagrindinio ugdymo programą ar akredituotą vidurinio ugdymo programą, pagrindinio ugdymo programą ir pradinio ugdymo programą. Tai leistų Vyriausybės tvirtinamose mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklėse įteisinti dar vieną gimnazijos paskirtį, tai yra savivaldybės kadetus ugdančią gimnaziją, skirtą šalies ar regiono mokiniams, ir leisti tokios paskirties gimnazijai mokinius ugdyti nuo penktos klasės.

Taip pat daugiau sprendimo galių yra perduodama savivaldybėms. Siūloma ministerijai atsisakyti mokyklinių autobusų veiklos reglamentavimo ir ją perduoti savivaldybėms reguliuoti. Savivaldybės pačios, žinodamos savo techninius ir materialinius išteklius bei galimybes, vietos bendruomenių poreikius, mokyklų tinklą, racionaliau ir efektyviau panaudos turimus išteklius mokinių ir keleivių pavėžėjimo paslaugai organizuoti.

Ir paskutinis pokytis, kurį noriu pristatyti, tai yra nuostatos, kurios skirtos Nacionalinei švietimo agentūrai stiprinti. Siūloma atskirti švietimo politikos formavimą nuo jos įgyvendinimo, aiškiai apibrėžiant ministerijos ir Nacionalinės švietimo agentūros, kuriai būtų pavesta vykdyti švietimo, mokslo ir sporto ministro įgaliotai institucijai Švietimo įstatyme numatytas funkcijas. Tai leistų ministerijai atsisakyti jai nebūdingų švietimo politikos įgyvendinimo funkcijų, o viešojo administravimo įgaliojimų suteikimas Nacionalinei švietimo agentūrai leistų vystyti Nacionalinę švietimo agentūrą kaip kompetencijų centrą, vykdantį valstybinę švietimo tiekėjų veiklos priežiūrą, vadovaujantis Viešojo administravimo įstatymo nustatyta tvarka, ir galintį sistemiškai užtikrinti ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo švietimo kokybę.

Tai tiek pagrindinių pokyčių. Įstatymo pakeitimai ilgai derinti su švietimo bendruomene. Teikiu jums tvirtinti šį įstatymo projektą.

PIRMININKAS. Dėkoju, ministre. Yra tikrai norinčių paklausti. Kviečiu trumpai klausti, trumpai atsakyti. Pirmasis S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Ačiū. Ministre, abejoju, ar tikrai derinta, nes švietimo bendruomenės atstovai daug nerimo išsako jau dabar. Jūs iš akademinės bendruomenės atėjusi, ministre, ar visgi ne per daug čia tokios painiavos, ekvilibristikos, neaiškumų yra? Ar tikrai čia derinta su visuomene? Vienas dalykas.

Antras dalykas. Pavyzdžiui, įvedamas slenkstis tas penkių vertinimo, į naują pakopą einant. Ar čia nebus mokinio teisės pažeidžiamos, ar tie dalykai neišlįs? Jau sovietmečiu gąsdindavome vaikus, kad jeigu nesimokysi, eisi į profesinę mokyklą. O čia įteisinami įstatymu faktiškai tie dalykai. Ir ar jums neatrodo, kad mokiniams, vaikiukams… ar čia reikėtų, atsiranda akademinės atostogos. Jeigu serga, ir taip turi galimybę. Daug dalykų kelia abejonę. Ir metai.

PIRMININKAS. Dėkui, laikas!

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Ir metai. Kokia priežastis, kad kai kas nuo 2024 metų, o kai kas tik nuo 2029 metų? Kokia priežastis, kad tiek toli čia žiūrima? Juk, ko gero, ir nauja ministerija bus tada, ir atsakomybė kitiems jau bus. Trumpai tiek būtų. Ačiū.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (*TS-LKDF*). Dėkui. Pirmiausia atsakysiu į jūsų paskutinį klausimą. Todėl, kad mes turime būti pasirengę pokyčiams. Todėl, kad kai kurie pokyčiai, kaip ir jūsų minimas slenkstis penki, yra numatytas tik 2029 metais. Jeigu šiuo metu mes būtume įvedę šitą pokytį, nuo 2024 metų, tai tikrai būtų per anksti, mokiniai nebūtų spėję pasiruošti. Dabar jie tam ruošiasi, tam yra skiriama pagalba. Todėl ir 2029 metais pokyčiai.

Kitas jūsų klausimas dėl neaiškumų, tiesiog ar konsultacijų su bendruomene, tai tikrai buvo daug konsultuotasi įvairiais aspektais. Čia yra tikrai nemažai pokyčių, tam pritariu, kad tikrai gal viską sudėtinga sugaudyti, bet todėl ir teikiame tik dabar įstatymo pakeitimo projektą, nes norime į Švietimo įstatymą sukelti tai, kas turi būti pakeista. Tai ir nuostatos dėl pavėžėjimo, ir dėl prevencinių programų, ir dėl įtraukiojo ugdymo. Tai yra tai, ką turėjome pakeisti, tiesiog atnešame vienu ypu, kad nereikėtų mums teikti… Galėjome teikti atskirais pakeitimais, turbūt būtų dar

daugiau kompleksiškumo, nes nematytume viso paveikslo. Teikiame nemažai pakeitimų. Jeigu konkrečiai įvardintumėte, kas kelia nerimą, tai galėčiau atsakyti, arba su kokia asociacija nebuvome pasikalbėję. Tikrai galėčiau konkrečiai tuomet atsakyti.

Dėl jūsų pasakymo, kurio nenorėčiau kartoti ir nenorėčiau, kad Seimo nariai taip sakytų, ką jūs sakėte apie profesines mokyklas, nes manau, kad profesinis mokymas yra perspektyvus pasirinkimas. Mes padarėme didžiulę klaidą gąsdindami vaikus. Aišku, čia ateina dar iš sovietmečio ta nuostata, mes to laikmečio tėvai, turbūt ir jūs, tikrai turėtume tos nuostatos kuo greičiau atsisakyti, nes visame pasaulyje matome visai kitas tendencijas. Kas yra svarbu, kad mes iš profesinio mokymo atvertume kelią į aukštąjį mokslą, kad vaikams nebūtų uždarytas kelias ir vaikai galėtų pabaigę profesinę mokyklą, jeigu jie to nori, įgyti aukštąjį mokslą. Mes matome tendencijas Skandinavijoje, Vokietijoje, Šveicarijoje, kur tikrai labai daug inžinierių su aukštuoju mokslu yra baigę profesinį. Visi turbūt žinome, tie, kuriems teko susidurti su verslu ir pramone, ir kalbančiais apie gebėjimus, kokių reikia, tai mes dažnai išgirstame tokį pasakymą, žiūrėkite, inžinieriai, šiandien baigę aukštąjį mokslą, nori būti vadovais, vadovauti įvairioms pramonės grandims, bet jie nežino, ką reiškia stovėti ir valdyti stakles. Čia irgi yra naudingas dalykas. Man atrodo, tai yra labai gerbtina ir labai gerai, jeigu mūsų inžinieriai, ypač šiandien, turėtų profesinio mokymo pažymėjimą.

PIRMININKAS. Dėkui, ministre. Klausia V. Targamadzė. Prašom.

V. TARGAMADZĖ (*DFVL*). Ačiū. Pirma, norėčiau atkreipti dėmesį, kad yra Teisės departamento 15 pastabų, bet ypač į vieną noriu atkreipti dėmesį. Pažymėtina, kad projekto nuostatos turėtų būti peržiūrėtos, atsižvelgiant į tai, kad jų turinys nesutampa su projekto aiškinamajame rašte pateiktais keičiamų nuostatų aprašymais, jau nekalbu apie numeraciją, kas ten yra parašyta. Tai dabar klausimas.

Bendrojo ugdymo taryba. Štai jums pavyzdys, aš abejoju, ar su ja yra suderinta, kadangi yra parašyta „svarsto“. Įsivaizduokime, surinkti kompetentingi žmonės ir jie tik svarsto procesą. Jokio pritarimo nebereikia Bendrojo ugdymo tarybai. Dabar nėra įstatyme įtvirtinto perlaikymo nei nacionalinio mokinių pasiekimų patikrinimo. Tai yra labai svarbus dalykas. Toliau dėl profesinio mokymo. Reikia suprasti ir tokį dalyką, aš labai pritariu kai kuriais klausimais…

PIRMININKAS. Kolege, laikas užduoti, paskutiniai štrichai.

V. TARGAMADZĖ (*DFVL*). …bet šiandien yra tik 18 programų. Ir nepamirškime, kad vaikas turės mokytis ir profesijos, ir bendrojo ugdymo, o tai yra žymiai sudėtingiau. Ačiū.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (*TS-LKDF*). Dėkui. Tikrai geri klausimai, profesore. Atsakysiu, kad aiškinamajame rašte tikrai pateikėme daugiau informacijos, norėdami, kad jos būtų daugiau, kad skaitantiems aiškinamąjį raštą būtų lengviau suprasti, dėl ko tokie pokyčiai rengiami. Todėl jame tikrai pateikiama ir papildomos informacijos, ką mes planuojame daryti arba ką darysime dar tam, kad tos įstatymo nuostatos, tie pokyčiai būtų kokybiškiau įgyvendinti.

Dėl NPP, dėl nacionalinio pasiekimų patikrinimo, ir pagrindinių ugdymo pasiekimų patikrinimo, tai 4–8 klasėse nereikia perlaikyti, nes tiesiog tikslas yra visai ne tas. Tikslas yra padėti. Mes įvertiname, pasižiūrime, kaip atrodo tie pasiekimai, ir tiems vaikams, kuriems sunkiau sekasi, padedame. Nėra jokio tikslo geresnį pažymį turėti. Tiesiog mes įvertiname, kaip atrodo paveikslas, ir padedame. Tik baigus pagrindinio ugdymo programą, įgyjant pagrindinį išsilavinimą, tuo metu galima perlaikyti, tai yra perlaikymas ir galima. Čia yra pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimas 10 klasėje. Tai tokia būtų logika.

Dabar dėl Bendrojo ugdymo tarybos, nežinau, turėčiau pasitikrinti, ar teikia pastabas, bet tikrai su visais buvo diskutuoti įvairiais rakursais šitie įstatymo pakeitimai. Visada atsiranda, kas nors sako, kad nediskutuota. Aš visą laiką sakau, pasakykite konkrečias pavardes, pasikalbėsime asmeniškai, nes labai sunku. Visi gali pasakyti, kad nebuvo. Labai sunku pasakyti, kad buvo.

PIRMININKAS. Gerbiamoji ministre, atsakyti – 2 minutės, klausti – 1 minutė. E. Pupinis. Prašom.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiama ministre, tikrai tenka pasveikinti už ryžtą. Mes kažkada kalbėjome, daug metų kalbėjome, kaip vis dėlto sudaryti galimybes ne tik baigiant bendrojo lavinimo mokslus pasitikrinti savo žinias, bet ir būtų kokios nors paskatos anksčiau pagalvoti apie tai, ar tavo žinios atitinka tas programines nuostatas.

O klausimas apie tai, ir dabar jūs minėjote, kad daug kas negirdėjo, daug kas nežinojo. Iš tikrųjų ar nemanote, kad gali būti ir taip, kai ateis laikas laikyti tuos slenkstinius egzaminus arba patikrinimus, sakys, mes nežinojome, dabar reikėtų atidėti, čia viskas labai greitai atėjo. Tai ar nemanote, kad turėtų būti kokia nors informavimo sistema, o galbūt tai darote, kad galbūt kiekviena šeima gautų tam tikrą priminimą arba kokį nors bukletėlį, kas laukia jų vaikų po tam tikrų metų? Ačiū.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (*TS-LKDF*). Dėkui. Tai tikrai labai gera pastaba ir galvojame dienynuose ir kitomis priemonėmis informuoti, ypač tėvus. Mokytojai tai tikrai žino ir, tikiu, informuoja vaikus, bet tėvai taip pat turėtų žinoti apie pokyčius. Tikrai informuosime, ir ne tik per dienynus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia I. Kačinskaitė-Urbonienė. Prašom.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (*DPF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Ministre, žiūrint į jūsų atneštas pataisas šiek tiek susidaro įspūdis, kad mes bėgame prieš traukinį, nes šiuo metu dar nesame atlikę svarbių namų darbų. Namų darbų, kad užtikrintume, jog kiekvienas vaikas, nesvarbu, kokioje mokykloje jis mokosi, gautų gerą, kokybišką ugdymą, tarkime, matematikos. Nes mūsų pasiekimai, valstybinių egzaminų rezultatai rodo, vadinkime taip, kad didesnei daliai Lietuvos mokinių dar labai sunku yra mokytis tų dalykų, kurių mes reikalaujame – reikalaujame stojant į aukštąją mokyklą, reikalaujame baigiant mokyklą.

Tos pataisos, mano akimis, atrodo labai skubotos, bet dabar du klausimai. Vienas klausimas. Kaip jums atrodo, kadangi mes uždarysime kelią mokiniui mokytis gimnazijoje, jei jis nepasieks tam tikro pasiekimų lygio, ar profesinės mokyklos yra pasirengusios priimti tokį kiekį mokinių, kokį mes dabar matome būtent profesinėse mokyklose?

PIRMININKAS. Laikas, kolege!

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (*DPF*). Ir antras. Kaip ta pagalba bus organizuojama, individualioji pagalba? Ar dėl to nedidės privačių korepetitorių skaičius Lietuvoje, jeigu ta pagalba nebus individuali ir tokia prieinama, kokios reikia?

J. ŠIUGŽDINIENĖ (*TS-LKDF*). Dėkui už klausimus. Niekada turbūt nėra gero laiko ir visą laiką esame kam nors nepasiruošę, bet tą minutę, kada pasiryžtame įgyvendinti pokytį, mes jam ir ruošiamės labai rimtai. Nes galime sakyti, kad dar nepribrendome, nesubrendome. Jau dešimtmečius EBPO mums teikia tas pačias rekomendacijas. Matome, kitos šalys, mūsų kaimynai estai (vis dairomės) turi tokius pačius vertinimus. Vengrai vertina kiekvienais metais mokinius, kiekvienais metais įvertina pažymiu. Labai griežta sistema, sakyčiau.

Mes ruošiamės ir esame apgalvoję, kodėl būtent siūlome tokias datas ir tokius sprendimus. Pasirengimas laikyti (čia irgi, kolegos, aš irgi jūsų nematau), ruošiamės labai nuosekliai, nes dabar, 2024 metais, kai ateis vaikams, mokiniams laikas laikyti pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimus, jie jau nuo kitų metų gaus papildomą pagalbą, tai yra papildomų valandų, ne daugiau kaip penkių mokinių grupėje jie gaus šitą pagalbą. Ir 2024 metais, ko mes prašome, aš noriu, kad visi išgirstumėte, tai yra keturi, jeigu paverstume į 5 balų sistemą, kuri kai kam iš mūsų yra labiau žinoma, tai būtų koks 1 plius pažymys, tikrai ne daugiau dviejų. Mes vaikams labai aiškiai pasakome lūkesčius ir tai yra labai svarbu, nes aš noriu visiems priminti, kad dėl ko mes turime dabartinius rezultatus ir kaip į juos turėtume žiūrėti. Mes pirmą kartą atlikome elektroninį patikrinimą, prieš tai metus jau darėme, bet buvome namuose, tai negalime to įskaityti, taip pat akląjį vertinimą, kai mokytojas nežino, ką vertina. Tačiau mes atidžiau paanalizavome būtent pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo rezultatus ir pamatėme, kad tikrai vaikai ir mokiniai labai žiūri pro pirštus, jis nėra privalomas ir kam čia laikyti, didelis procentas net pavardės nesugeba pilnai užrašyti. Tie rezultatai, labai aiškiai išsakius lūkesčius ir teikiant pagalbą, tikrai bus kitokie ir stipriai kitokie, o kai kurie pokyčiai ateis tik 2029 metais, tad tikrai jau nuo ketvirtos klasės turėsime galimybę ruoštis.

PIRMININKAS. Dėkui, ministre. Noriu pasitarti. Mūsų 10 minučių ištiksėjo, tai ar einame prie valstybės tarnybos reformos, ar dar skiriame laiko šitam klausimui, suprasdami, kad didelis paketas. Aš suprantu, A. Norkienė, leiskite atspėti, siūlys dar 10 minučių. Prašau, Aušrine Norkiene.

A. NORKIENĖ (*LVŽSF*). Dėkui, gerbiamas posėdžio pirmininke. Jūs skaitote mintis, matyt, iš akių. Taip, aš norėčiau dar bent 10 minučių, nes ministrė atsakė tik į keturių Seimo narių klausimus.

PIRMININKAS. Gerai.

A. NORKIENĖ (*LVŽSF*). Tai gal trumpiau klausiame ir trumpiau atsakinėjame.

PIRMININKAS. Gerai, dar 10 minučių, trumpai klausiame, trumpai atsakome ir taip pabandys pirmasis daryti T. Bičiūnas. Prašau.

T. BIČIŪNAS (*LSDPF*). Labai ačiū. Ministrė sako, kad nuolatos kalbasi su visomis grupėmis, to tikrai nepaneigsi, bet ne čia esmė. Turbūt esmė, ne kiek kalbame su kuo, bet kiek išgirstame to, kas yra sakoma. Mano klausimas būtų toks: ar jūs girdite, ką ne vienerius metus sako švietimo bendruomenė, kad sėkmingų rezultatų mokiniui pasiekti beveik neįmanoma, jeigu klasės yra sausakimšos, pilna mokinių, skaičius labai didelis. Jeigu mokytojas dirba kontakto valandomis pilnu krūviu, kad tik užsidirbtų atlyginimą, ir pervargsta, kad per mažas dėmesys yra pasiruošti pamokoms, kad per mažas dėmesys pritraukti naujų specialistų, nes atlyginimai maži, ir kitos motyvacinės priemonės. Ar nevertėtų spręsti iš esmės šiais dalykais, kad pagerintume mokinių rezultatus, kad pasiektų individualius gerus pasiekimus, kad būtų diferencijuojama, užuot iš gimnazinės sistemos išbraukę tuos mokinius, kuriems prasčiau sekasi, ir taip sprendę problemą? Ačiū.

PIRMININKAS. Prašau.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (*TS-LKDF*). Dėkui. Tikrai, kolega, sprendžiame ne tik šiuos klausimus, tai yra tik Švietimo įstatymo pakeitimai. Daug darbų yra daroma šalia, tai ir mokytojų atlyginimai, ir mokytojų darbo vietos klausimas, ir sausakimšos klasės, kaip jūs sakote, nes sausakimšų klasių problema yra tik keliuose didmiesčiuose. Iš esmės tai yra Vilnius, Kaune mes turime tik kelias klases ir sprendžiame tą klausimą. Vilniuje tikrai šita problema yra opi ir tikrai pritarsiu jums, kad kaip labai mažos klasės yra labai blogai, taip yra blogai labai didelės klasės. Todėl vykdome stebėseną ir netrukus įvertinsime, kaip situacija atrodo Vilniuje, nes jau vasarą mes buvome net ir registrus uždarę, kad neleistume formuoti didelių klasių, tačiau vertinome ir parodėme savivaldybėms, kad jos turi spręsti šitą klausimą kartu su mumis, mes negalime leisti klasės, kurioje yra daugiau negu, ypač vyresnėse klasėse, kur yra daugiau negu 31 mokinys gimnazijoje, turi tada būti du klasės komplektai.

Dabar sutarėme, kadangi tikrai tai yra ir infrastruktūros klausimas, ir tam tikro planavimo klausimas, kartu su Vilniaus savivaldybe žiūrime ir palaipsniui sprendžiame šitą problemą. Tai tikrai svarbus aspektas, kurį jūs minite.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia M. Puidokas. Prašau.

M. PUIDOKAS. Gerbiama ministre, pats namie turiu pradinuką, teko stebėti 1, 2, 3 ir dabar 4 klasės visą mokymo turinį ir eigą. Kalbant apie vaikus, mes turbūt visi puikiai suprantame, kad jeigu tai būtų, pavyzdžiui, suomiškas ugdymo modelis, vis dėlto tie egzaminai neturėtų būti tokie griežti ir traumuojantys mažuosius. Kaip bus pasiekta, kad vis dėlto taip nebūtų? Šiandien aš matau, kad ugdymo programa yra perdėtai prigrūsta testų, o dėmesys būtent kūrybiniam mąstymui, jo ugdymui, tai dedamajai, ypač svarbiai vakarietiškoje visuomenėje, tikrai nėra skiriamas pakankamas. Kokios vis dėlto yra tokio pradinio išsilavinimo patikrinimo priežastys, kokias pasekmes numatote? Ar tai daroma tiesiog vaikus pratinant prie egzaminų? Jeigu taip, kaip tai bus padaryta, kad iš vaikų neatimtume tos vaikystės? Kiekvienas egzaminas vis tik yra stresas.

PIRMININKAS. Laikas!

J. ŠIUGŽDINIENĖ (*TS-LKDF*). Dėkui už klausimą. Tikrai labai geras klausimas. Tikrai pagrindinis tikslas yra kaip tik mažinti vaikų stresą ir gerinti, stiprinti jų emocinę būklę. Testų yra ir šiandien. Mes mažiname jų skaičių ir labai aiškiai komunikuojame mokyklai ir visai bendruomenei, kad tie patikrinimai nėra dėl konkurencijos. Šiandien mes juos taikome būtent dėl konkurencijos. Ir tai yra blogai. Mes juos turime tiesiog pasižiūrėti ir vaikui padėti dar šitame amžiuje, o ne palikti jį vilktis, kaip mes sakome, visa sistema aukštyn, niekas nekreipia dėmesio, vaikas nemoka, patiria didžiulį stresą. Tuomet mes aptinkame 11 ar 12 klasėje, klausykite, nėra rezultatų, nei į profesinę, nei toliau į aukštąją mokyklą. Šitas vaikų skaičius auga, dėl to mums labai neramu, jie toliau nesimoko nei aukštojoje, nei profesinėje, jie dažniausiai net tampa ilgalaikiais bedarbiais. Tikrai tai yra labai aktualu.

Labai labai gerai ir labai džiugu, kad jūs taip pat minite kūrybingumo stiprinimą, kad mes į programas, į ugdymą žiūrėtume kūrybingiau, lavintume, atvertume kiekvieno vaiko kūrybines

galias, ne siektume kuo plačiau (taip dabar yra su mūsų programomis) apimti kuo daugiau temų, nors yra seklu, bet eitume gilyn į temas. Čia yra mūsų naujų bendrojo ugdymo programų siekis. Aišku, prie jų labai daug darbo reikia nuveikti. Kaip kolega T. Bičiūnas minėjo, tai ir mokytojų kvalifikacija, ir galų gale tėvų požiūris.

Turime dar vieną didžiulę problemą – lankomumą. Ją irgi spręsime, nes esame visiškai paleidę temą. Nežinau, kodėl mes taip nusprendėme, kad lankomumas nėra svarbu. Vaikas gali mėnesius nelankyti mokyklos, ateiti ir tėvams sakyti: man dabar reikia korepetitoriaus, aš neišlaikau matematikos egzamino. Tai tikrai kompleksinis klausimas, bet tikrai gerai akcentavote pagrindinę problemą.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia L. Nagienė. Prašau.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama ministre, aš realiai tikrai ir šiam projektui, ir matydama, kokia yra situacija švietimo bendruomenėje, norint pagerinti šitą kokybę, mes taip einame žingsnis po žingsnio, tas vertinimas yra būtinas. Tik galbūt apie tą vertinimą kalbant, kaip sako, įvardinti ne egzaminai, bet jie būtų tarpiniai, atsirastų ir tarpiniai, po to vaikai, moksleiviai įpras, mažiukai lygiai taip pat žinos, kad jiems vis dėlto reikia kokį nors lygį išlaikyti.

Bet mano vienas iš klausimų yra dėl pradinio išsilavinimo. Įgijus, baigus pradinio ugdymo programą ir nacionalinių pasiekimų patikrinimo metu patikrinus mokymosi pasiekimus, koks bus tas patikrinimo rezultatas? Čia neįvardintas nei slenkstinis, nei koks. Ar bus taip pat sudaroma ir pradinukams tokia pat situacija, kad 20 valandų ar kiek, kad jis galėtų pasiekti?

Dar vienas klausimas. Atiduodate pavėžėjimą savivaldai, taip, bet atiduodate be…

PIRMININKAS. Laikas!

L. NAGIENĖ (*DFVL*). …pinigų. Kaip galvojate išspręsti tą klausimą? Savivaldai 1 mln. yra tikrai per visą respubliką labai mažas.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (*TS-LKDF*). Dėkui. Labai geri klausimai. Ačiū už kai kurių tikrai svarbių nuostatų palaikymą. Pradiniame ugdyme mes neturime jokio slenksčio. Mes tiesiog sakome, kad tu turi laikyti patikrinimą tam, kad galėtume padėti. Taip pat po pradinio ugdymo iš karto 20 valandų penkių mokinių grupėje. Tai įvertinome.

Dėl pavėžėjimo. Taip, norime, kad savivaldybės pačios spręstų. Labai tikimės, kad čia bus bendradarbiaujama ir su sveikatos srities įstaigomis, ir su socialinės srities, kad galėtume kuo geresnę pavėžėjimo paslaugą teikti visiems. Taip, lėšų gal nėra labai daug, bet struktūriniuose fonduose esame tam tikrą dalį numatę, ypač ikimokykliniam ugdymui, ir turime 1 mln. savo lėšų šiuo metu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia B. Pietkiewicz. Jos salėje nematau. A. Veryga tuomet. Prašom.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Dėkoju, ministre, už pristatymą, bet aš norėčiau visgi paklausti, koks yra jūsų toks konceptualus sistemos matymas, nes jūs čia pristatėte daug visokių detalių, pavėžėjimą ir panašiai, bet į kokią visgi sistemos koncepciją jūs orientuojatės? Jūsų patarėjai sakė, kad Lietuvai ne pakeliui su Japonija, Singapūru, su kuo mums pakeliui? Ar mes labiau žiūrime į skandinavišką modelį, kuris galbūt yra socialiniu teisingumu, tokiu lygumo principu grįstas, ar visgi žiūrime į laukinio kapitalizmo modelius, kai neturi pinigų – eik į didelę klasę, turi – gali eiti į privačią mokyklą, kur klasės mažesnės, ugdymas bus kokybiškesnis. Koks jūsų konceptualus sistemos matymas, o ne tos detalės apie autobusus ar klasių dydžius, ar panašius dalykus? Ačiū.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (*TS-LKDF*). Žinote, yra labai gerų dalykų visose sistemose: ir skandinaviškoje, ir anglosaksiškoje. Lietuva renkasi savo kelią, tačiau jinai remiasi tam tikromis geriausiomis patirtimis, kurios yra mums artimos. Aišku, mes žiūrime į artimiausią aplinką, tai yra Skandinavijos šalis, germaniškas: Vokietiją, Olandiją. Būtent žiūrime į šitų šalių patirtį, tikrai nesivadovaujame laukinio kapitalizmo nuostatomis, kaip jūs tai paminėjote.

PIRMININKAS. Dėkoju. Nebent labai trumpai R. Tamašunienė. Prašom, paskutinė klausia.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LRF*). Ministre, aš irgi bandau suprasti jūsų siūlomos reformos logiką, nes sakote, kad nebūdingas funkcijas perduodate savivaldybėms, tai ta nebūdinga funkcija – pavėžėjimas, nors geltonų autobusiukų programa buvo ministerijos. Dabar pavėžėjimai atiduodami, autobusiukų finansavimas turbūt ne. Kadetų mokyklą jūs perduodate, bet turite dar ir jums pavaldžias, kur dviejose savivaldybėse yra. Ministerija tiesiog valdo, pati steigia, pati finansuoja, pati

tikrina, pati kontroliuoja ministerijos pavaldumo mokyklas ir vaikų darželius. Jeigu jūs perduodate nebūdingas funkcijas, nes tai pabrėžtų ir EBPO, mano vertinimu, tai ar perduodate šitą funkciją? Noriu šito jūsų paklausti.

Taip pat noriu paklausti dėl tos vertinimų logikos. Jūs sakėte, kad kokybė – kai mokyklos mokiniai įstoja į aukštąją mokyklą. O dabar mes sakome, kad reikia mums daugiau profesinį ugdymą stiprinti.

PIRMININKAS. Laikas!

R. TAMAŠUNIENĖ (*LRF*). Vis dėlto kokia kryptis yra mūsų Lietuvos švietimo?

J. ŠIUGŽDINIENĖ (*TS-LKDF*). Turbūt pagrindinė kryptis… Dėkoju, miela Rita, už klausimus. Pagrindinė kryptis yra ta, kad kiekvienas mokinys turi pagal savo gebėjimus, polinkius rinktis savo gyvenimo kelią ir savo karjeros kelią. Čia yra mūsų pagrindinis tikslas. Ar tai būtų aukštasis mokslas, ar tai būtų profesinis – priklauso nuo jo, nuo jo pasirinkimų, nuo jo pasirengimo ir nuo jo norų, ir, kaip sakant, netgi svajonių. O mes, mokykla, mokytojas, tėvai tiktai esame tie, kurie turi padėti jam pasirinkti tą savo gyvenimo kelią ir jo siekti, siekti savo svajonių.

Dabar dėl autobusiukų. Dėl autobusiukų. Pavėžėjimas visada buvo ir yra savarankiška savivaldybių funkcija. Mes ją nei perduodame, mes tiesiog… Jeigu iki šiandien ministras tvirtindavo pavėžėjimo tam tikrus reikalavimus, kaip ir nurodydamas savivaldybėms, kaip jos turi organizuoti, tai mes tą organizavimą perduodame savivaldybėms, nes manome, kad savivaldybėms… pasitikime savivaldybėmis, jos yra stiprios, savarankiškos. Einame decentralizacijos kryptimi. Jos pačios geriausiai nusprendžia, ar nori finansuoti paslaugą, ar nori pirkti naujus autobusiukus ir, kaip sakant, įgyvendinti geltonųjų autobusiukų koncepciją, ar jos kaip nors kitaip nori organizuoti. Tai mes tikime ir padedame. Mes finansuojame, kiek galime. Šiais metais finansavome tikrai reikšmingai – 6 mln. eurų buvo skirta. Kitiems metams turime šiek tiek struktūriniuose fonduose, turime ir biudžete numatę lėšų. Mes padedame, bet tai yra savivaldybių savarankiška funkcija. Tikime, kad savivaldybės tikrai gerai ją atliks, geriausiai žinodamos situaciją.

Na, o dėl mokyklų. Jūs turbūt klausiate apie ministerijai pavaldžias mokyklas Vilniaus rajone. Tai taip, ne kartą kreipėmės į Vilniaus rajono savivaldybę dėl ikimokyklinio ugdymo įstaigų steigimo ir dėl mokyklų steigimo. Gavome neigiamus atsakymus.

PIRMININKAS. Dėkui. (*Balsai salėje*)

J. ŠIUGŽDINIENĖ (*TS-LKDF*). Žinokite, negirdžiu, ką komentuojate. Tikrai, kol matome poreikį, svarbiausia gyventojų poreikis. Jeigu yra poreikis mokytis, tai turi būti ir mokykla.

PIRMININKAS. Labai ačiū, ministre. Daugiau laiko klausti nėra. Dėl motyvų dėl šio projektų paketo už kalbės V. Targamadzė. Prašom.

V. TARGAMADZĖ (*DFVL*). Ačiū. Iš tikrųjų šitas pakeitimas yra reikalingas. Gal ne su visais punktais aš kol kas sutinku, dar bus svarstymas. Tokie instrumentai kaip PUPP, NMPP jau tapo neveiksmingi ir mokiniai pradėjo nesimokyti galvodami, gal kaip nors praslys. Bet reikia viską nuosekliai ir sistemiškai daryti. Ypač tai sinchronizuoti su galimybe pasirinkti profesinio mokymo ir bendrojo ugdymo galimybes, taip pat su pagalba mokiniams ir mokytojams. Aš turiu omenyje, kad ir mokytojai turi pasirengti. Taip pat peržiūrėti mokytojų krūvius, nes galima jiems duoti konsultacinių valandų, bet būna ir menkas apmokėjimas tų konsultacinių valandų, paprastai taip būna, taip pat didelis mokytojų krūvis ir tikrai būna perkrautos klasės.

Dar noriu atkreipti dėmesį, kad jeigu jau sprendžiamas šis klausimas, tai jokių išlygų negali būti ir privačioms mokykloms, nes pertvarkant mokyklų tinklą išlygų padaryta. Ir dar norėčiau atkreipti dėmesį, nereikėtų pamiršti, kad mokymasis Lietuvoje vaikams yra privalomas iki 16 metų. Taigi dalis galės nenueiti nei į PM sistemą, nei į bendrojo ugdymo. Reikia šitą riziką suvaldyti. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės S. Tumėnas. Prašom.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Ačiū. Aš kalbėsiu ne piktai prieš, bet kas čia vyksta ir kas pristatoma, tai atitinka tuos žodžius, kai vyksta pokyčiai po pokyčių. Taip manyčiau. Kai šiandien kalbėjo ministrė, tai man prieš akis, reflektuoju vaizdą, kai šitoje tribūnoje stovėdavo ministrai G. Steponavičius, D. Pavalkis, J. Petrauskienė, A. Monkevičius. Rodos, tie patys žmonės, tik kitomis suknelėmis ar kitomis kelnėmis, nes kiekvienas atėjęs ministras sakydavo, pradėdavo reformą. Kas čia dabar pristatoma, aš nemanau, kad čia yra tik tokie pokyčiai. Čia jau yra rimta švietimo reforma,

tiesiogiai tai neįvardijama. Kai aš ministrų pasiteiraudavau, ar čia jūs naują reformą pradedate, ar tęsiate savo, tai kartais sutrikdavo, sakydavo, tarsi vyksta tąsa. Tai duok Dieve.

Yra ir gerų dalykų šitame įstatymo projekte, daug gerų dalykų. Yra daug pastangų, tačiau matyti, kad ministrės komanda yra atėjusi iš akademinės bendruomenės, net agituoja mokinius, nežinau, penktokus ar šeštokus, pasiimti akademines atostogas ir taip toliau. Man tie dalykai keistai atrodo, jeigu visi moksleiviai pradės prašyti akademinių atostogų.

Nepriekaištingos reputacijos. Kas tie specialistai, pradės kelti abejonių. Aš nesu prieš profesinį rengimą, apie kurį užsiminiau, tačiau į T. V. Raskevičių, manau, greitai pradės kreiptis. Kai neperžengs to slenkstinio lygio – penkių, jiems neleis mokytis toliau, o juos siųs tik profesinio rengimo. Tai aš beveik tuo esu įsitikinęs. Tai daug tokių…

PIRMININKAS. Ačiū, laikas.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). …abejonių. Dar reikėtų, gerbiamieji, daugiau padirbėti ir padiskutuoti su švietimo bendruomene, su tėvų bendruomene. Ačiū.

15.29 val.

Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2066(3), Viešojo sektoriaus darbuotojų registro įstatymo projektas Nr. XIVP-2067(3), Dokumentų ir archyvų įstatymo Nr. I-1115 5 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2068(3), Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymo Nr. VIII-1328 6^1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2069(3), Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 2, 28, 47 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2070(3), Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 32 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2071(3), Gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2072(3), Lygių galimybių įstatymo Nr. IX-1826 16 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2073(3), Korupcijos prevencijos įstatymo Nr. IX-904 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2074(3), Ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo Nr. VIII-1031 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2075(3), Nacionalinės teismų administracijos įstatymo Nr. IX-787 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2076(3), Kultūros tarybos įstatymo Nr. XI-2218 6, 7, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2077(3), Seimo kontrolierių įstatymo Nr. VIII-950 19, 25 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2078(3), Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstatymo Nr. VIII-1708 12, 27 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2079(3), Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 42 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2080(3), Prokuratūros įstatymo Nr. I-599 20, 24, 25, 27, 40, 49 ir 60 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2081(3), Specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo Nr. VIII-1649 11, 12, 18, 30, 33, 51, 52, 55 straipsnių ir Įstatymo priedo pakeitimo bei 53 ir 54 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIVP-2082(3), Vadovybės apsaugos įstatymo Nr. IX-1183 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2083(3), Regioninės plėtros įstatymo Nr. VIII-1889 27 straipsnio ir Įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2084(3), Vidaus tarnybos statuto 6, 31^1, 39 ir 81 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2085(3), Diplomatinės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1012 5, 7, 10, 43, 69, 71, 72 ir 79 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2086(3), Valstybės kontrolės įstatymo Nr. I-907 22, 23, 26, 28 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2087(3), Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 2, 72 ir 94 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2088(3), Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 13, 22, 26 ir 45 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2089(3), Žalos, atsiradusios dėl valdžios institucijų neteisėtų veiksmų, atlyginimo ir atstovavimo valstybei ir Lietuvos Respublikos Vyriausybei įstatymo Nr. IX-895 2 ir 5^1 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2090(3), Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 22 ir 148 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2091(3), Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 28 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2092(3), Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1268 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2093(3), Viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2094(3),

Viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2987 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2095(3), Vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo Nr. IX-1253 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2096(3), Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo Nr. I-1623 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2097(3), Pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio įstatymo projektas Nr. XIVP-2098(3), Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. VIII-1904 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2099(3), Valstybės politikų darbo užmokesčio įstatymo projektas Nr. XIVP-2100(3), Prezidento įstatymo Nr. I-56 13 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2101(3), Teisėjų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. X-1771 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2102(3), Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo Nr. VIII-730 2, 7, 8, 9, 11, 13, 14 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 8^1 straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2103(3) (*pateikimo tęsinys*)

PIRMININKAS. Labai ačiū. Motyvai išsakyti. Pokyčiai po pokyčių vyksta, dėl to dabar svarstysime Valstybės tarnybos įstatymų paketą. Kviečiu premjerę į tribūną pristatyti Valstybės tarnybos įstatymo ir lydimųjų įstatymų projektų paketą. Prašom.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Kadangi čia buvo šiokia tokia intriga, kodėl premjerė nusprendė pateikti įstatymo projektą, tai priežastis yra ne tik paprasta buitinė, kad maži vaikai kartais serga ir todėl ministrė turi nedarbingumą, bet ir todėl, kad šią kadenciją mes turime keletą esminių reformų, kurios yra vadinamojo strateginio portfelio, ir už tas reformas yra atsakinga taip pat ir Vyriausybės kanceliarija, ir aš pati už tas reformas prisiimu savo asmeninę atsakomybę. Valstybės tarnybos pertvarka yra viena iš tokių reformų ir tiesiog dėl labai didelės svarbos yra toks sutarimas, kad aš pateiksiu šį įstatymų paketą jūsų dėmesiui.

Prieš pradedant svarstymą, turbūt galima užduoti sau klausimą, kodėl tą pertvarką apskritai siūlome ir kodėl dabar. Gal galime mes be jos apsieiti, žinodami, kad bet kokias pertvarkas paprastai natūraliai lydi baimė, kad galima kažką sugriauti, kažką prarasti, ir turėdami mintyje, kad šios reformos poveikis vis dėlto greičiausiai bus matomas jau tik kitą politinę kadenciją ir net galbūt kitos politinės kadencijos pabaigoje.

Žiūrėdami į valstybės tarnybą iš praeities taško turbūt mes galime sutarti, kad niekada taip gerai Lietuva negyveno kaip šiuo metu, todėl klausimas dėl pertvarkos poreikio gali atrodyti pagrįstas. Bet ir atsakymas yra labai paprastas. Jeigu taip, kaip gyvename dabar, yra mūsų siekių lubos, jei pasitenkiname tuo, ką turime, galbūt ir galėtume toliau verstis su tuo, ką turime, tačiau tik su ta sąlyga, kad tolesnė išorės saugumo padėtis neprastės. Tačiau dėl to garantijų turbūt duoti sunku, nes tai būtų labai realistinė prielaida turbūt tik kitokios geografijos Lietuvoje.

Žiūrint į dabartį iš ateities, labai gerą pagrindą šiai reformai sukuria dabar vykstantis labai plataus masto Lietuvos ateities vizijos „Lietuva 2050“ kūrimas. Mūsų piliečiai, nevyriausybinės organizacijos ir kiti bendrakūrėjai ateityje nori matyti klestinčią, aukštos pridėtinės vertės ekonomikos ir darbo vietų, išsilavinusių ir kūrybingų žmonių, susitelkusią ir gerai valdomą šalį. Šioje vizijoje viešasis valdymas yra atviras ir sutelkiantis, paremtas pasitikėjimu, kuris kuriamas piliečių įsitraukimu ir strategiškai efektyviai veikiančios valdžios, atliepiančios piliečių poreikius, vardu.

Niekaip nekeičiant dabartinio viešojo valdymo, tai greičiausiai ir liktų tik svajonė. Viešąjį valdymą vertinti per dabarties prizmę turbūt geriausiai tinka laiko dvasios testas. Jis yra juodu ant balto užrašytas Vyriausybės programoje, nors ją rašydami turėjome tik kovido viruso pandemijos problemas. Per tą laiką tų problemų ir sričių, ir klausimų, kur reikia koordinuoto kelių institucijų veikimo, bendro darbo, įgyvendinimo lankstumo, atsirado tiek daug, kad tikrai viešajam valdymui reikalingas naujas kvėpavimas, jį turėtų suteikti Vyriausybės siūloma viešojo valdymo pertvarka.

Pereidama prie detalesnio Vyriausybės pasiūlymo pristatymo… Gal kas nors galėtų įjungti pirmą skaidrę, aš daugiau kitų skaidrių nedemonstruosiu, bet kadangi matau, kad jau yra įjungta, tai pirmą norėčiau vis dėlto pademonstruoti. Kas galėtų?..

PIRMININKAS. Ar galėtų techninis personalas paspausti mygtuką į priekį?

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Čia yra keletas skaičių, kurie rodo situaciją, kokią turime šiuo metu. 50 % valstybės tarnautojų konkursų neįvyksta. 30 % valstybės tarnybos įstaigų vadovų konkursų

neįvyksta. 60 % darbuotojų yra nepatenkinti darbu valstybės tarnyboje. Darbo užmokestis nekonkurencingas. Maždaug 40 % aukščiausios grandies vadovų atlygio atotrūkis nuo privataus sektoriaus. Na ir, žinoma, pasikeitusi aplinka, nauji iššūkiai, kur reikalingos naujos kompetencijos, kiti gebėjimai, gebėjimai greitai reaguoti į besikeičiančias aplinkybes.

Dar norėčiau paminėti, kas čia nėra nurodyta. Kiekvieną kartą skelbiant laisvų darbo vietų statistiką, viešasis valdymas šioje statistikoje taip pat išsiskiria pačia nepalankiausia prasme.

Pereidama prie detalesnio Vyriausybės pasiūlymo, pažymėsiu, kad juo sprendžiame tam tikrą užkoduotą prieštaravimą tarp tikėjimo nepriklausoma Lietuva ir iš sovietmečio paveldėto didelio nepasitikėjimo vieni kitais. Šiuo nepasitikėjimu yra persmelkta visa ligšiolinė teisėkūra, todėl mūsų įstatymai yra tokie ilgi, tokie detalūs, tokie smulkmeniškai viską reglamentuojantys. Įstatymai rašomi visų pirma apsisaugoti nuo apgavikų. Tokių patarimų ar pamokymų esu gavusi iš savo buvusių vadovų. Nenuostabu, kad toks yra ir dabar galiojantis Valstybės tarnybos įstatymas, kuris skirtas apsaugoti tarnautoją nuo piktavalio politiko, darbuotoją nuo išnaudoti linkusio darbdavio, o tarnautojus nuo pavydo. Atsigręždami atgal, turime pripažinti, kad įstatymas galbūt ir atitiko praėjusių laikų dvasią. Lietuvos valstybė yra dėkinga valstybės tarnybai. Dėl jos sustiprėjo atgimusi nepriklausoma Lietuva, buvo pasirengta narystei Europos Sąjungoje ir NATO, tik ji kadaise apsaugojo valstybę nuo interesų grupių užvaldymo. Ji valstybei sukūrė grindis, žemiau kurių mes nekrisime, tačiau norint siekti daugiau, metaforiškai kalbant, reikia pramušti ir lubas.

Drąsiai teigiu, kad šiandien Seime pradedamu svarstyti įstatymų paketu ir Vyriausybės lygio darbais mes pradedame realizuoti viską, ką dėl valstybės tarnybos pasižadėjome jūsų patvirtintoje Vyriausybės programoje. O būtent – suformuoti vadovų korpusą ir institucionalizuoti jo valdymą, įsteigti kokybiškai naują viešojo valdymo agentūrą kaip valdymo kompetencijų centrą, supaprastinti valstybės tarnybos reguliavimą, sudaryti sąlygas lankstesniam specialistų lygmens valdymui, įskaitant atrankas, galimybes lankstesnėms ir geresnėms darbo sąlygoms ir taip pat sudaryti prielaidas realiam valstybės tarnautojų darbo vertinimui. Konkrečiam pasiūlymui dėl pertvarkos parengti ir įvairioms konceptualioms ir praktinėms diskusijoms skyrėme pusantrų metų. Žinau, kad ekspertai, projektų rengėjai buvo aplankę visas Seimo frakcijas prieš tai, kai įstatymų projektai buvo registruoti Seime. Dėl to, kad viešojo administravimo sektorius yra nustekentas, lyg ir buvo pradinis sutarimas, lyg ir bendrą sutarimą pati jaučiau čia, šioje salėje, ne vieną kartą, bet dabar matome ir girdime labai daug kritikos kažkokioms konkrečioms detalėms, kurios, na, ignoruoja visą pasiūlymų visumą. Todėl vis dėlto aš siūlyčiau svarstomą ar teikiamą paketą matyti kaip sisteminį pasiūlymą, kaip bandymą į vientisą paveikslą sudėti anksčiau į individualius reglamentavimus išsilaksčiusias institucijas, kadangi tokia buvo jau susiformavusi praktika, kad viena ar kita institucija „neapsikentusi“ esamo reglamentavimo pasikeisdavo reglamentavimo sąlygas sau, taip iš paskos sukeldama tam tikrą kitų natūralų pavydą ir siekį padaryti kažką panašaus. Todėl valstybės tarnyboje liko tik mažiau harmonizavimo, o ne daugiau harmonizavimo.

Kalbėdama detaliau apie pačius esmingiausius pasiūlymus, kurie yra numatyti šiuose įstatymų projektuose, paminėčiau štai ką. Pirmiausia, žinoma, vadovų vaidmens ir atsakomybės stiprinimą, tai yra suformuojamas vadovų rezervas, centralizuotai valdoma vadovų karjera, yra ir atranka, ir kompetencijų ugdymas, ir susitarimas su vadovu dėl jo kadencijos tikslų panašiai, kaip veikia akcininko laiškas akcinės bendrovės vadovui. Taip pat yra siūloma pereiti prie darbo užmokesčio, kuris būtų konkurencingas, o tuo tikslu yra įvedama nauja bazė, priklausanti nuo vidutinio darbo užmokesčio, tai leistų darbo užmokesčiams judėti kartu su rinka. Tiesą sakant, tai leistų išspręsti vieną iš esminių klausimų, kuriuos mes čia sprendžiame kiekvieno biudžeto metu, koks turi būti bazinis dydis, kuris pats savaime kaip dydis neturi absoliučiai jokios reikšmės šiuo metu, nes tai yra tiesiog skaičius, kuris kažkada buvo nustatytas, paskui per krizę buvo sumažintas, kažkam atrodant, kad tas skaičius yra kažkokia konstitucinė teisė, nors tai, tiesą sakant, yra tik biudžeto valdymo priemonė, ir toliau tas skaičius daugiau mažiau kažkaip pastaraisiais metais jau buvo indeksuojamas. Todėl yra siūloma atsisakyti priedo už stažą. Taip, žinau, kad tai yra kontroversiškas klausimas, bet manau, kad apie tai galima jau svarstymo metu ir diskutuoti. Kadangi yra siūloma tokia bazė, vidutinis darbo užmokestis, kurio augimas šiaip yra spartesnis ne-

gu to fondo, kuris yra susijęs su stažu, tačiau kartu yra siūloma, kad visa tai, kas yra sukaupta iki įstatymo pakeitimo, būtų įtraukta į darbo užmokestį jau naujoje sistemoje.

Aš noriu pabrėžti, kad dabartinė darbo užmokesčio sistema, tiesą sakant, yra be galo neskaidri, nes nors bazinis dydis per pastaruosius metus didėjo daugiau simboliškai, vis dėlto darbo užmokesčio fondas augo gerokai sparčiau. Atsakymas į tai yra labai paprastas, kad tai liudija tiek ekstensyvią plėtrą labai dažnai tada, kada tinkamos kompetencijos žmones pasamdyti yra sudėtinga, bet tai taip pat liudija, kad įvairūs kiti būdai bandyti kompensuoti žmogaus tą nekonkurencingo darbo užmokesčio problemą yra pasirenkami, sakyčiau, dirbtiniai būdai. Tai yra papildomas krūvis, viršvalandžiai ir visokiausi kiti tokie manevrai, kurie kai kuriose veiklose ir kai kuriose profesijose yra pagrįsti ir labai aiškiai apskaičiuojami, tačiau jų taikymas gana horizontaliai per visą valstybės tarnybą indikuoja veikiau darbo apmokėjimo problemas visoje valstybės tarnyboje.

Taip pat yra siūloma lanksčiau valdyti žmogiškuosius išteklius per nuostatas, kurios yra susijusios su mobilumo skatinimu, perkėlimu į kitas pareigas, bandomuoju laikotarpiu, ir kitų kai kurių nuostatų priartinimą prie Darbo kodekso režimo.

Taip pat dar vienas svarbus pokytis būtų viešojo valdymo agentūra. Būtų transformuotas Valstybės tarnybos departamentas, kuris šiuo metu iš esmės atlieka tiktai techninę atrankos funkciją, ne politiką įgyvendinančią funkciją. Tokios agentūros užduotis būtų gerokai išplečiama. Ji valdytų vadovų korpusą, tai yra jų atranką, jų karjerą, jų kompetencijų ugdymą, taip pat koordinuotų darbo užmokesčio politikas, kurios taptų labai svarbia valdymo dalimi institucijose. Institucijos turėtų pasitvirtinti darbo užmokesčio politiką, institucijos viduje atliepiančią įstatymo nustatytas ribas, taip pat vertinti viešojo administravimo įstaigų efektyvumą.

Turbūt būtų geriausia, jeigu aš iš karto pakomentuočiau tą nuostatą, dėl kurios yra daug diskusijų sukėlęs Seimo Teisės departamentas, kad neva įstatymu siūloma darbo apmokėjimo tvarka, Teisės departamento nuomone, neatitinka Konstitucijos todėl, kad įstatyme nėra įkaltas koks nors konkretus dydis, kuris reguliuoja maksimalų darbo užmokestį valstybės tarnyboje. Man yra labai gaila, bet susidaro toks vaizdas, kad kai kurie projekto kritikai vis dar gyvena tuo supratimu apie valstybės tarnybą, kuri buvo Rusijos imperijoje ir buvo vadinama rangų tabeliu, kur viskas buvo labai aiškiai išdėliota į kažkokias lentynas ir niekas negalėjo pajudėti nė vieno žingsnio į šoną.

Mūsų nuomone, įstatymų pakete yra sudėliota labai aiški darbo užmokesčio nustatymo struktūra. Pareigybės yra suskirstytos į devynis lygius, institucijos yra suskirstytos į tris tokius dydžius pagal svorį ir atitinkamai yra tam tikri kiti kriterijai, pirmiausia tai vadovo darbo užmokestis kaip tam tikras atskaitos taškas, reikalavimas turėti darbo užmokesčio politiką. Tačiau yra siūloma nenustatyti kiekvienai pareigybei viršutinio darbo užmokesčio rėžio, nes tai yra viena pagrindinių darbo apmokėjimo problemų šiuo metu, nes kai žmonės išauga tą savo rėžį, tuomet pasirinkimai yra labai paprasti: arba turi žmogui mokėti tuos kažkokius labai keistus, neskaidrius įvairius priedus ir priemokas ir vaidinti, kad jis turi kažkokį viršvalandinį darbą ar kažkokias nenumatytas užduotis, kai jis tiesiog dirba savo įprastinį darbą, arba tą žmogų skirti vadovu, nors vadovu būti yra nebūtinai kiekvieno žmogaus noras ir nebūtinai kiekvienas geras specialistas yra geras vadovas.

Todėl mes manome, kad Konstitucinio Teismo doktrina dėl darbo užmokesčio yra pakankamai lanksti ir leidžia įstatymų leidėjui pakankamai plačią diskreciją, kaip nustatyti darbo apmokėjimo sistemą. Tai yra, mūsų vertinimu, pasakyta Konstitucinio Teismo 2016 m. spalio 27 d. nutarime. Manome, kad Konstitucijos dvasios aiškinimas tikrai palieka galimybę aibei iš esmės darbo užmokesčio sistemų, įvairovei, taip pat numato pakankamai plačią įstatymų leidėjo diskreciją, kuria raginčiau pasinaudoti.

Dar kaip papildomą argumentą šio paketo labui paminėčiau Valstybės kontrolės išleistą įvertinimą, kuris šiandien buvo paviešintas ir kuriame Valstybės kontrolė taip pat konstatuoja, kad šis paketas atsižvelgia į daugelį pastabų, kurios anksčiau Valstybės kontrolės audito ataskaitose buvo teikiamos dėl valstybės tarnybos valdymo, dėl darbo užmokesčio sistemų biudžetavimo ir kitų susijusių klausimų.

Turbūt čia aš savo pristatymą baigsiu ir dabar galėčiau atsakyti į kolegų klausimus.

PIRMININKAS. Dėkoju, premjere. Iš karto pasakau, numatykime 20 minučių klausti ir po to spręsime, ką darome toliau, gerai? Pirmoji klausia A. Širinskienė. Prašom.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LRF*). Aš suprantu, premjere, kad jūs savo politiniu svoriu norite pridengti reformą ir ministrės klaidas. Bet, patikėkite, reformos turinio skaitymas iš lapelio pasitikėjimo reforma neprideda ir atrodo labai prastai. Mano klausimas būtų iš esmės apie tai, kaip gali įvykti, kad Vyriausybė tris kartus taiso reformą ir vis tiek Teisės departamentas randa 61 klaidą. Aš jau nekalbu apie turinio klaidas, tas diskusijas dėl Konstitucinio Teismo ir taip toliau, bet kalbu apie elementarias *kliurkas*, kur yra, na, matyt, kiekvieno save gerbiančio teisininko pareiga, jeigu tau pabaksnoja, pataisyti.

Jūs man pasakykite, tai buvo principas, noras parodyti, kad jūs nenorite taisyti, ar kokios nors kitos priežastys, negebėjimas ar panašiai, nes jūs tikrai ką tik labai negražiai kalbėjote apie Teisės departamentą.

PIRMININKAS. Dėkui, laikas!

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Ačiū už klausimą. Gerbiama kolege, aš valstybės tarnyboje dirbau gana daug metų, kad man išvis nereikėtų jokio lapelio, kad aš galėčiau papasakoti, kokios problemos yra valstybės tarnyboje. Ir jūs savo kandumą turbūt, na, matote pagrindą demonstruoti, tad demonstruokite, aš to nekomentuosiu. Bet Vyriausybė pirmą kartą projektą atsiėmė bandydama atsižvelgti į tą Teisės departamento pastabą, kuri susijusi su darbo užmokesčio sistemomis. Teisės departamentas liko prie savo nuomonės. Trečią kartą projektą mes pateikėme dėl neseno Konstitucinio Teismo išaiškinimo dėl nepriekaištingos reputacijos. Ir dėl to išties buvo būtina projektą pataisyti. Visas kitas Teisės departamento pastabas tikrai galima aptarti komitetuose.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (*DPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Deklaruojama, jog šios pertvarkos esmė yra valstybės tarnybos patrauklumo didinimas, bet, mano požiūriu, skatinimo šiame įstatymų projektų bloke labiausiai trūksta. Daugelyje šalių, pavyzdžiui, Čekijoje, Estijoje, Lenkijoje, Slovakijoje ir kitose, reikšmingą įtaką darbuotojų atlyginimui turi darbo stažas. Iki šiol tai buvo taikoma ir Lietuvoje. Dabar jo atsisakoma. O kas vietoj to?

Ir antras trumpas klausimas: ar ir kaip šis įstatymo variantas užtikrins, kad patyrę ir savo darbą išmanantys tarnautojai, kurie buvo priversti palikti tarnybą pasikeitus, tarkim, politinei konjunktūrai, nebūtų nurašomi, o jų žinios ir patirtis būtų panaudojamos valstybės tarnybos sistemoje?

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Ačiū jums už labai gerus klausimus. Aš pradėsiu nuo antro klausimo. Būtent tam yra įstatyme numatyta galimybė tokių žmonių kompetenciją kaupti vadovų rezerve, kad būtų žinoma, kiek mes tos kvalifikacijos vadovų turime. Jeigu atsirastų vakansija, sakykim, kokių nors vadovaujamų pareigų, tokiu atveju, be abejo, tokie žmonės galėtų būti siūlomi į tas vadovaujamas pareigas. Aš visiškai pritariu, kad Lietuva yra per maža, kad aukštos kompetencijos vadovus… Gali būti net ne politinės priežastys, o tiesiog yra kadencijų skaičius du, ir po to jau nebegali pretenduoti į pareigas, nes taip yra numatyta įstatymuose, bet jeigu žmogaus vadovavimo kompetencijos yra geros, žinoma, kad tokiais žmonėmis švaistytis negalime, nes mes tiesiog jų per daug neturime. Tam ir yra tas vadovų rezervas, kuris iš esmės ir tarnautų tuo tikslu, kad būtų galima tų žmonių kompetenciją išnaudoti ir jiems pasiūlyti pareigas, kurias jie galėtų užimti kitoje institucijoje, apie kurias galbūt jie dabar net nežino, nes tiesiog nesidomi ir kažkaip neseka tų pokyčių. Tikrai labai dažnam vadovui yra svarbu vadovavimo kompetencija, vadybinė kompetencija, o ne ten labai konkreti specifinė kompetencija kokioje nors srityje. Paprastai, jeigu jau kas nors buvo geras vadovas vieno pobūdžio institucijoje, jis gali būti geras vadovas ir nesusijusios srities institucijoje. Ačiū, čia labai geras klausimas ir tas yra siūloma.

Dabar dėl stažo. Čia turbūt yra vienas klausimas, matyt, pagrindinis, kuris liko, kur mes ir profesinės sąjungos, su kuriomis tikrai labai daug dirbome su šiais projektais, likome prie savo nuomonių, kas yra geriau. Mūsų vertinimu, vis dėlto geriau yra darbo užmokesčio kitimas kartu su vidutiniu darbo užmokesčiu rinkoje, tai yra siūloma šiame projekte, negu bandymas kompensuoti iš lubų nukabintą bazinį dydį kokiais nors priedais, priemokomis. Priedas už stažą, taip,

galima galvoti, kad tai yra tam tikras įvertinimas. Tačiau jis turi savo lubas, visų pirma. Visų antra, turbūt nėra pats geriausias būdas, nes vis tiek dėl stažo darbo užmokesčio fondas auga maždaug 1 % per metus, bet vidutinis darbo užmokestis arba darbo užmokesčio fondas ekonomikoje tikrai auga sparčiau, manau, kurį laiką tikrai augs dar sparčiau. Aš nė kiek neabejoju, kad ta diskusija vis tiek bus Seime, nėra čia baisu, mes savo argumentus pristatysime, kas turės kitą nuomonę, turės kitą nuomonę, Seimas tikrai apsispręs. Siūlome visą stažą, iki šiol sukauptą, užfiksuoti kaip pagrindinį darbo užmokestį, jeigu šita reforma vyktų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LRF*). Gerbiama premjere, iš tiesų niekas neabejoja, kad valstybės tarnybą reikia stiprinti. Bet ši reforma, jos vertinimas viešojoje erdvėje suponuoja, kad tai vis dėlto vadovų korpuso, kaip rašoma aiškinamajame rašte, stiprinimas, nes iš tikrųjų didžiąja dalimi tai nukreipta būtent į vadovų konkursų, jų skyrimo, darbo užmokesčio reguliavimą. Nors iš tikrųjų tas korpusas laikosi ant atramų, ant tų valstybės tarnautojų, kurie komandiniu darbu ir suteikia veikti galimybę tam vadovui. Ar vis dėlto nebuvo galima pagalvoti ir pateikti valstybės tarnautojams, ir tarnavusiems visą gyvenimą valstybei, ir dabar dirbantiems, tą stažą palikti ir tą didėjimą numatyti kartu su VDU. Tai būtų kaip *bonusas* už tai, kad į konkursą vis dėlto ateinama, nors reikalaujama labai aukštų kompetencijų, labai aukštų kvalifikacijų. Dabar, mano vertinimu, mums patogiau yra dirbti pagal darbo…

PIRMININKAS. Laikas.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LRF*). …sutartis, neiti į valstybės tarnybą. Ar čia galbūt ir siekiama, kad jos visai neliktų, mes ją tiesiog pavadintume kitaip?

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Jeigu mes siektume, kad jos visai neliktų, tuomet tiesiog pasiūlytume panaikinti Valstybės tarnybos įstatymą ir vadovautis Darbo kodeksu. Išties valstybės tarnyboje ir dabar yra tokių funkcijų, kurios turėtų būti ir galėtų būti atliekamos Darbo kodekso pagrindais. Dar daugiau, yra labai daug tokio jovalo, nes yra dalis žmonių, jie ir dabar dirba pagal darbo sutartis, atliekančių funkcijas, artimas viešajam administravimui, kai kurie valstybės tarnautojai neatlieka jokių viešojo administravimo funkcijų, bet yra valstybės tarnautojai. Dažnai tai yra daroma iš esmės dėl darbo užmokesčio, nes žmogų pagal darbo sutartį pasamdyti net ir to paties apmokėjimo prasme gali būti paprasčiau negu valstybės tarnautoją. Jūs tai puikiai žinote kaip buvusi vidaus reikalų ministrė. Tiesą sakant, sakau, aš labai nenorėčiau, kad visa diskusija dėl šio paketo taptų diskusija dėl stažo. Aš skaidriai deklaruoju, kad tai yra klausimas, nesuderintas su profesinėmis sąjungomis, tačiau tai nėra klausimas, dėl kurio visa reforma kokiu nors būdu nustotų prasmės.

Dabar pakalbėkime apie vadovus. Kaip bandžiau paminėti pateikimo metu, išties vadovų darbo užmokesčio atotrūkis, palyginti su vadovais rinkoje, yra pats didžiausias. Kitose grandyse viešojo administravimo skirtumai yra mažesni. Čia tie skirtumai galbūt yra lengviau moderuojami tais nelabai skaidriais būdais, vadinamaisiais priedais, priemokomis ir taip toliau, ir panašiai. Vadovo atsakomybė iš esmės yra pagrindinė. Jis neturi didelio lankstumo nei dėl savo žmonių, nei dėl savęs paties, kad būtų motyvuotas dalyvauti vadovo konkurse. Man atrodo, kaip toje patarlėje apie žuvį ir galvą, vis dėlto yra labai labai svarbu spręsti problemą nuo galvos tam, kad ta galva, gavusi atsakomybę, gavusi įgaliojimus, taip pat galėtų spręsti ir kolektyvo problemas.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia A. Butkevičius.

A. BUTKEVIČIUS (*DFVL*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiama premjere, jūs tikriausiai puikiai atsimenate Vidaus audito įstatymą, jis kažkada buvo rengiamas ir derinamas su Europos Komisija. Europos Komisija, atsimenu, buvo labai aiškiai pabrėžusi, kad vidaus audito tarnybos būtų nepriklausomos nuo savivaldybių klerkų ir atsiskaitytų savivaldybių taryboms. Dabar skaitydamas matau, arba aš blogai supratau, norima visą tą dalyką panaikinti ar supaprastinti, kad netgi savivaldybės administracijos direktorius skelbtų viešąjį konkursą, nesilaikytume tų reikalavimų, kai anksčiau būdavo, dalyvaudavo komisijoje ir Finansų ministerijos deleguotas žmogus. Tiesiog aš supratau, kad jie pradės dirbti pagal darbo sutartis? Ar aš gal iki galo neįsigilinęs? Ką jūs galėtumėte atsakyti?

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Žiūrėkite, praėjusioje kadencijoje, kai aš dar dirbau Audito komitete, mes su gerbiamu kolega Ričardu turėjome visą epopėją dėl vidaus auditorių. Vidaus audito įsta-

tymas būtent tuo tikslu ir buvo keičiamas, kad savivaldybių kontrolieriai iš esmės būtų nepriklausomi nuo administracijos, kad turėtų galimybę dirbti laisvai, nors savivaldoje tai užtikrinti ne visada yra labai paprasta. Viena yra didelė savivaldybė, kur rasti kompetentingą specialistą, kuris ateitų į konkursą, iš esmės yra viena, tarkime, Vilniuje, Kaune ar kokiame nors dideliame mieste. Su mažesnėmis savivaldybėmis mes čia turėjome ir tokių labai labai sudėtingų pavyzdžių, kur buvo neįmanoma sukomplektuoti tiesiog, nes nebuvo to antro, kuris turėtų būti. Dėl techninių dalykų ir konkursų paskelbimo, man atrodo, čia tikrai jokios problemos nėra, nes yra tiesiog tokia procedūra. Tačiau dėl savivaldybių kontrolierių nepriklausomumo tikrai jokių pokyčių nėra ir negali būti.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia G. Burokienė.

G. BUROKIENĖ (*LVŽSF*). Dėkui, pirmininke. Gerbiama premjere, tikrai džiaugiuosi, kad pagaliau po ilgų kelionių atėjo šita reforma ir į Seimo salę, bet norėčiau paklausti dėl to valstybės tarnautojo išvalstybinimo. Pats išvalstybinimas tikrai nėra blogai ir kai kurios valstybės tarnybos pareigybės tikrai niekaip nesusijusios su viešuoju valdymu. Tiesiog yra toks nuogąstavimas, kaip tiems žmonėms, kurie bus išvalstybinti, gauti… ar bus sudarytos sąlygos gauti tokį patį darbo užmokestį, ar bus teisėti lūkesčiai, nes kiti turi didelį stažą ir panašiai? Prašom.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Ačiū už klausimą. Kaip jūs matote, iš tikrųjų visa reforma remiasi tokiais etapais iš esmės. Pirmas etapas yra dalis institucijų, kur tą reformą greičiau įgyvendinti galbūt yra paprasčiau negu labai didelėse organizacijose. Anksčiausiai šis įstatymas įsigaliotų savivaldybių merų atžvilgiu, nes rinkimai įvyks, būtų gerai, kad jau nauja kadencija prasidėtų… Jei Seimas pritars įstatymų paketui, jau naują kadenciją merai pradės su nauju atlyginimu.

Toliau įvairios valstybės institucijos: žvalgybos pareigūnai, įvairios institucijos prie Seimo, prie Vyriausybės ir taip toliau, ir panašiai.

2024 metais turbūt būtų tas didysis statutinių organizacijų etapas, kitų viešojo… biudžetinių viešojo valdymo organizacijų, kur nebūtinai yra viešojo administravimo funkcijos, bet yra finansuojamos iš biudžeto, nes Vyriausybė yra priėmusi planą, kokiais etapais tie pakeitimai turi būti parengti. Iš esmės visa tai bus derinama su pagrindiniu įstatymu. Nes tas valstybės apmokėjimo iš biudžeto įstatymas, aišku, turės būti keičiamas ir prie šito pritaikomas vien todėl, kad ten dabar taikomas tas pats bazinis dydis, kuris yra ta pati iš lubų nukabinta suma. Tai reiškia, kad taip pat reikės perdaryti ir tą visą logiką. Bet tiesiog pirmas etapas yra pirmiausia čia išjudėti ir tuomet jau kitus teisės aktus priderinti, kad reforma visiškai įsigaliotų 2024 metais, išskyrus Seimo politikus ir Vyriausybės politikus, čia jau įsigaliotų naujai kadencijai, vadinasi, po 2024 metų Seimo rinkimų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia V. Fiodorovas. Prašom.

V. FIODOROVAS (*DPF*). Dėkui, posėdžio pirmininke. Mano klausimas yra apie saugumą. Iš tikrųjų pagal dabar galiojančius įstatymus, tarkime, kalbant apie regionus, yra įstaigos vadovas. Jeigu įstaigos vadovas yra pavaldus, tarkime, merui, jis kiekvienais metais yra vertinamas. Nuo to iš esmės asmeninio vertinimo priklauso to įstaigos vadovo atlyginimas, priedas prie atlyginimo. Dažnu atveju, nežinau, bent jau žmonės kreipiasi, sako, priklauso nuo feisbuko *like'ų*, pasidalinimų, myliu, nemyliu, nuo to, kad negali pasakyti ko nors blogo, nes jeigu blogai įvertins, automatiškai gausi mažiau pinigų, mažesnį priedą.

Pagal dabartinę reformą, pagal dabartinį įstatymą iš esmės kiekvienas įstaigos vadovas galės vertinti ten jau dirbantį žmogų ir nuo to įstaigos vadovo įvertinimo, kiek aš suprantu, priklausys saugumas, saugumo jausmas, atlygis ir apskritai visa darbinė atmosfera to žmogaus. Ar įstatymas turi kokius nors saugiklius tiems žmonėms, kad neatsirastų… juo labiau kad turbūt idealaus varianto visoje Lietuvoje negalės būti? Yra per daug vadovaujamų pareigų, kad tikėtumės, kad visi bus idealūs vadovai, tikrai sunku tą dalyką numatyti.

PIRMININKAS. Laikas, kolega.

V. FIODOROVAS (*DPF*). Ar įstatymas apsaugos tuos žmones?

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Aš manau, kad taip. Nors tai, ką jūs sakote, yra problema lygiai taip pat ir dabar, nes ir dabar vertinimas labai dažnu atveju yra vadovo diskrecija ir daug kitų dalykų yra vadovo diskrecija. Pavyzdžiui, ar jūs turite daugiau darbo negu jūsų įprastas krūvis, ar ne.

Tas yra ne tik šiaip vertinimas, bet jau yra ir labai labai realus, materialus rezultatas. Tiesą sakant, tas perėjimas prie vidutinio darbo užmokesčio leistų taip pat ir šitą problemą spręsti, nes, manau, tikrai tada žmonės jaustųsi saugiau su tuo baziniu atlyginimu, kuris priklauso nuo rinkos, o ne tiek nuo vadovo kažkokios diskrecijos.

Aš negaliu garantuoti, kad priėmus šitą įstatymą visiškai ir labai greitai išnyks vadovai, kurie yra despotiški, kurie yra linkę į nepotizmą ar kažkokius kitus dalykus, bet, man atrodo, vien tai… Aš tikiuosi, kad viešojo valdymo agentūra su savo sustiprinta kompetencija veiks ne kaip konkursų organizatorius, o kaip normali personalo institucija, ne kaip kadrų skyrius, o kaip personalo departamentas, kuris ruošia tiems vadovams ir metodinius nurodymus, ir mokymus, ir kaip daryti vertinimus, tarkime, kaip dirbti su savo kolektyvu. Aš labai smarkiai pasikliaučiau šitos institucijos gebėjimu nustatyti vienodus standartus visoms institucijoms. Tuo galėtų kliautis taip pat, tarkime, ir profesinės sąjungos ar darbo tarybos institucijose jau spręsdamos kokias nors konkrečias situacijas.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiama premjere, iš tikrųjų jūs įvardijote tam tikrus pavojus, kurių galbūt gali būti, tarkime, dėl sovietizmo, dėl pavydo iš tikrųjų. Bet yra ir kitų dalykų, kurių dar pastebima, – tai *švogerizmas* ir panašiai. Tos baimės ir dabar išsakomos žmonių, kad kai kuriose institucijose iš tikrųjų kai kada formuojasi artimųjų tam tikros grupės. O čia įstatyme parašyta, kad pagrindinis vertinimas yra tos įstaigos vadovo. Tai galbūt ir teisingai, jeigu viskas teisingai. Bet ar nemanote, kad turėtų būti kokia nors institucija ar priežiūros mechanizmas, kur žmonės pastebėję, be prokuroro, galbūt kokia nors valstybinė institucija, kuriai galėtų pasiskųsti, pasakyti arba įvertinti tą? Savaime suprantama, vadovas labai svarbu, bet visko būna, ypač žemesniame valstybės lygmenyje, savivaldoje. Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Vis tiek pagrindinis vertinimas yra vadovo. Dabar dėl to, kam pasiskųsti. Žiūrint, kokia yra problema. Tų pasiskundimų visokių yra ir dabar. Yra ir Darbo inspekcija, tarkime. Nelygu, kokio pobūdžio konfliktas. Bet man atrodo, kad labai didelę dalį tokių problemų vis dėlto institucijose sprendžia darbuotojų pasirinkimas būti atstovaujamiems. Jeigu institucijoje yra profesinė sąjunga arba darbo taryba ir ji nesutinka būti kišeninė vadovo profesinė sąjunga arba darbo taryba, tai tada tokios institucijos kaip privačiame versle paprastai su vadovais pasiekia labai labai gerų rezultatų, daug geresnių negu pagal bendrą įstatymo reglamentavimą.

Man atrodo, žinote, mes savo šiuo progresu judame ta linkme, kad kolektyvinis klausimų sprendimas vis tiek jau nebesidaro toks atmestinis, kaip iš pradžių atrodė dėl galbūt kažkokios sovietinės patirties, kai profesinės sąjungos iš tikrųjų darė viską, bet negynė dirbančių žmonių teisių. Tas taip pat matoma ir viešajame sektoriuje. Aš manau, kad tai didės, ypač atsirandant geresnėms galimybėms derėtis dėl dalykų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia I. Kačinskaitė-Urbonienė. Prašau.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (*DPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų dar kyla daug klausimų, nes sistema tampa lankstesnė ir dėl darbo užmokesčio, ir dėl įvairių pareigybių. Mano klausimas yra susijęs su atsakomybe. Kaip tada keisis atsakomybė, būtent įgyvendinimo, už tų sprendimų priėmimą, susijusi tiek vadovo, tiek ir vėliau valstybės tarnautojo atsakomybės dalis ir, vadinkime, įvairios pasekmės? Čia viena klausimo dalis.

Kita klausimo dalis yra susijusi su indeksavimu. Kas kiek laiko numatoma peržiūrėti tą indeksavimą? Iš tikrųjų čia su kolegomis ką tik kalbėjome. Jeigu nuo sausio 1 dienos (taip hipotetiškai) įsigaliotų, tai, žvelgiant, pavyzdžiui, į Seimo kanclerio atlyginimą, jis būtų vos ne kaip kokių septynių ar penkių Seimo narių ir panašiai. Kaip jūs žiūrite į tai, kad iš tikrųjų pasikeičia, apsiverčia įvairios piramidės ir tikrai kai kurie vadovai gaus daugiau negu Prezidentas, jūs, Seimo Pirmininkė ir taip toliau? Kaip jūs žiūrite į tai? Ar vis dėlto mes neturėtume tam tikros loginės sekos…

PIRMININKAS. Laikas!

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (*DPF*). Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Ramiai žiūriu ir pasakysiu, kodėl ramiai žiūriu. Todėl, kad man nepavydu, nes man yra daug svarbiau išspręsti sisteminę problemą negu savo asmeninę problemą,

nors daug kas viešojoje erdvėje bandė sudėlioti taip, kad čia Seimo Pirmininkė su Ministre Pirmininke nusprendė pasididinti atlyginimą. Kaip žinoma, Seimas negali priimti tokių sprendimų dėl savęs, todėl natūralu, kad tai įsigalios naują kadenciją. Vyriausybei turbūt būtų etiška irgi laikytis to paties principo. Bet šiaip Lietuvoje yra ir dabar daugybė žmonių, kurie už savo profesionalų darbą uždirba kartais daugiau negu aš. Aš dėl to problemos nematau.

Jeigu dabar mes kalbame apie atsakomybę, manau, kad čia labai geras klausimas ir labai svarbus. Labai dažnai mes dabar turime tą problemą, kad kai valstybės tarnautojų darbas nėra pakankamai vertinamas, atsakomybės prisiimti neretas tiesiog nenori. Tiesiog stumia nuo savęs tą sprendimų priėmimą: tiesiog dirbu pagal kažkokias teisės aktų nustatyta tvarka vadinamąsias ribas, žiūriu formaliai, neišeinu niekur į šonus, spręsdamas problemą, ir tada žinau, kad esu saugus, nors galėčiau galbūt problemą tokiu mažu žingsniuku kažkur į priekį įsiklausydamas išspręsti.

Bet pati sistema nemotyvuoja. Man atrodo, jeigu mes turėtume labai konkretų darbo užmokesčio pokytį, tai ji būtų gerokai labiau motyvuojanti. Vadovai būtų vertinami panašiai kaip valstybės valdomų įmonių vadovai, tai yra lūkesčių laiškas. Tarkim, ministerija, kuri atsakinga už konkrečią instituciją, suformuoja tikslus ir tie tikslai pasiekiami arba jeigu jie nepasiekiami, vadinasi, vadovui sekasi prastai dirbti ir iš to kyla tam tikrų pasekmių.

Dabar dėl darbo užmokesčio peržiūrėjimo. Rutiniškai būtų peržiūrima kas trejus metus, tačiau pirmą kartą būtų peržiūrima po dvejų metų. Ir šis įstatymo pokytis neįsigaliotų nuo sausio 1 dienos. Pirmas etapas įsigaliotų nuo liepos 1 dienos, nes reikia parengti darbo užmokesčio politiką, reikia parengti… Tiesiog techniškai pasirengti. Vadinasi, pirmai grupei būtų tik nuo liepos 1 dienos, o paskui jau visiems kitiems 2024 metais.

PIRMININKAS. Dėkoju, premjere. Klausimų laikas 20 minučių išbėgo.

D. Griškevičius turi dėl vedimo tvarkos komentarą. Prašau.

D. GRIŠKEVIČIUS (*DFVL*). Dėkoju, pirmininke. Nors jūs iš pat pradžių pailginote diskusijos laiką, bet matant, kiek užsirašė žmonių, norinčių paklausti, aš manau, ir premjerė tikrai neatsisakytų, gal 10 minučių tikrai dar būtų verta pratęsti diskusiją…

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Jokių problemų.

D. GRIŠKEVIČIUS (*DFVL*). …klausimų sesiją, nes tikrai klausimas yra apaugęs…

PIRMININKAS. Siūlymas dar 10 minučių?

D. GRIŠKEVIČIUS (*DFVL*). Taip, taip.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Gerai.

PIRMININKAS. Gerbiamieji kolegos…

D. GRIŠKEVIČIUS (*DFVL*). Premjerė, matote, pritaria, tai aš…

PIRMININKAS. Tuoj. Jūs nesiginčykite tarpusavyje, leiskite man kai ką pasakyti. (*Juokas salėje*) Aš norėčiau pasakyti tik vieną labai paprastą dalyką, kad tada balsuoti dėl šio projekto galėsime iš karto, jeigu mes taip sutariame, iš karto po tų papildomų 10 minučių, ir tai jau šiek tiek išlįs iš balsavimo intervalo. Bet jeigu mes būsime pasirengę taip daryti, tai tada, aš sakyčiau, galime tas 10 minučių papildomas skirti, nes svarbus projektas. (*Balsai salėje*) Mes tuoj atsuksime, kas ten… Galime 10 minučių?

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Galime.

PIRMININKAS. Reikia balsuoti dėl šio siūlymo?

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Galime. Galime.

PIRMININKAS. Gerai.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Galime tikrai.

PIRMININKAS. Aš siūlau 10 minučių, ir viskas. Ir šis didelis klausimas bus pabaigtas su kaip įmanoma daugiau atsakymų.

Dabar mums dar klausimus padės suformuluoti R. Šalaševičiūtė. Prašau, žodis jums.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama premjere, iš tikrųjų, aš maniau, galbūt tuos tyrimus, kokie buvo atlikti prieš tai, jūs ir nežinote skaičių, bet matau, kad labai daug jų pasakėte… Bet tų tyrimų metu buvo pasakyta dar ir tai, kas nepatinka konkrečiai ir kokie yra teisėti pačių valstybės tarnautojų interesai. Tačiau projekte to, ko jie laukia, nelabai mes

ir matome. Iš tiesų net pristatydama socialinės apsaugos ir darbo viceministrė, atsiprašau, kai vidaus reikalų viceministrė pristatė projektą pradžioje, buvo sakoma, kad yra siekiamybė sulyginti su Darbo kodeksu valstybės tarnybą. Todėl turbūt ir kilo daug tokių protestų. Ir profsąjungos ne tik apie darbo užmokestį kalbėjo. Visi valstybės tarnautojų atskirų profsąjungų atstovai…

PIRMININKAS. Laikas, kolege!

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LVŽSF*). …kalbėjo ir apie kitas problemas. Mano klausimas, ar nemanote, kad būtų tikslinga, kadangi buvo teikta daug siūlymų, prieš svarstant komitetuose dar susitikti su valstybės tarnybos profsąjungomis…

PIRMININKAS. Laikas!

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LVŽSF*). …ir aptarti tas problemas, kurios buvo keliamos?

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Ačiū už klausimą, miela kolege. Tiesą sakant, aš taip dramatiškai nesakyčiau, nes manau, kad paruošiamasis darbas prie šio projekto truko tikrai labai ilgai: ir jūsų frakcijos visos buvo aplankytos, ir ne kartą buvo diskutuota ir, tarkime, ministerijų, tarpinstituciniu lygmeniu, ir su profesinėmis sąjungomis, tai aš tiesiog tiesiai šviesiai ir sakau, kad yra klausimų, kurie liko nesuderinti, yra klausimų, į kuriuos mes atsižvelgėme būtent šitų diskusijų metu. Man atrodo, aš visiškai pasikliauju Seimo išmintimi ir diskusijomis Seime, kad tos diskusijos gali vykti dar ir čia, ir galiausiai tas geriausias sprendimas bus surastas. Manau, kad jau kažkuriuo etapu reikia, matyt, pripažinti, kad mes jau kalbame tą patį apie tą patį ir tada jau tiesiog einame į Tautos atstovybę, kad būtų priimami sprendimai. Čia Seimas išklausys visas puses ir nuspręs dėl tų pozicijų, kur yra nesuderinta, ar yra teisesnė Vyriausybė, ar yra teisesnės profsąjungos, ir priims atitinkamą redakciją. Manau, kad didžioji dalis profesinių sąjungų lūkesčių tikrai buvo atliepta.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia D. Griškevičius. Prašom.

D. GRIŠKEVIČIUS (*DFVL*). Gerbiama premjere, jūs jau daug kalbėjote apie stažo klausimą, gal prie jo nesustosime. Vienas toks galbūt prašymas jūsų patvirtinimo, kad galbūt tas siekis didinti atlyginimus tikrai yra sveikintinas, tačiau jis kol kas liečia iš esmės tiktai vadovų grandį, tačiau kiti valstybės tarnautojai šiame etape yra nepaliečiami, tai tikrai užtikrinti, kad kituose etapuose tie numatyti pakeitimai tikrai bus, nes bet kuriuo atveju suprantame, kad norint padidinti atlyginimus reikia papildomų lėšų biudžete. Tačiau matome, kad dabartiniame variante tikrai to padidinimo didelio nėra, o ypač kai palies didesnę dalį žmonių, akivaizdu, kad reikės kur kas didesnių lėšų. Tikrai noriu jūsų patikinimo, kad tie žmonės nebus palikti užmarštyje.

Galbūt dar antras klausimas. Vis dėlto ar negalvojate, kad konkurencija pati savaime yra gerai, bet ypač mažesnėse savivaldybėse gali atsitikti taip, kad už tą patį darbą žmonės dirbdami skirtingose įstaigose gali uždirbti skirtingus atlyginimus.

PIRMININKAS. Laikas!

D. GRIŠKEVIČIUS (*DFVL*). Ar nematote čia problemos iš tikrųjų?

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Ačiū už klausimą. Tam ir bus pavyzdinis darbo užmokesčio politikos dokumentas, kad tokių skirtumų nebūtų, bet jų būti gali ir dabar taip yra. Pavyzdžiui, būkime atviri, valstybės tarnybą, pasakysiu tokį žodį, kanibalizuoja valstybės valdomos įmonės, kurios jau labai seniai yra vertinamos pagal darbo užmokestį rinkoje. Jeigu jūs paieškotumėte dabar kokio nors IT specialisto, kibernetinės saugos specialisto viešajam administravimui… Paprastai tokie žmonės turi, iš ko pasirinkti.

Dabar to, ką jūs klausėte apie kitus darbuotojus, ne vadovus, tai vis dėlto nėra taip, kad čia yra tik vadovams skirtas paketas. Vienas iš esminių dalykų, ir tai, beje, nepatinka Teisės departamentui, yra siūlymas nustatyti pareigybių minimaliuosius darbo užmokesčius, tačiau suteikti galimybę didinti tą darbo užmokestį, aišku, proto ribose, pagal darbo užmokesčio politiką institucijoje vadovui, neatsiremiant į kokias nors lubas, po kurių jis turi prigalvoti visokių papildomų krūvių ar kokių nors kitų dalykų, kad išlaikytų žmogų darbo vietoje, nes taip yra dabar. Aš tiesiai šviesiai sakau, kaip yra dabar, ir manau, kad jūs patys puikiai žinote, kaip yra dabar. Yra unikalių kompetencijų, yra ypatingų kompetencijų, kurių darbo užmokestis, tarkime, lyginant su rinka, tiesiog yra iškrentantis iš konteksto. Tarkime, tie patys kibernetinės saugos žmonės, pavyzdžiui, yra būtent tokie žmonės. Todėl tos lubos, į kurias atsiremia darbo užmokestis, kai tada tu turi arba žmo-

gų daryti kažko viršininku, tada gal net sugalvoti kokią nors dirbtinę struktūrą, kur jis būtų viršininku, kad gautų didesnį atlyginimą, arba skirti kokius nors priedus, kurie labai dažnai būna laužti iš piršto, tiesą sakant, nėra nei skaidru, nei tinkama. O tas bazinis dydis, kuris būtų susietas su darbo užmokesčiu, galiotų visiems ir tai yra daug skaidriau, nes jeigu ekonomikoje darbo užmokestis auga, akivaizdu, kad darbo užmokestis taip pat augs ir valstybės tarnyboje. O dabar augs tiek, kiek nuspręs Seimas, bazinio dydžio. Tas bazinio dydžio didinimas visada yra politinis sprendimas, visiškai diskrecinis ir nebūtinai atliepiantis kokią nors ekonominę dinamiką.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia G. Surplys.

G. SURPLYS (*LVŽSF*). Ačiū, Vytautai. Gerbiama premjere, iš tikrųjų reforma yra svarbi, laukta ir tai kelia klausimą, kodėl tik dabar jūs ateinate į Seimą su šiuo projektu.

Perimdamas Domo klausimą arba pratęsdamas (vis dėlto konkretaus atsakymo aš neišgirdau), panaudosiu konkretų pavyzdį Migracijos departamento, kurio nei mūsų Vyriausybė, nei jūsų Vyriausybė problemos nesugeba išspręsti. Ir čia tai, ką jūs sakote, kad mes pakelsime bazinį dydį ar dar kaip nors motyvuosime darbuotojus, vis tiek atsiremia į esminę problemą, kad institucija turi daug darbuotojų ir kitaip būti negali dėl jos krūvio, bet neturi pakankamų resursų. Ir šiame biudžete mes irgi nesugebėjome surasti pinigų jiems pakelti. Tai vis dėlto tas klausimas, ar galima numatyti daugiau valstybės tarnybai, išlieka aktualus.

Ir kitas dalykas, kalbant apie politikų atlyginimus, vis dėlto kokie buvo skaičiavimai ar argumentacija, kodėl būtent politikams atlyginimai turėtų augti 80 % ar panašiai? Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Ačiū jums už klausimą. Nebuvo tokio uždavinio, kad politikams turi augti atlyginimai kokiu nors konkrečiu procentu. Tiesiog buvo sudaryta bendra lentelė, pradedant nuo viršaus, tam tikrų atsakomybių ir palyginamų pareigybių, kaip Seimo Pirmininko, Vyriausybės vadovo ir Aukščiausiojo Teismo pirmininko, ir toliau jau atitinkamai kaskaduojant tuos koeficientus žemyn. Turint mintyje, kad tai yra tie žmonės, kurie neturi galimybių jokių priedų už nieką gauti, nei kažkokių kitų dalykų. Tai yra tiesiog darbo užmokestis toks, koks jis yra.

Ar jis yra per didelis? Kas nors pasakys, kad gal ir per didelis, nes tai yra žmonės, kuriems atrodo, kad 141 žmogus Seime nieko neveikia. Bet man atrodo, kad jūs patys nesutiktumėte su tokiu teiginiu, nes tai yra tiesiog Seimo nario darbo nuvertinimas. Ir galiausiai tai, kad Seimo nario darbas būtų normaliai vertinamas, galbūt būtų paskata ir kandidatuoti rinkimuose 2024 metais geriems kandidatams, kurie dabar nekandidatuoja, pažiūrėję į tai, kiek galėtų uždirbti, tarkim, išėję iš privačių verslų ar kažkokių kitų veiklų. Bet tai yra tolimiausias reformos kampas.

Apie darbo užmokestį, apie finansavimą. Migracijos departamentas yra atskira istorija. Ten yra atskirų iššūkių, susijusių su dabartine situacija, su nelegalia migracija ir taip toliau, ir panašiai. Yra Europos Sąjungos parama, kuri mums leis mokėti tuos priedus už didesnį krūvį, nes ten objektyviai yra didesnis krūvis. Ir tikrai mes tą klausimą išspręsime. Tačiau kalbant horizontaliai, tai, be jokios abejonės, bus ir vadovo atsakomybė už biudžetą, nes jis negalės tiesiog indeksuoti visų darbo užmokesčių iki kažkokio kosmoso, ateiti ir pasakyti: dabar aš turiu kreditorinį įsiskolinimą, prašome mums viską padengti. Žinoma, kad taip neveiks, bet darbo užmokesčio fondas didės. Jis ir dabar didėja, tik kokia yra problema? Kad jis didėja dėl to, kad kažkas pareigybių įsisteigė, kažkas priedų kažkokių moka, kažkur stažai užsideda, bet bazinis dydis didėja labai simboliškai. Net tada, kai bazinis dydis iš viso nedidėjo užpraeitos Vyriausybės darbo metu, vis tiek darbo užmokesčio fondas didėjo. Tai tiesiog rodo, kad sistema yra iškreipta.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ir O. Leiputė. Prašom.

O. LEIPUTĖ (*LSDPF*). Dėkoju. Gerbiama premjere, aš užduosiu klausimą apie eilinį valstybės tarnautoją, ne apie vadovus. Jau buvo kalbėta, kad iki šiol ir ateityje tai bus labai sudėtingas, atsakingas darbas. Labai dažnai dėl klaidos, nesvarbu kieno, nukenčia ta pati pirmoji grandis, tas paprastas eilinis valstybės tarnautojas. Į valstybės tarnautojus valstybė investuoja ir įvairių mokymų, stažuočių ar kita forma. Tai dabar to dirbančio žmogaus, kuris ne vienus metus mokėsi, kėlė savo kvalifikaciją, vertė kiek nors atsispindės finansiškai, socialinėmis garantijomis? Ar to atėjusio, pradėjusio dirbti žmogaus ir žmogaus, jau įgijusio labai daug kompetencijų ir gerai dirbančio, atlyginimas kaip nors skirsis ir motyvuos?

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Žiūrėkite, jeigu žmonės yra objektyviai palyginami, žinoma, kad jų darbo užmokestis turi būti panašus, čia nėra klausimo. Bet gali būti taip, kad naujai atėjęs žmogus turi kokias nors kompetencijas, kurių dabar dirbantis žmogus neturi, ir pats supranta, kad jų neturi. Bet techniškai pareigybė gal gali atrodyti ir taip pat, pavyzdžiui, kokių nors IT sistemų specialistas su kažkokia specialia kompetencija. Ar gali būti taip, kad jų darbo užmokestis skirsis? Taip, gali būti, bet minimalus standartas yra labai aiškiai nustatytas įstatyme.

Tai, ką jūs paminėjote, mano supratimu, yra labai svarbus dalykas, bet reforma numato susiejimą su vidutiniu darbo užmokesčiu. Vidutinio darbo užmokesčio dinamika juk taip pat yra ir viešojo administravimo rezultatas. Nors žmonės dažnai sako, kad ekonomika kinta nepaisant valdžios arba gal net ir prieš valdžios valią, bet vis dėlto valstybės institucijos, jeigu jos efektyviai dirba, prisideda prie ekonomikos dinamikos. Todėl yra natūralu, kad ir darbo užmokestis valstybės tarnyboje visų juda kartu su tuo, kur yra to kiekvieno eilinio valstybės tarnautojo indėlis. Ir, man atrodo, tai labiau vertina valstybės tarnautoją, kuris taip dabar labai dažnai bijo prisiimti atsakomybę už savo sprendimus, nes nemotyvuoja. Tada yra geriau žiūrėti biurokratiškai, sausai, sumažinti riziką ir nebandyti spręsti problemos iš esmės. Aš visiškai tam pritariu, jūs visiškai teisi.

PIRMININKAS. Dėkoju. Pratęstas laikas klausti baigėsi. Dabar dėl motyvų už kalbės I. Pakarklytė. Prašom.

I. PAKARKLYTĖ (*LF*). Dėkoju, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Akivaizdu, kad valstybės tarnybos reforma yra strateginis klausimas. Jei ji bus priimta, tai bus ir esminė kadencijos reforma. Valstybės tarnybai yra būtinas kokybinis šuolis, nes neturėdami efektyvaus ir profesionalaus viešojo sektoriaus mes negebėsime toliau sparčiai auginti Lietuvos konkurencingumo. Tai apie trūkumus daug jau kalbėta, bet dar kelis akcentus sudėsiu su aktualiais duomenimis.

Valstybės tarnyba nepritraukia jaunų žmonių. Šiuo metu pagal naujausią statistiką tarnautojų amžiaus vidurkis vyrų yra 48 metai, moterų – 47 metai. Taip pat lyčių balanso toli gražu irgi nėra. 70 % darbuotojų yra moterys, apie 30 % – vyrai. Jeigu kalbėtume apie vadovybės pozicijas, tai, ko gero, bus atvirkščiai. Institucijos nuolat susiduria su darbuotojų trūkumu. Ir kodėl susiduria? Nes konkursai, kaip jau ir minėjo premjerė, 50 % atvejų net neįvyksta, nes į juos niekas neateina.

Kitas momentas, Valstybės tarnybos departamentas dažnai ir nespėja vykdyti tų konkursų. Ne visi vadovais esantys asmenys yra pakankamai stiprūs, kad vestų organizaciją į priekį, ir, aišku, darbo apmokėjimas yra absoliučiai nekonkurencingas. Šie trūkumai valstybės tarnybos modelyje virsta trūkumais teikiant valstybės paslaugas. Ir jeigu mes norime kokybiškų paslaugų, tam yra būtini motyvuoti ir reikiamas kompetencijas turintys darbuotojai. Tad šį ryšį galbūt ne visada taip aiškiai įsisąmonina ir politikai, bet mes negalime tikėtis aukštos kokybės paslaugų, neinvestavę į tą kokybę kuriančius žmones. Kviečiu palaikyti šią reformą, tęsti toliau diskusijas Seime ir sukurti sėkmingą ir efektyvią valstybės tarnybą, nes tai reikš ir sėkmingą valstybę.

PIRMININKAS. Ačiū. Prieš kalbės A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LRF*). Kolegos, kai jūs norite ką nors įtikinti savo reformomis, būkite geri, išmokite bent kelis sakinius mintinai ir pasakykite juos be lapelio. Nes matėme čia skaitymą iš lapelio, dabar matome ten skaitymą iš lapelio. Kai aš pasižiūriu, manęs, žinote, tas tikrai neįtikina, kad ta reforma yra tokia gera, kad reikia visą jos *piarą* susirašyti ir kruopščiai perskaityti. Tai vienas dalykas.

Kitas dalykas, nuskambėjo teiginys, kad tai yra esminė kadencijos reforma. Tai jūsų esminė kadencijos reforma yra du prieštaravimai Konstitucijai ir 61 Teisės departamento pastaba. Čia yra teisėkūros kokybė, kai yra šioje Vyriausybėje daromos esminės kažkokios teisėkūros reformos. Apie tai, kad kuriamos sąlygos nepotizmui, kad kuriamos sąlygos neteisingam atlyginimui, kolegos jau iš tikrųjų kalbėjo labai daug. Ir yra akivaizdu, kad tokia orientacija į decentralizavimą yra susijusi su labai dideliu noru susidarbinti savus. Aš nežinau, kas to gali nematyti, nebent jūs patys, kai jums tuose lapeliuose neparašo, kad to nėra. (*Juokas salėje*)

PIRMININKAS. Dėkoju už nuomones. Kviečiu dabar, kaip ir tarėmės, balsuoti po pateikimo dėl šio didelio paketo.

Balsavo 126 Seimo nariai: už – 70, prieš – 23, susilaikė 33. Po pateikimo pritarta. Siūlomų komitetų, pagrindinių ir papildomų, tikrai nevardinsiu, jūsų dokumentuose tai parašyta, pagal tai ir siūlysiu tvirtinti.

Dabar Ministrė Pirmininkė. Prašau.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Bijau, kad vėl būsiu apkaltinta hiperaktyvumu, bet vis dėlto negaliu nereaguoti. Gerbiama kolegė galėtų pasižiūrėti į tai, kiek yra dabar neužimtų vadovų pozicijų, aš savų tiek neturiu, kur galėčiau juos visus įdarbinti, net jeigu norėčiau tai daryti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Replika – I. Pakarklytė.

I. PAKARKLYTĖ (*LF*). Dėkui. Visų pirma dėkoju visiems palaikiusiems, o kolegei A. Širinskienei noriu pasakyti vieną dalyką. Na, skirtingai nei jūs, kai buvote valdančiojoje daugumoje, atsakingiau yra ruošiamasi ir reformoms, ir detaliau pristatomi klausimai, o ne sukamas nereikšmingai teisėkūros malūnas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Buvo paminėta tikrai gana daug kartų A. Širinskienė. Prašom, jai žodis.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LRF*). Kolegos, aš vis prašau pabaigti vaikų darželį. Kai atsistojate prie mikrofono, jums tiesiog neišeina kitaip, tik, žinote, pas jus kažkas buvo, Petriukas, Jonukas prieš 10 metų padarė. Esmė ta, kad šiandien posėdžių salėje yra reforma su keliais galimais prieštaravimais Konstitucijai ir 60 pataisų po to, kai Vyriausybė iš trečio karto ją pateikė. Su kuo nors čia sveikinti, švęsti ir *baliavoti* iš tikrųjų nėra dėl ko. Reikėtų labai graudžiai verkti, kad per tiek laiko nebuvo sugebėta sutvarkyti elementarių dalykų, kurie jau ne tik ministerijos teisininkui turi būti aiškūs, bet ir paprastai tokių vidutinių gebėjimų studentui universitete.

PIRMININKAS. Labai dėkui už visas pastabas. Paskutinis tuomet T. V. Raskevičius.

T. V. RASKEVIČIUS (*LF*). Buvo pasakyta daug tokių karštų žodžių, vyko daug diskusijų, aš norėčiau pasakyti ką nors gražaus. Kolegei A. Širinskienei norėčiau pasakyti, kad jūsų įtaigaus, spontaniško ir kolegas įtikinančio kalbėjimo gali pavydėti kiekvienas politikas. Ir aš ateityje norėčiau būti į jus panašus. (*Šūksniai, plojimai salėje*)

PIRMININKAS. Ačiū. Tikrai valstybės tarnybos reforma yra pateikta su daugybe gražių replikų. Ar galime patvirtinti, kad komitetų išdėstymas yra toks, koks pateiktas mūsų medžiagoje, ir taip pat kad šie klausimai bus svarstomi atitinkamai, kaip yra parašyta, tai yra pavasario sesijoje? Ar galime tam pritarti bendru sutarimu? Galime. Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Dar vienas tuomet pasitarimas, kolegos. Ar galime dabar laikyti, kad mes turime balsavimo intervalą ir balsuojame už visus apsvarstytus vakarinės darbotvarkės klausimus iš eilės tol, kol baigsime balsuoti, ką jau esame sutarę? Gerai? Ačiū, sutarta.

16.28 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2148(2) (*svarstymo tęsinys*)

Darbotvarkės 1-4 klausimas. Kviečiu balsuoti dėl Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo po svarstymo. Po to iš karto perduodu pirmininkavimą J. Sabatauskui.

PIRMININKAS (J. SABATAUSKAS, *LSDPF*). Užsiregistravo 126, balsavo 126: už – 72, prieš – 3, susilaikė 51. Pritarta. Po svarstymo pritarta.

16.29 val.

Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų, valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2023 metais, įstatymo projektas Nr. XIVP-2132(2) (*priėmimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-1 klausimas – Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų, valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2023 metais, įstatymo projektas Nr. XIVP-2132(2). Čia turime… Du straipsniai jau yra priimti.

Dabar 3 straipsnis. Dėl 3 straipsnio yra Seimo narių grupės pasiūlymas. Ar bendru sutarimu sutinkame, kad būtų pristatytas? Pritarta, galima pristatyti. Kas pristatys? Seimo nariai I. Kačinskaitė-Urbonienė, V. Gapšys, V. Fiodorovas? Kuris? Ieva pristatys. Prašom.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (*DPF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų, kaip mes žinome, dabar bazinis dydis, kuriuo remiantis yra formuojamas darbo užmokestis ne tik politikams, valstybės tarnautojams, bet ir mokytojams, kitiems atsakingiems valstybėje dirbantiems žmonėms, yra 181. Vyriausybė siūlo jį didinti iki 186 eurų, o mes manome, kad 2 % ar 3 % didėjimas yra nepakankamas, atsižvelgiant į labai daug faktorių: tai yra tiek ir infliaciją, tiek ir energetinį spaudimą. Kai kurių būtiniausių prekių ir paslaugų kainų indeksas didėjo ne kelis, o keliasdešimt kartų. Štai kodėl mes siūlome tą dydį didinti bent jau 10 %, atsižvelgiant į visas aplinkybes, nes gali susiklostyti tokia situacija, kad tie valstybės tarnautojai, pedagogai ir kiti valstybės darbuotojai, kurie pagal įvairius socialinės paramos mechanizmus negali gauti paramos, pateks tikrai galimai net į tam tikrus skurdo spąstus. Žinome, kad čia patenka ir jaunos šeimos, kurios turi išlaikyti ir vaikus, ir visa kita. Todėl manome, kad toks didėjimas, kuris net neatliepia infliacijos tempo, būtų reikalingas ir naudingas nestumiant mūsų žmonių į dar didesnį skurdą ir kartu nepasitikėjimą dėl netvaraus darbo užmokesčio formavimo.

PIRMININKAS. Ačiū. Baigėte, taip?

Ministrė Pirmininkė per šoninį mikrofoną.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Aš atsiprašau, bet vėl esu priversta kalbėti be eilės, nes ką tik nuskambėjo netikslūs teiginiai. Aš noriu priminti, kad dėl tokių grupių kaip kultūros darbuotojai, pedagogai ir kiti iš biudžeto apmokami darbuotojai koeficientų keitimo yra priimti sprendimai ir jų darbo užmokesčio didėjimas nėra toks, koks yra bazinio dydžio didėjimas. Tiek pedagogų, tiek ypač kultūros darbuotojų darbo užmokesčio didėjimas ateinančiais metais yra gerokai didesnis, kaip ir, beje, mažiausio darbo užmokesčio valstybės tarnautojų, nes taip pat buvo pakeisti ir koeficientų apatiniai dydžiai. Ačiū. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Kolegos, balsuojame dėl pasiūlymo. Ar replika po balsavimo bus galima? Motyvai dėl pasiūlymo. V. Gapšys – už.

V. GAPŠYS (*DPF*). Dėkoju. Noriu atkreipti dėmesį, kad mes turėtume žiūrėti ne tik pagal atskiras šakas, bet ir į visą valstybės tarnybą. Bazinis dydis taikomas labai daug asmenų. Todėl mes padarėme didžiulę klaidą, kai nuo 2009 metų buvo sumažintas ir nebuvo laiku atkurtas dydis. Mes dabar tik pasiekėme tuos dydžius, nepaisant to, kad infliacija per tą laiką padidėjo maždaug 50 %, tai yra suvalgė visa tai, ką galėjome gauti. Todėl aš manau, kad 200 eurų yra minimumas, kuris turėtų judėti. Mes šiuo atveju nepadarėme visko. Aš manau, kad mes netgi priešingai… Konstitucinis Teismas buvo pasisakęs, kad turime atkurti, kai atsiranda finansinių galimybių. Mes neatkūrėme laiku, dabar tik pasiekėme tuos dydžius. Todėl aš įsivaizduoju, kad jeigu mes pradėtume kelti konstitucinius klausimus, tai čia dar greičiausiai rastume ir prieštaravimą Konstitucijai, kad dėl infliacijos nėra pakankamai įvertinamas mūsų bazinio dydžio didėjimas. Todėl aš siūlau visiems palaikyti ir pagaliau paimti, kad bazinis dydis būtų ne iš lubų nukabinamas, o atitiktų ir infliaciją.

PIRMININKAS. Prieš kalba M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aš tik atkreipsiu dėmesį į tai… Iš pradžių siūlymas, ar yra palaikančių, tada komiteto nuomonė, komiteto sprendimas, tada motyvai. Galbūt išklausykime pradžioje komiteto sprendimą ir tuomet pereisime prie motyvų, jeigu jūs neprieštarautumėte tokiai tvarkai.

PIRMININKAS. Tai pristatykite komiteto nuomonę.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Aš nesu komiteto narys…

PIRMININKAS. Ar jūs iš vietos pristatysite?

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). …norėčiau kalbėti dėl motyvų kalbėdamas prieš. Jeigu iš pradžių suteiktumėte komitetui, tuomet galėčiau po komiteto sprendimo pristatyti motyvus, kaip paprastai vyksta.

PIRMININKAS. Nelabai suprantu, ko jūs norite.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerai. Tuomet…

PIRMININKAS. Komiteto pranešėjas kolega J. Džiugelis pristatys komiteto nuomonę.

J. DŽIUGELIS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Socialinių reikalų ir darbo komitetas, kaip pagrindinis komitetas, apsvarstė šį siūlymą ir įvertinęs, kad dabartinis siūlymas

yra pagal Nacionalinę kolektyvinę sutartį, tai yra keliama 5 eurais, taip pat įvertinęs tai, kad papildomai reikėtų 330 mln. eurų valstybės lėšų, nutarė šiam siūlymui nepritarti. Balsavimo rezultatai: už – 4, prieš – 1, susilaikė 6.

PIRMININKAS. Kolega Mykolai, dar kartą prašome.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Atsiprašau, kad pertraukiau jus, tiesiog norėjau atkreipti dėmesį, kad svarbu išklausyti ir komiteto nuomonę.

Galbūt papildysiu tai, ką kalbėjo Ministrė Pirmininkė. Iš tiesų kultūros darbuotojams į rankas ateinančiais metais didės pajamos 120 eurų, statutiniams pareigūnams – taip pat 120 eurų, mokytojams – 150 eurų, rezidentams – 160 eurų, gydytojams – 170 eurų. Iš tiesų yra labai platus ratas asmenų, kam yra didinami atlyginimai, koeficientai, įskaitant ir tuos, kurie dirba biudžetiniame sektoriuje.

Taip pat noriu atkreipti dėmesį, kad bazinio dydžio didinimas 5 eurais yra sparčiausias, nei ką mes matėme pastaruoju metu. Gaila, nematau gerbiamo kolegos A. Syso, kuris vis kritikavo, jog negrįžtame į prieškrizinį lygį. Taigi grįžtame į tą lygį ir tikiuosi, kad mes jį pralenkiame ir toliau lenksime nuosekliai didindami bazinį dydį taip, jog jis didėtų sparčiai ir sparčiau, nei buvo didinimas iki šiol. Atkreipsiu dėmesį, kad ankstesnė Vyriausybė taip pat didino, bet paskutinis didinimas buvo vos 1 euru. Šiuo atveju tai yra 5 eurais.

Šis siūlymas didinti 5 eurais reiškia, jog valstybės biudžetui reikės papildomai maždaug 118 mln. eurų. Jeigu būtų pritarta ir šiam papildomam siūlymui, reikėtų dar papildomai 330 mln. eurų. Tai tikrai yra geras noras, teisinga kryptis ir suprantamas argumentas, jog didėtų ne lėčiau, nei auga infliacija, bet šiuo atveju jau yra didinami koeficientai ir jau yra didinamas bazinis dydis daug sparčiau, nei jis buvo didinamas iki šiol. Todėl kviečiu susilaikyti dėl šio siūlymo.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, nuomonės išsakytos. Balsavimas dėl grupės Seimo narių pasiūlymo. Jį pristatė I. Kačinskaitė-Urbonienė. (*Šurmulys salėje*)

Užsiregistravo 126, balsavo 125: už – 54, prieš – 37, susilaikė 34. Pasiūlymui nepritarta.

Dėl viso straipsnio dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Tiesa, po balsavimo replika priklauso I. Kačinskaitei-Urbonienei.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (*DPF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aš suprantu, mes tikrai įvertinome tai, kad koeficientai didėja, ir atkreipėme į tai dėmesį. Bet reikia suprasti tai, kad net su visais koeficientais, net su baziniu dydžiu pedagogų atlyginimai, pavyzdžiui, didės tik 13 %. Tas net nepadengia infliacijos tempo. Tuo labiau mes turime susitarimą dėl švietimo ir nuo 2024 metų turime pasiekti 130 % vidutinio šalies atlyginimo. Tokiais tempais didindami tikriausiai nepasieksime. Štai kodėl mes siūlėme drastiškesnį ir taip pat tolygiai kompleksiškai žiūrėdami į visą valstybės sektorių ir valstybės tarnautojams. Šiandien premjerės aktyvumu reikia tik pasidžiaugti, bet kartu turime turėti aiškią diskusiją ir ne tik remtis vienos pusės argumentais.

PIRMININKAS. Be eilės Ministrė Pirmininkė. Prašom.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Ir pasieksime.

PIRMININKAS. Kaip ir priklauso, pagal įstatymą.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Ir pasieksime… (*Balsai salėje: „Nepasieksime!“*) Kaip nepasieksime! Jeigu jau kitais metais pasieksime 120, 2024 metais pasieksime ir 130.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, dėl viso 3 straipsnio. Ar galime bendru sutarimu jam pritarti? Prieštaraujančių nėra. Pritarta bendru sutarimu 3 straipsniui priėmimo stadijoje.

Dėl viso įstatymo projekto dėl balsavimo motyvų. T. Tomilinas už.

T. TOMILINAS (*DFVL*). Gerbiami kolegos, pasisakau už vien todėl, kad buvo sutarimas profesinių sąjungų ir valdžios dėl šio bazinio dydžio pakėlimo. Gerbiant praeitą kadenciją, sakyčiau, pradėtas labai aiškias tradicijas, na, gerbti sutartus dalykus, sunku būtų pasisakyti prieš. Tačiau šiandien svarstydami reformą tikrai išgirdome labai daug negatyvo, būtent iš premjerės ir iš kitų kolegų lūpų, apie tai, kad bazinis dydis yra dėl kažko kaltas ir koeficientai čia yra bėda, nors kitose srityse puikiausiai veikia tie koeficientai ir jūs patys juos didinate.

Tikrai negirdėjau aš rimtų argumentų, kodėl ši reforma yra daroma ir kodėl paprasčiausiai nedidinamas tas pats bazinis dydis, apie kurį mes šiandien kalbame. Kodėl mes jo nedidiname tiek, kad iš tiesų atlieptume infliaciją, parodytume tam tikrą pavyzdį arba tam tikrą kryptį, kur turi judėti visas viešasis sektorius?

Taip, tai kainuoja daug pinigų, tačiau mes ir turime didinti algas viešajam sektoriui. Būtent bazinio dydžio kėlimu. Kas trukdo tai daryti? O trukdo šaltinių neturėjimas. Dabartinė siūloma valstybės tarnybos reforma atrodo toks figos lapelis. Nepavykus surasti iš tikrųjų tvarių šaltinių, kaip pildyti biudžetą, nesukūrus naujų mokestinių pajamų, siūloma eiti vadovų įgalinimu atleisti ir bausti. Blogas kelias, bet siūlau balsuoti už.

PIRMININKAS. Dėl balsavimo motyvų… Nebenori M. Majauskas kalbėti. Daugiau nėra norinčių kalbėti. Kolegos, balsuojame dėl viso įstatymo projekto priėmimo stadijoje. Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų, valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2023 metais, įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo124, balsavo 123 Seimo nariai: už – 110, prieš – 1, susilaikė 12. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

16.44 val.

Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2023 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2143(2) (*priėmimo tęsinys*)

Kitas darbotvarkės 2-2.1 klausimas – Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2023 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2143(2). Priėmimo stadija. Prieš tai, kai buvo svarstoma, buvo penki straipsniai jau priimti. Dėl 6 straipsnio yra Seimo narių grupės pasiūlymas. Ar galime bendru sutarimu sutarti, kad bus pristatytas pasiūlymas? Ačiū, pritarta. Kolegė R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (*DFVL*). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Mieli kolegos, iš tikrųjų vertiname praėjusios Vyriausybės ir šios pastangas didinti socialinio draudimo pensijas. Tačiau mes, grupė Seimo narių, norime akcentuoti individualiosios pensijos dalies papildomo didinimo svarbą ir galimybes ir atitinkamai teikiame argumentus, kad būtina įvertinti didesnį ir spartesnį socialinį teisingumą, jo labai reikia, kad mes suvoktume, kad sumokėtų įmokų ir išmokų ryšys yra galimai didesnis, kad skatintume sąžiningai mokėti mokesčius ir tikėtis didesnės pensijos ir pasiekti 50 % pasikeitimo dydį.

Antras argumentas – „Sodros“ rezervo būtinybė nenuneigiama ir labai svarbi. Tačiau atkreipkime dėmesį, kad 2023 metais rezervas pasieks 1 mlrd. 605 mln. Bus pervesta 312 mln. papildomai ir čia vėl šie dydžiai leidžia teikti mūsų pasiūlymą, kuris pareikalautų 89 mln. ir sudarytų tik 5 % rezervo fondo. Vėlgi atkreipiame dėmesį ir vertiname Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimą, pagal kurį yra nustatyta tvarka, kaip naudoti rezervo fondą. Šiuo atveju mums visiems reiktų bent jau ateityje pagalvoti, galbūt tikslinga keisti tvarką, galbūt tikslinga sutarti, koks tai turėtų būti dydis, kad būtų galima pasiekti pagrindinį akcentą: didinti individualios pensijos dalį ir skatinti žmones, mokant mokesčius, tikėtis didesnės pensijos. Todėl teikiamu pasiūlymu mes prašome papildomos individualios socialinio draudimo pensijos dalies indeksavimo koeficientą padidinti ir pensijų apskaitos vieneto vertės dydį taip pat padidinti atitinkamu dydžiu, o tai, kaip aš ir sakiau, sudarytų 5 % rezervo. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvadą dėl šio pasiūlymo pristatys komiteto pirmininkas M. Lingė.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Komitetas laikėsi nuosekliai, kaip ir dėl ankstesnio savo sprendimo. Atkreipiamas dėmesys, kad analogiškam pasiūlymui Seimas svarstydamas šią savaitę antradienį nepritarė po svarstymo. O kad būtų galima naudoti rezervo lėšas, ten turi būti numatytas įstatyme reikalavimas išskirtinės aplinkybės. Šių lėšų šiuo metu naudoti nebūtų galima, nes tokių išskirtinių aplinkybių nėra nustatyta, o žiūrint į ateitį, tiesiog žiūrint į pensijų ateitį, į kitų metų didinimus, kai mažiau augs darbo užmokestis, prognozuojama, ir tada ims galioti visai kita taisyklė, kaip būtų indeksuojamos pensijos. Tas indeksavimas galėtų būti ženkliai, reikšmingai mažesnis – beveik trimis kartais, negu yra dabartinė šių metų prognozė. O dėl rezervo ateities, tai iš tiesų komitete taip pat svarstėme ir kalbėjome, kad išgyvenus kitų metų situaciją, kai matysime, kokie yra nedarbo situacijos rodikliai, kiek turime bankrotų ir kokia apskritai socialinė ekonominė padėtis,

išties būtų galima turėti diskusiją, koks galėtų būti rezervo panaudojimas ir kokiomis aplinkybėmis ką su juo galėtume daryti ateityje.

Balsavo už pasiūlymą 6, prieš nebuvo, susilaikė 6 ir posėdžio pirmininko balsu sprendimui nepritarta.

PIRMININKAS. Ačiū komiteto pirmininkui. Dėl balsavimo motyvų L. Nagienė – už. Dėl pasiūlymo.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kolega, iš tikrųjų palaikau šį siūlymą, nes taip sumažintume ir šešėlį. Visada mes skatinome sąžiningai mokėti mokesčius, nes tau turės įtaką, visada sakydavau – tau turės įtaką, tavo pensijos dydžiui. Šiuo atveju mūsų ta atskirtis nuo jo darbe buvusio gaunamo darbo užmokesčio ir dabar gaunamos pensijos yra kur kas didesnė, didesnė atskirtis. Iš tikrųjų mes tą mažinkime. Mūsų siekis yra pasiekti bent 50 %. Dabar mes turime beveik 45 %. Neturime net 45 %. Taip mes pasiektume tikrai ženkliai ir aš manau, kad perkamoji galia būtų didesnė.

Dar vienas dalykas. Galvokime apie infliaciją. Infliacija, įvertinus praeitų metų ir šių metų infliaciją, yra gerokai didesnė. Mes didiname, taip, didiname pensijas, viskas džiugu, iš tikrųjų pensininkai tuo atveju yra patenkinti. Bazinė pensija didėja ir individuali. Bet jei mes didinsime individualią dalį, mes parodysime, kad tu mokėsi daugiau ir tu gausi didesnę pensiją, kai tau sueis senatvės amžius. Aš tikrai kviečiu palaikyti dėl to, kad žmonės yra suinteresuoti mokėti daugiau, bet tikėdamiesi gauti didesnę išmoką. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėl balsavimo motyvų prieš – M. Navickienė.

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Na, gerbiama Laima ir gerbiami siūlytojai, aš manau, mes esame susitarę visi balsuodami dėl pensijų reformos, kai vykdėme drauge, keitėme ir susitarėme, kad turime artėti prie 50 % pakeičiamumo normos. Susitarėme dėl terminų, kada pasieksime šitą pakeičiamumo normą, ir ten kryptingai ir einame kasmet indeksuodami pensijas sparčiau, negu tai būtų vykę iki mūsų priimtų sprendimų.

Dabar, jeigu mes įvertintume konkretų šitą siūlymą, pamatytume, kad 10,1 % scenarijaus atveju 2025 metais mes matytume ypač reikšmingą pensijų augimo sulėtėjimą, nes indeksuojant pagal septynerių metų vidurkio taisyklę susiformuotų jau neigiamas pensijų draudimo rūšies balansas. Dėl to indeksavimo koeficientas 2025 metais jau būtų ne 7,6 %, taikant septynerių metų vidurkio taisyklę, o tik 2,6 %. Mes šiandieną, galvodami apie šių metų rezultatus, turime galvoti apie tai, kad pensijos tvariai turės augti ir kitais, ir dar kitais metais. Taip pat yra kita rizika, kad atlyginimai 2023 metais augtų reikšmingai lėčiau negu pensijos, ir, aišku, tada mažų pensijų santykis, mažų pensijų didėjimas būtų ženkliai mažesnis.

Tikrai kviečiu, kolegos, laikytis to, dėl ko susitarėme visi kartu. Pensijos turi augti, jos auga reikšmingai, apie 65 eurais augs vidutinė pensija. Tikrai darome dėl pagyvenusių žmonių skurdo tai, ką galime, kad jie patirtų kuo mažesnes tiek infliacijos, tiek augančių energijos kainų pasekmes. Ačiū.

PIRMININKAS. Kolegos, dėl motyvų jau pasisakyta. Dėl pasiūlymo dėl 6 straipsnio turėtume balsuoti. Balsuojame.

Užsiregistravo 117, balsavo 116: už – 48, prieš – 36, susilaikė 32. Pasiūlymui nepritarta.

Dar vienas grupės Seimo narių pasiūlymas. Dėl pristatymo. Ar galime leisti pristatyti? Bendru sutarimu. Ačiū.

Replika po balsavimo per centrinį mikrofoną. Prašom.

K. ADOMAITIS (*LF*). Dėl protokolo. Mano balsą prašau įskaityti prieš.

PIRMININKAS. Ačiū. K. Adomaitis norėtų, kad jo balsas protokole būtų pažymėtas prieš.

Prašau. L. Kukuraitis pristato pasiūlymą.

L. KUKURAITIS (*DFVL*). Gerai, pusė minutės jau praėjo, tai pabandysiu per pusantros pristatyti.

Gerbiami kolegos, šiandien pristatant antrąjį Biudžeto projektą buvo siūloma padidinti mažas pensijas, įdėta beveik 30 mln. eurų. Iš kur tai atsiranda? Socialinės apsaugos ir darbo ministerija greičiausiai suskaičiavo minimalių vartojimo poreikių dydį, kuris pagal šitą didinimą, koks yra šiandien, auga virš 30 %. Ką tai reiškia? Minimalių vartojimo poreikių dydis skaičiuoja, kiek prekių ir paslaugų reikia žmogui išgyventi.

Jeigu minimalių vartojimo poreikių dydis, būtinosios prekės ir paslaugos, per metus auga 30 %, man atrodo, yra skandalinga bazinę pensijos dalį, kurią gauna visi pensininkai irgi išgyvenimui, didinti tik 9 %. Mūsų su kolegomis siūlymas yra prilyginti tiek, kiek „Sodra“ gali mokėti, 16 %, tiek mes turėtume skirti ir iš valstybės biudžeto, nes į valstybės biudžetą irgi sukrenta darbo užmokesčio fondas, tai yra per GPM, net jeigu mes jį išdaliname kitoms reikmėms.

Todėl mūsų siūlymas yra toks ir prašome pritarti, nes tai mažintų pensininkų skurdą, mažintų infliacijos įtaką ir atkurtų socialinį teisingumą, kurį mes buvome pažadėję 2019 metais, kai dalį „Sodros“ biudžeto atidavėme į valstybės biudžetą. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Prašom pristatyti pagrindinio komiteto išvadą.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Komitetas nepritarė šiam pasiūlymui. Pirmiausia siūlymas prieštarauja Socialinio draudimo pensijų įstatyme numatytai pensijų indeksavimo tvarkai. Reikėtų keisti ir šį įstatymą norint pritaikyti šitą siūlymą.

Kitas argumentas – papildomos išlaidos iš valstybės biudžeto. Skaičiuojama, kad reikėtų 156 mln. eurų. Balsuojant už 5, prieš nebuvo, susilaikius 7, siūlymui nėra pritarta.

PIRMININKAS. Ačiū. Pirmininke, dar nepabėkite. Dar vienas straipsnis.

Dėl balsavimo motyvų už – T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (*DFVL*). Gerbiami kolegos, gerbiami konservatoriai, jūs taip gerai pradėjote kadenciją. Mes iš tikrųjų kartu su valstiečiais, demokratais, socialdemokratais net pavydėjome. Kalbėjote apie skurdo mažinimą, pradėjote daryti tokius sprendimus, kuriuos mes tik planavome, o jūs paėmėte ir padarėte, pavyzdžiui, dėl pensijų, kai stažo įtaką sumažinote, iš apačios pradėjote kelti pensijas ir pasirodė šioks toks galimas skurdo mažinimo projektas ateityje, bet dabar jūs grįžtate prie savų metodų: kalbate apie interesus tų, kurie daug uždirba. Viskas suprantama, ideologiškai pagrįsta, bet tai nepadės spręsti skurdo problemų. Mes turėsime… Mes programuojame dabar ilgainiui atotrūkį ir skurdo didėjimą, ypač toje jautrioje žmonių kategorijoje.

Mes nesilaikome pažado. Nėra nieko baisesnio, kaip politikų nenoras ankstesnių kadencijų duoto žmonėms pažado tesėti, ypač, kai tas pažadas duotas kartu. Ir pozicija, ir opozicija tais laikais, 2019 metais, kai mes pasakėme, kad didinsime bazinę pensiją iš valstybės biudžeto sparčiau negu individualią, kad spręstume skurdo problemą, tam pritarė visi. Ir buvo pasiųsta žinia žmonėms, kad iš dalies kompensuodami ankstesnes skriaudas pensininkams mes iš bendrų mokesčių sugebėsime ištraukti šią kategoriją žmonių iš skurdo.

Praėjo dveji treji metai, viską užmiršome, darome viską dabar kaip anksčiau. Negerai. Siūlau balsuoti už šį pasiūlymą, kuris gelbėja situaciją ir taip pat gelbėja valdančiosios partijos įvaizdį. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dėl balsavimo motyvų prieš – M. Navickienė.

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Gerbiami demokratai, nuo biologijos grįžtant ant žemės ir prie faktų. Aš stebėdama jus galvoju, kaip jūs tarpusavyje susikalbate, nes tai, ką siūlo gerbiamas L. Kukuraitis, yra kardinaliai priešinga tam, ką siūlo gerbiama R. Baškienė. Kalbant apie nenuoseklumą, čia toks, sakyčiau, labai geras iliustratyvus pavyzdys, kaip vienas siūlo didinti tik individualią dalį, kitas siūlo didinti tik bazinę dalį. Valdantiesiems čia nors persiplėšk. Bet aš grįžčiau…

Žiūrėkite, aš grįžčiau prie faktų. Mes susitarėme, turime bendrą tikslą, kad pakeičiamumo norma pasiektų 50 %. Susitarėme, kad buvo valinis vienkartinis sprendimas bazinę pensiją padidinti. Aš priminsiu, kad socialinio draudimo pensijos kitais metais kainuos 4,9 mlrd. eurų. Iš jų – 2,7 mlrd. eurų valstybės biudžetas skirs bendrajai daliai, iš kurių reikės per 200 mln. kitų mokesčių. Tai yra labai svarbu paminėti. Apskritai tas tik bazinės dalies siūlymas tik plokštintų pensijas ir tai prieštarautų tam, ką mes esame susitarę, tai yra stiprinti įmokų ir išmokų ryšį, apie ką kalba ir Valstybės kontrolė. O mažiausių pajamų gavėjų pajamos yra užtikrinamos, kaip žinote, ne vien tiktai pensijomis – taip pat mažų pensijų priemokos yra šiame biudžete numatytos.

Seimo narių pasiūlymas reikalautų 170 mln. papildomai biudžete. Tai, ką jūs sakote ir vedate analogiją su „Sodra“, vėlgi priminsiu, ką mes esame susitarę. Mes esame susitarę sparčiau indeksuoti individualią dalį tada, kai „Sodros“ biudžetas turi perviršį, ir perviršio dalį mes atsakingai investuojame į individualios dalies didinimą. Ar jūs kur nors girdėjote apie valstybės biudžeto perviršį šiemet, nes aš negirdėjau tokios aplinkybės? Ir tai iš valstybės biudžeto yra skiriama per 2,9 mlrd. eurų bazinei pensijai.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, dėl motyvų nuomonės išsakytos. Balsuojame dėl Seimo narių grupės pasiūlymo dėl 6 straipsnio. Pasiūlymą pristatė L. Kukuraitis. (*Šurmulys salėje*)

Užsiregistravo 113, balsavo 113: už – 43, prieš – 37, susilaikė 33. Pasiūlymui nepritarta. Kolegos, dėl viso 6 straipsnio. Atsiprašau, replika po balsavimo – R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (*LRF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Išties, kolegos, laukiau aš to balsavimo, laukiau, kada bus balsuojama dėl L. Kukuraičio pasisakymo, galvojau, kuris čia taip *šustrai* iššoks už. Prieš 22 minutes Demokratų frakcija „Vardan Lietuvos“ labai taip pūkšt kalė, balsavo už PVM lengvatą restoranams ir viešbučiams. Pūkšt 127 kaip į užpakalį kažkam nuėjo. Jei žinotumėte, restoranais, kavinėmis ir prabanga naudojatės jūs, PVM lengvata yra taikoma nuo 12 % iki 18 %, Lietuvos gyventojai turi galimybę nueiti į kavinę, restoraną ir pavalgyti. Skurdo lygis didės 0,4 % pagal visą statistiką, jūsų vertinimu. Čia jiems reikia 170 mln. Gal jūs suskirstykite, kur yra jūsų prioritetas, ar tūnkšt savo elitui duoti restoranams, kavinėms 127 mln., ar eiliniam, paprastam žmogui? Turėkite *biškį* gėdos. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Kolegos, turime… (*Balsai salėje*) L. Kukuraitis – replika. Prašom.

L. KUKURAITIS (*DFVL*). Taip, kadangi buvau paminėtas. Tai, kad plyšta biudžetas, nėra opozicijos problema. Tai, kad mes neturime pensijos bazinei daliai lėšų, nėra opozicijos problema. Tai yra valdančiųjų problema, kad jie išdalina, už stažo naikinimą atiduoda, ir kitos iniciatyvos, kurios eina pensijoms, bet ne bazinei pensijos daliai, vadinasi, ne visiems pensininkams, kaip buvo sutarta 2019 metais. Ir PVM lengvata nėra tiems, kurie valgo, nes jiems kainos nuo to nenukris, tai yra darbuotojams, kad jie išliktų darbo rinkoje, kad sektorius nesugriūtų. Apie tai kalbama. Už tai mes balsavome. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Ačiū. Nuomonės išsakytos. Draugiškai pasidalinote komplimentais. Kolegos, 6 straipsniui galime bendru sutarimu pritarti? (*Balsai salėje*) Nėra prieštaraujančių. (*Šurmulys salėje*) Nori balsuoti kolegos. Ką gi, balsuojame dėl… Atsiprašau, dėl motyvų nematau, nėra norinčių. Balsuojame dėl 6 straipsnio.

Užsiregistravo 112, balsavo 111: už – 75, prieš nėra, susilaikė 36. Priimtas 6 straipsnis.

7 straipsnis. Dėl jo yra pasiūlymas, tačiau jisai susijęs su prieš tai buvusiais dviem pasiūlymais, nes siūloma papildomai skirti lėšų. Kadangi tiems siūlymams nepritarta, manau, ir šio siūlymo nėra prasmės pristatyti.

Dėl viso 7 straipsnio nėra norinčių kalbėti. Balsuojame dėl 7 straipsnio.

Užsiregistravo 114, balsavo 113 Seimo narių: už – 75, prieš nėra, susilaikė 38. 7 straipsnis priimtas.

8 straipsnis. Nėra norinčių kalbėti. Galime bendru sutarimu pritarti 8 straipsniui? Ačiū, 8 straipsnis priimtas bendru sutarimu.

9 straipsnis dėl įsigaliojimo, kad įsigalioja nuo sausio 1 dienos. Galime bendru sutarimu pritarti dėl 9 straipsnio priėmimo? Ačiū, pritarta. 9 straipsnis priimtas.

Balsavimo motyvai dėl viso įstatymo. Už – M. Lingė.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Klausant argumentų, kai buvo kalbama apie pasiūlymus sparčiau ir dar daugiau didinti pensijas, atrodo, lyg jos iš viso nebūtų didinamos. Tačiau svarbu sudėti akcentus – papildomai pusė milijardo pinigų, eurų, yra skiriama kitais metais pensijoms indeksuoti. Individualioji dalis – 15 %, bendroji – 9 %. Ta kryptimi, kur išlaikomi tie skirtumai ir skatinama mokėti įmokas ir gauti išmokas, judama link… skatinamas individualiosios dalies reikšmės ir svorio augimas ateityje.

Žiūrėdami į kitus metus jau matome, kad darbo užmokesčio augimo prognozė bus tikrai žemesnė negu šiais metais, apie 8 %. Suprantame, kad „Sodros“ pajamos augs vos apie 9 %, tačiau išlaidos yra projektuojamos 13 %. Išties turi būti suderintos galimybės.

Labai daug kalbame apie skurdą. Žiūrint į skurdo situaciją, jeigu dar pažiūrėtume į 2018 metų skurdo rizikos lygį tarp vyresnių asmenų, jis buvo apie 38 %. Faktiškai toks pats, koks 2021 metais. Čia tiems raudantiems, kokia prasta politika yra vykdoma šiuo metu. Bet svarbu kalbant apie skurdo rizikos ribą, ją šiuo metu turime 483, tiesa, jau prognozuojama, kad 2022 metais bus 516 eurų, tačiau didinant pensijas, sparčiau jas indeksuojant, vidutinės pensijos dydis pralenks skurdo rizikos ribą ir vidutinė pensija kitais metais planuojama 540 eurų. Turėtų padidėti 60 eurų. Išties yra svarbus momentas, ko anksčiau nepavykdavo pasiekti, tos lenktynės vykdavo išti-

sai. Kalbantiems, kad viskas turi padengti infliaciją procentu į procentą, nereikėtų pamiršti, kad yra ir kitų priemonių, padedančių sunkesnėms, pagalbos stokojančioms grupėms: tai yra kompensacijos, paramos mechanizmai, kurie taip pat padeda amortizuoti infliacijos iššūkius. Todėl kviečiu palaikyti ir balsuoti už.

PIRMININKAS. Dėl balsavimo motyvų prieš – R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (*LRF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas Mindaugai, labai gerai prisimenu, kai tu buvai D. Grybauskaitės patarėju. Tuo metu buvo mūsų Vyriausybė, A. Butkevičius buvo premjeras. Kaip tu per Žinių radiją antradieniais mus plakdavai, kaip tu „Ryto garsuose“ per LRT 8 valandą be atvangos kalei mus nuo žemės paviršiaus – per mažai kelia, viskas blogai, bazinis blogas, ką jūs čia darote. Aš turiu išsisaugojęs gal septynis tavo įrašus archyve dėl įdomumo. Dabar tu čia žydi, tiesiog žydi salėje. Bet iš esmės bent turėtumėte drąsos padėkoti, kad būtent 2012–2016 metų Vyriausybė, vadovaujant A. Butkevičiui, ir priėmė indeksavimą. Būtent po didelių mūsų diskusijų ir po didelių klausimų Lenkų rinkimų akcijos, partijos „Tvarka ir teisingumas“, Darbo partijos ir socialdemokratų dėka tas indeksavimas ir atsirado. Ir eliminavome galimybę politikams čia, Seime, laužyti rankas, žadėti ir panašiai, ir panašiai.

Gerbiami kolegos, tikrai aš balsuodamas susilaikysiu, nes šiandien matau tą cirką ir matau tas paramas, kurias daliname į dešinę ir į kairę. Dalindami paramas į kairę ir į dešinę mes, priešingai – didiname skurdo lygį. Šiandien turime siekti didinti bazinį pajamų dydį. Šiandien mūsų prioritetas yra, kad žmogus uždirbtų daugiau ir kad jo ateitis būtų teisingai ir protingai sureguliuota. Žmogus jaučiasi orus ir sąžiningas, kai gali nusipirkti neprašydamas pašalpos ar kokios nors paramos. Nustokime vieną kartą galvoti apie pašalpinę valstybę. Sau principą iškelkime „Sodros“ biudžete, kad tai yra valstybė numeris vienas Europoje.

PIRMININKAS. Dėl balsavimo motyvų už – M. Majauskas. (*Balsas salėje: „Dabar jau gausite atsakymą.“*)

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, iš tiesų norisi, jog pensijos būtų didinamos sparčiai ir sparčiau, nei auga infliacija. Priminsiu, kad šiais metais vidutinis infliacijos dydis, tikėtina, sieks apie 18 %, kitais metais, skaičiuojama, apie 6 %. Tai yra tikrai istoriškai sparčiausias kainų augimas, kurį fiksuoja Lietuva ir kurį mes matysime per šiuos dvejus metus. Bet lygiai taip pat yra istorinis pensijų didinimas, kurį įgyvendina ši Vyriausybė, tai yra per šiuos ir kitus metus pensijos vidutiniškai augs 30 %. Paskutinį kartą toks didinimas buvo, rodos, 2008 ar 2007 metais socialdemokratų vadovaujamos Vyriausybės. Deja, per daugiau nei dešimt metų nebuvo nieko panašaus nė vienos kitos Vyriausybės demonstruota, būtent tai, ką daro ši Vyriausybė, priimdama sprendimą sparčiai didinti pensijas.

Dar kartą atkreipsiu dėmesį – 30 % per dvejus metus. Mano supratimu, tai yra tikrai reikšmingas ir spartesnis pensijų didinimas, nei yra kainų augimas. Tą reikia, mano supratimu, fiksuoti. Taip pat svarbu atkreipti dėmesį, kodėl reikia vyresnio amžiaus žmonėms sparčiau didinti pajamas, nei auga infliacija. Todėl, kad jų galimybės užsidirbti yra ribotos, jų santaupos yra ribotos, galimybės pasiskolinti pinigų – taip pat, užsidirbti – taip pat. Todėl, mano supratimu, yra teisingas sprendimas sparčiai didinti pensijas ir būtent tai šis įstatymas įgyvendina. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl balsavimo motyvų T. Tomilinas – prieš. O replikuoti suteiksiu žodį po balsavimo. (*Balsai salėje*)

T. TOMILINAS (*DFVL*). Aš labai abejoju, gerbiami kolegos, Mykolo skaičiais. Pensijos didinamos mažiau, negu infliacija didėja realiai, jeigu mes įvertinsime 2021 metus. Tiesiog pasitikrinkite skaičius. Reiktų visą laiką, kai giriatės, kad didinate pensijas sparčiausiai, prisiminti, kad Lietuva yra lyderė pagal kainų ir ypač maisto kainų augimą Europoje. Jeigu įvertinsite… (*Balsai salėje*) *Okay*, gerai, antra vieta taip pat garbinga. Šiuo atveju tikrai neturime kuo didžiuotis, jei esame tarp lyderių. Visi didinimai turi būti skaičiuojami, vertinant perkamąją galią. Jeigu jūs ją įvertinsite, vargu ar šis padidinimas bus kuo nors ypatingas, net lyginant su ankstesniais.

Todėl šiandien mes galėjome priimti kur kas racionalesnį sprendimą ir didinti bazinę pensiją taip, kaip žadėjome žmonėms, bet to nepadarėme. Mes nevykdome politinio pažado, duoto praeitoje kadencijoje. Mes nepasinaudojome galimybe taip pat individualią pensiją padidinti, kiek leidžia sukaupti rezervai. Nematau aš čia didelio nenuoseklumo, jeigu ir vieną, ir kitą pensiją pa-

didintume, nes jūs patys pasakėte, kad jūsų bendras tikslas yra didinti pakeitimų normą. Tai padidinus individualią ir bazinę, pakeitimų norma tikrai didėtų. Šiuo atveju padarytos dvi esminės klaidos ir nepritarta pasiūlymams, todėl balsuoti už biudžetą, deja, negalime.

PIRMININKAS. Dėl balsavimo motyvų už – G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Klausau ir išties tiek populizmo iš jūsų frakcijos niekada nesu girdėjusi. Tiesą sakant, praeitoje kadencijoje nelabai tikėjausi, kad galėčiau ką nors panašaus išgirsti: įveskime visas pasaulio pridėtinės vertės mokesčio lengvatas, padidinkime bazinį dydį, padidinkime pensijas, padidinkime finansavimą keliams. 600 mln. – keliams, 200 mln. – pensijoms, 300 mln. – baziniam dydžiui, dar 700 mln. turbūt NPD su MMA sulyginimui. Atrodo, kad išvis jūsų frakcija su skaičiais neturi nieko bendro arba turi labai daug bendro su populizmu.

Buvo komiteto posėdis, jame gerbiamas L. Kukuraitis rodo skaidrę ir sako, kur padėti pensininkų pinigai? Mojuoja, kad kitų mokesčių mes neduodame pensijoms mokėti, nors esame susitarę. Tai kai parodai skaičius, kad vis dėlto 200 mln. keliauja iš kitų mokesčių ir iš to paties pridėtinės vertės mokesčio, kurio visas lengvatas mes čia norime įvesti ir pajamas mažinti, kažkaip balsas dingsta.

Pirmiausia, man atrodo, šį populizmą reiktų valdyti atsižvelgiant į jūsų pačių priimtus sprendimus praeitoje kadencijoje. Kažkaip tų sprendimų didinti, papildomai indeksuoti pensijas nuosekliai kiekvienais metais tada, kai buvote valdančiojoje daugumoje, kai turėjote savo Vyriausybę, tokių pasiūlymų nebuvo. Mūsų Vyriausybė nusprendė, kad visgi sistemiškai reikia kiekvienais metais turėti papildomą indeksavimą tol, kol turėsime didesnę pakeitimo normą. Tada atsiranda kritika, kad kažkaip didini ir didini per mažai.

Tai gal vieną kartą, užuot kritikavus kitus, reikėtų tuos sprendimus priimti tada, kai esate valdžioje, o ne tada, kai iš opozicijos galite obuoliais pamėtyti. Man atrodo, tiesiog populizmą irgi reikia suvaldyti, nes žmonės irgi supranta, kad jūs kalbate netiesą ir kalbate tokius dalykus, kurių patys nedarytumėte, jeigu sėdėtumėte mūsų vietoje.

PIRMININKAS. Dėl balsavimo motyvų prieš – R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (*DFVL*). Mieli kolegos, išties argumentų labai daug ir labai svarių, ir labai teisingų, ir apie kylančią infliaciją, ir apie socialinio teisingumo siekimą, ir apie tikrai pažangiai dirbančią Socialinės apsaugos ir darbo ministeriją, kur randame daug sutarimų ir bendro veikimo kartu.

Visi žinome, kad pensijų bazinis dydis eina iš valstybės biudžeto, ir mes tą priėmėme kažkada kartu, tokį sprendimą. Individualioji – iš „Sodros“. Čia tikrai, gerbiama ministre, nėra Demokratų frakcijos narių kažkokia priešprieša tarpusavyje, yra tiesiog siūlymas ieškoti kelių. Jų ieškote ir jūs, ir mes visi, kaip padėti žmonėms, nes tikrai infliacijos ir kainų šuoliai šiurpina visą mūsų Lietuvą. Mes visi galvojame, kaip būtų geriau mūsų pensininkams.

Seimas apsisprendė taip, kaip apsisprendė. Aš labai tikiu, kad mes ateityje tikrai galvosime ir dėl Rezervo fondo, ir dėl didesnio pensijų kompensavimo, ir dėl kitų sprendimų, tiesiog ieškodami susitarimo. Ir pabaigoje noriu pasakyti: tikrai čia nėra priešpriešos, čia yra siūlomi įvairūs variantai. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėl balsavimo motyvų už – M. Navickienė.

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, aš visgi viliuosi, nors mes dėl šio įstatymo išsakome skirtingus balsavimo motyvus, visgi sutarsime balsuoti už šį įstatymo projektą, nes jis didina pensijas, didina pažeidžiamiausių grupių pajamas. Net ir turėdami skirtingus galbūt sprendimų variantus, aš tikrai kviečiu, kad mes visi balsuotume už šį projektą, nes matome, kad laukiama vidutinė metinė infliacija 2023 metais, jeigu nepasikeis prognozė, yra apie 6 %, pensijų augimas yra apie 12,5 %, tai yra apie 65 eurus.

Taip pat turėkime omenyje, kad yra ir kitų pagalbos priemonių, tokių kaip vienišo asmens išmoka, labai taikliai nutaikyta į pagyvenusių žmonių pajamų didinimą, tos pačios šildymo kompensacijos, kai esame apskaičiavę, kad dviejų pensininkų šeima, gyvenanti normatyviniame bute, už šildymą nemokėtų daugiau negu vienženklį skaičių eurų, tai yra pajamų apsaugos papildoma dedamoji.

Vertinkime visą kontekstą. Labai svarbus aspektas yra ir kitas, tai yra pensininkų skurdas. Mes esame padarę tyrimą, jį netrukus turbūt ir plačiau pakomentuosime, bet vis dėlto tos priemonės, kurių Vyriausybė ėmėsi jau nuo birželio mėnesio, ir tai, kas yra suplanuota su šiuo biu-

džetu, ypač didelį poveikį turi būtent senyvo amžiaus žmonių skurdo rizikos lygiui, tai beveik 5 procentinių punktų. Tai yra tikrai ženkli įtaka.

Kviečiu, kolegos, netgi turint kartais skirtingas nuomones, visgi balsuoti už šį projektą, nes jis didina pensijas ir jas didina tikrai sparčiai.

PIRMININKAS. Dėl balsavimo motyvų prieš – L. Kukuraitis.

L. KUKURAITIS (*DFVL*). Dėkoju. Atsakant finansų ministrei, man atrodo… Čia buvo pavadinta, kad užsiimame populizmu, tai aš tą patį atsakyčiau finansų ministrei. Ji tikrai žino, kad gyventojų pajamų mokestis mažėja dėl to, kad didinamas neapmokestinamasis pajamų dydis, vadinasi, iš gyventojų pajamų mokesčio surenkamos lėšos, skirtos pensininkams, išdalinamos darbuotojams, kurie turi mažas pajamas. Kitaip sakant, tai, kas yra pensininkams, atiduodama darbuotojams.

Taip pat gyventojų pajamų mokestis, tas pats, atiduotas pernai per vykusią reformą virš 60 mln. stažo įtakai panaikinti. Opozicija buvo prieš, ši nuostata buvo priimta jūsų balsais, mes tam priešinomės. Kitaip sakant, gyventojų pajamų mokestis yra ištirpdytas sprendimų, kurie yra geri, kiti mažiau, bet jis yra ištirpdytas. Šiuo metu, kai sakote, kad pridedate prie gyventojų pajamų mokesčio kitais mokesčiais, tai būtų neteisinga nepridėti. Bet tai, kad „Sodra“ gali duoti 16 %, tiek pat turi duoti ir valstybės biudžetas pensininkams, nes tiek Darbo užmokesčio fondas arba tiek, kiek darbuotojai suneša savo mokesčių, leidžia užtikrinti pensijų didinimą. Dėl to aš pasakysiu taip, kad tai nėra pensijų didinimo įstatymas. Pagal perkamąją galią tai yra pensijų mažinimo įstatymas. (*Balsas salėje: „Teisingai, Kukuraiti!“*)

PIRMININKAS. Kolegos, nuomonės išsakytos. Balsuojame dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2023 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2143(2) priėmimo stadijoje.

Užsiregistravo 70, balsavo 69: už – 69, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Įstatymui priimti nepakako dalyvaujančių Seimo narių. Šis klausimas atidedamas.

Replika po balsavimo – M. Lingė. Per šoninį mikrofoną, kaip ir žadėjau, kadangi buvo paminėta pavardė. Prašau, kolega.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Tiesiog kolegai, kuris čia kaupia, kolekcionuoja tam tikrus įrašus. Man kyla klausimas, kieno jūs įrašus kolekcionuojate, nes beveik garantuoju, kad per 12 metų turbūt nebus nė vieno pasisakymo, kuriame būtų skatinama kažką kelti daugiau, kažkam per mažai, kad kažko valdantieji daro per daug, žinant tai, kas, kaip į finansus žiūrėdavo buvusi Prezidentė D. Grybauskaitė ir tikrai finansinio populizmo niekada neskatindavo. O ką kritikuodavo, tai kritikuodavo ir tekdavo tai įgarsinti – būtent buvusių Seimų požiūrį į skaidrumą, į selektyvų ir tam tikrą naudojimą tų svertų ir instrumentų, kuriais turėjo tuo metu apsaugoti visus, kai vienas po kito vydavosi skaidrumo skandalai, kai būdavo susikompromitavę ministrai ir vengiama prisiimti jų politinę atsakomybę. Taip, tai už tuos žingsnius tikrai reikėdavo kritikuoti ir būtent tai, ką jūs sakėte.

PIRMININKAS. Ačiū. Per šoninį mikrofoną – socialinės apsaugos ministrė M. Navickienė.

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Aš tikrai noriu paprašyti perbalsuoti, nes mano balsavimas nėra įskaitytas, nežinau kodėl. Aš tikrai balsavau. (*Triukšmas salėje*)

PIRMININKAS. Iš tikrųjų jūsų balsavimas… tuščias langelis.

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Aš prašyčiau perbalsuoti. Aš prašau perbalsuoti, nėra įskaitytas mano balsas. (*Triukšmas salėje*)

PIRMININKAS. Iš tiesų, ar gali būti taip, kad jūs nebalsavote? (*Balsai salėje*)

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Pirmininke, aš tiesiog prašau perbalsuoti, nes mano balso nėra įskaičiuoto. Aš čia esu ir aš noriu išreikšti savo valią balsuodama.

PIRMININKAS. Kolegos, iš tikrųjų balsavimo langelis tuščias mūsų sistemoje. (*Balsai salėje*) Sunku būtų patikėti, kad socialinės apsaugos ministrė nebalsavo dėl savo teikto projekto. Kolegos, kartojame balsavimą. (*Triukšmas salėje*) Kartojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 71, balsavo 70: už – 70, prieš, susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

Replika po balsavimo – A. Nekrošius.

A. NEKROŠIUS (*LVŽSF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gal galėtumėte įvardinti Statuto normą, pagal kurią vyko perbalsavimas, nes tokios normos, kai vienas Seimo narys išreiškia pageidavimą perbalsuoti, nėra. (*Šurmulys salėje*)

PIRMININKAS. Kol aš surasiu, replika po balsavimo – M. Navickienė.

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Gerbiamas posėdžio pirmininkas tikrai turi tokią teisę, dėkui už suteiktą galimybę perbalsuoti. Bet, kolegos, aš tikrai noriu tikėtis ir paprašyti, kad nedarytume tokių precedentų. Visgi mes kalbame apie biudžeto dalį, kuri kalba apie pensijų didinimą žmonėms, ir tas kortelių traukymas atrodo, na… Tikrai galėtume ir solidžiau parlamente dirbti ieškodami bendrų sprendimų, juo labiau kad jie yra tikrai žmonių labui. Dirbkime drauge ir nedarykime tokių keistų situacijų. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Replika po balsavimo. Pirmiausia V. Valkiūnas, nes jis anksčiau stovėjo. Prašom.

V. VALKIŪNAS (*DPF*). Gėda dešiniesiems, kad jie socialiai nejautrūs. Darbo partija protestuoja.

PIRMININKAS. Replika po balsavimo – A. Veryga.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Nereikia čia nieko protestuoti, gerbiamas posėdžio pirmininke, aš taip pat buvau salėje, irgi neveikė mano kortelė. Prašau dar kartą balsuoti. (*Balsai salėje*) Rimtai. Frakcijos vardu.

PIRMININKAS. Norite dar kartą balsuoti?

A. VERYGA (*LVŽSF*). Taip.

PIRMININKAS. Neveikė kortelė. Gerai. Dabar, kadangi buvo užduotas klausimas man, Statuto 121 straipsnis „Balsavimo pakartojimas ir atidėjimas“, 1 dalis: „Balsavimą pakeliant rankas ar naudojant elektroninę sistemą galima pakartoti, kol nepradėtas svarstyti kitas darbotvarkės klausimas, jeigu kilo abejonių dėl balsų skaičiavimo tikslumo ir jeigu to reikalauja Seimo Pirmininkas, posėdžio pirmininkas arba ne mažiau kaip 5 posėdyje dalyvaujantys Seimo nariai. Sprendimą pakartoti balsavimą priima posėdžio pirmininkas.“

Tikrai abejonių, kad 5 Seimo nariai reikalavo perbalsuoti, nebuvo. Dėl neveikimo būtų sunku, tiesiog loginis argumentas. Sunku suvokti, kad ministrė, kuri teikia projektą, pati nebalsuotų. Galite kalti mane prie kryžiaus. (*Šurmulys salėje*)

17.27 val.

Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 2, 12 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2144(2) (*priėmimo tęsinys*)

Kolegos, kitas darbotvarkės klausimas – Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 2, 12 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2144. Visi straipsniai jau yra… (*Triukšmas salėje*) Nebuvo loginio argumento, dėl ko. Bet aš jau paskelbiau kitą klausimą, kolegos, viskas. Aš ką tik citavau Statuto straipsnį. (*Balsai salėje*) Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 2, 12 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2144(2). Balsuojame dėl įstatymo priėmimo.

Užsiregistravo 70, balsavo 70: už – 69, prieš nėra, susilaikė 1. Trūksta posėdyje dalyvaujančių Seimo narių.

Ministrė Pirmininkė per šoninį mikrofoną.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Ačiū. Turbūt ir vėl esu priversta kalbėti be eilės ir labai norėčiau paraginti kolegas. Nežinau, ar yra čia labai didelė prasmė šitaip elgtis, nes antradienį tiesiog taip pat kalsime kaip geniai į mygtukus ir turėsime visus šiuos įstatymus priimti, nes visos kitos procedūros yra įvykusios.

Aš posėdžio pirmininkui siūlau vis dėlto arba nutraukti priėmimus, jeigu jau matome, kad susiklostė tokia pati padėtis, iki antradienio rytinio posėdžio, arba vis dėlto labiau raginčiau kolegas savo nuomonę išreikšti ne tokiu būdu perkeliant tą patį balsavimą į antradienio rytinį posėdį, o tiesiog dabar balsuojant už, prieš arba susilaikant.

PIRMININKAS. Per šoninį mikrofoną – profesorius A. Žukauskas. (*Balsai salėje*)

A. ŽUKAUSKAS (*LF*). (*Garso įrašo negirdėti*)

PIRMININKAS. Peš šoninį mikrofoną V. Fiodorovas. Aš labai atsiprašau, mikrofonas neveikė, nebuvo įgarsinta.

A. ŽUKAUSKAS (*LF*). Dabar mano neveikė. Primenu…

PIRMININKAS. Kas neveikė?

A. ŽUKAUSKAS (*LF*). Mygtukas. (*Balsai, triukšmas salėje*)

PIRMININKAS. V. Fiodorovas, replika.

V. FIODOROVAS (*DPF*). Aš suprantu, kad dauguma ir yra dauguma, kad jūs turite balsų pakankamai daug, kad nereikėtų apeliuoti į opoziciją. O suprantu parašymą nukelti rytojui, nes valdantieji Seimo nariai pavargo ir nepaspaudžia mygtuko.

PIRMININKAS. R. Žemaitaitis per šoninį mikrofoną.

R. ŽEMAITAITIS (*LRF*). Gerbiamas profesoriau Žukauskai, šiaip pagal Baudžiamąjį kodeksą už melagingų dokumentų pateikimą ir informacijos pasakymą yra baudžiama. Jūs, gerbiamasis, net nebuvote salėje ir mygtukas neveikė, jūs vaikščiojote tenai ir jau buvo pasibaigęs balsavimo laikas. Tad, gerbiamasis, daugiau šitaip nedarykite. (*Triukšmas salėje*)

PIRMININKAS. Per šoninį mikrofoną – G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Tiesiog prašome pakartoti balsavimą, prašo penki Seimo nariai, manau, tikrai atsiras.

PIRMININKAS. Per šoninį mikrofoną – L. Girskienė.

L. GIRSKIENĖ (*LVŽSF*). Gerbiamas pirmininke, aš prašau neleisti daryti iš posėdžio gyvulių ūkio, baikime vieną kartą.

PIRMININKAS. Kolega V. Ąžuolas. Prašom.

V. ĄŽUOLAS (*LVŽSF*). Iš tikrųjų įdomus žanras: kai pozicija prašo perbalsuoti, tai negalima, bet kai valdantieji, galima. Žinote, posėdžio pirmininkas turi tokią teisę. Aš prašyčiau nustoti gąsdinti tiek premjerę, tiek finansų ministrę, kad jeigu nebus priimti šie įstatymai, tai negalėsime priimti biudžeto. Praeitoje kadencijoje iš pradžių priėmėme biudžetą, po to priėmėme šiuos įstatymus ir jokios problemos neįvyko. Turime dar 2 savaites laiko.

PIRMININKAS. Nėra daugiau norinčių kalbėti? Nėra. Buvo penkių narių prašymas perbalsuoti. Buvo prašymas, tiksliau, paliudijimas, kad neva neveikė mygtukas. Buvo paliudijimas, kad kolega net nebandė balsuoti. (*Triukšmas salėje*) J. Razma – dėl vedimo tvarkos. J. Razma. Gerbiama Ministre Pirmininke, netrukdykite Seimo nariui kalbėti. J. Razma nenori kalbėti. Per šoninį mikrofoną – A. Nekrošius.

A. NEKROŠIUS (*LVŽSF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Aš suprantu, kad dabar įsisiūbavus emocijoms jūs bandote gelbėti posėdį, kad jis vyktų. Mano toks siūlymas, galbūt skelbkite kitą klausimą ir judame toliau.

PIRMININKAS. Per šoninį mikrofoną – A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LRF*). Kolegos, jeigu jau yra tokių sistemingų mygtukų gedimų, tai vienoje pusėje genda, tai man kolegos kiti pasakoja, kad kažkas pasispaudė, aš tikrai siūlau padaryti techninę pertrauką, matyt, iki antradienio, tiesiog neturime darbuotojų, kurie patikrintų tuos mygtukus, nes mes taip spaudydami ir nespaudydami mygtukų tuoj greičiausiai į kokią nors Marso konfederaciją įstosime, nes rimti reikalai yra. Tai vienur genda, tai kitur kažkas darosi. Tikrai siūlau pabaigti gal jau šiandien.

PIRMININKAS. Per šoninį mikrofoną dėl vedimo tvarkos J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiamas pirmininke, mėginkime ramiai dirbti pagal darbotvarkę. Jūsų teisė, kai nėra balsuojančių 70 Seimo narių, kad ir du ar tris kartus teikti balsuoti, žinome, kad tai yra daroma. Bet jūs priimkite sprendimą, ar taip, ar taip, ir judame į priekį pagal darbotvarkę. Per daug mes čia šnekame, atsiranda siūlymų net stabdyti posėdį. Kaip nors pereikime į tvarkingesnį režimą. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Ačiū, kolega, už patarimą. Kadangi prieš tai aš tikrai leidau balsuoti, nes logiškai būtų buvę sunkiai suprantama, kad ministrė teikė įstatymo projektą, bet pati už jį nebalsavo. Dabar šiuo atveju aš nematau tokio paties loginio argumento, skelbiu kitą klausimą. O dėl šio klausimo bus galimybė perbalsuoti kito posėdžio metu. (*Šurmulys salėje*)

Kitas darbotvarkės klausimas – Nedarbo socialinio… Tik patarimas tiems, kurių mygtukai neveikia, vis dėlto spausti mygtuką tuo metu, kai yra galimybė jį spausti.

17.36 val.

Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 5, 6, 8, 10, 11 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2145(2) (*priėmimo tęsinys*)

Kitas klausimas – Nedarbo socialinio draudimo įstatymo 5, 6, 8, 10, 11 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2145. Priėmimo stadija. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 71, balsavo 71, už – 71. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

17.37 val.

2023 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2124(2) (*priėmimo tęsinys*)

Kitas darbotvarkės klausimas – 2023 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2124(2). Priėmimo stadija.

Užsiregistravo 69, balsavo 68, už – 68. Nepriimtas įstatymas. Kolegos, neleisiu nė vienam replikuoti, jeigu nesugebate užtikrinti daugumos. Nėra 71-o, įstatymo priėmimas atidedamas.

17.38 val.

Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 11, 21, 25 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2125(2) (*priėmimo tęsinys*)

Kitas darbotvarkės klausimas – Sveikatos draudimo įstatymo 11, 21, 25 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2125(2). Priėmimas. Balsuojame. (*Balsai salėje*)

Užsiregistravo 70. Nepakanka balsų priimti. Įstatymas nepriimtas.

Kolegos, kadangi nėra balsuojančių, ar yra prasmės toliau balsuoti? (*Triukšmas salėje*) J. Razma – per šoninį mikrofoną.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Kur yra paketai, vis dėlto dėl pirmo mes pabalsuokime, jeigu nebus balsų…

PIRMININKAS. Tai dabar mes balsavome.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Čia bus kiti paketai, dar Teritorijų planavimo. Jei pirmas nepereina, kitų tikrai neduokite. (*Triukšmas salėje*)

PIRMININKAS. Taigi įstatymas, kaip minėjau, nepriimtas, pritrūko balsų.

17.39 val.

Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 1, 2, 4 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2150(2) (*priėmimo tęsinys*)

Kitas įstatymų paketo projektas – Teritorijų planavimo įstatymo 1, 2, 4, 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2150(2). (*Balsai salėje*)

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 96, balsavo 92: už – 92, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

17.40 val.

Statybos įstatymo Nr. I-1240 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2151(2) (*priėmimo tęsinys*)

Lydimasis įstatymo projektas – Statybos įstatymo 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2151(2). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 105, balsavo 105: už – visi 105. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

17.41 val.

Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2152(2) (*priėmimo tęsinys*)

Kitas 2-4.3 klausimas – Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2152(2). Priėmimas. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 103, balsavo 102: už – 101, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

17.42 val.

Žemės įstatymo Nr. I-446 2, 23, 24, 32, 37, 41 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2153(2) (*priėmimo tęsinys*)

Kolegos, dar vienas lydimasis – Žemės įstatymo Nr. I-446 2, 23, 24, 32, 37, 41 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2153(2). Prieš tai svarstant įvyko šiokia tokia klaidelė, buvo praleistas 3 straipsnis. Ar galime pritarti bendru sutarimu ir 3 straipsnį priimti? Ačiū, pritarta. 3 straipsnis priimtas. Balsuojame dėl viso įstatymo.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 102, balsavo 102: už – visi 102. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

17.43 val.

Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo Nr. I-1623 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2154(2) (*priėmimo tęsinys*)

Kitas lydimasis – Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2154(2). Priėmimas. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 99, balsavo 98: už – 98, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

17.44 val.

Žemės įstatymo Nr. I-446 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1311 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2155(2) (*priėmimo tęsinys*)

Kitas klausimas – Žemės įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2155(2). Priėmimas. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 99, balsavo 99: visi 99 buvo už. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

17.45 val.

Statybos įstatymo Nr. I-1240 2, 3, 8, 10, 12, 19, 22, 24, 27, 28, 33, 34, 39, 42, 46, 49, 53 straipsnių, 1 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 27^1, 52^1 straipsniais įstatymo Nr. XIV-340 9 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2156(2) (*priėmimo tęsinys*)

Dar vienas lydimasis – Statybos įstatymo daugelio straipsnių, priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo įstatymo projektas Nr. XIVP-2156(2). Priėmimas. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 96, balsavo 96: visi 96 – už. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

17.46 val.

Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 2, 15, 17, 21, 26, 27, 28, 29, 30, 30[1], 32, 34, 37, 37[2], 40, 42, 45, 47, 47[1], 51, 56 ir 78 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 46[1] straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-1854(2) (*priėmimo tęsinys*)

Kitas klausimas – Akcinių bendrovių įstatymo taip pat daugelio straipsnių, priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo įstatymo projektas Nr. XIVP-1854(2). Priėmimas. Bet čia yra pasiūlymų, todėl iš karto nebalsuosime. Dėl 1 straipsnio yra Seimo nario J. Razmos pasiūlymas. Ar galime pritarti, kad pasiūlymas būtų pateiktas? (*Balsai salėje*) Prašau pagrindinio komiteto…

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Ne, ne, man pirma žodį.

PIRMININKAS. Prašau.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, aš pasiduodu Ekonomikos komiteto nepritarimui ir dėl mano pasiūlymų prašau nebalsuoti. (*Triukšmas salėje*)

PIRMININKAS. Kolegos, galime laikyti, kad 1 straipsnis atsiimtas. Dėl 1 straipsnio dėl balsavimo motyvų niekas nenori kalbėti. Galime bendru sutarimu priimti? Ačiū, priimtas. Dėl straipsnių nuo 2, 3, 4, 5, 6, 7 iki 22 straipsnio pasiūlymų nėra. Kalbėti nėra norinčių. Galime priimti? Ačiū, priimta bendru sutarimu. Atsiprašau, ar galima sakyti, kad Seimo nario J. Razmos atsisakymas yra dėl visų siūlymų? (*Balsas salėje*) Ačiū. Dėl 22 straipsnio yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastaba, tiksliau, dvi pastabos, joms pagrindinis komitetas pritarė. Galime pritarti? Ačiū, pritarta su komiteto nuomone. Ar galime priimti 22 straipsnį? Ačiū, priimtas bendru sutarimu. Dėl 23, 24 straipsnių nėra pastabų. Galime priimti šituos du straipsnius? Ačiū, priimta bendru sutarimu. Dėl 25 straipsnio yra Teisės departamento pastaba, jai pagrindinis komitetas pritarė. Galime pritarti? Ačiū, pritarta. Ar galime priimti 25 straipsnį bendru sutarimu? Ačiū, priimtas.

Dėl viso įstatymo… (*Balsai salėje*) Ar tikrai norite kalbėti? Dėl motyvų? I. Pakarklytė.

I. PAKARKLYTĖ (*LF*). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Pasistengsiu greitai ir glaustai kalbėti. Raginu visus balsuoti už šį įstatymą ir dar labiau pagerinti startuolių, rizikos kapitalo įmonių veiklą Lietuvoje. Jau dabar mes Lietuvoje turime apie 1 tūkst. startuolių ir net du vienaragius, tai yra „Vinted“ ir „Nord security“. Tikrai palankesniu reguliavimu ir labiau šiuolaikinius įmonių poreikius atitinkančiu reguliavimu mes galime ir startuolių, ir sėkmingų vienaragių turėti dar daugiau. Todėl raginu palaikyti ir sukurti dar geresnę aplinką startuoliams ir mūsų naujoms įmonėms.

PIRMININKAS. Ar L. Savickas norėtų kalbėti? Atsisako. Kolegos, balsuojame dėl Akcinių bendrovių įstatymo projekto Nr. XIVP-1854(2).

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 95, balsavo 92: už – 89, prieš nėra, susilaikė 3. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

17.50 val.

Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo Nr. IX-987 7, 9 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1961(2)ES (*priėmimo tęsinys*)

Kitas įstatymo projektas – Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo 7, 9 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1961(2). Priėmimas. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 88, balsavo 86: už – 80, prieš nėra, susilaikė 6. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

17.51 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 72^1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2126(2) (*priėmimo tęsinys*)

Kitas įstatymo projektas – Mokslo ir studijų įstatymo 72^1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2126(2). Priėmimas. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 95, balsavo 95: visi 95 balsavo už. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

17.52 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4, 10, 11, 15, 27, 28, 35, 38, 39, 48, 52, 53, 56, 58, 60, 65, 66, 67, 69, 71, 72, 72^1, 73, 75^3, 77, 85 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 64^1 straipsniu įstatymo Nr. XIV-1257 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2127(2) (*priėmimo tęsinys*)

Kitas įstatymo projektas, lydimasis, – Mokslo ir studijų įstatymo daugelio straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo projektas Nr. XIVP-2127(2). Priėmimas. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 94, balsavo 94: visi 94 balsavo už. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

17.53 val.

Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1950(2) (*priėmimo tęsinys*)

Dar vienas įstatymo projektas – Atmintinų dienų įstatymo 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1950(2). Priėmimas. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 94, balsavo 92: už – 87, prieš – 1, susilaikė 4. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

17.54 val.

Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. X-1212 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3308 15 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1274 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2178(2) (*svarstymo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-11 klausimas – Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. X-1212 pakeitimo įstatymo 15 straipsnio pakeitimo įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-2178(2). Svarstymas. Pagrindinio komiteto pranešėjas R. Juška. Prašom komiteto pirmininką ateiti į tribūną pristatyti komiteto nuomonę. (*Balsai salėje*) Atsiprašau, atleiskite, pirmininke. Ramiai snauskite toliau. (*Juokas salėje*) Balsuojame. (*Balsai salėje*) Atsiprašau.

Užsiregistravo 95, balsavo 94: už – 90, prieš nėra, susilaikė 4. Aš labai atsiprašau už netikusią repliką.

Pritarta po svarstymo.

17.55 val.

Teismų įstatymo Nr. I-480 12, 14, 28, 31, 34, 36, 39, 41, 74, 76, 78, 79[1], 81, 85, 90, 91[1], 91[2], 91[3], 104, 105, 106, 107, 119, 120, 122 straipsnių, IV skyriaus pirmojo skirsnio pavadinimo ir VII skyriaus pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-568(2), Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 13, 20, 21, 22, 23, 24, 31, 43, 45, 51, 63, 67, 68, 69, 71, 72, 73, 77, 78, 81, 84, 99, 122[1], 123, 127, 128, 129, 130, 131[1], 131[2], 132, 134 ir 157 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-569(2), Administracinių nusižengimų kodekso 572, 624, 627, 630, 632, 647, 661 ir 662 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-570(2), Administracinių teismų įsteigimo įstatymo Nr. VIII-1030 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-571(2), Administracinių teismų reorganizavimo įstatymo projektas Nr. XIVP-572(2), Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-573(2), Alternatyviųjų kolektyvinio investavimo subjektų valdytojų įstatymo Nr. XII-1467 58 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-574(2), Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo Nr. I-1374 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-575(2), Augalų apsaugos įstatymo Nr. I-1069 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-576(2), Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo Nr. VIII-1185 78 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-577(2), Azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 20[7] straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-578(2), Baudžiamojo proceso ir kriminalinės žvalgybos dalyvių, teisingumo ir teisėsaugos institucijų pareigūnų apsaugos nuo nusikalstamo poveikio įstatymo Nr. I-1202 16, 18 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-579(2), Civilinio proceso kodekso 62[1], 111, 134, 154, 175[2], 186, 192, 217 ir 240 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-580(2), Draudimo įstatymo Nr. IX-1737 207 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-581(2), Dvigubo apmokestinimo ginčų sprendimo įstatymo Nr. XIII-2310 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-582(2), Elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymo Nr. XIII-1120 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-583(2), Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 84 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-584(2), Energetikos įstatymo Nr. IX-884 8 ir 24[1] straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-585(2), Finansinių ataskaitų audito įstatymo Nr. VIII-1227 59 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-586(2), Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 102 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-587(2), Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 34 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-588(2), Informuotiesiems investuotojams skirtų kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo Nr. XII-376 63 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-589(2), Įstatymo „Dėl Sutarties dėl Bendro patentų teismo Šiaurės ir Baltijos valstybių regioninio skyriaus įsteigimo ratifikavimo“ Nr. XII-2734 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-590(2), Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 140[1] straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-591(2), Kelių transporto kodekso 18[1] straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-592(2), Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo Nr. IX-1709 164 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-593(2), Konkurencijos įstatymo Nr. VIII-1099 26, 27, 32, 33, 35, 39, 41, 56, 57 ir 59 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-594(2), Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 42 ir 42[1] straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-595(2), Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 159 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-596(2), Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-597(2), Notariato įstatymo Nr. I-2882 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-598(2), Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo Nr. VIII-1212 58 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-599(2), Pilietybės įstatymo Nr. XI-1196 29, 32, 33 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-600(2), Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-601(2), Profesinių pensijų kaupimo įstatymo Nr. X-745 61 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-602(2), Prokuratūros įstatymo Nr. I-599 26 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-603(2), Smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo įstatymo Nr. X-296 6, 10 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-604(2), Teismų įstatymo Nr. I-480 7, 36, 39, 45, 48, 53[1], 53[2], 54, 55[1], 57, 61, 63, 69[1], 76, 78, 84, 85, 88, 91[2], 91[3], 91[4], 91[5], 93, 94, 98, 101, 102, 106, 119, 121, 122, 124, 128, 130 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 44[1] straipsniu ir nauja VII dalimi ir 95 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIII-2372 10, 38 straipsnių pakeitimo ir 14, 15, 16 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIVP-605, Turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymo Nr. VIII-1202 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-606(2), Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 49[1] straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-607(2), Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 19, 22, 31, 33, 34[1], 46[1] ir 48 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-608(2), Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymo Nr. X-1666 27 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-609(2) (*svarstymo tęsinys*)

Dabar Teismų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-568(2), nes dėl projekto yra pasiūlymų. Dėl 4 straipsnio yra pasiūlymas, Vyriausybės pasiūlymas. Pristatykite komiteto nuomonę.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Aš šitą jau buvau pristatęs. Čia yra tik Vyriausybės siūlymas.

PIRMININKAS. Komitetas nepritarė.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Ne, nepritarė.

PIRMININKAS. Taip pat yra Seimo nario S. Skvernelio pasiūlymas dėl 51 straipsnio.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Seimo narys S. Skvernelis, jo nėra salėje, nepateikdamas kokių nors argumentų, siūlo išbraukti teisės krypties socialinių mokslų daktarus ir habilituotus daktarus iš sąrašo asmenų, kuriems nereikia laikyti egzamino. Tiek, kiek metų galioja Teismų įstatymas, visą laiką būdavo nuostata, kad teisės mokslų daktarai arba habilituoti daktarai, apgynę disertacijas iš savo srities, nelaiko egzamino, nes jie patys egzaminuoja būsimuosius teisėjus. Tai komitetas, žinoma, šiai nuostatai nepritarė, nes ir paties paketo, kurį pateikė Prezidentas, tikslas yra padidinti tą bazę asmenų, kurie galėtų ateiti į teisėjus, nes į teisėjus dabar tikrai labai mažai yra pretenduojančių, kartais į vieną vietą nebūna nė vieno arba vienas. Tai dar uždaryti kelią palengvinta tvarka ir socialinių mokslų daktarams būtų tikrai neteisinga. Juolab kad jie pereina atranką, jų kompetenciją vertina Teisėjų taryba.

Toliau, tuo pačiu pasiūlymu Seimo narys siūlo buvusiems teisėjams, kurie išėjo į kitą darbą, dabar yra nuostata, kad per penkerius metus jie gali grįžti atgal į teisėjus, tai Seimo narys siūlo sutrumpinti terminą iki dvejų metų, nepateikdamas jokių argumentų. Komitetas šiam pasiūlymui taip pat nepritarė.

PIRMININKAS. Kadangi pasiūlymo autoriaus nėra, o komiteto pirmininkas iš esmės pristatė pasiūlymą, pristatė ir komiteto nuomonę, balsuojame dėl… Svarstymas, nebūtina. Galime balsuoti dėl pasiūlymo, jam komitetas nepritarė.

Užsiregistravo 87, balsavo 86 Seimo nariai: už – 22, prieš – 51, susilaikė 13. Pasiūlymui nepritarta.

Kitas pasiūlymas yra dėl 51^1 straipsnio, taip pat Seimo nario S. Skvernelio. Komiteto nuomonė.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Kolega Saulius siūlo atimti teisę iš buvusių aukšto rango teisėjų, Konstitucinio Teismo, Aukščiausiojo Teismo, Europos Sąjungos Teisingumo Teismo, Bendrojo Teismo, atsiprašau, Žmogaus Teisių Teismo teisėjų, būti paskirtiems lengvesne tvarka Lietuvos teismų teisėjais. Šiuo metu tokia tvarka galioja ir yra ir taip, kad Aukščiausiojo Teismo teisėjas paskiriamas Konstitucinio Teismo teisėju, ir, be abejo, jis turi teisę grįžti atgal po devynerių metų. Tai kolega Saulius kažkodėl siūlo tokiam teisėjui atimti tokią teisę. Žinoma, komitetas tam nepritarė.

PIRMININKAS. Kadangi iš esmės pasiūlymas pristatytas ir taip pat komiteto nuomonė, balsuojame dėl pasiūlymo dėl 55^1 straipsnio, jį pateikė Seimo narys S. Skvernelis.

Užsiregistravo 85, balsavo 85: už – 11, prieš – 46, susilaikė 28. Nepritarta pasiūlymui.

Kitas pasiūlymas dėl 55^2 straipsnio. Taip pat Seimo nario S. Skvernelio. Komiteto nuomonė. Per šoninį mikrofoną – replika.

A. GEDVILIENĖ (*TS-LKDF*). Aš norėjau pasakyti, kad įskaitytumėte mano balsą prieš.

PIRMININKAS. A. Gedvilienė, balsas dėl protokolo prieš.

Prašom, komiteto pirmininke.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Šitame straipsnyje yra numatyta Atrankos komisijos sudarymo sudėtis. Keturis asmenis siūlo Prezidentas, tris – teisėjų bendruomenė. Kolega Saulius siūlo pakeisti balansą, kad Prezidentas siūlytų tik tris, o teismų bendruomenė – keturis. Į tai per klausymus labai jautriai reagavo prezidentūra.

Teisėjai pasiūlė kitą modelį, galbūt ir komiteto pirmininkas jį inspiravo, palikti tą pačią proporciją: keturis siūlo Prezidentas, tris – teismų bendruomenė, tačiau kad komisijos pirmininkas būtų iš teisėjų siūlytų asmenų. Nes iš tiesų pasitaikydavo, ką sakė ir teisėjai, kad jeigu komisijai pirmininkauja ne teisėjas, to giluminio teisėjo funkcijos suvokimo, jo savybių suvokimo kartais gali ir pritrūkti, tai yra lemiamas balsas. Suderinome: ir prezidentūrai tiko, ir teismų bendruomenei. Mes traktuojame tokią poziciją kaip pritarimą iš dalies. Taip, šiek tiek koreguojame, tačiau trupučiuką kitokiu aspektu.

PIRMININKAS. Laikytina, kad kolega neprieštarauja pasiūlymo kompromisiniam variantui, kad komitetas pritaria. Pritariame komiteto nuomonei? Ačiū, pritarta.

Einame toliau. Kitas pasiūlymas yra dėl 55[6] straipsnio, S. Skvernelio pasiūlymas.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Čia yra keletas pasiūlymų. Čia yra tokie kolegos Sauliaus siūlymai, į ką reikia atkreipti dėmesį vertinant pretendentus. Dabar įstatyme yra numatyta, kad yra vertinamas pretendento darbo pobūdis, tai kokios bylos, kokia specializacija, turbūt čia daug kas į pobūdį įeina. Kolega Saulius siūlo pobūdį išbraukti ir vertinti teisėjo stabilumą, nuosprendžių, sprendimų panaikinimo, pakeitimo statistiką. Šiuo atveju komitetas manė, kad išbraukti pobūdį netikslinga, nes tai yra svarbus dėmuo, o teisėjo priimami sprendimai, stabilumas, kaip mes vadiname, yra įvertinami teisėjų vertinimo komisijoje. Tokia komisija yra ir teisėjų vertinimo komisijos medžiaga taip pat yra teisėjų atrankoje įvertinama. Tai yra kitos komisijos funkcija ir dar kartą vertinti nereikėtų. Komitetas tam nepritarė.

Kolega Saulius dar siūlė išbraukti teisėjų kolektyvo nuomonę. Dabar, kada teisėjas ateina, pavyzdžiui, apylinkės teisėjas į apygardos teismą, yra tokia vertinimo dedamoji dalis – teisėjų nuomonė. Teisėjai, matydami, kokie sprendimai, kaip surašomi, arba nuosprendžiai, išsako tokią nuomonę ir jinai buvo privaloma. Mes šiuo atveju įvertinome kolegos Sauliaus siūlymą iš dalies, kad nuomonė nebūtų privaloma, bet kada yra du lygiaverčiai pretendentai, pavyzdžiui, tokiu atveju būtų galima į nuomonę atsižvelgti. Toks yra pritarimas iš dalies.

Dabar dar vienas kolegos Sauliaus siūlymas dėl šito straipsnio. Jis siūlo, kad Prezidentas yra saistomas Atrankos komisijos rezultatų. Taip, kaip Atrankos komisija surašė pirmas, antras, trečias, tai būtų privaloma Prezidentui. Tačiau tai prieštarautų Konstitucinio Teismo prieš keletą metų priimtam nutarimui, kad Atrankos komisijos rezultatai Prezidento nesaisto. Tai mes įstatyme negalime tokios nuomonės įrašyti, tačiau mes įrašėme kitą poziciją, atsižvelgdami į Europos Komisijos praeitos vasaros vertinimą, kad Prezidentas, teikdamas Teisėjų tarybai ne pirmą, o antrą, trečią kandidatūrą, privalo motyvuoti dėl ko. Ir Teisėjų taryba, irgi teikdama kandidatūrą, taip pat motyvuoja Prezidentui, dėl ko jie palaiko vieną ar kitą pretendentą. Kitaip sakant, tie dalykai, kurie iki šiol buvo neaiškūs, kodėl Prezidentas pasirinko vieną ar kitą, dabar turės būti aiškūs tiek Teisėjų tarybai, tiek patiems pretendentams. Tai čia toks ilgas pasiūlymas, jis yra svarbus, mes tam tikra prasme atsižvelgėme į kolegos siūlymus, tik šiek tiek kitaip suformulavome tas nuostatas.

PIRMININKAS. Kadangi siūlymas taip pat buvo pristatytas su komiteto išvada, galime pritarti komiteto pritarimui iš dalies? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Kitas Vyriausybės pasiūlymas dėl 56 straipsnio, komitetas…

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Čia Vyriausybė siūlė įrašyti, kokiu tikslu Prezidento kanceliarija tvarko pretendento asmens duomenis. Tačiau yra kitoje įstatymo projekto vietoje „Duomenų panaudojimo tikslas ir tvarka“, tai yra atrankai ir įvertinimui.

PIRMININKAS. Galime pritarti komiteto nuomonei? Ačiū, pritarta.

Kitas pasiūlymas dėl 60 straipsnio. S. Skvernelio siūlymas.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Čia jau yra balsuota, nes S. Skvernelis…

PIRMININKAS. Taip, yra susiję.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Taip, susiję, čia yra tiesiogiai susiję jau su balsuotais straipsniais.

PIRMININKAS. Nebereikia jau dėl jo.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Taip.

PIRMININKAS. Kadangi jam nepritarta, taip pat dėl 66 straipsnio yra Seimo nario S. Skvernelio siūlymas. Iš dalies taip pat balsuota.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Čia jau yra balsuota, čia irgi kalba apie socialinių mokslų daktarus. Čia dar yra vienas Sauliaus siūlymas, dėl kurio dar nebalsavome. Kaip aš ir minėjau, šito paketo Prezidento tikslas yra patobulinti atrankos procesus ir padidinti socialinę bazę asmenų, kurie galėtų būti teisėjai. Projekte yra numatyta, kad Seimo kontrolieriai, Vyriausiosios rinkimų komisijos nariai, įvairių kitų komisijų, mokestinių ginčų, administracinių ginčų komisijų nariai, kurie iš esmės jau yra tam tikra prasme teisėjai, lengvatine tvarka galėtų tapti teisėjais. Kolega Saulius kažkodėl siūlo šitą išbraukti, bet komitetas tam nepritarė.

O, kaip minėjau, kitiems dalykams, kurie čia buvo mūsų, mes traktuojame, kad pritariame iš dalies, nes tam tikra prasme sutvarkome mano jau minėtus teisėjų atrankos dalykus. Iš dalies yra balsuota, bet šitam pasiūlymui mes nepritarėme, kad negalėtų pretenduoti platesnis asmenų ratas į teisėjus.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, galime pritarti komiteto nuomonei? Ačiū, pritarta.

Kitas 69 straipsnis.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Jau balsuota.

PIRMININKAS. Taip pat balsuota, susiję. Tai 12 jau pabaigus pagrindinį dėl VII skyriaus…

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Taip, čia jau yra, kad jis tuos pačius pasiūlymus ir dėl kitos vėliau įsigaliojančios įstatymo dalies. Tai šiuo atveju dėl visko jau esame apsisprendę.

PIRMININKAS. Ačiū. Galime pritarti? Ačiū, pritarta. Daugiau siūlymų nėra. Ar galime bendru sutarimu pritarti? (*Balsai salėje*) Norite balsuoti? (*Balsai salėje*) Kolegos, tada darome taip: kadangi įstatymas turi dar 41 lydimąjį įstatymo projektą, balsuojame už visą bloką. (*Balsai salėje*) Išskyrus 2-12.38 lydimąjį variantą dėl Teismų įstatymo, jį reikės atmesti, dėl jo balsuosime atskirai. Balsuojame.

Užsiregistravo 77, balsavo 77, visi balsavo už. Kolegos, po svarstymo pritarta.

Kaip aš minėjau, atskirai buvo pristatyta komiteto nuomonė dėl Teismų įstatymo projekto Nr. XIVP-605. Atmesti, nes atitinkamai inkorporuota į kitą įstatymo projektą. Turime balsuoti dėl atmetimo. Balsuojame.

Užsiregistravo 86, balsavo 86: už – 84, prieš – 1, susilaikė 1. Projektas atmestas.

18.11 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 7, 8, 9, 10, 11, 14, 16, 19, 20, 21, 23, 29, 36, 38, 39, 41, 43, 44, 46, 49, 52, 53, 56, 57, 58, 59, 62, 63, 64, 67, 69 ir 70 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 56^4 straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2240, Švietimo įstatymo Nr. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34 ir 36 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 45^1 straipsniu įstatymo Nr. XIII-3268 3 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2241, Švietimo įstatymo Nr. I-1489 24, 38 ir 47 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1261 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2242, Švietimo įstatymo Nr. I-1489 11 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-655 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2243, Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2244, Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2245 (*pateikimo tęsinys*)

Dėl tų kitų padaryta pertrauka, tai toliau darbotvarkės 2-15 klausimas – Švietimo įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-2240 ir šeši lydimieji projektai, tiksliau, penki lydimieji projektai. Pateikimas. Balsuojame.

Ačiū, kolegos. Užsiregistravo 86, balsavo 86: už – 72, prieš – 2, susilaikė 12. Pritarta po pateikimo.

Komitetai: Švietimo ir mokslo komitetas – pagrindinis, papildomas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Tai yra dėl pagrindinio projekto. Dėl kitų projektų tik Švietimo ir mokslo komitetas. Taip pat kaip papildomas SRDK dėl Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą projekto Nr. XIVP-2245 ir kaip papildomas dėl Vietos savivaldos įstatymo projekto (kartu su siūlomu pagrindiniu Švietimo ir mokslo komitetu) – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Siūloma svarstyti gruodžio 13 dieną.

L. Savickas per šoninį mikrofoną.

L. SAVICKAS (*DFVL*). Ačiū. Aš dėl pagrindinio projekto norėčiau kaip papildomą Ekonomikos komitetą įtraukti.

PIRMININKAS. Ekonomikos komitetą dėl pagrindinio?

L. SAVICKAS (*DFVL*). Kažkaip neveikia, bet kaip papildomą, taip.

PIRMININKAS. Tiesiog arčiau mikrofono.

L. SAVICKAS (*DFVL*). Dėl pagrindinio projekto kaip papildomą Ekonomikos komitetą.

PIRMININKAS. Taip, dėl pagrindinio projekto kaip papildomą Ekonomikos komitetą. Galime pritarti, kolegos? Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Taigi ar pritariame dėl komitetų, dėl svarstymo datos? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Šis balsavimo intervalas baigėsi. Kitą paskelbsime atskirai pagal situaciją, nes dabar *nusimušėme* nuo grafiko arba nuo ritmo.

18.15 val.

Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 2, 6, 9 straipsnių ir 2, 5 priedų pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3420 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2233, Kelių įstatymo Nr. I-891 17 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3421 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2234, Administracinių nusižengimų kodekso 463 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3422 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2235 (*pateikimas*)

Dabar darbotvarkės 2-14.1 klausimas su dviem lydimaisiais projektais – Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2233, Kelių įstatymo projektas Nr. XIVP-2234, Administracinių nusižengimų kodekso įstatymo projektas Nr. XIVP-2235. Pranešėjas – susisiekimo viceministras J. Skačkauskas. Pateikimo stadija.

J. SKAČKAUSKAS. Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami Seimo nariai, šiandien norėčiau Lietuvos Respublikos Seimui pateikti Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 2, 6, 9 straipsnių ir 2, 5 priedų pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3420 pakeitimo įstatymo projektą ir lydimuosius įstatymus. Leiskite glaustai pristatyti pagrindinius teikiamų įstatymų projektų tikslus. Pirmas tikslas – patikslinti 2019 m. kovo 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl elektroninių kelių rinkliavos sistemų sąveikumo nuostatas, kuriomis sudaromos palankesnės sąlygos tarpvalstybiniu lygmeniu keistis informacija apie kelių rinkliavų nesumokėjimo atvejus Sąjungoje, ir reglamentuoti pagrindinio kelių rinkliavos paslaugos teikėjo ir paskirto kelių rinkliavos rinkėjo Lietuvos Respublikos teritorijoje paskyrimą.

Antras tikslas. Pakeisti nustatytą elektroninės kelių rinkliavos paslaugos Lietuvos Respublikos teritorijoje teikimo pradžią, nes dėl besitęsiančių teisminių ginčų, vykdant elektroninės kelių rinkliavos informacinės sistemos sukūrimo paslaugų įgijimo viešųjų pirkimų procedūras, iki numatytos datos nepavyks įgyvendinti šio projekto. Siūloma nustatyti elektroninės rinkliavos sukūrimo terminą – 2024 m. liepos 1 d. Taip pat iki naujos elektroninės kelių rinkliavos paslaugos pradžios būtina užtikrinti dabar esamo kelių naudotojo mokesčio surinkimą. Priminsiu, kad šiais metais planuojama surinkti 56 mln. eurų kelių naudotojo mokesčio.

Trečias tikslas. Atsižvelgdami į valstybinės reikšmės kelių strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui, keičiamu įstatymu reglamentuoti, kad KPPP finansavimo lėšos būtų skiriamos akcinei bendrovei „Kelių priežiūra“, kad vykdytų jai paskirtą specialų įpareigojimą – prižiūrėtų ir tvarkytų valstybinės reikšmės kelius.

Ketvirtas tikslas. Atsižvelgdami į tai, kad nuo 2023 m. sausio 21 d. valstybės įmonę Lietuvos automobilių kelių direkciją planuojama pertvarkyti į akcinę bendrovę, įstatymo projektu keičiame valstybės įmonės Kelių direkcijos teisinę formą į akcinę bendrovę. Ten, kur yra likę nepakeisti šio įstatymo punktai, reikia juos šiuo keitimu pakeisti.

Ir penktas tikslas, paskutinis. Pakeisti įstatymo nuostatas numatant finansavimą Lietuvos transporto saugos administracijos veiklai, susijusiai su viešojo transporto informacijos apdorojimu, viešojo transporto kelionių duomenų ir transporto įvykių informacinės sistemos palaikymu ir tobulinimu. Iki šiol įstaiga tokio finansavimo negalėjo gauti. Tiek trumpai. Pagrindiniu komitetu siūlytume laikyti Ekonomikos komitetą. Gerbiamų Seimo narių prašytume šiems įstatymų pakeitimo projektams pritarti. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū viceministrui. Jūsų nori paklausti net septyni Seimo nariai. Pirmas klausia V. Fiodorovas.

V. FIODOROVAS (*DPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš labai trumpai. Kas kaltas, kad mes vis dar neturime *e. tolling* sistemos ir kokios klaidos yra padarytos, iš kurių pasimokyta ir dėl kurių

tikitės, kad nukėlus terminą viskas pasitaisys? Aš suprantu, sakysite, teisminiai procesai ir visa kita, bet teisminių procesų nebūtų, jeigu nebūtų padaryta klaidų. Kas kaltas ir kokios klaidos padarytos, ir ar atsakingi asmenys iš to dalyko pasimokė?

J. SKAČKAUSKAS. Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų pagrindinė priežastis, kodėl nebus įgyvendinta laiku, yra teismai. Teismai iš principo trunka iki šios dienos. Kelių direkcija, kuri atsakinga už šios sistemos diegimą, yra vertinusi galimus, sakykime, tolesnius teismus, kiek maksimaliai įmanoma. Manome, kad šių metų pavasarį… kitų metų pavasarį turėtų būti baigiama. Tuomet yra apskaičiuota, kaip maksimaliai greitai įmanoma tą sistemą sukurti, tai yra 12 mėnesių. Todėl ir buvo pasirinktas pats trumpiausias optimalus terminas, tai yra 2024 m. liepos 1 d. Iš tikrųjų pamokos yra padarytos, bet bet kokiu atveju Susisiekimo ministerija, kaip akcininkas, reikalauja iš Kelių direkcijos, kad būtų įvertinta galimai valstybei padaryta žala ir ji būtų išieškota.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (*DPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Ortodoksiniai dešinieji nori viską privatizuoti. Ar nebus, privatizavus ir akcinę bendrovę padarius, kaip su „Igničiu“, kad mes dabar nežinome, ką daryti, kaip mažinti kainas ir kaip susitvarkyti su tais, kaip jūs sakėte, kurie duoda papildomą finansavimą, ir paskui kaip tų, kurie duoda papildomą finansavimą, atsikratyti? Ar nebus ir su šia organizacija, Kelių direkcija, kurios naujas pavadinimas bus ir taip gražiai viskas nupiešta. Ar nebus irgi tokios tragedijos kaip su „Igničiu“?

J. SKAČKAUSKAS. Ačiū už klausimą. Tik priminsiu, kad Kelių direkcijos 100 % akcijų priklauso valstybei. Kelių direkcija yra įtraukta į nacionaliniam saugumui svarbių įmonių kategoriją, tikrai nėra jokių planų dėl jos privatizavimo. (*Balsas salėje: „Planų ar įstatymiškai?“*) Įstatymiškai negalima ir nėra planų.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia K. Vilkauskas. Nėra. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas viceministre, prašom pasakyti, dabar buvo numatyta 90 mln., dabar bus kreditas su valstybės garantu. Ar užteks tų lėšų, nes realiai viskas brango, kaip dabar jūs išsiversite, ar užteks, bus pakankama?

J. SKAČKAUSKAS. Čia jūs turbūt turite omenyje apie 90 mln. garantą šitai sistemai sukurti, taip? Iš tikrųjų mūsų skaičiavimais ir Kelių direkcija, kuri atsakinga už sistemos diegimą, pateikė, kad lėšų tikrai užteks, nes programavimo kainos nėra padidėjusios. Iš tikrųjų mes manome, kad sutaupysime ir tikrai tų visų pinigų nereikės, išleisime gerokai mažiau.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia A. Nekrošius.

A. NEKROŠIUS (*LVŽSF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Įstatymas priimtas faktiškai prieš dvejus metus. Per dvejus metus faktiškai nieko nepadaryta. Procedūros užstrigo teismuose. Mano klausimas būtų, kas prisiims politinę atsakomybę dėl to, kad šis projektas neveikia ir rajonų keliai netvarkomi iš planuotų surinkti lėšų?

J. SKAČKAUSKAS. Aš turbūt atsakysiu, kad gyvename teisinėje valstybėje, teismai sustabdė, pritaikė laikinas apsaugos priemones ir iš tikrųjų neleido to projekto toliau vykdyti. Bet kokiu atveju mes, kaip akcininkas, Kelių direkcijai iš tikrųjų keliame uždavinį tuos pinigus, kurie nėra surinkti, gauti kitais būdais, tai yra paskolos, tai yra paraiškos Karinio mobilumo fondui, iš kurio jau gavome ir tikimės dar gauti, ir panašiai. Tikrai manome, kad tą sumą įmanoma kompensuoti kitomis priemonėmis.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia A. Kupčinskas.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas pranešėjau, iš tiesų, aišku, suprantame – teismai yra teismai, kaip sakoma. Bet kaip ir dūmų be ugnies nebūna, taip ir dėl teismų: jeigu konkurso sąlygos būtų tinkamai parengtos ir būtų taikoma europinė praktika, pasirinktas arba nuotolinis, atstumo, rinkliavos būdas, arba, galima sakyti, palydovinis, per palydovą, vienas ar kitas būdas daugiausiai naudojamas, man atrodo, viskas būtų sklandžiau. Lietuva pasirinko trečią kelią – programėles, visokių naujų sistemų diegimą, jis nėra išbandytas ir, suprantama, nutiko, kaip nutiko. Bet, mano įsitikinimu, galėjo būti ir kitaip.

Aš norėjau paklausti, tas terminas – liepos 1 diena nesutampa su biudžetiniais metais ir vėl šiek tiek vėluos. Ar tas konkursas bus toliau tęsiamas, ar pradedama vėl nuo nulio?

J. SKAČKAUSKAS. Iš tikrųjų mes norėjome tą terminą įrašyti kuo ambicingesnį, iš tikrųjų pažiūrėjome, kiek teismai gali būti ir kiek maksimaliai greitai sukurti sistemą reikia laiko, tai ir ga-

vome liepos 1 dieną. Dabar kuriant šią sistemą buvo teismų dėl pačių kvalifikacinių reikalavimų, jie užtruko metus. Šiuo metu yra paskelbtas konkursas, yra išreitinguota eilė. Dabar vyksta jau dėl pirmos vietos. Sakykime, antroje vietoje esantis rangovas apskundė. Tie teismai trunka apie 3 mėnesius. Tikimės pavasarį turėti nugalėtoją ir toliau judėti kurdami sistemą.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas viceministre. Jūsų paklausė visi, kurie norėjo paklausti. Dėl balsavimo motyvų nėra norinčių kalbėti. Balsuosime, kai ateis tam laikas. Kol kas negaliu pasakyti kada.

Kitas darbotvarkės klausimas būtų… (*Balsai salėje*) Balsavimo laikas buvo 18 val. 25 min., bet tada mes pabaigsime posėdį. Jūs to norite? Ministre Pirmininke, prašom.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Gerbiamasis posėdžio pirmininke, kadangi dabar yra balsavimo laikas, kuris buvo darbotvarkėje, balsuokime po kiekvieno klausimo, kaip tokiais atvejais darome ir kitais atvejais, ir tiek. Ir priimsime…

PIRMININKAS. Bet tada teisėti lūkesčiai Seimo narių gali būti pažeisti.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Bet nebuvo jokio laiko indikuota Seimo nariams, kad jie kokiu nors kitu metu turi susirinkti.

PIRMININKAS. Seimo nariai klausinėjo, kada bus balsavimas. Buvo pasakyta, kad bent jau prieš 10 minučių bus perspėta, kad bus balsuojama. (*Balsai salėje*) Nebent tikrai, jeigu jūs norite. Prašom. A. Nekrošius.

A. NEKROŠIUS (*LVŽSF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Mes įprastai vadovaujamės darbotvarke. Darbotvarkėje matome, kiekvienas galime atsidaryti, – 18 val. 25 min. numatytas balsavimo laikotarpis. Manau, kad kolegos irgi neprieštaraus, kad balsuotume.

PIRMININKAS. Gerai, aš klausiu esančių salėje, nes balsavimo laikotarpis, nustatytas darbotvarkėje, yra jau atėjęs, ar balsuosime dabar? Ir taip po kiekvieno projekto? Balsuokime. Kas balsuoja už, pritars, kad būtų balsuojama po kiekvieno projekto. Kas balsuos prieš, susilaikę…

Kolegos, užsiregistravo 49, balsavo 49: už – 45, prieš – 1, susilaikė 3. Po pateikimo projektams yra pritarta.

Siūlomi komitetai. Pagrindinis – Ekonomikos komitetas dėl pirmų dviejų, tai yra dėl Kelių priežiūros ir plėtros įstatymo bei Kelių įstatymo projektų. Papildomas – Kaimo reikalų komitetas, tai yra dėl Kelių priežiūros projekto. Pagrindinis komitetas dėl Administracinių nusižengimų kodekso projekto yra Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstyti gruodžio 15 dieną. Pasiūlymas dėl… J. Urbanavičius.

J. URBANAVIČIUS (*TS-LKDF*). Norėtume paprašyti papildomos Energetikos ir darnios plėtros komisijos.

PIRMININKAS. Dėl kurio?

J. URBANAVIČIUS (*TS-LKDF*). Dėl kelių klausimo.

PIRMININKAS. Dėl Kelių įstatymo papildoma Energetikos ir darnios plėtros komisija. Galime pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Papildomo komiteto statusu.

Taip pat Vyriausybė siūlo svarstyti skubos tvarka. (*Balsai salėje*) Nepritariate. Turime balsuoti. (*Balsai salėje*) Balsuojame dėl Vyriausybės pasiūlymo. Dėl skubos. Balsuojama dėl skubos. Pranešu: informuokite savo frakcijų narius, kad balsavimas bus vykdomas po kiekvieno pristatyto projekto.

Užsiregistravo 55, balsavo 55: už – 38, prieš – 6, susilaikė 11. Pritarta skubai.

18.30 val.

Profesinio mokymo įstatymo Nr. VIII-450 2, 6, 11, 13, 14, 17, 18, 20, 23, 26, 28, 29, 32, 33, 35, 36, 38, 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2246, Švietimo įstatymo Nr. I-1489 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2247 (*pateikimas*)

Kitas projektų paketas yra Profesinio mokymo įstatymo daugelio straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2246 ir jo lydimasis Švietimo įstatymo 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2247. Kviečiu į tribūną švietimo, mokslo ir sporto ministrę J. Šiugždinienę. Pateikimas.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (*TS-LKDF*). Labas vakaras, mieli kolegos, teikiu Profesinio mokymo įstatymo daugelio straipsnių pakeitimo įstatymo projektą. Šio projekto tikslai – užtikrinti į regionų poreikį orientuotą kvalifikacijų pasiūlą suteikiant daugiau galių ją formuoti profesinio mokymo įstaigos tarybai; įtvirtinti aiškią profesinio mokymo finansavimo sistemą, konkretizuojant nuostatas dėl apmokėjimo už profesinio mokymo paslaugas; gerinti profesinio mokymo kokybę, įteisinant galimybę mokiniams praktinių įgūdžių įgyti ne tik paties teikėjo, bet ir kitų profesinio mokymo teikėjų modernia įranga aprūpintose aplinkose; suvienodinti sąlygas mokiniams, kurie mokosi pagal formaliojo profesinio mokymo programas ar jų modulius, galimybę gauti stipendiją ir kitą materialinę paramą.

Šie siūlymai įgyvendina Vyriausybės programos nuostatas, taip pat EBPO rekomendacijas Lietuvai, jos buvo pateiktos 2021 metais ir parodė, kad dabartinio teisinio reguliavimo priemonėmis profesinio mokymo pasiūlos ir darbo rinkos poreikių neatitikties išspręsti nepavyksta. Taip pat yra įgyvendinamos Valstybės kontrolės 2020 metų rekomendacijos. Taigi siūlymai dėl priėmimo planavimo: siūloma priėmimo į profesinio mokymo įstaigas planavimo procesą padaryti lankstesnį, suteikti daugiau savarankiškumo profesinio mokymo įstaigai, suteikiant daugiau galių kvalifikacijų pasiūlą planuoti, derinant prie regiono poreikių, kolegialiai profesinio mokymo įstaigos valdymo institucijai – tarybai. Taip pat siūloma nustatyti, kad priimti skirtą preliminarų valstybės finansuojamų profesinio mokymo vietų skaičių Vyriausybė iki sausio 20 dienos nustatytų dvejiems metams pagal vieną tokį patį LŠK klasifikatorių. Valstybės finansuojamų profesinio mokymo vietų skaičių tik pagal LŠK apibrėžiamas švietimo sritis kasmet nustatytų švietimo, mokslo ir sporto ministras.

Taip pat yra siūloma dėl aiškesnio profesinio mokymo sistemos finansavimo reglamentavimo, čia yra keletas siūlymų. Pirmiausia dėl užmokesčio už profesinį mokymą reglamentavimo, juo nustatoma, kad užmokestis apima mokymosi, ūkio lėšas ir lėšas asmens kompetencijoms vertinti, ir tai būtų apskaičiuojama pagal nustatytas metodikas. Taigi užmokestis už formalųjį profesinį mokymą būtų apskaičiuojamas taikant tas pačias taisykles ir nesiskirtų priklausomai nuo mokymą finansuojančio subjekto ar finansavimo šaltinio. Taip pat siūloma atsisakyti šiuo metu neįgyvendinamų nuostatų dėl valstybės paskolų ir valstybės remiamų paskolų, nes šios sistemos sukūrimas ir administravimas pareikalautų ženklių papildomų išteklių, o paskolų poreikis yra visiškai minimalus. Taigi taip pat siūloma ministerijai nebūdingų funkcijų, susijusių su licencijų išdavimu, atsisakyti ir pavesti jas vykdyti švietimo, mokslo ir sporto ministro įgaliotai įstaigai, tai yra SKVC.

Siūloma patikslinti Profesinio mokymo įstatymo nuostatas ir atsisakyti praktikoje nepasiteisinusių nuostatų. Pavyzdžiui, Profesinio mokymo įstatyme yra įrašytos specialiojo ugdymo programos, nors tokios programos nėra vykdomos jau daug metų. Nuostatos, susijusios su finansavimo pokyčiais, įsigaliotų nuo 2024 m. sausio 1 d., pagrindinės mano minėtos nuostatos – nuo 2023 m. rugsėjo 1 d. Projektais siūlomiems pakeitimams įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės.

Tiek trumpo pristatymo. Atsakysiu į jūsų klausimus.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama ministre. Jūsų nori paklausti šeši Seimo nariai. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiama ministre, savaime suprantama, keisdami ir Švietimo įstatymą, ir sudarydami galimybes kartu su švietimo bendrojo lavinimo programa gauti ir profesinį išsilavinimą, turbūt turime keisti ir Profesinio mokymo įstatymą. Bet norėčiau paklausti dėl vienos vietos, kur yra rašoma, kad mokiniams, kurie mokosi pagal prioritetines formaliojo profesinio mokymo programas valstybės finansuojamose vietose, gali būti mokamos tikslinės stipendijos. Ar yra koks nors mechanizmas (galbūt tai ir buvo anksčiau, tačiau nesigirdėjo), kad vis dėlto tos stipendijos būtų skiriamos vienai ar kitai profesijai? Galbūt numatomos kokios nors prioritetinės profesijos, kas bus skatinama, nes iš esmės visos profesijos dabar prioritetinės ir visur trūksta darbuotojų.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (*TS-LKDF*). Dėkui už klausimą. Taip, tikrai iki šiol stipendijos buvo skiriamos daugiausia verslo organizacijų ir valstybė skatinamųjų stipendijų nėra skyrusi. Tad čia numatoma tokia galimybė prioritetinėse srityse. Dėl to apsispręstų Vyriausybės Žmogiškųjų išteklių

stebėsenos komitetas. Tai galėtų būti kad ir profesijos, kurios aktyviai dalyvauja kuriant aukštą pridėtinę vertę, tai galėtų būti ir mechatronika, inžinerinės specialybės. Kai kurių profesijų tikrai Lietuvoje netrūksta, gal jų yra net kai kur ir per daug rengiama. Tai skatinimas galėtų būti susijęs su Vyriausybės prioritetais.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia V. Targamadzė.

V. TARGAMADZĖ (*DFVL*). Ačiū. Iš tiesų reikia tą įstatymą prašukuoti, ir labai gerai, kad tai yra daroma, bet aš noriu paklausti dėl stipendijų. Vis dėlto yra tam tikros prioritetinės specialybės ir, rodos, 20 eurų stipendija yra tikrai mažai. Tuo labiau kad nemažai vaikų turės važiuoti iš kaimiškųjų vietovių ir tėveliai bus nepajėgūs jiems padėti.

Kitas klausimas, ar yra numatyti ištekliai? Įstatymus galima priimti. Mes prisiminkime sektorinius mokymo komitetus, ir nariai turėtų gauti apmokėjimą, kad ir programas įvertintų. Deja, tie apmokėjimai arba labai maži, arba jų visai nėra.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (*TS-LKDF*). Tikrai labai gerai pastebėjote, kad mums kai kuriose srityse labai trūksta finansavimo, ir tikrai visi norime, kad finansavimas didėtų ir kad stipendijos augtų. Aišku, yra toks fenomenas, kad visgi stipendijų dalį grąžina į biudžetą profesinės, tai čia irgi turime pasižiūrėti detaliau. Norėtųsi, kad ir skatinamosios stipendijos būtų skiriamos, iki šiol, kaip sakiau, nebuvo skiriamos. Tikrai dėsime visas pastangas, kad tokių stipendijų atsirastų. Padarysime viską, ką galime, kad būtų stipendijos.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia S. Lengvinienė.

S. LENGVINIENĖ (*LF*). Ačiū. Džiugu klausyti, ministre, kada kalbate iš tribūnos, kad reikia stiprinti profesinio mokymo prestižą. Tikrai malonu tai girdėti iš jūsų. Bet kas galėtų peržiūrėti visų profesinio mokymo programų, kurios yra ganėtinai pasenusios, turinį? Kaip jūs manote, kas galėtų inicijuoti? Tikrai yra didžiulė problema ir pačios mokyklos prašo pagalbos. Kaip jūs manote, kas turėtų tai daryti?

J. ŠIUGŽDINIENĖ (*TS-LKDF*). Turbūt galėtų ir sektoriniai komitetai prisidėti prie programų peržiūros. Aišku, pačios profesinės mokyklos, įtraukdamos verslus, įtraukdamos savo socialinius partnerius, tikrai galėtų peržiūrėti programas ir sustiprinti. Tai šiandien daro aukštosios mokyklos, ir tikrai yra tam tikrų programų proveržis.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia L. Savickas.

L. SAVICKAS (*DFVL*). Miela ministre, labai ačiū už ilgai laukto įstatymo projekto pateikimą. Tačiau šiek tiek dėl konteksto. Seimas, belaukdamas jo, jau darbavosi prie šio įstatymo ir kaip tik sausio 1 dieną įsigalioja Seimo sutartos nuostatos. Ar jūsų teikiamas projektas iš esmės jas visas išlaiko taip, kaip Seimas visai neseniai apsisprendė, ir tos nuostatos netrukus įsigalios?

J. ŠIUGŽDINIENĖ (*TS-LKDF*). Taip, kaip Seimas yra apsisprendęs, tokie pakeitimai ir yra, taip. Taip, mes užtrukome su šitais pakeitimais, nes buvo atliekamas papildomas poveikio vertinimas dėl šio įstatymo projekto, tai tikrai norėjosi su juo ateiti greičiau, negu atėjome. Būtų idealu, kad būtume sujungę.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (*DPF*). Gerbiama ministre, profesinis ugdymas yra labai rimta sritis ir Lietuva gana blogoje situacijoje. Jūs irgi čia kalbate apie rekomendacijas, EBPO, o jūs pati ar atsižvelgėte, analizavote patirtį Vokietijos, Švedijos, kur profesinis ugdymas yra aukšto lygio. Ar jūs pati, jeigu įkėlėte, ar tiktai vadovaujatės svetimais patarimais?

J. ŠIUGŽDINIENĖ (*TS-LKDF*). Stengiuosi vadovautis gerais patarimais. Taip, man ir pačiai teko domėtis ir Suomijos, ir Ispanijos patirtimi, ir Vokietijos. Tikiu, kad tai, kas yra geriausio, tikrai galime ir diegiame Lietuvoje. (*Balsai salėje*) Taip.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiama ministre, jūsų paklausė visi, kurie norėjo paklausti. Dėkoju jums.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (*TS-LKDF*). Dėkui.

PIRMININKAS. Dėl balsavimo motyvų užsirašė vienas E. Pupinis – už. Prieš užsirašiusių nėra. Ar tikrai norite kalbėti? (*Šurmulys salėje*) Prašom, E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Būčiau nekalbėjęs, bet kadangi spaudimas didelis, aš specialiai pakalbėsiu dabar. Iš tikrųjų aš norėčiau šiandien paoponuoti gerbiamam S. Tumėnui, jis ne kartą pasi-

sakė, kad iš tikrųjų profesinis mokymas vos ne bausmė turėtų būti, iš tikrųjų visi turi eiti į universitetus ir studijuoti ten, o po to gavę diplomus važiuoti į užsienį kapoti vištoms galvų. Iš tikrųjų manyčiau, kad turėtume siekti bendro tikslo ir čia jau šiandien ir Švietimo įstatymą pakoregavome, kad vis dėlto turėtų būti sudarytos sąlygos mokytis, bet ir turėtų būti tam tikros sąlygos eiti į profesinę mokyklą, nes betikslis sėdėjimas tiktai galbūt skatina žmones degraduoti ir tas noras išsilaikyti iki 12 klasės bendrojo lavinimo sistemoje yra betikslis.

Sukūrus tą sistemą, kad po 10 klasės galbūt eitum į profesinę mokyklą ir įgytum kartu ir profesinį išsilavinimą, ir bendrąjį lavinimą, tikrai neužkerta kelio nei į universitetą, nei į 5 ISCED'ą, eiti toliau į kolegijas ir tokiu būdu įsigyti aukštąjį išsilavinimą, turint jau ir tam tikrą profesiją. Iš tikrųjų tai yra tiktai pliusai ir, manau, iš to tikrai gausime daugiau naudos. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Matot, dėl balsavimo motyvų prieš nebuvo. Dabar S. Tumėnas. Pavadinčiau tai seiminiu sniego lavinos efektu. Prašom, kolega.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas Edmundai, norėčiau, kad būtumėte atidesnis ir geriau išgirstumėte mano žodžius. Aš nesu prieš profesinį rengimą, gink Dieve, nesu. Aš pasakiau abejonę, ar nebus pažeidžiamos žmogaus teisės, jeigu uždarysime visus kelius, jeigu jis to penkių slenksčio neįveiks. Tik tiek aš pasakiau. Norėčiau, kad neiškraipytumėte mano minties. Ačiū.

PIRMININKAS. Kolegos, nuomonės išsakytos. Balsuojame dėl Profesinio mokymo įstatymo ir Švietimo įstatymo pakeitimo projektų po pateikimo.

Užsiregistravo 60, balsavo 59: už – 51, prieš nebalsavo, susilaikė 8. Po pateikimo projektams pritarta. Dėl abiejų projektų pagrindiniu komitetu siūlomas Švietimo ir mokslo komitetas. O dėl Profesinio mokymo projekto dar kaip papildomas siūlomas Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Siūloma svarstyti gruodžio 13 dieną. Galime pritarti? L. Savickas.

L. SAVICKAS (*DFVL*). Identiškai kaip dėl kito iš paketo norėčiau papildomu komitetu paskirti Ekonomikos komitetą dėl pagrindinio…

PIRMININKAS. Dėl viso paketo?

L. SAVICKAS (*DFVL*). Dėl pagrindinio užteks.

PIRMININKAS. Dėl pagrindinio projekto – Profesinio mokymo įstatymo – dar Ekonomikos komitetas papildomas. Galime pritarti visiems pasiūlymams? Ačiū, pritarta su papildomu siūlymu dėl Ekonomikos komiteto ir svarstymo datos.

18.45 val.

Žmogaus audinių, ląstelių, organų donorystės ir transplantacijos įstatymo Nr. I-1626 4, 5 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1867 (*pateikimas*)

Kitas projektų paketas. Žmogaus audinių, ląstelių, organų donorystės ir transplantacijos įstatymo 4, 5 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1867. Pateikimo stadija. Pranešėja – J. Sejonienė atstovauja Seimo narių grupei.

Dėl vedimo tvarkos A. Kubilienė.

A. KUBILIENĖ (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš norėjau prašyti pertraukos iki kito posėdžio, nes, kaip minėjau ryte, tikrai norisi susipažinti su pacientų organizacijų nuomone. (*Balsai salėje*) Na, jūs sėdite pirmoje vietoje. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Matau dar vieną norintį kalbėti. M. Maldeikis.

M. MALDEIKIS (*TS-LKDF*). Aš buvau pirmas. Aš norėčiau pusvalandžio pertraukos.

PIRMININKAS. Buvo įgarsintas kitas siūlymas, aš labai apgailestauju. Siūlote frakcijos vardu? (*Balsas salėje: „Taip."*) Siūlymas statutinis. Balsuojame.

M. MALDEIKIS (*TS-LKDF*). Pirmininke, galime alternatyviai? (*Šurmulys salėje*)

PIRMININKAS. Ne, negalima balsuoti alternatyviai, nes skirtingas balsavimo daugumos laikas. Tai yra ne laikas, skirtingas skaičius, kiek reikia dėl pritarimo. Balsuojame dėl siūlymo iki kito posėdžio.

Užsiregistravo 55, balsavo 55 Seimo nariai: už – 18, prieš – 32, susilaikė 5. (*Balsai salėje: „Neužtenka."*) Užtenka. Užtenka, nes reikia penktadalio. Reikia penktadalio. Trečdalio reikia daugumai. Kolegos, daroma pertrauka iki kito posėdžio. (*Balsas salėje: „Labai gerai."*)

18.48 val.

Žmogaus audinių, ląstelių, organų donorystės ir transplantacijos įstatymo Nr. I-1626 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1874, Asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymo Nr. XII-1519 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1875, Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1876 (*pateikimas*)

Kitas – Žmogaus audinių, ląstelių, organų donorystės ir transplantacijos įstatymo 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1874. Pateikimo stadija. Pranešėja – A. Širinskienė.

M. Maldeikis.

M. MALDEIKIS (*TS-LKDF*). Taip pat norėtųsi ir dėl šito pertraukos.

PIRMININKAS. Pusvalandžio?

M. MALDEIKIS (*TS-LKDF*). Iki kito posėdžio.

PIRMININKAS. Iki kito posėdžio. Prašymas teisėtas. Kolegė irgi norėtų pertraukos? A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LRF*). Aš tikrai pritariu. Manau, būtų garbinga, kad tie projektai, kurie vienas kitą papildo ar alternatyvūs, eitų kartu. Manau, gal bendru sutarimu sutarsime dėl pertraukos.

PIRMININKAS. Kolegos, galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Pritarta bendru sutarimu. Pertrauka iki kito posėdžio. Kaip gerai, kai yra sutarimas.

Kitas darbotvarkės klausimas – Asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymo 6 straipsnio… Atsiprašau, čia yra lydimieji, dėl jų taip pat daroma pertrauka.

18.49 val.

Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos“ projektas Nr. XIVP-2261 (*pateikimas*)

Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos“ projektas Nr. XIVP-2261. Pranešėjas – Švietimo ir mokslo komiteto pirmininkas A. Žukauskas. Ir lydimieji. Ai, čia po vieną.

A. ŽUKAUSKAS (*LF*). Ačiū, pirmininke. Seimo Švietimo ir mokslo komitetas, atsižvelgdamas į tai, kad baigėsi daugumos Valstybinės lietuvių kalbos komisijos narių kadencija, atrinko 16 naujų narių. Vieno dar nesibaigusi kadencija. Galiu pavardinti. (*Balsai salėje*) Nereikia, taip. (*Balsas salėje: „Vardinkite, vardinkite.“*) Jeigu norite, tai A. Auksoriūtė, D. Gedzevičienė, L. Jonušys, L. Kamandulytė-Merfeldienė, R. Kasperė, R. Kazlauskaitė, Ž. Kolevinskienė, V. Meiliūnaitė, L. Murinienė, V. Sakalauskienė, D. Sinkevičiūtė, V. Stravinskienė, V. Stukaitė-Laniauskienė, J. Trimonytė-Bikelienė, V. Valskys ir V. Zubaitienė. Siūlomas nutarimas: atleisti Valstybinės lietuvių kalbos komisijos narius, kurių kadencija baigiasi, ir paskirti mano minėtus Valstybinės lietuvių kalbos komisijos narius.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas pirmininke. Jūsų klausti nori vienas Seimo narys. Klausia S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Ačiū. Gerbiamas komiteto pirmininke, keista ši istorija, mūsų frakcijos nuomone, tokia apaugusi gandais, paskendusi neaiškumų rūke. Ir jūs dabar taip *de facto* pasakote, kad išrinkta. Tačiau kokios priežastys, kad visa tai vyko? Faktiškai dveji savarankiški rinkimai, dviem etapais. Visiškai savarankiškai du etapai vyko neįprasta tvarka. Paprastai būna, kai vienas atsisako ir panašiai, tai būna įtraukiamas tas, kas pirmas už borto lieka. Ar galite pakomentuoti, kaip ši istorija taip keistai vystėsi? Ačiū.

A. ŽUKAUSKAS (*LF*). Ačiū už klausimą. Taigi Valstybinės lietuvių kalbos komisijos įstatymas numato, kad Valstybinės lietuvių kalbos komisijos narius Seimas tvirtina Švietimo ir mokslo komiteto teikimu. Jokių kitų procedūrų nėra numatyta įstatyme, todėl pats komitetas sprendžia, kaip atrenka tuos narius: ar slaptai balsuoja, ar patiki pirmininkui, ar dar kokiems nors komisijos nariams juos sukomplektuoti. Komitetas pasitarė ir buvo nutarta, kad kiekvienas komiteto narys turi 16 balsų ir iš 30 narių pažymi tuos, kuriuos nori. Dėl likusių, kurie lieka po brūkšnio, nebuvo nieko sutarta. Taigi, buvo atrinkta 16 narių, patvirtintas rinkimų protokolas ir buvo rengiamasi juos pateikti, tačiau vienas iš atrinktų narių atsisakė savo narystės komisijoje jau po to, kai įvyko rinkimai.

Tada komitetui iškilo dilema, ką daryti su likusia vieta. Buvo du siūlymai. Vienas siūlymas buvo paimti narį iš to sąrašo, kuris likęs apačioje. Čia labai keistai atsisakė dar šeši nesurinkę reikiamo skaičiaus balsų, ant vienodų blankų parašė prašymus, kad jie nedalyvausią tolesniuose rinkimuose. Noriu pasakyti, liko tik vienas asmuo su šešiais balsais po brūkšnio.

Ir kitas siūlymas buvo surengti papildomus rinkimus, juolab kad nemažai iškeltų kandidatų atsisakė toliau dalyvauti rinkimuose. Buvo siūloma kartu papildomai kreiptis į tas institucijas, kurios teikia kandidatus, tai yra universitetus ir kūrybines organizacijas, kad jie galėtų pateikti papildomų kandidatų. Galiausiai, priėmus šį sprendimą komiteto narių balsų dauguma, įvyko atranka į tą trūkstamą vietą. Buvo išrinktas šešioliktasis atrinktasis asmuo ir jis dabar yra tarp tų mano minėtų. Tai ir viskas. Kadangi dalis komiteto narių buvo nepatenkinti dėl tokio sprendimo, jie kreipėsi į Etikos ir procedūrų komisiją. Komisijos posėdis įvyko vakar ir komisija nenustatė kokių nors teisės aktų pažeidimų ar procedūrinių pažeidimų.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūs atsakėte į klausimą. Dėl balsavimo motyvų už – E. Pupinis. Griežtas… Dėl vedimo tvarkos? L. Girskienė.

L. GIRSKIENĖ (*LVŽSF*). Aš prašau pertraukos iki kito posėdžio frakcijos vardu.

PIRMININKAS. Gal bent jau pateikime motyvus? Pasisakymai dėl motyvų ir tada balsuosime dėl pertraukos. J. Razma per šoninį mikrofoną.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, kitą antradienį yra biudžeto priėmimas, interpeliacija užsienio reikalų ministrui. Kiek mes jau šiandien pridėjome iki kito posėdžio. Aš tikrai siūlau mąstyti, kiek mes ten posėdžiausime antradienį. Ir viską turime sudėti į rytinį posėdį.

PIRMININKAS. Tuo labiau jeigu baigiasi kadencija. Ar tikrai frakcijos vardu siūlėte, kolege? (*Balsai salėje*) Na, prašymas statutinis, aš negaliu kitaip. Balsuojame dėl šio projekto pateikimo pertraukos.

Užsiregistravo 64, balsavo 63: už pertrauką – 14, prieš – 49. Trūksta. (*Balsai salėje*) Vienas penktadalis. Teisingai, atsiprašau, 14. Taigi daroma pertrauka.

Tada tikrai daroma pertrauka ir dėl lydimųjų projektų. Labai atsiprašome pretendentės, kuri kantriai laukė, bet nesulaukė šiandien. Kitas… Ministre Pirmininke… Ačiū komiteto pirmininkui. Prašom, Ministre Pirmininke.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Aš tik norėjau labai atsiprašyti (ir manau, kad Seimo vardu) gerbiamos pretendentės, kuri čia sėdėjo, šitų ugningų diskusijų klausė ir dabar turės ateiti kitą kartą vien dėl to, kad, na, taip jūs suprantate pagarbą žmogui. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Na, aš irgi atsiprašiau, kad kantriai laukė, deja, nesulaukė. K. Masiulis.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Aš irgi nelabai suprantu opozicijos veiksmų. Kolegos, mano atmintis sako: mes vieną kartą biudžeto priėmimo metu, prieš tai taip neatsakingai elgiantis, sėdėjome iki 2 valandos nakties. (*Balsas salėje: „Iki 5 valandos.“*)

PIRMININKAS. V. Targamadzė.

V. TARGAMADZĖ (*DFVL*). Ačiū. Iš tikrųjų reikia atsiprašyti turbūt būsimos pirmininkės, bet aš vis dėlto norėčiau, kad labai korektiškai kalbėtų Švietimo ir mokslo komiteto pirmininkas. Opozicija buvo visiškai ignoruojama ir nebuvo su ja tariamasi. Tai reikia taip ir sakyti, kad valdančiųjų balsais, nes opozicija išėjo protestuodama, kad jokių pasitarimų nebuvo. Pirmininkas turėtų vienyti, o ne skaldyti. Ačiū.

PIRMININKAS. A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LRF*). Kolegos, aš manau, jūs turėtumėte kandidatės į pirmininkus ar pirmininkės atsiprašyti patys darydami posėdžius nakties metu. Nepadoru kviesti žmones tokiu metu. Kitas dalykas, nėra jos darbo laikas tokių valandų metu. Mūsų yra darbo laikas.

Kitas dalykas. Kolegos, negudraukite, jūs visus prieštaringus klausimus sudėjote į darbotvarkės apačią tam, kad jie būtų mažiau matomi. Kai šitaip padarote, paskui nereikia stebėtis.

PIRMININKAS. V. Valkiūnas per centrinį mikrofoną.

V. VALKIŪNAS (*DPF*). Iš kolegos A. Žukausko pristatymo aš supratau, kad galimai mobingas buvo prieš pretendentus, lietuviškai kalbant, smurtas galimai. Tai mes turime išsiaiškinti, ar taip buvo, ar nebuvo, nes kaip gerbiamas A. Žukauskas pristatė, kad buvo daug atsisakiusių, labai keista situacija.

PIRMININKAS. Ką siūlote? (*Balsai salėje*)

V. VALKIŪNAS (*DPF*). Bus kitas posėdis ir reikia išsiaiškinti. (*Balsai salėje*) Frakcijos, taip.

PIRMININKAS. Tai aiškinkitės.

18.59 val.

Valstybės vėliavos ir kitų vėliavų įstatymo Nr. I-1497 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-700(2), Administracinių nusižengimų kodekso 519 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1703 (*pateikimas*)

Darbotvarkės 2-20 klausimas, tai yra paketas iš dviejų projektų: Valstybės vėliavos ir kitų vėliavų įstatymo 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-700 ir Administracinių nusižengimų kodekso 519 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1703. Pateikimo stadija. Pranešėjas – A. Dumbrava.

A. DUMBRAVA (*LVŽSF*). Mieli kolegos, labai trumpai, nes visi pavargome. Įstatymo projektas numato, kad pagal dabartinę tvarką tam tikromis dienomis, švenčių dienomis, gyventojai turi iškelti vėliavas, nepriklausomai nuo to, ar jie ten yra deklaravę gyvenamąją vietą, ar ten kas nors gyvena, ar taip namai kokie nors tušti stovi. Žmonės tikrai dėl to skundžiasi.

Tik mūsų Lietuvoje ir Estijoje tokia tvarka yra. Šiaip šalys nenustato tokios tvarkos ir nebaudžia už tai, kad, tarkim, vienas ar kitas gyventojas neiškėlė vėliavos, tarkim, per šventes. Tik Lietuvoje ir Estijoje tokia tvarka yra nustatyta.

Tikrai ir gyventojams sukelia tam tikrų nepatogumų, jeigu jie kažkur gyvena savo deklaruojamoje gyvenamojoje vietoje, bet kažkur kaimuose yra gavę palikimą. Jiems yra sunku atvažiuoti, kaimynų galbūt arti nėra, todėl jie kartais gauna tas administracines nuobaudas. Aš manau, kad tai nėra labai gerai, todėl mano siūlymas ir yra, kad jeigu ten žmonės negyvena ar nėra deklaravę gyvenamosios vietos, kad jie nebūtų už tai baudžiami.

PIRMININKAS. Ačiū. Nėra norinčių jūsų klausti. Dėl balsavimo motyvų G. Kindurys kalba už.

G. KINDURYS (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Iš tiesų Lietuvoje dėl natūralių aplinkybių yra gausu sodybų, namų, kuriuose negyvena. Paprastai tai yra paveldėti artimųjų namai. Kai juose nėra deklaravusių gyvenamąją vietą savininkų, tai tikrai turbūt yra visiškai normalu, suprantama, kad nėra kam ir iškelti tos vėliavos. Todėl siūlau šį įstatymo projektą palaikyti.

PIRMININKAS. Prieš – V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (*DPF*). Ačiū, pirmininke. Aš nemanau, kad reikia žeminti, mažinti reikšmę mūsų vėliavų, identiteto. Kas nori, tas suranda kaip, kad vėliava būtų. Pas mus išvis ta yda, kad vėliavai daugiau nepagarbos negu pagarbos. Todėl ir Algirdą kviečiu, kad ir jūs, Algi, kad būtų ne tik trispalvės kabinamos, bet ir jūs, kaip sėlis, kad ir sėlių vėliava būtų, ir kiti Lietuvos ir tautų identiteto ženklai. (*Balsas salėje*)

PIRMININKAS. Nuomonės išsakytos. Kolegos, balsuojame.

Užsiregistravo 64, balsavo 63: už – 38, prieš – 3, susilaikė 22. Projektams po pateikimo pritarta. Siūlomas kaip pagrindinis Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Dėl pirmojo projekto papildomas nesiūlomas. Dėl Administracinių nusižengimų kodekso projekto siūlomas kaip pagrindinis Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstyti pavasario sesijoje. Galime pritarti? Ačiū, pritarta komitetams ir svarstymo laikui.

19.04 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. XIV-12 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2282 (*pateikimas, svarstymas ir priėmimas*)

Darbotvarkės rezervinis 1 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo projektas. Pranešėjas – Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Taip, čia labai trumpas projektas. Tiesiog vienu vienetu padidinamas narių skaičius, nes į Ateities komitetą yra įrašoma mūsų naujoji kolegė gerbiama A. Jakavonytė.

PIRMININKAS. Jūsų klausti niekas nenori. Dėl balsavimo motyvų nėra. Galime pritarti po pateikimo? Ačiū, pritarta po pateikimo. Svarstymas. Nėra norinčių kalbėti. Galime pritarti po svarstymo? Pritarta. Priėmimas. Dėl motyvų nėra. Vienas straipsnis. 1 straipsniui pritariame? Ačiū, pritarta bendru sutarimu po priėmimo. Balsuojame dėl viso nutarimo.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 63, balsavo 63 – visi 63 balsavo už. Po pateikimo pritarta. Atsiprašau, po priėmimo pritarta. (*Balsas salėje: „Priimtas.“*) Priimtas, atsiprašau. (*Gongas*)

19.06 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2251(4) (*pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas*)

Kitas nutarimo projektas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-2251(3). Pranešėjas – Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Kaip minėta, keičiame Ateities komiteto sudėtį. Išbraukiamas A. Gedvilas jo paties ir frakcijos prašymu, įrašoma A. Jakavonytė. Taip pat tenka keisti tuos straipsnius, kurie yra dėl komitetų, kuriuose įrašyta B. Pietkiewich arba E. Dobrowolska, dėl to, kad pasikeitė jų pavardės, jose atsirado w. Tiksliname tuos dalykus.

Toliau. Vietoj L. L. Andrikienės Europos reikalų komitete dirbs kita frakcijos atstovė D. Asanavičiūtė. Iš Socialinių reikalų ir darbo komiteto išbraukiamas J. Džiugelis, įrašoma A. Jakavonytė. Ir iš Užsienio reikalų komiteto tiesiog išbraukiama L. L. Andrikienė ir lieka mažiau Seimo narių šiame komitete.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Klausimų nėra. Dėl motyvų taip pat nėra norinčių kalbėti. Pritariame po pateikimo? Ačiū, pritarta. Svarstymas. Svarstymo stadijoje irgi nėra norinčių kalbėti. Pritariame po svarstymo? Ačiū, pritarta po svarstymo. Priėmimas. 1 straipsnis. Galime pritarti? Ačiū, pritarta. 2, 3, 4, 5 ir 6 straipsniai. Galime pritarti po priėmimo? Ačiū, pritarta. Balsuojame dėl viso nutarimo projekto.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 64, balsavo 64 – visi balsavo už. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

19.08 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 10 d. nutarimo Nr. XIV-69 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2255(3) (*pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas*)

Kitas nutarimo projektas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-2255(2). Prašom.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Labai trumpai. Pasikeitus komitetų nariams, kuriuos aš minėjau pristatydamas ankstesnį nutarimą, natūralu, kad keičiasi ir pavaduotojai prie jų pavardžių, ir taip pat kai kurios frakcijos pakoregavo kai kuriuos kitus pavadavimus. Atitinkami pakeitimai jums yra pateikti. Siūlau pritarti.

PIRMININKAS. Niekas nenori paklausti. Dėl motyvų taip pat nėra norinčių kalbėti. Galime pritarti po pateikimo? Ačiū, pritarta.

Svarstymas. Taip pat nėra norinčių kalbėti. Pritariame po svarstymo? Ačiū, pritarta.

Priėmimas. Nutarimas susidedantis… Galime pritarti 1 straipsniui? Pritarta. 2 straipsniui? Pritarta. 3 straipsniui? Pritarta. 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 ir 11 straipsniams pritarta bendru sutarimu. Ačiū. Balsuojame dėl viso nutarimo projekto.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 64, visi balsavo už. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

19.10 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2278 (*pateikimas, svarstymas ir priėmimas*)

Kitas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo projektas Nr. XIVP-2278. Prašom.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Komiteto vadovybėje teikiami du pakeitimai. Pirmiausia Užsienio reikalų komitete išbraukus L. L. Andrikienę iš narių ir iš pirmininkų, komitetas išsirinko Ž. Pavilionį komiteto pirmininku. Siūloma jį patvirtinti. Kartu jis būtų išbraukiamas kaip buvęs pavaduotojas iš Europos reikalų komiteto. Siūloma Europos reikalų komiteto pirmininko pavaduotoju patvirtinti E. Zingerį.

PIRMININKAS. Klausimų nėra. Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Galime pritarti po pateikimo? Ačiū, pritarta. Svarstymas. Kalbėti nėra norinčių. Galime pritarti po svarstymo? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Priėmimas. Projektas iš dviejų straipsnių. 1 straipsnis. Galime pritarti priėmimui? Ačiū, pritarta. 2 straipsnis. Galime pritarti? Pritarta bendru sutarimu. Nėra norinčių kalbėti. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 64, balsavo 64 Seimo nariai: už – 63, prieš nėra, susilaikė 1. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

19.12 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 8 d. nutarimo Nr. XIV-57 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2277 (*pateikimas, svarstymas ir priėmimas*)

Kitas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų sudarymo“ pakeitimo projektas Nr. XIVP-2277. Prašom, kolega.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Esminiai pakeitimai Seimo delegacijoje Europos Tarybos Parlamentinėje Asamblėjoje. Išbraukiama L. L. Andrikienė, ji buvo šioje delegacijoje, ir įrašomas K. Bartoševičius, tačiau kartu pakoreguojama ir sutvarkoma tikrųjų narių ir pavaduotojų padėtis. Dabar tiek tikraisiais nariais, tiek pavaduotojais yra po du valdančiųjų ir po du opozicijos atstovus. Anksčiau buvęs pavaduotoju L. Savickas dabar tampa tikruoju delegacijos nariu šioje asamblėjoje. Dar pasikeičia tie straipsniai, kur delegacijose yra E. Dobrowolska arba B. Pietkiewicz dėl anksčiau minėto pavardžių pakeitimo. Taip pat 9 straipsnio 1 punkte įrašoma V. Aleknaitė-Abramikienė.

PIRMININKAS. Klausti nėra norinčių. Aš patikslinsiu, K. Bartoševičius siūlomas pavaduotoju.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Taip, K. Bartoševičius toje delegacijoje pavaduojančiojo pozicijoje.

PIRMININKAS. Pavaduojantis narys.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Taip.

PIRMININKAS. Nėra norinčių klausti, nėra norinčių kalbėti dėl motyvų. Galime pritarti po pateikimo? Ačiū, pritarta.

Svarstymas. Nėra norinčių kalbėti. Galime pritarti po svarstymo? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Priėmimas. Nėra norinčių kalbėti. 1 straipsnis. Galime pritarti? Ačiū, priimtas bendru sutarimu. 2 straipsnis. Taip pat galime priimti bendru sutarimu. 3 straipsnis. Prieštaraujančių nėra. Priimtas bendru sutarimu. Balsuojame dėl viso nutarimo.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 60, balsavo 60, visi balsavo už. Priimtas nutarimas. (*Gongas*)

19.15 val.

Seimo savaitės (2022-11-21 – 2022-11-25) – 2022 m. lapkričio 22 d. (antradienio) ir 24 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

Kartu galbūt J. Razma galėtų pristatyti ir savaitės, prasidedančios lapkričio 21 diena, Seimo posėdžių darbotvarkės klausimą?

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, greičiausiai kitą savaitę tęsime šios dienos darbo tradicijas pagal posėdžiavimo trukmę. Antradienį posėdį pradėsime interpeliacija užsienio reikalų ministrui. Po to, kadangi reikia truputį laiko skirti, kaip žinote, parengti nutarimo projektą, dirba komisija, tai per tą laiką mes apsvarstysime šiandien nepriimtus „Sodros“ lydimąjį ir Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto projektą, taip pat Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo ir Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo projektus. Ir tada jau svarstysime Seimo nutarimą dėl interpeliacijos. Tuomet balsavimo pertrauka dėl šio nutarimo projekto. Ir kai kurie kiti projektai, dėl kurių buvo padaryta pertrauka iki kito posėdžio. O tai yra Civilinės saugos paketas ir du Žmogaus audinių projektai, Asmens, čia lydimieji, tiesa. Taip pat dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos. Mes tais atidėtais projektais ir užpildome visą rytinį posėdį.

Aš negaliu dėl didesnės biudžeto projekto svarbos, deja, įrašyti Biudžeto įstatymo projekto į šią vietą, nes yra pertraukos iki kito posėdžio. Taigi Biudžeto projektą pradėsime svarstyti 14 valandą po pietų pertraukos. Visiems pailgėja galimybė registruoti pasiūlymus atitinkamai iki sekmadienio 14 valandos.

Po Biudžeto įstatymo projekto – įvairūs projektai, aš gal jų nevardinsiu.

Ketvirtadienį vėlgi projektai maždaug taip, kaip čia nuo seno buvo surašyta, esminių pokyčių nėra.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Jūsų nori klausti du Seimo nariai. Klausia A. Navickas.

A. NAVICKAS (*TS-LKDF*). Aš labai atsiprašau, bet tikrai turiu patikslinti tik, Jurgi, vieną dalyką, kad pavardės kolegių tikrai nesikeitė. O pavardžių tik transkripcija pasikeitė. Aš nespėjau čia to pasakyti.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Pavardžių užrašymas pasikeitė, ar kaip čia pasakyti? Tai čia galima patikslinti.

PIRMININKAS. Klausia L. Girskienė.

L. GIRSKIENĖ (*LVŽSF*). Aš noriu paklausti, buvo jau maždaug prieš kelis mėnesius registruotas įstatymo pakeitimas dėl išankstinių rinkimų. Kodėl jis nėra įtraukiamas į darbotvarkę? Ar planuojama jį įtraukti?

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Patikslinkite, koks projektas?

L. GIRSKIENĖ (*LVŽSF*). Nutarimas dėl išankstinių rinkimų.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Niekas nesiūlė. Aš įrašau projektus, kai pasiūlo frakcijos, komitetai. Tokio siūlymo nesu gavęs. Tai jeigu Seimui jūs siūlysite frakcijos vardu, galbūt įrašys Seimas balsavimu.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos. Daugiau klausimų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

19.19 val.

Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 2, 3, 10, 11 straipsnių ir 1, 2 priedų pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1172 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2248(2) (*pateikimas*)

Kitas darbotvarkės klausimas turėjo būti prieš tai, bet ačiū A. Gedvilienei, kad ji palaukė, – Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 2, 3, 10, 11 straipsnių ir 1, 2 priedų pakeitimo įstatymo 7 straipsnio pakeitimo projektas Nr. XIVP-2248(2). Pateikimas.

A. GEDVILIENĖ (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, įgyvendinant vėjo elektrinių projektus, kyla problemų dėl šių metų liepos 8 dieną įsigaliojusio PAV'o įstatymo taikymo vėjo elektrinių vystymo projektams, kurių įgyvendinimas pradėtas iki šio įstatymo įsigaliojimo, tačiau iki liepos 7 dienos nepateiktas prašymas statybą leidžiantiems dokumentams gauti, nors pereiti visi kiti planavimo etapai (gauta išvada, kad nereikia poveikio aplinkai vertinimo ar atrankos, atliktas poveikio visuomenės sveikatai vertinimas, pasirašytas ketinimų protokolas).

Kitaip sakant, mes su proveržio paketu PAV'e nurodėme, kad statant septynias jėgaines yra privalomas poveikio aplinkai įvertinimas. Dabar tiems, kurie buvo pradėję iki mūsų įstatymo planuoti po dvi jėgaines statyti, bet šalia atsirado dar penkios statomos, automatiškai pritaikomas dabar jau galiojantis įstatymas. Jie pagal senąją tvarką su tais senaisiais lūkesčiais nebegali pabaigti savo planavimo. Ši problema buvo iškelta Aplinkos apsaugos komitete svarstant PAV'o pataisas. Mūsų komiteto nariai visi vieningai įsiklausė į šią problemą. Mes matome, kad penki projektai Lietuvoje yra sustoję, norime ištaisyti klaidą ir pasakyti, kad tie, kurie pradėjo rengti savo projektus iki proveržio paketo, galėtų pabaigti juos pagal seną tvarką.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. Jūsų niekas nenori klausti. Tiesa, mes turėjome prieš tai pažymėti, kad jis nėra įrašytas į rudens sesijos programą, bet manau, kad jūs neprieštaraujate, nes nenorite klausti. Dėl motyvų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta po pateikimo. Ir čia pat kolegė nori pasiūlyti.

A. GEDVILIENĖ (*TS-LKDF*). Frakcijos vardu mes prašytume skubos tvarkos dėl šio projekto.

PIRMININKAS. Pirmiausia dėl komitetų apsispręsime. Kaip pagrindinis – Aplinkos apsaugos komitetas. Siūloma svarstyti gruodžio 8 dieną. Galime pritarti dėl komiteto ir datos? Ačiū, pritarta. Ar pritariame dėl skubos? Nėra prieštaraujančių. Pritarta dėl skubos.

Kolegos, kas nori registruotis, prašom registruotis.

Užsiregistravo 55 Seimo nariai.

2022 m. lapkričio 17 d. popietinis posėdis baigėsi. Gero vakaro visiems. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

V (RUDENS) SESIJOS
RYTINIO POSĖDŽIO NR. 225
STENOGRAMA

2022 m. lapkričio 22 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN,
Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. RAZMA
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas P. SAUDARGAS

PIRMININKAS (J. RAZMA, *TS-LKDF*). Labas rytas, gerbiami kolegos. Pradedame lapkričio 11 dienos rytinį posėdį. (*Gongas*) Registruojamės.

Užsiregistravo 119 Seimo narių.

10.00 val.

Informaciniai pranešimai

Prieš pradedant nagrinėti pirmąjį šios dienos darbotvarkės klausimą aš informuoju, kad Prezidentas vetavo Mokėjimų įstatymo kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-1927GR. Prezidento dekretas Nr. 1K-1177. Šį projektą nagrinėsime vakariniame posėdyje, dabar tik žinia apie veto.

10.01 val.

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2022 m. lapkričio 22 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Pradedame pirmąjį šios dienos posėdžio klausimą – darbotvarkės tvirtinimą. Kuris pirmas, pakelkite ranką. Prašom, gerbiamas G. Surplys dėl darbotvarkės.

G. SURPLYS (*LVŽSF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Labas rytas, gerbiami kolegos. Kadangi pirmuoju klausimu įrašyta interpeliacija užsienio reikalų ministrui, aš tik norėčiau atkreipti gerbiamos premjerės dėmesį. Jūs praeitą savaitę viešai spaudoje sakėte, cituoju: „Iš tų visų ambasadorių, kurie dabar išvardinti sąraše, neatsimenu buvus priekaištų nei Seime…“

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, dėl darbotvarkės kalbėkite. Ne tą…

G. SURPLYS (*LVŽSF*). Aš tuoj. „…Užsienio reikalų komitete, kuriame dirba tikrai ne vienas garbingas Seimo opozicijos atstovas, pasirašęs interpeliaciją G. Landsbergiui.“ Tai, gerbiama premjere, už „garbingą“ – ačiū, bet taip jau nutiko, kad nė vienas iš tų opozicijos atstovų, kurie dirba Užsienio reikalų komitete, nėra pasirašęs interpeliacijos teksto. Tai jus, matyt, suklaidino dėl darbo Užsienio reikalų komitete, o jūs atitinkamai suklaidinote visuomenę. Ačiū.

PIRMININKAS. Turbūt kitomis progomis mes galime pasiaiškinti tuos dalykus. Premjerei neišvengiamai atsakomasis žodis.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Aš tikrai atsiprašau opozicijos atstovų, bet tai, kad opozicijos atstovai, kurie dirba Užsienio reikalų komitete, nepasirašė interpeliacijos, man atrodo, irgi yra labai aiškus ženklas. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Pasiaiškinome. Bet svarstydami darbotvarkę nedaug pasistūmėjome.

Dabar V. Ąžuolas dėl darbotvarkės. Tuoj įjungsime, palaukite. Prašom.

V. ĄŽUOLAS (*LVŽSF*). Frakcijos vardu norėtume sukeisti darbotvarkės klausimus, nes biudžeto svarstymas vis dėlto yra svarbiausias klausimas. Biudžeto svarstymas turėtų būti rytinėje darbotvarkėje, o interpeliacija – popietinėje. Kažkaip prioritetai įdomiai jūsų dėliojami.

PIRMININKAS. Kolegos, biudžeto atžvilgiu visi žinojo laiką, iki kada gali registruoti pasiūlymus. Sukeitus vietomis ir paankstinus visa tai komplikuojasi. Bet siūlyti jūs turite teisę, dėl to balsuosime.

Toliau – T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (*DFVL*). Gerbiami kolegos, frakcijos vardu prašome išbraukti iš darbotvarkės 1-12 klausimą – Civilinės saugos įstatymo paketą, nes mes vakar gavome raštą iš profesinių sąjungų. Yra siūloma gana reikšminga darbo santykių reforma, mes norėtume suformuluoti dar vieną pasiūlymą. Tai nėra viso klausimo koks nors stabdymas, tiesiog mums reikia dar šiek tiek laiko pasiūlymui suformuoti. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, mes negalime išbraukti to projekto, nes yra pertrauka iki kito posėdžio. Jūsų siūlymas apsvarstyti Trišalėje taryboje tikrai gali būti įgyvendintas po svarstymo stadijos. Iki priėmimo mes sulauksime tos Tarybos nuomonės ir viskas bus gerai. Turbūt sutariame, kad jūs nekeliate tos problemos, kurią dabar įvardinote?

Dabar eilės tvarka gerbiamas D. Gaižauskas.

D. GAIŽAUSKAS (*LVŽSF*). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiamas Seimo vicepirmininke, vakar Lietuvos delegacija NATO Parlamentinėje Asamblėjoje turėjo nutraukti anksčiau laiko iš viso komandiruotę dėl to, kad buvo motyvuota, jog šiandien ryte bus biudžetas. Įsivaizduokite, vakar mes Prezidento V. Zelenskio pranešimo negirdėjome, negalėjome ir balsuoti. Todėl prašome, gerbiamas Seimo vicepirmininke, padaryti taip, kad vis dėlto interpeliacija būtų nukelta į galą, o biudžetą svarstytume iš ryto. Aš iš karto kėliau klausimą, kodėl mes, Parlamentinės Asamblėjos delegacija, turėsime nutraukti… anksčiau laiko. Buvo pasakyta – dėl biudžeto.

PIRMININKAS. Visi klausimai darbotvarkėje yra svarbūs ir dėl svarbių klausimų daugelis tarptautinių delegacijų grįžta į savo parlamentus, tai nėra jokia naujiena. Dėl tokios darbotvarkės struktūros jūs žinojote jau praėjusį ketvirtadienį ir Seniūnų sueigoje niekas nekėlė klausimų. Mane tikrai stebina, kad dabar ekspromtu prasideda tokie siūlymai, kurie viską jaukia. Toks siūlymas jau buvo, jis kartojamas, matyt, teks dėl jo balsuoti.

L. Kasčiūnas pirmas, rodos, buvo. Prašau.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas Jurgi. Aš tik T. Tomilinui pasakau, kad šiandien 14 valandą jau bus Trišalė taryba ir šitas klausimas yra įtrauktas į darbotvarkę. Siūlytume po svarstymo eiti į priekį, o prieš priėmimą mes turime gauti Trišalės tarybos vienokį ar kitokį atsakymą. Jeigu tinka, tai judame į priekį. Ačiū.

PIRMININKAS. Aš tą buvau pasakęs. A. Ažubalis, matyt, apie delegaciją nori pasakyti.

A. AŽUBALIS (*TS-LKDF*). Kolegos, iš tikro tai, ką pasakė ponas D. Gaižauskas, visiškai neatitinka tikrovės, nes delegacija atliko savo darbą, 12 pataisų buvo priimta, buvo diskutuota. Dėl to, kad neišgirdome Prezidento V. Zelenskio nuotolinės kalbos, žinoma, galime tik apgailestauti, tačiau esminiai sprendimai, dėl kurių reikėjo balsuoti ir dėl kurių reikėjo pakovoti, kad Rusija būtų įvardinta teroristine valstybe, buvo padaryti. Taigi aš čia nematau jokio…

PIRMININKAS. Ačiū. Tikrai nebetęsime delegacijos veiklos nagrinėjimo.

D. GAIŽAUSKAS (*LVŽSF*). Pavardė buvo.

PIRMININKAS. Čia yra siūlymai dėl darbotvarkės. Jūs pasiūlėte, gerbiamas kolega, tas fiksuota, spręsime.

Dabar P. Gražulis dėl darbotvarkės.

P. GRAŽULIS (*LRF*). Gerbiamas posėdžio pirmininke, pirmą kartą Lietuvos istorijoje LRT atliko tyrimą dėl „Igničio“ akcijų, kas jų įsigijo. Pasirodo, ir energetikos ministras, ir finansų viceministras per įmones turi akcijų, todėl Lietuvoje pati aukščiausia elektros kaina ir nieko nedaroma, siekiant tą kainą sumažinti. Todėl aš frakcijos vardu siūlau ne tik kad LRT atliktų tyrimą, bet kad ir Seimas, valdančioji dauguma imtųsi iniciatyvos, sudarytų komisiją ir ištirtų šiuos valdančiosios daugumos ryšius su „Igničiu“. Tikrai reikia. Čia yra skandalas, čia yra didžiulis skandalas. Konservatoriai yra išsipirkę „Igničio“ akcijas.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, nėra tokio projekto, kurį jūs įvardijote. Aš maniau, kad jūs jau būsite įregistravęs atitinkamą rezoliucijos projektą, bet šį kartą, matyt, nespėjote. Tai, deja, neturiu ką siūlyti balsuoti.

Suteiksiu gerbiamam D. Gaižauskui dar kartą, nors čia vėl bus…

D. GAIŽAUSKAS (*LVŽSF*). Ačiū, ačiū, aš nenoriu nieko trukdyti. Gerbiamas Audroniau, mes nesiginčysime, aš pasakiau tiesą, jūs pasakėte visišką netiesą. Taip, mes atidirbome, atidirbome

puikiai komitetuose ir taip toliau. Bet pagrindinį posėdį, kai galėjome dalyvauti su visomis delegacijomis, nutraukėme ir aš net nekėliau klausimo, nes biudžetas, buvo sakoma, svarbiau, todėl mes sutrumpinome ir visi kartu sutikome. Bet šį kartą (tai ne jūsų ir ne mano problema) kažkodėl darbotvarkėje biudžetas antroje dienos pusėje, taigi mes galėjome likti ir šiandien ryte parskristi.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, bet jūs jau ketvirtadienį matėte, kurioje vietoje yra biudžetas, matėte, kad jis yra popietiniame posėdyje, mes nieko čia nepakeitėme. Todėl nesuprantu, dėl ko jūs čia ginčijatės.

Vis dėlto yra formalus siūlymas, frakcijos vardu buvo siūlymas perkelti biudžetą į priekį. Siūlo Valstiečių ir žaliųjų frakcija. Gerai, balsuojame, ar interpeliaciją sukeisti su biudžetu. Kas už pasiūlymą sukeisti, balsuoja atitinkamai, kas nepritaria, balsuoja neigiamai.

Balsavo 128: už – 56, prieš – 63, susilaikė 9. Siūlymui nepritarta.

Daugiau siūlymų dėl darbotvarkės aš nefiksavau. Dabar prašau balsuoti už visą darbotvarkę, už tokią, kokia ji pateikta.

Balsavo 129: už – 80, prieš – 3, susilaikė 46. Darbotvarkę patvirtinome.

10.11 val.

Lietuvos Respublikos Seimo narių interpeliacija užsienio reikalų ministrui Gabrieliui Landsbergiui

Pradedame darbotvarkės 2 klausimą – Lietuvos Respublikos Seimo narių interpeliacija užsienio reikalų ministrui G. Landsbergiui. Iniciatorių vardu pranešėjas – Seimo narys S. Skvernelis. Iki 10 minučių.

S. SKVERNELIS (*DFVL*). Gerbiami kolegos, gerbiamas ministre, išties šios darbotvarkės patvirtinimas parodo klausimo aktualumą. Užsienio politikos sritis yra ta sritis, kuri buvo svarbi, yra ir bus, nesvarbu, kokios valdžios žmonių valia mūsų šalį valdytų. Šio klausimo pakėlimas į pirmą vietą parodo, kad yra kalbama ne apie pavardes, ne apie tarpusavio galbūt politines kovas, intrigas, bet apie svarbią, ypač šiais sudėtingais geopolitiniais laikais, mūsų visai valstybei svarbią ir aktualią temą – mūsų užsienio politiką. Tikrai nesinorėtų, kad mes šioje diskusijoje, ir formuluodami klausimus, ir gaudami atsakymus, elgtumėmės kaip visada, gana primityviai bandydami šį klausimą, kaip minėjau, suvelti į kažkokias politines tarpusavio kovas arba intrigas.

Dvejus metus mes girdime, kai kalbama apie užsienio politiką, kad dabar dabartinė Vyriausybė ir Užsienio reikalų ministerija akcentuoja vertybinę užsienio politiką, nors tokios definicijos, apibrėžimo mums neteko girdėti, kas yra ta vertybinė užsienio politika, kaip supranta tai tiek valdančiąją koaliciją sudarančios partijos, tiek opozicija. Man atrodo, kad didžiausia vertybė mūsų valstybei ir jos žmonėms yra mūsų šalies nacionaliniai interesai, o nacionaliniai interesai apibrėžiami kaip valstybės ekonominiai, kariniai arba kultūriniai siekiai ir tikslai.

Nacionaliniai interesai susideda iš daugelio sudėtinių dalių, bet aš norėčiau išskirti pagrindinius. Ir užduokime sau ir retorinius, ir neretorinius klausimus, ar tai, kas vyksta pastaruosius dvejus metus, atitinka šiuos kriterijus. Tarp pagrindinių kiekvienos valstybės nacionalinių interesų paprastai išskiriami: pirma, nacijos, kaip laisvos, nepriklausomos valstybės, egzistavimas; antra, ekonominis vystymasis ir nacijos gerovė; trečia, karo vengimas ir suverenumo gynimas; ketvirta, sąjungininkų paieška ir jų paramos garantijos; ir penkta, valstybės prestižo tarptautinėje arenoje saugojimas ir didinimas.

Užsienio politika paprastai skirta apginti šalies nacionalinius interesus, nacionalinį saugumą, įgyvendinti ideologinius tikslus bei užtikrinti ekonominį klestėjimą. Deja, tenka konstatuoti, kad niekada iki šiol nepriklausomos Lietuvos istorijoje užsienio politika neatrodė tokia nenuspėjama ir priklausoma nuo asmeninių arba vienašališkų užsienio reikalų ministro arba ministerijos pareigūnų sprendimų. Niekada iki šiol nepriklausomos Lietuvos istorijoje nebuvo taip demonstratyviai ignoruojamas poreikis siekti realaus, o ne primesto konsensuso užsienio politikos reikalų srityje. Lietuvos užsienio politika pastaruoju metu tampa neaiškiu interpretacijų, negebėjimo komunikuoti su artimiausiais sąjungininkais pavyzdžiu.

Suformulavome daugiau nei 40 klausimų. Užsienio reikalų ministras pateikė atsakymus. Aš vis dar turiu viltį, kad tie pateikti atsakymai yra surašyti ministerijos biurokratų, gerąja prasme

biurokratų, ir ministras, stovėdamas šioje tribūnoje, galbūt nesivadovaus tais šabloniškais, biurokratiškais atsakymais, o pasakys ir paprasčiausiai atsakys į tuos klausimus. Kai kurie yra suformuluoti labai elementarūs, kur atsakymas neturėtų būti sudėtingas. Tačiau peržvelgę visus atsakymus į 45 klausimus mes tikrai matome biurokratišką požiūrį ir vengimą tiesiog atsakyti į tuos svarbius klausimus.

O svarbių klausimų per tuos dvejus metus buvo įvairiausiomis temomis ir įvairių. Pradėkime nuo istorijos, ji galbūt jau ir užsimiršo, nuo baltarusiškų tam tikrų prekių tranzito per Lietuvą į Klaipėdos jūrų uostą. Vėl buvo didžiulis blaškymasis, netiesos sakymas, drama su ministrų atsistatydinimais ir atsakomybės nusimetimas. Galime kalbėti apie istoriją, jai metai laiko yra, Taivano prekybos atstovybės atidarymą Lietuvoje. Ar atidarymo klausimas buvo derintas su pagrindiniu šalies pareigūnu, formuojančiu ir nurodančiu pagrindines kryptis užsienio politikos srityje? Taip, iš Užsienio reikalų ministerijos toks teigimas nuskambėjo. (…) Buvo apmaudu matyti, kaip Prezidentas vartosi nuo tiesioginio atsakymo. Ir ar jis žinojo, kokiu pavadinimu prekybos atstovybė bus atidaryta? Panašu, kad ne. Buvo pastatytas prieš faktą ir tiktai vėl stengdamasis išlaikyti valstybės prestižą to konkrečiai neįvardino. Ar būtų kas nors pasikeitę, jeigu Lietuva būtų pasielgusi taip, kaip 19 kitų Europos Sąjungos valstybių, ir būtų atidaryta prekybos atstovybė Taipėjaus pavadinimu? Manau, mes būtume neturėję įtampos ir konflikto su Kinija, nebūtų kvestionuojamas tarpvyriausybinis 1991 metų susitarimas tarp Lietuvos Vyriausybės ir Kinijos Vyriausybės, galiausiai neturėtume tokių ekonominių pasekmių, ką mes šiandien turime. Turime, kad Lietuvos eksportas į Kiniją susitraukė tris kartus, turime, kad importas į Lietuvą, o jis ir taip buvo Kinijos naudai gana didelis, dar išaugo 40 %. Ar mes čia pamokėme, ar nubaudėme nedemokratinę Kiniją? Ne, mes nubaudėme save, savo žmones, savo verslo interesus. Ar atstojo Taivanas tą praradimą? Tikrai ne. Mes matėme, per kokias kančias ir kokiais sunkiais keliais Lietuvos atstovybė buvo atidaryta Taivane, ir matome balansą, kalbant apie prekybos balansą, eksporto ir importo balansą, vėl visiškai ne Lietuvos naudai. Penkis kartus ne Lietuvos naudai. Tai yra vėl žaidimas arba judėjimas viena kryptimi.

Ar mes po tokių savo sprendimų esame solidūs partneriai bent jau tarp Europos Sąjungos valstybių? Ne, nes mūsų sprendimai labai dažnai būna padaromi pirmiau, o tik po to ieškoma bendro sutarimo. Tai buvo daugybė klausimų – nuo Kinijos ir Taivano keliamų klausimų iki Kaliningrado tranzito įvairiausių istorijų su sankcijų išaiškinimu, papildomu išaiškinimu, supratimu ir suvokimu. Tada prašome, kad mus gintų. Ir kuo ta gynyba baigėsi? Formaliais Europos Komisijos net ne aukščiausių vadovų padarytais pareiškimais, kreipimusi į Pasaulio prekybos organizaciją dėl ginčo, kuris užstringa pirmame etape, tiesiog nepajuda toliau į priekį. Ar tokia politika toliau duoda didžiulę naudą mūsų šalies ekonomikai, mūsų gyventojų gerovei, vienam iš pagrindinių nacionalinių interesų, tai yra ekonomikos klestėjimui? Šiandien mes skaitome, kad Klaipėdos jūrų uostas, visą laiką buvęs lyderiaujantis regione, šiandien pasakoma, kad jis yra įsitvirtinęs tvirtai ketvirtoje vietoje. Žinote, yra labai panašu kaip su Baltijos futbolo taurės turnyru, į kurį šiemet buvo pakviesta Islandijos rinktinė, ir tapo keturios komandos vietoj trijų, ir Lietuva tvirtai įsitvirtino ketvirtoje vietoje. Uostas, kuris tikrai buvo absoliutus lyderis mūsų regione, šiandien susiduria su didžiulėmis problemomis. Tą patį galima pasakyti apie „Lietuvos geležinkelius“ ir panašius dalykus.

Ir dėl valstybės prestižo tarptautinėje arenoje išsaugojimo ir didinimo užsienio politikos srityje. 32 metus mes rasdavome sutarimą iš esmės dviem svarbiausiais klausimais, kaip minėjau, nesvarbu, kas būtų valdžioje, tai yra užsienio politikos ir nacionalinio saugumo klausimais. Būtų labai negerai, jeigu kas ketverius metus mes kreiptume Lietuvos užsienio politikos kryptį ne pagal tai, kokie yra svarbiausi, didžiausi šalies interesai, bet pagal politinės partijos ar politinių partijų įsivaizdavimą. Taip, pokyčius gali daryti kiekviena politinė partija, atėjusi į valdžią, turi tokią teisę ir pareigą, bet svarbiausia, kad tie pokyčiai būtų ilgalaikiai ir sutarti. Ir šiandien, patikėkite, nenuoširdžiai atrodo tas noras pasirašyti susitarimą. Jeigu tokio susitarimo užsienio politikos srityje reikia, tai prieš tai reikia kalbėtis, tartis, ieškoti kompromiso, o ne susitarimu įtvirtinti *status quo*, kuris yra jau padarytas. Tai nėra susitarimas, tai yra vienos iš valių primetimas.

Baigdamas noriu tikrai palinkėti ir visiems mums išgirsti nešabloniškus, ne biurokratinius atsakymus į tuos klausimus. Galbūt ir klaidų pripažinimas, ir noras turėti konsensusą, ir sutarimo paieška galėtų vainikuoti kada nors iš tikrųjų sutarimą užsienio politikos pagrindiniais klausimais, kad, nepriklausomai nuo politinio ciklo, kas ketveri metai nebūtų keičiamos pagrindinės kryptys. Labai negražiai atrodytų, jeigu naujoji dauguma po ketverių, po dvejų ar po šešerių metų, nesvarbu, kokia bus tautos valia, vėl grįžtų prie tų klausimų ir sugalvotų, kad, pavyzdžiui, reikia vėl grąžinti ir pakeisti ne… Taivano prekybinės atstovybės pavadinimą į kokį nors kitokį. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Dėkoju. Gerbiami kolegos, dabar, vadovaudamasi Statuto 221 straipsniu, aprašančiu interpeliacijos nagrinėjimo Seimo posėdyje tvarką, kviečiu į tribūną ministrą G. Landsbergį pateikti savo atsakymus. Ministro kalbai skiriama iki 30 minučių.

G. LANDSBERGIS (*TS-LKDF*). Gerbiama Pirmininke, gerbiami kolegos, išties aš tik pradžioje pasidžiaugsiu skirtu dėmesiu užsienio politikai. Tikrai nepamenu tokių laikų, kad būtų tiek įsigilinimo į skirtingas užsienio politikos sritis. Ir iš tikrųjų užsienio politika iš užsienio reikalų, atrodo, tampa tikra politika, kur galima turėti nuomones, jas išvardinti ir tarp tų nuomonių atrasti skirtumus, iš skirtumų vėliau mėginti ieškoti ir burti konsensusą. Tikrai tuo nuoširdžiai džiaugiuosi.

Bet pradžia yra ne apie tai, pradžia apie klausimus. Tikiuosi, kad turėjote galimybę su jais susipažinti. Pagal Statutą privalau juos dar sykį įgarsinti, kad būtų galima geriau įsiklausyti ir po to papildomus klausimus iš to užduoti. Pačių klausimų neskaitysiu, tik įvardinsiu numerius.

1 klausimas ir 1 atsakymas į jį. Rusijos ambasadoriaus išsiuntimo klausimas pradėtas svarstyti ir derinti su euroatlantiniais partneriais iš karto po to, kai Rusija pradėjo karą prieš Ukrainą. Apie tokias intencijas pranešta 2022 m. vasario 25 d. Po to, kai Rusijos pajėgos šių metų balandžio 1 dieną pasitraukė iš Bučos ir į šviesą iškilo civilių žudynių Bučoje bei kitose okupuotose teritorijose faktai, išaiškėję Rusijos karo nusikaltimai ir nusikaltimai žmoniškumui reikalavo stipriausios reakcijos.

Buvo priimtas principingas sprendimas išsiųsti iš Lietuvos Rusijos Federacijos ambasadorių A. Isakovą ir panaikinti leidimą veikti Rusijos Federacijos generaliniam konsulatui Klaipėdoje, remiantis 1963 metų Vienos konvencijos dėl konsulinių santykių 4 straipsniu. Apie šį sprendimą buvo informuoti atsakingi EIVT ir JAV Valstybės departamento pareigūnai, taip pat partneriai Baltijos šalių užsienio reikalų ministerijose. Balandžio 4 dieną į Užsienio reikalų ministeriją buvo iškviestas Rusijos ambasados atstovas ir jam buvo įteikta nota, reikalaujanti ambasadoriui A. Isakovui palikti Lietuvą ir pranešanti apie Rusijos konsulato Klaipėdoje uždarymą.

Atsakymas į 2 klausimą: Lietuvos diplomatijos politinis tikslas nebuvo, kaip teigiama klausimo formuluotėje, atšaukti Lietuvos ambasadorių iš Maskvos, bet pažeminti diplomatinių santykių su Rusija lygį, atsakant į išaiškėjusius Rusijos armijos atliktus karo nusikaltimus ir nusikaltimus žmoniškumui. Patvirtiname, kad Lietuvos užsienio reikalų ministerijos diplomatai tarėsi su Latvijos ir Estijos diplomatais dėl bendro Rusijos diplomatų, taip pat ir ambasadorių išsiuntimo. Po trišalių konsultacijų Ryga ir Talinas nusprendė iš savo valstybių išsiųsti žemesnio rango Rusijos diplomatus bei nutraukti Rusijos konsulatų veiklą atitinkamai Daugpilyje, Liepojoje, Narvoje ir Tartu.

3 atsakymas. Jūsų minimos Europos Sąjungos sankcijos, taikomos Rusijos Federacijai dėl jos agresijos ir karo prieš Ukrainą, buvo priimamos atskirais paketais ir nuolat plečiamos.

Ketvirtasis paketas, kuriuo buvo apribotas ir geležies bei metalo vežimas, buvo priimtas kovo 15 dieną su atidėtu įsigaliojimo terminu nuo birželio 17 dienos. Visos priimtos sankcijos ir jų paketai kartu su jų įsigaliojimo modalumais buvo ir yra skelbiami viešai tiek Europos Sąjungos, tiek Lietuvos institucijų. Rusijos Federacija nuolat užsiima dezinformacija, propaganda bei informacinėmis manipuliacijomis. Tai nėra naujas reiškinys ar netikėtumas, todėl jų skleidžiamą informaciją reikia vertinti labai kritiškai ir nepasiduoti manipuliacijoms.

4 atsakymas. Viceministras atsakė disponuodamas informacija, kuri jam tuo metu buvo asmeniškai prieinama. Lietuva yra Europos Sąjungos narė, todėl negali priimti vienašališkų sprendimų Europos Sąjungos sankcijoms taikyti. Europos Komisija teikia aiškinimus ir atsakymus į užduodamus klausimus dėl sankcijų.

5 atsakymas. Kaliningrado tranzito klausimas yra kompleksiškas, tai ir keleivių tranzitas, sankcionuotų prekių tranzitas, nesankcionuotų prekių tranzitas, karinis tranzitas ir kita. Klausimus, priklausomai nuo jų specifikos, koordinavo ne tik skirtingi Užsienio reikalų ministerijos viceministrai, bet ir kitos ministerijos bei institucijos.

6 klausimas ir 6 atsakymas. Lietuvos užsienio reikalų ministerija ir kitos institucijos reguliariai ir nuolat teikia informaciją apie priimamas sankcijas bei jų modalumus. Lietuvos viešojoje erdvėje žiniasklaidos priemonės, skirtingai nei Rusijoje ir Baltarusijoje, veikia laisvai ir nepriklausomai, užtikrina laisvą informacijos, nuomonių ir vertinimo apykaitą bei pliuralizmą. Žiniasklaidos priemonės savarankiškai ir nepriklausomai nuo valdžios institucijų renkasi temas bei pašnekovus. Lietuvos užsienio reikalų ministerija visada pasisakė už žiniasklaidos laisvę ir gins jos teises tiek šalies viduje, tiek pasaulyje. Skirtingai nei autoritariniai režimai, niekada nesieks valdyti viešosios erdvės.

7 atsakymas: nebuvo.

8 atsakymas. 2022 m. gegužės 17 d. įsigaliojo nauja Lietuvos Respublikos tarptautinių sankcijų įstatymo redakcija. Pagal įstatymą tarptautinių sankcijų įgyvendinimą koordinuoja Tarptautinių sankcijų koordinavimo komisija. O sankcijų įgyvendinimą pagal kompetenciją vykdo įstatyme apibrėžtos kompetentingos institucijos. Sankcijų, susijusių su susisiekimu, įgyvendinimas, kaip priskirtai kompetentingai institucijai, priklauso Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai. Tai, kad informaciją apie sankcijas teikia „Lietuvos geležinkeliai“, atspindi teisės aktais nustatytą atsakomybių pasidalijimą.

9 atsakymas. Kaip minėta atsakyme į 4 klausimą, viceministras disponavo visa jam tuo metu prieinama buvusia informacija.

10 klausimas. Dėl tranzito į Kaliningradą Užsienio reikalų ministerija neinterpretavo Europos Sąjungos sankcijų reglamento selektyviai, o laikėsi Europos Sąjungos teisės aktų.

11 atsakymas. Konsultacijos su Europos Komisija dėl tinkamo sankcijų įgyvendinimo pagal poreikį vyksta nuolat. Konkrečiu atveju konsultacijos vyko keletą mėnesių su skirtingais Komisijos direktoratais. Visiems buvo išsamiai pristatytos galimos rizikos.

12 atsakymas. Lietuvos užsienio reikalų ministerija nuolat pagal savo kompetenciją ir pareikalavimą Seimo statuto tvarka teikia prašomą informaciją ir yra atskaitinga Seimui bei pirmiausia tam tikriems Seimo Užsienio reikalų bei Seimo Europos reikalų komitetams. Norėčiau atkreipti dėmesį, kad Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamentas bei Antrojo operatyvinių tarnybų departamentas prie Krašto apsaugos ministerijos irgi tam tikriems komitetams, pirmiausia Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui, teikia informaciją bei vertinimus dėl grėsmių ir rizikos Lietuvos nacionaliniam saugumui, skelbia metinius grėsmių vertinimus Lietuvoje ir regione, įskaitant ir Kaliningrado sritį.

13 atsakymas. Iki birželio 24 dienos Europos Komisijos viešai skelbiamuose dokumentuose ir susirašinėjime su Lietuvos atstovais Europos Komisijos atstovai laikėsi pozicijos, kad „transit between Kaliningrad and mainland Russia via EU Member States of items falling within the scope of the measures is also prohibited“ ir „the restrictions to goods in transit between mainland Russia and Kaliningrad are to be applied in the same way as for the transit of restricted goods exported to or imported from Russia or Belarus“. Liepos 13 dieną paskelbtose Europos Komisijos gairėse atsirado nuostata, sakanti, kad nors tranzitu į Kaliningradą draudžiama vežti sankcionuotas prekes keliais („transit of sanctioned goods by road is therefore not allowed“), tačiau toks draudimas negalioja pervežimams geležinkeliu („no such specific regime applies to rail transport on the same route“). Liepos 13 dieną Europos Komisijos gairės taip pat numatė, kad tranzitu į (iš) Kaliningrado vežami sankcionuotų prekių kiekiai neviršytų pastarųjų trejų metų vidurkio (numatytas kvotas tranzitu geležinkeliais gabenamoms sankcionuotoms prekėms).

14 atsakymas. Pažymėčiau, kad profesorius R. Lopata nėra Seimo Užsienio reikalų komiteto narys. Europos Komisija turi teisę teikti savo nuomonę ir gaires klausimais pagal savo kompetenciją.

15 atsakymas. Paskutinis mano ir Europos Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai Ž. Borelio susitikimas įvyko šių metų lapkričio 14 dieną vykusio Europos Sąjungos Užsienio reikalų tarybos posėdžio paraštėse.

16 atsakymas. Jūsų klausime yra tiek faktinė, tiek vertinimo klaida. Užsienio reikalų ministerijos atsakomybė ir institucinė lyderystė formuojant sankcijų politiką tik reikšmingai augo ir didėjo. Dėl visų aštuonių sankcijų paketų Užsienio reikalų ministerija parengė ambicingus siūlymus. Tai pripažįsta ir užsienio partneriai, su kuriais kartu Lietuvos diplomatų pastangomis buvo parengtas ne vienas sankcijų įrodymų paketas. Tuo tarpu sankcijų įgyvendinimas dėl savo pobūdžio bei remiantis Seimo priimta Tarptautinių sankcijų įstatymo redakcija yra atitinkamai paskirstytas pagal sritis – už jas atsakingoms ir jose tinkamą specifinę kompetenciją turinčioms institucijoms bei įstaigoms.

17 atsakymas. Norėčiau pažymėti, ne tik pareiškiau, kad esu pasiruošęs prisiimti asmeninę atsakomybę, bet ir įteikiau atsistatydinimo pareiškimą raštu. Tačiau Ministrė Pirmininkė jo nepatenkino. Savo argumentus Ministrė Pirmininkė išdėstė viešai (cituoju): „Du Vyriausybės nariai įteikė man atsistatydinimo prašymus, nutarę šį reputacinį nuostolį prisiimti sau. Vertinu ministrų pasirengimą prisiimti atsakomybę, bet negaliu su tuo sutikti. Ne tik dėl to, kad, kaip paaiškėjo, ministerijoms teko veikti nepilnos informacijos sąlygomis, bet ir dėl to, kad mažiausias rizikas valstybei keliantį kelią iki krovinių atsisakymo vis dar reikia nužymėti, o atsistatydinimai to nepadės padaryti. Todėl ministrų atsistatydinimo prašymų Lietuvos Respublikos Prezidentui neteiksiu ir šįvakar įtikinau ministrus prašymus atsiimti. Tikiuosi, kad vėliausiai iki sausio 31 dienos bus pateikti visi nacionaliniai susidariusios situacijos sprendiniai, užtikrinantys valstybės nacionalinio saugumo interesus bei minimizuojantys finansines rizikas. Kartu Europos Sąjungos lygiu būtų teikiami siūlymai ir siekiama tolesnių sektorinių sankcijų Baltarusijos režimui išplėtimo bei maksimalaus sinchronizavimo su JAV sankcijomis.“ Taip pat norėčiau atkreipti dėmesį, kad iš esmės Ministrės Pirmininkės iškelti uždaviniai buvo realizuoti.

18 atsakymas. Pasirengimas veikti ekstremalių situacijų metu – visų atstovybių veiklos sudedamoji dalis. Planai atnaujinami reguliariai, vykdomi mokymai ir pratybos. Lietuvos ambasados Ukrainoje krizinių situacijų valdymo planas buvo keičiamas, siekiant adaptuotis prie beprecedenčių grėsmių, kurias Ukrainos valstybei sukūrė Rusija. Pagrindiniai pakeitimai susiję su sustiprintais parengties lygiais ir veiksmais, jei tokie parengties lygiai būtų įvesti. Konkrečios ištraukos negali būti pateiktos, kadangi tai informacija, kurios atskleidimas ir paviešinimas didintų ambasados pažeidžiamumą. Į augančias grėsmes reaguota proporcingai ir laiku: darbuotojų šeimų nariai grąžinti į Lietuvą, vėliau ambasados darbuotojų kiekis sumažintas iki minimaliai būtino, pasirengta veiklos tęstinumo užtikrinimui iš Lvivo, atlikti kiti reikalingi administraciniai sprendimai, susiję su ambasados veikla. Tai anaiptol nebuvo viena paskutinių evakuotų ambasadų. Savalaikiai veiksmai leido užtikrinti sklandžią ambasados darbuotojų evakuaciją, pagalbos piliečiams užtikrinimą, operatyviai grįžus prie įmanomų veiklos formų, bei sklandų grįžimą į Kijevą.

19 atsakymas. Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymas numato, kad tokia informacija negali būti viešai atskleidžiama.

20 atsakymas. Primenu, kad priimtu dokumentu Seimas pirmiausia paragino Jungtines Tautas, Europos Parlamentą, Europos Tarybos Parlamentinę Asamblėją, ESBO Parlamentinę Asamblėją, NATO Parlamentinę Asamblėją, užsienio šalių parlamentus ir vyriausybes pripažinti Rusijos Federacijos vykdomą Ukrainos tautos genocidą, karo nusikaltimus ir nusikaltimus žmoniškumui bei siekti atsakomybės už šiuos nusikaltimus. Seimo nariai taip pat pasisakė už tai, kad suvienytomis tarptautinės bendruomenės pastangomis ir remiantis istorijoje žinomais precedentais būtų įsteigtas Specialusis tarptautinis baudžiamasis tribunolas Rusijos agresijos nusikaltimams prieš suverenią Ukrainą ištirti ir įvertinti bei kaltiesiems patraukti atsakomybėn. Lietuvos užsienio reikalų ministerija nuolat kelia šiuos rezoliucijoje įvardintus siekius tiek dvišaliais, tiek daugiašaliais formatais bei telkia tarptautinę šalių koaliciją šiuo klausimu, bendradarbiaudama su Teisingumo ministerija, teisės ekspertais, yra parengusi specialią medžiagą, kuria išsamiai bei dalykiškai argumentuojamas ir pagrindžiamas tokio tribunolo bei atsakomybės poreikis, su tuo supažindinamos ir kitos valstybės.

Dėl Lietuvos piliečių galimo praturtėjimo. Lietuvos užsienio reikalų ministerija tokia informacija nedisponuoja, tai kitų, pirmiausia, žvalgybos bei teisėsaugos, institucijų veikimo laukas ir atsakomybės sritis.

21 atsakymas. Odesos atblokavimo klausimą kėliau vienas pirmųjų tuo metu, kai ši problema dar nebuvo aiškiai suvokta Vakarų partnerių. Kėliau jį nuosekliai nuo 2022 metų vasaros pradžios – faktiškai visuose dvišaliuose ir daugiašaliuose susitikimuose nuo 2022 metų pavasario. Raginau tai daryti ir visus Lietuvos atstovus užsienio šalyse ir tarptautinėse organizacijose. Liepos 27 dieną pasiektas susitarimas – Juodosios jūros grūdų iniciatyva, kuri pradėjo veikti rugpjūčio 1 dieną.

22 atsakymas. Nesutinku su teiginiu, kad situacija nebuvo suvaldyta. Ji buvo suvaldyta – Europos Sąjungos kontekste Lietuva nuo pat pradžių laikėsi griežčiausios Rusijos piliečių įvažiavimo į Lietuvą ribojimo politikos. Siuntėme stiprų signalą Rusijos piliečiams, todėl srautai stipriai sumažėjo. Kovo 10 dieną buvo priimtas sprendimas neišduoti Rusijos piliečiams vizų, išskyrus humanitariniais pagrindais. Rugsėjo 19 dieną Lietuva kartu su Lenkija, Latvija ir Estija uždarė sienas Rusijos piliečiams, atvykstantiems turizmo, kultūros, sporto ir verslo tikslais. Absoliučią daugumą Lietuvos sieną kirtusių Rusijos piliečių sudarė tranzitu į Kaliningradą vykę keleiviai, kurie nekelia Lietuvos nacionaliniam saugumui grėsmių. Po 2022 m. vasario 24 d. į Lietuvą įvažiavo 409 tūkst. 997 Rusijos Federacijos piliečiai, išvažiavo – 368 tūkst. 647 (skirtumas – 41 tūkst. 350). Atkreipiamas dėmesys, kad draudimas į Lietuvą atvykti daliai Rusijos piliečių įsigaliojo rugsėjo 19 dieną. Po įsigaliojimo statistiškai per dieną tarp 1 tūkst. ir 1 tūkst. 500 Rusijos Federacijos piliečių kerta Lietuvos sieną įvažiuodami ir panašus skaičius išvažiuoja. Apie 500 iš jų yra tranzitiniai keleiviai, didžioji dalis likusių – vilkikų vairuotojai. Dėl kitų priežasčių sieną kasdien kerta apie 150 Rusijos Federacijos piliečių: dalis jų yra opozicionieriai, dalis – turintys leidimus gyventi Lietuvoje ar kitose Europos Sąjungos šalyse.

23 atsakymas. Lietuva nuolatos „Corepere“ (gegužės 4 dienos, birželio 28 dienos, rugsėjo 7 dienos, rugsėjo 30 dienos), Užsienio reikalų tarybos posėdžiuose (spalio 12 dienos, lapkričio 14 dienos) primena, kad Baltarusijai turi būti pritaikytos sankcijos veidrodiniu principu, kaip ir Rusijai. Taip pat apie tai kalbama dvišalių susitikimų metu su kitomis Europos Sąjungos valstybėmis: su Slovakija, Prancūzija, Lenkija, Jungtine Karalyste, Islandija, Graikija, Vokietija ir Europos Sąjungos institucijų atstovais. Šis klausimas keliamas ir pokalbiuose su mūsų trečiųjų šalių partneriais: JAV, Jungtine Karalyste, Japonija, Kanada ir Korėjos Respublika.

Dėl Lietuvos pastangų šių metų Europos Vadovų Taryboje keliamas ir Baltarusijos atsakomybės klausimas. Į gegužės, birželio ir spalio Europos Vadovų Tarybas Lietuvos siūlymu įtrauktas atskiras paragrafas dėl Baltarusijos. Lietuvos siūlymu į sankcijas Baltarusijai įtrauktos pagrindinės Baltarusijos trąšų gamyklos „Grodno Azot“, „Belaruskalij“. Į sektorines sankcijas taip pat įtraukti ribojimai pagrindinių Baltarusijoje gaminamų trąšų kodams. Lietuva sankcionuoti pateikusi 31 Baltarusijos asmenį ir 21 įmonę.

24 atsakymas. Šių metų rugsėjo 1 dieną įsigalioję Diplomatinės tarnybos įstatymo pakeitimai užtikrino depolitizavimo tikslų įgyvendinimą šiais būdais.

Atsisakyta nepagrįstos ir sudarančios sąlygas politizuoti diplomatinę tarnybą išimties valstybės politikams ir politinio (asmeninio) pasitikėjimo tarnautojams, pagal kurią šiems asmenims netaikomas penkerių metų terminas atkurti diplomato statusą.

Panaikintos likusios paskutinės *įdiplomatinimo* galimybės atsisakant nuostatų: dėl diplomato tarnybos sutarties sudarymo be konkurso su asmeniu, Prezidento paskirtu diplomatiniu atstovu, su kuriuo buvo sudaryta terminuota diplomato tarnybos sutartis; dėl terminuotų diplomato tarnybos sutarčių sudarymo su asmenimis, kurie eina pareigas, susijusias su užsienio politikos įgyvendinimu, Prezidento kanceliarijoje, Seimo kanceliarijoje, Vyriausybės kanceliarijoje, ir atitinkamai atsisakyta nuostatų dėl neterminuotų diplomato tarnybos sutarčių sudarymo be konkurso su šiais asmenimis.

Šios nuostatos užtikrina nuoseklios ir skaidrios diplomatinės karjeros galimybes karjeros diplomatams. Tačiau svarbu pažymėti, kad atstovybių vadovų skyrimo procesas yra išskirtinis ir kyla iš Konstitucijos 84 straipsnio nuostatų, kuriose numatyta, kad Lietuvos Respublikos Prezidentas sprendžia pagrindinius užsienio politikos klausimus ir kartu su Vyriausybe vykdo užsienio politiką; Lietuvos Respublikos Prezidentas Vyriausybės teikimu skiria ir atšaukia Lietuvos Respublikos diplomatinius atstovus užsienio valstybėse ir prie tarptautinių organizacijų.

Diplomatinio atstovo skyrimo tvarką detalizuoja Diplomatinės tarnybos įstatymo 49 straipsnis ir 28 straipsnio 2 dalis. Pažymėtina, kad asmuo, paskirtas diplomatiniu atstovu, pabaigęs savo paskyrimo kadenciją netampa karjeros diplomatu. Taigi Konstitucija numato pagrindinius skirtingų valdžios institucijų vaidmenis ir atsakomybes, skiriant Lietuvos diplomatinius atstovus užsienyje, ir šis procesas yra ne politinis, o konstitucinių galių realizavimo būdas.

Ambasadoriaus kandidatūra apsvarstyta ir paskirta Prezidento, dalyvaujant visoms Diplomatinės tarnybos įstatymo 49 straipsnyje numatytoms valstybinėms institucijoms (Prezidentūrai, Vyriausybei, Seimui ir Užsienio reikalų ministerijai) pagal teisės aktų joms suteiktus įgaliojimus šiame procese, todėl kvestionuoti jo paskyrimą nėra jokio pagrindo.

25 atsakymas. Žiūrėti į 24 klausimą pateiktą atsakymą.

26 atsakymas. Neturiu jokios abejonės, kad ambasadorius tinkamai atliko savo pareigas ir sėkmingai atstovavo ir atstovauja Lietuvos interesams.

27 atsakymas. Žiūrėti į 24 klausimą pateiktą atsakymą. Turbūt nereikia skaityti dar kartą 24 atsakymo.

Ambasadoriaus Japonijoje A. Zyko kandidatūra apsvarstyta ir paskirta Prezidento, dalyvaujant visoms Diplomatinės tarnybos įstatymo 49 straipsnyje numatytoms valstybinėms institucijoms (Prezidentūrai, Vyriausybei, Seimui ir Užsienio reikalų ministerijai) pagal teisės aktų joms suteiktus įgaliojimus šiame procese, todėl kvestionuoti jo paskyrimą nėra jokio pagrindo.

Norėčiau taip pat pažymėti, kad A. Zykas – vienas garsiausių Lietuvos japonologų, puikiai išmanantis šios šalies kultūrą, gerai mokantis šios šalies kalbą, todėl tai sudaro galimybes ambasadoriui ypač gerai atlikti pareigas šioje valstybėje ir ginti Lietuvos interesus.

28 atsakymas. Norėčiau patikslinti, gerbiamas P. Lukauskas nėra Lietuvos diplomatinis atstovas Taivane, o Taivane nėra atidaryta Lietuvos diplomatinė atstovybė. Taipėjuje veikia Lietuvos Respublikos prekybos atstovybė.

Kaip yra viešai paskelbusi Ekonomikos ir inovacijų ministerija, iš viso į šias pareigas Valstybės tarnybos departamento vykdytoje atrankoje pretendavo aštuoni asmenys, o joje geriausiai pasirodė P. Lukauskas. Be jūsų įvardintų pareigų, jis pirmiausia yra sukaupęs daugiau nei 20 metų patirtį versle, užėmė vadovaujamas pareigas įvairiose verslo bendrovėse, vadovavo Lietuvos verslo plėtrą ir eksportą skatinusiai agentūrai.

29 atsakymas. Pažymiu, kad interesų konflikto tarp energetikos ministro D. Kreivio ir URM departamento vadovės D. Kreivienės nėra, nes jie nėra vienas kitam pavaldūs. Taip pat VTEK yra pateikusi Užsienio reikalų ministerijai išaiškinimą, kuriame pažymi, jog narystė politinėje partijoje pati savaime nėra aplinkybė, kelianti interesų konflikto situaciją. D. Kreivienės ilgametė nuosekli karjera Užsienio reikalų ministerijoje nuo vyriausiosios specialistės iki departamento direktorės – daugiau nei 20 metų. Tai patyrusi diplomatė, turinti aukščiausią Užsienio reikalų ministerijos apdovanojimą už nuopelnus diplomatinei tarnybai. Taip pat 2021 metais D. Kreivienė buvo apdovanota Investuotojų forumo kaip geriausia valstybės tarnautoja.

30 atsakymas. Žiūrėti į 24 klausimą pateiktą atsakymą. S. Maslauskaitės-Mažylienės kandidatūra apsvarstyta ir paskirta Prezidento, dalyvaujant visoms Diplomatinės tarnybos įstatymo 49 straipsnyje numatytoms valstybinėms institucijoms (Prezidentūrai, Vyriausybei, Seimui ir Užsienio reikalų ministerijai) pagal teisės aktų jiems suteiktus įgaliojimus šiame procese, todėl kvestionuoti jos paskyrimą nėra jokio pagrindo. Paskirta Lietuvos ambasadorė prie Šventojo Sosto S. Maslauskaitė-Mažylienė yra bažnytinio paveldo ekspertė, turinti ilgalaikės akademinės patirties. Ambasadorė yra dirbusi Vilniaus arkivyskupijos menotyrininke, Bažnytinio paveldo direktore, muziejaus direktore, Vilniaus dailės akademijos ir Vilniaus universiteto Kontinentinės filosofijos ir religijos studijų katedros lektore.

31 atsakymas. Jūsų klausime minima subjektyvia informacija aš nedisponuoju. Iš Seimo nario Ž. Pavilionio nesu sulaukęs jokių neteisėtų ar neetiškų prašymų ar pageidavimų, o ambasadorių paskyrimai vyko ir vyksta preciziškai teisės aktų numatyta tvarka.

32 atsakymas. Nesutinku su jūsų teiginiais, kaip jau nurodžiau ankstesniuose atsakymuose, Užsienio reikalų ministerijos skaidrumas buvo ir yra didinamas. (*Balsai salėje*) Jeigu jūs neklausote, nereiškia, kad visi neklauso. (*Balsai salėje: „Klausome, klausome."*) Va, prašom, Biržai klauso, o jūs neklausote. Ačiū jums, iš tikrųjų man labai svarbu. Petrai, galiu tęsti? (*Balsai salėje*)

Atkreipiame dėmesį, kad Korupcijos suvokimo indeksas ir Specialiųjų tyrimų tarnybos užsakymu „Vilmorus“ atlikta apklausa – du skirtingi tyrimai.

Korupcijos suvokimo indeksas – vienas garsiausių, gerbiamas Petrai, pasaulyje korupcijos suvokimo tyrimų, parodantis, kaip įvairioms pasaulio valstybėms pavyksta kontroliuoti korupciją. Šis tyrimas yra atliekamas „Transparency International“. 2021 metais Korupcijos suvokimo indekso tyrime Lietuvai skirtas 61 balas iš 100 ir 34 vieta 180 šalių sąraše. Lietuva užima 13 vietą tarp Europos Sąjungos valstybių. 2021 metų tyrimo duomenimis, Lietuva pakilo per vieną vietą, tai reiškia, kad tendencija yra gerėjanti.

Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos užsakymu „Vilmorus“ atlieka kitą tyrimą – „Lietuvos korupcijos žemėlapis“. Per visą šio tyrimo egzistavimo laiką Užsienio reikalų ministerija niekada nebuvo įvardinta tarp labai korumpuotų institucijų. Pažymėtina, kad ministerija sistemingai stiprina vidinės kontrolės mechanizmus, ministro įsakymu patvirtintas naujas Vidaus kontrolės aprašas. Užsienio reikalų ministerijos vertinimu, tyrime pateikti skaičiai atspindi bendrą apklausos 2021 metų neigiamą vertinimo tendenciją.

33 atsakymas. Konsultacijos su partneriais dėl ryšių plėtros su Taivanu vyko nuolatos. Dėl atstovybės atidarymo Vilniuje praėjusių metų rugpjūtį buvo konsultuojamasi su Europos Komisijos Išorinių veiksmų tarnybos pareigūnais, transatlantiniais partneriais. Partneriai pabrėžė, kad sveikina Lietuvos siekį plėtoti aktyvesnius ryšius su Taivanu ir kad atstovybės pavadinimo klausimas nepažeidžia „vienos Kinijos politikos“. Tai vėliau buvo patvirtinta Europos Sąjungos Tarybos prezidento Š. Mišelio ir Europos Sąjungos Komisijos pirmininkės U. fon der Lejen laiške Europos Parlamento ir Europos Sąjungos valstybių narių parlamentų nariams: „(…) mes nelaikome reprezentacinės atstovybės iš Taivano (ar Taivane) atidarymo (…) kaip prieštaraujančio Europos Sąjungos vienos Kinijos politikai.“ Taigi, Lietuva nepadarė jokių veiksmų, kurie prieštarautų kitų partnerių pozicijai dėl ryšių su Taivanu plėtros.

34 atsakymas. Pirmiausia norėčiau atkreipti jūsų dėmesį, kad atstovybės pavadinimas Lietuvoje – Taivano žmonių atstovybė (angl. *Taiwanese Representative Office in Lithuania*).

Tarp klausime įvardintų institucijų informacija buvo keičiamasi reguliariai, o sprendimai priimami pagal kiekvienos institucijos kompetencijas. Ryšių plėtra su Taivanu (įskaitant apsikeitimą atstovybėmis) yra įgyvendinama pagal Lietuvos Respublikos Seimo 2020 d. gruodžio 11 d. nutarimu patvirtintą Vyriausybės programą.

35 atsakymas. Kinijos prievartinių veiksmų prieš Lietuvą klausimas buvo iškeltas 2021 metų rugpjūčio pabaigoje „Corepere“. Informacijos atnaujinimas buvo reguliariai teikiamas vėlesniuose „Corepero“, PSK bei COASI ir TPC darbo grupėse, darbotvarkėje esant Kinijos klausimui arba iškeliant jį prie kitų klausimų. EIVT ir EK aktyviai įsitraukė ir tarpininkavo Lietuvos klausimu su Kinijos pareigūnais. Europos Komisijos viceprezidentas V. Dombrovskis ir Ž. Borelis išleido viešą pareiškimą, pasmerkiantį Kinijos veiksmus. Viešai Lietuvą iš karto parėmė tuo metu pirmininkaujanti Tarybai Slovėnija ir kiek vėliau Prancūzija. JAV parama ne kartą buvo išreikšta susitikimuose su valstybės sekretoriumi bei kitais JAV pareigūnais, Valstybės departamento pareiškimuose, JAV Senato 2021 m. lapkričio 4 d. rezoliucijoje.

36 atsakymas. Diskusijos dėl aktyvių santykių su Taivanu vyksta įvairiose Europos Sąjungos valstybėse narėse. Dauguma valstybių jau anksčiau buvo atidariusios savo atstovybes Taivane (17 Europos Sąjungos valstybių, Europos Komisija, Jungtinė Karalystė, Šveicarija), Taivanas atidaręs savo atstovybes 19 Europos Sąjungos valstybių (taip pat Jungtinėje Karalystėje, Šveicarijoje ir prie Šventojo Sosto). Palaikymas Lietuvos sprendimų išreikštas Europos Parlamento dokumentuose, juose visos Europos Sąjungos valstybės raginamos stiprinti ryšius su Taivanu.

37 atsakymas. Atidaryti savo atstovybes kitose šalyse ar priimti kitų šalių atstovybes yra kiekvienos šalies suvereni teisė ir sprendimas. Lietuvos sprendimas plėtoti aktyvesnius santykius su Taivanu sulaukė pritarimo tiek Europos Sąjungoje, tiek JAV ir šiandien matome, kad daug valstybių Lietuvos pavyzdžiu plėtoja aktyvesnius ryšius su Taivanu.

38 atsakymas. Pasitarimuose ir diskusijose dėl Taivano žmonių atstovybės atidarymo dalyvavo ne vienas Užsienio reikalų ministerijos darbuotojas. Man nėra žinoma ir atsakingos institucijos nėra nustačiusios, kad viceministras galėjo turėti privačių interesų konfliktą.

39 atsakymas. Kaip jau buvo minėta atsakant į 35 klausimą, buvo konsultuojamasi ir su Europos Sąjungos išorinių veiksmų tarnyba, ir su JAV Valstybės departamentu. Santykių plėtros su Taivanu klausimas buvo aptariamas ir dvišaliuose susitikimuose su Europos Sąjungos valstybėmis narėmis, ir su trečiosiomis valstybėmis – Jungtine Karalyste, Japonija ir Australija.

40 atsakymas. Kaip jau buvo minėta, sprendimai aktyviau plėtoti ryšius su Taivanu ir kitomis Indijos ir Ramiojo vandenyno šalimis buvo priimti įgyvendinant Vyriausybės programos nuostatas dėl strateginės diversifikacijos ir Lietuvos priklausomybės nuo autokratinių režimų šalių mažinimo. Jau šiandien matome, kad šis sprendimas atnešė didelę ekonominę naudą Lietuvos verslui – praėjusiais metais ir šiemet labai suaktyvėjo ekonominiai ryšiai su Lietuvos strategine partnere JAV, pagrindinėmis Indijos ir Ramiojo vandenyno regiono valstybėmis. Eksportas iš Lietuvos į Kiniją buvo sustabdytas dėl neteisėtų Kinijos veiksmų. 2022 m. sausio 27 d. Europos Sąjunga inicijavo PPO ginčų sprendimo procedūrą prieš Kiniją, kreipdamasi su prašymu surengti konsultacijas dėl Kinijos taikomo ekonominio spaudimo Lietuvai ir kitoms ES šalims ir diskriminacinių prekybos apribojimų.

41 atsakymas. Lietuvos planai aktyviau plėtoti ryšius su Taivanu, įskaitant atstovybių atidarymą, buvo reguliariai aptariami su kitų institucijų bei verslo atstovais Ekonominės diplomatijos tarybos ir Ekonominės diplomatijos tarybos darbo grupėje.

42 atsakymas. Lietuvos siekis plėtoti ryšius su Taivanu ir kitomis Indijos ir Ramiojo vandenyno regiono šalimis nuolatos buvo pristatomas Užsienio reikalų komitete.

43 atsakymas. Šiais klausimais dirba ne tik Užsienio reikalų ministerija, bet ir kolegos iš Ekonomikos ir inovacijų ministerijos, Žemės ūkio ministerijos ir Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos. (Man liko 3 minutės?) Pirmiausia noriu pabrėžti, kad jau dabar kai kurie lietuviški maisto ir žemės ūkio produktai eksportuojami į Taivaną – pavyzdžiui, šokoladas, alus, produktai, naudojami gyvūnų pašarams. Šių produktų eksportas į Taivaną nuo praėjusių metų padidėjo daugiau nei dvigubai. Baigtos procedūros ir dėl lietuviškų pieno, žuvies, kiaušinių produktų eksporto leidimų, leidimai bus patvirtinti artimiausiu metu. Taip pat procese leidimai lietuviškai jautienai, tikimės, kad leidimai bus suteikti iki šių metų pabaigos.

44 atsakymas. Laikomės principo, kad sprendimą dėl pavadinimo turi teisę priimti steigiančioji pusė, taigi, tokį pavadinimą pasiūlė Taivano atstovai. Manome, kad tai tenkina ir Lietuvos, ir Taivano interesus.

45 atsakymas. Lietuvos prekybos atstovybės Taivane atidarymas nevėlavo, atitiko lūkesčius ir prognozes.

Viskas. Ačiū kantriausiems.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dėkoju už atsakymus.

Gerbiami kolegos, kitas šios procedūros etapas yra atsakymai į užsirašiusių Seimo narius klausimus. Tam irgi yra skiriama 30 minučių, o klausiančių tvarka yra analogiška Vyriausybės valandai. Pirmasis klausia G. Surplys.

G. SURPLYS (*LVŽSF*). Ačiū. Pirmiausia norėčiau vis dėlto reaguoti į premjerės pasakymą. Aš nepasirašiau dėl buitinių priežasčių, nes buvau komandiruotėje. Bet tai nereiškia, kad galima išversti šį mano pasisakymą arba nepasirašymą į tai, kad viskas gerai. Nėra viskas gerai, jeigu tik atsikerti į pastabas ir apsimeti, kad viskas yra skaidru ir gražu.

O, ministre, jums klausimai yra du. Vis dėlto dėl tų ambasadorių skyrimo. Kad jie yra kompetentingi žmonės ir turbūt puikiai atliks savo darbą, turbūt aš nekvestionuosiu, bet jeigu vienas iš jų yra jūsų patarėjas, jeigu kitas yra valdančiosios partijos atstovas, jeigu trečias yra valdančiosios partijos atstovo sutuoktinė, jeigu ketvirtas yra premjerės patarėjas ir išeina, kad vos ne penktadalis visų jūsų paskyrimų yra vis dėlto ne iš karjeros diplomatų. Jeigu tai būtų įvykę mūsų kadencijoje, ar jūs sakytumėte, kad čia viskas yra *okay*? Tai vienas klausimas. O kitas…

PIRMININKĖ. Laikas.

G. SURPLYS (*LVŽSF*). Ačiū.

G. LANDSBERGIS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas Giedriau. Na, suplakate į vieną krūvą daugelį dalykų. Aš jau savo atsakymuose pasakiau, kad reikia atskirti diplomatinius atstovus nuo ne diplomatinių atstovų, kai kurie yra atrinkti Ekonomikos ministerijos. Visų jų patirtis yra įgyta ne

konservatorių arba su konservatoriais, o ir jūsų kadencijoje, ir kadencijoje prieš tai, ir taip toliau. Tai žmonės, dirbę ilgus dešimtmečius valstybei.

Prezidentas Konstitucijoje išsaugo teisę teikti, skirti diplomatinius atstovus, vadovus ne iš karjeros diplomatų. Tokia teisė Lietuvos Konstitucijoje įtvirtinta remiantis ir kitų Vakarų konstitucijų pavyzdžiu, tą patį daro kitos valstybės. Mes tą teisę netgi keisdami įstatymą svarstėme, bet ji buvo palikta. Kiekvienu atskiru atveju turbūt vienintelis žmogus, sietinas politiškai, sakyčiau, yra atstovas Briuselyje A. Pranckevičius, yra buvęs mano viceministru iki jo paskyrimo. Tai yra žmogus, kurį galima būtų vadinti politiškai įsitraukusiu į šios Vyriausybės darbą.

Mano pasirinkimas nebuvo slėptas. Aš norėjau, kad viceministras tęstų darbą ministerijoje, jis – puikus viceministras, šiaip ne prastesnis ir ambasadorius. Deja, nepavyko rasti sutarimo tarp skirtingų institucijų, kad būtų paskirtas tas asmuo, kurį mes buvome teikę ne vieną kartą, ir jis tiesiog buvo atmestas. Vadinasi, reikėjo skubiai ieškoti kito kandidato, ypač prasidėjus karui. Lietuva negalėjo leisti sau prasidėjus karui neturėti atstovo Briuselyje. Tada buvo pasiūlytas toks kandidatas, dėl kurio institucijos surado sutarimą.

Dabar aš nenorėčiau leistis į prisiminimų koridorių, situaciją, kurią man pavyko rasti pradėjus darbą, kuomet aš turėjau sustabdyti du politinius paskyrimus, kurie buvo tiesiogiai sieti su prieš tai buvusiu premjeru S. Skverneliu. Ir tie žmonės buvo ne skiriami diplomatiniais atstovais ar vadovais, apeinant konstitucinį susitarimą, bet tiesiog jie buvo skiriami į diplomatus, buvo sutarta, kad jie bus paskirti diplomatais, apeinant žmones, kurie 20 metų yra darę karjerą. Tai šitą mes panaikinome ir šito daugiau joks ministras, nebent atgal atkeistų įstatymą, negalės padaryti, net premjero prašymu paskirti vieno ministro ar kito, pavyzdžiui, kokiu nors konsulu Kalifornijoje arba į kokią kitą pareigybę. Aš tiesiog visiškai hipotetiškai sakau.

Tai čia yra didysis skirtumas, kas yra atsitikę, ir aš tikiuosi, kad tai atsako į jūsų klausimą. Ir jeigu aš galėčiau minėti kiekvieną iš tų asmenų, tai, mielas Giedriau, Užsienio reikalų komiteto posėdžiuose (jie būna uždari dėl to, kad kalbame apie asmenis) esu pristatęs kiekvieną pareigybę nuosekliai. Jeigu aš atsimenu, man atrodo, nebuvo nė vieno balsavimo, kuriame nebūtų bendru sutarimu. Kita vertus, jūsų lankomumas Užsienio reikalų komitete, na, leidžia turėti tam tikrų klausimų, kiek jūs ten esate įsitraukęs. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Klausia L. Savickas. Ruošiasi O. Leiputė.

L. SAVICKAS (*DFVL*). Gerbiamas ministre, grįžkime truputėlį atgal. Jūs savo atsakymuose labai aiškiai minėjote, iki birželio 24-osios ir po to liepos 13-ąją, kalbant konkrečiai, į 13 klausimą apie Europos Komisijos gaires ir Kaliningrado tranzitą. Internetas yra nuostabus įrankis, ypač jeigu norime grįžti atgal. Ir kad ir kaip jūs sakytumėte, kad štai iki pat liepos 13 dienos Europos Komisija apie tranzitą kalbėjo plačiąja prasme, o nuo 13 dienos pradėjo kalbėti tik apie… išimtis negalioja pervežant geležinkeliu, tačiau išlieka esmė tokia, kad, grįžus atgal, jau balandžio mėnesį, mes matome, jūsų minimas tekstas buvo taikomas konkrečiai kelių transportui. Ir tai buvo skelbiama Europos Komisijos tinklalapyje klausimų ir atsakymų dalyje. Tai kaip čia taip yra? Ar Užsienio reikalų ministerijos specialistai, kurie surašė jūsų atsakymus, kuriuos jūs perskaitėte, vis dėlto parašė netiesą, nes internetas liudija kitaip?

G. LANDSBERGIS (*TS-LKDF*). Ačiū už klausimą. Aš perskaičiau tikslią formuluotę, kuria buvo vadovaujamasi priimant sprendimą. Ji yra jums žinoma, jūs buvote supažindintas su ta formuluote. Žinoma, ta formuluotė vėliau buvo pakeista. Na, aš galiu cituoti dar kartą, bet jūs, neabejoju, sakėte, internetas yra nuostabus reikalas, galite jame susirasti ir pats.

Pagrindinė turbūt jūsų klausimo potekstė, kuri, manau, turi būti pasakyta, ir aš kaip politikas turiu teisę tą iškelti. Vienas dalykas, ko jūs nepasakote, gerbiamas Lukai ar gerbiamas Sauliau, iš esmės iš visų jūsų išdėstytų klausimų nėra vienas dalykas aiškus, kokia yra jūsų pozicija, kaip jūs skaitote tą formuluotę? Klausimas yra labai paprastas – Užsienio reikalų ministerijos specialistai, teisininkai – visi, kurie skaitė, perskaitė, kad mes nenorime ir nesiekiame didesnio tranzito per Lietuvą. Mano asmeniniu supratimu, bet koks vykstantis Rusijos sankcionuotų, nesankcionuotų prekių tranzitas per Lietuvą yra pažeidžiantis mūsų nacionalinio saugumo interesus. Toks yra mano įsitikinimas. Mes tikrinomės jį ir tai buvo patvirtinta, ir buvo įspėta ne vieną kartą Europos Komisijoje.

Dabar sprendžiant iš jūsų klausimų, skaitant jūsų klausimus man kyla klausimas, ar jūs matote taip pat? Tada aš noriu užduoti: ar jūs norėtumėte daugiau tranzito, ar jūs norite, kad čia daugiau važiuotų, nes jūsų formuluotė, kaip jūs formuluojate klausimą, suponuoja būtent tai? Tada, nuo ko aš ir pradėjau, kad tai yra užsienio politika. Taip, aš būsiu už tą pusę, kuri nori mažiau Rusijos Lietuvoje. Aš suprantu, kad jūs pasirenkate būti kitoje pusėje.

PIRMININKĖ. Klausia O. Leiputė. Ruošiasi A. Skardžius.

O. LEIPUTĖ (*LSDPF*). Gerbiamas ministre, atsakydamas į interpeliacijos 3 klausimą, parašėte, kad Rusijos Federacija nuolatos užsiima dezinformacija, propaganda bei informacinėmis manipuliacijomis. Tai nėra naujas reiškinys ar netikėtumas. Kodėl tuomet nebuvote šiam ne naujam ir tikėtinam reiškiniui pasiruošęs iš anksto aiškaus komunikacijos plano, kuris būtų leidęs užkardyti bereikalingas abejones ir nebūtų leidęs susilpninti Lietuvos poziciją tarptautinės bendruomenės akyse?

Taip pat atsakydamas į 4 klausimą, kodėl URM'as neturėjo atsakymų, nurodėte, kad viceministras M. Adomėnas disponavo ta informacija, kuri jam buvo asmeniškai tuo metu prieinama. Ar ponas M. Adomėnas yra vienintelis URM'o vadovybės atstovas ir ar jis asmeniškai gauna kažkokią kitokią informaciją? Ar tuo metu buvote dingęs iš ryšio zonos ir negalėjote iš anksto parengtų ir suderintų su Europos Komisija atsakymų pateikti? Dėl šio sankcijų paketo buvo apsispręsta kovo 15 dieną. Kodėl iš anksto žinodamas, kad Rusija vykdys dezinformacinę ataką, iš anksto nesuderinote atsakymų ir iš anksto neparuošėte komunikacijos plano, kad nereikėtų tris paras tylėti vykstant informacinei Rusijos atakai prieš Lietuvą?

G. LANDSBERGIS (*TS-LKDF*). Turbūt nieko kito negaliu pridėti, tiktai tai, kas buvo atsakyta, nes jūs paprasčiausiai pakartojote tą patį klausimą. Rusijos informacinės atakos vyksta nuolat. Jeigu mes žinotume, kur vyks kita, pasidėtume pagalvę. Taip, pasiruošimas yra lygiai taip pat nuolatinis. Yra stiprinamos mūsų ir Komunikacinio departamento pajėgos, kad galėtume reaguoti greitai esamuoju laiku. Kai kuri informacija norint reaguoti reikalauja teisinio pasirengimo. Mes negalime reaguoti vien tiktai remdamiesi komunikacija, tviterio žinutėmis arba feisbuko kažkokiais tekstais. Turime žinoti, kad reaguojame tiksliai į tai, kas yra mesta į mus, ir kad mes pateikėme tikslų atsakymą. Tai buvo ir daroma.

Ar tokių atakų gali būti ateityje? Taip. Ar mes joms ruošiamės? Taip. Ar gali būti, kad kitą kartą mus nustebins Rusijos ataka? Taip. Dėl to, kad tai yra agresyvi valstybė, kurios uždavinys yra įveikti mus. Ji siekia mus susilpninti. Tai yra toks jos darbas. Mūsų siekis yra save apsaugoti. Ir tas mūšis yra nuolatinis.

M. Adomėnas nėra tiesiogiai atsakingas už būtent Europos Sąjungos sankcijų įgyvendinimą. Tuo metu jisai buvo vienintelis žmogus, kuris galėjo atsakyti žiniasklaidai. Jis atsakė taip, kokią informaciją turėjo. Viskas.

PIRMININKĖ. Klausia A. Skardžius. Ruošiasi J. Pinskus.

A. SKARDŽIUS (*DPF*). Ačiū, Pirmininke. Pone ministre, jūs džiūgaujate ir siūlote mums džiaugtis, kad sugriauti ekonominiai santykiai su Kinija, kad „Lietuvos geležinkelius" reikia dotuoti jau iš biudžeto, kad Klaipėdos jūrų uostas praranda savo pozicijas, kad Lietuvai ir jos žmonėms dėl jūsų vykdomos užsienio politikos padaryta žala daugiau negu akivaizdi.

Tad mano klausimas: ar jums užteks drąsos netrukdyti, kad būtų sudaryta parlamentinė komisija? Ar jūs kaip bailys slėpsitės už savo partiečių ir koalicijos partnerių nugaros, kad išvengtumėte atsakomybės?

G. LANDSBERGIS (*TS-LKDF*). Nesupratau klausimo. Aišku, jeigu kas nors žino ką nors apie komisijas, galite jūs papasakoti, kaip jums sekėsi paskutiniuosius dešimt metų tirti vienintelį instrumentą, šiandien mums padedantį apsisaugoti nuo energetinio spaudimo, tai „Independence". Ačiū jums už tai. Tikrai esate daug prisidėjęs prie Lietuvos parlamentinių tyrimų kultūros ir apskritai prie Lietuvos nacionalinio saugumo. Neabejoju, kai turėsite instrumentų, rasite būdų, kaip toliau padėti Lietuvai. Jūsų čia niekas nestabdys. Būtų malonu, kad jūs, kalbėdamas apie vieną dalį, prisimintumėte ir kitą. Iš tikrųjų mes turime rekordinius eksporto metus šiemet. Rekordinius eksporto į Indijos ir Ramiojo vandenynų regioną metus. Mūsų bendras eksportas augo 30 %. Nepaisant to, kad yra ir karas, ir jūsų minimas baisusis Kinijos spaudimas. Jo verslas, tiesą sakant, net nelabai pastebėjo. Visų tų pranašų, kurie lygiai prieš metus prognozavo procentinį BVP

kritimą dėl Kinijos, šiandien aš nebegirdžiu, aš tikėčiausi, kad jie nesislėps kur nors, nežinau, ir pasakys, kad gal tikrai buvo sukeltas šiek tiek per didelis pavojaus signalas. Lietuva tikrai išsprendė vieną didžiausių dalykų – išsprendė priklausomybę nuo autoritarinio režimo. Taip, mes atsisiejome su jų pačių pagalba. Mes radome naujus partnerius, mes stiprinome partnerystę su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis, su Australija, su Pietų Korėja ir taip toliau. Tai yra mūsų ekonomika tapo stipresnė per šiuos metus. Ir aš tikiuosi, vienintelio dalyko aš galiu tikėtis, kad šita kryptis bus išlaikyta ir kad mes negrįšime į kišenę vienai valstybei, galinčiai politinius sprendimus priimti tada, kai mes kalbame apie teisės viršenybe grįstus santykius, tokius kaip prekyba. Aš tikiuosi, kad tai nebus padaryta.

PIRMININKĖ. Klausia J. Pinskus. Ruošiasi V. Aleknaitė-Abramikienė.

J. PINSKUS (*LRF*). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamas ministre, jūs tikriausiai kaip partijos pirmininkas ir kaip užsienio reikalų ministras žinote chrestomatinį politikos formavimo procesą. Tai žinių surinkimas, poveikio vertinimas, tikslų įgyvendinimas, galimo atsako parengimas, būsimų įvykių numatymas, aišku, siekiamas rezultatas. Jūs deklaravote, kad kalio trąšų tranzito per Lietuvą sustabdymas neleis A. Lukašenkai gauti pajamų savo režimui finansuoti. Bet pagal būsimų įvykių numatymo punktą jūs privalėjote žinoti, kad tokie veiksmai sukels didžiulį kainų šuolį rinkoje. Tai ir įvyko. Kainos šoko nuo 200 eurų už toną iki 1 tūkst. 200, o alternatyvios logistikos grandinės susiformavo labai greitai. Rezultatas: jūs šiuo veiksmu uždirbote papildomus milijardus, ne milijonus, o milijardus A. Lukašenkai ir V. Putinui, padarėte didžiulių nuostolių strateginėms Lietuvos įmonėms – „Lietuvos geležinkeliams“, Klaipėdos jūrų uostui ir kitoms. Papildomi milijardai A. Lukašenkai ir V. Putinui, nuostoliai Lietuvai.

PIRMININKĖ. Laikas!

J. PINSKUS (*LRF*). Kam dirbate?

G. LANDSBERGIS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas Jonai, dėl to, kad jūs iš opozicijos šiandien vienintelis nuoširdžiai užduodate klausimus. Aiškiai suprantu, kurioje pusėje jūs esate. Aš neturiu visiškai… (*Balsas salėje*) Giedriau, gerai, jūs taip pat, teisingai, jūs dviese su Jonu. Jūs esate akivaizdžiai… Aš turiu gerbiamo Luko klausimą interpretuoti, bandyti suprasti, ką žmogus bando paklausti, kur yra potekstė, kodėl žmogui taip rūpi. Aš suprantu, kodėl jums rūpi, jūs norite A. Lukašenkai tiesiog tranzito per Lietuvą. Ačiū už tai, suprantame, kurioje pusėje dabar esame. Suprantu, kad jūs opozicijoje. Viskas gerai. Aš nenoriu A. Lukašenkos trąšų tranzito per Lietuvą. Taip.

Dabar aš jums galiu pasakyti, kokie yra faktai. Faktai yra tokie. Apribojus išvežimo galimybes, mūsų turima informacija leidžia teigti, kad šiandien ne daugiau kaip 20 % kalio sugebama išvežti naudojantis Rusijos uostais. Vadinasi, jisai iš esmės yra uždarytas. Pagrindinis jo buvęs finansų šaltinis „Belaruskalij“ yra neprieinamas. Visas režimas, jis buvo finansuojamas iš kalio, negali juo naudotis. Aš manau, kad tai yra teisingas žingsnis. Taip. Ar aš sakyčiau, kad tą reikėtų pakartoti, jeigu mes atsuktume laiką? Visiškai taip. Liekame prie skirtingų nuomonių. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Klausia V. Aleknaitė-Abramikienė. Ruošiasi R. Lopata.

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (*TS-LKDF*). Gerbiamas ministre, mane, tiesą sakant, nustebino visa ta krūva smulkmeniškų klausimų, pateiktų opozicijos, jie net prieštarauja vienas kitam. Man tai primena suneštinį balių. Sunešta, kas ką turėjo, bet nėra pagrindinio patiekalo. Ir man visą laiką kilo klausimas, apie ką ši interpeliacija? Šiandien pono S. Skvernelio kalboje aš išgirdau tokias sąvokas kaip „realus konsensusas“, „karo vengimas“. Aš nesuprantu, ar mes norime realaus konsensuso su *realpolitik* atstovais, tokiais kaip G. Šrioderis, kaip tie, kurie nori dalį Ukrainos teritorijos aukoti dėl iliuzinių tikslų.

Ir gal jūs tada atsakykite mano kolegoms iš opozicijos, ką reiškia karo vengimo sąvoka agresyvaus Rusijos karo akivaizdoje Lietuvos atveju ir koks čia mūsų nacionalinis interesas? Ačiū.

G. LANDSBERGIS (*TS-LKDF*). Labai ačiū. Išties, tikrai taip, buvusio premjero S. Skvernelio kalboje šiandien išgirdome tam tikras indikacijas apie tai, kokią kryptį brėžė, matyt, ir brėžtų šiandien galėdamas priimti sprendimus ponas S. Skvernelis. Tiesą sakant, tam tikrus elementus būtent to nacionalinio intereso, kurio pirmąjį bruožą ponas S. Skvernelis išryškino, būtent ekonominį interesą, mes daugelį dešimtmečių girdėjome ir Lietuvoje, ir tarp mūsų partnerių. Šiandien iš tikrųjų aš labai džiaugiuosi tuo, labiausiai tuo džiaugiuosi, kad būtent iš mūsų partnerių šiandien

to ekonominio intereso kaip pirmojo, kurį ponas S. Skvernelis išdėstė, įvardino kaip pirmąjį Lietuvos interesą, mes nebegirdime, nes Ukrainos… Rusijos agresijos Ukrainoje akivaizdoje pigesnės dujos, pigesnė nafta, elektra yra ekonominis interesas, apie jį jūs kalbate – mes jo atsisakėme. Kokiu pagrindu? Vertybiniu pagrindu, remdami valstybę, kuri šiandien yra užpulta, stodami greta jos, priimdami dalį kainos. Kodėl tai darome? Todėl, kad mes vertybiškai palaikome, mes esame ten pat. Mes esame už, užstojame skriaudžiamus, žudomus žmones, darome viską, kad juos galėtume apginti net patys mokėdami už tai kainą. Ir tai yra vertybinė politika. Aš vėlgi suprantu, kad tai yra… Tiesą sakant, jūs balsuojate teisingai, jūs balsavote už rezoliucijas, jūs palaikote Ukrainą ir aš tikiu, kad širdyje jūs esate lygiai tos pačios vertybinės politikos palaikytojas. Gal jums tik sunku tai įvardinti, nes jūs esate sukūręs tokio pragmatiško politiko įvaizdį, tada būtinai reikia kalbėti apie ekonomiką. Bet balsavote visą laiką teisingai. Ačiū jums už tai. Aš manau, kad atėjus klausimui jūs rinktumėtės vertybinę politiką, o ne tą pragmatiškąją, kurią dabar pats savo įžanginėje kalboje pristatėte, nes jos norėtume matyti kur kas mažiau karo Ukrainoje akivaizdoje.

PIRMININKĖ. Klausia R. Lopata. Ruošiasi K. Vilkauskas.

R. LOPATA (*LSF*). Pone ministre, mes, kaip koalicijos partneriai, dažnai girdime iš opozicijos, kad pagrindinė figūra užsienio politikoje yra Prezidentas. Ir paprastai primenamas Konstitucijos 84 straipsnis apie tai, kad Respublikos Prezidentas sprendžia pagrindinius užsienio politikos klausimus ir kartu su Vyriausybe vykdo užsienio politiką. Aišku, čia yra daug neaiškumų šitoje formuluotėje, kas sprendžia, kas yra pagrindiniai ir kas yra kartu. Bet vis dėlto ar jums neatrodytų, kad atėjo metas priminti opozicijai, kad reikia skaityti Konstituciją atidžiau, o ir mums vadovautis konkrečiai ta 94 straipsnio 6 dalimi, kuri skelbia, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė užmezga diplomatinius santykius ir palaiko ryšius su užsienio valstybėmis ir tarptautinėmis organizacijomis?

G. LANDSBERGIS (*TS-LKDF*). Jūs referuojate į…

R. LOPATA (*LSF*). Aš apeliuoju į visuminį Konstitucijos…

G. LANDSBERGIS (*TS-LKDF*). Aš palaikau konsensuso nuostatą užsienio politikoje. Ir aš suprantu, kad konsensusas yra… Jis neateina, jis negimsta automatiškai, jis gimsta debatuose, jis gimsta diskusijoje arba susiformuoja kultūriškai. Taip, jie yra teisūs sakydami, kad mes labai ilgą laiką gyvenome konsensuso aplinkybėmis, mes nekėlėme klausimų, kas priima sprendimus, kas yra svarbūs sprendimai ir taip toliau. Bet faktas yra tas ir turbūt nedaug būtų neigiančių, kad mes gyvename kaitos laikotarpiu ir Lietuva yra tos kaitos (taip atsitiko geografiškai ir politiškai) ašyje. Ta kaita vyksta šalia mūsų, geopolitinė kaita, ji vyksta toli, Indijos ir Ramiojo vandenynų regione. Faktas, kad mes gyvename kaitoje ir toje kaitoje reikia aktyvios užsienio politikos. Mes turime užimti poziciją, mes turime formuoti tam tikrą liniją, pagal kurią mes nuo šio laiko skaičiuojame dešimtmetį – kursime naują savo saugumo paradigmą, savo užsienio politikos paradigmą. Ir čia yra klausimas, kas tai daro. Ar partija, formuojanti koaliciją, prisiėmusi atsakomybę ir už užsienio politikos kryptį, turi vesti į priekį pagal savo programą? Aš manau, taip. Ir tada konsensusas formuojamas einant. Jeigu mes, kaip siūlo kai kurie kolegos, stabteltume, sustotume, bandytume suformuoti konsensusą ir tada nuspręstume, kokius žingsnius turime toliau daryti, aš manau, kad mes negalėtume atliepti dabarties realijų paprasčiausiai dėl to, kad vieniems galbūt savivaldos rinkimai pakištų koją ieškoti konsensuso, kitiems galbūt, nežinau, kokie nors kiti vertybiniai įsitikinimai arba kitokios paprastos nuostatos.

Man atrodo, kad vis tiek lyderystė kaitos laikotarpiu yra svarbi, ir su Prezidentu dėl to dažnai pavyksta žengti koja kojon, bet, kaip matome, Prezidentas turi daug užduočių. Jis ir vidaus politikoje skelbia ir demonstruoja lyderystę. Akivaizdu, kad tas laukas darosi labai platus ir galbūt ne viskam užtenka adekvačiai dėmesio.

PIRMININKĖ. Klausia K. Vilkauskas. Ruošiasi A. Mazuronis.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiamas ministre, jūs ką tik kalbėjote apie konsensusą, kalbėjote apie vertybes. Taip, sutinku. Labai svarbu vertybės, ypač šiuo sunkiu momentu visai Europai. Tad vertybės turi būti svarbiausia mūsų politikos dalis. Bet kalbant ir apie ekonomiką, tikrai jai turi būti irgi lygiavertiškai atstovaujama jūsų ministerijos. Taip visi suprantame.

Mano klausimas bus gana paprastas. Gerbiamas ministre, jūs išgirdote tiek klausimų, į kai kuriuos klausimus atsakėte kaip iš tų senų juokų – žiūrėkite į tą klausimą, kuris buvo prieš tai. Bet mano klausimas. Jūs dabar galite ranką prie širdies pridėjęs pasakyti, negi visiškai nematote jokios savo didesnės klaidos, ar, sakykime, kalbant apie bendravimą tarp ministerijų, ar išeinant, kontaktuojant į išorę? Gal galėtumėte pasakyti? Vis dėlto aš suprantu, kad tai sunku padaryti, bet…

PIRMININKĖ. Laikas!

G. LANDSBERGIS (*TS-LKDF*). Aš jums pasakysiu nuoširdžiai. Ar galima padaryti geriau? Neabejoju – taip. Ar bus geresnių, kurie ateis ir krizės laikotarpiu spręs geriau? Aš beveik neabejoju. Šioje situacijoje, kurioje mes gyvename dvejus metus, Užsienio reikalų ministerijai teko labai sudėtingas uždavinys. Daugybė krizių ir iš tikrųjų tas kaitos laikotarpis. Aš manau, kad tiek aš, tiek mano komanda, tiek visa Užsienio reikalų ministerijos tarnyba, diplomatinė tarnyba atidavė tikrai visą save, jeigu galima taip kalbėti apibendrintai, kad mes galėtume išeiti stipresni. Toks yra pagrindinis uždavinys. Aš labai labai linkiu, kad kiti laikotarpiai būtų lengvesni ir kad kitiems, kurie ateis jau po šios Vyriausybės ar po manęs kaip ministro, tektų lengvesni laikai, kad jie galėtų savo gabumus pademonstruoti ne tik spręsdami krizes, o ir kitose srityse. Tai toks mano nuoširdus palinkėjimas.

PIRMININKĖ. Klausia A. Mazuronis. Ruošiasi P. Gražulis.

A. MAZURONIS (*DPF*). Labai dėkui. Gerbiamas ministre, iš tiesų galima ginčytis dėl vertybinės politikos sąvokos, galima ginčytis dėl vertybinės politikos principų, galima ginčytis dėl vertybinės politikos įgyvendinimo aspektų. Ir tai yra natūralu. Bet tikrai nepasiginčysi dėl to, kad užsienio politika pirmą kartą per nepriklausomos Lietuvos gyvavimo laikotarpį – per daugiau kaip 30 metų tapo taip stipriai poliarizuota ir taip stipriai naudojama kaip įrankis vidiniame politiniame gyvenime dėl įvairiausių turbūt priežasčių. Ar nematote savo kokių nors darbo trūkumų derinant tas pozicijas (prieš atliekant) su parlamente atstovaujamomis viso spektro politinėmis jėgomis tam, kad išvengtume tokios situacijos?

Antras labai trumpas klausimas apie signalų skaitymą, ypač iš mūsų strateginių partnerių ir Jungtinių Amerikos Valstijų. Ar tikrai mes teisingai skaitome signalus, kai girdime Jungtinių Amerikos Valstijų prezidento poziciją po susitikimo su Kinijos prezidentu, kad santykiai turi grįžti prie įprastų, kai mes matome augančius dvišalės prekybos skaičius tarp Jungtinių Amerikos Valstijų ir Kinijos?

PIRMININKĖ. Laikas!

A. MAZURONIS (*DPF*). Ar tikrai mes teisingai skaitome signalus iš mūsų didžiųjų strateginių partnerių už Atlanto?

G. LANDSBERGIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Geri klausimai. Tiek, kiek priklauso nuo manęs, siekiant informuoti kolegas komitetuose, turiu pasakyti, kad tikrai stengiausi atliepti faktiškai kiekvieną kvietimą ateiti į Užsienio reikalų komitetą diskutuoti apie klausimus, kurie yra komiteto nariams aktualūs: ar tai būtų ataskaitos po tarybų, formalus procesas, ar tai tiesiog einamieji klausimai, kai kolegoms aktualu žinoti, kokia yra padėtis, ir turėti, išgirsti Vyriausybės poziciją dėl to. Atsiliepiau ir į Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto kvietimus ateiti. Ateisiu šį trečiadienį, vėl būsiu, kalbėsime apie svarbiausius klausimus. Tą ketinu daryti tol, kol būsiu šioje pozicijoje. Mano siekis yra tikrai neužsidaryti, sprendimus aiškiai komunikuoti, labai tikiu debatais ir diskusija ir labai to siekiu.

PIRMININKĖ. Klausia… Prašom.

G. LANDSBERGIS (*TS-LKDF*). Dėl signalų. Dėl signalų aš manau – taip. Ne viską galiu atskleisti čia iš tribūnos, esame turėję ne vieną diskusiją komitete apie tai, signalų yra daug, faktas, kad dėmesys pasaulio, nepaisant net karo, labai stipriai sukasi į kitą pusę. Partnerystės kitoje gaublio pusėje bus ypač svarbios ir to reikia labai nepamiršti, nes su tuo siejasi ir mūsų dideli nacionalinio saugumo iššūkiai, kuriuos, deja, mes turime spręsti čia ir šalia mūsų.

PIRMININKĖ. Klausia P. Gražulis. Ruošiasi Ž. Pavilionis.

P. GRAŽULIS (*LRF*). Čia Seimo nariai bando paklausti, kokia didžiausia klaida ne tik užsienio politikoje vykdoma, bet ir Vyriausybės. Tai yra puikybė. Visų nuodėmių karalienė yra puikybė ir arogancija. Tai šią puokštę turi ir Gabrielius, ir I. Šimonytė, ir visa Vyriausybė, o iš čia kyla didžiu-

lės klaidos. Pone Gabrieliau, jūsų vykdoma politika yra labai naudinga Putinui. Putinas niekaip negalėjo pasiimti į savo glėbį Lukašenkos, jūs tą padarėte ir jis už tai jums be galo dėkingas.

Klausimas dėl „Belaruskalij". Šiandien „Belaruskalij" dirba gal 30 % pajėgumu, bet uždirba daugiau, nes šešis kartus jūsų dėka pabrango trąšos. Antras dalykas. Jūs žinote, kad Rusijos oligarchai siūlė Lukašenkos ten „Belaruskalij" įmonei…

PIRMININKĖ. Laikas, gerbiamas Petrai.

P. GRAŽULIS (*LRF*). 5 mlrd., kad nupirktų „Belaruskalij", bet jis nepardavė, o šiandien pasiims veltui Rusija jūsų pastangų dėka.

PIRMININKĖ. Laikas.

G. LANDSBERGIS (*TS-LKDF*). Petrai, jūs, kaip neklausęs atsakymų, gana neblogai įsigilinęs į temą esate. Iš tikrųjų tai įspūdinga. Aš atsakysiu tai, ką aš sakiau anksčiau. Mes turime labai aiškiai įvardinti Lietuvos interesą, kas yra Lietuvos interesas. Jeigu Lietuvos interesas yra daugiau tranzito per Lietuvą iš Rytų, tai čia yra viena politinė pozicija. Mano supratimu, ne. Mano supratimu, Lietuvos geopolitinė orientacija turi būti į jūras ir iš Šiaurės į Pietus. Jeigu mes norime būti kokiu nors jungiamuoju tranzito kraštu, tai ne iš Rytų į Vakarus, ši era ar ši svajonė, kiek ji dar buvo reali, turi visiškai baigtis. Į Rytus nuo mūsų yra plieninė siena, į Rytus nuo mūsų yra valstybės, kurios mums kelia gyvybinę grėsmę. Mūsų jungtys yra iš Šiaurės į Pietus. Mes norime prekiauti, mes turime prekiauti iš Šiaurės į Pietus. Ir uostas lygiai taip pat, ir geležinkeliai turi tai įsisąmoninti. Todėl aš esu sakęs ir viešai, aš turiu didelių dvejonių, ar ta sena rusiška geležinkelio vėžė atitinka mūsų nacionalinio saugumo interesus. Mano supratimu, nebe.

PIRMININKĖ. Ir paskutinis klausia Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (*TS-LKDF*). Labai ačiū. Gerbiamas ministre, kaip jūs galėtumėte paaiškinti faktą, kad šios kadencijos Vyriausybės atstovai, Seimo atstovai, Seimo Pirmininkė, jūs vis dažniau Vašingtone priimami individualiai ir kad JAV karinis ir ekonominis buvimas Lietuvoje, palyginti su kitomis šalimis, ir investicijos, ir prekyba, yra daug didesnis?

G. LANDSBERGIS (*TS-LKDF*). Aš manau, kad Jungtinės Amerikos Valstijos to, ką pradėjo dar prezidento B. Obamos laikais, tą vadinamąjį *Pivot to Asia*, arba pasisukimą, nuosūkį į Aziją, ne tik nesustabdė, bet iš tikrųjų tęsia, ir labai stipriai. Tai buvo politika ne vienai kadencijai, akivaizdu, kad tai yra strateginis pokytis. Ir faktas, kad netgi tokia valstybė kaip Jungtinės Amerikos Valstijos, supergalia pasaulyje, norėdama užtikrinti taisyklėmis grįstą pasaulio tvarką tiek Europoje, tiek ir kituose pasaulio kraštuose turi kliautis partneriais ir turi kliautis aljansais. NATO sukurtas ne šiaip sau. NATO sukurtas tam, kad mes visi drauge – nuo nedidelės Lietuvos iki supergalingų Jungtinių Amerikos Valstijų – užtikriname Šiaurės Atlanto plačiame regione saugumą. Lygiai taip pat Jungtinės Amerikos Valstijos ieško ir ieškos partnerių, kas užtikrins taisyklėmis grįstą tvarką Indijos ir Ramiojo vandenyno regione. Klausimas bus: kokia yra Europos pozicija, kokia yra Europos Sąjungos valstybių pozicija? Aš džiaugiuosi, kad Lietuva yra viena iš tų, kuri labai aiškiai pasakė ir anksti deklaravo, kad mes remiame dėl to, kad patys priklausome nuo tos taisyklėmis grįstos pasaulio tvarkos. Dėl to jinai turi būti apsaugota čia, jinai apsaugota ir ten. Tiek, kiek tokia maža valstybė kaip Lietuva pajėgs tai padaryti, tiek jinai tai darys.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiamas ministre. Jūs atsakėte į Seimo narių klausimus. Toliau bus diskusija, čia Seimo nariai paeiliui pasisakys už tai, kad pritaria ar nepritaria atsakymams. Ir viena, ir kita pusė turės galimybę pasisakyti iš tribūnos.

Prieš tai dar norėčiau suteikti žodį gerbiamam G. Surpliui dėl vedimo tvarkos.

G. SURPLYS (*LVŽSF*). Ačiū, Seimo Pirmininke. Čia labiau replika, nes buvo paminėta mano pavardė. Ministras, nors interpeliacija jam, bet suabejojo mano lankomumu URK'o posėdžiuose. Tai noriu pasakyti, aš ne tik stengiuosi visuose dalyvauti, bet dar ir dažnai pavaduoju pirmininkaujančius partijos narius. Pavyzdžiui, kai buvo Kalėdos ir Ž. Pavilionis tikrai buvo savo partijos sužlugdytas, man teko jį pavaduoti, bet ne apie tai. Tiesiog noriu pasakyti, kad tos ambasadorių atrankos tikrai kartais būna inicijuojamos chaotiškai ir dėl to ne visada pavyksta dalyvauti, bet būtent dėl to esu inicijavęs URK'e parlamentinę kontrolę ir mes rudens sesijoje ją padarysime dėl ambasadorių skyrimo.

O šiaip, ministre, apskritai tikrai klausimų yra daug, kaip matėme iš interpeliacijos teksto. Aš manau, kad būtų prasminga (ne šitas žanras yra interpeliacija) tikrai organizuoti diskusiją Už-

sienio reikalų ministerijoje, į ją pakviestumėte ir partijų atstovus tikrai išsamiai, nuoširdžiai pasikalbėti apie tai, kur mūsų užsienio politika eina ir kur jinai turi nueiti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, siūlau apsibrėžti diskusijos laiką. Mano siūlymas būtų skirti 20 minučių, nes labai išsamiai buvo atsakyta į klausimus. Ar galime taip sutarti – 20 minučių diskutuoti? Nematau prieštaraujančių. Dėkoju.

Taigi pirmiausia norėčiau pakviesti frakcijos vardu kalbėti R. Morkūnaitę-Mikulėnienę. Prašau į tribūną. Ji kalbės pritardama atsakymams. Prašau.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiami kolegos, sykį buvo daryta tokia sociologinė apklausa, kur greta vieno ar kito visiems žinomo Landsbergio buvo paminėtas Eugenijus Landsbergis. Neegzistuojantis žmogus surinko nemažai neigiamų vertinimų. Taigi abejingų šiai pavardei nėra. Tad opozicijai tikrai nereikėjo vargti su krūva klausimų, būtų užtekę įrašyti vieną žodį „Landsbergis“ arba du žodžius „Landsbergis kaltas“ ir viešojo eterio prasme jau būtų išsyk gavę dėmesio.

Kodėl kalbu apie viešąjį eterį? Klausimai, kurie užduoti ministrui, skirti ne vien jam, pavyzdžiui, ambasadorių skyrimas arba jau ne sykį atsakyti – Baltarusijos ar Kaliningrado tranzitas, arba išvis klaidingai formuluojami klausimai, todėl vertinti šią opozicijos iniciatyvą kitaip nei dėmesio siekimą, deja, man nepavyksta.

Mūsų laikais yra labai nemažai politikos administratorių ir labai nedaug politikos idėjų generatorių. Šitas politikas, kurį šiandien opozicija interpeliuoja, yra pastarasis. Tokie politikai ne administruoja procesus, bet juos kuria, brėžia kryptį į ateitį, randa sprendimus, kaip spręsti kylančius iššūkius. TS-LKD vadovaujama Vyriausybė, pirmiausia Užsienio reikalų ministerija, savo darbo kadencijos pradžioje užsibrėžė tikslą diversifikuoti Lietuvos eksporto rinkas tam, kad Lietuvos ekonomika būtų stipresnė, atsparesnė autoritariniams režimams.

Karas parodė, ką reiškia ekonominė priklausomybė nuo Rusijos ir kaip tai gali apriboti valstybių galimybes atsiplėšti nuo autoritarų įtakos. Šiandien ir Europos Sąjunga pripažįsta, kad ekonominė priklausomybė nuo autoritarinių režimų, tarp jų ir Kinijos, gali tapti nepakeliamai brangi ir pavojinga, todėl, pavyzdžiui, Europos Komisija rengia Europos svarbiausių žaliavų aktą ieškodama būdų, kaip mažinti priklausomybę.

Lietuva vykdo savarankišką užsienio politiką, gerbia tarptautinius ir dvišalius susitarimus. Dėl Kinijos pritaikyto Lietuvai ekonominio spaudimo ir šantažo Europos Sąjungos atsakas buvo vieningas ir palaikantis Lietuvą. Kolegoms norėčiau priminti, kad Kinija panašius principus taikė ir tokioms valstybėms kaip Australija, Pietų Korėja, Norvegija, Indonezija ir panašiai. Pekino vienpusiškai buvo įvestos ekonominės sankcijos Lietuvos verslo atžvilgiu.

2021 metų žiemą Lietuvoje į tai pradėję reaguoti politiniai oponentai skelbė juodžiausius ekonominius Lietuvos eksporto ateities scenarijus. Visgi nutiko priešingai, negu prognozavo opozicija. Lietuvos eksportas augo 30 %, lyginant su tuo pačiu 2021 metų laikotarpiu. Eksporto rinkų diversifikacijos politika ne tik pasiteisino, bet ir įgauna pagreitį. Pirmąjį 2022 metų pusmetį eksportas į *indopacifikos* šalis išaugo 60 % – nuo 250 mln. iki 400 mln. eurų. Taip pat 2021 metais pavyko pasiekti kiekybinį šuolį prekyboje su mūsų strateginiu parneriu Jungtinėmis Amerikos Valstijomis. Lyginant su 2020 metais, lietuviškos kilmės eksportas išaugo net 75 %.

Lietuvos partnerystė su Taivano sala jau atneša pirmuosius rezultatus. Lietuva netrukus bus pirmoji valstybė, kuriai Taivanas patikės savo lustų technologijos gaminimą. Lietuvos įmonė „Teltonika Group“ netrukus pasirašys susitarimą, leisiantį naudoti Taivano lustų licencijas ir patentus gaminti lustus. Lustai – tai strateginė prekė, ją gamina tik Taivanas, o Lietuva taps vienintele šalimi, kuriai bus perduotos šios technologijos.

Europinė politika. Agresyvėjanti Rusijos ir jos sąjungininkų politika per pastaruosius porą metų tapo stipriu išbandymu ne tik mūsų regionui, bet ir Europai. Baltarusijos režimo sukeltas nelegalių migrantų antplūdis, naudojant juos kaip ginklą ir atsakant į Europos Sąjungos pritaikytas sankcijas. Čia reikėjo ne tik sprendimų viduje, bet ir koordinavimosi su Europos Sąjunga. Sprendimai buvo priimami pozicijos ir opozicijos bendru sutarimu ir Europos reikalų komitete. Reikėjo ieškoti kontaktų su politikais migrantų kilmės šalyse. Visa tai buvo padaryta rezultatyviai.

Rusijos sukeltas karas visą Europos Sąjungą akimirksniu pastatė į naują realybę. Čia reikėjo ryžtingų ir greitų sprendimų. Lietuva buvo ir yra šių sprendimų smaigalyje. Pirmomis karo dienomis Europos reikalų komitete visi drauge sutarėme ir davėme mandatą bei įpareigojimą Užsienio reikalų ministerijai, kad reikalausime griežčiausių sankcijų Rusijai.

Atsakomybė yra mūsų visų. Ir aš manau, kad galime kartu didžiuotis, jog esame pagalba Ukrainai įvairiuose frontuose, todėl keistai skamba balsai iš opozicijos, kad Lietuva neva kažką netinkamai darė sankcijų politikoje. Lietuva yra patikima Europos Sąjungos, JAV ir kitų sąjungininkų partnerė. Iš jų mes girdime ir jaučiame visokeriopą palaikymą, drauge priimame sprendimus, esame vertinami dėl savo laikysenos.

Pagrindinio pranešėjo S. Skvernelio šiandien šioje tribūnoje girdėjome kalbą apie nacionalinius valstybės interesus. Jis įvardino ekonominius, saugumo, tai yra karo vengimą, sąjungininkų paiešką ir panašiai. Būtent tai ir įgyvendina šis užsienio reikalų ministras. Dvejus metus gyvename audrose, kurios nuo mūsų nepriklauso. Ne Lietuva tą chaosą sukėlė, o Baltarusijos ir Rusijos režimai. Aplinkybės apmaudžiai sunkios.

Lietuvos laikysena ginant laisvės ir demokratijos idėją, ginant vakarietiškos civilizacijos vertybes yra ryški ir nedviprasmiška. Dėl Lietuvos vykdomos užsienio politikos esame įdomūs ir girdimi net ir toli nuo mūsų geografiškai esančiose valstybėse. Australija, Japonija, Indija – valstybės, kuriose sprendimų priėmėjai girdi apie Lietuvą. Su šiomis valstybėmis stiprėja politinis ir ekonominis bendradarbiavimas.

G. Landsbergis neabejotinai yra matomas ir girdimas ne tik Europos Sąjungoje, bet ir pasaulio sostinėse. Joks kitas ministras neturėjo tokių asmeninių politinių ryšių su pagrindinėmis Vakarų valstybių sostinėmis nuo Vašingtono iki Londono, Paryžiaus, Berlyno ir kitų. Mūsų bendra veikla ir bendri sprendimai su strateginiais euroatlantiniais partneriais užtikrina mūsų saugumą, atveria kelius į dar glaudesnį visapusišką bendradarbiavimą. G. Landsbergis yra kviečiamas į vieną svarbiausių pasaulyje politikų lyderių, intelektualų, žurnalistų susitikimą – Davoso ekonomikos forumą. Paprastai ministrai į šį formatą nėra kviečiami, tad Lietuva tikrai turi kuo didžiuotis.

Aišku, daliai sėdinčių šioje salėje smagiau kvatoti rodant vieni kitiems šaudymo taikinius su užrašu „Gabrielius“. Vis dėlto, jeigu taip sunku susitaikyti, kad užsienio politiką sėkmingai į priekį veda G. Landsbergis, tai kviesčiau atsiriboti nuo asmeniškumų ir pasidžiaugti už valstybę, kad ji sugeba būti dinamiška, lanksti, ginanti savo interesus, stiprindama ryšius su šalimis partnerėmis, įgydama naujų draugų, atrasdama naujas eksporto kryptis ir taip duodanti naudos kiekvienam piliečiui. Ji yra ištikima vertybėms ir girdima bei atpažįstama pasaulyje. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu į tribūną P. Gražulį.

P. GRAŽULIS (*LRF*). Gerbiama Pirmininke, gerbiami Seimo nariai. Aš manau, kad dabartinė vykdoma konservatorių užsienio politika yra labai žalinga Lietuvai ir, noriu pasakyti, labai naudinga V. Putinui ir Rusijai. Jeigu mes kalbėsime vien tik apie „Belaruskalio“ trąšas ir apie tranzitą, ar jūs žinote, kad Baltarusija ir Rusija kartu eksportuoja 40 % pagamintų „Belaruskalio“ trąšų? Ar jūs žinote, kad dėl tokios vykdomos Lietuvos Užsienio reikalų ministerijos politikos uždrausto tranzito trąšos pabrango daugiau kaip penkis kartus? Aš noriu paklausti G. Landsbergio, kiek milijardų jūs sukrovėte į Rusijos biudžetą ir už kiek už tą sumą buvo pagaminta raketų, tankų ir kitos kovinės technikos, su kuria yra naikinama Ukraina? Ar jūs tai skaičiavote?

Aš noriu jums pasakyti, kad A. Lukašenka, nepaisant to, kad yra diktatorius, nepripažino nei Krymo, nei Donecko, nei Luhansko okupacijos. Jis nepripažino ir šiandien nėra pripažinęs. Bet jūs viską darote, kad visiškai įstumtumėte į V. Putino glėbį ir kad jis neturėtų jokios manevro laisvės. Net šiandien A. Lukašenka, spaudžiamas ir visiškai įstumtas V. Putino ir G. Landsbergio į Rusijos glėbį, neleidžia savo kariuomenei dalyvauti tiesioginiuose veiksmuose prieš Ukrainą. Taip, Rusija pasinaudojo Baltarusijos teritorija ir tai yra mūsų politinė klaida. Mes galėjome viską daryti, kad Baltarusijoje nebūtų rusiškos kariuomenės, bet to mes nepadarėme. Atvirkščiai, darėme žingsnius, kurie naudingi yra V. Putinui ir Rusijai puolant Ukrainą.

Ponai, jūs pripažinkite savo klaidas. Čia yra daugiau negu klaidos. Nejaugi jūs nematote to, ką mato visi Lietuvos piliečiai ir net užsienio diplomatai? Šitokia politika daro milžinišką žalą. Aš noriu jums priminti, ponai konservatoriai, kad Amerika sankcijas yra panaikinusi rusiškoms trą-

šoms, ne baltarusiškoms. Noriu priminti, kad panaikinus sankcijas rusiškiems maisto produktams, o mes… Taigi Baltarusija tiesiogiai nedalyvauja kare. O mes statome sieną. Kodėl Amerika nestato sienos?

Taip pat noriu jums priminti, 20 metų kariavusi Amerika su Afganistano talibais ryšių nenutraukia, deda kiek gali daugiau pastangų, kad nors kiek būtų ten gerbiamos žmogaus teisės. Lygiai taip pat, išlaikydami elementariausius santykius su Baltarusija, mes galėjome pareikalauti, kad būtų išleisti visi žmonės, kurie buvo sulaikyti mitingų metu, kurie laikė, kad A. Lukašenka neteisėtai yra išrinktas prezidentu. Aš manau, būtų paleisti tie politiniai kaltiniai, jų šiandien nebūtų, bet dėka vykdomos jūsų politikos Baltarusijoje žmonės kenčia.

O Ukrainos kariuomenė turi dalį savo kariuomenės dislokuoti šalia Baltarusijos sienos, nes V. Putinas siekia, kad ir Baltarusijos kariuomenė pradėtų karą prieš Ukrainą, bet to dar nepavyksta. Štai jūsų užsienio politika. Aš manyčiau, kad tikrai ponas G. Landsbergis, suprasdamas žalingą, pražūtingą savo užsienio politiką, pats turėtų atsistatydinti ir nelaukti jokios interpeliacijos. Tokia politika yra nusikaltimas prieš Lietuvą.

O Astravo atominė elektrinė. Kieno pastangų dėka? Ar ne A. Kubilius važinėjo su dviratuku ir nematė, kad ten yra statoma? Sako, nepastatys, nebus jo. Nesiėmė jokių žingsnių, kad ten neatsirastų Astravo atominė elektrinė. Štai konservatorių vykdoma politika. Tai kartu dirba ranka rankon su V. Putinu.

PIRMININKĖ. Frakcijos vardu – E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamas Petrai, kai prieš kurį laiką prabilai apie tai, kad Lietuvos užsienio politika pastūmėjo A. Lukašenką į V. Putino glėbį, aš maniau, kad apsimeti. Kadangi tai kartoji jau, atrodo, septintą kartą, supratau, kad tau apsimesti net nereikia. Tu jau toks esi. (*Balsas salėje*) Toks supratimas verčia pasakyti, kad Baltarusija su Rusija jau seniai sudarę Nepriklausomų valstybių sandraugą, seniai sudarę Kolektyvinio saugumo sutarties organizaciją, rengia bendrus karinius manevrus prie Lietuvos ir NATO sienos. Čia šnekėti apie tai, kad nepripažinome prezidento rinkimų rezultatų ir Lietuva yra kalta, kad A. Lukašenka kolaboruoja su okupantu ir agresoriumi V. Putinu, tikrai nėra jokia diskusija apie tai. Ne tai kad rimta, tai yra visiškai juodas populizmas arba visiškas kvailumas.

Šiandien vertinsime Seime užsienio reikalų ministro G. Landsbergio atsakymus į klausimus. Bet juk galima neformaliai vertinti ir klausimus, į kuriuos tenka atsakinėti. Štai kaip man atrodo tie 45 klausimai. Man atrodo kaip kokio pikto, nekvalifikuoto žurnalisto kabinėjimasis prie prelegento, na, tu tą atsakyk, tu tą atsakyk. O kodėl tas diplomatas, o kodėl tas ambasadorius? Prie ko nors reikia prikibti, bendro vaizdo nesugebama suformuluoti. Visa problematika išskaidoma į atskirus epizodus tiesiog pagal pavardes. Ir tai vadinama vertybinės užsienio politikos paieškomis arba vertybinės užsienio politikos kritika. Kartais šie klausimai man atrodė ir dezinformatyvūs. Na jau nekalbu apie tai, kad R. Lopata pavadintas tam tikro komiteto nariu, kai jis nėra to komiteto narys. Kai kaltinate, kad biurokratų parengti atsakymai, tai nežinau, kas rengė klausimus? Gal geriau, kad biurokratai jums klausimus parengtų, nedarytų tokių liapsusų, juos turbūt patys padarėte suneštiniame baliuje, bandydami sunešti 45 klausimus.

Bet svarbiausias dalykas, kad kritikuojant Lietuvos, ne G. Landsbergio, o Lietuvos, užsienio politiką norėtųsi matyti, kam ši kritika skirta arba kas yra kritikuojama, kokia vertybinė užsienio politika, kitokia užsienio politika konstruojama. Aš alternatyvos nematau, gerbiami opozicijos nariai. Klausimų daug, kaip trupinėlių. Koks patiekalas yra siūlomas Lietuvai kaip užsienio politika? Kritikuojama esama užsienio politika visiškai fragmentiškai, patiems nepateikiant jokio produkto. Mano manymu, tai nebuvo konstruktyvus bandymas pateikti interpeliaciją užsienio reikalų ministrui, kartu kritikuojant ir užsienio politiką. Tai, kad kritikuojamas G. Landsbergis, kritikuojamas ministras, kaip aš sakau, koks čia vyras, jei interpeliacijos nepraėjo. Tai normalu. Viskas gerai. Galų gale ar galėjo G. Landsbergis tikėtis per porą metų nesulaukti interpeliacijos? Na, turbūt nebuvo toks naivus, sulaukė to, kas ir turi būti. Bet svarbiausia, kad iš to niekas negimsta. Niekas ir negims ne tik balsų požiūriu, bet ir konstruktyvumo požiūriu nieko naujo nėra pasiūloma.

Šiaip jau mes turime atidžiai, apdairiai, atsargiai žiūrėti į mūsų valstybės užsienio politiką. Visada iki šiol didžiavomės, kad Lietuvos užsienio politika nuo pat nepriklausomos valstybės at-

kūrimo yra partijų konsensuso pagrindu vykdoma politika. Šie klausimai, arba tie priekabiavimai, man atrodo, gali sukelti abejonių, ar mes turime bendrą užsienio politiką? Turbūt yra taisytinų dalykų dabartinės ministerijos vadovybės ar vadovo veikloje, yra dalykų, kuriuos galima būtų plačiau aptarti, bet bendras užsienio politikos laukas, atrodo, iki šiol taip pat vyko. Šie klausimai šiek tiek išmuša iš vėžių, aš suprantu, tai yra tam tikras žanras, čia kitaip opozicija negali pasirodyti, tik kritikuodama kažką dėl kažko apie kažką. Nepavykusi šios dienos interpeliacija, man atrodo, turi turėti, gali turėti vieną teigiamą dalyką: sėdame ir konstruktyviai darbuojamės užsienio politikos erdvėse, jų yra labai daug. Atsiveriančios naujos Lietuvai ir pasauliui nematytos erdvės, kylantys tokie iššūkiai, kokių nebuvo pasaulyje, dar Z. Bžezinskio gal tik tolimose prognozėse prieš dešimtmetį sudėlioti, prašom, šiandien gula ant delno. Čia mes turime sėstis ir sutelktai galvoti apie internetinės erdvės naudojimą hibridinio karo metu, apie manipuliacijas kitose erdvėse, apie Arkties politiką, užsienio politiką Arkties erdvių atžvilgiu, kosmoso erdvių atžvilgiu. Ir štai paskutinis pusmetis, kai mes matome, kaip Rusija įjungia tuos mechanizmus, kurie kažkada pasaulio protų buvo numatyti tik prognozėse. Tai štai, jeigu visi suprasime, kad interpeliacija yra žaidimas, jį priimame tiesiog kaip neišvengiamą, privalomą vyriškumo išbandymą, tai po to turime sėstis ir tartis, kolegos, ir viena, ir kita pusė. Užsienio politika turi tarnauti tautos ir valstybės interesams.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu į tribūną G. Surplį.

G. SURPLYS (*LVŽSF*). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Visų pirma norėčiau pabrėžti, kad bent jau man atrodo, kad visa šios dienos, šio ryto diskusija apie užsienio politiką nėra diskusija apie vertybinį ar pragmatinį pasirinkimą. Interpeliacijos inicijavimas ir pats interpeliacijos tikslas buvo apie užsienio reikalų ministro profesionalumą, telkiančią arba netelkiančią užsienio politiką ir, beje, skaidrumą. Aš noriu pabrėžti, gerbiami kolegos, kad, nepaisant to, kaip mes šiandien visi balsuosime, klausimų tiek dėl Taivaniečių atstovybės pavadinimo, tiek dėl „Belaruskalij“ trąšų, tiek dėl Kaliningrado tranzito ir kitų dalykų ministrui turėjo ir Prezidentas, ir kitų ministerijų ministrai, ir koalicijos partneriai. Tai, kad šie klausimai šiandien yra svarstomi Seime, aš manau, nėra savaime smerktinas dalykas.

Kalbant apie tuos ambasadorių paskyrimus, vis dėlto norėčiau pabrėžti, kad tai, jog dešimtadalis naujų šio ministro paskirtųjų į atstovybių vadovus yra ne karjeros diplomatai, turint omenyje, kad ministras atėjo su labai aiškia ambicija, kad vis dėlto tai būtų karjeros galimybė ilgametį stažą, ilgametę patirtį sukaupusiems diplomatams, kelia klausimų. Ir aš nekvestionuoju, ar tai yra geri, ar blogi paskyrimai, aš kvestionuoju, kad modelis, na, turbūt neveikia taip, kaip ministras norėjo, ir tai verta atskiros diskusijos.

Mes nei interpeliacijos tekste (man neteko garbės jį pasirašyti, nepaisant, ką premjerė apie tai galvoja), nei šiandien diskusijose nieko negirdėjome apie nuolatinį ministro konfliktavimą su Prezidentu, dėl ko mes dvejus metus neturėjome ambasadoriaus Europos Sąjungoje, nieko negirdėjome apie tai, kodėl Lietuvos atstovybė Taivane yra pavadinta atstovybe Taipėjuje, o ne analogiškai, kaip leidome taivaniečiams pavadinti atstovybę Lietuvoje, nes apie tai buvo užsiminta interpeliacijoje.

Taigi aš suprantu, kad šios dienos interpeliacijos žanras mus nuvedė į nereikšmingas diskusijas ir į pasimėtymą replikomis. Aš tikrai kviečiu, jeigu (pabrėžiu – jeigu) šiandien interpeliacija nepavyktų, užsienio reikalų ministre, rasti laiko ir noro, pakviesti į diskusiją, ji gali būti uždara, ir partijų atstovus, ir politologus, ir galbūt verslininkus pasikalbėti apie tai, kur mūsų užsienio politika eina ir kur mes turime bendrus taškus. Aš manau, kad tų bendrų taškų tiek tarp partijų, tiek su visuomene yra daugiau, negu mums čia atrodo besiginčijant Seime, bet juos surasti galėtų padėti ta nuoširdesnė, atviresnė, o ne į interpeliacijos žanrą įsprausta diskusija. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Norėčiau į tribūną pakviesti Ministrę Pirmininkę I. Šimonytę, ji pasisakys be eilės, vadovaujantis Seimo statuto 108 straipsnio 4 dalimi.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Taigi kas negerai su Lietuvos užsienio politika? Interpeliacijos yra 45 klausimai ir nė vieno apie politiką. Junginio „užsienio politika“ nėra nė viename klausime, apskritai net žodžio „politika“ mes nesutinkame tame, kas yra

politinė procedūra. Žiūrėkime konkrečiau. Gal ministras per colį ar centimetrą nukrypo nuo Vyriausybės programos ir opozicija kvestionuoja programos ir realių veiksmų neatitikimus? Ne. Interpeliacijoje nėra keliami jokie programiniai klausimai. Interpeliuojantys neturi nė vieno klausimo ar dvejonių dėl šiuo metu rengiamo politinių partijų susitarimo dėl atnaujinamų užsienio politikos krypčių. Tai gal ministras nederamai atstovavo šaliai, diskreditavo šalį? Ne. Nebent pirmą kartą gautas pakvietimas į prestižinį pasaulio lyderių forumą Davose būtų laikomas agresyviu išsišokimu.

Teisus buvęs premjeras G. Kirkilas sakydamas, kad nelengva paruošti interpeliaciją. Neužtenka perskaityti antraštes. Klausimus reikia turėti fundamentalius, esminius – kitaip kyla rizika apsijuokti. Dabar gi išties atrodo, kad kažkur buvo palikta atversta knyga ir buvo galima kiekvienam praeinančiam įrašyti klausimą nuo savęs taip neišvengiant klausimų tarpusavio prieštaros, kai vienu metu priekaištaujama ir už kažką, ir už kažką absoliučiai priešingo.

Tai apie ką yra ši interpeliacija? Atrodytų, kad gal tai yra dūmų uždanga pridengti klausimus apie išjungtą poligrafą ir atitraukti dėmesį nuo kitų metų biudžeto, dėl kurio „fundamentaliu“ klausimu tapo pešiojimasis, kada baigsis PVM lengvata, kurios didžiausią naudą gauna greituoju maistu prekiaujančios įstaigos.

Vietoj fundamentalių klausimų turime beveik ikiteisminį tyrimą. Susidaro įspūdis, kad klausimai rašyti ne dėl politinio dokumento, ne dėl interpeliacijos, bet dėl kažkokio tardymo. Daug gandų lygio, daug spekuliavimo faktais, daug bandymų kurti šešėlius dėl paskyrimų, daug žongliravimo pavardėmis, bet nieko apie politiką, apie strategines kryptis, apie fundamentalius požiūrius, kurie leistų išgryninti – gal išties kažkas su ta užsienio politika yra negerai. Štai tik keletas pavyzdžių, kaip provokuojama klaidingus teiginius patvirtinti kaip faktus.

Prekybos atstovybė Taipėjuje sąmoningai ar ne painiojama su diplomatine atstovybe, o tokiu būdu painiojamas Ekonomikos ir inovacijų ministerijos daržas su Užsienio reikalų ministerijos daržu. Teigiama, kad Lietuvos pavyzdžiu dėl atstovybės niekas nepasekė, bet faktai rodo, kad atstovybes Taivane turi keliolika Europos Sąjungos valstybių. Situacija dėl Rusijos piliečių atvykimo į šalį, teigiama, nesuvaldyta. Faktas, kad buvome griežčiausiai Europos Sąjungoje reguliavę Rusijos piliečių įsileidimą – tranzitu atvažiavę tranzitu ir išvažiuodavo. Ir taip toliau.

Gal tai tik techninės klaidos, bet galimai vadinamieji numanomieji klausimai, kai norima ne išgirsti atsakymą, o primesti viešumai savo įsitikinimą kaip faktą.

Antakiai kyla skaitant 18 ir 19 klausimus apie Lietuvos ambasados Ukrainoje evakavimo detales iš esmės prašant, kad būtų pateikta žvalgybinių institucijų disponuojama informacija, kuri įdomiausia turbūt yra agresorės pusei.

Kai nepasakoma, kas daroma blogai, belieka spėlioti, kam opozicija išties nepritaria. Gal per daug dedame pastangų padėdami Ukrainos kovoje ne tik už savo, bet ir mūsų laisvę? Gal turėtume nebepadėti visiems ginantiems savo laisves ir teises, atsisakyti misijos tarptautiniais formatais būti persekiojamų, patiriančių genocidą ar netekusių savo teisių balsu? Atsisakyti remti Baltarusijos opoziciją, kurios lyderiai glaudžiasi Lietuvoje dar buvusios Vyriausybės kvietimu? Gal į sankcijų režimams klausimus turėtume žiūrėti kažkaip *lepeniškiau*? Meluoti žmonėms, kad egzistuoja kažin kokios sankcijos, kurios Rusiją veiks ir mūsų niekaip, ir jau visai niekaip niekaip mūsų nepalies? Meluoti žmonėms, kad energetikos, maisto kainų šuolis yra susijęs ne su tuo, kad V. Putinas išnaudoja per ilgą laiką Vakarų sukurtas priklausomybes, bet su kažin kokia mūsų pačių dabar daroma klaida?

Dabar mokame už ankstesnes klaidas, kurių buvo galima nepadaryti, bet praeities nepakeisi. Moka ir tie, kurie turėjo kitą nuomonę, taip, kaip mes, bet tokia yra solidarumo kaina.

Aišku, nežinome aiškaus interpeliacijos autorių požiūrio ir dėl to yra labiausiai gaila. Jie jo nepasako ar bandydami pasakyti prieštarauja patys sau, kaip prieštarauja Vyriausybei ir už griežčiausią Europos Sąjungos sankcijų interpretavimą, ir už sprendimą atsižvelgti į Europos Komisijos gaires, ir už „Belaruskalij“ trąšų tranzitą, ir už „Lietuvos geležinkelių“ nuostolius šį vežimą nutraukus. Už principinę laikyseną, kad kitos šalys neturi įgaliojimų stabdyti stiprėjantį Lietuvos bendradarbiavimą su Taivanu, pliekia tie, kurie dar neseniai šioje salėje balsavo už Seimo rezoliuciją, smerkiančią uigūrų genocidą.

Galiausiai ko nepripažįsta interpeliacijos autoriai, nors tai yra akivaizdu? Turime aktyvią tarptautinę lyderystę – ministro balsas girdimas ir tik kurčias jo negirdi. Turime naujos redakcijos Diplomatinės tarybos įstatymą su esminiu diplomatų korpuso problemų sprendimu stiprinant tarnybą, darant ją konkurencingą ir patrauklią. Ir čia negaliu nereferuoti į kolegos G. Surplio pastabas, nes *įdiplomatinti* galimybių ministras dabar jau nebeturi ir pats jų atsisakė.

Trečia. Turime nuoširdžius partnerių vertinimus. Vienu jų ir norėčiau pabaigoje pasidalinti. A. Blinkenas po vieno pokalbio su G. Landsbergiu pasakė taip: „Vertinu kaip kolegą, vertinu jūsų balso stiprumą, vertinu santykių užtikrintumą."

Labai dažnai teko girdėti kai kurių opozicijos kolegų deklaruojamą susirūpinimą partnerių gerove, nors iš pačių partnerių – nei NATO, nei Europos Sąjungoje, nei kitu formatu – tokio susirūpinimo girdėti dėl tų pačių dalykų neteko. Priešingai, tekdavo girdėti paramą ir padėką. Kartais apimdavo jausmas, o kas jeigu mūsų strateginiai partneriai yra gal ne tie patys? Bet su viena kita A. Lukašenkos išsiilgusia išimtimi aš žinau, kad taip nėra, todėl ir siūlau diskutuoti išties užsienio politikos klausimu, antraip visa tai labiau panašėja į interpeliaciją vien dėl garbingos pavardės. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. (*Plojimai*) Laikas, skirtas diskutuoti, baigėsi. Dabar pagal Statutą yra numatyta galimybė interpeliaciją gavusiam pareigūnui pasakyti baigiamąjį žodį. Atsiklausti turiu, ar gerbiamas Gabrielius norėtų dar pasisakyti. Prašom.

G. LANDSBERGIS (*TS-LKDF*). Gerbiama Pirmininke, gerbiami kolegos, gerbiama premjere, nesijaučiu vertas gražių žodžių iš savo kolegų, iš tikrųjų tik noriu padėkoti visiems, kurie nuoširdžiai domisi užsienio politika, ir visiems, kurių širdys yra čia ir kurie iš tikrųjų gilinasi ir palaiko, ir ieško geriausių sprendimų Lietuvai. Iš tikrųjų su visais dirbome iki šiol, dirbsime toliau. Jeigu, žodžiu, interpeliacija pasibaigs, pasibaigs kaip nors, neabejoju, kad rasime sprendimus. Paaiškinsiu toliau. Mielas Giedriau, esate tikrai kviečiamas. Organizavome susitikimus ir Užsienio reikalų ministerijoje, ir pats atėjau į Seimą. Žodžiu, tą tikrai toliau darysime.

Dar sykį ačiū. Iš tikrųjų džiaugiuosi, kad Lietuva galų gale turi tai, ką būtų galima pavadinti bent priartėjimu prie debatų apie užsienio politiką. Linkiu tą išlaikyti galbūt ne tik interpeliacijos formatu, bet galbūt pasvarstyti apie tai, kad, na, parlamente galėtume turėti tikrai išsamią diskusiją valstybei labai svarbiais, būtent politiniais, o ne tiesiog reikalų, klausimais. Dar sykį ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiamas Sauliau, ar norėtumėte pasisakyti iš tribūnos? Kviečiu.

S. SKVERNELIS (*DFVL*). Gerbiami kolegos, išties galbūt norėtųsi kitaip pasisakyti, tačiau tie palaikytojai ir šlovintojai, kurie kalbėjo… Na, norisi reflektuoti ir į ministro, užsienio reikalų ministro, pasisakymą. Tikrai klausimai, kurie buvo suformuoti, buvo apie Užsienio reikalų ministerijos ir ministro veiklą, ir be reikalo premjerė čia kalba dabar apie interpeliaciją užsienio politikai. Klausimas ne apie tai, mes turime žanrą, parlamentinės kontrolės žanrą, kai kalbame apie valstybės pareigūnų, šiuo atveju – konkrečių atitinkamų ministrų ir užsienio reikalų ministro, veiklą. Kalbama apie ministerijos ir ministro veiklą, o ne apie užsienio politikos interpeliaciją.

Keletas pastebėjimų, ką ministras pasakė dėl *įdiplomatinimo*. Taip, per 30 metų buvo visokių istorijų. Mes turime ir gerbiamos Prezidentės D. Grybauskaitės visą komandą *įdiplomatintą*, kai baigė kadenciją, ir po pirmos kadencijos, ir po antros. Tokia praktika buvo, bet jūs iškėlėte savo mintį, idėją ir įstatymą, kad tai turi baigtis. Turbūt visų buvo lūkesčiai tokie, kad ir pasibaigs, ir dabar daryti išimčių, jeigu paprašo, kad ir aukščiausias šalies pareigūnas, matyt, nebūtų tikslinga ir naudinga.

Dėl karo Ukrainoje. Jūs paminėjote ir premjerė pasakė, jeigu jūs turite kokių nors savo pastebėjimų, pozicijų dėl taktinių dalykų, dėl vertybinių dalykų, tai jūs esate kitoje pusėje. Jeigu turite kitokią nuomonę, galbūt diskusiją, kitoje pusėje, tai čia yra pats blogiausias dalykas, kai mes pradedame tokiais klausimais skirstytis į vieną ar kitą pusę. Aš galiu tik paminėti, kad mūsų Vyriausybės laiku, kai nė viena valstybė to nedarė, Lietuva buvo viena pirmųjų valstybių, kuri teikė ginkluotę Ukrainos pajėgoms. Ginkluotę, vadinamąją letalinę ginkluotę. Man tris kartus teko lankytis Ukrainoje ir įvairiais formatais remti Vyriausybę, ir būti fronto linijoje Avdijivkoje, ir savo rankomis, akimis ir kojomis matyti Lietuvos Respublikos indėlį atstatant mokyklą ir kitą infra-

struktūrą, poliklinikas ir visa kita. Taigi skirstyti į vieną ar kitą pusę ar kas daugiau palaiko, ar mažiau palaiko Ukrainą, manau, neteisinga.

Lygiai taip pat kaip ir požiūris į pasaulio geopolitikos žaidėjus, tarp jų ir į tą pačią Kiniją, ir kitus mūsų sąjungininkus. Taip, mes esame visi solidarūs prisiimti tam tikrus praradimus ir nuostolius kaip valstybė. Bet tą turime daryti solidariai su visa Europos Sąjunga ir su kitomis valstybėmis. Nėra verta vien tik Lietuvai visą laiką būti pirmai ir daugiausiai to prisiimti. Taip, mes stipriai remiame, bet kas gali paneigti? Manau, kad niekas nepaneigs, kad ta pati Lenkija remia turbūt labiausiai iš visų pasaulio valstybių Ukrainą, tiek kalbant apie ginkluotą konfliktą ir karą, tiek ir apie humanitarinę pagalbą, bet tai netrukdo Lenkijos Prezidentui dalyvauti įvairiuose vizituose ir susitikti su Pekino oficialiais pareigūnais. Lygiai taip pat, kaip mes matėme, kas vyko, koks kontaktas įvyko Jungtinių Amerikos Valstijų Prezidento ir tos pačios Kinijos vadovo.

Taigi turėti nuomonę, turėti poziciją ir pozicija atstovauti savo žmonių ir savo valstybės pagrindiniams nacionaliniams interesams, manau, požiūris yra teisingas ir sveikintinas. Tikrai, ką pasakė gerbiamas kolega E. Gentvilas, kad mes dabar kritikuojame Lietuvos užsienio politiką, o ne G. Landsbergio politiką. Deja, kartais susidaro toks įspūdis, kad yra personaliniai užsienio reikalų ministro sprendimai ir jo politika, o taip tikrai neturėtų būti.

Yra dar, ką pasakė premjerė, apie poligrafą, tai matėme tokius bandymus pasakyti, kad čia yra susiję su kokiomis nors istorijomis. Aš manau, kad nemažai klausimų dėl užsienio reikalų ministro veiklos kyla dėl jo komandoje esančio viceministro, konkrečiai M. Adomėno. Noriu tik pacituoti. Citata: „Deja, turime konstatuoti, kad M. Adomėnas, būdamas partijos nariu tenkino „MG Baltic“ interesus, poreikius, siekė su jais sukurti draugiškus santykius, vykdė jų tam tikrus prašymus ir mainais už galimai finansinę arba kitokią paramą.“ Citata yra jūsų partijos nario, kandidato į Vilniaus merus gerbiamojo V. Benkunsko, ne mano sugalvota. Tai partijoje toks žmogus būti negali, bet viceministru gali būti. Klausimų taip pat kyla įvairiausių, bet, kaip pasakė ir gerbiamas ministras, ir kolegos, diskutuokime ne apie tai, ne apie G. Landsbergį, M. Adomėną, S. Skvernelį ar G. Surplį, diskutuokime apie užsienio politiką. Ar ta užsienio politika šiandien atitinka iš tikrųjų esminius Lietuvos Respublikos ir jos žmonių interesus? Taip pat ir pragmatinius interesus.

PIRMININKĖ. Dėkoju visiems pasisakiusiems diskusijoje. Dabar turime apsispręsti dėl redakcinės komisijos parengti interpeliacijos projektą sudėties. Pagal šio Statuto reikalavimus ne mažiau kaip trečdalį komisijos narių turi sudaryti interpeliacijos pateikėjai. Dabar perskaitysiu visą sąrašą. Demokratų frakcija „Vardan Lietuvos“ – L. Savickas, Socialdemokratų partijos frakcija – K. Vilkauskas, Lietuvos regionų frakcija – J. Pinskus, Darbo partijos frakcija – V. Valkiūnas, Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija – G. Surplys, jis vienintelis yra nepasirašęs, Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija – M. Lingė, Ž. Pavilionis, S. Šedbaras, A. Vyšniauskas, Liberalų sąjūdžio frakcija – A. Lydeka ir Laisvės frakcija – M. Matijošaitis. Gerbiami kolegos, ar galime bendru sutarimu pritarti šiai sudėčiai? Nematau prieštaraujančių. Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. Kviečiu šią komisiją rinktis poilsio zonoje ir svarstyti klausimą. Seimo posėdžių salės kairėje pusėje. Kairėje man, dešinėje jums.

12.04 val.

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2147(2) (*priėmimas*)

Gerbiami kolegos, pereiname toliau. Kitas darbotvarkės 1-3 klausimas – Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2147(2). Priėmimo stadija. Toliau posėdžiui pirmininkaus pavaduotojas P. Saudargas.

PIRMININKAS (P. SAUDARGAS, *TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, paskelbtas klausimas, taigi einame pastraipsniui, nes jokių pasiūlymų, pataisų nėra. Ar galime pritarti 1 straipsniui bendru sutarimu? Galime? Dėkoju, pritarta.

Dėl 2 straipsnio nėra pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Dėkoju, pritarta.

Motyvai dėl viso projekto. Gerbiamas M. Majauskas kalbės už.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Matau, kad yra užsirašę tik kalbantys už, tai galbūt sutrumpinsiu savo pasisakymą atkreipdamas dėmesį, kad yra nuosekli Lietuvos valstybės politika mažinti darbo santykių apmokestinimą. Tą darė ir ankstesnė Vyriausybė, tą daro ir ši Vyriausybė užtikrindama, kad socialinė atskirtis sumažėtų. Mažina darbo santykių apmokestinimą siekdama užtikrinti, kad būtų paskata žmonėms dirbti, tą daro siekdama užtikrinti, kad patys žmonės galėtų apsispręsti, kur jie norėtų išleisti savo sunkiai uždirbtus pinigus. Aš kviečiu pritarti šiam siūlymui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Taip pat už kalbės gerbiama V. Aleknaitė-Abramikienė. Tačiau aš jos salėje lyg ir nematau. Tuomet G. Paluckas iš kitos pusės. Prašom. Ir jo nėra. Tai gal gerbiamas V. Gapšys yra? Yra. Prašom.

V. GAPŠYS (*DPF*). Esu. Dėkoju. Žinoma, tai, kad didėja neapmokestinamasis pajamų dydis, yra gerai, taip ir turi būti, tačiau reikia atkreipti dėmesį ir į kai kuriuos niuansus. Pritardami šiam projektui mes turėtume pasakyti ir kitą dalyką, mes turime tokį politinį tikslą, ir daugelis politinių partijų pasisako, kad neapmokestinamasis pajamų dydis turėtų būti suvienodintas su minimalia mėnesine alga. To tikslo mes siekiame, siekiame, lyg vejamės, bet, deja, jis kaip tolsta, taip tolsta. Čia buvo opozicinių frakcijų pasiūlymų tai padaryti šį politinį sezoną. Nors ir nepavyko, tam reikėtų tikrai milžiniškų lėšų, bet dėl ateities mes turėtume prognozuoti ne tik kad artėsime prie to tikslo, bet ir kokiu greičiu artėsime.

Aš manau, kad su neapmokestinamuoju pajamų dydžiu mes turime ir kitų iššūkių, tai yra mes galėtume tai panaudoti kaip pagalbą šeimoms, auginančioms vaikus. Ir už vaikus galėtume skirti papildomą neapmokestinamąjį pajamų dydį. Deja, valdančioji koalicija tai blokuoja. Aš manau, tai yra šito klausimo neišbaigtumas. Todėl palaikydami šį pasiūlymą mes kreipiamės į valdančiuosius – paimkite šį klausimą ir spręskite iš esmės. Mes pasiruošę žiūrėti taip, kad neapmokestinamasis pajamų dydis padėtų dirbantiems žmonėms, o kartu ir būtų tam tikra mokestinė priemonė, kuri galėtų skatinti asmenis dirbti ir gauti tam tikras lengvatas, kai jos jiems priklauso.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiamas P. Gražulis. Irgi nematau. Kažkaip kolegų šiandien mažokai. Tuomet gerbiama premjerė I. Šimonytė – už. Prašom.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Labai ačiū. Jeigu ne gerbiamas Vytautas, tai gal būčiau ir nekalbėjusi, nes, man atrodo, nėra kokių nors didesnių nesutarimų dėl šio įstatymo projekto. Bet vėlgi būtų gerai, nors nuoseklus nenuoseklumas yra viena iš dažniausiai pasitaikančių politikų savybių Lietuvoje, kad būtume bent šiek tiek nuoseklūs.

Prieš keletą metų buvusios Vyriausybės iniciatyva buvo atlikta reforma ir papildomas neapmokestinamasis pajamų dydis už vaikus buvo pakeistas išmoka už vaikus. Ir buvo pakeistas motyvuojant tuo, kad papildomu neapmokestinamuoju pajamų dydžiu negali pasinaudoti žmonės, kurių pajamos yra mažesnės. Jeigu jau sykį Lietuvos politikai susitarė dėl paramos vaikus auginančioms šeimoms vienu būdu, tai galbūt nebūtų labai gražu dabar bandyti vėl grįžti ir, kadangi koalicija yra kita, tai kitai koalicijai pasiūlyti tokią pačią naštą biudžetui uždėti ir per mokesčių lengvatas.

Kas yra dabar siūloma, tai yra tiesiog anksčiau priimtų sprendimų tąsa, kai atsižvelgiama į ekonomikos dinamiką, ir todėl raginčiau kolegas pritarti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Trys pasisakė. Gal grįžo gerbiami kolegos, nors vienas iš tų, kurie buvo užsirašę? Ne, nematau. Tada balsuojame, gerbiami kolegos, susikaupiame, grįžtame į savo darbo vietas, nes mes esame balsavimo lange. Čia kolegos replikavo, kada balsavimas, tad mes galime balsuoti, dabar ir balsuosime. Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2147(2). Taigi balsuojame dėl šio įstatymo priėmimo. Gerbiami kolegos, nesiblaškykime po salę, mes esame balsavimo lange ir dabar bus daug balsavimų tiek dėl pasiūlymų, tiek dėl pačių projektų.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 128, balsavo 127: už – 126, prieš nėra, susilaikė 1. Taigi įstatymas priimtas. (*Gongas*)

12.11 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2148(3) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 1-4 klausimas – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2148(3). Taip pat priėmimas. Čia bus keletas pasiūlymų. Kviečiu Biudžeto ir finansų komiteto pirmininką į tribūną.

J. Razma – dėl vedimo tvarkos. Prašau.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiamas pirmininke, balsavimo langą galbūt reikėtų pratęsti iki posėdžio pabaigos ar kaip, nes 12 val. 10 min. jis formaliai baigiasi.

PIRMININKAS. Jūs visiškai teisus, mes jau vieną minutę kaip pabaigę, tai pratęsiame iki tol, kol apsvarstysime rytinio posėdžio klausimus, pratęsiame balsavimo langą. Kviečiu komiteto pirmininką į tribūną, dirbsime prie projekto, nes buvo pasiūlymų.

Taigi dėl 1 straipsnio buvo kolegų Seimo narių V. Mitalo, I. Pakarklytės, M. Matijošaičio pasiūlymų. Aš suponuoju, kad 29 palaikantys yra, mes galime svarstyti ir aš sudarysiu sąlygas tada gerbiamam V. Mitalui pristatyti pasiūlymą. Prašau.

V. MITALAS (*LF*). Dėkui, pirmininke. Gerbiami kolegos Seimo nariai, teikiu su kolegomis siūlymą metams pratęsti PVM lengvatą viešojo maitinimo įstaigoms. Dabar šiam sektoriui po tam tikro nežinojimo laikotarpio Vyriausybė siūlo pratęsti lengvatą pusmečiui, aš dėkoju Vyriausybei už tai ir manau, kad tai iš esmės parodo, kad lengvata atskiriems sektoriams esant tam tikroms sąlygoms vis dėlto yra svarstytinas klausimas, dėl to mes sutarėme.

Mūsų siūlymas pratęsti metams, na, nei naujas, nei netikėtas, nuosekliai dėl to pasisakėme jau kelis mėnesius įvertinę informaciją, kurią mums Biudžeto ir finansų komitete pateikė VMI. Lengvatos įvedimas sutapo su sektoriaus apyvartos augimu, tokiu staigiu, kurio nepaaiškintume nei sezono įtaka, nei kad visi gyventojai staigiai suplūdo į restoranus. Yra tikrai tvirtas pagrindas teigti, kad pamatėme rimtą šešėlio sumažėjimą sektoriuje, kuris dominuoja smulkiajame versle, jame, mes visi žinome, na, nelegalaus darbo tikrai yra nemažai. Tą išduoda ir GPM surinkimo skaičiai, šiemet iš viešojo maitinimo sektoriaus daugiau nei 80 % didesni nei praėjusiais metais. Dėl to fiskalinį šio siūlymo aspektą nėra taip lengva apskaičiuoti, kaip mes čia kartais mėginame, nes PVM surinkimas pusę metų gali būti mažesnis, bet kitų mokesčių surinkimas, tikrai yra pagrindas, bus didesnis. Tai taip pat bus rimta paskata sektoriui planuoti savo veiklą aiškiai bent metus į priekį, jis, na, ne tik yra dominuojamas smulkiojo verslo, bet ir patiria dabar jau ne kovido, bet ženkliai sumažėjusio turistų skaičiaus įtaką.

Šiemet mes, primenu, pasiekėme tik 62 % turistų skaičiaus, palyginti su priešpandeminiu laikotarpiu. Todėl siūlau šį sprendimą priimti ir balsuoti už. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Komiteto nuomonė.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Komitetas kelis kartus svarstė šį įstatymo projektą džiaugdamasis tuo, kad maitinimo sektoriaus absoliučią daugumą sudaro smulkusis verslas, nes absoliuti dauguma Europos Sąjungos šalių taiko būtent tokį sumažintą tarifą. Pritaikę mažesnį tarifą matėme, jog šis sektorius skaidrinosi, oficialiai mokėjo atlyginimus, mokėjo pelno mokestį, mokėjo didesnį gyventojų pajamų mokestį. Atsižvelgdamas į tai, jog mažesnis tarifas išsaugojo darbo vietas, o padidinę mokesčius metų viduryje mes galime matyti atvirkštinį procesą, Biudžeto ir finansų komitetas balsavo ir pritarė šiam siūlymui už balsuojant 8, susilaikius 4. Siūlymui buvo pritarta.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar motyvai. Už – gerbiamas L. Savickas.

L. SAVICKAS (*DFVL*). Labai ačiū. Gerbiami kolegos, motyvus puikiai pristatė ir Vytautas, ir taip pat reikia padėkoti BFK, ieškojusiam kompromiso ir galų gale jį radusiam. Akivaizdu, kad diskusijos buvo ir dėl reikšmingesnio išplėtimo. Diskusijos buvo iš esmės dėl ilgalaikės, neribotos lengvatos taikymo, tačiau pasiektas kompromisas pratęsti metams tikrai atliepia šio laikmečio iššūkius. Mes turime sektorių, vis dar bandantį atsigauti po pandemijos situacijos. Mes turime sektorių, susidurantį su daugybe kaštų iššūkių šiandieną. Mes turime (…) segmentą. Tai yra visų pirma smulkusis ir vidutinis verslas. Tai yra ne tik restoranai kaip prabangos paslauga, bet tai yra maitinimas mūsų vaikų darželiuose, mokyklose ir daugelis kitų aspektų, šiandien ypač jautrių di-

delės infliacijos kontekste. Labai tikiuosi, kad šis pasiektas kompromisas šiandieną bus perkeltas ir į posėdžių salę. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiama ministrė G. Skaistė – motyvai prieš.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Nepaisant to, kad yra didelis noras vadinti šį pasiūlymą kompromisiniu, visgi kompromisinį pasiūlymą pateikė Vyriausybė, nes pirminė idėja buvo atsisakyti sektorinių pridėtinės vertės mokesčio lengvatų, įvestų pandemijos metu. Atsižvelgiant į diskusijas buvo pasiūlytas kompromisinis sprendimas pratęsti lengvatą pusei metų tam, kad būtų galima jos atsisakyti tuomet, kuomet šildymo sezonas bus pasibaigęs ir santykinai, matyt, lankytojų restoranuose bus daugiau.

Reikia atkreipti dėmesį, kad lengvata buvo pasiūlyta kaip parama pandemijos metu uždarytiems verslams. Pandemijos ribojimai baigėsi, tačiau, atrodo, lengvatos yra neterminuotos. Tuo tarpu energetinė krizė visgi visiems verslams smogė vienodai ir parama turėtų būti horizontali. Vyriausybė pristatė 2,5 mlrd. eurų vertės paketą verslui padėti. Jame buvo numatytos trys skirtingos priemonės, skirtos energetinei krizei sušvelninti ir pritaikytos visiems verslams. Man atrodo, tiek šis sektorius, tiek visi kiti sektoriai turėtų šia parama pasinaudoti vienodai.

Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad įvairios tarptautinės organizacijos – Tarptautinis valiutos fondas, Pasaulio bankas, EBPO – visos, kurios lankėsi Lietuvoje pastaruoju metu, rekomendavo atsisakyti šių lengvatų. Visos argumentuoja labai panašiai, kad iš principo pusė sektoriaus įmonių nėra pridėtinės vertės mokesčio mokėtojai ir šia lengvata apskritai nepasinaudoja.

Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad iš tų, kurios pasinaudoja, pusė įmonių iš pridėtinės vertės mokesčio mokėtojų šiame sektoriuje gauna vos 10 % lengvatos naudos. Tuo tarpu didžioji lengvatos nauda tikrai koncentruojasi dideles apyvartas turinčiose įmonėse. Sąrašo viršuje tikrai puikuojasi greitojo maisto restoranai, tinkliniai restoranai.

Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad du trečdaliai šio sektoriaus įmonių apskritai nemoka jokio pridėtinės vertės mokesčio, nes susidaro skirtumas tarp normalaus tarifo ir lengvatinio tarifo. Ne tik nemoka pridėtinės vertės mokesčio, bet ir susigrąžina pridėtinės vertės mokestį, taip susimažindamos kitus mokėtinus mokesčius. Mano nuomone, šios lengvatos taikymas yra netikslingas. Būtų tikslinga jį nustoti taikyti metų viduryje, kaip ir yra pasiūliusi Vyriausybė.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Dabar balsuosime dėl Seimo narių V. Mitalo, I. Pakarklytės, M. Matijošaičio pasiūlymo. Prašom balsuoti dėl pasiūlymo, jis ką tik buvo aptartas.

Užsiregistravo 131, balsavo 131: už – 70, prieš – 38, susilaikė 23. Taigi pasiūlymui yra pritarta.

Toliau dėl to paties straipsnio yra kitos Seimo narių grupės – Seimo narių V. Gapšio, V. Giraitytės-Juškevičienės, I. Kačinskaitės-Urbonienės, A. Mazuronio, V. Fiodorovo – pasiūlymas. Sudarysime galimybę pristatyti. Gal gerbiamas V. Gapšys pristatys, taip?

V. GAPŠYS (*DPF*). Aš? Gerai.

PIRMININKAS. Prašau.

V. GAPŠYS (*DPF*). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Pasiūlymas iš esmės yra dėl to, ką svarstymo metu teikė komitetas. Tai yra ne tik dėl maitinimo paslaugų, tačiau dar ir dėl atlikėjų bei sporto paslaugų. Todėl, aš manau, jis yra platesnis, iki metų būtų pratęsta visiems sektoriams. Tuomet būtų labai aišku, labai vienodai, neišskiriant, kad pandeminiu laikotarpiu vieni gavo galimybę taikyti mažesnį pridėtinės vertės mokestį, po pandemijos – kiti. Manau, kad kiti metai bus tikrai sudėtingi šitiems verslams ir šitoms veikloms, nes vartojimas, tikėtina, gali mažėti. Manau, kad šios lengvatos pratęsimas metams būtų tas adaptacinis laikotarpis, kai mums nereikėtų ieškoti kitų priemonių, kurios, kaip matome, kartais stringa, nors ir dizainas jų parengtas, tačiau faktinis panaudojimas stringa. Todėl aš manau, kad mažesnio pridėtinės vertės mokesčio tarifo taikymas būtų tinkama priemonė platesniam subjektų ratui. Vėlgi tai yra tai, ką buvo komitetas siūlęs svarstymo metu, kur dėl balsavimų, tam tikrų keistų turbūt pateikimų nebuvo gerai išdiskutuota ir pabalsuota. Todėl siūlome šiandien palaikyti būtent tą pasiūlymą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš suteikdamas žodį komiteto pirmininkui atkreipiu Seimo dėmesį, kad pagal Statuto 157 straipsnį mes balsuosime tik dėl 2 dalies, tai yra dėl 8 ir 9 jūsų pasiūlymo punktų, nes dėl kitų Seimas jau yra apsisprendęs per ankstesnį balsavimą, kai balsavo dėl V. Mitalo ir kitų pasiūlymų. Teisingai? Visi vienodai suprantame? (*Balsai salėje*) Gerai. Svarstome toliau. M. Majauskas, Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas, komiteto nuomonė. Prašom.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiami kolegos, taip pat gana išsamiai diskutavome ir dėl šio siūlymo. Pažymėtina, kad didelė dalis Europos Sąjungos valstybių taiko sumažintą PVM tarifą ne tik kultūros, bet ir sporto renginiams, taip pat atlikėjų teikiamoms paslaugoms. Taip pat komitetas atkreipė dėmesį, jog sporto klubų veiklos analizė rodo, kad didelė dalis šio sektoriaus priklauso aukštai bankroto rizikai, tikėtina, kad išvengti bankroto bangos šiam sektoriui padėjo ir nuo 2021 m. liepos 1 d. taikomas sumažintas tarifas. Tyrimai taip pat atskleidžia, kad lietuviai aktyviai gyvensenai skiria vis dar per mažai dėmesio. Remiantis tarptautiniais tyrimais, kas ketvirtas Lietuvos gyventojas turi antsvorio problemų, o sergamumas širdies ligomis šalyje – vis dar vienas aukščiausių visoje Europoje. Todėl valstybė turi skirti ypatingą dėmesį žmonių sveikos gyvensenos skatinimui ir prisidėti prie šio sektoriaus sėkmingo veikimo. Atsižvelgdamas į šiuos argumentus Biudžeto ir finansų komitetas balsavo: 7 komiteto nariai pasisakė už, 4 susilaikė, todėl šiam siūlymui komitetas pritarė.

PIRMININKAS. Dėkoju. Už pasiūlymą – L. Savickas. Prašom.

L. SAVICKAS (*DFVL*). Labai ačiū už žodį. Raginimas mūsų iš tikrųjų būtų būti nuosekliems. Jau priėmėme vieną sprendimą, sisteminiu požiūriu turime išlaikyti ir tokiu atveju iš tikrųjų kalbėti ir apie šios minėtos, puikiai pristatytos, argumentuotos lengvatos pratęsimą visam ciklui – vieniems metams. Tai yra nuoseklūs argumentai, tai yra kompromisiniai argumentai. Tai tikrai yra ypač svarbi sritis, kuri yra paveikta. Kolegos, būkime nuoseklūs, priėmėme pirmąjį sprendimą – priimkime ir antrąjį. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. I. Šimonytė – prieš. Prašom.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Aš truputį apie tą nuoseklumą, nes komiteto pirmininkas pristatydamas išvadą ne išvadą pristatė, o galbūt tam tikrus už balsuoti raginančius dalykus. Sakyčiau, kad be galo nuoseklu prieš tai balsuoti už lengvatą, kurios didžiausia nauda tenka greitajam maistui, o paskui jaudintis dėl to, kad yra labai daug žmonių, turinčių antsvorio problemą. Dar kartą vis dėlto raginčiau Seimą grįžti prie to pasiūlymo, kurį pateikė Vyriausybė, ir raginčiau balsuoti prieš šitą pasiūlymą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar ir apsispręsime, balsuosime dėl Seimo narių pasiūlymo. Balsuojame dėl Seimo narių V. Gapšio, V. Giraitytės-Juškevičienės, I. Kačinskaitės-Urbonienės, A. Mazuronio, V. Fiodorovo pasiūlymo, kurį ką tik aptarėme.

Užsiregistravo 132, balsavo 132: už – 60, prieš – 49, susilaikė 23. Taigi, pasiūlymui nėra pritarta.

Dabar, gerbiami kolegos, dėl to paties straipsnio buvo Seimo narių A. Norkienės, G. Burokienės, S. Tumėno, D. Labanavičiaus, G. Kindurio, E. Jovaišos pasiūlymas. Labai vertingas pasiūlymas, gerbiami kolegos, bet aš labai atsiprašau, jo teikti balsuoti mes jau nebegalime, nes Seimas ką tik apsisprendė dėl kito termino, tai dėl termino nebalsuosime.

Dėkoju komiteto pirmininkui už darbą.

Dėl 1 straipsnio daugiau pasiūlymų nebuvo. Ar galime pritarti bendru sutarimu 1 straipsniui? Dėkoju, pritarta.

Dėl 2 straipsnio jokių pasiūlymų nebuvo. Ar galime pritarti bendru sutarimu 2 straipsniui? Dėkoju, pritarta.

Balsuojame dėl viso projekto. Atsiprašau, dar dėl motyvų. Nepastebėjau, dar kolegos nori pasisakyti dėl motyvų. M. Majauskas – už. Prašom. Sako, kad gal kortelės neįdėjote. Dabar jau gerai, yra.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mieli kolegos, matyt, reikėtų pradėti nuo to, jog smulkusis verslas, kūrybinė laisvė ir asmeninė iniciatyva yra vertybės, kurias turime puoselėti ne tik žodžiais, bet ir įtvirtindami tai atitinkamais įstatymais. Be galo džiaugiuosi, jog šiandien pavyko sutarti dėl neterminuotai sumažinto tarifo kultūros ir meno renginiams. Visų pirma tai matau kaip labai didelį laimėjimą viso kultūros sektoriaus, kuris prieš 3 mėnesius net nesvajojo apie tokį Vyriausybės ir Seimo sprendimą.

Taip pat šiandien pavyko pasiekti sprendimą ir dėl sumažinto tarifo pratęsimo maitinimo sektoriui bent metams. Vėl prisiminkime: prieš kelis mėnesius Vyriausybė neplanavo teikti jokio sumažintų tarifų pratęsimo maitinimo sektoriui. Toliau ieškojome kompromiso ir šiandien priėmėme atitinkamą sprendimą.

Visuomet nuosekliai Biudžeto ir finansų komitetas laikėsi pozicijos, kad galime tvirtinti biudžetą, nedidindami mokesčių smulkiajam verslui, ir šiandien atitinkamas sprendimas buvo priimtas Seimo užtikrinant, jog didžioji dalis sumažintų tarifų bus pratęsta bent metams, o kultūrai (didžiulis laimėjimas visam sektoriui) yra įtvirtintas neterminuotai sumažintas tarifas.

Šiuo sprendimu mes parodėme, kad kultūra yra mums svarbi. Mes turime sumažintą tarifą vaistams, knygoms, šildymui, šiuo atveju ir kultūrai. Tokį sprendimą Lietuva yra priėmusi Europos Sąjungoje ne viena – absoliuti dauguma Europos Sąjungos šalių taiko sumažintą tarifą kultūrai. Šiandien yra didžiulis laimėjimas, jog tai darys ir Lietuva.

Gerbiami kolegos, noriu paraginti visus balsuoti už šį kompromisinį Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo pakeitimą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Už taip pat kalbės gerbiamas K. Masiulis. Prašom, gerbiamas Kęstuti.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, šiaip nelabai norėtųsi balsuoti už šitą įstatymo projektą. Jame atsiranda labai didelių skylių, kurios daug kainuos biudžetui. Tačiau nepriėmus šio įstatymo būtų tik dar blogiau.

Aš norėčiau priminti, kad maitinimo įstaigos pagal VMI duomenis dar šių metų pirmąjį ketvirtį gavo 73 % daugiau pajamų negu pereitų metų pirmąjį ketvirtį, tai yra pajamos išaugo 350 mln. eurų. Jos išaugo. Jūs pabandykite nueiti mieste į restoraną, pamatysite, kad savaitgalį reikia rezervuoti vietas, kitaip jūs ten nepateksite.

Gražiai atkreipė dėmesį premjerė į tai, aš irgi įdėmiai žiūrėjau, kaip balsuoja valstiečiai. Kai kurie asmenys labai propaguoja sveiką gyvenseną, pagarba jiems už tai, tačiau už „McDonalds“ lyg niekur nieko spaudžia mygtuką, nes didžiausią naudą susirinks „McDonalds“. Na, sveikas maistas, matyt, skanus.

Tačiau vis dėlto tenka sukandus dantis balsuoti. Tikiuosi, kad Vyriausybė kokiu nors būdu užkamšys tą skylę, kurią mes čia bendrai padarėme.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai visi išsakyti. Balsuojame dėl viso projekto. Atkreipiu dėmesį, kad balsuojame dėl viso Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo projekto Nr. XIVP-2148(3). Balsuojame dėl viso įstatymo. Tai yra priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 134, balsavo 131: už – 94, prieš – 10, susilaikė 27. Taigi įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

12.30 val.

Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 2, 12 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2144(2) (*priėmimo tęsinys*)

Judame toliau. Darbotvarkės 1-5 klausimas – Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 2, 12 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2144(2). Likęs yra tik balsavimas, jei gerai pamenu. Balsuosime iš karto dėl šio projekto. Balsuojame dėl Valstybinio socialinio draudimo įstatymo.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 130, balsavo 130: už – 86, prieš – 1, susilaikė 43. Taigi įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

12.31 val.

2023 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2124(2) (*priėmimo tęsinys*)

Toliau darbotvarkės 1-6.1 klausimas – 2023 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2124(2). Taip pat yra likęs tik balsavimas. Tą ir atliksime. Balsuojame. Priėmimas Privalomojo sveikatos draudimo… Prašom.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 131, balsavo 131: už – 74, prieš – 5, susilaikė 52. Taigi įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

12.31 val.

Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 11, 21, 25 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2125(2) (*priėmimo tęsinys*)

Taip pat lydimasis darbotvarkės 1-6.2 klausimas – Sveikatos draudimo įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2125(2). Taip pat priėmimas. Likęs tik balsavimas. Taigi balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 131, balsavo 131: už – 74, prieš – 3, susilaikė 54. Taigi įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

Darbotvarkės 1-7 klausimo kol kas negalime svarstyti, dar nėra duomenų bazėje įkritęs projektas dėl interpeliacijos.

12.33 val.

Žmogaus audinių, ląstelių, organų donorystės ir transplantacijos įstatymo Nr. I-1626 4, 5 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1867 (*pateikimo tęsinys*)

Taigi pereikime gal prie darbotvarkės 1-9 klausimo, spėsime apsvarstyti, – Žmogaus audinių, ląstelių, organų donorystės ir transplantacijos įstatymo 4, 5 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1867. Tai yra pateikimo tęsinys. Gal gerbiama J. Sejonienė galėtų ateiti į tribūną ir tęsti pateikimą, nes kito klausimo svarstyti negalime, dar nėra sistemoje.

J. SEJONIENĖ (*TS-LKDF*). Dėkui, gerbiamas posėdžio pirmininke. Atsiprašau, kolegos, nenoriu įžeisti, kad aš irgi neva su *špargalke*. Yra labai svarbių dalykų, kurių nenoriu praleisti.

Pirmiausia esu labai dėkinga visiems kolegoms, kurių yra tikrai labai daug ir kurie pasirašė šio įstatymo projektą. Pats įstatymo projektas (dėl paprastumo, dėl to, kad įstatymo pavadinimas yra labai ilgas, vadinsiu jį tiesiog numanomo sutikimo organų donorystės modeliu) yra parengtas siekiant įtvirtinti, kaip ir minėjau, numanomo sutikimo organų donorystę. Toks modelis galioja absoliučioje daugumoje Europos Sąjungos šalių. Tokiose šalyse, kurios pasaulyje pirmauja pagal transplantacijų skaičius, kaip Ispanija – nuo 1979 metų, Kroatija – nuo 1988 metų ir, kaip minėjau, dar daugelis šalių: Portugalija, Belgija, Didžioji Britanija, Čekija ir taip toliau, ir taip toliau.

Pats numanomo sutikimo organų donorystės modelis gali būti dvejopas. Švelnusis, kurį siūlome ir mes, tai yra kai visi pilnamečiai asmenys gali išreikšti aktyviai savo nepritarimą organų donorystei. Visi, kurie tokio nesutikimo nėra išreiškę, traktuojami kaip potencialūs donorai, bet visais atvejais jų artimųjų valios yra atsiklausiama. Yra kietasis modelis, jis galioja trijose valstybėse, tuomet, kai nėra išreikšto aktyvaus nesutikimo, tada artimųjų valios jau nebeklausiama ir, jeigu yra indikacijų, kad tas žmogus gali tapti donoru, tai sprendžia gydytojų konsiliumas. Lietuvoje *de facto* jau yra susiklostęs numanomo sutikimo modelis, nes nepaisant to, kad įstatyme mes iki šiol turėjome aktyvaus sutikimo modelį, gydytojai visais atvejais, ar žmogus turėjo donoro kortelę, tai yra buvo deklaravęs savo sutikimą dėl donorystės, ar jos neturėjo, vis tiek atsiklausia artimųjų. Iš esmės norėdami apsiginti nuo teisminio persekiojimo nevykdo kartais ir paciento valios, kaip ir minėjau, praktikoje jau taip yra susiklostę. Apskritai kortelė, tas aktyvus sutikimas šiuo metu nereiškia, kad bus įvykdyta žmogaus valia, yra tik toks kaip simbolis.

Mes siūlome, keičiame šitą praktiką ir nebeinvestuojame į donoro korteles, geriau skatiname, kad žmonės visais atvejais pasikalbėtų su savo artimaisiais ir taip jiems išreikštų savo valią. Gal tai labiau paskatintų, nes jeigu žmogus neturėjo donoro kortelės, o jas turi labai mažai Lietuvos gyventojų, apie tai dar papasakosiu, tai vėlgi gali suponuoti artimiesiems, kad gal jis ir nenorėjo tapti tuo donoru.

Apie donorų korteles. Šiuo metu jas turi vos daugiau negu 42 tūkst., jų išduota iki šiol vos daugiau negu 42 tūkst., tai yra mažiau negu 1 % Lietuvos gyventojų. Iš tų žmonių, kurie turėjo donoro korteles, mirusių yra daugiau kaip 300, tik septyni iš jų tapo donorais, tik dvi donacijos buvo efektyvios. Taigi šita programa, mano supratimu, yra visiškai neefektyvi. Tuo tarpu kiekvienais metais daugiau kaip 100 donacijų vyksta tų žmonių, kurie donoro kortelės neturėjo, ir daugiau kaip pusė iš jų efektyvių. Tai, kaip ir minėjau, gal tada investuojame ir skatiname tą progresyvesnį dalyką.

Ką dar norėčiau paminėti? Visuomenės nuomonė sparčiai keičiasi. Paskutinė reprezentatyvi apklausa, atlikta 2021 metų lapkričio mėnesį, rodo, kad pritariančių donorystei žmonių skaičius išaugo iki 72 %. Manau, kad skatinamas numanomo sutikimo modelis prisidėtų prie daugelio mitų išsklaidymo visuomenėje, nes, na, žmonės gali galvoti, kad jeigu tu turi donoro kortelę, kad jeigu įsigysi donoro kortelę, tai gydytojai kažkaip specialiai tavęs negydys. Šitą mitą tikrai noriu paneigti, visus pacientus gydytojai gydo vienodai, ar jie turi donoro kortelę, ar neturi donoro kortelės, ir, kaip minėjau, tiesiog norėdami apsidrausti nuo nepagrįsto persekiojimo tiesiog visais atvejais atsiklausia artimųjų.

Man atrodo, kad problema yra opi. Turime sutarimą ir su Sveikatos apsaugos ministerija, nes, neabejotinai, sėkminga donorystės programa, kampanija yra tuo atveju, jeigu investuojama, yra donorystės koordinatorius. Dėl to sutarimą su Sveikatos apsaugos ministerija irgi turime, matymas sutampa, sutampa ir su tokių organizacijų, kaip, aišku, Organų transplantacijos biuro, kaip Nacionalinio kraujo centro, visų matymas yra toks, kuris atitinka pasiteisinusią Europoje praktiką. Labai prašau palaikyti šitą įstatymo projektą.

PIRMININKAS. Labai dėkoju. Jūsų nori paklausti keletas Seimo narių. Gerbiama A. Širinskienė klausia pirmoji. Prašau.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LRF*). Kolege, jūs užsiimate tokia savipaguoda, kad tiesiog tas modelis išsklaidys mitus. Aš galiu tik jums pasakyti, kad užteks pirmo atvejo, kai sukonfliktuos tarpusavyje giminaičiai, ir jūs turėsite visuomenėje tokį rezonansą, kad imami organai be asmens sutikimo, tiesiog pagal jo nutylėjimą, kad baisu ir pagalvoti, kokia žala bus padaryta donorystei.

Kitas dalykas, ką jūs vėlgi truputėlį bandėte blefuoti kalbėdama apie tai, kad esamas modelis yra neefektyvus, bet Lietuva, jeigu pažiūrėtume, kiek mes gauname organų donorų, tenkančių 100 tūkst. gyventojų, tai iš esmės gali lygiuotis su kitomis valstybėmis, kurios šiuo metu turi būtent jūsų siūlomą modelį. Be to, tokių tyrimų, kurie sakytų, kad tai, ką jūs siūlote, yra efektyvu, nėra, nes jų tiesiog neįmanoma padaryti, kadangi kitos valstybės, eidamos prie numanomo sutikimo modelio, visur keitė ir organų alokacijos sistemą. Kitaip tariant, įvesdavo papildomas pareigybes, imdavosi dar kažkokių žingsnių. Aš nelabai suprantu, ką jūsų projektas pakeis, kai net Teisės departamentas sako, kad jisai nieko nekeičia.

J. SEJONIENĖ (*TS-LKDF*). Gerbiama kolege, pirmiausia dėl to piktnaudžiavimo, kad galimai susipyks giminaičiai. Kaip ir minėjau, *de facto* tas modelis jau egzistuoja. Net ir kai yra aktyvus sutikimas, gydytojas atsiklausia giminaičių. Yra įstatyme numatyta tvarka, ko turėtų būti atsiklausiama pirmiausia. Jeigu jų nerandama, tada ieškoma pagal eilę kitų. Dėl to tos tvarkos niekas nesugriaus. Kaip tik aš manau, kad padidins pasitikėjimą pačia donorystės programa, Lietuvos sveikatos priežiūros sistema ir mūsų gydytojais, kuriuos turime puikius.

Dėl ko pritariu, tai taip, kad neužtenka pakeisti tiktai modelį. Beje, išskirti, kuris modelis yra efektyviausias… Kaip ir minėjau, daugelis šalių turi šitą modelį ir daugelyje iš jų donorystės skaičiai ir donavimo skaičiai yra didesni negu Lietuvoje.

Dėl modelio išskyrimo. Beje, mane labai nustebino Lietuvos Bažnyčios pozicija, kad šitas modelis yra prastesnis, nors apskritai Katalikų bažnyčia, Vatikanas palaiko donorystę neišskirdami nė vieno modelio. Man atrodo, čia tų spekuliacijų gali būti visuomenėje visokių, bet, kaip ir minėjau, daugelyje šalių, taip pat ir Italijoje, veikia šitas modelis.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausimą užduos gerbiamas A. Veryga. Prašau.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Dėkoju, pirmininke. Gerbiama Jurgita, jūs turbūt sutiksite, kad norint padaryti gera, būtų gerai nepridaryti kokios nors problemos, ar ne? Jūs kalbate apie pasitikėjimą, kad neva šitas sprendimas padidins pasitikėjimą. Gal galite pasakyti, kokios prielaidos tam yra,

nes, man atrodo, tam, kad priimtume tokį sprendimą, mes turėtume būti tikri, kad pasitikėjimas yra, nes čia yra kertinis dalykas. Jis turbūt ir veiktų, ir būtų geras tokiu atveju, jeigu mūsų valstybės piliečiai pasitikėtų valstybės institucijomis, pasitikėtų medikais ir panašiai. Ar sutiktumėte su tuo, kad tada tai būtų garantas? Ne atvirkščiai gi daroma. Iš esmės toks sprendimas gali jums sugriūti vien dėl to, kad to pasitikėjimo nėra. Ir ar ne paprasčiau tada būtų tiesiog gyventojų atsiklausti, kaip yra siūloma kitame projekte, teikiamame kitų kolegų?

J. SEJONIENĖ (*TS-LKDF*). Žiūrėkite, mes irgi siūlome atsiklausti visų gyventojų dėl jų nesutikimo. Aktyvų nesutikimą turėtų pareikšti visi pilnamečiai Lietuvos gyventojai. Tie, kurie tokio nesutikimo nėra pareiškę, giminėms tai vėlgi gali būti indikacija, kad, matyt, jis pats pritaria organų donorystei, ir padidintų pasitikėjimą. Kaip ir minėjau, ir šiuo atveju žmogus gali išreikšti.

Dabar dėl nepasitikėjimo gydytojais. Kas prisimena Lietuvoje kokį prekybos organais atvejį? Tai yra baudžiama pagal Baudžiamąjį kodeksą. Ir aš nežinau, kaip galėtų gydytojai, bet kuriam modeliui esant, rizikuoti tokiais dalykais ir veltis į kriminalines situacijas. Dar dėl nepasitikėjimo gydytojais. Gydytojai kaip tik visais atvejais turėtų atsiklausti artimųjų. Sprendimo teisė yra artimųjų rankose, o ne gydytojų kažkokios savivalės, jeigu galima apie tai galvoti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausti skirtas laikas senka, bet dar sudarysime galimybę paskutiniam paklausti A. Nekrošiui.

A. NEKROŠIUS (*LVŽSF*). Dėkui, posėdžio pirmininke. Gerbiama kolege, ar neatidarysite Pandoros skrynios su šiuo projektu? Kaip įprastai dabar vyksta donorystė, tai galima artimųjų atsiklausti, ar jie sutinka, visa kita. Ar nebus taip, kad tiesiog su šiuo įstatymo projektu jūs pakirsite esminį pasitikėjimą visa sistema ir žmonės puls masiškai atsisakinėti? Tiesiog raštu užpils prašymais, kad mes nenorime, mes nenorime, mes nenorime. Iš esmės šitas projektas sužlugdys visą donorystės programą. Norėdama gero ar nepadarysite blogiau? Čia didysis klausimas, nes pasitikėjimo tikrai visuomenėje apstu dar. Ką galvojate apie tai?

J. SEJONIENĖ (*TS-LKDF*). Dėkoju už klausimą, gerbiamas Arvydai. Žiūrėkite, kaip ir minėjau, daugelyje Europos šalių jau dabar egzistuoja tas modelis. Ta Pandoros skrynia niekur taip ir neatsivėrė. Net ir esant dabartiniam modeliui žmogus gali išreikšti savo nesutikimą ir tokiu atveju po jo mirties artimųjų vėlgi valios neklausiama. Dabar mes ką sakome, kad atsiklausiame visų dėl nesutikimo. Supaprastiname šitą sistemą. Sakau, kokia čia Pandoros skrynia ir kodėl ji niekur kitur neatsivėrė?

PIRMININKAS. Dėkoju. Dėl vedimo tvarkos A. Kubilienė. Prašom.

A. KUBILIENĖ (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš prašyčiau pratęsti, nes čia yra labai svarbus klausimas, tai yra gyvybės klausimas, ir prašyčiau… Mes turime klausimų pranešėjai, gal būtų galima pratęsti? Ačiū.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, mieli kolegos, aš tikrai prašau jūsų supratimo, mes gerokai vėluojame pagal darbotvarkę. Jūs pažiūrėkite, kiek klausimų… (*Triukšmas salėje*) Aš žinau, mes sudarėme darbotvarkę, mes kalti, viskas taip. Bet, kolegos, pasižiūrėkite į darbotvarkę, vis dar rytinis posėdis. (*Balsai salėje*) Yra didelis skirtumas, parlamentas taip pat brangina savo laiką, planuoja laiką.

Gerbiami kolegos, tada aš siūlau vienintelį sprendimą – šito klausimo tolesnį pateikimą tada vakariniame posėdyje. (*Balsai salėje*) Dabar darome techninę pertrauką ir tada pratęsime dar 10 minučių klausimus. (*Balsai salėje*) 10 minučių, kaip būna paprastai, dar paklausti. Sutariame, nes aš negaliu mūsų visų laikyti, nes yra darbotvarkė, yra kitų klausimų. (*Balsai salėje*) Jeigu sutariame, tai man tikrai džiugu.

12.46 val.

Seimo nutarimo „Dėl interpeliacijos Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministrui Gabrieliui Landsbergiui“ projektas Nr. XIVP-2287 (*pateikimas, svarstymas ir priėmimas*)

Kitas darbotvarkės 1-7 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl interpeliacijos Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministrui Gabrieliui Landsbergiui“ projektas. Kviečiu komisijos pirmininką gerbiamą S. Šedbarą. Ar jis yra? Yra. Gerbiamas Stasy, prašom į tribūną. Prašom, gerbiamas Stasy, pateikti komisijos nutarimą dėl interpeliacijos užsienio reikalų ministrui. Prašom.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, komisija iš 11 komisijos narių neseniai buvo susirinkusi į posėdį, dalyvavo visi 11 komisijos narių. Vyko alternatyvus balsavimas ir 6 balsais už buvo pritarta tokiam nutarimo projektui: pritarti Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministro G. Landsbergio atsakymams į Seimo narių grupės interpeliaciją.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausimų gerbiamam S. Šedbarui nematau, kad būtų užsirašę klausti. Tada einame iš karto, kadangi svarstome nutarimą, iš karto į svarstymo stadiją ir diskusiją. Jeigu bus norinčių diskutuoti, bet nematau užsirašiusių. Tada einame į priėmimo stadiją. Motyvai už, prieš. (*Balsai salėje*) Yra motyvų. Gerbiama V. Aleknaitė-Abramikienė – už nutarimą.

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (*TS-LKDF*). Žmonės čia aplink prašo nekalbėti, bet kadangi aš neturėjau galimybės pasisakyti, štai ką noriu vis dėlto priminti. Prieš kurį laiką buvęs premjeras ir tikrai ne mūsų partijos narys ponas G. Kirkilas perspėjo opoziciją, kad interpeliacijos teikimas šitam ministrui, užsienio reikalų ministrui, gali būti tam tikra kompromitacija pačiai opozicijai, jeigu klausimai bus netinkamai formuluojami. Aš noriu pasakyti, kad taip ir nutiko, ir aš pirmą kartą dalyvavau interpeliacijoje, kur kilo klausimų ne dėl ministro, o dėl tų žmonių, kurie tą interpeliaciją inicijavo. Tik tiek ir norėjau pasakyti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Taigi balsuojame dėl nutarimo. Seimo nutarimo „Dėl interpeliacijos Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministrui Gabrieliui Landsbergiui“ projektas. Balsuojame dėl nutarimo, o kaip jau balsuojate, apsisprendžiate patys. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 126, balsavo 126 Seimo nariai: už – 73, prieš – 47, susilaikė 6. Nutarimas yra priimtas. (*Gongas*) Šitas klausimas yra baigtas.

Gerbiami kolegos, turiu jūsų atsiprašyti, man pirmininkaujant buvo nevisiškai tobulas pasiūlymas daryti pertrauką ano klausimo metu. Aš tikrai nuoširdžiai maniau, kad šitas klausimas taip pat užims 10–15 minučių. Bet mes labai greitai išsprendėme interpeliacijos klausimą. Galėtume grįžti ir iki pietų dar pratęsti klausimus J. Sejonienei, jeigu tinka? Gerai, pratęsiame tą klausimą, nes tikrai dar iki pietų turime drąsiai 10 minučių. Galime pabaigti šitą klausimą. Taip pat balsavimas ir tuomet pietūs. Gerai? Sutariame? (*Balsai salėje*)

12.50 val.

Žmogaus audinių, ląstelių, organų donorystės ir transplantacijos įstatymo Nr. I-1626 4, 5 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1867 (*pateikimo tęsinys*)

Kolegos, tęsiame Žmogaus audinių, ląstelių, organų donorystės ir transplantacijos įstatymo pakeitimo projekto pateikimą. Toliau klausia gerbiamas R. Žemaitaitis. Klausti 10 minučių.

R. ŽEMAITAITIS (*LRF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tiesų, gerbiamas Pauliau Saudargai, jūs mane šiandieną stebinate kaip krikdemiško flango atstovas, norintis nutraukti šitą klausimą ir leisti stabdyti jo pristatymą. Kaip jūs girdėjote, pranešėja pasakė, kad Bažnyčia su tuo nesutinka ir Bažnyčios bendruomenė nepritaria. Klausimas, koks jūs krikdemas ir kokiam flangui jūs atstovaujate? Vienas dalykas.

Antras dalykas. Jurga, mes praeitą savaitę su jumis kalbėjome apie šitą galimybę užsiimti prekyba donorais. Jūs irgi tada neatsakėte, iš tikrųjų neradote atsakymo. Šitas jūsų modelis iš esmės sukurs prekybą organais. Jeigu žmogus neduoda sutikimo, na, nesutikimo, tai tokiu atveju jo organai bus paimami. Kaip jūs galvojate, kokią rinkos dalį apims? Tokiose šalyse kaip Afrika, Rusija, Baltarusija ir netgi Kazachstanas prekyba organais šiandien klesti, nes panašaus reguliavimo net nėra. Kaip jūs žiūrite į kitų kolegių, gerbiamos Astos ir gerbiamos Agnės, projektą?

J. SEJONIENĖ (*TS-LKDF*). Gerbiamas Remigijau, jūs spekuliuojate. Katalikų bažnyčia nėra išreiškusi nepalaikymo kokiam nors modeliui, išskyrus Lietuvos katalikų bažnyčią, tai yra labai keista. Katalikų bažnyčia remia tokį modelį. Kaip minėjau, jis galioja daugelyje Europos šalių ir daugelyje išsivysčiusių pasaulio šalių.

Dabar dėl to, kad sudarys prielaidą prekybai organais. Kokiose šalyse ta prekyba taip suaktyvėjo, įvedus tokį modelį? Kaip ir minėjau, modelis yra minkštasis. Visais atvejais, kai žmogus nėra davęs nesutikimo, nėra išreiškęs nesutikimo, atsiklausiama jo artimųjų. Tais atvejais, jeigu žmogus yra vienišas, jeigu artimųjų rasti nepavyksta ir to nesutikimo jis nėra išreiškęs, tik tokiais atvejais, pavieniais atvejais gali spręsti gydytojų konsiliumas, praėjus 6 valandoms po paciento mirties.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia gerbiamas A. Gedvilas. Prašom.

A. GEDVILAS (*DPF*). Gerbiama kolege, visi puikiai pamename, kaip bažnyčioje, Lietuvos Respublikos Seime ar vaikų žaidimo aikštelėje buvo bandoma paskiepyti eksperimentine, tyrimų stadijoje esančia vakcina. Civilinės sąjungos įstatymas buvo antras dublis, dar kažkas buvo dėl embrionų. Sakyčiau, toli eisite su eksperimentais. Jūs norite, kad valstybė taptų žmonių kūnų savininke dar ir po jų mirties. Tačiau ar vis dėlto nemanote, kad gerbiant piliečių krikščioniškas vertybes reikėtų atsiklausti visuomenės, ar jie sutinka, kad, nepareiškus nesutikimo, jų organai būtų naudojami organų transplantacijai? Dar daugiau, prieš kelias savaites viešumoje plačiai nuskambėjo pasiūlymas dėl aiškaus moters sutikimo santykiams su vyru. Ar nematote šiuose pasiūlymuose akivaizdaus disonanso, kai sutikimo negalima prilyginti prieštaravimo nebuvimui? Ačiū.

J. SEJONIENĖ (*TS-LKDF*). Gerbiamas Aidai, čia tokia kakofonija, tiek visai tarpusavyje nesusijusių teiginių, aš net neišgirdau aiškaus klausimo. Gerbdama jus ir visus kolegas, leisiu sau neatsakyti.

A. GEDVILAS (*DPF*). Ačiū, irgi atsakymas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausimą užduos gerbiamas E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiama kolege, aš dėl to paties 5 straipsnio 2 dalies, dėl artimųjų. Ar nemanote, kad reikėtų patobulinti įstatymo projektą, kažkada įrašyti tikslią „artimųjų“ sąvoką. Kas tie artimieji? Kai kurie asmenys iš tų, kurie gyvena įstaigose, kur vaikai įvaikinti, arba šeimynose, gali neturėti tėvų, gali neturėti galbūt globėjų. Ar tai tikrai yra artimieji šeimų steigėjai? Ačiū.

J. SEJONIENĖ (*TS-LKDF*). Gerbiamas Edmundai, įstatyme jau yra išvardinta, kokia tvarka atsiklausiama artimųjų. Pirmiausia yra sutuoktinis, tada vaikai, tada tėvai, tų įvaikintų vaikų įstatyminis atstovas yra įtėviai. Dėl tų žmonių, kurių artimųjų nepavyksta rasti arba tiesiog fiziškai jų nėra, aš jau minėjau. Tokiais atvejais, jeigu žmogus laikomas potencialiu donoru, po 6 valandų sprendžia gydytojų konsiliumas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausimą užduos gerbiamas V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (*DPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Ponia organų prekybos lobiste Jurgita Sejoniene, čia matosi, kad jūs taip įkyriai mums teikiate šį įstatymą. Aš manau, jūs paskui pateiksite mirties sąvoką, kad pagreitintumėte, nes per 6 valandas jau organai pradeda irti, jau bus nenaudingi, jokios naudos nebus iš tų organų. Noriu atkreipti dėmesį, kad iki 30 % klinikinės mirties atvejų galima per 1 valandą atgaivinti žmogų. Šis įstatymas skatins pasyvumą atgaivinant, gelbėjant žmogų ir skatins kriminalinius sandorius. Todėl negalime pritarti šiam įstatymui ir ypač… Štai jums klausimas: kaip jūs įrodysite, jei paklius užsienietis ir jūs tuos organus pasisavinsite, jei jis neturės dokumentų su savimi? Poįstatyminiais aktais jūs nieko neišgelbėsite nuo to chaoso ir neteisybės. Ačiū.

J. SEJONIENĖ (*TS-LKDF*). Gerbiamas Valdemarai, dėl organų prekybos aš jau atsakiau. Tai yra BK sritis ir man būtų absurdiška iš Seimo salės kaltinti Lietuvos sveikatos priežiūros specialistus, kad jie neva yra potencialūs prekeiviai organais.

Dėl kitų teiginių – dėl atgaivinimo po valandos ar dėl organų irimo po 6 valandų. Organai pradeda irti kur kas anksčiau, todėl yra taikomos įvairios prezervacijos procedūros. Tai…

V. VALKIŪNAS (*DPF*). Tai čia kriminalas. O kaip užsieniečiams, kaipgi nustatysi?

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, iš vietos nebešaukiame. Dabar klausimą užduos gerbiama M. Danielė. Prašom.

M. DANIELĖ (*LF*). Labai ačiū, gerbiama pranešėja. Mane visąlaik labai nustebina, kai Teisės departamentas pradeda teikti nuomones. Štai išvadoje yra pasakyta, kad Teisės departamentas mano, teikia tokią nuomonę, kad net jei projekto pakeitimai būtų priimti, nieko iš tikrųjų tai ne-

pakeistų. Tai aš norėčiau, kad mes visi kartu padėtume Teisės departamentui ir gal dar pakartotume tuos faktus ir įrodymus apie tai, kad vis dėlto pakeičia situaciją šie įstatymų pakeitimai. Gal kartais iš kokių kitų šalių turite pavyzdžių ar faktų? Tai dar kartą pasikartokime šią informaciją.

J. SEJONIENĖ (*TS-LKDF*). Matyt, Teisės departamentas irgi gali turėti savo nuomonę. Kaip ir minėjau, *de facto* tokia sistema jau galioja, nes realiai sveikatos priežiūros specialistai jau laikosi tokios praktikos, kad, nepaisant to, ar žmogus turėjo, net jeigu ir neturėjo donoro kortelės, tai nėra įrodymas, kad jo organai negali būti donuoti. Visais atvejais, ar yra aktyvus sutikimas, ar žmogus nėra išreiškęs savo valios, tiksliau, nėra išreiškęs nepritarimo, atsiklausia tų giminių.

Kitose šalyse… Taip, aš sutinku, kad vien modelio pakeitimas ir įtvirtinimas, kad mes pripažįstame, kad tokį modelį turime, nepakeis situacijos, teks investuoti į koordinatorius. Kaip ir minėjau, Sveikatos apsaugos ministerija tokių planų jau turi. Matyt, turėtume turėti mažiau koordinatorių brigadų, bet jos turėtų būti stipresnės, kad žmonės būtų motyvuoti ten dirbti. Yra tokių pavyzdžių ir iš mūsų sveikatos priežiūros įstaigų. Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Kauno klinikose donavimų skaičius padidėjo, kai pati įstaiga pradėjo daugiau investuoti į donorystės koordinatorius. Aš dėl to visiškai sutinku.

O dabar dėl kitų šalių. Kaip ir sakau, praktika rodo, kad ten, kur egzistuoja numanomo sutikimo modeliai, vis dėlto visuomenės požiūris į pačią donorystę yra palankesnis ir donavimų skaičius yra didesnis.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausimą užduos gerbiama R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LRF*). Gerbiama pranešėja, iš tiesų mano klausimas irgi dėl žmogaus orumo. Mes dabar šį įstatymą pristatydami traktuojame žmogų kaip organų rinkinį, kai nepareiškus jam nesutikimo tapti donoru tiesiog bus sprendžiama.

J. SEJONIENĖ (*TS-LKDF*). Spręs giminės.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LRF*). Spręs kažkas kitas už jį. Dabar žiūrėkite. Jei dabar modelis tapti donoru raginant gydytojui arba klausiant neveikia, tai kodėl turėtų suveikti nesutikimo modelis ir kam užkrausime naštą tą nesutikimą iš žmogaus gauti, kaip žmonės bus informuoti, kaip jie tą nesutikimą turės pateikti? Antras dalykas. Tėvai pareiškia už vaiką, kad jie nesutinka. Vaikas subręs ir kaip jis pakeis tą nuomonę, ar taip, kaip nuo gimimo parašysime nesutikimą, taip ir galios?

Yra daug klaustukų. Man atrodo, Teisės departamentas teisingai ir gerai mano, nes tas jūsų pasiūlytas modelis tikrai nesukuria geresnės sistemos. O tokių klausimų ir situacijų atsiras, tarkime, kiekvienu amžiaus tarpsniu gali tapti potencialiu donoru, tėvams netgi išreiškus sutikimą gali pasikeisti aplinkybės ir jie toje situacijoje turi manyti kitaip. Aš nematau, kuo čia geresnis tas modelis?

J. SEJONIENĖ (*TS-LKDF*). Kaip ir sakau, modelis jau *de facto* egzistuoja, bet kaip jis dar galėtų pakeisti visuomenės nuomonę, ypač tų artimųjų, kurie bet kuriuo atveju turės išreikšti valią už savo mirusį giminaitį, artimąjį.

Dėl dabartinio modelio gali susidaryti klaidingas įspūdis, kad jeigu žmogus neturėjo donoro kortelės… Kaip ir minėjau, jų išduota šiek tiek daugiau negu 42 tūkst. per daugiau kaip 20 metų veikiančią praktiką, iš jų tik 7 tapo donorais. Daugeliu atvejų net ir tų žmonių, kurie turėjo donoro kortelę, artimieji nesutinka donuoti organų. Tai mes sakome, kad jeigu žmogus neišreikš savo aktyvios valios tapti donoru, o bus išreiškęs nesutikimą, tai viskas. Bet jeigu nebus išreiškęs aktyvios valios netapti donoru, tai suponuos, kad jis, matyt, sutinka tapti donoru, ir tai galės paskatinti artimuosius apsispręsti teigiamai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Laikas baigėsi…

J. SEJONIENĖ (*TS-LKDF*). Jeigu galima, dar vieną sakinį pridėsiu.

PIRMININKAS. …bet dar paskutinei suteiksiu žodį paklausti A. Kubilienei. Taupykime laiką. Prašom.

A. KUBILIENĖ (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Aš pirmiausia noriu pataisyti, kad Bažnyčia niekada nepalaikė jokios prievartos ar Lietuvoje, ar užsienyje. Nereikėtų tuo manipuliuoti. Lygiai taip pat kaip ir kraujo donorystės organizacijos, kurios nieko bendro neturi su audinių ir organų paėmimu. Jos kuruoja visiškai kitus dalykus, tai yra kraujo donacijas, kurios yra ne transplantacija. Todėl nemaišykime.

J. SEJONIENĖ (*TS-LKDF*). Aš abu biurus paminėjau.

A. KUBILIENĖ (*LVŽSF*). Taip, tai čia nieko bendro neturi kraujo donorystė su…

J. SEJONIENĖ (*TS-LKDF*). Su donoryste turi bendro.

A. KUBILIENĖ (*LVŽSF*). Tik su donoryste, bet tai visiškai ne transplantacija.

Tai mano klausimas būtų. Jūs tikriausiai skaitėte Teisės departamento išvadas. Jose yra nurodoma, aš pacituosiu: „Siūlomas teisinis reguliavimas, kuriuo būtų paneigta veiksnaus asmens teisė išreikšti savo valią, būtų nepagrįstas jokiu konstituciškai svarbiu tikslu. Juo būtų ribojamas žmogaus orumas, prigimtinės laisvės.“ Jie siūlo, kaip jau čia ne kartą buvo paminėta, vėl cituoju: „galiojančiame Žmogaus audinių, ląstelių ir organų donorystės ir transplantacijos įstatyme nustatyto teisinio reguliavimo nekeisti“.

Ką jūs galite atsakyti šitiems teisininkams ir kas pasikeis pačiame procese be pavadinimo, kurį jūs sakote, techniškai kas pasikeis?

J. SEJONIENĖ (*TS-LKDF*). Gerbiama Asta, ir dabar nėra paisoma žmogaus valios. Man atrodo, Teisės departamentas turėtų žinoti, kad ir tų žmonių, kurie yra išreiškę sutikimą, kurie turi donoro korteles, artimųjų visais atvejais yra atsiklausiama. Tai mes ir sakome, kad tada neinvestuojame ir neskatiname šito neefektyvaus proceso. Investuojame į tą procesą, kuris yra efektyvesnis, kurį įrodo kitų šalių praktika. Užuot įgijęs donoro kortelę, gal verčiau žmogus pasikalbėtų su savo artimaisiais. O jeigu ne, tai taip, galima preziumuoti, jeigu jis yra neišreiškęs aktyvaus nesutikimo, matyt, jis pritaria donorystei.

PIRMININKAS. Dėkoju gerbiamai kolegei. Ačiū už atsakymus.

Dabar motyvai už, prieš. E. Gentvilas kalbės už. Prašau.

E. GENTVILAS (*LSF*). Ačiū. Gerbiami kolegos, man kartais keistai atrodo, kai kalbama čia apie prievartą, kad tuoj paims, išlups, išpjaus, ir vadins tai prievarta. Šis įstatymas numato galimybę: jeigu tu laikai tokią invaziją į tavo pomirtinį kūną kaip prievartą, yra kitas būdas – išreikšti aktyviai nesutikimą. Čia kalbėti, kad prievartiniu būdu nusprendė paaukoti tavo organus, niekaip nesutinku, nes tau sudaroma galimybė nesutikti. Jeigu nebūtų tokios sudarytos galimybės, taip, tai būtų prievartinė invazija.

Dabar antras dalykas. Jis, mano manymu, yra svarbiausias. Donorystė yra skirta išgelbėti gyvus žmones arba pagerinti jų gyvenimo kokybę. Pasvarstykime, kuris variantas – šiandien galiojantis ar tas, kuris siūlomas, numanomo sutikimo variantas – padėtų išgelbėti daugiau gyvybių arba pagerintų žmonių gyvybines funkcijas. Akivaizdu, kad šiandien esantis modelis – 42 tūkst. sutikimų ir juos šeimos pradeda paneigti – tikrai yra procentiškai labai mažas. Mano įsitikinimu, tas modelis, kurį pasiūlėme kartu ir ponia J. Sejonienė pristatė, yra suteikiantis daugiau galimybių išgelbėti daugiau gyvybių. Man tai yra svarbiausias motyvas, svarbiausias argumentas. Jeigu kas nors nesutinkate, kad jūsų organai būtų naudojami kam nors išgelbėti, prašom pasinaudoti raštišku nesutikimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ir motyvai prieš – gerbiama A. Širinskienė. Prašau.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LRF*). Aš, kaip žinote, klausausi liberalų ir nesuprantu, kas Lietuvoje liberalizmui atsitiko. Liberalizmui yra svarbios tokios vertybės kaip laisvė, autonomija, žmogaus teisė disponuoti savo kūnu, o projektas, kurį kolegė teikia, yra pigus utilitarizmas, kuris iš esmės sako, kad jeigu žmogus, būdamas gyvas, nespėjo paprieštarauti, tai valstybė, vadinasi, preziumuoja, kad jis sutinka. Iš esmės šis projektas įgalina valstybę preziumuoti žmogaus sutikimą iš jo neveikimo, ir sutikimą ne bet kam, bet tikrai svarbiam veiksmui, tai yra organų donorystei. Kas čia bendro su liberalizmu?

Kitas dalykas. Kolegos čia man už nugaros labai gerai kalbėjo apie pasitikėjimą. Kolegė nepateikė nė vieno pavyzdžio valstybės, kur modelis būtų sėkmingas. Aš pateiksiu kitą pavyzdį valstybės, kur modelis buvo nesėkmingas. Ta pati Čilė, turinti labai panašią praeitį kaip Lietuvos, diktatūrinę praeitį, pasidarė numanomą sutikimo modelį ir žmonės, bijodami valstybės, ja nepasitikėdami, puolė pareikšti savo nesutikimo. Pas juos donorų skaičiai dėl nepasitikėjimo valstybe krito. Ar jūs norite mums Čilės situacijos, ateidami iš esmės su neužbaigtu modeliu, netgi su nenustatytomis taisyklėmis, kaip žmogus galėtų prieinamu būdu savo nesutikimą pareikšti? Jūs tiesiog ateinate su tikėjimu, kad žmogus nežinos, nematys, neatsimins ir tiesiog nieko nepasakys.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Balsuosime po pateikimo. Kas pritariate, balsuojate už, o kas nepritariate, balsuojate kitaip.

Užsiregistravo 102, balsavo 101: už – 56, prieš – 29, susilaikė 16. Taigi po pateikimo yra pritarta.

Dabar siūlomas pagrindinis komitetas – Sveikatos reikalų komitetas. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Siūloma svarstyti pavasario sesijoje. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Gerbiamasis K. Masiulis per šoninį mikrofoną.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Aš norėčiau trumpai A. Širinskienei paaiškinti. Jeigu čia būtų leidžiama prekiauti organais, tada būtų liberalizmas. Aš būčiau už tokį modelį, nes po mirties nieko gero vaikams nepalieku, be tų organų…

PIRMININKAS. Replika po balsavimo, bet buvo tam motyvai už, prieš. Galėjote užsirašyti. Gerbiamasis A. Matulas. Prašom.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Aš labai prašyčiau papildomu komitetu skirti Žmogaus teisių komitetą ir norėčiau paprašyti Vyriausybės išvados.

PIRMININKAS. Galime bendru sutarimu papildomu skirti Žmogaus teisių komitetą ir prašyti Vyriausybės išvados? (*Balsai salėje*) Dėkoju. Pritarta. Dabar E. Gentvilas per centrinį mikrofoną. Prašom.

E. GENTVILAS (*LSF*). Aš norėčiau, kad būtų liberalizmo pagrindų kursai A. Širinskienei ir K. Masiuliui. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Nežinau, čia bendru sutarimu gal neišeis. Gerbiami kolegos… A. Kupčinskas. Per šoninį mikrofoną. Prašom. Prašom, Andriau Kupčinskai, kalbėti.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas posėdžio pirmininke, aš dabar išgirdau, kad čia prekyba organais, tuomet siūlau ir Ekonomikos komitetą. Ačiū. (*Juokas salėje*)

PIRMININKAS. Kolegos, surimtėkime. Gerai, šitą klausimą pabaigėme.

13.12 val.

Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos pirmininko paskyrimo“ projektas Nr. XIVP-2260(2) (*pateikimas*)

Dabar dar kito klausimo iki pietų, be balsavimo, norėtume tiesiog padaryti pateikimą, nes žmogus jau, nežinau, kelintą kartą čia ateina ir laukia. Tiesiog Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos pirmininko paskyrimo“ projekto pateikimą. Dėl jo balsuoti nereikės, tiesiog bus numatyti susitikimai su frakcijomis, bet sudarykime galimybę žmogui prisistatyti, nes tikrai labai ilgai laukė. Dėl mūsų ir dėl mano kaltės žmogui tenka labai ilgai laukti. Gerbiamas komiteto pirmininkas, gerbiamas A. Žukauskas kviečiamas į tribūną pateikti nutarimą. A. Kubilienė per šoninį mikrofoną.

A. KUBILIENĖ (*LVŽSF*). Posėdžio pirmininke, man atrodo, logiška būtų, kad dabar būtų kitas transplantacijos įstatymas, mes sėdime, laukiame, galbūt gali pirmininkas palaukti. Yra nustatyta darbotvarkėje ir nustatyta, kas po ko…

PIRMININKAS. Aš sutinku, kad yra logikos. Dėkoju, dėkoju. Ačiū už pastabą. Yra logikos. Prisiimu kaltę sau. Tikrai visų dėl transplantacijos nebespėsime iki pertraukos. Iki pertraukos galime spėti vieną, kur nereikia balsuoti. Prašom į tribūną komiteto pirmininką. Tikrai gerbkime žmogų, atėjusią būsimą komisijos pirmininkę. Prašom.

A. ŽUKAUSKAS (*LF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Praeitą posėdį aš pristačiau naujus Lietuvių kalbos komisijos narius. Dabar turiu pristatyti ir kandidatę į Valstybinės lietuvių kalbos komisijos pirmininko postą, tai yra daktarę V. Meiliūnaitę. Ji yra Lietuvių kalbos instituto vyresnioji mokslo darbuotoja, mokslininkė, gerai išmananti lietuvių kalbą ir daugelį jos aspektų. Tiesiog aš nežinau, turbūt ją reikia pakviesti ir galėtumėte užduoti klausimus.

PIRMININKAS. Taip, aš pakviesiu. Dėkoju, gerbiamas komiteto pirmininke. Dabar kviečiu gerbiamą pretendentę į tribūną trumpai prisistatyti ir atsakyti į klausimus. Gerbiamą V. Meiliūnaitę kviečiu į tribūną. Prašom, žodis jums.

V. MEILIŪNAITĖ. Laba diena. Jau 20 metų dirbu Lietuvių kalbos institute ir mano veikla daugiausia buvo susijusi su lietuvių kalbos variantais visoje Lietuvoje ir tų variantų sąveika su kitomis tradiciškai Lietuvoje vartojamomis kalbomis. Savo tyrimuose pastebėjau, kad yra labai

daug dalykų, kompleksinių dalykų, į kuriuos galima pažvelgti giliau, kuriuos galima įvertinti plačiau ir kuriems vis dėlto šiais laikais truputį stinga dėmesio.

Norėčiau įvardyti tris pagrindinius dalykus, kurie, man atrodo, būtų labai svarbūs būsimosios komisijos, kad ir kokios jinai sudėties būtų, darbe. Pirmiausia lietuvių kalbos prestižo, ne tik bendrinės lietuvių kalbos, bet ir visų lietuvių kalbos atmainų prestižo stiprinimas.

Lietuvių kalbos mokymas tiek Lietuvoje, tiek už jos ribų, kad Lietuvoje gimtakalbiai gautų kokybišką lietuvių kalbos mokymą, tokio paties kokybiško lietuvių kalbos mokymo, atsižvelgiant į savo kilmės šalį, gimtąją kalbą ir kultūrinius bruožus, nusipelno ir migrantai, kurių šiuo metu Lietuvoje nestinga. Jų yra, matyt, augantis srautas, srautas labai nevienalytis, ir mums labai trūksta pedagogų, kurie būtų kompetentingi su jais dirbti.

Dar vienas dalykas yra lietuvių kalba skaitmeninėje erdvėje, apie kurią mes daug kalbame. Esame išsaugoję nemažai kalbos išteklių, bet jie daugiau įdomūs mokslinei visuomenei ir tiems žmonėms, kurie tai mokslinei visuomenei prijaučia. Ko labai pasigendama, tai mokomosios priemonės ir patogios programėlės lietuvių kalbai mokytis, kuriomis galėtų naudotis lietuviai čia, galėtų naudotis užsieniečiai, susidomėję lietuvių kalba. Tai būtų patogu Lietuvos išeiviams ir išeivių vaikams, norintiems išsaugoti savo ryšį su Lietuva ir neprarasti lietuvių kalbos kompetencijos. Tai tiek labai trumpai. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju už pristatymą. Jūsų nori paklausti trys Seimo nariai. Gerbiamasis S. Tumėnas pirmas užduoda klausimą. Prašom.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Ačiū. Gerbiama pretendente, jūs, matyt, puikiai žinote tokią kolizinę situaciją dėl šitos naujosios kadencijos komisijos formavimo. Ir jūs kaip kalbininkė puikiai žinote Šventąjį Raštą, kurį visi komentuoja, interpretuoja. Dabar panašiai vyksta su Konstitucija ir Konstitucinio Teismo sprendimais. Jis tris kartus – 1999, 2009, 2014 metais – pasakė savo požiūrį į asmenvardžių vartoseną. Kokia bus jūsų kaip naujosios pirmininkės pozicija? Nes ir dabar Konstitucinis Teismas yra gavęs tokį prašymą išanalizuoti.

Ir antras dalykas, prisimename, kas dabar Vyriausybės sprendimu, pavyzdžiui, atsitiko birželio mėnesį, priimami sprendimai Vyriausybėje bendru sutarimu, kad ne tik asmenvardžiuose, bet ir įmonių pavadinimuose galima rašyti ir raides, kurių nėra abėcėlėje. Kaip jūs vertinate tokį dalyką ir kaip jūs elgsitės, kai būsite naujoji pirmininkė? Ačiū.

V. MEILIŪNAITĖ. Labai paprastai. Sulaukusi Konstitucinio Teismo sprendimo, Kalbos komisija, be abejo, turės reaguoti. Naujai išrinkta komisija, dabar į ją siūloma didžioji dalis mokslininkų, be abejo, svarstys ir pateiks savo bendrą nuomonę. O antra, jeigu tai yra teisiškai įmanoma, tai aš negaliu vertinti Vyriausybės sprendimo, ar teisiškai ji tai gali daryti. Kita vertus, dėl prekių ženklų mes jau seniai turime įstatymą, kad ten nelietuviškos raidės leidžiamos.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiamas A. Navickas užduos klausimą. Prašom.

A. NAVICKAS (*TS-LKDF*). Labai ačiū, ačiū už kantrybę. Frakcijoje mes su jumis jau kalbėjome ir tikrai esu jums dėkingas už tai, kad nesijaučiate lietuvių kalbos šeimininke, o vis dėlto suvokiate savo pareigas kaip sodininkė, kuriai patikėta plėtoti lietuvių kalbą. Tai aš tik norėjau paklausti. Dabar matėme labai dideles politines aktualijas, susijusias su komisijos teikimu. Ar galėtumėte pasakyti, ar egzistuoja lietuvių kalbos kalbininkų bendruomenė, į kurią galėtumėte atsiremti ir kuri nebūtų susiskaldžiusi, bet kuri galėtų duoti tam tikrą pamatą šitame darbe?

V. MEILIŪNAITĖ. Ačiū už klausimą. Aš neabejoju, kad ta bendruomenė yra, ir man labai norėtųsi, kad mes atsietume politiką nuo lietuvių kalbos, nes lietuvių kalbai tai labai kenkia. Aš labai tikiuosi, kad turėčiau paramą ir Lietuvių kalbos institute, ir Vilniaus universitete, ir kituose universitetuose. Daugelį kolegų gerai pažįstu kaip puikius specialistus, kurie tikrai nešykšti savo vertingų patarimų tada, kai yra klausiami. Manau, kad komisija tikrai tų patarimų klaustų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ir paskutinį klausimą užduos gerbiama L. Girskienė. Prašom.

L. GIRSKIENĖ (*LVŽSF*). Laba diena. Noriu paklausti jūsų požiūrio. Man įdomu dėl lotyniškų raidžių X, W ir Q rašymo bei diakritinių ženklų lietuvių kalboje. Kokia jūsų pozicija? Ar tai nedarko mūsų kalbos ir nekelia pavojaus?

V. MEILIŪNAITĖ. Nėra blogų raidžių kaip ir blogų žodžių, bet visus žodžius ir visas raides galima pavartoti blogai. Raidės čia niekuo dėtos. Čia reikia galvoti apie tai, kaip mes jas naudosime.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus klausimus. Dėkoju gerbiamai pretendentei. Labai ačiū. Su frakcijomis grafikas numatytas. Su kai kuriomis frakcijomis jau susitiko, su kitomis susitiks. Taigi, gerbiami kolegos, dėkoju jums už kantrybę ir rytinį plenarinį posėdį skelbiu baigtą. (*Gongas*)

(*Balsai salėje*) Seimo narių pareiškimai? O buvo? Labai atsiprašau. Tada gal ne… Jūs užsirašėte, ar ne? Man neindikavo, kad dar yra. Jeigu yra, pakviesime tuoj, tada nebaigsime, pratęsime rytinį posėdį. Yra pareiškimų, taip.

13.20 val.

Seimo narių pareiškimai

Gerbiamas A. Veryga kviečiamas padaryti Seimo nario pareiškimą. Aš atsiprašau, tada manykime, kad gongą atšaukiau atgal, nebaigiame rytinio posėdžio. Iš tikrųjų nepastebėjau, kad yra užsirašiusių. Prašom.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gaila, kad nuvilsiu dėl tos greitos visų lauktos pertraukos, bet manau, kad yra temų, į kurias svarbu yra reaguoti būtent iš šitos tribūnos. Noriu pakalbėti apie labai konkrečią situaciją, kurią vakar aptarinėjo visa Lietuva. Aišku, aptarinėjo ir kitus dalykus, tikiuosi, kad ir biudžetą aptarinėjo, ir kai kurių ministrų interpeliacijas. Bet mane šokiravo viena istorija, tiksliau, reakcija į tą istoriją.

Vakar žvaigždės Lietuvoje aptarinėjo vieno asmens patekimą į areštinę. Ir žinote, kas mane šokiravo labiausiai? Niekas neaptarinėjo to žmogaus galimos priklausomybės problemos, niekas neaptarinėjo, kaip reikėtų padėti tam žmogui galbūt išspręsti savo problemas. Niekas neaptarinėjo, kas laukia to žmogaus nepilnamečių vaikų, nes čia kalbame vis dėlto greičiausiai apie apsvaigusį nuo psichoaktyviųjų medžiagų asmenį. Visi aptarinėjo tik tai, koks, suprask, Lietuvoje yra kvailas teisinis reglamentavimas ir kaip reikėtų skubiai spręsti šias problemas, dekriminalizuojant narkotinių medžiagų turėjimą, laikymą ir naudojimą. Mane, kaip ir sakiau, šokiruoja pats požiūris į šią problemą. Ir mes, ko gero, galime svarstyti viską Seime šiuo metu, beje, ir yra svarstomi tam tikri siūlymai, teisės aktų projektai, kurie siūlo perkelti atsakomybę iš Baudžiamojo kodekso į Administracinių nusižengimų kodeksą, bet man taip ir liko neaišku, kaip perkėlimas iš vieno kodekso į kitą būtų išsprendęs šią konkrečią istoriją? Vėlgi būtų gerai, kad mes nesietume su konkrečiu asmeniu, bet suprastume tai kaip tam tikrą iliustraciją.

Aš, tiesą sakant, visiškai nesuprantu, kodėl patekimas į areštinę sukėlė tokį didelį rezonansą. O paimkime ir pasvarstykime, tiesiog pafantazuokime, mes nežinome gi tos tikrosios istorijos. Policijos pareigūnai nepuola žmonių vežti į areštinę, jei nėra jokio reikalo. Ir, tiesą sakant, į areštinę papuola ir žmonės, kurie vartoja absoliučiai legalias medžiagas, pavyzdžiui, tokias kaip alkoholiniai gėrimai. Bet kokiomis aplinkybėmis jie papuola? Jie papuola paprastai tada, kai pasipriešina policijos pareigūnui ir nevykdo jo teisėtų reikalavimų. Vienas toks dažnas reiškinys.

Kitas dažnas reiškinys – žmogus būna tiek apsvaigęs, jo į ligoninę vežti nėra jokios prasmės, bet jo palikimas toje viešoje erdvėje reikštų, kad žmogus gali sušalti, gali pakliūti po automobiliu, tai yra jam visiškai nesaugu, pačiam tam asmeniui yra nesaugu. Patekimas į areštinę dažnu atveju yra tiesiog jo gyvybės išgelbėjimas. Ar tie žmonės, kurie čia apipylė purvais policiją, taip sukritikavo mūsų teisinę sistemą, pasiūlė pagalbą šitam žmogui, papuolusiam į areštinę? O gal tie žmonės yra tie, kurie aprūpino tą žmogų šitomis nelegaliomis psichoaktyviomis medžiagomis? Gal tai yra jos kompanija, kuri kartu vartoja tas psichoaktyvias medžiagas? Kilo toks pasipiktinimas, nes buvo pajusta grėsmė, kad kitą kartą jiems patiems gali būti tokia atsakomybė pritaikyta.

Aš noriu atkreipti visų mūsų ir visuomenės dėmesį į tai, kad kalbėdami apie šias problemas mes turime akcentuoti ne areštinę, bet žmogų, turintį problemų su psichoaktyvių medžiagų vartojimu, pasiūlyti tam žmogui pagalbą. Areštinė kartais gali tapti tuo supurtančiu mechanizmu, paskatinsiančiu žmogų kreiptis pagalbos. Mielos žvaigždės, mieli pasipiktinusieji, padėkite šiam žmogui išspręsti savo problemas, padėkite jai apsaugoti savo vaikus nuo šių problemų, o ne pulkite piktintis teisėsauga ir keisti įstatymo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar pareiškimą kviečiama perskaityti gerbiama L. Girskienė. Prašau.

L. GIRSKIENĖ (*LVŽSF*). Aš truputį kita tema kalbėsiu, negu prieš tai kalbėjęs mano kolega. Matydama, kad valdančioji dauguma siekia pro ausis praleisti LRT atlikto tyrimo metu paaiškėjusius faktus, jaučiu pareigą priminti, kad Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija Seime laukia Vyriausybės vadovės ir Prezidento reakcijos. Kol kas visiška tyla. Šįryt paskelbtas LRT tyrimas atskleidė, kad su energetikos ministru D. Kreiviu susijusi įmonė ir finansų viceministras G. Norkūnas yra „Ignitis grupės“ akcininkai ir gauna dividendus iš milžiniškus pelnus gaunančios įmonės tuo metu, kai paprasti Lietuvos piliečiai yra priversti mokėti nesuvokiamą kainą už elektros energiją. Kaip jau tampa įprasta I. Šimonytės vadovaujamoje Vyriausybėje, ministrai nėra linkę viešai deklaruoti visų ryšių ir interesų. Pastarieji faktai apie turimas akcijas taip pat nebuvo atskleisti ar buvo nevisiškai atskleisti nei ministro, nei viceministro privačių interesų deklaracijose. Ar D. Kreivys toliau gali eiti ministro pareigas ir nepaisydamas interesų priimti sprendimus dėl „Ignitis grupės“? Ar po LRT dėka paaiškėjusių faktų principinga Ministrė Pirmininkė I. Šimonytė kreipsis į Vyriausiąją tarnybinės etikos komisiją, kokia bus gerbiamo Prezidento G. Nausėdos reakcija? Daug klausimų.

Registrų centre buvau užklaususi informacijos apie „Ignitis grupės“ akcininkus dar prieš gerą pusmetį, viešinau šią informaciją. Įdomu tai, kad stambiuosius akcininkus suradau, tačiau informacija apie mažuosius akcininkus yra saugoma po devyniais užraktais, man jos nepavyko gauti. O pastariesiems kasmet tenka beveik trečdalis dividendų, juos akcininkams išmoka pastaruoju metu kaip niekad pelningai veikianti įmonių grupė. Vien už pirmąjį šių metų pusmetį dividendams numatyta daugiau negu 45 mln. eurų. Turėjau įtarimą, kad už informacijos įslaptinimo kyšo politikų ausys. Pasirodo, buvau teisi. Tai yra atsakymas, kodėl ministras nesiima veiksmų dėl „Igničio“. Galbūt yra suinteresuotas kuo didesniu šios įmonės pelnu.

Tyrime atskleidžiama, kad I. Šimonytės komandos narys G. Norkūnas taip pat turi grupės akcijų ir yra nedeklaravęs arba nevisiškai deklaravęs šiuos faktus. Pažymėtina, kad finansų viceministru nuo 2021 m. sausio 1 d. dirbančiam G. Norkūnui pagal pareigų aprašymą yra pavesta tiesiogiai kuruoti „Ignitis grupę“, taigi, ir stebėti įmonės išmokamus dividendus. Akivaizdus interesų konfliktas. O finansų ministrei ir Vyriausybės vadovei klausimų nekyla. Jei būtų tokie faktai paaiškėję apie Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos ministrus, būtų kilęs toks uraganas ir galvų kapojimo vajus! LRT tyrime teigiama, kad, pavyzdžiui, šį pavasarį „Ignitis grupės“ visuotiniame akcininkų susirinkime sutarus išmokėti akcininkams dividendus už 2021 metus (iš viso beveik 90 mln. eurų) būtent G. Norkūnas teikė komentarus. Tuo metu jis viešai kalbėjo, kad didžioji dalis „Ignitis grupės“ išmokamų dividendų, daugiau kaip 73 %, patenka į valstybės biudžetą ir yra naudojami valstybės funkcijoms finansuoti, taigi, grįžta visuomenei. Tačiau viceministras pamiršo nurodyti savo deklaracijoje, kad jis taip pat gauna dalį pelno. Apgalvotam, gudriam savigynos žingsniui, manau, buvo pasiruošta iš anksto. Viceministras nepanoro viešai atskleisti, kiek įmonės akcijų turi, kiek dividendų gavo per pastaruosius metus.

Vyriausioji tarnybinės etikos komisija ne kartą priminė politikams, kad jeigu einant pareigas susidaro situacija, kai tenka spręsti klausimus, susijusius su savo privačiais interesais, asmuo visais atvejais privalo nusišalinti ir jokia forma nedalyvauti tokį klausimą sprendžiant. Tikiuosi, tiek energetikos ministro, tiek finansų viceministro elgesys bus įvertintas Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos, o ji, tikiuosi, pradės tyrimą reaguodama į viešai paskelbtą informaciją.

Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija Seime, kaip minėjau, laukia Ministrės Pirmininkės ir šalies Prezidento sprendimo dėl galbūt interesus supainiojusių ministro ir viceministro tolesnių galimybių eiti pareigas. Taip pat…

PIRMININKAS. Laikas, gerbiama kolege.

L. GIRSKIENĖ (*LVŽSF*). Gerai, baigsiu. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Tai buvo visi pasisakymai, nes gerbiamo V. Ąžuolo aš nematau salėje.

Gerbiami kolegos, dabar jau baigėme posėdį. Rytinį posėdį skelbiu baigtą. (*Gongas*) (*Balsas salėje*) Manau, kaip numatyta darbotvarkėje. Teks trumpiau.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

V (RUDENS) SESIJOS
VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 226
STENOGRAMA

2022 m. lapkričio 22 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. RAZMA ir Seimo pirmininko pavaduotojas J. SABATAUSKAS

PIRMININKAS (J. RAZMA, *TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, pradėsime Seimo vakarinį posėdį. (*Gongas*) Registruojamės.

Kol kas užsiregistravo 62 Seimo nariai, bet mūsų čia daugėja. Tuoj bus gerokai didesnis skaičius.

Trumpai paaiškinsiu, kaip dirbsime šiame posėdyje. Dabar, suprantama, Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo priėmimas. Po jo bus Prezidento vetuotas projektas ir Seimo Pirmininkė pateiks kandidatą į Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos pirmininkus. Po to grįšime prie rytiniame posėdyje nespėtų apsvarstyti projektų ir tada jau tęsime vakarinio posėdžio klausimus. Čia žinia tiems, kuriems rūpi rytinio posėdžio neapsvarstyti projektai. Jie bus po biudžeto ir minėtų dviejų įstatymų projektų.

Dabar matome čia, kairėje pusėje, tribūnose gražią delegaciją iš Moldovos su Moldovos Respublikos gynybos ministru A. Nosačiu priešakyje. Pasveikinkime. (*Plojimai*)

14.03 val.

2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2146(2) (*priėmimas*)

Pradedame pasiūlymų dėl biudžeto svarstymo maratoną. Finansų ministrę kviečiu į tribūną. Tikiuosi, visi prieš akis turi Posėdžių sekretoriato parengtas lenteles. Iš tikrųjų Vyriausybė parengė tas lenteles, bet Sekretoriatas mums atsiuntė.

Pradėsime nagrinėjimą pasiūlymų, kurie yra dėl projekto 1 straipsnio. Eilės tvarka pirmas pasiūlymas yra D. Kepenio. Prašyčiau autorių trumpai pristatyti. Po to Vyriausybės nuomonė, jeigu bus, motyvai už, prieš ir balsuosime. D. Kepenis galėtų ne mobiliuoju telefonu kalbėti, o pasiūlymą pristatyti. Jūsų mikrofonas įjungtas.

D. KEPENIS (*LVŽSF*). Ačiū. Šiandien mes visą laiką dejuojame, kad ilgėja eilės prie medikų. Kodėl jos ilgėja? Pagrindinė priežastis, kad kasmet auga aptukusių, ligotų žmonių skaičius. Jie jau nebetelpa eilėse, nors koridoriai tušti. Pagrindinė priežastis yra ta, kad mūsų jaunimas, vaikai nuo pat mažens negauna galimybių ugdyti savo kūno kultūrą ir lavintis sporto būreliuose. Neseniai gavau laišką iš Klaipėdos. Vaikai žiūri per langą į pustuštį baseiną, bet tėvai nesugeba sumokėti jiems už abonementą dalyvauti pratybose. Šiandien septynis kartus mažiau skiriame lėšų, negu reikėtų, kad prasidėtų reakcija, kad mūsų vaikai galėtų augti sveiki, stiprūs ir kad užaugus jiems nereikėtų po 3 mėnesius laukti, kad priimtų šeimos gydytojas. Tas visiems yra suprantama. Mes iki šiol niekaip to negalime suprasti. Vaizdingai kalbant, norime išvirti maistą 30 laipsnių vandenyje, tiek teskiriame. Ir tai, ką mes skiriame, yra tokios menkos kruopos, kurios nieko nekeičia. Vieną kartą, gerbiamieji, reikia baigti tuos *bajerius* ir pradėti – arba dirbame, arba sakome, kad imituojame veiklą. Nebegalima imituoti daugiau, nes nebėra jau kur trauktis. Ligotumas auga, o svarbiausiam žmogaus turtui sveikatai lėšų mes gailime, bet negailime jų po to gydymui. Milijardai auga, kartu su milijardais auga ir ligonių skaičius. Mielieji, prašau atkreipti dėmesį, arba pradedame, arba prisipažįstame, kad mes naikiname Lietuvą.

PIRMININKAS. Laikas! Vyriausybės pozicija. Įjungsiu.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos asignavimuose jau numatyta 21,5 mln. eurų įvairioms neformaliojo vaikų švietimo programoms įgyvendinti. Skirti daugiau lėšų šiuo metu nėra finansinių galimybių, todėl Vyriausybė siūlo nepritarti.

PIRMININKAS. Dėl pasiūlymo pasisakančių nėra. Balsuojame dėl D. Kepenio pasiūlymo.

Už – 45, atsiprašau, balsavo 45: už – 35, prieš – 3, susilaikė 7.

Primenu balsavimo dėl biudžeto pasiūlymų specifiką. Čia neužtenka balsų persvaros, reikia, kad pasiūlymas sulauktų ne mažiau kaip 71 balso palaikymą. (*Balsai salėje*) Jeigu Vyriausybė nepritaria, kaip buvo šiuo atveju. (*Balsai salėje*)

Toliau kitas pasiūlymas. Seimo narė L. Girskienė. Prašom.

L. GIRSKIENĖ (*LVŽSF*). Mano pasiūlymas yra susijęs su minimomis rašytojos I. Simonaitytės 125-osiomis gimimo metinėmis. Prašau skirti 125-mečio minėjimui skirtiems leidiniams išleisti 16 tūkst. 800 eurų. 10 tūkst. 500 eurų Lietuvos nacionalinei Martyno Mažvydo bibliotekai ir 6 tūkst. 300 eurų Vilniaus universiteto bibliotekai. Pinigai galėtų būti skirti mažinant Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos asignavimus, taip pat Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybai skirtus asignavimus.

PIRMININKAS. Čia irgi išklausome Vyriausybės išvados.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Kultūros ministerijos asignavimuose kasmet numatoma lėšų įgyvendinti istorinės kultūrinės atminties išsaugojimo, lituanistikos tradicijų ir paveldo iniciatyvoms. Seimas 2021 m. gegužės 13 d. nutarimu 2022 metus paskelbė I. Simonaitytės metais, taip pat Lietuvos Respublikos Vyriausybės praėjusių metų rugpjūčio 25 dienos nutarimu patvirtintas I. Simonaitytės minėjimo 2022 metais planas. Jis įgyvendinamas iš plano priemones įgyvenančių institucijų asignavimų, todėl siūloma siūlymui nepritarti.

PIRMININKAS. Dėl motyvų už pasisako S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Ačiū. Gerbiami kolegos, kaip Valstybės istorinės atminties komisijos narys noriu priminti, kad mes lyg ir aptarėme, kad jeigu skelbiame atmintinus metus, reikėtų deramą finansavimą tam skirti. Ir mes puikiai matome, kuo baigiasi tokie pasakymai „iš ministerijos asignavimų“, konkrečiai, viskas baigiasi tuo, kad lėšų nėra skiriama. Siūlyčiau šiam siūlymui pritarti, nes taip mes pagerbtume I. Simonaitytę ir atminimo metai būtų daug įsimintinesni. Tam reikėtų, aišku, skirti lėšų. Ačiū.

PIRMININKAS. Balsuosime, nes niekas daugiau neužsirašė kalbėti, ar pritariame L. Girskienės pasiūlymui.

Balsavo 48 Seimo nariai: už – 36, prieš – 1, susilaikė 11. Nėra 71 palaikančio, tai pasiūlymui nepritarta.

Kitas Seimo narės L. Girskienės pasiūlymas. Kviečiu autorę jį pristatyti.

L. GIRSKIENĖ (*LVŽSF*). Šituo pasiūlymu noriu priminti ministrės A. Bilotaitės pažadą, įsipareigojimą dėl kolektyvinės apsaugos statinių. Dar šių metų vasario mėnesį ar kovo mėnesį prasidėjus karui buvo diskusija, kad būtina atlikti inventorizaciją, kiek kokių statinių yra savivaldybėse, ir inventorizavus, nustačius jų techninę būklę ieškoti galimybių, finansinių galimybių, tuos statinius atkurti, kad juos būtų galima vėl naudoti. Mano pasiūlymas yra skirti 5 mln. eurų savivaldybėms į biudžetą kolektyviniams apsaugos statiniams ir slėptuvėms renovuoti ar įrengti. Tikiuosi, kad į mano prašymą bus atsižvelgta, nes ministrė, kaip sakiau, buvo žadėjusi ir tos slėptuvės, ir kolektyviniai apsaugos statiniai iš tiesų yra vieni geresnės būklės, kitiems reikia gana daug investicijų.

PIRMININKAS. Vyriausybės pozicija dėl šio pasiūlymo.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Siekiant sudaryti tinkamas prielaidas tvariai civilinės saugos sistemos plėtrai ir stiprinimui, kuriama nauja civilinės saugos stiprinimo ir plėtros programa, kurią numatoma parengti per 2023 metų I ketvirtį ir įgyvendinti per 2023–2030 metus. Šios programos priemonės leis užtikrinti sisteminių pokyčių šioje srityje įgyvendinimą, apibrėžiant esmines civilinės saugos sistemos tobulinimo kryptis, visuomenės švietimą, komunikaciją ir savisaugos kultūros ugdymą, civilinės saugos ir krizių valdymo sistemą užtikrinančių institucijų žmogiškųjų išteklių kompetenciją ir infrastruktūros stiprinimą, sinergiją tarp civilinės saugos sistemos grandžių. Pradėti įgyvendinti fragmentines priemones savivaldybių lygmeniu anksčiau, nei bus patvirtinti nacionalinio lygmens sprendimai, yra netikslinga. Seimui patvirtinus šią programą, klausimas dėl tikslinio finansavimo savivaldybių biudžetams papildomai kolektyviniams apsaugos statiniams ir slėptuvėms renovuoti ir įrengti bus nagrinėjamas sistemiškai ir kompleksiškai, atsižvelgiant į programos priemones ir jų įgyvendinimo terminus, todėl šiam siūlymui siūlome nepritarti.

PIRMININKAS. Dėl motyvų niekas nepageidauja pasisakyti. Balsuojame dėl pasiūlymo.

Balsavo 48 Seimo nariai: už – 37, prieš – 2, susilaikė 9. Pasiūlymui nepritarta. Toliau – A. Gedvilas dėl vedimo tvarkos. Prašom.

A. GEDVILAS (*DPF*). Ačiū, pirmininke. Atkreipsiu dėmesį, kad užsiregistravo 70 Seimo narių ir balsavimas rodo, kad salėje nėra 71. Ar yra prasmė?

PIRMININKAS. Dėl pasiūlymų nereikia 71. Čia ne dėl viso projekto. (*Balsai salėje*) Kad ir teoriškai neįmanoma, jog būtų 71. Deja, nepaneigia to, kad yra reikalavimas, jog privalo būti 71, norint pataisos palaikymo. Kvieskite pataisos šalininkus į salę ir rinkite 71 balsą. (*Balsai salėje*) Taip ne kartą yra buvę svarstant biudžeto projektą, čia nieko naujo.

Toliau Seimo narys A. Vinkus pateiks savo pasiūlymą.

A. VINKUS (*LVŽSF*). Gerbiama ministre, gerbiami Seimo nariai, šiuo pasiūlymu prašau skirti 249 tūkst. eurų Kretingos rajono savivaldybės investiciniam projektui „Kretingos dvaro sodybos grafų Tiškevičių rūmų Žiemos sodo-oranžerijos modernizavimas“, pritaikant neįgaliųjų reikmėms. Mano supratimu, objektas ir mūsų, ir Kretingos savivaldybės, objektas yra avarinės būklės. Objektą siūloma pritaikyti neįgaliesiems. Mano supratimu, čia yra prioritetiniai dalykai.

Jei nepavyktų šiandien patvirtinti, o aš tikiu, kreipiuosi ir į Seimo narius, prašau palaikyti, tai linkėsiu jums, ministre, kantrybės ir sėkmės ieškant variantų, kaip padėti. Nesuprantu, kaip galima nepadėti tokiam objektui. Aš kantrybės… Ganėtinai užsigrūdinau trylika kartų kalbėdamas ta tema ir nesustosiu, neprarasiu vilties, nes nėra nieko svarbiau gyvenime kaip principingai ginti savo įsitikinimus, poziciją ne dėl asmeninės gerovės, o dėl savo gimto krašto žmonių.

PIRMININKAS. Vyriausybės pozicija dėl šio siūlymo.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Tai yra savarankiškoji savivaldybės funkcija. Ne Valstybės investicijų programos projektui finansuoti turėtų būti naudojamos Kretingos rajono savivaldybės biudžeto lėšos. Jam finansuoti nustatyta tvarka galėtų būti naudojamos Europos Sąjungos finansinės paramos lėšos, skirtos pažangos priemonėms įgyvendinti. Prireikus Kultūros ministerija galėtų svarstyti galimybę skirti lėšų iš jai 2023 metams numatomų asignavimų. Šios konkrečios savivaldybės 2023 metų prognozuojamos pajamos savarankiškosioms savivaldybės funkcijoms įgyvendinti yra didesnės 4 mln. 600 tūkst. eurų, arba 14,7 %, palyginti su praėjusiais metais. Todėl siūlome šiam pasiūlymui nepritarti.

PIRMININKAS. A. Nekrošius palaiko pasiūlymą.

A. NEKROŠIUS (*LVŽSF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Savivaldybėms tikrai sudėtinga tokius projektus finansuoti, nes rasti biudžete 250 tūkst. eurų yra gana nemenkas iššūkis. Paprastai tokie projektai finansuojami arba valstybės, arba pasitelkus Europos Sąjungos lėšas. Todėl surasti 250 tūkst. valstybės biudžete, manau, tikrai nėra problema. Juo labiau kad dabar biudžetas gana gerai surenkamas ir tų pinigų būtų galima atrasti. Tiesiog palaikyčiau šitą mintį.

PIRMININKAS. R. Žemaitaitis prieš.

R. ŽEMAITAITIS (*LRF*). Ačiū. Sveikinu aš Antaną, nerealus žmogus. Trylika kartų žmogus vis bando galva praskelti tą akmenį – varo ir varo, ir varo. O ministrė sako: čiuožk į Kretingą, augink bananus, pomidorus, cukinijas, baklažanus sode, užsidirbsi pinigų.

Iš tikrųjų, gerbiama ministre, ar neatrodo gėdingas variantas? Yra reprezentacinis objektas (turistai atplaukia kruiziniais laivais), jūs neskiriate 260 tūkst. pinigų, bet žydams skiriate 37 mln. Kur jūsų šitos Vyriausybės prioritetai, jūs man galite išaiškinti? Klausimas yra: ant ko statoma šiandien valstybės ateitis ir ant ko statomas turizmas?

O, Antanai, neprarask vilties dar dvi kadencijas, žinok, nes tikrai konservatoriai toliau *išdūrinės* mus visus.

PIRMININKAS. Balsuosime dėl pasiūlymo. (*Balsai, triukšmas salėje*)

Balsavo 47 Seimo nariai: už – 46, prieš nėra ir tik 1 susilaikęs, bet nėra 71. Pasiūlymas nepriimtas.

Toliau – Seimo nariai K. Vilkauskas, T. Bičiūnas. Prašom, kuris pristatysite? K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiama ministre, noriu pateikti pasiūlymą dėl Kelmės sporto centro salės statybos, nes jau iš Valstybės investicijų programos investuota 1 mln. eurų. Šį projektą sudaro penki etapai. Pati savivaldybė yra prisidėjusi prie šito didelio ir labai

reikšmingo jaunimui sporto objekto. Dabar yra prašoma skirti lėšų Kelmės sporto centro statybos antro ir šešto etapo finansavimui, tai yra antro etapo vykdymui – baseino statybos darbams, 2 mln. eurų, o jeigu nepavyktų rasti lėšų baseino statybai, bent skirti lėšų penkto etapo darbams – futbolo ir lengvosios atletikos stadiono statybai, 1 mln. 750 tūkst. eurų. Dėkoju.

PIRMININKAS. Vyriausybės pozicija.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Tai yra savarankiškoji savivaldybės funkcija, projektui įgyvendinti turėtų būti naudojamos Kelmės rajono savivaldybės lėšos. Be to, projektui finansuoti nustatyta tvarka galėtų būti naudojamos Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Sporto plėtros programos priemonėms planuojamos pažangos lėšos ir šios savivaldybės 2023 metų prognozuojamos pajamos savarankiškosioms funkcijoms vykdyti didės daugiau kaip 3 mln. 200 tūkst. eurų, arba 13,2 %, palyginti su praėjusiais metais. Todėl siūlome šiam pasiūlymui nepritarti.

PIRMININKAS. Ir V. Valkiūnas – motyvai už.

V. VALKIŪNAS (*DPF*). Gerbiami, tiesa, nelabai gerbiami valdantieji. Jūs *išdūrinėjate* suaugusius, bet kuo čia dėti vaikai, baseinai? Turėkite sąžinės ir pasirūpinkite mūsų ateitimi.

PIRMININKAS. K. Masiulis – prieš.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Aš, kolegos, esu kelmiškis pagal kilmę ir man nelabai kai kurie dalykai yra priimtini ir suprantami. Man nesuprantama, pavyzdžiui, kai šalia Vilniaus yra Širvintos, ten yra baseinas, o aš kaip vilniškis turiu važiuoti ten ir daug vilniškių važiuojame ten, nes Vilniuje nėra kur į baseiną nueiti. Ir kažkodėl Širvintose vaikai gali būti mokomi plaukti, Vilniuje negali būti mokomi.

Kažkodėl Kelmėje kažkada buvo trys mokyklos, dabar liko viena mokykla, reikia ten dar daug ko. Neseniai skaičiau, vėlgi kelmiškiai giriasi, kad statys aikštyną, teniso kortus, na, belieka dar golfo kortus ir įsirengti žirgyną. Tai yra prabangiausi sportai, kokie begali būti. Aš suprasčiau, jeigu būtų kas nors tokio paprastesnio rajone, labiausiai mirštančiame Lietuvoje, kur nuo 14 tūkst. iki 7 tūkst. sumažėjo gyventojų skaičius, statyti naujus objektus. Tikrai negalima investuoti tokių investicijų, jos turi būti pasvertos, turi būti atlikta kaštų ir naudos analizė. Reikia statyti tuos objektus, kurie savivaldybei yra pakeliami. Ji pati tegul įvertina ir pasistato juos.

PIRMININKAS. Balsuosime dėl pasiūlymo.

Balsavo 48: už – 40, prieš nėra, susilaikė 8. Pasiūlymas nepriimtas.

Toliau Seimo nario E. Sabučio pasiūlymas, 6 punktas.

E. SABUTIS (*LSDPF*). Gerbiami kolegos, ne pirmą kartą teikiu šitą pasiūlymą dėl biudžeto. Kaip žinote, valstybės gynyba yra labai daugiaplanis ir daug sričių apimantis klausimas, tai ne tik ginkluotės pirkimas, ne tik karių apmokymas, ne tik poligonai, bet ir infrastruktūra. Kaip žinote, Jonavos rajone yra Ruklos miestelis, kuriame ne vieną dešimtmetį yra poligonas, ne vieną dešimtmetį yra ruošiami ir Lietuvos kareiviai, ne vienus metus ten jau yra mūsų sąjungininkų NATO bazė ir pasiruošimas.

Šiuo metu susiduriame su problema, kad jeigu NATO bazėje Rukloje pajėgas, esančias ten, vadiname greitojo reagavimo pajėgomis… Deja, kelių ir susisiekimo infrastruktūra neleidžia to pasakyti. Trūksta vieno, galima sakyti, paprasto, bet ganėtinai brangiai kainuojančio dalyko – tikrai trūksta papildomų kelių.

Šiais metais buvo įvykdytas vienas nedidelis projektas, jis leidžia per vieną sankryžą pervežti sąjungininkų gana sunkią karinę techniką. Tačiau reikia dar papildomų kelių, reikia investicijų. Aš tikrai esu dėkingas ir krašto apsaugos ministrui, ir užsienio reikalų ministrui, ir susisiekimo ministrui už bendrą darbą su Europos Komisija, tačiau bet kuriuo atveju prie Karinio mobilumo fondo skiriamų lėšų reikėtų ne mažiau kaip 50 % prisidėti ir Lietuvos valstybei. Todėl norėčiau visus jus paraginti kuo greičiau imtis šio projekto ir kuo greičiau užtikrinti dar geresnę Lietuvos valstybės gynybą. Ačiū.

PIRMININKAS. V. Valkiūnas… Tiesa, atsiprašau, prieš tai Vyriausybės išvada.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). 2023 metų Kelių priežiūros ir plėtros programai finansuoti numatytas 2023 metų lygis yra 543 mln. eurų. Be to, didžiąją dalį 2023 metų planuojamų valstybės vardu pasiskolinti lėšų karinio mobilumo ir dvigubo naudojimo infrastruktūros projektams finansuoti numatoma skirti būtent Kelių priežiūros ir plėtros programos objektams papildomai finansuoti, tai

yra valstybinės reikšmės kelių tinklui plėsti ir tobulinti pritaikant šį tinklą kariniam mobilumui. Tačiau sprendimą dėl papildomų lėšų skyrimo konkrečiam projektui turi priimti Susisiekimo ministerija. Ji yra atsakinga už Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų paskirstymą. Todėl siūlome šiam pasiūlymui nepritarti.

PIRMININKAS. Ir V. Valkiūnas pasisako už pasiūlymą.

V. VALKIŪNAS (*DPF*). Aš, kaip pragyvenęs Rukloje dvejus metus, palaikau E. Sabučio pasiūlymą. Jūs apsispręskite dėl savo ministrų. Jūs sakote, kad susisiekimo ministro. Koks mūsų, Seimo narių, reikalas, kad jūs negalite apsispręsti, kam duoti, kam neduoti? Čia yra gėda. Kviečiu kolegas palaikyti puikų E. Sabučio pasiūlymą.

PIRMININKAS. Balsuosime dėl šio pasiūlymo. Matysime, kiek čia bus palaikančių.

Balsavo 42: už – 35, prieš nėra, susilaikė 7. Pasiūlymui nepritarta.

Septintasis Seimo narių E. Sabučio ir K. Vilkausko pasiūlymas. Prašau pristatyti.

E. SABUTIS (*LSDPF*). Gerbiami kolegos, lygiai taip pat ne pirmą kartą teikiamas pasiūlymas. Kaip žinote, savivaldybių gaisrinės tarnybos kol kas yra nesujungtos, kol kas necentralizuotos ir kol kas neperduotos valstybės priežiūrai, todėl savivaldybėms skiriamų lėšų iš valstybės biudžeto nepakanka. Kai mes priimame sprendimus didinti minimalųjį atlyginimą arba kitaip keisti atlyginimų sudėliojimą įvairioms tarnyboms, šiuo atveju savivalda susiduria su problemomis, nes negali pati… nevisiškai padengiama iš valstybės biudžeto ir turi prisidėti. Todėl šiuo atveju ir atlyginimams, ir būtiniausioms priemonėms yra prašoma 2 mln. 400 tūkst. eurų kitais metais būtent savivaldybių gaisrinėms tarnyboms.

PIRMININKAS. Vyriausybės nuomonė.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). 2023 metų valstybės biudžeto projekte savivaldybių priešgaisrinei funkcijai vykdyti papildomai darbo užmokesčiui skirta 1 mln. 847 tūkst. eurų. Skirti daugiau lėšų nėra finansinių galimybių, todėl siūlome pasiūlymui nepritarti.

PIRMININKAS. Ir tradiciškai V. Valkiūnas remia pasiūlymą.

V. VALKIŪNAS (*DPF*). Finansų yra, jūs tik nemokate valdyti tų finansų. Kuo kaltas E. Sabutis, kuo kalti kiti Seimo nariai, jeigu jūs negalite suvaldyti pinigų. Geriau interpeliuokitės patys, atsistatydinkite, ateis kiti, jie suvaldys finansus. Gėda jums! Palaikome kolegos E. Sabučio puikų pasiūlymą.

PIRMININKAS. Balsuosime dėl šio pasiūlymo.

Balsavo 43: už – 38, prieš nėra, susilaikė 5. Taigi per pusę valandos mes įveikėme septynis pasiūlymus. 45 daugindami iš septynių gausime apie šešis pusvalandžius. Atitinkamai, kolegos, nebus nė 21 valanda, kai mes šiandien baigsime posėdį. (*Balsai salėje*) Aš kviesčiau visus pasisakančius kalbėti kiek įmanoma trumpiau, kad šiek tiek normalesnė būtų posėdžio pabaiga.

Dabar kitas K. Vilkausko pasiūlymas.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Mieli kolegos, gerbiama ministre, teikiu ne pirmą kartą ir, matyt, ne paskutinį kartą projektą, kuris yra svarbus aplinkiniams rajonams. Tai yra gyventojų laisvalaikio ir sveikatingumo kompleksas su tribūnomis, su didele stadiono aikštele labai puikioje logistinėje vietoje, kur galėtų aplinkinės komandos ir jaunimas treniruotis ir sveikatintis. Tam prašome viso labo 500 tūkst. eurų.

PIRMININKAS. Vyriausybės pozicija.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Tai yra savarankiškoji savivaldybės funkcija, ne Valstybės investicijų programos. Projektui įgyvendinti turėtų būti naudojamos Elektrėnų savivaldybės biudžeto lėšos, taip pat projektui finansuoti nustatyta tvarka galėtų būti naudojamos Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Sporto plėtros programos priemonėms planuojamos pažangos lėšos. Šios savivaldybės 2023 metų prognozuojamos pajamos savarankiškosioms savivaldybės funkcijoms įgyvendinti didesnės 3 mln. 600 tūkst. eurų, arba 14,9 %, palyginti su praėjusiais metais, todėl siūlome šiam pasiūlymui nepritarti.

PIRMININKAS. Balsuosime dėl pasiūlymo. (*Balsai salėje*)

Balsavo 46: už – 37, prieš nėra, susilaikė 9. Pasiūlymas nepriimtas.

Dar vienas Seimo nario K. Vilkausko pasiūlymas. Prašom.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, gerbiami kolegos, šis pasiūlymas yra ypač svarbus, nes kalbame apie Vytauto Didžiojo paminklo pastatymą. Tai yra

tikrai, ypač šiuo metu, labai svarbu ir galėtų mus visus suvienyti. Taigi, Vytauto Didžiojo sąjungos iniciatyva jau yra patvirtintas Trakų rajono savivaldybės techninis projektas ir Karaimų saloje priešais Trakų salos pilį, kadangi šiais metais švenčiame Karaimų metus, galėtų atsirasti Vytauto Didžiojo paminklas. Jis dar labiau pritrauktų svečius iš užsienio šalių ir galėtų lankytis iš visos Lietuvos, prisimintų mūsų valstybingumo lopšį – Trakus. Taigi, prašome visiškai nedaug – tiktai 600 tūkst. Plius ne šiems metams, kitiems metams, prašome kartu su kolege E. Rudeliene tiktai 100 tūkst. eurų.

PIRMININKAS. Vyriausybės nuomonė.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Tai yra savarankiškoji savivaldybės funkcija, ne Valstybės investicijų programos. Projektui finansuoti turėtų būti naudojamos Trakų rajono savivaldybės biudžeto lėšos, jam finansuoti nustatyta tvarka galėtų būti naudojamos Europos Sąjungos finansinės paramos lėšos, skirtos pažangos priemonėms įgyvendinti. Prireikus, Kultūros ministerija galėtų svarstyti galimybę skirti lėšų iš jai 2023 metams numatomų asignavimų. Trakų rajono savivaldybės 2023 metų prognozuojamos pajamos savarankiškosioms savivaldybės funkcijoms įgyvendinti didesnės 5 mln. 500 tūkst. eurų, arba 17,47 %, palyginti su 2022 metais. Todėl šiam pasiūlymui siūlome nepritarti.

PIRMININKAS. A. Nekrošius – už.

A. NEKROŠIUS (*LVŽSF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Nesuprantu šitos valdančiosios daugumos, neskiria lėšų skrydžio per Atlantą jubiliejui, 90-mečiui, dabar irgi nenori skirti Vytauto paminklui. Tai kur dingo tas patriotizmas? Aš manau, kad tikrai galima atrasti tų lėšų ir paremti šitą puikų projektą.

PIRMININKAS. Balsuojame dėl pasiūlymo.

Balsavo 47 Seimo nariai: už – 42, prieš – 1, susilaikė 4. Pasiūlymui nepritarta.

Yra Seimo nario A. Nekrošiaus… Replika po balsavimo? Vieną repliką duosiu, bet iš karto pasakau, kad taupydamas laiką posėdžio pirmininkas turi teisę replikuoti nesuteikti žodžio. Aš po to ta teise naudosiuosi.

E. SABUTIS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Labai trumpa replika. Aš galbūt pasiūlymą turiu ministrei. Jeigu dar 3 valandas reikės stovėti, tai tikrai galima atsisėsti, nes praeitais metais tikrai ji sėdėdama atliko visą procedūrą. Nebent ji pati nori stovėti. Ačiū.

PIRMININKAS. Ministrė pasirinko stovėjimą. Galbūt tai įpareigos jus trumpiau kalbėti, matant stovinčią ministrę.

Dabar kompleksinis Seimo nario A. Nekrošiaus pasiūlymas. Visus punktus pristatysite iš karto? Aš neribosiu laiko, nes čia įforminta kaip vienas pasiūlymas.

A. NEKROŠIUS (*LVŽSF*). Dėkui, pirmininke. Tikrai žadėjau įsiklausyti į jūsų pasiūlymą pristatyti tik vieną kompleksą. Tik vieną paskutinių siūlymų, kuris yra teikiamas su kitais Seimo nariais, pristatys gerbiama R. Baškienė, o visus kitus norėčiau aš įvardinti.

Pirmiausia norėčiau prašyti Vyriausybės skirti 30 tūkst. eurų Raseinių… (*Balsai salėje*) …300 tūkst. eurų baseino statybai Raseinių mieste, pirmajam etapui įgyvendinti. Antras siūlymas – 170 tūkst. eurų Raseinių ligoninės Palaikomojo gydymo ir slaugos skyriaus infrastruktūrai, materialinei bazei atnaujinti. 850 tūkst. eurų su trupučiu Ariogalos gimnazijos sporto stadiono statybai. 3 mln. eurų su trupučiu Raseinių rajono kūno kultūros ir sporto centro stadionui atnaujinti. 460 tūkst. eurų Lietuvos partizanų memorialo informacinio centro vidaus ekspozicijai įrengti Kryžkalnyje.

Taip pat skirti 2 mln. eurų Raseinių rajono krašto keliams, kurių balas yra daugiau negu 3, vadinamasis prastumo indeksas. Toliau, skirti 3 mln. eurų Raseinių rajono kultūros centrui Raseiniuose, Vytauto Didžiojo gatvėje 10, rekonstruoti, dėl infliacijos išaugusioms kainoms padengti. Taip pat 1 mln. 500 tūkst. eurų apžvalgos bokšto statybai Dubysos regioniniame parke prie Lyduvėnų geležinkelio tilto. 50 tūkst. eurų elektromobiliams įkrauti skirtai infrastruktūrai įrengti lankytinose vietose Raseinių, Ariogalos, Viduklės, Šiluvos, Betygalos miestuose. Taip pat skirti 300 tūkst. eurų Raseinių rajono savivaldybės kolektyviniams apsaugos statiniams ir slėptuvėms renovuoti ar įrengti. Taip pat skirti 750 tūkst. eurų viešųjų bibliotekų fondams formuoti. Ir skirti 244 tūkst. eurų Raseinių rajono savivaldybės valdomoms įmonėms saulės elektrinėms ant stogų įsigyti ar įsirengti.

Bent vienam iš šitų siūlymų kviečiu pritarti. O jeigu nepavyks, kviečiu Finansų ministeriją pabandyti surasti priemonių iš kitų fondų, europinių ir panašiai. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Vyriausybės nuomonė dėl šio kompleksinio pasiūlymo.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Dauguma išvardintų pasiūlymų yra vis dėlto užtikrinamos savivaldybės savarankiškosios funkcijos. Tad ne Valstybės investicijų programos projektai turėtų būti įgyvendinami naudojant Raseinių rajono savivaldybės biudžeto lėšas. Taip pat atitinkamų ministerijų, kurios kuruoja tas sritis, Europos Sąjungos finansinės paramos lėšų, kurios yra konkrečioms pažangos priemonėms įgyvendinti, būtų galima skirti, tačiau reikia žiūrėti pagal kiekvieną atskirai. Atkreiptinas dėmesys, kad šios savivaldybės 2023 metų prognozuojamos pajamos savarankiškosioms savivaldybėms funkcijoms įgyvendinti didesnės 3 mln. 700 tūkst. eurų, arba beveik 15 %, palyginti su 2020 metais.

Kalbant apie elektromobilių infrastruktūros įrengimą, siūlome kreiptis į Susisiekimo ministeriją dėl finansinės paskatos elektromobilių infrastruktūrai įrengti, nes bus finansuojama iš „Naujos kartos Lietuva“ plano, tačiau dėl konkrečių vietų turėtumėte kreiptis į Susisiekimo ministeriją.

Dėl civilinės saugos ir kolektyvinės apsaugos statinių argumentai jau buvo išsakyti, kai buvo svarstomas L. Girskienės pasiūlymas ir jam buvo nepritarta. Taip pat dėl saulės elektrinių įrengimo siūlome kreiptis į Energetikos ministeriją ir teikti paraišką priemonei „Energijos vartojimo efektyvumą didinančios priemonės viešuosiuose centrinės valdžios pastatuose, individualiuose gyvenamuosiuose namuose ir įmonėse“ įgyvendinti, ji yra finansuojama iš Modernizavimo fondo lėšų, todėl šiems pasiūlymams Vyriausybė siūlo nepritarti.

PIRMININKAS. Dėl motyvų V. Valkiūnas už.

V. VALKIŪNAS (*DPF*). Ačiū, pirmininke Jurgi. A. Nekrošius yra labai rimtas Seimo narys ir visi jo pasiūlymai yra pasverti ir racionalūs ir turi būti mums gėda visiems Seimo nariams, kad Raseiniuose, tokiame dideliame mieste, nėra baseino, nėra kur vaikus mokyti plaukti. Paskui mes skundžiamės, kad nuskęsta vaikai, žūsta. Mes turime ištaisyti šią gėdą, o ne *perfutbolinti*, gerbiama ministre, kitiems ministrams. Tai jūs ten Vyriausybėje susitarkite ir ateikite jau su sprendimu Vyriausybėje susitarę, o ne čia mums aiškinkite, kad negalite susitarti ir neskirsite Raseiniams pinigų. Aš suprantu, į tą elektromobilių pakrovimą gal galima kritiškai pažiūrėti, čia pačios tos degalinės, kurios yra privačios, tegul ir stato tas elektromobilių pakrovimo stoteles, čia ne Vyriausybės reikalas. O tas lėšas, kurias skyrėte kituose miestuose elektromobiliams pakrauti, tai geriau duotumėte Raseiniams, Biržams, Kupiškiui baseinams statyti.

PIRMININKAS. J. Sejonienė – prieš.

J. SEJONIENĖ (*TS-LKDF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Su visa pagarba gerbiamam rimtam Seimo nariui A. Nekrošiui ir su visa mano meile Raseinių kraštui, kuris yra labai gražus ir man labai mielas, bet čia vienam rajonui mes prašome arti 10 mln. tokiems projektams, kurie tikrai yra ne šito įstatymo reguliavimo reikalas. Aš noriu tik paklausti, ar tuose Raseiniuose per porą metų viskas taip ėmė ir sugriuvo, kad staiga atsirado toks lėšų poreikis?

PIRMININKAS. Balsuojame dėl šio kompleksinio pasiūlymo.

Balsavo 45 Seimo nariai: už – 38, prieš nėra, susilaikė 7. Pasiūlymas nepriimtas.

11 lentelės punktas. Seimo narių grupės pasiūlymas, jį, kaip suprantu, R. Baškienė pristatys.

R. BAŠKIENĖ (*DFVL*). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Miela ministre ir kolegos, kolega A. Nekrošius teikė analogišką pasiūlymą ir mes, Demokratų frakcijos grupės nariai, prašome norėdami atkreipti dėmesį ir tikėdamiesi, kad tikrai niekas neabejoja, kad knyga yra vertybė. Į bibliotekas ateina daug žmonių, o fondai sensta ir naujoms knygoms įsigyti yra skiriama labai labai mažai lėšų: vienam gyventojui – tik 96 centai (Europos Sąjungos vidurkis yra 1 euras 22 centai). Išties poreikis akivaizdus, ir būtent naujų knygų poreikis. Todėl maloniai prašome atkreipti dėmesį ir į Lietuvos bibliotekininkų draugijų, Leidėjų asociacijos prašymą, todėl kreipiamės į jus prašydami 750 tūkst. eurų visos Lietuvos bibliotekoms, kad fondai būtų atnaujinti ir juos pasiektų didesnis kiekis naujų knygų. Dėkoju.

PIRMININKAS. Vyriausybės nuomonė?

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Kultūros ministerijos priemonėje „Aprūpinti bibliotekas naujausia informacija ir dokumentais“ numatyta 2 mln. 712 tūkst. eurų. 2023–2025 metų programai, kadangi

yra tvirtinamas trimetis biudžetas, skirta papildomai 400 tūkst. eurų. Todėl siūlome šiam pasiūlymui nepritarti.

PIRMININKAS. Motyvai už – S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Mieli kolegos, tikrai siūlyčiau pritarti šiam prašymui, nes nėra gražu, kai vis nepavejame Europos Sąjungos vidurkio, kiek skiriama vienam gyventojui. Europos Sąjungos vidurkis yra 1 euras 22 centai, o mūsų tik 1 euras. Noriu priminti, kad Estijoje dvigubai daugiau – per 2 eurus vienam gyventojui. Ir noriu… Nežinau, ar ministrė žino, bet čia yra ir gudrybė, ministerija truputį pagudravo. Pernai šių metų biudžete buvo skirta 500 tūkst., juos ministerija nurėžė, tai yra bibliotekoms neskyrė, pasakydama, kad perkelia tuos pinigus į 2023 metų biudžetą. Taigi teisybę reikėtų atkurti ir tokių gudrybių ministerijoje neturėtų būti. Kviečiu pritarti šiam prašymui.

PIRMININKAS. Balsuosime dėl šio grupės Seimo narių prašymo.

Balsavo 48: už – 40, prieš – 2, susilaikė 6. Pasiūlymui nepritarta.

12 punktas, Seimo nario G. Palucko siūlymas. Prašau.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Gerbiami kolegos, aš esu penkis pasiūlęs, tai kuris iš eilės dabar, jeigu galėtumėte, priminkite, gerbiamas posėdžio pirmininke. Ar čia jokio skirtumo, vis tiek nepritarsite?

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Valstybinis mokslinių tyrimų institutas.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Ačiū. Iš tiesų, kolegos, jau antrus metus mes mėginame išspręsti labai painią situaciją, kai valstybės turtas yra patikėtas valdyti moksliniam institutui ir iš tų lėšų, kurios skirtos mokslinei veiklai, institutas yra priverstas išlaikyti tą turtą, nors tai turėtų daryti ta institucija, kurios balanse tai yra, tai yra Ekonomikos ir inovacijų ministerija. Nors praėjusiais metais buvo sukurta darbo grupė prie Vyriausybės ir tuos klausimus nagrinėjo, per dvejus metus nesugebėjo išspręsti šio finansavimo klausimo. Todėl dar kartą priminsiu, praėjusiais metais registravau panašią pataisą ir dabar registruoju, kad valstybės išlaikomi etalonai, tam tikri standartai, šilumos mato vienetai ir kiti dalykai būtų tvarkingai išlaikomi ir finansuojami iš biudžeto, o ne iš mokslo įstaigos asignavimų. Prašau pritarti. Ačiū.

PIRMININKAS. Taip, dabar Vyriausybės išvada.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Valstybinio mokslinių tyrimų instituto Fizinių ir technologijos mokslų centrui 2023 metų valstybės biudžeto patobulintame projekte papildomai numatyta 3 mln. 521 tūkst. eurų, tai yra 27,2 % daugiau negu praėjusiais metais. Taip pat Lietuvos energetikos institutui patobulintame projekte papildomai numatyta 1 mln. 243 tūkst. eurų, tai yra 21,2 % daugiau, palyginti su praėjusiais metais. Todėl siūlome šiam pasiūlymui nepritarti.

PIRMININKAS. V. Valkiūnas už pasiūlymą pasisakys.

V. VALKIŪNAS (*DPF*). Ačiū, Jurgi. Keista, aišku, girdėti, kad G. Paluckas, socialdemokratai čia buvo valdžioje, vadovavo… Mokslinių institutų yra, mokslininkų nėra, nes patentų nėra. Čia aš keičiu nuomonę ir nepalaikysiu šio įstatymo projekto, nes jeigu nėra grąžos iš to, o yra tik pastatai ir pastatus reikia išlaikyti, o mokslininkų nėra, aš manau, kad reikėtų atiduoti tuos pastatus kitiems, kurie naudingai panaudos. Ačiū.

PIRMININKAS. E. Gentvilas – prieš.

E. GENTVILAS (*LSF*). Noriu atsiklausti. Jeigu kalbantysis prieš buvo užsirašęs už, ar galiu aš atvirkščiai, nes ten man nebeliko vietos? Aš noriu pasisakyti už šito dalyko palaikymą ir čia nepainioti…

PIRMININKAS. Ne, tada nebus gerai, nes Valdemaras taip pat kalbėjo už.

E. GENTVILAS (*LSF*). Ne, Valdemaras kalbėjo prieš. Jis pakeitė nuomonę. Gerai. Aš pasakiau, kad aš palaikau G. Palucko pasiūlymą, bet teko užsirašyti taip, nes V. Valkiūnas visus *subalamūtino*.

PIRMININKAS. Gerai. Balsuosime. Motyvai išsakyti.

Balsavo 50: už – 44, prieš – 2, susilaikė 4. Pasiūlymui nepritarta.

13 punktas. Dar vienas Seimo nario G. Palucko pasiūlymas. (*Balsai salėje*) Prašom pateikti pasiūlymą.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Matau, Valdemaras irgi įdėmiai klauso, todėl pasistengsiu šį kartą tvirčiau argumentus sudėstyti.

Kolegos, Krašuonos stadiono projektas yra ypatingas tuo, jog jis yra vystomas ne tik savivaldybės ar valstybės investicinėmis lėšomis, bet taip pat prie jo prisideda ir regioninė futbolo akademija, kuri piramidės principu ugdo daugiau kaip 1 tūkst. Utenos krašto vaikų ir taiko modernius futbolo sporto algoritmus, kaip reikia ugdyti jaunuosius sportininkus. Tikrai šis projektas, mano galva ir įsitikinimu, nusipelno nacionalinio dėmesio, galėtų atrasti vietos investicinėje programoje ir prisidėti prie savivaldybės ir privataus investitoriaus finansavimo modelio. Ačiū.

PIRMININKAS. Ir Vyriausybės pozicija.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Tai yra savarankiškoji savivaldybės funkcija. Pakeitus Investicijų įstatymą, noriu priminti, Valstybės investicijų programa nebėra pildoma. Dabar projektai yra finansuojami per ministerijų programines eilutes. Valstybės investicijų programos projektui įgyvendinti turėtų būti naudojamos Utenos rajono savivaldybės biudžeto lėšos. Taip pat projektui finansuoti nustatyta tvarka galėtų būti naudojamos Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Sporto plėtros programos priemonėms planuojamos pažangos lėšos. Švietimo, mokslo ir sporto ministerija informavo, kad Utenos rajono savivaldybė švietimo įstaigų sporto aikštyno atnaujinimo programos lėšomis finansuoti pasirinko Utenos Aukštakalnio progimnazijos sporto aikštyną.

Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad savivaldybės 2023 metų prognozuojamos pajamos savarankiškosioms savivaldybės funkcijoms įgyvendinti didesnės 5 mln. eurų, arba 16 %, lyginant su praėjusiais metais, todėl siūlome šiam pasiūlymui nepritarti.

PIRMININKAS. V. Valkiūnas – už pasiūlymą.

V. VALKIŪNAS (*DPF*). Ačiū, Jurgi. G. Paluckas tvirtėja, kol dar perspektyvus, galbūt galimai ir bus premjeras, kas gali žinoti. Utena yra apskrities miestas, ten nėra autostrados, to nėra, to nėra. Turėkime gėdą už Uteną ir palaikykime A. Palucką su geru jo siekiu. Tegul jam sekasi.

PIRMININKAS. Gerai. Matysime, kaip bus su tuo palaikymu. Balsuojame dėl pasiūlymo.

Balsavo 48: už – 40, prieš – 1, susilaikė 7. Pasiūlymui nepritarta.

Kitas G. Palucko pasiūlymas, 14 punktas. Prašau pristatyti.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Nacionalinis kultūros centras.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Taip, kolegos, mes visai neseniai priėmėme įstatymo pataisas dėl dainų švenčių, turime nacionalinį kultūros paveldą ir jį reikia puoselėti. Bet, kolegos, aš priminsiu, jog mūsų šalyje, Lietuvoje, visi saviveiklininkų kolektyvai veikia absoliučiai iš, sakykim, tokių altruistinių paskatų ir profesinės satisfakcijos. Meno kolektyvų vadovai, skirtingai nei Latvijoje ir Estijoje, neturi etatinio finansavimo, kitaip tariant, tie žmonės, kurie apsiima kitiems žmonėms padėti atskleisti savo įvairias menines kultūrines savybes ir taip prisidėti prie bendro, taip pat ir dainų švenčių organizavimo, už tai nieko negauna ir priklauso absoliučiai nuo savivaldybių meilės ir malonės, ir finansinių gebėjimų. Šiuo atveju yra prašoma skirti finansavimą tam, kad bent jau saviveiklininkų meno kolektyvų vadovai galėtų turėti bent jau dalinę kompensaciją, jeigu ne darbo užmokestį už savo atliekamą darbą, ir užtikrintų tokios veiklos tvarumą ir tęstinumą, kad ji nebūtų atsitiktinė. Ačiū.

PIRMININKAS. Vyriausybės nuomonė.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Nacionalinis kultūros centras yra Kultūros ministerijai pavaldi biudžetinė įstaiga, kuriai asignavimus nustato pati Kultūros ministerija. Kultūros ministerijos vykdomai priemonei „Užtikrinti mėgėjų meno veiklos ir tradicinės kultūros tęstinumą, Nacionalinio kultūros centro veiklą“ biudžeto projekte yra numatyta 1 mln. 226 tūkst. eurų. Vyriausybė siūlo pasiūlymui nepritarti.

PIRMININKAS. R. Šarknickas – už pasiūlymą.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Aš pritariu kolegai G. Paluckui. Atkreipkite dėmesį, su kiekviena Dainų švente mažėja meno kolektyvų, tai rodo, kad parama yra būtina meno kolektyvų vadovams, nes darbas yra labai sudėtingas ir sunkus, juolab Kultūros ministerija turėtų parodyti tą dėmesį, ne tik Nacionalinis liaudies kultūros centras. Jie taip pat negauna to deramo finansavimo. Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Tai ir balsuosime dėl šio pasiūlymo.

Balsavo 47: už – 42, prieš nėra, susilaikė 5. Nepritarta pasiūlymui.

Ir dar vienas Seimo nario G. Palucko pasiūlymas dėl 15 pozicijos mūsų lentelėje.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Neformaliojo suaugusiųjų švietimo…

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Taip, kolegos, pasiūlymas yra dėl vadinamojo Trečiojo amžiaus universitetų tinklo. Kolegos, tai yra ypač gražus socialinis kultūrinis reiškinys, kai pagyvenę vyresnio amžiaus žmonės atsisako būti socialiai izoliuoti, buriasi, mokosi, kitus moko ir yra aktyvūs. Tuo mes mažiname, tiesą pasakius, ir kitas problemas, kai žmonės sugalvoja socializuotis sveikatos priežiūros įstaigose ar ieškoti savyje ligų.

Pagrindinė problema yra ta, kad iki šiol mes neturime į tokį gražų reiškinį sisteminio normalaus požiūrio ir finansavimo. Šiandien vėlgi kaip ir saviveikliniai meno kolektyvai priklauso nuo savivaldybių malonės ir finansinių galimybių, taip pat ir Trečiojo amžiaus universitetų tinklas yra priklausomas nuo savivaldybių bei gerų žmonių valios. Tuo tarpu šis reiškinys turi būti sistemiškai tausojamas, prižiūrimas ir auginamas finansuojant arba sudarant galimybę finansuoti pagal projektines paraiškas iš nacionalinio biudžeto. Kolegos, prašau palaikyti siūlymą. Ačiū.

PIRMININKAS. Vyriausybės pozicija.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Įgyvendinant Švietimo plėtros programos pažangos priemonės veiklas dėl mažiau mokytis linkusių visuomenės grupių, tai yra senjorai, žemesnės kvalifikacijos, mažas pajamas gaunantys asmenys, įsitraukimo į neformaliojo švietimo programas, šią veiklą 2023 metais numatoma finansuoti iš Europos Sąjungos socialinio fondo lėšų, todėl Vyriausybė siūlo šiam pasiūlymui nepritarti.

PIRMININKAS. L. Nagienė palaiko pasiūlymą.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Jau praėjusiais metais, gerbiama ministre, apie tai buvo diskutuota ir buvo pažadėta, kad kažkaip spręsime klausimą. Jūs sakote, bus finansuota, bet visiškai neaišku, kaip bus finansuota. Iš tikrųjų mes kalbame apie mokymąsi visą gyvenimą. Skatiname mūsų bendruomenės narius, jau, kaip sakoma, vyresnės kartos žmones, būti aktyviais bendruomenės nariais, įsijungti į bendruomenės gyvenimą. Lygiai taip pat ir finansinio raštingumo. Jie ne tik susiburia, šoka, dainuoja, bet lygiai taip pat ir mokosi, samdo lektorius, vyksta paskaitos. Tikrai kviečiu tai palaikyti. Čia yra tikrai nedidelė suma, 350 tūkst. eurų, būtų parama visos Lietuvos trečiojo amžiaus universitetams, skatintume mokymąsi visą gyvenimą. Ačiū.

PIRMININKAS. Balsuosime dėl pasiūlymo.

Balsavo 53 Seimo nariai: už – 48, prieš nėra, susilaikė 5. Pasiūlymui nepritarta. Pastebėsiu, kad per valandą įveikėme trečdalį pasiūlymų. Vadinasi, likusius dar 2 valandas svarstysime. Po to koks pusvalandis dėl kitų straipsnių.

Toliau 16 punktas. Pasiūlymas 15 Seimo narių. Pirmasis L. Savickas, gal jis pristatys pasiūlymą. Ar L. Savickas nemato, kad jo mikrofonas šviečia?

L. SAVICKAS (*DFVL*). Labai ačiū. Atleiskite, užkalbino valdančiųjų atstovai. Labai trumpai tokiu atveju, nes laikas jau prabėgo. Kalba yra susijusi su Trečiojo amžiaus universitetais ir mūsų bendru siekiu stiprinti mokymąsi visą gyvenimą. Tai yra įtvirtinta ir Nacionaliniame pažangos plane su iškeltais ambicingais tikslais. Konkrečiai apie tai kalbame, mes turime siekį – pasiekti 8 % rodiklį asmenų, kurie mokytųsi visą gyvenimą. Šiuo metu viso labo turime 3 %. Trečiojo amžiaus universitetai – tai viena iš pagrindinių priemonių, realiai galinčių padėti siekti šio tikslo. Dėl to tikrai kuklus prašymas, kad galėtume judėti šio bendro tikslo link. Ačiū.

PIRMININKAS. Vyriausybės pozicija.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Argumentai yra analogiški, kaip išsakyti dėl prieš tai svarstyto pasiūlymo, nes yra susiję su ta pačia tema. Kaip minėjau, 2023 metais numatoma finansuoti šias veiklas iš Europos socialinio fondo lėšų, todėl pasiūlymui siūlome nepritarti.

PIRMININKAS. Ir R. Baškienė palaiko pasiūlymą.

R. BAŠKIENĖ (*DFVL*). Labai trumpas argumentas, nes patys esminiai motyvai buvo išsakyti. Mieli kolegos, savo rinkiminėse apygardose, savo miesteliuose pasidomėkite, kiek daug širdies įdeda į Trečiojo amžiaus universitetų veiklą šie puikūs žmonės, dalyvaukite jų renginiuose ir pajausite širdimi. Tad kitą kartą tikriausiai spausite mygtuką „už“. O ir dabar tikiuosi, kad balsuosite.

PIRMININKAS. Dabar ir pamatysime, kiek bus balsuojančių. Kviečiu balsuoti.

Balsavo 49 Seimo nariai: už – 45, prieš – 1, susilaikė 3. Pasiūlymui nepritarta.

17 punktas. Seimo nario G. Palucko pasiūlymas.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Neįgaliųjų patekimas į patalpas.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Kolegos, čia iš visų mano pasiūlymų epopėjos pats įdomiausias, tiesiog kulminacija. Po intensyvaus susirašinėjimo su Migracijos departamentu dėl patekimo į jų patalpas Utenos skyriuje. Klausimo esmė arba vertė yra 21 tūkst. eurų. Parašius į departamentą, sako, žinote, pinigų neturime. Gerai. Numatysite kitų metų biudžete? Mėginsime. Vėl raštas. Turite pinigų? Ne, biudžete nenumatyta. Žinokite, mums jau kyla minčių patiems Seimo nariams nuvažiuoti ir tą pandusą kokiu nors būdu surinkti. Tiesiog plikomis rankomis. Žinokite, galų gale tai yra garbės reikalas tiek ministerijos, tiek departamento, tiek mūsų Seimo išspręsti šį elementarų klausimą. 21 tūkst. klausimas turi atsirasti Seimo salėje, kad kas nors į jį atkreiptų dėmesį. Bet neįgaliųjų organizacijos Utenoje labai tiesiai ir šviesiai sako: mes negalime patekti į valstybės instituciją. Tai ko vertos tada visos tos integracijos programos? 21 tūkst., kolegos. Kviečiu palaikyti.

PIRMININKAS. Vyriausybės pozicija.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Siūloma išspręsti problemą kitu būdu, tai yra Vidaus reikalų ministerija 2023 metų I ketvirtį Migracijos departamento padalinį Utenoje perkels į naujas patalpas, kuriose jau bus įrengtas patekimas į patalpas neįgaliesiems, ir taip bus išsprendžiama problema. 2023 metų I ketvirtį.

PIRMININKAS. V. Valkiūnas – už.

V. VALKIŪNAS (*DPF*). Ačiū, Jurgi. Jūsų koalicijoje daug liberalų, todėl patariu daugiau atvirų durų dienų taikyti visiems migrantams, ir tada išsispręs tie klausimai, ir lėšų minimizuosime dar daugiau.

PIRMININKAS. K. Masiulis – prieš.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Aš už, kaip ir buvo pasiūlyta, kaip G. Paluckas pasiūlė, kad susidėtų socdemai ir išspręstų tą problemą. Tikrai čia yra gražus gestas.

PIRMININKAS. Gerai, balsuojame dėl pasiūlymo.

Balsavo 49 Seimo nariai: už – 41, prieš – 1, susilaikė 7. Pasiūlymui nepritarta. A. Nekrošius dėl vedimo tvarkos.

A. NEKROŠIUS (*LVŽSF*). Taip, dėl vedimo tvarkos, pirmininke. Žiūrint į įdėtų kortelių skaičių susidaro įspūdis, kad salėje neturime 71 Seimo nario. Galbūt čia be reikalo stengiamės ir balsuojame, galbūt galėtumėte vieną balsavimą ir registraciją ar ką nors padaryti, pažiūrėti, ar yra 71 Seimo narys? Ačiū.

PIRMININKAS. Šioje mūsų salėje tokių stebuklų ne kartą būta. Kartais atrodo, kad labai daug sėdinčių opozicijos pusėje, bet registruojasi ir žiūri – nėra nė vieno. Manau, kad mes jau esame šiek tiek pripratę prie tų stebuklų, gal nebetikrinkime čia nieko.

18 punktas. Seimo nario A. Dumbravos pirmasis pasiūlymas. Prašom.

A. DUMBRAVA (*LVŽSF*). Ačiū, pirmininke. Labai Visaginas vienas, negalima sakyti, kad vienas, bet pats jauniausias Lietuvos miestas, daug jaunimo. Noriu padėkoti praeitai Vyriausybei, kad surado savyje jėgų ir pinigų, kad būtų irklavimo bazė pastatyta po Londono olimpinių žaidynių. Tačiau Visagino miestas turi stadioną, neblogą stadioną, kurio dirbtinę dangą reiktų pakeisti. Taip pat reikia padaryti ir vandens nuotekas nuo to stadiono, taip pat laistymo įrangą pastatyti, todėl ir prašo. Prašome 320 tūkst. eurų būtent šiems darbams atlikti, kad Visagino miesto jaunimas galėtų sportuoti ir prasmingai leisti laisvalaikį. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Vyriausybės nuomonė.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Tai yra savivaldybės savarankiškoji funkcija, ne Valstybės investicijų programos. Projektui įgyvendinti turėtų būti naudojamos Visagino savivaldybės biudžeto lėšos, taip pat projektui finansuoti nustatyta tvarka galėtų būti naudojamos Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Sporto plėtros programos priemonėms planuojamos pažangos lėšos. Savivaldybės 2023 metų prognozuojamos pajamos savarankiškosioms savivaldybės funkcijoms įgyvendinti yra didesnės 4 mln. eurų, arba beveik 20 %, palyginti su praėjusiais metais. Todėl Vyriausybė siūlo šiam pasiūlymui nepritarti.

PIRMININKAS. A. Nekrošius parems pasiūlymą?

A. NEKROŠIUS (*LVŽSF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Faktiškai dėl daugelio siūlymų ministerijos ir Vyriausybės argumentai yra tie patys – savivaldybėms finansavimo siūloma ieškoti kaž-

kur savo viduje, bet realiai finansavimą gana sudėtinga rasti. Todėl Vyriausybės požiūris ar indėlis tikrai galėtų būti reikšmingesnis. Gerbiamo kolegos A. Dumbravos siūlymas tikrai vertas dėmesio ir, manau, jį reikėtų palaikyti.

Dėl balsavimo. Vis dėlto aš nematau 71 įdėtos kortelės, tai vis dėlto reikėtų pasitikrinti, gal čia be reikalo balsuojame.

PIRMININKAS. Balsuosime, matysime, kiek šį kartą bus. Kviečiu visus kolegas balsuoti, kad opozicijai būtų ramiau. Galima gi balsuoti ir juodai, tai yra tik registruojantis. (*Balsai salėje*) Nedarau įtakos, kaip balsuoti.

Balsavo 48: už – 39, prieš – 1, susilaikė 8. Pasiūlymui nepritarta.

19 punktas – kitas A. Dumbravos pasiūlymas. Prašau jį pateikti.

A. DUMBRAVA (*LVŽSF*). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiama ministre, mano dar du siūlymai buvo dėl atsinaujinančių energijos šaltinių panaudojimo skatinimo, aplinkai palankių technologijų diegimo. Senjorų dienos centro kūrimas gerina gyvenimo kokybę pasienio regionuose, taip pat Visagine. Buvo du siūlymai, aš siūlau už juos nebalsuoti, nes nematau prasmės. Ačiū.

PIRMININKAS. Autorius atsiima pasiūlymus, neprašo balsuoti. Ačiū už sutaupytą laiką. Tada 21 punktas – Seimo nario J. Varkalio pasiūlymas. Gerbiamas Jonai Varkaly, jūsų pasiūlymas, pristatykite jį.

J. VARKALYS (*LSF*). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Norėčiau pristatyti pasiūlymą dėl Plungės rajono Kulių gimnazijos. Ji pastatyta 1957 metais ir rekonstruojama jau bent penkerius metus. Rekonstrukcija iš tikrųjų turėtų būti užbaigta, jeigu būtų atsižvelgta į šį pasiūlymą, 2023 metais. Plungės rajono savivaldybė šiam objektui užbaigti 2023 metais planavo skirti 200 tūkst. eurų.

Gerbiama ministre, prašome rasti galimybę paskirti šiam objektui užbaigti 410 tūkst. eurų, kad užtikrintume sanitarines sąlygas mokykloje, gimnazijoje, ir taip pat saugą, nes ten yra elektrifikacijos, vandentiekio ir kitų dalykų, kurie tikrai kelia pavojų dirbančiam personalui ir besimokantiems gimnazistams. Ačiū.

PIRMININKAS. Išklausysime Vyriausybės nuomonę.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Šiam ne Valstybės investicijų programos projektui finansuoti iš Švietimo, sporto ir mokslo ministerijos dotacijų savivaldybėms turtui įsigyti numatyta 2023 metais 469 tūkst. eurų, taip pat atitinkamai asignavimai 2024 ir 2025 metais, todėl papildomiems pakeitimams siūlome nepritarti.

PIRMININKAS. V. Valkiūnas remia pasiūlymą.

V. VALKIŪNAS (*DPF*). Taip, ačiū, Jurgi. J. Razma džiaugiasi Seimo stebuklais. Tačiau jau priprato ir tapo nebe stebuklais, o kasdienybe. Blogai, kai stebuklai tampa kasdienybe, nebeturime stebuklų. Aš manau, Plungės gimnazijos mokiniai ir mokytojai nori, kad būtų tas stebuklas, kad gimnazijos neuždarytų dėl sanitarinių sąlygų, o kad ji klestėtų, kad mokiniai gerai mokytųsi, mokytojai būtų motyvuoti. Todėl reikia palaikyti labai gerą J. Varkalio pasiūlymą.

PIRMININKAS. Gerai, balsuosime dabar už tą gerą pasiūlymą.

Balsavo 49: už – 47, prieš – 1, susilaikė 1. Pasiūlymas neparemtas.

Toliau Seimo nario A. Verygos kompleksinis pasiūlymas. Kviečiu pristatyti visus to pasiūlymo punktus.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Dėkoju, pirmininke. Mano siūlymas yra susijęs su sveikatos apsauga. Sveikatos reikalų komitete dar svarstant pirminį biudžeto variantą buvo paminėta, kad trūksta 16 mln. eurų tam tikroms labai svarbioms sritims finansuoti. Po korekcijų dalis tų lėšų buvo rasta, bet tikrai ne visos. Todėl mano siūlyme yra siūloma skirti papildomai 8 mln. 212 tūkst. eurų Sveikatos apsaugos ministerijai, juos paskirstant tokioms sritims. Tai yra 2 mln. eurų skirti papildomai pacientų pavėžėjimo platformai vystyti, nes buvo paminėta, kad tik dalis pinigų yra rasta ir tai iš europinių lėšų, kas užtruks, o tos platformos reikia dabar. Taip pat 742 tūkst. eurų apmokėti už embrionų saugojimą, 2 mln. 600 tūkst. eurų darbo užmokesčio fondui Sveikatos apsaugos ministerijai pavaldžių įstaigų darbuotojams, nes žinome, koks yra didžiulis darbuotojų trūkumas jau dabar ten. Jis ir per kovidą buvo aiškiai matomas. Taip pat 591 tūkst. eurų SAM pavaldžioms įstaigoms išlaikyti. 1 mln. 204 tūkst. eurų valstybės medicinos rezervui papildyti. Tai tikrai yra santykinai simbolinė suma, žinant, kad turi valstybė visgi ruoštis ir išorės grėsmėms. 174 tūkst.

eurų naujų vaistų registracijai Lietuvoje ir įtraukti juos į kompensavimo sistemą. 840 tūkst. eurų žemo slenksčio paslaugoms finansuoti.

Tikrai visos sritys yra labai svarbios. Tikrai pasižiūrėjome biudžetų sulyginimą, visgi jos ne visos yra padengtos. Kviečiu pritarti šiam siūlymui.

PIRMININKAS. Vyriausybės nuomonė.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Būtų galima sakyti, kad Vyriausybė pritarė iš dalies, jeigu jūs būtumėte atkreipęs dėmesį į tuos sprendimus, kurie buvo padaryti registruojant antrą biudžeto projektą. Tarp pirmo ir antro biudžeto svarstymo Seime buvo Vyriausybėje pritarta trims pakeitimams iš jūsų išvardintų septynių, tai yra 742 tūkst. eurų apmokėti už embrionų saugojimą, 1 mln. 204 tūkst. valstybės medicinos rezervui papildyti bei 840 tūkst. eurų žemo slenksčio paslaugoms finansuoti. Kadangi Vyriausybė turėjo traktuoti jūsų pasiūlymą kaip pasiūlymą dėl jau antro biudžeto varianto, tai tiesiog sprendimas yra nepritarti. Tiesiog atkreiptinas dėmesys, kad dalis šių sprendimų jau yra atliepta registruojant antrą biudžeto variantą, todėl šiam konkrečiam pasiūlymui Vyriausybė siūlo nepritarti.

PIRMININKAS. Balsuosime dėl šio pasiūlymo.

Balsavo 49: už – 41, prieš – 1, susilaikė 7. Pasiūlymui nepritarta.

23 punktas. Devynių Seimo narių pasiūlymas. Kaip suprantu, L. Nagienė, įrašyta pirmoji, čia pristatys. Prašau.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama ministre, kalbėsiu apie Lietuvos Respublikos teismus. Realiai yra prašymas skirti papildomai darbo užmokesčiui – ne teisėjams, bet, akcentuoju, teismų padėjėjų pareigybei. Mes dabar žinome, kad ženkliai didėja minimalioji mėnesinė alga, tai jų atlyginimas visiškai beveik nesiskirs realiai nuo techninio personalo, kuris uždirbs minimaliąją mėnesinę algą. Ir pašto paslaugoms. Jau 2022 metais visą 1 mln. eurų jie yra įsiskolinę paštui. Tai dar trūktų 500 tūkst. Tai iš viso prašome 1 mln. 365 tūkst. skirti papildomai Lietuvos Respublikos teismams. Ačiū.

PIRMININKAS. Vyriausybės nuomonė.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Patobulintame įstatymo projekte buvo skirta papildomai 500 tūkst. eurų pašto paslaugoms. Iš viso 2023 metais papildomai pašto paslaugoms numatyta 2 mln. eurų. Taip pat 2023 metų biudžeto projekte teismams papildomai numatyta 3 mln. 500 tūkst. eurų minimaliajai mėnesinei algai, baziniam dydžiui, darbuotojų pagal darbo sutartis žemiausiems koeficientams padidinti bei priedams už tarnybos Lietuvos valstybei stažą mokėti ir Baudžiamojo proceso kodekso 140 straipsnio pakeitimui įgyvendinti užtikrinant papildomą apylinkių teismų budėjimą. Skirti daugiau šiuo metu nėra finansinių galimybių, todėl siūlome pasiūlymui nepritarti.

PIRMININKAS. Atsirado kalbančių dėl motyvų. L. Girskienė už pasiūlymą.

L. GIRSKIENĖ (*LVŽSF*). Iš tiesų jau nebejuokinga darosi dėl situacijos prokuratūroje, teismuose ir kitur, pas mus pradėjo vaikščioti teisėjai su įvairiais skundais, kad net techninės būklės pastatai nebeatitinka. Negi neįmanoma biudžete rasti nedidelės sumos, kad bent truputėlį ta situacija pagerėtų. Tiek darbo užmokestis, tiek susikaupusios skolos, tiek padidėjusios elektros energijos ir šildymo sąskaitos ir taip pat techninei pastatų būklei atstatyti, kad būtų galima juos eksploatuoti.

Aš siūlau palaikyti Seimo nariams šitą pasiūlymą, atsižvelgti į teisėsaugos institucijų prašymą.

PIRMININKAS. Balsuosime dėl šio pasiūlymo.

Balsavo 53: už – 45, prieš – 1, susilaikė 7. Nepritarta pasiūlymui.

Dabar toliau, dėl 24 ir 25 yra Seimo nario J. Baublio pasiūlymai. Prašysiu autorių informuoti, ar prašysite balsuoti atskirai, ar kartu dėl abiejų.

J. BAUBLYS (*LSF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, Varėnos „Ąžuolo“ gimnazija yra viena didžiausių savivaldybės mokyklų ir vienintelė gimnazija Varėnos mieste. Gimnazijos pastatai yra senos statybos, 1966–1969 metų statybos, todėl jų eksploatacijos kaštai yra labai dideli. Siekiant pagerinti mokinių mokymosi ir darbuotojų darbo sąlygas bei taupyti šilumos energijos resursus ir išlaidas, gimnazijos pastatus būtina renovuoti. Siūlau skirti Varėnos „Ąžuolo“ gimnazijos pastatų modernizavimo projektui parengti ir bendrajai ekspertizei atlikti 70 tūkst. eurų ir prašau už kiekvieną atskirai balsuoti. Ačiū.

PIRMININKAS. V. Valkiūnas remia pasiūlymą. (*Balsai salėje*) Tiesa, prieš tai Vyriausybės išvada.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Tai yra savarankiškoji savivaldybės funkcija ir ne Valstybės investicijų programos projektui įgyvendinti turėtų būti naudojamos Varėnos rajono savivaldybės biudžeto lėšos, taip pat projektui finansuoti nustatyta tvarka galėtų būti naudojamos Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos „Tūkstantmečio mokyklų“ programai įgyvendinti planuojamos pažangos lėšos. Savivaldybės 2023 metų prognozuojamos pajamos savarankiškosioms funkcijoms vykdyti didesnės beveik 3 mln. 100 tūkst. eurų, arba 15,5 %, palyginti su 2022 metais, todėl Vyriausybė siūlo pasiūlymui nepritarti.

PIRMININKAS. Motyvai. V. Valkiūnas – už.

V. VALKIŪNAS (*DPF*). Ačiū, Juozai. Aš nors ir iš Šiaurės, bet, kolegos, palaikome Pietų Lietuvą, Varėną, gimnaziją, nes tai yra mokiniai, tai yra sanitarinės sąlygos, kad neuždarytų Varėnos gimnazijos. Palaikome J. Baublį, nes baubliai ten gyvena Pietų Lietuvoje, jis rūpinasi savo kraštu, todėl, kolegos, turime palaikyti Pietų Lietuvą ir Varėną. Už gimnaziją.

PIRMININKAS. R. Žemaitaitis – prieš.

R. ŽEMAITAITIS (*LRF*). Aš, priešingai, noriu informuoti gerbiamą kolegą J. Baublį, kad pagal valdančiosios daugumos koalicinį susitarimą, kurį pasirašėte 2010 metų lapkričio mėnesį, Varėnoje išvis nebeliks nė vienos gimnazijos, numatyta Tūkstantmečio gimnazija. Dabartinė ministrė ir dabartinė premjerė planuoja tenai padaryti tiktai progimnaziją, aštuonmetę ir keturmetę. Nelabai suprantu, kam jūs čia dar norite skirti pinigų. O geriausias variantas, jeigu jūs siūlytumėte, kad ten atsidarytų Karalienės Mortos gimnazija arba Karalienė Morta privačią gimnaziją atidarytų, užsienio reikalų ministro žmonos, tikrai pinigų būtų. Jums toks į priekį, į ateitį, pervadinkite gimnaziją Karalienės Mortos ir įsileiskite akcininkus, kaip į „Ignitį“ D. Kreivys įsileido.

PIRMININKAS. Balsuojame dėl pasiūlymo.

Balsavo 54 Seimo nariai: už – 49, prieš – 1, susilaikė 4. Nepritarta.

Kitas J. Baublio pasiūlymas, lentelės 25 punktas.

J. BAUBLYS (*LSF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Visų pirma noriu gerbiamam R. Žemaitaičiui atsakyti, kad šita gimnazija tikrai buvo, yra ir bus. Ji – ta vienintelė palikta.

Toliau. Gerbiama ministre, Varėnos rajono savivaldybė, siekdama tinkamai įamžinti Dainavos apygardos partizaninį judėjimą ir partizanų vado A. Ramanausko-Vanago atminimą, įgyvendina projektą „Memorialo Dainavos apygardos partizanams atminti Merkinės miestelyje, Varėnos rajone, sutvarkymas“. Memorialo teritorijoje, užimančioje apie 1,5 hektaro plotą, amžino poilsio atgulę apie 139 partizanai, ryšininkai ir jų rėmėjai. Yra pastatyta koplyčia ir apie 136 kryžių.

Šiuo metu tai yra didžiausias teritoriniu atžvilgiu memorialas Lietuvoje partizanams ir tremtiniams atminti. Tačiau jis nėra deramai sutvarkytas ir pritaikytas vietos bendruomenei bei turistams iš Lietuvos ir užsienio lankyti. 2020 metais, gavus 50 tūkst. eurų finansavimą iš valstybės biudžeto ir skyrus 12 tūkst. 500 eurų iš savivaldybės biudžeto, buvo parengti viso memorialo komplekso ir muziejaus pastato techniniai projektai bei pradėti koplyčios tvarkymo darbai. Pažymėtina, kad projektu siekiama sukurti erdvę, kuri reprezentuotų ne tik Varėnos krašto ar Dzūkijos, bet ir Lietuvos istoriją ir partizaninį judėjimą. Todėl siūlau skirti tęstiniam projektui „Memorialo Dainavos apygardos partizanams atminti Merkinės miestelyje, Varėnos rajone, sutvarkymas“ 250 tūkst. eurų memorialo inžinerinių statinių remonto darbams pradėti. Ačiū.

PIRMININKAS. Vyriausybės nuomonė.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Tai yra savivaldybės savarankiškoji funkcija ir ne Valstybės investicijų programos projektui finansuoti turėtų būti naudojamos Varėnos rajono savivaldybės biudžeto lėšos. Kaip minėjau, šios savivaldybės prognozuojamos pajamos savarankiškosioms funkcijoms vykdyti didesnės beveik 3 mln. 100 tūkst. eurų, arba 15,5 %, palyginus su praėjusiais metais, todėl Vyriausybė siūlo nepritarti.

PIRMININKAS. Balsuojame, nes dėl motyvų niekas neužsirašė.

Balsavo 56 Seimo nariai: už – 51, prieš – 1, susilaikė 4. Nepritarta.

Seimo nario T. Bičiūno pasiūlymas dėl 26 punkto. Prašom autorių pristatyti pasiūlymą.

T. BIČIŪNAS (*LSDPF*). Ačiū už suteiktą žodį. Aš tai paprastai – siūlau laikytis įstatymo, nes Sporto įstatymo 12 straipsnyje yra nuostata, nustatanti, kad įgyvendinant bendrojo ugdymo programas yra privalomos trys fizinio ugdymo pamokos. Man labai gaila, kad šiandien to įstatymo mes ne visai laikomės ir nėra numatyta finansavimo, kad 9 ir 10 klasėse ta trečioji pamoka atsirastų.

Todėl aš siūlau Vyriausybei, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai numatyti papildomus 4 mln. 680 tūkst. eurų, kad privaloma trečia fizinio ugdymo pamoka atsirastų jau nuo kitų metų. Ačiū.

PIRMININKAS. Vyriausybės nuomonė.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos asignavimuose sportui finansuoti numatyta 68 mln. 684 tūkst. eurų, tai išties nemažos lėšos. Tačiau, pritarus trečiai fizinio ugdymo pamokai 9 ir 10 klasėse nuo 2023 m. rugsėjo 1 d., 2024 metams atsirastų papildomas finansinis įsipareigojimas jau virš 9 mln. eurų. Vyriausybė siūlo nepritarti.

PIRMININKAS. Ir dėl motyvų už – R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (*LRF*). Iš tiesų man yra keista. Jeigu aš prieš tai vieną kitą pasiūlymą *pašpilkuodavau*, tai čia gana rimtas dalykas. Tiek gerbiama finansų ministrė, tiek krašto apsaugos ministras yra iš valdančiosios daugumos. NSG komiteto pirmininkas yra iš valdančiosios daugumos. Kriminalinės žvalgybos komisijos pirmininkas yra iš valdančiosios daugumos. Jūs gi puikiai žinote, kad paskutinius ketverius penkerius metus Krašto apsaugos ministerija signalizuoja apie jaunimo ir jaunuolių netinkamumą karinei tarnybai. Jūs puikiai fiksuojate skaičius, kad nuo 30 % iki 37 % šiandien jaunimas fiziškai nėra pasirengęs atlikti privalomąją karo tarnybą. Ir jūs šiandien sprendžiate klausimą dėl 4 mln. 600 tūkst., kai KAM'o biudžetas šiandien 2 mlrd.

Man šiandien yra protu nesuvokiama, apie ką jūs kalbate. Jeigu mes kalbame apie sveiką gyvenseną, kalbame apie tuos jaunuolius, kurie galės ginti Lietuvos valstybę esant pavojingai situacijai, mes nesugebame surasti biudžete 4 mln. 600 tūkst., tai klausimas tada yra, koks tas valstybės prioritetas? Ar jūs galvojate, kad metalo gelžgaliai apsaugos mus, Lietuvą? Ne. Metalo gabalai tikrai mūsų neapsaugos. Apsaugos protas ir fizinė parengtis. Ir tą šiandien akivaizdžiai matote Ukrainoje, matote, kokius rusai paliegusius savo kariškius siunčia: su kaliošais, su guminiais ir vos pastovinčius. Tai toks vaizdas, kad jūs nenorite, kad jaunimas turėtų fizinę parengtį, būtų sportiškai tvirtas ir apgintų mūsų valstybę.

Klausimas yra, koks tada yra prioritetas ir koks valstybės yra tikslas? Tikrai kviečiu visus balsuoti už.

PIRMININKAS. Balsuojame dėl šio pasiūlymo.

Balsavo 55 Seimo nariai: už – 48, prieš – 1, susilaikė 6. Nepritarta.

27 punktas – aštuonių Seimo narių grupės pasiūlymas. Matyt, D. Griškevičius jį pristatys.

D. GRIŠKEVIČIUS (*DFVL*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Siūloma skirti 10 mln. 600 tūkst. eurų Šiaulių geležinkelio atšakai, vedančiai į Šiaulių regiono ekonominį mazgą Šiaulių LEZ'ą, oro uostą ir Lietuvos kariuomenės valdomas teritorijos prieigas, ir krovos infrastruktūrai. Argumentai už: tai yra tęstinis projektas, jau praėjusiais metais buvo dalis atšakos įrengta savivaldybės ir Susisiekimo ministerijos lėšomis. Labai svarbus aspektas, kad gavus šį finansavimą yra pasirašyta rangos sutartis, būtų galima iki kitų metų įsisavinti 5 mln. 500 tūkst. papildomo finansavimo iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų, taip pat prie kitos projekto dalies prisideda ir pati savivaldybė. Šį projektą tikrai palaiko Šiaulių regiono plėtros taryba ir visos savivaldybės, esančios apskrityje, bei asocijuotos verslo struktūros.

Tikėtina, kad gavus šią paramą projektas tikrai galėtų būti baigtas ir įgyvendintas, nes kitu atveju, tiesiog turbūt reikia pripažinti, negavus šiais metais šios sumos, praradus Europos Sąjungos lėšas, vėl šis projektas įsišaldytų daugeliui metų į priekį.

PIRMININKAS. Išklausykime Vyriausybės nuomonės.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Karinio mobilumo projektai turi būti planuojami centralizuotai, jų prioritetiškumas vertinamas visos valstybės, o ne atskirų savivaldybių lygmeniu. Projektas pirmiausia reikalingas Šiaulių laisvajai ekonominei zonai plėtoti ir Krašto apsaugos ministerijos nebuvo išskirtas kaip prioritetinis. Taip pat pažymėtina, kad atsižvelgiant į Šiaulių LEZ'o ir pramoninio parko svarbą Susisiekimo ministerija 2020 metais skyrė 3 mln. 700 tūkst. eurų valstybės biudžeto lėšų projekto pirmam etapui, 1,4 kilometro geležinkelio atšakai iki Šiaulių pramoninio parko teritorijos įrengti. Manytina, kad Šiaulių miesto savivaldybė turėtų ieškoti būdų pritraukti privačias investicijas projekto antram etapui įgyvendinti arba įvertinti galimybę panaudoti naujo 2021–2027 metų laikotarpio Europos Sąjungos fondo investicijas verslo aplinkai gerinti, todėl Vyriausybė siūlo nepritarti.

PIRMININKAS. S. Tumėnas – už.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Ačiū. Gerbiami tautos atstovai, šios geležinkelio atšakos reikia ne D. Griškevičiui, ne R. Baškienei ar S. Tumėnui. Jos reikia ne tik Šiauliams, o jos reikia visai Lietuvai ir visoms valstybėms NATO narėms. Aš noriu priminti, ką sakiau per biudžeto svarstymą, kad neturtingas moka du kartus. Jau buvo viena galimybė, jeigu valstybė būtų investavusi į šitą geležinkelio atšaką, būtų sugrįžę pinigai, kai kariuomenė traukėsi iš Afganistano. Lygiai tiek pat lėšų būtų gavęs Šiaulių miestas ir valstybė. Taigi šia atšaka būtų gabenami kroviniai ir taikūs, ir tie, kurie garantuoja taiką. Ši atšaka veda į ekonominį mazgą, Šiaulių LEZ'ą ir Šiaulių oro uostą, kaip pasakė ministrė, bet ji ypač svarbi ir Lietuvos kariuomenei, ir NATO valstybėms. Šių dienų kontekste tą norėčiau pabrėžti, nes ateis momentas, kai gailėsimės, kad tos atšakos nėra. Ačiū. Kviečiu pritarti šiam projektui.

PIRMININKAS. Balsuosime dėl šio pasiūlymo.

Balsavo 53: už – 48, prieš – 1, susilaikė 4. Pasiūlymui nepritarta.

28 punktas. Trijų Seimo narių pasiūlymas. Z. Balčytis turbūt pristatys.

Z. BALČYTIS (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama ministre, mano pirmas pasiūlymas bus apie valstybinės reikšmės krašto kelią, tai yra Kaunas–Jurbarkas–Šilutė–Klaipėda. Jis yra respublikinis ir jame vyksta ypač intensyvus eismas. Šio kelio išasfaltavimas sudarytų dideles prielaidas ekonominiam vystymuisi, kaimyninių regionų progresui ir, aišku, darbo rinkos plėtrai. Visa tai duotų didelę naudą ir pačiai valstybei. Šiam keliui suremontuoti ir atstatyti atskirais etapais reikėtų 7 mln. 900 tūkst. eurų. Todėl labai prašau pritarti ir skirti lėšų šiam projektui užbaigti. Ačiū.

PIRMININKAS. Vyriausybės nuomonė.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). 2023 metų Kelių priežiūros ir plėtros programai finansuoti numatytas toks pat finansavimas kaip praėjusiais metais, tai yra 543 mln. 200 tūkst. eurų. Be to, didžiąją dalį 2023 metais planuojamų valstybės vardu pasiskolinti lėšų karino mobilumo ir dvigubo naudojimo infrastruktūros projektams finansuoti numatoma skirti Kelių priežiūros ir plėtros programos objektams papildomai finansuoti, tai yra valstybinės reikšmės kelių tinklui plėsti ir tobulinti pritaikant šį tinklą kariniam mobilumui. Sprendimą dėl papildomų lėšų skyrimo konkrečiam projektui vis dėlto turi priimti Susisiekimo ministerija, atsakinga už Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų paskirstymą. Todėl Vyriausybė siūlo šiam pasiūlymui nepritarti.

PIRMININKAS. V. Valkiūnas pasisakys už pasiūlymą.

V. VALKIŪNAS (*DPF*). Ačiū, Jurgi. Labai teisingą klausimą iškėlė Z. Balčytis dėl valstybinės reikšmės kelių remonto, atstatymo, rekonstrukcijos. Pas mus, nuo Biržų į Rygos pusę, irgi gėda – tarptautinės reikšmės kelias, kai po karo išasfaltavo, taip daugiau ir nėra remontuojamas, atstatomas. Aš manau, kaip ministrė pasakė, 543 mln., tai jeigu premjerė rado milijardą taip sušvilpusi, sušokusi pagal roko muziką, aš manau, gali dar 500 mln. rasti ir patenkinti ir Z. Balčyčio poreikius, ir Biržų, ir kitų miestų, kad valstybinės ir vietinės reikšmės keliai būtų kaip saldainiai, kaip Vokietijoje, būtų malonu keliauti ne tik Kęstučiui Mažeikai, bet ir Kęstučiui Masiuliui, kad neišduotų Kelmės, į Kelmę nuvažiuotų komfortiškai, prisimintų Kelmę. Todėl palaikome šiuos gerus pasiūlymus. Ačiū.

PIRMININKAS. Balsuosime dėl siūlymo.

Balsavo 51: už – 45, prieš nėra, susilaikė 6. Pasiūlymui nepritarta.

29 punktas. 14 Seimo narių pasiūlymas. L. Savickas, matyt, pristatys.

L. SAVICKAS (*DFVL*). Gerbiami kolegos, dar vienas klausimas, į kurį norėčiau atkreipti dėmesį. Kolegos, mes patys esame įsipareigoję, priėmę įstatymo nuostatas, numatančias teisinį pagrindą įsteigti Darnaus judumo fondą. Lygiai taip pat įsipareigojome, ypač tai darė ši Vyriausybė derėdamasi su Europos Komisija, kad mes šį fondą ne tik įsteigsime, bet ir užtikrinsime pastovų jo finansavimą kaip būtiną sąlygą gauti RRF lėšas. Tačiau pagal tai, ką matome šiandien, fondas tikriausiai bus, bet lėšų ir realių veiksmų dėl to fondo mes nematysime. Tai kelia realią riziką tam, ar iš tikrųjų mes galėsime naudotis RRF lėšomis. O tos lėšos ypač jautrios ir savivaldai, kuri numato realias priemones būtent iškeltiems tikslams įgyvendinti. Taigi siūlome neberizikuoti prarasti RRF finansavimą, pritarti ir skirti lėšas. Ačiū.

PIRMININKAS. Vyriausybės nuomonę išklausysime, bet reikėtų kaip nors sumažinti foninį triukšmą salėje, nes beveik negirdime pasiūlymų autorių. Prašau, ministre.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Aš pirmiausia noriu priminti, kad Darnaus judumo fondo steigimas buvo vienareikšmiškai siejamas su automobilių taršos mokesčio priėmimu ir turėjo būti finansuojamas iš to šaltinio. Kadangi Seimas manė, kad tas įstatymas yra nereikalingas, nuolatinio to fondo pajamų šaltinio nėra. Tačiau Vyriausybė, matydama, kad toks įsipareigojimas yra plano „Naujos kartos Lietuva“ rodikliuose, steigia Darnaus judumo fondą ir jam yra numatomas finansavimas, tai yra skatinant darnų judumą šiai pažangos priemonei 2023 metais yra numatoma 3 mln. 700 tūkst. eurų, 2024 metais – 7 mln. 200 tūkst. eurų valstybės biudžeto lėšų bei 25 mln. 800 tūkst. eurų Europos Sąjungos pažangos paramos lėšų. Todėl Vyriausybė siūlo šiam pasiūlymui nepritarti.

PIRMININKAS. V. Ąžuolas kalba už.

V. ĄŽUOLAS (*LVŽSF*). Iš tikrųjų, kai išgirdau iš ministrės, kad nebuvo taršos fondo ar dar ko nors, tai taršos mokestis yra renkamas. Įstatyme netgi yra parašyta, kam tas mokestis turi būti skiriamas, deja, jūs to nevykdote ir nedarote. Aišku, šiai Vyriausybei nusižengti įstatymui ne naujiena, bet turbūt ir kita tradicija – nenaudoti RRF lėšų – tęsis toliau. Dvejus metus nesugebėjote pateikti paraiškų gauti RRF lėšas, tai turbūt per likusius dvejus irgi nebespėsite. Šis pasiūlymas turbūt bent iš dalies taisytų tą klaidą, bet matant valdančiųjų nusiteikimą, tai kaip šuva ant šieno – nei pats valgo, nei kitiems duoda. Europos Sąjunga mums padėkos, kad nenaudojame Europos pinigų, galėsime juos atiduoti kitiems.

PIRMININKAS. Balsuojame dėl pasiūlymo.

Balsavo 52: už – 48, prieš – 2, susilaikė 2. Pasiūlymui nepritarta.

PIRMININKAS. 30 punktas. 16 Seimo narių pasiūlymas. Bene didžiausias savo finansine apimtimi. L. Savickas pristatys.

L. SAVICKAS (*DFVL*). Labai ačiū, gerbiamas pirmininke. Kadangi, kaip sakėte, bene didžiausias, tai ne veltui tikriausiai ir mano paskutinis šiandien pristatomas pasiūlymas.

Dabar labai rimta tema. Manau, kad visi ne kartą girdėjome ir dalyvavome, ir rėmėme daugybę socialinių iniciatyvų tam, kad iš tikrųjų galėtume užtikrinti deramą ir reikiamą saugumą savo keliuose, tačiau patys taip pat puikiai naudojamės keliais ir žinome, kokia yra jų būklė. Būtent kelių būklė yra vienas iš pagrindinių faktorių, kuris ir lemia tuos nelaimingus įvykius, apie kuriuos, deja, tenka girdėti. Daugiau kaip trečdalis šalies kelių yra blogos būklės. Ta informacija, kurią mes girdėjome ir Ekonomikos komitete iš atsakingo ministro, kad lygiai tas pačias lėšas, kokios yra numatytos šiemet, palieka kitiems metams, *de facto* reiškia ne išlaikymą tų pačių darbų, kokie numatyti ir suplanuoti šiems metams, bet šių darbų mažėjimą. Tai reiškia užkodavimą šių problemų, kelių nepriežiūros problemų, saugumo keliuose problemų, ateityje. Labai tikiuosi, kad šiam pasiūlymui pagaliau galėsime pritarti taip, kaip, pabrėžiu, pirmojo svarstymo metu pritarė ir pats Ekonomikos komitetas. Ačiū.

PIRMININKAS. Vyriausybės nuomonė.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Kelių priežiūros ir plėtros programai finansuoti 2023 metais numatytas praėjusių metų lygis, tai yra 543 mln. 200 tūkst. eurų. Be to, kaip minėjau, didžiąją dalį 2023 metais planuojamų valstybės vardu pasiskolinti lėšų karinio mobilumo, dvigubo naudojimo infrastruktūros projektams finansuoti numatoma skirti Kelių priežiūros ir plėtros programos objektams papildomai finansuoti, tai yra valstybinės reikšmės kelių tinklui plėsti ir tobulinti pritaikant šį tinklą kariniam mobilumui, todėl šiam papildomam siūlymui siūloma nepritarti.

PIRMININKAS. R. Tamašunienė – už pasiūlymą.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LRF*). Pasiūlymas iš tiesų… Ministre, jūs vis pabrėžiate, kad paliekamas to paties lygio finansavimas, o darbų, kalbant apie kelių infrastruktūrą, kainos išaugo 30 %. Vadinasi, apimtys kitais metais bus mažesnės. Jeigu karinį mobilumą sprendžiate skolindamiesi ir tai yra skirta valstybinės reikšmės keliams, tai vietinės reikšmės keliai, regioniniai keliai iš tikrųjų liks be dėmesio. Juo labiau kad ir „Via Baltica“ – jokių požymių, kad jinai juda į priekį iš Lietuvos pusės, o lenkai labai aktyviai jau prie pat pasienio tiesia naujus kelius. Mano įsitikinimu, tų akcizo mokesčių, kurie surenkami už kurą, ir kitų didesnė dalis turėtų ir atitekti Kelių priežiūros ir plėtros programai. Kodėl jūs paliekate tą patį lygį ir ar tikrai vertinate infliacijos poveikį visam šitam sektoriui?

PIRMININKAS. Prieš pasisakančių nėra. Balsuojame.

Balsavo 54: už – 49, prieš – 2, susilaikė 3. Pasiūlymas nepriimtas.

31 punktas – trijų Seimo narių pasiūlymas. Turbūt Z. Balčytis jį pristatys.

Z. BALČYTIS (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, taip pat mano pasiūlymas yra dėl Šilutės rajono savivaldybės. Turbūt kiekvienas Lietuvos žmogus žino, kad Šilutės kraštas yra susijęs su labai gražia gamta ir tam tikromis užliejamomis teritorijomis, bet jos yra suformuojamos ir po to nusausinamos tam tikra įranga arba irigaciniais įrenginiais. Tai yra polderių sistema, kuri sukurta prieš 100 metų. Šiuo metu kilo didelė grėsmė, ypač pakilus energetikos kainoms, kad šita polderių sistema nebegalės vykdyti savo funkcijų, tai yra nuo pievų nebus nutraukiamas vanduo ir todėl kils problema ne tik ūkininkams, bet ir grėsmė žmonių saugumui. Todėl norėdama, kad šita sistema veiktų, Šilutės rajono savivaldybė prašo papildomai skirti 1 mln. 500 tūkst. eurų. Aš manau, kad šita suma yra tikrai reali. Prašome atsižvelgti.

PIRMININKAS. Vyriausybės nuomonė.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Žemės ūkio ministerijos 2023 metų asignavimuose melioracijos funkcionalumui užtikrinti numatoma skirti apie 32 mln. 450 tūkst. eurų. Iš jų 11 mln. 600 tūkst. eurų – melioracijos įrenginių priežiūrai, 2 mln. 880 tūkst. eurų – melioracijos statinių rekonstravimo darbams, turtui. Iš Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos žemės ūkio vandentvarkai numatoma skirti apie 18 mln. eurų Europos Sąjungos ir bendro finansavimo lėšų.

Sprendimą dėl lėšų skyrimo melioracijos įrenginiams priima Žemės ūkio ministerija, kuri atsakinga už lėšų paskirstymą deleguotoms žemės ūkio funkcijoms finansuoti. Todėl Vyriausybė siūlo šiam pasiūlymui nepritarti.

PIRMININKAS. K. Mažeika už pasiūlymą.

K. MAŽEIKA (*DFVL*). Ačiū, pirmininke. Ačiū, ministre. Iš tikrųjų turbūt tos kompetencijos Žemės ūkio ministerijoje panašiai kaip ir Finansų ministerijoje. Nesupratimas toks pats atrodo, kad Šilutėje yra butelio kaklelis, kur iš tiesų visos Lietuvos paviršinis vanduo. Jeigu yra liūtys ar pavasarinis polaidis, turbūt didžiausia žala ir susikaupimas. Jeigu tinkamai nefunkcionuos melioracijos ir vandens nutekėjimo sistema, ypač Šilutės ir viso žemupio regiono, turbūt kils visos kitos problemos iš paskos.

Na, tikrai reikia spręsti iš esmės, iš principo. Dėl to, ką jūs išvardinote, tuos keletą milijonų, turbūt reikėtų pasakyti, kad tai skirta visoms savivaldybėms bendrai, o ne būtent šio regiono savivaldybėms. Padalinus iš 60 yra tikrai niekingai mažos sumos, kai ir taip netgi Aukštaitijos arba Dzūkijos smėlingose žemėse trūksta tų finansų.

Turbūt tos problemos išspręsti nepavyks, bet savivaldybė, įvertinusi realiai nusidėvėjimą ir kritinę būklę, prašo užkirsti kelią nelaimėms artimiausiu metu. Todėl tikrai tas pasiūlymas yra logiškas ir laiku, ir užbėgant už akių įvykiams, kurie laukia ar žiemą, ar pavasarį, kai bus potvyniai. Tiesiog reikia atkreipti dėmesį ir įsisąmoninti vieną kartą, kad reikia pradėti nuo ten, kur didžiausios problemos. Kviečiu palaikyti.

PIRMININKAS. Balsuosime dėl šio pasiūlymo.

Balsavo 55 Seimo nariai: už – 51, prieš nėra, susilaikė 4. Pasiūlymui nepritarta.

32 punktas, dar vienas tų pačių trijų Seimo narių pasiūlymas. Pristato Z. Balčytis.

Z. BALČYTIS (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama ministre, Šilutės rajono savivaldybės Mažosios Lietuvos saugomų teritorijų direkcijos administruojamame parke prie Atmatos upės žiočių, kairiajame krante, yra suprojektuotas statyti Nemuno deltos apžvalgos bokštas. Iš tikrųjų galėtų atrodyti labai keistas prašymas, tačiau pasitikrinau, kad Lietuvoje yra 62 įvairūs apžvalgos bokštai, vienokie ar kitokie, ir didelė dalis yra dėl tam tikrų išskirtinių gamtinių savybių.

Šio apžvalgos bokšto pati pagrindinė esmė, kad jis sudarytų galimybes iš kitos perspektyvos pamatyti, gerbiama ministre, iš kitos perspektyvos pamatyti Kuršių neriją, plačiau suvokti Nemuno deltos kraštovaizdį, taip pat apžvelgti Kuršių marias, Kniaupo įlanką, Ventės ragą, Krokų Lankos ežerą ir užliejamas pievas. Manau, kad Lietuvos žmonės yra girdėję tokius pavadinimus. Tai iš tikrųjų, esu tikrai įsitikinęs, didins krašto patrauklumą ne tik užsienio turistams, bet ir Lietuvos žmonėms. Todėl labai prašau palaikyti šį pasiūlymą ir skirti 1 mln. 500 tūkst. eurų. Gautos viršplaninės valstybės biudžeto pajamos ir skolintos lėšos būtų tas šaltinis. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Pažiūrėsime, kaip Vyriausybę paveikė ši apeliacija.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Tai yra savarankiškoji savivaldybės funkcija ir šioms reikmėms finansuoti turėtų būti naudojamos Šilutės rajono savivaldybės biudžeto lėšos. Savivaldybės 2023 metų prognozuojamos pajamos savarankiškosioms savivaldybės funkcijoms įgyvendinti didesnės 4 mln. 400 tūkst. eurų, arba 13 %, palyginti su praėjusiais metais. Todėl Vyriausybė siūlo šiam pasiūlymui nepritarti.

PIRMININKAS. Šiandien labiausiai visus pasiūlymus remiantis V. Valkiūnas kalbės už.

V. VALKIŪNAS (*DPF*). Ačiū. Jūs neįsivaizduojate, kaip gerai turėti apžvalgos bokštą. Kiek žmonių mūsų Biržų rajone Kirkilų apžvalgos bokštas pritraukia, kiek turizmo, kiek kavinėms darbo, restoranams. Z. Balčyčio pasiūlymas yra nuostabus, todėl reikia palaikyti.

PIRMININKAS. Gerai. Balsuojame už tą taip apibūdintą pasiūlymą.

Balsavo 55 Seimo nariai: už – 51, prieš nėra, susilaikė 4. Nepriimtas pasiūlymas.

Toliau 33 punktas – Seimo nario J. Pinskaus pasiūlymas.

J. PINSKUS (*LRF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Širvintų mieste šiuo metu į darželį pretenduoja 155 vaikai. Tačiau pagal esamą situaciją yra galimybė priimti tik 45 vaikus, todėl nėra galimybės Širvintų mieste suteikti ikimokyklinio ugdymo paslaugų visiems to norintiems rajono gyventojams. Savivaldybė savo lėšomis rengia dvi papildomas grupes, tačiau esamo ikimokyklinio ugdymo poreikio jos neužtikrina. Problema gali būti sprendžiama pastatant lopšelio-darželio „Boružėlė“ priestatą. Širvintų rajono savivaldybė neturi galimybės įgyvendinti projekto savivaldybės biudžeto lėšomis dėl Lietuvos Respublikos atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatytų skolinimosi limitų. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta anksčiau, Širvintų lopšelio-darželio „Boružėlė“ priestato statybai prašoma 2023 metų biudžete skirti 1 mln. 800 tūkst. eurų.

PIRMININKAS. Vyriausybės nuomonė.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Tai yra savarankiškoji savivaldybės funkcija ir ne Valstybės investicijų programos projektui finansuoti turėtų būti naudojamos Širvintų rajono savivaldybės biudžeto lėšos. Šios savivaldybės 2023 metų prognozuojamos pajamos savarankiškosioms savivaldybės funkcijoms įgyvendinti didesnės beveik 2 mln. 500 tūkst. eurų, arba 18,5 %, palyginti su praėjusiais metais, todėl Vyriausybė siūlo šiam pasiūlymui nepritarti.

PIRMININKAS. V. Ąžuolas nori pasisakyti už pasiūlymą.

V. ĄŽUOLAS (*LVŽSF*). Iš tikrųjų tai yra pasekmė to, kad pagal pateiktą ir priimtą Prezidento įstatymą, kad 2023 metais turės būti užtikrintas darželinukų ir priešmokyklinukų visuotinis ugdymas, tai yra pasekmė to, kad Švietimo ministerija jau dvejus metus nedavė 60 mln. eurų. Jei būtų davusi tuos pinigus, tai nei Širvintoms, nei Vilniui, nei kitiems rajonams nereikėtų dabar prašyti kaip išmaldos lėšų, kad darželinukai galėtų gauti ugdymą. Ką mes matome priekyje? Prezidentas, žinoma, to nematys ir negirdės, nors jo įstatymas pateiktas. Jis tik kotletus mato. O įdomiausia yra netgi tai, kad kitiems metams galbūt bus skiriama kokie 27 mln., nors šiandien jau reikia nebe 27 mln., o jau reikia 90 mln., kad tas grupes įkurtų. Bet, žinoma, visi puikiai suprantame, kodėl švietimo ministrė to nedaro. Negalima trukdyti G. Landsbergio verslui, nes tada mažės jų pelnas, nes vaikai gaus ugdymą savivaldybės darželiuose, nebeis pas G. Landsbergį ir nebeneš pinigų. Ta kryptimi eikime toliau ir tada pamatysime, kur nueisime. Bet tikiuosi, kad Prezidentas išreikš savo poziciją dėl tų lėšų, kodėl jos buvo neskiriamos ir kodėl darželinukai negauna ugdymo.

PIRMININKAS. Balsuojame dėl pasiūlymo.

Balsavo 54 Seimo nariai: už – 47, prieš – 2, susilaikė 5. Pasiūlymui nepritarta.

Kitas Seimo nario J. Pinskaus pasiūlymas – 34 punktas. Prašom pristatyti.

J. PINSKUS (*LRF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Ačiū V. Ąžuolui už palaikymą. Mano kitas pasiūlymas būtų. Širvintų rajono savivaldybė yra parengusi projektą dėl Širvintų pradinės mokyklos ugdymo erdvių modernizavimo. Jo tikslas – Širvintų pradinės mokyklos patalpų plėtra. Pastačius pradinės mokyklos priestatą, būtų sudarytos galimybės formuoti papildomas klases, kuriose būtų įrengtos informacinių technologijų klasės, klasės mokyti kitų dalykų, erdvi valgykla. Širvintų pradinė mokykla yra vienintelė pradinio ugdymo įstaiga mieste. Joje visiškai sukomp-

lektuotos visos klasės, patalpų užimtumas išnaudotas maksimaliai, todėl susiduriama su didelėmis ugdymo organizavimo ir kokybės problemomis. Ugdymo procesą tenka organizuoti koridoriuose, bendrojo naudojimo patalpose, taip pat sukuriami netolygumai tarp švietimo įstaigų šalyje. Problemų dėl patalpų trūkumo kyla ir mokyklos valgykloje. Moksleiviai valgykloje nebetelpa, valgo mokyklos koridoriuje. Taip pat būtina atlikti sporto aikštyno remontą.

Labai prašau atsižvelgti į tai, kas išdėstyta, ir projekto „Širvintų pradinės mokyklos ugdymo erdvių modernizavimas“ įgyvendinimui 2023 metų biudžete numatyti 2 mln. 946 tūkst. eurų. Iš anksto dėkoju.

PIRMININKAS. Vyriausybės nuomonė.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Tai yra savarankiškoji savivaldybės funkcija ir šioms reikmėms turėtų būti naudojamos Širvintų rajono savivaldybės biudžeto lėšos. Taip pat projektui finansuoti nustatyta tvarka galėtų būti naudojamos Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos „Tūkstantmečio mokyklų“ programai įgyvendinti planuojamos pažangos lėšos. Savivaldybės 2023 metų prognozuojamos pajamos savarankiškosioms savivaldybės funkcijoms įgyvendinti didesnės beveik 2 mln. 500 tūkst. eurų, arba 18,5 %, palyginti su praėjusiais metais, todėl Vyriausybė siūlo nepritarti.

PIRMININKAS. V. Valkiūnas – už pasiūlymą.

V. VALKIŪNAS (*DPF*). Važiuojant pro Širvintas, atrodo, visos Širvintos šokolade, bet matote, kas viduje dedasi. Protu nesuvokiama, kad gali taip būti kaip Širvintose, todėl reikia J. Pinskų palaikyti.

PIRMININKAS. Matysim, kiek bus to palaikymo. Balsuojame už pasiūlymą.

Balsavo 45: už – 40, prieš nėra, susilaikė 5. Pasiūlymui nepritarta.

35 punktas, dar vienas Seimo nario J. Pinskaus pasiūlymas. Prašau pateikti.

J. PINSKUS (*LRF*). Ačiū, pirmininke. Dabar norėčiau pakalbėti apie Kernavę, UNESCO saugomą miestą. Kernavės miestelio Pajautos gatvė yra viena ilgiausių ir didžiausio eismo intensyvumo, taip pat jungiamoji trasa tarp Kernavės miestelio ir turistų gausiai lankomo turistinio poilsinio tako „Ateik, žmogau, tyla priglausiu“, Baltojo kalno, nuo kurio atsiveria Neries kilpų kraštovaizdis. Šių vietų nepraleidžia aplankyti į Kernavę atvykę svečiai, tačiau Pajautos gatvės kelio būklė prasta, nėra saugų eismą užtikrinančių priemonių. Širvintų rajono savivaldybė yra parengusi Pajautos gatvės atkarpos kapitalinio remonto aprašą, tai būtų Kernavės infrastruktūros kompleksinio sutvarkymo pirmas žingsnis.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Kernavės miestelio Pajautos gatvės sutvarkymo darbams, kelio dangos atnaujinimui, kelio ženklinimui, pėsčiųjų tako įrengimui, gatvės apšvietimo įrengimui 2023 metų biudžete prašau skirti 768 tūkst. 515 eurų.

PIRMININKAS. Vyriausybės nuomonė.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Tai yra savarankiškoji savivaldybės funkcija, todėl šioms reikmėms turėtų būti naudojamos Širvintų rajono savivaldybės biudžeto ir Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšos. Kaip minėjau, savivaldybės 2023 metų prognozuojamos pajamos savarankiškosioms savivaldybės funkcijoms įgyvendinti yra didesnės beveik 2 mln. 500 tūkst. eurų, arba 18,5 %, palyginti su praėjusiais metais, todėl Vyriausybė siūlo pasiūlymui nepritarti.

PIRMININKAS. Balsuojame dėl šio J. Pinskaus pasiūlymo.

Balsavo 50: už – 42, prieš nėra, susilaikė 8. Nepritarta.

Ir paskutinis J. Pinskaus pasiūlymas, 36 punktas. Prašau pristatyti.

J. PINSKUS (*LRF*). Ačiū, pirmininke. Paskutinis mano siūlymas. VšĮ Širvintų ligoninė teikia stacionarines ir ambulatorines būtinosios pagalbos ir planines nemokamas ir mokamas asmens sveikatos priežiūros paslaugas. Įstaiga savo veiklą vykdo nuo 1997 metų. Nuo šio laiko ligoninės pastatas drastiškai nusidėvėjo. 2020 metų kovo mėnesį atlikus Širvintų ligoninės pastato apžiūrą defektiniame apžiūros akte buvo nustatyta daugybė pastato dalių konstrukcijų ir įrenginių defektų. Į patalpas patenka vanduo, sienose yra didėjančių įtrūkimų, laiptai suirę, nesaugūs, lietaus ir nuotekų vamzdynai nesandarūs, šilumos tiekimo vamzdynas susidėvėjęs, ventiliacija, liftai neveikia ir taip toliau. Pastatas ir toliau dėvisi ir nustatyti defektai dėl lėšų trūkumo nėra pašalinti.

Po 2018 metų vasarą įvykusios stiprios liūties rūsys ir jame esantys įrenginiai buvo užlieti ir paskelbta ekstremalioji situacija. Tai ženkliai paspartino pastato nusidėvėjimą ir padidino ava-

rinės situacijos tikimybę. Siekdama pagerinti sveikatos apsaugos situaciją Širvintų rajono savivaldybė yra parengusi projektą „Asmens sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumo didinimas Širvintų rajono savivaldybėje“. Įgyvendinus projektą būtų įdiegtos energijos taupymo priemonės, kurios leistų pasiekti B energetinio naudingumo klasę, įrengti gydytojo, fizioterapijos, ergoterapijos, logopedo ir kitas paslaugas, kurioms teikti reikalingos patalpos, įsigyta sveikatos paslaugoms teikti skirta įranga.

Šiuo metu yra parengtas investicijų projektas, yra rengiamas techninis projektas, kuris bus baigtas rengti iki šių metų gruodžio mėnesio. Projektas tęstinis. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta anksčiau, prašau 2023 metų biudžete skirti 6 mln. 569 tūkst. eurų projektui „Asmens sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumo didinimas Širvintų rajono savivaldybėje“. Ačiū.

PIRMININKAS. Vyriausybės nuomonė.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Sveikatos apsaugos ministerija atlieka sisteminę investicijų projekto peržiūrą iš įstaigų tinklo formavimo perspektyvos bei siūlo projektus finansuoti iš Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo fondo lėšų ar 2021–2027 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų, taip pat nacionalinių plėtros programų priemonėmis. Todėl Širvintų rajono savivaldybė turėtų kreiptis į Sveikatos apsaugos ministeriją ir žiūrėti, ar projektas atitinka sisteminius prioritetus. Todėl Vyriausybė siūlo šiam pasiūlymui nepritarti.

PIRMININKAS. Motyvai. V. Valkiūnas – už.

V. VALKIŪNAS (*DPF*). Gerbiami kolegos, ar dėl 6 mln. eurų galima rizikuoti J. Pinskaus sveikata ir gyvybe, nes ar jis galės grįžti pas žmoną į Širvintas? (*Juokas salėje*)

PIRMININKAS. Argumentai čia svarūs. Žiūrėsime, kaip jie paveikė balsuojančius. Matau, kad čia iš karto yra skubančių balsuoti.

Balsavo 49: už – 43, prieš nėra, susilaikė 6. Pasiūlymas nepriimtas.

37 punktas. Keturių Seimo narių pasiūlymas. K. Mažeika, matyt, pristatys.

K. MAŽEIKA (*DFVL*). Ačiū, pirmininke. Iš tiesų pasiūlymas yra dėl Simno Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų bažnyčios, neseniai buvo atšvęsta jos 500 metų sukaktis. Iš tiesų ir Seimo Pirmininkės sveikinimas buvo, ir daugybės Seimo narių, ir krikščionių demokratų. Iš tiesų gaila, kad tų šauksmų, kurių iš parapijos buvo į visas puses, tiek savivaldybė neatliepė, tiek Seimo nariai daugiamečiai tos apygardos, tad kreipiuosi ir į kolegą L. Kasčiūną, jis tikrai Simno renginiuose dažnai dalyvauja ir kiti krikdemai, kuriems iš tiesų rūpi Bažnyčios nuomonė ir palaikymas, ypač per rinkimus. Tai norėtųsi iš tiesų, kad tai būtų atitinkamai įvertinta.

Bažnyčios stogo būklė šiandien yra kritinė, o joje tikrai daug vertingų tiek paveikslų, tiek sienos tapybos, tad jeigu iš tiesų artimiausiu metu nebus sutvarkytas stogas, žala bus tikrai didžiulė.

O kalbant apie tai, Kultūros ministerija ir Kultūros paveldo departamentas į visus raštus atsakydavo – tiesiog nėra pinigų, kreipkitės į Vyriausybę ir numatykite tai biudžete. Tai mes ir darome. Tikrai, kolegos, kviečiu nežiūrėti atmestinai, nedaryti iš to šou, nes esant tolesnei situacijai tikrai nebus įmanoma atstatyti tų vertybių, iš tiesų turinčių ilgametę istoriją. Kolegos, tie 300 tūkst. eurų stogo remonto darbams, kad išsaugotume tuos kultūros, meno kūrinius ir ypač bendruomenei išlaikytume seną bažnyčią, ji galėtų ir toliau tarnauti parapijai ir žmonėms, tikrai prašau pritarti ir neapleisti to, kas bus neatkuriama. Prašau palaikyti.

PIRMININKAS. Vyriausybės nuomonė.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Lietuvoje bažnyčios yra finansuojamos per tradicinių Lietuvos religinių bendruomenių, bendrijų ir centrų maldos namams skirtą finansavimo eilutę. 2023 metų tradicinių Lietuvos religinių bendruomenių, bendrijų ir centrų maldos namams atstatyti ir kitoms reikmėms finansuoti numatyta skirti 1 mln. 687 tūkst. eurų, iš jų didžioji dalis bus skirta būtent Lietuvos Vyskupų Konferencijai. Todėl Simno Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų parapijos administracija dėl lėšų gavimo bažnyčios stogui remontuoti turėtų kreiptis būtent į Lietuvos Vyskupų Konferenciją, gaunančią tiesioginį finansavimą per biudžetą. Be to, parapijos administracija kartu su Alytaus rajono savivaldybe galėtų kreiptis į Kultūros ministeriją dėl galimybės gauti lėšų bažnyčios stogui remontuoti pagal Europos Sąjungos finansinės paramos lėšų, skirtų pažangos priemonėms įgyvendinti, konkursinę priemonės veiklą „Kultūros paveldo aktualizavimas ir įveiklinimas“. Todėl Vyriausybė siūlo šiam pasiūlymui nepritarti.

PIRMININKAS. R. Baškienė – už pasiūlymą.

R. BAŠKIENĖ (*DFVL*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, žiūrint į mūsų balsavimus išties labai didelis susirūpinimas. Kas gi darosi? Mes neskiriame lėšų partizanų atminčiai įamžinti, mes neskiriame lėšų naujoms knygoms įsigyti, dabar šitas prašymas skirti lėšų bažnyčios stogui sutvarkyti. Prašoma tik 300 tūkst. eurų Dievo namams. Ar mūsų kadencijos Seimas gali būti dėmesingas tokiam objektui, kuriame kultūra, kuriame bažnytinis menas, kuriame žmonių trauka ir dvasinis pakylėjimas? Gerbiamos ministrės nuorodos, kad reikia kreiptis ten, kitur, į Vyskupų Konferenciją. Mes žinome kaimo bažnytėles, žinome jų būklę, jos iš tikrųjų prašo mūsų supratimo ir pagalbos. Bent jau dėl šios sumos imkime ir parodykime deramą pavyzdį ir šio Seimo požiūrį į religines bendruomenes, į Bažnyčios kaip vertybės svarbą.

PIRMININKAS. Balsuosime dėl pasiūlymo.

Balsavo 50: už – 46, prieš – 1, susilaikė 3. Pasiūlymas nepriimtas.

Dėl 38 punkto yra devynių Seimo narių pasiūlymas. Vėl, matyt, K. Mažeika jį pristatys.

K. MAŽEIKA (*DFVL*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Iš tiesų su kolegomis, Sūduvos krašto bičiuliais, jau seniai diskutuojame dėl tos situacijos, dėl Marijampolės daugiafunkcės sporto arenos statybų. Iš tiesų apmaudu, kad vienintelis regionas, Sūduvos regionas, neturi tinkamos arenos, iš tiesų tiek sporto, tiek kultūros renginiams nėra sukurta pakankama infrastruktūra ir vieta. Iš tiesų savivaldybės jau yra skirtas ir sklypas, ir atrinktas projektas, baigiami projektavimo darbai. Jau išleista apie 300 tūkst. eurų. Iš tiesų tai yra turbūt didžiulis indėlis į savivaldybės sporto, kultūros, švietimo, laisvalaikio ir sveikatingumo kokybės gyventojams pagerinimą ir prieinamumą. Tos 3 tūkst. vietų arenos reikia būtent tam, kad Marijampolė kaip miestas galėtų rengti ir turėti komandą tiek LKL, tiek kitose FIBA Europos reikalavimus atitinkančiose krepšinio varžybose. Tai, kad projektas yra pritaikytas būtent neįgaliųjų sportinėms veikloms ir užsiėmimams, turbūt būtų išskirtinumas. Nereikėtų tos pagalbos, kad ateityje reikėtų paramos. Turbūt tas išskirtinis užimtumas Lietuvos mastu galėtų pritraukti būtent įvairesnių negalią turinčių žmonių ir varžyboms, ir renginiams, ir taip toliau. Iš tiesų turbūt Marijampolė yra paskutinė šioje vietoje. Tas indėlis padarytas ir tie įstatymų projektai, kurie buvo priimti būtent dėl Loterijų įstatymo, lošimų, kur dabar ateina didžiulės suplanuotos lėšos į biudžetą, bet jų panaudoti nenumatyta… Todėl tikrai šaltinius matome, galimybę matome. Kviečiu ir marijampolietį A. Vyšniauską, jis tiek daug laiko agitavo, bet matau, kad atsukęs nugarą salėje net negirdi. Tikrai norisi, kad tai būtų išgirsta ir galų gale būtų pradėti darbai, reikalingi žmonėms. Kviečiu palaikyti.

PIRMININKAS. Vyriausybės nuomonė.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Tai yra savarankiškoji savivaldybės funkcija, ne Valstybės investicijų programos. Projektui įgyvendinti turėtų būti naudojamos Marijampolės savivaldybės biudžeto lėšos. Taip pat projektui finansuoti nustatyta tvarka galėtų būti naudojamos Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Sporto plėtos programos priemonėms planuojamos pažangos lėšos. Šios savivaldybės 2023 metų prognozuojamos pajamos savivaldybės savarankiškosioms funkcijoms įgyvendinti didesnės 6 mln. 900 tūkst. eurų, arba 15,3 %, palyginti su praėjusiais metais. Todėl Vyriausybė siūlo šiam pasiūlymui nepritarti.

PIRMININKAS. Ir S. Skvernelis už pasiūlymą.

S. SKVERNELIS (*DFVL*). Gerbiami kolegos, išties šiandien gerbiama finansų ministrė kankinasi tribūnoje, nors iš esmės atlieka tik tokią tarpininko funkciją, kai yra siūlymai finansuoti vieną ar kitą programą, objektą, tiesiog nukreipiama ar į Vyskupų Konferenciją, ar į kokią nors ministeriją, savivaldybę. Toks žanras iš tiesų, matyt, vargina ministrę, ji atlieka tokį tarpininko vaidmenį, nors turbūt kiekvienas Seimo narys galėtų, turbūt žino, kokių dar alternatyvų yra. Bet jeigu kreipiasi, kad į valstybės biudžetą būtų įtrauktas tas finansavimas, vadinasi, tie klausimai kitur nesprendžiami.

Kalbant apie šitos daugiafunkcės arenos statybą, tai tikrai paradoksali situacija. Marijampolė – vienas iš mūsų didžiųjų miestų, iš centrų, kuris neturi tokios arenos. Profesionali krepšinio komanda tris kartus iš eilės laimėjo LKL, antrąją mūsų nacionalinę lygą, ir negalėjo patekti į aukščiausiąją lygą vien dėl to, kad neturi kur žaisti.

Kitas svarbus momentas yra. Jeigu mes kalbame apie tai, kad mūsų vaikai, jaunimas turėtų užimtumą, tai šios arenos statyba tikrai būtų bumas. Tai akivaizdžiai parodė Marijampolės futbo-

las – kai atsirado tinkama „Sūduvos“ futbolo klubo infrastruktūra, buvo pastatytas stadionas, dengta arena, mes tikrai matėme didelį futbolo bumą tiek tarp vaikų, tiek tarp jaunimo, tiek ir nacionalinė rinktinė ten žaidė. Tokie objektai reikalingi regionui, jie tikrai suteikia milžinišką postūmį vystytis sportui, kultūrai ir kitiems renginiams. Manau, kad tikrai reikėtų pritarti ir bent jau pradėti šitą projektą, o po to, aišku, savivaldybė prisidės ir tą projektą galės įgyvendinti. Nes kai mes įgyvendiname, tada visi labai džiaugiamės galutiniu rezultatu, bet kai reikia suteikti kokią nors pagalbą pradžioje, neatsiranda tos geros valios tokiems sprendimams įgyvendinti. Visų marijampoliečių ir Marijampolės regiono vardu tikrai prašome kolegų pritarti šitam pasiūlymui.

PIRMININKAS. S. Jovaiša – prieš.

S. JOVAIŠA (*TS-LKDF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Tarp visų pasiūlymų yra gana gerų ir racionalių. Bet, gerbiamieji, norint laimėti loterijoje pirmiausia reikia nusipirkti loterijos bilietą. Jūsų čia yra vos daugiau kaip pusė. Jeigu būtų visi, tikrai tarp liberalų ar tarp kurių nors atsirastų vienas kitas ir tie racionalūs projektai turėtų kokią nors tikimybę laimėti. Taigi, gerbiamieji, susikaupkite, jeigu norite ką nors pasiekti. Ačiū.

PIRMININKAS. Taip, čia bendro pobūdžio palinkėjimai. Balsuojame dėl pasiūlymo.

Balsavo 52 Seimo nariai: už – 44, prieš nėra, susilaikė 8. Pasiūlymui nepritarta.

39 punktas. 14 Seimo narių pasiūlymas. (*Balsas salėje*) Galima dėl vedimo tvarkos.

A. MAZURONIS (*DPF*). Labai dėkui, gerbiamas posėdžio pirmininke. Tikrai gana dažnas atvejis, kad plenarinių posėdžių salėje kažkas atsitinka su balsavimo įranga: tai mygtukas neveikia, tai veikia ne taip, kaip reikia. Dabar buvo 76 Seimo narių kortelės įdėtos, o užsidegė tik 52 balsavę. Gal galite patikrinti, gerbiamas posėdžio pirmininke, ar tikrai viskas gerai su balsų skaičiavimo technika.

PIRMININKAS. Jei kuris nors Seimo narys turi nusiskundimų dėl balsavimo technikos, jis tą ir praneša. Jūs, man atrodo, neturite, nes jūsų ten viskas veikia. O šiaip Seimo nariai turi teisę ir nebalsuoti būdami salėje, mes tą puikiai žinome.

14 Seimo narių pasiūlymas dėl Kauno miesto. Kas jį pateiks? Kauniečių nėra tarp 14-os, tai K. Mažeika. (*Balsas salėje: „Nėra tikrų.“*)

K. MAŽEIKA (*DFVL*). Aš, kaip buvęs Kauno studentas, tikrai mielai pristatysiu pasiūlymą. Pasiūlymo vertė – 1 mln. Palyginti su NATO *samitu* – 37 mln., tai turbūt 37 kartus mažesnis pasiūlymas. Jau turbūt puse lūpų kalbama, kad vis dėlto atsiėmus kitiems kolegoms oponentams panašu, kad tas Eurolygos finalo ketvertas ir įvyks Kaune. Turbūt tai džiugina visus.

Kalbame šiuo atveju ne tik apie krepšinį, ne tik apie sportbačius ar prakaitą, ar sulaužytas kojas ir traumas, bet kalbame apie tai, kad valstybė gali padėti, komandos prašymu padėti verslui. Tai yra ir viešbučiai, ir apgyvendinimas, ir maitinimas, ir pavėžėjimas, ir visas kitas smulkusis verslas. Iš tiesų tam tikros gyvybės būtų daugiau, tikrai ištiesta pagalbos ranka ir šiuo atveju tikrai abejonių dėl didesnės grįžtamosios naudos… Juolab matant paskutiniąsias turbūt penkias iš eilės varžybas Kauno „Žalgirio“ arenoje, kur bilietų net pritrūkdavo, žmonių antplūdis didžiulis, sakyti, kad klubinis krepšinis yra… na, klubinis krepšinis nėra rinktinių žaidimas ir jis yra ne toks populiarus, tai visiškai paneigia tai.

Kolegoms, kurie galbūt oponuos tam, reikia tiesiog nuvykti į areną, pažiūrėti per televiziją, kaip *fanai* serga už savo komandas ir iš paskos važiuoja autobusais, skrenda lėktuvais ir visaip kitaip, būna kartu su komanda. Tikrai nėra abejonių, kad arena bus pilna ir bus didžiulė nauda tiek Kaunui, tiek Lietuvai. Todėl kviečiame palaikyti šį pasiūlymą. Ačiū.

PIRMININKAS. Kokia Vyriausybės nuomonė?

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Tai yra komercinis renginys. Švietimo, mokslo ir sporto ministerija finansuoja tas tarptautines aukšto meistriškumo varžybas, kurios yra organizuojamos nacionalinių sporto šakų federacijų arba neįgaliųjų judėjimui vadovaujančių organizacijų, todėl šiam pasiūlymui siūloma nepritarti.

PIRMININKAS. S. Skvernelis pasisako už.

S. SKVERNELIS (*DFVL*). Gerbiama ministre, kur jau kur, bet dėl šito tikrai tikėjausi, kad bus jūsų, kaip tikros kaunietės, parama. Antrinu savo kolegai K. Mažeikai. Išties šiandien mes turėjome tokią dramą dėl PVM lengvatų maitinimo sektoriui, viešbučiams. 1 mln. eurų investicija į renginį, kuris pritraukia dešimtis tūkstančių žiūrovų į Kauno miestą, bet tai yra ne vien Kaunui, nes

infrastruktūros nepakanka, tai būtų ir Vilniaus miestas. Tikrai tas investuotas 1 mln. atneštų milžinišką grąžą per PVM, per kitus mokesčius, nes žmonės kažkur turės gyventi, turistai turės kažkur valgyti, aišku, žiūrėti renginį. Tai yra reklama ir Lietuvai.

Net neabejoju, kad po tokių didžiulių renginių daugybė žmonių sugrįžta pakartotinai susipažinti su tais miestais, su šalimi. Taigi investicija yra labai nedidelė. Gaila, kad nerastas tas 1 mln., o grąža valstybei ir prestižu, ir žinomumu, ir mokesčiais tikrai būtų gerokai didesnė. Siūlyčiau pritarti šiam siūlymui.

PIRMININKAS. Kadangi premjerė turi teisę kalbėti be eilės, suteikiu žodį I. Šimonytei. (*Šurmulys salėje*) Kartu išsaugosime V. Valkiūno pozityvų įvaizdį, nes jis šiandien tik už kalbėjo.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Labai ačiū. Jeigu paklausysi visą dieną Seimo narių, tai tikrai pradėsi tikėti stebuklais. Ką tik jūs investavote 60 mln. pratęsdami pusmečiui lengvatą ir dabar sakote, kad iš tos lengvatos prisemsite pilną saują kažkokių papildomų pajamų. Ministrė labai aiškiai pasakė, renginys yra komercinis ir nėra, ir niekada nebuvo tokios procedūros, pagal kurią Vyriausybė tokius renginius remtų. Vyriausybė remia tai, kas yra numatyta, tai yra infrastruktūrą, taip pat tarptautinius renginius, kiek tiems tikslams reikia lėšų, turint mintyje, kad sportui lėšas ši Vyriausybė kiekvienais metais nuosekliai didino, man atrodo, nereikia skųstis. O jeigu renginys toks pelningas ir patrauklus, neabejotinai atsiras privačių rėmėjų, kurie tą projektą ir visą šią programą parems.

Aš norėčiau šiek tiek referuoti į tai, ką gerbiamas Kęstutis sakė. Na, yra tiesiog nesolidu, kai parlamento narys suklepoja į vieną krūvą NATO *samitą*, kuris yra mūsų valstybės, NATO narės, organizuojamas renginys, kurį pas save kviečia ir kurio šeimininkas yra Respublikos Prezidentas. Plakti į vieną krūvą su komerciniu renginiu, kad ir kaip kiekvienam lietuviui būtų brangus krepšinis, na, kažkaip… Kad ir ką ten argumentuotume, prašau neargumentuoti pigiai. Ačiū. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Neturime laiko aiškintis. Dabar balsuojame dėl pasiūlymo.

Balsavo 52: už – 43, prieš – 1, susilaikė 8. Pasiūlymui nepritarta.

Replikuoti nėra laiko, žodžio niekam nesuteiksiu. (*Balsai salėje*) Prašom kreiptis į Etikos ir procedūrų komisiją.

40 punktas, dešimties Seimo narių pasiūlymas. L. Kukuraitis užrašytas pirmas. Prašau.

L. KUKURAITIS (*DFVL*). Dėkoju. Gerbiami kolegos, biudžeto svarstymo metu ne kartą kalbėjau apie per mažas pensijas ir didesnį didinimą iš valstybės biudžeto. Kai turime tokį pensininkų skurdą, negalime jiems mokėti mažiau, negu iš tiesų galime mokėti, ypač kai turime tokią infliaciją ir ypač kai mažos pensijos šiuo pateiktu jau antru biudžetu yra keliamos apie 90 eurų per mėnesį.

Vadinasi, tie, kurie turi didelius stažus, tai yra 35–40 metų ir daugiau, deja, atsirado tokiuose socialinio neteisingumo spąstuose, nes jiems pensijos, tiems, kurie turi didelius stažus ir uždirbdavo mažus atlyginimus dėl to, kad gamyklose dirbdavo, nemažai ir viešojo sektoriaus darbuotojų, augs mažiausiai. Visiems kitiems, tiek dideles pensijas, tiek mažiausias pensijas gaunantiems, vadinasi, mažiausiai mokėjusiems „Sodrai“, auga kur kas sparčiau.

Tai labai negerai didelės pensininkų grupės atžvilgiu, todėl siūlome iš valstybės biudžeto bazinę pensijos dalį padidinti tokia pačia apimtimi, kaip ir „Sodros“ individualiąją, tas valstybės biudžetui kainuotų 156 mln. Pasiūlyme, tiesa, nurodyta 170 mln. Taigi šiuo sprendimu netgi 14 mln. sutaupytume.

PIRMININKAS. Vyriausybės nuomonė.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Aš priminsiu, kad mes tą diskusiją jau turėjome Seime ir tam pasiūlymui buvo nepritarta. Suma, kuri yra siūloma, yra išties didelė ir dabartinis siūlymas prieštarauja Socialinio draudimo pensijų įstatyme numatytai pensijų indeksavimo tvarkai. Siūlymui įgyvendinti reikalingų valstybės biudžeto lėšų nėra, jų reikėtų papildomai skolintis, taip didinant ne tik ilgalaikius valstybės įsipareigojimus, bet ir pačią valstybės skolą. Iš principo mes tą diskusiją esame turėję. Gyventojų pajamų mokestis, kuris yra surenkamas ir atitenka ne savivaldybės, o valstybės biudžetui, visa apimtimi yra atiduodamas pensijoms indeksuoti ir dar papildomai iš kitų mokesčių yra skiriama per 200 mln. eurų. Todėl manome, kad tas papildomas indeksavimas, kuris yra daromas, yra pakankamas. Šiam pasiūlymui yra siūloma nepritarti. Priminsiu, kad siūlymas prieštarauja Socialinio draudimo pensijų įstatyme nustatytai pensijų indeksavimo tvarkai.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega Linai Kukuraiti, esate racionalus žmogus, gal sutiksite, kad nepriėmus pensijų indeksavimo nereikia balsuoti dėl jūsų pasiūlymų? Taip, sutinkate, kad balsuoti nereikia. Ačiū.

41 punktas. 7 Seimo nariai. L. Kukuraitis užrašytas pirmas. Prašau pateikti pasiūlymą.

L. KUKURAITIS (*DFVL*). Dėkui, posėdžio pirmininke. Šiuo metu vyksta asmenims su negalia labai svarbi pertvarka. Tai yra socialinės reabilitacijos paslaugų akreditavimas ir finansavimo tvarkos pakeitimas. Kitaip sakant, toms nevyriausybinėms organizacijoms, kurios anksčiau gaudavo per savivaldybes finansavimą, dabar ta dalis, kuri buvo finansuojama iš valstybės biudžeto, bus mokama kitaip – pagal žmonių skaičių, esantį dienos centre. Nevyriausybinės organizacijos skaičiuoja, kad jeigu jos turi 25 žmones, kas dieną jais rūpinasi, tai jos iš valstybės biudžeto gaus 7 tūkst. per metus. Kas gali už tokią sumą suteikti kokią nors paslaugą 25 žmonėms kas dieną, už 7 tūkst.? Tai yra nenormalu. Mūsų siūlymas yra eiti tuo pačiu keliu, kaip mūsų Vyriausybė darė vaikų dienos centrų atžvilgiu, kai buvo akredituojami. Mes padidinome biudžetą vaikų dienos centrams ir sustiprinome paslaugą su akreditacija, o ne ją susilpninome, kaip kad, atrodo, gali nutikti šį kartą. Taigi siūlome duoti dvigubai, negu yra numatyta – 5 mln. su trupučiu daugiau. Ačiū.

PIRMININKAS. Vyriausybės pozicija.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Socialinės apsaugos ir darbo ministerija kasmet per einamuosius metus peržiūri ir perskirsto įvairioms išmokoms ir kitoms priemonėms taupomas lėšas kitiems prioritetiniams poreikiams, todėl esant galimybėms lėšos socialinei reabilitacijai neįgaliesiems bendruomenėje būtų padidintos pagal ministerijos priemonių finansavimo prioritetiškumą. Tačiau šiuo metu Vyriausybė siūlo pasiūlymui nepritarti.

PIRMININKAS. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuojame dėl pasiūlymo.

Balsavo 49: už – 39, prieš nėra, susilaikė 10. Pasiūlymui nepritarta.

42 punktas. 11-os Seimo narių pasiūlymas. T. Tomilinas, matyt, jį pristatys.

T. TOMILINAS (*DFVL*). Gerbiami kolegos, mus visus tikriausiai sukrėtė tie įvykiai, apie kuriuos skaitėme ir kuriuos matėme pastaruoju metu. Aš kalbu apie greitosios medicinos pagalbos darbuotojo tragišką žūtį gelbėjant žmogų, taip pat ir kitus pakankamai skaudžius incidentus. Mes vakar su kolegomis turėjome gana išsamią konferenciją apie tai Seime, lyginome, kaip skiriasi aprūpinimas ir net algos Latvijos greitosios medicinos pagalbos ir Lietuvos. Aš esu tikras, kad centralizacija yra geras dalykas, tačiau jinai esminių pokyčių neatneš, jeigu mes neinvestuosime į tą tarnybą, kuri gelbėja mūsų gyvybes. Niekas nesame garantuotas, kad rytoj mums neprireiks šitos paslaugos. Tai yra tikroji specialioji tarnyba, tačiau greitosios medicinos pagalbos darbuotojai neturi net arti tų garantijų, kokias turi, pavyzdžiui, pareigūnai. Šiuo atveju yra pasiūlymas bent 10 mln. padidinti finansavimą GMP – greitajai medicinos pagalbai. Mes vykdome centralizaciją, pinigų poreikis tikrai auga, ir kitos centralizacijos reformos, kad ir vaiko teisių, akivaizdžiai rodo, kad vykdant centralizaciją labai reikia papildomų lėšų. Reikia pirkti naujas mašinas. Žinoma, tai galima padaryti iš Europos Sąjungos pinigų – tai ir planuojama, tačiau, be naujų mašinų, reikia ir algas didinti. Algos yra nekonkurencingos, mažesnės negu Latvijoje, nors Latvijos BVP yra vienam gyventojui mažesnis už Lietuvos.

Dar labai prašyčiau ministrės patikslinti. Vis dėlto tie skaičiai, kuriuos mes matėme pradžioje biudžeto projekto svarstymo, – 92 mln., kiek pakito tai, kaip tai įvyko ir kas planuojama? Ačiū.

PIRMININKAS. Vyriausybės pozicija tuoj ir bus pateikta.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Pagal Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto 2023 metų projektą valstybės deleguotoms funkcijoms vykdyti Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetui numatyta 24 mln. 100 tūkst. eurų daugiau negu 2022 metais. Tai reiškia, kad 2023 metais yra skirta 198 mln. 200 tūkst. eurų, kai 2022 metais buvo 174 mln. 100 tūkst., iš jų gyvybėms gelbėti ir išsaugoti yra 2 mln. 600 tūkst. daugiau negu praėjusiais metais, iš viso 92 mln. 400 tūkst. eurų. Papildomam siūlymui Vyriausybė siūlo nepritarti.

PIRMININKAS. V. Valkiūnas – už.

V. VALKIŪNAS (*DPF*). Čia J. Razma buvo užspaudęs žodžio laisvę, tai noriu atsakyti S. Jovaišai, tarp kitko, Lietuvos didvyriui, kad laimėti krepšinio rungtynes nepadės nusipirkti loterijos bilietą ar tik bilietą į rungtynes, reikia ir kitų pastangų.

Todėl kviečiu ministrę ir premjerę iš negatyvo pereiti į pozityvą, nugalėti save, nugalėti savo galbūt nemokėjimą tvarkytis su finansais, nes reikia didinti ir pensijas dvigubai, ir medicinos darbuotojams atlyginimą dvigubai, nes per dvejus metus atlyginimai nepakilo, o infliacija – jau beveik 100 %. Reikia palaikyti šį T. Tomilino pasiūlymą ir kitus pasiūlymus, kurie veda ne į chaosą, o į tvarką Lietuvoje ir gerovės valstybės kūrimą Lietuvoje.

PIRMININKAS. Dėl vedimo tvarkos – T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (*DFVL*). Aš norėčiau tiktai dėl protokolo pasitikslinti ministrės atsakymą. Ar dabar GMP (Greitosios medicinos pagalbos) sistemai bus skiriama 98 mln. eurų, kaip vakar mes girdėjome, berods, iš Ligonių kasų, ar 92 mln. eurų? Tiesiog dėl tikslumo, labai norėtųsi tikslaus atsakymo. Ačiū.

PIRMININKAS. Jeigu gali ministrė, galbūt…

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Iš jų gyvybėms gelbėti ir išsaugoti 2 mln. 600 tūkst. daugiau negu praėjusiais metais, iš viso 92 mln. 400 tūkst. eurų.

PIRMININKAS. Gerbiamasis Tomilinai, jeigu reikės, dar jūs pasitikslinsite. Dabar balsuojame dėl jūsų pasiūlymo.

Balsavo 44: už – 36, prieš nėra, susilaikė 8. Pasiūlymui nepritarta.

43 punktas, aplinkosauginis dešimties Seimo narių siūlymas. Vėl pateiks T. Tomilinas. Ar jo nesant kas nors kitas? K. Mažeika? Ar T. Tomilinas gali grįžti? (*Balsai salėje*) Kęstuti Mažeika, jūsų mikrofonas įjungtas.

K. MAŽEIKA (*DFVL*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Iš tiesų, kalbant apie Aplinkos apsaugos departamento ir Aplinkos apsaugos agentūros situaciją, ir ministras čia daug kalbėjo, daug žadėjo kadencijos pradžioje, tačiau situacija ir infliacija vis dėlto padarė savo ir situacija faktiškai nepasikeitė. Matydami tai, kad 20 % darbuotojų gauna nuo 750 iki 850 eurų atlyginimą, jeigu kalbame apie Vilniaus miestą, Kauno miestą arba Klaipėdos miestą, tai turbūt visi suprantame, kad tokie atlyginimai yra visiškai nekonkurencingi, tikrai kompetentingi darbuotojai išeina ir lieka tuščios vietos. Ateina tik studentai, kurie apsimokę vėl eina ieškoti laimės ir didesnio atlyginimo kitur.

Tokia analogiška situacija yra ir Aplinkos apsaugos agentūroje, todėl tikrai esant dideliems krūviams, mažiems atlyginimams ir trūkstant finansavimo darbuotojams raginame tuos pažadus, kuriuos ministras suteikė tiek profsąjungai, tiek darbuotojams, įgyvendinti. Siūlome biudžete numatyti 2 mln. 400 tūkst. su trupučiu eurų Aplinkos apsaugos departamento užmokesčio fondui ir 1 mln. 340 tūkst. eurų Aplinkos apsaugos agentūros darbuotojų darbo užmokesčio fondui, kad nepasikartotų tos situacijos, kai dega ne tik padangos, bet ir pavojingos atliekos, taip pat įvairūs kiti gaisrai ir atsitikimai, kai mes esame po to tiktai pasekmių stebėtojai. Norėtųsi, kad tarnybos dirbtų kompetentingai, todėl prašome atsižvelgti ir saugoti aplinką, kuri yra šios Vyriausybės ir šios daugumos vienas iš prioritetų. Ačiū.

PIRMININKAS. Išklausome Vyriausybės nuomonę.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Turbūt atkreiptinas dėmesys, kad Aplinkos apsaugos departamento vidutinis darbo užmokestis 2022 metų II ketvirtį buvo 1 tūkst. 944 eurai, kai, Statistikos departamento duomenimis, vidutinis viešojo sektoriaus darbuotojų darbo užmokestis šalyje yra 1 tūkst. 847, vidutinis. Tai reiškia, kad šioje institucijoje vidutinis darbo užmokestis yra didesnis beveik 100 eurų negu vidutinis viešojo sektoriaus darbuotojų darbo užmokestis Lietuvoje.

Kitoje institucijoje, tai yra Aplinkos apsaugos agentūroje, taip pat vidutinis darbo užmokestis yra artimas vidutiniam viešojo sektoriaus darbo užmokesčiui visoje Lietuvoje. Žvelgiant į pokytį, įvykusį nuo praėjusių metų, darbo užmokesčio fondas šioms institucijoms, Aplinkos ministerijos institucijoms, palyginus su 2022 metais, didėja 19 mln. 400 tūkst. eurų. Iš dalies dėl to, kad yra perimamos Žemės ūkio ministerijos žemės ir gyvūnų gerovės politikos funkcijos ir Nacionalinė žemės tarnyba, tai yra steigiamos papildomos pareigybės. Tačiau taip pat numatomi papildomi asignavimai minimaliosios mėnesinės algos, bazinio dydžio didinimui, priedams už tarnybos Lietuvos valstybei stažą mokėti, Aplinkos ministerijai ir jai pavaldžių institucijų, darbo užmokesčiui kultūros darbuotojams ir dėl kitų priežasčių padidinti, taip pat darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, minimaliems koeficientams, dėl kurių buvo padaryti horizontalūs sprendimai, padidinti, todėl papildomiems siūlymams Vyriausybė siūlo nepritarti.

PIRMININKAS. Ir V. Valkiūnas kalba už pasiūlymą.

V. VALKIŪNAS (*DPF*). Ačiū, gerbiamas Jurgi, už žodžio laisvę. Keistuoliai tie mūsų ministrai. Anksčiau sakydavo, turbūt atsilikėlių mokyklą baigė, nes nemoka suskaičiuoti. Labai geras pasiūlymas K. Mažeikos ir kitų Seimo narių, racionaliai, pragmatiškai mąstančių, kad reikia didinti atlyginimus, nes kas mūsų laukia. Nes ir dabar einame tuo keliu, kai bus darbo jėgos kolapsas. Kad ten darbuotojų trūksta, ten darbuotojų trūksta, vis tiek reikės dvigubai didinti atlyginimus, jeigu skaičiuotume nuo sausio 1 dienos. Tad jūs geriau pasiduokite su savo tuo užsispyrimu ir padidinkite biudžeto išlaidas, kad žmonės gautų dvigubus atlyginimus ir neišsilakstytų po užsienius ir į privačias įmones. Gerbiamieji, neleiskime darbo jėgos kolapso.

PIRMININKAS. Ministras visiškai nepageidauja to pasiūlymo. S. Gentvilas prieš.

S. GENTVILAS (*LSF*). Aš tiesiog norėčiau pasidžiaugti, kad mes mokame didelius atlyginimus, didesnius negu šalies vidurkis, ir per šiuos metus pakėlėme atlyginimus beveik 15–20 % aplinkosaugos darbuotojams. Ir finansų ministrė, į mane griežtai bežiūrėdama, tikrai paliudytų, kad Aplinkos ministerijos sektoriuje darbo užmokesčio fondas augo daugiausia tarp ministerijų. Dabar klausimas, ką tie inspektoriai veikia? Ar jie vaikščioja ir gaudo giminaičius, neturinčius žvejybos bilieto, ar iš tikrųjų užsiima gaisrais arba iš esmės sisteminę riziką keliančias įmones tikrina, nes tam reikia kompetencijos, tam reikia ir normalaus rizikos vertinimo, ir taip toliau, o ne gaudyti pensininkus, kurie įmerkę plūdę į vieną telkinį. Tai darbuotojų užtenka, jų darbo užmokesčio fondas yra pakankamas, motyvacinė sistema sukurta, tad, man atrodo, turime persiorientuoti į efektyvumą. Ačiū gerbiamam buvusiam ministrui už rūpinimąsi sektoriaus darbuotojais.

PIRMININKAS. Balsuojame dėl aptarto pasiūlymo.

Balsavo 46 Seimo nariai: už – 33, prieš nėra, susilaikė 13. Nepritarta.

44 punktas. Net 55 Seimo narių pasirašytas siūlymas. Žiūrėsime, kiek bus balsuojančių. Pasiūlymą pateiks A. Bagdonas.

A. BAGDONAS (*LSF*). Dėkoju posėdžio pirmininkui už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, gerbiama finansų ministre, iš tiesų aš pradžioje norėčiau padėkoti jums ir premjerei už tikrai gerai parengtą ir subalansuotą kitų metų biudžetą. Suprantu, kad yra daug siūlymų dėl biudžeto projekto, finansų visuomet trūksta visoms savivaldybėms, tačiau aš ir dar 45 parlamentarai manome, kad Neringos atvejis yra šiek tiek kitoks. Be nacionalinės valdžios įsikišimo Neringos krantinių klausimo vietos savivaldos lygmeniu niekaip nepavyks išspręsti. Kodėl? Todėl, kad skirstant valstybės gyventojų pajamų mokesčio dalis yra devynios savivaldybės donorės. Vilniuje lieka 63 % gyventojų pajamų mokesčio, Palangoje – 94 %, Neringoje lieka tik 30 % gyventojų pajamų mokesčio. Tai reiškia, kad sutvarkyti krantines iš tų pajamų nėra įmanoma. Prieš gerus kelis dešimtmečius valstybės lėšomis buvo sutvarkyta viena iš keturių gyvenviečių krantinių – Juodkrantės krantinė. Jos rekonstrukcija kainavo 24 mln. litų. Todėl parlamentarai, pasirašę šį įstatymo projektą, mano, jeigu šį kartą nenumatytų valstybės biudžete lėšų, šį klausimą būtina spręsti, nes kitu atveju – šios krantinės yra avarinės būklės, jomis negali normaliai naudotis nei dviračiu važiuojantys žmonės, nei pėstieji. Todėl norėtųsi, kad įsiklausytumėte į parlamentarų siūlymą ir visi drauge pabandytume išspręsti šį klausimą, kad ne tik mes visi, bet ir likusieji Lietuvos žmonės galėtų mėgautis Lietuvos pajūriu, nevyktų į užsienio kurortus, lėšos liktų ne Turkijoje, Graikijoje, o Lietuvoje. Ačiū.

PIRMININKAS. Vyriausybės pozicija.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Pradžioje, prieš pristatydama Vyriausybės poziciją, vis dėlto norėčiau pasinaudoti savo kaip Seimo narės balso teise ir paprašyti Etikos ir procedūrų komisijos įvertinti Seimo nario V. Valkiūno pasisakymus ir stigmų klijavimą, kuomet asmenys su protine negalia yra apibūdinami tam tikrais terminais. Man atrodo, tokie terminai neturėtų skambėti Seimo salėje. Vis dėlto prašyčiau Etikos ir procedūrų komisijos Seimo nario elgesį įvertinti ir pateikti rekomendacijas. Ačiū.

Kalbant apie…

PIRMININKAS. Atsiprašau, aš, kaip posėdžio pirmininkas, turiu tokią teisę, nes Seimo narės žodinio pasiūlymo gali ir nepriimti. Tuomet aš oficialiai prašau, kad ministrės, Seimo narės G. Skaistės kreipimasis į Etikos ir procedūrų komisiją būtent dėl V. Valkiūno atitinkamo pasisakymo būtų išnagrinėtas.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Kalbant apie Vyriausybės poziciją dėl pateikto pasiūlymo, vis dėlto tai yra savarankiškoji savivaldybės funkcija. Ne Valstybės investicijų programos projektui finansuoti turėtų būti naudojamos Neringos savivaldybės biudžeto lėšos. Taip pat nustatyta tvarka galėtų būti naudojamos Europos Sąjungos paramos lėšos, planuojamos pažangos priemonėms įgyvendinti. Savivaldybės 2023 metų prognozuojamos pajamos savarankiškosioms savivaldybės funkcijoms įgyvendinti didesnės beveik 2 mln. eurų, arba 17,2 %, palyginti su 2022 metais. Todėl Vyriausybė atitinkamai siūlo šiam pasiūlymui nepritarti.

PIRMININKAS. Dėl motyvų. R. Žemaitaitis – už.

R. ŽEMAITAITIS (*LRF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Išties kai čia vietoje klausaisi argumentų, kartais sunku suprasti, ką Vyriausybė galvoja, ką Vyriausybė mato apie Kuršių neriją. Kai atvažiuojame, svečius, draugus visi ten veža, rodo ir demonstruoja. Mėgsta išimtinis Lietuvos elitas atstovauti ir ten būti. Dabar jie tarsi nepritaria tokiam variantui. Aš tai turėčiau savo kolegai gerbiamam A. Bagdonui pasiūlymą. Kadangi ryt, poryt M. Majauską išmes iš partijos, jūs galite užimti jo vietą, nes ieškos komiteto pirmininko į laisvą vietą. Būtumėte idealus pakeitimas, nes, kaip sakė S. Jovaiša, jeigu keli liberalsąjūdiečiai būtų čia, salėje, tai projektai pereitų. Įsivaizduokite, kaip jūsų didieji koalicijos partneriai konservatoriai galvoja apie Liberalų sąjūdį. Na, šiaip sau kažkokie prašalaičiai, pakeleiviai bando priskresti prie mūsų, ką mes norėsime, tą mes darysime. Mano galva, tai yra keistas dalykas.

Kitas keistas dalykas. Aš prisimenu, kai Juodkrantėje vyko rekonstrukcija, kokių avarinių situacijų tuomet buvo, teko man pačiam ten dalyvauti, tai dabar neskirti pinigų ir negalvoti apie ateitį, o kas bus po 10 metų, išties keista, kolegos. Aš siūlyčiau, kad tas projektas būtų bent jau suskirstytas į penkerių metų laiko tarpą. Tokiu atveju būtų galima įgyvendinti.

O pajuokaujant, matyt, Neringos meras D. Jasaitis padarė klaidą – ne į tą partiją įstojo. Jam reikėjo iškart stoti į konservatorius ir šiandien būtų pinigų. Pats kaltas.

PIRMININKAS. K. Masiulis pasisakys prieš.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Šiaip užsirašiau, nors čia visą tą laiką V. Valkiūnas užėmė. Kentėjau, kentėjau, iš tikro burnojo, burnojo, kalbėjo apie visokias mokyklas. Jis, matyt, baigė tokią mokyklą, kur priešdėliai yra „da“, tokie rusicizmai. Matyt, labai elitinė ta mokykla. Dabar čia girdėjau dar kitą kolegą, kuris kalbėjo apie elitą, kuris labai pamėgęs Neringą ir dėl to reikia ten tų didelių investicijų. Čia, matyt, atstovauja tautai, liaudžiai. Labai skurdus žmogus. Labai aiškiai buvo argumentai išdėstyti – savivaldybė gali dirbti, tam yra europinės lėšos. Tegul iš tikro stengiasi ir bus tos krantinės, o lėšų visiems reikia. Pasirodo, kad Kelmei ir dar 15 savivaldybių reikia baseinų. Na, visiems visko reikia, ir ne tik baseinų. Čia yra toks tuščias laiko gaišimas. V. Valkiūnas pasireiškia, o paskui galų gale tiek pasireiškia, kad iki Etikos ir procedūrų komisijos tie jo artistiniai šou, pasireiškimai nukeliauja.

PIRMININKAS. Balsuosime dėl pasiūlymo.

Balsavo 46: už – 38, prieš nėra, susilaikė 8. Kiek mažiau, negu pasirašė teikimą.

45 punktas. 9 Seimo narių pasiūlymas. L. Kukuraitis pirmasis yra užsirašęs dėl paramos būstui jaunoms šeimoms.

L. KUKURAITIS (*DFVL*). Taip, taip. Dėkoju, posėdžio pirmininke. Finansinių paskatų programa jaunoms šeimoms, įsigyjančioms pirmąjį būstą regionuose, nuo pat pradžių buvo labai populiari tarp jaunų šeimų ir svarbi paskata regionų vystymosi procese. Tai rodo ir beveik dvigubai, 20 mln., padidintas priemonės finansavimas šiais metais, 2022 metais. Deja, 2023 metų biudžete programai skiriami tik 8 mln. eurų ir tai yra drastiškas sumažinimas nenurodant jokių aiškių priežasčių. Siūlome atstatyti bent tą programos finansavimo lygį, kuris buvo programos pradžioje, maždaug po 10 mln. kasmet buvo skiriama šitai programai, ir užtikrinti, kas buvo bent iki šiol, ir užtikrinti jaunų žmonių lūkesčius. Dėkui.

PIRMININKAS. Vyriausybės nuomonė.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Socialinės apsaugos ir darbo ministerija kasmet per einamuosius metus peržiūri ir perskirsto įvairioms išmokoms, kitoms priemonėms taupomas lėšas, kitiems prioritetiniams poreikiams, todėl esant galimybei finansinės paskatos lėšos pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms galėtų būti padidintos pagal ministerijos priemonių finansavimo prioritetiškumą, tačiau šiam papildomam siūlymui šiuo metu siūlome nepritarti.

PIRMININKAS. V. Ąžuolas pasisakys už pasiūlymą.

V. ĄŽUOLAS (*LVŽSF*). Iš tikrųjų šis pavyzdys parodo požiūrį į jaunas šeimas ir jų galimybę įsigyti būstą. Jau netgi žiūrint į rodiklius, kokia tragiška yra emigracija iš Lietuvos, būtent atėjus šiai valdžiai ši emigracija liko tragiška. Netgi tie jauni žmonės, kurie nori kabintis į gyvenimą ir likti Lietuvoje, įsigyti savo būstą, paliekami ant ledo. Kai fiziškai reikia 20 mln., o skiriame tik 8 mln., tai yra signalas jaunoms šeimoms, kad neturėtų didelių vilčių gauti. O tas pasakymas, kad galbūt perskirstysime, galbūt ką nors duosime, yra kaip šakėmis ant vandens – galbūt kada nors liks. Bet visa tai tik parodo Vyriausybės požiūrį į jaunas šeimas. Reikia tikrai palaikyti šį pasiūlymą, balsuoti už. Jaunos šeimos neturėtų būti paliktos ant ledo vien todėl, kad prioritetai yra visai kitur.

PIRMININKAS. Balsuojame dėl šio pasiūlymo.

Balsavo 45: už – 38, prieš nėra, susilaikė 7. Nepritarta.

46 punktas. Seimo narių I. Pakarklytės ir M. Danielės pasiūlymas. I. Pakarklytė pateiks.

I. PAKARKLYTĖ (*LF*). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Pasiūlymas yra skirti 400 tūkst. eurų specializuotoms kompleksinėms paslaugoms asmenims, nukentėjusiems nuo seksualinio smurto, toms paslaugoms teikti. Šiuo metu šios teikiamos paslaugos yra fragmentuotos, jų apimtis per maža, nėra vieno langelio principo. Teko dalyvauti ir pačiai prieš kelias savaites renginyje, konferencijoje, į kurią susirinko specialistai, dirbantys šioje srityje, ir net jie neturėjo atsakymų ir nežinojo, kur reikėtų tiksliai kreiptis.

Problema tikrai labai rimta ir problema yra arčiau mūsų nei manome. Europos Sąjungoje kas trečia moteris, sulaukusi 15 metų, yra patyrusi fizinį ir seksualinį smurtą. Tie skaičiai tikrai kraupūs. Dar turėkime omenyje, kad turime ir karo pabėgėlių Lietuvoje. Žinome, kad Rusijos teroristinės valstybės sistemingai buvo vykdomas seksualinis smurtas karo metu. Tai reiškia, kad ir karo pabėgėliams reikalinga ta visavertė pagalba.

Galiausiai, kalbantis su socialinės apsaugos ir darbo ministre ir ieškant čia sprendimų, su ministerija buvo rastas kompromisas ir ministerija nuo liepos 1 dienos planuoja skirti lėšų. Galbūt pradžioje šiek tiek mažesnių, bet atliepti šie poreikiai. Aš neprašysiu balsuoti dėl šio pasiūlymo, nes buvo rastas kompromisas.

PIRMININKAS. Gerai. Autorės atsiima pasiūlymą, nebalsuosime.

47 punktas. 24 Seimo narių pasiūlymas. L. Kasčiūnas pasiruošęs pristatyti.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas Jurgi, labai ačiū. Gerbiama ministre, iš tikrųjų šį pusmetį Seime vyko įnirtingas darbas – parengėme Šaulių sąjungos reformą. Tikiu, kad jinai sustiprins šią organizaciją ir tai taps organizacija, kurioje kiekvienas aktyvus Lietuvos Respublikos pilietis, kuris nori ir gali prisidėti tiek savo žiniomis, tiek ginklu prie Lietuvos saugumo ir gynybos, galėtų atrasti savo vietą. Organizacija būtų integruota į Lietuvos gynybos planus ir turėtume organizaciją – savotišką platformą, savotišką visuomenės įsitraukimo į valstybės gynybą ir saugumą stuburą.

Šia prasme aš tikrai dėkoju visiems kolegoms, kurie rengė ir prisidėjo, palaikė šitą reformą, šitą stiprinimo kryptį. Mes pateikėme pasiūlymą iš esmės 50 % padidinti Šaulių sąjungos biudžetą. Tai reikštų apie 3 mln. 600 tūkst. eurų kitiems metams, kad tie darbai galėtų prasidėti. Labai ačiū jums už labai pozityvų žvilgsnį. Gerbiamas Valkiūnai, nuo negatyvo pagaliau prie pozityvo, prie 47-o.

PIRMININKAS. Vyriausybės pozicija dėl šio pasiūlymo.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Vyriausybė, atsižvelgdama į neseniai priimtą Lietuvos šaulių sąjungos įstatymą, į tai, kad Prezidentas jį pasirašė, į naujus uždavinius, kurie yra keliami Lietuvos šaulių sąjungai, į esamą geopolitinę situaciją regione, poreikį stiprinti pilietinę visuomenę, taip pat nusiteikimą ginti savo šalį, pritarė šiam pasiūlymui ir siūlo skirti 3 mln. 600 tūkst. eurų papildomai Lietuvos šaulių sąjungai. Bendras finansavimas, skiriamas iš valstybės biudžeto, sudarytų 10 mln. 900 tūkst. eurų.

PIRMININKAS. Dėl pasiūlymo V. Valkiūnas – už.

V. VALKIŪNAS (*DPF*). Ačiū, Jurgi. Nepaisydamas iš finansų ministrės patirto psichologinio smurto, apkaltintas etika kreipimesi dėl… Išaiškinsiu, turbūt negyveno toje kitoje eroje finansų

ministrė. Atsilikėlių mokykla neteikė negatyvios diskriminacijos, o buvo tautiškas posakis apie atsiliekančius mokymo programose. Tai buvo praeities istoriniame etape ir ne mano interpretacija, gerbiama ministre. Taigi, siūlau jums atsiimti šį siūlymą. O dėl Šaulių sąjungos, gelbėjau Šaulių sąjungą 2010 metais, kad skirtų papildomų lėšų. Kviečiu visus gelbėti ir balsuoti, ir padėti Šaulių sąjungai ir dabar, nes visi jau čia, Šaulių sąjungoje, visi registruojasi, pradedant nuo premjerės ir baigiant visais kitais Seimo nariais. Palaikome L. Kasčiūną, palaikome Šaulių sąjungą.

PIRMININKAS. Balsuojame dėl šio pasiūlymo.

Balsavo 102 Seimo nariai: už visi 102. Pasiūlymas priimtas.

Toliau 48, 49, 50 punktai. Yra kolegos L. Jonausko pasiūlymai, bet aš turiu apgailestauti, jie pateikti nesilaikant Statuto nustatytų terminų. Jie įregistruoti pirmadienį. Deja, negalėsime jų svarstyti. Tikiuosi, kad kolega taip pat supranta tą situaciją.

Toliau turėtume dar stabtelėti prie vienos susiklosčiusios nestandartinės situacijos, kuri liečia šiuo atveju ir 1 straipsnį, dėl kurio pasiūlymus mes baigėme aptarti. Kaip žinote, priėmėme rytiniame posėdyje dėl Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo vieną pasiūlymą, kuris buvo nenumatytas Vyriausybei teikiant antrą biudžeto projekto variantą, todėl mes turime techniškai suderinti šiuos abu įstatymus ir tuo tikslu mes galime pasinaudoti Statuto 261 straipsniu, kuris leidžia mums spręsti susidarius nestandartinėms situacijoms. Sprendimą pasiūlo Seimo posėdžio pirmininkas. Mano siūlymas būtų šiuo atveju priimti Seimo narės, finansų ministrės pateiktą techninį pasiūlymą, kuriuo būtų pakoreguojami kai kurie biudžeto projekto skaičiai. Šiuo atveju dėl 1 straipsnio. Manau, kad galime dėl to sutarti, visi suprantate, kad turi būti įstatymai suderinti. Nematau prieštaravimų. Ministrė trumpai pristatys korekcijas dėl 1 straipsnio, kokie čia skaičiai keičiasi.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Iš principo yra suderinama su Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo pakeitimais ir mažinamos 2023 metų valstybės biudžeto pajamos, kurios buvo prognozuotos, tai vietoj 15 mlrd. 604 mln. 55 tūkst. yra įrašoma 15 mlrd. 544 mln. 555 tūkst. eurų pajamų. Taip pat kartu su Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšomis asignavimai viršija pajamas 3 mlrd. 87 mln. 921 tūkst. Atitinkamai pataisomas ir 1 priedas, jame yra patikslinamos bendros pajamos ir taip pat pajamos iš mokesčių, konkrečiai iš pridėtinės vertės mokesčio, pagal tuos netekimus, kurie yra padaryti dėl pridėtinės vertės mokesčio lengvatos pratęsimo maitinimo sektoriui.

PIRMININKAS. Tikiuosi, kad bendru sutarimu galime priimti šį techninį ministrės pasiūlymą, kad nebūtų prieštaravimų tarp svarstomų įstatymų, vieno jau priimto, kito dabar svarstomo. Priimame bendru sutarimu. Dėl viso 1 straipsnio motyvai už, prieš? Nėra užsirašiusių. Balsuojame dėl 1 straipsnio.

Balsavo 104 Seimo nariai: už – 69, prieš – 20, susilaikė 15. 1 straipsniui pritarta.

2 straipsnis. Pastabų ir pasiūlymų dėl jo nėra. Balsuojame dėl 2 straipsnio.

Balsavo 104 Seimo nariai: už – 69, prieš – 32, susilaikė 13. 2 straipsniui pritarta.

Dabar 3 straipsnis. 11-os Seimo narių pasiūlymas. L. Kukuraitis turbūt pristatys.

L. KUKURAITIS (*DFVL*). Dėkoju. Siūlymo esmė yra tokia, kad šiuo metu, kai mes valstybės lygmeniu skatiname žmones imti šildymo kompensaciją, vadinasi, iš tų lėšų, kurios yra skiriamos savivaldybėms piniginei paramai, tai tam, kad savivaldybės nedarytų jokių priežasčių negauti tos kompensacijos, ką mes girdime jau dabar ir iš žiniasklaidos, kad kartais užkraunama didžiuliais biurokratiniais barjerais tam, kad žmonės gautų tas kompensacijas, reikia sukurti sąlygas, kad savivaldybės būtų saugios, kad joms bus grąžinamos tos lėšos, kurios didina išlaidas kompensacijoms už šildymą. Jeigu nebus grąžinama, tai tada ta socialinė sritis, socialinės apsaugos sritis, kurios finansuojamos iš sutaupytų lėšų, tiesiog bus nefinansuojamos ir turėsime socialinių sunkumų savivaldybėse. Mūsų siūlymas yra susieti 2021 metų išlaidas kiekvienoje savivaldybėje ir tiek, kiek daugiau viršija 2021 metų, principas būtų, kad tiek yra kompensuojama iš valstybės biudžeto. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Išklausysime Vyriausybės pozicijos.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Siūlymas perteklinis, nes tai reglamentuota Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo 4 straipsnio 4 dalyje, kur kalbama apie tai, jog savivaldybėms, išskyrus šioje dalyje nurodytas išimtis, piniginei socialinei paramai finansuoti skiria-

ma lėšų suma yra lygi 2011–2013 metų laikotarpio piniginei socialinei paramai skaičiuoti ir mokėti faktiškai panaudotai vidutinei metinei lėšų sumai, išskyrus Akmenės rajono, Panevėžio rajono, Radviliškio rajono, Raseinių rajono ir Šilalės rajono savivaldybes, piniginei socialinei paramai finansuoti skiriama lėšų suma yra lygi šių savivaldybių 2011 metų piniginei socialinei paramai skaičiuoti ir mokėti faktiškai panaudotai metinei lėšų sumai. Taip pat Seimui priėmus įstatymus arba Vyriausybei priėmus nutarimus, vykdant įstatymus, dėl kurių keičiasi valstybės biudžeto ir (ar) savivaldybių biudžetų einamųjų biudžetinių metų įsipareigojimai dėl piniginės socialinės paramos teikimo, taip pat ekonomikos krizės šalyje atveju ar kai yra regioniniai socialinės ekonominės raidos pokyčiai savivaldybėse ir (ar) padidėja energijos ir (ar) kuro žaliavų, naudojamų būstui šildyti ar karštam vandeniui ruošti kainos rinkoje, savivaldybių vykdomosios institucijos teisės aktų nustatyta tvarka patikslina lėšų poreikį piniginei socialinei paramai finansuoti. Jeigu nepakanka pagal šio straipsnio 3 dalį skirtų lėšų piniginei socialinei paramai teikti, papildoma lėšų suma piniginei socialinei paramai finansuoti savivaldybėms skiriama iš valstybės biudžeto, todėl Vyriausybė šiam pasiūlymui siūlo nepritarti.

PIRMININKAS. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuojame dėl šio pasiūlymo.

Balsavo 79 Seimo nariai: už – 51, prieš – 7, susilaikė 21. Pasiūlymui nepritarta.

Toliau mūsų lentelėje yra atkartoti Seimo narių jau buvę pasiūlymai dėl 1 straipsnio. Šiuo atveju tai yra punktai nuo 2, kur yra Seimo narės L. Girskienės pasiūlymas, toliau – Seimo nario A. Vinkaus ir taip toliau, iki 25 punkto, kur yra 55 Seimo narių pasiūlymas. Dėl jų buvo balsuota svarstant 1 straipsnį. Buvo nepritarta ir fiksuojame, kad yra nepritarimas ir dėl šio straipsnio. Balsavimo nekartojame. Taigi, pasiūlymai būtų aptarti.

Dėl viso 3 straipsnio dėl motyvų nėra užsirašiusių. Balsuojame, ar priimame 3 straipsnį.

Balsavo 94 Seimo nariai: už – 70, prieš – 1, susilaikė 23. Pritarta 3 straipsniui.

Dabar nuo 4 iki 13 straipsnių imtinai nėra gauta jokių pastabų ir pasiūlymų. Balsuojame iš karto už visus šiuos straipsnius, kaip minėjau, nuo 4 iki 13 imtinai.

Balsavo 105 Seimo nariai: už – 72, prieš – 2, susilaikė 31. Pritarta.

Dėl 14 straipsnio yra Seimo nario K. Starkevičiaus pasiūlymas. Prašom pateikti pasiūlymą ir pasakyti, ar prašote balsuoti už savo pirminį pasiūlymą, ar tą, kuriam iš dalies pritarta.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Dabartinė Lietuvos Respublikos 2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto 14 straipsnio 3 dalies 1 punkto formuluotė „numatant galimybę Finansų ministerijai skolintis valstybės vardu“ nėra tinkama geležinkelio transporto eismui užtikrinti. Todėl pasiūlymas skolintis valstybės vardu, kai yra poreikis ir kai dėl to nėra pažeidžiamos šio įstatymo 11 ir 21 straipsnių nuostatos, – su valstybės skola susijusioms išlaidoms apmokėti. Čia daugiausia, aišku, yra susiję su dabartiniu karu ir sankcijų Baltarusijos Respublikai taikymu.

PIRMININKAS. Aš laukiu patikslinimų. Ar prašote balsuoti už pirminę pasiūlymo redakciją, ar už tą, kuriai pritarta iš dalies, kuri truputį kitaip suredaguota Vyriausybės?

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Taip, tą, kuri suredaguota Vyriausybės.

PIRMININKAS. Gerai. Balsuosime už tą, kaip suredaguota Vyriausybės. Vyriausybės pozicijos nebeišklausėme. Tai gal stabdome balsavimą, reikia išklausyti. (*Balsai salėje*) Ne, Vyriausybės poziciją reikia išklausyti.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Vyriausybė siūlo iš dalies pritarti ir patikslinti 14 straipsnio 3 dalies 1 punkto nuostatą dėl skolinimosi dėl viešosios geležinkelių infrastruktūros ir sudėlioti ją taip: „Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto eismo saugos įstatyme nustatytai geležinkelių transporto eismo saugai esamoje viešojoje geležinkelių infrastruktūroje ir Lietuvos valstybei nuosavybės teise priklausančiuose geležinkelių paslaugų įrenginiuose užtikrinti, kai viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojui nepakanka finansinių išteklių dėl sankcijų Baltarusijos Respublikai taikymo ir dėl Rusijos Federacijos karinės agresijos prieš Ukrainą nutrūkus krovinių srautui ar verslo santykiams.“

PIRMININKAS. Taip, balsuosime už K. Starkevičiaus pasiūlymą, už Vyriausybės patikslintą pasiūlymo redakciją.

Balsavo 116: už – 112, prieš – 1, susilaikė 3. Pasiūlymui pritarta.

Ir balsuosime už visą 14 straipsnį.

Balsavo 104: už – 76, prieš – 2, susilaikė 26. Pritarta 14 straipsniui.

A. Gedvilas dėl vedimo tvarkos.

A. GEDVILAS (*DPF*). Pirmininke, per ankstesnį balsavimą prašau mano balsą įskaityti už. Dėl protokolo.

PIRMININKAS. Fiksuojame, kad per ankstesnį balsavimą dėl K. Starkevičiaus pasiūlymo A. Gedvilas balsavo už.

15 straipsnis. Pastabų ir pasiūlymų negauta. Balsuojame iš karto už 15 straipsnį.

Balsavo 75: už – 71, prieš nėra, susilaikė 4. 15 straipsniui pritarta.

16 straipsnis. Čia buvo pasikartojantis pasiūlymas, kuris buvo dėl 1 straipsnio dėl lėšų Kelių priežiūros ir plėtros programai įgyvendinti. Kadangi jau per vieną balsavimą buvo nepritarta, iš naujo nebalsuojame.

Taip pat buvo J. Pinskaus pasiūlymas, kuriam irgi buvo nepritarta balsuojant dėl 1 straipsnio. Tai dėl tų pasiūlymų nebalsuojame ir sprendžiame dėl viso 16 straipsnio.

Užsiregistravo 72, balsavo 71: už – 71, prieš ir susilaikiusių nėra. 16 straipsniui pritarta.

Dabar paskutiniai straipsniai nuo 17 iki 21 imtinai. Dėl jų jokių pastabų ir pasiūlymų negauta. Balsuojame už visus šiuos straipsnius vienu balsavimu.

Balsavo 71: už – 71, prieš ir susilaikiusių nėra. Paskutiniai straipsniai taip pat priimti.

Dabar jau beliko apsispręsti dėl viso projekto. Keturi už, keturi prieš gali kalbėti dėl motyvų. Pradedame iš eilės. E. Gentvilas – už.

E. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiami kolegos, žinant aplinkinės geopolitinės, ekonominės situacijos neapibrėžtumą, vis dėlto reikia pasidžiaugti, kad net ir tomis neapibrėžtomis sąlygomis, neįsivaizduodami, kaip infliacijos augimo tempai eis į priekį, mes šiandien priimame gerą biudžetą, ypač makroekonominiu požiūriu vertinant. Taip, aš suprantu, kad yra daugybė nepatenkintų dėl vieno ar kito pateikto pasiūlymo, kuriam nebuvo pritarta, tačiau valstybės požiūriu tai yra geras ir tinkamas biudžetas.

Jo makroekonominiai rodikliai, pavyzdžiui, biudžeto deficitas yra gana didelis, tačiau neperžengia pirmiausia psichologiškai svarbios 5 % ribos. Valstybės skola 42 % nuo BVP – vis dėlto tai irgi, lyginant su kitų Europos Sąjungos šalių vidurkiu, yra labai geras rodiklis, nepaisant to, kad daugelį problemų šitame biudžete mes sprendžiame skolindamiesi lėšas ir, žinoma, natūralu, dėl to turime minusinį biudžeto balansą.

Tačiau greta to kaip liberalui reikia pasidžiaugti, kad nėra naujų mokesčių įvesta ir nėra didinami kiti mokesčiai, nepaisant to, mes sugebame rasti balansą tarp poreikių valstybėje ir galimybių. Gyvename iš augančios ekonomikos ir skolinimosi. Greta to galime pasidžiaugti, kad auga savivaldybių pajamos. Savivaldybių pajamos kitais metais peržengia simbolinę 5 mlrd. eurų ribą. Tai pirmą kartą toks lėšų disponavimas savivaldybėms. Taip pat savivaldybėms suteikiamos naujos skolinimosi galimybės.

Galime pasidžiaugti, kad NPD augimas kitais metais yra gana žymus, o kitų dalykų, agitacinių, nespėjau pasakyti.

PIRMININKAS. R. Žemaitaitis – prieš.

R. ŽEMAITAITIS (*LRF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Prieš tai mano kolega sakė, kad labai geras biudžetas. Tikrai geras – 70 mln. skylę Liberalų sąjūdis šiandien padarė kartu su kai kuriais kitais kolegomis. Aš tiesiog taip vadinu: skola – tai Dievo dovana, o atidavimas – tai velnio *išmislas*. Panašu, šitas įstatymas ir šitas biudžetas yra tikrai velnio *išmislas* ateinančioms kartoms. Rezervas – 4,9 %. Pridėjus „Sodros“ ir pridėjus sveikatos draudimo rezervą, kur suformuota, tai deficitas išeina ne 4,9 %, o 6,7 %. Bet įdomu yra tai, kad, pavyzdžiui, toks kaip ponas N. Numavičius – „Maximos“ savininkas, vienas turtingiausių Lietuvos žmonių, turto valdo už 1 mlrd. 250 mln. Deja, jis šiandien gali nemokėti 5 mln. mokesčių. Teismas priteisė 5 mln. sumokėti mokesčių, o Mokesčių inspekcija, pavaldi Finansų ministerijai, veda su juo derybas ir sako: gal būk geras, sumokėk bent 2 mln. Turtas – 1 mlrd. 250 mln., jis sumoka mokesčių tiktai 2 mln. Čia pasity-

čiojimas? Ne! Tiesiog geras verslo susitarimas, kaip ir, ko gero, „Igničio“ privatizavimas, kaip ir kitų pinigų mokėjimas.

Įdomiausia yra tai, kad gerbiamas Augis džiaugiasi, sako: naujų mokesčių nebus. Aš tau pacituosiu jūsų partijos pirmininkės V. Čmilytės-Nielson duotą interviu Žinių radijui, ji sako: norime informuoti, kad ateinančią vasarą biudžetą peržiūrėsime ir nauji mokesčiai bus priimti po biudžeto priėmimo. Tai nereikia šitoje vietoje apsimetinėti, kad to dalyko nebus.

Gerbiama pirmininke, jūs duokite kalbėti. Kalbėjote lygiai prieš 3 savaites, „Pozicijoje“, Žinių radijuje pas R. Musnicką davėte interviu. Galite atsiversti ir pasižiūrėti.

Dabar kitas įdomesnis yra dalykas, kas išties man kelia tokį įdomų dalyką, iš ko jūs surinksite tuos biudžetinius pinigus? Kažkas sako, kad „Žalgiriui“, tiksliau, Eurolygai nereikia skirti pinigų, bet treneris J. Kazlauskas dalyvauja Vilniaus savivaldybių rinkimuose dešimtu numeriu. Tai klausimas, kas čia per žaidimai vyksta?

Ir pabaigai. Gerbiamas Kęstuti Masiuli, kur tu sakei, kad čia yra elitas. Tai tu ir esi pats elitas, nes iš Seimo kanceliarinių išlaidų už 20 tūkst. remontuojiesi automobilį, kai tokiu atveju du automobilius galėtumei nusipirkti. Aš suprantu, kad tu keli biudžeto pajamas. Iš tikrųjų sėkmės už 20 tūkst. tokį automobilį remontuojant.

PIRMININKAS. A. Armonaitė kalbės už.

Seimo Pirmininkė prieš tai dėl vedimo tvarkos.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėkoju. Kadangi buvo paminėta mano pavardė, dvi pastabos, gerbiamas Remigijau. Pirmiausia mano pavardė yra V. Čmilytė-Nielsen, ne Nielson.

Antras dalykas. Jei jūs rasite citatą, kur sakiau, kad kitą vasarą bus didinami mokesčiai, prašau ją parodyti. Iki tol aš laikau, kad tai, ką sakote, nėra tiesa.

PIRMININKAS. Mokesčių reforma nėra tas pats, kas mokesčių didinimai. A. Armonaitė – už.

A. ARMONAITĖ (*LF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Šitas biudžetas yra geras, jis išpildo keletą labai svarbių tikslų, svarbių šiam laikmečiui. Pirmiausia tai yra energijos kainų šuolių sušvelninimas tiek gyventojams, tiek verslui. Vidurinės klasės stiprinimas per neapmokestinamąjį pajamų dydį ir apskritai per pajamų didinimą, dėmesys ne tik mažiausias pajamas gaunantiems, bet ir vidurinei klasei. Lietuvos investicinės aplinkos palaikymas, tai yra labai labai svarbu, konkurencingumas. Išgyvename Europoje nelengvus laikus ir sprendimai yra būtini. Jie yra šiame biudžete. Na, ir paskutinis tikslas, jį matau kaip labai svarbų, ko gero, vieną iš svarbiausių, tai yra investicijos Lietuvos ateičiai.

Turiu dar minutę. Keletas dalykų, kuriuos norėčiau išryškinti. Verslui yra numatyti automatizuoti ir horizontalūs sprendimai. Taip, jie yra laikini ir jie turi būti laikini. Išsprendėme PVM lengvatos klausimą restoranams, viešbučiams – metus, kultūrai – amžinai. Horizontalus mechanizmas elektros kainoms stabilizuoti. Nuo lapkričio verslą jau pasiekia mažesnės sąskaitos. Jeigu nebūtų šio mechanizmo, jos būtų kur kas didesnės. Tai yra laikas, per kurį mes turime pasikeisti, mes turime padėti gamybos įmonėms, taršioms įmonėms, sunaudojančioms daug energijos įmonėms transformuotis. Ir tai yra. Tačiau taip pat yra labai svarbu investuoti į inovacijas. Čia yra 240 mln. Ekonomikos konkurencingumui ir valstybės informaciniams ištekliams 34 % daugiau negu praėjusiais metais – beveik 600 mln. eurų. Na, ir žalioji ekonomika yra absoliutus šio biudžeto prioritetas. Kviečiu palaikyti.

PIRMININKAS. V. Ąžuolas – prieš. (*Balsai salėje*) Nėra? A. Butkevičius tuomet prieš.

A. BUTKEVIČIUS (*DFVL*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, aš norėčiau dar grįžti į praeitus metus, kai svarstėme šių metų biudžeto įstatymo projektą, jau įstatymą, taip pavadinkime. Jūs puikiai atsimenate, Europos Komisija buvo atsiuntusi labai aiškią diagramą, tikriausiai mes, kai kurie Seimo nariai, matėme Finansų ministerijoje, kad Lietuvoje išlaidos yra nepagrįstai didinamos, palyginti su ekonomikos augimu. Tą patį, aišku, patvirtino ir Lietuvos bankas, ir Valstybės kontrolė. Buvo planuojamas apie 500 mln. eurų neatitikimas. Planuojant kitų metų biudžeto išlaidas, aš kalbu apie ilgalaikes išlaidas, ne apie trumpalaikes išmokas, tai susieta su elektros ir dujų kainų padidėjimu arba daromomis investicijomis, tą vertinu teigiamai, bet kitais metais, pagal Lietuvos banko ir Valstybės kontrolės išvadas, ilgalaikės išlaidos vis akumuliuos nemažai metų išlaidų didėjimą, viršija pastovias, tvarias pajamas 1 mlrd. 200 mln. eurų. Tai

reiškia, kad mes ateityje didinsime skolos aptarnavimo išlaidas. Jau 2025 metais skolos aptarnavimo išlaidos, jeigu ekonomika, aišku, augs 1,5 %, kaip planuojama, bet aš tuo netikiu, bus biudžete numatyta 700 mln. eurų, o kitais metais yra planuojama tik 300 mln. eurų.

Taip pat reikia pripažinti, kad vien viešųjų finansų blogas valdymas Lietuvoje infliaciją padidino 12 %, minusavus infliacijos augimą dėl dujų ir kainų padidėjimo. Vadinasi, mes visuomenės pajamas ir santaupų perkamąją galią sumažinome maždaug 23 %. (*Balsai salėje*) Svarstymo metu aš aiškiai parodžiau ir diagramą. Atsiminkite ir užfiksuokite ją. Ačiū.

PIRMININKAS. V. Mitalas – už.

V. MITALAS (*LF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos, aš suprantu, kad kiekvienas biudžeto priėmimas turi atitikti gerus trilerio bruožus, bet ne tiek daug jo čia ir tėra. Nuo pat pirmųjų biudžeto pristatymo, sakykime taip, viešumoje akimirkų ir opozicija, ir valdantieji iš esmės sutiko, kad tas biudžeto projektas yra adekvatus, jis yra geras. Ir kiek mes galime padaryti šiais laikais, kai kitų metų ekonominė padėtis nėra iki galo apibrėžta, tiek mes ir padarome. O padarome tikrai nemažai. Dirbantiesiems ir minimalusis mėnesinis atlyginimas, ir NPD didėja gana ženkliai. Mokytojams, pedagogams, dėstytojams, mokslininkams, kitiems viešojo sektoriaus darbuotojams taip pat yra numatyta atlyginimus kelti. Aišku, kad per biudžeto svarstymą atsivėrė tas poreikis, kuriuo iki galo nėra patenkinti teisėjai, prokurorai ar kiti statutiniai pareigūnai. Kai kurie prašymai iš to sąrašo buvo patenkinti jau biudžeto svarstymo metu, kiti, aš neabejoju, bus patenkinti sistemiškai tada, kai bus priimtas valstybės tarnybos reformos paketas ir mes galėsime iš tikrųjų užtikrintai žiūrėti į priekį, ne tik per kiekvieną biudžeto svarstymą, bet ir daugelį metų į priekį. Aš tikrai kviečiu balsuoti už biudžetą ir taip Seimui užtikrintai pasisakyti apie kitų metų ekonomikos ir valstybės išlaidų bei pajamų padėtį. Dėkui.

PIRMININKAS. D. Kepenis – prieš.

D. KEPENIS (*LVŽSF*). Dėkoju. Girdime, skaitome spaudoje, kiek daug įvairiausių profesijų žmonių nusivylę laukia šio biudžeto. Bet viena grupė žmonių yra apgauta ir labai viliasi, kad jiems bus geriau, kad eilės pas gydytojus mažės. Bet ta apgaulė yra ta, kad vadiname visai priešingai, žadame sveikatą, o iš tikrųjų finansuojame medicinines paslaugas, kurios neturi nieko bendra su mūsų sveikata. Kuo daugiau investuojame į mediciną, vaistus, ligonines, medikus, tuo labiau Lietuvoje daugėja sergančių žmonių, nes kitas žodis čia svarbus – prevencija, sveikatos ugdymas. Šiai sričiai mes, deja, skiriame tik vieną septintąją to, ko reikėtų, kad sustabdytume tą skęstantį Lietuvos sveikatos laivą. Iš septynių skylių vieną skylę užlopę mes tikrai padėties neišgelbėsime. Todėl manau, kad balsuoti už šitą biudžetą, kuris yra nusikalstamai mažas mūsų vaikų, mūsų jaunimo, kurie auga vis labiau ligoti, ateičiai, tikrai yra… Sunku rasti žodį, kaip pavadinti šitą procesą, kurį mes dabar padarėme priimdami šitą biudžetą. Aš prieš jį. Ačiū.

PIRMININKAS. M. Majauskas pasisakys už.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mieli kolegos, iš tiesų yra ir saulės, ir dėmių, ir šitas biudžetas turi trūkumų, bet nieko panašaus į tai, ką mes čia girdime Seimo salėje. Norėčiau pradėti nuo kelių mitų, kuriuos bandoma čia deklaruoti. Sakoma, kad milžiniška skola, bet atkreipsiu dėmesį, kad skola yra 43 % nuo BVP. Prieš dešimt metų buvo 41 % ir po metų dar bus tas pats 41 %. Tai yra du kartus mažesnė skola nei Europos Sąjungos vidurkis.

Sakoma, kad biudžetas didins infliaciją, bet nieko panašaus, atvirkščiai – Lietuvos bankas labai aiškiai deklaravo, kad priėmus šį biudžetą infliacija bus mažesnė maždaug 2 procentiniais punktais. Bandoma pasakyti, jog infliacija suvalgys pajamų augimą. Taip, infliacija mažins žmonių perkamąją galią, bet kalbant apie pačius pažeidžiamiausius, tai senjorus ir tuos, kurie gauna minimalųjį mėnesinį atlyginimą, jų pajamų augimas per dvejus metus, šiuos ir ateinančius, bus maždaug apie 30 %. Tai yra daugiau nei šių ir ateinančių metų infliacija.

Todėl, mano supratimu, biudžetas yra parengtas atsakingai, profesionaliai. Čia visų pirma noriu padėkoti Finansų ministerijos ir Biudžeto ir finansų komiteto specialistams, kurie dirbo ir stengėsi, kad biudžetas būtų parengtas ir priimtas visu mėnesiu anksčiau, nei tai darome paprastai. Ponas B. Bradauskas yra sugebėjęs priimti dar spalio mėnesį, žinau, kad yra kur stengtis. Mano supratimu, mes ir toliau turėtume stengtis priimti biudžetą kiek anksčiau, o ne paskutinėmis gruodžio savaitėmis. Taip gyventojai kaip įmanoma anksčiau žinotų, kas jų laukia. Biudžetas at-

liepia plačios visuomenės poreikius: kompensuojamos kainos, didinamos išlaidos ir yra parama verslui. Svarbu užtikrinti, kad ir mokesčiai nedidėtų. Mano supratimu, šiandien buvo priimti svarbūs kompromisiniai sprendimai, kuriais būtent tai ir stengiamasi užtikrinti. Todėl kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. V. Valkiūnas vis tiek pasisako prieš.

V. VALKIŪNAS (*DPF*). Ačiū posėdžio pirmininkui. Kelia nuostabą technokratų pareiškimai, kad gerai subalansuotas biudžetas. Tokie balansuotojai, kai dar nė karto nebuvo gerai subalansavę biudžeto… Dabar sakoma – 20 % pakils atlyginimai ir pensijos. O šiame biudžete tik 6 % pensijų padidėjimas, kai infliacija per dvejus metus beveik 100 %. Dabar sakoma – pradėsime skaičiuoti nuo šios dienos. O kas įvyko iki šios dienos? Kiek nuvertėjo pinigai? Kiek žmonės prarado turto? Tos kompensacijos to nekompensuoja. Todėl ir žmonių kolapsas darbo biržoje, nėra žmonių, kas dirba.

Šis biudžetas blogas. Labai blogas. Todėl mes negalime palaikyti. Darbo partija irgi pritaria, kad reikia didinti biudžeto išlaidas, kad būtų padorios pensijos, padorūs atlyginimai, kad žmonės neišvažiuotų iš Lietuvos, kad būtų gerovė jiems Lietuvoje, o ne užsienyje. Todėl nepalaikome, kolegos, blogo, labai blogo biudžeto!

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti. Dabar kviečiu susikaupti svarbiam balsavimui ir balsuosime dėl biudžeto projekto priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 122 Seimo nariai: už – 73, prieš – 43, susilaikė 6. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

Kolegos, aš minėjau, replikuoti po balsavimo nesuteiksiu žodžio, labai vėluojame.

17.38 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2023 metų, 2024 metų ir 2025 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų konsoliduotos visumos planuojamų rodiklių“ projektas Nr. XIVP-2149(2) (*priėmimas*)

Dabar dėl lydimojo apsispręsime. Seimo nutarimo „Dėl 2023 metų, 2024 metų ir 2025 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų konsoliduotos visumos planuojamų rodiklių“ projektas Nr. XIVP-2149(2). Priėmimas. Kviečiu į tribūną. Nors galbūt Biudžeto ir finansų komitetas čia nebeturi ką pasakyti.

Atsiprašau. Dėl vedimo tvarkos premjerė. (*Balsai salėje*) Replikuoti nenumatyta.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Aš galiu kalbėti be eilės. Tai be eilės padėkosiu kolegoms, kurie balsavo už. Taip pat dėkoju opozicijai, kad šį kartą netraukiojo kortelių, ir dėkoju ambasadoriui A. Vinkui už visada racionalų požiūrį. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Gerai. Išklausėme padėką. Dabar apsispręsime dėl mano minėto nutarimo projekto. Du straipsniai. Reikia atsižvelgti į mūsų balsavimą dėl Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo pataisų. Čia yra M. Majausko pasiūlymas. Prašom pristatyti.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mielieji kolegos, tai yra techninis suderinimas. Atsižvelgiant į tai, kad buvo pakoreguoti biudžeto projekto lydimieji teisės aktai, atitinkamai yra suderinamas trimetis planas dėl biudžetų konsoliduotos visumos planuojamų rodiklių. Kviečiu pritarti. Ir pritarta planuojamiems rodikliams taip pat.

PIRMININKAS. Prašyčiau patikslinti, keičiasi tik 2023 metų skaičiai?

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Taip, iš esmės. Na, čia Sekretoriatas turėtų patikslinti, bet iš to, ką aš matau, tai taip, kol kas matau tik 2023 metus.

PIRMININKAS. Finansų ministrė linksi galvą, tai dėl pasikeitusių pridėtinės vertės mokesčio įplaukų, kai nežymiai keičiasi 2023 metų skaičiai dėl planuojamų pajamų, vėlgi pasiremiame Statuto 261 straipsniu ir, tikiuosi, bendru sutarimu priimame šį techninį patikslinimą. Priimta bendru sutarimu.

Iš karto apsisprendžiame dėl dviejų straipsnių ir kalbame dėl viso nutarimo projekto. Pažiūrėsime, ar yra užsirašiusių dėl motyvų. Taip, yra. M. Majauskas kalba už.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, tai yra lydimasis biudžeto projektas, iš esmės trimetis planas, jis yra dažnai koreguojamas, atitinkamai keičiantis ekonominėms sąlygoms ir naujiems biudžeto projektams, kuriems taip pat daro įtaką, kaip matėme, ir ekonominės krizės, ir socialiniai iššūkiai, ir geopolitinė situacija. Dažnai mes nesilaikome tų trimečių planų, bet, nepaisant to, turime pareigą tvirtinti ir aš kviečiu šiandien tam pritarti.

PIRMININKAS. V. Valkiūnas pasisako prieš dėl prognozuojamų rodiklių. Nebematome aktyviai kalbėjusio čia V. Valkiūno. (*Balsas salėje: „Kalba, kalba."*) Matau, kad jis ryžtingai artėja prie mikrofono. Prašom.

V. VALKIŪNAS (*DPF*). Ką čia bekalbėsi. Liūdnas vaizdelis po tokio biudžeto priėmimo, neturiu žodžių. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. K. Masiulis tikriausiai turi vieną kitą žodį.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Man toks liūdnas vaizdelis buvo, kai man nedavė žodžio replikuoti, nors mano pavardę R. Žemaitaitis ten po purvą maitojo. Gerbiamas Žemaitaiti, kaip elitą tyrinėjęs, knygą surašęs, vadovėlį vertęs ir elitą dėstęs žmogus, na, kaip aš nenorėčiau jūsų tuo elitu vadinti, bet esate, nes esate Seimo narys. Ar V. Valkiūnas – irgi yra elitas, čia apie elitą šnekant, nors nenorėčiau priskirti subjektyviai.

Na, o dabar – ar skiriate transporto išlaidas ir remonto išlaidas? Nesu aš daugiausia čia išleidęs, iš opozicijos yra ponių, kurios daugiau išleido. Na, ką dabar darysi, nereikia valkioti taip.

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti. Dabar balsuosime dėl Seimo nutarimo „Dėl 2023 metų, 2024 metų ir 2025 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų konsoliduotos visumos planuojamų rodiklių" projekto Nr. XIVP-2149(2) priėmimo.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 79: už – 72, prieš – 2, susilaikė 5. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

Taigi baigėme biudžetinius klausimus. Dėkoju visiems už kantrybę. Užsitęsė mūsų pirmasis balsavimo intervalas.

Dabar, kaip esu minėjęs, bus Mokėjimų įstatymo pataisų svarstymas, Prezidento veto, po to Seimo Pirmininkė pateiks Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos pirmininko kandidatūrą, po to projektai iš rytinio posėdžio ir po to vakarinio posėdžio projektai eilės tvarka, kaip jie yra surašyti.

Balsavimo intervalas tikėtinas po kokių dviejų valandų. Jis bus, kaip suprantate, vėliau, negu buvo planuota.

Toliau posėdžiui pirmininkaus kolega J. Sabatauskas.

17.46 val.

Mokėjimų įstatymo Nr. VIII-1370 2, 3, 54, 76 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1927GR (*pateikimas*)

PIRMININKAS (J. SABATAUSKAS, *LSDPF*). Gerbiami kolegos, darbotvarkės 2-3 klausimas – Mokėjimų įstatymo 2, 3, 54, 76 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1927, grąžintas Respublikos Prezidento. Pranešėjas – Respublikos Prezidento patarėjas V. Augustinavičius. Prašau.

V. AUGUSTINAVIČIUS. Laba diena, gerbiamas pirmininke, gerbiami Seimo nariai. Lietuvos Respublikos Prezidentas G. Nausėda, vadovaudamasis Konstitucija, šių metų lapkričio 17 dieną…

PIRMININKAS. Kolegos, labai didelis triukšmas. Gerbkite pranešėją. Įjungtas mikrofonas.

V. AUGUSTINAVIČIUS. Veikia dabar?

PIRMININKAS. Veikia.

V. AUGUSTINAVIČIUS. Laba diena, gerbiamas pirmininke, gerbiami Seimo nariai. Lietuvos Respublikos Prezidentas G. Nausėda, vadovaudamasis Konstitucija, šių metų lapkričio 17 dienos dekretu siūlo Lietuvos Respublikos mokėjimų įstatymo pakeitimo įstatymą laikyti nepriimtu. Prezidentui pateiktu pasirašyti Mokėjimų įstatymo pakeitimo įstatymu nustatoma, kad mokėjimo paslaugų teikėjai ir susiję subjektai turi teisę tvarkyti asmens duomenis, įskaitant jautrius as-

mens duomenis, kaip jie vadinami specialiųjų kategorijų asmens duomenimis, kai tai būtina ir kurių reikia siekiant užtikrinti tinkamą mokėjimo paslaugų teikimą ir sukčiavimo prevenciją. Vadinasi, minėti subjektai galėtų tvarkyti asmens duomenis, atskleidžiančius rasinę arba etinę kilmę, religinius įsitikinimus, politines pažiūras, sveikatos duomenis ir kitus jautrius asmens duomenis. Bendrajame duomenų apsaugos reglamente duomenų tvarkymas apibrėžiamas labai plačiai – nuo galimybės rinkti duomenis iki duomenų rūšiavimo, sisteminimo, platinimo, ištrynimo ir kitų veiksmų.

Įstatymo iniciatorių tikslas – siekti didesnio ir aiškesnio reguliavimo tvarkant asmens duomenis yra aktualus, tačiau Prezidentas pabrėžia, kad asmens privataus gyvenimo neliečiamumas yra ginamas Konstitucijos, o įstatymu šią asmens teisę riboti galima tik laikantis konstitucinio proporcingumo principų ir ne labiau, negu reikia teisėtiems ir visuomenei svarbiems tikslams pasiekti. Šalies vadovo vertinimu, Mokėjimų įstatymu suteikiami įgaliojimai tvarkyti asmens duomenis, ypač jautrius duomenis, yra neproporcingi.

Prezidentas pabrėžia, kad Mokėjimų įstatymas numato ženkliai platesnes specialiųjų duomenų tvarkymo, įskaitant jų rinkimą, aplinkybes nei vien tik informacija, kuri yra gaunama apdorojant mokėjimų pavedimus. Pavyzdžiui, susidaro įgalinimas tvarkyti jautrius duomenis, kai teikiama mokėjimo paslauga, kuri yra grynųjų pinigų išėmimas, pinigų įdėjimas, mokėjimo kortelės išdavimas paslaugos teikėjų skyriuje ar kitos mokėjimo paslaugos. Įtvirtinti įstatymu būtina tik tai, kas yra minimaliai būtina.

Prezidentas pabrėžia, kad Lietuva yra euro zonos ir vieningos mokėjimų sistemos narė ir nesusiformavus vienodai praktikai ar reguliavimui europiniu lygmeniu Mokėjimų įstatyme numatytos galimybės mokėjimų institucijoms rinkti ir atlikti veiksmus su žmonėms jautriais specialiaisiais duomenimis iš esmės bet kokios mokėjimo paslaugos teikimo būdu gali būti neturintys analogų asmens duomenų tvarkymo įgaliojimai, o bandymai susiaurinti ieškant tinkamo sprendimo vos per keletą dienų galėtų būti ir lemti nenumatytus efektus finansų sistemoje. Dėl to, Prezidento nuomone, Mokėjimų įstatymo tobulinimą reikėtų grąžinti į ekspertinį lygmenį.

Gerbiami Seimo nariai, Konstitucijos 22 straipsnyje yra nustatyta, kad žmogaus privatus gyvenimas yra neliečiamas. Įstatymas ir teismas saugo, kad niekas nepatirtų savavališko ir neteisėto kišimosi į jo asmeninį ir šeiminį gyvenimą, kėsinimąsi į jo garbę ir orumą. Kaip ne kartą savo nutarimuose yra pabrėžęs Konstitucinis Teismas, būtina laikytis konstitucinio proporcingumo principo. Be to, kaip minėta, nėra europinio ar regioninio teisinio reglamentavimo ir tokių precedentų, kaip sureguliuoti specialiųjų kategorijų duomenų tvarkymą kitose šalyse. Kaip vienas iš pavyzdžių, pavyzdžiui, Lietuva, Latvija ir Estija veikia vienoje bendroje mokėjimų sistemoje, dominuoja tie patys bankai ir jų filialai, bet Lietuvoje duomenų tvarkymas pagal Mokėjimų įstatymą gerokai skirtųsi nuo kitų Baltijos šalių.

Visa tai įvertinus, Prezidento nuomone, Mokėjimų įstatymas turi būti laikomas nepriimtu. Įstatymą reikėtų grąžinti tobulinti į ekspertinį lygmenį, aiškiau ir detaliau apibrėžiant asmens duomenų tvarkymo tikslus, būdus, duomenų gavimo šaltinius, duomenų apsaugą, taip užtikrinant proporcingumą. Reikėtų papildomų veiksmų Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai padedant tobulinti šį įstatymą, bendradarbiaujant daugiau su tarptautinėmis institucijomis ir kitomis euro zonos šalimis. Be to, visuomenė turėtų būti ženkliai labiau supažindinta su asmens duomenų tvarkymo ypatumais. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiamas pranešėjau, jūsų nori paklausti septyni Seimo nariai. Pirmasis klausia R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (*LRF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, iš jūsų kalbos taip ir nesupratau, o kada Prezidentas su konservatoriais sutarė dėl to veto, nes priešingu atveju nebūtų tas veto jums pavykęs, ir dar klausimas, ar pavyktų, jeigu konservatoriai nepalaikytų. Bet aš turiu kitą klausimą. Kodėl jūs vetavote ir nepateikėte pataisų ir pasiūlymų, o tiesiog vetavote, nes realiai jūs galėjote pateikti keletą pataisų ir išspręsti visą šitą problemą. Ar pabijojote, kad konservatoriai (…) eilinį kartą atneš ant šono, kas čia buvo, koks buvo motyvas? Nes realiai dvi pataisos ir būtų išsisprendusi visa šita problema.

V. AUGUSTINAVIČIUS. Ačiū už klausimą. Pats Mokėjimų įstatymas ir jo siūlytas reguliavimas yra be galo techniškas dalykas. Šiuo aspektu buvo numatytas perteklinis įgaliojimas tvarkyti jautrius asmens duomenis ir jį reikėtų siaurinti. Siaurinti ir duomenų gavimo šaltinius, ir duomenų apsaugą numatyti, ir duomenų naudojimo tikslus, ir užtikrinti proporcingumą. Šiuo aspektu pirmiausia būtina pasižiūrėti, kaip kitose euro zonos šalyse tai yra sureguliuota. Todėl įstatymas turėtų grįžti į ekspertinį lygmenį ir labai smarkiai detalizuotai iš naujo peržiūrėtas.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia D. Kepenis.

D. KEPENIS (*LVŽSF*). Dėkoju. Kiekvienas žmogus gimdamas turi konstitucinę teisę būti laisvas ir saugus. Be abejo, bet koks bandymas kėsintis į jo saugumą, nagrinėti jo intymius duomenis, žinoma, prasilenkia ir su Žmogaus teisių deklaracija, ir su elementariu žmogiškumu. Ir aš tikrai sveikinu Prezidentą už tai, kad jis sustabdė šito žalingo įstatymo priėmimą, grąžino jį į pirminę svarstymo stadiją, ir aš jam pritariu. Manau, kad daugybė pasaulio žmonių jau supranta, ką reiškia šitų neomarksistų, *leftistų* sumanymas kurti naująjį pasaulį lendant į žmogaus miegamąjį, į jo kišenę ir į asmeninį gyvenimą. Ačiū Prezidentui ir linkiu visiems kolegoms svarstyti šitą įstatymą iš naujo. Ačiū.

V. AUGUSTINAVIČIUS. Ačiū. Išgirdau pasisakymą ir įstatymas turėtų būti iš esmės tikslinamas, kaip ir minėjau.

PIRMININKAS. Klausia R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LRF*). Aš taip pat noriu pasveikinti Prezidentą, kad vetavo šitą Mokėjimų įstatymą kaip iš tikrųjų perteklinių duomenų apie piliečius kaupimą. Kiekvienas suaugęs žmogus šiuo metu naudojasi banko paslaugomis, ir, kaip jūs minėjote, norint gauti kasdienes paslaugas kaip banko kortelės keitimas ar užmokėti už eilines komunalines paslaugas, kaip Statistikos departamentui surašymo metu reikia gyventojui pateikti kažin kiek duomenų.

Mano klausimas. Jūs grąžinate į ekspertinį lygį, tai yra pasvarstyti, kokių duomenų reikėtų, aš taip supratau, ir kaip tai turėtų būti reglamentuojama. Mano vertinimu, šiuo metu Lietuvoje pakanka Pinigų plovimo prevencijos įstatymo, kuris sugaudo, sakykime, tuos, kurie gali piktnaudžiauti arba užsiimti nešvariais dalykais finansų rinkose. Ar neverta išvis pagalvoti, kad tos pasiūlytos nuostatos yra perteklinės, nes vėlgi, kaip jūs ir minėjote, mes norime būti pirmesni už pirmesnius ir galime išvis iškristi iš bendro konteksto finansų rinkose. Ar nemanote, kad išvis reikėtų atsisakyti ir grąžinti tą Mokėjimų įstatymą į pirminę, taip, kaip buvo jis iki šiol galiojantis.

V. AUGUSTINAVIČIUS. Labai ačiū už klausimą. Prezidentas vetavo būtent tuo ir argumentuodamas, kad įgaliojimai yra suteikti per platūs. Ir, be abejo, Lietuva, kaip ir minėjau, yra euro zonos narė, veikia vienoje mokėjimų sistemoje, tad be bendro tarptautinio sprendimo, bent jau aiškesnio peržiūrėjimo, kaip tai praktiškai sureguliuota kitose šalyse, šis įstatymas turėtų būti koreguojamas pagal tai, kaip veikia kitos šalys toje pačioje valiutų sąjungoje. Vienareikšmiškai.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia A. Mazuronis.

A. MAZURONIS (*DPF*). Labai dėkui. Gerbiamas patarėjau, iš tiesų turbūt keistai atrodyčiau, jeigu irgi nepasveikinčiau Prezidento iniciatyvos, kurią jūs čia pristatote dėl vetuojamo įstatymo projekto. Bet mano klausimas šiek tiek kitoks. Iš tiesų, man atrodo, mūsų teisinėje bazėje yra pakankamai daug teisinių nuostatų, kurias komerciniai bankai šiandien taiko, kaip sakyti, išskirtinai subjektyviai arba išskirtinai sau palankiai, naudodamiesi tuo, kad jie iš principo yra derybose tarp banko kliento, kurie dažnu atveju fiziniai asmenys, ir banko, yra stiprioji derybų pusė. Ar, jūsų nuomone, dabar galiojančiame teisiniame reguliavime, komercinių bankų teisiniame reguliavime, be šitų pataisų, kurias vetuoja, yra viskas gerai, ar galbūt reikėtų kažkokių papildomų teisėkūros iniciatyvų pažaboti dažnu atveju cinišką ir tokį ganėtinai brutalų komercinių bankų nesąžiningą elgesį klientų atžvilgiu?

Ar prezidentūra galbūt planuoja inicijuoti artimiausiu metu kokias nors panašias įstatymo pataisas ir jas pateikti Seime?

V. AUGUSTINAVIČIUS. Ačiū už klausimą. Kaip ir minėjau, Prezidentas, matydamas šias pataisas, aišku, pastebėjo tam tikrą perteklinį reguliavimą. Be abejo, grįžtant klausimui į ekspertinį lygmenį, jis turėtų būti plačiai peržiūrėtas šiuo atveju, nes vėlgi turbūt atsakymas būtų tas pats:

Lietuvos mokėjimų sistema nėra kažkokia išskirtinė kaip kitose euro zonos šalyse. Jeigu būtų pastebėta kokių nors kitų tobulintų vietų, jos taip pat galėtų būti iškeliamos.

PIRMININKAS. Klausia V. Ąžuolas.

V. ĄŽUOLAS (*LVŽSF*). Aš panašų klausimą norėčiau užduoti. Bankai jau dabar piktnaudžiauja esamais įstatymais. Vienas iš tokių – pinigų plovimo prevencija „Pažink klientą“, įvairių tų įstatymų yra. Ir kaip pavyzdys – bankai netgi fiziniams asmenims, kurie nedaro nei didžiulių sumų, nei didžiulių pavedimų… Pavyzdys: gauna pavedimą iš valstybės institucijos ir bankas užblokuoja tuos pinigus, ir liepia paaiškinti, kodėl valstybinė institucija jam pervedė pinigus. Jis bando padaryti pavedimą, nurodydamas sąskaitos numerį, dėl ko daro, taip pat užblokuojamas yra toks pavedimas ir bandoma paaiškinti, prašoma paaiškinti, kodėl tai daroma. Tai dabar dalis netgi fizinių asmenų, taip pat ir juridinių, jau atsidarinėja sąskaitas, pavyzdžiui, Lenkijoje, kitose valstybėse, dėl tokių bankų veiksmų.

Gal Prezidentas, gal jums teko girdėti, žada inicijuoti peržiūrą visų šitų įstatymų, kurie bankams leidžia rinkti tokius duomenis, blokuoti sąskaitas, blokuoti pinigus, blokuoti pavedimus ir pagaliau sutvarkyti tą bankų plėšikavimą, prisidengiant tam tikrais įstatymais? Ar žada imtis tokių iniciatyvų?

V. AUGUSTINAVIČIUS. Šiuo aspektu, kaip minėjau, duomenų reguliavimas yra gana techniški, ekspertinio lygio koregavimai. Matant, kad yra tam tikrų perteklinių galbūt įgaliojimų, be abejo, turi būti grąžinti tobulinti, o ar reikalingi papildomi patobulinimai, vėl pasikartosiu, pirmiausia reikėtų labai smarkiai diskutuoti, pažiūrėti, kaip yra kitose šalyse, kaip jūs ir paminėjote šitoje vietoje. Ta analizė taip pat labai svarbi ir tai nėra kvestionuojama.

PIRMININKAS. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas patarėjau, iš tikrųjų sveikinu. Kai kas ir netikėjo, bet aš sakau: tikrai turėtų būti, mes pasirašėme būtent tai, kad būtų vetuotas šitas teisės aktas. Pirmiausia mano klausimas, aišku, jūs labai gražiai pasakote: kaip kitose šalyse, gal jau jūs ir turite kokią nors informaciją apie kitas šalis, vienas dalykas, tai yra Skandinavijos bankai. Kaip jie savo šalyse renka tokią informaciją?

Ir kitas momentas, kaip vertina šitą įstatymą, kurį pateikė, Lietuvos bankas? Jis turėjo lygiai taip pat peržiūrėti, ar tai nėra perteklinė informacija apie mano tikėjimą arba seksualinę orientaciją ar dar kažką. Man keista, kaip pats Lietuvos bankas pasisakė?

V. AUGUSTINAVIČIUS. Šiuo aspektu, atsakant, gerbiama Seimo nare, į jūsų klausimą, be abejo, diskusijų, matyt, pritrūko, priimant šį įstatymą, detalesnių ir pasitelkiant ekspertus. Tai dabar priėmus įstatymą išaiškėjo, kad daug klausimų kyla. Tikrai yra epizodų, kai tie patys pinigų išėmimai ar kortelių išdavimai, kur tikrai yra perteklinės situacijos, kad atsirastų regimybė tokių duomenų rinkimo, be abejo, tokių dalykų neturėtų būti ir tai yra tiesiog koregavimas, vėlgi sulyginant su bendra praktika.

PIRMININKAS. Ir paskutinis klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*DPF*). Ačiū, gerbiamasis pirmininke. Gerbiamasis Prezidento patarėjau, išties Prezidento institucija turbūt ne paskutinį vaidmenį vaidina formuojant Lietuvos banko vadovybę, teikiant jos kandidatus į vadovus. Čia turbūt reikėtų įžvelgti mūsų Lietuvos banko nepakankamą komercinių bankų kontrolę. Jums turbūt yra žinoma, kad, tarkime, komerciniame banke kreipiantis dėl paskolos, tarkim, paprasčiausiam automobiliui įsigyti, reikia pildyti banko primestus įvairius reikalavimus, susijusius su asmens duomenimis. Mane stebina tokie klausimai: nurodykite, ar jūs esate politikas, ar jūsų šeimos nariai yra politikai. Gal jūs paaiškinsite, kodėl tokie reikalavimai iškyla ir kaip tai atsiliepia dėl paskolos suteikimo arba nesuteikimo?

V. AUGUSTINAVIČIUS. Ačiū už klausimą. Taip, be abejo, kai kalbama apie asmens duomenis ir priežiūrą, kaip jie yra naudojami, čia labai svarbų vaidmenį vaidina ir Valstybinė duomenų inspekcija. Šiuo atveju tą mandatų paskirstymą tarp dviejų institucijų turbūt reikėtų įvertinti.

Kita vertus, dalis tų veikiančių nuostatų susijusios su tarptautiniu reguliavimu, bet kas vėlgi buvo šiuo Mokėjimų įstatymu padaryta, čia nebuvo jis pakankamai pagrįstas tarptautine praktika. Tai būtų perteklinis mandatas. O dėl esamų įgaliojimų galiu vėlgi tik pakartoti, kad reiktų kiekvieną tokią nuostatą žiūrėti ir analizuoti detaliau.

PIRMININKAS. Ačiū gerbiamam Respublikos Prezidento patarėjui.

Gerbiami kolegos, pagal Statuto 165 straipsnį mes turėsime nuspręsti, arba svarstyti grąžintą įstatymą iš naujo, arba laikyti jį nepriimtu. Kadangi Respublikos Prezidentas siūlo laikyti jį nepriimtu, tai mes, kai ateis balsavimo langas, balsuosime, kas už tai, kad laikytume jį nepriimtu. Kodėl aš dabar atitinkamai tai sakau? Dabar nebalsuosime, bet kad jūs žinotumėte, kaip kalbėti dėl motyvų.

Dabar dėl motyvų. Už – A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LRF*). Na, aš buvau viena iš tų dešimties Seimo narių, balsavusių prieš įstatymo priėmimą. Kaip šiandien suprantu, tų žmonių, kurie pageidaus, kad įstatymas būtų nepriimtas, pritars veto, bus tikrai daugiau. Išties belieka pasidžiaugti, kad veto buvo, nes yra galimybė taisyti ir apriboti tuos duomenis. Nežiūrint į tai, kokį reguliavimą mes buvome atvėrę, iš esmės mes buvome atvėrę bankams tvarkyti ne tik duomenis, kuriuos asmuo pateikia pats, pradedant nuo lytinės tapatybės, lytinio elgesio ir baigiant genomu, aš neįsivaizduoju situacijų, kad bankui žmogus savo genetinį kodą patikėtų. Bet lygiai taip pat buvome suteikę galimybę bankams ir rinkti savarankiškai asmenų duomenis. Tai išties iš viso būtų labai sunkiai suvokiama, jei mes girdėtume bankų argumentą, kad jiems asmens duomenys patenka dažniausiai būtent tada, kai yra nurodoma mokėjimo eilutėje.

Tikrai kviečiu laikyti įstatymą nepriimtą. Sutvarkyti jį yra įmanoma. Sureguliuoti tą apimtį, kai asmens duomenys patenka per mokėjimo eilutę, pavyzdžiui, asmeniui nurodant, kad jis moka už chemoterapiją ar kitus dalykus. Manau, kad tikrai ekspertiniu lygmeniu, kaip čia buvo ir kalbama, būtų labai lengva tą padaryti, parengti įstatymo pataisas ir vėl ateiti iš naujo į Seimą.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl balsavimo motyvų prieš – K. Masiulis.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Kolegos, aš pacituosiu su korupcija besikaunančio žurnalisto Š. Černiausko nuomonę. „Prezidentas ką tik palengvino gyvenimą korumpulams ir pinigų plovėjams. Kitaip interpretuoti šito veiksmo negaliu ir štai kodėl. Pirma, specifinių duomenų prieinamumas yra žiauriai svarbus dalykas pinigų plovimui ir korupcijos prevencijai. Elementarus pavyzdys: bankai nežino, kad klientas yra partijos X narys ir dėl to negali kelti klausimų dėl mokėjimų iš, pavyzdžiui, partijos X pavaldumo srityje esančių viešųjų pirkimų laimėtojų. Socdemai sako, kad čia baisus kišimasis į privatų gyvenimą. Prezidentas pritaria.“

Antra. Veto prašė socdemai. Prezidentūra įstatymo projektą mistifikuoja, neva finansų įstaigos taip neribotai kišis į privatumą. Ir ką bankai su tais duomenimis padarys? Ogi nieko, nes Seimo priimtame įstatyme labai aiškiai pasakyta, kad duomenys gali būti teikiami įstatymo nustatyta tvarka. Praleidžiu.

Trečia. Prezidentas kaip finansų sektoriaus žmogus turėtų puikiai žinoti, kas tas pinigų plovimas ir su kuo jis valgomas. Jis taip pat žino, kodėl bankai savo klientų prašo užpildyti visokiausius klausimynus apie politinius ryšius ir taip toliau, nes reikia, nes taip veikia prevencija, nes 99 % populiacijos į klausimus pakanka sąžiningai atsakyti – ne. Ir nėra čia jokio kišimosi į privatumą nei dar ko nors, tiesiog normalios korupcijos ir pinigų plovimo prevencijos priemonės, bet visa tai žinodamas Prezidentas vetuoja visiškai normalų ir reikalingą įstatymą. Štai kodėl negaliu tam pritarti.

PIRMININKAS. Dėl balsavimo motyvų už užsirašęs J. Razma, bet aš jo nematau. Kalba M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tiesų šis klausimas buvo svarstomas Biudžeto ir finansų komitete ir tenka su apmaudu konstatuoti, kad tiek Vyriausybė, tiek Lietuvos bankas, tiek Duomenų apsaugos inspekcija neįžvelgė jokių problemų ir visi sutartinai sakė, kad įstatymas reikalingas ir turi būti priimtas. Net ir ta pati prezidentūra, kuri visuomet yra kviečiama dalyvauti posėdžiuose, taip pat, kiek pamenu, nesureagavo. Tuo tarpu šiandien visi choru, na, beveik choru, kalbame, kad reikia pritarti veto ir įstatymo nepriimti. Na, retorinis mano klausimas, tai kuo gi tada reikėtų pasitikėti priimant sprendimus: kokiomis institucijomis, kieno nuomone, kokiais ekspertais? Yra Vyriausybės teikiamas Mokėjimų įstatymas, Lietuvos bankas atsakingas, Duomenų apsaugos inspekcija kontroliuoja, visi kviečiami dalyvauti posėdžiuose, jie yra vieši, bet niekas nieko nepasako, kol įstatymas yra priimtas. Tada mes esame

priversti būti šioje tikrai nepatogioje ir nemalonioje situacijoje. Mano rūpestis ir prašymas atsakingoms institucijoms šiek tiek rimčiau ir atidžiau žiūrėti į šiuos gana svarbius įstatymus.

PIRMININKAS. Na, aš taip supratau, kad kolega Mykolas vis dėlto kalbėjo ne už veto. (*Balsai salėje: „Prieš.“*) Jis labiau kalbėjo prieš. Tai aš suteikiu žodį L. Nagienei.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas pirmininke, bet iš tikrųjų tai visiškai kitaip aš supratau, Mykolas tikrai kalbėjo už tai, kad laikytume nepriimtu ir pritartume veto. Manau, mes visi suvokiame, ar turi įtakos bankui, kokio aš tikėjimo ir kokios seksualinės orientacijos, ar bankui turės įtakos, kokius aš pinigus uždirbu, ar turi būti bankui įdomu, ar aš moteris, ar dar kokie kitokie momentai, gal aš homoseksuali esu. Niekaip negaliu suvokti, kodėl bankas tokius duomenis turėtų rinkti. Mes jau ir taip teikiame bankui visą informaciją, pildome kasmet ir gauname grasinančią žinutę, kad jeigu neužpildysime, tokiu atveju negalėsime atlikti jokios operacijos. Taip, mes visi žinome, pildome, kokios informacijos prašo bankas. Bet dabar bankas sugalvojo dar daugiau informacijos. Ne be reikalo gerbiamas Mykolas ir pasakė, ir aš paklausiau, kokia Lietuvos banko pozicija. Lietuvos bankas turėjo pasakyti, kad tai yra perteklinė informacija. Galbūt iš tikrųjų reikėtų pasižiūrėti. Labai teisingas Prezidento patarėjo ekspertinis vertinimas. Tikrai pritariu, kad laikytume šitą įstatymą nepriimtu ir pritartume veto. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, balsuosime, kai bus balsavimo langas.

18.09 val.

Seimo nutarimo „Dėl Gedimino Sakalausko skyrimo Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos pirmininku“ projektas Nr. XIVP-2281 (*pateikimas*)

Dabar darbotvarkės 2-4 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Gedimino Sakalausko skyrimo Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos pirmininku“ projektas Nr. XIVP-2281. Kviečiu Seimo Pirmininkę V. Čmilytę-Nielsen.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, rugsėjo 22 dieną Seimui atleidus Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos narį ir pirmininką E. Sakalauską, pasibaigus jo antrai ir paskutinei kadencijai, Lietuvos Respublikos Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymo 10 straipsnis įpareigoja mane pateikti Seimui naujo komisijos pirmininko kandidatūrą. Atnaujinta komisijos sudėtis leidžia pasirinkti geriausią kandidatą. Mano manymu, tai G. Sakalauskas, kurį ir teikiu Seimui skirti naujuoju Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos vadovu.

Praeitais metais G. Sakalauskas buvo paskirtas Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nariu. Komisijoje jis kuruoja viešųjų ir privačių interesų derinimo pažeidimų prevenciją ir atitikties pareigūnų tinklo formavimą. Anksčiau kandidatas dirbo Specialiųjų tyrimų tarnyboje, joje formavo nulinės tolerancijos korupcijai politiką. Trejus metus vadovavo Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos sekretoriatui, o 2012 metais įkūrė viešąją įstaigą, kuri diegė ir palaikė korupcijos prevencijos priemones, rengė biudžetinių ir viešųjų valstybės ir savivaldybių valdomų įmonių ir akcinių bendrovių etikos kodeksus.

G. Sakalauskas yra patyręs ekspertas, turintis 15 metų viešųjų ir privačių interesų derinimo ir 12 metų vadovavimo patirtį. Esu įsitikinusi, kad kandidatas galėtų tapti puikiu Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos pirmininku, todėl prašau palaikyti šį mano teikimą. Dėkoju už dėmesį.

PIRMININKAS. Ačiū Pirmininkei. Kviečiu gerbiamą pretendentą į Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos pirmininko pareigas G. Sakalauską. Prašom.

G. SAKALAUSKAS. Laba diena. Dėkoju Seimo Pirmininkei už išreikštą pasitikėjimą ir pristatymą. Gerbiami Seimo nariai, šioje tribūnoje buvau prieš vienus metus ir prisistačiau kaip kandidatas į komisijos narius. Šiandien norėčiau kalbėti kaip kandidatas į vadovo pareigas.

Pirmas dalykas, ką noriu pasakyti, kad komisija yra kolegialus organas ir strateginius sprendimus, politiką, strateginę kryptį formuoja ne komisijos pirmininkas, o penki komisijos žmonės. Tai yra kolegialus organas. Pirmininko vaidmuo šiuo atveju yra padėti komisijai tinkamai nustatyti prioritetus tą ribotą laikotarpį, kurį komisijos nariai eina nario pareigas, nes mes einame laikinai.

Jeigu gaučiau jūsų pasitikėjimą, norėčiau imtis lyderystės trimis aspektais. Pirmas dalykas. Kai į komisiją kreipiasi deklaruojantys žmonės, labai dažnai gauna abstrakčius atsakymus iš komisijos. Šitą praktiką aš noriu pakeisti, kad žmonės gautų labai konkrečius atsakymus, ką tai reiškia. Pavyzdžiui, savivaldybės politikas kreipiasi į komisiją, ar reikia nusišalinti nuo sprendimo projekto dėl žemės mokesčio, nes jis turi žemės. Tai yra labai abstraktus klausimas ir gaunamas abstraktus atsakymas. Idėja yra labai paprasta, kad konkrečiai atsakant būtų remiamasi būtent tais duomenimis, kuriuos turi žmogus. Kitaip tariant, analitika ir duomenys.

Antras dalykas. Visos viešojo sektoriaus organizacijos, biudžetinės įstaigos, viešosios įstaigos, valstybės ir savivaldybių įmonės, akcinės bendrovės turi turėti savo vidaus kontrolės sistemą. Interesų derinimo rizikos, deja, šiandien nėra organizacijų sudėtinė dalis. Norėčiau sukurti praktiką ir kultūrą, kad interesų derinimo rizikos būtų sudėtinė viešojo sektoriaus organizacijų dalis ir vadovai galėtų valdyti rizikas.

Trečias dalykas, dėl kurio norėčiau imtis lyderystės. Visi sutinka, kad kuo aukštesnes pareigas žmonės eina, tuo galioja aukštesni skaidrumo standartai. Paprastas pavyzdys. Anksčiau žmonės atskleisdavo privačių interesų deklaracijose perteklinius duomenis. Tarkim, žmogus nusipirko šaldytuvą ir bėga kaip sportininkas deklaruoti privačių interesų deklaraciją. Šiuo metu deklaracijose duomenų yra per mažai. Tai reiškia, kad nėra subalansuotas skaidrumas ir atsiranda tokių įvykių kaip „Atvira Klaipėda“… Norime imtis iniciatyvos subalansuoti šitą dalyką, kad visuomenė įsitikintų žmonių priimamų sprendimų objektyvumu, nešališkumu.

Trumpai tiek. Lauksiu jūsų klausimų.

PIRMININKAS. Ačiū gerbiamam pretendentui. Jūsų nori klausti keturi Seimo nariai. Pirmas klausia R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (*LRF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas kandidate, man teko skaityti keletą jūsų ir pranešimų, ir pozicijos. Aš turiu, gal du mano klausimai susidarys.

Šiandien vėl skandalas su D. Kreiviu. Vieną kartą dėl mamutės krito iš ūkio ministrų, dabar vėl lygiai tas pats. Finansų ministrė dėl savo viceministro. Pasirodo, buvo paklausta VTEK'o. VTEK'as leido dirbti, leido kuruoti. Dar negana to, jis atėjo iš „Modus group“. „Modus group“ yra tiesiogiai susijusi su energetika, tiesiogiai susijusi su atsinaujinančia energetika ir tiesiogiai būtent su Baltarusijos žaliąja rinka. Ir VTEK'as išduoda leidimą ir sako, kad čia nieko tokio ir problemų nėra. Jūs man galite paaiškinti, kaip šitaip gali būti? Kaip VTEK'as gali duoti tokį išaiškinimą, kur žmogus tiesiogiai yra susijęs, tiesiogiai susijęs su energetika, su akcijomis, su valdymu ir panašiai? D. Kreivys tiesiogiai, 43 %, tiesioginis valdymas. Jau įrodymų… nieko nėra daugiau. Šiandien VTEK'as sėdi, tyli kaip pabučiuotas ir jokios reakcijos nėra. Kaip čia gali būti? Jūs irgi taip elgsitės?

G. SAKALAUSKAS. Labai ačiū už klausimą. Būtent pirmas buvo mano išreikštas pasiūlymas imtis lyderystės su konkrečiais duomenimis ir sprendimais. Tai dar kartą parodo, ką reiškia abstraktūs atsakymai ir įvairūs situacijų vertinimai.

Antras dalykas. Visais atvejais komisija, kai atsitinka tokie dalykai, kad ir šiandien, ar buvo anksčiau atsitikę, ar atsitiks ateityje, mes iš anksto pareikšti savo nuomonės negalime, nes mes saistomi nešališkumo dalykais šiuo atveju. Procedūra valstybėje yra labai paprasta. Visi tokie pranešimai komisijoje yra nagrinėjami, nesvarbu, kokias pareigas eina asmuo viešajame sektoriuje. Tyrimų skyrius parengia medžiagą ir komisijos nariai priima sprendimą – pradėti gilesnę analizę ar nepradėti gilesnės analizės. Po gilesnės analizės komitete yra surenkami duomenis, yra priimamas sprendimas nepradėti tyrimo arba pradėti tyrimą.

Jeigu mes… Anksčiau tai vadinosi vienas dalykas kaip tyrimas, dabar tai vadinasi *pre* tyrimas ir vėliau tyrimo eiga. Šiuo metu komisijoje praktika yra nuėjusi į tai, kad ji dirba su analitiniais duomenimis ir pačių tyrimų skaičius sumažėjo, o analitinių tyrimų skaičius didėja. Trumpai tiek.

PIRMININKAS. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas pretendente, jūs pasakėte savo kalboje: komisijai bus nustatyti prioritetai. Galite įvardyti prioritetus, kokius jūs matote savo komisijai, kaip būsimas pirmininkas, jeigu taptumėte? Ir antras. Nėra skaidrumo, nes yra

per mažai duomenų. Kokių faktiškai, įvardinkite, dar trūksta duomenų ir kokių reikėtų? Prašau įvardinti bent keletą. Ačiū.

G. SAKALAUSKAS. Ačiū už klausimą. Komisija yra priėmusi savo naują viziją ir misiją. Jos tikslas yra labai paprastas – padėti atskleisti privačių interesų keliamą riziką viešajame sektoriuje ir jų vadovams padėti valdyti rizikas. Klausimas yra toks, kokius mes pagrindinius prioritetus susidėliosime kitiems metams, ateinantiems metams ir tretiems metams, nes mūsų kadencijos laikas yra ribotas. Aiškių tikslų arba tikslų neturint ir nežinant, ką mes norime pasiekti, veikla bus neefektyvi. Kai komisija išsigrynins ir kartu nuspręs, ką mes turime padaryti ir kokį konkretų rezultatą pasiekti, tada mes eisime į priekį.

Atsakant į antrą klausimą. Pavyzdžiui, anksčiau reikėdavo deklaruoti žmonių pareigas asociacijose, tai yra visuomeninę veiklą. Dabar tokio privalomo dėmens nėra. Tai galbūt verta grįžti prie diskusijos ir žmonės, kuo užima aukštesnes pareigas, tokį dalyką atskleistų privačių interesų deklaracijoje. Žemesnes pareigas einantiems žmonėms gal neverta atskleisti viešoje privačių interesų deklaracijoje. Tai gali būti ir neviešai skelbiama. Čia turi būti subalansuotas skaidrumas, tai yra įsijungia visuomenės teisė žinoti, įsijungia asmens duomenys, Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas. Jeigu per didelis yra skaidrumas valstybėje, taip pat gali nukentėti nacionaliniai valstybės interesai dėl nedraugiškų šalių. Čia būtinas tas balansas.

PIRMININKAS. Klausia A. Nekrošius.

A. NEKROŠIUS (*LVŽSF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamas pretendente, aš norėčiau paklausti dėl šios dienos aktualijų, konkrečiai dėl D. Kreivio situacijos. Ar Vyriausioji tarnybinės etikos komisija turi teisę inicijuoti tyrimą, pradėti rinkti medžiagą, ar to reikia – kreipimosi į Seimo narius? Čia viena klausimo dalis.

O kita klausimo dalis: ar imsitės asmeniškai kokios nors atsakomybės ir pradėsite iš esmės šį klausimą nagrinėti? Situacija nėra adekvati, vadinkime taip, kai vis dėlto vadovaujantis žmogus turi akcijų įmonės, kuriai turi tam tikros įtakos finansine prasme, ar jie turi pelnų, ar neturi pelnų. Trumpai jūsų požiūris šiuo klausimu. Ačiū.

G. SAKALAUSKAS. Individualaus vertinimo šios konkrečios situacijos tikrai nepateiksiu. Procedūra yra labai paprasta. Rytoj yra komisijos posėdis. Jeigu šis klausimas bus įtrauktas į komisijos darbotvarkę, komisijos nariai šį klausimą svarstys. Apie priimtus sprendimus bet kokiu atveju mes informuosime visuomenę.

Pradėti gilesnę analizę, tyrimą ar netyrimą šiuo atveju, tai komisija gali pradėti savo iniciatyva. Taip pat gali pradėti asmenys, kurie pateikia pranešimą. Aš neabejoju, kad mes gausime ne vieną pranešimą ne tik dėl dabartinės situacijos, bet ir ateityje. Taip pat iš prognozuojamosios pusės, tai greičiausiai turėsime daugiausiai pranešimų dėl galimų įstatymo pažeidimų, kai bus savivaldos rinkimai. Šitie klausimai yra turbūt natūralus demokratijos dalykas.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų paklausė visi, norintys paklausti. Kolegos, susitikimų grafikas bus pateiktas pretendentui, kurios frakcijos pageidauja su jumis susitikti, ir pagal jį susitiksite, o po to, kai jau bus numatytas svarstymas… Pagrindinis komitetas – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Siūloma svarstyti gruodžio 6 dieną. Galime pritarti dėl komiteto ir svarstymo datos? Nematau prieštaraujančių. Ačiū, pritarta.

18.21 val.

Žmogaus audinių, ląstelių, organų donorystės ir transplantacijos įstatymo Nr. I-1626 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1874, Asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymo Nr. XII-1519 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1875, Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1876 (*pateikimas*)

Kolegos, kaip ir buvo skelbta, po šito nutarimo projekto pateikimo grįžtame prie rytinės darbotvarkės. Kadangi jau buvo vienas projektas – Žmogaus audinių, ląstelių, organų donorystės ir transplantacijos įstatymo projektas pateiktas, tai dabar kitas projektas – 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1874. Pateikimo stadija. Pranešėja – A. Širinskienė. Taip pat su juo

susijęs Asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymo 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1875 ir Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1876. Balsuosime per paskutinį balsavimo langą, jis dabar, tikėtina, bus už pusantros valandos, ne anksčiau. Prašom, gerbiama kolege.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LRF*). Gerbiami kolegos, pasistengsiu labai trumpai pristatyti iš karto visus tris projektus, nes jų esmė yra labai paprasta. Išties donorų stygiaus klausimas gali būti sprendžiamas labai įvairiai. Visų pirma jisai yra sprendžiamas švietimu ir ką paprastai, bent jau iki poniai A. Kubilienei patenkant į Seimą, labai nuoširdžiai darydavo Organų donorystės ir transplantacijos centras. Dabar to švietimo pasigendame. Lygiai taip pat kai kurios valstybės keičia savo organų alokacijos sistemas, pavyzdžiui, nustatydami papildomus koordinatorius sveikatos priežiūros įstaigose. Jie, kaip rodo praktika, tarkime, toje pačioje Ispanijoje, iš tiesų labai sėkmingai padeda tiek surasti organus, tiek prikalbinti artimuosius pasiryžti donorytei. Kai kurios valstybės, kaip matėme Seimo rytinį sprendimą, pažengė ir ganėtinai radikaliu keliu, tiesiog atėmė galimybę žmogui aktyviais veiksmais išreikšti savo sutikimą.

Mes su kolege Asta siūlome dar vieną modelį, tai yra paskatinti donoro kortelių išdavimo procesą, nes išties donoro kortelė yra aiškus ženklas tiek donoro artimiesiems, ką mano pats donoras, tiek ir, be abejo, medicinos personalui, kuris vėliau, tiesiog žmogui mirus, jau dalyvauja donorystės procese. Deja, bet Lietuvoje, lyginant su kitomis Europos Sąjungos valstybėmis ar Jungtinėmis Amerikos Valstijomis, donoro kortelių išdavimo vietų skaičius yra labai ribotas. Tikrai nesuvokiu kodėl, bet mes jau daugiau kaip dešimtmetį donoro korteles išduodame tik sveikatos priežiūros įstaigose ir puikiai suprantame, kad medikai dėl savo užimtumo dažnai skundžiasi neturį laiko užpildyti e. sveikatos dokumento ir pasikalbėti su pacientu, nekalbant apie tokias papildomas paslaugas, kaip informacijos surinkimas donoro kortelei ir atitinkamų klausimynų ar formuliarų užpildymas.

Dėl tos priežasties daugelis valstybių tiesiog plečia donoro kortelių išdavimo vietų skaičių, sudarydamos galimybę asmenims donoro kortelę pasiimti tose vietose, kurios užtikrina žmogaus ilgalaikį kontaktą su valstybe. Mes visi nuolat keičiame savo pasą, tapatybės kortelę, tą darome periodiškai, ir mes lygiai taip pat periodiškai keičiame, jeigu esame vairuotojai, vairuotojo pažymėjimą. Tai būtent šios papildomos vietos yra tos vietos, kurios išduoda asmens dokumentus, ir tos vietos, kurios išduoda vairuotojo pažymėjimus, daugelio valstybių Europoje ar Jungtinėse Amerikos Valstijose taip pat yra naudojamos kaip papildomos vietos kontaktuoti su žmogumi ir užduoti jam klausimą dėl jo ketinimų donuoti.

Mūsų pasiūlymas, kuriuo yra keičiamas tiek Organų donorystės ir transplantacijos įstatymas, tiek du lydimieji teisės aktai, kurie reguliuoja asmens dokumento ir vairuotojo pažymėjimo išdavimo tvarką, ir yra susiję su tuo, kad mes Lietuvoje, kaip ir kitose pasaulio valstybėse, siūlome išplėsti vietų skaičių ir donoro korteles išduoti ne tik sveikatos priežiūros įstaigose ar farmacijos sektoriaus įstaigose, bet išduoti ir ten, kur yra tas periodinis žmogaus apsilankymas per tam tikrą metų skaičių, tai yra pasiimant pasą ir kartu pasiimant jam atnaujintas teises.

Tai tiek būtų trumpai. Tokia yra pasiūlymo esmė. Mielai atsakysiu į jūsų klausimus.

PIRMININKAS. Jūsų nori paklausti 6 Seimo nariai. Pirmasis klausia A. Veryga.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Aš turiu tokį gal sudėtingą klausimą. Pirmiau šiandien mes išklausėme kolegės Jurgitos pasiūlymą, kuris, kaip jūs ir paminėjote, yra gana radikalus ir kelia visokių klausimų dėl to, ar mes turime pakankamą pasitikėjimą institucijomis. Bet aš noriu paklausti, kuris čia variantas yra teisiškai mažiau apeinamas arba mažiau radikalus? Jeigu žmogus parašys atsisakymą, tai ar jis gali būti kaip nors nuginčijamas, ar su gimine galima susitarti? Ar vis dėlto yra paprastesnis būdas eiti tuo keliu, kai žmogus pats pasako, ir tada jau su giminaičiais susitarti yra gal kitas reikalas. Nežinau, ar sudėtingai paklausiau, ar ne, bet tikiuosi, kad supratote klausimą.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LRF*). Supratau. Jeigu žiūrėtume į bendrą sveikatos srities reguliavimo paradigmą, tai sveikatos srities reguliavimo paradigma yra parengta aiškiai išreikštu asmens sutikimu. Tokių dalykų, kai mes numanome, kad pacientas sutinka, yra iš esmės vienetai. Tas vienetas yra greitoji pagalba. Jeigu žmogus pasikviečia, vadinasi, jis sutinka, kad jį apžiūrėtų. Tai yra ekstrinė situacija, kurios žmogus iš anksto negali suplanuoti ir numatyti.

Organų donorystė nėra ekstrinė situacija. Apie ją žmogus gali kalbėtis ir namuose, jis gali iš anksto išreikšti savo valią. Todėl tos paradigmos keitimas į numanomą ar nuspėjamą sutikimą iš nutylėjimo teisės požiūriu yra labai keistas, aš jau nekalbu apie konkurenciją su tokiomis pamatinėmis žmogaus laisvėmis kaip laisve apsispręsti, laisve priimti sprendimus dėl to, kas įvyksta su tavo kūnu, žmogaus autonomija, kas vėlgi reiškia, kad jis yra savarankiškas daryti sprendimus, ir daug kitų vertybių. Galų gale Teisės departamentas rašo ir kalba apie žmogaus orumo principą, kuris neturi jokių iš esmės išimčių, jo pagarbą ir laikymąsi. Šiuo atveju aš matau tam tikrų rizikų, kad mes keisdami paradigmą iš aiškiai išreikšto sutikimo į numanomą, nuspėjamą sutikimą, kada kas nors neprieštarauja, iš tikrųjų sukuriame prielaidas pažeisti arba kvestionuoti labai daug žmogaus laisvių ir teisių.

Aišku, būtų galima kalbėti apie artimųjų sutikimo klausimą, nes, tarkime, kitose vietose, kur mes turime žmogaus kūno aukojimą mokslo tikslais, o tai yra dar didesnis atidavimo aktas negu donorystė, ten artimųjų sutikimas nėra lemiantis ir negali pakeisti iš esmės asmens valios. Donorystėje taip ir įvyko, kad mes turime asmens artimųjų sutikimą kaip papildantį, aš pati buvau tuo metu rengiant teisės aktus. Buvo tuo metu pasirinktas tas modelis, kad nevyktų konfliktai tarp artimųjų ir medicinos personalo, nes bet koks konfliktas mažina pasitikėjimą, o donorystės sėkmė yra paremta pasitikėjimu, nes jeigu nebus pasitikėjimo, nebus tam tikro tikrumo, kad mediko rankose saugu, donorystės nebus.

Manau, donoro kortelė šiame kontekste duoda tam tikrą pasitikėjimą ir leidžia išplėsti galimybes žmogui išreikšti savo valią. Ar numanymas mūsų visuomenėje būtų priimtas kaip saugus pasirinkimas, sutikimas, aš tikrai nedrįstu teigti, bet manau, kad klausimų žmonėms kils.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia A. Nekrošius.

A. NEKROŠIUS (*LVŽSF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiama pranešėja, projektas tikrai gerokai griežtesnis, negu prieš tai buvęs, o tas pasitikėjimas visą laiką atsiranda iš žinojimo. Gal galėtumėte labai paprastai paaiškinti veikimo principą, kaip tai būtų įgyvendinama, kaip žmogus galėtų išsakyti savo nuomonę, ar giminaičiai galėtų ten ginčyti ar neginčyti ir taip toliau, kaip ta visa procedūra vyktų? Nes kai žmogus viską žino, jis ir gerokai labiau pasitiki pačia sistema. Tai va to aiškumo visą laiką ir trūksta, išaiškinimo.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LRF*). Mes su kolege nekeičiame paciento giminaičių valios išreiškimo. Ta galimybė apsispręsti kitaip lieka, tačiau, ką ir apklausos rodo ne tik Lietuvoje, Lietuvoje tokių neatliekama, bet kiek yra tekę domėtis užsienyje, jeigu artimieji žino aiškią valią, ar tai yra pokalbis šeimoje kada nors prie vakarienės stalo apie donorystę, ar jie turi donoro kortelę, artimiesiems apsispręsti lengviau. Ką mes darome su kolege, mes tiesiog išplečiame galimybę jau dabar egzistuojančias donoro korteles įsigyti daugiau vietų valstybėje, tai prie sveikatos priežiūros įstaigų prisidėtų papildomos vietos, kur tikrai tas kontaktas su asmeniu yra nemažas ir kurios atitinkamai užtikrina, ar tai būtų teisių išdavimas, ar tai būtų paso išdavimas, tos vietos užtikrina asmens tapatybės nustatymą, tai yra tikrinami asmens dokumentai.

Šiuo atveju, na, žmogui pasiūlyti užpildyti papildomą formą, kaip rodo pasaulio valstybių praktika, yra įmanoma ir tai veikia. Gal tik reikėtų klausti, kodėl to Lietuvoje iki šiol nebuvo padaryta.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (*LRF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama kolege, sveikinu su projektu, kadangi taisote buvusios Vyriausybės klaidas, tų, kurių jie nepadarė, tiesiog gal valios pritrūko. Aš ir prieš tai klausiau J. Sejonienės, nes, kaip žinote, 2014 metais Seimas priėmė Baudžiamojo kodekso straipsnį, kur numato už donoro būtent prekybą, įgijimą ir panašiai. Dėl ko Jurgai aš sakiau ir, Jurga, neatsakėte, nes Jurgos projektas yra labiau būtent komercializuotas žmogaus kūno realizavimas, šitas įstatymas, nes tiesiog žmogus, jeigu nesutinka, bus galima paimti. Kaip jūs vertinate ir kaip žiūrite, nes vis tiek matėte pavojų piktnaudžiavimo teisės aktu, kai žmogus neišreikš valios, bet tiesiog jo kūnas bus komercializuotas. Mes matome, kas yra, ir todėl Baudžiamasis kodeksas jau 2014 metais buvo priimtas su tendencija, nes gaudavome ikiteisminių tyrimų informacijos, kai būdavo mėginama vieną ar kitą kūno donoro dalį tiesiog imti ir parduoti, nes tiesiog nebūdavo žmogaus jokios valios.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LRF*). Na, ten Baudžiamojo kodekso, kiek aš atsimenu, buvo pataisos ir dėl to, kad reikėjo įgyvendinti Europos Tarybos Oviedo konvencijos transplantacijos ir donorystės papildomą protokolą, kuris reikalauja kriminalizuoti organų pardavimo veikas, bet kai mes turime donoro kortelę, yra labai daug saugiklių. Visų pirma niekas žmogaus, kuris pretenduoja tapti donoru, netiria imuninės sistemos ir niekas nežino, ar jis bus tinkamas kam nors kitam donoras dėl organų suderinamumo.

Antra vertus, kaip jau minėjau, mes nekeičiame tos esančios paradigmos, dėl jos iš tiesų galima diskutuoti, tai yra lieka artimieji kaip saugiklis. Tai yra artimųjų bus tikrai atsiklausiama ir jie galės vertinti. Šiuo atveju neatsiranda jokio numanymo, kai valstybė per tam tikrą laiko tarpą, ar šešias, ar kiek valandų, gali numanyti, kad asmuo sutinka dėl donorystės, jeigu jisai tiesiog nežinojo, kad gali prieštarauti.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiama pranešėja, iš tikrųjų suprantu jūsų norą, kad atsirastų daugiau taškų, kur siūlo, bet tos institucijos, duodančios tam tikrus pažymėjimus, gali žiūrėti atmestinai. Čia dar yra kortelė, kaip parduotuvėje – loterijos bilieto nenori? Ar nemanote, kad vis dėlto labiau galbūt tai turėtų būti siejama su ugdymu, su tam tikra kultūra, eiti per švietimo sistemą, pavyzdžiui, per universitetus, galbūt būtų tam tikri pokalbiai, tam tikras pristatymas, galbūt privalomas? Šioje vietoje steigti tas korteles, o ne su kokiais nors formaliais dokumentais, kai tau pasakys, na, čia yra kortelių, gal gali pasiimti, jeigu nenori, neimk. Ačiū.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LRF*). Aš tiktai galėčiau retoriškai klausti, kodėl organų donorystės ir transplantacijos centras nevykdo jokios veiklos. Kaip atsimenu, dar kolegė vadovavo tam centrui, mes mieste bent jau matydavome plakatus, skatinančius išsiimti donoro kortelę. Aš labai seniai mačiau socialinę reklamą. Gal aš tikrai nevaikštau mieste ir nežiūriu televizijos, kuri skatintų tai padaryti – tapti donorais, šnekėtis šeimose apie donorystę. Tos socialinės reklamos iš tiesų trūksta. Bet ar tos socialinės reklamos trūkumą reikėtų kompensuoti lengviausiu keliu, tai yra įvesti donorų numanomą sutikimą? Aš manyčiau, kad tikrai ne. Švietimo stygiaus, negebėjimo vykdyti švietimą mes tikrai negalime kompensuoti varžydami žmogaus teises, tai yra pamatines žmogaus teises, – žmogaus savideterminaciją, kas turi vykti su jo kūnu, bet mes galime atidaryti ir papildomas švietimo vietas. Nepamirškite, kad tiek tose vietose, kur išduodama donoro kortelė, tiek tose vietose, kur išduodamas pasas, bus siūloma žmogui privalomai – tas siūlymas bus privalomas, bus kalbama apie donorystę, bus skatinama skaityti papildomą literatūrą, pateikiami kokie nors lankstinukai. Tos vietos, kurios išduos tiek pasus, tiek vairuotojo pažymėjimus, vėlgi taps papildomomis švietimo vietomis ir tomis papildomomis kontakto vietomis, kur žmogų galima paraginti galvoti apie donorystę. Mano manymu, tai tikrai nėra blogai. Tai patvirtina kitų valstybių patirtis. Jos būtent tas kontakto su valstybe vietas panaudoja donorystei skatinti.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia J. Sejonienė.

J. SEJONIENĖ (*TS-LKDF*). Dėkui, posėdžio pirmininke. Mes jau laiką kaip ir viršijome, bet jeigu dar suteikiate galimybę, tai paklausiu. Aš, beje, matau labai nemažai socialinės reklamos ir informacijos televizijos laidose. Tikrai aktyviai dalyvauja Transplantacijos biuro darbuotojai, informuoja tą visuomenę. Dėl to negaliu sutikti. Matyt, dėl to, kaip ir minėjau, ta visuomenės opinija dėl donorystės keičiasi. Ji keičiasi labai sparčiai ir gerąja prasme.

Aš tik norėjau paklausti. Kaip įsivaizduojate, kiek reikėtų tų papildomų brigadų, koordinatorių, pagal dabar turimus transplantacijų skaičius per metus?

Ir dar. Supratau, kad žmogaus valia vėl gali būti paneigta, nes bet kuriuo atveju spręs artimieji, kaip siūlėme ir mūsų projekte. Bet minite Migracijos departamentą ir kitas dokumentų išdavimo vietas. Ar įsivaizduojate, kad tie darbuotojai bus pakankamai kvalifikuoti argumentuotai papasakoti apie donorystę?

A. ŠIRINSKIENĖ (*LRF*). Matote, kolege, jei didelė dalis Europos valstybių sugeba migracijos pareigūnus išmokyti informuoti, jei Jungtinės Valstijos išmokė migracijos pareigūnus informuoti asmenis apie galimą donorystę, aš nemanau, kad mūsų valstybės tarnautojai Lietuvoje yra kokie nors kvaili ar neišsilavinę ir kad jų neįmanoma išmokyti pasakyti elementarių dalykų. Matyt,

tai bus pasiruošimo laikotarpis, jeigu būtų priimtas įstatymas. Tuos asmenis, jie gi turi aukštąjį išsilavinimą, išmokyti kai kurių dalykų papildomuose kursuose, kelti jų kvalifikaciją tikrai yra įmanoma.

Dabar dėl jūsų klausimo dėl koordinatorių ir brigadų. Yra tokia Ispanijos patirtis, kur moksliniai tyrimai sako ir kalba dabar, kad ne numanomas sutikimas sukūrė Ispanijos fenomeną, bet Ispanijos fenomeną sukūrė koordinatorių buvimas ligoninėse. Kas trukdo tai pačiai Sveikatos apsaugos ministerijai pabendrauti su specialistais tenai, pasižiūrėti, kaip veikia sistema? Galų gale Jungtinė Karalystė perėmė labai daug, ypač pirminiais etapais, būtent to modelio, kuris susijęs su koordinatorių buvimu Ispanijoje. Vėlgi buvo labai sėkmingi rezultatai. Tai aš nelabai suprantu, kas trukdo valstybės institucijoms, užuot kūrus kažkokį pseudomodelį, kuris gąsdins žmones, domėtis geraisiais pavyzdžiais ir kurti tam tikrą lokacijos sistemą Lietuvoje, kuri būtų moderni, atitiktų ir tam tikrus žmogaus teisių standartus?

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia V. Valkiūnas. Jau paskelbiau.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LRF*). Bet šiaip jau laikas baigėsi. Aš galiu atsakinėti, viskas gerai.

PIRMININKAS. Gal Valdemaras labai trumpai paklaus.

V. VALKIŪNAS (*DPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Šiandien jau buvo pristatytas labai neaiškus J. Sejonienės įstatymo projektas, keistas, neaiškių rezultatų sulauksiantis. Jūs… Donorystė – viskas gerai. Tačiau kaip su apskaita bus, nes paslaugos yra mokamos? Kas kontroliuos tą apskaitą, kad gavus nemokamai iš donoro tą organą jis nebūtų parduodamas, ar bus įskaitoma į tų darbų, paslaugų, keičiant organus, sąmatą? Kas įstatymiškai kontroliuos ir kaip, kad būtų sąžininga, nes ir medicinos darbuotojų, kaip mes žinome, sąžiningumo lygis nėra aukščiausias. Ar Lietuva susitvarkys su šiuo klausimu?

A. ŠIRINSKIENĖ (*LRF*). Aš, kolega, siūlau iš donoro nemokamai gauti organą ir pabandyti jį parduoti, patikrinsite, kas bus. Bet jeigu rimtai atsakant į jūsų klausimą, tai yra vienetinės operacijos, kur atskaitomybė ir apskaita yra tokio lygio, kad aš neįsivaizduoju, kaip yra įmanoma ką nors kur nors padaryti, bet jūs pabandykite.

PIRMININKAS. Ačiū, jūs atsakėte į visus klausimus. Dėl balsavimo motyvų kalba A. Veryga. Nematau. R. Tamašunienė. R. Tamašunienė kalba dėl balsavimo motyvų už.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LRF*). Vėlyvas vakaras, ačiū, posėdžio pirmininke, už suteiktą žodį. Iš tiesų šis sprendimas yra daug efektyvesnis, mano vertinimu: ir žmogaus teisės išlaikomos, ir skatinama donorystė, o tai yra, man atrodo, esmė, kad vis dėlto būtų skatinama donorystė. Tie nurodyti skaičiai tiek pirmos pranešėjos, kuri pateikė savo pasiūlymą, tiek abiejų šitų įstatymų rengėjų, mūsų kolegių, parengti įstatymų projektai… Mano vertinimu, šitą įstatymo projektą verta palaikyti, nes atitinka ir žmogaus teisę išsakyti savo nuomonę, jo ir giminių teisę, sakykime, į galimybę aukoti, aukoti save, gelbėjant kitų žmonių gyvybes, bet ir galimybę atsisakyti. Aš tikrai palaikau šį įstatymo projektą, jis ir pačią donorystę plėtos Lietuvoje, ir suteiks žmonėms daugiau informacijos apie tokią galimybę, nes matome, kad informavimo sistema – sutikti arba nesutikti, arba turėti tą donoro kortelę, kuri iš tikrųjų pasakys tikrąją žmogaus valią, šiuo metu veikia labai prastai. Kiekvienu atveju keisdamas dokumentus, gavęs tokį pasiūlymą, žmogus galės išreikšti savo valią, apsispręsti ir paskui nekils jokių abejonių nei giminėms, nei medikams, kurie… reikalinga ir tam pacientui pagalba, kalbant apie donorystę. Todėl aš raginu balsuoti būtent už šį įstatymą po pateikimo. Bus dvi alternatyvos, bet aš labai tikiuosi, kad būtent šitas įstatymo projektas kaip efektyvesnis mūsų valstybėje ir įsigalios. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl motyvų prieš – J. Sejonienė.

J. SEJONIENĖ (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aš vis dėlto siūlyčiau kolegoms dar kartą įsiklausyti į argumentus. Nežinau, ar jūs girdėjote, bet iš esmės šiuo įstatymo projektu siūloma palikti dabar veikiantį mišrų modelį, kuomet žmogus išreiškia savo valią, kaip jūs sakote, įgydamas donoro kortelę arba atsisakydamas transplantacijos, bet ta valia gali būti paneigta artimųjų: žmogus, būdamas gyvas, sutiko donuoti, bet giminės gali tos valios nepaisyti. Kaip ir minėjau skaičius, dabartinis modelis yra neefektyvus. 2022 m. rugsėjo 1 d. iš viso buvo išduotos 42 tūkst. 62 kortelės. Kaip ir minėjau, per visus daugiau kaip 20 metų iš turinčių donoro kortelę donavusių žmonių buvo tik septyni, tik du efektyviai. Tai koks šitos sistemos efektyvumas?

Tai gal baigiame apsimetinėti, sakome, kad žmogus tikrai galės išreikšti valią, atsisakydamas būti po mirties organų donoru, neinvestuojame į tas korteles, veikiau dar daugiau investuojame į informacinę kampaniją, į pačius koordinatorius. Aš pritariu, jų tikrai reikia. Nežinau, ar reikia daugiau, ar reikia kaip tik mažiau, bet labiau motyvuotų. Tai ir viskas. Ir turime tokį modelį, kokį turi didžioji dalis Europos Sąjungos valstybių, o ne tokį mišrų, neaiškų, kuris lyg ir suteikia valią, lyg ir ją galima paneigti, kaip yra dabar, ir kokį siūloma palikti. Labai dėkui.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, apsispręsime per balsavimo langą.

18.47 val.

Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos“ projektas Nr. XIVP-2261 (*pateikimo tęsinys*)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos“ projektas Nr. XIVP-2261. Kviečiu pranešėją A. Žukauską, Švietimo ir mokslo komiteto pirmininką. Pateikimo tęsinys, nes buvo padaryta pertrauka iki kito posėdžio, nespėjus pateikti. Prašom. Dėl visos Valstybinės lietuvių kalbos komisijos. Jūs pateikėte tik pirmininką, dabar dėl… (*Balsai salėje*) Pateikimo tęsinys, bet nespėjo jūsų paklausti. Dėl pirmininko buvo pateikimas, dabar dėl visos komisijos.

A. ŽUKAUSKAS (*LF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Teikiu Seimui nutarimo projektą „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos“. Nutarimo 1 straipsnyje siūloma atleisti iki šiol dirbusius komisijos narius, išskyrus vieną, kurio kadencija dar nesibaigė. Nutarimo 2 straipsniu siūloma paskirti šiuos Valstybinės lietuvių kalbos komisijos narius: A. Auksoriūtę, D. Gedzevičienę, L. Jonušį, L. Kamandulytę-Merfeldienę, R. Kasperę, R. Kazlauskaitę, Ž. Kolevinskienę, V. Meiliūnaitę, L. Murinienę, V. Sakalauskienę, D. Sinkevičiūtę, V. Stravinskienę, V. Stukaitę-Laniauskienę, J. Trimonytę-Bikelienę, V. Valskį ir V. Zubaitienę.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas pirmininke. Jūsų nori klausti penki Seimo nariai. Pirmas klausia S. Tumėnas. Tiesa, jis ir praeitą kartą klausė pirmas.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Ačiū. Gerbiamas komiteto pirmininke, nesinorėtų jūsų gimimo dieną, beje, su ja sveikinu, tokių nepozityvių tekstų garsinti. Bet kai žinai, kai girdėjai ir kai matai, kaip vyko šitos jūsų pristatomos komisijos rinkimai, procedūra, kuri buvo kartojama, buvo antri rinkimai, kai buvo taip keistai atsisakyta buvusio pirmininko, jis neišrinktas į komisiją, tai tų abejonių yra daug. Nori nenori, čia prisimeni jūsų partijos narės A. Armonaitės žodžius praeitą kadenciją, kai vyko tokia procedūra. Ji minėjo A. Rišeljė žodžius. Ar jums neatrodo, kad jūsų partijos nariai dabar savo siekinių ir siekia savotiškai Rišeljė metodais?

Antras dalykas. Daug dėmesio jūs skiriate skaitmeninei erdvei sulietuvinti. Vis dėlto ar jums neatrodo, kad dėl šių dalykų yra daug ginčų, ir ar galite patvirtinti ar paneigti, kad 35 mln. eurų, skirtų šiam darbui iš Europos Sąjungos lėšų, tiesiog dabar yra įšaldyti ir nerealizuojami? Jau 11 mėnesių Ekonomikos ir inovacijų ministerija juos tarsi saugo.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, klausti 1 minutė laiko. Jūs viršijote jau beveik dvigubai.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Pradžioje porą tokių dalykėlių. Ar galėtumėte atsakyti?

A. ŽUKAUSKAS (*LF*). Ačiū už klausimus. Dėl rinkimų procedūros. Praeitą trečiadienį kaip tik Etikos ir procedūrų komisija svarstė ir jokių priekaištų komitetui nepareiškė. Taigi viskas vyko taip, kaip priklauso. Aš jau kartojau praeitą kartą, įstatyme yra tik aprašyta, kad Seimas tvirtina komisijos sudėtį Švietimo ir mokslo komiteto teikimu. Įstatyme daugiau nėra jokių procedūrų aprašyta, vadinasi, pats komitetas sprendžia, kaip tai yra daroma. Visos procedūros buvo priimtos balsuojant balsų dauguma. Taigi aš manau, čia labai daug triukšmo dėl nieko.

Dabar dėl tų 35 mln. Taip, jie yra Ūkio ministerijoje ir jie skirti skaitmeninimui. Tačiau buvo pastebėta, kad tie projektai kartoja tuos pačius dalykus, kuriems jau buvo anksčiau skirta pinigų. Ūkio ministerija dabar bando ekspertuoti tuos projektus ir didžiausia problema, kad sunku rasti ekspertų, nes visi specialistai, pasirodo, pretenduoja į tuos pinigus. Labai sunku surasti nepriklausomų ekspertų Lietuvoje. O kadangi tai su lietuvių kalba susieta, tai iš užsienio sunku pasitelkti. Bet tas klausimas nėra visiškai palaidotas. Aš manau, kad pradėjus veikti naujai komisijai bus su-

teiktas naujas impulsas šiems dalykams. Galbūt atsiras koks nors naujesnis požiūris, kuris paskatins vis dėlto Ūkio ministeriją tuos pinigus panaudoti pagal paskirtį. Tiek galiu atsakyti.

PIRMININKAS. Ačiū. Primenu visiems: klausti – minutė, atsakyti – 2 minutės.

Klausia R. Žemaitaitis, bet jo nėra, tai klausia V. Targamadzė.

V. TARGAMADZĖ (*DFVL*). Ačiū. Aš noriu priminti, kad opozicija nedalyvavo, nes nebuvo jokio tarimosi. Šiaip jau komitete vyrauja tokia *akultūra*, netolerancija opozicijos atžvilgiu, tai aš noriu komiteto pirmininko akademiko A. Žukausko paklausti. Ar jūsų yra principinė nuostata, kad opozicijos atstovai yra nevisaverčiai Seimo nariai ir su jais nereikia diskutuoti? Primenu, kad jie taip pat turi Tautos mandatą. Ar tai yra tiesiog jūsų negebėjimas komunikuoti? Ačiū.

A. ŽUKAUSKAS (*LF*). Visų pirma noriu pabrėžti, kad Europos parlamentinė tradicija neatmeta obstrukcijos kaip opozicijos veikimo principo, ir paprastai obstrukcija yra taikoma norint pasiekti tam tikrų tikslų, tai yra labai įprasta. Mes ir šią Seimo kadenciją stebėjome opozicijos obstrukcinę veiklą, tai nėra nei smerktina, nei kaip nors dėl to reikėtų opoziciją menkinti. Tai aš visiškai esu labai toli, kad opozicija kažkaip negerai elgiasi ar kad ten kažkokie ne tokie žmonės. Kitaip sakant, aš žiūriu vienodai į visus komiteto narius. Kiekvienas gali elgtis pagal politines tradicijas ir politines taisykles, ir pagal etiką, ir pagal procedūras, taip sakant. Tai čia prašau man tokių kaltinimų nereikšti. O dėl to tarimosi, na, tai buvo bandymų tartis, bet kai kada susikerta principinės nuostatos, aš manau, ne vien dėl lietuvių kalbos, bet ir daugybę Seime mes matome balsavimų, kai opozicija balsuoja prieš arba ištraukia korteles, tai yra vykdo obstrukciją, o valdančioji koalicija balsuoja už. Būna tokių atvejų, kai valdančioji koalicija palaiko opozicijos siūlymus, ne vienas toks yra buvęs, būna atvejų, kai, tarkime, valdantieji šiek tiek yra, na, suskilę tam tikrais klausimais ir opozicijos pagalba… opozicija palaiko vieną iš tų pusių. Šiandien buvome liudininkais tokio sprendimo. Taigi yra politinėje kultūroje įvairių variantų ir aš nesakyčiau, kad vyksta kažkas, taip sakant, išeinančio iš kažkokių rėmų.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl vedimo tvarkos – A. Kubilienė.

A. KUBILIENĖ (*LVŽSF*). Ačiū, pirmininke. Dėl vedimo tvarkos norėjau paklausti. Gal galėtumėte įvardinti konkretų balsavimo laiką, ne kada atsitiks ar nutiks, bet koks yra balsavimo laikas? (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Yra sudėtinga dabar įvardinti konkretų balsavimo laiką, nes dar iš rytinės darbotvarkės mes turime visą įstatymų paketą iš 15 projektų svarstymo stadijos, yra trys pateikimai, taip pat popietinėje darbotvarkėje yra dar… (*Balsas salėje: „Tai gal baigiame? Einame švęsti biudžeto.“*) …13 projektų popietinės darbotvarkės. Taigi, kolegos, viskas priklauso nuo mūsų. Kuo mažiau bus klausiančių arba diskutuojančių, tuo greičiau baigsime. Ačiū. Aš dabar kol kas negaliu įvardinti, tikėtina, daugmaž apie 20 valandą, jeigu kitais klausimais bus mažiau… Kolega A. Nekrošius dėl vedimo tvarkos?

A. NEKROŠIUS (*LVŽSF*). Labai dėkui, pirmininke, taip, dėl vedimo tvarkos. Gal galėtume apsibrėžti tiksliau, kad galėtume planuoti laiką, nes dabar daugelis, salė tuščia, išėjo į savo kabinetus, stebi. Tiesiog apsibrėžti laiką ir galėtume tada sugrįžti.

PIRMININKAS. Aš paminėjau – orientaciškai apie 20 valandą. Taigi pabaikime klausimus. Dar liko du klausiantieji. L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas akademike, jūs savo radijo laidoje pasakėte, kad viskas gerai, su opozicija derinta, bet iš tikrųjų diskusijų labai mažai mes turėjome, bet ne čia esmė. Esmė, kad Etikos ir procedūrų komisija nenustatė pažeidimų, bet jūs pats įvardinote, kad nėra tvarkos ir nėra numatyta visa procedūra, kaip turėtų būti. Tai galbūt reikėtų inicijuoti, kad atsirastų ta tvarka, ir nebūtų nesusikalbėjimo, ir nebūtų tokių ginčų, kokie dabar dėl šios komisijos įvyko.

Antras mano klausimas dėl 37 mln. Kaip paminėjo kolega Stasys, sako, štai kodėl sustabdyti ir taip toliau, o dėl to, jūs sakote, kad gal neskaidri anoji komisija, ankstesnis komisijos pirmininkas, gal buvo panaudota ir tai pačiai skaitmenizacijai vėl numatytos lėšos. Tai gal reikia parlamentinę kontrolę atlikti? Kokia jūsų nuomonė? Ačiū.

A. ŽUKAUSKAS (*LF*). Ačiū, gerbiama Laima, už klausimus. Dėl pirmo klausimo jūs absoliučiai teisi ir Etikos ir procedūrų komisija rekomendavo ne tik mums, bet ir visiems Seimo komite-

tams, kaip suprantu, ir komisijoms nusistatyti tą tvarką, kai ji nėra aprašyta. Aš manau, kad aprimus aistroms mes tą padarysime. Gal dabar ne pats tinkamiausias laikas tai daryti, nes aistros dar nenurimusios, bet, aš manau, mes tikrai turime tai padaryti, mes susidūrėme su tokiu precedentu.

O dėl tų 37 mln., taip, mes galime inicijuoti parlamentinę kontrolę ir pasidomėti, kur buvo išleisti prieš tai pinigai. Kiek žinau, jie yra leidžiami. Kiek aš pamenu, aš pirmą kartą susidūriau gal kokiais 2012 metais su didžiuliais projektais, kurie tuo metu atėjo į Vilniaus universitetą, ir aš stebiuosi, kad šitiek metų pinigai ten investuojami, o, atvirai šnekant, rezultato už tokius pinigus, turiu įtarimo, mažoka.

Kaip šiandien sakė, beje, mūsų kandidatė į pirmininkes, kad tie rezultatai kažkur nusėda akademinėje bendruomenėje ir galbūt ten naudojamasi, bet visuomenėje iš tikro labai mažai matosi to rezultato. Gali būti tokia problema, kad mokslininkai… Jiems tas įprasta. Akademinė bendruomenė nelabai rūpinasi įgyvendinimu. Jų darbas yra žinios, ruošti specialistus, bet šiuo atveju reikėtų… Gal trūksta tos įgyvendinančios grandies, nes kitų projektų paprastai verslas griebiasi. Kas čia turi šituos dalykus įgyvendinti, atvirai šnekant, mes nelabai žinome, kaip tai turi veikti ir kaip tuose projektuose buvo numatyta.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas pirmininke. Laikas klausti baigėsi.

Dėl balsavimo motyvų E. Pupinis – už. Ačiū, pirmininke. Dėl balsavimo motyvų – E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų daug klausimų kyla dėl tų išsakytų minčių. Čia vėlgi procedūros buvo atliktos. Jos niekuo nesiskiria nuo praeito karto, tačiau daug klausimų kyla dėl kitų dalykų, kaip čia įvyksta, kad atsiųsti kandidatai po to atsisako savo galimybės būti komisijų nariais. Čia klausimas. Iš tikrųjų manau, kad turėtume pasižiūrėti ir bent jau informuoti tas institucijas, kurios siunčia neatrinktus žmones. Kaip taip gali būti, kad atsiunčia žmogų, jis išrenkamas į komisiją ir po to sako: aš nenoriu būti komisijos nariu, užleidžiu tau vietą, parduodu. Kur čia gali būti garantijos, kad, pavyzdžiui, nepasiūlė kažko arba nesusitarė? Reikėtų nagrinėti tuos klausimus, kai iš tikrųjų yra tam tikrų problemų. Lygiai taip pat po to kiti nariai atsisako. Tikrai siūlyčiau pirmininkui perspėti tas institucijas, kurios siuntė, kad būtų daromos griežtesnės atrankos. Jeigu žmogus jau išrenkamas, kad jis dirbtų toje komisijoje.

O šiaip tai, manyčiau, komisija, daugiau negu pusė, buvo išrinkta daugumos mūsų komiteto narių, daugiau negu pusė gavo po 13 balsų. Taip ir buvo. Tiktai keli gavo po šešis balsus. Iš tikrųjų ta komisija legitimi, pasižiūrėkite balsavimą: buvo 13, 13, 13 ir kai kurie gavo 6, 6, 6. Gali ir nepatikti, kad kas nors negavo tos vietos, bet viskas formaliai buvo padaryta teisingai. Ir taip pat teisinga, kad vadovavomės tam tikra susiklosčiusia tradicija, kad jeigu pasibaigė tam tikra procedūra balsavimu, nauji kandidatai renkami, ne skiriami iš to sureitinguoto sąrašo, bet skelbiamas naujas balsavimas. Taip buvo nuspręsta, taip buvo padaryta. Siūlau pritarti tai komisijai ir leiskime jai kuo greičiau dirbti.

PIRMININKAS. Dėl balsavimo motyvų prieš – K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (*DFVL*). Ačiū, pirmininke. Iš tikrųjų kuriamas precedentas. Jeigu jau yra Etikos ir procedūrų komisijos išaiškinimas, kad buvo blogai atrinkta, nėra normalios tvarkos, tai galbūt, kolegos, nebandykime čia išsukti dabar vieno ar kito komisijos nario. Jeigu komisijos narys atsisakė ir jeigu jau formuojama kokia nauja praktika, kad už brūkšnio žmogus, surinkęs daugiausiai, yra netinkamas valdančiųjų požiūriu ar pagal kažkokius asmeniškumus, tai galbūt tada reikėtų iš viso sudaryti tvarką ir iš naujo skelbti atranką, ir patvirtinti pagal demokratinius principus, kad nekiltų klausimų nei pozicijai, nei opozicijai.

Jeigu kažko bijote, tai taip ir sakykite, nes dabar atrodo tikrai labai neskaniai ir negražiai, nes vieni yra tarsi geresni, kiti blogesni. Pavyzdžiui, kodėl kalbininkė R. Miliūnaitė netiko valdantiesiems? Galbūt kokia nors jos kompetencija nepriimtina vienam ar kitam komiteto nariui ar partijos nariui. Iš tikrųjų, kolegos, jeigu jau yra noras ką nors daryti, tai darykite. Dabar nepritarkime šitai komisijai, užbraukime brūkšnį ir pradėkime nuo pradžių pagal procedūras, taip, kaip priklauso. Pasitvirtinkite tvarką, kad būtų visiems aišku, ir tada nereikės čia aiškinti arba kaip nors uždenginėti vieniems kitų. Tiesiog, kolegos, šiuo atveju tikrai negaliu pasisakyti už ir tos procedūros, kurios yra, tikrai netenkina ir nekelia pasitikėjimo, ypač valdančiaisiais. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, išsakytos nuomonės. Aš tik turiu pasakyti, kad išėjo kažkoks nesusipratimas dėl šito klausimo – dvi lentelės kalbėti dėl motyvų, kiti žmonės užsirašė, bet tikrai, kadangi vienas klausimas, negaliu duoti dviem kalbėti dėl motyvų dėl to paties. Dviem – už, dviem – prieš.

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos pirmininko atleidimo“ projektas Nr. XIVP-2259. Pateikimas. Pranešėjas – A. Žukauskas. (*Balsai salėje*) Per šoninį mikrofoną – D. Asanavičiūtė.

D. ASANAVIČIŪTĖ (*TS-LKDF*). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų keistai išėjo, nes buvau pirma užsirašiusi, bet norėčiau tiesiog kolegoms pasakyti: nemeluokite, aš jums pacituosiu, kad 16 dieną Etikos ir procedūrų komisija bendru sutarimu nusprendė, kad Švietimo ir mokslo komitetas, sudarydamas VLKK, Seimo statuto nuostatų nepažeidė ir savo įgaliojimų neviršijo. Nereikia skleisti netiesos. Nors ypač gaila, kad tokios svarbios komisijos rinkimą apibendrina vien tiktai procedūros, bet nekalbama apie kalbos politiką, nekalbama apie tai, kad komisijos nariai iš tikrųjų yra garbingi mokslininkai ir tikrai savo dalyką ir kalbą išmanantys puikiai. Aš siūlyčiau nesikoncentruoti į tai, kaip buvo rinkta ar nerinkta, kas rinkta ar nerinkta, tiesiog pasižiūrėti visą sąrašą, mokslinius laipsnius, institucijas, kuriose dirba, ir daryti išvadas pagal kompetencijas, ne pagal kokias nors… pagal procedūras. Ačiū.

PIRMININKAS. Aš galvojau, kad jūs norite dėl vedimo tvarkos. Nereikia vystyti antros diskusijos. Aš paskelbiau klausimą, prašom, komiteto pirmininke, į tribūną. (*Balsai salėje*) Niekieno pavardė nebuvo paminėta. Jūs patys klausiate, kada balsuosime, tai norite balsuoti 22 valandą? (*Balsai salėje*) Trumpai R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LRF*). Taip, Dalia pasakė Etikos ir procedūrų komisijos išvadą, bet konstatuojamojoje dalyje Etikos ir procedūrų komisija taip pat pabrėžė, kad vis dėlto antrą turą tokiu būdu organizavęs Švietimo ir mokslo komitetas padarė nelygias galimybes startuoti, negu pirmame ture buvo du į vieną vietą, o čia išėjo, kad iš 12 vieną rinkomės. Į tai reikia atkreipti dėmesį.

Antras dalykas, į ką labai verta atkreipti dėmesį, labai tikimės, kad komitetai, kurie turi pareigą deleguoti į institucijas atstovus, parengs tvarką, kuri bus vienoda ir bus suprantama visoms institucijoms, deleguojančioms savo kandidatus jums balsuoti. Tas išvadoje yra pažymėta ir labai norėtume, kad taip ir įvyktų, ir nebūtų tokių čia teisinių kolizijų ir nagrinėjimosi posėdžio metu.

PIRMININKAS. Ačiū. Prašom, pirmininke.

A. ŽUKAUSKAS (*LF*). Turiu atsakyti?

19.06 val.

Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos pirmininko atleidimo“ projektas Nr. XIVP-2259 (*pateikimas*)

PIRMININKAS. Ne, neprivalote atsakyti. Jūs dabar privalote, jūsų pareiga pateikti Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos pirmininko atleidimo“ projektą. Pateikimas.

A. ŽUKAUSKAS (*LF*). Taip. Ačiū, posėdžio pirmininke. Teikiamas Seimui projektas dėl A. Antanaičio atleidimo iš Valstybinės lietuvių kalbos komisijos pirmininko pareigų. (*Balsai salėje*) Pasibaigus jo kadencijai.

PIRMININKAS. Klausia S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Gerbiamasis komiteto pirmininke, ar nekeista, man tai primena atvejį su pono Pociaus variantu. Tik ten buvo lyg abipusiu susitarimu, kai žmogus niekada nebuvo niekuo kaltinamas, vien tik giriamas ataskaitoje ir taip toliau, tiesiog jo atsisakoma. Vis dėlto kur čia šuo yra pakastas?

Antras dalykas. Apie tą pačią skaitmeninimo vertę, jos sulietuvinimą. Jūs tarsi, manau, neteisingai sakote, kad A. Antanaitis tuo nesirūpino. Bet ką tik vykusioje Seime konferencijoje jis puikiai pristatė tas problemas, pristatė savo ateities programą, joje išdėstė tuos visus būsimus skaitmeninės erdvės lietuvinimo žingsnius. Ar jūs nedalyvavote toje konferencijoje, ar jūs negirdėjote, jei sakote, kad jis tuo nesirūpina ir neskatina tuo rūpintis? Ačiū.

A. ŽUKAUSKAS (*LF*). Labai ačiū už klausimą. Visų pirma noriu pabrėžti, šis nutarimas siūlomas, nes baigėsi A. Antanaičio kadencija, ji baigėsi. Jis buvo išrinktas penkeriems metams, ji baigėsi, mes jo neatleidžiame prieš laiką. Jis dirbo iki pat savo kadencijos pabaigos. Formalumas yra toks, kad pagal Valstybinės lietuvių kalbos įstatymą komisijos pirmininką skiria ir atleidžia Seimas bet kokiu atveju. Šiuo atveju tiesiog neišvengiamai jis būtų atleistas, net jeigu ir būtų išrinktas iš naujo. Mes turime atleisti ir paskirti naują pirmininką. Čia nieko nėra susiję. Niekur aš nesu sakęs, kad jis nesusitvarko su savo pareigomis. Aš manau, tos sudėties komisija dirbo pagal savo galimybes. Šita komisija buvo išrinkta prieš penkerius metus. Ji dirbo pagal savo galimybes. Bet ir svarstydami būtent visas tas skaitmenines problemas mes matome, kad reikia naujo komisijos požiūrio, naujesnio, todėl atnaujinome komisiją. Kaip matėte, dabar teikti šeši komisijos nariai dirbo praeitoje sudėtyje, yra tam tikras tęstinumas, bet likę yra paskirti nauji nariai. Mes manome, kad jie turės tokį šviežesnį požiūrį.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (*DFVL*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas komiteto pirmininke, jums kaip profesoriui turbūt tas skaidrumo ir tokios demokratijos principas turėtų būti labai siektinas. Nusirašinėjantys studentai turbūt nėra pavyzdys kitiems ir nekelia garbės pirmiausia savo *alma mater*. Turbūt jūs tai irgi suprantate.

Bet klausimas toks. Jeigu jau jūs kalbate apie tą tokį šviežumą ir siekiamus pokyčius, ar nebūtų tikrai tikslinga vis dėlto tą tvarką patvirtinti ir ja vadovautis? Būtent tai ir deklaravo Etikos ir procedūrų komisija. Galbūt jūs kaip komiteto pirmininkas parodytumėte lyderystę ir pagaliau nutrauktumėte tas batalijas. Tikrai tai komisijai bus sunku dirbti. Manau, ateityje kris šešėlis kaip studentui, nusirašiusiam per egzaminą. Na, ar toks studentas, kaip sakant, gali būti vertinamas lygiaverčiai su kitais? Tiesiog toks turbūt klausimas. Ar nemanote, kad turėtų būti tas žingsnis? Ačiū.

A. ŽUKAUSKAS (*LF*). Ačiū už klausimą. Visų pirma noriu pasakyti, kad man kaip profesoriui, aišku, pažįstami ir demokratijos, ir skaidrumo principai. Bet taip pat pažįstami ir demagogijos principai, kuriais bandoma pateikti faktus šališkai, siekiant tam tikrų savo tikslų.

Dabar dėl nusirašymo. Galiu pajuokauti, gali paliudyti keli šimtai studentų, kad aš leisdavau viską nusirašyti per egzaminą. (*Juokas salėje*) Mano egzaminas susivesdavo į tai, ar jie supranta tai, ką nusirašė. Atsiprašau, kvantinę mechaniką kietuosiuose kūnuose sukišti į galvą ir prisiminti yra visiškai beprasmiška, mano galva, jeigu tu nesupranti Šriodingerio lygties ar kitų dalykų. Taip sakant, čia jau yra įvairūs dėstymo stiliai. Nežinau, ar viską atsakiau. Dar kažko klausėte.

PIRMININKAS. Ačiū, jūsų paklausė visi norintys. Dėl balsavimo motyvų. Ačiū, pirmininke.

A. ŽUKAUSKAS (*LF*). Yra kitas klausimas…

PIRMININKAS. Ne, kito klausimo nebus.

A. ŽUKAUSKAS (*LF*). …dėl pirmininko teikimo. Atleidome, o dabar teikiame.

PIRMININKAS. Dabar pirmininko atleidimą mes ir svarstome.

A. ŽUKAUSKAS (*LF*). Na, atleidimą apsvarstėme, o naujo…

PIRMININKAS. Jau pateikta.

A. ŽUKAUSKAS (*LF*). Ai, jau pateikta.

PIRMININKAS. Jau pateikta.

Dėl balsavimo motyvų E. Pupinis už.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Būtų galima nekalbėti, jeigu nebūtų užsirašę prieš. Manau, kad pirmininkas daug ką pasakė. Procedūros turi būti atliktos, norite ar nenorite. Ar kai kurie komisijos nariai būtų perrinkti ar neperrinkti – vis tiek procedūra ta pati. Manyčiau, galimybės pratęsti jokių būdų nėra nei komisijai, nei pirmininkui. Manau, turime atlikti procedūrą iki galo ir eiti pirmyn, nes komisija turi pradėti dirbti.

PIRMININKAS. Dėl balsavimo motyvų prieš – S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, noriu pabrėžti, kad nesu prieš naują komisiją, jie yra kompetentingi ir gerai dirbantys, žinomi žmonės, kaip ir naujoji pirmininkė, bet ne apie tai noriu kalbėti.

Man vis dėlto yra nesuprantama ir keista, kad taip elgiamasi su žmogumi, buvusiu pirmininku, kuris negavo nė vienos kritikos strėlės, puikiai dirbo. Tai yra humanistas, humanitaras,

Lietuvos patriotas, žurnalistas, aš galiu apie jį daug kalbėti. Bet noriu tik paminėti keletą jo apdovanojimų. Jis, A. Antanaitis, 2003 metais apdovanotas Lietuvos pramonininkų konfederacijos premija, 2004 metais – Lietuvos Respublikos Prezidento ordino medaliu, 2004 metais – Tautinių mažumų ir išeivijos departamento garbės žymeniu už puikius darbus išeivijos lietuviams, lituanistiniam rengimui, 2006 metais – Amerikos lietuvių „Teisingumo čempiono“ apdovanojimu, 2016 metais – G. Petkevičaitės-Bitės atminimo medaliu „Tarnaukite Lietuvai“. Galiu vardinti ir toliau. Ir toks žmogus neįtinka. Taigi jis, man regis, kaip tik pakėlė kartelę kitiems po jo dirbsiantiems pirmininkams. Tačiau man keista, pasigendu skaidrumo, aiškumo šiuose rinkimuose. Todėl aš nenorėčiau pritarti ir nepritarsiu jo atleidimui, jis, manyčiau, nėra pakankamai motyvuotas.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, nuomonės išsakytos. Balsuosime, kai bus balsavimo langas.

19.17 val.

Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos pirmininko paskyrimo“ projektas Nr. XIVP-2260(2) (*pateikimo tęsinys*)

Dabar kitas klausimas, kuris jau buvo pateiktas, projektas dėl naujojo Valstybinės lietuvių kalbos komisijos pirmininko paskyrimo. Jau buvo balsuota, tačiau nebuvo paskirtas pagrindinis komitetas ir numatytas svarstymo laikas. Siūlomas pagrindinis komitetas – Švietimo ir mokslo komitetas. Siūloma svarstyti lapkričio 24 dieną. Ar galime pritarti? Lapkričio 24 dieną. Negirdžiu prieštaravimų, pritarta.

Turėjo būti dar kitas klausimas dėl Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos pirmininko pavaduotojo paskyrimo“, tačiau šio klausimo nesvarstysime, nes pretendentas atsiėmė kandidatūrą.

19.18 val.

Civilinės saugos įstatymo Nr. VIII-971 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1819(2)ES VK, Administracinių nusižengimų kodekso 526 ir 589 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 526^1 straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-1820(2), Branduolinės energijos įstatymo Nr. I-1613 38, 39 straipsnių pakeitimo ir 8 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-1821(2), Darbo kodekso 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1822(2), Gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 2, 45, 46, 57 ir 62 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1823(2), Energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 5, 6, 13 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1824(2), Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 2, 18 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1825(2), Karinės jėgos naudojimo statuto 2 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1826(2), Naftos produktų ir naftos valstybės atsargų įstatymo Nr. IX-986 2 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1827(2), Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1828(2), Nepaprastosios padėties įstatymo Nr. IX-938 2, 3, 6, 7, 12, 13, 14, 16, 20, 21, 22, 24, 27, 28, 29 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1829(2), Valstybės rezervo įstatymo Nr. VIII-1908 2, 3, 4 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1831(2), Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 1 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1832(2), Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 22, 23, 37 ir 44^1 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 20^1 straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-1833(2), Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 21 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 18^1 straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-1834(2) (*svarstymo tęsinys*)

Dabar, kolegos, kitas darbotvarkės klausimas, kompleksinis 1-12 klausimas. Turiu pasakyti, kad praeitame posėdyje, tai yra ketvirtadienį, buvo padaryta pertrauka, bet dėl pirmojo ir dėl kai kurių kitų projektų buvo pristatytos komitetų išvados.

Tačiau nebuvo pristatytos išvados dėl Administracinių nusižengimų kodekso 526 ir 589 straipsnių pakeitimo ir kodekso papildymo 526^1 straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-1820(2). Svarstymo tęsinys. Kviečiu pagrindinio Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininką S. Šedbarą pristatyti išvadą.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Mieli kolegos, tai yra lydimasis projektas, kaip minėjo posėdžio pirmininkas, Civilinės saugos įstatymo. Administracinių nusižengimų kodekso dviejų straipsnių pakeitimo projekte yra numatoma atsakomybė už Nepaprastosios padėties įstatymo arba kitų nepaprastąją padėtį reglamentuojančių teisės aktų nevykdymą arba pažeidimą. Komitetas šį projektą svarstė lapkričio 16 dieną ir visų 7 dalyvavusių balsais už buvo pritarta šiam projektui.

PIRMININKAS. Ačiū. Taip pat dar dėl vieno projekto, tai yra Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo 21 straipsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo 18^1 straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-1834(2), išvadą papildomo komiteto – Sveikatos reikalų komiteto pirmininką kviečiu pristatyti. Išvadą kaip papildomo komiteto.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Kolegos, Sveikatos reikalų komitetas svarstė minėtą įstatymo projektą. Buvo dvi Teisės departamento pastabos, joms pritarta. Iš viso projektui pritarta 6 balsavus už, 2 – prieš ir 1 susilaikius.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas pirmininke. Šio paketo toliau nebegalime svarstyti, nes dėl pagrindinio projekto – Civilinės saugos įstatymo – yra pasiūlymų. Ne visiems pasiūlymams pagrindinis komitetas pritarė, dėl jų reikės balsuoti, todėl mes grįšime prie šio paketo per balsavimo langą.

19.21 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 71 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1915(2)ES (*svarstymas*)

Popietinės darbotvarkės 5 klausimas – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 71 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1915(2). Kviečiu pagrindinio komiteto pirmininką M. Majauską, bet nematau aš jo. Biudžeto ir finansų komiteto pirmininko pavaduotojas. Kas galėtų pakeisti? A. Čepononis. Prašom, kolega, pristatyti pagrindinio komiteto išvadą.

A. ČEPONONIS (*TS-LKDF*). Komitetas apsvarstė ir pritarė bendru balsavimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl balsavimo motyvų nėra norinčių kalbėti. Einame toliau.

19.22 val.

Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 15, 23 ir 23^1 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2052(2), Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2053(2) (*svarstymas*)

Darbotvarkės 2-6 kompleksinis klausimas iš dviejų projektų: Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 15, 23 ir 23^1 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2052(2) (svarstymo stadija) ir lydimasis Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2053(2). Pagrindinio Ekonomikos komiteto pranešėjo A. Kupčinsko nematau, pirmininko taip pat nematau. Kas iš Ekonomikos komiteto? L. Girskienė dėl vedimo tvarkos? Prašom.

L. GIRSKIENĖ (*LVŽSF*). Prašau pertraukos iki kito posėdžio, nes nėra pranešėjo. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Poilsio zonoje kolega buvo. Ar jūs tik dėl to prašote pertraukos? Bet ateina. Gerbiamas kolega, prašom pristatyti Ekonomikos komiteto išvadą dėl Valstybės ir savivaldybių turto…

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Atsiprašau, kolegos, ten kažkaip aparatas užstrigo. (*Balsai salėje*) Kavos.

PIRMININKAS. Prašom pristatyti išvadą dėl abiejų projektų iš karto.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėl abiejų?

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Taip.

PIRMININKAS. Bendru sutarimu. Ačiū. Dėl balsavimo motyvų. Atsiprašau, papildomo Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pranešėjas K. Masiulis. Ačiū, kolega, kad priminėte.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Ačiū, pirmininke. Iš tikro nuovargis, matyt, veikia visus. Mūsų Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas svarstė šiuos du (jeigu galima, abu ir pristatau) įstatymų projektus ir abiem bendru sutarimu pritarė, aišku, siūlydami atsižvelgti į Teisės departamento pastabas.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Baigėme šiuos projektus svarstyti. Grįšime per balsavimą.

19.25 val.

Tam tikrų dopingo medžiagų kontrolės įstatymo Nr. XII-1672 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1496(2) (*svarstymas*)

Darbotvarkės 2-7 klausimas – Tam tikrų dopingo medžiagų kontrolės įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1496(2). Pranešėjas… Sveikatos reikalų komiteto pirmininką kviečiu, nes numatyto pranešėjo nėra. Prašom pristatyti pagrindinio komiteto išvadą.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, Sveikatos reikalų komitetas svarstė minėtą įstatymo projektą. Buvo keletas Teisės departamento pastabų, joms pritarta arba iš dalies pritarta. Teisingumo ministerijos Europos Sąjungos teisės grupės pastabai irgi pritarta. Buvo keletas Vyriausybės pastabų, joms pritarta. Komitetas pateikė naują redakciją, atsižvelgdamas į tuos siūlymus, kuriems komitetas pritarė. Šis komiteto sprendimas priimtas bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl motyvų yra vienas užsirašęs, bet aš jo salėje nematau. Daugiau nėra. Kolegos, grįšime balsavimo metu.

19.26 val.

Žemės įstatymo Nr. I-446 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-4770, Žemės reformos įstatymo Nr. I-1607 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-4771(2) (*svarstymas*)

Darbotvarkės kompleksinis 2-8 klausimas iš dviejų projektų – Žemės įstatymo 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-4770, Žemės reformos įstatymo 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-4771(2). Svarstymo stadija. Pagrindinio Kaimo reikalų komiteto išvadą kviečiu pristatyti J. Gudauską. Prašau.

J. GUDAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, Kaimo reikalų komitetas, kaip pagrindinis, šių metų spalio 12 dieną nusprendė Žemės įstatymo 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIP-4770 grąžinti Vyriausybei patobulinti, atsižvelgdamas į Seimo kanceliarijos Teisės departamento ir Specialiųjų tyrimų tarnybos pastabas ir pasiūlymus. Balsavimo rezultatai: už – 6, prieš ir susilaikiusių nėra.

Kaimo reikalų komitetas, kaip pagrindinis, šių metų spalio 12 dieną nusprendė pritarti komiteto patobulintam Žemės reformos įstatymo Nr. I-1607 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIIP-4771(2) ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai: už – 6, prieš ir susilaikiusių nėra.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Ką gi, komitetas priėmė skirtingus sprendimus dėl abiejų projektų. Vieną nusprendė siūlyti grąžinti iniciatoriams tobulinti, kitam pritarė. Balsavimo metu balsuosime atskirai dėl šių projektų.

Motyvus galima išsakyti dabar, bet nematau norinčių.

19.28 val.

Teisėkūros pagrindų įstatymo Nr. XI-2220 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-513(2) (*svarstymas*)

Einame prie kito darbotvarkės 2-9 klausimo – Teisėkūros pagrindų įstatymo 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Svarstymo stadija. Pagrindinio komiteto pranešėjas – S. Šedbaras.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, prie šio projekto, kad ir nedidelio, teko tikrai ilgai padirbėti. Buvo mažiausiai bent trys klausymai, o gal ir daugiau. Galų gale komitetas jį ap-

svarstė šių metų lapkričio 16 dieną. Komitete buvo pritarta patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai: už – 5, susilaikė 4.

PIRMININKAS. Ačiū. Papildomo Aplinkos apsaugos komiteto išvadą… Nematau nei pirmininkės… Kviečiu A. Gedvilą pristatyti komiteto išvadą.

A. GEDVILAS (*DPF*). Gerbiami kolegos, komiteto sprendimas – siūlyti pagrindiniam Teisės ir teisėtvarkos komitetui pritarti įstatymo projektui Nr. XIVP-513, patobulinti jį pagal Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas ir Aplinkos ministerijos pasiūlymus. Balsavimo rezultatai – pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Dar vieno papildomo komiteto, Kaimo reikalų komiteto, išvadą kviečiu pristatyti, nematau pirmininko… Galbūt J. Gudauskas vėl galėtų pristatyti Kaimo reikalų komiteto, kaip papildomo komiteto, išvadą? Ruošiasi Žmogaus teisių komiteto pranešėjas.

J. GUDAUSKAS (*TS-LKDF*). Kaimo reikalų komitetas apsvarstė ir siūlo pritarti Lietuvos Respublikos įstatymo projektui. Balsavimo rezultatai: už – 6, prieš ir susilaikiusių nėra.

PIRMININKAS. Ačiū. Žmogaus teisių komiteto išvadą pristatys komiteto pirmininkas T. V. Raskevičius.

T. V. RASKEVIČIUS (*LF*). Laba diena, gerbiami kolegos, minimą įstatymo projektą Žmogaus teisių komitetas svarstė praėjusių metų spalio 20 dieną, beveik prieš metus, ir komiteto sprendimas ir pasiūlymas yra iš esmės pritarti teikiamam įstatymo projektui ir siūlyti pagrindiniam komitetui jį tobulinti atsižvelgiant į Teisės departamento, Teisingumo ministerijos pateiktas pastabas ir Seimo narių pasiūlymus, jiems komitetas pritarė. Komiteto sprendimas yra bendru sutarimu už.

PIRMININKAS. Ačiū. Kadangi dėl šio projekto yra pasiūlymų, todėl mes grįšime svarstyti pasiūlymus tada, kai balsuosime.

19.31 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 46, 59, 74, 75, 75^1, 75^2, 75^3, 76, 77, 82, 83 straipsnių pakeitimo, 9 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir Įstatymo papildymo 76^1, 76^2, 83^1 straipsniais įstatymo Nr. XIV-654 9 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2157(2) (*svarstymas*)

Kitas darbotvarkės 2-10 klausimas – Mokslo ir studijų įstatymo daugelio straipsnių pakeitimo, papildymo įstatymo projektas Nr. XIVP-2157. Svarstymo stadija. Pagrindinio Švietimo ir mokslo komiteto pranešėjas E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Komitetas svarstė minėtą Mokslo ir studijų įstatymo projektą, atsižvelgė į Teisės departamento pasiūlymus ir taip pat dėl pasiūlymų papildė įstatymo 16 straipsnį 4^1 dalimi. Dėl visko komitetas balsavo ir pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl balsavimo motyvų nematau. Dėl vedimo tvarkos V. Bakas.

V. BAKAS (*DFVL*). Aš dėl kito klausimo.

PIRMININKAS. Nėra dėl balsavimo motyvų. Grįšime per balsavimo langą.

19.32 val.

Susirinkimų įstatymo Nr. I-317 2, 6, 7, 12 straipsnių ir II skyriaus pavadinimo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1328(2) (*svarstymas*)

Kitas darbotvarkės 2-11 klausimas – Susirinkimų įstatymo 2, 6, 7, 12 straipsnių ir II skyriaus pavadinimo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1328(2). Svarstymo stadija. Pranešėjas – pagrindinio Žmogaus teisių komiteto pirmininkas T. V. Raskevičius.

Dėl vedimo tvarkos – V. Bakas.

V. BAKAS (*DFVL*). Gerbiamas posėdžio pirmininke, kadangi yra trys įstatymo projektai, Susirinkimų įstatymo, jie konceptualiai yra skirtingi, tam reikalinga rimta diskusija, o šiandien laikas užsitęsė. Seime dalyvauja labai nedaug Seimo narių, tai susiję su viena esminių žmogaus teisių. Aš frakcijos vardu siūlau daryti pertrauką iki kito posėdžio. Tiek dėl šito darbotvarkės 2-11 klausimo…

PIRMININKAS. Kol kas galite prašyti tik dėl šito.

V. BAKAS (*DFVL*). …tiek dėl darbotvarkės 2-12 ir 2-13 klausimų.

PIRMININKAS. Kiti dar nepaskelbti. Statutinis prašymas, kolegos… (*Balsai salėje*) Atsiprašau, kolegos, prašymas teisėtas. Balsuojame. Procedūrinis balsavimas dėl pertraukos iki kito posėdžio. Frakcijos vardu.

Užsiregistravo 53, balsavo 53 Seimo nariai: už – 28, prieš – 21, susilaikė 4. Pertrauka iki kito posėdžio.

Kolegos, kadangi dėl vieno projekto padaryta pertrauka, turbūt logiška būtų daryti pertrauką ir dėl kitų dviejų. Aš jau nepaskelbęs siūlau. Tai yra Susirinkimų įstatymo 2 ir 7 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas Nr. XIVP-766 bei Susirinkimų įstatymo 6, 7 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-819. Būtų logiška daryti pertrauką dėl visų trijų. Sutinkate? Negirdžiu prieštaravimų. Pertrauka iki kito posėdžio ir dėl kitų dviejų projektų.

Kolegos, priartinate balsavimo laiką.

Jūs dar norite dėl vedimo tvarkos? Prašom, V. Bakas.

V. BAKAS (*DFVL*). Gerbiami kolegos, aš tikrai labai dėkoju, kad mes priėmėme šitą sprendimą, jis nėra kažkoks pragmatiškas, tai yra labai svarbus klausimas. Noriu paprašyti tų, kurie rengia darbotvarkes: tokių svarbių klausimų kaip susirinkimų laisvė nekiškime į darbotvarkės pabaigą. Toks būtų prašymas.

PIRMININKAS. Ačiū. Čia buvo replika po balsavimo.

19.36 val.

Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 3, 5, 11, 13, 14, 16, 18, 20, 20^1, 21, 22, 23, 26, 29, 49, 50, 55, 56, 57, 63 straipsnių, dvyliktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo, 54 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir Įstatymo papildymo 15^1 straipsniu įstatymo Nr. XIV-1001 10 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2273, Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 5 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 22^1 straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2274, Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 2, 3, 5, 6, 11, 13, 14, 20^1, 20^2, 22, 30, 32, 48, 49, 51 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13^1, 20^3 straipsniais įstatymo Nr. XIV-1169 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2275, Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 16, 21^1, 22, 31 ir 73^2 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2276 (*pateikimas*)

Kitas darbotvarkės kompleksinis klausimas iš keturių projektų. Kolegos, sparčiai pagreitėjo, priartėjo balsavimo langas. Dėl keturių projektų. Tai yra Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-2273, Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 5 straipsnio įstatymo projektas Nr. XIVP-2274, vėl to paties įstatymo projektas Nr. XIVP-2275 ir Elektros energetikos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2276. Pagrindinio komiteto pranešėjas… Atsiprašau, pateikimo stadija. Vyriausybės vardu – ministras D. Kreivys.

Prašom. L. Girskienė dėl vedimo tvarkos.

L. GIRSKIENĖ (*LVŽSF*). Analogiški motyvai. Iš tikrųjų klausimas reikalauja diskusijos ir nukeltas labai vėlai, todėl frakcijos vardu prašome pertraukos iki kito posėdžio.

PIRMININKAS. Bet čia pateikimas, gerbiama kolege.

L. GIRSKIENĖ (*LVŽSF*). Mes turėsime klausimų.

PIRMININKAS. Klausimai ir užduodami pateikimo metu.

Be eilės Ministrė Pirmininkė. Prašom.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Žiūrėkite, mielos kolegės, vis dėlto tas klausimas nusikėlė į pabaigą tik todėl, kad šlovingai balsavome dėl daugybės pasiūlymų dėl biudžeto, kuriuos jūs matėte reikalą perregistruoti, nes darbotvarkėje tas klausimas buvo visiškai ne vėlai. Šiaip klausti užsiregistruojama posėdžio pradžioje. Tiek yra daug klausimų užregistravusių posėdžio pradžioje šiuo klausimu. Leiskite ministrui pateikti ir paskui klausinėkite jau komitetuose ir svarstymo stadijoje, kiek reikia.

PIRMININKAS. Per šoninį mikrofoną – A. Norkienė.

A. NORKIENĖ (*LVŽSF*). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Tai mes savo siūlymą atsiimame. Bet prašom formuojant darbotvarkes… Na, visi suprantame, kad biudžetą ar šlovingai, ar ne šlovingai, bet priiminėsime. Ir jeigu po pietų tai pradedame daryti, tai natūralu, kad tokie klausimai nusikelia labai vėlai. Ir kolegos, kurie galbūt norėjo užduoti klausimų, negali.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege.

D. KREIVYS (*TS-LKDF*). Labai ačiū.

PIRMININKAS. Prašom, gerbiamas ministre, stengtis telegrafiškai.

D. KREIVYS (*TS-LKDF*). Dar kartą noriu padėkoti, kad leidote pristatyti. Įstatymo projektais siūloma sudaryti galimybę organizuoti konkursą dėl jūrinio vėjo energetikos Baltijos jūroje tolimesnės ir spartesnės plėtros be valstybės paramos. Vyriausybei… Šios Seimui teikiamos pataisos nustato sąlygas jūros vėjo parkui atsirasti. Šis dar vienas jūros parkas padidins vietinę elektros gamybą iki pusės reikalingo kiekio.

Antra, gautas vystymo mokestis leis gauti papildomų reikšmingų pajamų, kurios galės prisidėti tiek prie infrastruktūros, energetinės infrastruktūros vystymo, didesnio atsinaujinančios energetikos prijungimo, tiek iš dalies, jeigu taip visi sutarsime, ir prie gyventojų kompensacijų už elektrą. 2022 metų trijų ketvirčių duomenys rodo, kad vis dar pasigaminame mažiau nei 40 % elektros, todėl mums būtina itin sparčiai vystyti atsinaujinančią vietinę elektros generaciją. Tose pataisose numatyti procedūriniai pakeitimai, susiję su konkurso organizavimu, leidimų išdavimu, leis projektą įgyvendinti maksimaliai sparčiais tempais.

Pagrindinės nuostatos. Tolesnė Lietuvos jūros vėjo potencialo plėtra. Kaip žinote, visai neseniai mes esame priėmę įstatymo pataisas dėl vieno parko, čia yra kitas parkas. Ši plėtra jūroje būtų vykdoma be valstybės skiriamos pagalbos, tai reiškia, kad Valstybės energetikos reguliavimo tarybos, VERT'o, organizavimo konkurse pagal nustatytas procedūras laimėtoju būtų paskirstytas tas vystytojas, kuris pateiktų finansiškai geriausią pasiūlymą. Per nustatytą terminą jis sumokės vystymo mokestį į valstybės biudžetą. Siūloma įtvirtinti, kad visus reikiamus tyrimus atliktų konkurso laimėtojas, o Energetikos ministerija parengtų reikiamus teritorijos planavimo dokumentus.

Elektros perdavimo tinklai yra rezervuoti dviem jūrinių elektrinių projektams iki 1,4 gigavato galios, todėl tikslinga, kad tinklų pralaidumai būtų maksimaliai ir efektyviai išnaudojami. Šiame konkurse be valstybės paramos turi teisę dalyvauti Lietuvos ir užsienio juridiniai asmenys, jungtinės veiklos sutarties pagrindu veikiančios asmenų grupės, atitinkančios šias pagrindines sąlygas. Pirma. Konkurso dalyvis atitinka nacionalinio saugumo reikalavimus.

Antra. Konkurso dalyvį pripažinus konkurso laimėtoju, laimėtojas laikysis Vyriausybės patvirtintų reikalavimų, kurie susiję su šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo mažinimo tikslais, investicijomis į aplinkos apsaugą, paramą vietos bendruomenėms, mažųjų ir vidutinių įmonių įtraukimu į projekto įgyvendinimą.

Trečia. Atitinka valstybės nustatytus reikalavimus dėl finansinio pajėgumo ir turimos patirties įgyvendinant elektrinių plėtros jūrinėje teritorijoje projektus.

Ketvirta. Konkurso laimėtojas prisiima atsakomybę už prisijungimą prie elektros perdavimo tinklų sausumos teritorijoje ir atsakomybę už pagamintos elektros sukeltą disbalansą. Taip pat konkurso dalyvis turi atitikti ir kitas sąlygas, tokias kaip pasirašyti ketinimų protokolai ir suteiktas prievolių įvykdymo užtikrinimas – 75 eurai už kilovatvalandę. Statyti tik naujas elektrines. Konkurso dalyvis vykdo įsipareigojimus, susijusius su mokesčių mokėjimu. Pateikia informaciją apie pagrindinius projekto planuojamus etapus ir taip toliau.

Penkta. Konkurso organizavimo terminai. Konkursą sudarytų trys etapai: dalyvių registracijos etapas, kvalifikacijos patikrinimo etapas, kurį atliktų VERT, ir pasiūlymų dėl vystomo mokesčio, kurį laimėtojas, laimėjęs konkursą, įsipareigos sumokėti, pateikimo etapas. Apskritai konkursas vyktų apie 90 kalendorinių dienų.

Pasiūlymų teikimo etape konkurso dalyviai realiu laiku varžytųsi siūlydami kuo didesnį vystymo mokestį valstybei, kurio minimalus dydis būtų 5 mln. eurų. Kiekvieno konkurso dalyvio realiu laiku siūlomas vystymo mokestis turėtų būti ne mažesnis kaip 5 mln. eurų, didesnis nei prieš tai kito konkurso dalyvio realiu laiku pasiūlytas vystymo mokestis. Siūloma įtvirtinti,

kad konkurso laimėtojas vystymo mokestį sumokėtų per 60 kalendorinių dienų nuo paskelbimo konkurso laimėtoju dienos. Informacija apie konkursą leidimui naudoti jūrinės teritorijos dalį būtų skelbiama Vyriausybės nutarime dėl elektrinių plėtros jūrinėje teritorijoje nurodytą dieną. Siūlomas įstatymo paketo įsigaliojimo terminas būtų 2023 m. vasario 1 d.

Taigi tokią naudą mes galėtume gauti. Kaip minėjau, šiandien Lietuva pasigamina tik 40 % elektros energijos. Du parkai galėtų sudaryti jūroje dar plius 50 % visos mūsų gaminamos elektros. Vėjo elektrinės jūroje yra pačios efektyviausios, sudarančios tarp 46–50 % generuojamos galios, kuri yra kur kas aukštesnė nei sausumos vėjo efektyvumas, o juo labiau saulės.

Taigi nauda yra ir tai, kad tai bus greitesnis jūrinės energetikos vystymas, nes valstybei nereikės atlikti papildomų tyrimų ir kitų procedūrų. Projektas bus įgyvendintas mažiausiomis sąnaudomis, o konkurso laimėtojo sumokėtas vystymo mokestis leis kompensuoti valstybės investicijas į infrastruktūros plėtrą sausumoje. Jei nutarsime, taip pat padės, reikalui esant, ateityje kompensuoti augančias kainas už elektrą. Tiek būtų pristatymo. Laukčiau jūsų klausimų.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų nori klausti devyni Seimo nariai. Pirmas klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*DPF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas ministre, na, tikrai nesuprantu jūsų. Praėjusį trečiadienį atsakinėdamas į klausimus Seime jūs minėjote, kad 15 metų paramos laikotarpį galima išbraukti, jūs tikrai už tai. Tačiau šio projekto 14 straipsnyje yra rašoma, kad elektros energijos gamyba skatinama 15 metų laikotarpiu. Ir dar įstatyme keičiama tai, kad tą skatinimo tvarką nustatys ne prekybos elektros energija… taisyklės bus tvirtinamos nustatyta tvarka ir būdais, o energetikos ministro bus tvirtinama ta paramos tvarka. Kaip čia dabar, gerbiamas ministre, suprasti? Jūs kalbate viena, šio įstatymo aiškinamasis raštas kalba viena, o rašoma yra visai kitaip. Prašau paskaityti 14 straipsnį. Ačiū.

D. KREIVYS (*TS-LKDF*). Dar kartą noriu pasakyti, kad jokios paramos šiam projektui nėra numatoma. Pasižiūrėsiu aš 14 straipsnį, gal yra likę iš senesnio varianto, bet tikrai jokios paramos. Kaip minėjau, vienintelis kriterijus yra kuo didesnė į valstybės biudžetą sumokėta pinigų suma. Dėl tos vietos mes pasitikslinsime, gal yra likę, kaip jūs minėjote, įstatyme, arba gal dar, taip sakant, kur nors ne ten pažiūrėjote ir jūs.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia A. Butkevičius. Nematau. R Žemaitaičio taip pat. A. Nekrošius klausia.

A. NEKROŠIUS (*LVŽSF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, kaip žinome, statyti jūroje yra gerokai brangiau negu sausumoje. Mano klausimas būtų toks. Ar nesusidarys tokia situacija, kai bus įgyvendintas šis projektas, kad elektros energija, pagaminta iš vėjo, bus šiek tiek brangesnė bendrojoje rinkoje, negu ji galėtų būti, tarkime, kai vėjo parkas statomas sausumoje? Jūs sakote, kad nebus dotacijų, nieko. Tai kaip tas verslas iš to uždirbs? Ar jie tikrai parduos rinkos kainomis, ar jie visgi žiūrės, kad jiems atsipirktų projektas? Automatiškai, jeigu taip galima pasakyti, kaina bus didesnė ir sausumos, tarkim, vystytojai iš to netgi daugiau uždirbs. Ačiū.

D. KREIVYS (*TS-LKDF*). Žiūrėkite, turbūt pirmiausia reikia pasakyti, kad jūros vėjo efektyvumas Baltijos jūroje (yra paskaičiuota) gali siekti tarp 45–48 %. Jeigu mes pažiūrėtume, kiek sausumoje Lietuvoje efektyvumas siekia, tai yra apie 30 %. Čia yra jau vienas didžiulis skirtumas tarp sausumos ir jūros vėjo. Kita vertus, visa elektros energija bus parduodama rinkoje. Esame numatę 2030 metais turėti du parkus jūroje, 3,6 gigavatus sausumos vėjo, tai kiek maksimaliai galima įjungti, ir taip pat virš 4 gigavatų saulės. Tai patenkintų visą mūsų poreikį, plius importas. Tikrai konkurenciją turėsime gana aštrią, tikrai kainos bus neblogos. Jūros vėjas konkuruos rinkos sąlygomis, o didesnis kiekis būtent ir leis mažinti kainas mūsų vartotojams.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia L. Girskienė.

L. GIRSKIENĖ (*LVŽSF*). Na, iš tikrųjų mane šiurpas ima klausantis dėl tokių planų. Vardan euro esame pasiruošę sunaikinti savo Baltijos jūrą. Gal jūs galite įvardinti antrą vietą, kur yra planuojamas šitas parkas, apie kurį jūs kalbate? Kaip suprantu, elektrą parduosime rinkoms, bet visas Baltijos jūros poveikis ir visi padariniai dėl tokių statybų liks mums, taip?

D. KREIVYS (*TS-LKDF*). Na, rinka, tai ne rinkos, yra rinkos sąlygomis Lietuvoje. Mes Lietuvai, sau, nes abi linijos, kabeliai iš jūros parkų ateis į mūsų žemyninę dalį ir mes, kaip šalis, vartosime tą elektros energiją. Jeigu mes neturime savo elektros, už ją iš kitur turime brangiai mokėti.

L. GIRSKIENĖ (*LVŽSF*). Kur tie parkai planuojami?

D. KREIVYS (*TS-LKDF*). Antrasis parkas, priklausys, kuris bus anksčiau pastatytas, bus už to parko, kurį mes jau esame priėmę.

L. GIRSKIENĖ (*LVŽSF*). Įtariu, palangiškiai netrukus čia suvažiuos…

D. KREIVYS (*TS-LKDF*). Jis bus toliau nuo to parko, jūroje.

PIRMININKAS. Klausia K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (*DFVL*). Ačiū, pirmininke. Galbūt keistas mano klausimas naktį kalbėti apie saulę ir apie saulės energiją. Ministre, viskas gerai, lūkesčiai gražūs, supermegaprojektai, viskas *OK*. Bet prieš keletą savaičių, atsimenate, jūs man atrašėte laiškelį, aš vis dar nesulaukiu atsakymo. Toks, sakau, humoristinis klausimas. Galbūt, aišku, tikiuosi, atsakysite, bet jeigu mes nepadedame paprastam žmogeliui, kuris visomis keturiomis nori tapti atsinaujinančios energijos gamintoju ir vartotoju, tai kažkaip tie dideli projektai tampa tokie kaip šakėmis ant vandens rašyti. Galbūt pradėkime mažais žingsneliais ir maratoną pabaigsime laiku ir vietoje, ir turėsime viską. Tiesiog galbūt daugiau toks palinkėjimas, kad atkreiptumėte dėmesį į tas mažas problemas, kurios iš tiesų kyla paprastiems žmonėms. Ačiū.

D. KREIVYS (*TS-LKDF*). Ačiū už palinkėjimą. Perdavėme, įregistravome ministerijoje ir perdavėme ESO. Tikiuosi gauti atsakymą. Tik dar kartą pakartosiu, kad prijungimo sąlygas ir savikainą įmonė apskaičiuoja atsižvelgdama, kad papildomos sąnaudos neatitektų kitiems vartotojams. Bet kodėl pakilo, pabrango nuo 2 iki 6 tūkst. per kelis mėnesius, tikrai paprašiau paaiškinti. Be abejo, įmonė oficialiai paaiškins, aš jums pateiksiu atsakymą.

PIRMININKAS. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas ministre, mano klausimas labai paprastas. Realiai, kiek pagal šitą teisės aktą suprantu, valstybė laimės, nes gaus papildomą finansavimą už prisijungimą, už disbalansą. Visa tai mokės šita įmonė, kuri ruošiasi, ketina statyti. Gal galite įvardyti, kiek galėtų uždirbti šitoje situacijoje valstybė?

D. KREIVYS (*TS-LKDF*). Pirmiausia valstybė aukcione gaus pinigų už leidimą statyti ir papildomai tada įmonė mokės už… Pati atliks visus jūros dugno, vėjo greičio ir visus kitus tyrimus, ką mes dabar atliekame dėl pirmo parko, taip pat turės mokėti už disbalansą. Aš negaliu pasakyti, kiek Lietuvoje bus, bet mes žinome, kad nemažai aukcionų dabar tokia forma vykdė Olandija, Vokietija, Danija, Jungtinės Amerikos Valstijos, tai mokėjimai buvo šimtais milijonų.

PIRMININKAS. Klausia K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas ministre, ar tikrai esate pasiruošę tokiems konkursams, nes vis tiek yra ir techninė specifikacija, ir ekspertai turi būti pasiruošę, nes tai yra naujas projektas? Jūs minėjote, kad kitose šalyse yra tokių pavyzdžių. Tikrai turi būti labai profesionali suburta ekspertų komisija. Kas vykdys atranką? Aš galbūt šiek tiek neįsiskaičiau. Ar čia jūsų ministerija vykdys, ar VERT'as?

D. KREIVYS (*TS-LKDF*). VERT'as.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). VERT'as vykdys. Tai tuo labiau. Iš tikrųjų turėtų būti labai…

Dar vienas dalykas, kas yra svarbu, tai yra sutartyse numatyti būtent atitinkamą priežiūrą, nes tai yra gana imlus objektas, jam įtaką gali daryti ir įvairios gamtinės sąlygos. Dėl to labai įvertinti visus dalykus, kad nebūtų taip, kaip su „Perlu“ per elektros rinkos liberalizavimą, kad ateitų tikrai rimtos įmonės. Ačiū.

D. KREIVYS (*TS-LKDF*). Tikrai ateis rimtos įmonės. Mes kviesime ateiti tų įmonių kuo daugiau, kad konkursas būtų kuo rimtesnis, nes tikrai tikimės į valstybės biudžetą gauti nemažai pajamų. Konkursą vykdys VERT'as. Vėlgi, kaip minėjau, mes nesame pirmieji, kurie vykdo tokio tipo aukcionus. Yra daug šalių, kurios jau vykdė. Tikrai tos patirties reguliatorius pasisems iš kitų šalių reguliatorių. Aš manau, kad konkursas tikrai įvyks skaidriai, efektyviai ir tas lėšas, kurias planuojame gauti, tikrai gausime. Taip pat gausime galimybę pasistatyti šį parką netgi greičiau nei tą parką, kurį mes esame patvirtinę, nes anuo atveju mes visus tyrimus darome patys ministerijoje. Tai ir jūros dugną, vėjo greičius, skaičiuojame ir paukščius, ir kitus dalykus. Čia turėtų būti viskas daug greičiau ir efektyviau.

PIRMININKAS. Ačiū ministrui. Numatytas laikas baigėsi. Dėl balsavimo motyvų A. Skardžius – už.

A. SKARDŽIUS (*DPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Išties ilgai lauktas projektas. Kurie dirbo prie Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo, prisimena, kad 2011 metais priimtas Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymas reglamentavo, kad Vyriausybė iki 2013 metų turėjo parengti tvarkas, kaip pasinaudoti Baltijos jūros teritorija vėjo jėgainių parko statybai. Tačiau valstybinis monopolininkas, tuo metu „Lietuvos energija“, pasitelkdama įvairias, taip pat ir neteisėtas priemones, darė spaudimą parlamentui, parlamento nariams, kad jisai, o ne kas nors kitas galėtų dalyvauti pirmame jūros vėjo parko konkurse.

Man labai keistai atrodo dabartinė situacija, kad valstybinis energetikos monopolininkas 2023 metais dalyvaus konkurse, pasitelkęs užsienio partnerį, jam atidavęs 50 % naudos, ir dar neaišku, kaip ten bus su 15 metų paramos laikotarpiu iš mokesčių mokėtojų kišenės. Štai aš matau tokią dvigubą situaciją.

Dabar jau kalbame, kad SPAV'ą ir PAV'ą turės pasidaryti patys investuotojai. Taip, jie daro visame pasaulyje, bet būtent dėl to, kad Vyriausybė suteikia tą galimybę, aš nesakau, kad ši Vyriausybė, bet kuri 2013 metais turėjo skelbti konkursą, suteikė teisę aplenkti būtent šioje vietoje, kad pati Vyriausybė padaro tyrimus, o tik tada skelbia konkursą, aš matau čia tokį nesąžiningą žaidimą. Duok Dieve, kad tik neužkrautų didelės naštos mūsų piliečiams ta parama.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl motyvų prieš – V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (*DPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke Juliau. Neįtikino ministro pasisakymai, atsakymai į klausimus, nes kaina – 75 eurai už kilovatvalandę šiuo momentu yra per didelė. Šios dienos ekonominė kaina yra maždaug 40 eurų už kilovatvalandę. Čia dabar yra politinė kaina. Mes negalime dabar išeiti iš to, kokia bus politinė kaina. Aš manau, valstybė turi užsiimti šiuo projektu ir nėra reikalo kviesti privatų investuotoją pasinaudoti šiuo bizniu, nes valstybė gali ir sugeba ir pati. Kaip rodo „Ignitis“ ir kitos privatizacijos ar akcijų atidavimas, kitai Vyriausybei, kuri bus 2024 metais, reikės taisyti, radikaliai taisyti klaidas, kurių dabar pridarys valdantieji.

Aš nenoriu dalyvauti ir gyventi su šia klaida, nes neatitinka tų realijų ir dabar yra emocijos. Reikia ataušti nuo tų emocijų. Valstybė, jeigu užsiima, tų 30 kilometrų nuo kranto statybą tegul projektuoja. Kai į šiuos monopolinius reikalus įsikiša privatus, paskui skaudžiai atsiliepia vartotojui, paprastam žmogui ir verslo įmonėms. Vieni išloš, kiti praloš.

PIRMININKAS. Ačiū, nuomonės išsakytos. Kitas darbotvarkės klausimas… Kadangi nėra pranešėjo dėl Atsinaujinančių išteklių įstatymo projekto, šio klausimo pateikimo nebus.

20.00 val.

Baudžiamojo proceso kodekso papildymo 229[1] straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2225(2) (*svarstymas*)

Rezervinis 1 klausimas – Baudžiamojo proceso kodekso papildymo 229[1] straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2225(2). Pranešėjas – S. Šedbaras, pagrindinio Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkas.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, pateikimas buvo prieš keletą dienų, jeigu pamenate. Mes norime kartu su teismų paketu priimti panašų į Civilinio proceso kodekso papildymą, kad ir baudžiamojo proceso metu galėtų apygardos, Apeliacinio teismo pirmininkai paskirstyti bylas, kai viename teisme yra didelis krūvis, o kitame krūvio nėra. Komitetas šį projektą svarstė lapkričio 16 dieną. Visiems devyniems komiteto nariams balsavus už, jam buvo pritarta.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti.

20.01 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 1999 m. lapkričio 11 d. nutarimo Nr. VIII-1408 „Dėl Seimo Peticijų komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2174(2) (*svarstymas*)

Rezervinis 2 klausimas, paskutinis, – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 1999 m. lapkričio 11 d. nutarimo „Dėl Seimo Peticijų komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“

projektas Nr. XIVP-2174(2). Svarstymo stadija. Žmogaus teisių komiteto išvadą prašom pristatyti komiteto pirmininką T. V. Raskevičių. Kolegos, po to prasidės balsavimas.

T. V. RASKEVIČIUS (*LF*). Pagrindinis Žmogaus teisių komitetas įstatymo projektą svarstė šių metų lapkričio 16 dienos posėdyje. Komitete buvo pritarta komiteto patobulintam įstatymo projektui, atsižvelgiant į Teisės departamento pastabą, jai komitetas pritarė. Toks komiteto sprendimas priimtas bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl balsavimo motyvų nėra norinčių kalbėti. Kolegos, galime pradėti balsavimą. Balsuojame nuo paskutinio projekto, kad paskui nepamirštume. Tai yra Seimo nutarimo „Dėl Seimo Peticijų komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo projektas Nr. XIVP-2174(2). Svarstymo stadija. Balsuojame.

Užsiregistravo 85, balsavo 85 Seimo nariai: už – 85, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Po svarstymo projektui pritarta.

20.03 val.

Žmogaus audinių, ląstelių, organų donorystės ir transplantacijos įstatymo Nr. I-1626 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1874, Asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymo Nr. XII-1519 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1875, Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1876 (*pateikimo tęsinys*)

Kolegos, grįžtame į pradžią. Žmogaus audinių, ląstelių, organų donorystės ir transplantacijos įstatymo projektas Nr. XIVP-1874 ir lydimieji Asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymo projektas bei Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo projektas. Pateikimo stadija. Balsuojame.

Užsiregistravo 87, balsavo 87 Seimo nariai: už – 41, prieš – 9, susilaikė 37. Projektui nepritarta. Kolegos, turime apsispręsti, ką toliau daryti su šiais projektais. Balsuojame alternatyviai. Už balsuojame – grąžinti iniciatoriams tobulinti, prieš – atmesti.

Užsiregistravo 87, balsavo 87: už – 45, prieš – 42. Grąžinta iniciatoriams tobulinti.

20.05 val.

Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos“ projektas Nr. XIVP-2261 (*pateikimo tęsinys*)

Kitas projektas – Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos“ projektas Nr. XIVP-2261. Pateikimo stadija. Balsuojame.

Užsiregistravo 88, balsavo 87: už – 60, prieš – 14, susilaikė 13. Projektui pritarta. Kaip pagrindinis siūlomas Švietimo ir mokslo komitetas. Siūloma svarstyti lapkričio 24 dieną. Galima pritarti dėl komiteto ir svarstymo datos? Negirdžiu prieštaraujančių. Pritarta.

20.06 val.

Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos pirmininko atleidimo“ projektas Nr. XIVP-2259 (*pateikimo tęsinys*)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos pirmininko atleidimo“ projektas Nr. XIVP-2259. Pateikimo stadija. Balsuojame.

Užsiregistravo 86, balsavo 85: už – 54, prieš – 20, susilaikė 11. Projektui pritarta. Siūlomas komitetas – Švietimo ir mokslo komitetas. Siūloma svarstyti lapkričio 24 dieną. Negirdžiu prieštaraujančių, pritarta.

20.08 val.

Civilinės saugos įstatymo Nr. VIII-971 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1819(2)ES VK, Administracinių nusižengimų kodekso 526 ir 589 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 526[1] straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-1820(2), Branduolinės energijos įstatymo Nr. I-1613 38, 39 straipsnių pakeitimo ir 8 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-1821(2), Darbo kodekso 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1822(2), Gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 2, 45, 46, 57 ir 62 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1823(2), Energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 5, 6, 13 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1824(2), Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 2, 18 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1825(2), Karinės jėgos naudojimo statuto 2 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1826(2), Naftos produktų ir naftos valstybės atsargų įstatymo Nr. IX-986 2 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1827(2), Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1828(2), Nepaprastosios padėties įstatymo Nr. IX-938 2, 3, 6, 7, 12, 13, 14, 16, 20, 21, 22, 24, 27, 28, 29 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1829(2), Valstybės rezervo įstatymo Nr. VIII-1908 2, 3, 4 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1831(2), Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 1 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1832(2), Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 22, 23, 37 ir 44[1] straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 20[1] straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-1833(2), Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 21 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 18[1] straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-1834(2) (*svarstymo tęsinys*)

Kitas projektas – taigi jau ateina kompleksinio Civilinės saugos įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1819(2) laikas. Svarstymo tęsinys. Kviečiu komiteto pirmininką, dėl šio projekto yra pasiūlymų.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Mes eisime pastraipsniui?

PIRMININKAS. Pradėkite nuo pasiūlymų.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Pirmas yra Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pasiūlymas, aš gal tik trumpai apie tai, kad…

PIRMININKAS. Gal paprašysime komiteto pranešėjo. Turbūt komiteto pirmininkas. Atsiprašau, R. Tamašunienė pristatys komiteto pasiūlymą. Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pasiūlymas. Prašom pristatyti.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LRF*). Komitetas siūlo įtvirtinti ir ypatingo įvykio apibrėžtį, kadangi ekstremalusis įvykis yra pagal kriterijus apibrėžiamas ir tie kriterijai yra išmatuojami dydžiai, todėl manome, kad tikslinga įvardinti, kad ypatingas įvykis – tai įvykio ir ekstremaliojo įvykio kriterijų neatitinkantis staigus įvykis, netikėtai susidariusios aplinkybės ir taip toliau, ir taip toliau, kad būtų aiškiau, kas tai yra tas ypatingas įvykis. Prašome pritarti.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Labai ačiū. Mes, ypač gerbdami komiteto idėją, vis dėlto padarėme truputį kitaip. Mes atsižvelgėme kitu būdu, labiau išryškinome ypatingo įvykio skirtumą nuo kitų įvykių, patikslindami krizės sąvokos apibrėžimą. Mes taip labai apgailestaudami vis dėlto siūlome nepritarti.

PIRMININKAS. Dėl pasiūlymo motyvų nėra. Kolegos, balsuojame dėl Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pasiūlymo dėl 2 straipsnio 16 dalies.

PIRMININKAS. Ačiū. Užsiregistravo 91, balsavo 91: už – 32, prieš – 23, susilaikė 36. Pasiūlymui nepritarta.

Kitas pasiūlymas yra Seimo nario L. Kasčiūno dėl 7 straipsnio. Galime…

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Pritarti.

PIRMININKAS. Ar yra 10 pritariančių Seimo narių, kad pristatytų? Tai prašom.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Tai palaukite, taigi komitetas pritarė.

PIRMININKAS. Pristatykite siūlymą.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Čia yra patikslinimas, susijęs su komiteto pasiūlymu papildyti 42 straipsnį nauja 9 dalimi, siekiant aiškiau išdėstyti subjektų įgaliojimus pereinant iš ekstremaliosios situacijos valdymo į krizės valdymą.

PIRMININKAS. Dėl 7 straipsnio, kolega?

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Taip.

PIRMININKAS. 7 straipsnio 3 punktas.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Taip, savo iniciatyva arba Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pasiūlymu…

PIRMININKAS. Ne, tai čia yra jau dėl dabar veikiančio straipsnio, jūs siūlote išbraukti 2 dalį.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Taip, ir paaiškinu kodėl. Mes siūlome išbraukti teiginį „ir skiria už krizės valdymą atsakingą ministeriją ar kitą valstybės instituciją ar įstaigą, kuri kartu su Nacionaliniu krizės valdymo centru pagal kompetenciją imasi krizės valdymo veiksmų“. Tą mes darome, mes tiksliname, nes siekiame aiškiau išdėstyti subjektų įgaliojimus pereinant iš ekstremaliosios situacijos valdymo į krizės valdymą.

PIRMININKAS. Komitetas pritarė.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Pritarė vienbalsiai.

PIRMININKAS. Kolegos, ar galime pritarti bendru sutarimu? Nėra prieštaraujančių, pritarta bendru sutarimu.

Dėl 8 straipsnio 5 punkto yra taip pat L. Kasčiūno pasiūlymas. Prašau.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Taip pat patikslinimas, susijęs su jau mano minėtu komiteto pasiūlymu papildyti 42 straipsnį nauja 9 dalimi. Už – 9, prieš nebuvo.

PIRMININKAS. Kolegos, ar yra prieštaraujančių, kad pritartume bendru sutarimu? Ne, neprieštarauja, pritarta bendru sutarimu. Kitas pasiūlymas.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Dėl 9 straipsnio panašus patikslinimas kaip ir prieš tai minėti.

PIRMININKAS. Komiteto nuomonė?

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Pritarti, vienbalsiai.

PIRMININKAS. Kolegos, kokie siūlymai? Prieštaraujančių nėra, galime pritarti? Pritarta bendru sutarimu. Ar dėl 17 straipsnio yra pasiūlymas? Taip pat L. Kasčiūno.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Panašus patikslinimas kaip ir dėl prieš tai minėtų.

PIRMININKAS. Komiteto nuomonė?

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Pritarti bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Galime pritarti? Pritarta bendru sutarimu. 32 straipsnis.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Valstybės valdymo ir savivaldybių…

PIRMININKAS. Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto siūlymas. Prašom. R. Tamašunienė. Dėl 32 straipsnio 2 dalies, 1 dalies, po to bus 2.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LRF*). Mes teikėme dėl 32 straipsnio 2 dalies. Tikriausiai po jūsų pakeitimo pasikeitė numeracija. Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas atkreipė dėmesį, kad kituose įstatymo projekto straipsniuose nustatant valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų ir kitų įstaigų, ūkio subjektų ir veiklos vykdytojų pareigas jau yra nurodyta, kad keičiasi informacija, teikia pranešimus apie įvykį arba ekstremalų įvykį, ypatingą įvykį, ekstremaliąją situaciją ar krizę, tvarką… Tai, kad Vyriausybė nustato pranešimo ir keitimosi informacija apie įvykį ir taip toliau… yra šio įstatymo projekto 7 straipsnio 14 punkte. Todėl siūlome čia išbraukti 2 dalį ir jos atsisakyti kaip perteklinės dalies.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiama Rita. Vėlgi apgailestaudamas turiu pasakyti, kad mes truputėlį padarėme kitaip, tai yra nepritarėme jūsų šitam pasiūlymui, nes per svarstymą komitete buvo nuspręsta, kad informacijos teikimas Nacionaliniam krizių valdymo centrui yra svarbus viso krizių valdymo modelio elementas ir tai turėtų būti daroma organizuotai pagal vieną formatą. Todėl šiuo atveju keitimosi informacija tvarka turėtų būti tvirtinama Vyriausybės. Vis dėlto mes nepritarėme irgi bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Komiteto išvada – nepritarti. Kolegos, dėl motyvų nėra norinčių? Balsuojame. Kas už tai, kad pritartume Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto siūlymui dėl 32 straipsnio 2 dalies išbraukimo?

Užsiregistravo 89, balsavo 89: už – 34, 16 – prieš, 39 susilaikė. Siūlymui nepritarta.

Kolegos, taip pat dėl 32 straipsnio buvo Seimo narių L. Kukuraičio, T. Tomilino pasiūlymų, bet jie pateikti pavėluotai ir eis į priėmimą.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Mes iš tikrųjų taip jau gerbdami savo kolegas net ir nepaisydami to, kad jie nebuvo pateikti laiku, apsvarstėme komitete tuos pasiūlymus ir jiems vėlgi vienbalsiai nepritarėme, nes mes manome, kad ekstremalioji situacija vis tiktai yra Vyriausybės reikalas, o nepaprastoji – tai jau yra Seimo reikalas.

PIRMININKAS. Kolegos, mes jo dabar nesvarstysime.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Gerai. (*Juokas salėje*) Lauksime jūsų, gerbiamas Tomai…

PIRMININKAS. Priėmimo stadijoje.

Kitas pasiūlymas yra dėl 42 straipsnio Seimo nario L. Kasčiūno.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Taigi panašus, analogiškas patikslinimas, kaip ir ankstesni prieš tai minėti, skirtas aiškiau apibrėžti kompetencijas priimant sprendimus dėl krizės valdymo. Už – 9, prieš – 0.

PIRMININKAS. Kolegos, galime bendru sutarimu pritarti? Pritarta bendru sutarimu.

Antras pasiūlymas dėl 3 dalies.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Taip, dar vienas analogiškas patikslinimas. Visi jam pritarė komitete.

PIRMININKAS. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dar vienas pasiūlymas yra dėl 6 dalies, tiksliau, dėl 7 dalies.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Taip, mes siūlome išdėstyti 42 straipsnio 9 dalį taip: valstybės operacijų vadovas ir ministras…

PIRMININKAS. 7 dalis.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Taip. …kuriam pavestose valdymo srityse yra susidariusi ar paskelbta valstybės lygio ekstremalioji situacija, krizės, kilusios dėl savivaldybės lygio ekstremaliosios situacijos, valdymo laikotarpiu priimamus sprendimus derina su Nacionaliniu krizių valdymo centru. Taigi, kitaip tariant, užtikriname šituo reguliavimu dar tikslesnį kompetencijų ir vaidmenų pasidalinimą. Visi pritarė. Už – 9.

PIRMININKAS. Kolega, jūs pristatėte siūlymo 9 dalį, o 7…

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Tai yra labai techninis – iš tikrųjų tiktai patikslinti Nacionalinio saugumo komisijos įgaliojimus.

PIRMININKAS. Kas už tai, kad pritartume? Nėra prieštaraujančių? Pritarta bendru sutarimu dėl 7 dalies siūlymo. Dėl 9 dalies siūlymo.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Jau pristačiau.

PIRMININKAS. Yra jau pristatytas.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Visi už.

PIRMININKAS. Yra prieštaraujančių? Nėra. Pritarta bendru sutarimu.

Dar yra 48 straipsnio Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto dėl įstatymo įsigaliojimo ir įgyvendinimo taikymo.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LRF*). Taip, šita nuostata iš tikrųjų yra labai svarbi. Analogiška nuostata įtvirtinta galiojančiame Civilinės saugos įstatyme ir pakankamai gerai veikia. Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas ir Lietuvos savivaldybių asociacija atkreipia dėmesį, kad savivaldybių rizikos ir ekstremaliųjų įvykių sukeltos pasekmės…

PIRMININKAS. Atsiprašau, kolege, truputį peršokome. Dėl 48 straipsnio jūsų pasiūlymas.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LRF*). Taip, gerai.

PIRMININKAS. Jūs jį pristatote? Taip, prašau.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LRF*). …ir pasekmės skirsis priklausomai nuo savivaldybės ir geografinės padėties, taip pat teritorijoje veikiančių pavojingų objektų veiklos pobūdžio. Todėl nustatyti visais atvejais vienodą išlaidų atlyginimo dydžio proporciją, neįvertinus kiekvienos konkrečios situacijos, savivaldybei tektų neproporcingai didelė našta ir ji būtų nepajėgi jos pakelti dažnu atveju likviduojant ekstremaliųjų situacijų padarinius.

Todėl atsižvelgdami į tai siūlome atsisakyti įstatyminės nuostatos dėl išlaidų atlyginimo dydžių proporcijų ir numatyti, kad išlaidos kompensuojamos Vyriausybės nustatyta tvarka. Labai prašome pritarti Seimo narių, nes tai savivaldybių padarinių likvidavimas – brangiai kainuojantis procesas, žiūrint, koks buvo įvykis.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Gerbiama Rita, labai gerbdami jūsų komiteto valią ir gerbdami mūsų savivaldybes, vis dėlto mes nesutikome su jūsų siūloma formuluote, tačiau komitetas pasiūlė truputėlį kitaip, kad būtų kompensuojama ne mažiau kaip 70 %. Tai yra pridėjo žodžius „ne mažiau“. Siūlome šiam kompromisui pritarti, vadinasi, nepritarti VVSK pasiūlymui.

PIRMININKAS. Kolegos, balsuojame dėl Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto siūlymo dėl 48 straipsnio.

Užsiregistravo 90, balsavo 90: už – 36, prieš – 10, susilaikė 44. Pasiūlymui nepritarta.

Ir paskutinis Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pasiūlymas dėl 2 straipsnio – „Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas“. Prašom. R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LRF*). Vidaus reikalų ministerija, parengusi naują įstatymą, visai neatsižvelgė į tai, kad Vietos savivaldos įstatymas pasikeitęs, meras įgauna kitų įgaliojimų, su administracijos direktoriumi pasidalija pareigomis. Taip pat yra ir civilinės saugos srityje. Todėl komitetas siūlo nuo 2 iki net 19 dalies – mes pavedame veikti tiek merui, tiek administracijos direktoriui, suskirstome jų, sakykime, veiklos lauką: prevencija, pasirengimas, rizikų valdymas ir, be abejo, įvykus ekstremaliajai situacijai, jų tarpusavio sąveika ir visų reikalingų dalykų organizavimas. Aš čia plačiai nepristatysiu, bet yra pateikta 18 dalių būtent Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui įvertinti, kad tos tvarkos trūko.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Ačiū, miela Rita, už tą labai svarbų jūsų komiteto sprendimą. Formuluojame: iš esmės atsižvelgti, tai iš esmės pritarti. Kadangi iš tiesų yra daug nuostatų, susijusių su Vietos savivaldos įstatymu, įsigaliojusiu balandžio 1 dieną, o šis projektas įsigalioja nuo sausio 1 dienos, todėl atskirai nurodėme kai kurias įsigaliojusias nuostatas ir tam tikrus… na, subalansavome visa tai. Iš esmės mes tam pritariame. Net nežinau, ar reikia balsuoti, bet iš esmės pritariame.

PIRMININKAS. Ar sutinka Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas su pagrindinio komiteto nuomone?

R. TAMAŠUNIENĖ (*LRF*). Taip, bet tikrai reikia įvertinti savivaldybių pateiktą nuomonę, nes jiems atlikti reikės…

PIRMININKAS. Atskirai nereikalaujate balsuoti?

R. TAMAŠUNIENĖ (*LRF*). Jeigu atsižvelgta į tuos mūsų pasiūlymus ir suformuluotus punktus…

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Tikrai taip, miela Rita.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LRF*). …be abejo, taip. Bet prieš priėmimą tobulinsime, jeigu matysime, kad ne į visus atsižvelgta.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Teisingai.

PIRMININKAS. Ačiū. Ačiū komiteto pirmininkui.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Gal dar vienas įstatymas? Ar nelabai?

PIRMININKAS. Dabar balsuosime dėl Civilinės saugos įstatymo.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Galiu pabūti čia?

PIRMININKAS. Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Kolegos, balsuojame dėl Civilinės saugos įstatymo projekto. (*Balsai salėje*) Dėl motyvų nebuvo užsirašiusių. Atsiprašau. Prieš – L. Girskienė.

L. GIRSKIENĖ (*LVŽSF*). Esame gavę raštų, kad nebuvo su Trišale taryba derinti šie projektai. Mane stebina tai, kad norima iš savivaldybių atimti kai kurias funkcijas. Raginu nepalaikyti šio įstatymo projekto, nes jis nėra išdiskutuotas.

PIRMININKAS. Už – R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LRF*). Už galima kalbėti todėl, kad vis dėlto krizių valdymas ir civilinė sauga yra tikrai prioritetinė sritis, jai reikia papildomo dėmesio – trumpinti priėmimą, procesus, skirti didesnį valdymą. Krizių centras veiks prie Vyriausybės, tai tikrai turėtų būti efektyvesnis modelis, negu galiojo iki šiol. Bet mes taip pat balsuoti už galime tik tuomet, jau buvo pirmininko pasižadėjimas, kad vis dėlto šis įstatymo projektas bus aptartas Trišalėje taryboje, nes liko neaptartas po pateikimo. Tikrai gavome visi raštus, kad reikėtų to derinimo. Man atrodo, kad vis dėlto mūsų socialinis dialogas turėtų įvykti demokratišku būdu. Pasitikėdami, kad vis dėlto diskusija ir Trišalės tarybos derybos įvyks efektyviai, taip pat vis dėlto tikimės, kad bus atsižvelgta į savi-

valdybių poreikį, nes dažniausiai visas krūvis tenka būtent savivaldybėms. O kad krizės valdymą Lietuvoje reikia stiprinti, tai, be abejo, taip.

PIRMININKAS. Pirma balsuojame, po to per šoninį mikrofoną. Dabar norite? Ministrė Pirmininkė be eilės.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Aš vis dėlto norėčiau, nes man atrodo, tai yra svarbu žinoti iki balsavimo. Kitą savaitę bus Trišalės tarybos posėdis, tada šitie klausimai bus apsvarstyti. Kadangi kitą savaitę nėra plenarinių posėdžių, tai į priėmimą bus grįžta su Trišalės tarybos išvada. Ačiū.

PIRMININKAS. Aišku. Dabar? V. Bakas. Prašom.

V. BAKAS (*DFVL*). Gerbiami kolegos, iš tiesų noriu padėkoti premjerei, kad sureagavo, bet dėl mūsų Seimo pačios kultūros. Mes esame svarstymo stadijoje, projektas apsvarstytas, apsvarstytas neįtraukus vieno svarbiausių socialinių partnerių. Profesinių sąjungų konfederacija, sutikite, yra stambi organizacija, stambiausia, atstovaujanti darbuotojams. Ir kas šiuo atveju, Laurynai, yra labai svarbu? Kai mes verkiame arba skundžiamės, kad neveikia Civilinės saugos įstatymas, čia dažnai vidaus reikalų ministrė guodžiasi, reikia pasakyti, kad tokio pobūdžio įstatymai veikia tada, kai yra užtikrintas visos visuomenės įsitraukimas. Jeigu mes nesugebėjome iki svarstymo stadijos išklausyti visų darbuotojų, tai atsiprašau, bet apie šito įstatymo svarstymo kokybę šį tą pasako. Dar kartą dėkoju premjerei ir tikiuosi, tam tikrai bus skirta dėmesio.

PIRMININKAS. Ačiū. L. Kasčiūnas.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas Vytautai, tik pora patikslinimų. Matote, Trišalėje taryboje partneriai patys turi inicijuoti įtraukimą į darbotvarkę. Šitas įstatymo projektas Vyriausybėje buvo rengiamas pusę metų. Tai mes… Dabar papasakosiu, kaip viskas vyko. Vakar gavome raštą. Visi, taip? T. Tomilinas 10 valandą ryto atsistojo prie šito mikrofono ir iškėlė, (…) tą raštą. Kas įvyko? Šiandien 14 valandą šitas klausimas buvo įtrauktas į Trišalę tarybą ir joje nuspręsta, kad jis bus apsvarstytas ir išvada bus duota 29 su sąlyga, kad tik po apsvarstymo mes eisime į priėmimą. Didesnę pagarbą profsąjungoms ir, gerbiamas Vytautai, jums, jūsų frakcijai, jūsų idėjoms, atleiskite, pademonstravome aukšto lygio.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, balsuojame dėl Civilinės saugos įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1819(2). Svarstymas. Balsuojame.

Užsiregistravo 90, balsavo 90 Seimo narių: už – 65, prieš – 1, susilaikė 24. Projektui pritarta po svarstymo.

Kolegos, mano toks siūlymas dėl lydimųjų, pradedant nuo darbotvarkės 1-12.2 klausimo iki 1-12.13 klausimo imtinai, nuo projekto Nr. XIVP-1820 iki projekto Nr. XIVP-1832 imtinai. Siūlau pritarti bendru sutarimu. Galime pritarti? Ačiū, pritarta.

Dabar darbotvarkės 1-12.14 klausimas – Vyriausybės įstatymo 22, 23, 37 ir 44^1 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 20^1 straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-1833(2). Svarstymas. Dėl jo yra siūlymų. Komiteto pirmininką prašau į tribūną. Dėl 2 straipsnio yra Seimo nario L. Kasčiūno siūlymų. Prašom.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Tiktai du siūlymai iš viso. Kadangi komitetas pritarė VVSK pasiūlymui išbraukti sakinį „Priima sprendimą įsteigti Vyriausybės kanceliarijos struktūrinį padalinį, centrą“ (tai buvo vienintelis šio straipsnio papildymas), tai šiame straipsnyje nelieka jokio pokyčio, todėl jis visas turi būti išbrauktas iš projekto ir atitinkamai pakeistas projekto pavadinimas. Kitaip tariant, techninis.

PIRMININKAS. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Dėl 5 straipsnio.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Siūloma, kad įsteigus Nacionalinį krizių valdymo centrą Vyriausybės kancleris galėtų turėti papildomą pavaduotoją, kuris ir būtų centro vadovas. Pritarta bendru sutarimu: už – 9.

PIRMININKAS. Komiteto nuomonė. Ačiū. Nėra prieštaraujančių. Galime pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų nėra norinčių. Balsuojame. Ir kartu balsuojame dėl Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo projekto Nr. XIVP-1834(2).

Užsiregistravo 91, balsavo 91: už – 65, prieš – 2, susilaikė 24. Po svarstymo projektams pritarta.

20.32 val.

Mokėjimų įstatymo Nr. VIII-1370 2, 3, 54, 76 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1927GR (*pateikimo tęsinys*)

Kolegos, dabar yra darbotvarkės 2-3 klausimas – Mokėjimų įstatymo 2, 3, 54, 76 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1927. Tai yra Respublikos Prezidento grąžintas įstatymo projektas.

Dar kartą perskaitau Statuto 165 straipsnio 2 dalį: „Ne vėliau kaip kitą posėdžių dieną Seimas balsavimu turi nuspręsti, ar svarstyti grąžintą įstatymą iš naujo, ar laikyti įstatymą nepriimtu.“ Kadangi Respublikos Prezidentas siūlo laikyti įstatymą nepriimtu, tai balsuojame alternatyviai. Kas balsuoja už – tai už Prezidento siūlymą laikyti įstatymą nepriimtu, kas balsuoja prieš – už tai, kad svarstytume iš naujo.

Dėl vedimo tvarkos A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (*DPF*). Posėdžio pirmininke, aš norėjau pasiteirauti. Dėl Užkrečiamųjų ligų įstatymo buvau užsirašęs pasisakyti prieš. Kaip galėčiau kitą kartą tai padaryti, kad būtų aišku ir kad nebūtų atimta teisė tai padaryti, gerai?

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega.

Kolegos, balsuojame dėl Respublikos Prezidento grąžinto įstatymo, tai yra Mokėjimų įstatymo. Motyvai jau buvo išsakyti, lieka tik balsavimas. Kartoju, balsuosime alternatyviai. Kas balsuos už, balsuos už Prezidento siūlymą laikyti įstatymą nepriimtu, kas balsuos prieš – už tai, kad svarstytume iš naujo.

Užsiregistravo 89, balsavo 89: už – 70, prieš – 19. Respublikos Prezidento veto pritarta. Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo dėl Gedimino Sakalausko skyrimo Vyriausiosios tarnybinės etikos… Atsiprašau, dėl šito nereikia.

20.35 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 71 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1915(2)ES (*svarstymo tęsinys*)

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 71 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1915(2). Svarstymo stadija. Balsuojame.

Užsiregistravo 89, balsavo 89: už – 65, prieš nėra, susilaikė 23. Po svarstymo pritarta.

20.36 val.

Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 15, 23 ir 23^1 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2052(2), Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2053(2) (*svarstymo tęsinys*)

Kitas kompleksinis klausimas – Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo keleto straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2052(2) ir Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2053(2). Svarstymo stadija. Balsuojame.

Užsiregistravo 87, balsavo 87: už – 60, prieš nėra, susilaikė 27. Po svarstymo projektams pritarta.

20.37 val.

Tam tikrų dopingo medžiagų kontrolės įstatymo Nr. XII-1672 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1496(2) (*svarstymo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-7 klausimas – Tam tikrų dopingo medžiagų kontrolės įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1496(2). Svarstymo stadija. Balsuojame.

Užsiregistravo 89, balsavo 89: už – 87, prieš nėra, susilaikė 2. Po svarstymo pritarta projektui.

20.38 val.

Žemės įstatymo Nr. I-446 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-4770 (*svarstymo tęsinys*)

Kitas darbotvarkės kompleksinis klausimas – Žemės įstatymo 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas… Atsiprašau, balsuosime atskirai, kadangi dėl pirmojo projekto pagrindinio komiteto išvada – grąžinti iniciatoriams tobulinti. Tai yra Žemės įstatymo 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Balsuojame. Kas balsuos už, balsuos už komiteto išvadą grąžinti iniciatoriams tobulinti, kas balsuos kitaip, nepritars komiteto išvadai.

Užsiregistravo 85, balsavo 84: už – 83, prieš – 1, susilaikiusių nėra. Grąžinta iniciatoriams tobulinti.

20.39 val.

Žemės reformos įstatymo Nr. I-1607 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-4771(2) (*svarstymo tęsinys*)

Kitas klausimas – Žemės reformos įstatymo 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-4771(2). Svarstymo stadija. Balsuojame.

Užsiregistravo 86, balsavo 86 – visi 86 už. Projektui po svarstymo pritarta.

20.40 val.

Teisėkūros pagrindų įstatymo Nr. XI-2220 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-513(2) (*svarstymo tęsinys*)

Darbotvarkės klausimas – Teisėkūros pagrindų įstatymo 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-513(2). Dėl jo yra siūlymų. Prašau komiteto pirmininką į tribūną. S. Šedbaras. Pirmas siūlymas Seimo narių G. Palucko, K. Vilkausko, O. Leiputės, L. Jonausko, V. Targamadzės. Kas pristatys?

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Pirmas pasiūlymas yra dėl pavadinimo.

PIRMININKAS. Tai pavadinimas priklauso turbūt nuo…

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Ne.

PIRMININKAS. Ne?

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Ne. Reikia nuo pirmo pradėti ir tada jau…

PIRMININKAS. Tada gerai, pradėsime nuo pavadinimo. J. Džiugelis, A. Navickas, M. Maldeikis… Kas pristatys? J. Džiugelis. Prašau.

J. DŽIUGELIS (*TS-LKDF*). Labai ačiū. Čia buvo siūlymas vertinti ne tiktai dėl aplinkosaugos, bet ir per žmogaus teisių prizmę. Komiteto išvadoms pritarėme. Ačiū.

PIRMININKAS. Komiteto išvada.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Komitetas laikėsi dviejų taisyklių. Viena taisyklė – nuosekliai laikėsi Vyriausybės pozicijos. Vyriausybės pozicija buvo minimaliai pildyti Teisėkūros pagrindų įstatymą dėl dviejų priežasčių. Viena vertus, tiek šitame, tiek kituose toliau einančiuose pasiūlymuose dėl atskirų pozicijų kai kurie kriterijai pavirstų instrukcijų rinkiniu ir klausymuose išsiaiškinome, kad tai yra Vyriausybės formuluojamų metodikų, kaip turi būti atliekamas poveikio vertinimas, dalykas. Jeigu į Teisėkūros pagrindų įstatymą (čia antras argumentas) mes prirašome labai daug kriterijų, tai įsivaizduokime: Seimo narys rašo aiškinamąjį raštą ir greičiausiai, jeigu visiems pasiūlymams būtume pritarę, aiškinamasis raštas būtų iš 30 lapų ir nieko ten daugiau nebūtų, kaip tiktai kad ir tam neprieštarauja, ir tam neprieštarauja, ir tam neprieštarauja. Iš tiesų poveikio vertinimas turi būti atliekamas ir Vyriausybė yra pasirengusi ar metodiką, ar keletą metodikų parengti arba patobulinti ir ten turėtų būti surašyti įvairūs dalykai. Todėl mes pasirinkome minimalų variantą, tačiau atsižvelgdami į tolimesnius komiteto pasiūlymus papildėme kai kuriais kriteri-

jais, ką mes turėtume vertinti, ir pagal tuos kriterijus Vyriausybė turės parengti išsamias metodikas ar vieną metodiką su atskiromis dalimis, kaip jau Vyriausybė nutars. Štai toks yra sprendimas priimtas komitete. Su tuo susiję yra ir kiti kolegų pasiūlymai, bet pats pirmas ir yra dar papildomai…

PIRMININKAS. Gerbiamas pirmininke…

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). …pildyti įstatymą. Palaukite! Aš ir sakau, pildyti įstatymą papildomais straipsniais. Jau net pagal teisėkūros taisykles, jeigu projekto autorius…

PIRMININKAS. Jūs iš karto kalbate dėl visko.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Neįšokau. Jeigu Respublikos Prezidentas siūlo vieną ar du straipsnius, tai net komitetas neprivalo svarstyti papildomų straipsnių, ką mes matome iš pavadinimo, kolega Juliau. Už tai komitetas ir nepritarė iš principo, nes yra visiškai naujas projektas siūlomas į šitą projektą.

PIRMININKAS. Aš suprantu, ką jūs sakote, bet mes…

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Todėl komitetas nepritarė.

PIRMININKAS. …eisime iš eilės, nes yra kolegų penktasis siūlymas, kuriuo siūlo papildyti, kaip ir jūs sakėte, nauju straipsniu, kuris kaip ir pagal teisėkūrą nederėtų būti, bet vis tiek turės būti Seimo nuomonė dėl jo. Po to, jeigu Seimas nepritars tam siūlymui, mes grįšime prie pavadinimo.

Dėl 1 straipsnio G. Palucko, K. Vilkausko, O. Leiputės, L. Jonausko, V. Targamadzės pasiūlymas. K. Vilkauskas pristatys pasiūlymą.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Mūsų pasiūlymas yra į vertinimą įtraukti dar tokius kriterijus kaip pajamų nelygybė, žmogaus teisė į lyčių lygybę. Ačiū.

PIRMININKAS. Komiteto išvada.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Komitetas pritarė iš dalies ir į šitą straipsnį įrašė lygių galimybių kriterijų. Kaip suprantu, tokia formuluotė buvo klausymų metu suderinta su klausymų vadove. Man atrodo, kolegė A. Širinskienė klausymus organizavo ir jinai siūlo redakciją.

PIRMININKAS. Ar sutinkate su komiteto nuomone?

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Kadangi pajamų nelygybė ir čia tas kriterijus yra dėl lygių galimybių, jis nevisiškai atitinka šito pasiūlymo esmę.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Bet čia dar plačiau išeina.

PIRMININKAS. Jūs prašote balsuoti dėl pirminio siūlymo?

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Gal pasitenkinkime tada pritarimu iš dalies.

PIRMININKAS. Kolegos, galime pritarti bendru sutarimu komiteto išvadai? Ačiū.

Panašus pasiūlymas yra Seimo narių J. Džiugelio, A. Navicko, M. Maldeikio, A. Valinsko, T. Tomilino. Komitetas taip pat pritarė iš dalies. J. Džiugelis, prašom.

J. DŽIUGELIS (*TS-LKDF*). Ačiū, pritariame. Balsuoti neprašau.

PIRMININKAS. Pritariate komiteto nuomonei. Komitetas, aš jau atsiprašau, pirmininke, už jus paskelbiau, kad pritarta iš dalies.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Taip, mes pritarėme iš dalies ir papildėme, kaip minėjau, šita platesne sąvoka, platesniu kriterijumi.

PIRMININKAS. Taip, čia dar papildyta ir klimato kaita. Taigi, pritarta iš dalies. Galime pritarti komiteto nuomonei? Ačiū, pritarta.

Dėl 2 straipsnio taip pat yra G. Palucko, K. Vilkausko, O. Leiputės, L. Jonausko, V. Targamadzės siūlymas. Prašom, Kęstuti Vilkauskai, pristatyti siūlymą.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Mes siūlome 1 dalį išdėstyti taip, kad šis punktas yra taikomas Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymui. Vyriausybė įgyvendina šį vertinimą pateikdama duomenis apie planuojamą klimato kaitą sukeliančių dujų išsiskyrimą, įgyvendinant kiekvieną biudžeto asignavimo programą ir mokestinę priemonę, ir Valstybės investicijų programos objektą. Vyriausybė pateikia duomenis apie šių programų tiesioginį ar netiesioginį poveikį klimato kaitą sukeliančių dujų išsiskyrimui trumpuoju, vidutiniuoju ir ilguoju laikotarpiu ir jo kaitą, palyginus su ankstesnių metų biudžetais. Vyriausybė atlieka savivaldybių biudžetų vertinimą klimato kaitą sukeliančių dujų atžvilgiu.

PIRMININKAS. Komiteto išvada.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Komitetas šiam pasiūlymui nepritarė, tačiau aš noriu pasakyti, kad svarstydami pagrindinį įstatymą, kurį teikia Prezidentas, mes įrašome vieną kriterijų – klimato kaitą. Būtent pagal klimato kaitos kriterijų Vyriausybė turės parengti metodiką, kaip turėtų būti biudžete atspindėti tie dalykai, kurie yra susiję su klimato kaita.

Tačiau pagal Vyriausybės išvadą visa tai, ką kolega pasakė, turėtų būti įrašyta į Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymą, nes Teisėkūros pagrindų įstatyme su tuo toks smulkus išvardijimas tikrai nėra susijęs. Ir tada, kaip minėjau, kiekvienam Seimo nariui reikėtų šitą vertinimą atlikti teikiant projektą. Todėl komitetas nepritarė, atsižvelgdamas į Vyriausybės nuomonę.

PIRMININKAS. Ačiū. Reikalaujate balsuoti? Taip, kolegos, balsuojame. Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Balsuojame dėl grupės Seimo narių pasiūlymo, kurį pristatė K. Vilkauskas.

Užsiregistravo 78, balsavo 78: už – 20, prieš – 8, susilaikė 50. Nepritarta siūlymui.

Ir paskutinis siūlymas yra Seimo narių J. Džiugelio, A. Navicko, M. Maldeikio, A. Valinsko, T. Tomilino dėl papildymo 3 straipsniu. Prašom.

J. DŽIUGELIS (*TS-LKDF*). Neprašome balsuoti, pritariame komiteto išvadai.

PIRMININKAS. Jūs…

J. DŽIUGELIS (*TS-LKDF*). Neprašome balsuoti.

PIRMININKAS. Pagrindinis komitetas nepritarė. Jūs pritarėte.

J. DŽIUGELIS (*TS-LKDF*). Taip.

PIRMININKAS. Prašote balsuoti?

J. DŽIUGELIS (*TS-LKDF*). Neprašome balsuoti.

PIRMININKAS. Neprašote? Komiteto išvada. (*Balsai salėje*) Matot, aš turiu paklausti visų siūlymo autorių. A. Valinskas, M. Maldeikis. (*Balsai salėje*) Galima laikyti, kad jūs atsiimate. Nebereikia net ir komiteto išvados.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Kaip minėjau, komitetas nepritarė šiam siūlymui dėl dviejų priežasčių. Viena vertus, tai yra papildomi straipsniai ir pagal teisėkūros principus neturėtų būti svarstomi. Kadangi tai siūlymas ne dėl pateiktų straipsnių, o nauji, aš noriu atkreipti dėmesį, kad vis dėlto žmogaus teisių srityje mes papildėme 1 straipsnį lygių galimybių kriterijumi. Todėl, atsižvelgdamas į Vyriausybės nuomonę, kuri irgi nepritarė tokiam papildymui ir siūlė palikti tai metodikai, komitetas tam ir nepritarė.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, kadangi nepritarta, tiksliau – kolegos atsiėmė siūlymą dėl papildymo 3 straipsniu, tai ir pasiūlymo dėl pavadinimo svarstyti nereikia. Kolegos, dėl viso projekto. Ačiū, pirmininke. Dėl viso projekto nematau, nėra norinčių kalbėti. Galime balsuoti? Balsuojame dėl Teisėkūros pagrindų įstatymo 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-513(2).

Užsiregistravo 82, balsavo 82 Seimo nariai: už – 59, prieš nėra, susilaikė 23. Projektui pritarta po svarstymo.

20.52 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 46, 59, 74, 75, 75^{1}, 75^{2}, 75^{3}, 76, 77, 82, 83 straipsnių pakeitimo, 9 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir Įstatymo papildymo 76^{1}, 76^{2}, 83^{1} straipsniais įstatymo Nr. XIV-654 9 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2157(2) (*svarstymo tęsinys*)

Kitas darbotvarkės 2-10 klausimas – Mokslo ir studijų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2157(2). Svarstymo stadija. Balsuojame.

Užsiregistravo 80, balsavo 80 Seimo narių: už – 79, prieš nėra, susilaikė 1. Projektui pritarta po svarstymo.

20.52 val.

Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 3, 5, 11, 13, 14, 16, 18, 20, 20^1, 21, 22, 23, 26, 29, 49, 50, 55, 56, 57, 63 straipsnių, dvyliktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo, 54 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir Įstatymo papildymo 15^1 straipsniu įstatymo Nr. XIV-1001 10 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2273, Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 5 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 22^1 straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2274, Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 2, 3, 5, 6, 11, 13, 14, 20^1, 20^2, 22, 30, 32, 48, 49, 51 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13^1, 20^3 straipsniais įstatymo Nr. XIV-1169 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2275, Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 16, 21^1, 22, 31 ir 73^2 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2276 (*pateikimo tęsinys*)

Kitas darbotvarkės popietinis kompleksinis 2-14 klausimas iš keturių projektų. Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo projektas Nr. XIVP-2273, kitas – Atsinaujinančių išteklių įstatymo projektas Nr. XIVP-2274, dar vienas Atsinaujinančių išteklių įstatymo projektas Nr. XIVP-2275 ir Elektros energetikos įstatymo projektas Nr. XIVP-2276. Pateikimo stadija. Ar galime pritarti bendru sutarimu po pateikimo? (*Balsai salėje*) Ne. Siūloma balsuoti. Balsuojame. Dėl viso paketo balsuojame.

Užsiregistravo 78, balsavo 78 Seimo nariai: už – 65, prieš – 1, susilaikė 12. Projektams pritarta po pateikimo. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Ekonomikos komitetas dėl visų projektų, papildomas – Aplinkos apsaugos komitetas taip pat dėl visų projektų. Siūloma svarstyti gruodžio 20 dieną. Vyriausybė taip pat siūlo skubos tvarką. Prašom. L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Dar siūlau įtraukti Energetikos ir darnios plėtros komisiją.

PIRMININKAS. Dar siūloma įtraukti komisiją papildomo komiteto statusu?

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Taip.

PIRMININKAS. Galime pritarti? Pritarta. Galime pritarti ir komitetui, ir komisijai, ir svarstymo datai. Ačiū, pritarta. Ir dėl Vyriausybės siūlomos skubos tvarkos? (*Balsai salėje*) Galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Kolegos, yra prieštaraujančių. Balsuojame dėl skubos.

Užsiregistravo 79, balsavo 79 Seimo nariai: už – 54, prieš – 2, susilaikė 23. Skubai pritarta.

20.55 val.

Baudžiamojo proceso kodekso papildymo 229^1 straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2225(2) (*svarstymo tęsinys*)

Gerbiami kolegos, liko paskutinis darbotvarkės klausimas – Baudžiamojo proceso kodekso papildymo 229^1 straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2225(2). Svarstymas. Balsuojame.

Užsiregistravo 80, balsavo 80 Seimo narių: už – 79, prieš nėra, susilaikė 1. Po svarstymo projektui pritarta.

Ir tai buvo paskutinis šios darbotvarkės klausimas. Ačiū visiems. (*Balsai salėje: „Registruojamės!“*) Ką tik registravomės balsuodami. Lapkričio 22 dienos popietinis posėdis baigėsi. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

V (RUDENS) SESIJOS
RYTINIO POSĖDŽIO NR. 227
STENOGRAMA

2022 m. lapkričio 24 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN,
Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. RAZMA
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas V. MITALAS

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Gerbiami kolegos, labas rytas! Kviečiu užimti vietas. Pradedame lapkričio 24 dienos rytinį Seimo posėdį. (*Gongas*)

Seimo Pirmininkės Viktorijos Čmilytės-Nielsen kalba Didžiojo Ukrainos badmečio (Holodomoro) 90-ųjų metinių proga

Gerbiami kolegos Seimo nariai, Jūsų Ekscelencijos ambasadoriai, garbūs svečiai. Po 2 dienų, lapkričio 26 dieną, Ukraina minės dirbtinai sukelto badmečio (Holodomoro) – genocido 90-ąsias metines. Lygiai prieš 9 mėnesius, vasario 24 dieną, Rusijos pradėtas plataus masto karas prieš Ukrainą, įvykdyti ir toliau vykdomi karo nusikaltimai prieš Ukrainos tautą suteikė prieš 9 dešimtmečius vykdytiems stalinistinio režimo veiksmams papildomą istorinę perspektyvą. 1932–1933 metais sąmoningai sukeltas badas Ukrainoje buvo grėsmingo Stalino plano sugriauti ukrainietišką tapatybę ir fiziškai sunaikinti dalį Ukrainos žmonių, galėjusių atkurti Ukrainos valstybingumą ir nepriklausomybę, vienas iš etapų. Daugybė įrodymų liudija, jog sovietų valdžia sąmoningai konfiskavo grūdų derlių ir aklinai užvėrė sienas, kad ukrainiečiai nepabėgtų nuo bado. Archyviniai dokumentai taip pat liudija, kad tuo metu, kai Ukrainos teritorijoje siautė badas, Sovietų Sąjunga eksportavo grūdus į užsienį.

Holodomoras nusinešė milijonus nekaltų gyvybių, tačiau SSRS valdžia Holodomoro tragediją oficialiai neigia ištisus dešimtmečius. Pasaulis taip pat tuo metu užmerkė akis. Todėl bent šiandien tarptautinė bendruomenė yra skolinga šio genocido aukoms ir jų artimiesiems mažų mažiausiai prisiminimą ir atitinkamą Holodomoro politinį įvertinimą. Tai ypač svarbu padaryti besitęsiančios Rusijos invazijos į Ukrainą akivaizdoje, atsižvelgti į barbariškus nusikaltimus, kuriuos Rusijos ginkluotosios pajėgos įvykdė Ukrainos teritorijoje aiškiai siekdamos to, ko nepajėgė visiškai įgyvendinti Holodomoro metu – palaužti valią, visiškai ar iš dalies sunaikinti Ukrainos žmones kaip tautinę bendruomenę. Rusijos Federacija ir toliau vykdo nuoseklią ir sistemingą savo politiką, nukreiptą į masinį Ukrainos gyventojų naikinimą, Ukrainos suvereniteto ir teritorinio vientisumo pažeidimą bei Ukrainos nacionalinio valstybingumo likvidavimą.

Gerbiami kolegos, Lietuva buvo viena pirmųjų šalių, pripažinusių 1932–1933 metų Holodomorą Ukrainos tautos genocidu. Lietuvos Respublikos Seimas 2005 m. lapkričio 24 d. priėmė pareiškimą dėl politinių represijų ir badmečio aukų Ukrainoje 1932–1933 metais paminėjimo. Jame pripažino, kad Stalino totalitarinio komunizmo režimas vykdė sąmoningą, kruopščiai suplanuotą ukrainiečių tautos genocidą. Seimas tai dar kartą priminė šiais metais gegužės 10 dieną vienbalsiai priimtoje rezoliucijoje „Dėl Rusijos Federacijos veiksmų Ukrainoje pripažinimo genocidu ir Specialiojo Tarptautinio Baudžiamojo Tribunolo įsteigimo Rusijos agresijos nusikaltimui ištirti“. Raginu Lietuvos Respublikos Seimo pavyzdžiu tiek dėl atitinkamo Holodomoro įvertinimo, tiek dėl Rusijos Federacijos šiuo metu besitęsiančios kruvinos agresijos, taip pat siekiant atsakomybės už karo genocido vykdymą, karo nusikaltimus ir nusikaltimus žmoniškumui pasekti kitų užsienio šalių parlamentus, vyriausybes ir tarptautines organizacijas. Tuo tarpu gerbiamus Seimo narius kviečiu rytoj, Holodomoro aukų atminimo dienos išvakarėse, kartu sudalyvauti specialiame atminimo renginyje Aukų gatvėje Vilniuje. Kviečiu Holodomoro aukas pagerbti tylos minute.

Tylos minutė

10.06 val.

Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio Tarybos 1949 m. vasario 16 d. deklaracijos signataro, Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio ginkluotųjų pajėgų vado, su sovietų okupacija kovojusios Lietuvos valstybės vadovo, brigados generolo Adolfo Ramanausko-Vanago žūties 65-ųjų metinių paminėjimas

Gerbiamas pirmasis atkurtos valstybės vadove profesoriau Vytautai Landsbergi, Jūsų Ekscelencijos ambasadoriai, minėjimo dalyviai, svečiai, mieli kolegos. Šiandien minime Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio Tarybos 1949 m. vasario 16 d. deklaracijos signataro, Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio ginkluotųjų pajėgų vado, su sovietų okupacija kovojusios Lietuvos valstybės vadovo, brigados generolo Adolfo Ramanausko-Vanago žūties 65-ąsias metines. Kartu su mumis šiame minėjime dalyvauja Adolfo Ramanausko-Vanago giminės. Lietuvių išeivių šeimoje Jungtinėse Amerikos Valstijose gimęs Adolfas Ramanauskas 1945 metų pavasarį aktyviai įsitraukė į partizaninę veiklą Lietuvoje. Vanago slapyvardį pasirinkęs vienas žymiausių antisovietinių partizanų vadų kovą pogrindyje tęsė ir po 1953 metų, kai baigėsi ginkluotas partizaninis judėjimas. Deja, po trejų metų abu su žmona Birute, Dainavos apygardos partizane Vanda, suimti Kaune. Po kalinimo ir žiaurių kankinimų KGB vidaus kalėjime Vilniuje 1957 m. lapkričio 29 d. įvykdyta mirties bausmė.

Adolfas Ramanauskas-Vanagas atsiminimuose rašė: „Mes visi teturime vieną troškimą – iškovoti Lietuvai laisvę ir, jei Dievo bus leista, su visa tauta dalyvauti toje neįsivaizduojamo džiaugsmo šventėje, su visa tauta kurti tikrai laisvą, kultūringą, demokratijos principais pagrįstą nepriklausomos Lietuvos gyvenimą.“ Lietuvai laisvė jau iškovota, saugokime ir branginkime ją. Ir toliau kurkime, kaip sakė Adolfas Ramanauskas-Vanagas, tikrai laisvą, kultūringą, demokratijos principais pagrįstą nepriklausomos Lietuvos gyvenimą. Kviečiu tylos minute pagerbti Adolfo Ramanausko-Vanago atminimą.

Tylos minutė

Dėkoju. Norėčiau pakviesti žodį tarti krašto apsaugos ministrą, knygos „Aš esu Vanagas“ autorių Arvydą Anušauską.

Krašto apsaugos ministro Arvydo Anušausko kalba

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiami Adolfo Ramanausko-Vanago artimieji, atkurtos Lietuvos valstybės vadove Vytautai Landsbergi, šio minėjimo dalyviai. Save jie vadino laisvės kovotojais. Buvo atviri, tiesiai sakydavo, ką galvoja, ir darydavo, ką reikia daryti karo su okupantais sąlygomis. Neapsimetinėjo, buvo savimi, nes negalėjo susitaikyti su neteisybe, diktatūra, pažeminimu, nepriimtino gyvenimo būdo primetimu, kankinimais ir žudynėmis. Juos rėmė tokie pat žmonės kaip ir jie, žinantys, ką reiškia ginti tėvynę. Sovietinis saugumas kiekvieną suimtą, nesuimtą, nesunaikintą partizaną, jau nekalbant apie vadus, laikė priešais, vadino banditais. Kiekvienas nepasidavęs partizanas buvo kovotojas, su ginklu ar be jo. Kiekvienas suimtas pasipriešinimo kovotojas turėjo atlaikyti ne tik tardymą su kankinimais – reikėjo atlaikyti ir bandymus kompromituoti, primesti nebūtas kaltes, atsispirti melui, kuris, deja, tęsiasi iki šiol.

Adolfas Ramanauskas-Vanagas dar iki dvikovos su KGB ir sulaikymo buvo tapęs legendine asmenybe. Jam surasti MGB pasitelkė šimtus čekistų, dešimtis agentų ir net kvietė patį pasiduoti. Mirus Stalinui, stalinistai niekur nedingo – jie buvo įdarbinti KGB, toliau ėjo aukštas pareigas komunistinėje valstybėje, turėdami okupantų deleguotą valdžią, norėjo pažeminti ir paniekinti kiekvieną jiems besipriešinusį.

Patys partizanai nebuvo superherojai. Sunku būtų istoriko žvilgsniu perrašyti visą Laisvės Kovos istoriją su tokiomis emocijomis, kokias savo prisiminimuose apie kovą ir žuvusius draugus išliejo iki suėmimo Adolfas Ramanauskas-Vanagas. Tačiau dabar dar galima pasakyti, kad ir

jo žmonos istorija buvo neatskiriama Adolfo Ramanausko-Vanago istorijos dalis. Jie buvo dviese, kartu kovojo, jie buvo šeima. Jie kartu savo tylėjimu saugojo dukrą nuo KGB. Tad Adolfo Ramanausko-Vanago istorija duoda ne vien atsakymus į klausimus, kas atsitiko su juo ir jo žmona po sulaikymo ir kokių veiksmų jie ėmėsi būdami įkalinti, kodėl jo žmona Birutė Ramanauskienė tardoma 40 dienų nepratarė nė žodžio, kaip ir kada surado jų dukrą, kaip Adolfas Ramanauskas-Vanagas vedė savo asmeninę dvikovą su KGB, kokius melagingus gandus platino vienas Adolfo Ramanausko-Vanago kankinimo dalyvių, kas pagaliau pasirašinėjo, iš tikrųjų pasirašinėjo po jo tardymo protokolais.

Istorinis tyrimas nebuvo ir nėra paprastas pasivaikščiojimas po istorinius dokumentus. Gilinantis į šią istoriją atsiskleidžia pasakojimas apie žmogų, kuris jautė ne tik savo, bet ir kitų skausmą, kuris, kaip ir kiekvienas kitas, yra iš kūno ir kraujo, su jausmais, emocijomis, su nevilties akimirkomis, klystantis. Tai pasakojimas apie žmogų, kuris pasitikdamas iš anksto žinomą lemtį iki paskutinės akimirkos savais būdais kovojo už tai, kas jam buvo svarbiausia: mylimos žmonos, dukros ateitį ir Lietuvą.

1945 metais įsitraukęs į ginkluoto pasipriešinimo gretas Adolfas Ramanauskas pasirinko Vanago slapyvardį ir juo buvo atpažįstamas iki pat kovos su okupantais pabaigos. Būdamas parengtas karo mokyklos auklėtinis, net kaip jaunesnysis leitenantas jis buvo nepaprastai vertingas pogrindžiui, nes nuo prievartinės mobilizacijos besislapstę lietuvių jaunuoliai tuo metu dažniausiai turėjo menką karinį parengimą, todėl kiekvienas karinius pagrindus turintis vadas buvo labai vertinamas. Jo kuopa greitai išaugo iki bataliono ir galiausiai Adolfas Ramanauskas buvo paskirtas Merkio rinktinės vadu. Jį paskyrė dabar jau, manau, daugiau žinomas Juozas Vitkus-Kazimieraitis, aukščiausią rangą iš Lietuvos kariuomenės laikų turėjęs pasipriešinimo dalyvis, pulkininkas leitenantas.

Nors šiaip Adolfas Ramanauskas buvo linksmas ir net partizaninėje spaudoje spausdindavo savo juokelius, bet kaip vadas buvo griežtas ir daug dėmesio skyrė kovotojų drausmei, drausmės nuostatų taikymui. Net ir sovietinio saugumo okupantų vykdomo beatodairiško teroro sąlygomis sužinojęs apie įtartinas aplinkybes vykdant karo lauko teismo nuosprendžius, reikalavo raportų, paaiškinimų. Išrinktas Dainavos apygardos vadu, iš karto pareikalavo, kad būtų vengiama civilių aukų.

Visuomenė buvo pasipriešinimo atrama. Žinoma, kontroliuoti situaciją buvo nelengva, tačiau Adolfas Ramanauskas-Vanagas turėjo visai kitą vadovavimo stilių, stengėsi pažinti kiekvieną savo kovotoją. Jo prisiminimuose yra aprašytos geriausios tų susitikimų akimirkos. Kuklus, principingas vadas buvo didelis autoritetas.

1948 metų rudenį Adolfas Ramanauskas-Vanagas išrenkamas Pietų Lietuvos partizanų srities vadu. Iškeliauja į Žemaitiją kurti bendrą vadovybę. Susitiko su tos vadovybės kūrimo iniciatoriumi Jonu Žemaičiu-Vytautu (jo paminklas stovi prie Krašto apsaugos ministerijos dabar). Jie kartu steigė Laisvės Kovos Sąjūdį, pasirašė deklaraciją, kuri skelbė, kad Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdis vadovaus nepriklausomos ir demokratinės Lietuvos valstybės atkūrimui. Remiantis 1922 metų Konstitucija Komunistų partija paskelbta už įstatymo ribų kaip diktatūrinė ir priešinga Lietuvos nepriklausomumui. Suvažiavime Adolfas Ramanauskas-Vanagas buvo paskirtas Sąjūdžio Tarybos prezidiumo pirmininko pirmuoju pavaduotoju. Tai buvo provakarietiškas, demokratinis Sąjūdis. 1949 metų rudenį jis buvo paskirtas gynybos pajėgų vadu.

Adolfas Ramanauskas-Vanagas buvo medžiojamas. Sovietinis saugumas jį medžioti pradėjo nuo 1945 metų ir ieškojo tol, kol jis liko vienintelis vadas, kuris nei pasidavė, nei legalizavosi, nei buvo suimtas, nei nukautas. 1952 metais dėl ligos iš pirmininko pareigų besitraukiant Jonui Žemaičiui-Vytautui, šis pasiūlė į jo vietą išrinkti pirmąjį pavaduotoją Adolfą Ramanauską-Vanagą, tačiau silpstant, trūkinėjant tarpusavio ryšiams, KGB suėmus ir nužudžius visus Sąjūdžio lyderius, nuo 1953 metų vasaros Adolfas Ramanauskas-Vanagas taip ir liko vienintelis aukščiausias Sąjūdžio pareigūnas.

KGB siekė suimti arba sunaikinti Adolfą Ramanauską-Vanagą, vykdė slaptus rėmėjų suėmimus, kankino, žudė paimtus į nelaisvę partizanus, naudojo agentus smogikus, specialius preparatus, psichotropinius vaistus, migdomuosius, kapsules su dujomis, užmaskuotas specialias mi-

nas, verbavo agentus, stengėsi juos infiltruoti į pasipriešinimo gretas, tačiau surasti jo nepavyko iki pat lemiamos išdavystės 1956 m. spalio 12 d.

Po slapto tardymo ir kankinimo Leonardas Martavičius, vienas tuometinių KGB šulų, specialiu slaptu ryšiu nedelsdamas informavo Maskvą: adresų, kur gyveno, kol kas nesako. KGB domino ne šiaip adresai, o vietos, kur slepiami dokumentai, archyvai, rankraščiai, ginklai. Kankintojai tik vieno nesuvokė, kad Adolfas Ramanauskas net ir po brutalaus kankinimo slėpė ir dukros gyvenamąją vietą.

Gyjančių žaizdų ir galvos skausmų kamuojamas, vos judantis ar visai nepaeinantis partizanų vadas, nepaisydamas sužaloto kūno, aiškiai savo kankintojams nurodė savo motyvaciją, kodėl įsitraukė į pasipriešinimo gretas: norėdamas kovoti su Sovietų Sąjunga, nes laikė Lietuvos prisijungimą prie Sąjungos kaip okupaciją. Net KGB vidaus kalėjimo vienutėje kalinamas Adolfas Ramanauskas-Vanagas darė viską, kas buvo jo galioje, kad palengvintų kitų žmonių ir savo šeimos likimą. Meistriškai naudodamasis kagėbistų pomėgiu girdėti tai, ko realiai nėra, Adolfas Ramanauskas suklaidino KGB. 1957 metų vasario mėnesį tardymo planuose jau nebuvo numatyta toliau ieškoti memuarų, archyvų slaptaviečių, nors jie iki tol visi ir nebuvo surasti. Žmonos byla buvo atskirta nuo bendros bylos, teisme jai iškelti kaltinimai subliuško ir buvo pakeisti švelnesniais. Atsisakyta rėmėjų ir pagalbininkų baudžiamojo persekiojimo.

Net okupantų teisme jis nenorėjo būti tik stebėtojas. Net ir žinodamas, kad uždarame okupantų teismo posėdyje jo daugiau niekas negirdi, be pačių okupantų ir KGB darbuotojų, ir tai neturės jokios įtakos nuosprendžiui, jis aiškino, tikslino, neigė, demaskavo ir įrodinėjo, gynė pasipriešinimo veiksmų teisėtumą, okupantus vadino okupantais, o savo kovą – kova dėl Lietuvos nepriklausomybės.

Vos ne kiekvieną kaltinimo punktą paneigęs Adolfas Ramanauskas vis tiek negalėjo tikėtis išeiti gyvas iš šios mėsmalės. Okupacinė valdžia jo nelaikė karo belaisviu, jis buvo labai nepatogus tos valdžios nusikaltimų ir neteisėtumų liudininkas ir su juo siekta kuo skubiau susidoroti. 1957 m. lapkričio 29 d. mirties bausmė buvo įvykdyta. Tą naktį dvi mirties bausmės buvo įvykdytos ir Lukiškių kalėjime. Toks biblinis siužetas: du kriminaliniai ir vienas politinis – visi trys sušaudyti kaliniai 2018 metais, kaip žinoma, buvo rasti vienoje duobėje Našlaičių kapinėse Vilniuje. Ekspertai nustatė, kad jis buvo žiauriai sumuštas ir nužudytas šūviu į veidą. Jis išdrįso pažiūrėti savo mirčiai į akis, nors per kelias minutes mirė kankinio mirtimi.

Šie prieš 65 metus vykusios istorijos puslapiai yra skausmingas išgyvenimas suprantant, ką patyrė Adolfas Ramanauskas-Vanagas ir daugelis jo likimo brolių. Suprantant, kaip sunku būti Vanagu matant nuo okupantų rankų žūstančius bendražygius ir artimuosius, kai reikėjo skatinti kitų viltis laimėti, net ir žlungant tuo metu lūkesčiams atkurti Lietuvos nepriklausomybę, atsispirti pagundai susitaikyti su okupacija, nepalikti kovos istorijos nebūtyje. Okupantų teisme paskutinio žodžio pabaigoje Adolfas Ramanauskas pasakė vieną savo svarbiausių frazių: „Per savo gyvenimą ne kartą žiūrėjau mirčiai į akis ir todėl nebijočiau ir dabar pasakyti, kad mano vesta kova buvo šventa.“ O dabar bairaktaras, vardu Vanagas, medžioja okupantų tankus Ukrainos stepėse. Vanago vesta kova su okupantais dar nebaigta. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Dėkoju krašto apsaugos ministrui Arvydui Anušauskui.

Į tribūną norėčiau pakviesti Adolfo Ramanausko-Vanago dukterį, visuomenės ir politinę veikėją Auksutę Ramanauskaitę-Skokauskienę. Prašau. (*Plojimai*)

Adolfo Ramanausko-Vanago dukters Auksutės Ramanauskaitės-Skokauskienės kalba

A. RAMANAUSKAITĖ-SKOKAUSKIENĖ. Jūsų Ekscelencijos garbingieji svečiai, gerbiama Seimo Pirmininke, gerbiami Seimo nariai ir visi mieli žmonės, kurie mane girdi šiandien.

Kokia laisvės vertė valstybei, visuomenei, piliečiui, mums visiems, kiekvienam? Mes turime daug iškilių žmonių, kurie kovai už laisvę paskyrė visą savo gyvenimą ar net gyvybę. Lietuva šiuo požiūriu yra labai turtinga šalis, nes tokių žmonių buvo ir tarp eilinių piliečių, ir tarp šalies vadovų. Šiandien galime pasidžiaugti, kad sugrįžta iškilaus partizaninio karo vado Adolfo Ramanausko-Vanago kovos brolio pulkininko Juozo Vitkaus-Kazimieraičio palaikai.

Adolfas Ramanauskas-Vanagas su sovietų okupacija kovojusios Lietuvos valstybės vadovu Lietuvos Respublikos Seimo pripažintas 2018 metais. Kovą prieš sovietinę okupaciją jis pradėjo 1949 metų balandžio mėnesį kaip Nemunaičio partizanų būrio vadas ir vėliau laisvės kovos bendražygių buvo renkamas vis į aukštesnes pareigas: vadovavo kuopai, batalionui, rinktinei.

1946 metų balandį jis jau buvo partizanų Dainavos apygardos vado pirmasis pavaduotojas, o vadui žuvus Vanagas bendražygių buvo išrinktas Dainavos apygardos vadu. 1948 metais Adolfas Ramanauskas-Vanagas buvo išrinktas Pietų Lietuvos partizanų vadu.

Po metų nuo vasario 2-osios iki 22 dienos jis dalyvavo visos Lietuvos vyriausiųjų partizanų vadų suvažiavime Žemaitijoje, kur buvo įkurtas Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdis, sudaryta vyriausioji partizanų vadovybė, vienintelė teisėta valdžia sovietų okupuotoje Lietuvoje, ir priimta 1949 m. vasario 16 d. deklaracija, jos signataras yra ir Adolfas Ramanauskas-Vanagas. Tais metais jis tapo Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio prezidiumo pirmininko Jono Žemaičio-Vytauto pirmuoju pavaduotoju, o rudenį ir šio sąjūdžio ginkluotųjų pajėgų vadu.

1951 metais susirgus Jonui Žemaičiui-Vytautui, Adolfas Ramanauskas-Vanagas, kaip pirmasis jo pavaduotojas, ėjo Tarybos prezidiumo pirmininko pareigas. O 1953 metais, okupantams suėmus Joną Žemaitį-Vytautą, Adolfas Ramanauskas-Vanagas liko aukščiausiu Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio ir dėl nepriklausomybės kovojančios Lietuvos pareigūnu.

Be ginkluotos kovos, Adolfas Ramanauskas-Vanagas vedė ir aktyvią idėjinę politinę kovą. Jis daug dėmesio skyrė partizanų spaudai, leido, redagavo partizanų laikraščius, pats į juos rašė. Išsaugoti išliko partizaninio karo metu rašyti jo autentiški rankraščiai „Partizanų gretose“. Šie rankraščiai atvėrė laisvės kovotojų patirtis, išgyvenimus, partizaninio karo ypatumus, Lietuvoje sovietinių okupantų darytas niekšybes.

Adolfas Ramanauskas-Vanagas ryžtingai ir pasiaukojamai ėjo laisvės kovos keliu, juo vesdamas ir savo bendražygius Lietuvos laisvės kovotojus partizanus. Prieš 65-erius metus, po metus trukusių sadistiškų kankinimų ir sužalojimų, jis neteisėto sovietinio teismo buvo nuteistas ir lapkričio 29-ąją sušaudytas. 2018 metais, po ilgalaikių paieškų, budelių paslėpti Adolfo Ramanausko-Vanago, su sovietų okupacija kovojusios Lietuvos valstybės vadovo, palaikai buvo surasti ir iškilmingai palaidoti Vilniuje, Antakalnio kapinėse, valstybės vadovų panteone.

Atkurti partizaninio karo metu turėti Adolfo Ramanausko-Vanago apdovanojimai, tai yra aukščiausi mūsų valstybės valstybiniai apdovanojimai, atkurtas karinis laipsnis, jo vardu pavadintos miestų gatvės, aikštės, skverai, pastatyti atminimą įamžinantys paminklai, išleistos knygos, sukurta 12 dokumentinių ir dokumentinių vaidybinių filmų. Buvusi Alytaus mokytojų seminarija, dabar gimnazija, pavadinta Adolfo Ramanausko-Vanago gimnazija. Netoli Vilniaus, Nemenčinėje, veikia Lietuvos kariuomenės generolo Adolfo Ramanausko kovinio rengimo centras.

Manęs dažnai klausia, kokį aš prisimenu tėtį. Prisimenu jį jauną, rūpestingą, visada optimistiškai nusiteikusį darbui. Supratimas, kad laisvės ir nepriklausomybės siekis tėvynei, atsakomybė už savo valstybę tėtį vedė į šventą laisvės kovą, man, jo dukrai, atėjo labai anksti. To supratimo negalėjo užgesinti nei aštuonerius metus trukęs nelegalus, be galo sunkus slapstomo vaiko gyvenimas, nei po tėvų arešto, tėčio sušaudymo sovietmečiu man tekusi dalia.

Adolfo Ramanausko-Vanago žmona, mano mama, Dainavos apygardos partizanė, po beveik 12 laisvės kovos metų buvo areštuota kartu su savo vyru, mano tėčiu Adolfu Ramanausku-Vanagu. Sovietinio teismo nuteista ji tapo politine kaline ir buvo išvežta į griežto režimo politinių kalinių lagerį Sibire. Taip devynerių metų aš likau viena, be tėvų. Tomis sovietinės okupacijos sąlygomis supratimas jų kovos prasmės ir esmės tik stiprino man pagarbos, meilės ir pasididžiavimo tėvais jausmą, o atkūrus Lietuvoje nepriklausomybę siekiau ir dirbau, kad kuo greičiau būtų atkurta istorinė tiesa apie partizanų laisvės kovas, kurią klastojo ir juodino sovietiniai okupantai.

Savo trumpos kalbos pabaigoje norėčiau grįžti prie klausimo, kokia laisvės kaina? Kokią sumokėsime, tokia ir bus. Bet ar užteks tos kainos, kurią mes pasiruošę sumokėti, kad išsaugotume laisvę šiandieną? Būkime verti savo didvyrių ir priimkime atsakingus, svarbius sprendimus, galvodami apie ateities Lietuvą. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Gerbiamieji, dėkojame Auksutei Ramanauskaitei-Skokauskienei už kalbą.

Dabar Lietuvos kariuomenės Garbės sargybos kuopos kariai išneš gėles, kurios Lietuvos Respublikos Seimo vardu bus padėtos ant Adolfo Ramanausko-Vanago kapo.

Gerbiamieji minėjimo dalyviai, svečiai, Ekscelencijos. Minėjimą, skirtą Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio Tarybos 1949 m. vasario 16 d. deklaracijos signataro, Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio ginkluotųjų pajėgų vado, su sovietų okupacija kovojusios Lietuvos valstybės vadovo, brigados generolo Adolfo Ramanausko-Vanago žūties 65-osioms metinėms, baigėme. Dėkoju.

Skelbiu 3 minučių techninę pertraukėlę.

Pertrauka

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, kviečiu užimti vietas ir registruotis.

Užsiregistravo 104 Seimo nariai.

10.35 val.

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2022 m. lapkričio 24 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Darbotvarkės 1-2 klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. Dėl darbotvarkės norėtų kalbėti V. Giraitytė-Juškevičienė. Prašom.

V. GIRAITYTĖ-JUŠKEVIČIENĖ (*DPF*). Dėkoju, Pirmininke. Aš norėčiau paprašyti 2-17.1 klausimą ir lydimąjį 2-17.2 klausimą išskirti į du atskirus, nes tai nelabai lydimasis pagal esmę.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Darbotvarkės 2-17.1 ir 2-17.2 klausimai – Sporto įstatymo ir Žmogaus mirties nustatymo įstatymo projektus turite galvoje? Dėkoju. Čia yra techninis klausimas. Ačiū. Daugiau pasiūlymų dėl darbotvarkės nematau. Balsuoti dėl šio pasiūlymo nereikia, tiesiog pakoreguosime darbotvarkę.

Ar galime darbotvarkei pritarti bendru sutarimu? Nėra reikalaujančių balsuoti. Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

10.37 val.

Pensijų anuitetų fondo biudžeto 2023 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2131(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 1-3 klausimas – Pensijų anuitetų fondo biudžeto 2023 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2131(2). Priėmimo stadija. Projektą sudaro keturi straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš šių straipsnių pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. Užsirašiusių dėl motyvų nėra. Balsuosime numatytu laiku. Primenu, kad balsavimas dėl projektų yra numatytas nuo 11 val. 20 min.

10.38 val.

Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 10, 11, 14 straipsnių ir 1, 2, 3, 4, 5 priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2142(2) (*priėmimas*)

Kitas darbotvarkės 1-4 klausimas – Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo straipsnių ir priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2142(2). Šį projektą sudaro devyni straipsniai. Pasiūlymų nė dėl vieno straipsnio nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau. Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų priėmimo stadijoje. Už norėtų kalbėti S. Lengvinienė. Prašom.

S. LENGVINIENĖ (*LF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Iš tiesų apima labai geras jausmas, kai skaitai šito įstatymo pakeitimą ir žinai, kad mokytojų ir švietimo pagalbos specialistų pareiginė alga didės nuo 162 iki 227 eurų. O švietimo pagalbos įstaigų vadovų, labai svarbu, nuo 101 net iki 496 eurų. Ir dar vienas pagirtinas žodis iniciatoriams, kad priėmus to įstatymo pakeitimą bus sumažintos disproporcijos tarp pedagoginių darbuotojų normų, darbo laiko normų. Ir ankstyvojo ugdymo mokytojai turės daugiau laiko pasirengti veikloms. Tad labai agituočiau balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Balsuosime numatytu laiku.

10.39 val.

Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1985(2) (*priėmimas*)

Kitas darbotvarkės 1-5 klausimas – Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1985(2).

Priėmimo stadija. Kadangi yra gauta Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabų, aš norėčiau pakviesti gerbiamą komiteto pirmininkę A. Gedvilienę pristatyti komiteto išvadas dėl Teisės departamento pastabų.

Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio yra gauta viena Teisės departamento pastaba. Prašom, gerbiama pirmininke.

A. GEDVILIENĖ (*TS-LKDF*). Komitetas pritarė bendru sutarimu, kad į Teisės departamento pastabą reiktų atsižvelgti.

PIRMININKĖ. Ar galime pritarti bendru sutarimu 1 straipsniui, kaip jis suredaguotas? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Dėl 2 straipsnio taip pat yra Teisės departamento pastaba. Ar galėtumėte pristatyti komiteto nuomonę?

A. GEDVILIENĖ (*TS-LKDF*). Taip pat buvo pritarta bendru sutarimu. Visos apimties.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime 2 straipsniui pritarti pagal komiteto suredaguotą versiją bendru sutarimu? Dėkui, pritarta bendru sutarimu.

Dėl 3, 4 straipsnių nėra pasiūlymų. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Dėl 5 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Prašom.

A. GEDVILIENĖ (*TS-LKDF*). Taip pat buvo pritarta bendru sutarimu. Visos apimties.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ar galime pritarti 5 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabą? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Dėl 6 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių. Dėkui.

Dėl 7 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Prašom.

A. GEDVILIENĖ (*TS-LKDF*). Taip, dėl 7 straipsnio Teisės departamentas tarp subjektų siūlė įrašyti ir „suinteresuota visuomenė“. Bet komitetas bendru sutarimu nutarė nepritarti šiai Teisės departamento pastabai, nes jeigu įrašytume ir lauktume iš suinteresuotos visuomenės pastabų, tam nebūtų nei termino, nei apibrėžimų, būtų tokia neapibrėžtis. Tad nutarėme, kad griežtame reglamentavime toks „suinteresuotos visuomenės“ įrašymas tarp subjektų būtų netikslingas.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ar galime visam straipsniui pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Nuo 8 iki 16 straipsnių pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš šių straipsnių pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Dėl viso motyvai už. T. Tomilinas norėtų kalbėti. Dėkoju, gerbiama pirmininke.

T. TOMILINAS (*DFVL*). Norėjau, gerbiami kolegos, gerbiama Pirmininke, atkreipti dėmesį, kad svarstant šį įstatymo projektą pavyko išbraukti iš projekto tokią nuostatą. Jeigu ūkio subjektas nereikšmingai keičia arba jeigu galvoja, kad nereikšmingai keičia savo ūkinės veiklos tam tikrus techninius parametrus, tai poveikio aplinkai vertinimo procedūros atlikti nereikia. Po ilgų diskusijų visi sutarėme (ačiū L. Nagienei, K. Mažeikai, visam jų komitetui ir ministrui), kad vis dėlto per daug didelė rizika, jog tokios įmonės kaip „Grigeo“ galimai ta nuostata galėjo pasinaudoti tvarkydamos savo teisinę ir finansinę situaciją po skandalo. Ačiū, kad pavyko 3 straipsnio kelis punktus išbraukti. Siūlau balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Tik grįžtu trumpam prie techninės dalies. Visam 1 straipsniui to paties įstatymo ar galime pritarti bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių. Dėkoju.

Ar galime pritarti 2 straipsniui bendru sutarimu? Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Motyvai išsakyti. Balsuosime numatytu laiku.

10.44 val.

Geros valios kompensacijos už žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą įstatymo Nr. XI-1470 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2290 (*pateikimas*)

Kitas darbotvarkės 1-6 klausimas – Geros valios kompensacijos už žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą įstatymo Nr. XI-1470 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2290. Pranešėja – Ministrė Pirmininkė I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Tikiuosi, niekas iš kolegų nesipiktins, kad aš teikiu šį įstatymo projektą. Čia nėra jokios ministerijos klausimas, o yra Lietuvos klausimas.

Pradėdama pristatyti šį klausimą aš norėčiau atliepti tas diskusijas, kurias tenka dabar girdėti viešojoje erdvėje, neva Lietuvos žydų nusavinto turto klausimas jau yra išspręstas ir čia kažkas atidaro kažkokį naują puslapį ir naujas diskusijas, kurios nebūtų pageidaujamos. Tai aš norėčiau atkreipti dėmesį, kad yra tokia Terezino deklaracija, ją šalia 45 kitų valstybių yra pasirašiusi Lietuva. Toji deklaracija kalba apie dvi turto rūšis, kurių klausimą valstybės turėtų išspręsti. Viena turto rūšis, viena turto grupė yra religinių bendruomenių turtas. Išties šitą klausimą Lietuva yra išsprendusi po labai labai ilgų diskusijų, priėmusi įstatymą, kuris šiuo metu yra keičiamas ir kuris numatė 37 mln. eurų kompensaciją už religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą. Jos mokėjimas baigsis 2023 metais. Ji buvo mokama per dešimt metų ir kitais metais numatytos paskutinės šio įsipareigojimo lėšos.

Tačiau Terezino deklaracija taip pat kalba ir apie privatų turtą, kuris buvo nusavintas iš privačių asmenų. Pabrėžia, jog privati nuosavybė turbūt yra viena iš pagrindinių demokratinių valstybių sudedamųjų dalių, į tai, kad privatus turtas buvo nusavintas, taip pat turi būti atsižvelgta ir turi būti numatytos tam tikros kompensavimo priemonės. Todėl kai kolegos kartais sako, kad klausimas jau buvo uždarytas, jie tiesiog pamiršta ar nežino, kad klausimas uždarytas nebuvo.

Dar daugiau. Buvusioji Vyriausybė 2020 metų spalio mėnesį sudarė darbo grupę, kuriai, deja, vadovauti paskyrė nueinantį politiką, tuometį teisingumo ministrą, tai turbūt nėra tinkamiausias būdas klausimą spręsti, bet vis dėlto vienas iš tos darbo grupės svarstytinų klausimų ir turėjo būti būtent ieškoti sprendimo dėl likusios neišspręstos privataus turto… kompensacijos už privatų turtą dalies.

Mūsų Vyriausybė pradėjusi darbą šią problemą perėmė, daug diskutavo, ieškojo sprendimo būdų ir teikia pasiūlymą. Juo būtų numatyta, jog už nacionalizuotą ar kitaip neteisėtai nusavintą turtą, privatų turtą, būtų taip pat numatyta kompensacija, kuri susidarytų iš dviejų dalių. Viena dalis tos kompensacijos būtų skirta asmenims, kurie negalėjo kreiptis dėl nuosavybės teisių atkūrimo pagal Lietuvos Respublikos įstatymus dėl įvairių priežasčių, bet kur yra įmanoma, na, papildomai ištyrus ir išnagrinėjus situaciją, fiksuoti konkrečius asmenis ir konkrečius įpėdinius, kuriems būtų numatyta simbolinė finansinė kompensacija. Tai yra iki tam tikros datos surinkus visus pageidavimus, išnagrinėjus visus prašymus tiesiog vienodo dydžio suma už reikalavimą būtų išmokama kaip tam tikra kompensacija konkretiems asmenims. Tačiau likusi dalis, didžioji dalis, būtų skiriama bendroms žydų bendruomenės reikmėms, nes labai didelė dalis turto, galima pasakyti, būtų priskirtina prie vadinamojo bešeimininkio turto vien dėl tos priežasties, kad Lietuvoje per Holokaustą žuvo ne tai, kad didžioji, bet absoliučiai didžioji dalis čia gyvenusių žydų ir tų įpėdinių nustatyti objektyviai neįmanoma. Todėl kompensacija būtų skiriama bendruomenei, kuri išliko, kuri tęsia savo veiklą Lietuvoje, kuri įgyvendina įvairius kultūros paveldo ir kitus projektus.

Atitinkamai ši kompensacija būtų pradėta mokėti 2024 metais, būtų išmokama per kelerius metus iki 2030 metų dalimis, lygiai taip pat, kaip ir pirmoji dalis, ir būtų administruojama per fondą. Jo įstatymas konkrečiai neįvardija, nors pirmą kompensaciją administravęs fondas buvo Geros valios fondas, tai ir šitą kompensaciją galėtų administruoti tas pats fondas atitinkamai gau-

damas šias lėšas per įstatyme nustatytą laiką ir naudodamas taip, kaip numatyta įstatyme: dalį turto privačių asmenų reikalavimams iš dalies kompensuoti, dalį jau bendroms reikmėms taip, kaip šiuo metu yra naudojama kompensacija už religinių bendruomenių turtą.

Kodėl šis klausimas yra svarbus? Šis klausimas yra svarbus ne tik kaip tam tikra moralinė skola žmonėms, kurie neteko gyvybės ir turto per Holokaustą, bet taip pat ir kaip tam tikras tarptautinis Lietuvos Respublikos įsipareigojimas. Nors buvę premjerai kažkaip nenori to prisiminti, bet turbūt mažai yra tarptautinių susitikimų *pro memoria*, vadinamųjų atmintinių, kuriuose šis klausimas nebūtų vienaip ar kitaip paminėtas. Manau, kad tie Seimo kolegos, kurie palaiko parlamentinius ryšius, tarkim, su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis, su Senatu, su Atstovų Rūmais, su kitų valstybių parlamentais, tikrai šitą klausimą yra bent jau girdėję ne vieno susitikimo metu.

Aš dar kartą noriu pabrėžti, kad, mūsų vertinimu, šito įstatymo priėmimas leistų išties baigti klausimą numatant šitą simbolinę kompensaciją už nusavintą ar kitaip neteisėtai atimtą žydų turtą Lietuvoje. Dėl dalies Lietuva jau yra išsprendusi ir tai yra tikrai vertinama, bet taip pat ir tą antrąją dalį, kuri yra susijusi su privačiais asmenimis.

Labai prašau kolegų palaikyti ir pradėti diskusiją, o dabar esu pasiruošusi atsakyti į klausimus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų norėtų paklausti keli Seimo nariai. Pirmoji klausia A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LRF*). Aš pirmą kartą matau šiaip jau teisės praktikoje, kad simbolinės kompensacijos būtų skaičiuojamos dešimtimis milijonų. Tuo labiau jūs ir pati sakėte, kad tai yra iš dalies ir prarasto turto kompensacija. Ką norėjosi matyti aiškinamajame rašte, tai kažkokią metodiką arba bent jau bendrą principą, kaip to turto, kuris buvo prarastas, vertė apskaičiuota. Galbūt buvo naudotasi kažkokiais registrais, kažkokia metodologija. To aiškinamajame rašte nematyti, nes vis dėlto žmonėms jūsų aiškinamajame rašte yra formuojamas lūkestis, kad jie galės kreiptis į fondą ir tą kompensaciją gauti. Gali nutikti taip, jeigu nėra metodologijos, kad arba suma yra per didelė apskaičiuota ir tiek turto nebuvo, arba yra apskaičiuota per maža suma ir galbūt ateis žmonės…

PIRMININKĖ. Laikas!

A. ŠIRINSKIENĖ (*LRF*). …su dokumentais, jie prašys daugiau.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Ačiū už klausimą. Geras klausimas, bet šios kompensacijos esmė tokia ir yra. Apskritai problemos esmė tokia ir yra, kad nėra galimybių tiksliai nustatyti nusavinto turto vertės. Todėl pačiame įstatyme labai aiškiai parašyta data, iki kurios yra pateikiami reikalavimai, tai yra 2023 m. gruodžio 31 d., ir toliau yra parašyta, kad visi įpėdiniai, kurių prašymai bus tenkinami, gaus vienodą kompensaciją. Todėl tai ir yra simboliškumo esmė. Mes negalime įvertinti, kas turėjo kokios vertės turtą, ir tai yra tiesiog nebepadaromas dalykas, todėl yra labai aiškus principas, jog kompensacijos bus visiems įpėdiniams vienodos už vieną reikalavimą. Vadinasi, vieną reikalavimą įpėdinių grupė gali pateikti, gali vienas įpėdinis, nelygu, kokia situacija, ir tuos reikalavimus sudėjus ta suma tiesiog bus padalinta.

Mūsų preliminariomis žiniomis, tokių žmonių gali būti ar, tiksliau sakant, tokių reikalavimų gali būti iki 1 tūkst. Tai reikštų, kad kompensacija būtų tarp 5–10 tūkst. eurų jau priklausomai nuo to, kokia suma konkrečiai iš to rėžio šitoms kompensacijoms būtų paskirta. Bet nustatyti tiksliai, kiek tų prašymų bus, galimybių, apgailestauju, šiuo metu mes neturime, tačiau principai, mano vertinimu, yra gana aiškiai apibrėžti.

PIRMININKĖ. Klausia R. Žemaitaitis. Ruošiasi M. Puidokas.

R. ŽEMAITAITIS (*LRF*). Ačiū. Gerbiama premjere, šiek tiek aš pamėginsiu, jeigu galima, ilgiau pakalbėsiu. Jus suklaidino. Kai Seimo Pirmininke buvo I. Degutienė, mane paskyrė būtent šitos geros valios darbo grupės vadovu ir skaičiavimas, gerbiama premjere, buvo. Bendra suma buvo 130 mln. litų, kartu ir su jų kultūros objektais, ir su privačiais. Prašančių žmonių, tuo metu mes buvome gavę iš Vyriausybės, tai yra ne mano duomenys, o tuometinės A. Kubiliaus Vyriausybės duomenys buvo pateikti, atstovavo tuometinis teisingumo ministras šioje darbo grupėje, buvo pateikta per 1 tūkst. 700 žmonių. Tuo metu, kai mes priėmėme šį įstatymą ir kai man teko tai grupei vadovauti, buvo sutarta su Lietuvos žydų religinės bendruomenės atstovais ir su visais atstovais, kad jie daugiau niekada gyvenime nekels pretenzijų į privatų turtą, ir tai gali paliudyti. Tų metų gegužės 30 dieną, kai atvyko į Lietuvą K. Rais, pas D. Grybauskaitę buvo susitikimas…

PIRMININKĖ. Gerbiamas Remigijau, klausimas, nes laikas jau baigėsi.

R. ŽEMAITAITIS (*LRF*). Palaukite, Seimo Pirmininke, čia labai yra svarbu, nes premjerę, kas parengė projektą, suklaidino.

PIRMININKĖ. Klausti 1 minutė.

R. ŽEMAITAITIS (*LRF*). Aš tik noriu paklausti, gerbiama premjere, ar jūs turite duomenis pirminės darbo grupės, ar turite A. Kubiliaus ir A. M. Brazausko Vyriausybės teiktą informaciją, kuri buvo aptarta pas Prezidentę D. Grybauskaitę, nes tuo metu teko ir man dalyvauti?

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Kadangi man neteko dalyvauti pas Prezidentę D. Grybauskaitę, tai aš to „sakė, pasakė vienaakė" tikrai nekomentuosiu. Aš dar kartą norėčiau referuoti į Terezino deklaraciją, joje labai aiškiai išskiriamos dvi turto rūšys: religinis turtas, tas, dėl kurio klausimas yra išties išspręstas tuo įstatymu, apie kurį jūs kalbate, ir privatus turtas, apie kurį kalba dabartinės įstatymo pataisos. Kas kam ką kur kada už kampo sakė, aš negaliu to komentuoti. Aš žinau, kad šis klausimas yra atviras pastaruosius dešimt metų, žinau, kad tą liudija susitikimų protokolai, žinau, kad apie tai mes diskutuojame kiekvieno susitikimo metu.

PIRMININKAS. Klausia M. Puidokas. Ruošiasi T. Tomilinas.

M. PUIDOKAS. Gerbiama premjere, atsižvelgiant į tai, kad tiek dabartinės JAV administracijos ir ambasados požiūriu, tiek pačių žydų bendruomenių požiūriu to kompensuojamo turto vertė apskritai, jeigu žvelgiame į visą tą turtą, vertė yra labai didelė, ar jūs galėtumėte nuraminti visuomenę, kad šiuo įstatymu ir ta geros valios kompensacija bus baigtinė suma? Ar tai nėra, sakykime, koks nors pirmas etapas tos geros valios kompensacijų, nes ten sumos, jeigu į visumą žvelgtume, žiūrėdami į tą Lietuvos tarpukario situaciją, be abejonės, yra kosminės tokiai mažai valstybei kaip Lietuva ir būtų sudėtinga atiduoti? Tai čia viena dalis klausimo.

Ir kita. Ar manote, kad pakankamas vis dėlto terminas atsižvelgiant į tai, kad didelė dalis tų žmonių yra užsienyje? Ar to termino pakaks? Dėkui.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Taip, ačiū. Manau, kad terminas pakankamas, mes esame tą terminą aptarę su tarptautinės žydų bendruomenės atstovais ir tokį terminą sutarėme. Jeigu Seimas pritartų šiam įstatymui, manau, tikrai pakaktų tiek laiko prašymui pateikti, kiek yra įstatyme numatyta, bet čia Seimas gali ir ilgesnį terminą nustatyti, jeigu matys tokį reikalą. Tiesiog sakau, tai yra suderintas terminas.

Dabar kalbant apie turtą. Ką tik kolega sakė, kad nėra čia ko kompensuoti, jau viskas yra kompensuota, nes ten tebuvo 100 mln. litų, o jūs kalbate visiškai priešingus dalykus. Tai čia tos kompensacijos esmė tokia ir yra, kad kompensacija yra ne natūra, ne pagal realią vertę, kurią dabar reikėtų įvertinti, nustatyti, priskirti ir taip toliau, ir panašiai, o simboline suma, ją skiriant daugiausia bendruomenei, nes žydų beveik neišliko Lietuvoje, savaime suprantama. O ten, kur yra įmanoma jau susieti konkretų reikalavimą su konkrečiu žmogumi, tada nustatant tiesiog visiems vienodą sumą, kad būtent mes nebepradėtume čia vertinti, kas ką konkrečiai turėjo, kur konkrečiai tas turtas yra ir ar yra galimybė grąžinti nekilnojamuoju turtu ir taip toliau, ir panašiai. Tiesiog tokia ir yra pačios kompensacijos esmė.

PIRMININKĖ. A. Širinskienė dėl vedimo tvarkos.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LRF*). Aš suprantu, kad gerbiamai premjerei, matyt, žodis „Prezidentas" kelia alergiją, bet tikrai labai prašau atsisukti tai, ką jūs ką tik pasakėte, ir pasiklausyti, nes vis dėlto komentuoti pokalbį apie Prezidentą sakant, kad „sakė, pasakė vienaakė", yra netinkamas būdas Seimo posėdžių salėje.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Gerbiamoji Agne, jūs visada sugebate susieti nesusiejamus dalykus, bet aš šiuo atveju komentavau pono R. Žemaitaičio madą savo klausimuose kalbėti apie kažkokius pokalbius, kuriuos jis kažkur girdėjo, kažką kalbant, apie kažką *zvanijant.* Ne apie Prezidentę. Norėčiau, kad tai būtų protokole įrašyta.

PIRMININKĖ. Klausia T. Tomilinas. Ruošiasi L. Nagienė.

T. TOMILINAS (*DFVL*). Gerbiama premjere, man, tiesą pasakius, yra didelis džiaugsmas ir malonumas matyti premjerą, pristatantį tokį sunkų, sudėtingą klausimą. Tai yra atsakingas žingsnis, taip turi būti, tai yra mūsų istorinė atmintis, mūsų moralinė pareiga ir skola. Viskas čia gerai. Mano vienintelis klausimas yra, kiek Seimas dar gali šitą projektą koreguoti? Mano galva, jis yra

tikrai koreguotinas. Aš skaitau 2 straipsnio 3 dalį, joje yra parašyta, kaip yra valdomas tas fondas. Mes kalbame apie tai, kad yra 10 mln. simboliškai atiduodama asmenims, o 27 mln. yra atiduodama fondui valdyti. Kalbant apie tuos, paliekant simbolizmo temą, 10 mln. per ilgą laiką, čia suma labai simboliška, bet grįžtant prie 27 mln., kaip jie valdomi. Man teko girdėti ypač religinių…

PIRMININKĖ. Laikas.

T. TOMILINAS (*DFVL*). …bendruomenių pastabas dėl mūsų politikos, atminties politikos, kaip mes ją realiai realizuojame. Tai gal mes galėtume tą straipsnį patobulinti ir įtraukti daugiau žydų bendruomenės atstovų iš viso pasaulio į šitų sprendimų priėmimą? Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Labai ačiū. Negaliu pasakyti, kad mane labai šitas jūsų klausimas stebina. Manau, kad Seimas kaip ir bet kokį įstatymo projektą turi galimybę koreguoti, tiesiog norėčiau atkreipti dėmesį, kad tai, kas yra teikiama, yra suderinta ne tik su Lietuvos žydų bendruomene, bet taip pat ir su tarptautinėmis žydų bendruomenėmis. Jeigu Seimas nori prisiimti riziką diskutuoti dar labai labai ilgai, žinoma, tai yra Seimo valia tą riziką prisiimti. Bet aš galbūt taip pasakysiu, korektiškai. Taip, yra šiokių tokių diskusijų dėl atstovimo ir mes tas diskusijas girdime, nors įstatymas nekalba apie konkretų fondą. Bet įstatymas labai aiškiai kalba apie principus, kad į fondo valdymą turi būti įtraukiamos organizacijos, kurios nori būti atstovaujamos. Tai jeigu šiuo metu yra kokių nors diskusijų, mes tikrai esame pasirengę tose diskusijose dalyvauti ir tą atstovavimą pagerinti, jeigu jis šiuo metu yra nepakankamai geras. Bet aš tiesiog siūlyčiau atkreipti dėmesį į vadinamojo Geros valios fondo valdymo organus, į pačią valdybą, joje yra tikrai ne tik Lietuvos atstovai iš tų 12 žmonių, kurie ten yra. Gal sakyčiau, kad Lietuvos atstovų ten yra mažuma. Tas atstovavimas tikrai yra tarptautinis. Bet girdžiu, ką jūs sakote, ir negaliu pasakyti, kad mane labai stebina šitas klausimas. Ką galėsime dėl to klausimo padaryti, tikrai stengsimės padaryti, bet tiesiog neateidami į tą stadiją, kur sprendimas yra neįmanomas.

PIRMININKĖ. Ir paskutinė klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiama premjere, prašom pasakyti, kiek dar mes liekame skolingi, gal jūs jau maždaug žinote, jeigu ką? Ir kitas mano klausimas, ar daugiausia yra šitų tautos žmonių, gyvenančių Lietuvoje, ar čia yra daugiausia kreipimasis iš užsienio? Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Miela Laima, per Holokaustą buvo nužudyta 95 % Lietuvos žydų. Tai yra turbūt viskas, ką aš galiu pasakyti šiuo klausimu. Man atrodo, visa kita tiesiog reiškia, kad niekada ta skriauda nebus atlyginta jokiais būdais. Tiek, kiek mes galime padaryti simboliškai, mes turime padaryti, kad šiek tiek parodytume, kad sugebame ir su savo sudėtinga istorija vis dėlto atrasti kažkokį racionalų santykį arba sąžiningą santykį. Tai, mano supratimu, yra be galo svarbu ir yra šito sprendimo dalis. Tai leistų turbūt mums judėti tiesiog į priekį. Šiuos klausimus išsprendus, religinių bendruomenių išsprendus pagal jų priimtą įstatymą, privataus turto pagal šį įstatymą, tiesiog judėti toliau į priekį. Iš tų žmonių, kurie pateiks prašymus, veikiausiai nemaža dalis gyvena ne Lietuvoje ir jie neturėjo galimybės pasinaudoti mūsų tais priimtais restitucijos įstatymais. Bet tų žmonių tikrai nebus daug, didžioji dalis šito turto yra tas vadinamasis bešeimininkis, nes savininkai neišgyveno. Vadinasi, ką mes galime daryti, mes galime tiesiog puoselėti bendruomenę, kuri liko Lietuvoje, ta labai labai maža bendruomenė, ir prisidėti prie to, kad Lietuvoje gyvenusių žydų 700 metų istorija būtų išsaugota. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dėl motyvų už kalba M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Mieli kolegos, Holokausto laikų turtas turi būti grąžintas teisėtiems savininkams. Taip pat turi būti suteikiamos kompensacijos už nacių… vaikų skriaudas. Lygiai taip pat turime užtikrinti, kad Holokaustas būtų nepamirštas ir tinkamai minimas. Mano giliu įsitikinimu, šis drąsus ir teisingas sprendimas yra būtent apie tai. Labai svarbu, kad įgyvendinant šį sprendimą būtų užtikrinama, jog šios lėšos būtų paskirstytos skaidriai ir neskaldytų Lietuvos žydų bendruomenės. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai prieš – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (*LRF*). Gerbiamieji Seimo nariai, gerbiama premjere, aš manau, kad iki svarstymo stadijos tikrai surasiu čia A. Kubiliaus, buvusio premjero, žodžius. Jis pasakė, kad tai yra paskutinis kartas ir daugiau nebus jokių kompensacijų žydų bendruomenei, surastas kompromisas. Atrodo, jis minėjo, kad buvo prašoma 300 mln., o skyrė 130 mln. (litais) ir kad prie šito klausimo

daugiau nebus grįžta. Taip, tas klausimas kelia įtampą visuomenėje. Mes suprantame žydų bendruomenę, ji nukentėjo nuo nacių. Ar nebūtų teisinga, kad tai Vokietija ir turėtų atlyginti, nes ji vykdė žydų tautos genocidą, o ne Lietuva.

Antras dalykas. Taigi buvo naikinama ne tik žydų bendruomenė. Romų bendruomenė taip pat nukentėjo. Kodėl jiems nekompensuojama, kodėl apie juos visiškai tylima? Kodėl? Atsakykite į šiuos klausimus. (*Balsai salėje*) Taip, buvo ir kitos bendruomenės. Tai kas čia dabar yra? Kiek kartų dar grįšime? Po dešimties metų vėl grįšime, vėl bus mažai?

Man atrodo, šitas klausimas, kad žydų bendruomenė nuolat kelia materialinį klausimą, parodo, kad tos jų tautos kančios, viskas išvirsta į pinigą. Tai negali šitaip būti! Ir, aš manau, nebus lengviau tiems žmonėms, kurie buvo nužudyti, žiauriai nužudyti. Man atrodo, kad tikrai žydų bendruomenė kiršina visuomenę. Tiesiog netoleruotinas toks dalykas, kad po dešimties metų vėl ateina ir vėl prašo iš naujo pinigų. Eikite į Vokietiją ir kreipkitės! Ji vykdė genocidą.

PIRMININKĖ. Motyvai yra išsakyti. Balsuosime numatytu laiku.

11.07 val.

Susirinkimų įstatymo Nr. I-317 2, 6, 7, 12 straipsnių ir II skyriaus pavadinimo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1328(2) (*svarstymo tęsinys*)

Darbotvarkės 1-7 klausimas – Susirinkimų įstatymo Nr. I-317 2, 6, 7, 12 straipsnių ir II skyriaus pavadinimo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1328(2). Kviečiu pranešėją T. V. Raskevičių. Jis pristatys Žmogaus teisių komiteto išvadą.

T. V. RASKEVIČIUS (*LF*). Laba diena, gerbiami Seimo nariai ir narės. Žmogaus teisių komitetas, kaip pagrindinis komitetas, Lietuvos Respublikos susirinkimų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą svarstė šių metų lapkričio 9 dieną. 4 komiteto nariams balsavus už ir 3 susilaikius, komitetas pritarė komiteto patobulintam įstatymo projektui, atsižvelgęs į Seimo narių pasiūlymus, Teisės departamento išvadą, Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą, Vyriausybės siūlymus ir kitų institucijų nuomonę.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu S. Šedbarą pristatyti Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, Teisės ir teisėtvarkos komitetas padarė nedidelius klausymus ir pateikė pagrindiniam komitetui tris pasiūlymus. Mes pasiūlėme koreguoti įsigaliojimo terminą, nes pavasarį įsigalios naujas Vietos savivaldos įstatymas ir keisis tiek mero, tiek administracijos direktoriaus kompetencija.

Komitetas, visa tai įvertinęs, pasiūlė pagrindiniam komitetui tobulinti įstatymo projektą atsižvelgiant į Seimo nario pasiūlymą, į Teisės departamento išvadą, Vyriausybės siūlymus. Pagrindinis komitetas į tai atsižvelgė. O mūsų komitetas, apsvarstęs spalio 26 dieną, visų 8 dalyvavusiųjų balsais už pritarė šiam projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komitetų nuomonės išsakytos. Diskutuoti yra užsirašęs vienas Seimo narys. Gerbiamas Vytautai, prašom į tribūną.

V. BAKAS (*DFVL*). Labai ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiami kolegos, štai 2022 m. lapkričio 3 d. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas išnagrinėjo administracinę bylą dėl savivaldybės nederinimo surengti susirinkimą, jį žmonės norėjo surengti 2021 metų birželyje. Dar kartą – žmonės 2021 metų birželio mėnesį norėjo surengti susirinkimą ir tik po pusantrų metų, lapkričio 3 dieną, teismas išnagrinėjo ir priėmė galutinį sprendimą.

Kitas atvejis. 2021 metų rugsėjį VAT išnagrinėjo administracinę bylą, kurioje prašymas dėl susirinkimo savavaldybei buvo pateiktas 2021 m. gegužės 6 d. Tai čia keletas mėnesių, trys keturi mėnesiai, bet jūs pasakykite, ko vertas toks teisingumas, kai žmonės nori susirinkti, savivaldybė nederina, na, kitaip tariant, dėl to nederinimo tampa neįmanoma surengti susirinkimo, žmonės bylinėjasi, rašo skundus, samdo advokatus ir po pusantrų metų sulaukia teisingumo akto.

Tokia yra situacija šiandien Lietuvoje. Bet koks rimtesnis, kiekvienais metais rimtesnis susirinkimas, turiu minty, ne šventė, bet susirinkimas, kai žmonės nori išreikšti nesutikimą su valdžios sprendimais, sulaukia dažnu atveju savivaldybės administracijos, įvairių savivaldybių – ir Vilniaus, ir Kauno, nederinimo, tai yra nesutikimo, tai yra uždraudžiami susirinkimai.

Iš tiesų panagrinėjau praktiką rengdamas šituos teismų projektus, o dėl ko gi savivaldybės neleidžia rinktis. Na, tai, pavyzdžiui, buvo atvejų, kai Vilniaus savivaldybei nepatiko, jog susirinkimas rengiamas Gedimino prospekte, arba būdavo atvejų, kai 2009 metų krizės metu tuometė dauguma stumdavo žmones rinktis į protestus ne prie Seimo ir Vyriausybės, o į kokį nors Kalnų parką arba prie senų kultūros rūmų. Na, tiesiog, kad susirinkę žmonės netrukdytų valdžiai dirbti.

Kita argumentacija, pavyzdžiui, Kaune argumentai buvo tokie, kad eitynės yra keliančios visuomenės priešpriešą. Na, tai protestai visada kelia tam tikrą priešpriešą, diskusiją, tai yra normalu demokratinėje valstybėje, apie tai yra pasisakęs ir Europos Žmogaus Teisių, ir, beje, labai plati per 30 metų suformuota Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktika. Bet nepaisant to kasmet yra vis naujų draudimų, kai žmonės nori susirinkti. Aš tik noriu pasakyti, kad susirinkimų laisvė nėra kažkokia smulki, dėl kurios mes čia galėtume susitaikyti, tai lygiai tokia pamatinė demokratinės valstybės žmogaus teisė kaip ir teisė į nuosavybę. Nuosavybės juk negali atimti koks nors valdininkas iš savivaldybės atėjęs – reikia teismo, o susirinkimą uždrausti gali.

Tai va tokia situacija dėl to, kad mūsų įstatymuose yra archajinių nuostatų, dėl jų, pavyzdžiui, žmonės, kurie nori protestuoti prieš valdžią, turi eiti pas tą pačią valdžią prašyti leidimo protestuoti. Na, tokia situacija yra nenormali. Aš manau, mes šiandien turime galimybę jos atsisakyti ir užbaigti tuos… Tiesą sakant, mes tuo esame panašūs į Rusiją, kas stebite opozicijos diskusijas, jūs pamatysite, kad žmonėms susirinkti Rusijoje yra neįmanoma, nes taip pat savivaldos administracijos įgalintos leisti arba neleisti, derinti arba nederinti, o dažniausiai jos nederina. Maža to, žmonės sodinami į kalėjimus.

Aš siūlyčiau atsisakyti šios nuostatos ir pritarti pasiūlymui, tai yra vienas iš trijų projektų, trečias, juo aš siūlau padaryti kitaip. Preziumuoti, kad žmonės turi teisę susirinkti visais atvejais ir valstybės institucijos, savivaldybės šiuo atveju, pareiga yra, jeigu ji mato riziką viešosios…

PIRMININKĖ. Kolega, laikas.

V. BAKAS (*DFVL*). …tvarkos, padėti surengti šitą susirinkimą. Porą sakinių, jeigu galima, gerai? Jeigu jinai mato, kad rizikų suvaldyti neįmanoma, tegul pati kreipiasi į teismą. Teismas per 36 valandas išnagrinėja tokį prašymą. Jeigu savivaldybė įrodo, kad negalima apsaugoti tvarkos objektyviai, tokiu atveju teismas gali neleisti susirinkti. Tokia yra mano pataisa dėl įstatymo projekto. Siūlau dėl jos balsuoti. Ačiū. Ačiū, Pirmininke.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau diskutuoti užsirašiusių nėra.

Motyvai. J. Razma kalba už.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Tikrai buvo keista klausytis tokių kolegos išvedžiojimų ir nepagrįstų kaltinimų, kad dėl susirinkimų surengimo pas mus yra tokios pat aplinkybės, kaip ir Rusijoje. Tai tikrai neatsakingos šnekos. O šiame dabar svarstomame projekte tikrai yra daug naudingų dalykų susirinkimų organizatoriams. Vis tik čia nustatyti konkretūs ir gana trumpi terminai – atitinkamai 2 ar 3 dienos – mero sprendimui priimti ar teismų nutarimams priimti. Trumpesnių aš tikrai nelabai įsivaizduoju, nes teismai vis tik turi tam tikras procedūras ir negali tiesiog akimirksniu daryti sprendimų. Be abejo, yra ir nuostatos, kad nebūtų piktnaudžiavimų. Mes matėme, kai keli šimtai vienu metu parašo pareiškimus, kad nedidelius, iki 15 žmonių, piketus kaip tyčia rengs toje pačioje vietoje tuo pačiu laiku. Čia bent yra parašyta, gali būti ne daugiau kaip du tokie susirinkimai, kad nebūtų bandoma apeiti didelio susirinkimo reikalavimų ir jį padaryti per tokią šūsnį neva mažų susirinkimų. Manau, viskas Žmogaus teisių komiteto čia yra normaliai suredaguota, priėmus tokį įstatymą, sprendimai dėl susirinkimų iniciatyvų bus sprendžiami tikrai civilizuotai ir gana palankiai iniciatoriams.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai prieš – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (*LRF*). Man atrodo, V. Bakas labai išsamiai ir argumentuotai išdėstė, kas vyksta Lietuvoje ir kad šitas pateiktas įstatymas dar labiau varžys pamatinę Lietuvos gyventojų teisę susirinkti į protesto akcijas. O protesto akcijos, be abejonės, dažniausiai būna prieš valdančiąją daugumą. Tai vyksta visame demokratiniame pasaulyje prieš jų priimamus sprendimus. Labai teisingai pastebėjo V. Bakas, kad žmonės negali susirinkti Baltarusijoje, Rusijoje ir kituose totalitariniuose režimuose. Tačiau demokratinėse šalyse jie renkasi, niekas jų nevaržo. Šiandien, valdant konservatoriams ir liberalams, tas apynasris ar varžymas vien tik didėja, vien tik didesnės proble-

mos žmonėms susirinkti, kad nebūtų jokių protestų. Aš manau, kad trečias variantas, pasiūlytas V. Bako, yra demokratiškiausias ir už jį reikėtų balsuoti. Pasirodo, dar galėjo be leidimo susirinkti 15 žmonių arba kelios grupės po 15, dabar jau tik dvi grupės galės susirinkti, o greitai nė viena grupė. Taigi tegyvuoja liberalų diktatūra. Mes akivaizdžiai matome, kaip jie eina mindami, trypdami pačią liberalią ideologiją. Kaip sakoma, tegyvuoja liberalų bolševizmas.

PIRMININKĖ. Motyvai išsakyti. Balsuosime jau visai netrukus.

11.19 val.

Susirinkimų įstatymo Nr. I-317 2 ir 7 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas Nr. XIVP-766 (*svarstymas*)

Kitas darbotvarkės 1-8 klausimas – Susirinkimų įstatymo Nr. I-317 2 ir 7 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas Nr. XIVP-766. Kviečiu pranešėją T. V. Raskevičių pristatyti Žmogaus teisių komiteto išvadą.

T. V. RASKEVIČIUS (*LF*). Žmogaus teisių komitetas minimą įstatymo projektą svarstė taip pat lapkričio 9 dieną. Atsižvelgęs į visas suinteresuotų institucijų pateiktas pastabas, komitetas priėmė sprendimą grąžinti projektą iniciatoriams tobulinti, atsižvelgiant į Teisės departamento išvadą, Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą ir dėl šio projekto teiktą Vyriausybės bei kitų institucijų nuomonę. Toks komiteto sprendimas buvo priimtas bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą Žmogaus teisių komiteto išvadą. Diskusijoje… Diskusijos šiuo atveju nėra. Yra motyvų. Už Žmogaus teisių komiteto išvadą siūlymą norėtų pasisakyti G. Paluckas. Prašom.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Kolegos, komitetas gerai išnagrinėjo ir teisingą išvadą pateikė, nes jeigu dabar turėsime gauti leidimą ir informuoti tą įstaigą, prieš kurią dažniausiai ir protestuojame, tai Seimą ir prezidentūrą, bus tikrai absoliutus absurdas, mano įsitikinimu. Todėl kviečiu, kolegos, palaikyti komiteto išvadą.

PIRMININKĖ. Prieš norėtų kalbėti A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (*DPF*). Ačiū, Pirmininke. Kadangi grąžinamas, kiek supratau, tobulinti, atsisakau žodžio.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Kadangi jau prasidėjo balsavimo laikas, tai galime balsuodami ir apsispręsti dėl darbotvarkės 1-8 klausimo. Žmogaus teisių komitetas siūlo grąžinti iniciatoriams tobulinti. Kas pritariate komiteto nuomonei, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip. Balsuojame.

Balsavo 98: už – 96, prieš – 2, susilaikiusių nėra. Yra grąžinamas tobulinti.

11.21 val.

Susirinkimų įstatymo Nr. I-317 6, 7 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-819 (*svarstymas*)

Kitas darbotvarkės 1-9 klausimas – Susirinkimų įstatymo Nr. I-317 6, 7 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-819. Į tribūną kviečiu gerbiamą T. V. Raskevičių pristatyti Žmogaus teisių komiteto išvadą.

T. V. RASKEVIČIUS (*LF*). Žmogaus teisių komitetas lapkričio 9 dieną svarstė įstatymo projektą. Įvertinęs visų institucijų pateiktas pastabas priėmė sprendimą grąžinti projektą iniciatoriams tobulinti, atsižvelgiant į Teisės departamento išvadą, Teisės ir teisėtvarkos komiteto, Vyriausybės ir kitų institucijų nuomonę. Komitete įvyko balsavimas dėl šio klausimo: 4 balsavus už, 1 balsavus prieš ir 2 susilaikius tokia komiteto išvada buvo priimta.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai. J. Razma norėtų kalbėti už.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, prieš tai mes, manau, atidžiai apsvarstėme išsamų ankstesnį projektą, kur viskas yra civilizuotai išspręsta ir neatimta savivaldos teisė padaryti tą pirmą sprendimą. Dabar gi čia norima pasakyti, kad savivalda yra nepajėgi pasakyti, ar galima, ar negalima rengti susirinkimą, iš karto atiduodama teismui. Ir ankstesniame įstatymo projekte,

jeigu iniciatorių netenkina savivaldos sprendimas, iš karto yra galimybė kreiptis į teismą. Laiko atžvilgiu čia nėra daug pralošiama, nes antrame išsamesniame projekte yra 2 dienos mero atsakymui gauti, čia yra siūlomos 3 dienos teismui atsakyti. Ten būtų 2 plius 2, tai 4 dienos, čia – 3 dienos. Laiko prasme čia yra minimalus skirtumas, o pasakyti, kad savivalda, meras nepajėgūs padaryti sprendimų ir turi sužinoti savo nuomonę teisme iš karto, manau, yra nerimta, todėl siūlau pritarti komiteto išvadai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Prieš komiteto išvadą kalba M. Puidokas.

M. PUIDOKAS. Šiuo atveju, gerbiami kolegos, užsirašiau kalbėti prieš patį projektą, ne prieš komiteto išvadą, nes su ja iš tikrųjų sutinku. Tikrai manau, kad kalbant apie šį projektą klausimų yra daugiau negu atsakymų. Yra tikrai geras siūlymas, kad toks skundas turėtų būti išnagrinėtas ne vėliau kaip per 48 valandas nuo jo padavimo, kalbant apie renginio organizavimą ir susirinkimų laisvės apribojimą, bet akivaizdu, kad tokie pakeitimai sujauktų visą leidimų organizuoti renginius tvarką, ji Lietuvoje jau yra nusistovėjusi. Savivaldybės renginių komisijoje, kaip įprasta, dalyvauja viešąją tvarką prižiūrintys pareigūnai. Jie gali pasitelkti ir kitų specialiųjų tarnybų pagalbą ir nuspręsti, ar renginys gali būti pavojingas viešosios tvarkos požiūriu. Todėl siūlomu atveju teismai būtų apkrauti nepateisinamais darbais, administracijos direktorius, siekdamas apsidrausti, ko gero, kas kartą išduotų leidimą dėl susirinkimo tik tokiu atveju, jeigu kreiptųsi į Administracinį teismą, nes kitu atveju, išdavęs tą leidimą, jis liktų kaltas, jeigu viešoji tvarka susirinkime vis dėlto būtų pažeista.

Taigi kaip elgtųsi Administracinis teismas? Kokia medžiaga ar faktiniais įrodymais remdamasis, per tokį trumpą laiką jis turėtų priimti sprendimą? Ar siūlant šį įstatymo pakeitimą buvo tartasi su pačiu teismu? Todėl manau, kad tikrai sprendimas grąžinti autoriams tobulinti yra teisingas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonės išsakytos. Apsispręskime balsuodami. Kas pritariate Žmogaus teisių komiteto siūlymui grąžinti tobulinti, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 114 Seimo narių: už – 89, prieš – 11, susilaikė 14. Projektas grąžintas tobulinti.

11.26 val.

Pensijų anuitetų fondo biudžeto 2023 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2131(2) (*priėmimo tęsinys*)

Dabar grįžtame į pačią posėdžio darbotvarkės pradžią. Darbotvarkės 1-3 klausimas – Pensijų anuitetų fondo biudžeto 2023 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2131(2). Priėmimas. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 114 Seimo narių: už – 114, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-2131) priimtas. (*Gongas*)

11.27 val.

Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 10, 11, 14 straipsnių ir 1, 2, 3, 4, 5 priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2142(2) (*priėmimo tęsinys*)

Darbotvarkės 1-4 klausimas – Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-2142(2). Priėmimo stadija. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 118 Seimo narių: už – 118, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-2142) priimtas. (*Gongas*)

11.28 val.

Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1985(2) (*priėmimo tęsinys*)

Darbotvarkės 1-5 klausimas – Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1985. Priėmimas. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 120 Seimo narių: už – 119, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-1985) priimtas. (*Gongas*)

11.29 val.

Geros valios kompensacijos už žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą įstatymo Nr. XI-1470 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2290 (*pateikimo tęsinys*)

Darbotvarkės 1-6 klausimas – Geros valios kompensacijos už žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2290. Balsuojame po pateikimo.

Balsavo 96 Seimo nariai: už – 85, prieš – 2, susilaikė 9. Pritarta po pateikimo. Vyriausybė siūlo svarstyti skubos tvarka. Siūlomi komitetai: Teisės ir teisėtvarkos komitetas ir taip pat norėčiau pasiūlyti Užsienio reikalų komitetą. (*Balsai salėje*) Apsispręsime balsuodami dėl skubos. Siūlymas yra gruodžio 15 dieną. Tai nėra skuba. Jei tinka, tuomet gruodžio 15 dieną, tai nėra skubos tvarka. Pagrindinis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomas – Užsienio reikalų komitetas. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. Ne skubos, ne skubos, aš įvardijau. Gruodžio 15 dieną ne skubos tvarka.

Taip, T. Tomilinas. Prašom.

T. TOMILINAS (*DFVL*). Dar prašymas būtų apsvarstyti Kultūros komitete.

PIRMININKĖ. Kultūros komitete? O kokie argumentai dėl Kultūros komiteto, jeigu galima? Užsienio reikalų komitetas kaip papildomas, suprantu, o Kultūros komitetas?

T. TOMILINAS (*DFVL*). Aš noriu pateikti argumentus. Šiame įstatyme yra, nežinau, galiu suklysti, gal 20 kartų paminėtas žodis „kultūra“. Tai man labai keista, kad šio įstatymo neapsvarstytų Kultūros komitetas kaip papildomas. Jeigu nenori pirmininkas, aš suprantu, tačiau klausimas yra svarbus, mes nedarome skubos. Tai yra tikrai ir tam tikras kultūrinis veiksmas, apskritai mūsų istorinės atminties ir kultūros, todėl aš nematau čia prieštaravimo. Nei čia blokavimas, nei ką. Tiesiog svarbus mūsų istorinės atminties įstatymas, kurį reikia apsvarstyti.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ministrė Pirmininkė.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Na, yra paminėtas žodis „kultūra“, yra paminėtas žodis „švietimas“, yra paminėti ir kiti žodžiai, nes tai yra tie tikslai, kuriems yra naudojami kompensacijos pinigai. Dėl manęs gali svarstyti visi Seimo komitetai, įskaitant Nacionalinio saugumo ir gynybos, bet būtų labai svarbu, kad svarstymo plenariniame posėdyje data būtų gruodžio 15 diena. O toliau kiekvienas komitetas turi teisę svarstyti. Ačiū.

PIRMININKĖ. V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Aš noriu padėkoti kolegoms, kad išgirdę žodį „kultūra“ iškart susieja su komiteto veikla. Aš tik priminsiu, kad Kultūros komitetui vadovauja ne jūsų buvęs šeimininkas ir tikrai, ko gero, to rezultato jūs nepasieksite, kokio jūs norite ten pasiekti, bet mes tikrai neatsisakome. Jeigu jūsų valia, tai mes galime pasvarstyti, nors tai yra visiškai teisinis klausimas, absoliučiai.

Kita vertus, kadangi čia jau Biudžeto ir finansų komitetas kultūra pradėjo rūpintis, aš sakyčiau, kad galbūt reiktų sujungti tuos du komitetus ir iš tikrųjų viską suvesti į vieną, pagaliau Lietuvoje ateis tikroji pagarba kultūrai. Bet ačiū už jūsų parodytą dėmesį.

PIRMININKĖ. V. Mitalas.

V. MITALAS (*LF*). Gerbiamoji Pirmininke, gerbiami kolegos, šiaip jau turėtų būti Biudžeto ir finansų komitetas, bet nesiūlau. (*Juokas salėje*)

PIRMININKĖ. Dėkoju ir už tai. Galbūt apsistosime prie Kultūros komiteto kaip dar vieno papildomo. Ar galime tam pritarti? Ačiū.

11.33 val.

Susirinkimų įstatymo Nr. I-317 2, 6, 7, 12 straipsnių ir II skyriaus pavadinimo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1328(2) (*svarstymo tęsinys*)

Ir dar vienas balsavimas. Darbotvarkės 1-7 klausimas – Susirinkimų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1328(2). Balsuokime.

Balsavo 123 Seimo nariai: už – 101, prieš – 3, susilaikė 19. Po svarstymo pritarta.

Toliau posėdžiui pirmininkaus pirmasis pavaduotojas J. Razma.

11.34 val.

Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos“ projektas Nr. XIVP-2261(2) (*svarstymas ir priėmimas*)

PIRMININKAS (J. RAZMA, *TS-LKDF*). Laba diena. Pradėsime svarstyti ir priimti darbotvarkės 1-10 klausimą – Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos“ projektą Nr. XIVP-2261(2). Kviečiu į tribūną komiteto pirmininką pateikti komiteto išvadą. A. Žukauską kviečiu į tribūną.

A. ŽUKAUSKAS (*LF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, komitetas vakar svarstė nutarimo projektą. Nebuvo gauta nei Teisės departamento, nei kokių nors kitų pasiūlymų, todėl buvo pritarta. Iš septynių dalyvavusių 7 balsavo už.

PIRMININKAS. Dėkui už išvadas.

D. Kepenis dėl vedimo tvarkos.

D. KEPENIS (*LVŽSF*). Prieš tai balsavime prašau įrašyti mano susilaikymą.

PIRMININKAS. Pakartokite.

D. KEPENIS (*LVŽSF*). Paskutinis balsavimas, kur buvo…

PIRMININKAS. Dėl Susirinkimų įstatymo jūsų kaip, už ar prieš?

D. KEPENIS (*LVŽSF*). Prieš.

PIRMININKAS. Prieš. Supratau. Protokole bus įrašyta. Dabar diskusija. Pirmasis diskusijoje dalyvauja S. Tumėnas. Frakcijos vardu. 7 minutės.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Mieli kolegos, šviesioji Lietuvos lituanistų bendruomene, išmintis sako, kad kuo toliau į mišką, tuo daugiau medžių. Šitą pasakymą prisimenu dabar, kai renkama naujoji komisija, keičiama, kai naujoji kadencija dabar yra, kai renkamas naujas pirmininkas. Tų medžių, ir ne tik medžių, vis daugiau, nes kuo toliau, tuo daugiau visokių mįslių, neaiškumų atsiranda, kai diskutuojama apie visą šitą procedūrą. Atsiranda net nauji terminai, pavyzdžiui, daugybiniai rinkimai. Žiūriu į A. Jakavonytę, naująją kolegę, ačiū Dievui, jai nereikėjo jokių daugybinių rinkimų, ji iš karto pateko, nes buvo pirma už brūkšnio. Deja, čia dabar, kai renkamas pirmininkas, visiškai ignoruojama ta tvarka. Kaip šiandien neprisiminsi, kai lygiai prieš penkerius metus šioje salėje tvirtinome praėjusios kadencijos komisiją ir paskyrėme naują pirmininką A. Antanaitį, kaip neprisiminsi, kai iš šios garbios tribūnos tada dar ne ekonomikos ir inovacijų ministrė, o Seimo narė A. Armonaitė pasakė tokius žodžius (cituoju): „Šią komisiją įsteigė Lietuvos komunistų partijos Centro komitetas. Visada ten dalyvavo politikai.“

PIRMININKAS. Aš atsiprašau kalbančio, pridėsiu sekundžių. Kadangi į mane čia kreipėsi Seimo narys D. Griškevičius ir aš, ko gero, truputį jį suklaidinau dėl balsavimo laiko, turbūt ir kiti tokį klausimą turi, tai vis dėlto, kaip matote, darbotvarkėje yra nurodyta, kad dabar bus ištisinis balsavimo intervalas iki pat Seimo narių pareiškimų. Todėl balsuosime po kiekvieno projekto. Ačiū, kad išklausėte, ir tęskime.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Tęsiu savo pasisakymą. Tada gerbiama kolegė priminė ir A. Ž. de Rišeljė žodžius su tam tikra sarkazmo doze. Deja, šitie A. Ž. de Rišeljė žodžiai dabar tarsi įkūnijami šiame rinkimų procese. Buvo pamiršti ir kiti žodžiai, tai yra buvusios Lietuvos Prezidentės D. Grybauskaitės, ji niekada nebuvo radikalė patriotė, bet visada gerbė Lietuvos istoriją, tradicijas, gimtąjį žodį. Ji perspėjo arba, tiksliau, patarė, pasakė, kad gimtasis žodis neturėtų tapti derybų objektu ir politikų įrankiu. Deja, atrodo, kad tapo, tik keičiami metodai. Nutarta Švietimo ir mokslo komiteto, manyčiau, rankomis visiškai kardinaliai imtis kitų veiksmų – buvusio pirmininko A. Antanaičio neišrinkti ne tik pirmininku, bet visai jo nerinkti į komisiją. Yra pasirinkta tokia metodika ir keista, kai taip elgiamasi su žmogumi, kuris nė karto nebuvo kritikuotas, jo ataskaitos visada yra įvertintos gerai, puikiai.

Praeitą savaitę diskusijoje tarsi išlindo viena priežastis. Paaiškėjo, kad kalti vos ne 35 ar 37 mln. eurų, kurie Europos Sąjungos yra skirti skaitmeninei erdvei sulietuvinti. Jau 11 mėnesių tos lėšos yra įšaldytos Ekonomikos ir inovacijų ministerijoje, nors Lietuvos kalbininkai, specialistai pasirengę vykdyti projektus ir tuos darbus atlikti. Keista, kai į komisiją neišrenkamas nė vienas šitos srities specialistas, nors kandidatų buvo, o A. Antanaitis, kuris irgi kaltinamas, kad nedirbo šitoje srityje, nepasidarbavo, rugsėjo mėnesį pristatė savo žingsnius, ateities programą, ką reikėtų daryti ir kaip tas lėšas panaudoti. Deja, 11 mėnesių tai nevyksta. Ar neatsitiks taip, kad tie 35 mln. eurų sugrįš į Europos Sąjungos biudžetą, išvyks iš Lietuvos? Duok Dieve, kad taip neatsitiktų.

Taigi, aš nesu prieš naujosios komisijos sudėtį, prieš naująją kandidatę pirmininkę, tačiau įžvelgiau daug tokių keistų dalykų, kurie mane ir pakvietė į šitą tribūną išsakyti savo abejones. Taigi ačiū, kad išgirdote.

PIRMININKAS. Dėkui. Diskusijoje paminėta A. Armonaitė nori pasisakyti.

A. ARMONAITĖ (*LF*). Dėkui. Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš gal nereaguosiu į tas citatas, nes ne visas girdėjau, bet, man atrodo, yra labai svarbu pasakyti dėl investicijų, kurias ponas iš tribūnos paminėjo, į kalbos išteklių dirbtiniam intelektui skaitmeninimą – 35 mln. eurų. Iš tikrųjų tai yra milžiniški fondo „Naujos kartos Europa“ pinigai, jų, kiek man yra žinoma, visi, kas dirba su kalba, labai labai laukia ir į juos nori pretenduoti.

Tačiau yra svarbus dalykas: į kalbą ir kalbos skaitmeninimą bei dirbtinio intelekto technologijas lietuvių kalbai jau yra investuoti milijonai. Mano, kaip ministrės, tikslas yra nemesti pinigų bet kur ir ten, kur tie milijonai jau buvo investuoti. Neištaškyti pinigų projektams, kurie yra apie šieno ravėjimą, o investuoti į tuos… Sekundę!

PIRMININKAS. Bet, gerbiamoji ministre, labai plačiai kalbate.

A. ARMONAITĖ (*LF*). Tuoj, vieną pasakau. Baigiu.

PIRMININKAS. Ne tą klausimą svarstome, ne jūsų investicijų.

A. ARMONAITĖ (*LF*). Atsiprašau, bet skleidžiama netiesa iš tribūnos ir Seimo komitetuose tik tai girdžiu. Noriu pasakyti, ne taip dažnai kalbu. Greitai pabaigiu. Šitos investicijos reikalingos mūsų technologinei pažangai ir ateičiai ir mes jas investuosime atsakingai.

PIRMININKAS. Būtų užtekę paskutinio sakinio.

Gerbiamas A. Žukauskas taip pat dėl vedimo tvarkos.

A. ŽUKAUSKAS (*LF*). Aš trumpai. Tik norėčiau pataisyti gerbiamą profesorių S. Tumėną, jis pasakė, kad komisijoje nėra informacinių technologijų specialistų. Komisijoje yra profesorė R. Kasperė, Kauno technologijos universiteto atstovė, būtent skaitmeninių kalbos dalykų specialistė.

PIRMININKAS. Ką gi, patikslinote. Ačiū.

Toliau diskusijoje R. Žemaitaitis turėtų pasisakyti. Prašau.

R. ŽEMAITAITIS (*LRF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Ar tikrai kalbėsime lietuviškai po 50 metų? Stoviu čia, tribūnoje, ir tikrai nemanau, kad esu tas asmuo, kuris galėtų kalbėti, arba kur mano gramatinė klaida yra taisyklinga, teisinga… Esu, matyt, tas žmogus, kuris dažniausiai savo kalboje vartoja ir barbarizmus, vartoja ir svetimus žodžius. Bet, ko gero, kiekvienas kalbėdamas savaip mes esame gyvi. Tačiau šiandieną, matant tą buldozerį, kurį stumia Švietimo ir mokslo komitetas kartu su Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, yra akivaizdu, kad mes įgyjame naują tendenciją.

Aš labai gerai prisimenu 2016–2020 metų kadenciją, kai čia, Seime, buvo formuojama nauja Valstybinė lietuvių kalbos komisija. Tuo metu mes, dirbdami opozicijoje kartu su dešiniaisiais, su liberalais ir kartu su A. Armonaite, ji buvo vienintelė savo partijos atstovė Seime, kritikavome tuomečio R. Karbauskio būtent politiką. Mes sakėme, kad komisija renkama neskaidriai, žmonės parenkami pagal kažkokią partinę arba nepartinę ideologiją, mes kalbėjome, kad apskritai turi keistis politika, kuri vyravo komitete ir vyravo Vyriausybėje. Bet kas atsitiko po kelerių metų? Ogi gerbiami tie patys, kurie kritikavo, šiandien buldozeriu sudaro komisiją. Tos pačios Laisvės partijos atstovas, jis deleguotas į komitetą, būtent pasiima tą patį, ką darė prieš tai buvusios kadencijos Seimo narė ir valdančioji dauguma.

Klausimas vienas, ar mes šiandien turime legitimiai išrinktą komisiją, ar mes šiandien galėjome palaukti, sustoti mėnesį, du ir tikrai laiku būtume suspėję, būtume padarę naujus nuostatus. Komitetas būtų turėjęs naują tvarką ir būtų išrinkęs tvarkingai teisingą komisiją. Bet ką mes dabar girdime? Tas įtiko, tas neįtiko, išrinko už brūkšnio, už brūkšnio neišrinko, tai už brūkšnio paslinkome vieną, tas atsisakė ir galų gale trečią kartą nauji rinkimai. Labai gerai pasakė – daugybiniai rinkimai. Čia yra naujas žodis, naujas darinys, kuris, ko gero, atsiras mūsų kalboje.

Daugybiniai rinkimai. Daugybiniai rinkimai yra labai populiarūs Rusijoje, Baltarusijoje, Kazachstane, Tadžikistane, Kirgizstane, Šiaurės Korėjoje. Panašu, kad būtent Švietimo ir mokslo komitetas ima labai gerą pavyzdį iš šitų šalių. Kodėl? Rinksime tol, kol išrinksime sau lojalų žmogų. Rinksime tol, kol išsirinksime mums tinkamą asmenį.

Gerbiamieji, tikrai nesu nė prieš vieną komisijos narį. Teko į juos visus pasižiūrėti, apie juos pasiskaityti: kiekvienas savo srities specialistas, kiekvienas savo srities žinovas. Bet pats principas, kaip mes išrinkome šitą komisiją. Negi jūs, valdančioji dauguma, norite, kad taip pat kalbėtume apie jus, kaip mes kalbėjome 2016 metais apie valstiečių valdančiąją daugumą? Kaip jie irgi tokiu pat principu sudarinėjo komisiją?!

Klausimas tada, koks yra mūsų tikslas ir kokį mes pavyzdį rodome savo ateities kartoms, kokį mes pavyzdį rodome profesūrai, mokslininkams, kurie dirba prie šio projekto? Įdomu yra tai, kad šiandien, kai kandidatė buvo mūsų frakcijoje, aš uždaviau keletą klausimų. Kaip ji vertina tris Konstitucinio Teismo nutarimus dėl raidžių? Sako: lyg ir laikysimės savo pozicijos, bet aš pasitarsiu su komisija. Taip išeina, Lietuvoje atsiranda grėsmė, kad Konstitucinio Teismo nutarimas gali būti peržiūrimas, kai tuo momentu Konstitucinis Teismas visą laiką laikė savo principu, kad nutarimų daugiau neperžiūrės, daugiau išaiškinimų neteiks. Buvo byla „R. Paksas prieš Lietuvą“, puikiai teisingumo ministrė žino šitą dalyką, kai buvo pažeistas proporcingumo principas ir būtų užtekę Konstitucinio Teismo nutarimo pakeitimo ir išaiškinimo, bet Seimas gavo keisti Konstituciją ir Seimas gavo imtis šitų dalykų. Išeina, kad jūsų noras ir jūsų buldozeris, programoje įrašytas, – sunaikinti valstybinę lietuvių kalbą, tampa kūnu ir kojomis, ir jūs tai planuojate įgyvendinti.

Dar įdomesnis dalykas, 2020 metų gegužės mėnesį Seimas priėmė kalbos tvarkymo ir priežiūros reformą. Labai aiškiai visos gairės yra tenai sudėliotos. Labai svarbūs punktai sudėti. Dvejus metus veikia nauja valdančioji dauguma, dveji metai naujai valdančiajai daugumai, nė vienas iš gairėse ir priežiūros reformos nustatytų principų net nėra, specialiai patikrinau, ministerijose aptartas ir net jokioje darbo grupėje nebuvo diskutuota. Dveji metai, o dabar sakyti, kad buvusi valdančioji dauguma ką nors blogai daro. Gerbiamieji, jūs jau dvejus metus esate valdančiojoje daugumoje. Užteks tą vieną laišką skaityti. Išsitraukime trečią laišką ir patys ką nors pradėkite daryti.

Kitas yra svarbus dalykas, čia teisininkams, Valstybinė lietuvių kalbos komisija yra labai svarbus dalykas mums, kaip teisininkams, teismuose, tai yra skiriant ekspertizę, paklausiant vieno ar kito išaiškinimo, kad būtų pateikiamas. Ir mes tokiu principu sudarome šiandien komisiją. Aš abejoju, ar šiandien Konstitucinis Teismas galėtų imti vertinti tokį Seimo nutarimo projektą, ar jis atitinka Konstituciją, tai yra daugiau vidinis mūsų reikalas, bet garbės jis tikrai mums nedaro. Ir keista, kad tai daro profesorius, keista, kad tai daro Švietimo ir mokslo komitetas, sau kėlęs labai aiškius ir sąžiningus principus. Deja, man labai gaila jūsų komiteto. (*Balsai salėje: „Gėda!“*)

PIRMININKAS. Vėl matau, kad dėl vedimo tvarkos nori gerbiama V. Targamadzė. Prašom. Tuoj įjungsiu.

V. TARGAMADZĖ (*DFVL*). Ačiū. Visų pirma, jeigu kalbame apie Švietimo ir mokslo komitetą, reikia pabrėžti, kad tai valdančiųjų septyniais balsais, opozicija nedalyvavo ir prašom visą laiką tą dalyką pabrėžti. Ačiū.

PIRMININKAS. Visi suprantame, kad valdantieji pirmiausia atsakingi už bet kokius sprendimus tiek Seime, tiek komitetuose. Komiteto pirmininkas A. Žukauskas. Prašom.

A. ŽUKAUSKAS (*LF*). Kadangi buvau paminėtas kaip profesorius, norėčiau pakviesti gerbiamą Seimo narį R. Žemaitaitį nestatyti dalykų nuo kojų ant galvos. Renkant komisijos narius, visų pirma buvo atsižvelgiama į jų kompetenciją, į jų mokslinius darbus. Ir aš pats balsavau (negaliu pasakyti dėl kitų, nes balsavimas buvo slaptas) už tuos kandidatus, kurie man, kaip mokslininkui, kėlė didžiausią pasitikėjimą. Mano jau asmeninis tikslas yra grąžinti šiai komisijai būtent ekspertines funkcijas ir baigti politikuoti šioje komisijoje. Aš labai laimingas, kad ir kandidatę į pirmininkus turime būtent mokslininkę, o ne politikuotoją.

PIRMININKAS. Kol kas nesvarstome kandidatų į pirmininkus. Tikrai mes čia per daug gaišiname laiką nebūtinomis replikomis. Tikiuosi, A. Veryga pasakys ką nors esminio dėl vedimo tvarkos.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Taip, pirmininke, tikrai dėl vedimo tvarkos. Aš noriu vis dėlto paprašyti neįsukti į diskusijų klubą per šoninius mikrofonus, nes čia kalbame apie motyvus, apie visokius turinio dalykus. Jeigu dėl vedimo tvarkos, tai taip ir laikykimės.

PIRMININKAS. Dėkui, pastaba teisinga. Nebūsiu toks liberalus, kaip iki šio momento. (*Balsai salėje*) Dabar dėl motyvų po svarstymo vienas – už, vienas – prieš. E. Pupinis – už.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiami kolegos, tikrai norėčiau paneigti gerbiamos profesorės pasakymą, kad balsavo tik septyni. Visą komisiją iš tikrųjų rinko visi 13. Net keturi iš komisijos narių gavo maksimalų balsų skaičių. Tai yra 13 komiteto narių balsavo. Po to, aišku, negali būti taip, kad renkant visus vienodai išrinktų. Tai savaime suprantama. Tie balsai išsidėliojo nuo 13 iki 0, neužtenka visiems balsų, kad būtų visiems po 13, nes buvo 32 kandidatai. Šiuo atveju dar galėčiau pasakyti, jeigu taip paėmus, čia kalba apie valdančiąją daugumą, ten tik septyni nariai. Iš tikrųjų aštuonis balsus ir daugiau gavo net dešimt komisijos narių, tai daugiau negu pusė. Savaime suprantama, turbūt negalime mes taip elgtis ir norėti, kad būtinai kiekvienas mūsų žmogus, kurį mes pažįstame arba galbūt kam nors simpatizuojame, būtinai pakliūtų į komisiją. Šiuo atveju tikrai komisija legitimi, apie tai reikia kalbėti. Nemanau, kad jeigu kam nors vienas žmogus labai patinka, tai dėl to turėtume ardyti šitą procedūrą. Tikrai siūlau balsuoti, nes komisija turi pradėti dirbti. Nėra čia tų problemų. Praeitą kartą irgi ne visi buvo patenkinti.

O dėl balsavimo tvarkos, dėl rinkimų, aišku, galima tobulinti tvarką, niekas netrukdo. Jei ateityje matysime, kad iš tikrųjų kyla kokių nors ginčų, gal ta rinkimų tvarka galėtų būti ir kita. Bet šiuo metu buvo taip, kaip šiuo metu reglamentuoja Statutas. Mūsų komitetas nusprendė ir taip balsavome. Bet balsavimas buvo lygiai toks pats, koks ir praeitą kadenciją. Iš tikrųjų nieko neįvyko, paprasčiausiai normalia tvarka išrinkta komisija. Siūlau pritarti.

PIRMININKAS. R. Žemaitaitis pasisako prieš.

R. ŽEMAITAITIS (*LRF*). Ačiū, Edmundai. Šiuo atveju tikrai gerbiu patį, nes pripažinai, kad komisija išrinkta, kaip ir aną kadenciją, kartu prieš tai pasakydamas keletą žodžių prieš, na taip, tvarkos nebuvo, tvarka bloga, mes išrinkome. Edmundai, jūs suprantate, ką jūs kalbate? Jūs viešai kaip valdančiųjų atstovas pripažįstate, kad tęsiate buvusios valdančiosios daugumos ydingą komisijos rinkimą, užuot būtumėte pakeitę tvarką ir šiandien nebūtų diskusijų. Edmundai, niekas nesiginčija dėl esančių komisijos narių. Visi sutinka, kad komisijos nariai yra kvalifikuoti, atitinka reikalavimus, viskas yra gerai. Ar jūs girdėjote, kad kas nors iš esančių čia, salėje, tribūnoje, kalbėtų apie pačius komisijos narius? Aš nieko negirdėjau. Aš net negirdėjau, kad kas nors viešojoje erdvėje pasakytų prieš apie nors vieną komisijos narį. Visi kalba apie procedūrą, kuri tęsiasi nuo praėjusios kadencijos. Mes kritikavome aną kadenciją, Edmundai, o jūs padarėte tą patį. Jūs lipate ant to paties grėblio. Ir jūs pats pasakėte savo kalboje, atsisukite įrašą. Aš tik kviečiu šiandien, kolegos, aišku, manau, kad tikrai valdantieji pritars, bet tegu būna šios mūsų diskusijos stenogramoje, išlieka ir istorijai. Kai vėl mes rinksime po keleto metų tą komisiją, kad jūs patvirtintumėte tvarką, būtų aišku, pagal ką ir kaip yra renkama. Jeigu vienas atsisako, iš karto ateina kitas, o ne

todėl, kad jums nepatiko tas kitas, tada jūs vėl naujus rinkimus padarėte. Aš jums dar kartą kartoju: daugybiniai rinkimai yra Rusijos, Baltarusijos ir Šiaurės Korėjos valstybių principas, tai yra renki tol, kol išrenki sau tinkamą asmenį. Gerbiamieji, pažiūrėkite, ką jūs padarėte! Ne dėl žmonių ginčijamės, o dėl procedūros šiandien yra ginčijamasi. Kviečiu tikrai balsuoti prieš.

PIRMININKAS. Tuoj ir patikrinsime, kas kaip balsuoja. Balsuosime, ar pritariame projektui po svarstymo.

Balsavo 104 Seimo nariai: už – 64, prieš – 7, susilaikė 33. Po svarstymo pritarta.

V. Juozapaitis. Tikiuosi, trumpa replika po balsavimo.

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Čia jau mano reikalas, gerbiamas pirmininke, kiek aš kalbėsiu. (*Šurmulys salėje*) Labai ačiū. Statutas numato tokią galimybę ir tikrai jūsų replika atėmė mano laiko dar šiek tiek, bet ačiū jums už parodytą dėmesį. Aš noriu atkreipti dėmesį tų parlamentinės istorijos žinovų, kurie čia vis pasisako patys sau prieštaraudami, kad tokia tvarka, kai buvo rinkta ši komisija, galiojo nuo 2002 metų, tai yra lygiai 20 metų. Tiesiog žinokite.

PIRMININKAS. Ačiū. Replika tikrai buvo trumpa. I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (*DPF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aš tik noriu akcentuoti, kad šis balsavimas prieš ar susilaikant buvo ne prieš tuos žmones, kai kurie jų tikrai yra mokslininkai, o prieš procedūras, prieš nesikalbėjimą, aroganciją ir visus šituos dalykus. Todėl tikimės, kad artimiausiu metu bus daugiau diskutuojama apie pačią kalbos politiką, o ne siekiama ją naikinti. Taip, kaip profesorius A. Žukauskas sakė vienoje laidoje.

PIRMININKAS. Dėkui. Dabar tęsiame procedūrą. Šio projekto priėmimas. Motyvai už, prieš. Tiesa, čia yra du straipsniai.

Dėl 1 straipsnio bendru sutarimu? Pritariame.

Dėl 2 straipsnio? Taip pat bendru sutarimu. Ir motyvai dėl viso.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Iš tikrųjų aš irgi trumpą repliką, nes ką tik kalbėjau. Tikrai, gerbiamas kolega Žemaitaiti, jūs visąlaik mėgstate painioti tiesą su melu, pagražinti, paskui kelti į feisbukus ir panašiai. Aš noriu pakartoti. Nuo 2002 metų ta tvarka galiojo ir visiems tiko, kažkodėl šį kartą ta tvarka jau pasidarė labai bloga. Savaime suprantama, jei jūs, Seimo narys, daug metų dirbantis, tai jūs taip pat turite siūlyti. Jūs ką, pirmą kartą šiame Seime? Tai ką jūs veikiate? Tik kritikuojate ir daugiau nieko neveikiate. Ačiū. Siūlau balsuoti už.

PIRMININKAS. P. Gražulis – prieš.

P. GRAŽULIS (*LRF*). Gerbiamieji Seimo nariai, ar jūs neprisimenate, kaip jūs kritikavote R. Karbauską? (*Balsai salėje*) Karbauskį. Ar jūs neprisimenate, kad jūs siūlėte keisti tvarką? (*Balsas salėje: „Patys siūlė!“*) Patys gi siūlėte keisti tvarką, o dabar dirbate pagal tą pačią tvarką, bet dirbate daug įžūliau, daug *nachališkiau*. Tikrai balsuojate tiek kartų, kad išsirinktumėte savus. Jeigu žmonės išsibraukė ir po to pakilo sąrašas aukščiau… Pažiūrėkite, kaip yra per savivaldos rinkimus, Seimo rinkimus. Jeigu koks daugiamandatininkas išsibraukė, ateina aukščiau išrinktas… po brūkšnio Seimo narys. Dabar, ką tik, prisiekė! Ką jūs čia darote – dvejopus standartus? Jūs tikrai kuriate Šiaurės Korėjos valstybę, Baltarusiją ir Rusiją. Renkate tol, kol išsirenkate savo. Tai kodėl nedarote tada iš naujo viso Seimo rinkimų, kai išsibraukia Seimo narys ir prisiekia kitas Seimo narys? Kas čia? Tai kodėl jūs nepatvirtinote tos komisijos, o iš naujo darėte rinkimus? Tegyvuoja liberalų bolševizmas!

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, kalbėdami atkreipkite dėmesį, kad mus stebi labai reiklūs žiūrovai, jaunimas, iš tribūnų. Toliau kalbės R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (*LRF*). Čia priėmimo stadija. Gerbiamas Edmundai, dar kartą sakau, tikrai įkelsiu šį kartą įrašą ir rasiu įrašą 2016 metų, nes mes buvome kartu su jumis opozicijoje: buvo konservatoriai, „Tvarka ir teisingumas“ ir Liberalų sąjūdis. Tuo metu, galiu pasakyti, nuo Liberalų sąjūdžio atskilo gerbiama Aušrinė ir buvo sudaryta komisija. Mes kritikavome kartu su jumis, jeigu jūs dar nepamiršote. Aš tikrai rasiu tą mūsų pasitarimą, kuriame kritikavome, kad komisija, tiksliau, rinkimų tvarka yra bloga, ji keistina ir yra sena. Ką gerbiamas V. Juozapaitis pasakė, teisingai, ji buvo sena ir mes tada kritikavome, kad ją reikia keisti. Jūs jos nepakeitę, pagal seną metodą šitą komisiją išrinkote.

Ar jūs galų gale išgirsite, apie ką yra diskutuojama? Ne apie žmones, o apie procedūrą, kai išrenkama. Ir jūs patys tą dalyką kritikavote. Iš tikrųjų labai keista. Bet aš tikrai sveikinu, kad sugebate kailį ir *skūrą* išversti. Už tai tikrai reikėtų jus pasveikinti.

PIRMININKAS. Ir paskutinis… Dabar D. Asanavičiūtė – už.

D. ASANAVIČIŪTĖ (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Jeigu jau kalbame apie lietuvių kalbą, tai ne klausim**ų**, o kl**a**usimų, ne kom**i**tetas, o komit**e**tas. Pradėkime patys vartoti lietuvių kalbą taisyklingai. Labai gaila, kad visa lietuvių kalba *susivedė* į vieną asmenį ir vykusias procedūras. Girdėti labai daug kalbų, bet labai labai mažai faktų.

Jeigu pradėsime lyginti rinkimų procedūrą, kur mes balsavome slaptu balsavimu už asmenis, tai lyginkime ne su daugiamandate sistema, o su vienmandate. Jei išėjo iš Seimo asmuo, kuris buvo išrinktas vienmandatėje, vietoj jo renkamas kitas asmuo, nesislenka pagal jokį sąrašą, nes to sąrašo kaip ir nebeliko pasibaigus rinkimams.

Jeigu dabar kalbėtume taip pat faktais, kaip vyko šie rinkimai Švietimo ir mokslo komitete, tai buvo šeši asmenys, gavę šešis balsus, už brūkšnio. Rinkimai buvo 12 dieną. 24 dieną mes gauname septynis atsistatydinimo ir nekandidatavimo viena forma pareiškimus, datuotus 18 diena, to paties išrinkto vieno asmens, ir 14 dienos yra vieno iš tų po brūkšnio likusių asmenų raštas, kad jis atsisako kandidatuoti į atsilaisvinusią vietą, kuri atsilaisvino tik 18 dieną. Liko iš asmenų, gavusių šešis balsus, tik vienas dabartinis pirmininkas. Tuomet buvo kalbama apie tai, kad reikia paslinkti vieną už brūkšnio.

Tai tiesiog noriu parodyti faktus, kam tai buvo naudinga ir kaip vyko visa procedūra, ne iš valdančiųjų, ne iš tų, kurie balsavo. Todėl buvo prašoma atsilaisvinusias vietas papildyti kandidatais iš visų institucijų ir iš papildytų sąrašų mes rinkome vieną asmenį.

Beje, Etikos ir procedūrų komisija bendru sutarimu nusprendė, kad Švietimo ir mokslo komitetas, sudarydamas Valstybinę lietuvių kalbos komisiją, Seimo statuto nuostatų nepažeidė ir savo įgaliojimų neviršijo. Taip pat duota rekomendacija nustatyti reglamentą. To gali imtis bet kurios kadencijos komitetas. Tą galėjo padaryti ir praeitos kadencijos komitetas po rinkimų. Deja, to nepadarė. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKAS. D. Kepenis pasisakys prieš.

D. KEPENIS (*LVŽSF*). Dėkoju. Galbūt mes tikrai per daug šnekame apie personalijas, bet visiškai negirdėti nieko apie esmę – apie lietuvių kalbą. Mes visi tikimės, kad Lietuvių kalbos komisija yra tie karžygiai, kurie gina mūsų kalbą nuo svetimybių, nuo svetimų raidžių. Bet kur jie buvo tuo metu, kai mes pažeidėme Konstituciją ir leidome darkyti lietuvių kalbą? Jie tylėjo.

Kitu atveju mes dažnai girdime apie pykčio kalbą, o lietuvių kalba yra labai įvairi ir labai iškalbinga, bet politikai bando panaudoti savo labui vienas kitą paskui tampydami po teismus, kad, matai, jis piktai kalbėjo.

Trečias dalykas. Man dabar ypač keista buvo, kai aš paklausiau, kaip jūs, kalbininkai, ramiai žiūrite, kai sąvoka „gydymas“ yra pakeista į „sveikatinimas“? Pasirodo, kad tuo pagrindu buvo galima skirti 3,5 mlrd., o vaikų sveikatai, kūno kultūrai net 20 mln. negalėjome surinkti, nes jie leido politikams, matai, nuspręsti. Tame Sveikatos sistemos įstatyme sveikatinimui yra skirta 250 kartų, gydymui tik du žodžiai tėra. Aš noriu pasakyti, kad jeigu mes norime spręsti dėl lietuvių kalbos, tai spręskime. O dabar Lietuvių kalbos komisijos žmonės tampa politikų vergais, įkaitais, jie leidžia mums naikinti mūsų tautos ir prigimtį, ir sveikatą, ir ką tiktai nori, nes tapo politikų įkaitais. Tai yra blogiausia. O kas ten bus, ar vienas, ar kitas, čia nėra svarbiausia. Ačiū.

PIRMININKAS. D. Šakalienė dar už.

D. ŠAKALIENĖ (*LSDPF*). Kaip Etikos ir procedūrų komisijos narė noriu patvirtinti, mes bendru sutarimu, vadinasi, vieningai priėmėme sprendimą, kad Švietimo ir mokslo komitetas, sudarydamas Valstybinę lietuvių kalbos komisiją, Seimo statuto nuostatų nepažeidė ir savo įgaliojimų neviršijo. Tai viena.

Antra. Lietuvių kalba yra gyva ir ji taip pat turi atliepti laikmetį. Jos įkalinimas dogmų narve tikrai niekam nieko gero neatneša.

Trečias dalykas. Kai Valstybinė lietuvių kalbos komisija tampa memų heroje ir keiksmažodžiu, tai taip pat mūsų kalbai nieko gero neatneša. Tikrai manau, kad pokytis yra reikalingas.

PIRMININKAS. Dar dėl vedimo tvarkos R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (*LRF*). Dėl vedimo tvarkos. Vis dėlto gerai, kad turiu protokolus, stenogramas. Gerbiamas Pupini, 2017 m. lapkričio 21 d. (*Balsas salėje*) Taip, dėl vedimo. Čia yra dėl teisingumo.

PIRMININKAS. Ne dėl vedimo tvarkos. Jūs kalbate apie komiteto posėdžius.

R. ŽEMAITAITIS (*LRF*). Ne, čia yra dėl vedimo tvarkos.

PIRMININKAS. Mes jų nenagrinėjame.

R. ŽEMAITAITIS (*LRF*). Kadangi buvo pasakyta netaisyklinga informacija, aš galiu pasakyti, kad balsavo 58 Seimo nariai: 25 – prieš, 4 susilaikė. Visa tuometinė mūsų opozicija nedalyvavo. Cituoju jūsų partijos pirmininko Gabrielio Landsbergio ir tuometinio… M. Adomėno, dabartinio viceministro, pasakymus, kad „komisija yra neteisėtai išrinkta, todėl mes protestuojame prieš tokios komisijos sudėtį“. Geros dienos jums šiandieną.

PIRMININKAS. Buvo toks faktas, viskas gerai, priminėte. Buvo neteisėta komisija, bet ji dirbo.

Gerai. Dabar spręsime dėl šios komisijos. Balsuojame dėl nutarimo projekto, po to galėsite replikuoti po balsavimo. Balsuojame, ar priimame Seimo nutarimą „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos sudarymo“ (projektas Nr. XIVP-2261(2).

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 114: už – 67, prieš – 9, susilaikė 38. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

Replika po balsavimo – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (*LRF*). Siūlau tikrai krikščionims demokratams atsiprašyti, nes pacitavo Gabrielį Landsbergį, kuris kritikavo visą šią sistemą, ir net išėjo iš salės balsuodami. Jie dirba pagal šį metodą. Ateikite čia, prie tribūnos, ne tik atsiprašykite, bet ir atsiklaupkite. (*Juokas salėje*)

PIRMININKAS. Premjerė taip pat nori repliką pasakyti.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Kadangi kalbame apie Valstybinę kalbos komisiją, tai noriu atkreipti kolegų dėmesį – Gabrielius, Gabrieliaus… (*Balsai, plojimai salėje*)

PIRMININKAS. Gerai. Pagilinome lietuvių kalbos žinias. Bet dirbame toliau.

12.08 val.

Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos pirmininko atleidimo“ projektas Nr. XIVP-2259(2) (*svarstymas ir priėmimas*)

Dabar darbotvarkės 1-11 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos pirmininko atleidimo“ projektas Nr. XIVP-2259(2). Iš pradžių svarstymas, po to bus ir priėmimas. Vėl kviečiu į tribūną komiteto pirmininką A. Žukauską.

A. ŽUKAUSKAS (*LF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, komitetas vakar svarstė nutarimo projektą. Kadangi nebuvo jokių pastabų iš nieko, tai vėlgi pritarė visų dalyvavusių balsais.

PIRMININKAS. Nemanau, kad kas nors jus girdi. Yra galimybė pakelti tribūną, čia, dešinėje pusėje, yra… (*Balsai salėje*) Arba pasilenkęs prie mikrofono iš arti kalbėkite.

A. ŽUKAUSKAS (*LF*). Atsiprašau už balsą, nes jau prašnekėjau aš tą savo balsą dėl komisijos. (*Šurmulys salėje*) Dar kartą sakau, kad vakar komitetas svarstė nutarimo projektą. Kadangi nebuvo jokių pastabų ir pasiūlymų, buvo visų dalyvavusių balsavime septynių komiteto narių balsais pritarta šitam projektui.

PIRMININKAS. Štai dabar visai kas kita. S. Tumėnas pageidauja dalyvauti diskusijoje.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, čia ne vienas kritikavo R. Žemaitaitį. Aš jam norėčiau pasakyti komplimentą, nes pastaraisiais metais jis vartoja vis mažiau svetimybių. Jam tik viena pastabėlė. Remigijau ir visi mieli kolegos, žodį ne naudojame, o vartojame. Naudojame daiktą, o žodį vartojame. Komplimentas premjerei – taip, Gabrielius, Gabrieliaus. Tačiau Audrys Antanaitis, tai Audrio Antanaičio, jeigu būtų Audrius, būtų Audriaus. Tokios pastabėlės, o dabar apie… (*Plojimai, šurmulys salėje*)

Kadangi minimas A. Antanaitis, tai kalbėsiu apie jį. Šios komisijos pirmininko A. Antanaičio atleidimas, man regis, atsako, ko gi niekas nenori eiti į valstybės tarnybą dirbti, tarnauti, nes bet kada gali būti politinių jėgų auka, nežino, ar dirbs tik vieną kadenciją, ar dvi kadencijas. Mes neseniai čia daug diskutavome apie Vidaus reikalų ministerijos vieną pareigūną, abipusiu sutarimu buvo atleistas, tačiau vis tiek išlindo visokių problemų. A. Antanaitis baigė pirmąją kadenciją ir truputį man yra keista, kai žmogus nė karto nekritikuotas, tik girtas, ataskaitos vertintos puikiai, neturi galimybės ne tik dirbti pirmininku, bet net neišrenkamas į komisiją.

Tai kokio gi reikia žmogaus? Aš dabar žiūriu į kandidatę V. Meiliūnaitę. Dievuliau, kaip A. Antanaitis pakėlė kartelę, ir pamatai, kiek jis nuveikė per visą kadenciją ir anksčiau. Vieną kitą jo darbą noriu paminėti. 2003 metais A. Antanaitis apdovanotas Lietuvos pramonininkų konfederacijos premija, vėliau Lietuvos Respublikos Prezidento ordino medaliu, 2004 metais Tautinių mažumų ir išeivijos departamento garbės žymeniu už darbus išeivijai, lituanistiniam švietimui, 2006 metais Amerikos lietuvių „Teisingumo čempiono“ apdovanojimas, 2016 metais jam įteiktas G. Petkevičaitės-Bitės atminimo medalis „Tarnaukite Lietuvai“. Taip, šis humanistas, humanitaras tarnavo Lietuvai.

Sėkmės, Audry, tolesniuose darbuose. Naujai vadovei, ji, aš manau, šiandien bus patvirtinta, kalbininkei, Pietų panevėžiškei, daktarei V. Meiliūnaitei norėčiau palinkėti, kad ji išstudijuotų 1999 metų, 2009 metų, 2014 metų Konstitucinio Teismo sprendimus, kur yra aiškinama apie požiūrį į Lietuvos Konstitucijos 14 straipsnį, į asmenvardžių rašybą ir panašiai, kad ji tai prisimintų, kai dabar Konstituciniame Teisme jau jai reikės ginti lietuviško žodžio ir lietuvybės pozicijas. Sėkmės būsimai naujai vadovei ir visai komisijai. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Šia gražia gaida baigėme diskusijas. Dėl motyvų niekas nėra užsirašęs. Po svarstymo balsuosime, ar pritariame nutarimo „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos pirmininko atleidimo“ projektui.

Balsavo 107 Seimo nariai: už – 68, prieš – 14, susilaikė 25. Po svarstymo nutarimo projektui yra pritarta.

Replika po balsavimo – V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Dėkoju, pirmininke. Aš tik norėjau paklausti daktaro S. Tumėno. Jis, kalbėdamas apie A. Antanaitį, sakė, kad jis buvo girtas. Gal jis buvo giriamas, o ne girtas?

PIRMININKAS. Man atrodo, visi supratome, ką norėjo pasakyti.

Dar replika – gerbiamas V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Atsakymas. Pagirkime A. Antanaitį, nes jis dar negirtas.

PIRMININKAS. Matau, kad šie nutarimo projektai dėl Kalbos komisijos kažkokį ypatingą sužadinimą suteikia kai kuriems Seimo nariams. Bandysime juos kaip nors baigti.

Dabar šio nutarimo projekto priėmimo stadija. Gali būti motyvų už ir prieš. Pasisakančių nėra. Iš karto balsuosime, kadangi vienas straipsnis, dėl priėmimo, ar priimti Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos pirmininko atleidimo“ projektą.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 107 Seimo nariai: už – 65, prieš – 12, susilaikė 30. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

12.17 val.

Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos pirmininko paskyrimo“ projektas Nr. XIVP-2260(3) (*svarstymas ir priėmimas*)

Ir trečiasis šios grupės nutarimo projektas – Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos pirmininko paskyrimo“ projektas Nr. XIVP-2260(3). Svarstymas.

Kviečiu į tribūną komiteto pirmininką A. Žukauską.

A. ŽUKAUSKAS (*LF*). Gerbiamas Seime, jau aš ant vienos kojos atsistosiu, dar kartą pakartosiu, kad vakar komitetas svarstė šitą klausimą. Siūlymų ir pastabų nebuvo. Buvo visų dalyvaujančių balsavime septynių komiteto narių balsais pritarta šitam projektui.

PIRMININKAS. Dėkui. Pretendentė turėtų galimybę pasisakyti, bet, kiek esu informuotas, nepageidauja.

Dabar mes iš karto nuo svarstymo pereiname prie priėmimo. Bus slaptas balsavimas. Kadangi matau, kad dėl motyvų niekas neužsirašė, informuoju, kad parengtas slapto balsavimo biuletenis. Jis tradicinės formos, trys langeliai: už, prieš, susilaikė, nereikalingi išbraukiami. Tas, kuris išreiškia valią, paliekamas. Galime bendru sutarimu patvirtinti biuletenį.

Primenu, kokia dabar yra balsų skaičiavimo grupė. Tai K. Adomaitis, R. Budbergytė, V. Giraitytė-Juškevičienė, A. Lydeka, B. Pietkiewicz, J. Sejonienė, Z. Streikus, J. Varžgalys. Slapto balsavimo pertrauka nuo 13 valandos. Žinoma, čia gali būti kelių minučių skirtumas, priklausomai nuo to, kaip mes baigsime rytinį posėdį. Dabar šiuo klausimu viskas.

12.18 val.

Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 8^2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1118(2) (*priėmimas*)

Kadangi dar turime 1 minutę pagal darbotvarkę, tai Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Priėmimas. Du straipsniai. 1 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritariame. 2 straipsnis. Galime pritarti? Pritariame. Būtų puiku, jeigu galėtume iš karto balsuoti, bet kadangi yra pasisakančių ir prieš, tai taip neišeis. Pirmiausia L. Nagienė kalba už.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Atsiprašau. Pirmiausia tikrai noriu, kad palaikytume šį projektą, nes šiandien, man atrodo, visa žiniasklaida mirga, kaip sako, koks geras įstatymas. Galų gale mes einame į žaliąją ekonomiką, į švarą, tvarkomės patys. Tikiuosi, kad tikrai kiekvienas iš mūsų turėsime savo kuprinėje, savo *tašėje* maišelį, į kurį dėsime savo produktus, ir nereikės imti vienkartinių maišelių, šiukšlinti gamtą, nes žinome, kad vis dėlto kiekviena atlieka yra mūsų tarša, tarša gamtai. Tikrai kviečiu palaikyti ir ačiū tam teikėjui, kuris pateikė šį projektą.

PIRMININKAS. Prieš pasisako M. Puidokas.

M. PUIDOKAS. Gerbiami kolegos, šio įstatymo pakeitimo projektu būtų įteisintas draudimas dalyti lengvuosius ir labai lengvus plastikinius pirkinių maišelius prekių ir produktų pardavimo vietose. Pakuočių pardavėjams ir platintojams būtų tai draudžiama, išskyrus labai lengvus plastikinius pirkinių maišelius, į kuriuos pakuojama šviežia mėsa, jos produktai ir šviežios žuvys.

Gerai, suprantu įstatymo teikėjų norą sumažinti plastiko taršą, tačiau priemonės, kuriomis to siekiama, atrodo abejotinai, o klausimų yra daugiau nei atsakymų. Plonasis plastikinis maišelis pats savaime nėra blogis. Blogis yra, aišku, jų perteklinis naudojimas, bet svarbiausia netinkamas surinkimas. Ar šiuo projektu sprendžiame šias problemas? Labai abejotina. O kad šio įstatymo įgyvendinimas sukels daug problemų ir pareikalaus administracinių išteklių, neabejoju. Jau dabar rinkėjai klausinėja, koks maišelis vadinsis plonuoju, kaip pirkėjas galės įrodyti, kad atsinešė savo plonąjį maišelį ar sutaupė nuo praeito pirkimo, ar kitoje parduotuvėje nusipirko pakuotę ženkliai pigesnių tokių pačių maišelių, kurie naudojami prekybos centre? Kaip įrodyti, kad tai atsineštinis plonasis maišelis? Ar galės pardavėjas, reikalui esant, žuvį įdėti į dvigubą maišelį, ar antras bus apmokestintas? Kokia maišelio kaina ir kaip bus nustatyta, ir taip toliau, ir panašiai? Kaip matome, klausimų tikrai yra daug ir neaišku, kokiu būdu įvertinsime šios priemonės efektyvumą ir kokie bus jos kaštai.

Tikrai esame civilizacijos įkaitai ir iš principo gera medžiaga tampa žmonijos susinaikinimo įrankiu. Ir matome vandenynuose plaukiojant tikrai didžiulį kiekį plastiko, kuris teršia ir aplinką, ir žuvų organizmus. Bet, sutikite, maišeliai yra tik maža kruopelytė šioje visoje plastiko masėje, turime begalę plastiko pakuočių, kurios nėra niekaip kryptingai ir sistemingai keičiamos ir sprendžiamos. Dėl to susilaikysiu, nes reikalingas…

PIRMININKAS. Laikas!

M. PUIDOKAS. …sisteminis šių problemų sprendimas.

PIRMININKAS. K. Adomaitis – už.

K. ADOMAITIS (*LF*). Gerbiamieji Seimo nariai, visų pirma noriu pabrėžti, kad šiuo projektu mes nieko neketiname uždrausti. Nepaisant to, kad tai vis bandoma pateikti tokia forma kai kur

viešojoje erdvėje. Plastikas iš tiesų, kaip ir sakė kolega, kalbėjęs prieš tai, yra kartais nepamainomas ir niekas jo šiuo sprendimu irgi neuždraus.

Antras dalykas, bandoma sakyti, kad čia lyg apmokestinsime maišelius. Mes jų neapmokestinsime, mes tiesiog pareikalausime, kad už maišelius būtų nustatyta kaina tam, kad jie nebegalėtų būti subsidijuojami ir dalinami už dyką. Mano nuomone, tai yra labai geras būdas vis dėlto kontroliuoti tą perteklinį naudojimą, nes vėlgi kainos nustatymas leidžia mums įvertinti tikruosius maišelių naudojimo kaštus.

Ir trečias dalykas. Neseniai, gal tai sutapimas, bet prieš keletą dienų Eurostatas paskelbė statistiką, kiek vis dėlto mes maišelių sunaudojame Lietuvoje. Mes pirmaujame Europos Sąjungoje pagal itin lengvų plonųjų maišelių sunaudojimą. Man atrodo, šis sprendimas yra laiku, mes turime nuo tų 250 maišelių per metus keliauti žemyn, atsisakyti perteklinio jų naudojimo. Ačiū.

PIRMININKAS. A. Nekrošius – prieš.

A. NEKROŠIUS (*LVŽSF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Tikrai negaliu pritarti šiam siūlymui, nes, kaip gerbiamas Kasparas minėjo, Eurostatas paskelbė, kad Lietuvoje daug sunaudojama tų maišelių, bet kartu nepaskelbė, kiek tų maišelių mes perdirbame, kiek mes jų sudeginame deginimo įrenginiuose ir iš to pagaminame energiją miestams šildyti ir taip toliau. Mano nuomone, tai nedarys jokios įtakos mūsų šalies ekologinei situacijai, nes įprastai mes plastiką tikrai gerai surenkame, perdirbame, turime rūšiavimo konteinerius, įprastai sutvarkome. Mano nuomone, tai yra tiesiog pasipinigavimas, nes paprastų žmonių įpročius gana sunku pakeisti, juo labiau kad parduotuvėje parduodami įvairūs birūs produktai, juos įprastai sveriame ir pilame į vienkartinius maišelius. Žmonės tiesiog už tai antrą kartą susimokės, nes dažniausiai to maišelio kaina būna jau įskaičiuota į parduotuvės sąnaudas. Toks papildomas apmokestinimas neturės jokios įtakos šalies ekologinei situacijai, tiesiog žmonės už tai daugiau sumokės, ir tiek žinių. Negaliu palaikyti šio projekto.

PIRMININKAS. A. Gedvilienė – už.

A. GEDVILIENĖ (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, gerbiamas kolega M. Puidokas iškėlė daug klausimų dėl įgyvendinimo, tačiau tų klausimų aš niekada negirdėjau iš prekybos atstovų. Niekam nekyla klausimas, kad anksčiau ar vėliau tokį sprendimą mes turėsime priimti. Visų pirma, kaip ir sakė Kasparas, tai yra įstatymo projektas, tai yra pataisa, orientuota į siekį keisti gyventojų įprotį perkant sau produktų. Dabar labai dažnai gyventojas, pirkdamas bananų, pirkdamas jau supakuotų agurkų, juos dar kartą įsideda į plastiko maišelį. Tai atsispindi ir statistikoje – mes esame pirmaujanti šalis Europoje pagal vienam asmeniui tenkantį maišelių kiekį. Kiekvienas iš mūsų jų sunaudojame apie 300 per metus. Na, ir palyginkime su kitomis šalimis, pavyzdžiui, Danijoje ir Vokietijoje tokių maišelių asmenys sunaudoja 40 per metus, Estijoje – 150, Lenkijoje – tik 19. Taigi turime kur pasitempti.

Dar vienas dalykas, ką įgyvendina mūsų kaimynės Estijos vienas iš prekybos centrų, įvedęs mokestį už maišelius. Buvo pastebėta, kad maišelių pirkimas sumažėjo net 70 %. Tai tikrai būtų siekiamybė ir Lietuvoje.

Taip pat norėčiau atkreipti kito kolegos, jis rūpinasi rūšiavimo ir kitais klausimais, dėmesį. Taip, vienu įstatymu, viena pataisa mes problemos neišspręsime. Dar kartą noriu pakartoti, kad tai yra projektas, orientuotas į gyventojų pirkimo elgsenos pakeitimą. Ir aš tikrai esu įsitikinusi, kad jis bus veiksmingas. Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. K. Mažeika – prieš.

K. MAŽEIKA (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Tikrai nesu prieš tvarkingesnę aplinką, bet esu prieš tokius populistinius projektus, dabar čia pateiktus. Seimas tikrai daug valandų, daug brangaus laiko sugaišo, o dabar pats projekto iniciatorius, taip pat komiteto pirmininkė bando pasakyti, nors čia ir nieko nelemia, bet pabandykime pasakyti, kad agurkus dėtų į vieną maišelį, o ne į du.

Kolegos, mano kabinete yra paskutinis pirkinių maišelis iš „Lidl“ prekybos centro. Jie man jį padovanojo, nes perėjo prie atsinaujinančių, popierinių ir visa kita. Viskas labai puiku. Bet per paskutines kelias savaites nuėjus į tą patį mano minėtą prekybos centrą ir norint nusipirkti bandelių, vietoj seniau buvusių popierinių maišelių dabar padėti rulonai tų pačių plastikinių maiše-

lių. Na, žmonės į parduotuvę ateina arba su savo maišeliu, o jeigu dažniausiai ne, tai jie vis tiek nedės į kišenes tų bandelių, spurgų ir visų kitų parduotuvėje esančių pirkinių iš to paties pasirinkimo skyriaus.

Kolegos, galbūt reikia paskatinti tuos pačius prekybininkus, kad jie irgi jaustų atsakomybę, o ne bandyti gąsdinti žmones, kad jie darytų vienaip ar kitaip. Žmogus, galbūt parsinešęs tą bananą maišelyje, tą maišelį naudoja, na, šuns ekskrementams po to surinkti, jo neišmeta tiesiog šiaip sau. Šunų ekskrementams rinkti kokių nors atskirų maišelių nėra nei parkuose, nei kitur, nors buvo lyg ir žadėta, ir komitete ne kartą diskutuota. Iš tiesų tai yra užburtas ratas. Mes bandome iš to pyrago išimti vieną kitą raziną ir parodyti, koks čia įvyko stebuklas. Tačiau jokio stebuklo neįvyko.

Kolegos, yra Europos Sąjungos direktyvos dėl pakuočių dydžių, dėl tų pačių plastikų naudojimo. Tiesiog imkime, perkelkime, įgyvendinkime, eikime nuosekliai ir nebandykime čia parodyti kažkokio stebuklo. Tiesiog tai bus neveikiantis įstatymas ir, manau, tai yra tiesiog bereikalingas laiko gaišimas.

PIRMININKAS. Informuoju, kad pratęsiu balsavimo intervalą iki 12 val. 40 min. ir mėginsime šiame posėdyje pabaigti šį trijų projektų paketą, o klausimai nuo 1-14 iki 1-17 – čia yra Administracinių nusižengimų kodekso pataisos, kelsis į vakarinį posėdį ir galės būti pačioje vakarinio posėdžio pradžioje.

Dabar tęsiame pasisakymus, jų, gaila, čia netrūksta. E. Gentvilas – už.

E. GENTVILAS (*LSF*). Tęsdamas kolegos K. Mažeikos mintis norėčiau pasakyti – nelaikykime žmonių kvailais. Žmonės nesupainiojo bandelės ir šunų ekskrementų eiliškumo, nesupainiojo, kas po ko, kas pirmiau, kad nebūtų atvirkščiai. Nelaikykime žmonių kvailais. Žmonės irgi galvoja apie savo kišenę ir truputį per mažai kol kas galvoja apie aplinką. Kiekviena priemonė, kuri veda link žmonių sąmoningumo, kad neterštų aplinkos, yra mažas žingsnelis.

Aš sutinku ir su M. Puidoku, ir su ponu K. Mažeika, kad, taip, čia nėra esminė problema. Bet pasižiūrėkime, kaip žmonės neatsakingai elgiasi su plastiku parduotuvėje. Aš stoviu, prieš mane stovi moteriškė, ji susidėjo produktus, kur reikia, ir dar 30 ar 40 maišelių prisiplėšė. Kam ji ten naudos? Į namus nešis – nežinau, bet taip ir žiūri. Tai yra plastikas, kuris atsiduria aplinkoje. Man teko kelerius metų gyventi Belgijoje prieš 15, prieš 18 metų, aš mačiau, kad jau tada belgų visuomenė labai mažai naudojo plastiko. Sąmoningai atsinešdavo savo maišelius ir galvodavo ne apie piniginę, o galvodavo apie aplinką. Jeigu šitas projektas padeda žmonėms tam tikro ekologinio, aplinkosauginio sąmoningumo pasiekti, tai yra puikus projektas. Balsuokime už.

PIRMININKAS. Paskutinis pasisakymas. Tai pasisakymas prieš – kalba A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*DPF*). Aš nesu toks kategoriškai nusiteikęs prieš, žvelgiant į besaikį maišelių vartojimą, tačiau ar tai pakeis gyventojų įpročius, ar tai bus reikšmingas žingsnis ekologijos link? Aš manau, kad dabartinė valdžia turi svarbesnių dalykų. Man labiau neramu dėl mazuto deginimo Vilniuje ir tos taršos, smogo, kuris bus paspaudus šaltukui. Čia didesnė problema yra, kad iki šiol nėra sertifikuotas kietasis atgautasis kuras, kurį gamina mechaninio biologinio apdorojimo įmonės, jas ketinama uždaryti, o visa, kas dega, sudeginti atliekų deginimo įmonėse. Čia yra didžiulė problema – ne pati atlieka, o jos sutvarkymas. Mes tiesiog atitolome nuo žiedinės ekonomikos tikslų ir tiesiog bandome žaisti kažkokius populistinius žaidimus. Tai yra nesąžininga.

Aišku, atgarsis bus didžiulis, tai kiekvienas gyventojas pamatys ir susidurs, kai reikės kaip sovietmečiu silkę vynioti į laikraštį ar panašiai, nes alternatyvos nėra parengtos. Jeigu būtų tam prekybos centrai pasirengę, taip, tai būtų vienareikšmiškai teigiamas žingsnis, bet kadangi neparengta, tai, aš manau, yra populistinis žingsnis, kuris realios naudos tikrai neduos. Imkimės rimtų reikalų. Iš esmės Lietuvoje, nedidelėje valstybėje, kur nėra didelės gamybos, su atliekomis mes, kaip matote, nesusitvarkome, biokuro nenaudojame – deginame mazutą arba dujas.

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti. Balsuojame, ar priimame Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo 8^2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 106: už – 89, prieš – 4, susilaikė 13. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

12.35 val.

Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 108[1] straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1119(2) (*priėmimas*)

Lydimasis – Aplinkos apsaugos įstatymo 108[1] straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1119(2). Du straipsniai. Priimame juos bendru sutarimu. Dėl viso įstatymo nėra norinčių kalbėti. Balsuojame, ar priimame šį įstatymą.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 101: už – 85, prieš – 1, susilaikė 15. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

12.36 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 248 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1120(2) (*priėmimas*)

Paskutinis šio paketo įstatymo projektas – Administracinių nusižengimų kodekso 248 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1120(2). Vėl čia du straipsniai. Pritariame jiems iš karto bendru sutarimu. Dėl viso projekto niekas nepageidauja pasisakyti. Balsuojame, ar priimame šį įstatymo projektą.

Iš karto pasakau: kadangi vėluojame, replikuoti, pasinaudojęs posėdžio pirmininko teise, nebeduosiu.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 103: už – 90, prieš – 1, susilaikė 12. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

Tikrai, kolegos, vėluojame. Po to yra slaptas balsavimas. Dabar Seimo narių pareiškimai. V. Pranckietis yra užsirašęs vienintelis Seimo narys. Po to bus Vyriausybės valanda. Aš kviečiu ministrus ir premjerę užimti vietas, kol skaitomas pareiškimas.

12.37 val.

Seimo narių pareiškimai

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Gerbiami kolegos, mano pareiškimas vadinsis „Šmeižikė“. Negaliu patikėti žiniasklaidos užduodamu klausimu antradienį po Seimo posėdžio. Pasak žiniasklaidos atstovės, opozicijos atstovai teigia, kad (cituoju): „Šiandien V. Pranckietis yra pernelyg aktyvus, tikėtina, kad yra neblaivus, nes Seimo valgykloje jau parduodamas alkoholis.“ Turėjau aiškintis prieš televizijos kamerą, ar blaivus, ar neblaivus. Nesiruošiu teisintis, nes nesu kaltas. Tegul teisinasi kalti.

Kadangi buvau šmeižiamas juodai, noriu kreiptis į juodąją šmeižikę: tapkite baltąja, kaltinkite ir viešinkite savo juodosios fantazijos vaisius, kad nebūtų apjuodinama visa opozicija. Ačiū. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Vyriausybės valanda, tiksliau, Vyriausybės pusvalandis. Klausia tik opozicijos ir mažumos atstovai. Pirmas klausia A. Nekrošius.

12.38 val.

Vyriausybės valanda

A. NEKROŠIUS (*LVŽSF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Mano klausimas gerbiamai premjerei. Perskaitysiu iš lapelio, nes noriu pacituoti: „Moralinius ir etinius kriterijus savo veiklai kelsime tolygiai teisiniams, suprasdami, kad politinės atsakomybės prisiėmimui pakanka ir moralinių priežasčių. Jei visuomenei kyla didelių abejonių dėl vieno ar kito politiko veiklos, tai atsakomybę

politikas turi prisiimti anksčiau, nei kokia institucija pasakys, kad jis buvo kaltas, net jei jis buvo nekaltas."

Mano klausimas, ar visuomenei kilo didelių abejonių dėl energetikos ministro ir vieno viceministro akcijų turėjimo?

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Ačiū už klausimą. Matote, visą laiką yra tokia problema, kad yra žmonių, kurie mėgsta kalbėti tautos vardu, mėgsta kalbėti ir visuomenės vardu ir gali nuspręsti už visą visuomenę. Aš negaliu atsakyti į šį jūsų klausimą. Bet aš galiu atsakyti vis dėlto į klausimą, kuris yra susijęs su ta situacija, aprašyta žiniasklaidoje. Tiesiog pakartosiu tą patį, ką ir sakiau. Viena vertus, jeigu ministras nedalyvauja savo versle, kaip ir teigia, arba, tiksliau sakant, tame versle, kuriame turi nuosavybės, ką yra ne kartą ir teigęs, tai turbūt labai paprasta yra įsivaizduoti tokią situaciją, kad ministras nežino, į ką investuoja laikinai laisvas lėšas antrinė *holdingo* įmonė. Nes jeigu jis žinotų, vadinasi, jis priimtų sprendimus. Pirmas dalykas.

Antras dalykas. Kaip jūs puikiai žinote, Energetikos ministerija nedaro įtakos, nevaldo, neatstovauja valstybės kapitalui įmonėje „Ignitis". Tą daro Finansų ministerija. (*Balsai salėje*) Viceministras nėra man tiesiogiai atskaitingas žmogus.

Trečias dalykas, jis, mano nuomone, yra svarbiausias. Yra sunku įsivaizduoti situaciją, kai valstybė valdo 75 % „Igničio" akcijų ir priima visus sprendimus dėl veiklos planų, dėl dividendų išmokėjimo ir taip toliau, ir panašiai, kokiu būdu yra įmanoma padidinti savo kokį nors gerbūvį ar savo pajamas, nepadidinant daugybę kartų daugiau mokesčių mokėtojų gerbūvio, nes 75 % dividendų visada atitenka biudžetui ir yra mokesčių mokėtojų pajamos. (*Balsai salėje: „O kodėl ne 100?"*)

PIRMININKAS. Klausia A. Butkevičius. O atsakant į girdimas replikas, kodėl ne 100, todėl, kad praėjusią kadenciją tas akcijas buvusios Vyriausybės buvo nuspręsta privatizuoti. Prašom. A. Butkevičius.

A. BUTKEVIČIUS (*DFVL*). Dėkoju, posėdžio pirmininke, bet jūs jau sunaudojote mano 12 sekundžių. Mano klausimas būtų finansų ministrei.

Aš manau, kad finansų ministrė susipažino su Europos Komisijos komunikatu, paskelbtu antradienį. Tikriausiai dabar jau sutinkate, kad opozicijos kai kurie atstovai tikrai kalbėjo biudžeto svarstymo metu tai, kas yra numatyta tame komunikate, nors kai mes kalbėjome, jūs labai pašaipiai taip lyg ir juokėtės, lyg ir nenorėjote girdėti. Aišku, čia jau kultūros dalykas.

Bet mano klausimas būtų: ar jūs ruošiatės artimiausiu metu pateikti priemonių planą, kuris tikrai būtų orientuotas į ekonomikos disbalanso tam tikrų kriterijų išlaikymą? Antras dalykas. Ar įvertinote tai, kad grynoji infliacija Lietuvoje yra virš 12 %? Tikriausiai suprantate, jeigu ilguoju laikotarpiu taip išsilaikys, tai palūkanų norma tikriausiai pasieks kaip ir Vengrijoje?.. Ačiū.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Tokią pačią rekomendaciją, kokią pateikė Lietuvai, Europos Komisija pateikė 17 Europos Sąjungos valstybių. Pasižiūrėkite, ten yra dvi šalių grupės, apskritai yra 17 šalių: 12 iš jų ta pati rekomendacija yra teikiama metai iš metų, kai kurioms papildomai. Iš viso 17 valstybių.

Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad jeigu Europos Komisija dirbtų savo darbą kokybiškai ir užtikrintų, kad visi paramos paketai, kurie yra teikiami, valstybėse yra derinami ir jų pagalbos priemonės taip pat yra koordinuojamos, galbūt tų disbalansų tokių ir nebūtų, ir nereikėtų 17 valstybių vertinti disbalansus. O jeigu viena šalis teikia paramos paketą ir ypač pagalbą verslui, tokiu atveju tiesiog yra domino efektas. Nes jeigu viena valstybė taiko paramą verslui, kita valstybė netaiko paramos verslui, tokiu atveju tos šalies verslo konkurencingumas išties nukenčia ir, man atrodo, bendros rinkos principai yra pažeidžiami. Tokiu atveju, jeigu Europos Komisija darytų savo dabą, o ne tik baksnotų pirštu į kitus, galbūt disbalanso būtų šiek tiek mažiau.

PIRMININKAS. Prašom.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Aš vis dėlto norėčiau papildyti ministrę ir paklausti gerbiamo buvusio premjero. O kaip jūs balsavote dėl pasiūlymų, kurie dar labiau sumažina ateinančių metų biudžeto pajamas? Jūs juk pritarėte tiems pasiūlymams, ar ne? Jūs pateikėte ne vieną pasiūlymą, kad išlaidos būtų dar labiau padidinamos, ir už tai balsavote. Tai kam paskui reikia mosikuoti tais

Europos Komisijos raportais, aiškinant, kad Vyriausybės patvirtintas biudžetas yra kažkokiu būdu fiskališkai netvarus? Jūs pasisakėte už visas fiskališkai netvarias priemones.

PIRMININKAS. Gerbiamas Algirdai Butkevičiau, čia nevyksta diskusija tarp jūsų ir premjerės. Jūs paklausėte, premjerė taip pat gali atsakyti į klausimus. Dabar klausia O. Leiputė.

O. LEIPUTĖ (*LSDPF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Kadangi mes…

PIRMININKAS. Tai… Tęskite.

O. LEIPUTĖ (*LSDPF*). Jūs gaišinate mano laiką. Kadangi su sveikatos apsaugos ministru sutarėme, kad aš jam klausimo šiandien neužduosiu, norėčiau paklausti aplinkos apsaugos ministro. Vis dėlto kainos už būsto apšildymą auga žvėriškai. Tačiau akivaizdus ir kitas dalykas, kad yra įstrigęs daugiabučių namų renovacijos procesas, iš dalies remiamas valstybės. Bankrutuoja lygiai taip pat ir rangovai. Gyventojai praranda viltį, nusivylę. Ar kokie nors sprendimai vyksta? Iš naujo skelbiami konkursai, kiti dalykai daromi, žmonės nenori papildomai mokėti. Ką daro ministerija šiuo atžvilgiu?

S. GENTVILAS (*LSF*). Aš jau galvojau – sveikatos kokiu klausimu kreipsitės. Iš tikrųjų aš nežinau, ar jūs gyvenate privačiame, ar daugiabučiame name. Bet kai privačiame name paprašote – suremontuokite man stogą, pakeiskite krosnį ir taip toliau, ir norite būtinai tą padaryti už 10 tūkst. eurų, tai ir nerandate statybininko. Lygiai tas pats vyksta ir su daugiabučių namų renovacija, kai senomis sąmatomis einama į konkursus po dešimt kartų ir vengiama ateiti pas gyventojus ir pasakyti, kad statybos kainos yra pakilusios, susiderinti naujas sąmatas ir pripažinti realybę. Statybos kainos juk yra išaugusios. Kaip jūs nerasite statybininko voniai privačiame name remontuoti už norimą mažesnę kainą, kuri buvo prieš metus numatyta, taip ir daugiabučių namų. Pagrindinė problema yra neatnaujintos kainos, pagal kurias skelbiami konkursai.

Aišku, antra problema yra pinigų stygius. Mes Vyriausybėje vakar patvirtinome du nutarimus, netrukus bus paskelbti nauji kvietimai renovuoti. Lietuva dosniausiai Europoje remia privataus turto atnaujinimą. 42 % jūsų galutinės sąmatos yra dengiama valstybės. Šilumos kompensacijas gaunantiems – 100 %. Niekur Europoje taip dosniai neremiamas privataus turto atnaujinimas. Valstybė negalės ilgai mokėti tokių dosnių kompensacijų, todėl dabar vakarykščiuose Vyriausybės nutarimuose jau apsisprendėme neremti C klasės energetinio efektyvumo renovacijos ir ji tikrai kils į A klasę kitais metais. Bet tie, kurie spės šiemet, tikrai dar su dosnesnėmis subsidijomis. Bet iš esmės reikia atsinaujinti sąmatas, nes statybos įkainiai pakilę. (*Balsai salėje*) Bankrotai. Reikia žiūrėti. Iš esmės, aišku, per CPO nupirkta, tai turi būti kvalifikacija patikrinta, bet čia nėra masinis dalykas.

PIRMININKAS. Toliau klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*DPF*). Ačiū, pirmininke. Išties norėčiau padėkoti poniai premjerei, pagaliau pripažino, kad „Ignitis“ akcijas valdo ne energetikos ministras ponas D. Kreivys ir atsakingas už „Ignitis“ veiklą, o Finansų ministerija. Tad, gerbiamoji finansų ministre, aš norėčiau jūsų dabar klausti, ar jūsų viceministras G. Norkūnas dar eina viceministro pareigas? Žurnalistinis tyrimas aiškiai atskleidė jo nedeklaruotas „Igničio“ akcijas. „Ignitis“ yra įmonė, kurią jis tiesiogiai kuruoja, be jo žinios turbūt sprendimai nepriimami, gauna naudą, tai yra ne regimybė, o faktas kaip blynas. Tad prašau atsakyti, iki kada jis dirbs? Gal jau nebedirba. Ar jūs nematote čia jokio konflikto ir žalos Finansų ministerijos ir visos valstybės reputacijai? Ačiū.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Didžiąją dalį dividendų gauna valstybė, nes ji yra didysis akcininkas. Viceministras, prieš pradėdamas darbą, informavo, kad turi „Igničio“ įmonės akcijų. Jo turimas akcijų kiekis santykinai yra nedidelis ir sprendimai, kurie yra priimami ministerijoje, kuruojančioje šios įmonės veiklą, yra daromi ne vieno asmens, o visi specialistai sudeda savo vizas ir galutinis sprendimas ir parašas yra mano. Į akcininkų susirinkimą taip pat yra deleguojami kiti asmenys. Akcininkų susirinkimui lūkesčių laišką taip pat pasirašau aš. Bet vis dėlto, kiek žinau, Socialdemokratų frakcijos skundas yra įteiktas Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai. Tai, manau, palaukime komisijos vertinimo, ar akcijos buvo deklaruotos tinkamai. Viceministras deklaravo įsigijimo sandorį, galbūt ne visai tiksliai tą padarė. Manau, kad Vyriausioji tarnybinės etikos komisija įvertins, ar viskas buvo atlikta tinkamai.

PIRMININKAS. R. Tamašunienė klausia.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LRF*). Mano klausimas būtų žemės ūkio ministrui ir aplinkos ministrui, nes abi ministerijos turėtų dalyvauti sprendžiant tą klausimą.

Į mus kreipėsi Vilniaus rajono Rudaminos, Kalviškių ir Dusinėnų kaimų gyventojai su paklausimais ir, be abejo, su pasipiktinimu dėl NŽT siunčiamų pranešimų apie jiems nuosavybės teise priklausančių žemės sklypų kadastro duomenų pakeitimą su SAZ ribojimais. Sanitarinė apsaugos zona nustatoma neinformavus iš anksto gyventojų, nustatoma maksimali galima. Siekiant išvengti kompensacijų, tai daroma greitai, čia „Vilniaus paukštynas“ nustato, ir skubama iki sausio 1 dienos, kuomet nereikės kompensacijų, ir nori, aišku, užsitikrinti kuo didesnę sanitarinę apsaugos zoną.

Reikia pažymėti, kad iki šiol, kiek buvo svarstyta kadastrinių vietovių žemėtvarkos projektų, nė karto nebuvo sanitarinė zona ten įrašyta, o šiuo metu naudojamasi lyg ir klaidos atitaisymu ir dėl to yra supaprastinta procedūra. Tai kaip galima atitaisyti tai, kas nebuvo niekuomet padaryta?

Ir noriu pasakyti, kad į tą SAZ'ą pakliūna 800 sklypų. Tai žmonės yra suplanavę ir plėtrą, ir kitaip disponuoti savo esamu turtu. Pakliūna keturios švietimo įstaigos, tarp jų ir Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos vaikų darželis. Kaip jie gaus paskui higienos pasą? Tikrai reikėtų įpareigoti. Ar jūs tikrai imsitės veiksmų atlikti PAV'ą, atlikti visuomenės sveikatos vertinimą ir tik tada nustatyti zoną, o ne tiesiog skriestuvu apibrėžti nuo pripirktų papildomų pastatų po kilometrą SAZ'o? Ačiū.

K. NAVICKAS. Ačiū už klausimą. Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo nuostata, ji buvo perkelta iš Vyriausybės nutarimo, turi tokias pagrindines skirtis. Tos zonos, kurios galiojo iki (datos neatsimenu), tarkime, nepriklausomybės paskelbimo, buvo apibrėžtos tos sanitarinės zonos ir visi gyventojai žinojo, kad jie gyvena sanitarinėje zonoje. Ir įstatymas dabar liepia, kaip jūs sakote, nuosavybės dokumentuose įrašyti tuos apribojimus. Visuose naujuose statiniuose, kurie atsirado po… Aš neatsimenu datos ir nenoriu spekuliuoti, nuo kurios, bet yra data, nuo kurios atsirado tie pastatai ir jau atsiranda naujos sąlygos. Tada eina per visas procedūras – ir poveikio aplinkai vertinimo, ką jūs ir sakote, ir kompensaciniai dalykai. Čia kalbama apie senas galiojusias zonas, jų įteisinimą. Taip, Rudaminoje yra paukštynas, jis ne vakar atsiradęs. (*Balsai salėje*)

S. GENTVILAS (*LSF*). Galėčiau papildyti. Šiandien rezervinis 2 klausimas būtent kalba apie tai. Esmė ta, kad valstybėje nebuvo sužymėtos sanitarinės apsaugos zonos ar apsaugos zonos aplink dujotiekius, šilumos tinklus, telekomunikacijų kabelius. Tai turėjo būti padaryta iki ateinančių metų sausio 1 dienos. Mes pratęsiame tą terminą. Visi istoriškai turintys apsaugos zonas ar sanitarinės apsaugos zonas turi nurodyti, ką jie faktiškai saugo, ir mokėti kompensacijas už tą, jeigu tai yra kažkas nauja. Čia yra iš esmės ribojimai, kurie nustatyti įstatymu, ir jie turi numatyti. Na, istoriškai įsikūręs paukštynas pagaliau įrodo, kur yra, tai tas SAZ'o sumažinimas gali įvykti per papildomą dokumentavimą, bet tą procedūrą reikia atlikti.

PIRMININKAS. Toliau klausia D. Kepenis.

D. KEPENIS (*LVŽSF*). Dėkoju. Su mano klausimu susiję bent keli ministrai, o gal ir premjerė. Turime du atvejus. Sulaikyti žmonės – viena atsakinga mokytoja, kita galimai narkomanė. Paprastam žmogui aišku, mokytojos turėtų būti atsiprašyta, kompensuoti moraliniai nuostoliai, nes ji yra viešai teisiama be teismo. Galimai narkomanė, jeigu bus įrodyta jos kaltė, turėtų atsakyti pagal teisės aktus. Dabartiniu atveju mokytoja persekiojama ir niekinama, o galimai narkomanė, rodanti pavyzdį vaikams, sudievinama. Juk ne vienas asmuo, bandantis padėti žmogui, patekusiam į priklausomybę nuo narkotikų, žino, kad tai prasideda nuo žolės rūkymo, nuo narkotinių grybų vartojimo. Taigi prašau pasakyti, kas diktuoja tokį jūsų elgesį? Jeigu tai moralė, žinoma, tai yra apgailėtina, o gal kas nors pataria taip elgtis? Ačiū.

PIRMININKAS. Patikslinkite, kieno klausiate?

D. KEPENIS (*LVŽSF*). Kaip jau minėjau, bent trys ministrai dalyvavo šitame procese…

PIRMININKAS. Kurio klausiate?

D. KEPENIS (*LVŽSF*). Gal premjerė kaip visuomet gali atsakyti už visus?

PIRMININKAS. Supratome. Laukiame premjerės.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Gerbiamas Dainiau, neatsimenu, kada paskutiniu metu ką nors būčiau pasakiusi apie jūsų minimą mokytoją, ir neatsimenu, kad būčiau dievinusi kokius nors tikrus ar tariamus narkomanus. Visiškai neturiu jums ką pasakyti.

PIRMININKAS. Gerai. Klausia T. Tomilinas. Tikėsimės, čia jau ministrai turės ką pasakyti.

T. TOMILINAS (*DFVL*). Aš irgi tikiuosi. Norėčiau paklausti sveikatos ministro. Yra du *blic-klausimėliai*, susiję su ta pačia greitosios medicinos pagalbos tema.

Pirmas klausimas. Koks finalinis biudžeto skaičius, aš taip ir nesupratau iš visumos įvairių šaltinių, ar tai yra 92 mln., ar tai yra 98 mln. tai sistemai apskritai kitais metais?

Antras klausimas. Ar tiesa, kad GMP centru yra pasirinktas Kaunas ir ar tai yra suderinta su pačia bendruomene? Galbūt šiek tiek plačiau apie motyvus, riziką galėtumėte pakomentuoti? Apskritai ar teko jums pasidomėti mūsų pirmadienį vykusios konferencijos medžiaga, ypač Latvijos patirtimi, kokio lygio yra ten greitoji medicinos pagalba? Ačiū.

A. DULKYS. Ačiū jums už klausimą. Taip, šiais metais buvo, man atrodo, greitosios medicinos pagalbos 92 mln. (aš atsiprašau, suapvalinsiu), o kitiems metams yra 98 mln. Maždaug apie 50 mln… Žiūrėkite, aš neturiu po ranka lentelių, bet tiek, kiek jau mano atmintis veda, man atrodo, kad yra link 98 mln. Apie 50 mln. (čia grubiai suapvalinus) investicijų, numatomų ir į minkštąsias, ir į kietąsias priemones, ir į automobilius, ir į mokymus, ir taip toliau, yra arti 50 mln. investicijų iš skirtingų fondų.

Dabar dėl Kauno. Yra po diskusijų parengtas Vyriausybės nutarimo projektas. Jis yra pateiktas dabar kaip tik viešai ir institucijoms derinti. Pagrindiniai pasirinkimo motyvai yra geografinis aspektas, komandos stiprumas, sėkminga veikla viso vakcinacijos proceso metu ir, matyt, dar daugiau, išdėliotų jau pačiame pateiktame nutarimo projekte.

Pasakysiu daugiau. Man, kaip ministrui, tai visiškai nekelia abejonių. Kadangi pačiam teko asmeniškai ir lankytis, ir bendradarbiauti, ir dirbti visus šituos dvejus metus, matau, kad tai yra tikrai labai stipri organizacija, ir labai palaikyčiau tokį sprendimą.

Jūsų trečias buvo dėl Latvijos. Taip, žinokite, įdomi mums Latvija ir labai malonu, kad jie čia atvyko. Svarbiausią akcentą, matyt, norėčiau, kad visi išgirstume, Latvija, bijau pameluoti, ar prieš trejus, ar prieš ketverius metus jau centralizavo savo greitosios medicinos pagalbos sistemą ir tikrai yra mums šituo požiūriu pavyzdys. Manau, kad paimsime ir kitų patirčių, jeigu bus dar gerų. Tikiuosi, kad nepraleidau nė vieno jūsų klausimo. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Klausimai susisiekimo, kultūros ministrams.

Pirmasis klausimas gerbiamam ministrui dėl Vievio viaduko, nes esame parašę raštą (matyt, gavote) su gerbiama kolege S. Lengviniene paspartinti viaduko įrengimą, kad galėtų jau judėti transportas, ir netaikyti technologinės pertraukos, kurią siūlo Kelių direkcija, nes nuo 28 dienos uždaroma ir pietinė pervažos pusė. Klausimas jums.

O kultūros ministrui. Radau čia jūsų socialinėje paskyroje klausimą savivaldybėms dėl atlyginimų kultūros darbuotojams. Norėčiau paklausti, ar atsiliepė savivaldybės į jūsų kreipimąsi, kad įvykdytų tą procentą 50:50 dėl atlyginimo kėlimo, nes dabar savivaldybės, kaip iš jūsų supratau, nelabai nori projektuoti savo biudžetuose savo dalies? Ačiū.

M. SKUODIS. Dėkui. Dėl visų matomo, autostrada važiuojant, Vievio (Paparčių) viaduko, buvo turbūt prasčiausios būklės viadukas Lietuvoje. Pirmas dalykas. Aš labai džiaugiuosi, kad darbai vyksta greičiau, negu planuota, nes rangovas įsipareigojęs juos pabaigti, man atrodo, tiktai kitų metų viduryje. Šiuo atveju tikrai viskas priklausys nuo rangovo, kaip jisai spės. Iš mūsų pusės, vis tiek ne ministerija formaliai valdo kontraktą, kiek tik įmanoma tas lankstumas bus, nes visi tikrai turi interesą, kad objektas būtų atidarytas kuo greičiau. Deja, šią akimirką datos pasakyti vis dėlto negaliu.

S. KAIRYS. Aš atsakysiu į jūsų antrą užduotą klausimą. Iš tikrųjų buvo tokia situacija, iki manęs atkeliavo toks pastebėjimas, kad savivaldybės neplanuoja dar pinigų, nes negavo rašto iš ministerijos, nors pats procesas, priminsiu, yra jau, nežinau, kokių penkerių metų trukmės. Jeigu tik rašto trūksta, tai tas raštas yra išsiųstas, o kaip jau jos darys, mes pamatysime jau jų biudžetuose.

Kiekvieną kartą žiūrime, stebime ir matome, kurios savivaldybės prisideda, kurios ne. Galima tik pasidžiaugti, kad tų, kurios neprisideda, yra vos kelios, vienetai.

PIRMININKAS. Klausia A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (*DPF*). Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos vadovas savo pareigas ėjo nuo praėjusių metų balandžio mėnesio. VMVT yra tiesiogiai Vyriausybei pavaldi įstaiga, tai yra jums, gerbiama premjere, pavaldus ir jos darbuotojas, beje, jūsų kadencijos metu paskirtas, yra kaltinamas korupcija. Per kratas, kaip žinoma, yra išimta per 300 tūkst. eurų grynųjų. Remiantis ikiteisminio tyrimo duomenimis, tarnautojai reguliariai veikė organizuotoje grupėje, kas mėnesį reikalaudavo kyšių ir panašiai. Net grasindavo sustabdyti įmonių veiklą. Sakykite, ar tai pastūmės kokiems nors pokyčiams, kaip jūs jaučiatės, ar jaučiate atsakomybę dėl įvykio?

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Jaučiuosi aš blogai, bet ponas M. Staškevičius nėra mano politinio pasitikėjimo pareigūnas. Kaip jūs puikiai žinote, jis buvo atrinktas į vadovus konkurso tvarka iš tų kandidatų, kurie dalyvavo. Iš tų dviejų kandidatų, kurie dalyvavo finalinėje stadijoje, turbūt bet kuris iš komisijos narių, dalyvavusių atrankoje, pasakys, ponas M. Staškevičius pasirodė vienareikšmiškai geriausiai. Aš jį paskyriau vadovu, nes tokia yra procedūra. Bet jis nebuvo mano pasirinkimas, aš jo nesuradau, nepaskyriau ir nepasirinkau. Čia yra didelis skirtumas nuo politinio pasitikėjimo pareigūnų.

Man labai apmaudu, kad tokie įtarimai jam buvo pareikšti, nes per visus šiuos dvejus metus, kiek mums teko bendradarbiauti, vadovas rodė didelį uolumą spręsdamas antikorupcinės darbotvarkės klausimus, sakykime taip. Vadinasi, jeigu šie įtarimai pasitvirtins, deja, tai parodys, kad tiesiog buvo daug nenuoširdumo.

Dabar vadovas yra nušalintas, kaip jūs žinote. Aš jį nušalinau iš karto tą pačią dieną. Tikrai visa šita situacija yra labai nemaloni. Bet aš noriu priminti, kad šiaip Seime mes inicijavome bent keletą diskusijų dėl šitos tarnybos. Vienas klausimas yra susijęs būtent su šitos tarnybos atskaitingumu. Jis nėra man pavaldus, yra atskaitingas. Bet nėra normalu, kai iš esmės vykdomąsias ir kontrolės funkcijas turinti institucija yra pakabinta prie Vyriausybės. Mes siūlėme tai pakeisti ir atsakomybę sudėlioti taip, kaip ir kitais atvejais, tai yra priskirti Žemės ūkio ministerijai. Seimas tam nepritarė. Buvo motyvuojama, kad dėl to nukentės mūsų išduodamų leidimų patikimumas ir visokiausi kitokie dalykai. Dabar matome, kad tas patikimumas gali nukentėti dėl visai kitų priežasčių. Tai yra, manau, labai labai didelis smūgis institucijos reputacijai.

Kitas pasiūlymas, jis buvo pateiktas kolegos A. Vyšniausko, kad šios institucijos vadovas nebūtinai turėtų turėti veterinarinį išsilavinimą. Tai dabar labai smarkiai susiaurina lauką žmonių, kurie gali pretenduoti į tas vadovaujančias pareigas. Bet Seimas to taip pat nepalaikė. Man atrodo, dabar susiklosčiusi tokia turbūt mums visiems labai nemaloni padėtis, nes visi tikrai esame suinteresuoti, kad ta institucija veiktų gerai, nuo jos priklauso mūsų užsienio rinkos, eksporto produkcija. Vis dėlto prie tų diskusijų grįžti, išeinant iš tos informacijos, kuria Specialiųjų tyrimų tarnyba gali pasidalinti nepaskleisdama daugiau duomenų, negu gali paskleisti viešai ar kokiais kitais darbiniais formatais, vis dėlto iš to padarius tam tikras išvadas padaryti tam tikrus pokyčius. Ir, aš manau, tie pokyčiai yra labai aiškūs. Vienas iš tokių labai pagrindinių ir labai aiškių pokyčių, kurių reikėtų siekti, tai atskirti leidimų išdavimo ir kontrolės funkcijas, kas buvo padaryta kai kurių kitų institucijų atveju. Mano vertinimu, jau dabar galima sakyti, kad pasiteisino. Taip, tai yra labai svarbi priežastis tiesiog imtis pokyčių. Tikiuosi, kad dabar Seime turėsime daugiau supratimo. Ačiū už klausimą.

PIRMININKAS. Klausia V. Ąžuolas.

V. ĄŽUOLAS (*LVŽSF*). Klausimas premjerei. Ar planuojate parduoti valstybines įmones, tokias kaip „Oro navigacija“, „Lietuvos geležinkeliai“ ar Jūrų uostas? Jeigu planuojate, tai ką ir kada?

Ir antras klausimas finansų ministrei. Jūs šiais metais turėtoje tokį pažangos fondą, kuriame buvo beveik 1 mlrd. Kaip tą fondą sekasi naudoti, gal galite atsiųsti informaciją, kam tas fondas buvo panaudotas ir kas gavo lėšų, kam išmokėjote? Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Man šį kartą kaip niekada paprasta atsakyti į klausimą. Ne, neplanuoju parduoti ir negalėčiau parduoti.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Pažangos priemonės ir lėšos pažangai nėra atskiras fondas, tai yra tiesiog perskirstomos eilutės tuomet, kai ministerijos parengia pažangos priemones pagal strateginio valdymo metodiką. Informaciją, kaip ministerijos parengė priemones, kaip jos buvo patvirtintos ir kaip pažangos lėšos buvo paskirstytos, galėsime atsiųsti raštu.

PIRMININKAS. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Mano klausimas susisiekimo ministrui ir tikriausiai premjerei. Iš tikrųjų mes žinome, kad šiandien kelių būklės situacija yra labai bloga, sakyčiau, labai bloga, nes perskaitę visas ataskaitas mes matėme tikrai, kad yra labai mažas finansavimas. Žinome, kad labai brango darbai. Kaip jūs įsivaizduojate, klausiu susisiekimo ministro, jeigu finansavimas išliks tokio pat lygio, pabrangus visiems darbams, mes faktiškai atliksime ir sutvarkysime dar mažiau objektų ir bus tik strateginiams objektams?

Gerbiama premjere, ar nenumatote papildomai po to skirti, perskirstant biudžetą? Ačiū.

M. SKUODIS. Natūralu, kad reikia dėlioti tam tikrus prioritetus, dėl to mes esame patvirtinę kelių ilgalaikės plėtros strategiją, kur yra numatytos proporcijos skirtingiems prioritetams, pradedant strateginiais projektais, kur eismo intensyvumas yra didžiausias, tęsiant tiltais ir viadukais, kurie tiesiog prastos būklės, negalime neleisti, po to leidžiamės dėl kelių būklės bendro indekso (kelių būklė suprastėjusi yra tikrai ne per vienus metus, ne per kelerius, čia yra tam tikra ilgalaikė tendencija) ir po to jau visi kiti prioritetai. Faktas, kad man, kaip ministrui, to finansavimo visą laiką norisi didesnio, bet lygiai taip pat tikrai dėl to Vyriausybėje turėjome ne vieną diskusiją ir tiesiog tam tikru metu tenka valstybei numatyti savo vieno ar kito laikotarpio prioritetus.

Ką mes darysime? Natūralu, perskirstyti tam tikrus prioritetus reikės, galbūt kokį nors projektą atidėti. Kita vertus, ką mes tikrai padarysime artimiausiu laikotarpiu, tai tikrai didinsime finansavimą iš vėlesnio laikotarpio Europos Sąjungos šaltinių. Tai vienas dalykas, kuris leis mums padidinti finansavimą kitiems metams.

Antras dalykas, mes esame gavę finansavimą (aš net neabejoju, gausime ir toliau) kariniam mobilumui. Trečias dalykas, yra numatytas tikrai didelis finansavimas, kokio nėra buvę, karinio mobilumo projektams, o iš mūsų perspektyvos tai yra dvejopos paskirties projektai tiek prie Rūdninkų poligono, tiek kitose vietose. Lygiai taip pat mes turime papildomą finansavimą karinio mobilumo projektams, kurie leis atlaisvinti lėšas standartiniams darbams. Tokiu būdu bandysime tiesiog kitų metų tą laikotarpį išnaudoti, maksimaliai padaryti tą maksimalų darbų kiekį, nepaisant to, kad situacija yra įtempta. Bet visur ji įtempta: ir geležinkelių sektoriuje, ir bet kurioje kitoje įmonėje, kuri turi įgyvendinti didelius infrastuktūros projektus.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Aš papildyti ministrą kuo nors nelabai galėčiau. Šiaip keista kalbėti apie biudžeto patikslinimą tada, kai biudžetas vos prieš dvi dienas yra priimtas. Man atrodo, mes šitą diskusiją turėjome. Apskritai pasakyčiau labai paprastai, jau buvo per šiuos dvejus metus tokia situacija, kai teko biudžetą tikslinti dėl iškylančių kažkokių nenumatytų aplinkybių. Nesakau, kad Vyriausybė inicijuos biudžeto tikslinimą vien tam, kad padidintų finansavimą vienai ar kitai sričiai, bet kad biudžetas nebus tikslinamas, irgi negaliu pasakyti.

Kita vertus, ministras viską labai teisingai pasakė. Turime daug iššūkių vienu metu, reikia dėliotis prioritetus. Taip pat ir dėl kelių remonto ir statybos darbų.

PIRMININKAS. Nors baigėsi Vyriausybės valandos laikas, bet negaliu nesuteikti žodžio paklausti gerbiamam A. Vinkui.

A. VINKUS (*LVŽSF*). Labai ačiū. Gerbiamas sveikatos ministre, aš nesiskundžiu mūsų darbiniais kontaktais – ir Kretingoje buvote ne kartą, ir Skuode. Šį kartą aš buvau Skuode praėjusį penktadienį ir nieko nebuvo planuota. Anksti iš ryto prieš pusę aštuonių nuėjau į Greitosios pagalbos stotį, susitikau, pašnekėjau su vairuotojais. Nuotaikos geros, bet mašinos yra dvi ir nuvažiuota daugiau negu 0,5 mln. kilometrų. Kartais išvažiuoja, tie posūkiai, kalnai ir taip toliau, griūva ir patys remontuoja.

Antra. Užėjau pas felčerius, greitosios pagalbos medikus. Krūvis yra nemažas. Nakties metu buvo trys iškvietimai. Vieną mašiną išsiuntė į Klaipėdos respublikinę ligoninę, kitą mašiną išsiuntė į Mažeikius, Skuodo rajonas lieka be skubios, jei kas atsitiktų, nėra mašinos. Čia grynai

tamstos kompetencija. Kadangi dalykiškai mes bendraujame, prašau atkreipti jūsų dėmesį, kaip galima ten padėti. Jeigu galite, dabar atsakykite, o jei ne, tai pagalvokite.

A. DULKYS. Čia nėra ką galvoti. Reikia atsakyti ir daryti. Iš valstybės šių metų biudžeto mes tikrai neturėjome galimybių kažkokiems naujiems automobiliams, bet, kaip žinote, visa reforma yra *pastatyta ant* greitosios medicinos pagalbos. Jau aš minėjau jūsų kolegai atsakydamas, yra numatyti tikrai labai reikšmingi ištekliai greitosios medicinos pagalbos parkui atnaujinti. Bus perkami 225 nauji pačios aukščiausios klasės automobiliai. Penki iš jų bus masinių nelaimių automobiliai, kurie atvykę bus tokios kaip mini, tarkime, ligoninės ir galės tą krūvį padėti spręsti.

Dar tikrai turime sukaupti dėmesį, turėti kantrybės. Dabar turime 49 skirtingas organizacijas, kurios rūpinosi greitąja medicinos pagalba. Turėsime vieną stiprią centralizuotą, su atnaujintu automobilių parku, su naujomis priemonėmis, ir aš tikiu, tie žmonės didžiuosis, kad dirba toje tarnyboje. Aš manau, kad tie žmonės, kurie pamatys atvažiuojančius naujus automobilius, didžiuosis savo valstybe, nes sakys, štai kaip pas mus yra.

PIRMININKAS. Dėkui. Vyriausybės valandą baigiame. Atsižvelgdami į tai, kad mūsų rytinio posėdžio laikas kiek užtruko, dabar jau turbūt prasidėjusio slapto balsavimo laiką šiek tiek pratęsime. Pridėsime 10 minučių prie to, kas buvo numatyta.

Rytinio posėdžio taip pat, kaip žinote, nebaigiame. Jis bus baigtas 14 valandą, kai bus paskelbti balsavimo rezultatai. Dabar slapto balsavimo pertrauka.

Pertrauka

PIRMININKAS (V. MITALAS, *LF*). Gerbiami kolegos, sveiki gyvi.

14.00 val.

Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos pirmininko paskyrimo“ projektas Nr. XIVP-2260(3) (*priėmimo tęsinys*)

Rytiniame posėdyje mes balsavome dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos pirmininko paskyrimo. Mus pasiekė balsų skaičiavimo protokolas, jį dabar pristatysiu.

Šio nutarimo priėmimas

Iš viso išduota biuletenių 82, rasta biuletenių 82, galiojančių – 81, negaliojančių – 1. Už nutarimą balsavo 62, prieš – 14, susilaikė 5. Taigi šis Seimo nutarimas yra priimtas. (*Gongas*)

Taigi baigėsi lapkričio 24 dienos rytinis posėdis. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

V (RUDENS) SESIJOS
VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 228
STENOGRAMA

2022 m. lapkričio 24 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojai
V. MITALAS ir J. SABATAUSKAS

PIRMININKAS (V. MITALAS, *LF*). O dabar mes pradėsime vakarinį lapkričio 24 dienos posėdį, jį skelbiu pradėtą. (*Gongas*)

Visi nekantraudami laukia registracijos. Kviečiu tai padaryti, kol dar tvirtai jaučiamės spausdami mygtuką.

14.01 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 39 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-416(2) (*priėmimas*)

Gerbiami kolegos, yra dar neišspręstas rytinio posėdžio darbotvarkės 1-17 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 39 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-416(2). Kviečiu Etikos ir procedūrų komisijos pirmininkę gerbiamą A. Norkienę. Ar Etikos ir procedūrų komisijos pirmininkė A. Norkienė galėtų pristatyti dėl Administracinių nusižengimų kodekso?.. Suprantu, kad Etikos ir procedūrų komisija svarstė šį klausimą ir galėtų supažindinti Seimo narius su savo sprendimu. Prieš pereinant prie priėmimo. Prašom.

A. NORKIENĖ (*LVŽSF*). Dėkoju, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Taip, Etikos ir procedūrų komisija lapkričio 10 dieną priėmė sprendimą ir nusprendė, kad Ekonomikos komitetas spalio 11 dieną, priimdamas pagrindinio komiteto papildomą išvadą dėl jūsų minėto Administracinių nusižengimų kodekso 39 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-416(2), nesilaikė Seimo statuto 158 straipsnio 2 dalies reikalavimų ir pakeitė priimtų straipsnių esmę. Pagal Seimo statuto 152 straipsnio 2 dalį po pertraukos svarstomi tik jau priimtų straipsnių esmei neprieštaraujantys pakeitimai ir papildymai. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dabar dėl motyvų dėl viso. Prašom. Už – A. Bagdonas.

A. BAGDONAS (*LSF*). Dėkoju posėdžio pirmininkui už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, pagrindinis šio įstatymo tikslas, kad administracinio nusižengimo nuobauda pažeidėją pasiektų kuo greičiau, sudrausmintų greitį viršijantį vairuotoją ir veiktų prevenciškai. Pagal dabar galiojančią tvarką nuobauda už greičio viršijimą pažeidėją gali pasiekti praėjus pusmečiui, metams, o kartais net ir pusantrų metų. Kartais nutinka ir taip, kad praėjus beveik dvejiems metams pažeidimą padaręs vairuotojas gauna penkias, dešimt, o kartais ir penkiolika nuobaudų už praėjusį laikotarpį. Taigi vairuotojas kartais net neatsimena, kas vairavo automobilį, kurioje vietoje buvo viršijamas greitis.

Man atrodo, kad toks mokesčių surinkimas, nes niekaip kitaip aš to pavadinti negalėčiau, yra neteisingas. Esu tikras, kad, praėjus tokiam ilgam laiko tarpui, bauda tikrai neveikia prevenciškai, ji tiesiog papildo šalies biudžetą. Tad kviečiu žengti labai svarbų žingsnį ir pertvarkyti skaitmenizuojant visą sistemą, kad nuobaudos pažeidėjus pasiektų kuo greičiau, veiktų prevenciškai ir atgrasytų pažeidimą padariusį asmenį daryti pažeidimą dar kartelį, dar ir dar. Tad kviečiu iš tikrųjų palaikyti šį įstatymo projektą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Prieš – K. Starkevičius, jo salėje nematau. Gal tada prieš A. Kupčinskas galėtų kalbėti, kad būtų už, prieš po lygiai. Prašau, Andriau.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Už jau turbūt negalėčiau kalbėti, nes kolega šnekėjo, bet noriu kai ką paaiškinti. Esame priėmimo stadijoje dėl šio straipsnio pakeitimo. Taip, visi turbūt sutinkame, kad dvejų metų terminas yra gerokai per ilgas, ypač kai dabar viskas

skaitmenizuojama, vyrauja skaitmeninė ekonomika. Prieš pusantrų metų komitetas buvo tikrai labai entuziastingas ir pateikė 30 dienų siūlymą. (*Balsas salėje*) Bet… Prašau nepertraukinėti. Iš tiesų mūsų entuziazmas buvo beribis, bet kuo labiau gilinomės į tą situaciją, tai matėme, kad tada reikėtų koreguoti ir kitus Administracinių nusižengimų kodekso straipsnius. Jeigu pažiūrėsime, per 14 dienų reikia išsiųsti protokolą ir paskui atsiranda netolygumas tas, kad juridiniai asmenys, jeigu ne jie vairavo ir padarė nusižengimą, turi nurodyti kitą asmenį per 3 dienas. O jeigu fizinis asmuo vairavo, jei jis per 14 dienų nenurodo, jam atsiranda naujas terminas – 30 dienų. Ir bendra suma – 45 dienos, kol galėtų būti išsiunčiamas administracinių nusižengimų protokolas. Tai reiškia, kad tas 30 dienų terminas būtų viršytas ir, galima sakyti, daugiau kaip pusė baudų nepasiektų savo tikslo, jos turėtų būti anuliuojamos. Todėl ieškodami kompromiso tiek kartu su Vidaus reikalų ministerija, tiek su Policijos departamento atstovais, kurie atsiuntė labai išsamią informaciją ir statistiką, matome, kad optimaliausias terminas būtų 60 darbo dienų. Deja, aišku, gal komiteto nariai padarė keletą tokių klaidelių…

PIRMININKAS. Laikas.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). …nes paprasčiausiai nepavyko to pasiūlymo įregistruoti iki 48 valandų. Todėl siūlyčiau susilaikyti.

PIRMININKAS. Dėkui. Už kalbės L. Savickas, jo salėje nematau. Tada A. Nekrošius – už.

A. NEKROŠIUS (*LVŽSF*). Tikrai ilgai lauktas projektas ir, manau, šiuo projektu bus sudarytos sąlygos policijai šiek tiek pasitempti ir numatytas baudas išrašyti kiek anksčiau. Manau, kad tas projektas vertas dėmesio ir verta palaikyti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės A. Bilotaitė, jos nematau. Tada prieš kalbės J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, na, suprantu, kad komitetas truputį paslydo priešpaskutinėje stadijoje. Dėl to, kas įvyko salėje, kai nubalsuota už 30 dienų, tai iš tikrųjų pritariu prieš tai kalbėjusiam kolegai, kad realiai sudaroma situacija chroniškiems arba recidyviems pažeidėjams, tai yra daugybinių pažeidimų turėtojams, išvengti atsakomybės, nes per 30 dienų, jeigu yra daug tokių pažeidimų, suformuojamas protokolas, kuris formuojamas automatiškai. Reikia turėti omenyje, kad tai eina ne tik per policijos sistemą, bet, kaip žinote, siunčia VMI, tai yra Valstybinė mokesčių inspekcija, jau galutinį tą sprendimą… ir 30 dienų yra tikrai nerealus terminas. Būtent tokia formuluotė, kokia yra dabar įrašyta įstatymo projekte, suponuoja tokią galimybę, kad pažeidėjas po 30 dienų negaus nuobaudos, jeigu nesuspės jam suformuoti protokolo. Tai yra neteisinga, nes juo labiau už visus kitus pažeidimus Administracinių nusižengimų kodekse atsakomybę galima pritaikyti ir dvejų metų laikotarpiu. Manau, kad iš tikrųjų negalime apsijuokti, nes čia būtų apsijuokimas ne tik prieš teisininkų bendruomenę, bet ir prieš visus logiškai mąstančius žmones. Prezidentas, neabejotinai, turėtų vetuoti. Todėl raginu balsuoti prieš.

PIRMININKAS. Dėkoju. Už kalbės V. Ąžuolas.

V. ĄŽUOLAS (*LVŽSF*). Aš kaip tik pasakyčiau, kad šis projektas tikrai yra geras ir per 30 dienų tikrai įmanoma tai padaryti. Aš labai gerai atsimenu policijos, Vidaus reikalų ministerijos, kitų aiškinimus, kai mes darėme automatinį baudų išrašymą. Tada jie buvo netgi pasakę, kad įvedus automatinį baudų išrašymą tai bus galima padaryti per 1, 2, 3 ar 4 dienas ir tai išspręs didžiulę problemą, kad nespėdavo išrašyti visų protokolų. Dabar taip išeina, tada sakė, kad spėsime, dabar – kad jau nebespėsime. Tada tokia situacija, kaip šiandien yra, kad tau po metų pareina bauda arba netgi krūva baudų, tai netgi kartais būna sunku išsiaiškinti, ar tikrai buvo išrašyta ten, ar netgi užginčyti jas.

Už šį projektą tikrai reikia balsuoti, o jeigu yra kokių nors smulkių detalių, tas smulkias detales visada galima išspręsti. Kaip policijos atstovai minėjo, jeigu ir yra kokių nors trukdžių, tai reikia tik papildomo finansavimo ar papildomos įrangos, o įstatymas čia tikrai niekuo dėtas. Nepriimkime įstatymo vien dėl to, kad kažkas nepaskyrė finansavimo įrangai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Grįžo K. Starkevičius. Dabar jam duosiu žodį prieš ir tada E. Gentvilui. Prašau.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Ačiū, pirmininke, kad leidote pasisakyti. Aš V. Ąžuolui – tikrai loginį mąstymą turi. Tai dabar padėstysiu. Pagal šitą projektą būtų galima nubausti tiktai numerius, bet padariusių administracinį nusižengimą asmenų kokių 30 % nespėsime išsiaiškinti. Kodėl?

Jeigu asmuo padarė nusižengimą, taip, padarei nusižengimą, pusė baudos ir viskas gerai. Tačiau jeigu tas automobilis yra nuomojamas arba kitas asmuo vairavo, fizinis asmuo turi atsakyti per 15 dienų, juridinis – per 30, bet dar atsakymą po tų 15 dienų… Pats paskaičiuok, ar suspėsime pagal šituos terminus. Niekaip nesuspėsime. Jeigu mes norime, kad dalis pažeidėjų liktų nenubausta, tai iš tikrųjų ne to siekiame įstatymu.

Ką kolega J. Sabatauskas pasakė, tai tada iš tikrųjų jis bus vetuotas Prezidento, sugrįš su pataisomis. Galvoju, mes dabar turime puikią galimybę patys pataisyti, šiandien nepritarti šitam pasiūlymui ir atiduoti tobulinti, sugrįžti su jau suderintu projektu. Mes, komitetas, net turime jį parengę. O aš, kaip komiteto pirmininkas, tikrai atsiprašau, nes tam tikrų procedūrinių pažeidimų mes padarėme ir dėl to mūsų ta teikta pataisa negali šiandien būti priimta.

PIRMININKAS. Dėkui. Taip pat prieš kalbės E. Gentvilas. Prašau.

E. GENTVILAS (*LSF*). Įstatymo tikrai reikia, tikrai reikia trumpinti terminus, bet dabartinėje situacijoje mes nuėjome į labai trumpus terminus, kurie tampa kai kuriais atvejais nerealistiški, ir įstatymas nepasieks savo tikslų.

Man šito įstatymo priėmimas savotiškai primena 1992 metus. Buvo toks dekagėbizacijos ir dekomunizacijos įstatymo projektas, kad nepriklausomoje Lietuvos valstybėje pareigų negalės eiti buvę KGB pareigūnai, buvę Komunistų partijos vadai, tačiau privesta buvo iki absurdo, kad net ir buvę komjaunuoliai negalės dirbti nepriklausomoje Lietuvoje. Kas liko daryti su tuo įstatymu? Laikyti jį nepriimtu, nes buvo privesta iki neracionalių ar net absurdiškų ribų.

Šituo atveju aš nesakau, kad tai visai absurdiškos ribos, tos 30 dienų, bet tai nėra racionalu ir įstatymas, jeigu būtų priimtas, nepasiektų savo tikslų. Kaip ponas K. Starkevičius, kuris, beje, turėtų irgi prisiimti atsakomybę už ne pagal Statutą atliktas procedūras, bet jis yra teisus vienu požiūriu – negi mes lauksime, priimkime, patys žinome, kad prastokas įstatymas, lauksime Prezidento veto ir tada taisysime. Gal geriau nepriimkime brokuoto įstatymo, o taisykime kitais būdais patys. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai yra išsakyti. Balsuosime numatytu balsuoti laiku.

14.14 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 417, 589 ir 603 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1292(5) (*priėmimas*)

Taip pat iš rytinės darbotvarkės yra neaptarti dar keli projektai. Tai yra 1-14 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso trijų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Priėmimas pastraipsniui. Iš trijų straipsnių. Pastabų, pasiūlymų nėra. Galime visiems pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Balsuosime balsavimo metu.

14.15 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 29 ir 134 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1794(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 1-15 klausimas – kitas Administracinių nusižengimų kodekso kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1794(2). Taip pat priėmimas. Dėl pirmų dviejų straipsnių pastabų, pasiūlymų nėra. Ar galime jiems pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl 3 straipsnio yra Teisės departamento pastaba, pagrindinis komitetas jai pritarė. Galime pritarti 3 straipsniui su pastaba? Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų kalbės M. Majauskas – už.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Mieli kolegos, čia yra lydimasis projektas, kuriuo nustatoma administracinė atsakomybė už loterijų, kaip azartinių žaidimų, bilietų pardavinėjimą nepilnamečiams. Nustatoma, kad jeigu bilietų pardavimas jaunesniems kaip 18 metų asmenims įvyktų, būtų užtraukiama bauda nuo 30 iki 120 eurų, pakartotinai – nuo 120 iki 440 eurų, o interneto ir telefono ryšiu platinamų loterijos bilietų pardavimas užtrauktų dar didesnes baudas. Tai yra lydimasis projektas tų sprendimų, kuriuos jau priėmėme uždraudę galimybę pardavinėti azartinius žaidimus nepilnamečiams. Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Dėkoju. Daugiau norinčių kalbėti nėra. Balsuosime per numatytą balsavimo intervalą.

14.16 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 463 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3422 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-2048(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 1-16 klausimas – taip pat Administracinių nusižengimų kodekso vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2048(2). Vienas straipsnis. Galime jam pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Norinčių kalbėti nėra. Balsuosime per numatytą balsavimo intervalą.

14.16 val.

Teismų įstatymo Nr. I-480 12, 14, 28, 31, 34, 36, 39, 41, 74, 76, 78, 79^1, 81, 85, 90, 91^1, 91^2, 91^3, 104, 105, 106, 107, 119, 120, 122 straipsnių, IV skyriaus pirmojo skirsnio pavadinimo ir VII skyriaus pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-568(2) (*priėmimas*)

Dabar jau vakarinės darbotvarkės klausimai. Darbotvarkės 2-1.1 klausimas – Teismų įstatymo daugelio straipsnių ir pirmojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-568(2). Gal vis tiek kviesime komiteto pirmininką į tribūną.

Priėmimas pastraipsniui. Dėl straipsnių nuo 1 iki 11 pastabų, pasiūlymų nėra. Galime jiems pritarti? Pritarta. Tada yra VII skyrius, pirmasis skirsnis. Dėl 51, 52, 53 straipsnių pastabų, pasiūlymų nėra. Galime jiems pritarti? Pritarta.

Dėl 53^1 straipsnio yra Teisės departamento pastaba, jai komitetas pritarė. Turbūt gal čia daugiau komentarų…

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Taip, čia redakcinė, tikslinamoji pastaba. Pritarėme visais 9 balsais.

PIRMININKAS. Galime tam pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Dėl 53^2 straipsnio nėra pastabų. Dėl 54, 55 straipsnių taip pat nėra pastabų, galime jiems pritarti? Ačiū, pritarta. Dėl 55^1, 55^2, 55^3 straipsnių pastabų, pasiūlymų nėra. Galime pritarti? Ačiū, pritarta.

Todėl dėl 55^4 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Komitetas pritarė.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Taip, patikslinome.

PIRMININKAS. Galime pritarti? Ačiū, pritarta. Toliau dėl straipsnių nuo 55^5 iki 55^8, nuo 56 iki 59 pastabų, pasiūlymų nėra. Galime pritarti? Pritarta.

Dėl 60 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Taip pat komitetas bendru sutarimu pritarė.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Taip.

PIRMININKAS. Galime pritarti jam? Pritarta. Dėl 61, 62 straipsnių pastabų pasiūlymų nėra. Galime pritarti? Pritarta.

Dėl 63 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Komitetas jai nepritarė bendru sutarimu. Kaip čia?

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Čia dalykas yra susijęs su tam tikra procedūra, kaip yra krūvis skaičiuojamas. Yra jau dabar Teisėjų tarybos patvirtinta tvarka ir jau klausimas yra išspręstas, todėl nebeaktuali pastaba.

PIRMININKAS. Galime pritarti komiteto apsvarstytam 63 straipsniui? Ačiū, pritarta. Dėl straipsnių nuo 64 iki 66 nėra pastabų, pasiūlymų. Galime pritarti? Pritarta.

Dėl 67 straipsnio taip pat yra Teisės departamento pastaba. Komitetas pritarė. Galime jam pritarti? Ačiū, pritarta. Dėl straipsnių nuo 68 iki 73 nėra pastabų. Galime jiems pritarti? Pritarta. Tada yra 12 straipsnis – VII skyriaus pakeitimas. Ir čia dėl straipsnių nuo 51 iki pat 73 pastabų ir pasiūlymų nėra. Galime jiems pritarti? Pritarta.

Naujos redakcijos 13 straipsnis ir taip pat iki pat 23 straipsnio. Galime jiems pritarti? Pritarta. Pastabų ir pasiūlymų nebuvo.

Dėl 24 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Komitetas jai pritarė. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Ir nuo 25 straipsnio iki pat pabaigos – 35 straipsnio, pastabų ir pasiūlymų nėra. Galime jiems pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Balsuosime balsuoti numatytu laiku.

14.20 val.

Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 13, 20, 21, 22, 23, 24, 31, 43, 45, 51, 63, 67, 68, 69, 71, 72, 73, 77, 78, 81, 84, 99, 122[1], 127, 128, 129, 130, 131[1], 131[2], 132, 134 ir 157 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-569(3) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 2-1.2 klausimas – Administracinių bylų teisenos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Priėmimas.

Priėmimas pastraipsniui. Dėl straipsnių nuo 1 iki 32 imtinai pastabų ir pasiūlymų nėra. Galime jiems pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Dėl 33 straipsnio yra Teisės departamento pastabų. Komitetas vieningai balsavo dėl jų, visoms pritarė, išskyrus dvi. Nežinau, ar čia norėtumėte dar papildomą komentarą?

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Tiesiog Teisės departamentas atkreipė dėmesį dėl informacinių technologijų dalies. Šiuo metu jau galioja nuotolinio bylų nagrinėjimo taisyklės. Mes truputėlį įvedame papildomas taisykles. Todėl mes ir nepritarėme Teisės departamento pozicijai, nes jau ir dabar nuotoliniai posėdžiai vyksta, tik mes papildomai dar įvedame taisykles, todėl įsigaliojimas čia irgi turėtų būti vėlesnis (čia buvo dėl įsigaliojimo trukmės), nes teismai turi tam pasiruošti. Saugius ryšius tarp teismų pagal Kibernetinio saugumo taisykles susiorganizuoti. Tik tiek.

PIRMININKAS. Dėkoju. 33 straipsniui pagal komiteto redakciją galime pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Dėl viso nėra norinčių kalbėti. Balsuosime vėliau.

14.22 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 572, 624, 627, 630, 632, 647, 661 ir 662 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-570(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 2-1.3 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas.

Priėmimas pastraipsniui. Dėl straipsnių nuo 1 iki 9 pastabų ir pasiūlymų nėra. Galime jiems pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Balsuosime numatytu laiku.

14.23 val.

Administracinių teismų įsteigimo įstatymo Nr. VIII-1030 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-571(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 2-1.4 klausimas, taip pat lydimasis, – Administracinių teismų įsteigimo įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas.

Priėmimas pastraipsniui. Iš dviejų straipsnių. Dėl 1 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Komitetas vienbalsiai jai pritarė. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl 2 straipsnio pastabų nėra. Galime jam pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Dėl balsavimo motyvų nėra norinčių kalbėti. Balsuosime vėliau.

14.23 val.

Administracinių teismų reorganizavimo įstatymo projektas Nr. XIVP-572(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 2-1.5 klausimas – lydimasis Administracinių teismų reorganizavimo įstatymo projektas.

Priėmimas pastraipsniui. Dėl straipsnių nuo 1 iki 4 pastabų ir pasiūlymų nėra. Siūlau jiems pritarti. Galime pritarti bendru sutarimu.

Dėl baigiamųjų nuostatų taip pat yra Teisės departamento, atrodo, dvi pastabos.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Jos yra tarpusavyje susijusios. Teisės departamentas iškelia abejonę, ar tokia nuostata šiuo metu yra tiksli. Mes čia kalbame apie turto perdavimą iš vieno teismo į kitą, o iš tiesų reorganizavimo metu, pavyzdžiui, Vilniaus apygardos administracinis teismas tam-

pa regiono administraciniu teismu. Turtas tik formaliai perduodamas, o iš tiesų taip, kaip kėdės ir stalai buvo tame pastate, kuriame dirbs teismas, taip ir lieka. Ir mes negalime numatyti konkrečios datos, kada tas procedūras teismai vykdys. Mes ir sakome, šiuo metu tada, kai tas turtas yra perduodamas. Rengėjai būtent siūlė nepritarti. Komitetas tokiam nepritarimui pritarė.

PIRMININKAS. Dėkoju. Taigi galime pritarti 5 straipsniui. Ačiū, pritarta.

Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Balsuosime balsuoti numatytu laiku.

14.24 val.

Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-573(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 2-1.6 klausimas – Alkoholio kontrolės įstatymo 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Priėmimas pastraipsniui. Iš dviejų straipsnių. Galime jiems pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Balsuosime per balsavimo intervalą.

14.25 val.

Alternatyviųjų kolektyvinio investavimo subjektų valdytojų įstatymo Nr. XII-1467 58 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-574(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 2-1.7 klausimas – Alternatyviųjų kolektyvinio investavimo subjektų valdytojų įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Jis iš dviejų straipsnių. Dėl jų pastabų, pasiūlymų negauta. Galime jiems pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Balsuosime balsuoti numatytu laiku.

14.25 val.

Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo Nr. I-1374 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-575(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 2-1.8 klausimas – Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Jis iš dviejų straipsnių. Pastabų, pasiūlymų negauta. Galime jiems pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Balsuosime per balsavimo intervalą.

14.25 val.

Augalų apsaugos įstatymo Nr. I-1069 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-576(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 2-1.9 klausimas – Augalų apsaugos įstatymo 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Jis iš dviejų straipsnių. Dėl jų pastabų, pasiūlymų negauta. Galime jiems pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Balsuosime balsuoti numatytu laiku.

14.26 val.

Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo Nr. VIII-1185 78 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-577(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 2-1.10 klausimas – Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Jis iš dviejų straipsnių. Dėl jų pastabų, pasiūlymų negauta. Galime jiems pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Balsuosime balsuoti numatytu laiku.

14.26 val.

Azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 20^7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-578(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 2-1.11 klausimas – Azartinių lošimų įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Taip pat iš dviejų straipsnių. Pastabų, pasiūlymų negauta. Galime jiems pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Balsuosime balsuoti numatytu laiku.

14.26 val.

Baudžiamojo proceso ir kriminalinės žvalgybos dalyvių, teisingumo ir teisėsaugos institucijų pareigūnų apsaugos nuo nusikalstamo poveikio įstatymo Nr. I-1202 16, 18 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-579(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 2-1.12 klausimas – Baudžiamojo proceso ir kriminalinės žvalgybos dalyvių, teisingumo ir teisėsaugos institucijų pareigūnų apsaugos nuo nusikalstamo poveikio įstatymo pakeitimo įstatymo projektas. Jis iš keturių straipsnių. Galime jiems pritarti bendru sutarimu? Nes pastabų, pasiūlymų nėra. Ačiū, pritarta.

Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Balsuosime balsuoti numatytu laiku.

14.27 val.

Civilinio proceso kodekso 62^1, 111, 134, 154, 175^2, 186, 192, 217 ir 240 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-580(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 2-1.13 klausimas – Civilinio proceso kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Priėmimas pastraipsniui.

Dėl 1 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Komitetas jai bendru sutarimu nepritarė. Prašom.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Yra analogiška. Jau mes aptarėme prie Teismų įstatymo. Kadangi Civilinio proceso kodekse yra numatyta galimybė perskirstyti bylas tarp teismų, jeigu krūviai nelygūs, mes tą patį siūlome Baudžiamojo proceso kodekse numatyti. Teisės departamentas klausia, kokia tvarka tie krūviai bus nustatomi. Tai ta tvarka yra patvirtinta Teisėjų tarybos ir galioja jau dabar. Analogišką tvarką bus galima taikyti ir baudžiamosioms byloms perskirstyti. Todėl mes jai nepritarėme.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl straipsnių nuo 2 iki 10 pastabų, pasiūlymų negauta. Galime jiems pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Balsuosime balsuoti numatytu laiku.

14.27 val.

Draudimo įstatymo Nr. IX-1737 207 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-581(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 2-1.14 klausimas – Draudimo įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Priėmimas pastraipsniui. Projektas iš dviejų straipsnių. Dėl jų pastabų, pasiūlymų nėra. Galime jiems pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Balsuosime vėliau.

14.28 val.

Dvigubo apmokestinimo ginčų sprendimo įstatymo Nr. XIII-2310 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-582(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 2-1.15 klausimas – Dvigubo apmokestinimo ginčų sprendimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas. Jis yra iš trijų straipsnių. Pastabų dėl jų nėra. Galime jiems pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Balsuosime vėliau.

14.28 val.

Elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymo Nr. XIII-1120 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-583(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 2-1.16 klausimas – Elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas. Dėl 1 straipsnio pastabų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

Dėl 2 straipsnio yra Teisės departamento pastaba, komitetas jai nepritarė.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Teisės departamentas atkreipė dėmesį, kad panašus įstatymas yra naujai įregistruotas. Mes nestabdysime viso paketo, mes tik atkreipėme dėmesį, kad naujai įregistruotas įstatymas turės būti suderintas su šiandien mūsų priimamu įstatymu, todėl čia gal daugiau ne nepritarti, o atsižvelgti. Tačiau situacija yra tokia, kad mes nestabdome viso projektų paketo, o kitas projektas turės būti suderintas.

PIRMININKAS. Dėkui. Galime šiam straipsniui taip pat pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl viso nėra norinčių kalbėti. Balsuosime balsuoti numatytu laiku.

14.29 val.

Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 84 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-584(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 2-1.17 klausimas – Elektroninių ryšių įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Jis yra iš dviejų straipsnių. Dėl jų pastabų nėra. Galime jiems pritarti bendru sutarimu? Ačiū.

Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Balsuosime vėliau.

14.29 val.

Energetikos įstatymo Nr. IX-884 8 ir 24^1 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-585(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 2-1.18 klausimas – Energetikos įstatymo dviejų straipsnių pakeitimo įstatymo projekto priėmimas. Jis yra iš trijų straipsnių. Dėl jų pastabų negauta. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Balsuosime vėliau.

14.30 val.

Finansinių ataskaitų audito įstatymo Nr. VIII-1227 59 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-586(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 2-1.19 klausimas – Finansinių ataskaitų audito įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Iš dviejų straipsnių. Pastabų, pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti, balsuosime vėliau.

14.30 val.

Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 102 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-587(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 2-1.20 klausimas – Finansinių priemonių rinkų įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Iš dviejų straipsnių. Pastabų, pasiūlymų nėra. Galime pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Balsuosime vėliau.

14.30 val.

Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 34 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-588(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 2-1.21 klausimas – Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Iš dviejų straipsnių. Pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Balsuosime vėliau.

14.30 val.

Informuotiesiems investuotojams skirtų kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo Nr. XII-376 63 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-589(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 2-1.22 klausimas – Informuotiesiems investuotojams skirtų kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Iš dviejų straipsnių. Pastabų, pasiūlymų nėra. Balsuosime vėliau ir dėl šio.

14.31 val.

Įstatymo „Dėl Sutarties dėl Bendro patentų teismo Šiaurės ir Baltijos valstybių regioninio skyriaus įsteigimo ratifikavimo“ Nr. XII-2734 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-590(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 2-1.23 klausimas – įstatymo „Dėl Sutarties dėl Bendro patentų teismo Šiaurės ir Baltijos valstybių regioninio skyriaus įsteigimo ratifikavimo“ projektas. Darbotvarkės 2-1.23 klausimas – įstatymas dėl sutarties. Iš dviejų straipsnių. Pastabų ir pasiūlymų negauta. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Balsuosime vėliau.

14.31 val.

Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 140^1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-591(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 2-1.24 klausimas – įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ pakeitimas. Iš dviejų straipsnių. Pastabų, pasiūlymų nėra. Galime pritarti? Ačiū, pritarta. Motyvų nėra norinčių sakyti, balsuosime vėliau.

14.32 val.

Kelių transporto kodekso 18^1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-592(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 2-1.25 klausimas – Kelių transporto kodekso vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Yra pastaba, suprantu, Teisės ir teisėtvarkos komiteto. Prašau, pirmininke.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Taip, Teisės ir teisėtvarkos komitetas atkreipė dėmesį, kad ir šiuo atveju Seimo kitame komitete yra svarstomas panašus projektas. Tačiau vakar šitą išvadą priimant… Pagrindinis komitetas išvados dar nėra įregistravęs, vadinasi, šiandien priėmus šį mūsų projektą kitas projektas turės būti su tuo suderintas. Tai mes atsižvelgėme į tai ir atkreipėme dėmesį kito komiteto.

PIRMININKAS. Dėkoju. Taigi yra du straipsniai. Ar galime jiems pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Balsuosime vėliau.

14.32 val.

Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo Nr. IX-1709 164 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-593(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 2-1.26 klausimas – Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo pakeitimas. Iš dviejų straipsnių, dėl jų pastabų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Balsuosime dėl šio klausimo vėliau.

14.33 val.

Konkurencijos įstatymo Nr. VIII-1099 26, 27, 32, 33, 35, 39, 41, 56, 57 ir 59 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-594(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 2-1.27 klausimas – Konkurencijos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Dėl straipsnių nuo 1 iki 11 pastabų, pasiūlymų nėra. Galime jiems pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Balsuosime vėliau.

14.33 val.

Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 42 ir 42^1 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-595(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 2-1.28 klausimas – Lietuvos banko įstatymo dviejų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Iš trijų straipsnių. Pastabų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Norinčių kalbėti nematau. Balsuosime vėliau.

14.33 val.

Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 159 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-596(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 2-1.29 klausimas – Mokesčių administravimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas. Iš dviejų straipsnių. Pastabų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Kalbėti nėra norinčių. Balsuosime vėliau.

14.33 val.

Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-597(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 2-1.30 klausimas – Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas. Iš dviejų straipsnių. Pastabų nėra. Galime pritarti? Ačiū, pritarta. Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Balsuosime vėliau.

14.34 val.

Notariato įstatymo Nr. I-2882 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-598(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 2-1.31 klausimas – Notariato įstatymo pakeitimo įstatymo projektas. Iš dviejų straipsnių. Pastabų nėra. Galime pritarti? Ačiū, pritarta. Motyvų nėra, balsuosime vėliau.

14.34 val.

Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo Nr. VIII-1212 58 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-599(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 2-1.32 klausimas – Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo pakeitimas. Iš dviejų straipsnių. Galime jiems pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Motyvų nėra norinčių sakyti. Balsuosime vėliau.

14.34 val.

Pilietybės įstatymo Nr. XI-1196 29, 32, 33 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-600(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 2-1.33 klausimas – Pilietybės įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Iš penkių straipsnių. Pastabų, pasiūlymų nėra. Galime pritarti? Ačiū, pritarta. Balsuosime vėliau dėl šito.

14.34 val.

Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-601(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 2-1.34 klausimas – Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo projektas. Iš dviejų straipsnių. Pastabų nėra. Galime pritarti? Ačiū, pritarta.

Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Balsuosime vėliau.

14.35 val.

Profesinių pensijų kaupimo įstatymo Nr. X-745 61 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-602(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 2-1.35 klausimas – Profesinių pensijų kaupimo įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Iš dviejų straipsnių. Dėl jų pastabų nėra. Galime pritarti? Ačiū, pritarta. Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Balsuosime vėliau.

14.35 val.

Prokuratūros įstatymo Nr. I-599 26 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-603(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 2-1.36 klausimas – Prokuratūros įstatymo 26 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Galime pritarti bendru sutarimu iš dviejų straipsnių sudarytam įstatymui? Ačiū, pritarta. Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Balsuosime vėliau.

14.35 val.

Smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo įstatymo Nr. X-296 6, 10 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-604(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 2-1.37 klausimas – Smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo įstatymas. Iš keturių straipsnių. Galime jiems pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Balsuosime vėliau.

14.35 val.

Turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymo Nr. VIII-1202 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-606(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 2-1.38 klausimas – Turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Iš dviejų straipsnių. Dėl jų pastabų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Balsuosime vėliau.

14.36 val.

Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 49^1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-607(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 2-1.39 klausimas – Vartotojų teisių apsaugos įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Iš dviejų straipsnių. Pastabų nėra. Galime jiems pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Motyvų nėra norinčių išsakyti. Balsuosime vėliau.

14.36 val.

Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 19, 22, 31, 33, 34^1, 46^1 ir 48 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-608(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 2-1.40 klausimas – Visuomenės informavimo įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Dėl straipsnių nuo 1 iki 8 pastabų, pasiūlymų nėra. Galime pritarti jiems bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl viso nėra norinčių kalbėti. Balsuosime vėliau.

14.36 val.

Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymo Nr. X-1666 27 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-609(2) (*priėmimas*)

Ir darbotvarkės 2-1.41 klausimas – Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymo dviejų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Iš trijų straipsnių. Dėl jų pastabų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Balsuosime balsuoti numatytu laiku.

Taigi didelis paketas atėjo į pabaigą. Dabar dar kiti.

14.37 val.

Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-863(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 2-2 klausimas – Vartotojų teisių apsaugos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas. Priėmimas pastraipsniui. Iš dviejų straipsnių. Dėl jų pastabų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Balsuosime per balsavimo intervalą.

14.37 val.

Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. X-1212 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3308 15 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1274 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2178(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 2-3 klausimas – Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo pakeitimo įstatymo projektas. Dėl 1 straipsnio nėra pastabų. Galime pritarti? Ačiū, pritarta. Ir taip pat dėl naujos redakcijos 1, 2 straipsnių taip pat nėra pastabų. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Ar yra norinčių kalbėti dėl šio įstatymo projekto? Nėra. Balsuosime balsuoti numatytu laiku.

14.38 val.

Gėlo požeminio vandens gavybos gręžinių įteisinimo laikinojo įstatymo Nr. XIV-730 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2043(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 2-4 klausimas – Gėlo požeminio vandens gavybos gręžinių įteisinimo laikinojo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas. Priėmimas. Dėl 1 straipsnio buvo Teisės departamento pastaba. Pirmoji. Komitetas jai pritarė iš dalies. Balsavimo rezultatai: bendru sutarimu. Galime pritarti komiteto redakcijai? Galime. Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Dėl 2 straipsnio buvo taip pat dvi Teisės departamento pastabos. Komitetas pritarė bendru sutarimu abiem. Galime pritarti 2 straipsniui? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų yra norintis kalbėti R. Žemaitaitis, bet jo salėje nematau. Balsuosime balsuoti numatytu laiku.

14.39 val.

Želdynų įstatymo Nr. X-1241 5, 13, 14 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1755(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 2-5.1 klausimas – Želdynų įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Priėmimas. Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio yra Teisės departamento pastaba, jai komitetas nepritarė bendru sutarimu. Ar galime priimti komiteto sprendimą bendru sutarimu dėl 1 straipsnio? Galime. Ir dėl straipsnių nuo 2 iki 5 pastabų, pasiūlymų nėra. Galime jiems pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Dėl viso norės kalbėti už I. Pakarklytė. Prašau.

I. PAKARKLYTĖ (*LF*). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Harmonija tarp miestų ir gamtos yra didelė vertybė ir turėtų būti saugoma. Kuo žalesnis miestas, tuo jis ir jaukesnis, ir patoges-

nis gyventi, ir, be abejo, sveikesnis. Saugotini ilgaamžiai želdiniai yra vienas iš tų dalykų, ką reikėtų labiausiai puoselėti ir nežiūrėti pro pirštus, kai ilgaamžiai medžiai yra kertami.

Todėl turime, šiaip tenka pripažinti, šiuo metu nemažai atvejų, kai įmonės pasirenka verčiau sumokėti baudą, negu rasti sprendimą, kaip išsaugoti tą ilgaamžį želdinį. Kertamų medžių įkainiai iš tikrųjų turėtų atspindėti realią jų vertę ir dėl to sveikinu tokį projektą, kuris leidžia savivaldybėms pačioms turėti čia daugiau autonomijos ir nustatyti tuos kaštus. Tai nėra iš tikrųjų šiaip ilgaamžių želdinių kirtimas, tai nėra tiktai finansiniai kaštai, tai yra ir ekologiniai, ir socialiniai, ir kitokie kaštai. Todėl raginu palaikyti šį projektą ir suteikti ir daugiau autonomijos savivaldai, ir labiau vertinti ilgaamžius želdinius.

PIRMININKAS. Supratau. Ir K. Mažeika nori dar už kalbėti. Prašom.

K. MAŽEIKA (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tiesų turbūt medžiai ir ta aplinka, ypač miestuose, rūpi žmonėms. Turbūt geriausias pavyzdys yra važiuojant iš Vilniaus link Kauno autostrados viduryje paliktas ąžuolas, turbūt tai yra paminklas visiems nukirstiems medžiams dėl įvairių infrastruktūros arba statybos objektų plėtros. Kalbėti apie tai, kad medį, kad ir koks jisai vertingas, ta vertė būtų ar didesnė, ar mažesnė, kažkur atsodinti kitur turint tikslą išpjauti jau augančius teritorijoje, turbūt yra dalis žalos ten gyvenantiems ir toms ekosistemoms ir buveinėms, kas ten gyvena tuose medžiuose.

Turbūt liūdniausia dėl aplinkos ministro veiksmų ir kad Specialiųjų tyrimų tarnyba jau antrą kartą iš eilės dėl to paties želdynų įsakymo, kuriuo tvarkomi želdynai, skambina pavojaus varpais, prokuratūra yra pradėjusi tyrimą. Ministras, kuris turėtų būti ir kalbėti pirmas turbūt už tokius projektus kaip šis, dabar tyli ir turbūt toliau galvoja, kaip kosmetiškai pataisyti tuos savo įsakymus. Iš tiesų šiuo atveju tikrai palaikau, kad turi būti tam tikras adekvatumas, bet pirmiausia turbūt, kaip ir minėjau, pirmiausia turbūt turime išsaugoti tai, kas yra. O atsodinti importiniais kokiais nors medžiais… Tai yra turbūt Vilniaus pavyzdys, kur matome, kad rudenį pasodintus brangius medžius, po kelis šimtus eurų, pavasarį reikia atsodinti, nes jie tiesiog neišgyvena žiemos. Todėl linkiu pirmiausia išsaugoti tai, kas yra, ir atsakingai vertinti prieš išpjaunant bet kurį medį, kuris yra tikrai vertingas. Tikrai kviečiu palaikyti ir dirbti toliau tuo klausimu.

PIRMININKAS. Dėkoju už motyvus. Per juos aš atgavau kvapą. Dabar galime toliau tęsti priėmimus. Balsuosime balsuoti numatytu laiku.

14.43 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 281, 356 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1756(2) (*priėmimas*)

Dabar Administracinių nusižengimų kodekso kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Priėmimas pastraipsniui. Dėl straipsnių nuo 1 iki 4 pastabų, pasiūlymų nėra. Galime jiems pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Balsuosime per balsavimo intervalą.

14.43 val.

Želdynų įstatymo Nr. X-1241 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1023(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 2-6 klausimas – Želdynų įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Priėmimas. Dėl 1 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Komitetas jai pritarė. Galime 1 straipsniui pritarti? Ačiū, pritarta. Dėl 2 straipsnio pastabų, pasiūlymų nėra. Galime jam pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl motyvų yra norinčių kalbėti. Už – R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (*LRF*). Ačiū. Posėdžio pirmininke, kadangi nė vienas neužsirašė prieš… Iš tiesų projektas yra, sakyčiau, geras ir laiku. Dar kažkada, 2007, 2008, 2009 metais, kada mes išduodavome leidimus, kada duodavome statyboms, ypač saugomose teritorijose, kai buvo iškertamas vienas kitas medis, tada bendruomenė, visuomenė susirinkusi sakydavo, o kas iš to bus ir

kada bus atsodinami tie medžiai? Aš manau, tikrai projektas yra geras, gaila, kad jisai tiktai dabar, o nebuvo priimtas anksčiau.

Kitas dalykas, tikiuosi, kad šis įstatymas padės rasti didesnę bendrą kalbą tarp projektų vystytojų ir tarp gyventojų, ir tarp bendruomenių, nes didžiausi konfliktai yra želdiniai, medžiai, krūmai ir kas po to liks. Tikrai kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Balsuosime vėliau.

14.45 val.

Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 19[1] straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2036(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 2-7.1 klausimas – Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo pakeitimas. Iš dviejų straipsnių. Pastabų ir pasiūlymų negauta. Galime jiems pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl motyvų yra norinčių kalbėti visaip. Už kalbės A. Veryga. Prašom.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Manau, kad tikrai svarbus, reikalingas projektas. Matome, kad, nepaisant mūsų gerų norų apsaugoti ypač pažeidžiamą visuomenės grupę, tai yra pirmiausia mūsų vaikus, nepilnamečius, o ir tuos asmenis, kuriems tam tikri produktai yra siūlomi su priedais, su skoniais tam, kad suviliotų, sužadintų norą vartoti tuos produktus, priėmus sprendimus parlamente riboti tokių produktų pardavimą rinkoje, dalis pardavėjų elgiasi iš tiesų visiškai neatsakingai, perkeldami savo elektronines parduotuves į kitų šalių serverius, tokiu būdu apsunkindami tarnyboms galimybę juos kontroliuoti.

Tai gerai, kad šitas projektas atsirado ir kad mūsų kontroliuojančioms institucijoms visgi bus suteiktos tam tikros galimybės, kurios jau galioja kitose srityse. Tikėtina, kad priėmę šitą sprendimą mes matysime efektyvesnę šitų reiškinių kontrolę. Tikrai raginu kolegas palaikyti ir balsuoti už.

PIRMININKAS. Dėkui. Prieš kalbės R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (*LRF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tiesų aš pagal savo šitas ideologijas tikčiau prie Laisvės partijos arba prie Liberalų sąjūdžio. Išties man yra keista, kad XXI amžiuje, kada mes turime neuždarytas sienas, bandome daryti tokias nesąmones. Aš prisimenu 2021 metų lapkričio, gruodžio mėnesį, kai teikiau projektą, kad nereikia drausti parduotuvėse prekiauti. Sakėte, čia Remigijus nieko nesupranta, čia lobistai atėję jį paveikė, čia viskas gerai, uždrausime, niekas jokių cigarečių nepirks. Atėjo liepos 1 diena. Liepos 1 dieną po aštuntos kelios minutės aš nuvažiuoju į degalinę, fotografuoju, kaip visu tuo yra prekiaujama ir pardavinėjama.

Ką vakar pasakė Prekybos asociacijos vadovė R. Vainienė, kad visi šitie draudimai yra apeinami. Vienas prekybos centras dabar išėmė. Jis išėmė iš prekybos tik savo maisto salėje, bet niekas netrukdys „Maximai“ priklausančiai *dukterinei* įmonei „Akropolio“ grupei išnuomoti koridorių ir puikiausiai prekiauti. Jie tą dalyką galės daryti.

Kitas dalykas, mes puikiai žinome internetą. Šiandien su L. Slušniu ir jo sūnumi tiesiog pamėginome, parodėme, kaip galima greitai nulaužti sistemą. Lygiai 10 minučių ir tu sukuri naują puslapį, naują portalą ir vėl vykdai visą prekybą.

Aš tikrai nuoširdžiai, kolegos, sutinku, ką jūs darote. Tikrai. Aš auginu du vaikus, turiu du krikšto vaikus, yra mokyklinukai, dvyliktokas ir devintokas. Aš puikiai suvokiu, kad tikrai tie vaikai ten velnias žino ką daro – ir nusiperka, ir pirks, ir mes nė vienas to neišgyvendinsime. Bet jeigu tokiu *durnu* tvarkingu projektu viską drausime, o tuo momentu tu galėsi Latvijoje, Vokietijoje, Lenkijoje nusipirkti ir turėti sandėliavimo sistemą prie Gabijos gimnazijos, prie Vilniaus universiteto, prie Klaipėdos Vytauto Didžiojo gimnazijos ar bet kur kitur ir įvedęs kodą ateiti pasiimti. Ar jūs tikrai tikitės, kad šituo projektu jūs pasieksite, ko jūs norite? Šiandien tų surogatinių su pilstuku dūminių yra kiek nori. Ir apsinuodijimas yra būtent dėl nekokybiškų dalykų. Priešingu atveju mes geriau kontroliuokime…

PIRMININKAS. Dėkui, laikas.

R. ŽEMAITAITIS (*LRF*). …matykime, kad neturėtume apsinuodijimų.

PIRMININKAS. Už kalbės V. Kernagis. Prašom.

V. KERNAGIS (*TS-LKDF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Labai smagu, kad gerbiamas R. Žemaitaitis tik kritikuoja, bet nieko nesiūlo. Siūlyti turbūt yra kiek sudėtingiau. Noriu tik pasakyti, kad lygiai toks pat reguliavimas, tai yra draudimas prieigos prie tam tikrų svetainių, yra ir su nelegaliu autoriniu turiniu. Uždraudus tą priėjimą, svetainių lankomumas sumažėja iki 70 %.

Aš manau, kad, be abejo, tai neišspręs elektroninių cigarečių nelegalaus patekimo pas jaunuolius klausimo, bet tai bus dar vienas žingsnis link to. Todėl manau, kad mes tikrai turėtume tai daryti.

Ir kitas dalykas. Vakar buvome susitikę su Elektroninių cigarečių asociacija. Žinokite, vaizdas liūdnas, tai yra kaip patys prasčiausi 1992 metų verslininkai, kurie bando nelegaliai prekiauti produktais, bando ir žiūri, kaip būtų galima apeiti įstatymus ir kaip galima būtų pasiimti kiek įmanoma daugiau naudos, nepaisant, ar jūs pažeidžiate ką nors, ar nepažeidžiate. Skonius ir kvapus uždraudėme, vis tiek prekiauja, apėjo tą įstatymą. Lietuvoje internetu negalima prekiauti elektroninėmis cigaretėmis ir jokiais tabako gaminiais, jie atsidaro užsienyje tas svetaines. Aš manau, kad priimkime šį įstatymo projektą ir priimsime kitus. Matau, kaip gerbiamas R. Žemaitaitis juokiasi. Aš manau, mes su juo pasikonsultuosime ir kartu padarysime dar daugiau. Balsuokime už.

PIRMININKAS. Dėkui. L. Nagienė – už.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tikrųjų, gerbiamas Vytautai, labai teisingai pasakėte: lengva yra kritikuoti, bet nieko nepasiūlyti ir atstovauti tam verslui, kad jie dar toliau pelnytųsi iš mūsų vaikų ir mūsų jaunimo sveikatos. Kas mums šiandien rūpi? Sveika visuomenė? Protinga visuomenė? Ar tai, kad mes kartais matome apsinuodijusius vaikus, išvežtus į gydymo įstaigas. Aš manau, kad mes šiandien norime matyti sveiką savo visuomenę ir kad lietuvių tauta tikrai būtų sveika. Pirmiausia padarykime bent vieną žingsnį ir paskui žiūrėkime, jeigu kas yra negerai, dar galime taisyti. Tikrai kviečiu pritarti šiam projektui. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Už kalbės M. Puidokas.

M. PUIDOKAS. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų raginu visus palaikyti. Yra tekę ne kartą bendrauti su policijos pareigūnais, ypač kurie dirba su nukentėjusiais nuo panašių rūkalų paaugliais, vaikais, jie mato tą problemą. Akivaizdu, kad įstatyminis reguliavimas privalo būti sugriežtintas. Šios srities verslas elgiasi labai neatsakingai ir mums, kaip įstatymų leidėjams, vaikų, jaunimo sveikata privalo būti prioritetas. Tai nėra ta verslo sritis, kurią mes turėtume kažkaip stiprinti ir daryti jiems nuolaidas, kai dėl tų nuolaidų nukenčia sveikata. Manau, kad šiuo atveju neužteks šito vieno pakeitimo, bet tikiuosi, kaip ir įvardijo prieš tai kalbėję kolegos, kad tai bus tik vienas iš pakeitimų, o vėliau kiti sisteminiai pakeitimai visoms šios srities problemoms spręsti bus priimti vėliau.

PIRMININKAS. Dėkui. Motyvai išsakyti. Balsuosime vėliau.

14.52 val.

Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2037(2) (*priėmimas*)

Alkoholio kontrolės įstatymo 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2037(2). Susijęs. Iš dviejų straipsnių. Galime pritarti jiems bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl motyvų šiuo klausimu nėra norinčių kalbėti. Balsuosime per balsuoti numatytą intervalą.

14.53 val.

Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 2 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1964(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 2-8 klausimas – Alkoholio kontrolės įstatymo 2 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1964(2). Priėmimas. Dėl šio įstatymo 1 straipsnio buvo Teisės departamento pastabų. Abiem komitetas pritarė bendru sutarimu. Galime pritarti 1 straipsniui? Ačiū, pritarta. Dėl 2, 3 straipsnių pastabų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų yra norinčių kalbėti. Už kalbės A. Bagdonas.

A. BAGDONAS (*LSF*). Dėkoju posėdžio pirmininkui už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, šis įstatymo projektas kalba apie tai, kad mūsų gamintojai turėtų vienodas galimybes pilstyti alkoholinius gėrimus, jeigu kalbame konkrečiai, natūralios fermentacijos gėrimus, vyną, į tokią pat pakuotę, kokia yra importuojami iš kitų Europos Sąjungos šalių. Man atrodo, apribodami savo verslus vykdyti tokią pat veiklą, kokia yra vykdoma Europos Sąjungos kitose šalyse, mes diskriminuojame savus gamintojus.

Aš tikrai kviečiu palaikyti šį įstatymo projektą, nes jis niekaip nesusijęs su alkoholio vartojimo padidėjimu ar pamažėjimu. Tiesiog suteikiamos galimybės mūsų gamintojams turėti lygias galimybes ir teises gaminti, pilstyti alkoholinius gėrimus, natūralios fermentacijos vyną, į didesnę tarą, nei yra nustatyta šiandien. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Prieš kalbės A. Širinskienė. Prašom.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LRF*). Kolegos, aš esu jau minėjusi, kad tada, kai atsiranda nacionalinėje prekyboje tam tikrų taros apribojimų, reikėtų juos notifikuoti. Iki šio momento mes notifikacijos procedūros nesame padarę ir iš tikrųjų esame labai keblioje situacijoje. Jeigu, tarkime, kokia nors įmonė bandytų prekiauti Lietuvoje, tarkime, 4 litrų ar panašia tara, aš tikrai siūlyčiau sustoti, pagalvoti ir susitvarkyti notifikaciją – Europos Sąjungos teisės procedūras – tvarkingai ir tada, matyt, jau ramia sąžine priimti sprendimus.

PIRMININKAS. Dėkui. Už kalbės A. Kupčinskas.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, iš tiesų reikėtų prisiminti pirmiausia priešistorę, kaip iškilo šis klausimas. O jis iškilo dar prieš vasarą, kai Vynuogininkų asociacija kreipėsi į Ekonomikos komitetą. Ekonomikos komitetas kreipėsi į Ekonomikos ir inovacijų ministeriją ir paklausė išvados, ar tai nediskriminuoja Lietuvos gamintojų, vynininkų gamintojų. Aišku, mūsų platumose mažiausiai auga vynuogės, daugiau vaisiai, uogos, Lietuvos gamintojai būtent iš jų daugiausia ir spaudžia vyną. Dabar riboti jiems galimybę, ypač kai sumažėjo taros importas, apskritai sustojo taros importas iš Baltarusijos ir Ukrainos, na, tikrai yra diskriminacinė sąlyga, kai tose pačiose vynotekose, *maximose* ir kitur rasime importinio vyno 3 litrų pakuotėse, o mūsų gamintojai į tokias pakuotes, deja, negali. Aš suprantu, buvo padaryta klaidų praeitą kadenciją, galbūt pražiūrėta sistemiškai tvarkant Alkoholio kontrolės įstatymą ir dabar yra sukurtos tos nelygiavertės sąlygos. Jeigu imtume notifikuoti tariamai reikalingą notifikuoti dabartinį projektą, vadinasi, dar dvejus, trejus metus importuotojai galėtų importuoti tą savo vyną, jo būtų pilna Lietuvos parduotuvėse, tuo tarpu vietos gamintojai vėl būtų išbraukti iš rinkos ir jie to daryti negalėtų. Tikrai ačiū ir Sveikatos reikalų komitetui, jis taip gana santūriai pasižiūrėjo į šį įstatymo projektą, bet taip pat kaip papildomas komitetas pritarė ir mato, kad tai niekaip nedidina alkoholio vartojimo prieinamumo. Ekonomikos komitetas taip pat sutvarkė šį įstatymo projektą. Vietoj tų vadinamųjų tetrapakų pirmininkas dar pasiūlė sudėtinę pakuotę. Aš manau, kad būtent šis įstatymas tikrai pasitarnautų mūsų vynininkų gamintojų labui.

PIRMININKAS. Dėkui. A. Veryga – prieš.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Vieną argumentą pakartosiu, jį jau išsakė kolegė A. Širinskienė, tai yra notifikavimo argumentas. Tai, kad kažkas turės ar neturės teisės, nėra argumentas nenotifikuoti, ne dėl to notifikavimas kaip procedūra yra taikomas. Tai yra tiesiog toks teisinis reikalavimas. Lietuva pažeistų šiuos reikalavimus, keliamus visiems gaminiams. Ne tik alkoholiniams gėrimams jie yra taikomi ir galioja.

Taip pat aš jau esu minėjęs diskusijų metu, kad šitas projektas prieštarauja Alkoholio kontrolės įstatymo tikslui, valstybės alkoholio kontrolės principams. Nežinau, kam mes apskritai priimame įstatymus, kam į juos surašome tam tikrus valstybės siekius, principus, jeigu paskui Seime balsuodami priimame tam visiškai prieštaraujančias nuostatas ir elgiamės priešingai, negu deklaruojame.

Buvo teiktas siūlymas, jis būtų pritaikęs ribojimus importuotojams, taip būtų apsaugota mūsų rinka, bet tie argumentai nebuvo išgirsti. Vadinasi, tikslas yra visiškai nesaugoti mūsų rinkos ir mūsų gamintojų, didinti alkoholinių gėrimų prieinamumą. Tai, kaip minėjau, prieštarauja išsa-

kytiems valstybės alkoholio kontrolės politikos pagrindams ir, kaip minėjau, pačiam Alkoholio kontrolės įstatymo tikslui. Tikrai kviečiu kolegas nesuklysti, visgi elgtis nuosekliai, neprieštarauti įstatymo tikslui ir bent jau šį projektą notifikuoti, o balsuojant dabar dėl priėmimo balsuoti prieš arba susilaikyti.

PIRMININKAS. Dėkui. Už – K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Man kažkaip keista. Kai mes prieiname prie Lietuvos gamintojų, įvairius produktus, tarp jų ir vakaro džiaugsmą – vyną, gaminančių, mes vis kažkaip randame priežasčių jiems sutrukdyti, nepagelbėti. Manau, kad tos Europos Sąjungos procedūros, taip, yra, bet dabar naudojasi būtent užsienio gamintojai. Mes turėtume atsigręžti į Lietuvos rinką, į savo gamintojus, irgi gaminančius tikrai labai kokybiškus, natūralius produktus, ir juos palaikyti. Taigi kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Dėkui. Už kalbės K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Taip, aš du momentus noriu paminėti. Visų pirma, šiuo metu realiai trūksta stiklinės taros, nes mūsų pramonė įsiveždavo stiklinę tarą iš Ukrainos. Dabartiniu metu tie fabrikai yra rusų subombarduoti ir mes negalime importuoti.

Kitas dalykas. Dabar dėl notifikavimo. Tikrai būkime ramūs, nes tokia pat pakuotė naudojama ir kitose Europos Sąjungos šalyse. Formaliai gal ir galėtų kai kurie sakyti, kodėl čia Lietuva pradėjo naudoti, bet tikrai to nebus. Ta pusė, kuri dar kalbėjo apie notifikavimą, mus irgi gąsdino, kai mes kalbėjome apie pluoštines kanapes. Mes perėjome pirmąjį etapą, notifikavome, gavome tam tikrų pastabų, pataisėme ir tada buvo įrodoma, kad dar kartą kreiptumės dėl notifikavimo, nes nevisiškai notifikavome apie tai, kas buvo numatyta. Taigi, aš galvoju, dėl to irgi nereikia baimintis. Šiandieną sudarykime vienodas sąlygas, kad būtų pilstomi tie gaminiai, kurie ir iš Vakarų atkeliauja, ir mūsų Lietuvoje gaminami. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Tuoj pat balsuosime ir dėl šio klausimo.

Dėl vedimo tvarkos – S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Ačiū. Gerbiami kolegos, aš noriu pristatyti, kad į svečius į Seimą atvyko ukrainiečių grupė iš Šiaulių, juos atlydėjo Šiaulių delegacija.

PIRMININKAS. Puiku. Sveikinimai. (*Plojimai*)

15.02 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 417, 589 ir 603 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1292(5) (*priėmimo tęsinys*)

Gerbiamieji kolegos, balsavimo intervalas jau dabar prasideda. Kviečiu nuo pradžių, nuo 1-14 klausimo – Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1292(5). Priėmimas. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 100: už – 98, prieš nebuvo, susilaikė 2. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

15.03 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 29 ir 134 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1794(2) (*priėmimo tęsinys*)

Darbotvarkės 1-15 klausimas – ANK dviejų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Kviečiu balsuoti dėl jo. Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 103: už – 84, prieš – 3, susilaikė 16. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

15.03 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 463 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3422 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-2048(2) (*priėmimo tęsinys*)

Darbotvarkės 1-16 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Kviečiu balsuoti dėl priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 107: už – 102, prieš nebuvo, susilaikė 5. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

15.04 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 39 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-416(2) (*priėmimo tęsinys*)

Darbotvarkės 1-17 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 39 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Priėmimas. Kviečiu balsuoti.

Balsavo 111: už – 47, prieš – 7, susilaikė 57. Įstatymas nepriimtas.

15.05 val.

Teismų įstatymo Nr. I-480 12, 14, 28, 31, 34, 36, 39, 41, 74, 76, 78, 79^{1}, 81, 85, 90, 91^{1}, 91^{2}, 91^{3}, 104, 105, 106, 107, 119, 120, 122 straipsnių, IV skyriaus pirmojo skirsnio pavadinimo ir VII skyriaus pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-568(2) (*priėmimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-1.1 klausimas – Teismų įstatymo daugelio straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Kviečiu balsuoti dėl priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 110: už – 99, prieš – 1, susilaikė 10. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

15.06 val.

Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 13, 20, 21, 22, 23, 24, 31, 43, 45, 51, 63, 67, 68, 69, 71, 72, 73, 77, 78, 81, 84, 99, 122^{1}, 127, 128, 129, 130, 131^{1}, 131^{2}, 132, 134 ir 157 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-569(3) (*priėmimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-1.2 klausimas – Administracinių bylų teisenos įstatymas. Dar A. Vyšniauskas. Prašom.

A. VYŠNIAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėl prieš tai buvusio klausimo – dėl Administracinių nusižengimų kodekso, kur buvo ginčas. Ar nereikėjo grąžinti tobulinti? (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Jis tiesiog nėra priimtas. (*Šurmulys salėje*) Dėkui. Rimties salėje, nes dabar balsuosime dėl Administracinių bylų teisenos įstatymo daugelio straipsnių pakeitimo įstatymo projekto priėmimo. Kviečiu apsispręsti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 110: už – 100, susilaikė 10. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

15.07 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 572, 624, 627, 630, 632, 647, 661 ir 662 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-570(2) (*priėmimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-1.3 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso daugelio straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Priėmimas. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 108: už – 100, prieš nebuvo, susilaikė 8. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

15.08 val.

Administracinių teismų įsteigimo įstatymo Nr. VIII-1030 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-571(2) (*priėmimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-1.4 klausimas – Administracinių teismų įsteigimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas. Priėmimas. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 108: už – 101, susilaikė 7. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

15.09 val.

Administracinių teismų reorganizavimo įstatymo projektas Nr. XIVP-572(2) (*priėmimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-1.5 klausimas – Administracinių teismų reorganizavimo įstatymo projektas. Kviečiu balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 108: už – 101, prieš nebuvo, susilaikė 7. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

15.09 val.

Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-573(2) (*priėmimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-1.6 klausimas – Alkoholio kontrolės įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Priėmimas. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 111 Seimo narių: už – 101, prieš nėra, susilaikė 10. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

15.10 val.

Alternatyviųjų kolektyvinio investavimo subjektų valdytojų įstatymo Nr. XII-1467 58 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-574(2) (*priėmimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-1.7 klausimas – Alternatyviųjų kolektyvinio investavimo subjektų valdytojų įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Kviečiu balsuoti. Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 113 Seimo narių: už – 107, prieš nėra, susilaikė 6. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

15.11 val.

Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo Nr. I-1374 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-575(2) (*priėmimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-1.8 klausimas – Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Priėmimas. Kviečiu balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 113 Seimo narių: už – 106, prieš nėra, susilaikė 7. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

15.12 val.

Augalų apsaugos įstatymo Nr. I-1069 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-576(2) (*priėmimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-1.9 klausimas – Augalų apsaugos įstatymo Nr. I-1069 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Balsuojame dėl priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo112 Seimo narių: už – 105, prieš nėra, susilaikė 7. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

15.12 val.

Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo Nr. VIII-1185 78 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-577(2) (*priėmimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-1.10 klausimas – Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Priėmimas. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 108 Seimo nariai: už – 101, prieš nėra, susilaikė 7. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

15.13 val.

Azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 20^7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-578(2) (*priėmimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-1.11 klausimas – Azartinių lošimų įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Kviečiu balsuoti dėl priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 115 Seimo narių: už – 109, prieš nėra, susilaikė 6. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

15.14 val.

Baudžiamojo proceso ir kriminalinės žvalgybos dalyvių, teisingumo ir teisėsaugos institucijų pareigūnų apsaugos nuo nusikalstamo poveikio įstatymo Nr. I-1202 16, 18 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-579(2) (*priėmimo tęsinys*)

Ir dar 30 lydimųjų. Darbotvarkės 2-1.12 klausimas – Baudžiamojo proceso ir kriminalinės žvalgybos dalyvių, teisingumo ir teisėsaugos institucijų pareigūnų apsaugos nuo nusikalstamo poveikio įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Kviečiu balsuoti dėl priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 113 Seimo narių: už – 107, susilaikė 6. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

15.15 val.

Civilinio proceso kodekso 62^1, 111, 134, 154, 175^2, 186, 192, 217 ir 240 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-580(2) (*priėmimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-1.13 klausimas – Civilinio proceso kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-580(2). Kviečiu balsuoti dėl priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 114 Seimo narių: už – 105, susilaikė 9. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

15.15 val.

Draudimo įstatymo Nr. IX-1737 207 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-581(2) (*priėmimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-1.14 klausimas – Draudimo įstatymo 207 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-581(2). Kviečiu balsuoti. Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 110 Seimo narių: už – 102, susilaikė 8. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

15.16 val.

Dvigubo apmokestinimo ginčų sprendimo įstatymo Nr. XIII-2310 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-582(2) (*priėmimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-1.15 klausimas – Dvigubo apmokestinimo ginčų sprendimo įstatymo 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-582(2). Kviečiu balsuoti. Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 111 Seimo narių: už – 104, susilaikė 7. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

15.17 val.

Elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymo Nr. XIII-1120 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-583(2) (*priėmimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-1.16 klausimas – Elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymo 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-583(2). Priėmimas. Kviečiu balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 112 Seimo narių: už – 106, prieš – 1, susilaikė 5. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

15.18 val.

Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 84 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-584(2) (*priėmimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-1.17 klausimas – Elektroninių ryšių įstatymo 84 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-584(2). Kviečiu balsuoti dėl priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 114 Seimo narių: už – 107, susilaikė 7. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

15.18 val.

Energetikos įstatymo Nr. IX-884 8 ir 24^1 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-585(2) (*priėmimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-1.18 klausimas – Energetikos įstatymo 8 ir 24^1 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-585(2). Priėmimas. Kviečiu balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 115 Seimo narių: už – 106, prieš nebuvo, susilaikė 9. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

15.19 val.

Finansinių ataskaitų audito įstatymo Nr. VIII-1227 59 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-586(2) (*priėmimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-1.19 klausimas – Finansinių ataskaitų audito įstatymo 59 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-586(2). Priėmimas. Kviečiu balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 114 Seimo narių: už – 106, susilaikė 8. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

15.20 val.

Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 102 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-587(2) (*priėmimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-1.20 klausimas, pusiaukelė, – Finansinių priemonių rinkų įstatymo 102 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Kviečiu balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 113: už – 106, susilaikė 7. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

15.20 val.

Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 34 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-588(2) (*priėmimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-1.21 klausimas – Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Kviečiu balsuoti. Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 107: už – 100, susilaikė 7. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

15.21 val.

Informuotiesiems investuotojams skirtų kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo Nr. XII-376 63 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-589(2) (*priėmimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-1.22 klausimas – Informuotiesiems investuotojams skirtų kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Priėmimas. Kviečiu balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 114: už – 107, susilaikė 7. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

15.22 val.

Įstatymo „Dėl Sutarties dėl Bendro patentų teismo Šiaurės ir Baltijos valstybių regioninio skyriaus įsteigimo ratifikavimo“ Nr. XII-2734 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-590(2) (*priėmimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-1.23 klausimas – įstatymo „Dėl Sutarties dėl Bendro patentų teismo Šiaurės ir Baltijos valstybių regioninio skyriaus įsteigimo ratifikavimo“ 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Priėmimas. Kviečiu balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 116: už – 111, susilaikė 5. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

15.23 val.

Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 140^1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-591(2) (*priėmimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-1.24 klausimas – įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Priėmimas. Kviečiu balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 115: už – 108, susilaikė 7. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

15.23 val.

Kelių transporto kodekso 18^1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-592(2) (*priėmimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-1.25 klausimas – Kelių transporto kodekso vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Kviečiu balsuoti. Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 113: už – 107, susilaikė 6. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

15.24 val.

Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo Nr. IX-1709 164 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-593(2) (*priėmimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-1.26 klausimas – Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Kviečiu balsuoti. Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 114: už – 107, prieš nebuvo, susilaikė 7. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

15.25 val.

Konkurencijos įstatymo Nr. VIII-1099 26, 27, 32, 33, 35, 39, 41, 56, 57 ir 59 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-594(2) (*priėmimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-1.27 klausimas – Konkurencijos įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Priėmimas. Kviečiu balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 113 : už – 105, susilaikė 8. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

15.25 val.

Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 42 ir 42^1 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-595(2) (*priėmimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-1.28 klausimas – Lietuvos banko įstatymo poros straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Priėmimas. Kviečiu balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 116: už – 107, prieš – 2, susilaikė 7. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

15.26 val.

Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 159 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-596(2) (*priėmimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-1.29 klausimas – Mokesčių administravimo įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Kviečiu balsuoti dėl priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 114: už – 105, susilaikė 9. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

15.27 val.

Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-597(2) (*priėmimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-1.30 klausimas – Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Priėmimas. Kviečiu balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 111: už – 105, susilaikė 6. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

15.27 val.

Notariato įstatymo Nr. I-2882 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-598(2) (*priėmimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-1.31 klausimas – Notariato įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Priėmimas. Kviečiu balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 114: už – 106, susilaikė 8. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

15.28 val.

Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo Nr. VIII-1212 58 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-599(2) (*priėmimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-1.32 klausimas – Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Priėmimas. Kviečiu balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 111: už – 104, susilaikė 7. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

15.29 val.

Pilietybės įstatymo Nr. XI-1196 29, 32, 33 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-600(2) (*priėmimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-1.33 klausimas – Pilietybės įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Priėmimas. Kviečiu balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 114: už – 107, susilaikė 7. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

15.29 val.

Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-601(2) (*priėmimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-1.34 klausimas – Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Priėmimas. Kviečiu balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 112: už – 105, prieš – 1, susilaikė 6. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

15.30 val.

Profesinių pensijų kaupimo įstatymo Nr. X-745 61 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-602(2) (*priėmimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-1.35 klausimas – Profesinių pensijų kaupimo įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Priėmimas. Kviečiu balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 116: už – 110, prieš nebuvo, susilaikė 6. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

15.31 val.

Prokuratūros įstatymo Nr. I-599 26 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-603(2) (*priėmimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-1.36 klausimas – Prokuratūros įstatymo 26 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Kviečiu balsuoti dėl priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 113: už – 106, susilaikė 7. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

15.32 val.

Smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo įstatymo Nr. X-296 6, 10 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-604(2) (*priėmimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-1.37 klausimas – Smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo įstatymo trijų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Priėmimas. Kviečiu balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 113: už – 108, susilaikė 5. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

15.32 val.

Turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymo Nr. VIII-1202 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-606(2) (*priėmimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-1.38 klausimas – Turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Kviečiu balsuoti dėl priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 110: už – 104, susilaikė 6. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

15.33 val.

Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 49[1] straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-607(2) (*priėmimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-1.39 klausimas – Vartotojų teisių apsaugos įstatymo 49[1] straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Kviečiu balsuoti dėl priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 111: už – 105, susilaikė 6. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

15.34 val.

Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 19, 22, 31, 33, 34[1], 46[1] ir 48 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-608(2) (*priėmimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-1.40 klausimas – Visuomenės informavimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Kviečiu balsuoti dėl priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 109: už – 102, susilaikė 7. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

15.34 val.

Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymo Nr. X-1666 27 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-609(2) (*priėmimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-1.41 klausimas – Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymo dviejų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Priėmimas. Kviečiu balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 110 Seimo narių: už – 104, prieš nėra, susilaikė 6. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*) Taigi, priėmėme visą paketą.

15.35 val.

Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-863(2) (*priėmimo tęsinys*)

Toliau balsuojame dėl darbotvarkės 2-2 klausimo – Vartotojų teisių apsaugos įstatymo 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto. Taip pat priėmimo tęsinys. Kviečiu balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 111 Seimo narių: už – 106, prieš nėra, susilaikė 5. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

15.36 val.

Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. X-1212 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3308 15 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1274 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2178(2) (*priėmimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-3 klausimas – Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo pakeitimo įstatymo 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Priėmimas. Kviečiu balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 107 Seimo nariai: už – 104, prieš nėra, susilaikė 3. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

15.36 val.

Gėlo požeminio vandens gavybos gręžinių įteisinimo laikinojo įstatymo Nr. XIV-730 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2043(2) (*priėmimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-4 klausimas – Gėlo požeminio vandens gavybos gręžinių įteisinimo laikinojo įstatymo 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Priėmimas. Kviečiu balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 107 Seimo nariai: už – 106, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

15.37 val.

Želdynų įstatymo Nr. X-1241 5, 13, 14 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1755(2) (*priėmimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-5.1 klausimas – Želdynų įstatymo keturių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1755(2). Kviečiu balsuoti dėl priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 112 Seimo narių: už – 105, prieš – 2, susilaikė 5. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

15.38 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 281, 356 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1756(2) (*priėmimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-5.2 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso trijų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1756(2). Priėmimas. Kviečiu balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 109 Seimo nariai: už – 100, prieš – 1, susilaikė 8. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

15.39 val.

Želdynų įstatymo Nr. X-1241 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1023(2) (*priėmimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-6 klausimas – Želdynų įstatymo 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1023(2). Kviečiu balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 111 Seimo narių: už – 96, prieš – 2, susilaikė 13. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

15.40 val.

Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 19^1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2036(2) (*priėmimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-7.1 klausimas – Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo 19^1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2036(2). Kviečiu balsuoti dėl priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 109 Seimo nariai: už – 93, prieš – 3, susilaikė 13. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

15.40 val.

Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2037(2) (*priėmimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-7.2 klausimas – Alkoholio kontrolės įstatymo 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2037(2). Kviečiu balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 114 Seimo narių: už – 99, prieš – 1, susilaikė 14. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

15.41 val.

Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 2 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1964(2) (*priėmimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-8 klausimas – Alkoholio kontrolės įstatymo 2 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1964(2). Kviečiu balsuoti dėl priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 111 Seimo narių: už – 85, prieš – 16, susilaikė 10. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

Gerbiami kolegos, tikrai balsavome dėl daugelio klausimų ir grįžtame prie tolesnio svarstymo. M. Puidokas – replika po balsavimo.

M. PUIDOKAS. Prašau įskaityti mano balsą prieš, nes neveikė kažkodėl.

PIRMININKAS. M. Puidoko balsą įskaityti prieš. Dėkui. A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LRF*). Mano balsą taip pat prieš reikia įskaityti.

PIRMININKAS. Jūsų balsas taip pat įskaitomas prieš dėl protokolo. V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Už. Aš netyčia ne… tik užsiregistravau.

PIRMININKAS. Jūsų balsą už įskaityti, taip, dėl protokolo? V. Juozapaičio balsas už.

Dabar, gerbiamieji kolegos, Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 15^1 straipsniu įstatymo projektas. Priėmimo stadija. Perduodu pirmininkavimą Seimo Pirmininko pavaduotojui J. Sabatauskui.

PIRMININKAS (J. SABATAUSKAS, *LSDPF*). Gerbiami kolegos, noriu su jumis pasitarti. Pagal darbotvarkės laiką balsavimo intervalas dar turėtų būti tęsiamas. Dabar turime einantį iš eilės projektą, dėl kurio yra pasiūlymų. Tai mes galėtume kartu apsispręsti dėl pasiūlymų balsuodami. (*Balsai salėje*) Taip, dėl Tabako kontrolės įstatymo. O po to jau eisime ten, kur nėra pasiūlymų. Taip sakant, komitetai pristatys išvadas ir mes paskui jau per kitą intervalą balsuosime. Ar tinka toks variantas? Bendru sutarimu sutariame? Ačiū.

15.42 val.

Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 2, 17, 26 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15^1 straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIP-3603(3) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 2-9 klausimas – Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo 2, 17, 26 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 15^1 straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIP-3603(3). Pranešėjas – Sveikatos reikalų komiteto pirmininkas A. Matulas. Prašom, kolega, į tribūną.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas pirmininke, gerbiami kolegos, trumpai primenu, kad įstatymo projektas registruotas praeitą kadenciją, yra notifikuotas, liko priėmimas. Buvo pateikta keletas Seimo narių pataisų, tai A. Verygos viena pataisa, ją jis atsiėmė, toliau buvo antra jo pataisa ir

kolegų R. Žemaitaičio ir A. Armonaitės pataisa. Mes radome kompromisą ir abiem joms pritarėme iš dalies, nustatėme kitą įstatymo įsigaliojimo terminą, laiką. Čia mes kalbame apie tabako pardavimą tiesiogiai nematomu būdu. Priėmus šį įstatymą nuo 2025 m. sausio 1 d. tabako gaminiai parduotuvėse būtų pardavinėjami arba atskiruose skyriuose, arba parduotuvėse tiesiogiai neprieinamu, nematomu būdu.

PIRMININKAS. Ačiū, pirmininke, kad priminėte mums visą eigą. Dabar, kadangi priėmimo stadija, einame pastraipsniui.

Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galime bendru sutarimu pritarti, kad priimame? Ačiū, pritarta. Taigi dėl 2, 3, 4… dėl 3 straipsnio nėra. Tai 2, 3 straipsnius taip pat galime priimti? Ačiū, priimta.

Dėl 4 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Prašom, pirmininke, pristatyti.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Jai pritarta.

PIRMININKAS. Pritarta. Ar galime pritarti su komiteto išvada? Pritarta bendru sutarimu. Galime 4 straipsnį laikyti priimtu? Ačiū, pritarta, prieštaraujančių nėra.

Dėl 5 straipsnio yra Teisės departamento pastaba.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Jai pritarta bendru sutarimu. Prašau pritarti.

PIRMININKAS. Dėl jo yra dvi.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Abiem Teisės departamento pastaboms pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Taip pat dar yra Seimo nario A. Verygos pasiūlymas. Atsiimtas pirmas pasiūlymas?

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Pirmą pasiūlymą A. Veryga atsiėmė.

PIRMININKAS. Gerai. Taip pat Seimo narių R. Žemaitaičio, A. Armonaitės, I. Pakarklytės pasiūlymas. Prašau pristatyti.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Remigijaus nėra, aš pristatysiu. Kolega Remigijus ir kolegė A. Armonaitė siūlė, kad įstatymas įsigaliotų nuo 2026 m. sausio 1 d. Kaip sakiau, komitetas pritarė iš dalies, numatęs, kad įstatymas galėtų įsigalioti nuo 2025 m. sausio 1 d.

Lygiai taip pat dėl to paties straipsnio yra A. Verygos nauja pataisa. Jis siūlė, kad įstatymas įsigaliotų nuo 2024 m. gegužės 1 d. Mes irgi bendru sutarimu pritarėme iš dalies ir nustatėme tą pačią datą – 2025 m. sausio 1 d. Bendru sutarimu radome labai gražų kompromisą ir prašau parlamentą pritarti visiems šiems pasiūlymams, kaip nutarė komitetas.

PIRMININKAS. Ačiū. Ar kolegė I. Pakarklytė sutinka su komiteto išvada? Nereikalaujate balsuoti dėl pasiūlymo dėl tabako ir tabako gaminių, sutinkate su komiteto?..

A. MATULAS (*TS-LKDF*). I. Pakarklytė, atrodo, atsiėmė savo pasiūlymą, todėl…

I. PAKARKLYTĖ (*LF*). Aš nesu teikėja šio pasiūlymo.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Ji atsiėmė savo parašą, todėl teikėjai yra du – R. Žemaitaitis ir A. Armonaitė.

PIRMININKAS. Jūs atsiėmėte parašą. Kitų kolegų nėra, tai tada…

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Aš liudiju, kad jie sutinka.

PIRMININKAS. Gerai. Dar yra A. Verygos dėl to paties straipsnio pasiūlymas. Prašom, kolega, pristatyti savo pasiūlymą.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Aš sutinku su komitetu.

PIRMININKAS. Sutinkate. Tai komiteto išvada ir balsuokime.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Komitetas jokios išvados nepriėmė, bet priėmimo stadijoje svarstė atskirus pasiūlymus. Todėl prašau priimti įstatymo projektą ir pasimokyti kitiems komitetams, kaip reikia rasti bendrą kompromisą.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, galime laikyti 5 straipsnį priimtu? Ačiū, bendru sutarimu priimtas. Kolegos, balsuojame dėl… Yra norinčių kalbėti dėl motyvų. A. Veryga – už.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tiesų, kaip jau buvo minėta, šitas sprendimas laukia priėmimo jau ne vieni metai. Jisai įstrigo tiktai dėl to, kad tame tarpe įsimaišė pandemija ir tikrai parlamentui, matyt, ne tas buvo galvoje, bet tai yra sprendimas, kuris jau daug kartų buvo aptarinėtas ir su socialiniais partneriais, ir yra notifikuotas Europos Sąjun-

gos. Vadinasi, pereita yra tikrai labai sudėtinga procedūra. Lietuva yra pateikusi rimtus argumentus, dėl ko tai reikia padaryti. Tokią praktiką taiko tikrai ne viena valstybė. O pagrindinis tikslas šitos priemonės yra apsaugoti nuo išliekančių tam tikrų rinkodaros priemonių, tam tikros reklamos mūsų nepilnamečius visuomenės asmenis, nes tai yra pirmiausia jiems skirta priemonė, kad šitie produktai tiesiog nebūtų demonstruojami. Jie bus prieinami ten, kur ir būdavo prieinami anksčiau. Apie tai informuos užrašas, kad tie gaminiai yra parduodami, ir suaugusiam žmogui, kuris žino, ką nori įsigyti, užteks paprašyti paduoti tokius gaminius. Kaip ir minėjau, tai yra jau daug kartų aptartas, išdiskutuotas sprendimas. Kviečiu pritarti jam.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl balsavimo motyvų J. Razma – prieš.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Kartais būna prasmingų draudimų, ribojimų, kurie padeda su žalingais dalykais kovoti, bet šito aš taip kažkaip negalėčiau prie tokių priskirti. Labai norėčiau, kad iniciatoriai rastų žmonių, kurie sakytų: ėjau pro pardavimo vietą, pamačiau cigaretes ir pradėjau rūkyti. Turbūt ne taip atsiranda tie įpročiai. Manau, kad tikrai keistai atrodys mūsų tie dabar esantys specializuoti tabako gaminių pardavimo punktai, kai bus plikas prekystalis, uždaros lentynos ir tik užrašas, kad čia parduodami tabako gaminiai. Nežinau, man atrodo, kad čia yra šiek tiek persistengta. Sveikatos reikalų komitetui linkėčiau daugiau rūpintis, kad būtų plėtojamos prevencijos programos. Dabar lėšos ten menkos skiriamos ir, deja, tie mūsų rodikliai, kalbant apie rūkymą, tai tikrai nesikeičia taip, kaip norėtųsi.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl balsavimo motyvų už – M. Puidokas.

M. PUIDOKAS. Privalau patikslinti kolegą. Iš tiesų tai nėra skirta suaugusiems. Esminis įstatymo pakeitimo tikslas yra vaikų ir jaunimo apsauga nuo žalingo tabako ir jo gaminių vartojimo panaudojant labai paprastą priemonę – tabako gaminių nedemonstravimą prekybos vietose. Tenka apgailestauti, kad projektas skinasi kelią nuo 2019 metų, kai buvo įregistruotas Seime, nors šio būdo efektyvumą yra patvirtinusios įvairios mokslinės institucijos, metodas taikomas kitose pažangiose šalyse jau dešimtmečius. Keista, o gal ir ne, bet greitesnį įstatymo įgyvendinimo terminą blokuoja tiek prekybininkai, tiek dalis kolegų. Spekuliuojama, kad tai sunku įgyvendinti, padidės kontrabanda, žlugs smulkusis verslas ir taip toliau. Daugumoje šalių, taikančių šią priemonę, įgyvendinimo terminai yra nuo pusantrų iki dvejų metų. Sveikatos reikalų komitete radome sudėtingą konsensusą įgyvendinti pakeitimus iki 2025 m. sausio 1 d. Žinoma, labai gaila, kad dar dvejus metus vaikai ir paaugliai bus tvirkinami cigarečių pakelių vaizdu. Vis dėl to kviečiu kolegas palaikyti šį įstatymo pakeitimą, nes jis tikrai svarbus ir reikalingas. Vakarų šalyse analogiški sprendimai yra priimti jau seniai, nes čia ribojimai skirti apsaugoti, kaip jau minėjau, nuo žalos vaikus, o ne suaugusiuosius.

PIRMININKAS. Ačiū. Visi išsakė savo nuomones.

Kolegos, balsuojame dėl Tabako ir tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo keleto straipsnių pataisų įstatymo projekto Nr. XIIIP-3603(3). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 76, balsavo 74: už – 44, prieš – 13, susilaikė 17. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

15.55 val.

Seimo nutarimo „Dėl Romo Barono atleidimo iš Lietuvos mokslo tarybos pirmininko pareigų“ projektas Nr. XIVP-2271 (*pateikimas, svarstymas ir priėmimas*)

Kolegos, dar viena labai maža korekcija. Yra vienas nutarimas, einantis iš eilės, – Seimo nutarimo „Dėl Romo Barono atleidimo iš Lietuvos mokslo tarybos pirmininko pareigų“ projektas Nr. XIVP-2271. Pateikimo stadija. Bet iš karto galime įveikti ir pateikimo, ir svarstymo, ir priėmimo stadijas, nes dar nesibaigė mūsų balsavimo langas.

Gerbiamas Švietimo ir mokslo komiteto pirmininke, prašome pristatyti projektą.

A. ŽUKAUSKAS (*LF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, mes esame gavę profesoriaus R. Barono prašymą atleisti jį iš Lietuvos mokslo tarybos pirmininko pa-

reigų. Seimui siūlomas nutarimas. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 15 straipsnio 5 dalimi, Lietuvos mokslo tarybos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. balandžio 20 d. nutarimu Nr. 375 „Dėl Lietuvos mokslo tarybos nuostatų patvirtinimo“ 17 punkto 1 papunkčiu, nutarti: 1 straipsnis, atleisti profesorių R. Baroną iš Lietuvos mokslo tarybos pirmininko pareigų jam atsistatydinus, ir 2 straipsnis, nustatyti, kad šis nutarimas įsigalioja 2023 m. sausio 1 d.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų niekas nenori paklausti. Ačiū, gerbiamas pirmininke. Kadangi niekas nenori klausti, dėl motyvų taip pat nėra norinčių kalbėti, ar galime pritarti po pateikimo? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta.

Svarstymas. Ar yra norinčių diskutuoti? Nėra. Dėl motyvų taip pat nėra. Galime pritarti po svarstymo? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta po svarstymo.

Priėmimas. Yra du straipsniai. 1 straipsnis – dėl atleidimo jam atsistatydinus. Nėra norinčių pasisakyti. Galime laikyti priimtu bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. 2 straipsnis dėl įsigaliojimo, kad įsigalioja nuo sausio 1 dienos. Nėra norinčių kalbėti. Galime laikyti priimtu? Ačiū, pritarta.

Kolegos, dėl viso nutarimo nėra norinčių kalbėti. Balsuojame dėl Seimo nutarimo „Dėl Romo Barono atleidimo iš Lietuvos mokslo tarybos pirmininko pareigų“ projekto Nr. XIVP-2271. Priėmimo stadija.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 69, balsavo 68: už – 68, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

15.59 val.

Seimo nutarimo „Dėl NATO greitojo reagavimo pajėgoms, Jungtinėms ekspedicinėms pajėgoms priskirtų Lietuvos Respublikos karinių vienetų ir NATO ir Europos Sąjungos karinėse vadavietėse tarnybą atliekančių Lietuvos karių ir civilių krašto apsaugos sistemos tarnautojų dalyvavimo tarptautinėse operacijose“ projektas Nr. XIVP-2258 (*pateikimas*)

Kolegos, toliau einame pagal vakarinę darbotvarkę. Maža eiliškumo korekcija. Kadangi ministras turi išvykti, tai kviečiu į tribūną krašto apsaugos ministrą pristatyti Seimo nutarimo „Dėl NATO greitojo reagavimo pajėgoms, Jungtinėms ekspedicinėms pajėgoms priskirtų Lietuvos Respublikos karinių vienetų ir NATO ir Europos Sąjungos karinėse vadavietėse tarnybą atliekančių Lietuvos karių ir civilių krašto apsaugos sistemos tarnautojų dalyvavimo tarptautinėse operacijose“ projektą Nr. XIVP-2258. Pateikimas. (*Balsai salėje*)

Ir dar trumpa informacija dėl balsavimo lango. Nors darbotvarkėje numatyta 17 val. 45 min., bet kadangi mes einame gana sparčiai, tikėtina, vėliau patikslinsiu, galbūt balsuosime 17 valandą.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, Lietuvos Respublikos Prezidentas teikia Seimo nutarimo „Dėl NATO greitojo reagavimo pajėgoms, Jungtinėms ekspedicinėms pajėgoms priskirtų Lietuvos Respublikos karinių vienetų ir NATO ir Europos Sąjungos karinėse vadavietėse tarnybą atliekančių Lietuvos karių ir civilių krašto apsaugos sistemos tarnautojų dalyvavimo tarptautinėse operacijose“ projektą. Šis projektas sudaro tam dalyvavimui teisinį pagrindą ir kartu nustatomas maksimalus skaičius karių ir civilių krašto apsaugos sistemos tarnautojų, kurie priskirti, atlieka tarnybą greitojo reagavimo pajėgose, NATO ir Europos Sąjungos karinėse vadavietėse: 2023 metams – iki 440 karių, tai yra aštuoniais daugiau negu šiais metais, ir 2024 metams – iki 541 kario.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas ministre. Jūsų niekas nenori klausti. Dėl balsavimo motyvų taip pat nematau norinčių kalbėti. Balsuosime, kai bus balsavimo langas.

16.01 val.

Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1919(2), Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 2, 8, 17, 19, 22, 25, 27, 31, 35, 46, 51, 52, 55, 57, 58, 82, 86, 91, 92, 93, 94, 95, 96 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 82^1 straipsniu įstatymo Nr. XIV-545 3, 4, 16, 17, 25 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 17^1 straipsniu ir 15 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-1920(2), Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-327 4 straipsnio pakeitimo ir 2 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-1921(2), Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1922(2), Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 2, 29, 31, 34, 37, 39, 48, 49, 63, 66, 68, 90, 94, 99, 101, 102, 114 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 90^1 straipsniu įstatymo Nr. XIV-546 2, 3, 12, 13, 19 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 131 straipsniu ir 11, 18 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIVP-1923(2), Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 9 ir 9^1 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1924(2), Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo Nr. IX-1491 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1925(2), Koncesijų įstatymo Nr. I-1510 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1926(2) (*svarstymas*)

Darbotvarkės 2-12 klausimas. Grįžtame į projektų eilę. Kompleksinis klausimas, susidedantis iš septynių projektų, prasideda Viešųjų pirkimų įstatymo pakeitimo įstatymo projektu Nr. XIVP-1919(2), taip pat bus dar Viešųjų pirkimų keletas įstatymų, Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo pakeitimo įstatymo projektas, taip pat dar vienas analogiškas projektas, Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo projektas ir Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo projektas bei Koncesijų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas. Svarstymo stadija. Kviečiu pagrindinio komiteto pranešėją A. Kupčinską, Ekonomikos komiteto pranešėją A. Kupčinską, pristatyti pagrindinio komiteto išvadą.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas posėdžio pirmininke, komitetas svarstė…

PIRMININKAS. Dėl visų, tikiuosi, pristatysite.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Dabar dėl viešųjų pirkimų?

PIRMININKAS. Ir su jais susijusių. Pradėkite nuo pirmojo.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Pradedu nuo pirmojo. Pirmiausia dėl Viešųjų pirkimų įstatymo pakeitimo. Buvo siūlyta Audito komiteto 3 straipsnio, 10 straipsnio pakeitimas. Tai yra įrašyti sąvoką dėl vidaus administravimui reikalingų paslaugų, įsigyjamų perkančiųjų organizacijų, kurios yra valstybės įmonės, akcinės bendrovės ir uždarosios akcinės bendrovės, kurioms valstybės nuosavybės teise priklausančios akcijos suteikia daugiau kaip pusę balsų visuotiniame akcininkų susirinkime.

Komiteto išvada – pritarti iš dalies. Ir komiteto pasiūlymas: šio straipsnio 2 dalyje nurodytas vidaus administravimas turi būti suprantamas kaip veikla, kuria užtikrinamas perkančiosios organizacijos savarankiškas funkcionavimas, struktūros tvarkymas, teisinės pagalbos, dokumentų, personalo, turimų materialinių ir finansinių išteklių valdymas.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Dėl kitų.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Dabar taip, kitas. Kitas straipsnis būtų dėl 19 straipsnio pakeitimo.

PIRMININKAS. Ne, ne. Projektai Nr. XIVP-1920, Nr. XIVP-1921, taip pat Viešųjų pirkimų įstatymo projektai bei kiti projektai. Kadangi vienas pagrindinis ir kiti lydimieji, tai turėtumėte pristatyti.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Taip. Aš galvojau dėl straipsnių. Pritarti iš dalies. Ekonomikos komitetas pritarė komiteto patobulintam įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Ir dėl kitų panašiai, tik tiek, kad dėl pagrindinio projekto bei antrojo, ketvirtojo ir penktojo yra dar pasiūlymų, mes prie jų dar grįšime. Ačiū pagrindinio komiteto pranešėjui. Kai bus balsavimo langas, mes jus pakviesime vėl.

Papildomas komitetas. Kviečiu J. Razmą. Nėra. Audito komiteto pirmininkas gal galėtų ateiti ir pristatyti komiteto išvadą? Čia dėl pirmojo, pagrindinio, projekto ir dėl kitų taip pat. Taigi Audito komiteto pirmininkas Z. Balčytis.

Z. BALČYTIS (*DFVL*). Audito komitetas posėdyje apsvarstė įstatymo projektą. Balsavimo rezultatai: už – 6, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo. Pritarta bendru sutarimu, vienbalsiai.

PIRMININKAS. Dėl visų vienoda išvada?

Z. BALČYTIS (*DFVL*). Taip.

PIRMININKAS. Ačiū.

Z. BALČYTIS (*DFVL*). Visiems buvo pritarta tais pačiais skaičiais: 6 – už, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Kiek suprantu, pasiūlymai pagrindiniam komitetui yra tik jūsų, Audito komiteto. (*Balsas salėje*) Tuomet mes dar paskui jūsų paklausime. Ačiū komiteto pirmininkui.

Taip pat Švietimo ir mokslo komiteto pirmininkas A. Žukauskas pristatys papildomo Švietimo ir mokslo komiteto išvadą dėl Viešųjų pirkimų įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1919.

A. ŽUKAUSKAS (*LF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Švietimo ir mokslo komitetas spalio 5 dieną svarstė įstatymo projektą ir pritarė Teisės departamento pastaboms, taip pat penkiems pasiūlymams, suformuluotiems paties komiteto, ir visai išvadai bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū komiteto pirmininkui. Dar dėl Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1925(2) kviečiu Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto narę D. Šakalienę pristatyti komiteto išvadą.

D. ŠAKALIENĖ (*LSDPF*). Komitetas šių metų rugsėjo 28 dieną svarstė Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo projektą ir priėmė sprendimą siūlyti pagrindiniam komitetui pritarti įstatymo projektui ir jį tobulinti, atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas, joms pritarė, ir į komiteto pasiūlymus. Komitetas pateikė du pasiūlymus, jiems pagrindinis Ekonomikos komitetas pritarė. Komiteto išvadai pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, dar noriu pasitarti su jumis. Kadangi yra dėl keturių projektų pasiūlymai, visi pasiūlymai yra Audito komiteto, pagrindinis Ekonomikos komitetas iš dalies pritarė tiems pasiūlymams, aš tik noriu atsiklausti Audito komiteto pirmininko, ar juos tenkina pagrindinio komiteto išvados? Jeigu taip, mes galėtume truputį žengtelėti į priekį.

Z. BALČYTIS (*DFVL*). Taip, kolegos. Gerbiamas pirmininke, mes irgi spalio 12 dieną posėdyje svarstėme. Išvada tokia, kaip ir prieš tai Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto, – projektui pritarta ir pasiūlyta tobulinti, atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas ir Viešųjų pirkimų tarnybos pasiūlymus. Balsavimo rezultatai: taip pat už – 6, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Jus tenkina pagrindinio komiteto išvada dėl jūsų pasiūlymų?

Z. BALČYTIS (*DFVL*). Taip, tenkina.

PIRMININKAS. Tenkina, kad pritarta iš dalies, su ta redakcija sutinkate? Ačiū. Audito komitetas sutinka. Mums nereikės laukti balsavimo lango, tuomet galima išklausyti motyvus. Dėl motyvų nori kalbėti L. Savickas. Atsisako. Tuomet viskas, visos procedūros atliktos. Kai bus balsavimo langas, mes balsuosime dėl visų šių projektų. Gerbiami kolegos, pasistūmėjome.

16.10 val.

Farmacijos įstatymo Nr. X-709 2, 8, 57 ir 59 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1749(2), Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 2, 10 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1750(2) (*svarstymas*)

Darbotvarkės 2-13 kompleksinis klausimas, susidedantis iš dviejų projektų – Farmacijos įstatymo 2, 8, 57 ir 59 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1749(2) (svarstymo stadija) ir Sveikatos draudimo įstatymo 2, 10, 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1750(2) (irgi svarstymo stadija). Kviečiu pagrindinio komiteto pranešėją, komiteto pirmininką, Sveikatos reikalų komiteto pirmininką, A. Matulą pristatyti komiteto išvadą. Dėl abiejų projektų, jeigu galite, kolega.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas pirmininke, gerbiami kolegos, primenu, kad Konstitucinis Teismas yra priėmęs sprendimą, kad buvusi Vyriausybės nutarimu nustatyta vaistų kompensavimo tvarka prieštarauja Konstitucijai, ir nuo kitų metų sausio 1 dienos bus nutarimas paskelbtas ir įsigalios. Todėl mes turime priimti šitą įstatymą iki Naujųjų metų.

Dabar Sveikatos reikalų komitetas kaip pagrindinis svarstė pagrindinį įstatymo projektą, Lietuvos Respublikos farmacijos įstatymo tam tikrų straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-1749. Buvo klausymų, daug diskusijų, buvo daug pastabų iš organizacijų ir Teisės departamento bei Seimo narių, bet komitetas bandė ieškoti įvairių kompromisų ir bendru sutarimu pritarė šitai išvadai. Jeigu leisite pristatyti lydimąjį įstatymo projektą, tai irgi buvo pasiūlymų, juos komitetas apsvarstė, bet čia bendro sutarimo nerado ir balsavus 6 už, niekam nebalsavus prieš, susilaikius 5 buvo irgi pritarta lydimajam įstatymo projektui. Todėl prašyčiau priimti šituos įstatymus po svarstymo.

PIRMININKAS. Ačiū. Kviečiu papildomo komiteto, Biudžeto ir finansų komiteto, pranešėją, tiesa, to, kuris nurodytas, nematau salėje. Kas galėtų pakeisti Biudžeto ir finansų komiteto pirmininką ir pranešti komiteto išvadas? Nematau. Tada aš pristatysiu Biudžeto ir finansų komiteto išvadą. Išvadoje sprendimas yra toks: komitetas svarstė projektą spalio 12 dieną ir sprendimas – iš esmės pritarti įstatymo projektui ir pasiūlyti pagrindiniam Sveikatos reikalų komitetui tobulinti pagal Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas, joms komitetas pritarė. Taigi komiteto išvados yra. Yra keletas siūlymų.

Diskusijoje nori dalyvauti Sveikatos reikalų komiteto pirmininkas A. Matulas. Prašom, kolega, į tribūną išsakyti savo nuomonę.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, aš tada labai trumpai, nes, matau, labai daug oponuojančių ir norinčių pasisakyti per svarstymą nėra. Todėl dar kartą primenu, kad šito įstatymo galiojanti tvarka buvo apskųsta Konstituciniam Teismui, Konstitucinis Teismas priėmė sprendimą. Nutarimą skelbs kitų metų sausio 1 dieną, todėl iki to termino mes privalome priimti įstatymus, nes tiesiog neliks vaistų kompensavimo tvarkos ir sunku įsivaizduoti, kas tada gali nutikti Lietuvoje.

Primenu, kad mes buvusios Vyriausybės kompensavimo tvarką, nustatytą ministro įsakymu, apskundėme Vyriausiajam administraciniam teismui, Vyriausiasis administracinis teismas buvo pripažinęs, kad ta tvarka prieštarauja įstatymui, nes įstatyme tokios tvarkos nebuvo numatyta. Nepaisant to, tą pačią tvarką patvirtino buvusi Vyriausybė, nežinau, kodėl ji tą padarė, ir jau išeities kitos nebeliko, kaip skųsti Konstituciniam Teismui. Pasirašė labai daug Seimo narių, virš 50, ir Konstitucinis Teismas, jau sakiau, kokį sprendimą priėmė. Po Konstitucinio Teismo sprendimo jau praeitą sesiją, netgi užpraeitą sesiją, Seimas jūsų balsų dauguma jau pataisė įstatymą ir leido žmonėms, kurie renkasi ne pigiausią vaistą iš Kompensuojamųjų vaistų sąrašo, bet kitą, sumokėti tik priemoką, o bazinę vaisto kainą kompensuoja valstybė. Iki tol galiojusi tvarka buvo tokia, kad jeigu rinkosi ne pigiausią, kad ir iš sąrašo rinkosi kitą tos pačios sudėties vaistą, reikėjo mokėti visą kainą. Tą mes visi jau pataisėme, ačiū visiems. O dabar ta tvarka turi tiesiog atsirasti įstatyme, nes įstatyme būtent tokios tvarkos nebuvo nustatyta.

Lydimajame įstatyme sprendžiame klausimą, kaip kompensuoti vyresniems žmonėms, kurie yra išėję į pensiją. Dabar įstatymas nustato, kad virš 75 metų amžiaus asmenims ir mažesnes pajamas turintiems asmenims kompensuojama visa vaistų kaina, bet naujame įstatymo projekte nustatoma galimybė, įvedamas vadinamasis krepšelio principas, kuriuo… jeigu žmogus vidutiniškai per metus sumoka priemokomis 15 eurų, tai šiuo atveju siūloma, kad jeigu sumokės trigubą sumą, ne daugiau kaip 45 eurus, toliau visi vaistai bus kompensuojami jam nemokamai.

Prašyčiau pritarti svarstomiems įstatymų projektams. Mačiau, kad jau yra registruota pasiūlymų dėl priėmimo. Mes vėl susirinkę komitete spręsime, kaip toliau tobulinti šitą įstatymo projektą.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Taigi, kolegos, kadangi yra pasiūlymų, mes juos apsvarstysime per balsavimo langą.

16.17 val.

Indėlių ir įsipareigojimų investuotojams draudimo įstatymo Nr. IX-975 2, 6, 7, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 22, 23, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 38, 39, 40, 42, 43, 45 straipsnių, penktojo, šeštojo skirsnių pavadinimų ir 1 priedo pakeitimo, Įstatymo papildymo 16[1], 48 straipsniais ir 36, 37, 41 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIVP-2262, Finansinio tvarumo įstatymo Nr. XI-393 2, 22, 23, 25, 25[4], 26[5], 28, 44, 46, 49[1], 96, 98, 99, 107 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo nauju VIII skyriumi įstatymo projektas Nr. XIVP-2263, Kredito unijų įstatymo Nr. I-796 2, 5, 8, 10, 22, 23, 25, 27, 30, 45, 68, 74, 75 ir 77 straipsnių pakeitimo, 69 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir Įstatymo papildymo 75[1] straipsniu ir vienuoliktuoju skirsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2264, Centrinių kredito unijų įstatymo Nr. VIII-1682 4, 9, 22, 63, 67, 68 ir 70 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2265, Bankų įstatymo Nr. IX-2085 10, 34, 77[1], 84 ir 87 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2266, Valstybės skolos įstatymo Nr. I-1508 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2267 (*pateikimas*)

Darbotvarkės 2-15 kompleksinis klausimas, jo yra šeši projektai. Pagrindinis iš jų yra Indėlių ir įsipareigojimų investuotojams draudimo įstatymo daugelio straipsnių pakeitimo ir kai kurių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIVP-2262. Taip pat Finansinio tvarumo įstatymo keleto straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo įstatymo projektas Nr. XIVP-2263, Kredito unijų įstatymo keleto straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2264, Centrinių kredito unijų įstatymo projektas Nr. XIVP-2265 ir Bankų įstatymo keleto straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2266. Pateikimas. Vyriausybės vardu – finansų ministrė G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Sveiki. Šie įstatymų projektai parengti atsižvelgiant į pagal Europos Komisijos struktūrinių reformų rėmimo programą įgyvendinto projekto „Lietuvos indėlių garantijų sistemos peržiūra“ metu pateiktas rekomendacijas ir pasiūlytas priemones, skirtas Lietuvos indėlių draudimo sistemai patobulinti ir sustiprinti.

Projektų tikslas – sustiprinti Lietuvos indėlių draudimo sistemą įvedant naujų priemonių, kurios prisidės prie finansų sistemos stabilumo, indėlininkų apsaugos ir leis sumažinti kredito įstaigų galimo nemokumo neigiamą poveikį rinkoms, taip pat sukurti teisinę aplinką, kuri leistų kredito unijų sektoriui siekti efektyvesnės ir pelningesnės veiklos su kitomis finansų įstaigomis lygiomis konkurencinėmis sąlygomis, taip pat įgyvendinti valstybės valdomų įmonių pertvarką ir pašalinti kitus praktikoje pastebėtus įstatymų trūkumus.

Esminiai pakeitimai. Nacionalinėje teisėje įtvirtinti priemonę, kuri leistų kredito įstaigos turtą, teises ir įsipareigojimus nemokumo atveju perleisti kitai kredito įstaigai. Ši priemonė galėtų būti taikoma nustačius, kad kredito įstaiga žlunga ir netenkina pertvarkymo sąlygų, tačiau jos turto ir teisių perleidimas yra būtinas siekiant išvengti didelių ekonomikos sutrikimų ir jei tai būtų finansiškai naudingiau Indėlių draudimo fondui. Už minėtos priemonės taikymą būtų atsakingas Lietuvos bankas.

Taip pat nustatyti galimybę indėlių draudimo išmokas mokėti tiesiogiai per indėlių draudimo sistemos dalyvį, kuriam įvyko indėlių draudžiamasis įvykis, naudojant jo paties likvidų turtą, ir tik tuo atveju, jei jo nepakaktų, išmokos būtų mokamos iš Indėlių draudimo fondo.

Taip pat nustatyti nepriekaištingos reputacijos reikalavimo taikymą ne tik bankų, kredito unijų ir centrinių kredito unijų vadovams ir pagrindines funkcijas atliekantiems asmenims, bet ir atitinkamiems žemesnės grandies banko darbuotojams.

Įgyvendinant valstybės valdomų įmonių pertvarką, skirtą įmonių veiklos efektyvumui didinti, sudaryti sąlygas valstybės įmonę „Indėlių ir investicijų draudimas“ pertvarkyti į viešąją įstaigą „Indėlių ir investicijų draudimas“.

Taip pat išplėsti kredito unijos ir centrinės kredito unijos teikiamų paslaugų ir asmenų, kuriems atitinkamos paslaugos galėtų būti teikiamos, ratą bei panaikinti tam tikrus papildomus skolinimosi, kredito unijų skolinimo apribojimus, kai skolinimo laikas viršija penkerius metus, kaip perteklinius ir patobulinti kitas kredito unijų veiklos reguliavimo nuostatas. Siūlomi pakeitimai leistų sustiprinti kooperatinę bankininkystę Lietuvoje ir sudarytų sąlygas didesnei konkurencijai krediduojant smulkųjį ir vidutinį verslą.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama ministre. Aš nepaskelbiau, jūs Valstybės skolos įstatymo projektą irgi pristatėte, taip?

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Taip, viską kartu.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų nori paklausti viena Seimo narė – L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Gaila, kad daugiau nėra, kas klaustų. Iš tikrųjų, gerbiama ministre, pasakykite, koks tikslas, kad keičiame į viešąją įstaigą? Ar negalėjo būti taip, kaip ir buvo dabar? Ką tas duos?

Ir kitas. Kiek mes turime tokių rizikingų dabar kredito unijų, kad būtinai reikėjo keisti dėl garantijos. Aš suprantu, garantija labai svarbu, kad gautų pinigus ir tai pereitų į kitą kredito uniją dėl bankroto atvejų. Ar turime jau tokių rizikingų kredito unijų? Ačiū.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Pertvarkymas iš valstybės įmonės į viešąją įstaigą yra daromas kaip didesnės reformos dalis. Tiesiog visos valstybės įmonės yra pertvarkomos į kitokio reguliavimo įstaigas. Šiuo atveju yra siūloma padaryti viešąja įstaiga.

Kalbant apie rizikingus atvejus, tai turbūt šiuo įstatymu nėra sprendžiamas koks nors dabartinis problemos buvimas. Tiesiog yra Europos Komisijos Struktūrinių reformų direktorato atlikta analizė ir geroji praktika įvertinta, kaip yra kitose šalyse, kad būtų galima užtikrinti didesnį stabilumą, jeigu kas. Bet šiuo atveju kokių nors konkrečių probleminių situacijų nėra, čia labiau toks higieninis sprendimas pagal gerąsias praktikas, kurios yra taikomos kitose valstybėse.

PIRMININKAS. Ačiū. Daugiau niekas nenori jūsų klausti. Dėl balsavimo motyvų taip pat nėra norinčių kalbėti. Kolegos, balsuosime, kai bus balsavimas.

16.22 val.

Elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymo Nr. XIII-1120 1, 2, 3, 12, 13, 16, 17, 18 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 4^1, 4^2 straipsniais, V^1, V^2 skyriais įstatymo projektas Nr. XIVP-2279, Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio ir priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 147^1 straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2280 (*pateikimas*)

Kviečiu pristatyti Elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymo kelių straipsnių ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo projektą Nr. XIVP-2279 ir lydimąjį Administracinių nusižengimų kodekso straipsnio pakeitimo ir papildymo įstatymo projektą Nr. XIVP-2280 ekonomikos ir inovacijų ministrę A. Armonaitę.

A. ARMONAITĖ (*LF*). Dėkoju. Gerbiamieji Seimo nariai, pristatau Vyriausybės teikiamą Ekonomikos ir inovacijų ministerijos parengtą įstatymų projektų paketą. Posėdžio pirmininkas perskaitė, labai ilgas pavadinimas, neskaitysiu.

Mes šiais įstatymų projektais siekiame keleto dalykų. Pirma, konsoliduoti elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų sritis, perduodant elektroninės atpažinties ir patikimumo užtikrinimo paslaugų politikos formavimo ir jo įgyvendinimo organizavimo, koordinavimo ir kontroliavimo funkcijas vienos ministerijos, tai yra Ekonomikos ir inovacijų ministerijos, atsakomybės sričiai.

Antra, numatyti už elektroninės atpažinties politikos įgyvendinimą atsakingas institucijas, šių institucijų funkcijas.

Ir trečia, reglamentuoti kvalifikuotos elektroninės atpažinties paslaugos teikėjų priežiūrą, jų pareigas ir atsakomybę, kvalifikuotų elektroninės atpažinties priemonių tinkamumo naudoti teikiant viešąsias elektronines paslaugas reikalavimus.

Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimo projektu siekiame numatyti atsakomybę už teisės aktų, reglamentuojančių kvalifikuotos elektroninės atpažinties paslaugos teikėjų veiklą, pažeidimą.

Šiuo metu Elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo įstatymu elektroninės atpažinties ir patikimumo užtikrinimo paslaugų politikos formavimas ir įgyvendinimas yra atskirti, tai yra šių sričių teisinį reglamentavimą atlieka dvi institucijos – Susisiekimo ministerija ir Vidaus reikalų ministerija. Įstatymo projektu siūlomas pakeitimas dėl funkcijų kon-

solidavimo vienoje institucijoje prisidėtų prie nuoseklios ir bendros patikimumo užtikrinimo paslaugų politikos formavimo.

Įstatymas yra papildytas nuostatomis, aptariančiomis elektroninės atpažinties politiką įgyvendinančias institucijas, jų funkcijas, institucijų kompetencijų, susijusių su elektroninės atpažinties politikos įgyvendinimu ir priežiūra, pasidalijimą.

Teikiamame įstatymo projekte siūloma numatyti tokias atpažinties politiką įgyvendinančias institucijas: Ryšių reguliavimo tarnybą – kvalifikuotos elektroninės atpažinties paslaugos teikėjų priežiūros įstaigą, Vyriausybės paskirtą instituciją – elektroninės atpažinties mazgą administruojančią įstaigą. Įstatymo projekte taip pat reglamentuojamas elektroninės atpažinties paslaugų teikimas, įtvirtinami elektroninės atpažinties priemonės saugumo užtikrinimo lygio vertinimo, priskyrimo, pakeitimo ir panaikinimo reikalavimai, kvalifikuotos elektroninės atpažinties paslaugų teikėjų pareigos ir jų atsakomybė, aptariami kvalifikuotos elektroninės atpažinties paslaugų teikėjų priežiūros reikalavimai.

Dar pridursiu porą dalykų. Ryšių reguliavimo tarnyba nuo 2016 metų įgyvendina patikimumo užtikrinimo paslaugų politiką, atlieka patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų priežiūros įstaigos funkcijas. Taigi, ši institucija tikslingai panaudos jau turimą savo kompetenciją bei patirtį ir elektroninės atpažinties srityje. Be kita ko, šiuo metu elektroninės atpažinties mazgo tvarkytojo funkcijas atlieka Informatikos ir ryšių departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos, todėl mazgo administravimas gali būti organizuojamas taip, kaip jis vyksta šiuo metu, tai yra Informatikos ir ryšių departamentas gali būti paskiriamas mazgą administruojančia įstaiga. Kadangi elektroninės atpažinties mazgas yra techninis sprendimas, kuris gali būti tiek Vidaus reikalų, tiek Ekonomikos ir inovacijų ministerijos atsakomybė, siūloma nuo 2024 m. gruodžio 31 d. perimti mazgo valdymo ir tvarkymo funkcijas, perduodant jas Informacinės visuomenės plėtros komitetui.

Prašome palaikyti įstatymo projektą, tiksliau, du projektus, jie tiesiog suteiks daugiau galimybių įgyvendinti plačiau ir nuosekliau elektroninės atpažinties ir identifikavimo politiką Lietuvoje.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama ministre. Niekas nenori jūsų klausti.

A. ARMONAITĖ (*LF*). Dėkui.

PIRMININKAS. Vadinasi, gerai parengtas projektas arba… Tiek to, daugiau nekomentuosiu. Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Balsuosime, kai bus balsavimo laikas. Kol kas preliminarus laikas nesikeičia, planuojame 17 valandą.

Dabar kviečiu pristatyti Sporto įstatymo 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-2227. Pranešėjas – A. Kupčinskas. Pateikimo stadija. Kolegos, dar viena maža pastaba, projektas nėra įrašytas į sesijos darbų programą. Bendru sutarimu galime pritarti? Ačiū, pritarta. Kolega, prašom pristatyti.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, posėdžio pirmininke.

PIRMININKAS. Pateikimo stadija.

16.27 val.

Sporto įstatymo Nr. I-1151 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2227 (*pateikimas*)

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū. Kolegos, turbūt visi girdėjote paskutinį atvejį, kai vasarą Anykščiuose vykusių krepšinio varžybų metu mirė sportininkas, nesulaukęs greitosios pagalbos. Du brigados automobiliai nespėjo atvykti į įvykio vietą, jie atvyko truputį vėliau negu per pusvalandį. O ten budinčiai medicinos darbuotojai tiesiog neužteko pirmosios pagalbos priemonių, gaivinimo priemonių. Mano įsitikinimu, kadangi tai pasikartojantis reiškinys, tikėkimės, paskutinis atvejis, tikrai reikėtų varžybų metu užtikrinti, kad ta pirmoji pagalba būtų, pasiektų nukentėjusius kuo greičiau.

Siūlymas yra toks gana paprastas. Išties defibriliatoriai nekainuoja tiek brangiai, kaip anksčiau kainuodavo – 5–6 tūkst. Jie kainuoja iki tūkstančio eurų. Aš kalbu ne apie klinikinius defibriliatorius. Mano įsitikinimu, vykstančių nacionalinių sporto varžybų metu tikrai turėtų būti įrengti tose sporto salėse. Aš nekalbu apie sporto klubus ar vadinamuosius *džymus*, kur ten vyksta nuolatinės treniruotės, bet galbūt ir ten privatininkai galėtų pasirūpinti. Arba turėtų tose varžybose,

kaip kad stambių, didelių varžybų metu, budėti atitinkama medicinos brigada, personalas. Toks yra siūlymas ir tikiuosi jūsų palaikymo.

Pasirašau įstatymo projektą ne tik aš, bet ir nemažai Jaunimo ir sporto reikalų komisijos narių. Tikėkimės, kad tokių atvejų daugiau mūsų sporto varžybose nebus. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Nors trumpai pristatėte, ačiū, kad taupėte laiką, bet net šeši Seimo nariai nori jūsų klausti. Pirmasis klausia D. Griškevičius.

D. GRIŠKEVIČIUS (*DFVL*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamasis pranešėjau, tikrai, man atrodo, visi suvokiame, kokią problemą bandote spręsti, ir tas jūsų rūpestis tikrai yra teisingas. Bet, kita vertus, skaitant paties projekto eilutes kyla tokių klausimų, ar iš tikro mes tą siekiamą efektą galėsime pasiekti, nes turbūt pripažinsite, kad sporto varžybos kaip tokios yra įvairių lygių. Yra profesionalios, yra mėgėjų, pavyzdžiui, pats savaitgalį pradedu oficialiame mėgėjų futbolo turnyre Šiauliuose dalyvauti. Tai klausimas yra susijęs, ar nereikėtų patikslinti, kokios sporto varžybos turimos galvoje, nes galų gale yra vaikų čempionatai ir kitokio lygio varžybos. Tos nelaimės dažniausiai įvyksta, reikia pripažinti, to žemesnio rango varžybose, kur to ir finansavimo dažnu atveju yra kur kas mažiau. Nes pagrindiniuose čempionatuose, tiek krepšinio, futbolo ar kitų pagrindinių sporto šakų varžybų metu, yra privaloma, kad dalyvautų medicinos darbuotojai. Kaip tą problemą spręsti?

Antras dalykas. Net jeigu bus tie įrenginiai, ar tikrai žmonės galės jais pasinaudoti? Nes vis tiek tai yra tam tikrų gebėjimų klausimas.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Atsakant pirmiausia nuo antro klausimo, kaip tik man Kariuomenės dienos metu teko ir žygiuoti, ir paskui bendrauti su karo medicinos ekspertais, profesionalais. Yra dviejų lygių defibriliatoriai. Yra tie, kurie naudojami klinikose ir ligoninėse, tie, kaip sakyti, sudėtingesni, ir yra paprastesni, žmonės, net ir nemokantys suteikti pirmosios pagalbos, iš tikrųjų sugebėtų jais naudotis. Yra ir lietuvių, ir anglų kalbomis. Ir tie žingsniai suprogramuoti taip, kad tu nieko nepadarysi ar tos srovės neperteiksi, jeigu tam žmogui tai nebūtina, jeigu jo ritmas nesutrikęs, defibriliatorius nesuveiks. Karo medicinos tarnybos ekspertai, gydytojai sakė, galėtume atvažiuoti ir jums parodyti, kaip tai veikia. Tikrai nesudėtinga ir patiems piliečiams išmokti suteikti tą pagalbą.

Dabar dėl sporto varžybų. Taip, aiškinomės, ar tik aukšto meistriškumo varžybose būtų galima. Jeigu skaitėte, yra ir Teisės departamento pasiūlymas. Aš manyčiau, jeigu būtų pritarta po pateikimo, reikėtų koreguoti patį sporto varžybų apibrėžimą. Bet kadangi šiek tiek užtruko tos diskusijos, ar aukšto sporto meistriškumo, ar kokiose varžybose, be to, greičiausiai reikėtų ir Vyriausybės išvados, nors tai susiję ir su nedideliais finansais, bet reikėtų, ir greičiausiai ne liepos 1 dieną įsigaliojimas, o geriausia su biudžetiniais metais, 2024 m. sausio 1 d., daryti įsigaliojimą, aš manau, svarstymo stadijoje galėtume sporto varžybų sąvoką nugludinti ir išsamiau aprašyti.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas Andriau, žmogaus gyvybė neįkainojama, su tuo sutinkame, manau, visi. Visur mes atsiremiame į pinigus. Dažnai sportinės varžybos vyksta ir mokyklų salėse, kai kur nėra didelių sporto kompleksų. Organizuojant bet kokias varžybas kas prisiimtų atsakomybę, kad būtų šitas įrenginys, kaip jums atrodo, ar organizatorius, ar tas, kuris suteikia šitas patalpas?

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Tik sporto varžybų organizatorius, nes daug kur sporto salės yra nuomojamos. Tai aišku, kad sporto varžybų organizatorius.

Aš tik labai trumpai priminsiu, kad analogiškai mes defibriliatorius, pavyzdžiui, Kaune pradėjome prieš gerą dešimtmetį diegti visose viešosiose vietose. Ir pirmas atvejis buvo nuperkant… Tada jie kainavo apie 5 tūkst., dabar, nežinau, man atrodo, litų, jeigu ne daugiau. Ir kartu su greitosios medicinos pagalba, žinau, ir stotyse, ir „Žalgirio“ arenoje, ir „Akropolyje“, ir taip toliau ne vieną kartą jie buvo panaudoti.

PIRMININKAS. Ačiū. Kviečiu klausti O. Leiputę. Atsisako.

Klausia A. Veryga.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Dėkoju už pristatymą. Idėja iš tikrųjų yra labai gera ir aš ją sveikinu, bet ar negalvojate, kad gal reikėtų neišskirti sporto varžybų ir pagalvoti apie tokį sisteminį sprendi-

mą, nes ne tik sporto varžybose įvyksta nelaimių. Logika dėl defibriliatorių yra juos dėti ten, kur yra daug žmonių. Na, natūralu, kad sporto varžybose, pavyzdžiui, arenoje jau ir šiaip yra didelis žmonių susibūrimas, bet pagalvoti apie sisteminį sprendimą.

Ir kartu ar negalvotumėte, kad mums apskirtai kaip parlamentui daugiau dėmesio reikėtų skirti parlamentinei kontrolei, kad vis dėlto nevyktų tokių dalykų, kai žmonės mokymų pažymėjimą nusiperka internetu pažiūrėję filmuką ir tada kolegoms kyla klausimų, ar jie mokės tuo defibriliatoriumi naudotis, ar ne. Kad vis dėlto nevyktų tokių dalykų, nes vien jis padėtas dar negarantuos saugumo, žmonės turi mokėti juo iš tikrųjų pasinaudoti.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Aš pritariu, kad reikia masiškiau, sistemiškiau žiūrėti. Ką aš ir sakiau, 2013 metais mes kartu su greitosios medicinos pagalbos stotimi tą pradėjome daryti visose lankomiausiose miesto vietose. Gal tiesiog labiau šį įstatymo projektą paskatino tas įvykis Anykščiuose, kuris nutiko prieš porą mėnesių. Kadangi tai ne pirmas įvykis sporto varžybose, tiesiog bandėme atliepti, į tai reaguoti, nes, pavyzdžiui, kolega G. Paluckas sakė, kad ta tema jis bandė dirbti su Sveikatos apsaugos ministerija paskutinius pusantrų metų, buvo lyg ir darbo grupė sudaryta, bet tiesiog tas įstatymo projektas taip ir neatkeliavo. Tai mes bandome įeiti su savo iniciatyva ir taip paskatinti, kad į tai būtų atkreiptas dėmesys.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia A. Matulas.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas kolega, gerai, kad bandote spręsti, bet ar tikrai reikia eiti tuo keliu, nes tokiu atveju, su kolega Linu šnekame, reikėtų surašyti viską, kad ir tvarsliavos turi turėti sporto arenoje, ir panašiai. Ar jūs nemanote, kad tai būtų galima spręsti per higienos normas, tiesiog higienos normose įrašyti, kokios priemonės turėtų būti? Bet pritariu, kad čia daugiau gal kalbame ne apie tai, kad nėra defibriliatoriaus, daugumoje susibūrimų vietų jau yra defibriliatoriai, bet jais tiesiog žmonės nemoka naudotis ir todėl ištinka mirtis. Nes žmonės dažnai laukia greitosios pagalbos, o jai atvykus po kelių ar keliolikos minučių, na, atgaivinti žmogaus neįmanoma.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas kolega, dėl tvarsliavos aš ir rašau siūlyme, kad arba varžybų vietoje įrengtas defibriliatorius, arba turi budėti greitosios medicinos pagalbos brigada. Aš labai tikiuosi, kad po šio įvykio, į jį ypač dėmesį atkreipė net prokuratūra, vis dėlto vykstant tai greitosios medicinos pagalbos koncentracijai, galima sakyti, sujungimui, aš tikiuosi, tos brigados visoje Lietuvoje irgi bus išdėstytos tolygiau, ne tik kiekviena savivaldybė rūpinsis atskirai savo brigadomis. Tai gal apie tvarsliavą nereikėtų atskirai šnekėti. Bet problema egzistuoja – tai faktas. Kad nebuvo laiku suteikta pagalba – irgi faktas, kad ne pirmas atvejis – irgi faktas. Mes į tai bandome atkreipti dėmesį. Aš tikiuosi, jūsų komitetas, nežinau, ar pagrindinis, ar papildomas, bet, tikiuosi, irgi išsamiai nagrinės ir šiai temai skirs pakankamai dėmesio. Sutinku su kolegomis, kurie sako, kad reikia sistemiškiau žiūrėti, bet, pavyzdžiui, dėl Anykščių atvejo reikia pasakyti, kad ir brigados buvo išvykusios į kitus įvykius, o budinti medicinos darbuotoja kartu su kitais gyventojais darydama dirbtinį kvėpavimą, deja, kitos priemonės neturėjo, kuria būtų išgelbėjusi gyvybę.

PIRMININKAS. Paskutinis klausia V. Fiodorovas.

V. FIODOROVAS (*DPF*). Dėkui, posėdžio pirmininke. Tai iš tikrųjų neblogas pasiūlymas, kai kurios savivaldybės tai daro, tam tikrose vietose įrengia tuos defibriliatorius. Sutinku, kad renginiuose, sporto renginiuose, bet, matyt, apskritai visuose renginiuose, ten, kur žmonės renkasi, turėtų būti tai įrengta. Man keista, kodėl dar, pavyzdžiui, nėra arenose, kodėl dar nėra tose pačiose koncertų salėse. Tai turėtų būti natūralu. Tai neturėtų būti organizatoriaus klausimas, tai turėtų būti vietos, kuri administruoja, klausimas. Bet klausydamas priežasties, kodėl jūs teikiate šitą įstatymo projektą, aš galvoju, tai turbūt yra ne defibriliatoriaus klausimas. Čia yra mūsų medicinos reformos pasekmė. Jūs labai gerai pastebėjote ką tik atsakydamas, kad buvo ekipažai išvažiavę. Jeigu pasižiūrėtumėte, kaip šiandien atrodo regionai, nes Anykščiai yra būtent regionas, garantuoju, ten yra kokie trys ekipažai, du iš jų turbūt buvo išvažiavę į kokią nors regioninę ligoninę, vienas į kitą ligoninę išvežęs ką nors konsultuoti. Pasižiūrėjęs į tas pačias Kauno klinikas, jums puikiai pažįstamas, pamatytumėte, kad iš regionų atvažiavę greitosios medicinos pagalbos

ekipažai po valandą laukia, kol juos priims. Normalu, spėti į bet kurį įvykį šansų nėra. Jei gyveni regione, gauti laiku skubią medicininę pagalbą šansų sumažėja kartais. Gal vis dėlto ne šiuo įstatymu reikėtų spręsti dalyką, bet apskritai peržiūrėti tai, ką mes padarėme būtent su medicinos reforma. Gal viskas susitvarkytų natūraliai. Nespėjimas nereiškia, kad ten nebuvo defibriliatoriaus. Tiesiog nespėjo, neatvažiavo, nes jie buvo užsiėmę, jų yra per mažai, mes juos mažiname.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas kolega. Aš tikrai galiu iš dalies sutikti, taip, problema yra būtent greitosios medicinos pagalbos brigadų patekimas ne laiku ar nesuspėjimas. Šiuo atveju ta reforma vyksta dabar, greitoji medicinos pagalba yra jungiama. Žinau, kai kurios savivaldybės, lyg ir Vilniaus ir, atrodo, Klaipėdos, dar nėra priėmusios sprendimų. Žinau, praeitą savaitę paskelbta, kad centras bus Kaune. Labai tuo džiaugiuosi ne dėl to, kad aš esu iš Kauno, bet dėl to (turbūt ir A. Veryga galėtų paliudyti), kad Kauno greitosios medicinos pagalbos stotis yra viena moderniausių, geriausiai organizuota, geriausią techniką turi. Jei pagal tą pavyzdį visoje Lietuvoje bus sukurta sistema, be to, girdėjau, kad ir 20 papildomų brigadų bus įkurta visoje Lietuvoje prie egzistuojančių 286, bus virš 300, tai aš manau, kad ta problema tikrai bus sprendžiama.

Sutinku, iš tiesų reikia ne tik defibriliatorių visuomeninėse vietose, kuriose daugiausia buriasi žmonės, ne tik sporto salėse, koncertuose, matyt, reikėtų, kaip sakė ir A. Veryga, sistemiškiau žiūrėti, ne tik į Sporto įstatymą, į Kultūros ir kitus. Bet jeigu jūs po pateikimo, aš manau, pritarsite, tai svarstymo metu mes galėsime ir lydimuosius papildyti, paruošti. Parengti. Paruošti pietus galime. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Jūs atsakėte į visus klausimus.

Dėl balsavimo motyvų už – K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Jei mes galime išgelbėti nors vieną gyvybę, tai visą tą projektą, apie kurį diskutavome, tikrai reikia palaikyti. Kalbant apie greitosios pagalbos ekipažus, tikrai jie negali visą laiką taip greitai sureaguoti ir greitai atvykti, bet šituo defibriliatoriumi, jei yra vietoje ir jei mokėtų juo naudotis, tikrai įmanoma padėti žmogui labai greitai. Aš kviečiu balsuoti ir palaikyti šį projektą, nes bet kuri galimybė, įgalinanti išgelbėti žmogaus gyvybę, yra sveikintina. Dėkoju.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. V. Fiodorovas dėl vedimo tvarkos.

V. FIODOROVAS (*DPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš tikrai nekvestionuoju šio įstatymo svarbumo, tikrai tai reikia padaryti, tikrai tie defibriliatoriai turi būti tose vietose. Bet kolegai Andriui noriu pasakyti, kadangi kaip valdantysis jis turi galimybę priimti tokius įstatymus, vykdyti reformas, mažėjantis GMP ekipažų skaičius regionuose niekaip neprisidės prie to, kad visi atvejai būtų išspręsti. Šiandien ekipažų mažėja, tai šansų, kad suspėtų… Aš jums sakau, jūs nuvažiuokite į regionus.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega, bet čia nėra dėl vedimo tvarkos, čia replika. Daugiau neleisiu nė vienos replikos.

Dėl balsavimo motyvų prieš – A. Matulas. Turbūt jis ir atsakys į tą repliką.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Kolegos, aš iš esmės nesu prieš, bet noriu pasakyti, kad tokių atvejų pasitaiko. Jau net prieš keliolika metų ta problema svarstyta. Buvo duoti tokie nurodymai. Kai kuriose higienos normose jau yra reikalavimas, kad defibriliatoriai būtų. Aš pamenu, atrodo, prieš penkerius metus Pasvalio baseine įvykus klinikinei mirčiai, nors viskas buvo daroma: ir defibriliacija, ir palaikomas kvėpavimas, ir širdies masažas, išgelbėti jauno žmogaus, žinomo žmogaus ne tik Pasvalyje, bet ir Lietuvoje, nepavyko. Bet aš sutinku, nors tai yra ir ne visai tas kelias, kuriuo dabar siūloma spręsti šią problemą, vis dėlto pritarti galima. Bet aš prašyčiau, kad tai būtų daroma, kad įstatymas toliau būtų svarstomas pavasario sesijoje ir būtų prašoma Vyriausybės išvados, nes reikia papildomų lėšų.

O pradėkime, tikriausiai, nuo savęs. Paprašykime Seimo kanclerio organizuoti žmogaus gaivinimo mokymus, galbūt ir gruodžio 6 dieną, kai Nacionalinė sveikatos taryba skaitys savo metinį pranešimą. Visi ateikite, Seimo nariai, išgirsime visas naujausias demografines ir sveikatos tendencijas, nes kelerius metus nebuvo skaitomas pranešimas dėl pandemijos ir kitų dalykų. Išmokime patys gaivinti, nes defibriliacija, man pačiam dirbant greitosios pagalbos srityje ne vie-

nus metus teko tai daryti, tikrai nėra pagrindinis komponentas. Jeigu tu nieko daugiau nedarysi, tik defibriliuosi, tai žmogaus neišgelbėsi.

Bet noriu replikuoti kolegai V. Fiodorovui, kad atvirkščiai, kolegos, nuo praeitų metų valstybė finansuoja ne mažiau kaip du postus iš greitosios pagalbos postų, nors pagal gyventojų skaičių priklauso mažiau. Įvykdžius pertvarką, dėl kurios, ačiū, įstatymams jūs pritarėte, postų ir jų išdėstymų padaugės, ir gerokai padaugės. Todėl jūsų teiginys, kad dabar mažėja postų, yra absoliutus melas.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Dėl motyvų nuomonės išsakytos. Jeigu siūlote prašyti Vyriausybės išvados, prašau po balsavimo nepamiršti šito pasiūlymo priminti.

16.47 val.

Žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo Nr. VIII-157 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2269 (*pateikimas*)

Gerbiami kolegos, darbotvarkės 2-17.2 klausimas – Žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2269. Pranešėjas – A. Kupčinskas. Pateikimas.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, aš nekartosiu, čia yra lydimasis projektas, tai tiesiog aš jo nepristatysiu. Tiesiog lydimasis projektas.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūs pakeitėte savo nuomonę. Jūs teigiate, kad tai lydimasis. Pagal turinį… Bet vis tiek yra viena kolegė, kuri nori paklausti, gal atsakysite į jos klausimą. Klaustų jūsų V. Giraitytė-Juškevičienė.

V. GIRAITYTĖ-JUŠKEVIČIENĖ (*DPF*). Dėkoju. Andrius pristato, kad tai lydimasis, nors pagal esmę aš nelabai suprantu, jog čia yra lydimasis. Jūs šiuo įstatymo pataisymu norite nustatyti tam tikrą grupę asmenų, kurie būtų atsakingi už kritinės asmens būklės nustatymą. Tačiau tokie asmenys turi tam tikras pareigas, nes kritinę būklę nustatęs asmuo privalo nedelsdamas suteikti žmogui pirmąją medicininę pagalbą ir imtis kitų galimų priemonių žmogaus gyvybei išsaugoti. O šių asmenų kompetenciją teikti pirmąją medicininę pagalbą nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė. Ar šiuo savo pasiūlymu ir pakeitimu jūs norite įvesti visuotinį privalomą pirmosios pagalbos mokymą?

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Aš manau, kad nė vienam nepakenktų visuotinis greitosios medicinos kurso išklausymas. Girdėjau, čia ir kolega Sveikatos reikalų komiteto pirmininkas A. Matulas net mus visus ragino. Tikrai vertinga būtų visiems po metinės sveikatos ataskaitos pristatymo… mums visiems irgi tikrai būtų vertinga išplėsti savo žinių akiratį. Aš manau, kad tas visuomeniškumas, visuotinumas tikrai yra siektini dalykai.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Balsuosime, kai bus balsavimo laikas.

16.50 val.

Civilinio turto konfiskavimo įstatymo Nr. XIII-2825 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-781(2) (*pateikimas*)

Darbotvarkės 2-18 klausimas – Civilinio turto konfiskavimo įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-781(2). Pateikimo stadija. Pranešėjas – V. Bakas. Prašom, kolega.

V. BAKAS (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, Lietuvos Respublikos Seimas 2020 m. kovo 31 d. priėmė Civilinio turto konfiskavimo įstatymą ir tyrimus dėl tokio turto, tai yra neteisėtai įgyto turto, turto, kurio asmenys negali pagrįsti pajamomis, pavedė atlikti Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai. Praėjo dveji su puse metų ir kokį mes turime rezultatą? Jokio rezultato neturime. Per dvejus su puse metų nėra nė vieno baigto proceso. Arba rengdamas šitą įstatymą tuo metu užklausiau institucijų – nebuvo nė vieno baigto proceso.

Gerbiami kolegos, aš manau, nėra visai normalu, kad mes, turėdami savo šalyje problemų su korupcija (ir tai rodo įvairūs tarptautiniai tyrimai, Lietuva paskutiniuose tyrimuose net įvardi-

jama kaip korupciją eksportuojanti šalis), nesugebame per šitiek metų paimti iš korumpuotų tarnautojų, organizuoto nusikalstamumo neteisėtai įgyto turto.

Mano pasiūlymas yra išplėsti ratą subjektų, kurie galėtų atlikti turto tyrimą, įtraukiant į juos su Specialiųjų tyrimų tarnyba Valstybės sienos apsaugos tarnybą, policiją ir, aišku, FNTT. Aš manyčiau, vis dėlto sutikite, institucija – VSAT, kovojanti su kontrabanda, atsakinga už tai, turi turėti tokius įrankius. Arba, pavyzdžiui, Specialiųjų tyrimų tarnyba, kuri tiesiogiai atsakinga už kovą su korupcija, turi turėti teisę atlikti turto tyrimą.

Kas svarbu, kas pasikeitė per šiuos metus ir į ką noriu atkreipti dėmesį Ukrainos karo kontekste? Štai praeitą savaitę NATO Parlamentinės Asamblėjos Ekonomikos komitetas priėmė rezoliuciją (mes buvome su ponu A. Ažubaliu), priėmė specialią rezoliuciją, kuri šiaip niekada nebuvo būdinga NATO Asamblėjai, iš viso NATO formatams, tai yra rezoliuciją dėl korupcijos ir saugumo. Toje rezoliucijoje yra pasakyta, vienas iš punktų – skatinti valstybes priimti antikleptokratinius teisės aktus, viso necituosiu, bet ieškoti būdų teisėtai nustatyti nuosavybę ir teisines priemones turtui įšaldyti, areštuoti, jeigu jis atsirado dėl korupcijos.

Pasakysiu prielaidas, kodėl NATO formatu atsirado tokios rezoliucijos. Ogi tai atsitiko dėl to, kad jau visuotinai pripažįstama, kad Rusija naudoja korupciją kaip hibridinio karo įrankį, remdama tam tikrus politinius veikėjus, kurie yra pasišventę silpninti valstybes, griauti demokratinį valdymą ir atremti euroatlantinius siekius. Tai yra rašoma rezoliucijoje.

Dar kas yra svarbu? Rezoliucijoje, kurią priėmė su saugumo politika dirbantys parlamentarai iš visų NATO parlamentų, NATO šalių parlamentų, sakoma, kad korupcija griauna demokratinį valdymą, silpnina rinkimų sąžiningumą ir pilietinį dalyvavimą. Necituosiu. Kitaip tariant, korupcija pripažįstama kaip grėsmė nacionaliniam saugumui.

Kolegos, aš siūlyčiau vis dėlto rimčiau pažiūrėti į priežastis, kodėl antikorupcinių priemonių neliko mūsų politinėje darbotvarkėje, ir vis dėlto paskatinti ir įgalinti mūsų valstybės institucijas ieškoti, surasti ir paimti visuomenės poreikiams turtą, kuris įgytas korupciniu būdu.

Mielai atsakysiu į jūsų klausimus. Beje, aš galiu pasakyti, kad tie mano žodžiai yra netušti. Aš užklausiau FNTT, VSAT, policijos, Generalinės prokuratūros apie civilinio turto konfiskavimo praktiką. Taip, yra pradėti penki FNTT tyrimai. Jų rezultatų neturime. Kiek man teko susitikti su FNTT pareigūnais, tie tyrimai labiau susiję ne su korupcija, o su mokesčių vengimu. Vadinasi, mes korupciniais nusikaltimais įgyto turto apskritai neieškome.

Dar kas yra iš tikrųjų svarbu. Nors įstatymas suteikia teisę ir kitoms institucijoms, pavyzdžiui, policijai, Valstybės sienos apsaugos tarnybai, tai pačiai STT, kreiptis tiesiogiai į Generalinę prokuratūrą ir pranešti apie galimai aptiktą nusikalstamu būdu įgytą turtą, tokių kreipimųsi nebuvo nė vieno. Vis dėlto aš manyčiau, mes turime galimybę, ir prašau jūsų šį projektą palaikyti, galime diskutuoti dėl jo komitetuose, bet ką nors dėl tos situacijos, kai mes nesugebame surasti iš korupcijos įgyto turto, turime daryti.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega, už pristatymą ir kad palikote dar šiek tiek laiko, kad jūsų būtų galima paklausti. Klausia A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LRF*). Išties mes Antikorupcijos komisijoje darėme parlamentinę kontrolę, ir palyginti neseniai, tai šiek tiek kita informacija buvo dėl visų turto vertinimų, kurie tuo metu jau buvo besibaigiantys ir procesas pažengęs. Bet, matyt, esmė yra ne tai.

Mano klausimas būtų: ar jūs kalbėjote su policija, su STT, su VSAT'u, rodos, dar jį minite įstatymo projekte, ir kaip jie vertina? Ar jie mato, kad jų įdėjimas būtent į tą galimybių sritį, kurioje galėtų pradėti subjektai turto vertinimą ir apskritai civilinio turto konfiskavimo procesą, ar jų įdėjimas yra prasmingas? Ar jūs tiesiog kalbėjotės su tarnybomis, ar čia yra tiesiog jūsų paties pagalvojimas, kad reikia ką nors daryti?

V. BAKAS (*DFVL*). Kaip minėjau, aš kreipiausi į tarnybas raštu. Aš šiaip nemanau, kad galiu daryti kokią nors telefoninę teisę, tą darau oficialiai. Šį projektą teikiu remdamasis ne asmeniniais pasvarstymais, o gerąja praktika.

Man teko šį projektą rengti, pirminį variantą. Deja, jis tuo metu… Aš atspėjau, beje, 2020 metais, kai buvo priimamas, kad mes turėsime problemų, nes jeigu mes išbraukiame, nesuteikiame

teisės bent STT atlikti turto tyrimus, tai yra dėl civilinio turto konfiskavimo, greičiausiai šis projektas neveiks. Nes tai yra ta institucija, kuri atsakinga už kovą su korupcija.

Taip pat savo projektą remiu ir tam tikra tarptautine praktika, kur tokie procesai veikia. Beje, yra ir daugiau tarptautinių argumentų. Kai kurios šalys apskritai ragina steigti specialias agentūras, turto tyrimo agentūras. Aš nesiūlau specialios institucijos steigti. Siūlau deleguoti toms, kurios jau veikia ir turi tam tikrą įdirbį.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų daugiau klausti niekas nenori. Dėl balsavimo motyvų A. Vinkus nori pasisakyti už.

A. VINKUS (*LVŽSF*). Gerbiamieji Seimo nariai, užsienio valstybių patirtis rodo, kad, siekiant kovoti su organizuotu bei intelektualiuoju nusikalstamumu, vienas iš efektyviausių ilgalaikę perspektyvą turinčių užkardymo būdų yra pakirsti ekonominį nusikaltimus darančių asmenų potencialą. Siūlymas pritraukti Civilinio turto konfiskavimo įstatymu reguliuojamą turto tyrimo sritį į papildomas tris institucijas, kaip minėjo ir ponas V. Bakas, – Valstybės sienos apsaugos tarnybą, Specialiųjų tyrimų tarnybą ir Lietuvos Respublikos muitinę, manau, turėtų paskatinti šias teisėsaugos struktūras aktyviau ir efektyviau naudoti minėtą institutą ir kartu sukurti nepakančią aplinką tokius nusikaltimus darantiems asmenims. Aš palaikysiu šią iniciatyvą, tačiau nesu tikras, kad tai vienintelė priežastis, kodėl galiojantis įstatymas per pustrečių metų nepradėjo aktyviai veikti.

PIRMININKAS. Ačiū. Daugiau niekas nenori kalbėti. Balsuosime jau visai netrukus, tačiau truputį vėlėliau nei… Žiūriu, dar liko keturi pristatymai. Tikiuosi, kad balsavimo langas bus 17 val. 10 min., vėliausiai – 17 val. 15 min.

17.00 val.

Policijos įstatymo Nr. VIII-2048 2, 6 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1038, Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1039, Vidaus tarnybos statuto 1, 2, 4, 5, 6, 8, 11, 12, 13 straipsnių, II skyriaus antrojo skirsnio, 25, 28, 55, 59, 66 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1040 (*pateikimas*)

Darbotvarkės 2-19 kompleksinis klausimas, susidedantis iš trijų projektų – Policijos įstatymo, Mokslo ir studijų įstatymo ir Vidaus tarnybos statuto keleto straipsnių pakeitimo įstatymo – projektai Nr. XIVP-1038, Nr. XIVP-1039 ir Nr. XIVP-1040. Pateikėjas – K. Vilkauskas. Pateikimo stadija. Prašau, kolega.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, šį įstatymo projektą kartu su kitais kolegomis teikiame ir siūlome sukurti teisines prielaidas Policijos kolegijai įsteigti. Policijos kolegijoje būtų rengiami vidutinės grandies policijos pareigūnai, kuriems pakanka turėti aukštąjį neuniversitetinį išsilavinimą. Priėmus Policijos įstatymo pakeitimo įstatymo projektą, būtų sukurtos teisinės prielaidos policijos mokymo įstaigą pertvarkyti į Policijos kolegiją. Siūloma, kad policijos mokymo įstaiga ir toliau liktų biudžetinė įstaiga, rengianti pareigūnus pagal akredituotas profesinio mokymo programas, bet taip pat būtų orientuota į policijos pareigūnų vidutinės grandies rengimą teikiant aukštojo mokslo profesines kolegines studijas.

Remiantis gerąja Europos šalių praktika, paminėtini Nyderlandai, Vokietija, Norvegija, Suomija, policijos pareigūnų rengimas integruojamas su praktine profesine veikla, kas ir buvo iki tol, kai buvo Policijos akademija. Lietuvos policijos kolegijoje studijos bus integruotos su praktine veikla. Planuojama, kad po pirmo kurso profesinę kvalifikaciją įgiję kursantai galėtų tapti pareigūnais, pradėtų dirbti įstaigose ir galėtų plėtoti praktines profesines žinias prižiūrimi kvalifikuotų lektorių, ir galėtų faktiškai vykdyti policijos pareigūnų funkcijas, turėtų įgaliojimus atlikti pareigūno funkcijas, dirbti su riboto naudojimo tarnybine ir įslaptinta informacija, nes tokių galimybių neįmanoma suteikti mokantis nežinybinėje mokykloje, naudotis policijos duomenų bazėmis ir sistemomis, įgyti praktinių žinių, reikalingų įslaptintai policijos veiklai vykdyti: kriminalinei žvalgybai, liudytojų apsaugai.

Taigi noriu pakviesti jus balsuoti, bet prieš tai dar norėčiau pabrėžti, kad Lietuvos policijos mokykla, kuri dabar yra profesinio mokymo įstaiga, bendradarbiauja jau dabar su kitomis analogiškomis mokymo įstaigomis. Lietuvos policijos mokykla patvirtino 2021 metų bendradarbiavi-

mo ir susitikimų planą su Muitinės mokymo centru, Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos pasieniečių mokykla, Ugniagesių gelbėtojų mokykla ir Kalėjimų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos mokymo centru. Taigi, šioje kolegijoje galėtų savo teisines žinias tobulinti ir minėtų įstaigų pareigūnai.

Tai būtų ženklus postūmis į tai, kad didėtų policijos prestižas, nes dabar, kaip žinome, trūksta policijos pareigūnų. Lietuvos policijos mokykloje po aukštojo išsilavinimo pareigūnai, išklausę tik atitinkamą kursą, kuris sudaro 240 valandų, nėra tikrai paruošti būti profesionaliais policijos pareigūnais. Puikiausiai žinome, kad šiais laikais, ypač šiuo sudėtingu laikotarpiu, kai yra didesni iššūkiai, policijos pareigūnai turi turėti ne tik praktinių žinių, bet ir atitinkamą aukštesnę kvalifikaciją.

Taigi, mieli kolegos, kviečiu užduoti klausimus ir palaikyti šį projektą.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega, už pateikimą. Jūsų nori klausti penki Seimo nariai. L. Nagienė klausia pirmoji.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kolega, klausantis atrodo, gal ir visiškai būtų neblogai, bet ar nediskutavote… Pirmiausia, tai yra pasieniečiai, gaisrininkai ir kitų tarnybų specialistai, kurie galėtų turėti tik profesinį tą išsilavinimą ar eiti po to į kolegiją. Mano klausimas kitas. Yra kadetų mokyklos. Kaip jūs galvojate? Šiuo atveju turėtų būti sąryšis. Mes jau galvojome apie tai – va, reforma, Švietimo įstatymo pataisos, kadetų mokyklų prestižą auginti. Galbūt iš kadetų mokyklos eitų tęstinumas į kolegiją ir panašiai. Kaip jūs manote?

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama kolege. Tikrai jūs labai teisingai pastebėjote. Mes galėtume susisteminti ir parengti geresnius pareigūnus, jeigu galėtume sistemiškai į šitą klausimą žiūrėti. Aš pabrėšiu, kad dar praeitą kadenciją gerbiamos kolegės R. Tamašunienės, kai ji buvo ministrė, buvo pateiktas projektas, kuriame aiškiai buvo įtrauktos ir kitos įstaigos, tos, kurias minėjau dėl profesinio mokymosi, – tai yra ir pasieniečiai, ir ugniagesiai gelbėtojai, ir Kalėjimų departamento pareigūnai. Taigi, tą pateiktą projektą, kuris yra užregistruotas, būtų galima sujungti ir išeitų tikrai kokybiškai parengtas teisės aktas.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia L. Slušnys.

L. SLUŠNYS (*TS-LKDF*). Jūs savo rašte teigiate, kad nereikės papildomų pinigų, bet pagal jūsų užmačias atlikti tokią reformą be pinigų – aš labai sunkiai įsivaizduoju. Bet man svarbiausia, kad pakeitus ir padarius koleginį išsilavinimą pabrangsta visa policijos sistema, sakyčiau, gana dramatiškai vien tiktai dėl išsilavinimo. Ar jūs negalvojote tai rašydami, kad tai yra melas?

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Žinote, aš manau, kad mes neturėtume galvoti apie išsilavinimo pabrangimą. Mes savo mokyklose ir rengdami programas žiūrime į kokybę, o ne pabrangimą. Svarbiausia, kad tai atneštų naudą, kad tie pareigūnai būtų kokybiškai ir kiekybiškai paruošti. Tai yra labai svarbu. Norėčiau pasakyti, dabar aš galėčiau pacituoti. Lietuvos policijos mokykla, kuri reziduoja Mastaičiuose, yra vienintelė ir ja naudojasi prieš tai minėti pareigūnai, jų veiklai finansuoti metams yra skiriama virš 7 mln. eurų.

Plius pastebėsiu kolegai, dar informuoju, kad ir Mykolo Romerio universitete yra atskiras fakultetas, kuriame rengiami teisiškai šitie pareigūnai. Aš manau, kad sujungus, ar tai būtų prie universiteto Kaune, ar prie kitos mokymo įstaigos, padarius kolegiją ir subalansuotą būtent taip, kaip aš minėjau, programą, tikrai galima pasiekti gerų rezultatų.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiamas kolega, turbūt apie tai ir reikia kalbėti, ne suteikti galimybę kelioms kolegijoms daugiau gal bandyti kurti bazes. Čia buvo tam tikrų bandymų, kad apskritai atsirastų kažkokia atskira kolegija. Vis dėlto manyčiau, kad reikėtų kurti bazę ir apie tai kalbėti, kad vis dėlto vienoje vietoje būtų. Bet ar tam reikia to įstatymo pakeitimo?

Mes dabar kalbame apie, tarkime, žemės ūkio tam tikras problemas, galbūt prie Žemės ūkio universiteto atsirastų kažkokia kolegija ir būtų kaip universiteto padalinys. Viena bazė, vieni dėstytojai, tarkime, per kelis lygius – koleginis, bakalauras arba universitetinis, arba netgi mokslininkas, doktorantas, kuris nagrinėtų tą sistemą. Kodėl neiti šituo keliu?

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Gerbiamas Edmundai, taikli pastaba. Būtent tai ir norėjau pasakyti, kad mes sujungiame tas pajėgas, kad kolegija galėtų mokyti tuos pareigūnus, kuriuos minėjau, ne tiktai policijos pareigūnus, bet ir kitus pareigūnus. Prieš tai minėjau, kad ir pateiktas buvo bū-

tent toks teisės projektas gerbiamos R. Tamašunienės, tai būtent iš to mintis ir yra, kad mes ir profesinio rengimo bazę, ir teisinę bazę turėtume sujungti ir gauti patį geriausią rezultatą.

PIRMININKAS. Klausia J. Šiugždinienė.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (*TS-LKDF*). Dėkui. Tikrai, gerbiamas kolega, pritarčiau, kad reikėtų kolegijų studijų šioje srityje, tačiau tikrai siūlyčiau luktelti, nes Švietimo, mokslo ir sporto ministerija kaip tik ateina su pasiūlymais dėl kolegijų stiprinimo.

Kaip žinote, gyvybingai kolegijai reikia maždaug 1,5 tūkst. studentų, ir tikrai biudžetas yra nemažas, nes tai vis dėlto aukštoji mokykla. Mano žiniomis, šiuo metu iš stojančiųjų į profesinę mokyklą tik labai nedidelė dalis atitinka universitetinius stojimo reikalavimus. Kadangi tie kolegijų ir universitetų reikalavimai supanašės 2024 metais, tai tikrai spėčiau, kad nedidelė dalis tų žmonių, kurie stoja šiandien į profesinę mokyklą, atitiks tuos reikalavimus. Mes turime ir apie tai pagalvoti. Man šiek tiek nerimą kelia jūsų aiškinamajame rašte išdėstyta mintis mažinti profesinio policijos pareigūnų rengimo apimtį. Aš manau, kad reikalinga ir ta grandis, taip pat reikalinga tam tikrai daliai žmonių ir aukštasis koleginis išsilavinimas.

Nežinau, kodėl jūs norite mažinti profesinį, nes man atrodo, kad jisai stiprus ir tikrai mokykla stipri, lankiausi. Siūlyčiau tiesiog luktelėti dėl įstatymo pakeitimo.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama ministre, už pastabą. Taip, gal aiškinamajame rašte yra šiek tiek tokių techninių neatitikimų, sutinku. Bet, aš manau, kadangi jūs teikiate ir dėl šio įstatymo projekto bus diskutuojama, manau, bus svarstoma pavasario sesijoje, yra tikrai vertingų pasiūlymų dėl šio projekto ir iš akademinės pusės, ir iš profesionalios pusės. Tikrai daug bendravau ir su pačiais policijos pareigūnais, juk dabar toje pačioje Policijos mokykloje priimami žmonės baigę aukštąją mokyklą, jie išklausę kursą jau eina dirbti policijos pareigūnais. Bet tai nėra kelias, geriau yra sisteminis kelias. Jūs, kaip ministrė, puikiausiai suprantate, kad derinant teoriją su praktika yra pats geriausias kelias po to tapti geru pareigūnu.

PIRMININKAS. Ačiū, jūsų paklausė visi, kurie norėjo paklausti. Dėl balsavimo motyvų A. Vinkus – už.

A. VINKUS (*LVŽSF*). Gerbiami Seimo nariai, visi čia kalbėdami, ir kolega K. Vilkauskas, ir ponia L. Nagienė, ir ponas E. Pupinis, ir švietimo ministrė, labai įtikinimai pasakė, kad trūksta Lietuvoje policijos pareigūnų. Mes nuolat girdime tai iš įvairių informacijos šaltinių. Šiandienos kalbėjimas ne pirmas kartas – ne prie vienos Vyriausybės buvo apie tai kalbama. Tai rodo, kad iš tiesų mes turime susirūpinti tuo klausimu. Visi argumentai, kuriuos čia išdėstė prelegentai, yra labai tikroviški, įtikinantys. Turbūt niekas neužginčys, kad policijos veiklos srityje, aišku, kaip ministrė sakė, be teorinio parengimo ir taip toliau, irgi negalima atmesti, bet policijos veiklos srityje neginčijamai reikalingas auštas praktinis pasirengimas. Tokį parengimą kaip tik turėtų užtikrinti toks studijų modelis, kuriam, suprantu, neprieštaravo ir ponia ministrė.

Pritariu siekiui papildyti pagrindines policijos funkcijas, numatant aukštojo mokslo neuniversitetinių studijų vykdymą. Bet aš norėčiau, pone Kęstuti, juk taip šiandien nesakome, kad rytoj pradedame daryti ar kitais metais, bet dar kartą reikėtų turbūt pasiprašyti susitikimo su ministre arba ministrę pasikviesti. Visi, kurie pasisakė, gali rasti bendrą konsensusą ir vėl pateikti pasiūlymus. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl balsavimo motyvų L. Slušnys – prieš.

L. SLUŠNYS (*TS-LKDF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Pirmiausia tokias reformas, mano manymu, norint atlikti reikia tikrai didesnio pagrindimo ir didesnio aiškumo, kas bus po to, nes aš dabar nematau iš tiesų vaizdo, ką mes turėsime po tokios reformos, įgyvendinę tokią vieną… tokie, atrodo, nekalti pakeitimai gali kainuoti mums tikrai labai daug.

Dar vienas yra dalykas, kai sakome, kad mums reikalingi labai aukštos kvalifikacijos stebuklingi policijos pareigūnai, taip, bet tada mes teigiame, kad mes tokių neturime. Ir tai, ką daro šiandien, vadinasi, mūsų policininkai yra kažkokie besmegeniai? Nepastebėjau. Tikrai nepastebėjau. Aš manau, priešingai, mes turime labai daug profesionalių pareigūnų, nuostabiai, puikiai atliekančių savo darbą, ir čia tie argumentai, kad dabar nuo šito įstatymo pasikeitimo pasikeis jų kvalifikacija, manęs neįtikina. Todėl, kol nėra įtikinamų įrodymų, aš manau, kad mums reikėtų susilaikyti nuo balsavimo ir kol kas balsuoti prieš. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, visos nuomonės išsakytos. Balsuosime jau netrukus.

17.14 val.

Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 2, 3, 10, 11 straipsnių ir 1, 2 priedų pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1172 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2248(3) (*svarstymas*)

Rezervinis 1 klausimas – Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2248(3). Svarstymo stadija. Pranešėja – Aplinkos apsaugos komiteto pirmininkė A. Gedvilienė.

A. GEDVILIENĖ (*TS-LKDF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aplinkos apsaugos komitetas lapkričio 23 dieną svarstė Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo projektą, vieno straipsnio pakeitimą, ir pritarė pateiktam siūlymui bei komiteto išvadoms bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir dar vienas rezervinis 2 klausimas. Oi, atsiprašau, dėl motyvų nėra.

17.16 val.

Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 140 ir 141 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2236(2) (*svarstymas*)

Rezervinis 2 klausimas – Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 140 ir 141 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2236(2). Svarstymo stadija. Pagrindinio Aplinkos apsaugos komiteto pranešėjas – K. Adomaitis. Bet gali pristatyti komiteto pirmininkė. Prašom. A. Gedvilienė.

A. GEDVILIENĖ (*TS-LKDF*). Dėkoju. Aplinkos apsaugos komitetas lapkričio 23 dieną svarstė Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 140 ir 141 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą ir bendru sutarimu pritarė pateiktiems siūlymams bei komiteto išvadai.

PIRMININKAS. Papildomo Kaimo reikalų komiteto išvadą pristatys J. Baublys.

J. BAUBLYS (*LSF*). Gerbiami kolegos, papildomas Kaimo reikalų komitetas lapkričio 23 dieną svarstė Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 140 ir 141 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-2236. Komitetas nusprendė iniciatorių pateiktam įstatymo projektui pritarti ir pasiūlė pagrindiniam Aplinkos apsaugos komitetui patobulinti įstatymo projektą pagal Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas. Joms komitetas pritarė. Balsavimo rezultatai: už – 5, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Ačiū komitetų pranešėjams. Dėl balsavimo motyvų nėra norinčių kalbėti. Diskutuoti taip pat nėra norinčių. Balsuosime jau netrukus.

17.18 val.

Seimo savaitės (2022-12-05 – 2022-12-09 – 2022 m. gruodžio 6 d. (antradienio) ir 8 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

Ir paskutinis darbotvarkės rezervinis 3 klausimas – savaitės, prasidedančios gruodžio 5 diena, Seimo posėdžių darbotvarkės tvirtinimas. Pranešėjas – Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, kiti mūsų posėdžiai dar gana nutolę, rinksimės tik gruodžio 6 dieną. Galbūt aš detaliai ir neaiškinsiu apie šiuo metu suprojektuotas darbotvarkes, nes jos vis dėlto turi daug galimybių keistis. Jose surašytas priėmimas tų projektų, kuriuos šiandien turėjome svarstymo stadijos. Taip pat svarstymo stadija tų projektų, kurie numatyti atitinkamuose komitetų svarstymo planuose ar jau apsvarstyti vakar. Žinoma, tikiuosi, kad mes pradėsime svarstyti neįgaliųjų sisteminį paketą, taip pat svarbų energetikos paketą, toliau bandysime švelninti energetinės krizės poveikį.

PIRMININKAS. Nėra norinčių jūsų klausti. Ačiū, gerbiamas kolega. Kolegos, galime pritarti nuo gruodžio 6 dienos numatomai savaitės darbotvarkei? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

17.20 val.

Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1919(2), Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 2, 8, 17, 19, 22, 25, 27, 31, 35, 46, 51, 52, 55, 57, 58, 82, 86, 91, 92, 93, 94, 95, 96 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 82^1 straipsniu įstatymo Nr. XIV-545 3, 4, 16, 17, 25 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 17^1 straipsniu ir 15 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-1920(2), Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-327 4 straipsnio pakeitimo ir 2 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-1921(2), Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1922(2), Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 2, 29, 31, 34, 37, 39, 48, 49, 63, 66, 68, 90, 94, 99, 101, 102, 114 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 90^1 straipsniu įstatymo Nr. XIV-546 2, 3, 12, 13, 19 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 131 straipsniu ir 11, 18 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIVP-1923(2), Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 9 ir 9^1 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1924(2), Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo Nr. IX-1491 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1925(2), Koncesijų įstatymo Nr. I-1510 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1926(2) (*svarstymo tęsinys*)

Ir grįžtame iš eilės. Darbotvarkės 2-12 kompleksinis klausimas – Viešųjų pirkimų įstatymo pakeitimo projektas, dėl jo yra Audito komiteto pasiūlymų. Kaip jau minėta, komiteto pirmininkas pastebėjo, kad juos tenkina pagrindinio komiteto išvada dėl dalinio pritarimo. Galime balsuoti dėl šio projekto. Svarstymo stadija. Projektas Nr. XIVP-1919(2).

Kadangi, kaip minėjau, buvo Audito komiteto siūlymų, jiems iš dalies buvo pritarta ir Audito komitetas nereikalauja balsuoti, balsuojame dėl 2-12 klausimo, viso įstatymų paketo, kurį sudaro aštuoni projektai. Dėl viso paketo, kuris prasideda Viešųjų pirkimų įstatymo pakeitimo įstatymo projektu Nr. XIVP-1919(2).

Užsiregistravo 77, balsavo 77 Seimo nariai: už – 77, prieš ir susilaikiusių nėra. Po svarstymo paketui pritarta.

17.21 val.

Farmacijos įstatymo Nr. X-709 2, 8, 57 ir 59 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1749(2), Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 2, 10 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1750(2) (*svarstymo tęsinys*)

Kitas darbotvarkės 2-13 klausimas – Farmacijos įstatymo 2, 8, 57 ir 59 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1749(2). Dėl jo yra siūlymų. Prašom pagrindinio komiteto pirmininką į tribūną. Pirmas pasiūlymas yra dėl 3 straipsnio. O. Leiputė. Komiteto išvada buvo pritarti iš dalies. Jūs galite pristatyti ir kartu pasakyti, ar jus tenkina komiteto išvada. Prašom.

O. LEIPUTĖ (*LSDPF*). Aš neturiu dabar su savimi dokumento, bet komiteto išvada tenkina, mes sutarėme bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėl šito siūlymo nereikalaujate balsuoti?

O. LEIPUTĖ (*LSDPF*). Ne.

PIRMININKAS. Tai aš net ir neklausiu komiteto išvados, nes parašyta, kad pritarta iš dalies, ir pasiūlymo iniciatorė pripažino, kad tenkina.

Kitas pasiūlymas yra dėl to paties straipsnio, tik jau dėl 8 dalies. Prašom O. Leiputę pristatyti pasiūlymą.

O. LEIPUTĖ (*LSDPF*). Ten kalbama apie skaitinės eurų išraiškos atsisakymą, taip?

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Nustatyti priemokos procentą.

O. LEIPUTĖ (*LSDPF*). Taip, palikti tik procentus. Mes nereikalaujame balsuoti, nes esame užregistravę jau naują pasiūlymą priėmimo stadijoje.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Aš tik noriu pasakyti, kad komitetas nepritarė, bet tikrai radome kompromisą, kad priėmimo stadijoje registruosime, nes šiuo pasiūlymu dabar įstatymo projekte

numatyta maksimali priemokos riba. Bet jeigu būtų pasiūlyta priemoką nustatyti pagal procentus, tai kuo vaistas brangesnis, ta priemoka būtų ne tiek, kiek dabar nustatoma, 5 eurai, ta priemoka galėtų išaugti dešimtimis ar net šimtais. Nes yra vaistų, kurie labai brangūs. Tai ačiū už jūsų supratimą ir kad tą bendrą komiteto sprendimą jau realizavote registravę pasiūlymus priėmimo stadijoje. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Taip pat yra dar vienas pasiūlymas dėl 3 straipsnio 12 dalies.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Analogiškas, irgi apie priemoką.

PIRMININKAS. Irgi nereikalaujate balsuoti? Ačiū. Tada svarstymas. Balsuojame dėl viso įstatymo projekto. Balsuojame dėl Farmacijos įstatymo projekto Nr. XIVP-1749(2). Svarstymo stadija.

Užsiregistravo 79, balsavo 79 Seimo nariai: už – 51, prieš nėra, susilaikė 28. Po svarstymo projektui pritarta.

Lydimasis – Sveikatos draudimo įstatymo 2, 10 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Jeigu gali pagrindinio komiteto pirmininkas į tribūną… Yra Biudžeto ir finansų komiteto pasiūlymas dėl 2 straipsnio. Kas galėtų pristatyti komiteto siūlymą? Gal pagrindinio komiteto pirmininkas pristatys?

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Pritarta iš dalies šitam siūlymui, nėra čia problemų.

PIRMININKAS. Jūs nepritarėte. Neturiu galimybės paklausti komiteto atstovo, ar jis reikalauja, ar nereikalauja balsuoti. Reikės balsuoti dėl šito pasiūlymo.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Tai yra bendro pobūdžio pasiūlymas ir mes pritarėme iš dalies. Kiek žinau, Biudžeto ir finansų komitetas sutinka su šiuo siūlymu.

PIRMININKAS. Čia nėra iš dalies, nes siūloma vietoj 75 metų nustatyti 65 metus.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Tai jūs kalbate jau apie antrą siūlymą.

PIRMININKAS. Ne, apie pirmąjį, apie 2 straipsnio 1…

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Taip, čia…

PIRMININKAS. Mes kalbame apie antrąjį projektą, tai yra Sveikatos draudimo projektą.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Biudžeto ir finansų komitetas siūlo nustatyti, kad vaistas, pigiausias vaistas, būtų kompensuojamas asmenims ne tik nuo 75 metų, bet ir nuo 65 metų. Išties yra tam tikra logika, rimta logika, nes ir lygių galimybių kontrolierius jau domisi, kodėl yra tie skirtumai. Bet yra sutarta visais lygiais, pasižiūrėjus, kiek kitų metų I ketvirtyje gali išaugti neracionalus vaistų vartojimas, kiek pareikalaus papildomų PSDF biudžeto išlaidų ta tvarka, kurią dabar siūlome su krepšeliu, ir 75 metų asmenims, kaip jau minėjau, ta lengvata. Yra sutarta, kad grįšime prie to Vyriausybės, ministerijos ir komiteto lygiu ir svarstysime, kaip tą problemą būtų galima spręsti toliau. Todėl nutarta, kad šiam pasiūlymui komitetas nepritarė.

PIRMININKAS. Gerai, kolegos, balsuojame dėl Biudžeto ir finansų komiteto pasiūlymo nustatyti… (*Balsai salėje*) Dėl Biudžeto ir finansų komiteto pasiūlymo balsuojame. Jam pagrindinis komitetas nepritarė.

Užsiregistravo 76, balsavo 75: už – 26, prieš – 22, susilaikė 27. Nepritarta.

Kitas pasiūlymas yra Seimo narių grupės. Seimo narė O. Leiputė galėtų pristatyti pasiūlymą dėl projekto 6 dalies.

O. LEIPUTĖ (*LSDPF*). Siūlėme išbraukti projekto 1 straipsnio 2 dalį ir nekeisti Sveikatos draudimo įstatymo 10 straipsnio 6 dalies. Nors komitete nebuvo pritarta, tačiau salėje balsuoti neprašome.

PIRMININKAS. Neprašote.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Labai ačiū.

PIRMININKAS. Tai aš ir neklausiu komiteto nuomonės, nes jau pasakė siūlymo autorė.

Dar vienas Biudžeto ir finansų komiteto siūlymas taip pat dėl projekto 1 straipsnio 2 dalies.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Susiję dalykai, balsuoti nepatarčiau. (*Juokas salėje*)

PIRMININKAS. Supratome. Balsuojantys turbūt atsižvelgs į jūsų pasiūlymą.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Susiję, nereikėtų balsuoti, nes mes nubalsavome prieš tai dėl Biudžeto ir finansų komiteto pasiūlymo.

PIRMININKAS. Iš tiesų čia leitmotyvas yra metai…

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Metai, taip taip, nereikia balsuoti.

PIRMININKAS. …amžiaus metai, tai dėl jo nebalsuosime. Ir dėl paskutinių pasiūlymų taip pat.

Kolegos, balsuojame už visą projektą po svarstymo. Tai yra Sveikatos draudimo įstatymo 2, 10, 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1750(2). Svarstymo stadija.

Užsiregistravo 77, balsavo 77: už – 53, prieš nėra, susilaikė 24. Po svarstymo projektui pritarta.

17.30 val.

Seimo nutarimo „Dėl NATO greitojo reagavimo pajėgoms, Jungtinėms ekspedicinėms pajėgoms priskirtų Lietuvos Respublikos karinių vienetų ir NATO ir Europos Sąjungos karinėse vadavietėse tarnybą atliekančių Lietuvos karių ir civilių krašto apsaugos sistemos tarnautojų dalyvavimo tarptautinėse operacijose" projektas Nr. XIVP-2258 (*pateikimo tęsinys*)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo dėl NATO greitojo reagavimo pajėgoms, Jungtinėms ekspedicinėms pajėgoms priskirtų… (*Balsai salėje*) Aš vis tiek turiu paskelbti. Projektas Nr. XIVP-2258. Pateikimo stadija. Kadangi niekas nekalbėjo dėl motyvų, galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Toliau įstatymų projektų paketas: Indėlių ir įsipareigojimų investuotojams, Finansinio tvarumo įstatymai… Atsiprašau.

Kadangi pateikimas, turėjome paskirti komitetą. Pagrindinis komitetas dėl Seimo nutarimo – NSGK, papildomas – Užsienio reikalų komitetas. Siūloma svarstyti gruodžio 13 dieną. Galime pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

17.32 val.

Indėlių ir įsipareigojimų investuotojams draudimo įstatymo Nr. IX-975 2, 6, 7, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 22, 23, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 38, 39, 40, 42, 43, 45 straipsnių, penktojo, šeštojo skirsnių pavadinimų ir 1 priedo pakeitimo, Įstatymo papildymo 16^1, 48 straipsniais ir 36, 37, 41 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIVP-2262, Finansinio tvarumo įstatymo Nr. XI-393 2, 22, 23, 25, 25^4, 26^5, 28, 44, 46, 49^1, 96, 98, 99, 107 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo nauju VIII skyriumi įstatymo projektas Nr. XIVP-2263, Kredito unijų įstatymo Nr. I-796 2, 5, 8, 10, 22, 23, 25, 27, 30, 45, 68, 74, 75 ir 77 straipsnių pakeitimo, 69 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir Įstatymo papildymo 75^1 straipsniu ir vienuoliktuoju skirsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2264, Centrinių kredito unijų įstatymo Nr. VIII-1682 4, 9, 22, 63, 67, 68 ir 70 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2265, Bankų įstatymo Nr. IX-2085 10, 34, 77^1, 84 ir 87 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2266, Valstybės skolos įstatymo Nr. I-1508 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2267 (*pateikimo tęsinys*)

Kitas pateikimo stadijos darbotvarkės 2-15 klausimo paketas, susidedantis iš šešių projektų. Jis prasideda Indėlių ir įsipareigojimų investuotojams draudimo įstatymo projektu Nr. XIVP-2262. Taip pat Finansinio tvarumo, Kredito unijų, Centrinių kredito unijų, Bankų įstatymo ir Valstybės skolos įstatymo projektai. Pateikimo stadija. Irgi nebuvo dėl motyvų. Galime bendru sutarimu? Siūloma balsuoti. Balsuojame.

Užsiregistravo 78, balsavo 78: už – 66, prieš nėra, susilaikė 12. Po pateikimo pritarta.

Siūlomi komitetai. Pagrindinis – Biudžeto ir finansų komitetas dėl visų projektų. Papildomų nesiūloma. Siūloma svarstyti gruodžio 13 dieną. Galime pritarti? Ačiū, nematau prieštaraujančių. Pritarta bendru sutarimu.

17.33 val.

Elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymo Nr. XIII-1120 1, 2, 3, 12, 13, 16, 17, 18 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 4^1, 4^2 straipsniais, V^1, V^2 skyriais įstatymo projektas Nr. XIVP-2279, Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio ir priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 147^1 straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2280 (*pateikimo tęsinys)*

Kitas paketas, tai yra darbotvarkės 2-16 klausimas – Elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymo projektas Nr. XIVP-2279 bei Administraci-

nių nusižengimų kodekso projektas Nr. XIVP-2280. Pateikimo stadija. Nebuvo prieštaraujančių dėl balsavimo motyvų. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Siūlomi komitetai dėl pirmo projekto: pagrindinis – Ekonomikos komitetas, o papildomas – NSGK. Dėl antro, Administracinių nusižengimų kodekso, pagrindinis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomo nesiūloma. Siūloma svarstyti pavasario sesijoje. Kolegos, galime pritarti? Nematau prieštaraujančių. Pritarta bendru sutarimu.

17.34 val.

Sporto įstatymo Nr. I-1151 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2227, Žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo Nr. VIII-157 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2269 (*pateikimo tęsinys*)

Kitas projektų paketas – Sporto įstatymo projektas Nr. XIVP-2227 ir Žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-2269. Pateikimo stadija. Galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Siūlote balsuoti? Balsuojame dėl abiejų projektų, nes autorius pasakė, kad jie susiję, nors registracijos numeris to nerodo.

Užsiregistravo 79, balsavo 77: už – 68, prieš nėra, susilaikė 9. Po pateikimo pritarta.

Kiek aš prisimenu, Sveikatos reikalų komiteto pirmininkas kalbėdamas dėl motyvų pasiūlė prašyti Vyriausybės išvados. Galime pritarti bendru sutarimu dėl išvados? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta dėl išvados.

Pagrindiniu komitetu dėl pirmojo projekto yra siūlomas Švietimo ir mokslo komitetas. Papildomas – Sveikatos reikalų komitetas. Dėl antrojo projekto kaip pagrindinis siūlomas Sveikatos reikalų komitetas. Papildomo nesiūloma. Ir siūloma svarstyti pavasario sesijoje. Galime pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

17.36 val.

Civilinio turto konfiskavimo įstatymo Nr. XIII-2825 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-781(2) (*pateikimo tęsinys*)

Civilinio turto konfiskavimo įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-781(2). Pateikimo stadija. Bendru sutarimu galime pritarti? (*Balsai salėje*) Ne, siūloma balsuoti. Balsuojame.

Užsiregistravo 76, balsavo 76: už – 30, prieš – 2, susilaikė 44. Projektui po pateikimo nepritarta.

Turime apsispręsti, kolegos, ką toliau darome su tuo projektu. Balsuosime alternatyviai. Kas balsuos už, pritars, kad būtų grąžinta iniciatoriams tobulinti, kas balsuos prieš, balsuos už atmetimą. Balsuojame.

Užsiregistravo 76, balsavo 74: už grąžinimą iniciatoriams tobulinti – 56, už atmetimą – 18. Grąžinta iniciatoriams tobulinti.

17.38 val.

Policijos įstatymo Nr. VIII-2048 2, 6 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1038, Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1039, Vidaus tarnybos statuto 1, 2, 4, 5, 6, 8, 11, 12, 13 straipsnių, II skyriaus antrojo skirsnio, 25, 28, 55, 59, 66 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1040 (*pateikimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-19 klausimo paketas – Policijos įstatymo, Mokslo ir studijų įstatymo ir Vidaus tarnybos statuto pakeitimo įstatymo projektai Nr. XIVP-1038, Nr. XIVP-1039 ir Nr. XIVP-1040. Pateikimo stadija. Galime bendru sutarimu pritarti? (*Balsai salėje*) Siūloma balsuoti. Balsuojame. Projektų pateikimas.

Užsiregistravo 76, balsavo 75: už – 14, prieš – 29, susilaikė 32. Projektams nepritarta. Taigi, vėl balsuojame alternatyviai. Kas balsuos už, balsuos už tai, kad grąžintume iniciatoriams tobulinti, kas balsuos prieš – už tai, kad atmestume projektus. Balsuojame.

Užsiregistravo 73, balsavo 71 Seimo narys: už – 28, prieš – 43. Projektai atmesti.

17.40 val.

Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 2, 3, 10, 11 straipsnių ir 1, 2 priedų pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1172 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2248(3) (*svarstymo tęsinys*)

Ir paskutiniai du projektai. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2248(3). Svarstymo stadija. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

17.40 val.

Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 140 ir 141 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2236(2) (*svarstymo tęsinys*)

Ir Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo dviejų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2236(2). Svarstymo stadija. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Kolegos, jeigu norite registruotis, registruojamės, nes daugiau balsuoti nėra dėl ko.

Užsiregistravo 77 Seimo nariai. Visiems gero vakaro. Lapkričio 24 dienos popietinis posėdis baigtas. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

V (RUDENS) SESIJOS
RYTINIO POSĖDŽIO NR. 229
STENOGRAMA

2022 m. gruodžio 6 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN,
Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. RAZMA
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas V. MITALAS

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Labas rytas, gerbiami kolegos. Kviečiu užimti vietas. Pradedame gruodžio 6 dienos rytinį Seimo posėdį. (*Gongas*) Registruokimės. Užsiregistravo 106 Seimo nariai.

Gerbiami kolegos, Ekscelencijos ambasadoriai, posėdžio svečiai, šiandieną pas mus vieši ypatingas svečias – Ukrainos Aukščiausiosios Rados Pirmininkas R. Stefančukas.

Gerbiami kolegos, išties šiandieną ypatinga diena – turime tokį aukštą svečią, turime Aukščiausiosios Rados delegaciją, kuri lankosi, vieši Seime. Aš norėčiau priminti, kad tai yra aukščiausio Ukrainos pareigūno vizitas Lietuvoje nuo vasario 24 dienos. Ir simboliška, kad šis vizitas sutampa su labai ypatinga Ukrainai diena – Ukrainos ginkluotųjų pajėgų diena. Sveikiname! (*Plojimai*)

Mielas Ruslanai, leiskite jus dar kartą labai nuoširdžiai pasveikinti Seime. Aš ir mano kolegos žavimės jūsų ir Ukrainos parlamento darbu Rusijos kruvinos agresijos akivaizdoje. Lankydamasi Ukrainos Aukščiausiosios Rados posėdyje kovo mėnesį mačiau, kaip jūs ir jūsų kolegos, nepaisydami mūšių Kyjivo priemiesčiuose, nepaisydami apšaudomų miestų ir miestelių, demonstravote tvirtumą ir drąsą, ir pasiryžimą ir užtikrinote demokratijos tęstinumą. Ukrainos Aukščiausioji Rada mums, kaip ir daugelio kitų šalių parlamentarams, yra pavyzdys, kaip parlamentas gali dirbti ir kaip parlamentas turi dirbti išskirtinėmis ekstremaliomis sąlygomis.

Neišprovokuota Rusijos karinė agresija prieš Ukrainą, laikina Krymo ir kitų Ukrainos teritorijų okupacija yra išpuolis ne tik prieš Ukrainą, bet ir prieš tarptautinę bendruomenę. Mes Lietuvoje puikiai suprantame, kad Ukraina kovodama gina ne tik savo laisvę, ne tik savo demokratiją ir ateitį, bet ir mus visus. Būsime su jumis ir su Ukrainos žmonėmis iki pergalės.

Norėčiau pakviesti jus, gerbiamas Ruslanai, į tribūną. Prašau. (*Plojimai*)

10.04 val.

Ukrainos Aukščiausiosios Rados Pirmininko Ruslano Stefančuko kalba

R. STEFANČUKAS. Didžiai gerbiama Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininke Viktorija Čmilyte-Nielsen, gerbiami Lietuvos Respublikos Seimo nariai, mielos ponios ir ponai. Dėkoju už pakvietimą pasimatyti Lietuvos Respublikos Seime. (*Kreipiasi lietuviškai*) (*Plojimai*)

Gerbiami draugai, aš turiu šiandien didelę garbę skaityti pranešimą jums ir noriu jus užtikrinti, kad jums dėkingi esantys už šitos puikios šalies sienų. Dėkingi už tai, kad jūs demonstruojate lyderystę daugeliu aktualių regiono klausimų, už tai, kad demonstruojate nepajudinamą ir karštą paramą laisvei ir demokratijai, už tai, kad šiomis dienomis jūs palaikote Ukrainą ir ukrainiečius jų sąžiningoje kovoje.

Mes turime kupiną bendrų įvykių istoriją, tačiau priminsiu tik keletą svarbių mūsų dabarties momentų. Džiaugėmės su Lietuva ir Lietuvos žmonėmis, kai 1990 m. kovo 11 d. tada dar Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba paskelbė atkurianti Lietuvos valstybės nepriklausomybę ir suteikė viltį ir postūmį kitoms pavergtoms šalims susigrąžinti kažkada prarastą laisvę.

Pirmoji sveikinimo telegrama Ukrainos nepriklausomybės dienos proga 1991 m. rugpjūčio 24 d. atkeliavo iš Lietuvos – nuo Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Pirmininko ger-

biamo V. Landsbergio. Lietuva buvo viena pirmųjų šalių, oficialiai pripažinusių Ukrainos nepriklausomybę 1991 m. gruodžio 4 d. pagal gruodžio 1 dienos Ukrainos referendumo rezultatus.

Kažkada jūs pradėjote kovą su rusiškuoju totalitarizmu ir sugriovėte SSRS, o mes dabar kovą baigiame mūšio lauke tiesiogine to žodžio prasme, ginamės nuo plataus masto, neišprovokuotos Rusijos ginkluotos agresijos prieš Ukrainą. Okupavusi dalį Ukrainos teritorijų, sistemingai naikindama civilius ir energetikos infrastruktūros objektus, kankindama ir žudydama taikius Ukrainos piliečius, Rusija dar kartą visam pasauliui demonstruoja, kad ne tik negerbia tautų apsisprendimo teisės, ne tik nevertina žmogaus gyvybės ir jo laisvės, bet kasdien ir kas minutę grasina savo taikiems kaimynams. Nors visa demokratinė bendruomenė ryžtingai smerkia Rusijos Federacijos pradėtą karą prieš Ukrainą, Rusija ir toliau akivaizdžiai nepaiso tarptautinės teisės ir visuotinai pripažintų elgesio civilizuotame pasaulyje taisyklių. Rusija atvirai bando visus įbauginti.

Kuo mes galime į tai atsakyti? Solidarumu, ryžtu ir nepalaužiamumu! Didvyriškai ginsime savo nepriklausomybę, laisvę ir taikų gyvenimą sau, Europai ir visam laisvajam pasauliui. Šioje kovoje mes pasikliaujame didele tarptautine parama. Leiskite man iš šios tribūnos visos Ukrainos žmonių vardu dar kartą išreikšti nuoširdų dėkingumą, kad nuo pirmųjų Rusijos plataus masto invazijos į Ukrainą valandų Lietuva suteikė mums visapusę karinę, finansinę ir humanitarinę pagalbą. Dešimtys tūkstančių ukrainiečių moterų ir vaikų – laikinai perkeltų asmenų – rado prieglobstį draugiškoje Lietuvoje. Vilniuje atidarytas ir veikia pirmasis Ukrainos centras Europos Sąjungos šalyse. Ačiū už tai! (*Plojimai*)

Man labai malonu matyti Ukrainos vėliavas prie įėjimo į Seimą ir miesto gatvėse. Mūsų vėliava tapo kovos už laisvę simboliu visoje Europoje ir mes, parlamentarai, įnešame kuklų indėlį į šią kovą, kurdami broliškus ir seseriškus mūsų šalių santykius. Tikiu, kad Lietuvos Respublikos Seimo, Lenkijos Seimo ir Senato ir Ukrainos Aukščiausiosios Rados narių asamblėja sustiprins mūsų pozicijas ir mūsų vienybę. O šiandieninį susitikimą su jumis vertinu kaip didžiulį Seimo domėjimąsi tolesne parama Ukrainai, pasirengimą eiti kartu petys petin iki mūsų bendros pergalės.

Jūs buvote su mumis nuo pirmosios karo dienos. Kai Rusijos kariuomenė atakavo Kyjivą ir jo priemiesčius, pasauliui sustingus iš šoko dėl Rusijos agresijos klastingumo, žiaurumo ir masto, Lietuvos Respublikos Seimas ėmėsi veiksmų ir jau vasario 24 dieną priėmė rezoliuciją „Dėl Rusijos ir Baltarusijos agresijos prieš Ukrainą“, o kovo 8 dieną kartu su Estijos ir Latvijos parlamentais patvirtino bendrą Baltijos šalių parlamentų pareiškimą, remiantį Ukrainos narystę Europos Sąjungoje.

Gerbiama ponia Pirmininke, gerbiama Viktorija, šiandien vėl prisimenu jūsų vizitą Kyjive kovo 24 dieną kartu su Latvijos ir Estijos parlamentų vadovais. Kai okupacinės kariuomenės artilerija dar buvo per mažą atstumą nuo Kyjivo, jūs buvote pirmieji parlamentų vadovai, atvykę mūsų palaikyti. Jau tada raginote tarptautinę bendruomenę įvesti visišką prekybos embargą Rusijai, padidinti ginklų tiekimą Ukrainai, parengti detalų Ukrainos atstatymo ir pagalbos jos ekonomikai atgaivinti planą. Jūs buvote Bučoje ir Borodiankoje ir tapote tiesioginiais rusų įvykdyto didelio masto mūsų miestų ir kaimų naikinimo, mūsų žmonių genocido liudininkais.

Mes Ukrainoje labai vertiname jūsų poziciją, gerbiama ponia Viktorija, taip pat Seimo ryžtą kuo greičiau patraukti baudžiamojon atsakomybėn Rusijos nusikaltėlius. Dėkojame už jūsų paramą idėjai ir procesui sukurti specialųjį tarptautinį tribunolą Rusijos agresijos nusikaltimams tirti. Gegužės 10 dieną Lietuvos Seimas tapo pirmuoju užsienio parlamentu, pripažinusiu Rusiją valstybe, remiančia teroristinius aktus ir juos vykdančia. Ta pačia rezoliucija Seimas Rusijos Federacijos veiksmus Ukrainoje pripažino Ukrainos žmonių genocidu. Šiuo laikotarpiu, tai yra nuo vasario 24 dienos, Seimas priėmė dešimt rezoliucijų, palaikančių Ukrainą ir smerkiančių Rusijos veiksmus! Įspūdingas skaičius. Jūsų ryžtas yra nuostabus, mieli kolegos. Šios rezoliucijos tapo pavyzdžiu daugeliui kitų parlamentų.

Gerbiama ponia Pirmininke, gerbiami Seimo nariai! Dėkoju už jūsų ryžtą ne sustoti, priešingai – stiprinti paramą Ukrainai. Negali būti nuovargio, kai kovoji už savo laisvę ir ramybę mūsų vaikams ir anūkams. Esu dėkingas, kad Vyriausybė numatė ir Seimas 2023 metų Lietuvos valstybės biudžete patvirtino lėšas Ukrainos kariuomenės reikmėms, įskaitant mūsų didvyrių karių mokymo ir medicininės reabilitacijos finansavimą.

Rusija į Ukrainą paleido daugiau nei keturis tūkstančius įvairių raketų. Nemaža jų dalis buvo sąmoningai nukreipta į civilinę ir energetikos infrastruktūrą. Lietuva šiandien yra viena iš šios energetikos infrastruktūros atkūrimo lyderių. Jūs mus aprūpinate transformatoriais, generatoriais ir kita reikalinga įranga. Todėl mes esame dėkingi jums už tai.

Šiandien visus ukrainiečius vienija bendra nacionalinė idėja – laimėti, atstatyti Ukrainą, padaryti ją dar gražesne šalimi ir Europos Sąjungos nare. Mūsų noras laimėti yra pagrįstas mūsų istorija, nelengva kaip ir jūsų. Tragiška, didvyriška istorija sustiprino ir ukrainiečius, ir lietuvius. Esame ne tik stiprūs, bet ir nepalaužiami.

Noriu, kad visi tai išgirstų, ypač rusai, – mūsų nepalaušite! O mūsų kariai mūšio lauke savo akimis jau matė, kaip rusai bijo šio nepalaužiamumo – pamatuoto, ramaus, sąmoningo darbštuolių nepalaužiamumo. Jie po vasario 24 dienos buvo priversti atitrūkti nuo kasdienių darbų: kas sėjo, kas mokė vaikus, kas rašė knygas. Paėmė į rankas ginklus, kad apgintų savo ir mūsų taikią, laisvą ateitį. Vienintelės eilės, buvusios tada Ukrainoje, buvo eilės į kariuomenės centrus.

Mieli draugai, Ukraina ir Lietuva ėjo ir eis greta. Turime kelis šimtmečius bendros istorijos, ypač didvyriškų kovų už nepriklausomybę ir laisvę. Mūsų tautos kartu nugalėjo Maskvos kariuomenę mūšyje prie Oršos 1514 metais.

1991 m. vasario 11 d. Lietuvos Aukščiausioji Taryba priėmė konstitucinį įstatymą „Dėl Lietuvos valstybės“. Taip buvo parodytas Lietuvos tvirtas apsisprendimas pasitraukti iš SSRS ir taip nutraukti savo okupaciją. Įvykiai Lietuvoje tada tapo Sovietų imperijos žlugimo katalizatoriumi.

Šiandien bendromis pastangomis turime padaryti galą agresyviam Rusijos imperializmui. Tai pasieksime kartu laimėdami karą. Kartu ne mažiau svarbus uždavinys yra Ukrainai įgauti visateisę narystę Europos Sąjungoje. Stengiamės stipriai prisidėti prie laisvos demokratinės Europos šalių sandraugos klestėjimo. Mes to link dirbame. Aukščiausiojoje Radoje priimame Europos integracijos įstatymus, kad laiku pasiektume tuos sėkmės rodiklius, kuriuos mums pažymėjo Europos bendruomenė. Vaizdžiai tariant, vienoje rankoje laikome ginklą, o kitoje – rašiklį.

Mes taip pat aktyviai dirbame dėl mūsų įstojimo į NATO ir labai tikimės to *samito* Vilniuje.

Mes laimėsime ir pasieksime visus savo tikslus, nes iš kartos į kartą mes mokame kovoti ir mokame dirbti, nes kiekvienas ukrainietis rodo išskirtinį didvyriškumą, nes turime ištikimų draugų. Lietuva tarp jų užima ypatingą vietą.

Ačiū, ponia Pirmininke. Ačiū, ponios ir ponai Seimo nariai. Ačiū, bičiuliška Lietuva ir broliški Lietuvos žmonės!

Kartu iki pergalės! Kartu į pergalę! Šlovė Ukrainai! (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Dėkoju Aukščiausiosios Rados Pirmininkui R. Stefančukui už įkvepiančią kalbą. O dabar perduodu pirmininkavimą pirmajam pavaduotojui J. Razmai.

10.18 val.

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro Kazimiero Antanavičiaus 85-ųjų gimimo metinių paminėjimas

PIRMININKAS (J. RAZMA, *TS-LKDF*)**.** Gerbiami kolegos, tęsiame mūsų posėdį.

Dabar minėjimas. Būtent pradedame Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro Kazimiero Antanavičiaus 85-ųjų gimimo metinių paminėjimą, ir pirmiausia tylos minute pagerbkime šio signataro atminimą.

Tylos minutė

Ačiū.

Kviečiu Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarą Albertą Šimėną pasidalinti mintimis apie Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarą Kazimierą Antanavičių.

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro Alberto Šimėno kalba

A. ŠIMĖNAS. Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos signatarai, Seimo nariai, garbingi svečiai. Po aktualaus ir reikšmingo gerbiamo Ukrainos Aukščiausiosios Rados Pirmininko

Ruslano Stefančuko pasisakymo grįžkime prie Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo ištakų. Minime Nepriklausomybės Akto signataro, profesoriaus Kazimiero Antanavičiaus 85-ąsias gimimo metines.

Profesorius Kazimieras Antanavičius, turėdamas savo Lietuvos ateities viziją, dėl jos įgyvendinimo nuveikė labai daug. 1987 metais Michailui Gorbačiovui paskelbus Sovietų Sąjungos pertvarką, perestroiką, jis vienas iš nedaugelio Lietuvoje suvokė realiai atsiveriančias galimybes keisti sovietinę komandinę administracinę ūkio valdymo sistemą į Vakarų šalyse pasiteisinusią rinkos ekonomiką, o svarbiausia – siekti Lietuvos ūkio savarankiškumo. Dar 1986 metais, tai yra iki perestroikos paskelbimo, profesorius ėmėsi organizuoti vadinamuosius mokslinio ūkio mechanizmo metodologinių problemų seminarus. Į juos buvo kviečiami pažangūs ekonomistai, gebantys objektyviai vertinti sovietinės ūkio sistemos trūkumus, jos ribotas galimybes. Pranešimus skaitė ir seminaruose dalyvavo būsimieji Nepriklausomybės Akto signatarai – akademikas Eduardas Vilkas, Stasys Kropas, Audrius Rudys, Vilius Baldišis, Kęstutis Glaveckas, Vladas Terleckas, seminarų organizatorius, profesorius Kazimieras Antanavičius. Yra žinoma, kad tuo metu profesorius kartu su akademiku Eduardu Vilku, akademiku Raimundu Rajecku ir profesoriumi Aleksandru Vasiliausku uždarai diskutavo ir projektavo Lietuvos ekonominį savarankiškumą.

1988 metų pavasarį profesorius ėmėsi telkti komandą Lietuvos savarankiško ūkio koncepcijai ir jai įgyvendinti reikalingiems teisės aktų projektams parengti. Profesorius į talką kvietėsi visus potencialiai galinčius, idėjų turinčius ir norinčius savo žiniomis prisidėti rengiantis esminei Lietuvos ūkio sistemos pertvarkai. Kazimieras Antanavičius subūrė laikiną mokslinį kolektyvą, į kurį buvo pakviesti ir aktyviai darbavosi Mokslų akademijos Ekonomikos instituto, Vilniaus universiteto, Liaudies ūkio planavimo ir ekonomikos instituto (buvo prie Plano komiteto), Vilniaus inžinerinio statybos instituto, Kauno politechnikos instituto, Vilniaus pedagoginio instituto, kitų mokslo ir mokymo įstaigų, įvairių žinybų specialistai. Laikiname moksliniame kolektyve darbavosi apie 150 asmenų.

Pamenu, 1989 metų ankstyvą saulėtą pavasario rytą eidamas į darbą jau netoli VISI rūmų sutikau švytinčiu veidu taip pat į institutą skubantį Kazimierą Antanavičių. Profesorius entuziastingai sako man: Albertai, Gorbačiovo paskelbta perestroika Lietuvoje prasideda, laukia labai dideli, rimti darbai. Mesk tu tas paskaitas ir pereik dirbti nuolat į Mokslų akademijos institutą. Beje, tau pažįstamas Gediminas Vagnorius jau perėjo iš VISI laboratorijos ir darbuojasi šiame institute. Tai kaip? Dar paklausė. Po kokios savaitės tapau Kazimiero Antanavičiaus vadovaujamo Ekonomikos instituto Ūkio mechanizavimo tobulinimo skyriaus vyresniuoju moksliniu bendradarbiu. Norėčiau dar pridurti, kad pokalbyje paminėtas būsimas signataras Gediminas Vagnorius buvo dešinioji profesoriaus ranka, todėl visuomet buvo pačiame skyriaus veiklos sūkuryje, jo vykdomų darbų epicentre.

1989 metais buvo parengta Lietuvos ekonominio savarankiškumo koncepcija. Iki 1990 m. kovo 11 d. profesoriui vadovaujant laikinas mokslinis kolektyvas parengė 61 naujosios ekonominės socialinės sistemos įstatymo projektą, iš jų 19 priėmė 1990 metais. Tai Nuosavybės pagrindų įstatymas, kuriuo buvo įteisinta nuosavybės formų įvairovė, Vietos savivaldos pagrindų, Lietuvos banko įstatymai, Vyriausybės įstatymas buvo priimtas kovo 22 dieną. Taip pat buvo priimti svarbūs Įmonių ir Valstybės įmonių, Kainų, Juridinių asmenų pelno mokesčio, Draudimo, Pajamų garantijų įstatymai. Visų nevardinsiu.

Taigi Kazimieras Antanavičius subūrė ekonomistus ir teisininkus, kurie dar iki paskelbiant Lietuvos nepriklausomybės atkūrimą profesoriui vadovaujant parengė visiškai naują Lietuvos ekonominių įstatymų bazę. Laikino mokslinio kolektyvo nariai, rengę teisės aktų projektus naujai socialinei ekonominei sistemai įgyvendinti, vėliau tapo atsakingais Lietuvos valstybės darbuotojais, užėmė vadovų pareigas. Todėl profesorių Antanavičių pagrįstai galime vadinti nepriklausomos Lietuvos valstybės ekonominės socialinės sistemos pagrindiniu architektu, jos kūrėju.

Kazimieras Antanavičius matė, kad Lietuvos ekonominė socialinė raida po nepriklausomybės atkūrimo prasilenkia su jo turėta vizija, ir į tai labai jautriai reagavo. Nepriklausomybės atkūrimo trejų metų jubiliejui skirtame straipsnyje, kaip visuomet būdamas atviras, jis rašė apie Sei-

mą: „Štai jau daugiau kaip 2 mėnesiai praėjo po Seimo rinkimų. Nors pozicija virto opozicija, opozicija – pozicija, iš esmės pasikeitė tik aktoriai, o pjesės turinys nesikeičia. Kaip anksčiau, taip ir dabar – dėl neproduktyvaus Seimo ir Vyriausybės darbo esanti kalta opozicija, mat trukdo dirbti, pagalius į ratus kaišioja. Drįsčiau pastebėti – labai jau nekokie tie ratai. Kaip anksčiau, taip ir dabar – niekas nesiryžta kirsti suvešėjusio biurokratizmo, riboti komercinių bankų lupikavimo, tvarkyti finansų sistemos. Kaip anksčiau Aukščiausioji Taryba, taip dabar Seimas du trečdalius darbo laiko skiria paties Seimo, Prezidento politinėms intrigoms užmegzti ir tas politines intrigas narpliojančių komisijų sudarymo klausimams spręsti, o šiurpios ekonomikos, pramonės, žemės ūkio problemos tarsi egzistuoja šalia mūsų. Joms spręsti laiko vis nepakanka.

Kaip ir anksčiau, taip ir dabar – nors lėšų trūkumas švietimui, kultūrai, sveikatos apsaugai, socialinėms reikmėms visiškai akivaizdus, valstybės biudžeto projektą iš esmės nagrinėti ir koreguoti nėra laiko. Tiesiog niekas nenusiteikęs tokiais „niekais“ užsiimti. Svarbu savus priglausti, svarbu, kad tiems, kas skirsto, pakaktų.“ Antanavičiaus citatos pabaiga.

Kita vertus, profesorius Kazimieras Antanavičius buvo optimistas – kvietė tikėti Lietuvos ateitimi. Baigiantis 1995 metams, gruodžio 23 dieną, prieš šventas Kalėdas, Seimo narys Kazimieras Antanavičius kreipėsi į savo rinkėjus – kraštiečius žemaičius, o kartu gal ir dabar į mus visus. Cituoju Antanavičiaus žodžius: „Brangūs kraštiečiai, vėl prabėgo metai, vėl žiema, vėl nuostabus Kalėdų metas, vėl laukimas ir spėliojimas, kokie bus ateinantieji. Kai sugrįžti mintimis atgal, geriau supranti buvusius džiaugsmus ir patirtas nesėkmes, prasmingiau įvertini laimėjimus ir nesėkmes. Šiaip ar taip, mums teko didelė laimė – Lietuva po daugelio metų be didelių sukrėtimų ir kraujo praliejimo atgavo nepriklausomybę ir tapo laisva. Ar galėjo kas tuo patikėti prieš dešimt metų? Prisiminkime 1985 metus. Tada Michailas Gorbačiovas atėjo į valdžią. Įvyko stebuklas, atsivėrė durys į pasaulį. Lietuvos vardas – nebe istorinė praeitis, o realybė ir nuo mūsų pačių, nuo mūsų susiklausymo, nuo tarpusavio santarvės ir doros, nuo mūsų pastangų ir darbo, nuo mūsų išrinktų valdžių priklauso, kaip skambės Lietuvos vardas pasaulyje, kaip gyvens Lietuvos žmonės, ką mes paliksime savo vaikams ir anūkams.

Deja, šiandien mus spaudžia nepriteklius ir nedora, šiandien mes pikti, pavydūs, šiandien mes kerštingi ir pernelyg gobšūs. Ne taip greitai ir ne taip sklandžiai pildosi mūsų taurėje atbudimo laikmečio vizijos. Tačiau gal per gražios buvo mūsų vizijos, per didelės viltys. Ar galėjo, ar gali būti geriau?

Neabejodamas galiu atsakyti: taip, galėjo ir gali. Tad tikėkime: pasikeis valdžios, ateis pagaliau dori, darbštūs ir ryžtingi žmonės, atgaivins žmonių pasitikėjimą ir viltį. Sutelkę jėgas, įveikę pragaištingas aistras, puoselėdami tarpusavio meilę ir santaiką, įveiksime tą pragaro koridorių ir pradėsime kilti doros, meilės, gerovės laipteliais. Tegul didžioji Kalėdų šventė atgaivina mūsų sielas, o Naujieji metai tegul tampa pirmuoju laipteliu ten link.

Apkabindamas ir paguosdamas visus savo kraštiečius, o gal tautiečius, jūsų Seimo narys profesorius Kazimieras Antanavičius.“

Ačiū jums už dėmesį. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkui signatarui už pasakytus gražius žodžius apie kitą signatarą.

Dabar tradiciškai kviečiu į tribūną Signatarų klubo prezidentę Birutę Valionytę.

Signatarų klubo prezidentės Birutės Valionytės kalba

B. VALIONYTĖ. Gerbiamasis Seimo posėdžio pirmininke, Seimo nariai, Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarai ir visi girdintys. Šiandien minime Kazimiero Antanavičiaus jubiliejų, jam būtų sukakę 85-eri. Po iš tikrųjų geros signataro Alberto Šimėno prisiminimų kalbos apie profesorių Kazimierą Antanavičių norėčiau trumpai pasakyti savo prisiminimus.

Mano akyse profesorius buvo žmogus, kuris neieškojo kišenėje žodžio. Jis kalbėdavo apie tai, ką supranta, ir kalbėdavo nemažai. Bet Kazimieras Antanavičius buvo puikiai įvaldęs žodį: jis rašė eiles, jis labai dažnai iš Aukščiausiosios Tarybos tribūnos savo mintis išsakydavo eiliuota forma, jis atsakydavo į kiekvieną rinkėjo laišką ir jis jų turėdavo didžiausias krūvas.

Profesorius buvo be galo šiltas žmogus. Jis buvo šeimos žmogus ir jis su savo kolegomis visuomet bendravo šiltai. Manau, kad jis ir akmens užantyje nenešiojo. Iš tikrųjų tai buvo valstybininkas – jis matė Lietuvą gražią, stiprią, ekonomiškai išsivysčiusią ir visiškai pasikeitusią po Kovo 11-osios. Tokį aš prisimenu Kazimierą Antanavičių.

Šiandien jo atsiminimas yra iš tikrųjų įamžintas mokslo įstaigoje. Bet man didžiausią prisiminimą apie jį paliko jo gimtoji Šilutė. Jo gimtinės neliko, šiandien numelioruotas plynas laukas, bet stovi pastatyta autobusų stotelė su suoliuku, užrašu ir prisiminimo lentele. Kai ją skaitai, į tą pusę, viduryje plyno lauko, matai kryžių ir klevą – ten jo tėviškė. Tai tipiškas, jautrus, simboliškas, lietuviškas Kazimiero Antanavičiaus prisiminimo įamžinimas. Kai sustoji, išlipi, ir tu iš karto pažvelgi į tą klevą, tu prisimeni signatarą, atkūrusį Lietuvos valstybę ir gana aktyviai dalyvavusį šiame procese.

Na, o šiandien su mumis yra Rasa, jo duktė, užauginusi du puikius sūnus. Miela Rasa, mes, Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarų klubas, norime jums padovanoti šios dienos prisiminimui Rūtos Ničajienės „Laisvės vėją“. Jį taip pačios tėvelis mėgo ir mylėjo, ir siekė jo. Ačiū tau. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkoju Birutei Valionytei, signataro Kazimiero Antanavičiaus artimiesiems, Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarams, čia buvusiems svečių tribūnoje, ir visiems, dalyvavusiems šiame minėjime. Skelbiu minėjimą baigtą.

10.36 val.

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2022 m. gruodžio 6 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Dabar einame prie mūsų darbotvarkės. Darbotvarkės 3 klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. Per šoninį mikrofoną A. Kubilienė.

A. KUBILIENĖ (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Norėtume iš darbotvarkės išbraukti projektą Nr. XIVP-2225(2), kad galėtume įrašyti pataisą, nes iš tikrųjų čia yra probleminė vieta. Kalbu apie tą vietą, kai bylos perduodamos kitiems teismams. Ši vieta iš esmės atveria kelią tokioms situacijoms…

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. Kaip aš suprantu…

A. KUBILIENĖ (*LVŽSF*). Aš tik noriu argumentą pasakyti.

PIRMININKAS. Aš jaučiu, kad pats autorius to paties paprašys ir nereikės jokių argumentų.

A. KUBILIENĖ (*LVŽSF*). Ačiū.

PIRMININKAS. S. Šedbaras.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Kolegos, Generalinė prokuratūra dar nori padiskutuoti su teismų bendruomene. Penktadienį mes darome tokį pasitarimą, tai siūlyčiau kitą savaitę priimti šį įstatymą, jeigu reikės, pasikoreguosime.

PIRMININKAS. Manau, kad bendru sutarimu galime išbraukti darbotvarkės 1-7 klausimą. Čia siūlymai sutapo. A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Aš norėjau atkreipti dėmesį dėl neįgaliųjų socialinės integracijos. Yra numatyta 15 minučių. Diskutuoti jau užsirašė devyni žmonės. Tai galbūt nukelkime jį į kitą posėdį, nes šis posėdis ir taip iki aštuonių, arba tada ilginkite laiką. Negalima įstatymui, kuris, taip sakant, pastato nuo galvos ant kojų… ar nuo kojų ant galvos visą sistemą, skirti 15 minučių.

PIRMININKAS. Pastaba teisinga, bet štai mes sutaupėme laiko, išbraukėme Baudžiamojo proceso kodekso projektą. Gal, gerbiamas Algirdai, pradžioje fiksuokime pusvalandį tam svarstymui. Jeigu reikės, pridėsime ir daugiau, aš manau. (*Balsai salėje*) Kiek jūs siūlote skirti laiko? (*Balsai salėje*) Gerai, fiksuojame valandą, bet neatidėliokime. (*Triukšmas salėje, balsai salėje)* Aš manau, kad valandos netruksime, bet kad čia nebūtų siūlymų išbraukti, tai aš geriau sakyčiau, fiksuokime valandą, svarbi reforma. Yra nesutinkančių. Gerai, balsuosime, ar palikti, kaip yra, ar skirti valandą. Prašom. (*Balsai salėje*) Balsuosime po to, dabar išklausome visus pasiūlymus. Gerbiamas T. Bičiūnas.

T. BIČIŪNAS (*LSDPF*). Dėkui. Gerbiamas posėdžio pirmininke, mano pasiūlymas bus dėl vedimo tvarkos. Aš jums siūlau nebūti čia telepatu ir nenutraukinėti kolegų Seimo narių, kai jie kalba per šoninį mikrofoną, o kiti gali rėkauti iš šono, bet jūs nieko nesakote. Ačiū.

PIRMININKAS. Tikrai, stengsiuosi išvengti tokių momentų. L. Kukuraitis.

L. KUKURAITIS (*DFVL*). Dėkui. Aš irgi esu už tai, kad būtų pratęstas diskusijos laikas. Gal pusvalandį, nežinau, čia jau jums, pirmininke, spręsti, kiek siūlyti. Bet dabar ką aš norėčiau pasiūlyti, tai Sveikatos tarybos ataskaitą. Gal mes ją galime kelti į mūsų antro posėdžio pabaigą, nes ji užima valandą, o visi balsavimai keliasi į dienos pabaigą. Čia, man atrodo, būtų visiškai racionalu, kai tokia apkrauta darbotvarkė. Prašau.

PIRMININKAS. Ne, gerbiamas kolega, Sveikatos tarybos pranešimų mes tikrai niekur negalime nukelti. Yra sukviesta daug svečių, čia bus pilnos tribūnos ir jie žino konkretų laiką. Tikrai jiems būtų sudėtinga prisitaikyti prie mūsų pakeitimų. (*Balsas salėje: „Jūs vėl komentuojate. Jūs neturite teisės komentuoti!“*) Na, aš paaiškinu situaciją. (*Balsas salėje: „Yra pasiūlymas svarstyti.“*) Jeigu jūs reikalaujate balsuoti, aš tik paaiškinau aplinkybes, kad bus daug nepatogumų sukviestiems žmonėms. Gerai. Yra keletas siūlymų, dėl jų balsuosime. Galime balsuoti. K. Starkevičius. Kas dar?

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Aš galvoju, mano siūlymas tikrai sutaupys laiko. Siūlau išbraukti Elektros energetikos įstatymo projektus, kurie yra dėl procedūrinių dalykų, ir visą paketą svarstyti ketvirtadienį.

PIRMININKAS. Visą trijų projektų paketą?

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Visą paketą, taip, taip.

PIRMININKAS. Galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Gerai. A. Matulas dar.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, šiandien yra iš esmės sveikatos diena parlamente, nes 14 valandą Nacionalinės sveikatos tarybos profesorius A. Utkus skaitys metinį pranešimą apie šalies gyventojų demografinę situaciją, sergamumo tendencijas. Būtų labai negarbinga, negražu, tiesiog absurdas, jeigu mes nukeltume šį svarbų pranešimą į pabaigą. Tikrai prašau palikti jį. Svečiai sukviesti.

O dabar prie šios salės pirmame aukšte, prie restorano, vyksta pirmosios pagalbos mokymai, žinote kelis atvejus – buvo aprašyti, kaip ištikus klinikinei mirčiai šalia stovintys žmonės nežinojo, ką daryti. Labai prašau rasti laiko ir kanceliarijos darbuotojams, ir jums pasimokyti ir analogiškai tą procesą vesti, tokius kursus vesti visose ministerijose, įstaigose, bendruomenėse, savivaldybėse. Tik taip reikia pradėti, nesvarbu, kad greitoji greitai atvažiuos už 10 ar 15 minučių, bet jei iki tol niekas nieko nedarys, išgelbėti žmogaus bus neįmanoma. Nepatingėkite eidami iš valgyklos arba tarp balsavimų nueiti. Pasinaudokite ta paslauga, išmokite elementariausių gaivinimo dalykų. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Buvau gavęs pastabą, kad nenutraukinėčiau kalbančių. Tai stengsiuosi to laikytis. Dabar siūlymai. Čia buvo dėl trukmės svarstant neįgaliųjų paketą. Gerbiamas Algirdai, gal aš galėčiau teikti 45 minučių trukmės siūlymą? Nes čia buvo įvairių – ir pusvalandžio, ir valandos. Kas pritartų, kad būtų skirta 45 minutės neįgaliųjų reformos projektams svarstyti?

Balsavo 105 Seimo nariai: už – 57, prieš – 25, susilaikė 23. Skirsime 45 minutes, kaip ir sutarėme, ir kaip buvo dabar balsuota.

Dabar aš prašyčiau gerbiamo L. Kukuraičio sukonkretinti siūlymą. Jeigu jį teikiate frakcijos vardu, tada balsuosime. Pasakykite tiksliai, ką jūs siūlote.

L. KUKURAITIS (*DFVL*). Siūlome Sveikatos tarybos ataskaitą perkelti į dienos pabaigą frakcijos vardu.

PIRMININKAS. Supratome. Gerai. Balsuojame dėl siūlymo Sveikatos tarybos metinį pranešimą perkelti į darbotvarkės pabaigą.

Balsavo 101: už – 12, prieš – 49, susilaikė 40. Šis siūlymas nesulaukė palaikymo.

Dabar dar pastebėsiu, kad yra keletas projektų, konkrečiai rezerviniai 3, 4 ir 2-25 klausimai, kurių nėra sesijos darbų programoje. Tai fiksuojame, kad pritariame, kad jie būtų mūsų darbotvarkėje, bendru sutarimu.

Atrodo, visi siūlymai buvo paminėti. Ar galime bendru sutarimu tvirtinti darbotvarkę? Girdžiu siūlymą balsuoti, tai balsuojame už darbotvarkę.

Balsavo 107: už – 91, prieš nėra, susilaikė 16. Darbotvarkė patvirtinta.

10.46 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų Laisvės premijos paskyrimo Ukrainos Prezidentui Volodymyrui Zelenskiui“ projektas Nr. XIVP-2293 (*pateikimas, svarstymas ir priėmimas*)

Pradedame svarstyti darbotvarkės 4 klausimą – Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų Laisvės premijos paskyrimo Ukrainos Prezidentui Volodymyrui Zelenskiui“ projektas Nr. XIVP-2293. Pateikimas.

Kviečiame Seimo Pirmininkę V. Čmilytę-Nielsen. Dar per šoninį mikrofoną prieš tai. Prašom.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, mus pasiekė liūdna žinia – šįryt po sunkios ligos mirė buvęs Lietuvos premjeras A. Šleževičius. Aš kviečiu jo atminimą pagerbti tylos minute.

Tylos minutė

Dėkoju.

PIRMININKAS. Dabar kviečiu Seimo Pirmininkę į tribūną pateikti minėtą nutarimo projektą.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Laisvės premijos įstatymo 2 straipsniu ir atsižvelgdama į Laisvės premijų komisijos 2022 m. lapkričio 14 d. sprendimą, teikiu jums svarstyti Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų Laisvės premijos paskyrimo Ukrainos Prezidentui Volodymyrui Zelenskiui“ projektą.

Šiandien Ukraina yra europietiška demokratinė valstybė, priversta kovoti už savo teritorijos, kultūros ir žmonių išlikimą, taip pat ir už mūsų visų laisvę. Apie tai šiandieną iš šios tribūnos visai neseniai labai gražiai pasisakė Aukščiausiosios Rados Pirmininkas R. Stefančukas. Todėl Laisvės premijų komisija šių metų Laisvės premiją siūlo skirti Ukrainos Prezidentui už jo ir visos ukrainiečių tautos nuopelnus kovoje dėl nepriklausomybės, laisvės bei demokratijos Rusijos karinės agresijos akivaizdoje.

Būdamas Ukrainos Prezidentu, jis yra šios kovos už laisvę priešakyje, savo asmenine lyderyste ir savo pavyzdžiu įkvėpęs milijonus žmonių tiek Ukrainoje, tiek ir už jos ribų. Ukrainos žmonės priešinasi, nepasiduoda ir yra sutelkti prieš V. Putino režimo nusikalstamą veikimą. Kviečiu pritarti šiam nutarimo projektui. 2022 metų Laisvės premija Ukrainos Prezidentui V. Zelenskiui, jums pritarus, būtų numatoma teikti Laisvės gynėjų dieną 2023 m. sausio 13-ąją. Dėkoju už dėmesį. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkui. Klausti jūsų niekas neužsirašė. Po pateikimo dėl motyvų kalbėti taip pat niekas neužsirašė. Gal galime po pateikimo bendru sutarimu pritarti? Girdžiu visuotinį pritarimą.

Kaip suprantu, yra Seimo Pirmininkės teikimas priimti šį nutarimą ypatingos skubos tvarka šiandien iš karto. Galime dėl to irgi sutarti? Pritariame bendru sutarimu.

Tuomet būtų pereinama į svarstymo stadiją. Taip, žiūrime, ar yra užsirašiusių diskutuoti. Nėra. Dėl motyvų svarstymo stadijoje niekas taip pat neužsirašė.

Dabar pereiname į priėmimo stadiją. Yra užsirašiusių kalbėti dėl priėmimo. Pirmoji pasisakys V. Aleknaitė-Abramikienė – už.

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (*TS-LKDF*). Ačiū, pirmininke. Būtų keista, jeigu Laisvės premija nebūtų įteikta žmogui, politikui, lyderiui, pačiam jau tapusiam laisvės ir kovos už laisvę simboliu. Tegul būna ši mūsų premija ženklu tiems Europos lyderiams ir politikams, kurie teikia labai keistus pasiūlymus. Neminėsiu jų pavardžių, bet jeigu galima šiuo metu siūlyti suteikti agresorei Rusijai saugumo garantijas, tai tikrai kažkaip ne visai taip šie lyderiai mąsto.

O V. Zelenskis yra šių laikų Dovydas. Jeigu prisiminsime Senojo Testamento istoriją iš Samuelio knygos (paskaitykime ją), jis pats jauniausias sūnus, pakviestas nuo avių bandos, iš jo šaipėsi milžinas Galijotas, vis dėlto būdamas jaunas, nedidelio ūgio, išjuoktas savo priešininko, sugebėjo paprasta svaidykle jį paguldyti. Tai yra labai teisingas simbolis mąstant apie V. Zelenskio kelią į politiką, apie tai, kaip į jį buvo žiūrima ir kuo jis tapo šiandien. Šis aktorius, šis linksmas,

nuoširdus žmogus šiandien tapo dvasios milžinu. Duok Dieve, kad jo kova prieš Galijotą taptų laiminga, pergalinga ir atneštų laisvę ne tik jo tautai, bet ir visai Europai. Ačiū.

PIRMININKAS. Toliau už pasisako G. Surplys.

G. SURPLYS (*LVŽSF*). Gerbiamieji kolegos, Laisvės premija kasmet yra tapusi Lietuvos apmąstymo, kas yra laisvė istorijoje, kas yra laisvė šiandieną, diena ir fenomenu. Tikrai Prezidentas V. Zelenskis nusipelno tos premijos. Turbūt negalėjome šiais metais rasti geresnio kandidato. Savo talentu, savo jautrumu jis tą žiaurų XXI amžiaus karą pavertė kiekvieno pasaulio gyventojo karu, privertė pajusti širdimi, kas tai yra karas šiame amžiuje. Prezidentas V. Zelenskis Ukrainą pavertė daugelio pasaulio žmonių dvasios tėvyne. Pati Ukraina daro daugelį pasaulio žmonių geresnius, jautresnius, dosnesnius. Tai yra būtent tai, kaip šiais laikais reikia suprasti laisvę.

Turime nominantą, aktualią asmenybę, tai dar kartą aktualizuoja tą būtinybę už laisvę kovoti, dėl jos budėti dabar, ne praeityje, ne istorijos vadovėliuose, bet dabar. Labai norisi tikėti, kad ta Laisvės premija, tas laisvės įprasminimas, jį mes, lietuviai, esame sukūrę, taps ir mūsų tautą vienijančiu veiksniu, nes dėl laisvės tautos vienybė, apskritai vienybė yra labai svarbi. Taigi pritariu šiam pasiūlymui ir tikiuosi, kad mes vieningai už jį balsuosime. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. V. Mitalas taip pat pasisako už.

V. MITALAS (*LF*). Gerbiamieji kolegos, iš tikrųjų daug žodžių yra pasakyta, bet man atrodo, kad labai svarbu įvertinti šį Seimo sprendimą mums visiems. Visi turbūt prisimename tas pirmąsias karo dienas, pirmąsias karo valandas, kai Ukrainos Prezidento V. Zelenskio lyderystė buvo labai aiški, labai asmeniška, labai įkvepianti ir mus, ir kitus, neabejoju, ir pačią Ukrainą kovoti, demonstruoti ištikimybę savo idealams ir gintis – gintis nuo tos brutalios atakos. Man atrodo, kad šį apdovanojimą mes turime vertinti ne tiktai kaip dėmesio atkreipimą dar kartelį į Ukrainą ir į Rusijos karą prieš Ukrainą, bet ir kaip įsipareigojimą sau. Įsipareigojimą sau, taip pat ir įsipareigojimą kitiems, tiems žmonėms, kurie yra Lietuvoje, ir žmonėms, kurie yra Europoje ir visame pasaulyje, nes dabar mes taip pat esame dar labiau atsakingi už laisvę ir demokratiją ne tiktai savo šalyje, bet ir šiame regione šiuo metu, šioje Europoje ir šiame pasaulyje. Iš tikrųjų suteikdami dėmesio, išryškindami tikruosius kovotojus už laisvę, šitą atsakomybę mes turime. Aš tikiuosi, kad mums tų jėgų nepristigs. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Ir paskutinė už projektą pasisako D. Šakalienė.

D. ŠAKALIENĖ (*LSDPF*). Mes pernelyg dažnai apdovanojame kovotojus už laisvę praėjus daugeliui metų po tos kovos, dažnai, kai jų net nebėra su mumis, todėl ši premija, šis apdovanojimas, man atrodo, yra vienas iš tų retų, labai savalaikių ir labai svarbių, nes šita kova vyksta dabar. Kova už laisvę dažniausiai nėra lengva, graži, patogi – tikriausiai niekada nebūna, ir skausmas, kraujas, purvas, šaltis yra tai, kas ją lydi kiekvieną dieną. Todėl daug kam jinai yra nepatogi, todėl daug kas dėl to pavargsta. Todėl Ukrainos kova už savo laisvę ir ateinanti pergalė, ir Prezidento V. Zelenskio vaidmuo sugebant neleisti mums pavargti, sugebant suvienyti mus visus yra daug kartų stipresni. Aš net nežinau, ar kada nors iš viso buvo šitaip suvienyta visa Europa, visas Vakarų pasaulis, visas civilizuotas demokratinis pasaulis, nes šiandien mes turime beprecedentę situaciją, kai visa Europos Sąjunga, visas Šiaurės aljansas vienu balsu kalba apie tai, kad Ukraina turi laimėti, kai mes sugebėjome padėti į šalį daugybę savo vidinių ginčų ir kovų. Prezidentas V. Zelenskis ne tik dėl Ukrainos Laisvės premiją gauna, iš tikrųjų jis gauna tą įvertinimą už tai, kad sugebėjo mūsų visam demokratiniam pasauliui priminti, kad kova už laisvę vyksta kiekvieną dieną, ją išduoti labai lengva, o kaina būtų nepakeliama.

PIRMININKAS. Ačiū. Dabar dėl šio projekto nedidelė pauzė, balsuosime per nustatytą balsavimo intervalą labai greitai.

10.58 val.

Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 2, 3, 10, 11 straipsnių ir 1, 2 priedų pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1172 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2248(3) (*priėmimas*)

Dar keletas trumpų projektų. Pirmiausia Planuojamos ūkinės veiklos poveikio vertinimo įstatymo kai kurių straipsnių ir priedų pakeitimo įstatymo projektas. Priėmimas. Darbotvarkės 1-5

klausimas, projektas Nr. XIVP-2248(3). Vienas straipsnis. Nėra būtinybės kviesti į tribūną komiteto atstovą, nes jokių pastabų nėra gauta. Galime iš karto pasisakyti dėl viso projekto. Matau, kad R. Vaitkus nori pasisakyti už. Prašom.

R. VAITKUS (*LSF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Kolegos, po proveržio paketo atsirado prievolė atlikti poveikio aplinkai vertinimą, kai planuojama statyti septynias ar daugiau vėjo elektrinių, kuomet atstumas yra 5 kilometrai arba mažesnis, todėl nustatytoje teritorijoje jau esant kelioms elektrinėms, planuojant kitas, pasiekus suminį septynių elektrinių dydį, privaloma atlikti poveikio aplinkai vertinimą. Šio įstatymo pakeitimo taikymo išimtis leistų fiziniams ir juridiniams asmenims, iki šių metų liepos 7 dienos pasirašiusiems ketinimo protokolą, gauti statybą leidžiantį dokumentą pagal iki šių metų liepos 7 dienos galiojusio Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nuostatas, tai yra jiems nebūtų taikomas naujai įtvirtinamas sumavimo principas ir nepažeidžiami vartotojų teisėti lūkesčiai. Priėmus projektą nebūtų stabdomi projektai, kurių planavimas buvo pradėtas iki teisinio reguliavimo pasikeitimo, tai yra iki proveržio paketo priėmimo liepos 7 dieną. Lietuvai siekiant energetinės nepriklausomybės, būtų užtikrinamas ypač strategiškai svarbių atsinaujinančių išteklių energijos gamybos projektų įgyvendinimas. Taigi visus kolegas kviečiu palaikyti šį įstatymo projektą.

PIRMININKAS. Dėkui. Daugiau niekas neužsirašė. Balsuosime labai greitai dėl šio projekto, kaip ir dėl kitų, už keleto minučių.

11.00 val.

Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 140 ir 141 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2236(2) (*priėmimas*)

Darbotvarkės 1-6 klausimas – Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo dviejų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2236(2). Priėmimas. Čia jau teks kviesti į tribūną K. Adomaitį dėl gautų Teisės departamento pastabų ir paminėjimo, kokia buvo komiteto pozicija dėl jų.

Dėl 1 straipsnio buvo Teisės departamento pastaba. Kokia komiteto pozicija?

K. ADOMAITIS (*LF*). Komitetas pritarė.

PIRMININKAS. Yra komiteto parengti atitinkami…

K. ADOMAITIS (*LF*). Pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. …papildymai. Galime 1 straipsnį priimti su Teisės departamento pastaba? Priimame bendru sutarimu. 2 straipsnis. Čia taip pat buvo Teisės departamento pastaba.

K. ADOMAITIS (*LF*). Komiteto nuomonė – pritarti bendru sutarimu. Ir pasiūlė atitinkamą išdėstymą.

PIRMININKAS. Siūlau taip pat pritarti 2 straipsniui bendru sutarimu su Teisės departamento pastaba. Pritariame. 3 straipsnis.

K. ADOMAITIS (*LF*). Pritarė bendru sutarimu ir pasiūlė, kaip išdėstyti.

PIRMININKAS. Čia buvo dvi Teisės departamento pastabos. Komitetas abiem pritarė. 3 straipsnį priimame su priimtomis Teisės departamento pastabomis. Ačiū.

Dabar motyvai dėl viso projekto. R. Tamašunienė – už. Šiuo metu nematau posėdžių salėje. R. Tamašunienė galėtų pasisakyti dėl motyvų, jeigu nesikalbėtų kitais klausimais su kolegomis.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LRF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Iš tiesų verta pritarti šiam įstatymo projektui, nes sustabdoma viena ydinga procedūra, kuria pasinaudojo Vilniaus paukštynas konkrečiai Vilniaus rajone. Neva atitaisius klaidą dabar be suderinimo su visuomene, tiek be poveikio visuomenės sveikatai atlikimo, tiek be poveikio aplinkai vertinimo įrašomi į Nekilnojamojo turto kadastrą sanitarinės zonos apribojimai.

Tokia nuostata, galiojusi iki sausio 1 dienos, jau buvo aptarta ir Aplinkos apsaugos komitete. Komitetas ėmėsi iniciatyvos patobulinti įstatymų projektus, kad tokių situacijų neatsirastų, nes taip pat įvertino, kad ir kitų taršią ūkinę veiklą vykdančių objektų Lietuvoje yra daug daugiau ir toks nesuderintas maksimalus sanitarinių zonų nustatymas iš tiesų paveikė visus gyventojus.

Šiuo įstatymu taisomas tas terminas ir atidedamas dvejiems metams civilizuotas sanitarinių zonų poreikio, tikrojo poreikio, įvertinimas ir jų nustatymas. Todėl palaikau šį įstatymą ir tikrai

laukiame iš Aplinkos apsaugos komiteto kitų iniciatyvų, kurios šio įstatymo nuostatas papildys ir tikrai panaikins visuomenės įtampas, kurių kils ne tik Vilniaus rajone, bet ir kitose Lietuvos vietose, kaip parodė komiteto atliktos parlamentinės kontrolės rezultatai.

PIRMININKAS. Ministras S. Gentvilas taip pat pageidauja pasisakyti už.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamieji, prieš trejus metus mes priėmėme tokį įstatymą, kuris sunkiai vadinasi, – Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas. Liaudiškai galima jį pavadinti pagarbos nuosavybei įstatymu, nes iš ministrų stalčių ir tušinukais nustatomų draudimų viskas įkeliama – nuosavybės ribojimas – į įstatymą. Įstatyme prieš trejus metus nugulė įvairiausios nuostatos, kaip ir kas nuosavybę riboja, ir buvo pasakyta, kad per trejus metus tie, kurie turite savo apsaugines juostas, privalote susiregistruoti. Dabar daug valstybės institucijų to nepadarė. Ir tai yra labai blogai. Ir tai yra labai blogai, bet kitas blogas faktas yra, kad dauguma valstybės institucijų, pradedant Kelių direkcija, šilumos ūkiais, vandentiekininkais, turi per dideles aplinkos apsaugos juostas. Todėl šimtai tūkstančių Lietuvos gyventojų per šiuos ir ateinančius metus gaus savo sklypų ribojimus, kurie bus tragiški.

Vienmandatininkai, sukluskite iš tikrųjų. Pavyzdžiui, Kelių direkcija išsiuntinės jums, kad kelio apsaugos juosta yra 10 metrų. G. Kindurys pateikė gerą pasiūlymą sprendžiant šią problemą, kad miestuose, miesteliuose kelio apsaugos juosta turi būti ne 10 metrų, o tik 3 metrai. Šilumininkai jau suprato, kad jie neturi riboti iki 5 metrų apsaugos juostas, bet susimažinti iki 2. Vandentvarkininkai jau suprato, kad 2,5 metro aplink kiekvieną vandentiekio vamzdelį yra stipriai per daug. Nes kai valstybė suklos visas apsaugos zonas ant jūsų sklypų, suprasite, kad šioje valstybėje nieko nebegalima statyti.

Tai turėjo būti padaryta prieš dešimtmečius klojant infrastruktūrą ir sužymėtos šios apsaugos juostos. Kas dabar faktiškai vyksta per šiuos metus? Bus klojamos ir klojamos apsaugos juostos ir žmonės ateis į Seimą sakyti, o kodėl mano nuosavybė taip ribojama. Todėl aš apeliuoju į visas: nuo Kelių direkcijos, šilumininkų, energetikų, vandentiekininkų ir kitų institucijų, peržiūrėti savo aplinkos juostas ir sugrįžti su įstatymo pataisomis, nes žmonės ateis desperatiškai sakyti, kad nusavinote mūsų nuosavybę viešojo intereso vardu.

Bet kviečiu šį įstatymą palaikyti.

PIRMININKAS. Dėkui. Motyvai išsakyti. Labai greitai balsuosime. Liko šios dalies dar vienas visiškai formalus projektas. Jį, jums neprieštaraujant, aš pateiksiu čia iš posėdžio pirmininko vietos.

11.07 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 15 d. nutarimo Nr. XIV-84 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-2316 (*pateikimas, svarstymas ir priėmimas*)

Tai yra nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ projektas. Sakau, kad tai visiškai formalus projektas, nes jame yra tik teisingai parašoma Seimo narės E. Dobrowolskos pavardė. Taip pat įrašoma vietoj L. L. Andrikienės Seimo delegacijos Lietuvos Respublikos Seimo, Lenkijos Respublikos Seimo bei Senato ir Ukrainos Aukščiausiosios Rados narių asamblėjoje pirmininko pavaduotojo pareigas einančio naujojo Užsienio reikalų komiteto pirmininko Ž. Pavilionio pavardė. Čia yra pareigos, kaip sakant, suderintos su kitomis pareigomis ir nėra galimybės svarstyti kokias nors kitas kandidatūras. Po pateikimo klausimų nėra. Dėl motyvų taip pat niekas neužsirašė. Pritariame bendru sutarimu.

Svarstymas. Niekas nepageidauja kalbėti. Priėmimas. Niekas neužsirašė pasisakyti.

Galbūt nuo šio projekto ir pradėsime balsavimą. Jis kaip tik yra mūsų ekrane.

Tada pirmiausia paminėsiu, kad yra du straipsniai. Iškart apsisprendžiame dėl abiejų straipsnių ir balsuosime dėl viso projekto. Priėmimas.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 113 Seimo narių: už – 104, susilaikė 9. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

11.10 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų Laisvės premijos paskyrimo Ukrainos Prezidentui Volodymyrui Zelenskiui“ projektas Nr. XIVP-2293 (*priėmimo tęsinys*)

Dabar grįšime į darbotvarkės pradžią ir balsuosime dėl Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų Laisvės premijos paskyrimo Ukrainos Prezidentui Volodymyrui Zelenskiui“ projekto Nr. XIVP-2293. Priėmimas.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 113: už – 113, prieš ir susilaikiusių nėra. Nutarimas priimtas. (*Gongas*) Manau, galime šį nutarimą, priimtą vienbalsiai, palydėti plojimais. (*Plojimai*)

J. Sabatauskas dėl vedimo tvarkos?

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū. Replika. Prašom įskaityti mano balsą už, nes nesuveikė.

PIRMININKAS. Gerai, pridedame J. Sabatausko balsą už ką tik balsuotą nutarimo projektą.

11.10 val.

Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 2, 3, 10, 11 straipsnių ir 1, 2 priedų pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1172 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2248(3) (*priėmimo tęsinys*)

Darbotvarkės 1-5 klausimas – Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo kai kurių straipsnių ir priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2248(3). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 117: už – 116, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.12 val.

Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 140 ir 141 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2236(2) (*priėmimo tęsinys*)

Kitas įstatymo projektas – Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 140 ir 141 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2236(2). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 115: už – 115, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

V. Fiodorovas dėl vedimo tvarkos?

V. FIODOROVAS (*DPF*). Dėkui, gerbiamas pirmininke. Dėl darbotvarkės 1-4 klausimo. Kadangi, žiūriu, mano yra tik registracija, tai irgi mano balsą dėl protokolo įskaitykite už.

PIRMININKAS. Gerai, dėl protokolo. Dabar matau, kad sutaupėme laiko iki kito darbotvarkėje nurodyto klausimo. Gal neprieštarausite, kad aš suteiksiu galimybę pateikti vieną popietinės darbotvarkės klausimą, nes ministrė M. Navickienė sunkiai galėtų nustatytu laiku tai padaryti.

11.13 val.

Oficialiosios statistikos įstatymo Nr. I-270 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1396 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2302 (*pateikimas*)

Galėtų būti Oficialiosios statistikos įstatymo pakeitimo įstatymo 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2302 pateikimas. Kviečiu į tribūną M. Navickienę.

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke ir gerbiami kolegos, kad suteikėte galimybę pateikti Oficialiosios statistikos įstatymo Nr. I-270 pakeitimo įstatymo projektą.

Situacija yra gana paprasta. Europos Tarybai priėmus sprendimą dėl laikinosios apsaugos suteikimo nuo karo veiksmų Ukrainoje bėgantiems ukrainiečiams, atsirado būtinybė rasti technologinius sprendimus, reikalingus valdyti susidariusią situaciją. Vienas iš svarbiausių tikslų yra efektyviai koordinuoti paramos teikimą dešimtims tūkstančių nuo karo bėgančių karo pabėgėlių, sutelkti reikiamą socialinę paramą.

Atsižvelgiant į tai yra rastas technologinis sprendimas, kuris leidžia savivaldybėms operatyviau paskirti jiems priklausančią socialinę paramą, skirtingoms organizacijoms fiksuoti konkrečiam asmeniui jau teikiamą paramą, kad parama nebūtų dubliuojama, pavyzdžiui, pakeitus gyvenamosios vietos savivaldybę, ar kad parama nebūtų mokama palikus mūsų valstybę.

Išbandyti (tikrai esame toli valstybėje pažengę) ir technologiniai sprendimai. Džiaugiuosi, kad Lietuvos statistikos departamento tiek technologinės galimybės, tiek darbuotojų kompetencijos ir patirtis parodė, kad Statistikos departamento valdomoje techninėje platformoje yra įmanoma per itin trumpą laikotarpį sujungti skirtingus duomenis iš skirtingų informacinių sistemų ir registrų ir sukurti reikalingą elektroninį įrankį per kelias savaites ar mėnesius, kai įprastais būdais tokio įrankio kūrimas būtų pareikalavęs 12 arba 24 mėnesių. Tai yra milžiniška vertė valstybei ir visuomenei, kai paslauga gali būti skaitmenizuota labai greitai. Vadinasi, nauda gyventojams ir automatizavimas institucijoms gali būti sukurtas per itin trumpą laikotarpį.

Nuo 2023 m. sausio 1 d. įsigaliosiančioje Oficialiosios statistikos ir valstybės duomenų valdysenos įstatymo redakcijoje toks valstybės duomenų valdysenos technologinės platformos panaudojimo būdas nebuvo numatytas. Išbandžius aptartą valstybės duomenų valdysenos technologinės platformos panaudojimo būdą, atsirado akivaizdus poreikis įteisinti naują platformos panaudojimo būdą, kad jos privalumais galėtų pasinaudoti tiek socialinės apsaugos, tiek ir kitos institucijos, ypač kylant grėsmei ar susidarius netipinėms, išskirtinėms situacijoms, išimtinai valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, taip pat valstybės ir savivaldybės įmonių ir viešųjų įstaigų, kurių savininkė arba dalininkė yra valstybė ar savivaldybė, įstatymuose ar kituose teisės aktuose nustatytų uždavinių, taip pat ir kitų subjektų jiems įgyvendinant visuomenės interesams svarbių uždavinių… įgyvendinimą.

Siūlome techninę platformą teisiškai atskirti nuo valstybės duomenų valdysenos ir siūlomu reglamentavimu oficialiosios statistikos ir valstybės duomenų valdymo tikslai išliktų nepakitę, kad būtų leista valstybės duomenų valdymo techninę platformą naudoti kitų institucijų uždaviniams spręsti pagal atitinkamus institucijų informacinių sistemų nuostatus. Siūlyčiau pritarti ir pradėti diskusiją šiuo klausimu.

PIRMININKAS. Jūsų paklausti nori trys Seimo nariai. Pirmoji klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama ministre, dabar tiktai tvarka išlieka ta pati, kaip ir būdavo – savivaldybės turėdavo irgi prieigas, taip ir buvo. Kas dabar bus su valstybės duomenimis? Jūs išbraukėte ten vieną iš paskutinių punktų – valstybės duomenų valdymo platformoje tvarkomi duomenys laikomi valstybės duomenimis. Juos visiškai išbraukėte. Kaip tai suprasti? Prašau paaiškinti. Ačiū.

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Čia yra būtent tas atskyrimas pačios platformos nuo visos informacinės sistemos, kad būtų galima tą platformą naudoti įmanomai greičiau subendrinant tam tikras reikalingas duomenų sistemas, nes pati platforma gali suteikti galimybę tai padaryti.

PIRMININKAS. Toliau klausia G. Paluckas.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama ministre, aš suprantu šito įstatymo pataisos argumentus ir poreikį, bet čia yra toks, kaip sakyti, greitukas. Ne jūs, matyt, turėtumėte nešti šio įstatymo pataisas, turėtų kita ministerija, atsakinga už konsoliduotą informacinių išteklių valdymą ir duomenų valdymo platformų teisinį reguliavimą. Dabar, aš suprantu, sprendžiate vieną savo problemą, tai yra socialinės paramos skirstymo ir panašiai, tai, ką jūs pasakėte, bet tai yra išbraukimas iš egzistuojančios tvarkos vieno iš fragmentų. Nežinau, ar svarstant Vyriausybėje nebuvo iškelta idėja vis dėlto pamąstyti, kad vadinamųjų ar institucijų, ar trečiųjų šalių informacinių sistemų pasiūlymai būtų sąlyginai integruoti į bendrą valstybės duomenų valdymo sistemą ir teisinį reguliavimą, kad būtų išvengta ir perteklinio biurokratizavimo, ir turėtų lankstumą, ir spręstų socialinius ar ekonominius, ar kitus valstybės uždavinius?

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Labai ačiū, gerbiamas kolega, už klausimą. Aš pati registravau projektą dėl greitumo, tai yra greičiau priimti sprendimą, bet diskusijų tikrai turėjome. Įstatymo projektas darbine tvarka jau buvo derintas su institucijomis: su Vyriausybės kanceliarija, taip pat su tam tikromis ministerijomis, tokiomis kaip Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Teisingumo ministerija. Daug dirbome su tuo pačiu Statistikos departamentu. Man atrodo, kad čia turbūt ne esmė, kas užregistruoja, bet esmė pats turinys. Man atrodo, ką jūs teisingai ir sakote, kad būtent tas lankstumas ir atsiranda, nes šiaip jis ir yra. Statistikos departamento turimos sistemos jau leidžia jį naudoti. Tiesiog įstatymo raidė, kai įsigaliojęs nuo sausio 1 dienos nebūtų leidęs mums to lankstumo panaudoti ir greitai reaguoti. Aišku, galėsime komitete plačiau diskutuoti, bet dabar pateikimo stadijoje prašau jūsų palaikyti.

PIRMININKAS. Toliau klausia K. Adomaitis.

K. ADOMAITIS (*LF*). Kai vyksta pristatymas, aišku, tie tikslai aiškūs ir, atrodo, savaime suprantami, bet tų labai aiškių atsakymų, tiesą sakant, neišeina išgirsti tiek į gerbiamos Laimos, tiek į gerbiamo Gintauto klausimus. Vis dėlto mes išbraukiame sąvoką „valstybės duomenys“. Valstybės duomenys buvo įvesti turbūt norint juos atitinkamai saugoti, administruoti, atsakomybę už juos suteikti tam tikrai institucijai, dabar mes išbrauksime. Aš taip suprantu, tiesiog daugiau institucijų galės ta mūsų informacine sistema naudotis. Bet ar mes, kaip klausė G. Paluckas, nesujauksime visos sistemos, kas yra atsakingas, kaip sakyti, už tų duomenų panaudojimą, visokius nuasmeninimus ir taip toliau? Ar tikrai čia toks vienintelis kelias yra? Kaip aš suprantu, mes atveriame priėjimą prie tos mūsų informacinės sistemos visoms institucijoms, ne tik Statistikos departamentui. Ar tikrai čia toks vienintelis kelias, ar nebuvo galima tiesiog, tarkime, „Sodrai“ perduoti savo duomenis Statistikos departamentui ir toliau tuo valdytoju liktų Statistikos departamentas?

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Aš pabandysiu dar kartą, kolega, atsakyti, kad nevyksta joks duomenų apsaugos režimo pakeitimas. Šitie pakeitimai yra suderinti ir su Statistikos departamentu. Valstybės duomenimis mes laikome būtent VDVIS valdomus duomenis, o atsakomybė išlieka informacinių sistemų valdytojams. Tai niekaip nepasikeičia. Tiesiog atskyrus sistemą ir platformą atsiranda galimybių plačiau panaudoti pačią platformą ir jos galimybes bendrinant tam tikrus duomenis atsitikus konkrečiai situacijai. Tas sprendimas padeda daryti… Niekas nepasikeičia nei duomenų apsaugoje, nei kokiuose kituose dalykuose, tiesiog panaudojimas pačios platformos, ji yra gera, išdirbta, patikrinta, kad nesiliautų galimybė nuo sausio 1 dienos ją naudoti. Toks yra tikslas. Pats projektas tikrai nėra mano pačios vienos sugalvotas kaip sprendimas, tai yra aptarta ir su Statistikos departamentu, kaip minėjau, ir su kitomis ministerijomis, ir su Vyriausybės kanceliarija.

PIRMININKAS. Dėkui. Visi, kas norėjo paklausti, paklausė. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Bet mes jau išėjome už balsavimo intervalo ribų. (*Balsai salėje*) Jeigu sutariame, kad čia 2 minučių paklaida, tuomet balsuojame dėl šio įstatymo, ar pritariame po pateikimo.

Balsavo 74: už – 72, prieš nėra, susilaikė 2. Po pateikimo pritarta. Tuomet pagrindiniu komitetu siūlytume skirti Ekonomikos komitetą. Sutariame dėl to. Ir svarstymo datą Seime numatyti gruodžio 20 dieną. Skuba čia nereikalinga. Suspėsime ir įprasta tvarka. Jeigu 20 dieną bus svarstymas, tai ir be skubos 23 dieną galėsime turėti priėmimą, paskutinę posėdžių dieną. Gerai, baigėme apsispręsti dėl šio projekto.

Dabar kitas rytinės darbotvarkės klausimas. Mane pasiryžusio pakeisti kolegos V. Mitalo kol kas salėje nematau. (*Balsai salėje*) Nėra kol kas.

11.25 val.

Seimo nutarimo „Dėl Mykolo Majausko atleidimo iš Lietuvos Respublikos Seimo Biudžeto ir finansų komiteto pirmininko pareigų dėl nepasitikėjimo“ projektas Nr. XIVP-2313 (*pateikimas, svarstymas ir priėmimas*)

Skelbiu darbotvarkės 1-9 klausimą – Seimo nutarimo „Dėl Mykolo Majausko atleidimo iš Lietuvos Respublikos Seimo Biudžeto ir finansų komiteto pirmininko pareigų dėl nepasitikėji-

mo“ projektas Nr. XIVP-2313. Statutas numato, kad pareiškimas dėl tokio nepasitikėjimo turi būti paskelbtas artimiausiame Seimo posėdyje po tokio pareiškimo gavimo. Tai iniciatorių atstovas galėtų tai ir padaryti. Kas būtų iniciatorių atstovas? Kolegė A. Širinskienė? V. Fiodorovas dėl vedimo tvarkos?

V. FIODOROVAS (*DPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Kadangi jau ne pirmą kartą toks nesusipratimas įvyko su tais parašais, kai kas nors gali ištrinti visų kitų Seimo narių parašus, aš suprantu, kad tai yra programavimo klaida (nežinau, kancleris žiūri, nežiūri, yra šiandien jis darbe ar nėra jo darbe), bet noriu atkreipti dėmesį, kad kai tvarkys šitą dalyką, patvarkytų tuos klausimus, apie kuriuos kalbėjome prieš porą posėdžių, kad nematome savo ekrane, ką svarstome. Prie to paties tegul padaro vieną kartą, nes tikrai nepatogu. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Tikrai visi žinome apie tą problemą, kurią išryškino šis parašų rinkimas. Tikėkimės, kad kancleris išspręs tas visas problemas. Kolegę A. Širinskienę kviečiu į tribūną. Kolega V. Mitalas perima pirmininkavimą.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LRF*). Kaip suprantu, tos problemos su parašų rinkimu jau yra išspręstos ir ta klaida, kuri buvo sistemoje, bent jau mane kancleris patikino, yra pataisyta, ko aš labai tikiuosi. O grįžtant prie nutarimo projekto ir apskritai prie priežasčių, kurios paskatino rinkti parašus dėl nepasitikėjimo M. Majausku, tai pirmiausia, matyt, reikėtų žiūrėti į tai, kad buvo partijos, kuriai jis tuo metu atstovavo, labai aiškus išreikštas nepasitikėjimas, atskiri partijos valdymo organai uždaruose posėdžiuose posėdžiaudami, matyt, vertino tam tikras aplinkybes. Dėl to nepasitikėjimo dalis Seimo, tai yra didžiulė frakcija, pasiūlė M. Majauskui pasitraukti iš komiteto pirmininko pareigų. Vėliau jam nepaklusus vėlgi partijos valdymo organai reikalavo, kad jisai netektų ir Konservatorių partijos narystės, dėl to M. Majauskas nėra partijos narys. Taigi, iš esmės turime beveik 30 %, trečdalio, Seimo narių nepasitikėjimą, kuris išreikštas jų partijos lūpomis.

Antra vertus, tikrai negali nepamatyti to, kad M. Majausku pasitiki jo vadovaujamo komiteto nariai. Rinkdama parašus aš tikrai buvau nustebinta, kad labai daug komiteto narių, tarp jų ir valdančiųjų, nes, kai kalbamasi privačiai, pasakoma šiek tiek daugiau negu kartais, kai bijoma kalbėti viešumoje… Lygiai taip pat ir opozicijos nariai, su kuriais dirba M. Majauskas, išties atsiliepia labai teigiamai. Todėl yra didžiulis kontrastas tarp partijos išreikšto nepasitikėjimo ir vienos valdančiosios frakcijos išreikšto nepasitikėjimo ir to darbo vaizdo, kuris susidaro stebint atsiliepimus apie M. Majausko darbą, nes ir objektyviai žiūrėdami į Seimo statistiką mes matome, kad Biudžeto ir finansų komitetas yra būtent tas komitetas, kuris išnagrinėtais projektais, parlamentinės kontrolės klausimais iš esmės aplenkė Teisės ir teisėtvarkos komitetą, anksčiau visuomet garsėjusį gana įtempta ir didele darbotvarke.

Trečias dalykas, kuris vėlgi paskatino inicijuoti nepasitikėjimo procedūrą, yra tai, kad vis dėlto ne partija, o Seimas deleguoja į konkrečius postus. Ir tai, kad partijos organai išreiškė nepasitikėjimą, tikrai nereiškia, kad nepasitikint vienai valdančiajai partijai turėtų nepasitikėti ir kiti ir reikalauti atsistatydinimo. Dėl šitos priežasties nepasitikėjimo procedūra, matyt, yra objektyviausias rodiklis, kuris parodys, ar Seime pakanka balsų Seimo narių, kurie mano, jog vis dėlto M. Majauskas negali dirbti, o galbūt tiesiog daugiau yra tų balsų, kurie mano, kad nutarimas nėra priimtas. Šiuo atveju, kai turime slaptą balsavimą, be abejo, Seimo narių nuomonės iškreipti neįmanoma. Todėl, matyt, kai kurios valdančiosios frakcijos ir priėmė sprendimą tiesiog bijodamos, kad nesuvaldys savo Seimo narių per slaptą balsavimą ir jie išreikš pasitikėjimą. Tai aš tą sprendimą nedalyvauti balsavime būtent taip *skaitau*.

Galiausiai kuo svarbi nepasitikėjimo pareiškimo procedūra arba pasitikėjimo pasitikrinimas? Svarbu tai, kad mes netrukus turėsime galimybę M. Majauskui užduoti klausimus ir gauti atsakymus. Išties klausimų kyla tiek dėl tikrųjų priežasčių, kodėl dalis Seimo nepasitiki M. Majausku, tiek ir dėl visų kitų aplinkybių, nes šiuo atveju kyla klausimas, ar tikrai M. Majausku nepasitikima užtai, kad jis bandė padėti karantino išvargintiems verslams ir buvo vienas iš daugiau kaip 70 Seimo narių, kurie balsavo už PVM lengvatos pratęsimą. Galbūt Seimui tai yra pakankamas nepasitikėjimo pagrindas, nes panašu, kad bent jau šis pagrindas oficialiai yra deklaruojamas Konservatorių partijos kaip nepasitikėjimo M. Majausku priežastis. Tad visas priežastis šios procedūros metu ir linkiu mums visiems išsiaiškinti.

PIRMININKAS (V. MITALAS, *LF*). Dėkoju. Ačiū už linkėjimus. Dabar pagal Statutą yra kviečiamas pareigūnas, kurio atleidimo klausimas yra svarstomas, į tribūną iki 30 minučių pasisakyti. Kviečiu M. Majauską.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mielieji kolegos, aš pabandysiu kalbėti trumpai ir tiesiog palikti daugiau laiko klausimams ir atsakymams.

Galbūt pradėsiu nuo to, kad iš tiesų Biudžeto ir finansų komitete darbas vyksta sklandžiai ir jis vyko sklandžiai visus dvejus metus. Per šiek tiek daugiau nei dvejus metus komitetas apsvarstė maždaug 500 teisės aktų, 500 Seimo pavedimų. Tai yra vidutiniškai tris kartus daugiau negu bet kuris kitas komitetas Seime ir daugiau, negu bet kuris kitas komitetas apsvarsto apskritai.

Svarbu atkreipti dėmesį, kad per šiuos kelis metus Biudžeto ir finansų komitetas taip pat atliko ir parlamentinę kontrolę. Parlamentinės kontrolės klausimų buvo daugiau nei 100. Tais parlamentinės kontrolės klausimais iš tiesų kėlėme nepatogius klausimus ir ministerijoms nebuvo lengva dalyvauti komiteto posėdžiuose, bet parlamentinės kontrolės klausimai ir neturi būti pasivaikščiojimas parke.

Taip pat norėčiau atkreipti dėmesį, kad visus dvejus metus Biudžeto ir finansų komitetas dirbo neturėdamas daugumos. Tai reiškia, kad opozicija, mažuma turėjo daugiau Seimo narių komitete. Nepaisydami to, Biudžeto ir finansų komitete visuomet stengėmės priimti sprendimus bendru sutarimu. Pavyzdžiui, ir ateinančių metų biudžetas buvo priimtas bendru sutarimu. Dar daugiau – absoliuti dauguma sprendimų buvo priimti bendru sutarimu, maždaug 80 % visų Biudžeto ir finansų komiteto sprendimų.

Taip pat noriu atkreipti dėmesį, kad net ir dabar, priėmus biudžetą, komitetas dirba sklandžiai. Turėjome labai svarbų Mokesčių administravimo įstatymo paketą ir jį taip pat priėmėme bendru sutarimu. Per šiuos dvejus metus dėl sklandaus darbo su Vyriausybe, sklandaus bendradarbiavimo su Finansų ministerija pavyko ne tik tvirtinti biudžetus, bet ir per metus po kelis kartus juos tikslinti. Suprantu, tas neskamba įspūdingai, bet iš tiesų darbo požiūriu tai yra labai imlūs procesai, sudėtingi procesai, nes reikia tvirtinti milijardinius biudžetus, tai šimtai skirtingų teisės aktų, pasiūlymų. Tą pavyko padaryti sklandžiai dėl bendro darbo komitete ir bendro darbo kartu su Vyriausybe. Komitetas ne tik vykdė parlamentinę kontrolę, ne tik tvirtino teisės aktus, ne tik tvirtino ir tikslino biudžetą, bet įgyvendino ir nemažai labai rimtų reformų.

Prisiminkime bankus, priverstus atidaryti 100 naujų bankomatų regionuose. Pradžioje nelabai tikėjau, kad tai yra įmanoma, bankai priešinosi, bet galų gale sutiko ir 100 naujų bankomatų regionuose buvo atidaryta, vienas bendras tinklas.

Prisiminkime tarpusavio atsiskaitymų ribojimą. Na, projektas, kuris strigo gerą dešimtmetį Seimo koridoriuose, buvo padėtas į stalčių, vėliau buvo ištrauktas ir sėkmingai priimtas.

Olimpinio komiteto finansavimo reforma, kuri sulaukė didelio atgarsio, didelio pasipriešinimo, taip pat komitete buvo priimta sklandžiai ir vėliau patvirtinta viso Seimo.

Visai neseniai ėmėmės ir Lietuvos futbolo federacijos pertvarkos. Taip pat pradžioje žmonės nelabai tikėjo, kad imamės šio reikalo rimtai, kad eisime iki galo, tačiau patikėjo. Seimas patvirtino po pateikimo šį labai svarbų dokumentą dėl tiesioginio valdymo. Vėlgi Biudžeto ir finansų komitete dirbome sklandžiai ir bendru sutarimu.

Taip pat priminsiu sprendimą dėl atlyginimų pervedimo tik į sąskaitas. Taip pat patyrėme didelį pasipriešinimą, bet būtent Biudžeto ir finansų komiteto iniciatyva pradėta reforma buvo įgyvendinta sklandžiai.

Greta įvairių reformų komitetas taip pat labai nuosekliai laikėsi pozicijos, kad smulkusis verslas neturėtų būti papildomai apmokestintas, tačiau stambusis verslas gali ir turi mokėti daugiau. Todėl buvo priimti sprendimai papildomai apmokestinti bankus, kazino, loterijas, lošimų namus ir tą pavyko padaryti sėkmingai.

Pabaigoje noriu atkreipti dėmesį, kad tai nėra vieno komiteto nario darbo rezultatas, tai yra viso komiteto, visų Seimo narių, kurie dirba komitete ir dirbo kaip kumštis, kartu susitelkę, ir priėmė svarbius sprendimus. Todėl labai noriu padėkoti visiems komiteto nariams, kurie dirbo kartu visus šiuos dvejus metus įgyvendindami svarbias reformas, tvirtindami, tikslindami biudžetą ir priimdami, svarstydami ir rengdami išvadas dėl mokesčių įstatymų ir dėl Seimo teisės pavedimų. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar pagal Statutą jums yra skiriama laiko atsakyti į Seimo narių klausimus. Gerbiamas Mykolai, grįžkite į tribūną, nes yra užsiregistravusių Seimo narių klausti. Tam mes taip pat turime skirti laiko. Pirmasis klausia A. Skardžius. Prašau.

A. SKARDŽIUS (*DPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas komiteto pirmininke, išties Biudžeto ir finansų komitetas, turbūt visi sutiksime, yra turbūt pats pagrindinis Seimo komitetas, kaip ir pats pagrindinis yra įstatymas, tai yra valstybės ir savivaldybių biudžetų priėmimas Seime. Jūs ne kartą kreipėtės į Seimą su išties aktualiomis visuomenei, valstybei iniciatyvomis. Net didžioji dalis opozicijos palaikė jūsų iniciatyvas, kurios dažnai peržengdavo jūsų partijos turbūt disciplinos, vidinės disciplinos ribas. Todėl greičiausiai ir susilaukėte tokio pasiūlymo iš kolegų trauktis.

Aš norėčiau jūsų paklausti: kokia pagrindinė priežastis, galbūt partijos pirmininko artėjantys rinkimai?

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkoju už klausimą. Gal apie svarbiausius komitetus pradėsiu nuo Abiejų Tautų Respublikos. 1765 metais buvo įkurtos dvi Seimo komisijos – Karo ir Iždo. Tai aš esu giliai įsitikinęs, kad šie du komitetai yra svarbiausi, ir lai neįsižeidžia mano kiti kolegos.

Kalbant apie priežastis, vėlgi tai yra partijos sprendimas. Partijos Priežiūros komitetas priėmė sprendimą pašalinti mane iš partijos argumentuodamas tuo, kad nepaklusau prezidiumo sprendimui neteikti su Vyriausybe nesuderintų pasiūlymų, tačiau atkreipsiu dėmesį, kad pagal Lietuvos Respublikos Konstitucijos 67 straipsnį Seimas tvirtina valstybinius mokesčius, o pagal Seimo statutą būtent Biudžeto ir finansų komitetas rengia išvadą ir teikia Seimui. Biudžeto ir finansų komitetas atsakingai pažiūrėjo į šį klausimą, parengė išvadą Seimui ir Seimas ją patvirtino, todėl esu nuoširdžiai įsitikinęs, kad vykdžiau savo pareigas, numatytas Konstitucijoje, numatytas Seimo statute, sąžiningai ir todėl iš tiesų stoviu šiandien čia prieš jus ir atsakinėju į šiuos klausimus.

PIRMININKAS. Klausia A. Širinskienė. Prašau.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LRF*). Aš kažkada tikrai nemaniau, kad jums pavyks pasiekti, kad būtų išplėstas bankomatų tinklas regionuose. Tikrai maniau, kad tai yra utopija. Tiktai galiu šitame kontekste pasveikinti su tuo pasiekimu, kuriuo dabar džiaugiasi tūkstančiai Lietuvos gyventojų.

Bet grįžtant prie pačios procedūros. Kalbantis per tas laisvas savaites nuo plenarinių posėdžių su jūsų kolegomis, tikrai yra jaučiama frakcijoje jums tam tikra parama, bet man kyla klausimas, kodėl jūs praradote partijos vadovybės pasitikėjimą, nes vis dėlto prezidiumas ar kiti valdymo organai tai yra jau partijos vadovybė. Gal tai galėtumėte pakomentuoti?

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkoju už klausimą. Vėlgi paminėsiu, kad sprendimas priversti bankus atidaryti 100 naujų bankomatų regionuose buvo ir komiteto, ir viso Seimo sprendimas, kuriuo po pateikimo pritarta įstatymo projektui. Bankai, supratę, kad nėra kito kelio atgal, kad jie bus priversti arba patys turės tai daryti, tai padarė. Tai yra viso Seimo ir BFK darbo rezultatas.

Dabar apie kolegas aš galiu pasakyti tik pačius geriausius žodžius. Ministrė Pirmininkė yra puiki Vyriausybės vadovė, puikiai atlieka savo darbą ir aš suprantu, kad iššūkių, su kuriais susiduria Vyriausybė, yra daug. Mes turime migracijos krizę, energetikos krizę, ekonominę krizę. Mes turime infliaciją, kuri muša rekordus, ir tokiame kontekste tvarkytis iš tiesų yra labai sunku. Todėl drausmė priimant sprendimus yra labai reikalinga. Aš suprantu, kodėl partija kėlė reikalavimą dėl drausmės, tačiau norėčiau atkreipti dėmesį, kad drausmė yra ypač svarbi priimant biudžetą, balsuojant dėl biudžeto. Priimant biudžetą pasirodo, ar Vyriausybė turi palaikymą. Ir aš balsavau už šį biudžetą ir visus kitus šios Vyriausybės biudžetus ir savo rankomis padėjau sulipdyti juos taip, jog jie būtų priimti šiame Seime sklandžiai.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia V. Ąžuolas. Prašau.

V. ĄŽUOLAS (*LVŽSF*). Gerbiamas pirmininke, mano klausimų būtų net ne vienas, o du. Kaip jūs manote, Seimas patvirtino jus būti Biudžeto ir finansų komiteto pirmininku, ar jūs manote, kad Seimas turėtų ir apsispręsti, ar jumis pasitiki?

Antras klausimas. Ar jūs nemanote, kad jūsų veikla – parlamentinė kontrolė, loterijos, kitų didelių pinigų, didelių interesų verslai, kad juos jūs judinote ir kad jiems, deja, bet tenka susimokėti po jūsų pajudinimo didesnius mokesčius, ar tai nėra pagrindinė priežastis jus pašalinti iš komiteto pirmininko pareigų, kad jūs netrukdytumėte? Gal, jeigu jūs tų dalykų nebūtumėte vykdęs,

ir dabar nekiltų šis klausimas, kad jus reikia pašalinti? Ar tai galbūt yra tik pirmininko G. Landsbergio susidorojimas su jumis, nes tokią pat veiklą būdamas komiteto pirmininku taip pat vykdžiau, bet manęs iš partijos niekas nešalino? Kaip jūs manote, kur čia tikroji priežastis?

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkoju už klausimą. Esu giliai įsitikinęs, kad sklandžiam Biudžeto ir finansų komiteto darbui yra svarbus ne tik Seimo palaikymas, bet ir sklandus darbas su Vyriausybe. Labai tikiuosi, kad būtent valdančiosios daugumos Vyriausybės atstovai pateiks dalykinius argumentus, kas yra negerai su Biudžeto ir finansų komitetu, kas yra negerai su jo sudėtimi, kas yra negerai su priimtais sprendimais, ir turėsiu galimybę atsakyti į šiuos klausimus.

Kalbant apie įgyvendintas reformas, pasipriešinimas tikrai buvo didelis. Prisiminkime Olimpinio komiteto ir loterijų bambagyslės nukirpimą, kiek audrų tai sukėlė čia, Seime, kiek diskusijų buvo, bet galų gale buvo priimti sprendimai.

Prisiminkime, kaip bandėme sutvarkyti kazino ir lošimų sektorių, kai Biudžeto ir finansų komitetas teikė sprendimus papildomai apmokestinti. Lošimų sektoriaus organizatoriai turėjo susimokėti papildomus milijoninius mokesčius į valstybės biudžetą. Tam buvo labai didelis pasipriešinimas, bet sprendimai buvo priimti.

Prisiminkime apie apribojimus skatinti lošti. Prisiminkime apie įpareigojimus skelbti užrašus kiekvienoje reklamoje, kad azartinių lošimų reklama turi ir neigiamų pasekmių. Taip pat apribojimai nepilnamečiams lošti. Taigi, buvo priimta daug sprendimų, buvo dideli interesai, bet Seimas juos priėmė. Taip, Biudžeto ir finansų komitetas inicijavo, bet visas Seimas priėmė. Šitoje situacijoje tikrai didžiuojuosi tiek Biudžeto ir finansų komiteto komanda, tiek visu Seimu, kad jis ryžtingai tvarkėsi su azartinių žaidimų sektoriumi.

PIRMININKAS. Klausia D. Kepenis. Prašom.

D. KEPENIS (*LVŽSF*). Dėkoju. Gerbiamas Mykolai, aš skaitau Konstitucijos 62 straipsnį, jame rašoma: „Seimo narys už balsavimus ar kalbas Seime negali būti persekiojamas“. Tai, kas vyksta su jumis, yra pats gryniausias persekiojimo už jūsų veiklą pavyzdys. Ir aš klausausi jūsų kolegų iš komiteto. Visi puikiai atsiliepia apie savo vadovą, kuris užsiima ir parlamentine kontrole, teikia klausymus, visi yra išklausomi, kitaip sakant, jums, kaip pirmininkui, nėra jokių pastabų. Tačiau, žiūrėkite, jūsų kolegos, kurių dabar čia tik vienas likęs, jūsų kolega sėdi, visi kiti išėjo, paliko jus, taip sakant, ant ledo, išmetė jus iš partijos ir patys išėjo, jus čia paliko vieną taršyti opozicijai, kuri visai teigiamai į jus dabar žiūri.

Kaip jūs dabar jaučiatės, ar negalvojate, kad atėjo laikas gintis konstituciniu būdu? Jus persekioja grynai antikonstituciškai. Jus, liberalą, kuris neturi jokio panašumo į konservatorius, persekioja žmonės, kurie taip pat toli nuo konservatoriškų vertybių.

PIRMININKAS. Laikas, kolega!

D. KEPENIS (*LVŽSF*). Kaip jūs jaučiatės? Ačiū.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkoju už užduotą klausimą. Iš tiesų, nors nebegaliu vadintis Tėvynės sąjungos partijos nariu, tačiau kolegos man visuomet išliks bendražygiai ir čia stovėdamas tikrai nesijaučiu vienas. Džiaugiuosi, kad salėje yra ir J. Razma. Jisai yra man didelis autoritetas ir jo buvimas man leidžia jaustis šiek tiek ramiau. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia L. Girskienė. Prašom.

L. GIRSKIENĖ (*LVŽSF*). Laba diena, aš noriu paklausti jūsų. Konstitucijoje yra įtvirtinta nuostata, kurioje rašoma, kad Seimo nario mandatas yra laisvas. Ar jūs planuojate ginti teisme partijos sprendimą ir galbūt šios dienos sprendimą? Ačiū.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū už klausimą. Iš tiesų gerbsiu sprendimą ir gerbiu priimtą partijos sprendimą pašalinti mane iš partijos, gerbsiu frakcijos sprendimą, jeigu jisai toks bus, pašalinti mane iš frakcijos. Gerbsiu ir Seimo priimtą sprendimą, jeigu Seimas nuspręs pašalinti mane iš komiteto pirmininko pareigų. Tikrai nesikreipsiu į jokius teismus. Mano supratimu, valdančioji dauguma turi visas galimybes priimti sprendimus keisti komitetą, keisti komiteto pirmininką ir tą tikrai nesudėtingai gali padaryti.

PIRMININKAS. Klausia V. Fiodorovas. Prašom.

V. FIODOROVAS (*DPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Čia prie visų darbų, kuriuos išvardinote, nepaminėjote parlamentinės kontrolės dėl Kėdainių, už ką aš jums esu asmeniškai dėkingas. Ne-

su konservatorių *fanas*, bet panašu, kad tarp konservatorių buvo ar yra šiek tiek kitaip mąstančių. Man tai keista, bet aš džiaugiuosi dėl to. Įrodėte, kad sąžinė ir laisvas mandatas yra kur kas aukščiau. Manau, kad tai yra kaip tik įrodymas, kad Seimas jumis turėtų dar labiau pasitikėti, nes savo darbą galite atlikti tikrai sąžiningai, lygiai tiek pozicijai, tiek opozicijai.

Mano klausimas yra toksai: ar nesijautėte, kai buvote Konservatorių partijos narys, šantažuojamas partijos mandatu, kad galėtumėte balsuoti vienaip ar kitaip Seime? Ir kitas dalykas, ar dėl tokių principinių konservatoriams klausimų, pavyzdžiui, kaip partnerystė, narkotikų dekriminalizavimas, irgi yra partijoje tokios pačios diskusijos ir tiems, kurie balsuos kitaip negu partijos didžioji dauguma, irgi yra grasinama išmesti iš partijos? Ar vis dėlto tai, kas svarbu koalicijos partneriams, konservatoriams nesvarbu ir tai yra paleidžiama kaip laisvas balsavimas? Ačiū.

PIRMININKAS. Geras klausimas. Prašom.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkoju už klausimą. Mokesčiai yra taip pat vertybinis klausimas. Mokesčiais mes pasakome, kas valstybei yra svarbu, kokie mūsų valstybės prioritetai, ir natūralu, kad mokestiniai klausimai sukelia karštas diskusijas. Iš tiesų turėjome frakcijoje, partijoje, mūsų bendruomenėje karštas diskusijas ne tik dėl civilinės sąjungos ar dekriminalizavimo klausimų, bet taip pat klausimų ir dėl mokesčių. Ir šioje situacijoje aš suprantu, kad nuomonės kartais išsiskiria dėl vertybinių klausimų, tačiau aš pats asmeniškai ir Biudžeto ir finansų komitetas absoliučia dauguma nuosekliai laikėsi pozicijos, jog negalima ateinančiais metais didinti mokesčių. Galima tvirtinti ateinančių metų biudžetą nedidinant mokesčių – dėl to nesugrius nei biudžetas, nei Vyriausybė. Seimas būtent tokią Biudžeto ir finansų komiteto išvadą patvirtino ir rezultatas yra toks, kad ateinančiais metais mes turėsime nedidėjančius mokesčius, greta to, turime ir labai didelį laimėjimą kultūros sektoriuje, kur įtvirtintas neribotai sumažintas pridėtinės vertės mokesčio tarifas. Pažiūrėkime – turime mažesnį tarifą vaistams, šildymui, knygoms, dabar turėsime ir kultūrai. Kultūra, Seimo sprendimu, tapo valstybės prioritetu. Suprantama, apimtis kol kas nėra didelė, nes kalbama apie kultūros ir meno renginius, bet galbūt ateityje galėsime įtraukti ir atlikėjus, kompozitorius, rašytojus.

Dėl pasiekto rezultato ir šantažo. Tikrai jokio šantažo nebuvo. Kaip ir minėjau, apie kolegas galiu pasakyti tik pačius geriausius žodžius. Šioje situacijoje vėlgi noriu grįžti į darbą komitete. Visas darbas buvo pasiektas ne dėl to, kad pirmininkas geras, blogas, griežtas ar švelnus, bet todėl, kad komitete pavyko dirbti komandinį darbą, ir tuo aš labiausiai didžiuojuosi. Nes nė vienas rezultatas nebūtų pasiektas, netgi prisimenant, jog didžiąją dvejų metų dalį dirbome mažumoje. Bet komitetas, dirbdamas kaip kumštis, sugebėjo įgyvendinti reformas, kurias patvirtino Seimas.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia K. Mažeika. Prašom.

K. MAŽEIKA (*DFVL*). Ačiū, pirmininke. Čia kolega užsiminė apie ledą. Tikrai šiuo metu ledas yra pavojingas, ypač ant didelių telkinių, kaip ir didelėje frakcijoje yra tam tikrų pavojų, ką ir matome. Bet turbūt *déjà vu* situacija, kaip praeitoje kadencijoje panašiai buvo su Seimo Pirmininku V. Pranckiečiu. Prisimenate, turbūt ir pats jūs kritikavote tą situaciją, kad taip būti negali ir visa kita, ir dabar pačiam esant tokioje panašioje situacijoje, kur tikrai labai panašu, tik galbūt pareigybė kita, ar užteks tos drąsos? Kokia jūsų vizija, kaip jūs įsivaizduojate tęsti darbus, nes tikrai tie darbai buvo dirbami pakankamai darniai, kiek teko girdėti ir domėtis jūsų komiteto veikla. Jeigu jums pavyks išsilaikyti ant to trapaus ledo su ta viltimi, kad tie šalčiai bus didesni ir tas ledas sutvirtės, šalia matant liberalus, kurie irgi šiek tiek, matosi, jaučiasi kalti, kaip jūsų ryžtas ir viltis tęsti tuos darbus, dėl kurių, kaip suprantu iš jūsų pasisakymų, jūs matote tam tikrų savo norų ir galimybių tai daryti toliau? Ačiū.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkoju už klausimą. Tikrai nelyginčiau Seimo Pirmininko su Seimo komiteto pirmininku. Ir koks, mano giliu įsitikinimu, Biudžeto ir finansų komitetas svarbus bebūtų, vis dėlto Seimo Pirmininkas yra vienas iš valstybės vadovų, antras valstybėje žmogus. Seimo Pirmininko atleidimo procedūros, pasitikėjimo procedūros yra visai kitos. Valdančioji dauguma tikrai nesudėtingai gali atleisti Biudžeto ir finansų komiteto pirmininką, kaip ir bet kurį kitą komiteto pirmininką, jeigu nuspręs, tikrai padarys.

Apie ledą. Aš vėlgi esu giliai įsitikinęs, kad sunkiais momentais labai svarbu dirbti komandoje ir būti kartu. Ir man komandos palaikymas, frakcijos palaikymas, valdančiosios daugumos

palaikymas, sklandus darbas su Vyriausybe, atrodo, yra būtinas sklandžiam Biudžeto ir finansų komiteto darbui, todėl aš vis dar labai tikiuosi, kad aš išgirsiu lūkesčius dėl Biudžeto ir finansų komiteto, dalykinius argumentus, ką negerai daro Biudžeto ir finansų komitetas, kad jis galėtų keistis ir atitikti Vyriausybės keliamus lūkesčius, valdančiosios daugumos keliamus lūkesčius sklandžiai dirbti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamas Mykolai, esu vienintelis iš daugumos klausiantis ir daug su kuo sutinku, ką girdžiu, kad komitetas gerai dirbo, kad yra laisvas Seimo nario mandatas, kad jūs balsavote už biudžetą. Iš tiesų tai yra argumentai, į kuriuos reikia įsiklausyti. Ir aš, kaip žmogus, o gal ir mūsų frakcijos nariai, įsiklausau. Tačiau dauguma Seimo narių vis dėlto yra politinių partijų bendruomenių nariai. Na, yra vienas kitas, taip sakant, laisvas, vienmandatėje išrinktas. O visi kiti turi ir tam tikrų įsipareigojimų savo politinėms bendruomenėms. Aš jums esu sąžiningai pasakęs, aš nenorėčiau turėti partijoje, frakcijoje tokio žmogaus, kuris taip ryžtingai konfliktuotų su frakcija. O šiandien jūs dalyvaujate opozicijos spektaklyje kaip pagrindinis jo aktorius. Ar jūs tikrai norite tęsti tokį vaidmenį, nevertindamas savo santykio su partija, iš kurios jūs jau išmestas?

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkoju už klausimą. Esu giliai įsitikinęs, kad atėjo laikas asmenims, žmonėms, nebijantiems prisiimti asmeninės atsakomybės. Priklausymas partijai nėra privalomas, norint atstovauti visuomenei, atstovauti piliečių interesams. Todėl šioje situacijoje, nors man yra skaudu būti pašalintam iš partijos, kuriai skyriau daugiau nei dešimt metų dirbdamas, augdamas, mokydamasis iš jos, rūpindamasis jos nariais, šiandien esu tvirtai įsitikinęs, kad galiu veikti ir dirbti kaip nepriklausomas Lietuvos žmonių atstovas.

PIRMININKAS. Klausia A. Mazuronis.

A. MAZURONIS (*DPF*). Labai dėkui. Gerbiamas Mykolai, iš tiesų stebint visą šią nepasitikėjimo jumis epopėją, trunkančią jau kurį laiką, visą laiką galvoje kirba toks vienas klausimas: kurgi yra tikroji to jūsų jau dabar, kaip suprantu, buvusių kolegų nepasitikėjimo jumis priežastis? Visą laiką atrodė, kad tas lengvatinis 9 % pridėtinės vertės tarifas yra tik bandymas tarsi prisidengti figos lapeliu, pridengti tikrąsias priežastis. Šiandien klausantis jūsų darbų sąrašo – tiek komercinių bankų apmokestinimas, lošimo namų apmokestinimas, „Olifėjos“ ir Olimpinio komiteto bambagyslės nutraukimas, galų gale Futbolo federacijos dalykai, tampa akivaizdu, kad iš tiesų buvo ir vis dar yra labai daug žmonių, kuriems tiesiog gyvybiškai svarbu, kad jūs nebūtumėte toje pozicijoje, kurioje esate šiandien.

Atsakykite, gerbiamas Mykolai, ar negali būti taip, kad visos šios epopėjos režisieriai yra būtent tie asmenys ir kad jie vienaip ar kitaip daro įtaką ar valdančiosios daugumos, ar jūsų partijos, ar frakcijos vadovybei, kad jūsų neliktų toje pozicijoje, kur iš tiesų jūsų darbai buvo, yra ganėtinai reikšmingi, sisteminiai ir tikrai reikalingi Lietuvai?

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkoju už klausimą. Gerbiamas Andriau, priminsiu, kad Olimpinio komiteto finansavimo reforma nebūtų įgyvendinta be stipraus ir jūsų frakcijos palaikymo. Būtent jūs iškėlėte klausimą ganėtinai aštriai, sakydami, kad tai nėra daugumos ar mažumos klausimas, tai yra valstybės finansų higienos klausimas užtikrinti, kad sportas būtų valstybės politikos dalis, finansuojamas tinkamai, adekvačiai ir pakankamai iš biudžeto, o ne per galines duris, per loterijų verslą. Taigi esu labai dėkingas jums, kad jūs palaikėte šią iniciatyvą, tiek jūsų atstovai komitete, tiek ir Seimo salėje. Nesiimu spekuliuoti, kokios gali būti užkulisinės priežastys. Nesiimu kalbėti apie galimas sąmokslo teorijas. Šiandien žinau tik vieną paprastą ir aiškų argumentą – tai nepaklusau partijos prezidiumo sprendimui ir todėl buvau pašalintas iš partijos.

PIRMININKAS. Klausia I. Kačinskaitė-Urbonienė. Prašom.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (*DPF*). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Ačiū, komiteto pirmininke, už išsamius atsakymus. Aš turiu mintyje vieną prielaidą, norėčiau, kad jūs arba patvirtintumėte ją, arba paneigtumėte. Daugiau negu prieš metus žiniasklaidoje buvo pasirodę, kad Finansų ministerijoje sukurta darbo grupė dėl mokesčių kaip ir baigė savo darbą, peržiūrėjo mokestinius įstatymus ir ką reikėtų koreguoti. Tas paketas iki šiol nepasiekė Seimo. Ar nėra taip, kad jūs buvote tas stabdys, sakęs, kad tokios sudėties tie mokesčių pakeitimai Biudžeto ir finansų

komitete yra nepriimtini. Koks jūsų požiūris, kokie mokesčiai turėtų būti keičiami, esant dabartinėms ekonominėms sąlygoms, esant tokiai infliacijai, karo situacijai Ukrainoje ir taip toliau? Būkite malonus, atsakykite, ar tas mokesčių paketas, kuris turėtų lemti mokesčių didinimą Lietuvoje, ir yra tikroji priežastis, dėl ko jūs esate šalinamas iš Biudžeto ir finansų komiteto pirmininko pareigų?

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkoju už klausimą, gerbiama Ieva. Iš tiesų mokestiniai klausimai, kaip ir kalbėjome, dažnai sukelia karštas diskusijas. Biudžeto ir finansų komitete reguliariai apie tai diskutuojame, diskutuojame oficialiuose posėdžiuose, diskutuojame restorane valgydami, gerdami kavą apie tai, kokia yra situacija Lietuvoje. Diskutuojame bendraudami su žmonėmis.

Na, iš tiesų esamos sudėties Biudžeto ir finansų komitetas tikrai nepritars jokiems naujiems mokesčiams: nepritars nekilnojamojo turto mokesčio didinimui, nepritars automobilių mokesčio įvedimui, nepritars jokiems naujiems visuotiniams mokesčiams. Tačiau tai nereiškia, kad nereikia tam tikrų mokestinių pakeitimų, pavyzdžiui, esamo nekilnojamojo turto mokesčio, kuris jau dabar yra, nedidinant mokestinės naštos, nedidinant tarifų tiesiog perduoti iš valstybės biudžeto surinktas pajamas savivaldybėms taip, kad savivaldybės galėtų rūpintis nekilnojamojo turto aplinka, o ir žmonės būtų labiau motyvuoti mokėti mokesčius.

Taip pat daug diskutavome su Finansų ministerija ir dėl investicinės sąskaitos atidarymo, tokia sąskaita labai populiari, ypač Skandinavijoje, kur žmonės yra motyvuojami investuoti į vertybinius popierius labai nedideles sumas ir nemoka jokių mokesčių tol, kol pinigai nėra išimami iš sąskaitos arba kol nesueina pensinis amžius. Tokiu būdu motyvuojame ir didinti finansinį raštingumą, ir, žinoma, kaupti senatvei. Tam tikrų pakeitimų reikia, tačiau kalbant apie visuotinius mokesčius, kaip ir minėjau, esamos sudėties Biudžeto ir finansų komitetas tikrai nepritartų nei naujam nekilnojamojo turto mokesčiui, nei naujam automobilių mokesčiui, nei dar kokiam nors papildomam naujam mokesčiui. Biudžeto ir finansų komitetas nuosekliai laikėsi pozicijos, kad smulkusis verslas neturėtų būti papildomai apmokestintas, visuomenė neturėtų būti papildomai apmokestinta, dabartinių mokesčių visiškai pakanka. Tačiau kalbant apie stambųjį verslą – stambusis verslas gali ir turi mokėti daugiau. Biudžeto ir finansų komitetas priėmė atitinkamus sprendimus dėl bankų, loterijų, kazino, lošimų namų ir dėl šių sprendimų kitų metų biudžetas pasipildys maždaug 40 mln. eurų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus kolegų klausimus. Ačiū, gerbiamas Mykolai. Dabar yra diskusija. Pirmasis diskusijoje dalyvauja V. Gapšys. Prašau.

V. GAPŠYS (*DPF*). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Žiūrint į šitą salės pusę atrodo, jog valdančioji koalicija tęžta tiesiog kaip tas sniegas, kuris nepatikimai užsnigo mūsų kelius, slystelėjo, o dabar ištirps. Tas toks tirpimas mums atrodo net ir keistas. Ne kartą mes esame kalbėję, kad valdančioji koalicija turi nebijoti pasitikrinti, ar turi pasitikėjimą jų atskiri ministrai, ar turi pasitikėjimą visa Vyriausybė *in corpore*.

Šiandien, kai pasitikėjimą pasitikrinti stoja vieno iš svarbiausių Seimo komitetų pirmininkas, jie visi slepiasi, tiesiog pareiškia: mes tupėsime krūmuose ir žiūrėsime, kaip visą tą procesą organizuos opozicija. Taip, galite priekaištauti, galite užsiminti apie tai, kad mes čia darome ne taip, kaip jums nurodyta Statute, bet iš tikrųjų kaip kitaip Statute surasti nuostatą, kad patikrintume pasitikėjimą, kad patikrintume pasitikėjimą Seimo komiteto pirmininku? Aš nematau kito geresnio būdo ir dėkoju už drąsą komiteto pirmininkui, kuris atėjo ir pasakė – tebūnie slaptas balsavimas, pasitikriname slaptu balsavimu. Suorganizuota – tai nėra joks cirkas, tai yra normalus vakarietiškas būdas įvertinti, ar Seime yra to pasitikėjimo.

Visiškai aišku viena – valdančioji koalicija nebesugeba iš pakampių sukrapštyti savo narių ir sutelkti, susitelkti vienam balsavimui. Tai rodo, kad šiuo atveju valdančioji koalicija ištežo. Gerbiamieji valdantieji, iš tikrųjų, manau, jūs nusitaikėte net ne į tą žmogų – žmogų, kuris Biudžeto ir finansų komitete atvirai diskutavo, kuris nebijojo kelti problemų, tiek patogių, tiek nepatogių klausimų. Valdantieji ten turėjo palaikymą ir iš Biudžeto ir finansų komiteto visada gaudavo tas nuomones, kurios priklauso pagal Statutą: gaudavo išvadas, gaudavo komiteto sprendimus, ir procesas vyko ir vyksta. Bet šiuo atveju nusitaikyti į vieną sprendimą, dėl kurio parlamente netu-

rėjote daugumos, tai yra neturėjote daugumos parlamente, kuris yra atsakingas už biudžetą ir kuris priima galutinį sprendimą… Nesusipainiokite! Ne Vyriausybė priima galutinį sprendimą dėl biudžeto – Seimas priima galutinį sprendimą. Dabar nusitaikyti dėl to į vieną žmogų tai yra jūsų silpnumo akimirka. Šios valdančiosios koalicijos tai yra silpniausia valanda. Kai jūs slėpsitės krūmuose, tai negalvokite, kad jūs esate drąsūs. Neidami balsuoti jūs esate bailiai. Šiuo atveju tik dar kartą įrodote, kad jūsų dauguma yra ištežusi. Ačiū.

PIRMININKAS. Kviečiu L. Girskienę į tribūną diskutuoti. Prašau.

L. GIRSKIENĖ (*LVŽSF*). Pratęsiu temą. Lazda turi du galus, kaip teigia liaudies išmintis. Šiandien lazda, kuri dar prieš pusmetį buvo naudojama mušti Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungą ir jos vadovą R. Karbauskį dėl pasiūlymų kai kuriems frakcijos nariams pagalvoti, ar verta būti frakcijoje ir nuolat kasdien konfliktuoti su kolegomis dėl tam tikrų vertybinių dalykų, trinktelėjo antru galu patiems garsiai kritikavusiems Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungą. Prieš beveik metus antraštės mirgėjo pranešimais, kad R. Karbauskis ir valstiečiai netoleruoja kitokios nuomonės, požiūrio ir laužo rankas kitokią nuomonę dėl vienos lyties santuokų, narkotikų dekriminalizavimo turintiems jauniems partijos nariams.

Konservatorius J. Razma tada garsiai kalbėjo: „Ne kartą esu pabrėžęs, kad partija negali būti valdoma kaip koncernas. Partija – bendraminčiai, bet ne tijūno pavaldiniai. Partijos susikuria dėl vertybių ir siekia įgyvendinti savo tikslus, programas, nes partija, kaip minėjau, nėra kuriama vien laimėti rinkimus. Dar reikia ir suprasti, norėti dirbti valstybei, jos žmonėms, o ne ambicingam koncerno vadovui.“

Būtent Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos nuomonės išsiskyrė dėl partijos vertybinių dalykų ir programinių nuostatų, dėl kurių partijos nariai yra susitarę ir yra balsavę dėl jų. Esu Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos narė jau dvejus metus ir patvirtinu, kad man niekada niekas nenurodinėjo, kaip turėčiau balsuoti. Visada esame laisvi priimti sprendimą vadovaudamiesi savo sąžine ir laisvu Seimo nario mandatu, skirtingai nei konservatoriai, kaip matome šiandien.

Šiandien Seimo narys M. Majauskas metamas iš Konservatorių partijos ir visų pozicijų Seime todėl, kad įgyvendino Seimo nario konstitucines teises, teikė įstatymo projektą ir balsavo, agitavo savo kolegas balsuoti už šį projektą, kuris, deja, nepatiko konservatorių Vyriausybei.

Konstitucijos 55 straipsnio 1 dalies 4 punkte teigiama, kad Seimo nariai yra Tautos atstovai, per kuriuos Tauta vykdo aukščiausią suverenią galią. Tinkamai vykdyti Tautos atstovų funkciją Seimo nariai gali tik turėdami Konstitucijoje tiesiogiai įtvirtintas garantuotas savo teises bei pareigas, būdami nepriklausomi ir savarankiški.

Konstitucijos 59 straipsnio 4 dalyje nustatyta: „Pareigas eidami Seimo nariai vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, valstybės interesais, savo sąžine ir negali būti varžomi jokių mandatų.“ Šioje konstitucinėje nuostatoje įtvirtintas laisvas Seimo nario mandatas. Laisvo mandato esmė – Tautos atstovo laisvė įgyvendinti pagal Konstituciją ir įstatymus jam suteiktas teises ir pareigas nevaržant šios laisvės rinkėjų priesakais, jį iškėlusių partijų ar organizacijų politiniais reikalavimais, nepripažįstant teisės atšaukti Seimo narį. Tai reiškia, kad negalimas imperatyvus mandatas. Taigi Konstitucijos 59 straipsnio 4 dalies paskirtis – įtvirtinti laisvą Seimo nario mandatą kaip vieną iš Seimo narių veiklos savarankiškumo ir lygiateisiškumo pagrindų, garantijų.

Taigi, kolegos valdantieji, jūsų partijos Priežiūros komiteto griežta ranka priėmė sprendimus, prieštaraujančius Konstitucijai. Pabrėžiu, kad partiniai gąsdinimai, įpareigojimai ar grasinimai dėl nepaklusnumo partijos nariams prarasti narystę joje ar teisę į Seimo nario mandatą prieštarauja Konstitucijai.

Pabaigoje pacituosiu S. Skvernelį, kuris šį kartą tyli ir net nematau jo salėje: „Ir už tai, kad jis turėjo skirtingą nuomonę negu partijos dauguma vienu klausimu, tai man keistai atrodo, bet ir kiti dalykai yra panašūs. Žinote, prieš Prezidento rinkimus irgi potencialiems varžovams įtarimai sukeliami. Čia prieš pirmininko rinkimus realūs kandidatai yra eliminuojami. Gal M. Majauskas daužomas lazdomis visai ne dėl balsavimo Seime, o dėl to, kad artėja konservatorių pirmininko rinkimai ir pastarasis yra stiprus konkurentas jau iš anksto numatytiems kandidatams?“

PIRMININKAS. Laikas.

L. GIRSKIENĖ (*LVŽSF*). Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. E. Gentvilas kalbės diskusijoje. Prašom.

E. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiami kolegos, daug versijų išgirdome. Pavyzdžiui, viena, kad pašalintas dėl to, kad partijos pirmininko rinkimai. Aš pamenu, kaip V. Sinkevičius buvo pašalintas ar sustabdyta narystė ir atimta galimybė dalyvauti partijos pirmininko rinkimuose. Tai, kaip sakant, nereikia *lia lia*, kitose pusėse, kitose partijose taip pat yra buvę visko.

Tačiau apie šios dienos spektaklį norisi pasakyti savo nuomonę. A. Širinskienė pristatė, na, normalų nepasitikėjimo pareiškimą. Jis galėtų būti traktuojamas kaip visiškai normalus, kaip ponas V. Gapšys sako, normalus vakarietiškas būdas, tačiau tai, kas po to vyksta, aš nenoriu sakyti, kad yra rytietiškas koks nors būdas, bet visi klausimai, pasisakymai yra pagiriamieji žodžiai tam asmeniui, kuriam ką tik surinktais parašais yra išsakytas nepasitikėjimas. Jauskite tą savo asmenybinį susidvejinimą tie, kurie pasirašėte nepasitikėjimą M. Majausku, o paskui savo klausimuose giriate M. Majauską.

Dabar apie M. Majauską. Aš dar kartą sakau, turbūt reikia vertinti ir, tiesą sakant, iš pačių konservatorių girdėdavome, kad M. Majauskas, kaip komiteto pirmininkas, dirba gerai. Aš, nebūdamas to komiteto narys, o tik būdamas Seimo narys, atidžiai įsiklausydamas į komiteto padarytus darbus, irgi taip traktuoju.

Irgi pripažįstu laisvą Seimo nario mandatą, Seimo nario balsavimą pagal sąžinę. Suprantama, mes savo frakcijoje turime skirtingų balsavimų ir irgi pasirinkome šitą *modus vivendi,* sugyvenimo būdą, pripažindami Seimo nario teisę balsuoti pagal įsitikinimus. Tačiau jeigu tai tęstųsi nuolatos, nuosekliai, oponuojant savajai partijai, turbūt irgi ateitume prie tam tikros ribos, todėl man suprantamas ir Konservatorių partijos sprendimas.

Nežinau jo užkulisių, nežinau visų motyvacijų, čia kai kas sąmokslo teorijų pavidalu tas motyvacijas išdėlioja, nežadu kištis ir nežadu aiškintis, tačiau yra vis dėlto dalyvavimas rinkimuose kartu su politinėmis partijomis, taip sakant, duodant tokius nekonstitucinius, bet vis dėlto įsipareigojimus, pažadus laikytis partijos programos, partijos užsibrėžtų dalykų, palaikyti savo valdančiąją daugumą. Ir čia aš jau kalbu ne apie partinį reikalą. Mes esame valdančiosios daugumos nariai ir irgi norėtume turėti didesnį sutarimą. Mykolo veiksmai ne visada vesdavo to didesnio sutarimo link.

Aš nesakau, kad tai man yra nuoskauda arba pagrindas kalbėti apie Mykolo išmetimą iš Biudžeto ir finansų komiteto, tačiau kai vyksta toks spektaklis, vadinamas vakarietiškos politinės kultūros dalimi, o greta toks *andergraundinis* spektaklis, kuris visai nekvepia vakarietiškai, aš nežinau, Mykolai, ar pačiam smagu dalyvauti šiame spektaklyje, kaip sakau, atliekant pagrindinio aktoriaus vaidmenį? Galėčiau sakyti, bet ar aš turiu teisę patarinėti, ar sakyti savo nuomonę, bet tebūnie, pasakysiu. Aš paties vietoje, netekęs partijos pasitikėjimo ir palaikomas opozicijos pagiriamaisiais balsais, ir visaip palaikomas per procedūrinius sprendimus, atsistatydinčiau, aš netapčiau įkaitu šitame žaidime. Žinoma, tai yra paties valia ir ypač jeigu yra koks nors tolesnis planas, kurio niekas nežino ir niekas nesupranta. Jeigu yra paties kokie išsikelti tolimesni tikslai, linkiu juos pasiekti. Tačiau šiandien Seimas yra įkaitas galimai tamstos kažkokių užsibrėžtų tolimų politinių tikslų kelyje. Aš nenoriu būti niekieno įkaitas, nenoriu būti ir mano gerbiamo M. Majausko kažkokių slapta puoselėjamų užsibrėžtų, galbūt tolimų politinių tikslų įkaitas. Mykolai, pagalvok, pagalvokite, turiu mandagiai kreiptis iš tribūnos, pagalvokite apie tai, kad jūs įkaitais laikote čia sėdinčius žmones, kurie aplink jus šoka kažkokius krakoviakus, polkas ir kadrilius. Ar jums dėl to smagu? Pačiam apsispręsti. Ačiū.

PIRMININKAS. Į tribūną diskutuoti kviečiu A. Butkevičių.

A. BUTKEVIČIUS (*DFVL*). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, po Eugenijaus kalbos tikrai esu nustebęs, nustebęs pirmiausia dėl to, kad savo kalbos pradžioje paminėjo, kad kaip komiteto pirmininkas M. Majauskas tikrai dirbo ir dirba labai atsakingai, atsakingai vykdo parlamentinę kontrolę. Aš noriu pasakyti, tikriausiai nuo 1996 metų, kai aš esu šiame Biudžeto ir finansų komitete, taip kruopščiai ir atsakingai, ir analitiškai niekada nebuvo ruošiamasi komiteto posėdžiams.

Antras dalykas tai, kad posėdžių metu tikrai leidžiama ir opozicijos atstovams išsakyti savo mintis, bet tos mintys daugiausiai būdavo pagrįstos tam tikra analitine medžiaga. Po Eugenijaus kalbos aš supratau, kad analitinis darbas visiškai nesvarbus, nereikalingas, svarbiausias paklusnumo psichologijos aspektas, kad tai yra būdinga Konservatorių partijai. Jeigu tuo netikite, tai panagrinėkite paskutinius Jungtinių Amerikos Valstijų tyrimus, kuo partijos skiriasi viena nuo kitos. Ten aiškiai parašyta, kad paklusnumo psichologija yra būdinga konservatoriams ne tik Lietuvoje, bet ir Europoje, ir pasaulyje. (*Šurmulys salėje*) Tai jums patarimas toks.

Antras dalykas, aš manau, kad čia ne pridėtinės vertės mokesčio tarifo sumažinimas visuomeninėms maitinimo įstaigoms yra problema. Mielieji, 22 Europos Sąjungos šalys taiko sumažintą PVM tarifą visuomeninio maitinimo įmonėms. 16 šalių iš Europos Sąjungos nuolat taiko sumažintą PVM tarifą šitam ekonominės veiklos sektoriui. Kitas dalykas, kodėl Biudžeto ir finansų komitetas priėmė tą sprendimą? Mes analizuojame ir Statistikos departamento pateiktą medžiagą, kurios nesugeba pateikti Finansų ministerija arba dažniausiai Biudžeto ir finansų komitetui pateikia tą pačią dieną, kai jau komitetas būna įtraukęs į darbotvarkę svarstyti šiuos klausimus. Statistikos departamentas jau signalizuoja, kad III ketvirtyje Lietuvoje įmonių bankrotų skaičius pradėjo didėti. Jeigu nagrinėsime pagal ekonomikos veiklos sektorius, sparčiausiai didėja įmonių bankrotų skaičius visuomeniniame sektoriuje. Jau III ketvirtyje, palyginti su II ketvirčiu, šitame sektoriuje bankrotų skaičius visuomeninio maitinimo įstaigų išaugo 24 %. Tai signalas, siunčiamas politikams, pirmiausia Biudžeto ir finansų komitetui, Ekonomikos komitetui, aš manau, ir Socialinių reikalų ir darbo komitetui, kas bus perspektyvoje, nes šitas sektorius yra imlus.

Pasakysiu porą aspektų, kai kaltinimai yra lyg ir sakomi, kad nelojalus partijai ir Vyriausybei. Gerbiamas Mykolai, atsimenate, kada mes dar rudenį diskutavome dėl augančios infliacijos Lietuvoje. Jau praeitų metų rudenį infliacija Lietuvoje spalio–lapkričio mėnesiais siekė beveik 10 %, lyg ir 9,7 %. Aiškiai iš opozicijos žmonių pasisakė, kad jau reikia priimti tam tikras priemones infliacijai stabdyti, kad taip sparčiai neaugtų. Koks buvo atsakymas iš Finansų ministerijos ir kai kurių nepriklausomų ekonomistų? Vasario mėnesį nukris, sumažės. Ir tikrai *iš jūsų pusės* nepasigirdo griežtos pozicijos, kad, Finansų ministerija, imkitės priemonių. Tikrai dabar pasigirsta kaltinimai, kad nepaklusnus. Yra netiesa. Aš manau, kad ir jūs netikite, kad tvirtinant šių metų Biudžeto įstatymą, kuriame numatyta, kad ekonomika ateinančiais metais augs 1,5 %… Aš manau, jūs irgi viduje netikite. Bet jūs irgi gynėte Vyriausybę su tais skaičiais, kai buvo planuojamos ateinančių metų išlaidos ir pajamos.

Ir čia, aš manau, reikia kelti klausimą: jeigu tokio ekonomikos augimo nebus, ar atsistatydins finansų ministrė ateinančiais metais? Aš manau, kad toks planavimas yra dėl to, kad būtų galima suplanuoti didesnes pajamas, rodant mažesnį fiskalinį deficitą ir rodant mažesnę valstybės skolą, jeigu ateinančiais metais nebus surinkta pakankamai pajamų, nes išlaidų, aš manau, ateinančiais metais nenorės mažinti.

Aš galėčiau kalbėti faktų kalba labai ilgai ir pateikdamas labai daug pavyzdžių. Man visiškai nesuprantama, kada elgiamasi su jaunais politikais tiesiog taip šiurkščiai, netolerantiškai, primetant savo reikalavimus, negirdint argumentų, nematant tikrai aktyvios veiklos komitete, kuris tikrai, aš manau, dirba šiuolaikiškai, suprasdamas ekonomines, finansines ir socialines problemas ne tik Lietuvoje, bet ir už Lietuvos ribų. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. V. Ąžuolas. Nėra jo salėje. Taigi diskusiją dėl šio klausimo baigėme.

Priėmimas. Dėl motyvų yra ir už, ir prieš. Prašom paaiškinti viską. Už kalbės A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LRF*). Kolegos, čia buvo kalbų apie tai, kas yra būdinga demokratinei visuomenei, o kas nėra būdinga demokratinei visuomenei. Matyt, rankų laužymas už tai, kad žmogus naudojasi savo konstitucinėmis teisėmis, nėra būdinga demokratinei visuomenei.

Iš tiesų aš norėčiau kreiptis į kolegas konservatorius. Per visą posėdį, kur jūs turėjote galimybes išreikšti priekaištus ir pasakyti tai viešai, ne kokiuose nors slaptuose, uždaruose partijos prezidiumuose, tai jūsų šiuo momentu, kai jūs galėjote viešai kalbėti, priekaištauti, pasakyti savo nepasitikėjimo argumentus, iš tiesų nebuvo. Tik noriu palinkėti drąsos (jūs žinote vieną tokį šventą teiginį, kad tiesa jus išlaisvins), paraginti dalyvauti balsavime ir pasakyti, ar jūs tikrai pasitikite, ar nepasitikite. Balsuokite už nepasitikėjimą drąsiai ir matysime tą situaciją Seime, kokia ji yra.

PIRMININKAS. Prieš kalbės V. Ąžuolas. Jo nėra. Prieš kalbės D. Kepenis. Prašom.

D. KEPENIS (*LVŽSF*). Dėkoju. Mes šiandien esame tokio tikrai neeilinio politinio spektaklio dalyviai. Matome, koks šaunus M. Majauskas, kaip jis myli savo partiją, savo kolegas, koks jis dėkingas jiems už tai, kad jis yra kartu su jais, nors ir išmestas iš jų tarpo. Kaip tai yra panašu į bolševikinius filmus, kai matydavome, kad partijos narys eina mirti, bet vis tiek dėkoja partijai, Vyriausybei, kad ji pasiuntė jį mirti už tėvynę. Tai yra jau buvę. Ir šiandien mes tokį dalyką matome, o jaunimas tų filmų nematė ir neįsivaizduoja, bet dabar lyg netyčia kartoja tai, kas jau yra daug kartų buvę gilioje praeityje.

Ir ką mes matome dabar? Štai Konservatorių partija meta lauk liberalą, ryškų liberalą, kuris yra visiškas laisvamanis. Visi žino, kad Mykolas yra žmogus, kuris visuomet kalba objektyviai, visuomet kompetentingai ir dažnai yra lyderis savo partijoje, savo frakcijoje savo žiniomis ir savo pasitikėjimu, ir taip toliau. Kolegos apie jį kalba kaip apie gerą komiteto pirmininką, kuris atlieka savo pareigas, bet vis tiek jis yra metamas.

Man atrodo, kad čia labai panašu į tą pasakymą: „Mušk savus, kad kiti bijotų.“ Ot, mes jums parodysime, kad mes čia nieko nebijome, mes čia tvarkome savus, o jūs žinokite, kad mes labai demokratiški. Nieko čia nėra panašaus į demokratiją. Kai anksčiau mušdavo mus, valstiečius, kokie mes diktatoriai, tikrai pas mus yra absoliuti laisvė pasisakyti ir pas mus niekuomet niekas nebuvo taip persekiojamas, kaip dabar yra persekiojamas M. Majauskas. Todėl, manau, Mykolui yra tikrai verta kreiptis į Konstitucinį Teismą, nes yra pažeistos jo teisės nebūti persekiojamam už kalbas ir balsavimus, o tai yra akivaizdu. Manau, kad šiandien balsavimas, be abejo, parodys, kad jis turi likti, nėra abejonių, bet tegul…

PIRMININKAS. Laikas.

D. KEPENIS (*LVŽSF*). …būna visiems pamoka to politinio žaidimo ir politinio išsigimimo, kurį mes akivaizdžiai šiandien matome. Ačiū.

PIRMININKAS. Prieš kalbės A. Mazuronis. Prašau.

A. MAZURONIS (*DPF*). Labai dėkui. Gerbiami kolegos, gerbiami valdančiosios daugumos atstovai. Labai norėtųsi pasakyti – gerbiami konservatoriai, tačiau, deja, šiuo momentu iš Konservatorių frakcijos salėje matau tik 3 žmones iš 50.

Norėjau kreiptis į Konservatorių frakciją, bet gal kas nors žiūri per televiziją kabinetuose, neišdrįsę ateiti į diskusiją, stoti ir pasisakyti, kodėl yra priimamas vienas ar kitas sprendimas. Kolegos, tai, kad jūsų šiandien salėje nėra, iliustruoja vieną labai paprastą dalyką, kad tikroji priežastis, kodėl M. Majauskas yra šalinimas, yra ne tas lengvatinis 9 % pridėtinės vertės mokesčio tarifas. Tai, kad tai nėra pagrindinė priežastis, iliustruoja ir dar vienas faktas, kad iš tiesų ne vienas M. Majauskas rėmė šitą iniciatyvą, buvo ir daugiau valdančiosios daugumos atstovų, buvo faktiškai viena frakcija, kuri parėmė, faktiškai visa frakcija, tačiau jiems jokios pasekmės nėra taikomos. Lygiai taip pat, kaip jokios pasekmės nėra taikomos ir kolegai iš tos pačios Konservatorių frakcijos, kuris taip pat rėmė šitą iniciatyvą. Tai iliustruoja dar kartą, kad pagrindinė priežastis yra visiškai ne ten.

O kur pagrindinė priežastis, mes galime tik spėlioti. Ar tai yra vidinės politinės konkurencijos reikalai, ar tai yra įtaka tų įtakingų visuomenėje žmonių, dėl kurių M. Majauskas ir visas Biudžeto ir finansų komitetas vykdė sistemines reformas visos šios kadencijos metu. Mes galime tik spėlioti. Bet visos šios istorijos pats blogiausias leitmotyvas, man atrodo, kuriuo mes siunčiame labai blogą signalą, valdantieji ir konservatoriai siunčia labai blogą signalą, tai, kad jaunai kartai, jauniems žmonėms, žmonėms su charakteriu, žmonėms, turintiems tvirtą stuburą, žmonėms, turintiems kompetencijos, kurie galvoja apie politiką, siunčiame labai blogą signalą: čia nesirodykite, čia tokie žmonės nėra toleruojami, čia tokių žmonių niekas nelaukia, čia tokius žmones išvaro, sutrypia ir tiesiog pašalina iš politinio lauko. Tai yra pagrindinė žinia, kurią valdančiosios daugumos atstovai, Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos atstovai, šiandien siunčia, ir tai yra blogai.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai išsakyti. Dabar, gerbiamieji kolegos, reikia patvirtinti, yra slapto balsavimo biuletenis, jis skamba taip: dėl Seimo nutarimo „Dėl Mykolo Majausko atleidimo iš Lietuvos Respublikos Seimo Biudžeto ir finansų komiteto pareigų dėl nepasitikėjimo“ projekto

priėmimo. Už, prieš arba susilaikome. Ar galime patvirtinti tokį biuletenį? Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Primenu, kad balsų skaičiavimo grupėje yra K. Adomaitis, R. Budbergytė, V. Giraitytė-Juškevičienė, A. Lydeka, B. Pietkiewicz, J. Sejonienė, Z. Streikus ir J. Varžgalys. Slaptas balsavimas yra numatytas nuo 13 valandos iki 13 val. 20 min.

12.29 val.

Seimo apdovanojimo – Aleksandro Stulginskio žvaigždės įstatymo Nr. XIV-117 3 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2291 (*pateikimas*)

Dar turime 20 minučių laiko projektams svarstyti iki pertraukos. Aš kviečiu, galbūt rezervinį 1 klausimą mes galime, aš matau gerbiamą A. Vinkų. Taip, A. Vinkus gal galėtų. Seimo apdovanojimo – Aleksandro Stulginskio žvaigždės įstatymo Nr. XIV-117 3 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Yra pateikimas. Kviečiu gerbiamą Antaną į tribūną pateikti šį klausimą.

A. VINKUS (*LVŽSF*). Gerbiamas pirmininke, gerbiami kolegos Seimo nariai, Lietuvos Respublikos Seimo apdovanojimo – Aleksandro Stulginskio žvaigždės įstatymo pakeitimo įstatymo projekto iniciatoriai, rengėjai yra Seimo Aleksandro Stulginskio žvaigždės skyrimo komisija. Man didelė garbė šios komisijos vardu pristatyti šį įstatymo projektą. Seimo apdovanojimo – Aleksandro Stulginskio žvaigždės įstatymas nustato Seimo apdovanojimo skyrimo pagrindus, kandidatų apdovanojimui gauti teikimo tvarką, Aleksandro Stulginskio žvaigždės skyrimo komisijos sudarymo tvarką ir veiklą. Šiuo metu minėtame įstatyme nurodyta, kad siūlyti kandidatus apdovanojimui gauti turi teisę fiziniai ir juridiniai asmenys. Kandidatūros apdovanojimui gauti komisijai paprastai teikiamos kiekvienais metais nuo sausio 1 dienos iki vasario 20 dienos. Kiekvienais kalendoriniais metais paprastai skiriami ne daugiau kaip du apdovanojimai. Komisijos sprendimas, kuriuo atrenkamas kandidatas apdovanojimui gauti, priimamas ne vėliau kaip iki einamųjų metų kovo 20 dienos slaptu komisijos narių balsavimu posėdyje balsavusių komisijos narių balsų dauguma. Apdovanojimą komisijos teikimu paprastai iki kiekvienų metų balandžio 15 dienos skiria Seimas Seimo nutarimu.

Gerbiami kolegos, praktikoje pasitaiko situacijų, kai Seime vieši, ar Seimo vadovybė, viešėdama užsienyje, susitinka su garbingais asmenimis, turinčiais išskirtinių nuopelnų parlamentarizmo plėtros, demokratijos stiprinimo, valstybingumo idėjų puoselėjimo srityse. Siekiant išreikšti deramą pagarbą būtų solidu ir prasminga šiems nusipelniusiems asmenims skirti ir Seimo vardu įteikti aukščiausią Seimo apdovanojimą – Aleksandro Stulginskio žvaigždę.

Įstatymo pakeitimo projektu siūloma išplėsti Seimo apdovanojimo skyrimo terminus, kandidatų apdovanojimui gauti teikimo terminus, komisijos veiklos terminus ir nustatyti, kad komisijai kandidatūras dėl apdovanojimo skyrimo gali teikti ne tik fiziniai ir juridiniai asmenys, bet ir Seimo valdyba. Siūloma patikslinti įstatyme siūlymų dėl kandidatų apdovanojimui gauti teikimo, kandidatų atrankos, apdovanojimo skyrimo ir kitas nuostatas, nustatant, kad:

1) siūlyti kandidatus apdovanojimui gauti turi teisę ne tik fiziniai ir juridiniai asmenys, bet ir Seimo valdyba;

2) prireikus Seimo valdyba gali teikti kandidatūras apdovanojimui gauti kitu metu, tai yra ne tik nuo sausio 1 dienos iki vasario 20 dienos;

3) panaikinti apribojimą dėl apdovanojimų skaičiaus skyrimo per kalendorinius metus, nustatant, kad kiekvienais kalendoriniais metais paprastai skiriami du apdovanojimai, tačiau prireikus Seimas gali priimti sprendimą skirti daugiau apdovanojimų;

4) komisija paprastai turi priimti sprendimą, kuriuo atrenkamas kandidatas apdovanojimui gauti, ne tik iki einamųjų metų kovo 20 dienos, o prireikus – dėl Seimo valdybos pateiktų kandidatų – ir kitu laiku;

5) Seimas Seimo nutarimu skiria apdovanojimą paprastai iki kiekvienų metų balandžio 15 dienos, o prireikus – kitu laiku.

Priėmus siūlomus įstatymo pakeitimus, būtų užtikrintas lankstumas ir operatyvumas, tai yra būtų sudaryta galimybė garbingiems asmenims, atvykstantiems į Seimą, arba Seimo atstovų vizitų užsienio valstybėse metu pasižymintiems išskirtiniais nuopelnais parlamentarizmo plėtros,

demokratijos stiprinimo, valstybingumo idėjų puoselėjimo srityse kitu laiku, nei dabar nustatyta įstatyme, skirti aukščiausią Seimo apdovanojimą – Aleksandro Stulginskio žvaigždę.

Kviečiu Seimo narius pritarti šiam įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiamas Antanai. Vienas Seimo narys nori paklausti. V. Pranckietis turi klausimą. Prašau.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Ačiū. Pirmiausia ačiū už tą projektą. Jis yra labai reikalingas. Ir Seimo valdybai, ir Seimo Pirmininkei atrištų rankas. Ir šiandieninis pavyzdys sako. Šiandien mes turėjome labai labai aukštą svečią – Ukrainos Rados Pirmininką. Mes neturėtume tokios galimybės apdovanoti, o jis tikrai būtų vertas. Dėkoju, kad jūs tą iniciatyvą įgyvendinate.

A. VINKUS (*LVŽSF*). Aš dėkoju jums už tą akcentą, kurį dabar išdėstėte. Aš noriu pasakyti, tai dar kartą parodo, kaip jūsų parlamentarizmo mokinys, aš neklydau, kad visada pasikonsultuodavau su jumis, su visais komisijos nariais, kai reikėdavo, ir su bet kurios frakcijos Seimo nariais. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Daugiau klausiančių nematau. Ačiū, kolega Antanai. Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Balsuosime balsuoti numatytu laiku jau vakariniame posėdyje.

12.35 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Virginijaus Jurgaičio peticijos“ projektas Nr. XIVP-2285 (*pateikimas, svarstymas ir priėmimas*)

Dabar kviečiu E. Pupinį. Yra du rezerviniai klausimai, Seimo nutarimai dėl Peticijų komisijos išvadų. Prašom. Rezervinis 5 klausimas.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Pirmasis – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Virginijaus Jurgaičio peticijos“ projektas Nr. XIVP-2285. Peticijų komisija V. Jurgaičio peticiją iš esmės išnagrinėjo 2022 m. lapkričio 16 d. posėdyje ir priėmė sprendimą teikti Seimui išvadą atmesti šioje peticijoje pateiktus pasiūlymus papildyti Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 510 straipsnio 3 dalį, nustatant, kad antstolis neturi teisės gauto skundo nepateikti teismui, taip pat pripažinti netekusia galios šio straipsnio 4 dalį.

Peticijų komisija šį sprendimą priėmė atsižvelgusi į Teisingumo ministerijos nuomonę, kad Civilinio proceso kodekso 510 straipsnyje nustatyta skundo dėl antstolio veiksmų nagrinėjimo tvarka yra aiški ir užtikrina tinkamą vykdymo proceso dalyvių interesų apsaugą. Taip pat vykdoma reali skundų nagrinėjimo tvarkos laikymosi kontrolė, o nustačius pažeidimų antstoliams taikoma įstatyme nustatyta atsakomybė. Prašome į tai atsižvelgti ir pritarti komisijos išvadai atmesti V. Jurgaičio peticiją.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausiančių nematau. Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Apsispręsime balsuodami. (*Balsai salėje*)

12.37 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Virginijaus Jurgaičio peticijos“ projektas Nr. XIVP-2286 (*pateikimas, svarstymas ir priėmimas*)

Ir prašau pristatyti rezervinį 6 klausimą – nutarimo dėl Peticijų komisijos išvados dėl kitos V. Jurgaičio peticijos projektą.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Peticijų komisija V. Jurgaičio peticiją iš esmės išnagrinėjo 2022 m. lapkričio 16 d. posėdyje ir priėmė sprendimą teikti Seimui išvadą atmesti šioje peticijoje pateiktą pasiūlymą papildyti Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 361 straipsnio 4 dalies 2 punktą, nustatant, kad civilinėse ir administracinėse bylose draudžiama remtis senesne negu penkerių metų teismų praktika.

Peticijų komisija šį sprendimą priėmė atsižvelgusi į Teisingumo ministerijos nuomonę, kad peticijoje pasiūlytas draudimas bylose remtis senesne nei penkerių metų teismų praktika iš esmės pažeistų teismų praktikos stabilumo ir nuoseklumo principų esmę, taip pat neatitiktų Konstitucinio Teismo jurisprudencijos. Pritarus peticijoje pateiktam pasiūlymui, Lietuvos Aukščiausiasis Teismas negalėtų nuosekliai plėtoti teismų praktikos, vadovautis seniai gyvuojančiais aktualiais

precedentais, todėl teismų praktika būtų sunkiai prognozuojama. Civilinio proceso kodekse nustatytas reguliavimas yra pakankamas, o bet koks bandymas teismų praktikos formavimą sieti su konkrečiu laikotarpiu teisingumo vykdymą paverstų nominaliu, organiškos teismų praktikos plėtros neužtikrinančiu procesu. Prašome į tai atsižvelgti ir pritarti komisijos išvadai atmesti V. Jurgaičio peticiją.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausiančių nematau. Diskusijoje taip pat nėra norinčių dalyvauti.

Priėmimas. Taip pat nėra norinčių kalbėti. Balsuosime balsuoti numatytu laiku.

12.38 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Jūrinių reikalų komisijos nuostatų patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-2289 (*pateikimas*)

Kviečiu V. Rakutį pateikti rezervinį 2 klausimą – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Jūrinių reikalų komisijos nuostatų patvirtinimo“ projektą. Prašom.

V. RAKUTIS (*TS-LKDF*). Šviesiausias Seime, norėčiau pristatyti mūsų komisijos parengtus nuostatus. Kaip žinote, ši komisija iki 2016 metų veikė šiek tiek kitokiu pavadinimu. Mes jį šiek tiek pakoregavome ir pavadinome Jūrinių reikalų komisija. Mūsų nuostatų… Gal paminėsiu tiktai keletą svarbių punktų.

Pirmiausia, pagrindinis ilgalaikis komisijos tikslas – sudaryti palankias sąlygas Lietuvai kaip jūrinei valstybei kurti ir stiprinti, derinti šioje srityje valstybės, verslo, mokslo interesus, didinti jūrinio sektoriaus konkurencingumą ir svarbą šalies ekonomikai. Šio tikslo komisija siekia rengdama ir nuosekliai įgyvendindama priemones, sudarančias palankias sąlygas plėtoti jūrinį sektorių, jūrų transportą, laivų statybą ir remontą, jūrų inžinerinę pramonę, jūrų ir uostų infrastruktūrą bei suprastruktūrą, turizmą ir rekreaciją (čia nauji punktai), švietimą ir mokslą, inovacijas ir kitas svarbias sritis, susijusias su jūra. Komisija numato devynias veiklos kryptis. Šie nuostatai yra derinti su Lietuvos jūrine bendruomene, su organizacijomis, įtraukti jų pasiūlymai į mūsų šį projektą.

Tikimės, kad mums pavyks tą Lietuvos kaip jūrinės valstybės idėją įgyvendinti praktikoje ir mes tinkamai atstovausime Lietuvai jūroje. Dėkoju.

PIRMININKAS. Dėkoju. Yra vienas Seimo narys, norintis paklausti. S. Tumėnas. Nepabėkite, gerbiamas Valdai. Prašom.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Gerbiamas šviesusis pranešėjau, propaguojate jūrinės valstybės idėją, bet kada, jūsų nuomone, pasaulis tvirtai, galima tikėtis, pripažins, kad Lietuva yra jūrinė valstybė, o ne tik turinti puikių kurortų? Ačiū. Kaip juda šitos perspektyvos uostamiesčio universiteto studijų programų kryptyse ir taip toliau, ar ten jaučiate pastangas ir paramą? Ačiū.

V. RAKUTIS (*TS-LKDF*). Dėkoju už klausimą. Iš tikrųjų Lietuvos vėliava yra garbingai matoma pasauliniame vandenyne. Turime šiokį tokį laivyną. Lietuvos žvejybiniai laivai plaukioja Gvinėjos įlankoje, vakariniame Afrikos pakraštyje. Taip pat turime savo prekybinį laivyną. Tiesa, jo tendencija yra tokia, kad po truputėlį traukiasi. Šito laivyno tonažas auga, mes turime keletą naujų laivų, tačiau, pasigilinus į bendrą situaciją, dažnai Lietuvos vėliava atlieka tam tikras tarptautinės prekybos funkcijas.

Šiame sektoriuje yra daug problemų. Buvome nuvykę su komisija į Klaipėdą ir bendravome su įvairių jūrinių organizacijų atstovais. Yra daug keistų sprendimų, priimtų prieš 25 ir daugiau metų, tuo metu, kai įvyko labai didelė mūsų tuomet turimo laivyno restruktūrizacija. Yra daug problemų, nesusietų sričių. Tikrai turėsime daug ką padaryti ir kažin ar užteks čia mums tų dvejų metų, kuriuos mes turime šiame Seime. Bet tikimės, kad tokia komisija, nuolatinė komisija, galės veikti ir kitą kadenciją ir tada įgyvendins tuos ilgalaikius mūsų komisijos tikslus, nes iš tikrųjų jūriniame sektoriuje planavimo periodas yra gerokai didesnis negu dveji-ketveri metai. Tai yra iš tikrųjų ilgalaikių investicijų, ilgalaikio planavimo reikalaujanti sritis.

Kalbant apie problemas, kurios šiuo metu diskutuojamos Klaipėdoje, dėl Klaipėdos universiteto ir Lietuvos aukštosios jūreivystės mokyklos jungimo, tame projekte šiek tiek dalyvaujame, bandome rasti tam tikrą konsensusą, kaip išspręsti egzistuojančias problemas, nes pagrindinė problema, kokia gali būti, kad jungimo metu nedingtų ta kompetencija, kuri yra šiandien, kad to

galimo jungimo metu, vienokio ar kitokio, būtų išsaugotos kompetencijos ir iš tikrųjų jūriniame sektoriuje būtų galima išvystyti magistro ir daktaro studijas. Tai yra labai svarbus tikslas, nes mokykla iš tikrųjų yra subrendusi tam augimui, bet vis tiek reikės kažkokių jungtuvių. Svarbu, kad tos jungtuvės Lietuvos jūriniam sektoriui išeitų į naudą. Toks yra mūsų komisijos tikslas, mes tikrai aktyviai dalyvaujame diskusijose ir bandome ieškoti konsensuso.

PIRMININKAS. Dėkui. Jūs atsakėte į visus klausimus, kurie buvo. Daugiau nėra norinčių paklausti. Už kalbės D. Kepenis. Ačiū, gerbiamas Valdai.

D. KEPENIS (*LVŽSF*). Ačiū, pirmininke. Dėkoju kolegai V. Rakučiui už tai, kad jisai teikia šios komisijos, Jūrinių reikalų komisijos, nuostatus. Mes daug šnekame apie žaliąjį kursą, bet Lietuvai kur kas aktualesnis mėlynasis kursas. Mes tikrai esame neišnaudoję daugybės šito mėlynojo kurso galimybių. Tikrai manau, kad šita komisija galėtų labai daug padirbėti, kad Lietuva nukreiptų savo dėmesį būtent į tą mėlynąjį kursą, kuris labai aktualus ir labai daug galimybių teiks Lietuvai ateityje. Ačiū jums, kolega. Balsuojame už.

PIRMININKAS. Dėkui, daugiau pasisakymų nėra. Balsuosime vėliau.

12.44 val.

Sporto įstatymo Nr. I-1151 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2257 (*pateikimas*)

Dabar taip pat galiu pakviesti A. Kupčinską dėl rezervinio 4 klausimo – Sporto įstatymo 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2257. Prašom.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Laba diena, gerbiami kolegos. Kartu su kitais Jaunimo ir sporto reikalų komisijos nariais noriu pateikti įstatymo pakeitimą, Sporto įstatymo pakeitimą, kad nacionalinės fizinio aktyvumo programos būtų skelbiamos ministro įsakymu, tai yra Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos, kuri atsakinga už fizinę kultūrą, ir būtent toms trimetėms programoms kiekvienais metais būtų numatoma po 3 mln. eurų. Tas programas sudarytų tokios programos kaip vaikų mokymas plaukti ir saugiai elgtis vandenyje, programa, skirta didinti gyventojų fizinį įsitraukimą ir paslaugų prieinamumą, programa, skirta masiniams fizinio aktyvumo renginiams organizuoti, ir programa, skirta skatinti vaikų įsitraukimą į fiziškai aktyvias veiklas.

Tai toks būtų suderinimas su Viešųjų pirkimų įstatymu ir siūlau jums palaikyti. Nors Teisės departamentas yra pasakęs, kad galimai reikėtų Vyriausybės išvados, Švietimo, mokslo ir sporto ministerija visiškai pritaria šiam projektui, kurį teikia Jaunimo ir sporto reikalų komisijos nariai ir kolegos.

PIRMININKAS. Dėkui. Yra norinčių paklausti. S. Tumėnas pirmasis. Prašom.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamasis pranešėjau, ar vis dėlto nebus griaunama bendra sistema? Teisės departamentas tą nuogąstavimą, ko gero, ir išsakė. Viešųjų pirkimų yra griežta sistema, o jūs dabar čia Sporto įstatyme norite išskirti tuos dalykus. Ar tikitės gauti pritarimą Viešųjų pirkimų tarnybos? Ar neinama tuo keliu, kad mūsų politinėje padangėje dabar viską daugiau norima perduoti Vyriausybei, ministerijoms? Ar tai irgi su tuo nėra susiję? Ačiū.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas kolega. Tikrai Švietimo, mokslo ir sporto ministerija dėl šio projekto kreipėsi ir į Viešųjų pirkimų tarnybą, ji pritarė. Būtų vertinimas pačių programų kas pusmetį ir siūloma pratęsti jas ar ne – kas metus. Tai toks yra pasiūlymas. Galutinį po trejų metų ar dar trejų plius vienerių pratęsti taip pat būtų sprendžiama pagal tai, kokios būtų metinės ataskaitos. Tikrai nesiekiama jokių išlygų. Kaip tik bandoma apsaugoti sporto lėšas, kurias mes padidinome priimdami Loterijų įstatymo pakeitimus. Dabar nuo liepos 1 dienos veikia Nacionalinė sporto agentūra. Kaip tik bandoma suvienodinti tas nuostatas Viešųjų pirkimų įstatyme ir Sporto įstatyme, kad nepražūtų lėšos, nes yra didelė grėsmė, kad apskundus ir organizavus tas programas pagal Viešųjų pirkimų įstatymą tiesiog tos lėšos tais metais Sporto įstatymo nustatyta tvarka nebūtų panaudotos.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia D. Kepenis. Prašom.

D. KEPENIS (*LVŽSF*). Dėkoju. Gerbiamas kolega, mes puikiai žinome, kad kūno kultūra ir sportas yra tas laidas, kuris gali garantuoti ateityje mūsų Lietuvos visos sveikatos sistemos per-

tvarką, susitvarkymą. Bet jūs minite tik tai, kad pasikeis ministro nustatoma tvarka, kaip bus įtraukiami į programas, na, kai kurie momentai, bet visiškai nematyti, ar paskui tas programas ateis ir finansavimas. Kaip mums garantuoti, kad būtų pakankamas finansavimas, ypač šiuo metu, kai mūsų jaunimas ir vaikai yra sugriuvę po pandemijos, kad jie tikrai… Čia reikėtų dvigubai, trigubai daugiau, negu būdavo anksčiau, iki pandemijos, o dabar mes duodame lygiai tą patį, tik 10 %, kai reikia dvigubai, trigubai daugiau. Ar čia gresia, sakysime, mums ta nauja finansavimo banga? Ar bus kaip anksčiau – pakalbėsime ir tuo baigsime? Ačiū.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas kolega, tikrai gresia didesnė banga, kaip jūs sakote. Galiu paminėti, kad, pavyzdžiui, vaikų mokymui plaukti ir elgtis saugiai vandenyje siūloma 2023 metais skirti 660 tūkst., priminsiu, buvo 350 tūkst., 2024 metais – 672 tūkst., paskui jau ir 784 tūkst. ir auga net iki 900 tūkst. Kur tik bus baseinai Lietuvoje, visur ta programa numatoma plėtoti. Ji truktų 18 pamokų, pavyzdžiui. Kaip žinote, vaikai, pradėję mokslo metus, dažniausiai tai būna antrokai arba trečiokai, tiesiog išmokomi plaukti. Dažnas vaikas 1 klasėje net ateina išmokęs, jau tėvai, būna, darželinukus nuveda, todėl 2–3 klasėse pradedama su tais, kurie dar neišmokę, ši programa yra tęstinė.

Lygiai taip pat ir dėl kitų programų, ką jūs minėjote, fizinio aktyvumo, masinio fizinio aktyvumo ir įsitraukimo į fizinius renginius, taip pat aktyvias veiklas. Kiek aš matau, galiu ta lentele pasidalinti, ją man atsiuntė Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, tai galbūt ji labiau jus įtikins.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia I. Kačinskaitė-Urbonienė. Prašau.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (*DPF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Noriu paklausti, kolega, jūsų. Kaip žinote, man teko būti vienai iš išvadų rengėjų priimant didžiulį paketą Sporto įstatymo pakeitimų, tai šita vieta jau tada buvo diskutuota ir kėlė tikrai didelių klausimų, bet tuo metu mes kaip tik buvome įtikinti, kad visiems subjektams turi būti sudarytos vienodos sąlygos, ir tikrai buvo žiūrima į tai, kad kuo mažesne kaina būtų teikiamos tos paslaugos ir taip toliau. Mano klausimai yra keli. Vienas dalykas. Kas pasikeitė, kad pasikeitė ir pozicija, ir kokia bus ta nustatyta tvarka? Įstatymo įsigaliojimas yra jau nuo kitų metų sausio 1 dienos, mes galime skaičiuoti dienas, kiek laiko liko. Nėra blogiau, kai ministerijos, kaip sakyti, kai mes priimame įstatymus, tik tada pradeda ruošti tvarkas ir mes nežinome, kas slėpsis po ta tvarka. Viešųjų pirkimų įstatymas yra, na, griežtai reglamentuotas ir mes žinome, kokia procedūra tada bus, o šiuo atveju mes nieko nežinome. Tai gal jūs praskleisite tas kortas?

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiama Ieva. Aš tik noriu pasakyti, kad, pavyzdžiui, Nacionalinė sporto agentūra įsteigta ir pradėjo veikti, kaip žinote, tik nuo šių metų liepos 1 dienos. Laikas tikrai labai greitai bėga ne tik Lietuvoje, bet ir Seime. Tiesiog yra apsižiūrėta, kad yra grėsmė, kad 2023 metų finansavimas gali, na, tiesiog pakibti ore, tiek vaikų mokymo plaukti programa, tiek kitos nesulaukti finansavimo. Dėl to griebiamasi galbūt ir šiaudo, bet nenorima, kad tos lėšos pražūtų. O aš galėsiu pasidalinti tuo projektu, kadangi jūs kaip išvados rengėja, kaip atrodys ta ministrės numatoma tvarka ir kaip bus finansuojamos tos penkios programos. Tai susiję su nacionalinio fizinio aktyvumo programomis, nesusiję su kitomis, federacijomis ar panašiai. Jeigu galima, aš paskui galėsiu pasidalinti su jumis.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus kolegų klausimus. Dabar motyvai. Dėl jų norinčių kalbėti nematau. Apsispręsime dėl šio projekto balsuoti numatytu laiku.

12.53 val.

Seimo narių pareiškimai

Gerbiami kolegos, dar taip pat rytinio posėdžio darbotvarkės klausimas yra Seimo narių pareiškimai. Yra norintis kalbėti V. Ąžuolas. Kviečiu į tribūną.

V. ĄŽUOLAS (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų šiandien aktualiausia tema yra keliai. Žinoma, galima apkaltinti žiemą, kad tik žiema kalta, kad keliai blogi, politikų kaltų kaip ir nėra. Bet reikia prisiminti finansų ministrės atsakymą, kai žurnalistas uždavė klausimą, kodėl lėšų keliams bus skiriama mažiau ir darbų bus atlikta netgi 30 % mažiau? Finansų ministrė atsakė labai aiškiai – keliai šiai Vyriausybei nėra prioritetas. Na, prioritetas, ne prioritetas, bet kokia yra situa-

cija. Žmonės dažnai kreipiasi ir į Seimo narius, į „Kelių priežiūrą“, Kelių direkciją, kodėl nebarstomi keliai, ir atsakymo sulaukia tokio: kadangi lėšų trūksta, dalis kelių yra iš viso nebarstomi ir netgi nebus barstomi. Mes turime šią situaciją šiemet, dalis žmonių tikisi, kad kitais metais ta situacija pasikeis, bet kitais metais to finansavimo taip pat nebus daugiau, jo bus netgi 30 % mažiau. Kas atsitinka? Tai yra Vyriausybės sprendimas, nes Vyriausybė atnešė biudžetą, valdantieji liberalkonservatoriai balsavo prieš pasiūlymą, kad keliams reikia daugiau skirti lėšų, o pasekmes matome jau šiandien. Kas apmokės tas pasekmes? Tas pasekmes teks apmokėti ligonių kasoms, nes bus daug traumų, lūžių. Bet kas apmokės žmonėms, kurie žus keliuose dėl to, kad ši Vyriausybė nenori skirti finansavimo?

Kaip elgėsi buvusi valstiečių Vyriausybė? Mes keliams skirdavome daugiau lėšų ir barstomų kelių kiekius nuolat didindavome, kad žmonės būtų paprasčiausiai saugūs. Ši valdžia to nedaro ir nedarys, pasekmes matome. O kur mes nueisime toliau? Toliau nueisime, kad ta būklė bus dar baisesnė ir tų įvykių mes turėsime dar daugiau. Bet tuo tarpu energijos kompensacijoms, spekuliantų pelnui didinti laisvė – šimtai milijonų, imkite, kiek norite. „Ignitis“ netgi pamatė saldų kąsnelį, kad galima atsigriebti nuo valstybės kompensacijų. 40 tūkst. žmonių, kurie turi mažesnes elektros kainas, pakeičia tas sutartis vienašališkai ir pasako – jūs dabar mokėsite dvigubai brangiau. O mokėsite vien dėl to, kad „Ignitis“ nori tą dalį kompensacijų atsikąsti.

Įdomiausia situacija yra ta, kad praeitą mėnesį, pavyzdžiui, kas yra garantiniame tiekime, už elektrą mokėjo 24 centus ir kompensacijų iš valstybės neprireikė išvis. O tiems, kurie išvaryti į tas spekuliantų rankas, kompensacijų reikia mokėti daug. Žmonėms kyla paprastas klausimas, ar ši valdančioji dauguma, jos atstovai – liberalai, konservatoriai dirba Lietuvai? Šiandien turbūt buvo labai geras atsakymas, kai pas mus į frakciją atėjo žydų atstovas ir ten jam buvo užduotas klausimas, kaip jūs manote, kaip dirba E. Zingeris. Jo buvo labai geras atsakymas, kad, deja, bet E. Zingeris dirba ne Lietuvai. Tai turbūt tarp konservatorių yra daug žmonių, daug atstovų, kurie dirba ne Lietuvai. Vieni lobistams, kiti – užsieniečiams, o žmonės lieka be nieko. Taigi ta gaida ir užbaikime – už valdančiąją daugumą, kuri dirba ne Lietuvai.

PIRMININKAS. Nėra daugiau Seimo narių pareiškimų.

Gerbiamieji kolegos, darome posėdžio pertrauką. Kviečiu įsidėmėti, kad 13 valandą yra slaptas balsavimas. Iki susitikimo 14 valandą. Ačiū. (*Balsas salėje*)

Pertrauka

14.00 val.

Seimo nutarimo „Dėl Mykolo Majausko atleidimo iš Lietuvos Respublikos Seimo Biudžeto ir finansų komiteto pirmininko pareigų dėl nepasitikėjimo“ projektas Nr. XIVP-2313 (*priėmimo tęsinys*)

PIRMININKAS (V. MITALAS, *LF*). Gerbiamieji kolegos, sveiki susirinkę po pietų. Iš pradžių rytinės darbotvarkės klausimas dėl Seimo nutarimo „Dėl Mykolo Majausko atleidimo iš Lietuvos Respublikos Seimo Biudžeto ir finansų komiteto pirmininko pareigų dėl nepasitikėjimo“ projekto priėmimo. Turiu prieš save balsų skaičiavimo protokolą. Iš viso išduota biuletenių 59, rasta biuletenių 59, galiojančių 58, negaliojančių 1. Už balsavo 9, prieš – 44, susilaikė 5. Pasirašo balsų skaičiavimo grupės pirmininkė R. Budbergytė. Taigi nutarimas nėra priimtas.

Ir baigėme rytinį Seimo posėdį. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

V (RUDENS) SESIJOS
VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 230
STENOGRAMA

2022 m. gruodžio 6 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojai
J. JARUTIS, V. MITALAS, J. SABATAUSKAS ir P. SAUDARGAS

PIRMININKAS (V. MITALAS, *LF*). Pradedame vakarinį gruodžio 6 dienos posėdį. (*Gongas*) Kviečiu registruotis.

Gerbiamieji kolegos, dar prieš pradedant metinį pranešimą norėčiau informuoti, kad mūsų kolega V. Bukauskas šventė labai gražų jubiliejų. Norime pasveikinti viso Seimo vardu. (*Plojimai*) Ko gi galima palinkėti geriau negu sveikatos, o apie ją – Nacionalinės sveikatos tarybos metinis pranešimas apie Lietuvos gyventojų sveikatos ir sveikatos sistemos būklę. Kviečiu A. Utkų, Nacionalinės sveikatos tarybos pirmininką, į tribūną perskaityti pranešimą. Prašau.

14.02 val.

Nacionalinės sveikatos tarybos metinis pranešimas apie Lietuvos gyventojų sveikatos ir sveikatos sistemos būklę

A. UTKUS. Laba diena, gerbiamas pirmininke, gerbiami Seimo nariai. Dėkoju už galimybę pateikti jums Nacionalinės sveikatos tarybos metinį pranešimą. Šio pranešimo turinys būtų iš dviejų dalių.

Pirmoji dalis yra bendra informacija apie tai, kaip mes gyvename, kokia yra situacija Lietuvoje, kokios yra tendencijos, kokios yra problemos, taigi, su kuo mes apskritai gyvename. O antroji pranešimo dalis būtų skirta Nacionalinės sveikatos tarybos vykdomai veiklai, konkrečiai Nacionalinės sveikatos tarybos veiklai, nes viena iš pagrindinių Nacionalinės sveikatos tarybos darbo formų yra posėdžiai. Taigi norėsiu jums pateikti tą informaciją apie Nacionalinės sveikatos tarybos posėdžius ir pateiktus siūlymus bei rekomendacijas įvairioms Lietuvos institucijoms.

Taigi, kaip minėjau, pirmoji dalis yra pranešimas apie tas bendras situacijas, turbūt bendrą problemą, kokią mes turime Lietuvoje. Pagrindiniai demografiniai rodikliai, kokie jie yra mūsų šalyje. Kaip matote, visgi šių metų pradžioje Lietuvoje gyveno 2 mln. 800 tūkst. gyventojų. Tai yra šiek tiek daugiau negu 2021 metais. 53 % gyventojų yra moterys. Vidutinė gyvenimo trukmė per einamuosius metus sutrumpėjo. Kaip matote, 2020 metais buvo 75 metai, praėjusiais metais jau 74,28. Žinoma, vyrų gyvenimo trukmė yra ženkliai trumpesnė ir tai yra tos negerosios tendencijos, kurios išlieka ir iki šiol, kadangi pagal vyrų vidutinę gyvenimo trukmę Lietuva yra viena blogiausių turbūt valstybių Europos Sąjungoje.

Žinoma, turėjome didelių iššūkių, kurie yra susiję su COVID-19 pandemija, tai yra 2020–2021 metais. Ši pandemija turėjo įtakos daugeliui demografinių ir sveikatos rodiklių. Praėjusiais metais Lietuvoje gimė daugiau kaip 23 tūkst. naujagimių, tai yra 7 % mažiau nei 2020 metais. Be abejo, tas suminis gimstamumo rodiklis turi taip pat tendenciją mažėti, kaip matote, jis yra sumažėjęs iki 1,34, o apskritai didžiausias tas rodiklis per dvidešimtmetį buvo 2015 metais, kaip matote, siekė 1,7.

Praėjusiais metais mes netekome daugiau kaip 47 tūkst. piliečių, tai yra beveik 20 % daugiau negu 2019 metais. Remiantis Higienos instituto 2021 metų duomenimis, per 20 metų Lietuvoje dėl neigiamos natūralios gyventojų kaitos bei didelės emigracijos gyventojų skaičius sparčiai mažėjo ir per šį laikotarpį mūsų šalyje gyventojų skaičius sumažėjo beveik 20 %. 2020 metais dėl didesnės imigracijos pirmą kartą per daugelį metų gyventojų skaičius šiek tiek padidėjo ir, žinoma, tam padidėjimui įtakos turėjo tai, kad šiek tiek daugiau atvyko ir imigrantų, tai yra beveik 20 tūkst.

Toliau senėjimas. Senėjimas, žinoma, yra ta problema, kurios mes visi neišvengsime, – visi senstame diena iš dienos. Remiantis Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2021 metų pradžioje Lietuvoje gyveno beveik 20 % gyventojų, kurių amžius buvo daugiau kaip 65 metai. Kaip minėjau, tas procesas, senėjimas, yra neišvengiamas, negrįžtamas procesas, tai yra tas fenomenas, kuris yra nulemtas tiek genetinių, tiek epigenetinių, tiek aplinkos veiksnių bei jų sąveikos. Lietuvos populiacijos senėjimo tempas yra beveik du kartus greitesnis nei Europos Sąjungos vidurkis, tai vėlgi mes turėtume atkreipti į tai dėmesį ir galvoti apie perspektyvą.

Remiantis Eurostato prognozėmis, Lietuvoje visuomenė, be abejo, toliau senės ir tikėtina, kad 2050 metais Lietuvoje arti 30 % gyventojų jau bus vyresnio amžiaus. Taigi prognozuojama, kad 15–64 metų 100 gyventojų teks 52 vyresnio amžiaus žmonės. Lietuvoje vyresnių žmonių tiksline grupe, kuriai skirta sveikos gyvensenos ir kitų profilaktinių sveikatos priežiūros paslaugų plėtra, yra laikomi 60 metų ir vyresni asmenys.

Sveikatinimo prevencijos priemonės gali pailginti ne tik gyvenimo trukmę, bet ir pagerinti jo kokybę. Mes visi puikiai žinome, jog vyresnio amžiaus žmonės dažniau serga lėtinėmis ligomis, mažėja jų fizinis pajėgumas. Sveikas senėjimas yra tas procesas, kurį šiek tiek galime koreguoti. Tai yra labai svarbu atsižvelgiant į tai, kokia yra mityba, kokia yra aplinka, kokia yra psichikos sveikata, vaistų vartojimas ir susijusios problemos, fizinis žmogaus aktyvumas, kaip ilgai jis išlieka, žalingų veiksnių poveikis, tai yra piktnaudžiavimas tam tikromis medžiagomis, socialinis kapitalas, profilaktinės sveikatos priežiūros paslaugos, traumų prevencija. Visa tai, be abejo, turi įtakos kalbant apie sveiką senėjimą.

Kaip minėjau, praėjusiais metais mes netekome daugiau kaip 47 tūkst. piliečių ir praėjusiais metais sumažėjo mirtingumas nuo infekcinių ir parazitinių ligų, piktybinių navikų, kvėpavimo sistemos ligų, lyties ir šlapimo sistemos ligų, išorinių mirties priežasčių, bet tris kartus padidėjo mirtingumas nuo COVID-19 ir tai sudarė 14,7 % visų mirčių. Taigi, naujas iššūkis yra COVID-19 pandemija. Trijų pagrindinių mirties priežasčių: kraujotakos sistemos ligų, piktybinių navikų ir išorinių mirties priežasčių, dalis praėjusiais metais sumažėjo ir sudarė beveik 70 % visų mirusiųjų. Sparčiai didėjantis sergamumas lėtinėmis neinfekcinėmis ligomis turi neigiamų socioekonominių pasekmių, nes auga pacientų sveikatos priežiūros ir socialinės globos poreikiai. Praėjusiais metais nuo kraujotakos sistemos ligų mirė beveik pusė, tai yra 48 %, visų mirusiųjų. Taigi vėl ta bloga tendencija išlieka mūsų šalyje. Kaip matote, dominuoja kraujotakos sistemos ligos. O nesveikos gyvensenos veiksniai nulemia daugiau kaip pusę visų mirčių Lietuvoje. Tokie kaip neracionali mityba, tabako vartojimas, alkoholio vartojimas, mažas fizinis aktyvumas. Kaip matote, pažiūrėję į tuos veiksnius ir kokią įtaką turi mirčiai, Lietuvoje kai kurie veiksniai gana ženkliai skiriasi nuo Europos Sąjungos vidurkio. Pavyzdžiui, neracionali mityba, kaip matote, Lietuvoje net 32 %, kai Europos Sąjungos vidurkis yra 18 %. Alkoholio vartojimas Lietuvoje – 10 %, Europos Sąjungoje – 6 %.

Taigi ar širdies ir kraujagyslių sistemos ligos, jos yra pagrindinė mirties priežastis pasaulyje, gali būti kažkiek koreguojamos? Turbūt galėtume teigti, jog bent kiek pakeitę savo gyvenseną galime sumažinti širdies ligų riziką. Taigi svarbu, kaip matote, ne tik sveikatos apsaugos sistema, kaip ji funkcionuoja, bet ir pačių gyventojų interesai ir siekiai sveikai gyventi.

Išvengiamo mirtingumo lygis. Tai, beje, lemia vieni iš didžiausių Europos Sąjungos jaunesnių nei 75 metų asmenų mirtingumo nuo išeminės širdies ligos ir insulto rodikliai. Kitos pagrindinės prevencijos priemonėmis išvengiamų mirčių priežastys yra su alkoholio vartojimu susijusios ligos, plaučių vėžys, nelaimingi atsitikimai ir savižudybės. Daugiau kaip pusę sveikatos priežiūros priemonėmis išvengiamų mirčių lemia išeminė širdies liga ir insultas. Pažiūrėję į šias diagramas mes matome, Lietuva visgi yra prie tų šalių grupės, kad mes galėtume išvengti tiek prevencijos priemonėmis, tiek sveikatos priežiūros priemonėmis išvengiamo mirtingumo.

Įvairūs veiksniai turi įtakos lėtinių ligų atsiradimui, jų ekspresijai, jų tolesnių pasekmių atsiradimui. Kaip matote, vėlgi yra tam tikri veiksniai, kurie gali būti koreguojami ir paties asmens. Žinoma, kai kuriems prireikia ir valstybės institucijų įsikišimo, bet tokie dalykai kaip mityba, kaip rūkymo atsisakymas, kaip alkoholio atsisakymas, kaip fizinio aktyvumo intensyvinimas galimi, jeigu žmonės patys žinotų, norėtų ir darytų tai. Pažiūrėję į šią skaidrę mes matome, jog šie

veiksniai turi įtakos įvairių ligų atsiradimui – tiek išeminės širdies ligos, tiek insulto, tiek onkologinių ligų, tiek kvėpavimo sistemos, tiek virškinamojo trakto ligų. Žinoma, jų įtaka vienos ar kitos ligos atsiradimui yra skirtinga.

Vakcinacija. Vakcinacija ir infekcinės ligos. Žinoma, visgi šalyje didžiąją dalį infekcinių ligų sudaro per orą plintančios infekcijos, kaip matote, 96 %, daugiau kaip 96 %, iš jų daugiau kaip 97 % yra sergamumas ūmiomis viršutinių kvėpavimo takų infekcijomis ir gripu. Likusią sergamumo struktūros dalį sudarė kitos ligos, tai yra per maistą ir vandenį plintančios užkrečiamosios ligos ir užkrečiamosios ligos, kuriomis užsikrečiama per aplinką, lytiniu būdu plintančios užkrečiamosios ligos, zoonozės ir kitos infekcinės ligos. Bet, kaip matote, visgi liūto dalį sudaro per orą plintančios infekcijos, jos pažeidžia didžiąją dalį mūsų populiacijos.

Atsparumas antibiotikams tampa vis dažnesnis. Neabejotinai žmonės gali mirti nuo įprastų infekcijų, įskaitant pneumoniją ar chirurginės vietos infekciją. Išplitęs atsparumas antibiotikams paveiktų visą sveikatos priežiūros sistemą. Todėl labai svarbu tinkamas antibiotikų vartojimas – tik pagal tam tikras indikacijas. Naujausiais duomenimis, Lietuvoje antimikrobinių preparatų vartojimas yra 4,1 vidutinės terapinės dienos dozės.

Kalbant apie profilaktinį skiepijimą, tai yra viena iš sveikatos priežiūros sričių, visame pasaulyje finansuojamų iš valstybių biudžetų, visiškai nepriklausomai nuo šalies ekonominio išsivystymo lygio. Pasaulio sveikatos organizacijos duomenimis, gerais vakcinacijos rodikliais yra laikoma, kai paskiepytųjų skaičius šalyje ir jos regionuose siekia 90–95 % tikslinės grupės asmenų. Kokia situacija Lietuvoje? Pastaraisiais metais vakcinacijos rodikliai sumažėjo. Sumažėjo, išskyrus dėl vienos ligos, tai yra dėl meningokokinės infekcijos šiek tiek padidėjo, labai neženkliai – apie 1 %. Visų kitų ligų atvejais tas procentas sumažėjo. Žinoma, daug priežasčių turbūt yra, dėl ko sumažėjo, viena iš jų gali būti vėlgi ta pati COVID-19 pandemija.

Psichikos sveikata – dar vienas svarbus aspektas. Žinoma, ir tos problemos, kurios yra susijusios su psichikos sveikatos negalavimais. 2020 metais mokslininkų atlikto tyrimo duomenimis, galima teigti, kad 46 % asmenų patyrė psichologinės gerovės sunkumų. 31 % išgyveno depresiją ir nerimą, kas ketvirtas – adaptacijos sunkumus. Na, lyginant 2020 ir 2019 metų statistiką, matyti, kad COVID-19 pandemijos metu 10 % išaugęs asmenų, kurie kreipėsi į gydymo įstaigas dėl depresijos, nerimo ir reakcijos į didelį stresą sutrikimų, skaičius. Vien dėl nerimo sutrikimų besikreipusių asmenų praėjusiais metais sausio mėnesį buvo 41 % daugiau nei tokiu pat metu 2019 metais. Taigi rezultatai rodo, kad Lietuvos vyresnio amžiaus, tai yra 65 metų ir vyresnių, žmonių gerovė Europos Sąjungos šalių kontekste yra gana nekokia, o 50 metų ir vyresni asmenys yra vieni labiausiai nepatenkintų Europoje.

Lietuvoje yra paplitusi rizikinga elgsena, tai yra alkoholio, kitų psichoaktyviųjų medžiagų vartojimas, ir savižudybių skaičius šalyje išlieka vienas iš aukščiausių Europos Sąjungoje. Naujausių Lietuvos gyventojų tyrimų duomenimis, narkotikų vartojimas per paskutinius metus padidėjo net pusantro karto. Na, o alkoholio ir tabako vartojimo tendencijos išliko panašios.

Taigi, kalbant apie atliktus tyrimus. Vienas iš tyrimų yra paauglių grupės – alkoholio ir kitų psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo mokyklose tyrimas. ESPAD tyrimas parodė tam tikras tendencijas ir Lietuvoje. Taigi, su kuo mes gyvename ir kokia yra situacija. To tyrimo rezultatai leidžia teigti, kad mažėja alkoholio vartojimas ir įprastų cigarečių rūkymas, tačiau padidėjo elektroninių cigarečių rūkymas. Mažėja alkoholio, įprastų cigarečių prieinamumas. Alkoholį labiau vartoja merginos, cigaretes rūko vaikinai. Nežymiai mažėja nelegalių narkotinių medžiagų vartojimas, tačiau kaip ir kitose ESPAD šalyse atsiranda susirūpinimas dėl labai rizikingo kanapių vartojimo. Susirūpinimą kelia naujų psichoaktyviųjų medžiagų vartojimas, migdomųjų, raminamųjų vaistų vartojimas, nepaskyrus gydytojui, ir lakiųjų medžiagų vartojimas.

Ir, žinoma, tolesnio dėmesio reikalauja skaitmeniniai žaidimai, lošimas iš pinigų, socialinių medijų naudojimas ir priklausomybių nuo to atsiradimas.

Taigi, COVID-19 pandemija mums atskleidė ir tam tikras problemas, kurios yra susijusios su mūsų gyventojų psichikos sveikata. Galima užduoti tam tikrų klausimų, galbūt nematoma psichikos sveikatos sutrikimų pandemija atėjo? Bet, ko gero, taip negalėtume teigti. Padaugėjo kai kurių sutrikimų simptomų, jie išryškėjo atsiradus COVID-19 pandemijai. O pandemija apskritai

neturi vieno veido, ji skiriasi. Skiriasi priklausomai nuo regiono, nuo krašto, nuo lyties, nuo populiacijos ir taip toliau. Taigi ką daryti? Daryti reikėtų tai, kad vis dėlto yra prasminga didinti specialistų pasirengimą dirbti su stresiniais sutrikimais ir, žinoma, didinti psichologinės pagalbos prieinamumą, ji yra labai aktuali mūsų gyventojams.

Kitos problemos. Kaip ir minėjau, savižudybių skaičius, deja, išlieka didelis mūsų šalyje, lyginant su kitomis Europos Sąjungos šalimis. Išlieka gana didelis alkoholio ir kitų psichoaktyviųjų medžiagų vartojimas. Tai yra tos problemos, tos tendencijos, kurios tęsiasi, tai nėra šiandienos problema. Pasižiūrėjus į tam tikras priežastis… ir neįgalumo pakoreguoti gyvenimo metai, kaip matote, įtaka yra labai didelė tam tikrų priežasčių, kurios turi įtakos žmogaus gyvenimo kokybei. Šiuo atveju vien tik kalbant apie tam tikrus psichikos sutrikimus, psichologines problemas ir taip toliau.

Kas daroma Lietuvoje stiprinant šią sritį? Sveikatos apsaugos ministerija intensyviai dirba šioje srityje ir yra numatyti tam tikri veiksmai, tam tikros užduotys iškeltos. Tai yra šeimos gydytojo komanda ir numatoma stiprinti ankstyvąją priklausomybės ligų diagnostiką. Pirminės sveikatos priežiūros centrai – nustatyti gerus darbo rezultatus, skatinama priedu už paslaugų teikimą priklausomybės ligomis sergantiems asmenims. Dienos stacionarai – įvertinti poreikį steigti specializuotą dienos stacionarą. Labai svarbi yra psichosocialinė reabilitacija, tai yra plėtoti Minesotos paslaugas PSDF lėšomis. Žemo slenksčio paslaugos – reikia taip pat plėtoti tokias paslaugas, tai yra priklausomybės konsultantai, žemo slenksčio kabinetai. Ir, be abejo, visuomenės sveikata, jos dalis, tai yra ankstyvosios intervencijos programos ir prevencija, kuri vykdoma regionuose ir savivaldybėse.

Štai turbūt principinis pavaizdavimas schema, kaip mes galėtume įsivaizduoti, kas yra svarbu kalbant apskritai apie žmogaus sveikatą. Kaip matote, yra tam tikri veiksniai, biologiniai veiksniai, kuriuos mes ne visuomet galime ir dažniausiai negalime koreguoti, tai yra žmogaus amžius, žmogaus lytis, jo prigimtiniai veiksniai, tai yra tai, kokį genotipą mes turime atsinešę į gyvenimą. Bet yra kiti veiksniai, kurie turi didelę įtaką, – tai individualūs gyvenimo būdo veiksniai, kurie gali būti formuojami vaikui augant. Na, toliau yra gyvenimo ir darbo sąlygos: darbo aplinka, išsilavinimas, nedarbas, vanduo, sanitarija, žinoma, sveikatos priežiūros paslaugos. Bet, kaip matote, sveikatos priežiūros paslaugos tai dar ne viskas – yra visuma įvairių veiksnių, įvairių dalykų, kurie gali užtikrinti tą sveiką gyvenseną. Na ir bendros socialinės, ekonominės, kultūrinės ir aplinkos sąlygos.

Aplinka. Kokią įtaką turi aplinka, klimato kaita? Vis dėlto, Pasaulio sveikatos organizacijos duomenimis, ne tokia maža dalis mirčių priežasčių yra susijusios su aplinka. Kaip matote, nurodoma, kad 24 % mirčių visame pasaulyje yra susijusios su aplinkos veiksnių poveikiu, ir tai yra daugiau kaip 13 mln. mirčių per metus pasaulyje. Remiantis Europos aplinkos agentūros paskelbta ataskaita, daugiau kaip 10 % visų Europoje nustatomų vėžio atvejų sukelia oro taršos, pasyvaus rūkymo, radono ir ultravioletinės spinduliuotės, asbesto, tam tikrų cheminių reagentų ir kitų teršalų poveikis. Europos Parlamento pranešimuose skelbiama, kad įvairiomis alerginėmis ligomis praėjusio šimtmečio pabaigoje sirgo tik 1 % Europos žmonių populiacijos, dabar apie 20 %. Ateinančius 20 metų alergija, manoma, kamuos apie 35 % populiacijos. Lietuva taip pat ne išimtis.

Mūsų požeminis vanduo yra apsaugotas nuo išorinės taršos. Visuomet sakome ir teigiame, jog Lietuvoje vandens kokybė yra gera. Tikrai taip, tačiau visgi intensyvi žmogaus veikla, tai yra vystoma pramonė, žemės ūkis, transportas, buitinės atliekos, nuolat teršia aplinką ir neabejotinai gali susidaryti sąlygos kenksmingoms medžiagoms pakliūti į vandenį. Su geriamuoju vandeniu mes gauname nuo 1 % iki 10 % reikalingų per parą mikroelementų kiekio, tačiau jų perteklius ar trūkumas gali lemti įvairius funkcinius sutrikimus ar ligas, ką ir kalbėti apie tą cheminę taršą, kuri turi įtakos ir daugiaveiksnės etiologijos ligoms atsirasti. Pirmiausia turėtume pagalvoti apie onkologines ligas.

Žinoma, reikia domėtis ir tuo, kur vasaros laikotarpiu mes maudomės. Higienos instituto Sveikatos stiprinimo centras, įvertinęs gautus šių metų liepos mėnesio maudyklų vandens kokybės tyrimų rezultatus, informavo, kad keliose maudyklose buvo nustatyta trumpalaikė tarša. O apskritai 2021 metų maudymosi sezoną, kaip matote, beveik 91 % maudyklų vanduo atitiko higienos normos reikalavimus.

Kiekvienais metais Lietuvoje užregistruojama apie 20 tūkst. maistu ir vandeniu plintančių žarnyno infekcinių ligų atvejų. Kaip matote, ne tokie maži skaičiai. 2019 metais, buvusio Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centro duomenimis, šeši iš dešimties bakterinėmis žarnyno infekcijomis sirgusių asmenų užsikrėtė namų aplinkoje, tai yra sąlyčio būdu ar nuo namie paruošto ir vartoto maisto.

Kitas labai svarbus aspektas žmogaus gyvenime yra kokybiškas miegas. Nuolatinis geras miegas yra susijęs su geresne bendrąja žmogaus sveikata ir aukštesne gyvenimo kokybe. Taigi mes visi turėtume prisiminti, ir jūs, mieli Seimo nariai, taip pat nepamirškite šito dalyko, kad miegas yra labai svarbus, nes nemiga sudaro apie 50 % visų miego sutrikimų apskritai paėmus. Dėl prasto ir nepakankamo miego net 89 % suaugusiųjų ir beveik 60 % vaikų turi padidėjusį kūno svorį, didesnę nutukimo riziką, o nemiga, kaip rizikos veiksnys, yra labai svarbus širdies ir kraujagyslių ligų atvejais.

Pasaulio sveikatos organizacija teigia, kad tik 10 % žmogaus sveikatos lemia sveikatos priežiūra, kaip matote, po 20 % tai, ką mes gauname paveldėję iš savo tėvų, – paveldimumas, 20 % – mus supanti aplinka, 50 % – mūsų gyvenimo būdas. Tad, kaip minėjau, labai svarbu ugdyti tą tinkamą gyvenimo būdą.

O vaikai išties yra imlūs. Šiandien tai, ką Seimo vestibiulyje mačiau, kai buvo galimybė pasižiūrėti, kaip suteikti pirmąją pagalbą, ir atėjo ekskursijos ketvirtokų, penktokų, su kokiu dideliu entuziazmu jie mokėsi, kaip suteikti tą pagalbą, ir stebėtinai daug ką jie jau žinojo. Taigi vaikus galima taip išugdyti. Manau, kad ir kalbant apie tą tinkamą gyvenimo būdą, jeigu tai būtų nuolat kartojama ir mokoma ir mokykloje, darželyje, tai galima pasiekti.

Su fiziniu pasyvumu siejama 3,5 % visų žmogaus ligų ir apie 5–10 % mirčių Europos regione. Valstybinio audito ataskaitoje „Ar užtikrinamas vaikų sveikatos stiprinimas“ 2019 metais konstatuojama, jog 51 % Lietuvos ugdymo įstaigų neužtikrina, kad vaikai kasdieniam fiziniam aktyvumui skirtų ne mažiau nei 60 minučių. Daugiau kaip 50 % ikimokyklinio ugdymo įstaigų neturi kūno kultūros specialisto. Yra tik 0,7 % pedagogų kvalifikacijos programų, kuriose įtrauktas vaikų sveikatinimo stiprinimas, o aktyvios mokyklos koncepciją įgyvendina tiktai 10 % šalies švietimo įstaigų. Mieli Seimo nariai, aš jūsų neklausiu, koks jūsų fizinis aktyvumas kiekvieną dieną, bet vėlgi siūlau atkreipti dėmesį į tai, jog tai yra labai svarbu. Jeigu turite laisvę minutę, tai būtinai užsiimkite fizine veikla.

Sveikatos apsaugos reforma – dar vienas klausimas, kuris sukėlė daug diskusijų, komentarų. Nacionalinė sveikatos taryba taip pat šį klausimą analizavo ir buvo parengtas klausimynas, jis pateiktas suinteresuotoms šalims, tai yra daugiau kaip 300 juridinių asmenų gavo tas anketas, ir gauti atsakymai. Gauti atsakymai, žinoma, buvo įvertinti, pasižiūrėta, bet tiesiog norėčiau jums pateikti keletą minčių, ką mes gavome iš jų, kokią nuomonę ir kaip jie įsivaizduoja. Štai keletas klausimų, kurie buvo užklausti, ir jų atsakymai. Kiek esate susipažinę su planuojamais sveikatos apsaugos reformos tikslais ir uždaviniais? Kaip matote, visgi didžioji dalis – 39 % teigia, kad gerai susipažinę arba nuodugniai susipažinę. Kiek esate susipažinę su planuojamos reformos siekiamais rezultatais, vertinimo rodikliais? Čia jau yra mažesnė dalis. Ar jūsų organizacija planuoja dalyvauti įgyvendinant reformas? Vėlgi ne tokia didelė dalis, kaip norėtųsi. Norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į apačioje, kairėje pusėje pateiktą diagramą – reformos planuojami rezultatai yra svarbūs ir reikšmingi, tai 31 % atsakė – nežinau. Ką suponuoja toks atsakymas? Tai reiškia, kad žmonės nėra iki galo susipažinę su tais klausimais, kurie yra svarbūs vykdant reformą. Taigi, žinoma, tas informuotumas ir informacijos pateikimas suinteresuotoms šalims yra labai svarbus siekiant tinkamai vykdyti sveikatos apsaugos reformą.

Be abejo, buvo pateiktos rekomendacijos ir pasiūlymai po šios analizės. Galima teigti, kad vis dėlto Sveikatos apsaugos ministerija iš tikrųjų atliko labai didelį darbą organizuodama sveikatos apsaugos reformos procesą, jį vykdydama. Negalima nuneigti šitų darbų svarbos ir būtinumo, tikrai taip, galima tą teigti. Suinteresuotų šalių pasiektas informuotumo apie reformą lygis šiame planavimo stadijos etape turi dideles didinimo galimybes, bent jau taip matyti iš atsakymų, kuriuos gavome pateikę klausimynus. Apklausos rezultatai identifikavo suinteresuotų šalių informuotumo apie reformą spragas. Tikslingas detalesnis jų ištyrimas ir tikslinių priemonių tikslinėms suinteresuotų šalių grupėms taikymas, toliau didinant jų informuotumą tiek reformos pla-

navimo, tiek įgyvendinimo stadijose. Žinoma, suinteresuotų šalių pasiektas suinteresuotumo ir pasirengimo dalyvauti reformoje lygis šiame planavimo stadijos etape turi dar didelį augimo potencialą. Apklausos rezultatai sudaro pagrindą tikėtis, kad tolesnis aktyvus ir tikslinis informuotumo apie reformos naudą ir kuriamą vertę gerinimas iš esmės gali padidinti dalyvių suinteresuotumą ir pasirengimą dalyvauti šiame procese.

Žinoma, yra tam tikrų reformos dalyvių suinteresuotumo didinimo kliūčių, jos gali būti įvardijamos kaip trumparegiškumo ciklo efektas, sudarantis užburtą ratą tarp nepakankamo informuotumo ir mažo suinteresuotumo, kai dėl mažo suinteresuotumo nerodomas interesas reformai, taip pat nulemiant mažą informuotumą apie reformą, o tai savo ruožtu tampa kliūtimi suinteresuotumui ir įsitraukimui didinti. Kaip matote, pasidaro toks lyg ir užburtas ratas. Taigi, rekomenduojama toliau aktyviai ir kryptingai komunikuoti apie reformos kuriamas vertes, naudas tikslinėms suinteresuotų šalių grupėms, užtikrinti nuolatinę periodinę dvikryptę komunikaciją ir atgalinį ryšį reformos planavimo ir įgyvendinimo etapuose. Šios apklausos rezultatai taip pat patvirtino būtinybę periodiškai vertinti suinteresuotų šalių informuotumo, suinteresuotumo, pasirengimo dalyvauti reformoje būkles, išaiškinant jų spragas, identifikuojant problemines dalyvių grupes, joms parengiant bei pritaikant tikslines informuotumo ir suinteresuotumo gerinimo priemones, kartu užtikrinant efektyvią, kaip minėjau, dvikryptę komunikaciją bei grįžtamąjį ryšį apie taikomų priemonių veiksmingumą siekiant suplanuotų tikslų ir rezultatų.

Kitas svarbus klausimas, tai yra tam tikri skirtumai, kurie egzistuoja vertinant sveikatos rodiklius, tai skirtumai tarp žmonių, turinčių skirtingą išsilavinimą, pajamų kiekį, profesiją ir panašiai, vis dėlto išlieka tokie. Lietuvos kaimo gyventojų standartizuoto mirtingumo rodiklis praėjusiais metais buvo 1,3 karto didesnis nei miesto gyventojų. Taigi miesto ir kaimo rajonų gyventojų mirtingumo rodiklių netolygumai ir jų pokyčiai netiesiogiai atspindi kaimo gyventojų patiriamą didesnį ir iki šiol vis didėjantį socialinį bei psichologinį stresą, susijusį su nepalankiais sveikatai ekonominiais, socialiniais ir kultūriniais veiksniais. Tenka pabrėžti, jog vis dėlto iki šiol egzistuoja tam tikri mirtingumo, sergamumo, gyvensenos įpročių skirtumai ir tarp etninių grupių Lietuvoje. O, kaip žinote, Lietuvoje gyvena apie 154 tautybių žmonės. Taigi, įvairovė didelė ir tie skirtumai yra.

Suaugusio ir vaiko sveikatos būklei įtaką daro tiek tėvų santuokinė padėtis, tiek šeimos ar namų ūkio sudėtis. Nuo 2010 metų santuokų skaičius sumažėjo 18 %. 2020 metais buvo įregistruota šiek tiek daugiau nei 15 tūkst. santuokų, o ištuokas įregistravo 7,5 tūkst. porų. Taigi, yra įrodyta, kad santuokoje gyvenantys asmenys labiau rūpinasi savo ir savo partnerio sveikata.

2019 metais tik 46 % Lietuvos gyventojų teigė, kad jų sveikata yra gera. Kaip ir kitose Europos Sąjungos šalyse, didesnes pajamas gaunantys asmenys dažniau teigia esantys sveiki. Didžiausias pajamas gaunančių kvintilyje du trečdaliai asmenų mano, kad jų sveikata yra gera, o mažiausias pajamas gaunančių kvintilyje taip mano tik ketvirtadalis asmenų. Taigi, kaip matote, akivaizdžiai turi įtakos ir žmogaus gaunamos pajamos vertinant savo sveikatą.

Kitos problemos ir kitos tendencijos, kurias mes turime Lietuvoje. Visgi galime teigti, kad asmenų, kurie gyvena skurdo, rizikų ir socialinėje atskirtyje, mažėja. Tai yra geros tendencijos. Kaip matote, lyginant 2020 ir 2010 metus, dėl smurto artimoje aplinkoje užregistruoti nusikaltimai. Taip pat tendencija yra mažėjanti, džiuginanti. Tiesa, tai yra 2020 metų duomenys. Turbūt reikėtų pažiūrėti ir 2021 metų, siekiant įsivaizduoti tą situaciją, kokia buvo COVID-19 pandemijos metu.

Problema yra dar ta, kad Lietuvoje ėmė daugėti mokyklose nesimokančių vaikų. Beveik 2 tūkst. vaikų nelankymo priežastys nėra žinomos. Dauguma, tai yra 84 %, suaugusių Lietuvos gyventojų teigia, kad mokydamiesi įvairiuose mokymo kursuose jie siekė įgyti profesinių žinių, reikalingų darbui, kiti dėl asmeninių priežasčių. Tai, manau, yra labai džiuginantys dalykai, kad žmonės siekia įgyti didesnes kompetencijas. Kas ketvirtas teigia, kad tobulinti profesinę kvalifikaciją reikalavo darbdavys arba siekė įgyti žinių ir įgūdžių, naudingų kasdieniame gyvenime. Trečdalis žemą išsilavinimą turinčių gyventojų mokydamiesi siekė gauti pažymėjimą, suteikiantį teisę dirbti, o 62 % turinčiųjų aukštąjį išsilavinimą tobulino žinias siekdami geriau atlikti savo darbą.

Lyčių lygybė yra labai svarbus dalykas. Vis dėlto lygybė turi tiesioginį poveikį ir šalies ekonomikai, užimtumui, produktyvumui ir BVP. Europos Sąjungos šalyse, kuriose lyčių lygybės ro-

dikliai aukštesni, nedarbo rodikliai yra žemesni, vyrauja tolygesnis pasiskirstymas pagal lytį darbo rinkoje. Ir bendrasis vidaus produktas yra nuo 4 % iki 10 % didesnis.

Kokia situacija Lietuvoje? Paskutinis Europos lyčių lygybės instituto rengiamas lyčių lygybės indeksas 2022 metais rodo, kad Lietuva Europos Sąjungoje pagal šį rodiklį užima 22 vietą. Taigi dar yra kur pakylėti mums aukščiau.

Pasaulio sveikatos organizacijos duomenimis, kiekvienais metais daugiau nei 1,6 mln. žmonių praranda gyvybę dėl patirto smurto. Lietuvoje devyni iš dešimties smurtu kaltinamų asmenų yra vyrai. Beveik 60 % turi žemesnį išsilavinimą, vidurinį ar profesinį, žinoma, tam tikra dalis asmenų turi problemų dėl alkoholio ir kitų psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo.

Taigi žmogus yra centre. Žmogus yra centre, bet jo sveikatai turi įtakos ir kiti veiksniai. Žinoma, kaip matote, artimiausiame rate yra šeima, yra bendruomenė, kurioje jis gyvena, yra universali lygių galimybių į žmones orientuota ir integruota sveikatos priežiūra. Tai yra štai tas artimiausias ratas. Tačiau yra šiek tiek tolimesni ratai, bet jie yra labai svarbūs, kalbant apie žmogaus sveikatą, tai yra sveikatos priežiūros sektorius, jo valdymas, kaip jis yra efektyvus, koks yra finansavimas, kokie yra skiriami resursai, paslaugų teikimas, tinklai, įstaigos, specialistai ir, žinoma, labai svarbus yra kitų sektorių funkcionavimas. Kaip jie veikia? Tai ir švietimas, ir aplinkosauga, ir socialinė pagalba, ir darbo sektorius, būsto sektorius bei kiti. Na, o visa vainikuoja apskritai valstybės aplinka. Tai yra valstybės politika žmogaus atžvilgiu, kokia ji yra.

Mūsų šalies 48 % gyventojų savo sveikatą vertina kaip gerą arba labai gerą, 39 % – kaip vidutinę, 13 % – kaip blogą arba labai blogą. Be abejo, vyresnio amžiaus gyventojai savo sveikatą vertina prasčiau nei jaunesni, tai savaime suprantama. Dauguma, tai yra 89 %, 16–24 metų amžiaus asmenų savo sveikatą vertina gerai ir labai gerai. Tarp 65 ir vyresnių asmenų tokių lieka tik 10 %, o 33 % 65 metų ir vyresnių asmenų savo sveikatą vertina blogai arba labai blogai. Miesto gyventojai sveikatą vertina šiek tiek geriau nei kaimo, bet tam turi įtakos ir skirtinga gyventojų sudėtis pagal amžių. Kaime santykinai didesnė yra vyresnio amžiaus mūsų šalies gyventojų dalis.

Gyventojų nuomonė apie savo sveikatą pagal žmogaus lytį. Vėlgi tendencijos yra labai aiškios. Aišku, šiek tiek skiriasi savo sveikatos vertinimas tarp moterų ir vyrų populiacijų, bet iš esmės – kuo vyresnis žmogus, kaip matote, tuo savo sveikatą jis vertina prasčiau.

Dauguma gyventojų prireikus negavę medicininės konsultacijos ar gydymo kaip pagrindinę priežastį nurodo ilgą šių medicininių paslaugų laukimo trukmę, tai yra net 53 %, arba mažesnė dalis tikėjosi, kad negalavimas praeis savaime, tai yra apie 6 %, 4 % reikalinga gydytojo konsultacija nepasinaudojusių gyventojų nurodė, kad paslauga buvo mokama ir per brangi. Bent kartą per metus pas gydytoją, išskyrus odontologą, neapsilankė, nors tikrai to reikėjo, 7 % skurdo riziką patiriančių 16 metų ar vyresnių asmenų, 6 % iš jų kaip pagrindinę priežastį nurodė, kad neįstengė susimokėti, nes paslauga buvo per brangi.

Gyventojų, kurie prireikus nesikreipė į gydytoją, dalis, palyginti su 2020 metais, padidėjo 1 procentiniu punktu. Į odontologą nesikreipė, nors tikrai reikėjo, 6 % skurdo riziką patiriančių asmenų. Iš jų 61 % kaip pagrindinę priežastį nurodė brangias paslaugas ir lėšų stoką. Palyginti su 2020 metais, kai prireikus nesikreipiama į odontologą, gyventojų dalis sumažėjo 2 procentiniais punktais. Daug rečiau kaip pagrindinė priežastis, privertusi atsisakyti odontologo paslaugų, buvo paminėta lėšų stoka.

Štai Pasaulio banko įdomi informacija, kokią įtaką gyvenimo trukmei gali turėti tai, kiek valstybė skiria pinigų gyventojų sveikatai. Šioje lentelėje matome tokias tris pagrindines grupes: tos valstybės, kurios skiria daugiau kaip 4 tūkst. dolerių, ir gyvenimo trukmė gyventojų numatoma, ta vidurinė dalis, kurioje, matote, ir Lietuva, tai yra nuo 1 tūkst. iki 2,5 tūkst., ir gyventojų gyvenimo trukmė numatoma, ir tos šalys, kurios, kaip matote, skiria labai mažai lėšų sveikatos apsaugai, žmogaus sveikatai, ir gyventojų gyvenimo trukmė. Žinoma, fenomenas yra Jungtinės Amerikos Valstijos. Kaip matote, skiria daugiausia, tačiau gyvenimo trukmė nėra ilgiausia. Palyginti su mūsų kaimynais lenkais, jie skiria dešimt kartų mažiau, gyvenimo trukmė yra lygiai tokia pat. Taigi kyla retorinis klausimas, ko gero, ar visuomet tas finansavimas lemia gyvenimo trukmę? Nors, kita vertus, pasižiūrėję į tokias šalis kaip Šveicarija, Norvegija, Islandija, Danija, Švedija mes akivaizdžiai matome, kad kuo daugiau yra skiriama pinigų, tuo žmogaus gyvenimo trukmė, tikėtina, yra ilgesnė.

Kaip minėjau, kita dalis, Nacionalinės sveikatos tarybos pagrindinė darbo forma yra posėdžiai. Taryba, analizuodama ir vertindama gyventojų sveikatos būklės rodiklių pokyčius, tendencijas, pasitelkia įvairių ministerijų, institucijų specialistus, mokslininkus, nevyriausybinių organizacijų, savivaldybių atstovus ir teikia siūlymus bei rekomendacijas. Taigi šiais metais vyko posėdžiai, kurių metu buvo analizuotos įvairios problemos ir pateikti pasiūlymai bei rekomendacijos.

Kalbant apie vaikų mitybą, apie sveiką mitybą, kaip matote, yra pateiktos įvairioms institucijoms įvairios rekomendacijos, tai ir Sveikatos apsaugos ministerijai, ir Vyriausybei, ir Centrinei perkančiajai organizacijai. Atrodytų, kaip tai susiję, bet, kaip matote, Centrinė perkančioji organizacija yra atsakinga už maisto produktų katalogo sudarymą, tai būtina jį peržiūrėti, papildyti, didinti ekologiškų produktų įsigijimo galimybę, atkreipti dėmesį į maisto produktų kokybę, atitiktį teisės aktuose nustatytoms normoms, kontroliuoti tiekėjus. Sveikatos apsaugos ministerijai kartu su Švietimo, mokslo ir sporto ministerija – koreguoti Lietuvos higienos normų nuostatus, numatančius pertraukų organizavimo laiką, trukmę, siekiant užtikrinti optimalų maitinimui skirtą laiką, trukmę; reglamentuoti, kas gali rengti perspektyvinius dienos bei pritaikytus valgiaraščius; koreguoti dietistų licencijavimą reglamentuojančius teisės aktus; parengti tėvams, medikams skirtas kūdikių ir mažų vaikų maitinimo rekomendacijas; įvertinti vykdomų vaisių, daržovių, pieno, pieno produktų vartojimo skatinimo programų rekomenduojamų paros maistinių normų poveikį vaikams. Kitoms institucijoms taip pat, kaip matote, yra suformuluoti pasiūlymai bei rekomendacijos – Maisto pramonės asociacijai, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai, aukštosioms mokykloms, Žemės ūkio ministerijai, Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai. Tai yra tie siūlymai ir rekomendacijos, į kuriuos, na, tikėtina, turėtų būti atsižvelgiama. Savivaldybių asociacijai.

Toliau. Kiti įvykę posėdžiai, jie taip pat, manyčiau, yra svarbūs. Tai yra duomenų vertinimas, jų analizė. Po šio posėdžio, na, tos išmoktos pamokos po COVID-19 pandemijos, taip pat buvo, kaip matote, pateikti pasiūlymai, rekomendacijos Lietuvos Respublikos Vyriausybei, Sveikatos apsaugos ministerijai, Lietuvos statistikos departamentui parengti automatizuotus lėtinių, infekcinių ligų valdymo, duomenų vertinimo algoritmus pagal funkcinius asmens sveikatos priežiūros klasterius, parengti infekcinių ligų valdymo, prognozavimo algoritmus, modelius pagal parengtas aktualias diagnozes, parengti ir technologiškai įgyvendinti duomenų validavimo priemones ir taip toliau. Taigi, tai yra pasiūlymai ir rekomendacijos.

Kito posėdžio metu, kuriame buvo analizuojami sveikatos apsaugos reformos klausimai, taip pat suformuluoti pasiūlymai Sveikatos apsaugos ministerijai. Atkreipiamas dėmesys, jog komunikacija su suinteresuotomis šalimis yra labai svarbu. Dvikryptė informacija turėtų būti. Sistemingai, periodiškai vertinti tą informuotumą, suinteresuotumą, pasirengimą dalyvauti reformoje ir taip toliau.

Toliau organizuotas klausimas dėl burnos sveikatos. Irgi yra pateikti pasiūlymai Sveikatos apsaugos ministerijai dėl burnos higienistų. Valstybinei ligonių kasai siūloma peržiūrėti burnos higienistų, dirbančių švietėjišką veiklą, kuri yra labai svarbi, kaip minėjau, ypač vaikų grupėje, finansavimo galimybę. Inicijuoti tikslinį vaikų ir suaugusiųjų burnos higienos finansavimą asmens sveikatos priežiūros įstaigose. Valstybinei akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnybai ir aukštosioms mokykloms, rengiančioms burnos higienistus ir visuomenės sveikatos priežiūros specialistus, taip pat pateikti pasiūlymai.

Onkologinės ligos. Tai dar viena mūsų šalies gyventojų rykštė. Taip pat organizuotas specialus posėdis, skirtas tai temai, taip pat yra suformuluotos rekomendacijos ir pasiūlymai ir Sveikatos apsaugos ministerijai, ir Nacionaliniam vėžio institutui, Vėžio registrui ir Lietuvos mokslo tarybai, ir Savivaldybių visuomenės sveikatos biurų asociacijai. Taigi, tikslas, kad kuo daugiau būtų galima įveiklinti šias sritis ir programos efektyvumui vertinti, klaidoms analizuoti, programos priemonių planui koreguoti, atsižvelgiant į Europos kovos su vėžiu plano rekomendacijas. Tinkamai išnaudoti Europos kovos su vėžiu plano ir vėžio emisijos teikiamas galimybes mūsų šalyje, didinti atrankinių patikros programų aprėptį, stiprinti šeimos gydytojų, visuomenės sveikatos specialistų, vaistininkų kompetencijas šviesti visuomenę sveikos gyvensenos ir vėžio profilaktikos klausimais, siekiant geriausių prevencinės veiklos rezultatų.

Įdomu buvo pasižiūrėti, kaip yra atsižvelgiama į tas rekomendacijas ir pasiūlymus, kuriuos Nacionalinė sveikatos taryba teikia. Mes pirmąkart organizavome tokį kontrolinį posėdį. Posėdy-

je „Vaikų sveikatai palankesnės mitybos sistema Lietuvoje“, kuris vyko šių metų sausio mėnesį, įvairioms institucijoms buvo pateikta 21 rekomendacija. Matėte, kokios tos rekomendacijos ir kokioms institucijoms jos buvo pateiktos. Šių metų spalio 19 dieną mes pasidarėme kontrolinį posėdį, pasižiūrėjome, kaip yra atsižvelgiama į tas rekomendacijas, į tuos pasiūlymus, kuriuos teikė Nacionalinė sveikatos taryba. Posėdžio metu mes galėjome konstatuoti, kad 14 rekomendacijų iš tos 21 pateiktos įgyvendinta visiškai arba iš dalies. Dauguma iš dalies įgyvendintų rekomendacijų yra ilgalaikės ir jų įgyvendinimui vertinti reikia ilgesnio periodo. Bet, kaip matote, sakyčiau, gana efektyviai reaguojama į tai, ką Nacionalinė sveikatos taryba pasiūlė. Aš manau, kad toliau mes tą praktiką taikysime ir pasižiūrėsime taip pat ir kitų temų atžvilgiu, kaip yra atsižvelgiama į Nacionalinės sveikatos tarybos siūlymus ir rekomendacijas.

Šiais metais mes sudarėme ir patvirtinome tarybos narių tematines darbo grupes. Jos, manau, dar giliau gilinsis į įvairias problemas. Bandysime teikti tuos siūlymus, kurie yra aktualūs mūsų šaliai. Tai yra tokios darbo grupės: įrodymais grįstos ir personalizuotos medicinos; antra grupė yra asmens ir visuomenės sveikatos bei farmacinės veiklos; trečia – sveikatos sistemos reformos; ketvirta – sveikatos ugdymo, sveikatos raštingumo didinimo; ir penkta – fizinio aktyvumo skatinimo. Kaip matote, tos grupės, manau, suintensyvins tam tikrus procesus, teiks siūlymus ir rekomendacijas. Labai svarbu, kad į tas rekomendacijas ir siūlymus būtų atsižvelgta.

Taigi, naudota literatūra rengiant šį pranešimą. Dėkoju visiems už dėmesį. Pasaulio sveikatos organizacijos šių metų šūkis yra „Mūsų planeta – mūsų sveikata“.

Naudodamasis proga labai noriu padėkoti visiems Nacionalinės sveikatos tarybos nariams už darbą, už nuoseklų, kryptingą darbą. Dėkoju Kauno greitosios medicinos pagalbos stoties vadovui N. Mikelioniui už šiandieninę galimybę pasimokyti mums visiems suteikti pirmąją skubią pagalbą. Manau, kad ir jūs, gerbiami Seimo nariai, taip pat pasinaudojote šia galimybe ir atnaujinote žinias, kurios reikalingos teikiant pagalbą žmonėms. Dar kartą labai ačiū jums.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiamas tarybos pirmininke. Aš suprantu, kad kolegos nori pasisakyti dėl klausimų, kurių būtų. Gerbiami kolegos, mano siūlymas iš karto būtų toks: jeigu mes 10 minučių numatytume, nes jau beveik valandą mes kalbame, 54 minutes. Jau matau – du Seimo narius tai tenkina. Prašau, A. Vinkus. Prašom.

A. VINKUS (*LVŽSF*). Pirmiausia, gerbiamas profesoriau Utkau, Nacionalinės sveikatos tarybos vadove, šiandien aš, irgi nuėjęs medicinos kelią, labai įdėmiai klausiausi jūsų pranešimo. Labai stipriai padirbėta, labai logiškai gražiai išdėstyta. Žinoma, vienas klausimas.

Anksčiau buvo Tarpžinybinė sveikatos komisija prie ministro, prie Vyriausybės. Aš kiekvienais metais tą sakau. Nepakankamai dirbo, bet vis tiek buvo tam tikras ramstis tarybai ir pačiai ministerijai. Dabar ar tikslinga būtų, kad tą puikų pranešimą Sveikatos reikalų komitetas apsvarstytų, numatytų tam tikras gaires. Žodžiu, kad žinybos gautų. Ir ne tokia būtų malonė jūsų paprašyti, jūs gerai pasidomite, bet kad tiesiog atsiskaitytų jums, kas padaryta realiai, ir praneštų visuomenei ir spaudai. Konstatuojate daug, kitais metais gali būti vėl konstatuojama, o kokie 5 % ar bus įvykdyta, nežinau. Bet aš pasitikiu jumis ir linkiu sėkmės.

A. UTKUS. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Dabar turime 10 minučių klausti. Pirmoji klausia L. Nagienė. Prašom.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas profesoriau, iš tikrųjų labai daug informacijos jūs pateikėte ir problemas iškėlėte. Prašom pasakyti, dabar jūs konstatavote, kad mirtingumas 1,3 karto didesnis yra kaimo nei miesto, konstatavote, kad atsiliepia apie savo sveikatą lygiai taip pat iš regionų, kaimo gyventojai ženkliai prastesnius rodiklius nurodo. Kaip jums atrodo, šiandien nuo širdies išeminių ligų mirtingumas irgi didelis, prieinamumas labai prastas, prieiti, iš kaimo atvažiuoti yra sudėtinga. Šita reforma, mes sakome, lyg ir pageriname prieinamumą. O kaip jūs iš tikrųjų matote tos reformos rezultatą, ar mes šita reforma pasieksime ir pagerinsime tuos rodiklius, ar vėl neatitolinsime regionų nuo centrų? Ačiū.

A. UTKUS. Labai ačiū už pastebėjimus ir klausimą. Kalbant pirmiausia apie sveikatos apsaugos reformą, reikia pasakyti, kad visi reikalingi teisiniai dokumentai Seime yra patvirtinti ir priimti. Tiesiog dabar reikėtų kartu dirbti ir žiūrėti, kad tie rezultatai būtų visiems tinkami ir geri.

Neabejotinai ta skausminga vieta yra kaimo gyventojai. Kaip sakote, tas atotrūkis yra kol kas ne toks didelis. Siekiamybė yra, žinoma, mažinti tą atotrūkį ir sulyginti teikiamas paslaugas tiek kaimo, tiek miesto gyventojams. Aš labai tikiuosi, kad ši reforma neturėtų pabloginti. Tie bandomieji variantai, kurie dabar ir bus įgyvendinami, tai yra su pavėžėjimu gyventojų iki reikiamos paslaugos, matysime, kaip vyksta.

Kita vertus, jie yra bandomieji ir, ko gero, atskleis, parodys tas problemas ir visą tą situaciją, ar mes einame geru keliu, ar šiek tiek reikia koreguoti. Bet kokiu atveju, jeigu matome, kad kas nors blogai, kas nors nevyksta, lygiai taip pat ir jūs galite teisinius dokumentus koreguoti kaip Seimo nariai. Lygiai taip pat ir visa sveikatos apsaugos sistema turbūt gali, reikia tik gero noro atsižvelgti ir koreguoti, jeigu yra kas nors ne taip.

Aš labai viliuosi ir labai tikiuosi, kad viskas turėtų būti gerai. O kaip bus, pamatysime artimiausiu metu. Artimiausiais metais turbūt išryškės ir kitais metais susitikę metų pabaigoje galėsime dar atskirai pažiūrėti, kokia ta situacija ir kokios tendencijos, ar einame gerėjimo linkme, ar kur nors buksuojame, o galbūt yra netgi blogiau. Tai pažiūrėsime.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia A. Butkevičius. Prašom.

A. BUTKEVIČIUS (*DFVL*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Dėkoju profesoriui už padarytą pranešimą. Bet aš tikėjausi, kad po pranešimo bus klausimų, diskusijų, ir tikrai, atrodo, nemažai medikų turime Seime, bet toks abejingumas mane yra truputį nustelbęs. Ir pasakysiu, dėl kokių priežasčių.

Galiu pasakyti, kad tiesiog skaitydami užsienio literatūrą mes, politikai, kai kada daugiau sužinome apie narkotikų vartojimo žalą ir pasekmes: nusikalstamumą, depresiją arba kitus susirgimus. Nors aš nesu medikas. Taip pat, aišku, tikėjausi, kad bus apie klasterius, ligų klasterių sistema paliesta, nes, kiek girdžiu, pavyzdžiui, infarktų klasteris tarp Kauno klinikų ir Šiaulių respublikinės ligoninės jau yra sužlugęs, nors 2015 metais, kiek žinau, mirtingumas nuo šių ligų buvo sumažėjęs 20 %.

Profesoriau, ar nemanote, kad turėtų būti gal išsamesnė analizė, kodėl tam tikros reformos nepasitvirtino, kodėl vėl pereiname prie kitų reformų? Aš šito truputį pasigedau. Ir pasigendu mokslininkų straipsnių apie narkotikų žalą, kai mes kalbame apie narkotikų dekriminalizavimą. Tai mums, politikams, tikrai būtų daug naudingiau ir reikalingiau.

A. UTKUS. Ačiū, gerbiamas Seimo nary, už pastebėjimus ir klausimą. Turbūt tai, ką jūs pasakėte, yra mintys, kurios susidėlios mums, ir kitais metais tikrai galėsime atliepti į tai, ką jūs paminėjote, ir pateikti tą klasterių analizę, jeigu ji yra įdomi.

Apskritai aš turbūt kviesčiau visus Seimo narius pareikšti nuomonę ir atsiųsti mums į Nacionalinę sveikatos tarybą, kas įdomu, kas aktualu, kokie yra tie skaudami taškai, kuriuos mes turėtume aptarti ir giliau paanalizuoti, nes tai ir yra ta arena, kurioje mes galime diskutuoti, kurioje galime pasitarti, kaip geriau ir tinkamiau padaryti, kad būtų gerai visiems mūsų šalies gyventojams.

Iš tikrųjų taip, aš dabar tos problemos nepaliečiau, apie klasterių analizę, bet, ko gero, visko į valandos pranešimą negalima sudėti. Kai kuriuos dalykus, kuriuos, maniau, tikslinga aptarti, pateikėme. Bet, kita vertus, tikrai aš manau, kad tai yra klausimas. Ir nebūtinai metinio pranešimo metu mes galime tai aptarti – ir frakcijoje pateikti tą informaciją, padiskutuoti ir pažiūrėti vienu ar kitu klausimu. Nacionalinė sveikatos taryba yra atvira diskusijoms, klausimams, priima pasiūlymus ir rekomendacijas kartu su jumis, Seimo nariai.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia D. Kepenis. Prašom.

D. KEPENIS (*LVŽSF*). Dėkoju. Ačiū, gerbiamas profesoriau, už jūsų labai liūdną pranešimą. Liūdną todėl, kad senstame Europoje greičiausiai. Vyrai gyvena trumpiausiai. Kas antras mūsų vaikas fizinio lavinimo gauna nepakankamai. Tiktai 0,7 % pedagogų tesidomi sveika gyvensena. Mokslo vaidmuo iš viso nematomas visoje veikloje, ką daro mokslas, kokias rekomendacijas jis teikia. Pandemijos įvertinimo jokio jūsų negirdėjome dvejus su puse metų. Kas per ekspertai buvo? Pirmaujame Europoje pagal vakcinaciją, turbūt jau pasaulio čempionai esame. Bet ir perteklinės mirtys pas mus yra tankiausiai fiksuojamos. Atsakykite. Paprastai po tokio pralaimėjimo yra atsistatydinama ir pasakoma – neišėjo ir taip toliau. Ar manote, kad mes galime ką nors padary-

ti pačiu svarbiausiu Lietuvos gyventojų klausimu – Lietuvos sveikatos? Yra ypač liūdna situacija. Ačiū.

A. UTKUS. Na, ta situacija turbūt yra ne šių, ne praėjusių metų, metai iš metų tos tendencijos, kaip minėjau, yra tokios. Turbūt siekis pagerinti Lietuvos sveikatos būklę, Lietuvos gyventojų sveikatos būklę yra visų mūsų uždavinys, tai nėra vien tik Sveikatos apsaugos ministerijos, Sveikatos reikalų komiteto ar Nacionalinės sveikatos tarybos. Tai yra mūsų visų kartu su jumis, Seimo nariai, darbas siekti, kad Lietuvoje ta gerovė būtų ir kad žmonių sveikata būtų geresnė. Aš tikrai už ir palaikyčiau bet kokias idėjas, jeigu mes eitume to link, kad pagrindinis turbūt valstybės uždavinys ir pagrindinis siekis būtų žmogaus gerovė ir jo sveikata. Tikrai palaikyčiau.

O, kaip sakiau, tos diskusijos galimos įvairiais klausimais. Ir apie vakcinaciją galima diskutuoti, ir kitais klausimais, bet tiesiog galima tą atidėti ar frakcijos posėdyje, ar kituose susitikimuose.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia A. Veryga.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Ačiū, profesoriau, už pristatymą. Tie, kurie sveikatos sistemoje esame ne pirmus metus, turbūt iki skausmo žinome, kas lemia sveikatą. Jūs čia pademonstravote, kiek įtakos yra visgi gyvensenos padaroma, kalbame apie sveikatą visose politikose. Mano klausimas labai konkretus. Kai klausimai persikėlė į parlamentą, kai kurie su sveikata susiję klausimai apdairiai yra svarstomi net ne Sveikatos reikalų komitete. Čia kolegos klausė apie narkotikų dekriminalizavimą. Tai Sveikatos reikalų komitetui net neduota spręsti apie tai. Apie alkoholinių gėrimų taros pakeitimus sprendė, pavyzdžiui, Ekonomikos komitetas, ne Sveikatos reikalų komitetas. Kolega rodo nykštį į viršų iškėlęs. Tai ką galima būtų padaryti, kad mes neapsimetinėtume, kad mums rūpi sveikata? Galbūt Nacionalinė sveikatos taryba galėtų kaip nors aktyviau dalyvauti ir kituose komitetuose, ne tik Sveikatos reikalų komitete. Labai ačiū.

A. UTKUS. Ačiū, gerbiamas profesoriau Seimo nary, už pastabą. Iš tikro taip, mes, Nacionalinė sveikatos taryba, kaip ir fokusuojamės į Sveikatos reikalų komiteto posėdžius, jų veiklą ir tuos klausimus, kurie aptariami tame komitete. Bet iš tikro yra tų klausimų, kurie yra svarbūs žmonių sveikatai, analizuojamų ir kituose komitetuose. Mes būtume pasirengę dalyvauti ir pareikšti taip pat savo nuomonę. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia R. Budbergytė. Prašom.

R. BUDBERGYTĖ (*LSDPF*). Labai ačiū. Gerbiamas profesoriau, tikrai labai ačiū už įdomią jūsų pristatytą ataskaitą. Visada labai palaikiau būtinumą tokios Nacionalinės sveikatos tarybos reikalingumo, kad Seimas turėtų tokią instituciją, iš kurios galėtų iš tiesų išgirsti labai gerą profesionalų patarimą.

Dabar norėčiau jūsų paklausti, ką taryba galvoja apie SAM'o pasiūlymus kompleksiniu būdu einant decentralizacijos būdu spręsti rezidentūros jaunųjų gydytojų pritraukimo į regionines ligonines klausimą. Yra SAM'o pasiūlymai, kad iš dabartinės naujos Europos Sąjungos perspektyvos bus skiriama apie 14 mln. eurų, ir yra planuojama, kad apie 30 % bus padidėjęs skaičius jaunų rezidentų, kurie būtent rinksis regioninėse, rajoninėse ligoninėse darbą. Sakykite, ar jūs irgi galvojate, kad užteks to kompleksiškumo ir tokių priemonių sprendžiant šią labai opią mūsų Lietuvos gyventojams problemą, kad sveikatos paslaugos būtų prieinamesnės, ypač rajonuose? Ačiū.

A. UTKUS. Labai ačiū už klausimą. Galėčiau pasakyti, kad apskritai rezidentūros bazių aukštosios mokyklos turi daug. Vilniaus universitetas turi daugiau kaip 70 rezidentūros bazių, kurios yra ne Vilniaus mieste. Lietuvos sveikatos mokslų universitetas turi dar daugiau, atrodo, 80 ar 90, tiksliai negaliu pasakyti, tokių rezidentūros bazių, kurios yra ne Kaune. Dalis rezidentų ir dabar išvyksta į regionus ir atlieka tam tikrą rezidentūros ciklą. O dabar ta numatoma priemonė yra kaip vienas iš variantų vėlgi pasižiūrėti, pabandyti, kaip tai funkcionuos.

Galiu pasakyti, kad, na, turbūt ne visoms rezidentūros studijų programoms tai tiks, nes kai kurios yra labai specializuotos rezidentūros studijų programos, pavyzdžiui, genetika, neurochirurgija, kardiologija, yra tik keli centrai Lietuvoje ir ten galima atlikti rezidentūros dalį. Bet tokios rezidentūros studijų programos kaip šeimos medicina, vidaus ligų gydytojas, chirurgija dalį jie galės atlikti ir regionuose. Ir, be abejo, turbūt yra tikimybė, kad pabuvę galbūt kai kurie ir liks tenai. Tai siekis pabandyti ir šitą kelią. Ar pasiteisins, vėlgi matysime.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Daugiau laiko klausimams, deja, mes neturime. Labai ačiū jums, profesoriau. Ačiū Sveikatos tarybos nariams.

15.12 val.

Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1857(2), Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 47 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1858(2) (*svarstymas*)

Einame prie kitų darbotvarkės klausimų, tai yra Sveikatos draudimo įstatymo 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto. Pranešėja – J. Sejonienė. Prašau pristatyti Sveikatos reikalų komiteto išvadą dėl šio projekto ir lydimojo iš karto, jeigu galima.

J. SEJONIENĖ (*TS-LKDF*). Dėkui, gerbiamas posėdžio pirmininke. Kaip apmaudu, kad užsirašiau vis dėlto ne prie buvusio klausimo, o prie šito pati kalbėti, bet žodį atsiėmiau.

Pagrindinis Sveikatos reikalų komitetas Sveikatos draudimo įstatymą, taip pat ir lydimąjį, svarstė lapkričio 23 dieną. Komitetas įvertino ir papildomo komiteto pasiūlymą atsižvelgti į Vyriausybės išvadas, įvertino Teisės departamento pasiūlymus, Teisingumo ministerijos pasiūlymus. Yra parengtos dvi naujos abiejų projektų suvestinės redakcijos, labiausiai atsižvelgiant į Vyriausybės išvadą ir Vyriausybės pasiūlymus.

Komitetas nepritarė tik vienam Vyriausybės siūlymui – dėl įstatymo įsigaliojimo laiko. Pasiūlyta komiteto data yra suvestinėse redakcijose, tai yra gruodžio 15 diena. Iki to laiko, iki gruodžio 14 dienos, Vyriausybė, ministerija turi parengti lydimuosius teisės aktus. Abiem projektams komitetas pritarė vienbalsiai.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Dabar kviečiu Biudžeto ir finansų komiteto išvadą pristatyti A. Čepononį. Taip pat perduodu pirmininkavimą P. Saudargui.

A. ČEPONONIS (*TS-LKDF*). Dėkoju, pirmininke. Biudžeto ir finansų komitetas apsvarstė Sveikatos draudimo įstatymą po pateikimo, pritarė bendru sutarimu, lydimajam taip pat pritarė bendru sutarimu. Dėkoju.

PIRMININKAS (P. SAUDARGAS, *TS-LKDF***).** Dėkoju, išvados pristatytos. Diskusijoje nėra norinčių dalyvauti, labai gaila. Galėtume judėti toliau, bet dėl 1 ir 2 straipsnių yra Vyriausybės pasiūlymų. Matyt, dėl jų reikėtų spręsti balsuojant. Deja, reikės atidėti šitą klausimą, kai bus balsavimo langas.

15.15 val.

Profesionaliojo scenos meno įstatymo Nr. IX-2257 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2104(2)VK (*svarstymas*)

Toliau darbotvarkės 2-3 klausimas – Profesionaliojo scenos meno įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2104. Teikėjas S. Kairys. Čia būtų svarstymas. Kultūros komiteto išvadą gerbiamas V. Juozapaitis, komiteto pirmininkas, gal galėtų mums iš tribūnos pagarsinti. Prašau.

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiamas Seime, Kultūros komitetas apsvarstė ką tik paminėtą įstatymo projektą ir pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Nėra čia šiuo atveju jokių pasiūlymų, pataisų.

Dabar motyvai lieka, bet irgi nėra nieko užsirašiusio kalbėti. Taigi balsuosime tam numatytu laiku.

15.16 val.

Kultūros centrų įstatymo Nr. IX-2395 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2115(2)VK (*svarstymas*)

Darbotvarkės 2-4 klausimas – Kultūros centrų įstatymo vieno straipsnio pakeitimo projektas Nr. XIVP-2115. Šiuo atveju Kultūros komiteto išvadą gerbiamą K. Bartoševičių paprašysime pristatyti.

K. BARTOŠEVIČIUS (*TS-LKDF*). Laba diena. Kultūros komitetas svarstė ką tik įvardintą įstatymo projektą. Iš tikrųjų svarstė du projektus, vienas iš sprendimų… Dabar Kultūros centrų įstatymas?

PIRMININKAS. Taip, dabar Kultūros centrų įstatymas.

K. BARTOŠEVIČIUS (*TS-LKDF*). Supratau. Mes iš tikrųjų pritarėme bendru sutarimu, bet ten buvo keletas pasiūlymų. Vienam komitetas nepritarė.

PIRMININKAS. Taip. Tuoj aš tada ateinu prie to straipsnio. Tai yra dėl 7 straipsnio buvo gerbiamo Seimo nario K. Vilkausko pasiūlymų, jiems komitetas nepritarė. Dabar arba mes laukiame balsavimo lango ir tada diskutuojame, pristatome, svarstome ir balsuojame, ar gal jūs, pavyzdžiui, atsiimate matydami komiteto… Laukiame. Jūs norite diskusijos, pristatyti? Gerai. Jūsų valia. Tada teks laukti balsavimo lango. Sustojome prie 7 straipsnio. Dėkoju komiteto pranešėjui. Jūs galite dabar užimti savo vietą. (*Balsas salėje*) Jūs žinote, kad toliau bus bibliotekos ir toliau būsite jūs. Taip.

15.17 val.

Bibliotekų įstatymo Nr. I-920 6^1, 7, 8, 9, 10, 17 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 8^1 straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2229(2) (*svarstymas*)

Darbotvarkės 2-5 klausimas – Bibliotekų įstatymo kelių straipsnių pakeitimo projektas Nr. XIVP-2229. Kultūros komiteto išvadą mums pateiks gerbiamas K. Bartoševičius. Prašau.

K. BARTOŠEVIČIUS (*TS-LKDF*). Čia buvo du įstatymų projektai, jie buvo labai panašūs vienas su kitu, todėl, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo statuto 137 straipsnio 4 dalimi, Lietuvos Respublikos bibliotekų įstatymo Nr. I-920 6^1, 7, 17 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 8^1 straipsniu įstatymo projektą Nr. XIVP-2229 sujungti su Lietuvos Respublikos bibliotekų įstatymo Nr. I-920 6^1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu Nr. XIVP-1347(2) ir teikti Seimui svarstyti bendrą įstatymo projektą Nr. XIVP-2229(2).

Taip pat komitetas keletą pasiūlymų pasiūlė ir finale viskam tam pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Džiaugiamės, kad viskam pritarė.

Dabar diskusija. Kviečiamas į tribūną gerbiamas kolega S. Tumėnas diskutuoti. Prašom.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Mieli knygos žmonės čia, Seimo salėje, ir už Seimo ribų, manau, kad visi kolegos, kurie yra Seime, yra knygos žmonės, matantys, kad biblioteka nebėra ta vieta, kur ateinama tik pasikeisti perskaitytų knygų. Bibliotekose dirba kūrybingi, iniciatyvūs, ryžtingi, naujovėms pasirengę žmonės, nebijantys iššūkių, žinantys, kaip biblioteką paversti bendra šviesos, taikos ir rūpinimosi erdve, kurioje siekiama auginti ir augti. Lietuvos bibliotekos tapo edukacinių programų, nevyriausybinių organizacijų susitelkimo, pilietinių iniciatyvų arena. Tai rodo, kas vyksta Nacionalinėje Martyno Mažvydo bibliotekoje, kas vyksta Pasvalio Mariaus Katiliškio bibliotekoje, kas vyksta Šiaulių Povilo Višinskio bibliotekoje.

Akivaizdu, kad biblioteka peraugo tradicinės bibliotekos sampratą. Tokioms bibliotekoms turi vadovauti kompetentingi vadovai. Deja, Bibliotekų įstatymo pataisos ir įstatymo priėmimas užsitęsė. Mes jau prieš metus teikėme pataisas. Tačiau, ačiū Dievui, šiandien kviečiu pritarti šioms pasiūlytoms pataisoms, nes išspręsta daug problemų.

Pagrindinė priežastis buvo, kad nesutariama, kaip reguliuoti bibliotekų vadovų kadencijas. Norėta jas riboti, kad eitų šias pareigas tiktai dvi kadencijas. Akivaizdu, kad biblioteka bibliotekai nelygi, viena situacija yra Vilniuje, kita – Kaune, viena situacija apskričių bibliotekose, kita – rajonų viešosiose bibliotekose, čia ir dabar žmonių trūksta. Tai ne kartą yra išsakiusi Lietuvos bibliotekininkų asociacija. Akivaizdu, kad Nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos vadovui reikėtų tas kadencijas riboti. Įstatyme numatoma, kad asmuo gali būti skiriamas čia ne daugiau kaip dvi kadencijas iš eilės. Tačiau savivaldybių viešųjų bibliotekų vadovų dabar pagal šias naujas nuostatas kadencijų skaičius nebus ribojamas. Vadinasi, didelė tikimybė, kad tų vadovų jau ateityje netrūks, jaunimas galės savo gyvenimą tvarkytis bent jau dešimt metų į priekį.

Šiame įstatyme yra ir daugiau pozityvių pataisų, ypač terminų patikslinimo. Pavyzdžiui, atsiranda audiosensorinė biblioteka. Čia telkiamas didelis dėmesys į Brailio raštą, metodines prie-

mones, bus galima vykdyti mokslinius tyrimus, ypač audiosensorinės bibliotekos darbuotojai galės bendradarbiauti su specialiaisiais pedagogais, kuriems tos aktualios problemos yra artimos ir aptariamos. Taip pat svarbu, kad šiuo įstatymu jau leidžiama mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą vykdyti Nacionalinei Martyno Mažvydo bibliotekai.

Kviečiu visus, be abejonės, pritarti šioms pribrendusioms pataisoms. Linkiu, kad bibliotekos ir toliau būtų tas švietimo, humanizmo sodas, kuriame būtų ugdomi ateities kūrėjai, kuriame būtų auginama ir augama. Taigi kviečiu pritarti šioms pataisoms.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ir kitas diskutuoti į tribūną kviečiamas gerbiamas R. Šarknickas. Atsisakote. Taigi tuo mus gal net ir pradžiuginate.

Dabar, gerbiami kolegos, motyvai už. Vėlgi gerbiamas S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, aš nekartosiu, tikiu, kad mūsų komiteto pirmininkas V. Juozapaitis pasakys ką nors pozityvaus ir naujo, o aš kviečiu pritarti šioms pataisoms.

PIRMININKAS. Gerbiamas komiteto pirmininkas V. Juozapaitis nepasakys nieko pozityvaus ir naujo, nes kalbėtojas gali svarstymo stadijoje būti tik vienas. Atsiprašau, gerbiamas komiteto pirmininke, bet jūs tuomet gal kitoje stadijoje ką nors pozityvaus mums visiems pasakysite. Balsuosime numatytu laiku.

15.24 val.

Draudimo propaguoti totalitarinius, autoritarinius režimus ir jų ideologijas įstatymo projektas Nr. XIVP-1778(2) (*svarstymas*)

Keliaujame prie kito darbotvarkės 2-6 klausimo – Draudimo propaguoti totalitarinius, autoritarinius režimus ir jų ideologijas įstatymo projekto Nr. XIVP-1778(2). Ir čia tikrai turi šansą gerbiamas V. Juozapaitis pasakyti mums ką nors pozityvaus iš tribūnos, nes kaip tik kviečiu jus ir pristatyti Kultūros komiteto išvadą.

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Garbusis Seime, Kultūros komitetas, kaip pagrindinis komitetas, svarstė Lietuvos Respublikos draudimo propaguoti totalitarinius, autoritarinius režimus ir jų ideologijas įstatymo projektą Nr. XIVP-1778 ir po ilgų debatų ir balsavimų nutarė pritarti bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju.

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Ten bus daug įvairiausių…

PIRMININKAS. Bus, bus. Dabar bandykime dėl jų susitarti. Bet čia po diskusijos.

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Tarsimės po diskusijos. Ačiū jums.

PIRMININKAS. Dar papildomas komitetas, dar diskusija. Dabar dėkojame komiteto pirmininkui šiuo metu. Tada gal Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto išvadą gerbiamas V. Rakutis galėtų mums pristatyti? Prašom.

V. RAKUTIS (*TS-LKDF*). Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas savo posėdyje nutarė pritarti iniciatorių pateiktam projektui ir siūlyti pagrindiniam Kultūros komitetui patobulinti, atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento ir kitas pastabas, kurioms komitetas pritarė, ir komiteto pasiūlymus, kuriems buvo pritarta. Už šį nutarimą bendru sutarimu balsavo visi balsavime dalyvavę. Dėkui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kviečiu dabar jau diskutuoti. Gerbiamas S. Tumėnas. Kviečiu jus į diskusiją dabar dėl šio klausimo. Prašom.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Garbūs Seimo nariai, ypač svarbų šių dienų tokį įstatymą svarstome. Šių dienų geopolitinės situacijos kontekste svarstome įstatymą ir diskutuojame apie draudimą propaguoti totalitarinius, autoritarinius režimus. Kad šis įstatymas… Mūsų komiteto pirmininkas taip santūriai pristatė, kad mes pritarėme bendru sutarimu. Tačiau dirbome tikrai daug, buvo gauti net 75 įvairiausių institucijų pasiūlymai – iš institucijų, iš asmenų, iš draugijų, asociacijų. Vadinasi, šitas įstatymas žmonėms yra ypač svarbus.

Aš su savo padėjėjais pasiūliau net 14 pataisų, nes tomis pataisomis siekiau ypač patikslinti kai kurias svarbias šio įstatymo sąvokas: tai yra „autoritarinis režimas“, „propagavimas“, „totalitarinis režimas“. Norėjau atsižvelgti į mokslininkų darbuose funkcionuojančias apibrėžtis ir poreikį

surasti tokią teisinę formulę, kuri derėtų visoje Lietuvos teisės aktų sistemoje. Pavyzdžiui, mano pasiūlytos autoritarinio režimo, totalitarinio režimo sąvokos turėtų padėti sistemiškai aiškinant kitus įstatymus ir ten esančias nuostatas, tai yra Susirinkimų įstatymo 5 straipsnio 5 punktą, Lietuvos Respublikos politinių organizacijų įstatymo 4 straipsnio 3 dalį, Asociacijų įstatymo 3 straipsnio 2 dalį, Administracinių nusižengimų kodekso nuostatas, susijusias su autoritariniu, totalitariniu režimais ir valdymu.

Kita vertus, yra ir nemažai problemų, ir išsakomos skirtingos pozicijos. Man regis, mūsų visų neturi trikdyti faktas, kad yra daugybė sąvokų apibrėžčių. Priešingai, mes turime patys apsibrėžti sąvoką, nes ir, pavyzdžiui, kaip kalbininkas pažiūrėjau, net Lietuvos Respublikos terminų banke iš viso nėra sąvokų „autoritarinis režimas“, „totalitarinis režimas“. Taigi, visa tai reikia aptarti. Ir čia savotiška diskusija įvyko Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete, jie savo išvadoje irgi pasakė, kad, komiteto nuomone, tarptautiniai žodžiai ir sąvokos, kurių reikšmė yra visuotinai pripažinta, žinoma ir aiški, neturėtų būti įstatymuose apibrėžiami.

Antra. To paties Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto išvadoje argumentuojama, kad esant poreikiui nurodyti, kad šiame įstatyme sąvoka „autoritarinis režimas“ ar „totalitarinis režimas“ arba „propagavimas“ bus vartojama kita apimtimi, yra tikslinga. Ir projekte reikia įtvirtinti ne sąvokos apibrėžtį, o jos sampratą.

Norėjosi, kad priimant šį įstatymą būtų dar daugiau aptarta, kas turėtų sudaryti tarpžinybinę komisiją, kurią numatoma rinkti trejiems metams, ją sudarytų devyni nariai. Man šiek tiek kėlė abejonių kai kurių institucijų įtraukimas, nes, mano nuomone, šioje komisijoje turėtų dirbti žmonės, kurie turi ekspertinių kompetencijų. Būtinai reikalingos ekspertinės kompetencijos. Pavyzdžiui, terminų aiškinimo netolygumai rodo, tiesiog prašyte prašo, kad būtų kas nors iš kalbininkų, iš akademinės bendruomenės terminų specialistas, tai yra instituto atstovas, kalbininkas galėtų būti. Dažnai paaiškėja, aiškinantis ir įstatymų sąvokas, ypač apie propagandą, kad reiktų pasitarti su specialistais. Pavyzdžiui, „propaganda“ ir „propagavimas“ nėra tapačios sąvokos, nes kiekvienoje propagandoje bus ar gali būti propagavimas, bet ne kiekviename propagavime bus ar gali būti propaganda. Tokių dalykų yra daug ir interpretacijų visada atsiras.

Žodžiu, šis įstatymas yra ypač svarbus šių dienų kontekste. Kviečiu pritarti įstatymo projektui, bet ir toliau kviečiu aktyviai dalyvauti, kritiškai vertinti ir parengti tokius teisės aktus, kurių spragomis galimai nesinaudotų Lietuvos valstybės priešai, kad pataisų nereikėtų registruoti jau dėl šiandien priimamo ir įsigaliojusio teisės akto kas pusmetį. O vienas iš pagrindinių mūsų siekių buvo: mes negalime uždrausti autoritarinių režimų apskritai pasaulyje, valstybėse, kuriose tai yra, tačiau mes galime uždrausti jų propagavimą. Kviečiu pritarti šitam projektui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kviečiu į tribūną diskutuoti kitą kolegą – V. Valkiūną. Toliau posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininko pavaduotojas gerbiamas J. Jarutis.

V. VALKIŪNAS (*DPF*). Labai įdomi diskusija. Autoritarinis, totalitarinis režimai. Kaip S. Tumėnas sakė, reikia dar daug padirbėti, norint viską nušlifuoti. Tik, gerbiamas Stasy, nesupratau, kodėl reikia skubėti ir dabar priimti? Kaip tik, aš manau, reikia palaukti, nes autoritarinis, totalitarinis režimas galbūt buvo ir A. Smetonos. Visi tie metai kaip dabar, tai ką, tada uždrausime ir knygas? Ir A. Smetonos paminklus griausime? Nes dabar bus komisija viena, paskui bus kita. Aš manau, per kitus rinkimus galimai laimės Darbo partija, tada irgi sudarysime komisiją. Dabar šlovina šiuos režimus, kaip LGBT, ir visais tais pliusais… Tai irgi paskelbsime turbūt, ir turėtų paskelbti kaip galimai teroristines organizacijas. Ne tik autoritarines. Reikia ir apie teroristines organizacijas kalbėti, civilizacijos griovėjus, kitus, kad negriautų civilizacijos. Čia yra, kaip ir S. Tumėnas kalbėjo, didelės apimties įstatymas ir mes negalime žaisti su degtukais šalia tos, taip sakant, žolės, kuri, kaip sako LGBT, ta žolė, kita žolė, kad neužsidegtų mūsų namai. Mes turime labai atsakingai dirbti ir aš siūlau teikėjams atsiimti, kad nepriskaldytume malkų ir paskui gailėtumės, kad ne tuos paminklus nugriausime, ne tas knygas sudeginsime, ne ta kryptimi bus cenzūra. Aš manau, jeigu jau paskui reikia papildyti, kaip minėjau, dėl tų civilizacijos griovėjų būtinai, kad irgi jie turi būti eliminuoti, neutralizuoti. Ačiū.

PIRMININKAS (J. JARUTIS, *LVŽSF*). Ačiū, kolega. Toliau pasisakyti kviečiu V. Rakutį. Prašau, gerbiamasis.

V. RAKUTIS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, svarstome labai svarbų įstatymą, kurio tikrai laukia ir dauguma savivaldybių, valstybės institucijų, nes iš tikrųjų reikalingas teisinis pagrindas tai veiklai, kuri šiuo metu Lietuvoje yra vykdoma. Galų gale mes atsižvelgiame į tą aplinką, kurioje gyvename, kas ten yra ir ką ten tie ženklai simbolizuoja.

Kaip žinoma, žmogų veikia trejopa aplinka: artimoji aplinka, tai yra šeima, giminė; antroji erdvė yra mūsų mokykla, universitetas, tai yra tos kryptingos pastangos, kurios yra formuojamos mūsų jaunimui; na ir yra bendroji aplinka, kuri gali koreliuoti su tuo, ką mes mokiname mokyklose, arba nekoreliuoti. Ši aplinka žmogų labai stipriai veikia. Jeigu jis pastebi, kad tai, ką jis girdi artimojoje aplinkoje, tai, ką jis girdi mokykloje, ir tai, ką mato išorėje, nekoreliuoja, jam kyla labai stiprių klausimų, kaipgi iš tikrųjų yra ir kas čia yra teigiama, o kas yra neigiama. Tačiau ši veikla, kuri bando sinchronizuoti visus šiuos tris lygmenis, tą trejopą aplinką, turi dar atitikti keletą svarbių principų ir derėti su tam tikrais tarptautiniais įsipareigojimais, kokius mes esame prisiėmę.

Na, iš tikrųjų kyla klausimas, o kaip tada tie autoritariniai režimai, kurie veikė, sakykime, nuo 1918 iki 1941 metų, o tokių buvo Lietuvoje. Šis klausimas kilo ir mūsų Laisvės kovų komisijoje, tačiau buvo sutarta, kad vis dėlto reikia apsibrėžti tam tikrus dalykus laiku, nes priešingu atveju mes pradėsime analizuoti Vytauto Didžiojo epochą ir vertinti iš šių dienų pozicijos. Todėl buvo apsibrėžtas laikas ir buvo sutarta, kad yra vertinami tik tie režimai, kurie veikė po tų mano minėtų 1940 metų.

Dabar noriu pasakyti dar keletą svarbių dalykų dėl karių kapinių. Čia yra iš tikrųjų labai subtili vieta ir tose diskusijose buvo kalbama, kaip pasiekti, kad mes, viena vertus, galėtume likviduoti tuos didžiulius dominuojančius karių kapinių kompleksus, kurie akivaizdžiai propaguoja tuos režimus, jų simboliką ir taip toliau, ir kartu išlaikyti pagarbą kariams, kurie ten yra palaidoti. Dėl to yra sukurta ši ekspertinė komisija. Nors ji nėra tikrąja to žodžio prasme ekspertinė, kaip ir sako gerbiamas S. Tumėnas, iš tikrųjų atstovauja tam tikroms ekspertinėms organizacijoms, kurios galės padėti savivaldybėms ir valstybės institucijoms atsakyti į klausimą, kaip vertinti toje konkrečioje situacijoje, toje konkrečioje vietoje esantį objektą.

Patikėkite, tai nėra taip lengva padaryti, nes kai susiduri su konkretybe, ten gali būti visokių aspektų. Štai tada mes nuimame nuo savivaldybės tą sunkią pareigą priimti sprendimą klausimu, kuriuo ji neturi reikalingos kompetencijos. Man tikrai teko ne prie vieno tokio objekto dalyvauti, išsakyti nuomonę. Tai yra labai subtilūs klausimai ir, man atrodo, šiame įstatyme yra nustatyta teisinga tvarka, kad čia reikia vis dėlto ekspertinės nuomonės. Ji išgelbėtų savivaldybę nuo įvairių klaidų, dėl kurių ji paskui galėtų būti apkaltinta, nes yra ir tarptautiniai įsipareigojimai, ir tarptautinės konvencijos karių kapinių priežiūros. Na, jų mes turime laikytis ir mes idėjiškai turime tą daryti, nes karys, žuvęs mūšio lauke, yra vertas pagarbos, kad ir kokios kariuomenės atstovas jis būtų. Taip pat norėtume pasakyti, kad mes turime ir labai subtilių problemų, tokių kaip, sakykime, Panerių kapinėse stovintis sovietinis obeliskas, pastatytas Lietuvos išlikusių žydų rankomis pastatyto paminklo vietoje, prie jo ir toliau yra dedamas mūsų Seimo vainikas, prie šito sovietinio paminklo, kuris yra pastatytas nugriauto žydų paminklo vietoje. Tokius dalykus reikia sužiūrėti, nes taip yra žeminamas mūsų Seimo autoritetas, nes iš tikrųjų mes turime žinoti, prie ko dedame vainikus ir kodėl. Čia neužtenka pasakyti, kad ten jie visi Paneriuose yra vienodai svarbūs. Tuos dalykus reikia išsiaiškinti, ramiai, ekspertiškai sudėlioti.

Aš labai tikiu, kad šitas įstatymas yra tikrai svarbus žingsnis į priekį. Bus vis tiek pagaminta ir tam tikra metodika, tam tikrų išmoktų pamokų tam tikras kompleksas ir tikrai mes pajudėsime šiuo sunkiu klausimu į priekį. Galbūt daugelį šitų problemų mes turėjome išspręsti dar Sąjūdžio ir Lietuvos valstybės aušros laikotarpiu. Prisidedu prie šito įstatymo palaikymo.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Dar vienas nori kalbėti – D. Kepenis. Prašau.

D. KEPENIS (*LVŽSF*). Dėkoju, pirmininke. Visi trys prieš mane kalbėję kolegos palietė aktualius klausimus ir tikrai sunku su jais ginčytis, bet aš norėčiau kai ką paryškinti. Sakome: labai svarbus įstatymas, labai būtinas, labai reikalingas, bet aš manau, kad grėsmės nenumatytos. Kiek jis dabar sukels įtampos ir kiek skaldymo, ir kiek dviprasmybių, tai sunku apskaičiuoti. Pavyzdžiui, mes sakome: totalitarinis režimas. Įrašome sąvokos paaiškinimą. Ir aiškiname: tai yra neribota valstybės valdžia, tai totali visuomenės kontrolė, žmogaus individualumo paneigimas, cenzūra, politinės represijos, konstitucinių teisių ir laisvių atmetimas, nusikaltimas žmoniškumui.

Žiūrėkite, visa tai mes jau dabar turime. Yra nemažai žmonių, kuriuos dabar už tai, kad jiems leidžia Konstitucija pasisakyti, jau dabar persekiojame visiškai politiškai, be jokio teismo sprendimo, be nieko. Vadinasi, įvedę šitą įstatymą duosime dar vieną pagalį į rankas žmonėms, kurie nelabai net nori galvoti, ką daro. Tiesiog parašyta, jis ir darys. Ir pandemija parodė, kiek daug priskaldėme malkų todėl, kad kažkur buvo leidžiama tai daryti. Draudimo propaguoti autoritarinius režimus ir jų ideologijos įstatymus – tai kiekvienam *durniui* aišku, kad negalima tokių dalykų daryti – propaguoti tai, kas yra svetima.

Bet ką rodo jau vien šito įstatymo svarstymas? Jis rodo, kad mes daug metų apleidome savo patriotinį auklėjimą, savo jaunimo sveikatos stiprinimą – pusė nebetinka kariuomenei – ir dabar nepadarę daugybės darbų mes norime užlopyti skyles: štai dabar mes kai ką čia uždrausime, nebeleisime ir suvaržysime. Gal šalia šito įstatymo pirmiausia priimkime tą įstatymą, ką padaryti, kad mūsų jaunimas nepatektų į žalingas įtakas, kad būtų patriotinis, kad būtų tvirtas, sveikas, ne kad kas antras, o kiekvienas galėtų ginti savo tėvynę. Deja, šiandien pasigirti tuo negalime.

Ką tik dabar kalbėjo Nacionalinės sveikatos tarybos pirmininkas. Tokio graudaus pareiškimo nebuvo. Tik todėl situacija vis prastėja ir mes vis daugiau pinigų reikalaujame vaistams, ligoninėms ir gydytojams rengti, nes daug metų neatlikome darbo, kurį reikėjo padaryti. Dvi paralelės – sveikata ir ideologija. Absoliučiai tie patys rezultatai, nes daug metų nepadarėme darbų.

Aš sutinku su kolegomis, kurie sako, kad yra per anksti jį priimti, gal atlikime tuos darbus, kuriuos reikia padaryti, spręskime esminius klausimus, o čia yra jau pasekmės. Užtenka gaudyti pasekmes – įveikime, sutvarkykime šaknis. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Diskusija baigta, visi, kas norėjo, pasisakė. Dėl šito įstatymo projekto yra nemažai pasiūlymų ir tie pasiūlymai bus svarstomi per balsavimo langą, jis bus 16 val. 30 min.

15.44 val.

Gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimų įstatymo projektas Nr. XIVP-2209(2) (*svarstymas*)

Skelbiu darbotvarkės 2-7 klausimą – Gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimų įstatymo projektą Nr. XIVP-2209. Teikėja buvo ministrė M. Navickienė. Taikoma skubos tvarka. Svarstymas. Ne, jums nereikės, čia yra pranešėjai. Ekonomikos komitetas buvo pagrindinis komitetas, jeigu gerai suprantu. A. Nekrošius? Kas iš Ekonomikos komiteto galėtų perskaityti išvadą? (*Balsai salėje*) Tada reikės man turbūt.

Ekonomikos komitetas svarstė šitą klausimą ir komiteto išvada – pritarta bendru sutarimu. Taip pat buvo papildomų komitetų. Žmogaus teisių komitetas. A. Valinskas. Taip pat nematau salėje. Gal Sekretoriatas padės. (*Balsai salėje*) Taip pat pritarta bendru sutarimu. Taip pat yra Neįgaliųjų teisių komisija. M. Ošmianskienė. Irgi nėra salėje. Pabandysime įgarsinti. Taip pat pritarta bendru sutarimu. Diskutuoti užsirašiusių nėra. Balsuojama dėl šito klausimo bus 16 val. 30 min. Motyvai už, prieš? Irgi nėra. Ačiū.

15.46 val.

Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2014(2), Tikslinių kompensacijų įstatymo Nr. XII-2507 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2015(2), Ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo Nr. VIII-1031 2, 3, 5, 11 13, 14, 20 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2016(2), Lygių galimybių įstatymo Nr. IX-1826 2, 5, 7 ir 15^1 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2017(2), Transporto lengvatų įstatymo Nr. VIII-1605 7 ir 7^1 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIVP-2018(2) (*svarstymas*)

Įstatymų paketas, darbotvarkės 2-8.1, 2-8.2, 2-8.3, 2-8.4, 2-8.5 klausimai. Pagrindinis įstatymas yra Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2014(2). Svarstymas. Kviečiu M. Lingę, Socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininką, pateikti komiteto išvadą. Ačiū.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Dėl visų?

PIRMININKAS. Dėl visų, ir dėl lydimųjų, žinoma.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Komitetas svarstė šį reforminį paketą ir lapkričio 23 dieną priėmė išvadą. Tikrai plačios apimties projektas. Daug nevyriausybinių organizacijų įsitraukė, daug gauta ir Seimo narių pasiūlymų, apie 22 registruotus turėjome, tačiau dėl didžiosios dalies buvo rasti kompromisai, buvo rastos patobulintos formuluotės ir buvo sutarta patobulintą projektą pataisius tiesiog registruoti iš naujo. Tik dėl labai nedidelės dalies pasiūlymų šiandien mes turėsime priimti politinius sprendimus, dėl tų, kuriems komitetas nepritarė arba turėjo kitokią nuomonę. Už pagrindinio Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo projektą komitete balsavo… už, prieš nebuvo, susilaikė 4 komiteto nariai. Komitetas pritarė patobulintam komiteto įstatymo projektui.

Lydimasis Tikslinių kompensacijų įstatymo projektas. Atsižvelgta į Teisės departamento pastabas. Registruotų Seimo narių pasiūlymų kaip ir neturėjome papildomai gavę. Už balsavo 8, prieš nebuvo ir susilaikė 3. Šiam projektui komitetas pritarė.

Kitas lydimasis Ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo projektas. Taip pat dėl jo pasiūlymų nebuvo gauta, o esmei ir gautiems Teisės departamento pasiūlymams ir kitiems komiteto pasiūlymams yra pritarta. Už – 8, prieš – nebuvo, susilaikė 2 komiteto nariai.

Turėjome kaip lydimąjį Lygių galimybių įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą. Dėl jo nebuvo gauta Teisės departamento pastabų. Už balsavo 9, prieš nebuvo, susilaikė 2. Komiteto išvadoms ir projektui pritarta.

Ir paskutinis lydimasis yra Transporto lengvatų įstatymo 7 ir 7^1 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas. Dėl jo taip pat nebuvo jokių pasiūlymų. Už – 8, prieš nebuvo, susilaikė 2. Išvadoms ir projektui yra pritarta.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas pirmininke. Kviečiu Biudžeto ir finansų komiteto, kaip papildomo komiteto, pranešėją A. Čepononį pristatyti komiteto išvadą. Prašom, gerbiamas Antanai. Ruošiasi V. Bakas, Žmogaus teisių komitetas.

A. ČEPONONIS (*TS-LKDF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Biudžeto ir finansų komitetas, apsvarstęs šį įstatymo projektą, balsavo: už – 9, prieš nebuvo, susilaikė 2. Taip pat ir dėl visų lydimųjų.

PIRMININKAS. Ačiū. V. Bakas išvadas gal… Minutėlę! Taip, Žmogaus teisių komitetas.

V. BAKAS (*DFVL*). Gerbiami kolegos, Žmogaus teisių komitetas spalio 26 dieną apsvarstė įstatymo projektą. Už projektą balsavo 4, prieš – 1, susilaikė 1.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir Neįgaliųjų teisių komisija. Ponios M. Ošmianskienės nėra. Jeigu leisite, aš perskaitysiu. Taip, didelės apimties projektas. Už balsavo 3, prieš nėra, susilaikė 4. Nepritarta. Neįgaliųjų teisių komisija šiam įstatymo projektui nepritarė.

Lydimasis 2-8.3 klausimas – Ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo projektas Nr. XIVP-2016(2). Pagrindinis buvo Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Kas galėtų paskaityti išvadą? I. Haase – komiteto išvadą. Ar yra pirmininkas, nematau? Gerbiamas Stasy, nematėme, jūs pasislėpęs. Prašom. Dėl Ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo projekto komiteto, kaip pagrindinio, išvada.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Kolegos, čia yra tobulinama ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarka. Yra keletas tokių komisijų. Administracinių ginčų komisija, Mokestinių ginčų komisija ir tokia viena komisija buvo dar prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, ji neturėjo daug bylų, tačiau buvo skiriama papildomų lėšų. Projektu ir yra pavedama šituos ginčus jau dabar nagrinėti Administracinių ginčų komisijai, turinčiai savo teritorinius padalinius.

Komitetas projektą svarstė lapkričio 30 dieną ir visų 6 dalyvavusių balsais už buvo pritarta tokiai reformai ir tokiam įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas pirmininke. Kadangi dėl šio didžiulio įstatymų paketo yra daugybė pasiūlymų, pasiūlymus apvarstysime balsavimo lango metu. Dabar bendroji diskusija. M. Lingė. Prašom.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Dėkoju, pirmininke. Pradedame diskutuoti apie iš tiesų svarbų paketą, kokia jo svarba, rodo ir norinčių pasisakyti skaičius. Tai išties didelis, svarbus ir reikalingas reforminis šios Vyriausybės paketas, tai yra sudėtinė dalis jau ir anksčiau vykdytų reformų, kai kalbė-

jome ir apie paslaugų plėtrą, didesnį jų prieinamumą ar žmonių su negalia įsidarbinimą darbo rinkoje, atviroje darbo rinkoje, panaikinant socialinių įmonių reguliavimą. Atėjus ir šio įstatymo eilei, matome jį kaip nuoseklią, svarbią visų šios Vyriausybės pradėtų iniciatyvų dalį.

Priėmus siūlymus ir siūlomus pakeitimus, iš esmės bus peržiūrimi negalios vertinimo kriterijai. Tai, matyt, vienas iš esminių siūlymų, kai dėl mažesnės medicininių kriterijų įtakos nuo 90 % iki 40 % mažėtų negalios vertinimo rezultatai. Socialinių kriterijų reikšmės sustiprinimas tiksliau atlieps asmenų individualias situacijas ir poreikius. Pakeitimai padės užtikrinti ir teisingesnes išmokas, darys įtaką skurdo rizikos lygio mažėjimui. Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos atliktais skaičiavimais, kas metus maždaug apie 1 tūkst. pensinio amžiaus asmenų, kuriems būtų nustatytas dalyvumo lygis, turėtų teisę į didesnę pensiją.

Svarstymo metu išties viešojoje erdvėje netrūko įvairų spekuliacijų ir bandymų klaidinti visuomenę dėl šios reformos tikslų ir rezultatų. Buvo gąsdinama, kad perpus sumažės išmokas gaunančių asmenų skaičius. Iš tiesų tai yra melas, tai yra netiesa ir tai yra spekuliacijos.

Dėl projekto gauta daug pasiūlymų, į labai daug jų atsižvelgta ir projektas patobulintas. Noriu padėkoti komiteto nariams L. Kukuraičiui, M. Ošmianskienei ir kitiems kolegoms, ypač Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos iniciatoriams, kurie geranoriškai žiūrėjo, leido rasti kompromisus dėl svarbių šio projekto nuostatų ir naujas formuluotes. Išsiskyrė nuomonės dėl nevyriausybinių organizacijų vaidmens. Nevyriausybinių organizacijų vaidmenį turime stiprinti, tą darome, tačiau klaida būtų pavesti joms valstybines funkcijas. Pirmiausia, jos jau nebūtų nevyriausybinės organizacijos, kita vertus, tinklas, pajėgumai nėra tolygūs visoje šalyje.

Šio įstatymo vienas esminių tikslų, kad pagalba neįgaliesiems netaptų loterija, priklausoma nuo to, kurioje vietoje gyveni. Tačiau tobulindami projektą sustipriname NVO vaidmenį asmenų su negalia integracijos procese. Nors komitetas pritarė neįgaliųjų įdarbinimo kvotų sistemai, manau, tai kelias atgal. Jau Lietuvoje turėjome tokį Invalidų integracijos įstatymą, jame buvo numatyta kvotų sistema, tačiau jų atsisakėme 2005 metais, kai nepasiteisino. Tikiu, dar kitose stadijose galėsime pakoreguoti ir šį pasiūlymą. Dabar vien todėl bus siūlomos tik deklaratyvios kvotos, nes nenumatyta jokių pasekmių, jei jų nebus laikomasi. O tai išbrangintų ir apsunkintų patį administravimo mechanizmą.

Kompetencijos, gebėjimai turi lemti žmonių įdarbinimą, o ne faktas, kad turi negalią. Tai žeminanti nuostata. Ar pasieksime integracijos tikslus, jei žmogus bendruomenėje bus vertinamas ne dėl gebėjimų, o dėl įstatymo reikalavimų įdarbinti pagal kvotą?

Institucinės sąrangos pokyčiai padės asmenims su negalia paprasčiau gauti reikiamą pagalbą. Mažiau institucinių durų, kurias reikės atverti, leis paprasčiau gauti paslaugas ir įgyvendinti asmenų su negalia integracinę politiką. Į agentūrą sujungiama Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnyba, Neįgaliųjų reikalų departamentas bei Techninės pagalbos neįgaliesiems centras iš painaus labirinto taps vienu langeliu, padedančiu ne tik racionaliau naudoti skirtas administracines lėšas, bet, svarbiausia, padedančiu užtikrinti kokybiškų paslaugų standartą asmenims su negalia.

Nors Ginčų komisijos naikinimas tapo šios institucijos vadovybės ne pačia konstruktyviausia kova už išlikimą, pokyčiai reikalingi. Pirmiausia institucijai reikėjo spręsti darbuotojų atlygio klausimą, kad ši tarnyba pritrauktų motyvuotus, kompetentingus specialistus. O funkcijų perdavimas Administracinių ginčų komisijai spręs ir institucinio pavaldumo klausimą. Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pavaldumo agentūros sprendimus dėl negalios nustatymo vertins ne prie šios ministerijos esanti ir veikianti įstaiga.

Svarbu pažymėti, kad žmonėms su negalia atstovaujančios organizacijos palaiko siekį optimizuoti viešuosius resursus ir nemato esminių šio sprendimo rizikų žmonių su negalia teisei skųsti jiems nepalankius sprendimus įgyvendinti.

Tad raginu nebijoti ir žengti būtinus žingsnius. Teisėkūra turi savo nuoseklią logiką. Poįstatyminiai neina pirmiau nei įstatymai, tokių lūkesčių buvo. Tam ateis laikas. Komitete vykdome ir parlamentinę kontrolę, tikrai grįšime ne vieną kartą, manau, prie šio įstatymo įgyvendinimo. Tad apsispręskime dėl esminių krypčių, kurias numato šis projektas, ir judėkime į priekį. Kviečiu palaikyti.

PIRMININKAS. Ačiū, pirmininke. Kviečiu M. Ošmianskienę, atsiprašau, M. Navickienę. Diskusija, taip. (*Balsai salėje*) Pagal registraciją M. Navickienė. Ruošiasi L. Kukuraitis. Atsiprašau, kad kitą pavardę.

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Galvojau, paklausysiu, ką kalba dar kiti kolegos, ir galėsiu šiek tiek sureaguoti savo diskusijoje. Tai dabar daug laiko aš turbūt neužtruksiu. Tiesiog noriu pasakyti, kad, mano įsitikinimu, ši reforma, ką dabar pavyko mums padaryti, yra maksimalus priartėjimas prie Neįgaliųjų teisių konvencijos įgyvendinimo pagal mūsų valstybės raidos etapą tokį, kur mes esame. Tikrai įdėjome labai daug pastangų tam, kad ši reforma išvystų dienos šviesą, kad ji kokybiškai eitų per visas diskusijas komitetuose. Kol mes šiandien matome, kad nuomonės gali būti skirtingos dėl kelių, kaip turėtume eiti, vieni ar kiti niuansai, dėl ko mes vis dar nesutariame. Bet šiandien sakyti, kad reikėtų palikti *status quo*, priešintis bet kokiam pakeitimui, ar sakyti, kad viskas yra gerai, nieko nekeiskime, nebūtų teisinga.

Šiandien Lietuvoje gyvena per 220 tūkst. negalią turinčių asmenų, kasmet nustatoma negalia per 23 tūkst. asmenų. Turime suprasti, kad tai yra labai didelis skaičius mūsų valstybės gyventojų, labai didelis skaičius mūsų valstybės narių. O pagal Valstybės kontrolės ataskaitą yra nustatyta, kad tik 13 % asmenų, kuriems Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnyba teikia rekomendacijas dėl pagalbos poreikio, gavo šias specialiąsias paslaugas savivaldybėse.

Mūsų vienintelis tikslas ir pagrindinis tikslas yra tas, kad žmonės su negalia būtų mūsų dėmesio centre, kuriant ir suteikiant jiems reikalingas paslaugas atsiradus agentūrai. Taip pat kitas dalykas, kad plėstųsi paslaugų spektras, reikalingas žmonėms, turintiems negalią, kad jų individuali situacija būtų sprendžiama ne tik pagal medicininius kriterijus, bet ir pagal tai, kokia individuali pagalba žmonėms yra reikalinga.

Suprantu, kad pokyčiai dažnai sulaukia įvairių nuomonių ir diskusijų, tačiau siekiame, kad priimant bet kokius sprendimus, susijusius su negalią turinčiais asmenimis, būtų atsižvelgiama į šių žmonių ir jiems atstovaujančių organizacijų nuomones ir pačių žmonių su negalia balsą. Labai džiaugiuosi, kad negalios reformos klausimai buvo labai išsamiai diskutuojami tiek Seimo komitetuose, tiek su mūsų socialiniais partneriais ir nevyriausybinėmis organizacijomis. Džiaugiuosi, kad sėdome prie bendro stalo ir ieškojome kompromisų, kaip geriausia atliepti žmonių su negalia poreikius, galimybę savarankiškai gyventi ir visa tai tinkamai reglamentuoti įstatymų projektais.

Atsižvelgiant į komitetuose gautus siūlymus, papildomai reglamentuojama ankstyvoji palydėjimo paslauga, patikslintas pagalbos ir paslaugų organizavimo mechanizmas. Kad numatytas mechanizmas tinkamai veiktų savivaldos lygiu, savivaldybėms numatytas papildomas finansavimas (kad šis mechanizmas veiktų savivaldos lygiu) ir aiškiau apibrėžta, kas yra negalios vertinimas. Tai ne tik kompleksiškai įvertinama aplinkos veiksnių įtaka asmens savarankiškumui, galimybės ugdytis ir asmens organizmo funkcijų sutrikimai, bet ir individualios pagalbos poreikio mastas. Kartu į asmenų su negalia politikos valdymo procesą yra labiau įtraukiamos nevyriausybinės organizacijos. Visi šie pokyčiai palies, kaip minėjau, daugiau negu 220 tūkst. žmonių su negalia kasdienį ir visuomeninį gyvenimą, padės užtikrinti teises, lygias galimybes visose gyvenimo srityse. Dėl šios reformos visa žmogui reikalinga pagalba bus suteikta laiku ir kokybiškai. Bus sukurta sistema, veikianti žmogaus labui ir vieno langelio principu. Tiek pagalbos, tiek fizinės ir informacinės aplinkos prieinamumas taip pat yra reglamentuojami šios reformos.

Apie mitus šiek tiek jau kalbėjo kolega Mindaugas. Noriu pasakyti, kad gaunančiųjų išmokas tikrai nebus mažiau – nereikia nuogąstauti. Mes skaičiuojame, kad žmonių, kuriems yra nustatoma negalia, skaičius išliks panašus, bet esmė bus ta, kad atsiradus agentūrai būtent žmogus su negalia bus paslaugų centre. Tokios paslaugos, kokios jam yra reikalingos savivaldybėse, iš karto bus nustatomos vienoje vietoje ir tada žmogui nebereikės eiti iš įstaigos į įstaigą, skirtingose vietose ieškoti, kas jam priklauso, kas jam nepriklauso, – visa informacija, visa pagalba nuo pat pradinio negalios nustatymo momento. Man atrodo, jeigu mums pavyktų atsiriboti nuo vieno ar kito mažo galbūt nesutarimo, kuris lieka įgyvendinant šią reformą, bet kartu pasakyti, kad tą žingsnį žengti mes privalome, tai metodus dirbdami suderinsime, kaip tą padaryti. Darbas tikrai profesionaliai vyksta komitetuose.

PIRMININKAS. Laikas.

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Žinau, kad yra kelios frakcijos, kurios tikrai nepalaiko ir nepalaikys, bet netgi su jumis svarstymo, priėmimo stadijose būčiau linkusi kalbėti ir ieškoti geriausių sprendimų žmonių su negalia situacijai Lietuvoje gerinti. Ačiū visiems.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama ministre. Kviečiu L. Kukuraitį. Ruošiasi V. Giraitytė-Juškevičienė. 5 minutės jums.

L. KUKURAITIS (*DFVL*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, tikrai pirmiausia norisi padėkoti ministerijos vadovybei, kad ji tęsia dar mūsų kadencijoje pradėtus reikalingus pokyčius nustatant negalią ir apskritai vystant pagalbos sistemą dėl jos. Tačiau reikia pripažinti, kad į Seimą atnešta reforma, nors pradžiugino dėl numatomų tikslų ir principų, neigiama prasme nustebino dėl tam tikro abstraktumo, dėl kai kurių siūlomų naujovių ir žymiai per silpnos įgyvendinamosios dalies. Tai yra didžiulė rizika, nes negalios nustatymo pakeitimai apskritai visuomenei yra labai jautrūs ir tai paliečia didžiulę visuomenės grupę. Ne vienoje šalyje tai sukėlė didžiulį visuomeninį susipriešinimą ar net politinių pasekmių. Taigi yra rizikinga eiti su labai abstrakčiu įstatymu, kai žmonės neturi konkrečių atsakymų.

Tačiau mes kartu su frakcijos kolegomis į reformą apsisprendėme žiūrėti ne kaip į grėsmę, bet kaip į galimybę žmonių su negalia bendruomenei. Dėl to šiame procese maksimaliai stengėmės dirbti konstruktyviai ir tikrai nuoširdžiai. Džiugu, kad frakcijos iniciatyva į įstatymo projektą pavyko įterpti, atrodo, taip suprantame, pamatinį asmens su negalia šeimos ir artimųjų įtraukimo principą, į įstatymą įtraukti visiškai naują, bet labai būtiną ankstyvosios pagalbos paslaugą, kuri turėtų asmenį ar šeimą pasitikti nuo pat krizės pradžios besilaukiant ar gimus vaikui, ar patyrus avariją, ar panašiai, inicijuoti atvejo vadybos instituto sutvarkymą nedubliuojant su šiuo metu vaiko teisių apsaugos sistema ir savivaldybei išlaikant diskreciją pačiai planuoti ir įgyvendinti veiklą, taip pat visais lygiais sustiprinti nevyriausybinių organizacijų vaidmenį sprendžiant žmonių su negalia klausimus, jiems atstovaujant ar teikiant pagalbą.

Kartu su kolega J. Džiugeliu inicijavome įdarbinimo kvotų viešajame sektoriuje terminuotą įvedimą, kad tai taptų pavyzdžiu darbo rinkoje, sukurtų įtraukią aplinką visame viešajame sektoriuje ir apskritai darbo rinkoje. Kartu su kolege M. Ošmianskiene pavyko pakeisti žeminantį asmens nulinio dalyvavimo terminą ir taip toliau. Viso to nebūtų pavykę, jeigu ministerijos komanda nebūtų atvirai ir konstruktyviai dirbusi kartu. Dėl to norisi padėkoti ministerijos komandai, ministerijos vadovybei, komiteto kolegoms, nes turbūt kaip niekada daug rimtų pakeitimų buvo padaryta per svarstymus Seime.

Todėl iš esmės kviečiu balsuoti už šį įstatymo projektą tokį, koks jis yra pakoreguotas per visą svarstymo fazę Seime. Tačiau dar yra trys dalykai, kurie kelia didžiulius klausimus, bet į juos negavome rimtų atsakymų. Jie yra tokie.

Pirmiausia, kaip bus nustatomas dalyvumas arba negalia. Tiek konkretūs kriterijai, tiek klausimynai daugeliui žmonių kelia ir kels didžiulį nerimą, kol klausimynai pradės funkcionuoti ir žmonės supras, kad visa tai iš esmės atkartoja arba atspindi tai, ko yra siekiama įstatymu – tai būtent geresnės gerovės jiems. Kol jie nepasirodys viešai, tol mes turėsime tą nerimą. Jį kaip nors reikia maksimaliai neutralizuoti. Komitete prašėme pateikti klausimynus arba bent jau jų projektus. Deja, negavome. Dėl to normalu, kad nerimas išlieka.

Antrasis yra biudžetas. Tiek, kiek planuojama skirti reformai, yra palyginti niekas, jeigu norime esminio pokyčio. Visi žinome, kad reformos nevyksta be lėšų. Tiesiog nevyksta. Būtų absoliučiai blogai šiai reformai, jeigu reforma būtų butaforinė, o realiai žmonių situacija nesikeistų. Tada kitos negalios reformos visi kartu jau turbūt nebepadarytume. Tad, atkėlus reformos įgyvendinimą į 2024 metus, nuoširdžiai prašau planuojant 2024 metų biudžetą numatyti rimtas lėšas reformai įgyvendinti, tai yra pagalbos koordinatorių numatytam pagalbos žmonėms poreikiui įgyvendinti, nes gali būti, kad poreikiai bus nustatomi, o pagalbos taip ir negaus. Lėšų 2024 metams suplanuokite adekvačiai.

Paskutinis yra trečiasis, tai yra įgyvendinimo terminai. Kai kurie iš jų yra kaip reikiant per toli. Suprantu, kad tai tam tikro kompromiso pasekmė, bet apie šituos dalykus išsamiau ir taikliau pakalbės mano kolegos. Dėkui.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas Linai. V. Giraitytė-Juškevičienė. Ruošiasi A. Sysas.

V. GIRAITYTĖ-JUŠKEVIČIENĖ (*DPF*). Laba diena, gerbiami kolegos. Šiandieną mes svarstome Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo naują redakciją. Šis naujas asmens neįgalumo nustatymo reguliavimas palies gal net virš 300 tūkst. neįgaliųjų ir jų šeimų narių.

Galiu pasidžiaugti, jog ministerija leidosi į tam tikras derybas ir įsiklausė į siūlymus. Šiek tiek buvo pakoreguotas procesas ir dėl atvejo vadybos teikimo, dėl nevyriausybinių organizacijų įsitraukimo į svarbius neįgaliesiems klausimus, jų svarstymą ir paslaugų teikimą. Neatmetu galimybės, kad tam įtakos turėjo ir Neįgaliųjų teisių komisija, kurios sprendimas buvo atmesti šį įstatymo projektą. Gal tai buvo signalas ministerijai šiek tiek sumažinti greitį ir įsiklausyti į teikiamus pasiūlymus.

Vis dėlto man kelia nerimą šiame įstatymo projekte numatyta nauja neįgalumo nustatymo tvarka, ją turime tik apibrėžtą labai skambiomis ministerijos frazėmis ir siekiais, tačiau konkrečių neįgalumo nustatymo kriterijų mums niekas neįvardija. Nustatant negalią medicininiai kriterijai yra gana objektyvus pagrindas, nes tai grindžiama ligos istorija, medikų išvadomis, vertinimo skalėmis, klinikiniais tyrimais ir panašiai. Tačiau jau dabar įstatyme yra numatyta, kad nustatant neįgalumą bus mažinama medicininių kriterijų įtaka. Čia įvedami nauji socialiniai ir aplinkos veiksniai, kurių nei ribų, nei normų, nei įtakos niekas neapibrėžia.

Tikėtina, kad medicininių kriterijų mažinimas, vertinant neįgalumą, juos pakeičiant ne medicininiais kriterijais, gali sudaryti sąlygas vystytis ydingai sistemai. Aš manau, kad to rezultatas gali būti ir daugiau pacientų skundų dėl neįgalumo nustatymo. Jau šiandien virš 40 % gautų skundų yra tenkinami būtent pacientų naudai. Ar nebus taip, kad ministerija, norėdama imituoti reformą… galbūt jai svarbiau tampa tiesiog susidoroti su Ginčų komisija arba padaryti pertvarką kai kuriose valstybinėse įstaigose, tačiau kokie dalyvumo procentų intervalai lems sunkaus, vidutinio ar lengvo neįgalumo nustatymą, pagal ką bus skaičiuojama netekto darbingumo pensija – nė vieno konkretaus atsakymo neturiu iki šiol.

Balsuoti už šį įstatymo projektą, kuris nežinia kokį poveikį turės neįgaliųjų asmenų integracijai, jų pragyvenimo lygiui, aš taip atmestinai negaliu. Palaikymą šiam įstatymui galėčiau išreikšti tik tada, kai būsiu užtikrinta, kad žmogaus su negalia dalyvumas bus skatinamas ir palaikomas ne tik paslaugomis, bet ir finansine pagalba, tai yra kad aukštas dalyvumas netaptų kliūtimi gauti paramą ir netaptų priežastimi sumažinti ir taip vienas mažiausių Europos Sąjungoje neįgalumo pensijų.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama kolege. Kviečiu A. Sysą. Ruošiasi V. Bakas. Balsavimas 16 val. 30 min.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, noriu užduoti jums klausimą. Ko šiandien trūksta spręsti neįgaliųjų problemoms – ar reformos, ar pinigų? Nesvarbu, apie kokią problemą mes kalbėtume, ar apie aplinkos pritaikymą, ar kompleksinės pagalbos teikimą, ar asmens asistento pagalbą, ar informacijos gavimą, būsto pritaikymą ir kitas problemas. Ar šioms problemoms spręsti reikia reformos, ar paprasčiausiai reikia skirti daugiau pinigų ir išspręsti šias problemas? Pandusas pats neatsiranda po reformos, tam reikia pinigėlių. Jeigu norime praplatinti duris, reikia pinigėlių. Jeigu reikia asistentą parengti, reikia pinigėlių.

Ką mes siūlome? Mes paprasčiausiai siūlome viską pastatyti nuo kojų ant galvos ir skirti šiek tiek pinigų. Gerbiamieji, manau, kad taip problemos nesprendžiamos.

Tikrai sutinku su kai kuriais kolegomis, kad Seimo sesijos pradžioje ministrė ir jos komanda akcentavo negalios sistemos optimizaciją, noriu pabrėžti, optimizaciją, tačiau sulaukė daug kritikos, kad bus siekiama sumažinti neįgaliųjų skaičių, apkarpyti jų gaunamas išmokas. Ministrė, jos viceministrės, patarėjos pakeitė plokštelę į labiau širdį veriančią. Dabar, pasak jų, negalios reforma bus vykdoma remiantis žmogaus teisėmis grįstu požiūriu, siekiant neįgaliųjų gerovės, individualizuojant paslaugas, pritaikant aplinką pagal individualią negalią, įvedant atvejo vadybą ir vieno langelio principą. Viskas labai gražu. Sutinku, kad Lietuvos negalios sistemoje tikrai reikia svarbių pokyčių. Bet esamas ydas, kaip sakiau, paslaugų šeimoms trūkumą, aplinkos nepritaikymą, intelekto ir psichinę negalią turinčių žmonių diskriminavimą ir kitus dalykus galima spręsti šiandien, o ne atidėti po reformos. Ir nereikia visos sistemos nuo kojų pastatyti ant galvos. Opti-

mizacija, tai yra dar vienos agentūros, nes dabar madinga viską *įagentūrinti*, sukūrimas niekada neduoda naudos. Tikrai, turiu asmeninės patirties, kiek mes čia optimizacijų darėme, tai naudos žmonėms tikrai nėra, atvirkščiai, visada yra vykdomos jų sąskaita, o sujungus įstaigas, pakabinus naujas iškabas ir kartojant kelis burtažodžius, tai yra vieno langelio principas ir atvejo vadyba, neįgaliųjų padėtis tikrai nepagerės. Netikiu aš. Nežinau, gal čia yra kitų žmonių, kurie gali tuo patikėti.

Taigi, kai pradėjome svarstyti neįgaliųjų socialinę integraciją mūsų komitete, tai ministrė pati prisipažino, kad ji negali pasakyti, kas mūsų laukia įgyvendinus šitą visą reformą ir kaip šita reforma veiks. Tai jeigu pati ministrė viešai prisipažįsta dėl tokių dalykų, tai ar mes galime, taip sakant, eksperimentuoti su žmonėmis, kurie ir taip turi gana daug problemų. Įstatymas, jeigu kas nors rimčiau jį paskaitytų, tai yra tik kontūrai, nes viskas yra, taip sakant, sudėta poįstatyminiuose aktuose. Čia buvo paminėta.

Aš bandžiau visą mėnesį nuo įstatymo pateikimo sužinoti, kokius gi neįgaliųjų nustatymo kriterijus ir tvarką susirinkę trys ministrai sutars. Man žadėjo, kad atsiųs, žadėjo, kad bus juodraštis. Nieko nesulaukiau. Aš manau, kad tie trys ministrai ir nebuvo susirinkę. Pagarba Monikai, kuri viena stengiasi, bet kiti du ministrai turbūt net nežino, kad jų pareiga susitikti su Monika ir nuspręsti, o kokiais kriterijais nuo šiol priėmus šitą įstatymą reikės vadovautis. Nors teigiama, ir čia ministrė vėl sakė, kad buvo tartasis su visais, neįgaliųjų organizacijomis, bet labai keista, kad rajoninės organizacijos apie tai sužinojo, kai mes pradėjome diskutuoti. Pradėjo skambinti, rašyti, siųsti laiškus. Aš suprantu, visiškai suprantu, taip sakant, skėtinių organizacijų situaciją…

PIRMININKAS. Laikas, kolega.

A. SYSAS (*LSDPF*). …kai tave finansuoja iš biudžeto, tai yra iš ministerijos tam tikrų programų, nėra kaip pasakyti, kad reforma ne visai gera, nes paprasčiausiai negausi finansavimo. Todėl reikėtų daryti koeficientą dėl visų tų pritarimų, ar tikrai nuoširdžia širdimi tai buvo padaryta.

Ir gal baigdamas, čia būtų galima kalbėti žymiai daugiau, dėl ginčų sprendimų. Aš labai abejoju, kad administracinių ginčų tvarka, kur dabar reikės spręsti individualius sveikatos ginčus, labai greitai įsitrauks ir spręs juos taip, kaip sprendžia dabartinė sistema. Taigi, aš labai abejoju šitos reformos rezultatais.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Noriu priminti visiems kitiems kalbėsiantiems – 5 minutės ne frakcijos vardu. Prašom – V. Bakas. Ruošiasi R. Šalaševičiūtė.

V. BAKAS (*DFVL*). Gerbiami kolegos, aš šį įstatymą siūlyčiau pavadinti kitaip, ministre, ne Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymas, nes jis nieko bendro su tuo neturi, bet Neįgaliųjų socialinės integracijos atidėjimo iki 2027 metų įstatymas. Kitaip tariant, mums, Seimui, atneša įstatymo paketą ministerija, ir kas matėte prezentacijas apie tikslus, kuriuos minėjo ponas A. Sysas, ten labai aiškiai pasakyta, kad tik septyni iš dešimt, net septyni iš dešimt, neįgaliųjų žmonių iki 2025 metų negaus socialinės integracijos paslaugų, trys iš dešimties gaus. Man gana ciniškai atrodo toks pristatymas ir aš dėl to visiškai suprantu, kad mes jį atmetėme Neįgaliųjų teisių komisijoje, kai po 30 metų nepriklausomos valstybės mums siūlo įstatymo projektą, kad tik trys iš dešimties gaus pagalbą socialinės integracijos srityje.

Ir aš čia noriu kreiptis į sparnus keliantį J. Džiugelį, Moniką Ošmianskienę, noriu kreiptis į ministrę, taip pat Moniką Navickienę. Kodėl jūs nešate į Seimą reformą, kai iš anksto žinote, kad ji yra nukeliama? Patys įrašote datas, svarbias paslaugas nukeliate į 2027 metus ir sakote, kad 2030 metais tik keturi iš dešimties sulauks pagalbos. Kodėl šia reforma didžioji dalis neįgaliųjų yra paliekama reformos užribyje? Kokia prasmė daryti tokias reformas? Ir, tiesą sakant, aš matau ne pirmą šitos Vyriausybės reformą, tarkime, bausmių vykdymo, taip pat čia rodikliai pristatomi, kai rezultatai nukeliami į 2025 arba dar tolesnius metus.

Gerbiami kolegos, iš tikrųjų yra šansas mums padaryti negalios reformą. Gerbiama ministre, ne viskas prarasta. Mes galime didžiuotis, jūs galite didžiuotis iš tiesų padariusi lūžį paslaugų negalią turintiems žmonėms teikimo srityje, ir opozicija jus palaikys, bet išgirskite tai, ką mes bandome jums pasiūlyti. Išgirskite Negalios organizacijų forumą. „Pagava“, „Viltis“ atsiuntė mums laiškus ir prašo paprastų dalykų. Siūlo dalykus, kurie leistų padaryti didesnę ambiciją, kad mūsų maksimaliai visi negalią turintys žmonės turėtų pagalbą.

Einu prie konkrečių dalykų. Štai Lietuvoje kiekvienais metais gimsta apie 2 tūkst. vaikų su negalia, 10 tūkst. darbingo amžiaus žmonių pripažįstama negalia, 11 tūkst. senjorų pripažįstama negalia. Deja, tiek dabar, tiek su šita negalios reforma šitie žmonės paliekami pilkojoje zonoje. Pirmaisiais mėnesiais, net metais jie negauna jokios pagalbos, susijusios su integracija. Kai mes kalbėjomės su nevyriausybinėmis organizacijomis, pavyzdžiui, mamos, kurios susilaukė vaiko su negalia, sako taip: įteikiama diagnozė ir tu lieki vienas. Gerai pasiseka tiems, kurie sugeba atsigauti, surasti kokias nors nevyriausybines organizacijas, kurios savanoriškai iš esmės padeda, bet valstybė kol kas nuo to nusišalina. Todėl jeigu mes priimsime tokį įstatymą, kuris yra dabar pateiktas, mes 100 tūkst. negalią turinčių žmonių ir dar tiek pat, du kartus mažiausiai, artimųjų parašome nuosprendį – mes pasakome, kad mes jiems nepadėsime.

Todėl mūsų siūlymas, pirma, pradėkime teikti pagalbą…

PIRMININKAS. 20 sekundžių.

V. BAKAS (*DFVL*). …ne nuo tada, kai kokia nors institucija ją nustato, bet nuo tada, kai žmogus faktiškai gimsta su negalia arba ją patiria dėl traumos, ir tada turi prasidėti atvejo vadyba. Nuo tada turi būti teikiama pagalba.

Antra. Įtraukime nevyriausybines organizacijas.

PIRMININKAS. Laikas, kolega! Pasistenkite pabaigti.

V. BAKAS (*DFVL*). Paskutinis sakinys.

PIRMININKAS. Gerai, ačiū.

V. BAKAS (*DFVL*). Mūsų pačių Nacionalinėje pažangos strategijoje sakoma, kad mes iki 2030 metų norime trečdalį viešųjų paslaugų atiduoti nevyriausybinėms organizacijoms. Gerbiamas ponas Linge, ko jūs bijote? Savo pačių patvirtintos Pažangos strategijos? Pasitikėkime, atiduokime nevyriausybinėms organizacijoms ir, aš manau, čia bus proveržis.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas Vytautai. Ir paskutinė kalbės R. Šalaševičiūtė. Atsiprašau likusių, kuriems nebebus laiko pasisakyti.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, dabar teks kalbėti, kai pakalbėjo A. Sysas visiškai tą patį, ką aš norėjau pasakyti, ir V. Bakas, ir mūsų V. Giraitytė-Juškevičienė, bet vis tiek aš pamėginsiu dar prie kai kurių momentų sustoti. Valstiečių ir žaliųjų partijos šešėlinė vyriausybė svarstė šitą klausimą lapkričio mėnesį. Paprašėme, surašėme nutarimą, surašėme visas tas pozicijas, kurios tikrai mums atrodė, kad reforma, jeigu ji pradės vykti, nevyks taip, kaip turėtų būti… Tačiau gavome atsakymą, kad viskas gerai. Turėjome spaudos konferenciją, turėjome pakvietę nemažai ir neįgaliųjų organizacijų, ir kitų atstovų, bet iš ministerijos ką kvietėme atvykti į spaudos konferenciją ir į posėdį, vėlgi atsisakė atvykti. (*Balsai salėje*) Monika, leiskite man kalbėti, gerai? Neįgaliųjų buvo kviesta, buvo kviesta Užimtumo tarnyba ir buvo pasakyta, kad nedalyvaus. Monika…

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, leiskite kalbėti. Kiekvienas turi savo laiku.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LVŽSF*). Leiskite kalbėti iš tikrųjų. Būtent tada po tų dviejų mūsų priemonių prasidėjo neįgaliųjų skambučiai, nevyriausybinių organizacijų atstovų ir raštai, ir elektroniniai laiškai, kur labai aiškiai buvo sakoma, kad kai kurios nevyriausybinės organizacijos rajonuose, savivaldybėse ar ten kituose ne didžiuosiuose miestuose ir net didžiuosiuose miestuose visiškai nieko apie numatomą reformą nežino ir išreikšti savo nuomonės negali.

Todėl iš tikrųjų vertindama visą projektą, be to, kas buvo pasakyta, aš tikrai visiškai pritariu A. Syso išsakytai pozicijai. Noriu pasakyti, kad projektas būtų buvęs daug geresnis, jeigu būtų buvę atsižvelgta ir į Teisės departamento išvadas, kuriose labai aiškiai buvo parašyta dėl formuluočių neaiškumų. Apskritai vertinant, į Teisės departamento pastabas faktiškai iki svarstymo ir svarstymo pradinėje stadijoje tikrai nebuvo atsižvelgta.

Problema yra ta, kad pats projektas yra abstraktus, ir reforma, kaip ir Algirdas sakė, kaip vyks, tikrai yra neaišku, nes viskas paliekama poįstatyminiams aktams. Be to, kas buvo pasakyta prieš mane kalbėjusių kolegų, nebuvo pasakyta, pasisakyta, bet nėra įstatymo projekte aptartas švietimo sistemos bendradarbiavimas. Mes dabar matome problemų dėl neįgalių vaikų integravimo, kas bus, kad neaišku, kas bus. Turbūt per mažai, nors formaliai projektas buvo suderintas

su Sveikatos ministerija, vėlgi tie santykiai bendrame darbe, kadangi tik bendrai dirbant galima pasiekti rezultatų šioje jautrioje grupėje, nebuvo pasakyta…

Vertinant vieną iš problemų, kuri labai aktuali ir kelia klausimų, tai yra aplinkos pritaikymą neįgaliesiems, yra tik pora sakinių, kad viena, antra, trečia ministerija sprendžia, bet jokio tikslumo nėra. Pasižiūrėkime į darbo vietas, į tai, kaip mes naikiname socialines įmones, bet tų neįgaliųjų, kurie nebedirbs socialinėse įmonėse, ar apskritai turinčių negalią darbo santykių rezultatas (sudarančių darbo sutartis) nėra geras. Aš manau, kad iš tikrųjų galbūt nereikia skubėti priimti, nes po svarstymo galbūt dar iki Naujųjų metų bus siekiama priimti būtent šioje sesijoje, bet reikia dar detaliau peržiūrėti ir pataisyti tai, kas nebuvo laiku padaryta.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama kolege. Matote, tokio žanro atsakyti į repliką nėra. Galėsite kalbėti dėl balsavimo motyvų. (*Balsai salėje*) Nėra laiko. Atleiskite, mes jau ir taip viršijame laiką. Ryte skyrėme beveik 45 minutes, o dar yra nemažai pasiūlymų. Prašau man atleisti.

Gerbiami kolegos, balsavimo langas. Pradedame nuo dabar svarstyto klausimų paketo. Kviečiu komiteto pirmininką M. Lingę į tribūną, bandysime įvertinti kolegų pateiktus pasiūlymus.

Dėl 2 straipsnio yra Seimo narių L. Kukuraičio, R. Baškienės, J. Streikaus, L. Savicko, S. Skvernelio ir dar daug kolegų pasiūlymas. Prašom, komiteto nuomonė. Tai yra pasiūlymo autoriai. Ar sutinka pasiūlymo autoriai su komiteto pritarimu iš dalies?

L. KUKURAITIS (*DFVL*). Taip, jeigu galime, nekartokime šios procedūros. Šis siūlymas ir kiti yra susiję iš esmės su ankstyvosios pagalbos paslaugos įvedimu, tai yra per keletą straipsnių. Čia, kur pirmasis būtų L. Kukuraitis, aš tiesiog atsiimčiau šiuos pasiūlymus, nes SRDK pateikė bendrai suderintus siūlymus. Šiuo atveju aš siūlyčiau kolegoms, kartu su manimi teikusiems, atsiimti pasiūlymą.

PIRMININKAS. Jūs kalbate visų teikėjų vardu?

L. KUKURAITIS (*DFVL*). Taip.

PIRMININKAS. Gerai. Tuomet šito nesvarstome.

Kitas. Dėl 11 straipsnio Seimo narių V. Bako, L. Kukuraičio, T. Tomilino. Jam komitetas nepritarė. Prašau. Kuris pristatysite savo pasiūlymą? V. Bakas. Prašau.

V. BAKAS (*DFVL*). Gerbiami kolegos, ši pataisa parengta būtent tam, kad mes galėtume įgalinti nevyriausybines organizacijas teikti paslaugas negalią turintiems žmonėms. Analogija yra paimta iš Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo, taip pat Smurto artimoje aplinkoje įstatymo. Šiuo atveju labai keista komiteto pozicija vengti įgalinti nevyriausybines organizacijas, veikiančias neįgaliųjų srityje, ir numatyti joms išteklius, kas yra logiška. Tikėtis, kad Lietuvoje gali gimti nevyriausybinės organizacijos, kurios veikia vien tik savanorystės pagrindais, nėra sąžininga. Mūsų siūlymas yra būtent įgalinti nevyriausybines organizacijas, numatyti jų veiklas institucijų strateginiuose dokumentuose ir parengti tinkamą dirvą finansuoti.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Komiteto nuomonė.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Komiteto nuomonė dėl šio konkretaus pasiūlymo, ne vien kalbant apie agentūros funkcijas ir perdavimą nevyriausybinėms organizacijoms, nes tai bus kiti pasiūlymai. Šitas pasiūlymas aprėpė numatytas Vyriausybės kompetencijas, kai tvirtinamos yra įvairios programos. Šiam komitetas yra nepritaręs, nes pats pasiūlymas nedera su Vyriausybės kompetencija tvirtinti Nacionalinį pažangos planą.

Antras momentas. Buvo identifikuotas prieštaravimas Strateginio valdymo įstatymui, nes, kaip ir paminėta, Vyriausybės kompetencijos numatomos kitame šio įstatymo straipsnyje, taip pat jos yra apibrėžiamos, ką Vyriausybė daro.

PIRMININKAS. Ačiū. Suprantu, pasiūlymo teikėjai neatsiima… Siūlau balsuoti dėl šito.

Motyvai už, prieš. Už nėra. Prieš – M. Navickienė. Prašau.

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, aš tikrai manau, kad dalis gerbiamo V. Bako siūlymo ir minties yra atspindėta kituose siūlymuose, jiems komitetas pritaria, jie buvo teikiami būtent drauge su L. Kukuraičiu. Mano įsitikinimu, nevyriausybinių organizacijų platesnis įsitraukimas tikrai yra svarbus dalykas, tačiau ne atvejo vadybos organizavimo funkcijos apimtimi. Mes iš principo tikrai palaikome, kad reikia platesnio nevyriausybinių organizacijų įsitraukimo, tai

suredagavome drauge dirbdami komitete su Seimo nariais ir ministerijos atstovais. Bet šiam konkrečiam pasiūlymui tikrai kviesčiau nepritarti, nes tai būtų pakeitimas atvejo vadybos organizavimo funkcijos. Todėl kviesčiau kolegas susilaikyti arba nepritarti, bet palaikyti kitus kolegų pasiūlymus.

PIRMININKAS. Taigi teikiu balsuoti. Kas pritariate komiteto nuomonei, balsuojate… Atsiprašau, kas pritariate V. Bako ir kitų kolegų pasiūlymui, balsuojate už, kas manote, kad komiteto nuomonei pritariate, balsuojate kitaip.

Užsiregistravo 116, balsavo 105: už pasiūlymą 45, prieš – 24, susilaikė 36. Pasiūlymui nepritarta.

Kitas – Seimo narių L. Kukuraičio, R. Baškienės, Z. Streikaus, L. Savicko ir kitų pasiūlymas dėl 12 straipsnio. Komiteto nuomonė. Prašom, pirmininke. (*Balsai salėje*) Atsiprašau. Kuris pristatys, L. Kukuraitis ar?.. Užtikrinti nevyriausybinių organizacijų paslaugas.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Čia dar vienas prieš tai buvo dėl 4 punkto, 5 ir 6 dalimis punktas papildomas.

PIRMININKAS. Čia yra papildymas 5 dalimi. Dėl 12 straipsnio.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Dėl 12 straipsnio 2 dalies, mes svarstėme 11 straipsnį.

PIRMININKAS. Atsiprašau, čia neįskaičiau. Gerai, dabar tada… Atsiprašau, V. Bakas tegul pristato.

V. BAKAS (*DFVL*). Gerbiami kolegos, šis pasiūlymas yra parengtas atsižvelgiant į nevyriausybinių organizacijų nuomonę. Yra siūloma įtvirtinti įstatyme, kad Vyriausybė taip pat rengia specialiąsias programas sunkiai įdarbinamų žmonių su negalia, tokia kaip psichikos ar proto negalia, grupėms. Įstatyme labai daug dėmesio skiriama žmonėms su judėjimo negalia – automobilių pritaikymas ir panašiai. Bet yra išimta grupė iš konteksto ir neapimamos visos kitos grupės, kur reikalingos intervencijos. Todėl mano ir kolegų pasiūlymo esmė yra būtent numatyti įstatyme pareigą Vyriausybei rengti specialiąsias programas žmonėms, turintiems sunkią negalią, psichikos ir…

PIRMININKAS. Taip, prašom.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Komiteto manymu, siūlymas yra perteklinis, nes nėra tikslo įstatyme išskirti dviejų specialiųjų programų. Kai vykdant neįgaliųjų socialinę integraciją yra vykdomos skirtingos programos ir skirtingos priemonės, padaryti išimtį keletui tiesiog nėra tikslo, jos ir yra vykdomos, todėl komitetas nepritarė pasiūlymui.

PIRMININKAS. Už komiteto siūlymą nori pasisakyti A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (*LSDPF*). Aš noriu pasisakyti ne už komiteto pasiūlymą, o už kolegų.

PIRMININKAS. Už kolegų, taip, atsiprašau.

A. SYSAS (*LSDPF*). Gerbiami kolegos, aš noriu atkreipti dėmesį. Mes dažnai akcentuojame, kad, kai sprendžiame žmonių su negalia problemas, užmirštame žmones, kurie turi psichinę negalią. Aš manau, kad tai yra teisingas akcentavimas, būtent atkreipiant į šitą grupę žmonių, turinčių negalią… Kas svarbiausia, mes daug šnekame, kad valstybė nespėja ir nepadaro visko, kad nevyriausybinės organizacijos dažnai padaro tai, iki ko neprieina valstybinių institucijų rankos. Aš nesuprantu, kodėl mes dabar priešinamės ir neįrašome gerų dalykų į įstatymą. Ne veltui aš kalbėdamas diskusijoje pasakiau, kad bandoma viską įkišti į poįstatyminius aktus. Kokie jie bus, vargu ar matysime nors vienas iš mūsų, tai bus ministerijos atskirų padalinių darbas.

Gerbiamieji, mes priimame įstatymą, kuris reglamentuos žmonių su negalia gyvenimą, tai priimkime įstatymą, kuris bus naudingas tiems žmonėms, o ne tik tam, kad užsidėtume paukščiuką ir pasakytume: palaukite, mes ten parašėme, kad visos programos. Taip, sutinku, bet patys akcentuojate, kad šita grupė žmonių gauna mažiausiai paslaugų.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Balsuojame. Kas už pasiūlymą, balsuojate už, kas palaikote komiteto nuomonę, balsuojate kitaip.

Balsavo 105 Seimo nariai: už – 47, prieš – 20, susilaikė 38. Pasiūlymui nepritarta.

Kitas kolegų pasiūlymas dėl 12 straipsnio. Teikia Seimo nariai L. Kukuraitis, R. Baškienė, Z. Streikus, L. Savickas ir kiti. Prašom, pristatys L. Kukuraitis.

L. KUKURAITIS (*DFVL*). Taip, tai čia vienas iš tų straipsnių, kurį, sakiau, mes atsiimame ir pritariame komiteto pozicijai, suderintai pozicijai komitete. Pritariame komiteto išvadai.

PIRMININKAS. Nereikalaujate balsuoti dėl jo?

L. KUKURAITIS (*DFVL*). Nereikalaujame.

PIRMININKAS. Ačiū.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Aš tiesiog noriu papildyti, kad pasiūlyme buvo kolegos L. Kukuraičio pateikta nauja formuluotė. Įstatymu yra įtvirtinta kita formuluotė – „ankstyvosios pagalbos paslaugų teikimas“, išbandant ir numatant jo *pilotavimą*. Tai patobulinta redakcija būtent skamba tos apimties ir tikrai…

PIRMININKAS. Redakcija tenkina siūlytojus ir dėl šito nebalsuosime.

Pasiūlymas dėl 14 straipsnio. Taip pat Seimo nariai V. Bakas, L. Kukuraitis, T. Tomilinas. Prašom. Pristato V. Bakas.

V. BAKAS (*DFVL*). Iš tiesų čia vienas iš nedaugelio atvejų, kai mes su ministre sutarėme. Nežinau, kodėl komitetas nepritarė. Bet iš esmės jam yra pritarta. Nevyriausybinės organizacijos tam tikra prasme įgalinamos. Todėl aš atsiimu šitą pasiūlymą.

PIRMININKAS. Tai galime nediskutuoti. Ačiū.

Dėl 15 straipsnio taip pat yra Seimo narių L. Kukuraičio, R. Baškienės, Z. Streikaus, L. Savicko, S. Skvernelio ir kitų pasiūlymai. Linai, prašom.

L. KUKURAITIS (*DFVL*). Dėkui. Kadangi komitete sutarta atvejo vadybą iš viso išbraukti iš įstatymo, dėl to šitas siūlymas neaktualus. Pritariame formuluotei, kurią pateikė SRDK.

PIRMININKAS. Supratau. Toliau yra dėl to paties straipsnio. Turbūt tas pats?

L. KUKURAITIS (*DFVL*). Tas pats. Kadangi sveikatos priežiūros įstaigoms, sutarėme, bus bendras socialinės apsaugos ir darbo ministro ir sveikatos apsaugos ministro įsakymas dėl ankstyvosios pagalbos paslaugų, šitą siūlymą irgi atsiimame.

PIRMININKAS. Abiem 15 straipsnio pasiūlymams pritarta iš dalies. Kita formuluotė. Sutinkate su komiteto nuomone?

L. KUKURAITIS (*DFVL*). Sutinkame.

PIRMININKAS. Ačiū.

L. KUKURAITIS (*DFVL*). Lygiai tas pats, jeigu galima iš karto, dėl 16 straipsnio. Siūlymas dėl akredituotų paslaugų. Tai irgi įtraukta į tą formuluotę, kurią suformulavo Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Irgi neprašau balsuoti.

PIRMININKAS. Ačiū. Tai dėl abiejų pasiūlymų dėl 16 straipsnio? Dėl abiejų pasiūlymų? Dėl pirmo pasiūlymo. Dabar kitas pasiūlymas. Jį teikia V. Bakas, L. Kukuraitis, T. Tomilinas. Prašom, Vytautai. Nevyriausybinių organizacijų kompetencijos.

V. BAKAS (*DFVL*). Gerbiami kolegos, ypač svarbus straipsnis. Jis numato įstatyme nevyriausybinių organizacijų kompetenciją. Mes siūlome išvardinti konkrečias paslaugas, kurias teikia nevyriausybinės organizacijos. Ne palikti poįstatyminiams aktams, noriu – duodu, noriu – neduodu, bet numatyti įstatyme. Tai atitinka Jungtinių Tautų mūsų ataskaitą, kurią, pavyzdžiui, pristatė D. Pūras. Joje viena pagrindinių pastabų buvo dėl to, kad reikia įgalinti nevyriausybines organizacijas. Taip pat mūsų Lietuvos pažangos strategijoje „Lietuva 2030“ sakoma, kad apie 30 % paslaugų turėtų teikti nevyriausybinės organizacijos. Jeigu mes pritartume tokiam straipsniui, tai atitiktų tą gerąją tradiciją vaiko teisių apsaugos srityje, smurto artimoje aplinkoje srityje, kai konkrečiai įstatyme numatyta, kokias funkcijas atlieka nevyriausybinės organizacijos.

PIRMININKAS. Už nori kalbėti… Ar tenkina pritarimas iš dalies? Komiteto nuomonė? Netenkina. Supratau. Už pasiūlymą nori kalbėti A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, mes turbūt kiekvienas dažnai bendraujame su nevyriausybinėmis organizacijomis ir ypač su organizacijomis, kurios konkrečiai dirba su žmonėmis, teikia jiems įvairias paslaugas, pagalbą. Tai nesuprantu įstatymų teikėjų užsispyrimo apsiriboti trimis sakiniais, ką daro nevyriausybinės organizacijos. Jeigu jūs perskaitysite, kas siūloma pasiūlyme, tai turbūt patys sau atsakysite, kad šitas paslaugas arba šituos veiksmus jos dabar daro. Reikėtų juos normaliai įteisinti įstatymu, kad tai nebūtų – kažkas leidžia, kažkas galvoja. Jie stengiasi padėti žmonėms. Ar jie tikrai neteikia socialinių paslaugų, bendrųjų ir specialiųjų? Teikia. Tai kodėl mes prieštaraujame, kad jie organizuoja švietimą asmenims su negalia?

Mes kalbame daug apie šį įstatymą, bet jūs nuvažiuokite į savo gimtuosius rajonus ir paklauskite neįgaliųjų organizacijų, ar kas nors su jais kalbėjo dėl šio įstatymo, kaip jie įsivaizduoja šio įstatymo įgyvendinimą. Toks užsispyrimas, kad viską palikime poįstatyminiams aktams. Aš dar kartą kartoju: mums Konstitucinis Teismas ne kartą pasakė, kad įstatyme turi esminiai dalykai būti sudėti, o ne poįstatyminiuose aktuose, nes poįstatyminiuose aktuose juos gali keisti kada nori ir kaip nori. Jeigu mes norime gero įstatymo, tai ir turi būti įstatyme viskas aiškiai sudėliota.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Prieš nori pasisakyti L. Slušnys.

L. SLUŠNYS (*TS-LKDF*). Ačiū. Aš pirmiausia suprantu kai kurių Seimo narių ir A. Syso turbūt didelį norą būti tuo geruoju *fėjumi*, Kalėdų Seneliu, kuris dalina paslaugas ir kažkaip įtraukia arba neįtraukia. Bet vis dėlto kaip mes galime įvardinti, kokias paslaugas gali teikti, kokių negali. Jeigu nebus tokios, pavyzdžiui, paslaugos, kurią teikia NVO. Jeigu ta NVO nustoja veikti ir nėra kam teikti, tai mes turime tas paslaugas vis tiek tiems žmonėms teikti bet kuriuo atveju.

Šiuo metu, mano žiniomis, jau tikrai vyksta ši diskusija. Vyksta jau dabar darbas su visu NVO sektoriumi ir partneriais. Ir tai yra ministerijos ir ministerijų reikalas nutarti, kas padarys geriau, kas padarys daugiau ir profesionaliau nei valstybė, ir tada nutarti, kam šias funkcijas deleguoti. Mes neturime Seime užsiimti mikrovadyba ir nustokime šiuos dalykus daryti. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Teikiu balsuoti. Žinome, kad komitetas pritarė iš dalies. Kas už kolegų pasiūlymą, balsuojate taip, kas už komiteto nuomonę, balsuojate kitaip. Visa apimtimi, kaip suformuluota.

Balsavo 106 Seimo nariai: už – 46, prieš – 21, susilaikė 39. Pasiūlymui nepritarta. Lieka komiteto suformuluotas pasiūlymas pritarti iš dalies.

Ir dėl 31 straipsnio taip pat tų pačių kolegų pasiūlymai. Suprantu, dėl šio nebereikėtų balsuoti, nes prieš tai buvo nubalsuota. Ar galvojate, kad?.. Gerai, V. Bakas pristato 31 straipsnį. Yra du pasiūlymai. Vienam komitetas pritarė iš dalies, kitam nepritarė. Tuoj, minutėlę. Tuoj įjungsiu. Prašom.

V. BAKAS (*DFVL*). Aš stebiuosi pono L. Slušnio tokiu, kaip čia pasakyti, politiniu *salto mortale*. Vaiko teisių apsaugos srityje, kurios ekspertas jis yra arba bent jau buvo, o atėjus į Seimą kažkas nutiko, yra konkrečiai įstatyme įtvirtinta vadinamoji mikrovadyba. Nors aš nemanyčiau, kad valstybės funkcijų ir biudžeto už tai delegavimas yra mikrovadyba. Tai yra įstatymų leidėjo valia, kad tai teiktų nevyriausybinės organizacijos. Todėl jeigu ši sistema, kai įtraukiamas NVO, puikiai veikia vaikų teisių apsaugos sektoriuje, nes neturime vaikų, kuriuos skandintų šuliniuose, jau daug laiko, kodėl mes nenorime tos pačios schemos panaudoti užtikrindami neįgaliųjų teises? Todėl, gerbiami kolegos, jūsų pačių geroji praktika šio Seimo veiklos pradžioje vaikų teisių, smurto aplinkoje įgalinant nevyriausybines organizacijas pasiteisino. Tęskime ją ir sukurkime sąlygas padėti tiems, kuriems labiausiai reikia pagalbos.

PIRMININKAS. Komiteto išvada.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Komitetas pasiūlymui pritarė iš dalies, yra suformuluota nuostata, kuri atsispindi 31 straipsnio 3 dalies 3 punkte. Ten kalbama taip pat apie nevyriausybinių organizacijų įtraukimą, individualiųjų pagalbos poreikių tenkinimą, užtikrinant jų teikėjus. Šiuo atveju, kadangi plačiau nebuvo pakomentuota komiteto nuomonė dėl atsižvelgimo ir naujoje redakcijoje, ir dėl nevyriausybinėms organizacijoms suteiktų papildomų funkcijų, tai aš tiesiog norėčiau pabrėžti, kad bent penkiose vietose, lyginant su pirminiu projektu, atsiranda aktyvesnis ir didesnis nevyriausybinių organizacijų įtraukimas. Kaip antai, pirma, komitetas patobulino projektą patikslindamas nuostatas, susijusias su negalios individualiųjų poreikių nustatymo kriterijų rengimu įtraukiant į rengimą nevyriausybines organizacijas. Antra. Pasitelkti nevyriausybines organizacijas vykdant savivaldos priskirtas funkcijas. Trečia. NVO įtraukimas į politiką įgyvendinus stebėseną, ko taip pat pradžioje nebuvo numatyta. Ketvirta. Organizuoti ir vykdyti visuomenės švietimą. Ir penkta. Teikti kandidatus į Asmens su negalia gerovės tarybos narius. Iš tikrųjų, lyginant su tuo, kas buvo numatyta, tai tikrai naujoje redakcijoje nevyriausybinių organizacijų vaidmuo stiprėja, o dėl šio pasiūlymo kviesčiau pritarti komiteto redakcijai.

PIRMININKAS. Aišku. Ačiū. Už nori pasisakyti G. Burokienė. Prašau.

G. BUROKIENĖ (*LVŽSF*). Dėkoju, pirmininke. Man labai keista, kad kai reikėjo nevyriausybinių organizacijų pagalbos pandemijos laikotarpiu, kai reikėjo apeiti socialiai pažeidžiamus žmo-

nes, ėjo nevyriausybinės organizacijos, o dabar staiga jų nebereikia. Paliekamas labai toks, sakyčiau, mažas vaidmenukas: noriu – klausau, noriu – ne. Dalyvauti tokiuose visuose dalykuose, kur jūs dabar siūlote, tai yra, na, kaip sakyti, noriu – išklausau, noriu – neišklausau, bet nieko konkrečiai nedarau, jokia atsakomybė nedeleguojama. Jūs nešnekate apie tai, kad jūs pasitikite, tai nerodo pasitikėjimo nevyriausybiniu sektoriumi, rodo atvirkščiai, kad nevyriausybinis sektorius vis dėlto dar lieka podukros vietoje. Todėl aš siūlyčiau vis dėlto pritarti Vytauto siūlymui ir balsuoti už.

PIRMININKAS. Balsuojame, kolegos.

Už balsavo 51, prieš – 13, susilaikė 42. Pasiūlymui nepritarta.

Ir paskutinis 31 straipsnis. Seimo nariai V. Bakas, L. Kukuraitis, T. Tomilinas. Prašau. Jam komitetas nepritaria. (*Balsas salėje*) Balsavome, šiaip tai balsavome.

V. BAKAS (*DFVL*). Iš tiesų reikia pripažinti, kad tas mūsų, opozicijos, spaudimas dėl nevyriausybinių organizacijų penkiose vietose pasiteisino. Bet jeigu pažiūrėtume tas penkias vietas, dalies jų įgyvendinimą jūs atidedate 2027 metams, tai yra tas pats, kas nieko, o dalis lieka – teisė teikti pasiūlymus, tai yra visiška savanorystė.

PIRMININKAS. Formuluokite pasiūlymą, čia ne diskusija.

V. BAKAS (*DFVL*). Todėl aš vis dėlto siūlyčiau dar kartelį, kviečiu Seimo kolegas, vis tiek mes dar derinsime šitą projektą, tiesiog išreikšti paramą nevyriausybinių organizacijų įgalinimui ir balsuoti už šį pasiūlymą.

PIRMININKAS. Taip.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Komiteto nuomonė yra siūlymui nepritarti. Matyt, svarbu dar kartą akcentuoti, kad atiduoti dalį valstybinių funkcijų NVO reikštų ir pamynimą pačių nevyriausybinių organizacijų prasmės. Jos, vykdydamos valstybines patikėtas funkcijas, jau negalėtų vadintis nevyriausybinėmis organizacijomis.

Antras svarbus momentas, ne visos nevyriausybinės organizacijos yra padengusios visą Lietuvą, ne visur yra prieinamos, ne visur paslaugas kokybiškas gali teikti. Tai iš tikrųjų, na, nepadarykime žmonių įkaitais priklausomai nuo jų gyvenamosios vietovės. Išties nevyriausybinės gali būti pasitelkiamos paslaugoms teikti, o ne valstybinėms funkcijoms atlikti. Tiesiog siūlau laikytis komiteto pasiūlymo nepritarti.

PIRMININKAS. Ačiū. Gal galime pritarti bendru sutarimu komiteto nuomonei? Ne. Matau, nori balsuoti, balsuojame. Ačiū, pirmininke.

Balsavo 106: už – 47, prieš – 13, susilaikė 46. Pasiūlymui nepritarta.

Kadangi numatytas balsavimo lango laikas baigėsi, aš pratęsiu balsavimo langą iki tol, kol bus balsuota dėl visų apsvarstytų projektų.

Šito viso paketo lydimasis yra Ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas. Yra Socialinių reikalų ir darbo komiteto pasiūlymas dėl 3 straipsnio, jam komitetas pritarė iš dalies. Gal galime pritarti bendru sutarimu tokiai formuluotei? Gerai. Prašau tada, gerbiamas Stasy, į tribūną. Ir tada pristato Socialinių reikalų ir darbo komitetas.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Kolegos, gal negaiškime.

PIRMININKAS. Gerai.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Pasiūlyta formuluotė yra visos apimties įrašyta, tiktai ne toje dalyje, kurioje buvo siūloma, o kitoje vietoje, bet žodis žodin įrašyta. Tai nėra problemos.

PIRMININKAS. Aišku. Ačiū. M. Lingė gal kažką turės. Viskas tenkina? Taip. Gal galime bendru sutarimu? Galime. Ačiū, pritarta.

Dabar dėl viso įstatymų paketo nuomonės už, prieš. Tuoj pažiūrėsime. Už kalba V. Targamadzė.

V. TARGAMADZĖ (*DFVL*). Ačiū. Iš tiesų išklausiusi visus pasisakymus aš labai pakeičiau savo nuomonę, nes nėra pakankamai pasirengta. Aišku, už pastangas reikia padėkoti ministrei, tačiau jeigu kalbėtume apie dalyvumo nustatymą, tai vėlgi neaišku, kas nustatys, kokia bus anketa, kaip galės nevyriausybinės organizacijos dalyvauti, galų gale, ar numatytos lėšos šiam projektui įgyvendinti – į daugelį klausimų yra neatsakyta. Todėl siūlau vis dėlto labai atsakingai balsuoti už šitą paketą. Ačiū.

PIRMININKAS. Nelabai iš tikrųjų supratome, čia už ar prieš. Prašom įjungti dar poniai V. Targamadzei.

V. TARGAMADZĖ (*DFVL*). Aš pasakiau, kad aš pakeičiau nuomonę viską išklausiusi ir giliau įsigilinusi.

PIRMININKAS. Tada dar kalba L. Kukuraitis. Prašau. Dėl vedimo tvarkos? Minutėlę. Dabar pasisakys L. Kukuraitis. Prašau.

L. KUKURAITIS (*DFVL*). Kolegos, pasisakydamas svarstymo metu aš įvardinau pozityvias reformos puses, jų yra tikrai daug. Reforma turi judėti. Žmonių su negalia organizacijos ir bendruomenė laukia šitos reformos, tikrai reikia jai pritarti. Tiesa, kaip ir įvardinau, yra nemažai dalykų, kurie turi būti sprendžiami, pavyzdžiui, poįstatyminiais teisės aktais – negalios nustatymo klausimynai. Jie turi būti maksimaliai skaidriai svarstomi, turėtų būti įtraukiamos žmonių su negalia bendruomenės, jų atstovai ir skaidriai, viešai pristatomi. Šitas darbas būtinai turi būti atliktas, jeigu reforma bus priimta. Žinoma, 2024 metais, kai įsigalios, skirti adekvačius finansus, nes su tais, kurie buvo numatyti 2023 metams, rimtų dalykų nepadarysi. Iš esmės pritariu, nes padaryti tikrai didžiuliai žingsniai, kad žmonių su negalia situacija gerėtų. Perspektyvoje reikia duoti žalią šviesą ir judėti su reforma.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir A. Sysas kalba prieš. Prašau.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas pirmininke, aš noriu atkreipti dėmesį, kad paketas sudarytas iš penkių, o ne iš dviejų įstatymų.

PIRMININKAS. Taip.

A. SYSAS (*LSDPF*). Jūs paminėjote tik du, trys liko nepaminėti, nors ten buvo ir Teisės departamento kai kurių pastabų. Tai čia dėl vedimo tvarkos.

Dabar dėl paties įstatymo. Aš manau, pataisų svarstymas akivaizdžiai parodė, kad neatsakytų klausimų yra daugiau. Baimė, kad nevyriausybinės organizacijos ir toliau darys tai, ką daro, stengimasis jas ignoruoti įstatyme man labai keistas.

Dabar noriu kreiptis į salę ir paklausti: kas nors man gali pasakyti, pagal kokius kriterijus priėmus šitą įstatymą bus nustatomas neįgalumas žmonėms? Aišku, dar galėčiau paklausti, o dalyvumas kaip bus nustatytas, nes šiame įstatyme apibrėžtas naujas dalykas – dalyvumas. Klausimų yra daug, vieną matau ranką, aš prieisiu, jis man paaiškins, kokius kriterijus jis nustatys. Deja, medicininių kriterijų sumažėja iki 40 %, taip sakant, socialiniai darbuotojai ir vadybininkai nustatys darbingumo ir dalyvumo lygį.

Gerbiami kolegos, neužmirškite, kaip balsavote, nes kai šitą įstatymą priims dauguma ir kai jis įsigalios, tai galvos skausmas tų 147 tūkst. darbingo amžiaus žmonių su negalia ir dar tiek pat, kurie neturi darbingumo lygio, bus kasdieną, jų labai daug. Pasiruoškite, gerai išstudijuokite šitą įstatymą, nes reikės atsakinėti kiekvieną dieną. Siūlau nepritarti šiam įstatymui.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega Algirdai. Priimu pastabas dėl vedimo tvarkos. Pabandysiu pateikti balsuoti ir išvardinti visus įstatymų projektus, dėl kurių bus dabar balsuojama. Taigi teikiu balsuoti darbotvarkės 2-8.1 klausimą ir lydimuosius – Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-2014(2), Tikslinių kompensacijų įstatymo Nr. XII-2507 pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-2015(2), Ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo daugelio straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-2016(2), Lygių galimybių įstatymo Nr. IX-1826 kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-2017(2) ir Transporto lengvatų įstatymo dviejų straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektą Nr. XIVP-2018(2). Prašom balsuoti. (*Balsai salėje*) Balsuojame.

Balsavo 96: už – 61, prieš – 4, susilaikė 31. Po svarstymo pritarta.

17.03 val.

Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1857(2), Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 47 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1858(2) (*svarstymo tęsinys*)

Ir darbotvarkės 2-2.1, 2-2.2 klausimai, jie jau buvo apsvarstyti. Dėl Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto yra Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasiūlymų, jiems komitetas pritarė iš dalies. Vyriausybės pasiūlymą pristatys J. Sejonienė.

J. SEJONIENĖ (*TS-LKDF*). Dėkoju dar kartą, posėdžio pirmininke. Iš esmės visi Vyriausybės pasiūlymai yra dėl skirtingų straipsnių, bet esmė jų yra ta pati, kad tie žmonės, kurie turi teisę gyventi Lietuvoje, nes jiems yra suteiktas laikinasis prieglobstis, jeigu yra darbingo amžiaus, būtų draudžiami iš valstybės biudžeto lėšų, kad gautų būtinąją pagalbą tol, kol jiems nereikia skubiosios pagalbos, o vaikai iki 18 metų, pensininkai, žmonės, turintys negalią, tai yra tie, kuriuos Lietuvos Respublikos įstatymas draudžia valstybės lėšomis, būtų draudžiami valstybės lėšomis. Kaip ir minėjau, tiktai vienam punktui nepritarė komitetas, tai yra dėl įsigaliojimo datos. Komitetas mano, kad jau kitą savaitę galėtų įsigalioti, nuo 14 dienos. Vyriausybė galėtų parengti poįstatyminius aktus ir jau kitą savaitę galėtų įsigalioti (nuo ketvirtadienio) šitas įstatymo projektas, kad tie žmonės, kuriuos, kaip minėjau, priėmė Lietuvos valstybė, neprarastų bent jau būtinosios pagalbos.

PIRMININKAS. Ačiū, jūs, taip supratau, pasiūlėte ir dėl 1 straipsnio, ir dėl 2 straipsnio visus pasiūlymus?

J. SEJONIENĖ (*TS-LKDF*). Taip.

PIRMININKAS. Gal galime bendru sutarimu pritarti komiteto nuomonei?

J. SEJONIENĖ (*TS-LKDF*). Komitetas vienbalsiai pritarė suredaguotam…

PIRMININKAS. Iš dalies 2 straipsniui… Tai pritarta komiteto nuomonei.

Dėl motyvų. Tai yra skubos tvarka. (*Balsas salėje*) Atsiprašau, dar bus. Galime pritarti po svarstymo bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Sveikatos reikalų komitetas siūlo svarstyti skubos tvarka. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

17.05 val.

Profesionaliojo scenos meno įstatymo Nr. IX-2257 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2104(2)VK (*svarstymo tęsinys*)

Dabar darbotvarkės 2-3 klausimas – Profesionaliojo scenos meno įstatymo Nr. IX-2257 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2104(2). Balsuojame.

Balsavo 95 Seimo nariai, pritarta vienbalsiai.

17.06 val.

Kultūros centrų įstatymo Nr. IX-2395 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2115(2)VK (*svarstymo tęsinys*)

Toliau kitas darbotvarkės 2-4 klausimas – Kultūros centrų įstatymo Nr. IX-2395 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2115. Svarstymas.

Yra nemažai pataisų. Prašom Kultūros komiteto pirmininką ar atstovą pristatyti. Yra pasiūlymas dėl 7 straipsnio. Seimo narys K. Vilkauskas. Kęstuti, prašom pristatyti. Tuomet komitetas pasakys savo išvadą.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Galiu pristatyti iš karto abu pasiūlymus, nes jie yra panašūs. Pasiūlymų esmė – pratęsti terminą. Dabar numatyta, kad informuojama apie konkurso paskelbimą prieš 2 mėnesius. Aš siūlau informuoti prieš 4 mėnesius. Baigiantis savivaldybių kultūros centrų direktorių kadencijai, taip pat duoti terminą, informuoti prieš 4 mėnesius, nes kultūros centrų direktoriai galėtų tikrai suplanuoti savo nebaigtus darbus, būna įvairių tęstinių projektų, galėtų juos pabaigti. Be to, jeigu iš tikrųjų ateitų tokia galimybė, matytų, kad jau nebus paskirtas antrą kadenciją, tai tikrai žmogus galėtų suplanuoti ir savo buitį. Ypač tai liestų regionus. Ačiū.

PIRMININKAS. Nepritariate komiteto nuomonei, taip?

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Taip, komitetas…

PIRMININKAS. Prašom. Gerbiamas K. Bartoševičius pristatys komiteto nuomonę.

K. BARTOŠEVIČIUS (*TS-LKDF*). Komitetas iš esmės apsvarstė tokį Seimo nario K. Vilkausko pasiūlymą ir jam nepritarė dėl labai paprastos priežasties. Buvo nuspręsta, kad nustatytas terminas pasirinktas laikantis sisteminio principo ir, matyt, yra optimalus. Atkreiptinas dėmesys, nes

įstatymo projekte yra numatyta, jog įstatymas įsigalioja 2023 m. balandžio 1 d., o savivaldybių kultūros centrų vadovų kadencija baigiasi 2023 m. liepos 31 d. Tai reiškia, kad nustačius siūlomą terminą, kaip siūlė kolega K. Vilkauskas, likus ne mažiau kaip 4 mėnesiams, tokiu atveju įstatymo 7 straipsnio 3 dalies nuostata tampa neįgyvendinama savivaldybių kultūros centrų dabartinių vadovų atžvilgiu.

PIRMININKAS. Už kalbančių nėra. Teikiu balsuoti. Kas pritariate K. Vilkausko pasiūlymui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip. (*Balsai salėje*) Čia iš karto dėl abiejų pasiūlymų.

Už pasiūlymą 43, prieš – 24, susilaikė 32. Pasiūlymui nepritarta. Ir dabar dėl viso įstatymo projekto. Gal galime bendru sutarimu pritarti po svarstymo? Ačiū, pritarta.

17.10 val.

Bibliotekų įstatymo Nr. I-920 6^1, 7, 8, 9, 10, 17 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 8^1 straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2229(2) (*svarstymo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-5 klausimas – Bibliotekų įstatymo Nr. I-920 6^1, 7, 8, 9, 10, 17 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 8^1 straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2229. Vėl kviečiu K. Bartoševičių. Ar čia nėra pasiūlymų? Nėra pasiūlymų, atsiprašau. Galime bendru sutarimu pritarti? Ačiū, pritarta.

17.10 val.

Draudimo propaguoti totalitarinius, autoritarinius režimus ir jų ideologijas įstatymo projektas Nr. XIVP-1778(2) (*svarstymo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-6 klausimas – Draudimo propaguoti totalitarinius, autoritarinius režimus ir jų ideologijas įstatymo projektas Nr. XIVP-1778(2). Yra pasiūlymų dėl šito. Komiteto pirmininką kviečiu. Yra dėl 2 straipsnio. Seimo narys S. Tumėnas. Prašom, gerbiamas Stasy. Tuoj įjungs. Prašom.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Ačiū. Gerbiamasis posėdžio pirmininke, mes ilgiausiai diskutavome, svarstėme, aptarėme net komitete. Aš manau, kad komitetas daugeliui mano pasiūlymų pritarė, ir kviečiu visus pritarti. Nematau prasmės dabar kiekvieną iš naujo pateikti.

PIRMININKAS. Žodžiu, jūs pritariate komiteto nuomonei, kad nepritartume tiems, kuriems nepritarė.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Aš pritariu komiteto nuomonei, nes dviem trečdaliams mano siūlymų buvo pritarta, o keli tokie kompromisiniai variantai. Tai ačiū.

PIRMININKAS. Dabar dar komiteto pirmininkas dėl S. Tumėno pasiūlymų. Prašom.

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Taip, aš tik atkreipsiu dėmesį, kad mudu su daktaru S. Tumėnu buvome išvadų rengėjais ir dar taip sklandžiai mūsų darbas niekada nėra vykęs. Iš tikrųjų tai, ką mes priėmėme, buvo bendru sutarimu visos komiteto sudėties. Taigi visa tai, kas čia parašyta, yra suderinta iki paskutinio siūlelio.

PIRMININKAS. Gerai, ačiū. Dėl šito komiteto nuomonei pritarta.

Yra dar dėl šio straipsnio Seimo narių A. Ažubalio, L. Kasčiūno, P. Saudargo pasiūlymai, jiems komitetas pritarė iš dalies. Kas pristatys? Matau, L. Kasčiūnas.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Manote, kad čia A. Ažubalis veda, bet, aš suprantu, dėl patriotinių organizacijų įtraukimo į tarybą vertinimo mes iš tikrųjų šiek tiek nustebome, gerbiamas pirmininke, kodėl jūs neįtraukėte patriotinių organizacijų vertinimo į tarybą?.. Mes manytume, kad galbūt galima būtų tokį, mūsų požiūriu, nedidelį kluptelėjimą ištaisyti šiandien mūsų Seimo salėje. Matyt, taip sustiprintume dar labiau visą įstatymą. Ačiū.

PIRMININKAS. Jūs norite balsuoti dėl šito? Gerai.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Be abejo.

PIRMININKAS. Taip, kalbėti… Dar komiteto nuomonė. Pakomentuoti, pirmininke, prašom.

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Priminkite, kelintas čia yra?

PIRMININKAS. Atsiprašau. Gerbiamas Laurynai, jūs pristatėte Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pasiūlymą ar trijų kolegų: jūsų, A. Ažubalio ir P. Saudargo? Tuoj, minutėlę.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Pritarti iš dalies. Ai, šiuo atveju mus tenkina. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Tai tenkina. Gerai, ačiū. Tenkina, kad pritarta iš dalies, tai turbūt nebe…

Toliau. Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pasiūlymui pritarta iš dalies. Taip pat tenkina, kolega?

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Pritarta iš dalies – tenkina. Ačiū, ir taisomės procese.

PIRMININKAS. Gerai, ačiū. Ir trečias straipsnis. Ai, čia S. Tumėno, turbūt nebekomentuojame. Kitas kolegos S. Tumėno pasiūlymas. Taip pat S. Tumėnui pritarti.

Dabar žiūrime. Taip pat dėl 4 straipsnio yra Seimo narių A. Ažubalio, L. Kasčiūno, P. Saudargo pasiūlymas, jam komitetas nepritarė. Prašau, Laurynai, jūsų pristatyti.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Mielieji, gerbiamieji, dėl to, ką sakiau anksčiau, tai aš turėjau būtent šį straipsnį galvoje, mielieji, iš tikrųjų Nevyriausybinių organizacijų, padedančių stiprinti Lietuvos valstybės gynybinius pajėgumus, koordinacinę tarybą (NOKT). Mes tikrai norėtume siūlyti papildyti jais visą tarybą. Ar ne? Matau, ir Angelė tam pritaria. Tai, mielieji, tikrai nedidelė pataisa, kuri sustiprintų, labai sustiprintų šį projektą, ir ta taryba, kuri vertintų visą desovietizacijos procesą, turėtų daugiau raumenų ir tokios patirties. Tie žmonės ten yra išgyvenę, net ir patys turi savo asmeninės patirties, na, turėjo santykį su komunizmo represijomis. Mielieji, tikrai siūlau šiuo atveju pritarti. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Žodžiu, jūs norite balsuoti? Taip.

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Aš vieną sekundę. Dokumentą pristatys… Kadangi aš visai negirdėjau, ką kalbėjo ponas L. Kasčiūnas…

PIRMININKAS. 4 straipsnis. Yra Seimo narių A. Ažubalio, L. Kasčiūno, P. Saudargo pasiūlymas, taip pat yra S. Tumėno pasiūlymas, jam jau iš principo pritarta. Dabar yra tik kolegų… Formuluotei pritarta, komiteto nuomonei. Dabar yra trijų Seimo narių pasiūlymas, jam komitetas nepritarė. Laurynas pristatė, kad ne devyni, o dešimt narių būtų komisijoje. Komitetas tam nepritarė ir reikėtų dėl to balsuoti. Taip supratau? Gerai, balsuojame dėl pasiūlymo.

Motyvai. Prieš – V. Valkiūnas. Prašau.

V. VALKIŪNAS (*DPF*). Gerbiami kolegos, matote, koks chaosas, net L. Kasčiūnas kaip liberal-anarchistas jau nebe… Gal atidėkime šitą klausimą, matote, jau dabar autoritarinio valdymo reikia čia, Seimo posėdžių salėje, kad iš chaoso būtų išvesta, o nubalsuosime, tai malkų priskaldysime. Todėl palaukime, reikia prasiblaivyti turbūt kažkam.

PIRMININKAS. Gerai, ačiū už nuomonę. Balsuojame. Kas palaikote kolegų pasiūlymą, balsuojate taip, kas palaikote komiteto, balsuojate kitaip.

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Komitetas nepritarė.

PIRMININKAS. Taip, komitetas nepritarė.

Už pasiūlymą balsavo 32, prieš – 8, susilaikė 50. Pasiūlymui nepritarta.

Toliau dėl 7 straipsnio yra Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pasiūlymas, jam Kultūros komitetas nepritarė. Prašau. L. Kasčiūnas.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Aš suprantu, čia turbūt dėl metodologinių dalykų nepritarta, ar ne, nes tuos dalykus, kuriuos mes siūlėme nagrinėti, jūs manote, reikia palikti įstatymo projekte, o mes siūlome išbraukti. Šiuo atveju neturiu principinės nuostatos, aš galiu atsiimti ir nebalsuojame. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerai. Palaikome komiteto nuomonę. Ir viskas. Dėl viso įstatymo projekto. Ačiū, pirmininke.

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Ačiū.

PIRMININKAS. Nuomonės. Už kalba S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Kviečiu pritarti šiam įstatymo projektui. Nenorėčiau sutikti su V. Valkiūno diskusijoje išsakytomis mintimis, kad šitas įstatymas yra skubotas. Tai ne įstatymas skubotas, o skuba karas, skuba Rusijos totalitarinis režimas Ukrainoje ir mes turime reaguoti į tai, nes tai yra svarbu šių dienų kontekste.

Šiame įstatyme daugmaž sutvarkytos, išspręstos terminų problemos. Tą reikėjo būtinai daryti, nes jeigu mes netaisytume šito įstatymo, netobulintume, ką dabar ir padarėme, tai aišku, kad mūsų šio įstatymo spragomis tuoj pasinaudotų mūsų Lietuvos valstybės priešai.

Dėl įstatymo buvo daug pasiūlymų, kaip aš sakiau, 75. Kai kurių nepriėmėme, nepritarėme ir neįtraukėme į įstatymą, pavyzdžiui, kaip Medžiotojų draugijos atstovų, kurie norėjo, kad čia būtų surašyti konkretūs dalykai, kad būtų pasmerkti T. Ivanauskas, V. Krėvė ir kiti dalykai. Mes tokios konkretikos atsisakėme, nemanome, kad jie turi būti pačiame įstatyme.

Visos pusės buvo išgirstos. Kviečiu pritarti projektui ir akcentuoju, kad šiuo įstatymu mes negalime pasaulyje uždrausti totalitarinių, autoritarinių režimų, bet tuo įstatymu siekiame uždrausti jų propagavimą. Tai yra svarbiausia. Ačiū.

PIRMININKAS. Prieš kalba V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (*DPF*). Gerbiamas Stasy, man patinka tas žodis „daugmaž“. Mes kuriame įstatymus ar tik daugmaž? Ai, daugmaž iškepame, ir viskas. Kažkas panašaus išeina. Negalime to daryti. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Ačiū.

V. VALKIŪNAS (*DPF*). Negalime. Liberalams, anarchistams gal ir galima, jiems daug kas leidžiama, nes jų ir pavadinimas toks. Prigimtis tokia. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Ačiū už nuomones. Prašau balsuoti dėl projekto Nr. XIVP-1778(2).

Už balsavo 86, prieš – 1, susilaikė 5. Po svarstymo pritarta.

17.21 val.

Gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimų įstatymo projektas Nr. XIVP-2209(2) (*svarstymo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-7 klausimas – Gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimų įstatymo projektas Nr. XIVP-2209. Balsuojame.

Balsavo 95: už – 95. Pritarta vienbalsiai.

Dėl vedimo tvarkos D. Šakalienė. Prašau.

D. ŠAKALIENĖ (*LSDPF*). Norėčiau patikslinti, kad dėl totalitarinių režimų balsavau už. Nesuprantu, kodėl rodo registraciją, bet nerodo…

PIRMININKAS. Supratau. Dėl protokolo: D. Šakalienė dėl totalitarinių režimų įstatymo balsavo už.

17.22 val.

Seimo apdovanojimo – Aleksandro Stulginskio žvaigždės įstatymo Nr. XIV-117 3 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2291 (*pateikimo tęsinys*)

Rezervinis 1 klausimas – Seimo apdovanojimo – Aleksandro Stulginskio žvaigždės įstatymo Nr. XIV-117 3 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2291. Galime gal bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta. Siūlomi komitetai. Pagrindinis – Švietimo ir mokslo komitetas. Nėra kitų pasiūlymų. Siūloma svarstyti Seimo VI (pavasario) sesijoje. Ačiū, pritarta.

17.22 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Jūrinių reikalų komisijos nuostatų patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-2289 (*pateikimo tęsinys*)

Rezervinis 2 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Jūrinių reikalų komisijos nuostatų patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-2289. Galime bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Pagrindinis komitetas – Jūrinių reikalų komisija pati save… Gerai. Siūloma svarstyti dar šioje sesijoje ar… Nėra tikslios datos. Kada jau atsiras laiko.

Rezervinis 3 klausimas. Nebuvo. Atsiprašau.

17.23 val.

Sporto įstatymo Nr. I-1151 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2257 (*pateikimo tęsinys*)

Ir rezervinis 4 klausimas – Sporto įstatymo Nr. I-1151 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2257. Galime bendru sutarimu? Gerai.

Dėl vedimo tvarkos. Minutėlę, tuoj įjungsiu. Prašau.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas posėdžio pirmininke, pritariame bendru sutarimu, aš manau, bet frakcijos vardu paprašytume skubos.

PIRMININKAS. Yra siūlymas taikyti skubą dėl to įstatymo. Galime bendru sutarimu? Dėl Sporto įstatymo 17 straipsnio pakeitimo. Ne. Nori balsuoti.

Dar ministrė. Prašau išsakyti…

J. ŠIUGŽDINIENĖ (*TS-LKDF*). Aš tik norėjau paprašyti, nes kitaip negalėsime patvirtinti fizinio aktyvumo nacionalinių programų ir finansuoti jų. Todėl labai prašome nuo…

PIRMININKAS. Supratome. Gerai. Bet, kolegos, nereikia balsuoti, galime pritarti? Gerai, pritariame bendru sutarimu. Pagrindinis komitetas – Švietimo ir mokslo komitetas. Siūloma svarstyti gruodžio 20 dieną. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

17.24 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Virginijaus Jurgaičio peticijos“ projektas Nr. XIVP-2285 (*priėmimo tęsinys*)

Rezervinis 5 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Virginijaus Jurgaičio peticijos“ projektas Nr. XIVP-2285. Priėmimas. Prašau balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 96: už – 95, susilaikė 1. Nutarimui pritarta. (*Gongas*)

17.25 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Virginijaus Jurgaičio peticijos“ projektas Nr. XIVP-2286 (*priėmimo tęsinys*)

Ir rezervinis 6 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Virginijaus Jurgaičio peticijos“ projektas Nr. XIVP-2286. Priėmimas.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 92: už – 91, susilaikė 1. Nutarimas priimtas. (*Gongas*) Ačiū.

17.26 val.

Seimo nutarimo „Dėl Agnės Tikniūtės skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja“ projektas Nr. XIVP-2310 (*pateikimas*)

Kolegos, balsavome dėl visų apsvarstytų klausimų. Toliau darbotvarkės 2-10 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Agnės Tikniūtės skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja“ projektas Nr. XIVP-2310. Pranešėjas – A. Kabišaitis. Prašom, gerbiamasis, į tribūną. Kažkaip įsivažiuojame.

A. KABIŠAITIS. Laba diena, gerbiami Seimo nariai, gerbiamas posėdžio pirmininke. Respublikos Prezidentas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 84 straipsnio 11 punktu, 112 straipsnio 2 ir 5 dalimis, Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 73 straipsniu ir atsižvelgdamas į Teisėjų tarybos 2022 m. lapkričio 25 d. nutarimą, teikia Lietuvos Respublikos Seimui skirti A. Tikniūtę Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja.

Teisėja A. Tikniūtė Vytauto Didžiojo universitete 2007 metais baigė teisės vientisųjų studijų programą ir įgijo teisės magistro kvalifikacinį laipsnį bei Mičigano universiteto Teisės mokyklos sertifikatą. Pretendentė dirbo Vytauto Didžiojo universitete ir Mykolo Romerio universitete docente, dėstė civilinės teisės dalykus, specializavosi įmonių teisės srityje. Ji yra socialinių mokslų teisės krypties daktarė, 2006 metais apgynusi disertaciją iš akcininkų ir vadovų civilinės atsakomybės srities. Nuo 2014 metų birželio iki 2019 metų rugsėjo mėnesio A. Tikniūtė dirbo konsultante Lietuvos Aukščiausiajame Teisme, o nuo 2019 metų rugsėjo mėnesio iki šiol dirba Lietuvos apeliacinio teismo teisėja.

Nuolatinė teisėjų veiklos vertinimo komisija, 2021 m. rugsėjo 2 d. atlikusi neeilinį teisėjos A. Tikniūtės veiklos vertinimą, profesinę veiklą pripažino labai gerai ir konstatavo, kad teisėjos

asmeninės ir dalykinės savybės atitinka Lietuvos Respublikos teismų įstatyme, Teisėjų etikos kodekse ir kituose teisės aktuose nustatytus reikalavimus. Atrankos komisijai teisėja paliko ramios, komunikabilios, racionalios asmenybės įspūdį. Lietuvos apeliacinio teismo pirmininko pateiktoje teismo nuomonėje nurodoma, kad teisėja A. Tikniūtė yra taktiška, mandagi ir dalykiška, išsiskiria originaliu ir kūrybišku mąstymu, giliomis įžvalgomis civilinės teisės srityje.

Teisėja savo profesinę kvalifikaciją kelia nuolat dalyvaudama tiek nacionaliniuose, tiek tarptautiniuose teisėjų kvalifikacijos kėlimo renginiuose, pretendentė yra parengusi mokslinių publikacijų, vedusi mokymus teisėjams, advokatams ir notarams, buvo tarptautinių mokslinių konferencijų organizacinių komitetų narė, pranešėja mokslinėse konferencijose. Informacijos apie teisėją A. Tikniūtę visuma leidžia vertinti ją kaip tinkamą skirti Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėja. Dėkui.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų nori paklausti V. Bakas, bet jo salėje nėra. A, yra. Prašom, Vytautai.

V. BAKAS (*DFVL*). Aš pretendentės norėjau paklausti. Ar galima?

PIRMININKAS. Tada ačiū.

V. BAKAS (*DFVL*). Žanras toks yra.

PIRMININKAS. Taip, taip. Tada prašom pretendentę ponią A. Tikniūtę į tribūną prisistatyti ir tada kolega turės klausimą. Toliau posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininko pavaduotojas J. Sabatauskas. Prašom.

A. TIKNIŪTĖ. Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami Seimo nariai, gerbiamas Respublikos Prezidento vyriausiasis patarėjau, naudodamasi proga visų pirma noriu padėkoti Jo Ekscelencijai Prezidentui ir Teisėjų tarybai už suteiktą galimybę kandidatuoti į Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigas. Kadangi Prezidento patarėjas jau pristatė mano kvalifikaciją šioje srityje, aš norėčiau tik akcentuoti aspektus, kodėl aš manau, kad esu tinkama eiti šias pareigas.

Kaip žinote, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo esminė funkcija yra formuoti vienodą bendrosios kompetencijos teismų praktiką ir kurti naujas aiškinimo taisykles taikant įstatymus ir kitus teisės aktus. Šiam darbui reikalingas ne tik praktikos išmanymas, bet ir gebėjimas sisteminti medžiagą, atsižvelgti į naujas visuomenės vystymosi tendencijas ir besikeičiančius reguliavimo principus. Todėl šiam darbui naudingas mokslinės metodologijos išmanymas, kalbų mokėjimas ir sisteminis mąstymas. Mano praktinė patirtis teismų sistemoje ir teorinis pasiruošimas mokslo srityje leidžia man teigti, kad turiu specifinių žinių ir gebėjimų, būtinų dirbti kasacinėje instancijoje.

Papildomai pažymiu, kad sąžiningas ir kvalifikuotas teisėjo darbas yra labai svarbus didinant visuomenės pasitikėjimą ne tik teismais, bet ir pačia valstybe, kaip visuomenės narių teises efektyviai ginančia institucija. Todėl savo ruožtu, jeigu jūs pritarsite mano kandidatūrai, darysiu viską, kad šis pasitikėjimas tolydžiai didėtų.

Baigdama prisistatymą noriu padėkoti gerbiamiems Seimo nariams už dėmesį ir prašau palaikyti mano kandidatūrą. Esu pasiruošusi atsakyti į jūsų klausimus.

PIRMININKAS (J. SABATAUSKAS, *LSDPF***).** Ačiū gerbiamai pretendentei. Jūsų nori klausti du Seimo nariai. Pirmasis klausia V. Bakas.

V. BAKAS (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama pretendente, aišku, jūsų kompetencija, kvalifikacija, kurią čia pristatė patarėjas, nekelia abejonių, ir malonu, kad tribūnoje yra kompetentingas žmogus. Bet noriu jūsų paklausti tokio atviro klausimo apskritai dėl situacijos teismuose.

Štai dabar kaip karštą bulvę mėto teisėjų atlyginimo klausimą. Seimas nenori teikti, prezidentūra tyli, ji tarsi turėtų aktyviau įsitraukti, Vyriausybė taip pat planų neturi. Kaip, jūsų nuomone, turėtų būti sprendžiamas tas klausimas, kas turėtų imtis lyderystės? Gal teisėjų savivalda? Nes iš tiesų panašu į tai, kad teisėjo profesija tampa nebepatraukli, žmonės tiesiog negali išgyventi iš to atlyginimo. Tai čia pirmas klausimas. Kas, jūsų nuomone, galėtų ir turėtų imtis tos lyderystės užtikrinant teismų nepriklausomumą?

Ir iš kitos pusės, ką patys teismai visuomenei galėtų pasiūlyti, kad pralaužtų tuos nepasitikėjimo, tarpusavio nepasitikėjimo ledus? Ką pati teismų bendruomenė galėtų pasiūlyti visuomenei?

A. TIKNIŪTĖ. Ačiū už klausimą. Kas turėtų imtis lyderystės, tai, aš manau, visų pirma, be abejo, mes patys, Teisėjų taryba, patys teisėjai turėtų. Iš tikrųjų to neveikimo pasekmės yra mato-

mos, kad iš teismų sistemos išeina, sakyčiau, galbūt ne geriausi, bet tikrai labai geri kandidatai, buvę teisėjai. Iš tikrųjų praradimas yra didelis. Ir neateina naujų žmonių.

O ką mes galėtume padaryti, kad pakeltume teismų prestižą? Aš manau, visų pirma mes turime gerinti teismo sprendimų kokybę, kad nebūtų prieštaringų sprendimų, kurie akivaizdžiai išviešinami kaip tokie. Tai tikrai priklauso nuo mūsų. O apskritai, manau, mūsų visuomenė yra labai kritiška, ir kad ir kaip mes elgtumės, labai stipriai to prestižo pakelti, ko gero, nepavyks, kaip ir kitoms institucijoms. Tai čia yra dalykas, su kuriuo teks susitaikyti, su kritišku požiūriu į teismų sistemą. Manau, tai yra normalu, nes byloje visada viena šalis lieka nepatenkinta.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų klausia T. V. Raskevičius.

T. V. RASKEVIČIUS (*LF*). Laba diena. Dėkoju gerbiamai kandidatei už prisistatymą. 2019 metais Konstitucinis Teismas yra išaiškinęs, kad Konstitucijoje įtvirtinta šeimos sąvoka yra neutrali lyties požiūriu, ir įpareigojo įstatymo leidėją sureguliuoti kartu gyvenančių nesusituokusių porų santykius. Seimas vis dar stokoja politinės valios priimti Civilinės sąjungos įstatymo projektą, kuris šiuo metu yra svarstomas Seime, dėl to žmonės, kartu gyvenantys, vedantys bendrą ūkį ir nesudarę santuokos, negali naudotis bene 60 Lietuvos teisės aktų įtvirtintomis teisėmis ir pareigomis, numatytomis partneriams. Klausimas būtų toks, jeigu Lietuvos Aukščiausiąjį Teismą pasiektų strateginio pobūdžio byla dėl nesudarytos galimybės partneriams naudotis tam tikruose įstatymuose numatytomis, tarkime, pavyzdžiui, mokestinėmis lengvatomis dėl politinio įstatymo leidėjo neveikimo, kokią praktiką, jūs manote, Lietuvos Aukščiausiasis Teismas turėtų šioje srityje plėtoti? Ačiū.

A. TIKNIŪTĖ. Aš gal visų pirma pažymėčiau, kad tai, ko gero, būtų Administracinio teismo kompetencijos klausimas, ką jūs įvardijote. Matote, čia yra labai plačiai suformuluota problema. Į ją konkrečiai atsakyti yra turbūt neįmanoma, nes klausimas: kokia konkrečiai teisė? Ar ta teisė patenka tikrai į tokį konstituciniu lygmeniu ginamų teisių spektrą? Tai būtų viena situacija. Nes čia tik tai, ką jūs pasakėte, kad yra pažeidimai, ne tai, kad pažeidimai, bet daugeliu įstatymų šeimoms suteikiamų lengvatų poros, kurios nėra sudariusios santuokos, negali naudotis, čia yra labai abstraktus dalykas. Reikėtų konkrečiau.

Antra, noriu atkreipti dėmesį, kad aš, kaip teisėja, nelabai galiu šiuo klausimu reikšti savo nuomonės, nes tai būtų automatiškai tam tikro šališkumo išsakymas.

PIRMININKAS. Ačiū pretendentei. Jūs atsakėte į visų norinčių paklausti Seimo narių klausimus. Linkime jums toliau sėkmės.

A. TIKNIŪTĖ. Ačiū.

PIRMININKAS. O, kolegos, dėl tvarkos toliau. Frakcijų susitikimų grafikas su gerbiama pretendente jau yra. Pagrindinis siūlomas komitetas – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstyti gruodžio 22 dieną. Galime pritarti dėl komitetų ir svarstymo datos? Prašote pakeisti į gruodžio 13 dieną? Siūloma pakeisti į gruodžio 13 dieną? Ar galime pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Svarstymo data – gruodžio 13 diena. Kaip pagrindinis komitetas – Teisės ir teisėtvarkos komitetas.

17.37 val.

Notariato įstatymo Nr. I-2882 3, 4, 6, 6^2, 8, 10^1, 10^3, 10^4, 19, 20, 22, 22^1, 24, 27^1, 28, 34, 46, 60, 62 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 28^2 straipsniu ir VII skyriumi ir 9, 10, 10^2 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIVP-1888(2) (*svarstymas*)

Kitas darbotvarkės 2-11 klausimas – Notariato įstatymo daugelio straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas Nr. XIVP-1888(2). Svarstymo stadija. Kviečiu Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininką S. Šedbarą pranešti pagrindinio komiteto išvadą.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Kolegos, tai buvo nemažas Notariato įstatymo paketas. Čia ir naujas modelis, kaip būtų nustatomi notarų atlyginimai. Taip pat ir skaičiaus skaičiavimo metodika, ir tam tikra perskaičiavimo struktūra, kurią turėtų daryti ministerija, siekdama užtikrinti paslaugų prieinamumą. Taigi ganėtinai nemažai straipsnių buvo siūloma pakeisti.

Vyko klausymai, dėkoju kolegei A. Širinskienei, kad ji sėkmingai ir ilgai prie to projekto darbavosi. Komitetas šį įstatymo projektą svarstė šių metų lapkričio 23 dieną ir visiems 9 balsavus už jam pritarė.

PIRMININKAS. Ačiū. Kviečiu Biudžeto ir finansų komiteto išvadą pateikti M. Maldeikį.

M. MALDEIKIS (*TS-LKDF*). Laba diena, gerbiamieji. Biudžeto ir finansų komitetas apsvarstė minėtą įstatymo projektą ir pritarė jam bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, dėl balsavimo motyvų? Atsiprašau, diskusijoje dalyvauti niekas nenori. Dėl balsavimo motyvų taip pat nėra norinčių. Atitinkamai balsuosime per balsavimo langą, kada jis bus tiksliai, tikėtina, kad bus anksčiau, bet pranešime turbūt likus ne mažiau nei pusei valandos.

17.39 val.

Notariato įstatymo Nr. I-2882 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-775(2) (*svarstymas*)

Kitas darbotvarkės klausimas – Notariato įstatymo 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-775(2). Svarstymo stadija. Taip pat pagrindinio komiteto pranešėjas S. Šedbaras.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Tai irgi nesakyčiau, kad pakete, bet kartu buvo svarstomas ir šis projektas, tai yra M. Majausko siūlymas, kad notarus kontroliuotų Valstybės kontrolė. Iš tiesų tai būtų unikalus atvejis Europos Sąjungos ir lotyniškojo notariato istorijoje. Tačiau po klausymų pavyko rasti tam tikrą sutarimą su Notarų rūmais, su Teisingumo ministerija, buvo ir Vyriausybės išvada, įstatymo projektas buvo pakoreguotas. Šį patobulintą įstatymo projektą, kad tam tikra prasme Notarų rūmų auditą ir Teisingumo ministerijos tam tikrą auditą galėtų atlikti Valstybės kontrolė, komitetas svarstė lapkričio 23 dieną. Visiems 9 balsavus už, buvo patobulintam projektui pritarta.

PIRMININKAS. Ačiū gerbiamam komiteto pirmininkui. Biudžeto ir finansų komiteto išvadą prašome pateikti M. Maldeikį.

M. MALDEIKIS (*TS-LKDF*). Dar laba diena. Biudžeto ir finansų komitetas apsvarstė ir, kaip visada, labai draugiškai, kaip žinote, šiandien labai vieningai Biudžeto ir finansų komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Aš dar turėsiu klausimą Biudžeto ir finansų komiteto atstovui, nes yra tik jūsų du siūlymai. Vienas. Nėra konkretaus pasiūlymo, tik dėl Teisės departamento pastabų, į jas pagrindinis komitetas atsižvelgė. Bet yra jūsų konkretus siūlymas, jam pagrindinis komitetas nepritarė, dėl audito. Jūsų nuomone, jūs pritariate… (*Balsas salėje*) Jūs nereikalausite balsuoti, galima laikyti, kad… Aišku, bet vis tiek turbūt per balsavimo langą. Ačiū.

Kitas darbotvarkės klausimas – Notariato įstatymo 3 ir 6 straipsnių pakeitimo…

Atsiprašau, dėl motyvų irgi nėra norinčių kalbėti. Diskusijoje nėra norinčių dalyvauti.

17.42 val.

Notariato įstatymo Nr. I-2882 3 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-867(2) (*svarstymas*)

Kitas klausimas – Notariato įstatymo 3 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-867(2). Svarstymo stadija. Kaip pagrindinio Teisės ir teisėtvarkos komiteto pranešėjas – pirmininkas S. Šedbaras.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Kolegos, tai irgi buvo mūsų kolegos M. Majausko siūlymas nustatant notarų skaičių Lietuvos teritorijoje vadovautis vienu tokiu mechaniniu dydžiu – nuo 7 tūkst. iki tam tikro tūkstančio gyventojų, neatsižvelgiant į kitus parametrus, į civilinių sandorių reikalingumą, į kitus dalykus. Komitetas siūlo šį projektą atmesti, nes, kaip aš kalbėjau apie tą didįjį Notariato įstatymo pataisų projektą, ten yra irgi įdiegta notarų skaičiaus nustatymo ir tam tikro kasmetinio pertikrinimo metodika. Ten numatyta, kad reikia atsižvelgti į daug daugiau parametrų. Jeigu mes imtume kolegos M. Majausko logiką, tai, pavyzdžiui, Neringoje, kadangi gyventojų

yra mažiau negu 7 tūkst., neturėtų būti notaro, nors civilinė apyvarta, be abejo, Neringoje yra turbūt didesnė negu Šilalėje ar Zarasuose. Na, nežinau, šitos statistikos, mes tokios ir neturime. Taigi toks mechaninis notarų skaičiaus nustatymas neatitiktų gyventojų poreikių, todėl komitetas, kaip minėjau, svarstė lapkričio 30 dieną ir visų 6 dalyvavusiųjų balsais už pritarė siūlymui projektą atmesti.

PIRMININKAS. Ačiū komiteto pirmininkui. Dėl šito projekto taip pat apsispręsime per balsavimo langą.

17.44 val.

Prokuratūros įstatymo Nr. I-599 49, 50, 52 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 50^1 straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2063(2) (*svarstymas*)

Kitas darbotvarkės klausimas – Prokuratūros įstatymo 49, 50, 52 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 50^1 straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2063(2). Svarstymo stadija. Pranešėjas – Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkas S. Šedbaras.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Kaip, kolegos, prisimenate, neseniai prokuratūros prašymu buvo pateikimas dėl to, kad šeštadieniais prokurorai taip pat turi budėti. Tai numatome Prokuratūros įstatyme galimybę mokėti. Ir taip pat dėl prokurorų, kai jų paskyrimo vietose nėra tarnybinių butų, kad būtų galima mokėti butpinigius. Pamename tą neseną projektą. Mes jį apsvarstėme lapkričio 23 dieną ir visų 9 balsavusiųjų balsais už buvo projektui pritarta.

PIRMININKAS. Ačiū gerbiamam komiteto pirmininkui. Taip pat nėra norinčių kalbėti diskusijoje ir dėl balsavimo motyvų. Apsispręsime per balsavimą.

17.45 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 138 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-1798(3) (*svarstymas*)

Kitas projektas – Seimo statuto 138 straipsnio pakeitimo projektas Nr. XIVP-1798(3), čia yra sujungti trys projektai. Pranešėjas – TTK pirmininkas S. Šedbaras.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Čia yra Statuto pataisų projektas, skirtas… Arba yra bandymas numatyti tam tikrą griežtesnį režimą, per kiek laiko turėtų būti pateikta Vyriausybės išvada dėl projekto ir kokios turėtų būti pasekmės, jeigu išvada nėra pateikta. Komitetas jau šį… Tokių projektų buvo trys. Komitetas sujungė į vieną, nes buvo skirtingų siūlymų tiek Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto, tiek Seimo narių grupės, kur pirmas pasirašė kolega E. Sabutis. Komitetas kelis kartus svarstė šį projektą. Paskutinį kartą svarstė lapkričio 23 dieną, nes buvo gautas dar vienas modifikuotas pasiūlymas. Komitetas bendru sutarimu pritarė būtent komiteto patobulintam jungtiniam projektui. Po to, matyt, kai atskirai pasiūlymus svarstysime, aš patikslinsiu, kokia buvo komiteto pozicija.

PIRMININKAS. Ačiū pirmininkui. Kadangi dėl šio projekto yra pasiūlymų, dėl jų apsispręsime balsuodami per balsavimo langą. Ir dėl motyvų kalbėsime tada vėliau, ir diskusijoje galėsime dalyvauti po to.

17.46 val.

Civilinio proceso kodekso 142, 296, 297 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 95^1 straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-885(2), Baudžiamojo kodekso XXII skyriaus pavadinimo ir 154 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-886(2) (*svarstymas*)

Kitas projektas – Civilinio proceso kodekso 142, 296, 297 straipsnių pakeitimo ir kodekso papildymo 95^1 straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-885(2). Svarstymo stadija. Taip pat Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkas S. Šedbaras.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Šiaip, kolegos, čia yra dviejų projektų paketas. Jie kaip ir eina kartu, tai yra Civilinio proceso kodekso ir Baudžiamojo kodekso pataisų projektai, skirti žurnalistų

darbui (kaip čia pasakyti sutrumpintai) nuo nepagrįstų ieškinių apsaugoti. Taip pat tam tikra prasme švelnina atsakomybę už tas veikas, kurios yra susijusios su žurnalistų darbu ir su vieša informacija.

Darbo grupė dirbo ilgą laiką. Dar vyko klausymai, nes buvo gauta pasiūlymų. Komitetas (aš turbūt pristatysiu abu šiuos projektus, nes jie vienas su kitu labai glaudžiai susiję) svarstė juos 2022 m. lapkričio 23 d. ir tiek vienam, tiek kitam projektui visų 9 dalyvavusių balsais už buvo abiem šitiems projektams pritarta.

PIRMININKAS. Ačiū. Dalyvauti diskusijoje nėra norinčių. Dėl balsavimo motyvų taip pat nėra norinčių. Tai dėl abiejų projektų – dėl Civilinio proceso kodekso ir Baudžiamojo kodekso projekto Nr. XIVP-886(2) – nėra norinčių kalbėti. Apsispręsime balsuodami.

17.48 val.

Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1370 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1917(2) (*svarstymas*)

Darbotvarkės 2-17 klausimas – Valstybės tarnybos įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1917(2), čia sujungti du projektai – Nr. XIVP-1904 ir Nr. XIVP-1917. Pranešėjas turėtų būti A. Petrošius iš Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto. Kas nors galėtų paskelbti? Tada… Nematau kolegos. Yra pagrindinio Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto išvada, ją komitetas priėmė lapkričio 23 dieną: komitetas pritarė įstatymo projektui bendru sutarimu. Dalyvavo devyni Seimo komiteto nariai.

Po svarstymo diskusijoje nėra norinčių dalyvauti. Dėl balsavimo motyvų taip pat nėra. Apsispręsime vėliau balsuodami.

17.50 val.

Centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo įstatymo Nr. XII-791 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2054(4) (*svarstymas*)

Kitas projektas – Centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2054(4). Svarstymo stadija. Taip pat nematau Audito komiteto galimų pranešėjų. Numatytas A. Skardžius, nematau nė komiteto pirmininko.

Komitetas svarstė projektą lapkričio 30 dieną ir įvertinęs pastabas priėmė sprendimą pritarti patobulintam projektui: už – 6, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

Nėra norinčių… Replika, tiksliau, dėl vedimo tvarkos finansų ministrė G. Skaistė. Prašom.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Kadangi komitetas pritarė patobulintam įstatymo projektui, tačiau matome, kad pagal įstatymo projektą reikalingas ir vienas lydimasis įstatymas, ir taip pat įgyvendinamieji teisės aktai, todėl norėčiau paprašyti Vyriausybės išvados, kad būtų galima pateikti tuos papildomus pasiūlymus, kurie yra reikalingi.

PIRMININKAS. Dėl jūsų siūlymo apsispręsime per balsuoti numatytą intervalą, gerai? (*Balsai salėje*) Aš fiksuoju, kad siūloma Vyriausybės išvada.

17.52 val.

Pluoštinių kanapių įstatymo Nr. XII-336 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo ketvirtuoju ir penktuoju skirsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-2059(2)ES (*svarstymas*)

Darbotvarkės 2-19 klausimas – Pluoštinių kanapių įstatymo keleto straipsnių ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo įstatymo projektas Nr. XIVP-2059(2). Pranešėjas – Kaimo reikalų komiteto atstovas V. Jukna. Prašom, kolega.

V. JUKNA (*DPF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Kaimo reikalų komiteto sprendimas – pritarti komiteto patobulintam Lietuvos Respublikos pluoštinių kanapių įstatymo Nr. XII-336 1, 2, 3, 4, 5,

6, 8 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo ketvirtuoju ir penktuoju skirsniais įstatymo projektui, komiteto išvadoms ir komiteto pasiūlymams. Kartu teikiamas Kaimo reikalų komiteto patobulintas įstatymo projektas ir jo lyginamasis variantas. Balsavimo rezultatai: už – 6, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū gerbiamam pranešėjui. Diskusijoje nori dalyvauti du Seimo nariai. Kviečiu A. Verygą.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. (*Balsas salėje: „Ko tą Verygą užleido?“*) Tuoj, Valdemarai, pasakysiu, kodėl čia tą Verygą užleido. Pradėsiu nuo tokios linksmos gaidos cituodamas. Kaip tik šiandien taip pasitaikė, kad radau labai gerą tyrimą, nesakysiu, kokiame portale, bet čia ne *feikas*, čia labai rimtas tyrimas. Jame sakoma, kad kanapėmis šertos karvės buvo ramesnės, dažniau seilėjosi, žiovavo ir dažnai keistai makalavo liežuviais, taip pat daugiau laiko praleisdavo maklinėdamos aplink tvartą, atrajodavo pašarą ir kontempliuodavo apie visatą.

Aš iš tikrųjų noriu paklausti šio įstatymo autorių, teikėjų, koks tikslas yra šio įstatymo, nes čia kalbama apie pluoštines kanapes, kuriose siūloma didinti tetrahidrokanabinolio kiekį. Tetrahidrokanabinolis yra narkotinė medžiaga, kuri sukelia karvėms tą seilėjimąsi ir kontempliavimą apie visatą. Ar čia mūsų ūkininkai ruošiasi maitinti kanapėmis gyvulius, ar kas čia bus?

Aš tik noriu priminti, kad kai buvo priimamas šitas įstatymas Seime, buvo kalbama apie tai, kad iš pluoštinių kanapių bus gaminama statybinė medžiaga, gaminamos automobilių detalės, žodžiu, siuvami rūbai. Aš noriu paklausti kolegų: kokią įtaką statybinėms medžiagoms, apatiniam trikotažui, automobilių detalėms turi didesnis tetrahidrokanabinolio kiekis? Ar nuo jo geriau kažkaip, gal bus namie linksmiau, ar apsivilkus tuos rūbus turėtų būti kažkoks specialus poveikis?

O jeigu rimtai kalbame, Lietuvoje taip tų pluoštinių kanapių nelabai ir sulaukiame. Mes matome, kad visgi vietoj pluošto dažniausiai yra nuimami žiedynai ir iš jų gaminami visai ne pluošto gaminiai kažkokie, o gaminamai ekstraktai, gaminami aliejai ir žmonės yra mulkinami, kalbant, kad tai yra maisto papildai ir panašiai.

Aš noriu paklausti teikėjų: ką visgi rimto nuveikė, pavyzdžiui, Vyriausybė, kad Europos Sąjunga greičiau išspręstų klausimus dėl naujųjų maisto produktų? Tai yra tų, kurių sudėtyje yra būtent to kanabidiolio, CBD, tai yra ne narkotinės medžiagos. Ką nuveikė Vyriausybė, kad būtų priimtas reglamentavimas, kuris kartą ir visiems laikams baigtų visuomenę klaidinančią diskusiją apie vaistus, maistą ir maisto papildus? Dabar visa ši marmalienė sukuria žmonėms įspūdį, kad čia bus gaminami kažkokie sveikatai reikalingi produktai ir panašūs dalykai.

Vis dėlto manau, kad ne šiuo įstatymu reikėtų spręsti problemas, nes dėl to didesnio tetrahidrokanabinolio kiekio puikiausiai galėtų būti sprendžiama kitais reglamentuojančiais teisės aktais, kuriais yra reglamentuojami farmakologiniai produktai ir panašiai. O statybinėse medžiagose, apatiniame trikotaže, automobilių detalėse, kur tas pluoštas yra naudojamas, tetrahidrokanabinolio iš viso nereikia. Jo ten gali būti ir nulis. Tikrai dėl to nei kokybė pablogės, nei kas nors tokio atsitiks. Tikrai kviečiu nepalaikyti tokių įstatymų projektų.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskutuoti kviečiu A. Sysą.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, kolega, kalbėjęs prieš mane, dar nepaminėjo kosmoso pramonės, kur labai kanapių auginimas Lietuvoje prisidėtų. Bet jeigu rimtai kalbame, tai kaip tik taip sutapo, kad dabar skaitau G. Kulikausko knygą „Lietuvio kodas“. Lietuvis buvo toks žemdirbys, tiesiog jis nieko kito nenorėjo, nei prekiauti, nei gaminti, jis prie žemės, ir viskas.

Šiuo įstatymu, praėjus 100 metų, pasirodo, mes ir toliau taip nepažengėme nė žingsnio į priekį. Mūsų mėgstamas padargas yra grėblys. Vieną kartą užlipote prieš dvejus metus. Prisiminkite, ką tada sakiau, kad įstatymas negyvens, kai jūs įrašėte 0,4 % tetrahidrokanabinolio normą. Per dvejus metus taip ir nenotifikavote šio įstatymo. Praėjus dvejiems metams nutarėte 0,4 % pakeisti į 0,3 %.

Kas prisimena pateikimą Seime, viceministras turėjo labai nejaukiai jaustis, nes jis neatsakė nė į vieną klausimą. Jis atėjo visiškai nepasiruošęs ir net nežinojo, kad tokios procedūros vyksta. Pasakė vienintelį dalyką, kad jis kuruoti šį dalyką paskirtas visai neseniai, todėl susipažins ir jau

tada žinos kitą kartą. Tai, gerbiamieji… Vienas jo atsakymas buvo jau po klausimų ir atsakymų. Tai, sako, mes avansu priimsime įstatymą, gal Europa kada svarstys ir pakeis normą iš 0,2 % į 0,3 % tetrahidrokanabinolio dozę, ir tada jau mes turėsime savo įstatymą.

Kiek galime lipti ant to paties grėblio? Kam reikalingas įstatymas, kuris Europoje nepripažintas? Kodėl mes ignoruojame europinę teisę? Mokome kitus laikytis teisės viršenybės principo, bet Lietuvoje keli pramonininkai ar gamintojai, taip sakant, palieka šakneles, nuskina tik žiedelius, iš jų išspaudžia ekstraktus, tinktūras ir visokius kitokius dalykus ir čia vadinasi biznis. Teisingai pasakė kolega, parodykite man nors vieną *kromelį*, kuris iš pluoštinių kanapių gamina kokį nors produktą, išskyrus arbatas, maisto papildus ir visokius skystymėlius. Na, dar aliejus. Bet skystymėlis. Bet kad pluoštą naudotų. Tikrai turiu kanapinius batus, bet jie atvežti iš Ukrainos, ne Lietuvoje pagaminti. (*Balsas salėje*) Parodysiu, specialiai atnešiu į priėmimo stadiją. Taigi, gerbiami kolegos, ypač valdančiąją daugumą kviečiu gerbti, sėdi teisingumo ministrė… Teisės viršenybės principas, Europos teisės viršenybės principas turi galioti ir šiuose rūmuose, kai mes priimame įstatymus. Pirma gaukite notifikaciją, o tada keiskite įstatymus. Tikrai nereikia karvės šerti didesniu kiekiu tetrahidrokanabinolio ar paršiukų, ar kitokių gyvių. Tai yra draudžiama. Nulinė tolerancija šių medžiagų turi būti pašaruose, kosmetikoje, maisto produktuose. Tai kam tada šitas reikalingas? Jau šiandien sugeba iš šių pluoštinių kanapių gauti 2-jų ir 3-jų procentų ir net daugiau. Tai jau akivaizdi tiesa. Man labai keista, kad šioje salėje yra daug susirūpinusių dėl kanapių dekriminalizavimo. Bet kažkodėl aš nematau susirūpinimo dėl Pluoštinių kanapių įstatymo pakeitimo, iš principo iš jų galima gaminti narkotines medžiagas toliau, jas toliau perdirbant iš šitų ekstraktų. Tai, gerbiamieji, jeigu jau jūs taip bijote kanapių dekriminalizavimo, tada šitą įstatymą turėtumėte išvis peržegnoti ir palaidoti. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū gerbiamiems kolegoms, kurie išreiškė savo nuomonę. Dėl balsavimo motyvų yra du kolegos, norintys kalbėti prieš. Pirmasis kalba dėl balsavimo motyvų A. Sysas. Motyvai.

A. SYSAS (*LSDPF*). Prašau balsuoti prieš, nes girdėjote mano kalbą. Manau, kad įdėmiai klausėte, supratote, kad darote klaidą, valdantieji. Siūlau nepritarti šitam įstatymo projektui, nes bus gėda prieš visą Europą.

PIRMININKAS. Ačiū. Kadangi už kalbėti nėra norinčių, dar vienas… Taigi, apsispręsime per balsavimo langą.

Dabar, kolegos, norėčiau truputį pakeisti eiliškumą, nes yra kolegų, kurie turi dalyvauti būtent Trišalės asamblėjos narių susitikime.

18.04 val.

Farmacijos įstatymo 2, 4, 5, 7, 35, 39, 76 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo Nr. XI-2017 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2296 (*pateikimas*)

Kviečiu pateikti Farmacijos įstatymo keleto straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektą Nr. XIVP-2296. R. Šalaševičiūtė. Pateikimo stadija.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LVŽSF*). Ačiū posėdžio pirmininkui. Gerbiami kolegos, teikiu Farmacijos įstatymo 2, 4, 5, 7, 35, 39, 76 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo Nr. XI-2017 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Šis projektas yra teikiamas komiteto pirmininko A. Matulo ir mano. Mes buvome darbo grupės, sudarytos dar 2021 metų gruodžio mėnesį, nariai ir projektas yra parengtas vadovaujantis darbo grupės dėl farmakotechnikų darbo priimtu sprendimu.

Projektu papildomas 35 straipsnis nauja 11 dalimi, kurioje numatoma, kad vaistinės patalpose darbo laiku turi dirbti ne mažiau kaip vienas vaistininkas. Jeigu mieste, miestelyje, viensėdyje ar kaime, kurie suprantami, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatyme… yra tik viena vaistinė, vaistinės darbo laiku jos patalpose nesant vaistininko gali dirbti vaistininko padėjėjas (farmakotechnikas), iki 2006 metų įgijęs vaistininko padėjėjo (farmakotechniko) ar jai prilygintą profesinę kvalifikaciją, kurį sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka prižiūri vaistininkas ryšio priemonėmis. Taip pat papildomas 35 straipsnis nauja

12 dalimi, kad vienas vaistininkas ryšio priemonėmis gali prižiūrėti ne daugiau kaip tris vaistininko padėjėjus (farmakotechnikus).

Darbo grupės nuomone, pagrindiniai siūlomo įstatymo projekto elementai yra šie. Vaistinės patalpose visą darbo laiką turi dirbti vaistininkas, išskyrus tuos atvejus, kai gyvenamojoje vietovėje yra viena vaistinė. Antra. Jeigu gyvenamojoje vietovėje yra viena vaistinė, vaistinės darbo laiku jos patalpose nesant vaistininko gali dirbti vaistininko padėjėjas (farmakotechnikas), iki 2006 metų įgijęs vaistininko padėjėjo (farmakotechniko) ar jai prilygintą profesinę kvalifikaciją, kurį vaistininkas prižiūri ryšio priemonėmis.

Sveikatos apsaugos ministras nustato aiškią vaistininko padėjėjo (farmakotechniko) veiklos priežiūros ryšio priemonėmis tvarką ir įvedamas vieno vaistininko prižiūrimų vaistininko padėjėjų (farmakotechnikų) skaičiaus apribojimas, tai yra vienas vaistininkas ryšio priemonėmis gali prižiūrėti ne daugiau kaip tris vaistininko padėjėjus.

Pagrindiniai motyvai, kodėl dar kartą yra stengiamasi išspręsti farmakotechnikų, vaistininkų padėjėjų, klausimą pratęsiant minėto įstatymo galiojimo laiką su tam tikromis išlygomis. Kadangi dėl įstatymo, kuris turėjo įsigalioti 2023 m. liepos 1 d., tiesiog dėl to įstatymo įsigaliojimo nemaža dalis vaistininkų padėjėjų prarastų darbo vietą, regionuose sumažėtų vaistinių ir vaistų prieinamumas gyventojams. Pagal Europos Sąjungos vidurkį Lietuva yra penkta pagal turimų vaistinių skaičių pagal jų išdėstymą, tačiau padarius vaistinių tinklo išdėstymo žemėlapį akivaizdžiai matyti, kad pasiskirstymas yra labai netolygus. 2022 metų sausio mėnesio duomenimis, yra 106 miestai, miesteliai ir kaimai, kuriuose yra tik viena vaistinė. Toje situacijoje turėtų būti atleidžiami farmakotechnikai, o jų vietoje įdarbinami vaistininkai, bet jų Lietuvoje trūksta. Taigi tektų uždaryti vaistines.

Dėl šių priežasčių darbo grupė diskutavo nuo 2021 metų gruodžio mėnesio iki šių metų rudens ir buvo priimtas kompromisinis sprendimas riboti prižiūrimų farmakotechnikų skaičių. Numatoma, kad ministerija turi parengti aprašą. Šitaip yra mėginama išspręsti kadrų trūkumo klausimą šiuo metu. Viskas, ačiū, pristačiau, klauskite.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege, jūsų nori paklausti penki Seimo nariai. Pirmasis klausia A. Veryga.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Dėkoju, Rimante, už pristatymą. Aš suprantu, kad tai yra darbo grupės produktas, bet aš norėčiau paklausti, kokia buvo vaistininkų pozicija dėl šito darbo grupėje? Čia, aišku, tas klausimas labiausiai liečia farmakotechnikus, bet vaistininkai, kiek žinau, visada turėdavo pakankamai griežtą nuomonę šiuo klausimu, nes, jų manymu, vaistinės paslaugos nėra tik pardavimo paslaugos. Tai yra ir farmakologinė rūpyba, ji yra dabar išplėsta ir leidžiant vakcinuoti žmones atėjus į vaistinę, ir panašiai. Kokia buvo jų pozicija ir ar negalvojote, kad tų vaistininkų kaimo vaistinėse nėra dėl to, kad tiesiog taupoma? Farmakotechnikas pigiau kainuoja.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LVŽSF*). Tokios vaistininkų, vaistinių pozicijos, kad pratęstume toliau, tuo metu, kai mes pradėjome diskutuoti, nebuvo. Iš tikrųjų jie manė, kad visiškai gali susitvarkyti su šia problema, kuri iškilo priėmus įstatymą ir numačius įsigaliojimo terminą 2023 m. liepos 1 d., tačiau diskusijose dalyvavo ir kita pusė, būtent farmakotechnikų atstovai, Sveikatos apsaugos ministerijos darbo grupė. Iš tiesų buvo kaip ir kolektyviai prieita prie tokio sprendimo, kad reikia ieškoti kompromiso. Todėl yra numatyti suvaržymai ir iki 2006 metų tik įgiję farmokotechniko specialybę gali dirbti, nes būtent iki 2006 metų farmakologinė veikla nebuvo reglamentuota ir būtent tie vaistininkų padėjėjai tada atlikinėjo… Iš pradžių buvo tiktai vaistų gamyba, paskui po nepriklausomybės būtent šitie asmenys jau palaipsniui įgijo teisę ir gebėjimus dirbti kaip vaistininkai, todėl jiems ir suteikiama tokia teisė. Tai yra vienas iš kompromisinių sprendimo būdų sprendžiant šią problemą.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, primenu, kad klausti – 1 minutė, atsakyti – 2.

Klausia A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LRF*). Man toks negeras jausmas, kad darbo grupės pirmininkas šiek tiek jus pakišinėja pats nedalyvaudamas per pateikimą ir numesdamas tą projektą jums, nes visi puikiai žinome, kad tikrai 2023 m. liepos 1 d. nėra ta data, kai turėjo įsigalioti šitos normos, nes tai yra direktyvinės normos, kurios turėjo įsigalioti, jeigu neklystu, mažiausiai prieš aštuonerius me-

tus. Lietuva užsispyrusiai nevykdo Europos Sąjungos direktyvos ir savo piliečiams neužtikrina kokybiškų sveikatos priežiūros paslaugų arba farmacijos paslaugų sudarydama sąlygas farmakotechnikams, kurie yra be aukštojo išsilavinimo, iš esmės teikti tas paslaugas, kurios Europos Sąjungoje gali būti teikiamos tiktai vaistininkų, kurie turi aukštąjį išsilavinimą.

Ar jūs nemanote, kad tas jūsų teikiamas projektas, A. Matulo jums taip perduotas pateikti, sudarys dar didesnius sveikatos netolygumus regionuose, nes miestuose dirbs vaistininkai su aukštuoju išsilavinimu, o projektas regionuose, iš esmės kaimų vietovėse sudaro galimybes farmacijos paslaugą teikti asmenims, kurie neturi tinkamo išsilavinimo Europos Sąjungos teisės prasme. Nemanau, kad yra sąžininga regionų gyventojams.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiama Agne. Pirmiausia turbūt jūs nematėte ir nekalbėjote su pirmininku A. Matulu – jis tikrai serga ir faktiškai neprakalbėjo šiandien. Taigi nereikia tokių išvadų daryti. Pirmas dalykas.

Antras dalykas. Iš tikrųjų mes jau dešimt metų turėjome spręsti tą klausimą ir pirmas atidėjimas buvo padarytas dar man būnant ministre, nes iš tikrųjų buvo apskaičiuota, kad nebeliks, kam dirbti. Dabar mes daugiau turime parengtų farmakotechnikų, o vaistininkų parengimo skaičius yra labai nedidelis.

Dar noriu pasakyti, kad 2005 metais Europos Parlamento ir Tarybos direktyva iš tikrųjų numatė dėl profesinių kvalifikacijų pripažinimo ir tam tikrų išlygų būtent dėl aukštojo mokslo farmacijos studijų baigimo, tačiau rašte, kuris buvo pateiktas Lietuvai, nebuvo nurodyta, kad tokios pačios veiklos negali vykdyti vaistininko padėjėjai prižiūrimi vaistininko. Dėl to ir buvo taip tęsiama vieną kartą, per pandemiją antrą kartą buvo tęsiamas terminas. Na, dabar buvo ieškoma kompromisinio varianto.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia V. Giraitytė-Juškevičienė.

V. GIRAITYTĖ-JUŠKEVIČIENĖ (*DPF*). Dėkoju. Aš jums, Rimante, tikrai neturiu jokių priekaištų, žinau jūsų poziciją dėl šio įstatymo, bet aš kitiems kolegoms. Jau galvoju, gal meskime tokį principą, kad priimkime, o paskui matysime. Mes jau čia eksperimentuoti neturime kur. Prieš dvejus metus jau buvo sakytos visos galimos pasekmės, ką atneš būtent šio įstatymo priėmimas. Aš galvoju, jeigu mes jau leidžiame šiandien šeimos daktarams, medikams nustatyti nuotoliniu būdu ligas, tai parduoti vaistininko padėjėjui vaistą žmogui, kuris galbūt ateina turėdamas receptą, galbūt be recepto, pasikonsultavęs, mes negalime jam to suteikti, reikalaujame, kad būtų vaistininkas kur nors fiziškai, gal jis sandėliuke, gal jis darbo kabinete sėdi, bet svarbiausia, kad būtų fiziškai vaistinėje. Aš siūlau pritarti šiam pateikimui. O, Rimante, ar jūs negalvojate, kad galbūt turėtų būti platesnis taikymas būtent tos kontrolės – ar nuotoliniu būdu, ar kitokiomis priemonėmis, kokias galima dar numatyti, nes galbūt tai pažeistų ir konkurencines sąlygas kitoms vaistinėms?

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiama Vaida. Aš iš tikrųjų jau ir paminėjau, kad sveikatos apsaugos ministras bus įpareigotas parengti tą tvarką, kaip turėtų dirbti nuotoliniu būdu. Be to, mano žiniomis, aš kalbėjau ir su pirmininku šiandien, projekto svarstymas bus tik pavasario sesijoje, tai bus dar laiko pasvarstyti ir padiskutuoti, ką konkrečiai dar galima papildyti, kad gyvenime būtų teisingai nuspręsta, ypač dėl regionų ir kaimų gyventojų.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama kolege, jūs paminėjote 106 miestelius, kaimelius, bet aš nemanau, kad visuose juose dirba tik farmakotechnikai, galbūt jau yra ir farmaciją baigusių, įgijusių ir turinčių kvalifikaciją. Gal turite skaičius, gal irgi galite įvardinti? Kiek aš suprantu, tiems, kurie įgiję iki 2006 metų, kvalifikacijos kelti nereikės, jie ir toliau galės dirbti, tai daugiau nei 20 metų, jeigu aš žiūriu į pensinį amžių, aš taip grubiai paskaičiavau, dar 25 metai, mes tos direktyvos neįgyvendinsime. Kaip jums atrodo, ar tai yra teisinga?

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LVŽSF*). Visų pirma, turbūt neatkreipėte dėmesio, kad farmakotechnikai prižiūrimi vaistininko tik tame regione pagal suskirstymus. Jeigu vaistininkas yra, tai niekas turbūt neieškos, kad ir farmakotechnikas dirbtų, jeigu tokio poreikio nėra. Ta sistema turi dirbti optimaliai, o tą darbą turi užtikrinti Sveikatos apsaugos ministerija. Aš tų skaičių neturiu, aiškinamasis raštas yra iš penkių lapų, tai yra visas darbas, kurį padarė darbo grupė, bet konkrečiai mes

neskaičiavome, kiek kurioje vietovėje dirba vaistininkų. Mes paprašėme žemėlapio, buvo padarytas visų vaistinių išdėstymo žemėlapis, mes jį turėjome. Čia Sveikatos apsaugos ministerija spręs.

PIRMININKAS. Klausia V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (*DPF*). Ačiū. Gerbiama pranešėja, o nebus išplėstas vaistų asortimentas? Dabar maisto parduotuvės pardavinėja. Pasiteisina tai ar nepasiteisina, kas yra žinoma? Jeigu vaistininko padėjėjas bus toje ar kitoje parduotuvėje, ar būtinai vaistinė turi būti kaime, yra detaliai aprašyta ar ne?

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LVŽSF*). Ne, ką mes leidžiame priimdami įstatymus, kur leidome vaistus pardavinėti, ten ir pardavinėja. Ir degalinėse, bet ten yra tik tam tikrų rūšių vaistų. Receptinių įsigyti ne vaistinėse galimybių nėra. O šiaip, man atrodo, gana tvarkingai yra dirbama. Čia tiesiog yra sprendžiama kadrų politika iš esmės daugiausia. Aš manau, kad tikrai būtų tikslinga ir reikėtų pritarti, nes, kaip minėjau, svarstyti planuojama tik pavasario sesijos metu. Per tą laiką dar visus klausimus galime iškelti, patobulinti. Iš tikrųjų tam galimybių yra, nes specialistų, jeigu neklystu, darbo grupėje buvo virš dešimt žmonių iš įvairių institucijų.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. Jūsų paklausė visi norėję paklausti. Dabar dėl balsavimo motyvų. A. Veryga norėtų kalbėti prieš.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Kolegos, nepaisant gerų ketinimų, aš suprantu gerus ketinimus ir norus dėl farmakotechnikų, kurie per visus tuos dėtus ir atidėtus terminus vis dėlto pasiryžo nebaigti studijų ir neįgyti vaistininko specialybės, norą padėti jiems, bet mes čia turime suprasti, kad kalbame šiek tiek apie platesnį kontekstą. Negalime turbūt sakyti, kad, pavyzdžiui, kokio nors mažesnio rajono ligoninėje turėtume palikti tik slaugytojas ir nebūtinai turi būti gydytojas, nes gali tą slaugytoją gydytoja ir telefonu kaip nors pakonsultuoti ar panašiai. Vis dėlto kalbame apie rimtą profesiją. Farmacininkai tikrai ilgai studijuoja, įgyja labai rimtų žinių ir ne šiaip sau tai daro. Neatsitiktinai ta profesija yra laikoma labai rimta, dėl to studijuojama ir aukštojoje mokykloje, kaip ir sakiau, ne vienus metus. Juo labiau Lietuva yra apsisprendusi, kad vis dėlto vaistinė ne tik pardavinės vaistus, o ir skiepys, ateityje galbūt vertins ir tam tikrus sveikatos tyrimus.

Tiek, kiek man teko bendrauti su vaistininkais, priežastis, dėl ko mažesniuose miestuose trūksta vaistininkų, yra taupymas, pirmiausia – vaistinių tinklų taupymas. Nes vaistininkystėje mes vis dažniau matome fenomeną, kuomet yra pasakoma, kad neapsimoka. Tas neapsimoka ir varo vaistininkus iš mažesnių miestelių. Šitas įstatymo pakeitimas jų neišgelbės, bus tik laiko klausimas, kada jie išnyks. Šitą problemą tikrai reikia spręsti kitaip, todėl aš balsuosiu prieš.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl balsavimo motyvų už – A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LRF*). O mane beveik ir įtikino tas pristatymas, nes tikrai, kolegos, yra dveji Seimo darbo metai, tai gal žengdami šitą žingsnį žengsime ir kitą labai drąsų žingsnį ir, pavyzdžiui, sanitarams leisime atlikti chirurgines operacijas su gydytojo chirurgo nuotoline priežiūra? Nes šita idėja, kuriai mes čia dabar žadame pritarti, iš tiesų skamba panašiai, tik farmacijos srityje.

PIRMININKAS. Ačiū. Iš tikrųjų įdomus pamąstymas. Tik aš turbūt nenorėčiau, kad mane operuotų tokie asmenys. Kitas darbotvarkės klausimas yra… Dėl šito klausimo apsispręsime, kai bus balsavimas.

18.23 val.

Daugiabučių gyvenamųjų namų ir kitos paskirties pastatų savininkų bendrijų įstatymo Nr. I-798 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1702(2) (*svarstymas*)

Kitas darbotvarkės 2-20 klausimas – Daugiabučių gyvenamųjų namų ir kitos paskirties pastatų savininkų bendrijų įstatymo 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1702(2). Svarstymo stadija. Pranešėjas – A. Gedvilas, Aplinkos apsaugos komitetas.

A. GEDVILAS (*DPF*). Ačiū, pirmininke. Sprendimas, atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamentą, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybą, Aplinkos ministeriją ir kitas institucijas, komitete buvo priimtas, jis įsigalios 2023 m. sausio 1 d. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Nėra norinčių dėl balsavimo motyvų ir norinčių dalyvauti diskusijoje. Apsispręsime balsuodami.

18.24 val.

Daugiabučių gyvenamųjų namų ir kitos paskirties pastatų savininkų bendrijų įstatymo Nr. I-798 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1780(2) (*svarstymas*)

Kitas – panašus projektas, tiksliau, irgi Daugiabučių gyvenamųjų namų ir kitos paskirties pastatų savininkų bendrijų įstatymo 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1780(2). Svarstymo stadija. Pranešėjas – Aplinkos apsaugos komiteto narys A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (*DPF*). Balsavimo rezultatai: taip pat yra pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Kolegos jau yra užsirašę diskutuoti, bet čia yra ir Seimo narės S. Lengvinienės pasiūlymas. Pradžioje vis tiek yra diskusija, paskui dėl pasiūlymo. Ačiū, kolega, už pristatytą komiteto išvadą.

Diskusijoje nori dalyvauti A. Vinkus. Prašom, kolega.

A. VINKUS (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, kas gyvena ne nuosavuose namuose, o daugiabučiuose, turbūt nesunkiai supranta tas problemas, su kuriomis nuolat susiduriama ir kurias bandoma išspręsti pasiūlant tobulesnį kai kurių šios srities teisinių santykių reguliavimą. Kaip pristatė pranešėjas, iš tiesų daug problemų kelia labai sudėtingas kvorumo reikalavimo užtikrinimo mechanizmas bendrijų susirinkimuose. Todėl siūloma, neįvykus susirinkimui pirmą kartą, šaukiant jį antrą kartą atsisakyti kvorumo reikalavimų.

Galima sutikti su tuo, kad kvorumo reikalavimų nepaisymas, pakartotinai šaukiant bendrijos narių susirinkimą, paspartins kai kurių problemų sprendimą, bet kartu turime apsidrausti, kad vietoj vienų bendrijų valdymo problemų neišprovokuotume kitų. Todėl apsvarstykime, kolegos, ar tikrai bus gerai, jei pakartotiniame susirinkime dalyvaujant keletui bendrijos narių bus priimami sprendimai, tarkime, dėl bendros dalinės nuosavybės teisės objektų valdymo, naudojimo ir priežiūros.

Arba paimkime kitą pavyzdį. Tarkime, per pakartotinį susirinkimą keli butų savininkai galės priimti sprendimą atlikti visą namo renovaciją už milijoną eurų ar daugiau, o pasekmės guls ant visų to namo butų savininkų. Aiškinamajame rašte pateikiamas pavyzdys, kad dėl neįvykstančių susirinkimų negalima atšaukti iš pareigų netinkamai dirbančio bendrijos pirmininko. Bet pakeitus įstatymą tokia formuluote, kokia pasiūlyta, gali susidaryti atvirkštinė problema: keli bendrijos nariai pakartotiniame susirinkime gali susitarti atleisti dabartinį pirmininką, kad galėtų į šias pareigas, žargonu kalbant, pasodinti norimą pirmininką.

Galbūt įstatymo projekto iniciatoriai turi argumentų ir atsakymų į šiuos klausimus, tik man kyla abejonių, ar nereikia dar apsvarstyti, ar tikrai mes teisingai elgiamės. Linkiu sėkmės.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Taigi dėl 1 straipsnio yra kolegės S. Lengvinienės siūlymas, jam komitetas pritarė iš dalies. Ar kolegei tinka?

S. LENGVINIENĖ (*LF*). Taip, tinka. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūs palengvinote mūsų tolesnį darbą, nereikės balsuoti. Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Apsispręsime per balsavimą.

18.29 val.

Miškų įstatymo pakeitimo įstatymo Nr. I-671 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-477 (*svarstymas*)

Kitas darbotvarkės klausimas – Miškų įstatymo pakeitimo įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-477. Svarstymo stadija. Pranešėjai Aplinkos apsaugos komiteto… Galbūt R. Vaitkus pagelbės, pateiks komiteto išvadą?

R. VAITKUS (*LSF*). Aplinkos apsaugos komitetas svarstė įstatymo projektą ir buvo pritarta bendru sutarimu. O, atmesti. Komitetas siūlo atmesti įstatymo projektą. Atsiprašau.

PIRMININKAS. Bendru sutarimu pritarta atmetimui?

R. VAITKUS (*LSF*). Taip.

PIRMININKAS. Aišku. Komitetas siūlo atmesti. Čia diskusijų negali būti.

Iš karto bus balsuojama dėl atmetimo.

Kitas projektas. Dėl motyvų prieš yra V. Ąžuolas, bet jo nematau. Tai apsispręsime balsuodami.

18.30 val.

Miškų įstatymo Nr. I-671 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1789(2) (*svarstymas*)

Kitas darbotvarkės 2-23 klausimas – Miškų įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1789(2). Svarstymo stadija. Pagrindinio Aplinkos apsaugos komiteto pranešėją R. Vaitkų prašau pristatyti komiteto išvadą. Čia jau nėra atmetimo.

R. VAITKUS (*LSF*). Aplinkos apsaugos komitetas svarstė įstatymo projektą ir buvo pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Papildomo Kaimo reikalų komiteto pranešėjas J. Gudauskas pristatys komiteto išvadą.

J. GUDAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, Kaimo reikalų komitetas kaip papildomas šių metų lapkričio 9 dieną nusprendė dėl iniciatorių pateikto Miškų įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1789(2) ir pasiūlė pagrindiniam Aplinkos apsaugos komitetui patobulinti įstatymo projektą pagal Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas, joms komitetas pritarė. Balsavimo rezultatai: bendru sutarimu, 6 – už.

PIRMININKAS. Ačiū kolegoms, kurie pristatė komiteto išvadas. Diskusijose nėra norinčių dalyvauti. Dėl balsavimo motyvų taip pat nėra norinčių kalbėti. Apsispręsime vėliau.

18.31 val.

Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo Nr. XII-2604 2, 6, 8, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2272 (*pateikimas*)

Kitas klausimas – Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo 2, 6, 8, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2272. Pranešėjas – socialinės apsaugos ir darbo viceministras V. Šilinskas.

V. ŠILINSKAS. Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Trumpai pristatysiu. Keičiame, siūlome pakeisti Ilgalaikio darbo išmokų fondo ir Garantinio fondo įstatymą. Tam tikri neesminiai, tačiau svarbūs pagerinimai žmonėms.

Pirmas. Numatome aiškiai, kad žmonės, kurie atleisti dėl etatų mažinimo po penkerių, dešimties ar 20 metų darbo pas tą patį darbdavį, jau dabar turi teisę gauti nuo vieno iki trijų vidutinių darbo užmokesčių papildomą išmoką. Jiems nereikės daugeliu atvejų kreiptis į „Sodrą“, ją gaus automatiškai tais atvejais, kai „Sodra“ turi visus duomenis, tai yra kai mato, kad žmogus išdirbo tą laikotarpį, mato atleidimo pagrindą ir turi sąskaitą, į kurią reikia pervesti duomenis. Palengvinimas ir pagerinimas žmonėms.

Antras. Tais atvejais, kai „Sodra“ neturės duomenų, pailginame terminą kreiptis. Šiuo metu jis yra 6 mėnesiai, tai prailginame, kad būtų 12 mėnesių. Vėlgi norime pagerinti žmonėms situaciją.

Taip pat pailginame terminą kreiptis į kitą fondą, tai yra Garantinį fondą, taip pat terminas kreiptis nuo 6 mėnesių ilgėja iki 12 mėnesių. Tai čia gali kreiptis darbuotojai, kurių darbdavys bankrutavo ir su jais neatsiskaitė. Iš šio fondo darbuotojai gali gauti iki šešių minimalių atlyginimų.

Taip pat techniniai pakeitimai ir pagerinimai, kuriais patvirtiname, kad išmokos iš šių fondų yra tikrai paveldimos. Mes suderiname tam tikras sąvokas ir taip išvengsime ateityje netinkamo įstatymo aiškinimo. Dėkoju.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiamas viceministre, jūsų nori klausti du Seimo nariai. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tikrųjų, gerbiamas viceministre, pasakykite dabar, suprantu, pageriname, kiek turime lėšų, mes faktiškai turime pakankamai lėšų Garantiniame fonde, jį sukaupėme, neišnaudojome. Kiek, jūs galvojate, gali padidėti išlaidos iš Garantinio fondo, o jeigu neužteksime? Sakykime, dabar pasipils bankrotai ir tokiu atveju, aišku, ženkliai daugiau gali prireikti lėšų iš Garantinio fondo. Turime rezervą iš to ar neturime? Ar buvome apskaičiavę, nes ir paveldėjimas atsiranda, anksčiau paveldėti nebuvo galima, gaudavo tik tas pats žmogus. Skaičiavimus turite kokius nors? Ačiū.

V. ŠILINSKAS. Dėkoju. Turime. Abu fondai yra stipriai pertekliniai ir turime virš 100 mln. abiejuose fonduose. Pavyzdžiui, iš Garantinio fondo, aš grubiai apvalinu, per praėjusius metus išmokėdavome per 10 mln., o surinkdavome 20 mln., tai į pliusą eidavo tie 10 mln. Socialiniai partneriai diskutavo, kad galbūt reikėtų dar labiau palengvinti šiuos fondus ir pagerinti sąlygas, kad žmonės galėtų gauti daugiau. Su „Sodra" irgi diskutavome, piešė įvairius scenarijus. Tai net ir pačiam liūdniausiam scenarijui, mano vertinimu, tikrai turėtų užtekti. Čia problemos neturime ir manome, kad esame pakankamai geroje situacijoje su įmokų surinkimu į šituos fondus.

PIRMININKAS. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas viceministre, džiaugiuosi, kad atėjo nors šitos pataisos, bet mes ne vieną kartą diskutavome, kaip labiau panaudoti. Ne kaupti ir ne mokėti bankams už pinigų saugojimą, o juos paleisti į apyvartą. Ar ta darbo grupė, ar ten susirinkęs būrelis profsąjungų atstovų ir darbdavių kažką susitarė, ar ne? Ar visgi lauksime ministerijos pasiūlymų ar išmokos dydį didinti, ar ilginti išmoką, bet tikrai tas pinigų kaupimas į ateitį… Aš netikiu, kad bus masiniai bankrotai. Mes išgyvenome dvi krizes, galbūt ir trečią, ir tokių rodiklių nėra. Ką sutarė, taip sakant, suinteresuotųjų grupė ir ar teks ministerijai įsikišti? Ačiū.

V. ŠILINSKAS. Jau kartą ministerijoje atidėjome projekto teikimą, nes buvome parengę jį pavasarį, būtent skatindami ir siekdami, kad socialiniai partneriai susitartų, galbūt reikia daugiau pakeitimų ir pagerinimų. Deja, tuo metu susitarimo jiems nepavyko pasiekti. Tai nusprendėme, kadangi jau ruduo, teikti įstatymo projektą. Be abejo, socialiniai partneriai galės teikti pasiūlymus komitetuose. Mes savo ruožtu irgi turime, šiuo metu ministerijoje svarstome penkis variantus, skaičiuojame ir irgi stengsimės padėti socialiniams partneriams susitarti. Bet bet kuriuo atveju mes vertiname, kad tai yra jų fondas. Tai yra darbdavių ir darbuotojų fondas, abudu fondai, ir tik tuo atveju, jeigu šitos šalys abi sutaria, kad kažką keičiame ir labiau geriname, tai tuo atveju ir turime gerinti.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų paklausė visi, kurie norėjo paklausti.

Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Apsispręsime balsuodami. Kaip dabar paskaičiavus atrodo, mes balsuosime maždaug po valandos, bet tai labai priklausys nuo to, kadangi liko tik pateikimai, kiek, kolegos, klausinėsite. Kuo daugiau klausinėsite, tuo ilgiau užtruksime.

18.37 val.

Pašto įstatymo Nr. VIII-1141 3, 5, 6 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2309 (*pateikimas*)

Darbotvarkės klausimas – Pašto įstatymo 3, 5, 6 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2309. Pranešėja – susisiekimo viceministrė A. Vaiciukevičiūtė. A. Vaiciukevičiūtę prašom į tribūną. Susisiekimo viceministrę kviečiu į tribūną.

A. VAICIUKEVIČIŪTĖ. Labas vakaras, gerbiami Seimo nariai. Šiandien iš tikrųjų teikiame Pašto įstatymo pakeitimą. Pagrindinis šio projekto teikimo tikslas yra papildyti periodinių leidinių pristatymo paslaugos teikimo nuostolių kompensavimo mechanizmą, įtraukiant ne tik kaimo gyvenamųjų vietovių, bet ir miestų, kurie patenka į retai ir vidutiniškai tankiai apgyvendintas gyvenamąsias vietoves, prenumeratorius, o paslaugų teikimą užtikrinti Vyriausybės įpareigotam universaliosios pašto paslaugos teikėjui.

Pagrindiniai pokyčiai. Pašto įstatymo pakeitimo projekte siūloma nustatyti, kad Vyriausybė tvirtintų periodinių leidinių pristatymo prenumeratoriams paslaugos tarifų nustatymo kriterijus, kas treji metai tvirtintų periodinių leidinių pristatymo prenumeratoriams paslaugos didžiausius tarifus bei tarifų galiojimo laikotarpiui Vyriausybė ar jos įgaliota institucija tvirtintų miestų, kurie patenka į retai ir vidutiniškai tankiai apgyvendintas gyvenamąsias vietoves, sąrašą.

Pašto įstatymo pakeitimo projekte siūloma numatyti Ryšių reguliavimo tarnybai vykdyti ne tik kaimo gyvenamųjų vietovių, bet ir miestų, kurie patenka į retai ir vidutiniškai tankiai apgyvendintas gyvenamąsias vietoves, prenumeratoriams paslaugos tarifų taikymo priežiūrą.

Vyriausybės įpareigotas universaliosios pašto paslaugos teikėjas privalės pristatyti periodinius leidinius ne tik kaimo gyvenamųjų vietovių, bet ir miestų, kurie patenka į retai ir vidutiniškai tankiai apgyvendintas gyvenamąsias vietoves, prenumeratoriams. Užtikrinus periodinių leidinių

pristatymo kaimo gyvenamųjų vietovių ir miestų, kurie patenka į retai ir vidutiniškai tankiai apgyvendintas gyvenamąsias vietoves, prenumeratoriams paslaugos teikimo nuostolių kompensavimą Lietuvoje bus sudarytos palankesnės verslo sąlygos periodinės spaudos leidėjams, o visuomenei bus išsaugotas spausdintos žiniasklaidos turinio pasiekiamumas. Prašau gerbiamų Seimo narių pritarti Pašto įstatymo pakeitimo projektui po pateikimo.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų nori paklausti aštuoni Seimo nariai. Klausia A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (*DPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiama pranešėja, vis dėlto lieka neaišku, ar pašto paslaugas retai apgyvendintų vietovių gyventojams teiks išimtinai Lietuvos paštas, ar paslauga bus perkama viešųjų pirkimų būdu, tuo suteikiant galimybę didinti konkurenciją ir sumažinti valstybės lėšas, skiriamas kompensacijoms. Suprantu, kad, norint įgyvendinti įstatymo pakeitimus 2023 m. sausio 1 d., surengti viešųjų pirkimų turbūt nepavyks, tačiau ar tai planuojama ateityje? Jeigu taip, tai kada?

A. VAICIUKEVIČIŪTĖ. Labai dėkui už klausimą, iš tiesų labai geras klausimas. Visų pirma šiuo įstatymo pakeitimu papildomai prie kaimiškųjų vietovių įtraukiame 97 papildomus miestus ir miestelius į tą patį mechanizmą, kuris yra taikomas kaimiškosioms vietovėms. Pats mechanizmas, kaip dabar yra kompensuojama kaimiškosiose vietovėse, bus taikomas papildomai šiuose 97 miestuose ir miesteliuose, išskyrus šešis didžiuosius miestus.

Šis sprendimas buvo pasirinktas įvertinus ir geopolitinę, ir ekonominę situaciją ir matant, kad sektorius susiduria su išties dideliais iššūkiais. Šis sprendimas iš tiesų yra tarpinis, nes lūkestis yra toks, kad Kultūros ministerija teiks Medijų rėmimo fondo visą projektą, visą peržiūrą. Ir lūkestis, bendradarbiaujant kartu su Kultūros ministerija, buvo išsakytas, kad ateityje planuojama, jog kompensaciniai mechanizmai, kad ir kokie būtų, turėtų būti skiriami ne paskirtam operatoriui, šiuo atveju Lietuvos paštui, bet būtent leidėjui, tai yra iš tikrųjų netgi ne leidėjui, o vartotojui, kad būtų praleidžiami ir nekompensuojami tarpininkai, o tiems, kuriems ir būtų skiriama ši parama.

Atsakymas būtų toks, kad čia yra tarpinis sprendimas. Kitais metais yra planuojamas Medijų rėmimo fondo steigimas, dėl to visas kompensavimo leidėjams mechanizmas bus peržiūrimas iš esmės ir inkorporuotas į tą Medijų rėmimo fondą. (*Balsai salėje*) Čia Kultūros ministerija galės patikslinti, bet planuose yra numatomi 2024 metai.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia E. Pupinis. Nematau. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama viceministre, taip supratau iš jūsų pasisakymo, kad yra šeši, tikriausiai penki pagrindiniai miestai, ar ne? Šeši. O visi kiti gaus kompensacijas. Norėsiu paklausti, kas patenka į vidutiniškai apgyvendintas gyvenamąsias vietoves? Įstatyme turėtų būti apibrėžtos tos sąvokos. Dabar taip išeina, kad net nežinome, kokie tie skaičiai. Gal galite pasakyti preliminariai, jau vis tiek žinote tinklus, žinote, kiek maždaug užsisako, kiek gali kainuoti valstybei ta parama, kiek yra numatyta ir ar jau yra numatyta biudžete, ar vėl reikės Susisiekimo ministerijai iš savo kokių nors lėšų, resursų ieškoti? Ačiū.

A. VAICIUKEVIČIŪTĖ. Dėkoju už tikrai gerą klausimą. Iškart ir patikslinu. Kalbama apie miestus ir miestelius, kuriuose gyvena mažiau nei 50 tūkst. gyventojų. Yra vadovaujamasi Europos Sąjungos reglamentu dėl urbanizacijos lygio suskirstymo, būtent tokie išskiriami ir lieka dėl to šeši didieji miestai. Ir iš tiesų, įvertinusi biudžetą ir sudėtingas ekonomines sąlygas ir situaciją, kad yra daug sektorių, nukentėjusių nuo įvairių iššūkių, tiek elektros kainų, tiek didėjančio MMA ir panašiai, valstybė pagal savo resursus yra numačiusi papildomą finansavimą apie 2,1 mln. eurų. Tikslas yra jau rytoj mano parašu viešajam derinimui pateikti nutarimo projektą, kuriame ir bus labai aiškiai nurodyti ir tarifai, kurie buvo derinti kartu su visomis leidėjus vienijančiomis asociacijomis, ir to tikslumo bus labai daug.

PIRMININKAS. Ačiū. Turėtų klausti V. Fiodorovas. Nėra. Tomo irgi nėra. Klausia K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerai, kad išgirdote spaudos atstovų, vietinės žiniasklaidos atstovų pagalbos šauksmą ir pateikėte įstatymo projektą. Nes jeigu jis nebūtų pateiktas ir nebūtų kompensuojama, tikrai mes neturėtume spaudos, kuri vis dėlto dar labai daugeliui reikalinga, ypač vyresnio amžiaus gyventojams, jie tikrai skaito tą vietinę spaudą ir džiaugiasi.

Mano klausimas iš dviejų dalių. Jūs sakėte, kad perskaičiuojama kas treji metai. Ar vis dėlto nebus per ilgas terminas perskaičiuoti būtent tuos įkainius ir su tuo susijusius kompensavimo mechanizmus? Antrasis klausimas. Taip dabar bendrame kontekste jūs galvojate labai gerai apie vietinę spaudą, nes čia aktualiausias klausimas. Bet dėl pačių siuntų gyventojams pristatymo ir jų įkainių kėlimo. Suprantu, kad centrinis paštas turi „Pay Post“ ir visas kitas tokias turi paslaugų įmones, bet žmonės dažnai skundžiasi, kad laiku negauna iš centrinio pašto užsakytų siuntų ar kitokių paslaugų. Ačiū.

A. VAICIUKEVIČIŪTĖ. Dėkoju už konstruktyvius, tinkamus klausimus. Dėl trejų metų atsakysiu trumpai. Yra tam tikras standartas ir nemanome, kad jis turėtų būti kažkaip ypatingai peržiūrėtas, bet kadangi tai yra teikimo stadija ir jeigu yra kitokių nuomonių, komitete apie tai tikrai bus galima padiskutuoti.

Dabar atsakant į jūsų antrąją dalį. Jūs kalbate apie siuntų pristatymą, tai iš tikrųjų gal daugiau paštui adresuotas klausimas, nes tai yra komercinės veiklos klausimas. Mes matome iššūkius, matome situaciją, kuri lemia tam tikrą pašto veiklą. Visų pirma keičiasi MMA dydžiai, keičiasi kiti dalykai, kurie daro įtaką įmonės tvariai veiklai. Ir tų problemų niekas neneigia. Bet aš norėčiau galbūt paakcentuoti: jūs sakote, yra tokių atvejų, kai nėra pristatomos ar laiku nepristatomos. Sutinku, kad yra, bet reikėtų žiūrėti į visą mastą ir rodiklį, kiek iš visų siuntų yra tokių, kurios yra nepristatomos. Kokius duomenis pateikė Lietuvos paštas, tai yra labai maža dalis, tokia paklaidos riba, kai netikslumų ir pavienių atvejų tikrai yra. Mes to neneigiame. Kokybinius parametrus tikrai paštui reikės vienareikšmiškai gerinti ir mes į tai iš tiesų koncentruojamės.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (*DPF*). Gerbiama Agne, dabar streikuoja autobusų vairuotojai. Ir iššūkiai tokie, kad pašto darbuotojai gauna 600 eurų atlyginimą ir dar automobiliais iš kaimo vietovių turi važiuoti į darbą 20–30 kilometrų, paskui grįžti savo automobiliu. Tai iššūkiai, kad čia reikės dvigubinti atlyginimus, jau reikia dabar programuoti tokius iššūkius. Yra vienas… Ar nėra galimybės kaip privačiose įmonėse, kad darbuotojai tais automobiliais, kad jiems būtų kažkoks *bonusas*, kad nedirbtų kaip vergai pašto darbuotojai už 600 eurų, kad jie galėtų tuo automobiliu važiuoti namo ir į darbą, o ne laužyti, naudoti degalus ir laužyti savo automobilį? Kaip privačiose įmonėse yra ir telefonai, ir automobiliai. Už tokį atlyginimą jums nėra noro padėti pašto darbuotojams?

A. VAICIUKEVIČIŪTĖ. Dėkoju už klausimą. Tik dar kartą norėčiau akcentuoti, jog Lietuvos paštas yra akcinė bendrovė, ir turbūt šie klausimai yra aktualūs, bet visų pirma turėtų būti keliami įmonei, įmonės valdybai ir vadovei.

Kitas dalykas, kalbant apie paštą, paštas iš tikrųjų išgyvena veiklos milžiniškus pokyčius, ir ne tik Lietuvoje, visoje Europoje ir pasaulyje. Pati pašto veikla pradeda keistis ir tam tikros schemos ir mechanizmai, kurie buvo iki šiol, nebeatliepia realijų. Kitas dalykas, Lietuvos paštas tikrai labai daug investavo į tai, kad sukurtų savo centralizuotą skirstymo sistemą. Ji buvo įdiegta ir, taip, tam tikru metu kėlė tam tikrų nepatogumų, bet Lietuva buvo paskutinė Europoje, laiškus ir siuntas skirstanti rankomis. Tie pokyčiai yra.

Kitas dalykas, geopolitinė situacija, ekonominė situacija tikrai daro didelę įtaką tokiai didelei įmonei. Turbūt girdėjote, kad šiais metais buvo atsisakoma tam tikrų darbuotojų ir mažinamas tas aparatas, nes tam tikrų funkcijų neliko. Paštas optimizuojamas visaip, kaip galima, tam, kad tiems liekantiems darbuotojams galėtų sudaryti kuo palankesnes sąlygas. Reikėtų suprasti, kad tie darbuotojai daugiausia uždirba tikrai nedidelį atlyginimą. Labai didelę įtaką pašto veiklai daro ir keliamas MMA. Iš tikrųjų atsiranda papildomos milijoninės išlaidos, natūralu, kad siekiama gerinti tas sąlygas darbuotojams, bet įmonė turi išlaikyti tvarią veiklą. Labai dažnai mėgstama sakyti, kad tai yra valstybės valdoma įmonė. Ji taip pat turi gebėti tvariai vykdydama savo veiklą nešti dividendus į Lietuvos biudžetą. Tą iššūkį paštas turi, tai yra labai sudėtinga įgyvendinti ir tos problemos yra sprendžiamos nuolatos. (*Balsas salėje*)

PIRMININKAS. Kolegos, nediskutuojame iš vietos. Bus galimybė komitetuose padiskutuoti. Dar suteiksiu L. Girskienei paklausti, nors klausimų laikas jau išseko.

L. GIRSKIENĖ (*LVŽSF*). Aš noriu jūsų pasiteirauti tokio dalyko. Matau, kad eilinį kartą ant supelijusios duonos mes storesnį sluoksnį sviesto tiesiog užtepame. Ką turiu minty? Mes vėl neieškome priežasčių, kodėl monopolininkas Lietuvos paštas drastiškai didina įkainius. Visų paslaugų

įkainius. Viceministre, kada jūs paskutinį kartą buvote pašte atsiimti laiško ar siuntos? Ar esate susipažinusi, kaip ten viskas vyksta? Aš noriu paklausti, ar jūs aiškinotės priežastis, kodėl Lietuvos paštas drastiškai didina visų paslaugų įkainius?

A. VAICIUKEVIČIŪTĖ. Dėkoju už klausimą. Priežasčių mozaika yra didelė. Viena iš jų yra ta, kad paštas veikia ir komerciniame segmente, ne tik įgyvendina įpareigoto operatoriaus funkcijas, už kurias yra kompensuojama iš valstybės biudžeto. Taip pat konkuruojama komercinėje aplinkoje ir tos kainos yra atliepiamos ir rinkos kainų, siekiant visų pirma padengti savo sąnaudas ir veikti įmonei efektyviai. Iš tikrųjų tų priežasčių yra labai daug, kaip jau minėjau, ir MMA didinimas, ir kitos priežastys, būtent įgyvendinant didžiulę pašto transformaciją. Mes gilinamės į jas. Ir dar turbūt norėčiau paminėti, tai yra viešai žinomas faktas, kad praėjo penkeri metai, šiuo metu kaip tik vyksta naujo vadovo paieškų procesas. Tai irgi yra lūkestis ir akcininko, ir mūsų peržiūrėti ir lūkesčių laišką, ir atliepti visuomenei kylančius klausimus. Tiesiog dar kartą pakartosiu, yra ypač svarbu teisingai įvertinti jų mastą.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūs atsakėte į visų Seimo narių, norėjusių klausti, klausimus.

Dėl balsavimo motyvų nori kalbėti vienas Seimo narys. J. Razma kalba už.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Neabejotina, reikia pritarti projektui, nes tikrai situacija dėl drastiškai padidintų Lietuvos pašto įkainių prenumeratai platinti yra sudėtinga. Jeigu nieko nedarytume, ne vienas regioninis laikraštis gal turėtų ir užsidaryti. Gaila, kad Susisiekimo ministerija taip ilgai užtempė šio klausimo svarstymą. Gerai, kad Kultūros ministerija čia buvo tam tikras variklis tuo klausimu. O, kiek aš žinau, Susisiekimo ministerija, deja, abejingai žiūrėjo į tą labai padidintą Lietuvos pašto įkainį, užuot paanalizavusi, ar tikrai jis pagrįstai padidintas. O šiaip šį įstatymą reikia, žinoma, kuo greičiau priimti dar šioje besibaigiančioje sesijoje, kad Vyriausybė galėtų priimti tam tikrą nutarimą dėl lėšų skyrimo. Kviečiu palaikyti.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, apsispręsime jau gana netrukus, nes realiai liko vienas, du, trys, keturi pateikimai. Tai skaičiuokite po 10 minučių – arba 40 minučių, arba pusė valandos iki balsavimo, priklausys nuo jūsų klausimų.

18.55 val.

Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 vienuoliktojo skirsnio pavadinimo ir 52 straipsnio pakeitimo bei Įstatymo papildymo 53 straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2299 (*pateikimas*)

Kviečiu teisingumo ministrę E. Dobrowolską pristatyti Vyriausybės įstatymo pataisas, projektą Nr. XIVP-2299. Pateikimo stadija.

E. DOBROWOLSKA (*LF*). Sveiki kolegos, įstatymo projekto tikslas yra nustatyti vienodą Europos Sąjungos Teisingumo Teismo teisėjų ir generalinių advokatų, Europos Žmogaus Teisių Teismo teisėjų, kuriuos į pareigas siūlo Lietuvos Respublika, kandidatūrų siūlymo tvarką. Taip pat nustatyti kandidatų į Europos Sąjungos Teisingumo Teismą, Europos Žmogaus Teisių Teismo teisėjus, Europos Sąjungos Teisingumo Teismo generalinius advokatus bei asmenų į Europos Žmogaus Teisių Teismo *ad hoc* teisėjų sąrašą atrankos tvarką. Taip pat patikslinti Vyriausybės įstatymo vienuoliktojo skirsnio pavadinimą pagal pasiūlymus.

Įstatymo projektu siūlomi pakeitimai. Yra nustatoma Europos Sąjungos teisėjų kandidatūros siūlymui analogiška Lietuvos Respublikos siūlomų EŽTT teisėjų ir Europos Sąjungos Teisingumo Teismui padedančių generalinių advokatų kandidatūrų siūloma tvarka.

Nustatoma, kad kandidatų į Europos Sąjungos Teisingumo Teismo teisėjus ir generalinius advokatus, taip pat Europos Žmogaus Teisių Teismo teisėjus atranką Vyriausybės nustatyta tvarka vykdys Ministro Pirmininko potvarkiu dėl konkrečios atrankos sudaryta darbo grupė. Taip pat nustatome, kad apie atranką būtina skelbti viešai. Nustatoma darbo grupės sudėtis, ją sudarytų septyni nariai: Konstitucinio Teismo deleguotasis teisėjas, kuris būtų komisijos pirmininkas, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo deleguotasis teisėjas, Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo deleguotasis teisėjas, Teisėjų tarybos deleguotasis teisėjas, Lietuvos advokatūros Advokatų tarybos deleguotasis atstovas, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstaigos deleguotasis atstovas, taip pat Lietuvos teisininkų draugijos deleguotasis atstovas.

Nustatytas įvykdytos atrankos rezultatas pateikiamas Vyriausybei. Darbo grupė informuotų teisingumo ministrą apie kandidatus, atitinkančius teisėjo ar generalinio advokato, taip pat Europos Žmogaus Teisių Teismo teisėjo pareigoms užimti keliamus reikalavimus. Teisingumo ministras informuotų Ministrą Pirmininką apie atrinktus kandidatus. Ministras Pirmininkas, įvertinęs kandidatūras, Vyriausybei teiktų motyvuotą siūlymą dėl konkrečių kandidatų. Nustatome, jog Vyriausybė, įgyvendindama Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 26 straipsnį, nustatys tvarką, pagal kurią bus atrenkami teisėjai.

Taip pat norėčiau akcentuoti, kad yra papildomas punktas, kuris numato, kad į Europos Sąjungos Teisingumo Teismą pradėta atranka būtų pabaigta pagal seną procedūrą, nes, kaip žinome, procesas šiuo metu yra sustabdytas. Mielai atsakyčiau į jūsų klausimus.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama ministre, jūs taip gerai pateikėte, kad niekas nenori jūsų klausti. (*Balsai salėje*) Dėl motyvų irgi nėra norinčių kalbėti.

18.58 val.

Nekilnojamojo turto registro įstatymo Nr. I-1539 42 straipsnio pakeitimo ir Nekilnojamojo turto registro įstatymo Nr. I-1539 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2298 (*pateikimas*)

Kviečiu pristatyti kitą įstatymo projektą – Nekilnojamojo turto registro įstatymo 42 straipsnio pakeitimo ir Nekilnojamojo turto registro įstatymo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-2298. Teisingumo ministrė E. Dobrowolska. Pateikimas.

E. DOBROWOLSKA (*LF*). Labai ačiū už galimybę pristatyti įstatymo projektą, jo iš esmės yra du pagrindiniai tikslai. Pirmasis – nuo kitų metų sausio 1 dienos įsigaliojus Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymui teritorijos, kurioms taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, bus registrų objektas. Atsižvelgiant į tai, siūloma nustatyti, kad teisę gauti aktualius ir archyvinius duomenis apie asmens turtą, taip pat dokumentų kopijas turi ir asmenys, suinteresuoti vykdyti ūkinę ar kitokią veiklą, dėl kurios nustatytoms teritorijoms taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos.

Taip pat šiuo įstatymo projektu siūlomi pakeitimai, kad žurnalistai galėtų gauti duomenis apie visą asmens nekilnojamąjį turtą, taip užtikrinant visuomenės teisę gauti informaciją. Gaudami šiuos duomenis žurnalistai galės užtikrinti viešojo intereso – visuomenės informavimo – tinkamą įgyvendinimą, turės galimybę prisidėti prie korupcijos pasireiškimo tikimybės mažinimo, galimo viešųjų ir privačių interesų derinimo ar neteisėto praturtėjimo atvejų atskleidimo, efektyvaus tarptautinių sankcijų taikymo. Mielai atsakyčiau į jūsų klausimus.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tikrųjų, gerbiama ministre, aš supratau, kad pagal šitą dabartinį… Pradžioje perskaičius galvojau, kad tai bus būtent dėl būsimos mokesčių reformos, turto registro. Bet dabar, kiek supratau, labiausiai akcentuota į žurnalistus, nes buvo konfliktas. Tai sprendžiant… Matau, kažkodėl yra labai daug Teisės departamento pastabų. Kaip jūs galvojate, ką dar reikėtų keisti, nes matau visiškai pagal šitą teisės aktą, kurį jūs dabar pateikėte, kad galės gauti žurnalistai, bet ar visi jie turės teisę gauti, kaip jūs įsivaizduojate, kokiais tikslais? Kaip jūs tą tvarką įvesite, nes Vyriausybė nustatys? Ačiū.

E. DOBROWOLSKA (*LF*). Labai ačiū. Visų pirma, jeigu žiūrėtume į Teisės departamento pastabas, jos iš esmės nėra kritinės. Tikrai kalbėsime apie tai komitete. Pagrindiniai du dalykai yra sprendžiami.

Jeigu mes kalbėtume apie Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymą, kuris įsigaliojo nuo sausio 1 dienos, labai svarbu užtikrinti ir fiziniams asmenims, kitiems subjektams, kad gautų tą informaciją, kuri tiesiogiai gali turėti įtakos jų žemės sklypams arba ūkiniams interesams, tam, kad galėtų disponuoti ta informacija.

Jeigu kalbėtume apie žurnalistus, jie ir dabar gauna tą informaciją. Klausimas, kokiu būdu ir kiek patogiai. Šiuo metu yra galima paieška pagal nekilnojamojo turto objektą, nėra visapusiška paieška pagal archyvinius duomenis. Šiuo atveju mes prilyginame, kaip kitoms institucijoms yra suteikiama informacija, kad ta paieška būtų automatizuota ir patogesnė.

Koks pagrindinis skirtumas? Mes, be abejo, kalbame ir apie Visuomenės informavimo įstatymą, kuris taikomas tiesiogiai. Tai yra žurnalistai, kurie neturi pažeidimų, be abejo, viešindami tokius duomenis, turi atsakomybę atskleisti tiek, kiek visuomenei yra aktualu.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų paklausė visi norintys. Dėl balsavimo motyvų nėra norinčių kalbėti.

Prieš suteikdamas teisingumo ministrei pristatyti kitą kompleksinį dviejų projektų klausimą: Bausmių vykdymo kodekso pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-2300 ir Suėmimo vykdymo įstatymo projektą Nr. XIVP-2301, noriu pranešti, kad balsavimas bus jau netrukus, vėliausiai po 15 minučių. Prašau, gerbiama ministre.

19.01 val.

Bausmių vykdymo kodekso pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1196 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2300, Suėmimo vykdymo įstatymo Nr. I-1175 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1198 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2301 (*pateikimas*)

E. DOBROWOLSKA (*LF*). Labai ačiū. Pristatysiu tiek Bausmių vykdymo kodekso pakeitimą, tiek lydimąjį aktą. Jie tiesiog yra susiję. Šiais pakeitimais yra siūloma įvesti naujas prevencines priemones tam, kad atitinkamais atvejais galėtume riboti nuteistųjų teisę susirašinėti, susitikti arba susiskambinti.

Norėčiau atkreipti dėmesį, kad šitie pakeitimai yra parengti ir teikiami įvertinus tiek Europos Žmogaus Teisių Teismo jurisprudenciją, tiek kitų valstybių praktiką. Analogiškai kaip siūlomas reguliavimas yra Skandinavijos šalyse, Norvegijoje, Estijoje, Prancūzijoje.

Pagrindinis dalykas, kokia skirtis yra siūlomų prevencinių priemonių. Jeigu mes kalbėtume apie bendravimą su artimaisiais, tai yra šeimos nariais, ribojimas galėtų būti taikomas tik iki 1 mėnesio su galimybe pratęsti ir tik tais atvejais, kai yra prielaidų, kad yra daroma arba gali būti daroma nusikalstama veika.

Jeigu mes kalbėtume apie bendravimą bet kuria forma su kitais asmenimis, toks ribojimas galėtų būti iki 3 mėnesių su galimybe pratęsti. Bet kurie ribojimai turėtų būti iš karto panaikinti išnykus prielaidoms, dėl ko tokie ribojimai buvo įvesti.

Kita dalis, kuri labai svarbi ir derinant su kitomis institucijomis buvo išreikšta, – ribojimai negali būti taikomi nuteistiesiems ar suimtiesiems, kai bendraujama su valstybės institucijomis, su tarptautinėmis organizacijomis, su advokatais. Tokiu būdu yra užtikrinama galimybė tiek pateikti skundą, tiek užtikrinti būtent procesines teises.

Įstatymo projektas buvo derintas tiek su Vidaus reikalų ministerija, tiek su Policijos departamentu, tiek su Generaline prokuratūra. Atsižvelgta į Generalinės prokuratūros pasiūlymą, kad būtų pakeista formuluotė. Tai yra netgi nustatant ribojimą būtų sudaromas sąrašas asmenų, su kuriais yra leidžiama bendrauti. Kitaip sakant, netgi taikant tam tikras prevencines priemones vis dėlto numatoma galimybė su tam tikrais asmenimis bendrauti, jeigu tai nekliudo bausmės vykdymo tikslui.

Mielai atsakyčiau į jūsų klausimus.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų klausti nori du Seimo nariai. Klausia V. Bakas.

V. BAKAS (*DFVL*). Labai ačiū. Gerbiama ministre, taip gerai pradėjote reforma daryti mūsų bausmių vykdymo sistemą skaidresnę, civilizuotesnę, mažiau draudimų, daugiau leidimų. Link to eina mūsų partneriai Vakarų šalyse. Bet dabar čia siūlote riboti pataisos įstaigų administracijos įsakymu susirašinėjimą, skambinimą, daiktų perdavimą. Aš čia matyčiau mažiausiai trijų Konstitucijos straipsnių pažeidimą, nes panašiais atvejais, kai yra ribojama teisė į susirašinėjimą, pavyzdžiui, kriminalinės žvalgybos atveju, baudžiamojo proceso atveju, reikia teismų sankcijų. Čia galės įstaigos vadovas tai padaryti, kaip jūs savo projektuose rašote, netgi už vidaus taisyklių pažeidimą, nerašote, kokių. Aš pažiūrėjau įstaigų vidaus taisykles, rankų laikymas kišenėse, kai su tavimi kalba viršininkas, laikomas vidaus taisyklių pažeidimu arba nuotraukų laikymas ne tam nustatytoje vietoje – jau vidaus taisyklių pažeidimas.

Mano klausimas jums, atsižvelgiant į Konstitucinio Teismo doktriną, kad tokios konstitucinės teisės turi būti ribojamos proporcingai siekiamam tikslui, vis dėlto dėl kokių konkrečių pažei-

dimų bus ribojamos nuteistųjų teisės į privatų gyvenimą, teisė reikšti savo įsitikinimus, teisė į susirašinėjimą, susižinojimą. Kokie tie pažeidimai jums labiausiai kelia nerimą ir kas trukdo dabar, esant nusikaltimui ir pažeidimui, tai daryti, remiantis BPK ir kriminalinę žvalgybą reglamentuojančiais įstatymais?

E. DOBROWOLSKA (*LF*). Labai ačiū. Aš būčiau dėkinga, jeigu vis dėlto nedramatizuotumėte ir neskleistumėte neteisingos informacijos. Visų pirma, jeigu mes kalbame apie Baudžiamojo proceso kodekso priemones arba kriminalinės žvalgybos priemones, jas taiko atitinkami subjektai. Baudžiamojo proceso kodekso priemonės gali būti taikomos tais atvejais, jeigu asmeniui yra pareikšti įtarimai. Šiuo atveju, bendradarbiaujant su Generaline prokuratūra, atskiriems nuteistiesiems, kurie jau yra nuteisti asmenys, nėra įtariamieji, pagrindo taikyti ar ne, na, netgi teisinis pagrindas šiuo atveju ne visada yra.

Kitas dalykas, ką jūs minėjote ir pasidžiaugėte jau priimta reforma, kuri nuo sausio 1 dienos įsigalios, būtent ir buvo akcentuota, kad mes perimame gerąją Skandinavijos šalių praktiką, bet kartu reaguojame į šių dienų aktualijas. Mano paminėti ir šiandien pristatyti Bausmių vykdymo kodekso pakeitimai yra analogiški tų pačių skandinavų: Estijos, Norvegijos, Švedijos, reguliavimui – jų kodeksuose numatyti analogiški ribojimai.

Kita dalis. Jeigu jūs dramatizuojate apie rankų laikymą, tai aš cituoju įstatymo lyginamąjį variantą, kurį, esu tikra, irgi sugebėjote atsidaryti šiuo metu sistemoje: „Siekiant užkirsti kelią nusikalstamoms veikoms ar kitiems teisės pažeidimams, apsaugoti kito asmens teises ir laisves arba užtikrinti laisvės atėmimo bausmės paskirties įgyvendinimą, laisvės atėmimo vietų įstaigos direktoriaus nutarimu gali būti iki 3 mėnesių taikomos prevencinės priemonės.“ Atkreipsiu dėmesį, tai yra nusikalstamos veikos, kai yra perduodami akivaizdžiai draudžiami daiktai tuo atveju, jeigu bausmės vykdymo tikslas yra kitas, nes skambučių, pasimatymų tikslas yra palaikyti ryšį su savo šeimos nariais, artimaisiais tam, kad asmuo galėtų resocializuotis, nepamesti savo įgūdžių.

Kitas dalykas, kai tokios priemonės – bendrauti su artimaisiais, palaikyti socialinį ryšį – yra panaudojamos kitais tikslais, apžaidžiant sistemą, duodant menamus interviu, nors yra atskiros tvarkos, mes puikiai suprantame, kad Kalėjimų departamento, Teisingumo ministerijos tikslas yra užtikrinti viešąją tvarką. Jeigu mes žiūrėtume į ribojimus, esu tikra, kad gerbiamas Seimo narys pasivargino pasiskaityti Europos Žmogaus Teisių Teismo jurisprudenciją, kuri numato, kad, siekiant užkirsti kelią viešosios tvarkos pažeidimams ir nusikaltimams, konvencijos 8 straipsnio 2 dalimi yra pateisinami platesni kalinio teisių ribojimai nei laisvo asmens atveju. Vien dėl to nuteistieji negali apsipirkti tiek, kiek nori, ir taip dažnai, dėl to jie neturi tiek pasimatymų, kiek norėtų, nes mes puikiai suprantame, kad tie asmenys yra suimtieji, atliekantys bausmes, lygiagrečiai mes turime užtikrinti ir viešąjį saugumą.

PIRMININKAS. Ačiū. Dar vienas klausimas. Klausia S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (*TS-LKDF*). Dėkoju. Gerbiama ministre, apie ribojimus išgirdau, daugiausia bus taikoma, kai bus numatoma kokia nors vykdoma nusikalstama veika. Čia suprantama. Bet, jūs žinote, ryšio priemonių yra įvairiausių – nuo ranka rašytų iki elektroninio ryšio priemonių. Kaip bus vykdoma vis dėlto ta kontrolė, ar užteks kompetentingų specialistų nustatyti, kas buvo, iš kokio ten, sakykime, kompiuterio ar per kokią programą, kuri taikoma nuotoliniam ryšiui, paskleista ta nusikalstama veika? Ypač dėl elektroninio ryšio užkardymo galimybių, sakykime, tiems 3 mėnesiams ar panašiai. Kaip jūs paaiškinsite tą veiką?

E. DOBROWOLSKA (*LF*). Labai ačiū už klausimą. Visų pirma aš norėčiau pasinaudodama proga padėkoti būsimos vykdymo sistemos Kriminalinės žvalgybos skyriui, informacijos ir kompetentingų pareigūnų tikrai užtenka. Pagrindinis iššūkis – turėti įstatymo pagrindu priemones. Šiandien, jeigu mes kalbėtume apie nusikalstamas veikas, jos yra užkardomos tais atvejais, kai yra nustatomos. Tam tikrais atvejais, jeigu mes kalbėtume apie tam tikrus nuteistuosius, jie piktnaudžiauja savo teisėmis, nebūtinai pažeisdami tvarką arba darydami nusikalstamą veiką. Pavyzdžiui, yra tam tikri nuteistieji, kurie sąmoningai ir pakartotinai, dažnai pasinaudodami leistinu skambinimo būdu, pavyzdžiui, taksofonu, periodiškai užminuoja valstybines institucijas, kitaip sakant, jie nedisponuoja neleistinomis priemonėmis, bet piktnaudžiauja savo teise. Yra nuteistųjų, kurie panaudoja skambinimo tvarką, pasimatymo tvarką panaudoja ne tam, kad palaikytų so-

cialinius ryšius su artimaisiais, o panaudoja dezinformacijai skleisti. Mes puikiai suprantame, kad šios priemonės yra skirtos tam, kad mes turėtume prevencines galimybes užkardyti, kai yra pati veika nesuderinama su bausmės vykdymo tikslu ir, be abejo, su nusikalstamomis veikomis. Jeigu mes kalbėtume apie neteisėtų daiktų turėjimą, tai tikrai tam pareigūnai dirba. Aš džiaugiuosi, kad mes turime kinologus, kurie puikiausiai turi galimybę pasigirti, kad kinologai išmoko šunis, kurie suranda netgi telefonus, suranda kitus neleistinus daiktus. Bet, be abejo, mes turime ir kriminalinę žvalgybą, kuri tikrai operatyviai dirba ne tik dėl elektroninių įrenginių, bet ir dėl narkotikų. Šiandien šitos prevencinės priemonės yra papildomas dalykas. Atkreipsiu dėmesį, kad jos neįsigalios automatiškai visiems, jos tik individualizuotos, tik atskiriems nuteistiesiems ir tik tiek proporcingai, kiek reikia, kol yra pagrindas.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama ministre. Jūsų paklausė visi, kurie norėjo klausti. Dėl balsavimo motyvų A. Širinskienė – už.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LRF*). Gal būtų buvę aiškiau, jeigu ministrė būtų aiškiau įvardinusi, kokią problemą bandoma spręsti. Greičiausiai visi atsimename atvejus, kai žmonės, kurie yra nuteisti iš esmės už šnipinėjimą kitai valstybei, toliau steigia įvairius pranešimus, pasirodo jutubo kanaluose, o Kalėjimų departamentas ir kitos institucijos neturi priemonių, kaip tai užkardyti. Kaip suprantu, būtent tokios problemos yra ta sprendimo ašis. Bet kaip tas sprendimas atrodo, tai jis tapo be galo platus, matyt, jau bus diskusijų komitete. Iš tiesų dalykas… Tik siūlyčiau, kolegos, pritarti ir atverti kelią toms diskusijoms, nes išties esamoje geopolitinėje situacijoje tokie dalykai, kai už nusikaltimus valstybei teisti žmonės toliau gali kurstyti visuomenę ir tą daryti iš esmės kalėdami ir neribotai… Tokios situacijos turėtų būti iš esmės išspręstos.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl balsavimo motyvų V. Bakas – prieš.

V. BAKAS (*DFVL*). Taip, aš noriu tik ministrei, kuri klaidina visą Seimą, pacituoti jos pačios teikiamo įstatymo keičiamo 76 straipsnio 5 dalį ir 1 dalį. Bus galima uždrausti pasimatymus, laiškų siuntimą ne tik už nusikaltimą, bet ir už bet kokį iš esmės vidaus tvarkos pažeidimą arba kitą teisės pažeidimą. Tai yra visiškai neadekvatu. Čia yra dar blogiau, kad jeigu, kaip A. Širinskienė sako, mes rašome įstatymą vienam žmogui, tai kurstymas prieš valstybę ir tie veiksmai jau dabar gali būti kvalifikuojami kaip galimas nusikaltimas, pradedamas ikiteisminis tyrimas ir viso tos prevencinės priemonės jau dabar gali būti draudžiamos. Todėl, tiesą sakant, jeigu mes sprendžiame vieno žmogaus problemą, grąžindami mūsų bausmių vykdymo sistemą į tuos sovietmečio laikus, tai yra visiškai nepriimtina. Juo labiau galbūt galima patarti ministrei kur nors Teisės ir teisėtvarkos komitete, kaip dabar galima pasinaudoti įstatymais, kurie reguliuoja nusikaltimų tyrimą, kardomųjų priemonių skyrimą ir panašiai. Tam įstatymų pakanka.

19.15 val.

Žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo Nr. IX-1314 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2237, Žemės įstatymo Nr. I-446 13, 23, 40 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2238, Žemės reformos įstatymo Nr. I-1607 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2239 (*pateikimas*)

Kolegos, turiu pristatyti paskutinį pateikimą. Kompleksinis trijų projektų klausimas. Kviečiu pranešėją J. Gudauską, Seimo narių grupės atstovą. Žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2237, Žemės įstatymo 13, 23, 40 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2238 ir Žemės reformos įstatymo 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2239. Pateikimas. Kaip minėjau, pranešėjas – J. Gudauskas.

J. GUDAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, teikiu jums savo ir kolegų iš Kaimo reikalų komiteto vardu įregistruotą Žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Jis parengtas įgyvendinant Kaimo reikalų komiteto šių metų gegužės 12 dienos protokolinį nutarimą, kuriuo Žemės ūkio ministerijai pasiūlyta tobulinti įsiterpusios valstybinės žemės ūkio paskirties žemės sąvoką.

Šiuo metu valstybinės žemės ūkio paskirties žemė gali būti parduodama tik tada, jeigu pageidaujamas įsigyti valstybinės žemės plotas atitinka įstatyme nurodytus atvejus, kai statiniams

ir įrenginiams eksploatuoti asmenų naudojami žemės ūkio paskirties žemės sklypai, kai naudojami asmeninio ūkio žemės sklypai ir kai įsiterpia valstybinės žemės ūkio paskirties žemės plotai. Įsiterpusiais valstybinės žemės ūkio paskirties žemės plotais laikomi tik tokie plotai, kurie yra tinkami naudoti žemės ūkio veiklai, įsiterpę tarp privačių žemės sklypų ir neviršija nustatyto dydžio atitinkamose teritorijose, tai yra 3 hektarų bendra tvarka ir 1 hektaro saugomose teritorijose.

Žemės reformos metu liko laisvos valstybinės žemės plotų, kurie dėl savo savybių (mažo dydžio, nepatogios konfigūracijos ir panašiai) negali būti formuojami kaip atskiri žemės sklypai ir savarankiškai eksploatuojami, liko ir žemės plotų be privažiuojamojo kelio arba besiribojančių su valstybinės reikšmės keliu, nuo kurio nėra galimybės įrengti nuovažos, ir kiti atvejai – prie valstybinių griovių ir taip toliau. Nėra galimybės tokių valstybinės žemės plotų parduoti besiribojančių žemės sklypų savininkams, todėl gana daug valstybinės žemės ūkio paskirties žemės plotų lieka nenaudojami pagal tiesioginę paskirtį. Jų buvimas didina apleistos žemės plotus, trukdo įgyvendinti žemės reformos tikslus ir yra ekonomiškai nenaudingas valstybei, gadina kraštovaizdį ir kelia rūpesčių kaimyninių žemės sklypų naudotojams. Likę laisvi valstybinės žemės ūkio paskirties žemės plotai, nepatenkantys į minėtas išimtis, yra nuomojami ilgalaikėmis nuomos sutartimis iki 25 metų, o tai kelia ūkininkų skundus dėl to, kad sudėtinga planuoti ilgalaikes investicijas, žemės perleidimą ar įkeitimą.

Todėl įstatymo projektu siūloma patikslinti įsiterpusios valstybinės žemės ūkio paskirties žemės sąvoką ir suteikti teisę privačių žemės sklypų savininkams be aukciono pirkti ne tik valstybinės žemės ūkio paskirties žemę, įsiterpusią iki 3 hektarų, bet ir tarp asmenų nuosavybės teise valdomų žemės sklypų ir stabilių kraštovaizdžio objektų (kelių ar gatvių, geležinkelių, miško sklypų, vandens telkinių) įsiterpusius valstybinės žemės ūkio paskirties žemės plotus iki 3 hektarų, jeigu šiuose plotuose negalima suformuoti atskirų žemės sklypų arba žemės sklypų su privažiuojamaisiais keliais. Pirmumo teisė pirkti įsiterpusį valstybinės žemės ūkio paskirties žemės plotą būtų taikoma jį nuomojančiam ar laikinai naudojančiam besiribojančio žemės sklypo savininkui.

Taip pat įstatymo projektu siūloma papildyti įstatymo 4 straipsnio antrą dalį dviem punktais ir nustatyti, kad teisę be aukciono pirkti valstybinės žemės ūkio paskirties žemę Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka turėtų: žemės naudotojai – ne mažiau kaip vienus metus pagal Nekilnojamojo turto registre šiam laikotarpiui įregistruotą valstybinės žemės ūkio paskirties žemės nuomos sutartį jų žemės ūkio veiklai naudojamus žemės sklypus, esančius miesteliuose; žemės naudotojai – ne mažiau kaip vienus metus pagal Nekilnojamojo turto registre šiam laikotarpiui įregistruotą valstybinės žemės ūkio paskirties žemės nuomos sutartį jų žemės ūkio produkcijos gamybai naudojamus žemės sklypus, esančius kaimo teritorijose. Laikoma, kad žemės sklypas naudojamas žemės ūkio produkcijos gamybai, jeigu jis buvo deklaruojamas išmokoms gauti ir jame buvo auginama pirminė žemės ūkio produkcija, jis buvo naudojamas kaip pievos ir ganyklos gyvuliams auginti. Yra gauta Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabų, bet jos yra daugiau techninio pobūdžio ir jas apsvarstys komitetai darbo tvarka. Siūlau pritarti šiam įstatymo projektui po pateikimo. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, ačiū už pateikimą. Norėjo klausti trys Seimo nariai, bet klaus du. Pirmoji klausia R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LRF*). Mielas kolega, jūs į klausimą, ar įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams, parašėte, kad neprieštarauja. Aš vis dėlto manyčiau, kad kol nebaigta žemės reforma, žemės grąžinimas, tai šiek tiek prieštarautų, nes Laisvos žemės fondas… kad ir įsiterpusių sklypų pavidalu, bet jeigu kalbame apie miestelius, tie sklypai gali būti suformuoti daug mažesni.

Antras dalykas, kad taip pat strateginė kryptis – su laiku perduoti žemės sklypus formuoti ir visą žemėtvarkos politiką savivaldybėms ir jau šiuo metu miesteliuose disponuos savivaldybė. Tai jūsų keliamus klausimus, man atrodo, savivalda daug geriau išspręstų, negu mes dabar darytume šito įstatymo pataisas. Man dar atsakykite dėl tų sofos ūkininkų, kurie šiuo metu realiai turi tik pievą, o jūs dar siūlote galimybę lygiai tokio paties dydžio iki 3 hektarų sklypą įsigyti dar tam

sofos ūkininkui. Ar čia tikrai tikslingas tas jūsų projektas, sprendžiant, kaip tik žemės ūkiui suteikti galimybę auginti javus ar kitaip disponuoti ta žeme?

J. GUDAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū gerbiamai kolegei už klausimą. Nesutinku su jūsų nuomone vien dėl to, kad žemės grąžinimo reforma turbūt visoje Lietuvoje baigta, išskyrus Vilniaus rajoną. Įsiterpusių plotų yra daug visoje Lietuvoje ir tai yra valstybiniai plotai, kurie yra pagal nuomos sutartį. Šiandien įsiterpusius plotus, kurie yra tarp privačių sklypų, galima išsipirkti. (*Balsai salėje*) Mes tuo įstatymo pakeitimu ir norime pakeisti, kad iki 3 hektarų būtų galima tai padaryti. (*Balsai salėje*) Žemės ūkio paskirties.

PIRMININKAS. Diskusijos bus po to komitetuose, kolegos, dabar iš vietos nediskutuokime. Paskutinė klausia L. Nagienė, o po to balsuosime.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kolega, iš tikrųjų gal ir tikslinga būtų, bet dabar mes žinome, kad apskritai vyksta reforma, ar ne? Šita bus perduota Aplinkos ministerijai, nebe Žemės ūkio ministerijai. Kaip jūs galvojate, ar nebus taip, kad savivaldybė vėl nieko nežinos?

Aš manyčiau, vienaip ar kitaip, kaip jūs manote, jūs ir pats dirbęs savivaldybėje, ar neturėtų pirma savivaldybė, jeigu jiems nereikia jos kaip valstybinės žemės ir tik gavus sutikimą ją galimai bus galima parduoti tam savininkui, kuris nuomojasi. Yra buvę atvejų, kai savivaldai lygiai taip pat reikia, tačiau informacijos negavo ir jau yra išnuomota 25 metams. Tai mano toks diskusinis klausimas.

J. GUDAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū už klausimą, gerbiama kolege. Tikrai nuo sausio 1 dienos Aplinkos ministerija ir aš pristatydamas sakiau, kad mes turėjome parlamentinę kontrolę ir kalbėjome su Savivaldybių asociacija, su Aplinkos ministerija, kad šio įstatymo projekto pateikimas netrukdo turbūt. O kad savivaldos reikės atsiklausti dėl tų sklypų, kas be ko, čia jau ir Aplinkos ministerijai, kur NŽT pereis nuo kitų metų.

PIRMININKAS. Ačiū. Daugiau nebėra norinčių klausti. Kolegos, dėl balsavimo motyvų nėra norinčių kalbėti. Pasiruoškime balsuoti. Prieš balsuojant turiu pranešti jums visiems, kad rytoj čia, mūsų plenarinių posėdžių salėje, vyks Trišalės Lietuvos Respublikos Seimo, Lenkijos Respublikos Seimo ir Ukrainos Rados asamblėjos posėdis. Todėl prašome iš savo darbo vietų pasiimti visus savo daiktus, kad jie netrukdytų. Supratote, kolegos? Perduokite ir kitiems savo kolegoms.

Pasiruoškime balsuoti dėl paskutinių ką tik pristatytų, pateiktų trijų projektų – Žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo pakeitimo projekto Nr. XIVP-2237, Žemės įstatymo pakeitimo projekto Nr. XIVP-2238 ir Žemės reformos įstatymo pakeitimo projekto Nr. XIVP-2239. Balsuojame.

Užsiregistravo 69, balsavo 69: už – 60, prieš nėra, susilaikė 9. Po pateikimo pritarta. Kaip pagrindinis dėl visų projektų siūlomas Kaimo reikalų komitetas, papildomų nesiūloma. Siūloma svarstyti pavasario sesijoje. Galime pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

19.26 val.

Notariato įstatymo Nr. I-2882 3, 4, 6, 6^2, 8, 10^1, 10^3, 10^4, 19, 20, 22, 22^1, 24, 27^1, 28, 34, 46, 60, 62 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 28^2 straipsniu ir VII skyriumi ir 9, 10, 10^2 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIVP-1888(2) (*svarstymo tęsinys*)

Taigi grįžtame prie darbotvarkės 2-11 klausimo – Notariato įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1888. Kadangi nebuvo norinčių kalbėti dėl motyvų, galime bendru sutarimu pritarti projektui? Ačiū, po svarstymo pritarta bendru sutarimu.

19.27 val.

Notariato įstatymo Nr. I-2882 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-775(2) (*svarstymo tęsinys*)

Kitas – Notariato įstatymo 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-775(2). Ar jam taip pat galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, po svarstymo pritarta bendru sutarimu.

19.27 val.

Notariato įstatymo Nr. I-2882 3 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-867(2) (*svarstymo tęsinys*)

Dar vienas – Notariato įstatymo 3 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Jį komitetas visais balsais pasiūlė atmesti. Dėl atmetimo aš gal siūlyčiau balsuoti, kolegos, nes reikia mažiausiai 36 Seimo narių. Balsuojame. Primenu, komitetas pasiūlė atmesti.

Užsiregistravo 74, balsavo 74: už – 70, prieš nėra, susilaikė 4. Projektas atmestas.

19.28 val.

Prokuratūros įstatymo Nr. I-599 49, 50, 52 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 50^1 straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2063(2) (*svarstymo tęsinys*)

Kitas projektas – Prokuratūros įstatymo 49, 50, 52 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 50^1 straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2063. Galime bendru sutarimu pritarti? Ačiū, po svarstymo pritarta bendru sutarimu.

19.29 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 138 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-1798(3) (*svarstymo tęsinys*)

Kitas – Seimo statuto 138 straipsnio pakeitimo projektas Nr. XIVP-1798. Dėl šio projekto buvo pasiūlymų. Turime pradėti nuo pasiūlymų svarstymo.

Dėl 1 straipsnio buvo Seimo narių grupės pasiūlymas. Turbūt yra dešimt pritariančių Seimo narių, kad būtų pristatytas. Turbūt nereikia balsuoti. E. Sabutis pristato pasiūlymą.

E. SABUTIS (*LSDPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Pasiūlymas yra dėl gana skaudaus dalyko, tai yra dėl Vyriausybės išvadų pateikimo arba šiuo atveju nepateikimo. Dėl kai kurių įstatymų projektų reikia laukti ne mėnesį, ne du, o ir porą metų. Mano manymu, tikrai yra geras ir kompromisinis pasiūlymas. Jis numato ir specialią išimtį, kada Vyriausybė gali ilgiau laikyti išvadą ir jos nepateikti, nes Vyriausybėje kartais yra daug darbo, bet yra lygiai taip pat galimybė komitetui svarstyti ir toliau, negavus Vyriausybės išvados, aišku, pasižiūrėjus ir pritaikius tą išimtį, nes ta išimtis susijusi su klausimais, kurie reikalauja finansinių sprendimų. Deja, komitetas nepritarė šitam pasiūlymui, tačiau labai prašyčiau kolegų palaikymo ir pritarimo šiam pasiūlymui. Ačiū.

PIRMININKAS. Kolegos, kas pritaria, kad siūlymą svarstome? Ar yra dešimt rankų? (*Balsai salėje*) Taip, yra tikrai. Komiteto išvada, gerbiamas pirmininke.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Kolegos, aš išdėstysiu labai išsamiai komiteto išvadą. Štai dėl kokių argumentų komitetas nepritarė. Dabar atidžiai paklausykime. Statute nėra numatyta, jog privalu gauti Vyriausybės išvadą dėl Seimo nario pasiūlymo, išskyrus 145 straipsnio 1 dalį. 145 straipsnio 1 dalyje yra pasakyta, kad jeigu projektui įgyvendinti reikia biudžeto lėšų, projektas gali būti svarstomas tik gavus Vyriausybės išvadą. Šiuo atveju negali Seimas svarstyti negavęs Vyriausybės išvados. Kitais atvejais nėra jokio reikalavimo gauti Vyriausybės išvadą.

Kaip yra sprendžiama dėl Vyriausybės išvados. Dažniausiai, atkreipkime dėmesį, Seimo salėje po pateikimo prieina kas nors prie mikrofono ir prašo Vyriausybės išvados. Dažniausiai tai ir būna susiję su biudžeto pinigais. (*Balsai salėje*) Nebūtinai. (*Balsai salėje*) Palaukite. Jūs nepertraukite, aš dėstau komiteto argumentus. Tokiu atveju yra Seimo sprendimas ir nebūtinai dėl biudžeto, bet yra Seimo sprendimas, nes mes kartais čia balsuojame, kartais ir nepritariame, kad reikia Vyriausybės išvados, bet dažniausiai pritariame. Štai, kolegos, turime Seimo sprendimą, kad reikia Vyriausybės išvados. Ir dabar kolega Eugenijus nori, kad komitetas negavęs išvados imtų svarstyti projektą. Negali komitetas paneigti Seimo valios, tai yra teisinis klausimas. Todėl aš ir siūlau pagalvoti.

Toliau. Kaip dar yra prašoma Vyriausybės išvados? Jeigu Seimo salėje nebuvo paprašyta, o komitetas rengdamasis arba svarstydamas mato poreikį, komitetas negali tiesiogiai pats prašyti

Vyriausybės, jis kreipiasi į Seimo valdybą ir Seimo valdyba sprendžia, ar kreiptis, ar ne. Ne visada ir kreipiasi. Bet jeigu kreipiasi, jau ne komiteto sprendimas kreiptis Vyriausybės išvados galioja, o Vyriausybės… Jeigu komitetas pats prašė ir Valdyba pritarė, kaip komitetas gali be Vyriausybės išvados tęsti svarstymą? Komitetas mano, kad negali. Kitų variantų nėra.

Tai ką pasiūlė komitetas? Kolega Eugenijus siūlo tokį variantą, kad praėjus 30 (mes, komitetas, siūlome) darbo dienų terminas gali būti pratęstas. O kas tą terminą pratęs? O ką, ateisime čia į Seimą? Ar eisime į Valdybą termino tęsti? Komitetas tokios kompetencijos neturi. Kas? Nėra mechanizmo. Jeigu būtų pasiūlytas mechanizmas, tai galima svarstyti. Nėra mechanizmo, negalime mes tokiam variantui pritarti – štai esmė. Negalime pratęsti.

Komiteto siūlymas yra toks. Mes siūlome 30 darbo dienų, komitetas tam pritarė (terminas kalendorinėmis dienomis pailgėja, turbūt čia pridėkime visus savaitgalius, bus apie 1,5 mėnesio), jeigu per tą laiką nėra pateikiama Vyriausybės išvada, atsakinga institucija, dažniausiai yra ministerijai pavedama, privalo informuoti komitetą, kada išvadą pateiks, nes komitetas turi planuoti savo darbą, ir dėl kokių priežasčių išvada nėra pateikta. Jų gali būti: reikia derinti tarp ministerijų, gali būti, kad pati Vyriausybė rengia paketą, kurio dalis bus šitas Seimo nario pasiūlymas, jį reikės prijungti. Komiteto siūlymas yra toks, kad, kaip minėjau, 30 darbo dienų ir pareiga atsakingai institucijai informuoti komitetą, kada bus pateikta Vyriausybės išvada ir dėl kokių priežasčių jinai nėra pateikiama. Štai viskas.

Kitokiems siūlymams komitetas nepritarė. Kolegos, pagalvokime, nežiūrėkime šiandien iš opozicijos pozicijų, galvokime apie tai, kad kai būsite dauguma, turėsite tą pačią problemą. Tai tokia komiteto pozicija. Aš išdėsčiau tai, kokios buvo diskusijos ir kas šioje išvadoje yra surašyta, tik savais žodžiais.

PIRMININKAS. Ačiū komiteto pirmininkui. Dėl balsavimo motyvų dėl šio pasiūlymo, taip? G. Burokienė kalba už.

G. BUROKIENĖ (*LVŽSF*). Dėkoju. Aš tikrai manau, kad kolegų buvo gerai paruošta, nes dabar išeina, kad Vyriausybė diktuoja Seimui, kaip dirbti. Tai kas yra pirmesnis: Seimas ar Vyriausybė? Pagal šį pasiūlymą, manau, dabar Vyriausybė diktuos Seimui, kaip ir kada gauti. Ar tikrai mes to norime, ar tikrai tas yra? Mano nuomone, turi būti labai aiškiai nustatytas laikas, per kiek Vyriausybė turi pateikti pasiūlymus. Nepateikė. Tai blogai, kad nepateikė. Ir nepateikė, dėl ko negali pateikti. Nes mes dabar laukiame jau dvejus metus. Yra tokių, kad išvadų laukiame dvejus metus. Ar tai yra gerai? Ar tikrai mes norime taip dirbti? Mes dabar statome Vyriausybę prieš Seimą. Ar tai yra teisinga?

PIRMININKAS. Taip, įdomiai pateiktas klausimas, panašiai kaip kas pirmiau: višta ar kiaušinis. Dėl motyvų prieš – K. Masiulis.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Aš jau norėjau atsiimti, jeigu Guoda nebūtų šnekėjusi. Stasys taip didaktiškai išaiškino, kad jau ir kinas būtų supratęs, nemokėdamas lietuvių kalbos. Bet, pasirodo, buvo kas nesupranta. Tikrai viskas yra labai aišku. Priešingu atveju mes patenkame į teisinę koliziją ir į be galo gilią krentame. Iš tikrųjų, ką Guoda pasako, kad čia nėra terminų. Terminai nustatyti ir po tų terminų išėjus turi būti paaiškinimai duoti, tai yra ir sprendimas pasiūlytas. Viskas čia labai gerai, reikia eiti komiteto pasiūlytu keliu.

PIRMININKAS. Ačiū kolegoms. Pirmojo, kuris buvo pateiktas lapkričio 12 dieną, jam pritarta iš dalies, mes nesvarstėme, nes, kaip suprantu, teikėjai sutiko. Vėliau svarstysime. Dabar svarstome tą, kuriuo buvo pasiūlyta, kad papildymas… Aš tik perskaitau, kad jūs tiksliai žinotumėte, dėl ko.

Prašom, S. Šedbaras.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Aš kreipiuosi į kolegą Eugenijų. Pirmam pasiūlymui mes per svarstymą nepritarėme, jūs modifikavote. Tai dėl pirmojo nėra prasmės balsuoti, balsuojame dėl antrojo. Taip. Tai taip turbūt susitarėme.

PIRMININKAS. Balsuosime dėl to, ar papildyti 138 straipsnio 4 dalį tokia fraze: „Vyriausybei per nustatytą terminą nepateikus išvadų ir nepateikus prašymo terminą pratęsti arba nepateikus išvados per pratęstą terminą, įstatymo projekto svarstymas gali būti tęsiamas ir be Vyriausybės išvadų, išskyrus šio Statuto 145 straipsnio 1 dalyje numatytus atvejus.“

Kolegos, balsuojame dėl pasiūlymo.

Kolegos, užsiregistravo 74, balsavo 74 Seimo nariai: už – 38, prieš – 26, susilaikė 10. Pasiūlymui pritarta.

Dėl kito tada nėra prasmės balsuoti. (*Balsai salėje*) Taigi, sakau, antro pasiūlymo svarstyti neverta, nes dėl to paties straipsnio tos pačios dalies. Aš turiu omenyje – kito pasiūlymo. Pirmininke, prašom.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Aš noriu patikslinti, pirmininke. Pirmam pasiūlymui svarstymo metu nebuvo pritarta ir kolegos įregistravo antrą. Pirmas nebeturi prasmės, Eugenijus tai patvirtino.

PIRMININKAS. Tai aš sakau, nebėra prasmės.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). O čia jau antras yra. Čia yra antras. Taip. Ir tai yra faktiškai vienintelis, nes jis yra modifikuotas.

PIRMININKAS. Taip, taip. Lieka balsuoti dėl viso. Bet dar turbūt motyvai.

Kolegos, balsavimas dėl viso projekto. Balsuojame dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio pakeitimo projekto Nr. XIVP-1798(3).

Užsiregistravo 72, balsavo 72: už – 39, prieš – 21, susilaikė 12. Pritarta po svarstymo.

19.42 val.

Civilinio proceso kodekso 142, 296, 297 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 95[1] straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-885(2), Baudžiamojo kodekso XXII skyriaus pavadinimo ir 154 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-886(2) (*svarstymo tęsinys*)

Kitas darbotvarkės klausimas – Civilinio proceso kodekso projektas Nr. XIVP-885 ir Baudžiamojo proceso kodekso pataisų projektas Nr. XIVP-886. Svarstymo stadija. Balsuojame.

Užsiregistravo 72, balsavo 72: už – 70, prieš nėra, susilaikė 2. Po svarstymo projektams pritarta.

19.43 val.

Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1370 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1917(2) (*svarstymo tęsinys*)

Kitas darbotvarkės klausimas – Valstybės tarnybos įstatymo projektas Nr. XIVP-1917(2). Svarstymo stadija. Balsuojame.

Užsiregistravo 71, balsavo 71: už – 70, prieš nėra, susilaikė 1. Po svarstymo projektui pritarta.

19.44 val.

Centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo įstatymo Nr. XII-791 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2054(4) (*svarstymo tęsinys*)

Kitas darbotvarkės klausimas – Centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Balsuojame.

Užsiregistravo 71, balsavo 71: už – 68, prieš nėra, susilaikė 3. Po svarstymo projektui pritarta.

Čia buvo siūlymas, finansų ministrė Seimo narė G. Skaistė siūlė, kad būtų paprašyta Vyriausybės išvados. Kolegos, ar galime pritarti, nėra prieštaraujančių? Pritarta bendru sutarimu.

19.45 val.

Pluoštinių kanapių įstatymo Nr. XII-336 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo ketvirtuoju ir penktuoju skirsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-2059(2)ES (*svarstymo tęsinys*)

Pluoštinių kanapių įstatymo keleto straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2059(2). Svarstymas. Balsuojame.

Užsiregistravo 71, balsavo 70: už – 39, prieš – 16, susilaikė 15. Po svarstymo pritarta.

19.46 val.

Daugiabučių gyvenamųjų namų ir kitos paskirties pastatų savininkų bendrijų įstatymo Nr. I-798 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1702(2) (*svarstymo tęsinys*)

Kitas darbotvarkės klausimas – Daugiabučių gyvenamųjų namų ir kitos paskirties pastatų savininkų bendrijų įstatymo 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1702(2). Balsuojame, nes yra du projektai.

Užsiregistravo 71, balsavo 71: už – 63, prieš nėra, susilaikė 8. Po svarstymo pritarta.

19.47 val.

Daugiabučių gyvenamųjų namų ir kitos paskirties pastatų savininkų bendrijų įstatymo Nr. I-798 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1780(2) (*svarstymo tęsinys*)

Kitas projektas – Daugiabučių gyvenamųjų namų ir kitos paskirties pastatų savininkų bendrijų įstatymo 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1780(2). Balsuojame, svarstymo stadija.

Užsiregistravo 70, balsavo 70: už – 64, prieš nėra, susilaikė 6. Po svarstymo projektui pritarta.

19.48 val.

Miškų įstatymo pakeitimo įstatymo Nr. I-671 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-477 (*svarstymo tęsinys*)

Kitas darbotvarkės klausimas – Miškų įstatymo pakeitimo įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-477. Čia pagrindinis Aplinkos apsaugos komitetas pasiūlė projektą atmesti, todėl be diskusijų pirmiausia turime balsuoti. Kas už tai, kad būtų pritarta komiteto nuomonei, balsuoja už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Užsiregistravo 70, balsavo 70: už – 66, prieš nėra, susilaikė 4. Projektas atmestas.

19.49 val.

Miškų įstatymo Nr. I-671 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1789(2) (*svarstymo tęsinys*)

Kitas – Miškų įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1789(2). Kadangi buvo dėl abiejų tų pačių straipsnių, balsuojame vis dėlto.

Užsiregistravo 69, balsavo 68: už – 66, prieš nėra, susilaikė 2. Projektui po svarstymo pritarta.

19.50 val.

Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo Nr. XII-2604 2, 6, 8, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2272 (*pateikimo tęsinys*)

Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo 2, 6, 8, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2272. Pateikimo stadija. Kadangi nebuvo prieštaraujančių, ar galime bendru sutarimu? Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Pagrindiniu komitetu siūlomas Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomo nesiūloma. Siūloma svarstyti pavasario sesijoje. Galime pritarti dėl komiteto ir svarstymo? Ačiū, pritarta.

19.51 val.

Pašto įstatymo Nr. VIII-1141 3, 5, 6 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2309 (*pateikimo tęsinys*)

Kitas – Pašto įstatymo 3, 5, 6 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2309. Kadangi pateikimo metu buvo kalbančių įvairiai, tai reikėtų balsuoti.

Užsiregistravo 70, balsavo 70: už – 68, prieš nėra, susilaikė 2. Po pateikimo projektui pritarta. Siūlomi komitetai: kaip pagrindinis – Ekonomikos komitetas, papildomo nesiūloma. Siūloma svarstyti gruodžio 15 dieną. Galime pritarti? Ačiū, pritarta. Vyriausybė siūlo svarstyti skubos tvarka. Galime pritarti? Prieštaraujančių nėra. Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

19.52 val.

Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 vienuoliktojo skirsnio pavadinimo ir 52 straipsnio pakeitimo bei Įstatymo papildymo 53 straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2299 (*pateikimo tęsinys*)

Kitas – Vyriausybės įstatymo projektas Nr. XIVP-2299. Pateikimo stadija. Ar galime pritarti, nes nebuvo nei klausiančių, nei… Pritarta bendru sutarimu.

Siūlomi komitetai. Kaip pagrindinis – arba Europos reikalų komitetas, arba Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Šiaip tai labai keisti pasiūlymai, nes tai yra kandidatūrų į europinius teismus svarstymas. Čia gal, mano manymu, Teisės ir teisėtvarkos komitetas. (*Balsai salėje*) Kuriam variantui pritariate? (*Balsai salėje*) Tai gal balsuojame alternatyviai? (*Balsai salėje*) Ar nėra prieštaraujančių? Pagrindinis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Ačiū, pritarta. Pagrindinis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Svarstymas numatytas gruodžio 20 dieną. Galime pritarti?

Kolegos, kadangi buvo siūlomi dar du komitetai, ar papildomų nereikia, nėra norinčių iš tų komitetų? Nereikia. (*Balsai salėje*) Bendru sutarimu? Europos reikalų komitetas kaip papildomas. Taip, yra pasiūlymas, Europos reikalų komitetas kaip papildomas. Bendru sutarimu tam pritariama. Kaip minėjau, svarstymo data – gruodžio 20 diena.

19.54 val.

Nekilnojamojo turto registro įstatymo Nr. I-1539 42 straipsnio pakeitimo ir Nekilnojamojo turto registro įstatymo Nr. I-1539 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2298 (*pateikimo tęsinys*)

Kitas – Nekilnojamojo turto registro įstatymo 42 straipsnio pakeitimo ir Nekilnojamojo turto registro įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2298. Pateikimo stadija. Taip pat nebuvo prieštaraujančių dėl motyvų kalbant. Ar galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Siūlomi komitetai. Kaip pagrindinis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstyti pavasario sesijoje. Galime pritarti? (*Balsas salėje*) Jūs dar siūlote dėl komitetų? (*Balsai salėje*) Per centrinį mikrofoną – E. Dobrowolska.

E. DOBROWOLSKA (*LF*). Norėčiau siūlyti svarstyti gruodžio 20 dieną, nes dalis įstatymo yra susijusi su Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo pakeitimais, kurie jau įsigalioja nuo sausio 1 dienos, kad galėtų registras būti tinkamai pritaikytas. Prašyčiau svarstyti gruodžio 20 dieną. Su TTK pirmininku kalbėjau, tai yra įmanoma ir būtų apsvarstytas. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Yra pasiūlymas, kad svarstymas būtų gruodžio 20 dieną. Nėra prieštaraujančių? (*Balsai salėje*) Komiteto pirmininke, gerbiamas Stasy Šedbarai, pritariate? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Dėl svarstymo datos ir dėl pagrindinio komiteto taip pat.

19.55 val.

Bausmių vykdymo kodekso pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1196 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2300, Suėmimo vykdymo įstatymo Nr. I-1175 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1198 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2301 (*pateikimo tęsinys*)

Kitas projektas, tiksliau, projektų paketas, – Bausmių vykdymo kodekso pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2300 ir Suėmimo vykdymo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2301. Pateikimo stadija. (*Balsai salėje*) Čia buvo prieštaraujančių, kalbant dėl motyvų. Balsuosime. Tikrai atsimenu, kad skirtingai buvo kalbama. (*Šurmulys salėje*)

Užsiregistravo 66, balsavo 66: už – 47, prieš – 1, susilaikė 18. Pritarta po pateikimo. Per šoninį mikrofoną – V. Bakas.

V. BAKAS (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Kadangi pagal Seimo statuto 70 straipsnį žmogaus teisių ir laisvių politikos formavimo klausimus svarsto Žmogaus teisių komitetas, o šitas projektas yra išskirtinai susijęs su žmogaus teisių klausimu, aš siūlau kaip papildomą skirti Žmogaus teisių komitetą.

PIRMININKAS. Dar nespėjau paskelbti, buvo siūlomas kaip pagrindinis Teisės ir teisėtvarkos komitetas ir dabar, kaip pasiūlyta, Žmogaus teisių komitetas. Siūloma svarstyti gruodžio 15 dieną. Galime pritarti dėl komitetų ir dėl svarstymo datos? Ačiū, pritarta.

19.57 val.

Farmacijos įstatymo 2, 4, 5, 7, 35, 39, 76 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo Nr. XI-2017 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2296 (*pateikimo tęsinys*)

Kitas darbotvarkės klausimas – Farmacijos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas Nr. XIVP-2296. Pateikimo stadija. Balsuojame.

Užsiregistravo 67, balsavo 67: už – 32, prieš – 4, susilaikė 31. Projektui po pateikimo nepritarta. Mes turime apsispręsti, ką turime daryti su tuo projektu: ar grąžinti iniciatoriams tobulinti, ar atmesti? Su grąžinimu iniciatoriams tobulinti sutinkate? (*Balsai salėje*) Ne, nesutinka. Balsuojame alternatyviai: už – grąžiname iniciatoriams tobulinti, prieš – atmetame.

Užsiregistravo 66, balsavo 65: už – 37, prieš – 28. Projektas grąžintas iniciatoriams tobulinti. Kolegos, tai buvo paskutinis balsavimas šiandien.

Ačiū visiems dalyvavusiems. (*Balsai salėje*) Dar norite registruotis, ką tik balsavome. Registruokimės. Ačiū visiems dalyvavusiems, balsavusiems iki pat 20 valandos.

Užsiregistravo 59 Seimo nariai.

Ką gi, gero vakaro. Kam džiaugtis, o kam liūdėti, kad dar viena Europos komanda važiuoja namo. Posėdis baigtas. (*Gongas*)

ASMENVARDŽIŲ RODYKLĖ

A

Abramavičius Arnoldas 32
Adomaitis Kasparas 57, 99, 264, 320, 335, 339, 351
Adomėnas Mantas 140, 151, 262
Aleknaitė-Abramikienė Vilija 125, 141, 152, 160, 333
Aleksejūnė Virginija 31
Andrikienė Laima Liucija 124, 125, 336
Antanaitis Audrys 218, 219, 220, 256, 257, 262, 263
Antanavičius Kazimieras 328, 329, 330, 331
Anušauskas Arvydas 61, 241, 243, 305
Armonaitė Aušrinė 200, 215, 256, 257, 258, 303, 310, 311
Asanavičiūtė Dalia 33, 43, 124, 218, 261
Augustinavičius Vaidas 203, 205, 206
Auksoriūtė Albina 121, 215
Ažubalis Audronius 129, 316, 388, 389

Ą

Ąžuolas Valius 61, 65, 106, 128, 167, 184, 186, 196, 200, 206, 272, 276, 342, 349, 350, 355, 402

B

Bagdonas Andrius 194, 195, 275, 290
Bakas Vytautas 54, 223, 224, 234, 251, 252, 253, 315, 316, 317, 374, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 392, 409, 411, 418, 419
Balčytis Zigmantas 183, 185, 186, 307
Baldišis Vilius 329
Baronas Romas 304, 305
Bartoševičius Kristijonas 125, 368, 369, 387, 388
Baškienė Rima 58, 64, 98, 100, 103, 173, 174, 177, 183, 189, 381, 382, 383
Baublys Juozas 180, 181, 320
Benkunskas Valdas 151
Bičiūnas Tomas 80, 81, 181, 331, 332
Bilotaitė Agnė 32, 169, 276
Blinkenas Antonis (Blinken Antony) 150
Borelis Žozepas (Borrell Josep) 133, 137
Bradauskas Bronius 201
Brazauskas Algirdas Mykolas 249
Brusokas Andrius 57
Budbergytė Rasa 264, 351, 356, 367
Bukauskas Valentinas 357
Burokienė Guoda 89, 155, 384, 415
Butkevičius Algirdas 33, 39, 40, 46, 47, 56, 59, 73, 88, 102, 200, 226, 268, 269, 348, 366
Bžezinskis Zbignevas (Brzeziński Zbigniew) 148

C

Cimbalist Jelena (Cimbalist Jelena) 33

Č

Čepononis Antanas 221, 368, 374
Černiauskas Šarūnas 207
Čingienė Vilma 57
Čiurlionis Mikalojus Konstantinas 37
Čmilytė-Nielsen Viktorija 31, 33, 57, 128, 132, 200, 208, 240, 326, 333

D

Danielė Morgana 161, 196
Darius, Jucevičius Steponas 44
Degėsys Liutauras 44
Degutienė Irena 248
Dmitrijev Vitalij 32
Dobrowolska Ewelina 124, 125, 336, 407, 408, 409, 410, 418
Dombrovskis Valdis (Dombrovskis Valdis) 137
Dulkys Arūnas 58, 65, 66, 271, 274
Dumbrava Algimantas 57, 123, 178, 179
Džiugelis Justas 96, 124, 236, 237, 238, 377, 379

F

Fiodorovas Viktoras 41, 48, 51, 63, 64, 89, 95, 105, 106, 115, 154, 155, 313, 314, 315, 337, 340, 343, 405

G

Gaižauskas Dainius 129
Gapšys Vytautas 45, 52, 55, 57, 64, 95, 96, 152, 154, 155, 346, 348
Gedvilas Aidas 59, 87, 124, 161, 170, 199, 223, 235, 253, 272, 401, 402, 405
Gedvilienė Aistė 112, 126, 127, 246, 265, 320
Gedzevičienė Dalia 121, 215
Gentvilas Eugenijus 147, 151, 163, 164, 175, 199, 266, 276, 277, 345, 348
Gentvilas Simonas 56, 60, 61, 194, 269, 270, 336
Giraitytė-Juškevičienė Vaida 154, 155, 245, 264, 315, 351, 377, 378, 380, 400
Girėnas, Girskis Stasys 37, 44
Girskienė Ligita 106, 122, 126, 165, 167, 169, 174, 180, 198, 221, 224, 226, 227, 233, 343, 347, 348, 406
Glaveckas Kęstutis 329
Gorbačiovas Michailas (Gorbačiov Michail) 329, 330
Gražulis Petras 33, 129, 143, 144, 146, 152, 250, 252, 260, 262
Grybauskaitė Dalia 102, 104, 150, 248, 249, 257
Griškevičius Domas 91, 92, 182, 183, 256, 312
Gudauskas Jonas 222, 223, 403, 411, 413

H

Haase Irena 374
Hemingvėjus Ernestas (Hemingway Ernest) 43

I

Isakovas Aleksejus (Isakov Aleksej) 132
Ivanauskas Tadas 390

J

Jakavonytė Angelė 123, 124, 256
Jakilaitis Edmundas 66
Jarutis Jonas 63, 357, 371
Jasaitis Darius 195
Jonaitis Liudas 42, 53
Jonauskas Linas 197, 236, 237
Jonušys Laimantas 121, 215
Jovaiša Eugenijus 155
Jovaiša Sergejus 190, 192, 195, 410
Jukna Vigilijus 396
Juozapaitis Vytautas 255, 260, 263, 302, 368, 370, 388, 389
Jurgaitis Virginijus 352, 353, 391
Juška Ričardas 69, 110

K

Kabišaitis Andrius 391
Kačinskaitė-Urbonienė Ieva 51, 52, 55, 64, 79, 90, 95, 96, 97, 154, 155, 260, 345, 355
Kairys Simonas 56, 58, 59, 60, 271, 368
Kamandulytė-Merfeldienė Laura 121, 215
Karbauskis Ramūnas 258, 260, 347
Kasčiūnas Laurynas 74, 75, 129, 188, 196, 197, 230, 231, 232, 233, 234, 388, 389
Kasperė Ramunė 121, 215, 257
Kazlauskaitė Rūta 121, 215
Kazlauskas Jonas 200
Kepenis Dainius 43, 44, 168, 169, 201, 205, 256, 261, 270, 343, 350, 354, 366, 372
Kernagis Vytautas 288, 289
Kindurys Gintautas 60, 123, 155, 336
Kirkilas Gediminas 149, 160
Kolevinskienė Žydronė 121, 215
Kreivienė Dalia 136
Kreivys Dainius 56, 57, 136, 167, 181, 209, 210, 224, 225, 226, 227, 269
Krėvė-Mickevičius Vincas 390
Kropas Stasys 329
Kubilienė Asta 32, 120, 159, 162, 163, 164, 211, 216, 331
Kubilius Andrius 147, 248, 249, 250
Kukuraitis Linas 74, 99, 100, 101, 103, 104, 191, 192, 195, 197, 231, 332, 375, 376, 377, 381, 382, 383, 385, 386
Kulikauskas Gediminas 397
Kupčinskas Andrius 116, 164, 221, 275, 276, 290, 306, 311, 312, 313, 314, 315, 354, 355, 391

L

Labanavičius Deividas 155
Landsbergis Gabrielius 128, 130, 132, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 150, 151, 159, 160, 186, 262, 343
Landsbergis Vytautas 241, 327
Leiputė Orinta 58, 66, 93, 139, 140, 236, 237, 269, 312, 321, 322
Lejen Ursula fon der (Leyen Ursula von der) 137
Lengvinienė Silva 119, 245, 271, 402
Lydeka Arminas 151, 264, 351
Lingė Mindaugas 98, 100, 101, 104, 151, 373, 374, 380, 381, 382, 383, 384, 385
Lopata Raimundas 133, 141, 142, 147
Lukašenka Aliaksandras (Lukašenka Aliaksandr) 141, 144, 146, 147, 150
Lukauskas Paulius 136

M

Majauskas Mykolas 42, 45, 46, 47, 48, 50, 51, 52, 53, 63, 72, 73, 96, 97, 98, 102, 151, 152, 153, 154, 155, 195, 201, 202, 203, 207, 221, 250, 277, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 350, 356, 394
Maldeikis Matas 120, 121, 236, 237, 238, 394
Martavičius Leonardas 243
Masiulis Kęstutis 122, 156, 164, 171, 178, 183, 195, 200, 203, 207, 221, 222, 415
Maslauskaitė-Mažylienė Sigita 136
Matijošaitis Marius 151, 153, 154
Matulas Antanas 34, 164, 221, 222, 302, 303, 307, 308, 313, 314, 315, 321, 322, 332, 398, 400
Mazuronis Andrius 54, 142, 143, 154, 155, 190, 205, 345, 350
Mažeika Kęstutis 60, 183, 185, 188, 189, 190, 193, 194, 217, 219, 227, 246, 265, 266, 287, 344
Meiliūnaitė Violeta 121, 164, 165, 215, 263
Mikelionis Nerijus 365
Miliūnaitė Rita 217
Mišelis Šarlis (Michel Charles) 137
Mitalas Vytautas 40, 55, 63, 153, 154, 201, 240, 256, 274, 275, 326, 334, 339, 340, 341, 356, 357
Monkevičius Algirdas 82
Morkūnaitė-Mikulėnienė Radvilė 69, 145
Murinienė Lina 121, 215
Musnickas Raigardas 200

N

Nagienė Laima 45, 64, 81, 99, 116, 177, 180, 206, 208, 209, 216, 227, 239, 246, 249, 250, 264, 273, 289, 310, 312, 318, 319, 338, 365, 400, 403, 405, 408, 413
Nausėda Gitanas 167, 203

Navickas Andrius 126, 165, 236, 237, 238
Navickas Kęstutis 57, 270
Navickienė Monika 56, 99, 100, 103, 104, 105, 337, 338, 339, 373, 376, 377, 379, 381
Nekrošius Arvydas 32, 34, 55, 56, 104, 105, 106, 116, 117, 159, 170, 173, 174, 178, 210, 212, 216, 226, 265, 267, 276, 373
Ničajienė Rūta 331
Norkienė Aušrinė 52, 79, 80, 155, 225, 275
Norkūnas Gediminas 167, 269
Nosatis Anatolis (Nosatîi Anatolie) 168
Numavičius Nerijus 199

O

Obama Barakas (Obama Barack) 144
Obcarskas Linas 57
Ošmianskienė Monika 38, 49, 373, 374, 375, 376, 377, 379

P

Pakarklytė Ieva 94, 95, 109, 153, 154, 196, 286, 303
Paksas Rolandas 258
Palionis Andrius 59, 62
Paluckas Gintautas 152, 175, 176, 177, 178, 236, 237, 253, 313, 338, 339
Pavalkis Dainius 82
Pavilionis Žygimantas 125, 136, 143, 144, 151, 336
Petkevičaitė-Bitė Gabrielė 220
Petrauskienė Jurgita 82
Petrošius Audrius 396
Pietkiewicz Beata 69, 81, 124, 125, 264, 351
Pinskus Jonas 140, 141, 151, 186, 187, 188, 199
Pocius Arvydas 218
Pranckevičius Arnoldas 139
Pranckietis Viktoras 57, 263, 267, 344, 352
Puidokas Mindaugas 46, 80, 248, 249, 254, 264, 265, 266, 289, 302, 304
Pupinis Edmundas 78, 90, 118, 119, 122, 161, 213, 217, 219, 223, 259, 260, 262, 318, 319, 352, 405
Pūras Dainius 383
Putinas Vladimiras (Putin Vladimir) 141, 144, 146, 147, 149, 333

R

Rais Kondoliza (Rice Condoleezza) 248
Rajeckas Raimundas Leonas 329
Rakutis Valdas 353, 354, 370, 371, 372
Ramanauskaitė-Skokauskienė Auksutė 243, 244
Ramanauskas-Vanagas Adolfas 181, 241, 242, 243, 244, 245
Ramanauskienė Birutė 242
Raskevičius Tomas Vytautas 83, 95, 223, 229, 251, 253, 393
Razma Jurgis 31, 33, 45, 68, 106, 107, 109, 122, 123, 124, 125, 126, 128, 153, 168, 179, 192, 207, 240, 252, 253, 256, 304, 307, 320, 326, 328, 343, 347, 407
Rišeljė Armanas Žanas de (Richelieu Armand-Jean de) 215, 257
Rudelienė Edita 173
Rudys Audrius 329

S

Sabatauskas Julius 63, 95, 168, 203, 275, 276, 277, 302, 337, 357, 392
Sabutis Eugenijus 171, 172, 173, 395, 414
Sakalauskas Edmundas 208
Sakalauskas Gediminas 208, 209, 210, 235
Sakalauskienė Vilija 121, 215
Saudargas Paulius 128, 151, 160, 357, 368, 388, 389
Savickas Lukas 109, 114, 119, 120, 125, 139, 151, 153, 155, 177, 183, 184, 276, 307, 381, 382, 383
Sejonienė Jurgita 65, 66, 120, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 174, 212, 213, 214, 264, 351, 368, 386, 387
Simonaitytė Ieva 169
Sinkevičius Virginijus 348
Sinkevičiūtė Daiva 121, 215
Sysas Algirdas 97, 331, 378, 379, 380, 382, 383, 384, 386, 397, 398, 404
Skačkauskas Julius 115, 116
Skaistė Gintarė 35, 50, 103, 106, 154, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 268, 269, 273, 309, 310, 396, 416
Skardžius Artūras 46, 140, 206, 226, 227, 228, 266, 269, 342, 396
Skuodis Marius 271, 273
Skvernelis Saulius 33, 71, 112, 113, 130, 139, 141, 142, 146, 150, 151, 189, 190, 347, 381, 383
Slušnys Linas 288, 318, 319, 384
Smetona Antanas 371
Stalinas Josifas (Stalin Josif) 240, 241
Starkevičius Kazys 198, 199, 275, 276, 277, 291, 332
Staškevičius Mantas 272
Stefančukas Ruslanas (Stefančuk Ruslan) 326, 328, 329, 333
Steponavičius Gintaras 82
Stravinskienė Vitalija 121, 215
Streikus Zenonas 264, 351, 381, 382, 383
Stukaitė-Laniauskienė Virginija 121, 215
Stulginskis Aleksandras 351, 352, 390
Surplys Giedrius 93, 128, 138, 144, 148, 150, 151, 334

Š

Šakalienė Dovilė 33, 261, 307, 334, 390
Šalaševičiūtė Rimantė 91, 92, 379, 380, 398, 399, 400, 401

Šarknickas Robertas 176, 370
Ščajevienė Sigita 32
Šedbaras Stasys 32, 33, 71, 72, 112, 113, 114, 151, 159, 160, 220, 221, 222, 228, 236, 237, 238, 251, 278, 279, 281, 282, 283, 331, 374, 385, 393, 394, 395, 414, 415, 416, 418
Šerkšnas Rimantas 57
Šilinskas Vytautas 403, 404
Šimėnas Albertas 328, 330
Šimonytė Ingrida 32, 35, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 58, 59, 60, 61, 65, 84, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 105, 117, 122, 128, 143, 148, 152, 155, 167, 191, 202, 224, 234, 247, 248, 249, 250, 255, 262, 268, 271, 272, 273
Širinskienė Agnė 32, 51, 53, 54, 87, 94, 95, 106, 121, 122, 158, 163, 164, 207, 210, 211, 212, 213, 214, 237, 248, 249, 290, 302, 316, 340, 342, 348, 349, 394, 399, 401, 411
Šiugždinienė Jurgita 57, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 117, 118, 119, 319, 391
Šleževičius Adolfas 333
Šolcas Olafas (Scholz Olaf) 61
Špokas Mindaugas 57
Šrėdingeris Ervinas (Schrödinger Erwin) 219
Šrioderis Gerhardas (Schröder Gerhard) 141

T

Tamašunienė Rita 33, 74, 81, 82, 88, 162, 184, 205, 214, 218, 230, 231, 232, 233, 270, 318, 319, 335, 412
Tapinas Andrius Balys 66
Targamadzė Vilija 78, 82, 119, 122, 216, 236, 237, 258, 259, 385, 386
Terleckas Vladas 329
Tikniūtė Agnė 391, 392, 393
Tomilinas Tomas 97, 100, 102, 129, 192, 193, 231, 234, 237, 238, 246, 249, 250, 255, 271, 381, 383, 385
Trimonytė-Bikelienė Jurga 121, 215
Tumėnas Stasys 43, 77, 82, 83, 119, 120, 121, 155, 165, 169, 175, 183, 215, 218, 219, 256, 257, 262, 263, 291, 353, 354, 369, 370, 371, 372, 388, 389

U

Urbanavičius Justinas 117
Utkus Algirdas 332, 357, 365, 366, 367

V

Vagnorius Gediminas 329
Vaiciukevičiūtė Agnė 404, 405, 406, 407
Vainienė Rūta 288
Vaitkus Romualdas 335, 402, 403
Valinskas Arūnas 237, 238, 373
Valionytė Birutė 330, 331
Valkiūnas Valdemaras 61, 105, 116, 119, 122, 123, 151, 161, 171, 172, 174, 175, 176, 178, 179, 180, 181, 183, 186, 187, 188, 191, 192, 194, 195, 196, 202, 203, 214, 228, 371, 389, 390, 401, 406
Valskys Vidas 121, 215
Varkalys Jonas 179
Varžgalys Juozas 264, 351
Vasiliauskas Aleksandras 329
Veryga Aurelijus 31, 34, 61, 65, 81, 105, 158, 166, 179, 211, 214, 259, 288, 290, 302, 303, 312, 314, 367, 397, 399, 401
Vilkas Eduardas 329
Vilkauskas Kęstutis 49, 56, 116, 142, 151, 170, 172, 227, 236, 237, 238, 271, 291, 314, 317, 318, 319, 369, 387, 388, 405
Vinkus Antanas 43, 44, 170, 198, 202, 273, 317, 319, 351, 352, 365, 402
Vyšniauskas Andrius 40, 62, 63, 151, 189, 272, 292
Vitkus-Kazimieraitis Juozas 242, 243

Z

Zelenskis Volodymyras (Zelenskij Volodymyr) 129, 333, 334, 337
Zykas Aurelijus 136
Zingeris Emanuelis 125, 356
Zubaitienė Vilma 121, 215

Ž

Žemaitaitis Remigijus 32, 34, 53, 57, 65, 101, 102, 106, 160, 170, 181, 182, 195, 199, 203, 204, 209, 212, 216, 226, 248, 249, 257, 259, 260, 262, 286, 287, 288, 289, 303
Žemaitis-Vytautas Jonas 242, 244
Žiūkas Marius 57
Žukauskas Artūras 105, 106, 121, 122, 164, 215, 216, 218, 219, 256, 257, 259, 260, 262, 263, 304, 307

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
POSĖDŽIŲ STENOGRAMŲ RINKINYS

Penktoji sesija
2022 m. lapkričio 17 d. – gruodžio 6 d.
223–230 posėdžiai

ISSN 2538-7979. 2023 09 28. 43,5 apsk. leid. l.
Tiražas 12 egzempliorių. Užsakymas 2023-2345-1
Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija,
Gedimino pr. 53, LT-01109 Vilnius.
Interneto puslapis *www.lrs.lt*
Spausdino UAB „Printėja“,
Gedimino g. 16-1, LT-56128 Kaišiadorys.
Interneto puslapis *www.printeja.eu*